Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1966 APR 13
TOLNA MEGYEI NÉPUJSÁG

1024

Wilhelm Busch rajza

Wilhelm Busch

lakatos szakmunkás

Fizetés megegyezés

A Pamutfonó-ipari V. Kaposvári Gyára (Textilművek)

felvesz 16—36 éves korig

női átképzős tanulókat

Naponta háromszori étkezést térítés ellenében és szállást női munkásszállásunkon biztosítunk. Megbízható helyen albérletet is tudunk javasolni. (137)

A Kölesdi Téglagyár

férfi és női dolgozókat

KERES FELVÉTELRE.

Munkásszállást és ebédet az üzem biztosít.

(121)

jük.

Másodhetenként szabad szombatot tartunk.

Jelentkezés személyesen, vagy írásban, Budapest, VI. Paulay Ede u. 52. személyzeti főosztály. (101)

Felvételre keresünk

férfi segédmunkásokat és könyvelőt.

Jelentkezni lehet a kórház személyzeti irodáján. Megyei kórház, Szekszárd.

(155)

Busetto Nino

festő

Nemzeti Szalon

B u s e t t o N i n ó.

1912. Tavaszi kiáll.

Portrait,pa zt.
Venezia,paszt.

1921.Tavaszi tárlat.
Régi kapu,olajf,

1928. Csoport kiáll.

Ilonka hugom jó,olajf,
Carlanedes Somariva arcképe,olajf,

Busi Lajos, népi iparművész

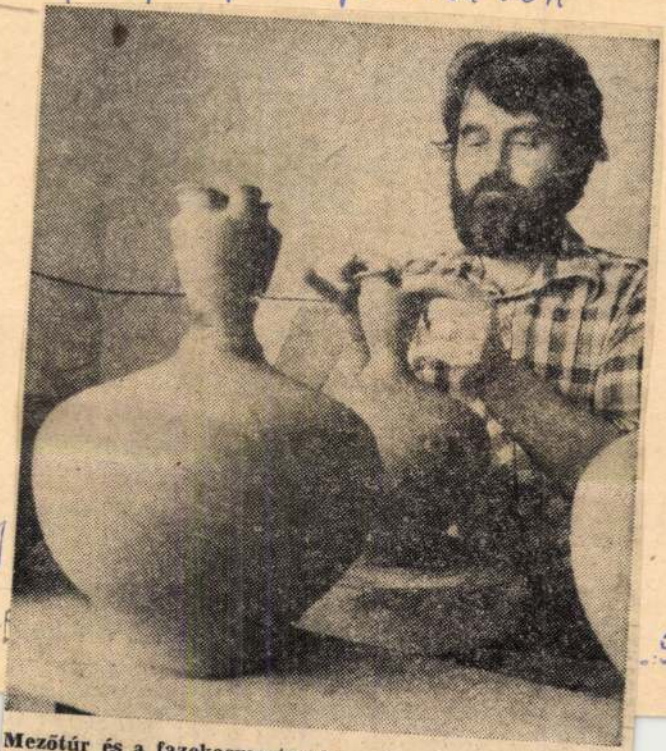

Mezőtúr és a fazekasmesterség — évszázadok óta összetartozó fogalmak. A mesterek hírét a vizeskorsó alapozta meg. S a mesterség? Mostanra népművészetté vált. A Fazekasok Népművészeti Háziipari Szövetkezetében százhetvenen készítik a különféle színvonalas népművészeti fazekastárgyakat. Képünkön Busi Lajos népi iparművész korongján formálódik az ősi hírverő, a mezőtúri vizeskorsó.

Gyálon, 310 négyszögöl lakótelek, termő szőlővel, gyümölcsfákkal, téglából készült szerszámoskamrával eladó. Víz, villany van. Megtekinthető ünnepnapokon: Gyál, Egressy út 35. Érdeklődni lehet munkaidőben: 340-363.

Surányban kétszintes, télen is lakható nyaraló [illegible]. Tel.: este 467-449.

mester vállalja irodagép, varrógép, parkettcsiszoló gép javítását és karbantartását. Bp., XVIII., Havanna út 22. VIII. 22.

Csempe, mettlachi, ajtók és mindenféle építőanyag kapható. XVII., Rákoskeresztúr, Kalács u. 16. Tel.: 481-520.

Gyorsírás, gépírás, levelezés oktatása, korszerű gyorsított módszerrel, írógéphasználattal.

Futó u. 3. 134-185.

Takarítást, ab[illegible] szőnyegtisztítást azon[illegible] kezdéssel vállalok. [illegible] zületeknek is. Plu[illegible] 487-589.

Antennaszerelés, [illegible]nes televízióhoz, Hi[illegible] berendezésekhez, [illegible] készülékekhez. Távo[illegible] gi vétel, antennaer[illegible] tővel. 251-072 délután

Bútorkárpit-, szőnyegpadló-, szőnyegtisz[illegible]

Busi Lajos, parasztbútor

Mezőtúri fazekasok alkotásai a Fővárosi Művelődési Házban

Két kiállításnak ad otthont a népművészeti hagyományainkat rendszeresen bemutató Folklór Centrum a *Fővárosi Művelődési Házban.*

A földszinti körteremben az országhatárokon túl is híres népművészeti tájegység, *Mezőtúr* mutatkozik be a túri fazekasságra legjellemzőbb, 150 darabból álló, reprezentatív válogatással, míg az emeleten két ifjú bútorkészítő népi iparművész munkái láthatók.

A két kiállítás megnyitása alkalmából tartott sajtótájékoztatón elmondották, hogy a Mezőtúri Fazekasok Népművészeti és Háziipari Szövetkezetének alkotóközössége — *Busi Lajos, Gonda István, Kósa Klára, Kömüves Lajos, Tóth Géza* és *Sólyom Imre* — arra vállalkozott, hogy az 1817-ben alapított mezőtúri fazekas céh hagyományait felhasználva, a ma emberének alkossanak. A tárlók anyaga megismerteti a nézőket a túri fazekasságot jellemző technikákkal; a máz nélküli, úgynevezett vászonedényekkel, a mázas, csurgatott, holdas, macskatalpas mintájú köcsögökkel, korsókkal, tálakkal, valamint egyéb használati és dísztárgyakkal.

Kós Károly, a néhány esztendeje elhunyt neves író és építész egyik idézetét kölcsönözte kiállítása címéül a népművészet két ifjú mestere, *Kocsi Márta* és *Csomor Lajos: Az apák dolgát folytatják az utódok...* című tárlatukon festett parasztbútorok láthatók. Az ésszerűen tervezett ülőgarnitúrák, tálasok, tékák, bölcsők bizonyítják, hogy készítőik nem csupán díszítőelemnek szánták őket. A két ifjú kézművesmester bútoraihoz *Endresz Teréz* naiv képkészítő alkotásai és *Papp Mihályné* szőnyegkészítő népi iparművész munkái teremtenek hangulatos környezetet. A mezőtúri kerámiák és a népi bútorok augusztus végéig várják a látogatókat.

Kósa Klára, Gonda István és Kömüves Lajos munkái.

A szennyvíztisztító telep egy része. ERDEI KATALIN FELVÉTELE

(Megyei tudósítónktól.)

Nem minden nagyüzemünk büszkélkedhet azzal, amivel a *Borsodi Vegyi Kombinát:* évi 150 ezer tonna pvc-port készítő modern üzemével csaknem egy időben sikerült *títótelepe tisztább vizet bocsát a Sajó folyóba, mint amilyet belőle kiszivattyúz.*

A telep egységei háromféle szennyvizet kezelnek. Szervetlen sóleveket (a konyhasó a pvc-gyár-

Busi Lajos, fazekas

— : (— szöveg

Nem hal ki a fazekasmesterség a cserepeiről híres Mezőtúron. A fazekasok háziipari szövetkezetében nagy gondot fordítanak a szakember-utánpótlásra. Évente 4—6 tanuló vizsgázik a szövetkezet tanműhelyében. Képünkön Busi Lajos népi iparművész látható, az országos Gerencsér Sebestyén fazekaspályázat fődíjának idei nyer-

ESTI HIRLAP

05

A JÖVŐ HÉTEN:

Busi Lajos

Mezőturon dolgozik

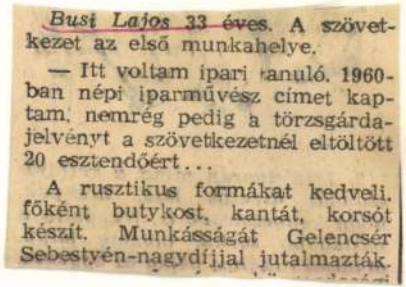

Busi Lajos 33 éves. A szövetkezet az első munkahelye.

— Itt voltam ipari tanuló. 1960-ban népi iparművész címet kaptam, nemrég pedig a törzsgárda-jelvényt a szövetkezetnél eltöltött 20 esztendőért...

A rusztikus formákat kedveli, főként butykost, kantát, korsót készít. Munkásságát Gelencsér Sebestyén-nagydíjjal jutalmazták.

Magyar Hirlap 1976/3/11

Sárközi:Mezőturi fazekasok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Busi Lajos
SZABAD FÖLD
1967 CKI 22
1021

Sikerült a pécsváradi leányvásár

Vasárnap lezajlott a *Baranyai Vasárnapok* ez évi utolsó rendezvénysorozata, a *pécsváradi leányvásár*. Valamikor Lukács napján itt a *Zengő-hegy* aljában sok-sok fiatal leány és legény lelte meg párját, a gesztenyeillatú vidám vásárokon. Ezt a hagyományt elevenítették fel, az idén másodszor, ám tartalma gazdagodott. Most fő célja a népi együttesek és népművészeti alkotások bemutatása volt. Az impozáns gimnáziumban ezt elősegítendő mutatták be a *Gerencsér Sebestyén* fazekaspályázat kiállítását. A fődíjat a siklósi hagyományokat felelevenítő hétdarabos készlet, három alkotója, *Szabó Kinga*, *Busi Lajos* és *Kósa Klára* nyerték.

Az ünnepség egyik kiemelkedő eseménye volt *Szabó Iván Munkácsy-díjas* szobrászművész nemes szépségű, kedves hangulatú alkotásának felavatása. A mintegy 6000 főnyi látogató igazán dús programban válogathatott, minden korosztály megtalálhatta az őt legjobban érdeklő szórakozást. Sokan állták körül érdeklődve *Teimmel István okorági* népi iparművész korongját és *Obendorf Henrich ófalui* székesmester bemutatóját is.

A diákok és a legidősebb korosztály körében egyaránt népszerű volt a népi hangszer-bemutató, ahol *Busa Pál* furulyás, *Kovács János* okarinás, *Sajgó János* sipos-citerás játszottak hangszereiken és *Demse Dávidné* népi énekes énekelt.

Több, színvonalas kiállítás, köztük a csodálatos darabokat felmutató népi díszítőművészeti, könyv és folyóirat, valamint mezőgazdasági termék és gépbemutató vonzotta a látogatókat. Körülbelül 200 tolnai, somogyi, baranyai parasztfiatal találkozott itt Molnár Györggyel, a KISZ KB titkárával, aki a termelőszövetkezeti fiatalok problémáival foglalkozott.

Igényes kulturális programmal gondoskodtak a jelenlevők szórakoztatásáról. A többi között rendkívüli sikerrel szerepelt az Állami Bábszínház, a *Mecsek táncegyüttes*, mely a Leányvásár című zenés, táncos vásári játékot mutatta be. De nem hiányzott a hagyományos vásári hangulat, a díszes fogatok felvonulása, a színes sátrak, a lacipecsenye és a mecseki bor sem.

R. P.

Vigyázat, forr a bor!

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Duna—Tisza közi szőlőskertek nagyobb részében befejeződött a szüret. A más években 60—70 napig tartó idényt, a szőlő romlása miatt, az idén rövidíteniök kellett a termelőknek. A híres kadarkatermő vidéken — Kiskőrös, Vaskút és Hajós környékén, ahol általában külön dolgozzák fel a vörös bort adó fajtákat — a gyorsított ütem miatt sok helyütt nem volt idő a megszokott, négy-öt napos előerjesztésre. Az ilyen helyeken a kadarkák közvetlenül a présbe kerültek. Még a Bajai Állami Gazdaság vaskúti vörösbor-feldolgozó üzemében is csak nyújtott műszak bevezetésével tudták megoldani a kadarka teljes értékű kezelését.

A híres borvidék együttesen több mint 80 000 holdnyi ültetvényeiről eddig 13 000 vagon szőlőt szedtek le. A szakemberek becslése szerint már 700 000 hektoliter új bor forr a pincékben ...

... És mennyi forr még az ország többi bortermő vidékén! Jó érzés tudni azt, hogy borivó

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Butak András
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 FEB 25

1021

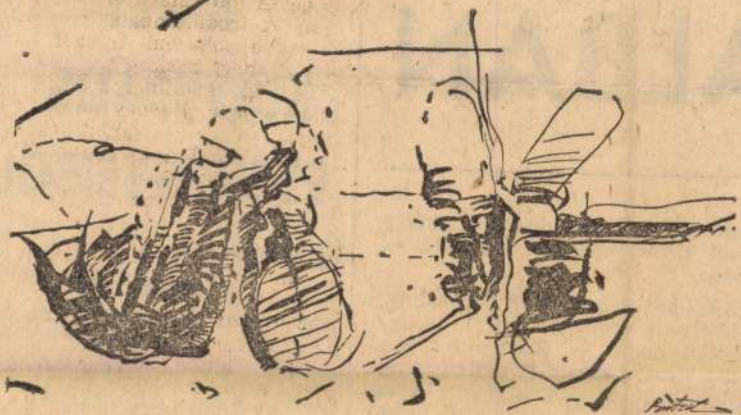

Butak András rajza

ALBAN

séget okozva ezzel azoknak, akikre mint szövetségeseikre tekinthettek volna.

1932-ben a prolétkult megszűnik. Előtérbe a realizmus kerül, középpontba pedig — Magyarországon *Féja Géza*, *Veres Péter*, *Remenyik Zsigmond* és különösen *Illyés Gyula* révén — a valóság új megközelítési formája, a *szociográfia*.

A HET KULTURÁLIS ESEMÉNYEIBŐL

Új könyvek

SZÉPIRODALOM

MORI OGAI: A VADLÚD (Európa)
BRIGITTE SCHWAIGER: FURA EGY VÁROSKA (Európa)
GERLEI JÓZSEF: NÉPSZÁMLÁLÁS (Magvető)
ORBÁN OTTÓ: HELYZETÜNK AZ ÓCEÁNON (Magvető)
JURIJ OLESA: A HÁROM KÖVÉR (Móra)

mdk

Busai Imre

„Így kell ezt csinálni": felvétel
Kép: a 12. sz hátsóborítóján

% Kohászati fesztiv ábra készülnek a csepeli fotosok
Népmüvelés. 1958. 12 sz. Hátsóborító

Busanini Rádi de Tragurio fia Péter, képfarogó, Trani Jánostanítványa, Mátyás király budai udvarában dolgozott.

Arch. Ért 1923-26-199 l.

Thomka Gyula - féle gyűjtemény II. 179

MDK

BUSATI

Velencei festő, az egri székesegyjáz mellékoltár-képein dolgozott.

Gerő László: Eger. Budapest 1954. p. 64.

Képzőművészeti Alap kiadása.

M.D.K.

Busati , festő

Velencei származásu, Ő festette az egri székesegyház egyik mellékoltárának képét az 1830-as évek akadémikus festésmodorában.

Gerő László: Eger, Bp. 1957. /Magyar Müemlékek/ 50.old.

Busato Antal, dalmát építő és kőfaragó. Velenczében született, de később Sebenicoban telepedett le, s úgylátszik haláláig ott működött. A sebenicoi régi évkönyvekből megállapítható, hogy 1436-ban az ottani székesegyház egyik építője (Magister fabricae Ecclesiae S. Jacobi de Sibenico) volt. Az

Busato Antal
dalmál építő és kőfaragó
L. Lendrey-Lentiványi
290. l.

1434 és 1435. években Sebenicoban földeket és házakat vett.

Kukuljević-Sakcinski, Ivan: Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858—1860. 47. l.

Ø Busato, Giovanni

XIX. sz. pittore vicentino

Egri székesegyház ban lévő oltárképe

irod

Budinis 135. l. 152. l.

Repr. CLXXIV. tábla

Velencében festett oltárképet az egri székesegyház részére.

Ø

Busato Giovanni

l.

Palinkás Casagr

q. l.

Büsato, Giovanni

Laid

Voir Eger 59. l.

: a kormánnyal, hogy megállítsam azon az uton,
yzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
selőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

ggodalom és választóim ezreivel való személyes
djek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
sági megélhetést veszélyezteti.
eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
és

us zászlaját a fővárosban!

ályért, Hazáért"

Busato, Giovanni

Szent Anna oltár-
kép az egri szeres-
egyházban

Br Kar Egri képesk

501

59785

Busato, Giovanni

velencei festő. Pyrker
megrendelésére oltaszeplt
festett az egri székesegyház
részére

Szöger 28 l

Ez az oltaszep
Szt Anna a kis Máriával

Sárospataki ref. főiskola régi

kéziratai IV. 219–225.

Busato Giovanni

velencei festō

l.

Szm Egerminv

183. l.

Busato, Giovanni

veneziai festő
kaje az alábbi
nekrológban

írod
a

Leskó József

Az egri nekrológhár.
Egri Egyházmegyei
Közlöny 1915. 175 l.

Vern.

Pálffy János hagyom.
Bazin 45.

11-én † 1874 Vordenben 1874 julius 4-én.

IV: 177.

hol a
~~nek~~ vizet egy átkelő ~~gerel~~ dereglye, a partot
ár, birkacsoport, többállva és ülve
ó szekér élénkiti és a hól elöl jobbra, a
~~buduczczal~~ en, egy szürke paripa, mely-
s, egy szalmával megrakott szekér,
, egy leánykát vezető nő, egy kutya
lapos férfi, egy kutyát igazgató ko-
egy pipára gyujtó kék kötényes alak
örülvett ~~erőd~~ kastély fomjai kötik le figyel-
ely körül szamos gém röpköd. A
~~fölött~~ ural~~ndo~~ templommal. Az elő-
n, torony bontakozik ki. Az égbolt fel-
etükkel: W. Verschuur ft. 1847.

en,

cm. — Száma a törzsleltárban

120

m See, in Goldrahmen, 112 cm. breit,

Pag. 682

95

Belga

5000

Brusato Giovanni

forlì

Budinis

135-l.

A miniszter megh

Lippich

osztálytan

A Müemlékek Orsz. bizottságának.

gN

Busato. Giovanni

Szent Anna altárképe az egri székesegyházban

Budinis

174. tábla

551 sz-hoz. érk. 1904 julius 21 én.
1903

291. sz.

DR. SZENDREI JÁNOS.

Méltóságos Uram!

A mi miniszterúmunk számvevőségének főnökével beszéltem a számla levonások ügyében.

Szerinte a számla levonás és törlés

Busato, Giovanni

XIX. st.

pittore vicentino

Dipinse per la cattedrale di Agria una pala d'altare rappresentante S. Anna.

erőd

Budinás

152. l.

'szter f.é. nov.20-án 79766 sz.a.
'ampénztárhoz intézett rendeletének

ampénztárt, hogy a szepes-csötör-
ő és belső helyreállitási költségei-
olczszázhatvankilencz/2869/korona
tő épitész hivatalos és a müemlékek
által láttamozott nyugtatványára
llett fizessen ki és az egyházi mü-

Busató

festo

egyi szőkeszegyház
oltárkép: Szent
Kerent.

Erod

BHe 94. l.

Busato
Giovanni
1806 - 1886.
Thinas. V. 278.
Nem tartom alkal-
masnak a
közlésre

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ...

tésénél ...

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ..., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Busato

l.

LykaMagyműI800-50

20, 412. l.

6.

8.

Busato, Giovanni

festö

Gentmüeml.

274. l.

" " " " "

A kir.jogakademia tek.Igazgatósá

Az érseki " " "

A püspöki " " "

Az ág.ev. " " "

A ref. "

" " " " "

" " " " "

" " " " "

A Magyar Tudományos Akademia "

A Képzőművészeti Főiskola "

Az Eötvös Kollegium tek Igazgatóság

A Mérnök és Épitész-Egylet " "

Az áll.felső épitőipariskola "

Busato Giovanni

forse

Gentmiend.

274

BUSATO, Giovanni modenai /Velencei/ festő. Az egri székesegyház számára festi Szent Anna a kis Máriával c. oltárképet, amelyet 1839-ben fizetnek ki számára.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Busato, Giovanni, olaz festő
modenai (velencei)

az egri székesegyház számára festi Szt. Anna a kis Máriával cimmi oltárképet, amelyet 1839-ben fizetnek ki számára.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 315. old.

Giovanni Busato

olajfestménye az egri főszékesegyház bal mellékhajójában 1840. körül. Reprodukció

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972

4271

Giovanni Bursato

velencei festő alkotta az egri székesegyház mellékoltárának képét.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei I.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

427 l

< Busay Balárs >

Ø

< > Emlékkönyv.
Emléklapok költemé-
nyek sorával szövegezve.
Tervezte és rajzolta —.
200 ábra. H. n. 1914.

mDK

Busay Balázs
rajzoló mesterszedő.

tervezte az augusztusi bontéklapját
a Gr. Sz-nek
Elrendezés szinezés jó.

÷ Mellékletek

Grafikai Szemle 1913 wf 9 sz 208 l

MDK

Busay Balázs
nyomdász

tervezte és véste részben olomba a négyszínű boritéklapját a Gr. Sznek.

÷ Ábráink, mellékleteink és boritékunk.
Grafikai Szemle 1905 évf 1 z. 12 l.

Bruno Bolza

Mon cher ami,

Ton projet me paraît très heureux et mériterait
bien d'être réalisé. Je suis

à toi

Ph. Frank, professeur à l'université
de Prague. Janvier 1921 à 1924.

mbk

Busay Balázs
nyomdász

A Gr. Sz. 1 számának borítéklapját illetve annak magyaros rajzát Busay Balázs készítette

÷ Borítékunk
Grafikai Szemle 1904. évf 1 z 6 l.

MDK

Busay Balázs
nyomdász

könyvtábla és borztéktervei, ábrák

÷ A zakkör tanfolyamából

Grafikai Szemle 1904 évf 4 sz 56 l és
10 sz. 186 l.

Mon

MDK

Busay Balázs
grafikus

nyerte a bronzárugyár megtis.
detett pályázatán a 4. díjat

÷ Pályázati tirek

Grafikai Szemle 1911 évf 3 z. 58 l.

mDK

Busay Balázs
rajzoló mesterszédő

magatervezte initiálét alkalmazott
diszkent a lapján

ifj Aigner Antal. Az ujévi üdvözlő-lapokról és
naptarákról
Grafikai Szemle 1911 évf 2 z 33 l.

MOL

Bussay Balázs
rajzoló

nyerte az újévi kártya pályázat
első díját.

– Pályázati Hírek. Eldőlt pályázatok.
Grafikai Szemle 1911 évf. 1. sz. 7 l.

MDK

Busay Balázs
nyomdász

rajzai: ciinkörüli díszek

÷ Lapdiszünk, ábráink és mellékleteink

Grafikai Szemle, 1907 évf. 6 sz 121 l

mvk

Busay Balázs
nyomdász

harom mellékletél közli autotipiai
kicsinyitett reprodukcióban a chikágói
zaklap az „Inland Printer"

÷ könyvismertetés. Évkönyvünk

Grafikai Szemle 1907 évf 2 sz 37 l.

MVK

Busay Balázs
nyomdász

mesterszedő rajzolta a Gr. Sz.
fejdizét stb.

÷ Borítékunk, ábráink és melléklateink.
Grafikai Szemle, 1907 évf. 1 z. 16 l.

MDK

Busay Balázs

N.P: Irásmüvészeti kiáll. Magy. Müvészet, 1926,
538 l.

Busay Balán

Magyar Művészet, 1926

538.0.

Művészeti élet. N.P.: Szásművészeti kiállítás.

MDK

Szendrői Dezső és Bussay Balázs ip.müv.növ.-k

egy-egy munkája megvétetett az üzleti levélpapir terv-
vekre meghirdetett pályázaton.
Megbizó: Junger Bg. és kir.udv.szállitó,mülakatos cég.
Bussay Balázs személyivül megnyerte a IV. 30 koronás
dijat.

Magyar Iparmüvészet. 1911. 113.1.

MDK

Busay Barna
nyomdász

rajzoló, terve mint melléklet
ujévi üdvözlet harómszínű
nyomás.

÷ Boritékunk és mellékletenik
Grafikai Szemle 1906 évf 12 sz. 276 l.

MOL

Busay Barna
nyomdász

Levegete a 4. melléklet (két magyar dal) c. lap.

÷ Boritékunk és mellékletünk
Grafikai Szemle 1907 évf. 7 sz. 145 l.

M.D.K.

Busch Béla

Részt vett a pályázaton II. dij, 30000 Ft
Társtervező: Földes Lajos, Rimanóczy András, Jenő
Szekeres József, Egyedi András

Pernye Edit: 240 férőhelyes csecsemőotthon tervpályázat
Magyar Építőművészet 1964/3. 2-5.l.

Busch Béla építész 1904

I. díjas tervezőcsoport tagja.

—: 1968-ban kezdik meg az új sportcsarnok építését 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. szept. 9.

Busch Béla

az alábbi tervpályázat on költségmegtéritésben részesült 31. számú pályaterv egyik szerzője.

A Budapesti Televizió Adóállomás és Mikrohullámú Központ fejlesztésére kiirt tervpályázat, 197o.
Magyar Ap.mův. 1971.3.sz.2-8.l.
8.l.

Busch Béla

az alábbi tervpályázaton I. díjban részesült 12. számú terv egyik szerzője

Tokaji Béla: Fonyódi gyógyfürdő-gyógyszálló és meleg vízű strandfürdő tervpályázata, 1971.
Magyar Építőművészet, 1971.6.sz. 2-5.l.

Busch Béla

B.L.: Polietilén gyár - polimerizáló üzem, Leninváros. Építészek: Bajnay László, Koncz Attila, Schulteisz Imre, Sámsondi Kiss György. Statika: Kovách Ervi, Nagy Péter. Acélszerkezet: Koncz Attiala, Vülgyes Frigyes. Gépészek: dr.Egyedi András, Busch Véla, Pérosz Géza, néhai Zentai János. - Ismertetés, képekkel.

Magyar Ép.műv. 1971.4.sz.1c-14.1.

Busch Béla

az alábbi pályázaton 50.000 forintos kiemelt megvételben részesült 8.sz. pályazú eg yik szerzője.

Bakos Béla: Gyógyfürdőszállótkx és gyógyfürdők tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970. 6.sz. 7-14. l.

Busch Béla

25.00.
az alábbi pályázaton ~~45.000~~ forintos kiemelt megvételben részesült ~~38~~.sz. pályamű egyik szerzője.
7.

Bukos Béla: Gyógyfürdőszállók és gyógyfürdők tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.6.sz. 7-14. l.

Busch Béla

R/imanóczy/ J/enő/: Uj Sportcsarnok, Budapest. /Rimanóczy Jenő, Gulyás Zoltán épitészek, Busch Béla iparmüvész./ - Magyar Epitőmüvészet, 1967. 16.évf. 6.sz. 14-17. l.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

75. l.

Busch Béla építész (Ipar terv)

Szerepel az alábbi pályázaton
(2 rajz, szepró)

Dr. Gyöngyösy István: Nemzetközi szervezetek - UNIDO - IAEA - központja
Bécs, tervpályázat, 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 sold.

BUSCH Béla épitész M.D.K.

részvétel a pályázaton / kiemelt megvétel/

Társtervező: Molnár Péter, Tokár György, Kollár Lajos
Khin Antal, M. Bald Borvála

Kihirdették az uj kiállitási csarnok tervpályázatán elért eredményét

Magyar Nemzet 1962. szeptember 27. 7.1.

M.D.K.

Busch Béla

munkatárs

A Pasaál-fürdő tervpályázaton 15000 Ft-os megvétel

Társtervező: Janáky István, Janáky György

Munkatárs: Iványi Kálmán, Busch Béla, Egyedi András, Kovács Balázs,

Magyar Építőművészet 1968/4. 2-3.l.

Busch Béla épitész M.D.K.

Az Orsz. Testnevelési és Sportegészségügyi Intézet uj épületének tervpályázatán dijazva.

25ooo Ft-os megvétel

Társtervező: G.Keresztury Anikó- Egyedi András- Szekeres József

Magyar Épitőmüvészet 1965/4. 2-7. l.

Busch Béla épitész

M.D.K.

Az Orsz. Testnevelési és Sportegészségügyi Intézet uj épületének tervpályázatán dijazva.

25000 Ft-os megvétel

Társtervező: G.Keresztury Anikó- Egyedi András- Szekeres József

Magyar Epitőművészet 1965/4. 2-7.l.

B usch Béla épitész M.D.K.

Résztvett a pályázatpn / 20 000 Ft-o dij

Társte vező: Földesi Lajos- Szekeres József- Ványai Róbert- Egyedi András

Kihirdették a visegrádi Felső vár étterem pályázat eredményét

Magyar Nemzet 1964. augusztus 8. 5.l.

Busch Béla épitész

M.D.E.

A zánkai Központi Üttörőváros tervpályázaton III. dij

Társtervező: Finta József- Földesi Lajos- Gulyás Zoltán- Szekeres József- Száva György- Vermes György

Magyar Épitőművészet 1966/2. 6-12.1.

Busch Béla épitész M.D.K.

Részt vett a pályázaton II. dij 30 000 Ft

Társ. vező: Föld Lajos, Rimanoczy Jenő, Szekeres József, Egyedi András

138 ezer forintot kaptak a csecsemőotthon pályázat nyertesei

Magyar Nemzet 1963. augusztus 8. 5.l.

Busch Béla

az alábbi pályázatok kiemelt megvételt nyert 21. számú terv egyik szerzője.

Borvendég Béla: Szegedi Könyvtár és Levéltár tervpályázata, 1971. - Magy. Ép.müv.1972.5.sz.12-16.l.

M.D.K.

Busch Dávid, városi főmérnök

szerződést kötöttek a nagyváradi városi árvaház részére 30.000 frt.-os építtetési költséggel.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV évf.
márc. 20 sz. 2. old.

M.D.K.

Busch Dávid, városi főmérnök

vázlattervet készített Bihar-vármegye nagyváradi közkórháza részére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.

febr. 20 szl. 2. old.

Busch Dávid, főmérnök K.D.K.

Várad-Velencrén épitendő ovodá részére készitett tervét a ~~városi~~ nagyváradi városi birottság elfogadta.

Vállalkozók Lapja, Bp.1896. XVII.évf.

Jan. 21. sz. 3. old.

M.D.K.

Busch Dávid (nagyváradi)

városi mérnök

tervei alapján épül fel a nagyváradi kir. tábla épülete.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1899. XX. évf.

jun. 21. sz. 6. old.

M.D.K.

Busch Dávid, városi főmérnök

készítette a nagyváradi

vásárcsarnok tervét.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII. évf.
márc. 16. sz. 3. old.

Busch Ernst

nürnbergi hangszerkészítő mester, 1650 körül; 4 húros; méretek: 29 cm. szél. 4.5 cm., 2.5 cm. Egyszerű kivitelű műve: „Zsebhegedű."

Gábry György: Régi hangszerek, Budapest, 1969.

241

Busch Ernst

Augsburg, 1650, müve: „Isebhegedü,"
32 n. reprodukció. Nemzeti Múzeum.

Gábry György: Régi hangszerek, Budapest, 1969.

Busch Gusztáv (gyulai) építész M.D.K.

és Pusztai János nyertes megbírást a bérés megyei Gyopárhalmán emelendő r.k. templom felépítésére

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI. évf.

szept. 19. sz. 5. old.

Busch, Georg Paul, német rézmetsző. A XVIII. század első felében Berlinben működött. Magyar vonatkozású műve: A szalánkemeni ütközet 1716. VIII. 5. Rézmetszet, folio. Jelzése: G. P. Busch sculps. et excud. Berolini 1716.

Nagler, G. K.: Neues allg. Künstler-Lexicon. München, 1835. II. 249. l. — *Tört. Képcsarnok* grafikai gyűjteménye, Budapest.

Busch J.F./ Joannes,Fredrich/ ,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegé-
nyek jegyzéke származási hely szerint:"Dortmund:
Busch J.F." 121.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.
században - Adatok Győr város asztalosmüves égének
történetéhez 9 .old

Arrabona,9.- Xantus János Múz.Győr,1967.- A Győri ~~Múz~~
Múz.Evkönyve

Johannes Fredrich busch,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészítő céh legénykönyvéből,1697:"den 27 may dim 1697 Johannes Fredrich busch Von Dormundt aus westphalen discher gesell". 111.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.- Kantus János Múz.Győr,1967.- A Győri Múz. Evkönyve

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Busch,Joannes,Fredrich,asztaloslegény

Győrben 1674- 1699 között megfordult asztaloslegé-
nyek jegyzéke: "Busch,Joannes,Fredrich,Dortmund,1697".
117.old,17.jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.szá-
zadban - Adatok Győr város asztalosmüvességének
történetéhez 93.old

Arrabona,9.-Xantus János Múz.Győr,1967.-A Győri
Múz.Evkönyve

Ø Busch Mátyás

ráckevei ácsm.

tervrajzai az alábbi

levéltárban

XVIII. 4?

Iványi Béla dr.:

A Festetics-család

keszthelyi levéltára.

Levéltári Közlemé-

nyek. 1946. 196. l.

BUSCHENDORF JÁNOS, asztalosmester

Pesti asztalos kontár volt 1828-ban.-Józsefvárosi lakos.-Helyrajzi szám: 733.-Összeírási szám: 1468.- 47.old.

BATÁRI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban 39.old.

Az Iparműv.Múz.Hopp Ferenc Múz Évkönyve. XIII. 1970. Bp. 1971.

Buschetzky Miklós, szabómester

1872-ben a soproni naptárban szerepel a sztrajk idején
34.old

László Ernő: A soproni szabólegények sztrajkja
1872-ben. 29.old

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. XIII. 1959. Sopron

Ø Buschmann Ferenc

nyomdász

l.

Kertész nyomtatott

285. l.

A pécsi püspöktől.

T.TANÁCSOS,ELNÖK UR !

ıkálatai befejeztetvén a költsé-
.11-én 4144.szám alatt bátor vol-
. felkérni,hogy a Müemlékek Orsz.
g apasztására megajánlott 5000.
zta tni kegyeskedjék.Ugyanazon év
laszában méltóztatott értesiteni,
közoktatásügyi ministeriumnál meg-
ıozzájárulás mindezideig nem érkez-
ánt esedeznem,hogy a folyósitás
ban megsürgetni kegyeskedjék.Az
nis okmánymellékleteikkel együtt

MDK.

Buschmann Ferenc
nyomdáz

1837 ben született
Legjobb nyomdézok alatt tanult, jól rajzolt-
többek között Huzka Lajos famelző is tanító-
mestere volt. Akcidens és hangjegyzedőként
zabadult. Külföldi tanulmányút stb. Kiváló
zakumbe. Többzörösen kitüntetett.
÷ Buschmann Ferenc jubileuma

Grafikai Szemle 1901 évf. 12 z. 186-187 l.

mD K

Buschmann Ferec

nyomdász

vállalta a rég otajtott zaklap: a Typographia zerkesztését (névleg) tulajdonképeni zerkeztők Zabó Elek és Gawlitza János voltak. 1869 máj 1 én megjelent az első szám, magyar és német nyelven.

Firtinger K: Szaklap-kiállításunkról
Grafikai Szemle 1895 évf 1 z 5-6 l.

BUSCHMANN FERENC
nyomdász, mesterszedő (1837–1917)

A Typographia első szerkesztője, szakszervezeti vezető, egy ideig a Bucsánszky Nyomda művezetője volt. 1872-ben saját nyomdát alapított, melyből gondos és szép kiadványok kerültek ki. Kiváló mesterszedő volt.

Magyar könyvművészeti törekvések a századfordulón
MTA MKCS és Petőfi Irod.Muz. közös kiadványa Bp.1975.

MDK

Buschmann Hermann

Vörös körhinta, c. műve. Repr.

Nürnberg régi és új művészeti kiállításainak képes tárgymutatója. O.M.Képzőm. Társ. Bpest, 1929.

BUSELI, Giacomo /Jacobus Busely/ paller seu demonstrator, építőmester , aki Eger vára építkezéseinél 1550 áprilisától októberéig működik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Buseli, Giacomo, építőmester
(Pallér seu demonstrator)

Eger vára építkezéseinél
1550 áprilisától októberéig
működött.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 315. old.

Ø Büselio Jarab

XVI. 27

l

Patakivarep

103. l

Nino Busetto

Kiáll.

Nemzeti Szalon

1928. jan.

Föv. Képt.

Bus. Lajos farakas
nerőturon él.

Szerepel a III. Orn. Farakcsés Sebestyén
farakas kiállításon

K. J.: Farakastalálkozó a
pécsváradi leányvásáron

Következeti Hirlap 1968 X. 17

Busi Lajos, fazekas

L: Gonda Istvan

Fazekas A': Fazekasok, korsósok ....

3.

Esti Hirlap, Bp. 1977 dec. 2

Busi Lajos, fazekas 2) Folytatás

Amióta a Gerencsér-Sebestyénről elnevezett országos fazekaspályázat megindult, 1966-óta a mezőturiak mindig sikerrel szerepelnek. Busi Lajos 1967-től ért el kiváló helyezést.

Kresz Mária: Merre tart Mezőtur fazekassága?
Jászkunság, Szolnok, 1978. 91. old.

1) Folytatás

Busi Lajos, fazekas

A Mezőtúri Fazekasok Szövetkezetében a formaadás, a korongozás terén sohasem következett be hanyatlás, az egykori korsósok utódai kiváló korongosok maradtak, így a formabeli kivitelezés mindig mesteri kezekre találtak.

A sok jó korongos közül id. Varga Gábor, Busi Lajos, Lévai Albert és még többeknek nevét kell kiemelni.

Kresz Mária: Merre tart Mezőtúr fazekassága?
Jászkunság, Szolnok, 1978. 4. 89 old.

Busi Lajos, fazekas.

Külön kell szólni a mezőtúri Fazekasipari Szövetkezetről, mely ügyes kezű, tehetséges fazekast foglalkoztak: Kósa Klára, Gonda István, Busi Lajos nevét említi meg az író.

Gulyás Éva: Élő népművészet, virágzó hagyományok. Jászkunság, Szolnok, 1978. 2. 45. old.

Busi Lajos, parekas

L. Badár Balázs

Kresz M.: Merre tart...? 86-93.

Jászkunság, Szolnok, 1978 nov. XXIV/3-4

Busi Lajos, Jazekas

L: Kántor Sándor

Gulyás Éva: Élő népmű vészet, oltágzó hagyományok 42-45.

Jászkunság, szolnok 1978 június. XXIV/2.

Busi Lajos

A Mezőturi Agyagipari és Népművészeti Szövetkezet alkotó kollektivája, Kósa Klára, Busi Lajos és Gonda István népművészek irányitásával a f rankfurti nemzetközi kiállitásra formálja a szebbnél szebb használati tárgyakat.

Magyar Hirlap 1975/2o7/2

Busi Lajos, fazekas

L: ifj. Kabó Mihály

-: Hit

8.

Nipszabadság, Bp. 1979 jún. 23.

Bulsi Ötvös István

Kőszeg, 1625

Laid

Horváth Tibor

26.l.

Busi Ötvös István, ötvös M.D.K.

1625 körül tevékenykedett Kőszegen. 1651-ben házasságot kötött örv. Baranyai Jánosnéval. Egy évvel később gyermeke születik. A család története a XVIII. sz. elejéig követhető. 1681-ben Busi Mihály, 1712-ben Busi Szabó György lesz Kőszeg polgármestere

Somogyi Árpád: Régi kőszegi ötvösökről (253-264.old)

Művészettörténeti Értesitő, Bp.1962.XI.évf. ~~[illegible]~~ 4.sz

255. old

Sömmövi Árpád: Régi kőszegi ötvösmesterek (1523-1564.évek)

272. old.

M. D. K.

Buzi Ötvös István ötvös

1625. Kőszeg

a szombathelyi céh vidéki mestere

Sovári (alias Boltos) Gergely 1625-27 közt legény

Horváth Tibor adatai: Ismeretlen levéltári adatok az ötvösök történetéhez főleg a XVI. – XVII. században 178. l.

Levéltár. 1953. 1-2 sz.

Busi Lajos, fazekas

L: Gonda János

Gulyás Éva: II. Alföldi Fazekas Triennálé kolnokon 45-46

Jászkunság, kolnok, 1982. június XXVIII/2

Busita János

Tanár, olaj festmények kémi tett

Bartókról

Baki Miklós: Kmetty János Bartók-portréje

Napjaink 1965 10 sz. 4. l.

O Busitia János

szül. Máramaros sziget 1875.
marc. 10

1896/97 III. é. rajztjel.

1897/98 I. IV. é. "

1897/98 II " " "

Medgyes h. n. V. 287

Busitia János

1894/95 – 1897/98

Ferkejzőmfőiskérk

1932-33 72. l.

Busitia János

szül. Máramarossziget 1875
Erettsi -
1894/95. I-II. I osztály
1895/96 II "

Kondó, magyarköblösi V. 178.

M.D.K.

Busitia János

Batók Béla, 1917. repr.

A Magyar Nemzeti Galria Közleményei V. Bp. 1965

58. 1.

Busitia János

Erdély. rajztanár.

Bartók portrét kémitett 1917 ben

/olajfestmény, emlitve/

Baki Miklós: Részlet a Bartók ikonográfiából.

Tiszatáj, 1965. 11. sz. 865. l.

M . D. K.

Buşiţia János

romániai tanár

Bartók portré 1917 második felében

Erdélyi népzenegyüjtö körutján ismerkedett meg Bartókkal

Szij Béla: Bartók a képzömüvészetben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965.

141. l.

BUSITI A János

Bartók, rajz

Dutka M: Bartók B: a hegyzőművésztben

Művelt Nép 1955 VI évf 39. n szept 25 7 l

Buskó Ádám, szőlős

M.D.A.

1785-95 között szerepel
az egri adókönyvekben

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 316. old.

BUSKÓ Ádám asztalos. Egerben 1785-1795 közötti időkben a városi adókönyvekben szereplő iparos.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Busóczi sk. pléb

templom

Szepesvm.

l.

Div Felsőm

173. l.

Dunapentelei római tárgyak

VII. 160

Ø Bussay Kálmán

szül. Nagyfalun (Hont m.)
1857. jul. 22.
Kőrmöcbányán végezte
a föreáliskola 6 osztályat
1876/7 I. a bpesti vajztanár
képzőben tanult, de ki-
maradt.

Bussay Kálmán

1877/8 I. előkészületi osztály
1876/7. a körmöci föreáliskola
6. osztályát végezte. Kimaradt.

Nem azonos Bottay Kálmán-
nal!

Mihalik József: „A műemlék-restaurálás pszichológiájához"

VI. 302-304.

Busser János (Hans), ötvös. A XVI. század végén Brassóban élt. 1585-ben és 1586-ban a brassai ötvös czéh büntetések könyve említi.

Gyárfás Tihamér: A brassai ötv. tört. Brassó, 1912. 95. l.

M. D. C.

BUSSI, Antonio Gaetano szobrász
Szül. 1692 körül megh. 1739. Bécs
A svájci Bissonebol származott.

1728. Pozsony, trinitárius templom fő-
oltára Esterházy primás megbízásá-
ból
1735: Pest, Invalidus-ház kápolna
szobrai

Meghány: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 176. l.

Santino Bussi

Képitette a rákevei Savoya kastély stukkó műveit. 34. sz. reprodukció.

Voit Pál: A barokk Magyarországon, Budapest, 1970.

961

Sontino Giussi

szobrász és stukkátor végezte el Giuseppe Fachinetti-vel a ráckeresi Savoyai kastély belső dekorációját.

Voit Pál: A barokk Magyarországon, Budapest, 1970. 152.

Gaetano Busso

készítette a pozsonyi trinitárius templomának főoltárát. Korábban Johann Lukas ~~Hildebrandt~~ Hildebrandttal is együtt működött

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig. Bp. 1968. 167 l., képes. /Minerva zsebkönyvek/

116. l.

M.D.K.

Gaetano Bussi,festő. XVIII.sz.

Bécsi olasz müvész.Hildebrandtnak többször dolgozott. A pozsonyi trinitárius templom főoltárát festette. 438.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, a szinház és a film.Bpest.Minerva.1960

M.D.K.

Gaetano Bussi, Bécsben élő olasz művész.

Lucas Hildebrandt munkatársa, készítette a pozsonyi Trinitárius templom főoltárát.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp.1966. Corvina

148. old.

M.D.K.

Gaetano Bussi, festő

műve a porsonyi volt trinitá-
rius templom főoltára.

Dr. Aggházy Mária: Centrális barokk-
templomok a Dunántúlon.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1940. 74. kót. 89. old.

B

Gaetano Bussi M.D.K.

volván? festő?

A pozsonyi trinitarius tyrlom főoltárát készítette.

Kanyús, hag. műv. Bp. 1960 438

Bussi, Gaëtano, [szobrász] (Stukkator) M. Dh

A pozsonyi Szt. Háromság templom szép főoltárának alkotója Bussi, Galli-Bibiena apósának a fiútestvére.
Valószínű azonban, hogy a művészi terv nem Bussitól, hanem a vele bensőséges kapcsolatban lévő Bibienától ered.

49. l.

Franz, A. R.: Pressburg, die ehemalige Hauptstadt.
Berlin: Stuttgart, 1935. 83. l. 12. t.

MDK

Bussi Santino stukkómüves, +173o k.

Észak-itáliai mesterek Magyarországon a 17 és 18. században. Müvészet 19o2. 363 l.

 m. D. K.

Bussi G. szobrász.
a XVIII. sz. huszas éveiben működik Felső magyarországon.

Anna Petrová - Pleskova: Slovenské výtvarné umenie obdobia národného obrodenia.
Bratislava, 1966. 34. old.

M. D. K.

BUSSI, Santino stukkátor
(1663–1737),
A svájci Bissoneból származott
1702 után. Rácheve, Savoyai Jenő
kastélyának stukkódísze
Laktakóta, kastély stukkódísze a
XVIII. sz. első negedéből stílusa alap-
ján szintén tőle lehet

Agghány: Barokk szobrászat ... Bp. 1959.
I. 176. l.

mejnova

Bussi, Santino

XVIII st.

stukkator

Készítette a ráckevei kastély stukkóit. Főleg Austriában és Németországban dolgozott.

Irod

Budinis

152. l.

76912 szám.

3

A Müemlékek Orsz. Bizottságának f.é.okt.hó 10-én 600 sz.a. kelt felterjesztésére tudomás és megfelelő további eljárás végett megküldöm.

Budapest.1903 nov.hó 17-én.

A miniszter meghagyásából:

Ivánka

miniszteri tanácsos.

Bussi, Santino

1666(?) — 1736.

Stukkateur.

Magyarországi működéséről itt említésre, egyébként lásd Antonio Gaetano Bussi alatt

Weydreifkirch 66. l.

Bussi, Santino

XVIII sz. stukkátor
Ráckeve

lásd
112, 121, 122. l.
Budinis 152. l.

Bissi, Santino

stukkator

Ráckeve

1702

l.

Voit Pál

Régi magyar otthonok

Bp. é. n. 195. l.

196. l.

Utólagos elszámolásra ki

1. Gyfhvári szék. egyh. helyr
2. Almakeréki templ. "
3. vhunyadi vár "
4. Mikula F. szobrásznak
5. Tövisi templom torony
6. Kerczi kolostorromok "
7. Brassói fötemplom "
8. Utazási költségek "
9. Hivatali átalány "
10. zólyomi vár "
11. selmeczi óvár "
12. Jogarasi templ. freskok lem
13. Pilisszkereszti ásatás
14. vhunyadi vár elátmány
15. [illegible]

Bussi, Santino

stukator

l

Gerevich L'arte

21, 9

éz. Fehér főkötőjének szalagját
ött elválasztott haját símára
yült, szeme szürkés, állán
állkendőjének szegélye piros,

3 cm. — Lelt. sz. 1918. — Gróf
Eliza hagyománya (100–900).
t 1900 deczember 31-én (711–
ta az 1901 április 24-iki 17342

r 16-iki felterjesztés (607–901)
507 ex 901 sz. leirat alapján
étül kiadatott a szegedi városi

III.
228 (1918)
640 (376).

228

300 K

Hay

Szeged

Bussi Santino

1663 - 1737

Szavojai Jenő hi-
vésáró jott Becsbe
a hogy téli palotája-
nak és a Belvede-
re stukkozát is
mutázta.
Csak egy menyezet maradt
Ybl Ervin: Szavojai
Jenő hg ráckevei
kastélya.
Szépm. Muz Évk.
III k.

Bp. 1924
72. l.
Kappel

= épen Ráckeven

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁG
329-1909
ét. IV/23.

24537 szám

I.909

A miemlékek tekintetes

Folyo év márczius 6-án 3
Róhay Imre volt orsovai,-jele
visszakildése mellett ezen ki
siti,hogy azon időben a koron
latt állott , néhai báró Base
kapott tiszteletdijat,azonbar

Bussi Santino

stukkatôr

Budinis

112, 121, 122.

152. l.

MŰEMLÉKEK ÖRSZ. BIZOTTSÁGA
690.–1903/4.
Ekiget: okkás 12.

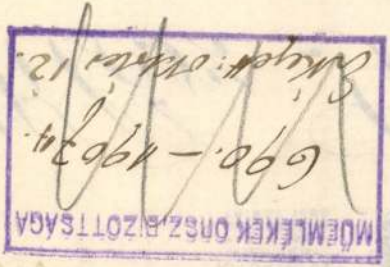

Folyó sz. XIII/65.

KITÜNTETVE:
WIEN 1881.
PARIS 1878.
BUDAPEST 1885.
TRIEST 1882.

ALA

Klösz Gyo

adv. fényképészeti, térképész

Sürgönycím: Klösz fényképész Budapest.
Telefon 579.

M. k. postatakarékpénztári clearing forgalom 15198.

Tekintetes Műemlé

becses számláj ára / ukra

kérem hogy az alábbi számla összegét

megyva

Bussi, Antonio

Gaetano

1692-1739

stukkátor, és szobrász

lánd

Budinis

109, 111, (122) 152. l.
×

× olighanem sajtóhiba. 152 helyett

Büssi Gaetano

Akrikator

l.

Forum

1935. 89. l.

Mo[illegible]tz K[illegible]

[illegible]

Bussi, Gaetano

festo
1725

laid
2

Hekler M.M. Tott

141. l.

Pásztorfaragások, somogymegyei VII. 144

— Zalamegyei VII. 144

Bussi, Gaetano
festo-
l'
Hekelling
103.l-

Thieme Beeker

A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter ad II. 90.9
ez a küldemény kg-kint 2 filléres frankójegy

Feladó bízományos neve: .....

Lakhely: .....

Tartalma:

194..... ..... hóról.

makulatura			Jegyzet az átvevő raktár részére
	Magyar Nemzet köznapi		
	" " vasárnapi		
	Független Magyarország		
	Hétfő Reggel		
	Képes Sport		
	Magyar Rejtvény Ujság		
	Sztár		
	Film, Szinház, Irodalom		

..... kgr.

..... drb csomag

Bussi Gaetano

l.

Pátinkas Cosago

5. l.

Bussi, Caetano

l.

Heklermagyharokk

6 l.

IV., IRANYI-UTCA 17. TELEFON: 83-2

2385 sz.

19 33

xxxxxxxxxxxA
Tekintetes

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA TEKINTETES ELNÖKSÉGÉNEK

xxxxxxxxxxxxxxxxx

BUDAPEST,

VII ker., Állatkerti-ut 1. utca tér s

Bussi Antonio Cajetano

nobrász és ssukkátor

1692 — 1739.

l.

Schoenkörpvárosh

108. l

Bussi Antonio Gaetano

rzobrajz ćı stukkator

Budinis

109, 111, 112. l.

80088 szám.

A Műemlékek Orsz. Bizottságának f. évi junius hó 22-én 229 sz.a. kelt felterjesztésére, tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.-

Budapest, 1907 október hó 19.

A miniszter helyett:

Bussi, Antonio Gaetano

stuccatore ticinese.
1692 - 1739.

Dazitette a bpesti invalidus palota kápolnáját Costrüi per incarico del primate Esterházy l'altare maggiore nella chiesa dei Trinitari di Posonio

irod

Budinis

152. l.

lyó évi 616 számu fel-
r. Czobor Béla bizott-
zészségének helyreálli-
hónapi szabadságidőt

ottságot további eljá-

-1903-november 20.
meghagyásából;

Bussi, Gaetano

(Kajetán)

Nobrász Szlovenszkóban a XVIII. nazadban. Od něho barokní oltář v kostele sv. Trojice v Bratislavě z r. 1728.

Toman 69. l.

Bussi, Antonio Caietano

MAGYAR MŰVÉSZET
1930. 103.

Bussi Gaetano

l. Wag Dej

197. l.

IRODALOM Erz. kiáll. 1535. n.
M. o. tört. eml. (Arbor) 165. o. 201. ábr.
-M.o.Müeml. II.809.1.
-Divald K: Szepes vm.m.eml.
I.61.1.
- Šourek: Kunst in der
Slowakei 536 ábr. 63 old.

JEGYZET

Bussi, Antonio Caietano
(1692-1739)
bécsi stukkó-szobrász

írod

Schoen Arnold A
pesti invalidus-ház
építése.

MAGYAR MŰVÉSZET

1930. 103. l.

s

al

-

-

i-

j-

t

.

et-

apı

nt-

el-

volt

Gio-

lmá-

da-

ma

Bussi Antonio Caietano

l.

Schoenkörpvárosh

~~30~~, ~~40~~, 86, 108, 110;
1~~13~~, 1~~23~~, l.

tovább Bussi Antonio Cajetano

~~Bebo Károly~~ ~~38.74.l~~

~~Blaumann Joh. E.~~ ~~38.70.l~~

~~Bonnam Pietro~~ 77.l

Bussi Antonio Cajetano 38.68.l

l.

Rados Jenő

Magyar Oltárok

Bp. [1938].

Muz. Kat. Eitesitö IX. 45.

Bussi, Gaetano

olasz szolvány és stukkómester

A pozsonyi trinitárius (Szentháromság) templom főoltárát Esterházy Imre esztergomi érsek saját költségén 1728-ban készíttette fenyvel 3 zoofrtért és húsz ahó bogrért. Itt a stukkómunkáról van szó.

A Bussi műveszcsalád tagja Santino, apósa volt Antonio Galli Bibiena építésznek és festőnek.

Kemény Lajos. Az érsekprimások alkotásai Pozsonyban. Pozsony 1941-25. l.

Bussi Gaetano
stukkátor

l.

Kapbarokk
Rég. Társ. Évk.
II 256 l.

(I)

Bussi, Antonio Gaetano

Esterházy Imre hercegprimás készittette a pozsonyi Szent-Háromság-templom főoltárát. „Er schloss in Pressburg den 21. April 1728 einen Kontrakt mit „Geydan Bussi, Burger. Stucatorer von Wien ab." B. vállalkozója is volt a főoltárnak s.a. saját munkájám kivül a kép festetésére, anyagbeszerzésre stb. vállalkozott önzesen 3765 frtért.

Antonio Gaetano Bussi war Bildhauer und Stukkateur, er hat für den Hochaltar der Kirche der Barmherzigen Brüder

Ziegelmarkt fordits

in Wien Engelsfiguren gemacht und war nach 1736 im Stifte Klosterneuburg tätig. (Riesenhuber, Die kirchliche Barockkunst in Österreich. Linz 1924. 422. f.)

Die Bussi waren eine berühmte und begabte Künstlerfamilie aus Bissone; ihr bekanntes Mitglied war der Stukkateur Santino Bussi 1666(?)–1736, der Schwiegervater des Antonio Galli-Bibiena.

„Wir wissen nicht, wie Gaetano Bussi, mit Santino Bussi verwandt war,

doch ist die Verwandschaft sicher anzunehmen. Es scheint daher sehr wahrscheinlich, dass der Stukkateur Gaetano Bussi zu wichtigen Arbeiten durch den ihm nahestehenden Antonio Galli Bibiena, den man der Tradition folgend beim Bau der Kirche als tätig annehmen kann, herangezogen wurde. Gaetanos gesicherte Mitarbeit bei diesem Bau stützt also die Annahme einer Tätigkeit Antonio Galli Bibienas.

Nun wäre noch die Frage, ob Gaetano, der auch Bildhauer war, die Plastiken des

Hochaltares, zwischen den Säulen rechts und links; die hl. Agnes und die hl. Katharina und über dem Altar eine „Glorie" mit zwei grossen, anbetenden Engeln, ebenfals verfertigte. In die Spezifikation spricht er vom „Bilhauer", was aber seine eigene Tätigkeit nicht ausschliessen würde, aber ein Vergleich mit den minderwertigen Plastiken bei den Barmherzigen in Wien spicht entschieden dagegen. Unsere Plastiken (t. i. a pozsonyi szt. Háromság-templomban), sind ganz hervorragende Werke, deren Meister unter den besten Künstlern dieser Zeit gesucht werden muss. (O. Benesch, Wien, denkt

Bussi, Antonio Gaetano III

an Werke J. B. Straub's aus seiner Wiener Schaffenszeit, die zwischen 1728–34 fällt, also gerade die Entstehungszeit unserer Figuren. Sicher ist auch, dass die schwungvollen Figuren des Hochaltars von einer anderen Hand stammen, als die anderen Statuten, die in der Kirche angewendet sind.
Was den Aufbau dieses Altars anbelangt, so ist er äusserst winkungsvoll in seiner gehaltenen, monumentalen Einfachheit. Az oltár rövid ismertetése.

Wey Dreifkirch 64–67. l.

F.A. Bustelli. M.D.K.

„A megravart alvó"

repro.

Ars Decorativa: Az Iparművészeti Museum mestermívei 13 l.

Busti, Agostino (Bambaja) MDK

Felhasználta Girolamo da Cotignola
najzát egy hősi emlékmű résztéséhez,
amelyet 1515 ben I Ferenc francia
király rendelt Milano részére. A
művet résőbb lerombalták, csak a
halott hős figuráját vitték át
résőbb a Castello Sforzescoba (Milano)

Pigler. A. Portraying the dead
Acta Historiae Artium IV. Tom. 1956. 1-2 n.
4. o.

BUSTYA Lajos építőmester

1906-ban végzi a marosvásárhelyi Vártemplom helyreállítását. Nagy Győző mérnök vezetésével.

Keresztes Gyula: Marosvásárhely régi épületei. Marosvásárhely, 1989
19.

JOGOSÍTVÁNY

kiadása a vizsgabizottság feladata,
a közlekedés

SZUPERGYORS

megtanítása a miénk!

Ezért okosan dönt, ha a

BELVÁROSBAN

vagy

ERZSÉBETEN

az ÉRI+ÉRI Autósiskolát választja!

RUGALMAS TANFOLYAMKEZDÉSEK

Díjak megegyezés szerint
a helyszínen!

SZUPERKEDVEZMÉNYEK!

117-5167 06-30-210-658

SÁRGAVONALON INGYEN!

3-97-97-97

V. ker., Ferenciek tere 5. I/5.

B u ș u i o c család
Nistor és fiai Julien és József
fa- szobrászok

Bánáti parasztcsalád. Sok művészi ikonosztázt faragtak./ Biserica-Albă, Nădlac, Sânnicolaul-Mare./

Petr. Trans.1938
523 l.

Busz Miklós

a trencséni pléb. templom kriptájanak épitője

Osztravszky János

árvai kőfarágó faragta a trencséni pléb. templom kriptájanak oszlopait.

Sebestyén, olasz épitőmester 1553–1558 ban épitette a trencséni pléb. templomot.

Wegweiser in der Trencsiner Burg-Ruine und Umrisse der Geschichte der kön. Freistadt u. Burg Trencsin. Trencsin 1886

7. l –

Mus. cod.

retlen művész.

izad végéről.

ű és sima karimájú játékérem
ultan és arczélben van ábrá-
a hosszú, szakálla leberetvált.
z vért. Körirata : »SERENISS :
NIAE : VALA : ET MOLDAVIA :
Báthoriak koronás czímerét

n. — Lelt. sz. 1153. — Értéke
nil ajándéka 1907 április 30-án
909 november 24-iki 5395 (1950–
6 (351–910) és a 3211–910 eln. sz.
ír 10-iki (2095–909) és az 1910
jegyzékek alapján. — Bejelente-
08).

megirva

Busz, Nikolaus

Erst später (a XVI. sz. második felében?) erhielt die (Trencsiner Pfarr) Kirche das Taufgewölbe, dessen Bau der Architekt Nicolaus Busz leitete

Die Burgruine von Trencsen. Trencsen 1904. 5. l.

Busz Miklós

épitész

épisette a trencsémi plébánia t.? ~~várbeli~~ templom boltiveit 1558 után.

Kraszuyánszky Károly

Trencsén sz. kir. város és vára vázlatos leírása.

Trencsén, 1907. 14. l.

Dear Sir,

Enclosed please find
[illegible] Examples of
Act 1778 as
[illegible]

Yours very truly,
[illegible]

Thomas G. Ivins
Asst. Secretary
Treasury, 1901. U. S.

Muz. és Kvt. Ert.

Bíró Miklós, építőmester. II. 195.

Bíró Miklós

Buszek Jenő

1906/7 – 1910/11

Fertőszőmfőiskék

1932-33 72. l.

Bertak Andras

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-749, 340-726

Butak András

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 MÁR 5

1021

Butak András rajza

Diskurzus a dialógusról

■ *Hegyi Béla: Hitek, választások. (Magvető, 354 old.)*

„A filozófiát ne azért tanulmányozzuk, hogy megtudjuk, mit gondoltak mások, hanem azért, hogy megismerjük az igazságot" — Aquinói Tamást idézi *Hitek, választások* című esszékötetének első tanulmányában *Hegyi Béla*, s ez az idézet akár az egész könyv mottója is lehetne. Hisz a megértésben, a párbeszédben, hisz a szó — ideillő régi, szép kifejezéssel: az ige — meggyőző erejében Hegyi Béla, s hiszi: nem azért kell beszélnünk egy-

Marx eredendő ateizmusát ismerteti, vagy Engels benső küzdelmét ifjúkorának vallásosságától, kételyeken át, a dialektikus materializmusig, éppúgy megvallja — meggyónja? — a korabeli és a korábbi vallásosság hibáit, álarcait, képmutatásait, mint a későbbiekben, amikor Teilhard de Chardinről szól, majd 1919 katolikus fogadtatását méri föl, Dienes Valéria útját az ateizmustól a hithez, Kassák, Szabó Lőrinc, Déry Tibor, Veres Péter vívódásait, vélekedéseit, hiteit és nemhiteit elemzi.

Butak András, grafikus

Butak András: Ex libris

Butak András: Ex

Élet és Irodal

10,

14. XXVII/41

Butak András, grafikus

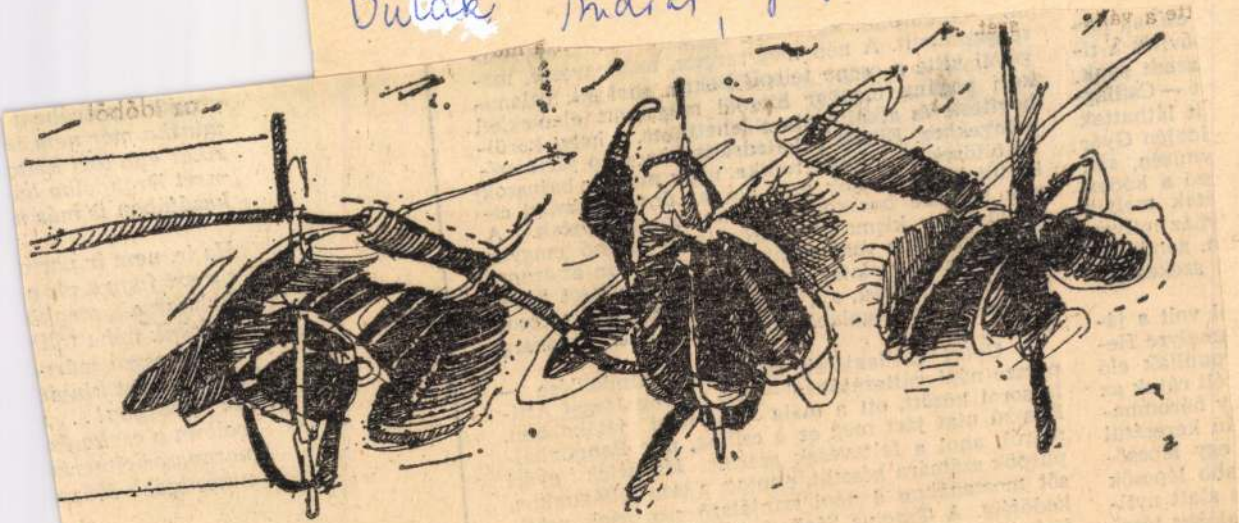

Butak András rajza

23.

Élet és Irodalom, 1983. dec. 23. XXVII/51-52

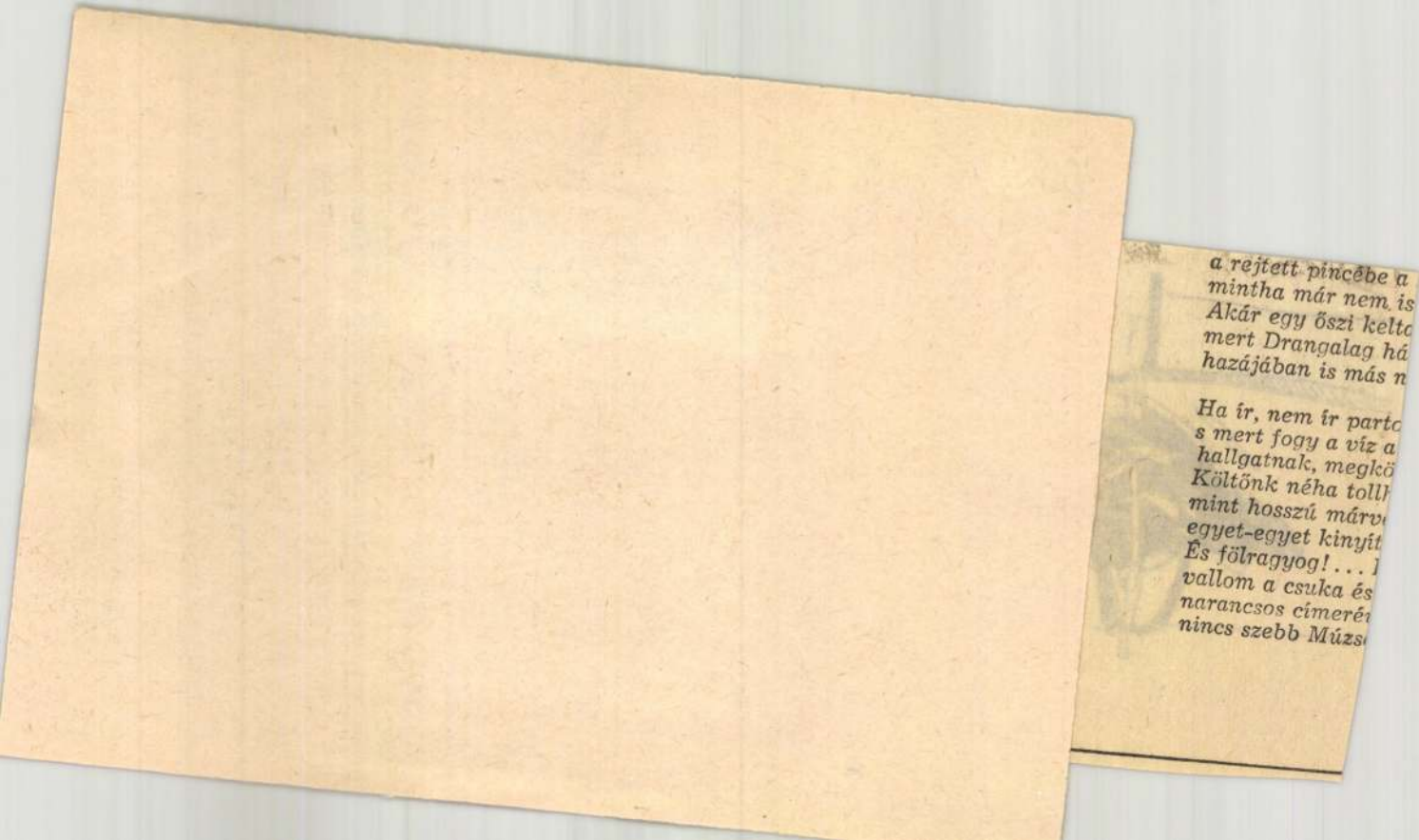

a rejtett pincébe a
mintha már nem is
Akár egy őszi kelta
mert Drangalag há
hazájában is más n

Ha ír, nem ír parta
s mert fogy a víz a
hallgatnak, megkö
Költönk néha tollh
mint hosszú márv
egyet-egyet kinyít
És fölragyog! . . .
vallom a csuka és
narancsos címeré
nincs szebb Múzs

Butak András grafikus

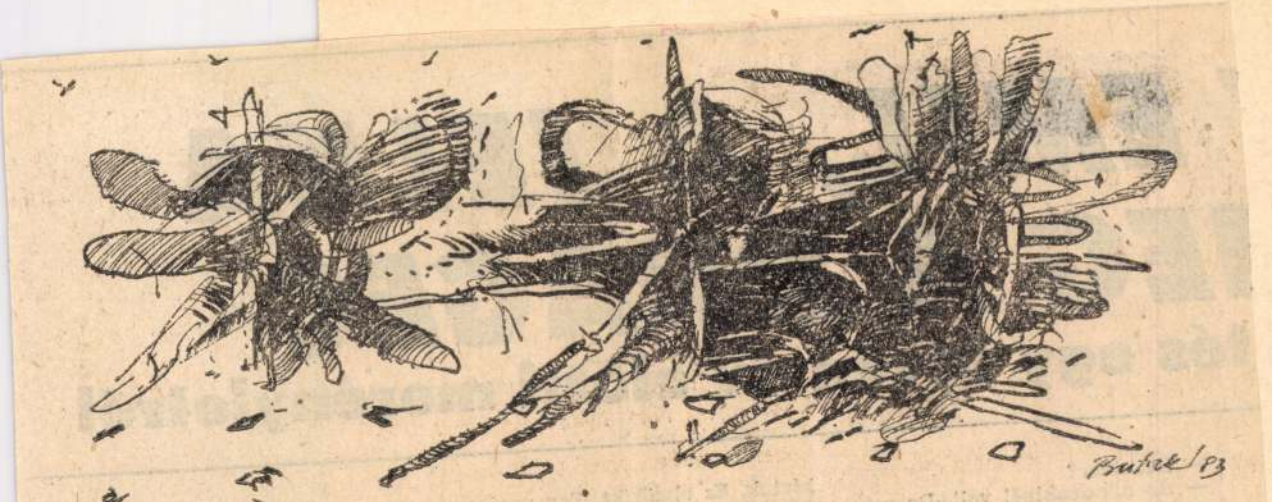

Butak András rajza

8

Élet és Irodalom Bp. 1984. aug. 10. XXVIII/32

KA

C

nyletről

tolgatta. Hát ez az ő kís-
olt.
lkáé?
Jelkáé meg a Persecé.

Magyar Nemzet
1985. 11. 26.

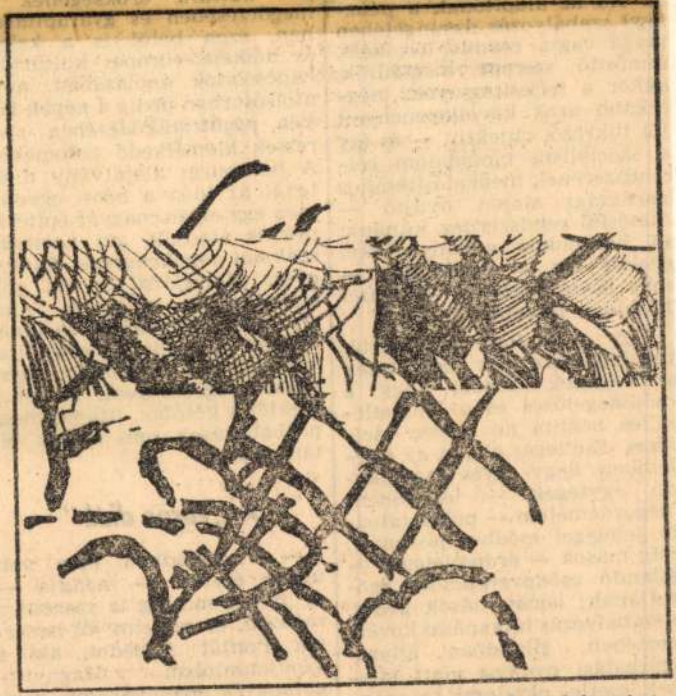

(Butak András rajza)

Bútak András

(Bútak András rajza)

Magyar Nemzet
1985. 11. 5.

Megteremtődne tehát elsősor-

— Apu kutatómérnök, a

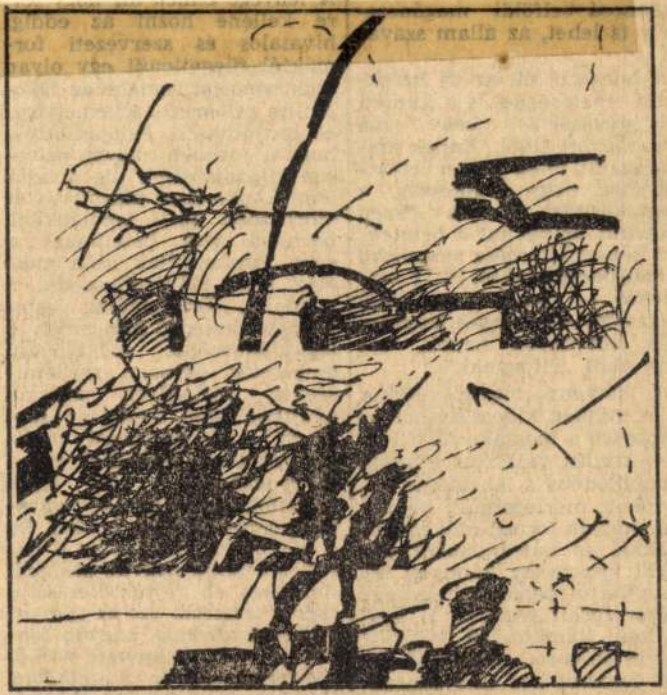

(Butak András rajza)

Magyar Nemzet
1985. 11. 12.

Magyar Nemzet
1985. 11. 19.

(Butak András rajza)

MAHIR SAJTOFIGYELO

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Butak András

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 DEC 2 3

grafikus m.

1021

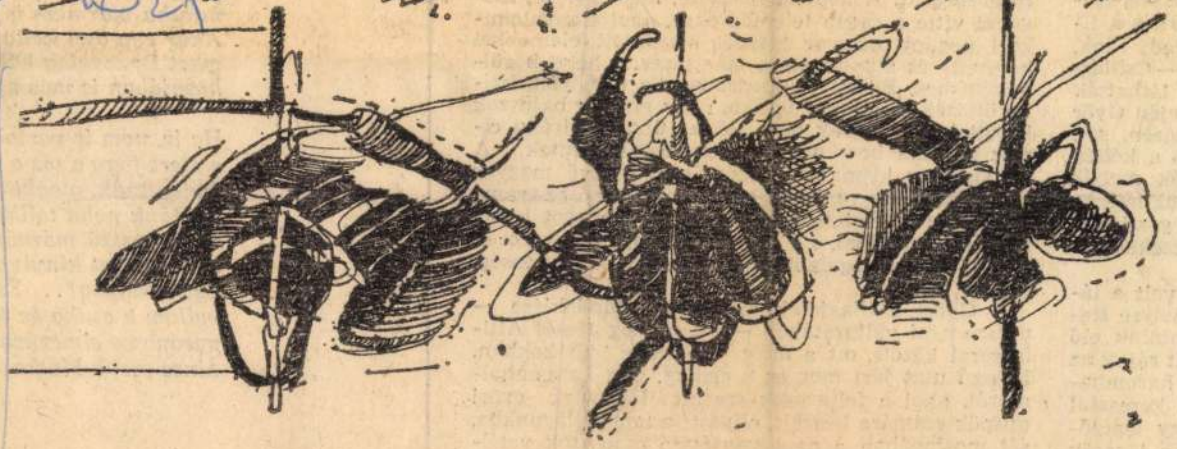

Butak András rajza

olt bibliai
lékük.
ott, eléne-
csillag tör-
vítés a ti-
radt ránk,
— Csillag-
t láthattak
dején Győr
misén, sőt,
ő a kódex
zék melyik
ház milyen
, gondolat-
székesegy-

volt a já-
nelyre He-
nultak elő
lt rájuk az
háromha-
n keresztül
gy lépcső-
bb lépcsők
alatt nyil-

Ahogy a századok múltak, az egyházi rende
sek miatt a templom előtti térre szorult játék
dett vándorolni. Egyszerre egyszerűsödött, e
re gazdagult. A nép megszerette, megjegyezt
gával vitte a csepp településekre, ahol élt, v
kori pogány magyar hitéből megőrzött elen
bővítette és alkalmazta a lehetséges, a helyi kör
ményekhez. Eltűnt a katedrálisokba való jácintszí-
nű öltözék, el a bíbor tunika, nagy magyar bajuszok
kerültek a mágusok orra alá, az ünnepi királyi ci-
pők helyébe bocskort kötöttek, botost húztak. A
boldogságos kismama köszöntésére érkező magyar
Háromkirályok vasfazekában álomból van az arany,
a kolbász gondolata csaknem olyan áhítatot keltő,
mint a tömjénfüst, s a fényes csizma a bocskorosok
fantáziájában legalább olyan misztikus jelenség,
mint a mirrha.

A Győri Csillagjáték csillagának tündöklése —
persze népi változatában — ott ragyog József Attila
sorai között, ott a máig élő népi játékokban.
Hosszú utat járt meg ez a csillag, míg Pannonhal-
máról, ahol a feltevések szerint Hartwick győri
püspök számára készült, eljutott a tanyavilágunkba,
sőt mostanában a népi színjátszó csoportok vetél-
kedőjéig. A Tractus Stellae, ép szövegével, hozzá-
férhető voltával egyébként szinte kínálkozik kísér-

mert Drangalag haló
hazájában is más ny

Ha ír, nem ír partok
s mert fogy a víz a m
hallgatnak, megkövi
Költőnk néha tollhe
mint hosszú márván
egyet-egyet kinyit a
És fölragyog! . . . És
vallom a csuka és ta
narancsos címerével
nincs szebb Múzsa,

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 340-726

Butak András
grafikusművész

ÉLET ÉS IRODALOM

1983 OKT 14

1021

Butak András: Ex libris

ÉLET ÉS IRODALOM

ÉLET ÉS IRODALOM

MK SAJTOFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Butak András
grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 AUG 10

1021

Butak András rajza

EMIL, A JELKA
EG A DRAGEC
és egy ötven év előtti merényletről

— Revolver?
— Az mindenkinél volt. De más fegyver...
— Puska?
— Az csak alig. Mert éjjel ming mitőlünk volt egy, magyarok

hívtuk. Ez elszökött. Egy vasárnap reggel. Kiabál értem az Emil, hogy fogjak be. Elmentünk Borosszentkirályra, ott is volt egy ilyen ember, aki Horvátországból szökött ide, de az egy jómódú parasztnál

ki, csókolgatta. Hát ez az ő lánya volt.
— Jelkáé?
— A Jelkáé meg a Pe Igen. Mert szóval ez neki a retője volt. Meg az unokahu

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Butak András grafikus
ÉLET ÉS IRODALOM
1982 SEP 24
1021

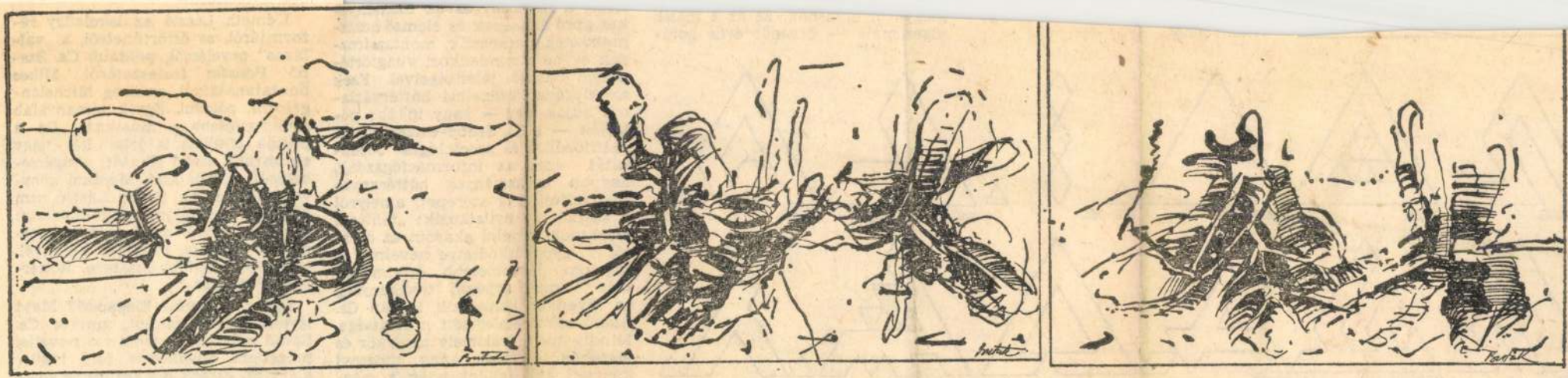

Butak András rajza

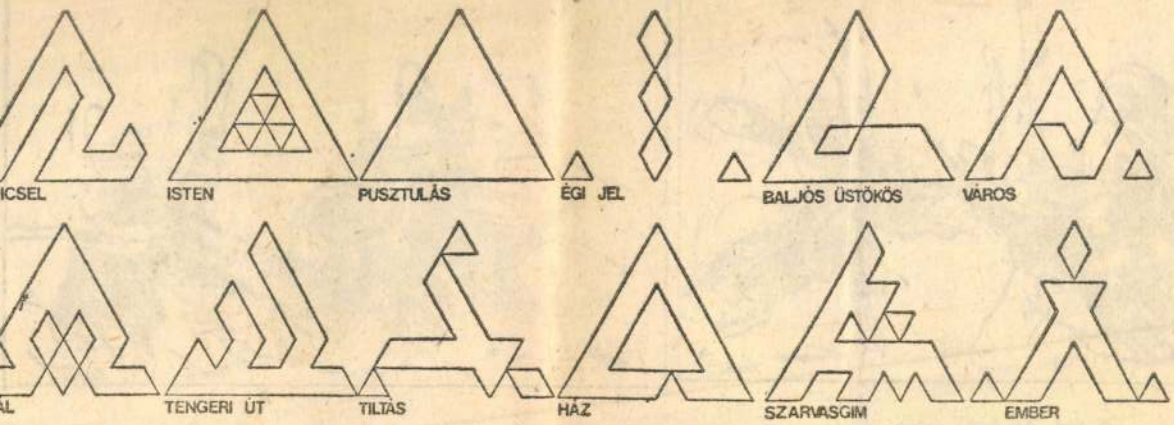

Gellér B. István: Írás

magyarul olvasnak. És az a másik rögeszméje — ötvenöt éves korá-

ket apró életképek és elemző hossz metszetek szerkesztik, montazsíroz zák egybe a mindenkori világtört nelem odaillő jelenségeivel. Ezé az elegáns történelmi háttérvázl tok adják meg — vagy inkább pu tolják — a Cs. Szabó-esszék történetfilozófiai és szociológiai bordázatát, ezek az információgazdag, nagyon olvasmányos háttéranyagok teljesítik a szerepet, amelyről a szerző így nyilatkozik: „tanítani szeretnék, nevelni akarom az olvasót... gyönyörködtetve nevelni." A fogalom legnemesebb értelmében vett ismeretterjesztő tevékenység ez, ilyenkor kamatozik igazán Cs. Szabó sokat emlegetett műveltsége. Mindig tudja, valamely tárgykör és esszéhős esetében hány tucatnyi könyvet kell felütni, hogy a megfelelő adatokat az eszébe idézze és ellenőrizze. Aztán már csak egységbe kell rendezni a tényeket és

sem kevesebb a
puszta címlista is jelzi két nagy esszéírónk eltérő alkatát, világérzékelését, világlátását. Mostani könyve esszéiben Cs. Szabó László nem kívánja megváltani, megváltoztatni a világot. Csak megérteni és megértetni kívánja, hittel és kétellyel, mint tette legfőbb mestere, Rotterdami Erasmus.

Sok ez? Kevés? Elegendő? Majd igyekszünk válaszolni, amikor Cs. Szabó másfajta, a műfajt a novella, prózavers, önvallomás felé tágító, alanyibb esszéit is a kezünkbe vesszük.

Most csak a hazatérést kívántuk kommentálni.

ÉLET ÉS

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Butak András,
grafikusművész

MŰVÉSZET

1983 JÚN. 61. old.

Stúdió Galéria, 1983. VI. 1–26.
Butak András: Növényi tér I.
tollrajz, barna tus,
46x65 cm, 1982 (fotó Butak)

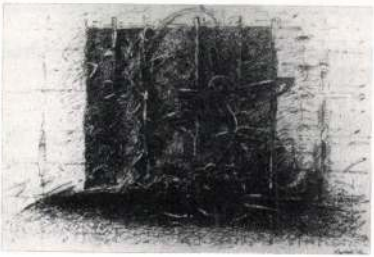

Butak András

strength to the international community of Hungarian-born people.

Dezső Orbán, Sidney
While analyzing Orbán's painting titled Rimy Weather (from 1975) the author gives a summary of the painter's career, who was always willing to adapt new, progressive artistic results in his activity.

Gábor Pataki: Elegance Of the Late Works *41*

László Lakner, West Berlin; Judit Reigl, France

Butak András, festő

VADAS JÓZSEF:

Képzőművészet

Természet-rajz

A cím nem tőlem való; annak a kiállításnak a plakátján olvasható, amelyet három fiatal — Erdélyből ide települt — művész rendezett a *Budapest Galéria* Lajos utcai helyiségeiben. Közös tárlatuk témája ugyanis a természet.

Szegény Pátzay Pál, akinek szobrai a szomszéd termekben láthatók, forog a sírjában. Mert a harmincas évek panteisztikus művészete — Bernáth Aurél és Berény Róbert, Ferenczy Noémi és Egry József, Pátzay Pál és Ferenczy Béni — szintén a természetre esküdött. Csakhogy egészen más értelemben. A modern magyar képzőművészet aranycsapatának döntő élménye ugyancsak a biológiai környezet volt; a hegyek és a víz, a fák és a virágok, az emberi test látványa azonban emelkedett érzelmeket és éteri gondolatokat váltott ki belőlük — magasztos ideákat. Ezzel szemben a mai generáció publicisztikai indulattal dolgozik. Ők a környezetvédők, a zöldek, a piedesztálra emelt biológia korának festői, legfőbb élményük éppenséggel a természet megcsúfolása.

Nem egyféleképpen tiltakoznak ellene. *Molnár László József* a dokumentáló fénykép hatásmechanizmusából tanulva, leheletfinom rajzokkal szól a növényi vegetáció szépségéről. Nem színes virágokat vagy burjánzó cserjéket örökít meg: halványszürke — monokróm — lapjain hincs kuriózum. Sodrott kötél, töpörödött levél, tört ág esztétikumát hirdeti.

Elekes Károly egészen más alkat. Ő szinte pongyolán fest, csapkodó vonalakkal és szétesö formációkkal. S a színekben sem válogatós. Meg akarja hökkenteni a nézőt; szerinte a szemét éppen olyan kellemetlen látvány, mint amilyen orrfacsaró a bűze.

Butak András, kollégáival szembesítve a látomások embere. Nála vegetáció az egész világ. Nem növényeket és nem szemetet fest; az ő művészetében még a könyv is a természet formarendjét sugallja. Nem olvasásra — ismeretközlésre — való, hanem lelki feloldódásra.

A program, úgy gondolom, rokonszenves. Erőt mutat már az is, hogy merőben új, nálunk mindeddig ismeretlen értelmezést adtak a természet fogalmának. De a teljesítmény még egyenetlen. Butak monotón, holott a természetnek a változatosság az egyik gyönyörködtető vonása. Elekes Károly műveiben az indulathoz nem mindig társul felrázó és meggyőző erő. Molnár László József pedig majdhogynem szenvtelenségig fegyelmezett.

★

A természet védelme divatos téma. Másokat is foglalkoztat. Ezt mutatja *Lengyel András* tárlata — néhány percre innen — az *Óbuda Galériá*ban.

Művei, befoglaló formájukkal, a hatvanas-hetvenes éveket, a geometria diadalmas korát idézik. Hatalmas téglalapok, háromszögek függnek a falakon. Ha azonban megnézzük, mi van ezeken az idomokon, akkor kiderül: Lengyeltől mi sem áll távolabb, mint a mértan apoteózisa. Ironikus játékot űz, csúfolódik elődeinek egzakt alakzataival. Az egyikbe sziszegő kígyót ültet, a másikra felhőt lehell és közepébe napot biggyeszt. Azt sugallva: még a közönséges csúszómászóban és az unalmas közhelyben is több szépség rejlik, mint a vakítóan színpompás ábrákban.

Ez a festészet tehát lázít az ember alkotta-építette világ mesterséges eleganciája ellen. Vagy ahogy a kiállításon nem látható, de a művész egész munkásságát összegező katalógus fényképei alapján fogalmazhatunk: Lengyel az emberi tevékenység túlszabályozása, mindennapjaink megregulázása, recepteken kiművelt ízlésünk ellenében azt vallja, hogy az élet varázsát az apró csalafintaságok adják. Igaza van. Fő gondolatával nem is tudok vitatkozni. A részletek azonban nem megnyugtatóak. Helyenként több derűt, máskor több drámát várnék. Egyáltalán, nagyobb elszántságot. Mert művei egyelőre unalmasan egykedvű vallomások.

13.

49.29. XXX/35

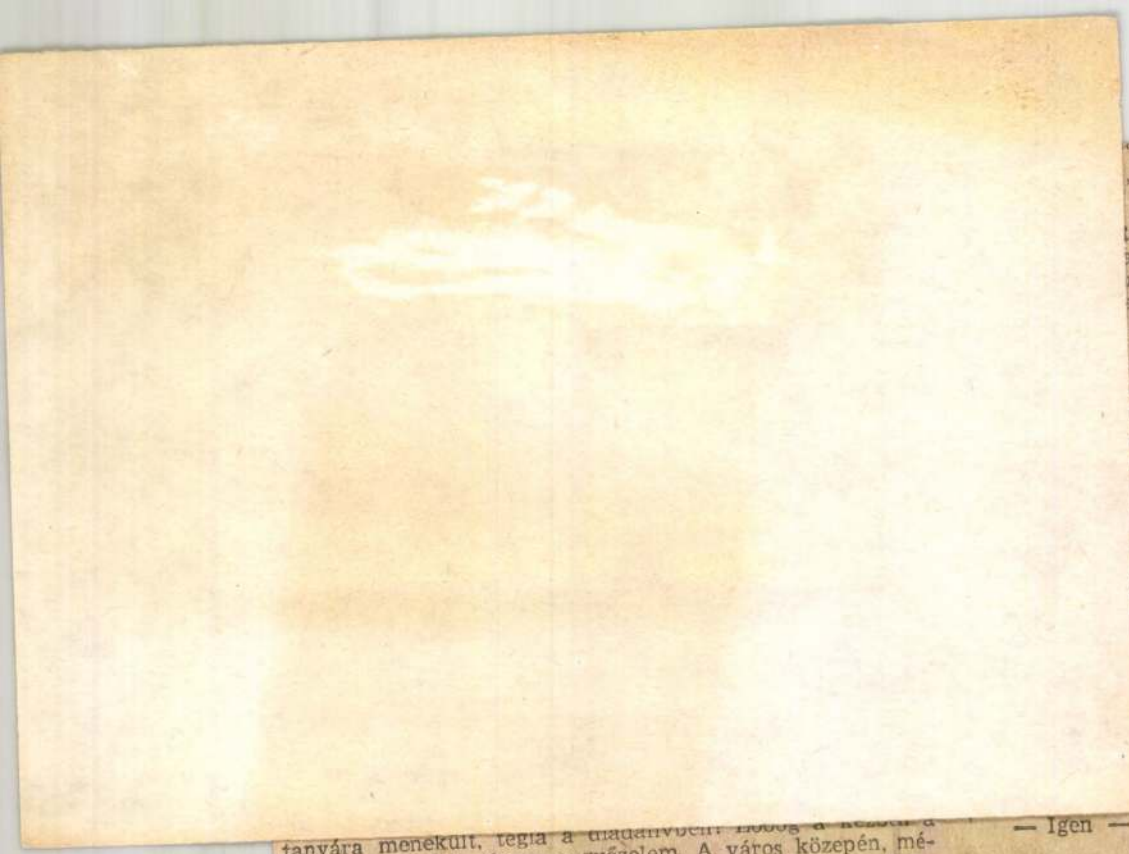

mondta a Görbe, „rég nem látt
", mondtam, véres a szeme, rogg
— „El", mondta, „még tegnap."
tégi erzsébetvárosi csibész, nemr
adt, csicsás, kutyás zöldségesnőt
inci, pedigrés, látom, Görbe sétált
elmeséli nekem házassága történe
Laci", mondja, „egyszer meg kell
mondom. „Jó kutya", mondja Gö
Gyere kimegyünk a térre van nál
e", mondta, „jobb ott a levegő
dben ültünk a padon, lábunk m
be a zsebébe nyúlt, barna zacsk
ndta fáradtan, „tegnap mandulát
nnek. Aztán berúgtam, nem ment
ézett, tompa, részeg, véreres szeme
", mondta, „nagyon szereti." — „
zony", mondtam, és az üvegért n
n bámulta a párás hajnali teret.
á térdén. „Megszöksz, Görbe",
ap, és megszöksz. Nincs ott neked
l." — „Tudod", suttogta, „van n
e kevesli."

mondta Eló. — Kérsz tőle?

gondoltam, „eltűnni innen a bús
Beke, ha lemegy a Nap?"

ik — mondtam, felálltam. — Eln
holnap? — kérdé szomorúan Beke

— Igen — mondta Eló —, ott maradok.

tanyára menekült, tegla a dadanyben: Lobog a kezdő a
vers. Szél is fúj, fényes a győzelem. A város közepén, mé-
terekkel a föld felett emelvény áll; Eló fellép rá, és örök-
re ottmarad. — Robajjal omlik össze a tanya. Varjútoll száll
kerengve felfelé. Nap nem süt, fekete az ég alja. Szomorú
a tanyai világ — Eló szobor lett a város közepén.

...— Elemér — mondtam. — Ne haragudj.

Rámnézett, fáradt, tompa szemekkel.

— A tanyámra gondoltam — mondta halkan. — Igen,
ott maradok.

Feláltam, indultam a büfé fel
— Hova mész? — mondta Bek
— Piáért. Elónak.
— Ja, akkor jó. Azt hittem, el
— Konyak jó lesz? — kérdezte
— A legjobb — morogta Eló.
Pedró kicserélődött: Erzsi állt a
Mosolygott. — Szia — mondta.
Hallgattam. „Álmodok?"
— Néha besegítek a bátyámnak
ember, szeretem.
— Mi a probléma? — lépett ki
— Ő a bátyám — mondta E. —
— Tudom.
— Mit tetszik? — mondta Pedró
— Kettő... egy konyakot.
— Szerelmem — mosolygott Erz
Pedró töltött, komor pofával (
(férfi-)köpenyben.
— Vártalak — mondta Erzsi. —
— A konyakok, tessék — mord
pengő hatvan.
— Megvársz? — súgta Erzsi.
— Tízkor kezdek a Tulipánban.
— Fél tízkor elindulunk — m
gott, megint —, odaérünk, meglátod
— Mi van? — mondta Beke. —
— Miért volna? — mondtam, le
a tinta.

Követelően álltam a pult elé. — Erzsi — m
menjünk.
— Kilenc óra — mondta (ami azt jelentette,
csak kilenc [9] óra).

Butak András, grafikus

-: Heti ajánlat

Új Tükör

3.

XXIII/36

BUTAK ANDRÁS, MOLNÁR LÁSZLÓ JÓZSEF ÉS ELEKES KÁROLY TÁRLATA

Budapest Galéria kiállítóháza

Jó, hogy így együtt, egymás mellett, mégis külön termekben rendezték meg ezt a kiállítást. Hiszen Butak, Molnár és Elekes művészete hasonló gyökerű, mégis más. Ami közös munkásságukban, az a természethez, a természet mikroformáihoz való kötődés, ám ezt az élményt mindhárman másképpen jelenítik meg. Ezen túl, ami még pontról pontra megegyező, az életútjuk; Kolozsvárott végezték a képzőművészeti főiskolát, tehát Erdélyből kerültek a 80-as évek legelején Magyarországra. Már szinte érett művészekként érkeztek, kiforrott alkotásmódjukkal sikerült is felhívniuk magukra a kritika figyelmét, valahogy művészetük mégis itt, a nagyvárosból a természetbe vágyódó ember nosztalgiájában teljesedett ki igazán.

Molnár László Józsefet a természet mikrovilága érdekli. Periférikusnak tűnő témákat — ágdarabokat, kötélcsomót, földkupacot, szétmálló szappant — megrajzolva készít sok energiával hiperrealista stílusban kidolgozott minimalista szemléletű ceruzarajzokat. Butak András a növényi struktúrákat jeleníti meg természettudományos kódexek ábráit idéző könyveiben, vagy közvetlenül applikál egy-egy növényi részletet — különös formájú virágbibét, girbe-gurba szárakat — doboz objektíveiben. Elekes Károly pedig rajzban, fotóban, festményben, installációban fogalmazza meg természet utáni vágyódását.

Nem kifejezetten környezetvédelmi kérdésekkel foglalkoznak a művészek, de természetszeretetük ezt a témát is involválja. Tudatos természetimádat az övék, olyan szenvedély, mely ma naturaértékeit pusztító korunkban nagyon modern és nagyon aktuális. És mindezt —

okozta, hogy Oyst ezuttal nena cserbenhagyta a jó ízlése. Visszatetszést keltettek bennem például azok a részletek, melyekben gyerekeket hoztak nehéz helyzetbe, lehetetlen feladatok elé állítva őket. A filmet végignézve, ott bujkál bennem a gonosz kisördög — bárcsak én is egyszer viszontláthatnám a rendező és stábja rémült vagy megbotránkozó arckifejezését egy hasonlóképpen kukkoló kamerával rögzített röhögtető heccnek szánt jelenetben. **G. P.**

ÚJ TÜKÖR / Képes kulturális hetilap

Szerkesztőség: Budapest VII.,
Lenin körút 9–11. 1073
Telefon: 221-285, 222-408

Főszerkesztő: **BENJÁMIN LÁSZLÓ**

Főszerkesztő-helyettes:
**FEKETE SÁNDOR, BERKES PÉTER,
KÖRÖSPATAKI KISS SÁNDOR**

Felelős kiadó: **SIKLÓSI NORBERT,**
a Lapkiadó Vállalat vezérigazgatója
HU ISSN 0133–1361
Kiadja: **LAPKIADÓ VÁLLALAT**
Budapest VII., Lenin krt. 9–11.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. – 1900 –, közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215–96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj: negyedévre 120,– Ft, fél évre 240,– Ft, 1 évre 480,– Ft.

Ⓐ 86.1835 Athenaeum Nyomda, Budapest, rotációs mélynyomás. Felelős vezető: **Szlávik András** vezérigazgató. Meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Butak András

Nemzet

Csütörtök, 1986. augu

Balatoni levél egy kiállításról

A TUDÓSÍTÁS kezdődhetne tárgyszerűen:

Balatonszéplakon, a IV. számú Ezüstpart SZOT-üdülő első emeleti klubjában a Fiatal Képzőművészek Stúdiója nyári kiállítást rendezett. A június 10-én megnyílt tárlaton a stúdió 34 művésze szerepel festményekkel és grafikákkal.

Kezdődhetne lelkesen:

Milyen kitűnő ötlet, hogy a fiatal képzőművészek nemcsak ezoterikus kiállítótermekben rendeznek bemutatókat a műveikből a beavatottak számára, hanem megpróbálnak közvetlen kapcsolatba kerülni a mindennapok emberével. Méghozzá ott, ahol a dolgozók megpihennek, s talán idejük is, figyelmük is akad arra, hogy elmélyülten tanulmányozzák a kortárs alkotók műveit, gondolatait. Csak üdvözölni lehet a stúdió széplaki kiállítását, melyen vagy három tucat képzőművész szerepel, közülük nem egy fiatal kora ellenére is jól ismert alkotó, mint *Butak* András vagy *Szirtes* János.

De kezdődhetne szkeptikusan is:

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója már megint összehozott egy végiggondolatlan kiállítást. E bemutatók mechanizmusa szerint érkezik egy kiállítási felkérés valahonnan a fiatalok stúdiójába, ott aztán „demokratikusan" meghirdetésre kerül a lehetőség, a ráérősebb művészek beadnak eztazt, majd zsűri, és végül a véletlenszerűen összehányt anyag, mindenféle rendezőelv vagy koncepció nélkül már megy is a falra. A néző is.

Sőt, kezdődhetne kifejezetten kötözködően:

Tisztelt Magyar Nemzet! Én, mint a lap kulturális oldalának lelkiismeretes olvasója, ezúttal felhatalmazva érzem magamat, hogy tollat ragadjak. Midőn évi munkám fáradtságát egy balatoni SZOT-üdülőben pihentem ki, ott kultúrprogram címén képzőművészeti kiállítást kellett megtekintenem. Akár idézőjelbe is tehetném ezt, hogy „képzőművészet", mert ami firkálmány és mázolmány ott megtekinthető volt, az nem érdemli meg a jó ízlésű ember szemében a képzőművészet nevet. Sőt, egyik-másik „mű" a pornográfia határát súrolta. Én igazán nem vagyok a kultúrába való erőszakos beavatkozás, vagy a cenzúra híve, de engedtessék meg: hogyan lehetséges ilyen visszataszító képeket kirakni ott, ahol a dolgozók családostul üdülnek?!

A kritikus ez esetben akár így, akár úgy elkezdhette volna tudósító levelét. Mert a stúdió érdekes kezdeményezése megérdemli, hogy a szélesebb közönség értesüljön róla. Lehet lelkesedni az ötletért, és lehet bosszankodni a megvalósítás módján. E bosszúság annál inkább helyénvaló, mert a kritikus — ez esetben mint a két hét szabadságát töltő beutalt — sorra ilyen kulturális félmegoldásokkal találta szembe magát a tó partján. Kell jó film, de az értékesebbje menjen a zárt moziban, amely szaunának is megjárja. Kell időtálló zenei produkció, de azt az úttörőtábor kis nyaralói kapják kéretlenül (és unatkozva). És kell kiállítás is...

A szabadtéren Bud *Spencer* megy, nézhetetlenül megcsonkított kópiáról; és profi limonádé zene megy idétlen vetélkedővel körítve. Erre van igény.

Valóban?

Bud Spencerre simán kaptunk jegyet, tavaly ugyanott a Hairre nem. Dolly Roll százhúszért épp csak elkel, az orgonahangversenyek helyei sokkal kapósabbak (szintén nem ingyen). A szórakoztatás „örök" dilemmái.

ÉS A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN? Van itt egyáltalán szórakoztatóipar? Kell-e? Legyen-e? Húzható-e párhuzam Steven Spielberg, a Queen és mondjuk Szász Endre között? Úgy gondolom, a Balaton partján épp a képzőművészet népszerűsítői találtak már egy használható megoldást korábban, csak mára valahogyan elfelejtették. Igen, a tihanyi apátságban megrendezett kiállításokra gondolok. Ezek a tárlatok — nem egy közülük művészettörténetileg is jelentős — nem kívántak mindenáron a közönség kegyeibe férkőzni, mégis hallatlanul népszerűek voltak. Nem tolakodtak be a SZOT-üdülő előcsarnokába, viszont hányan zarándokoltak el Akarattyától Révfülöpig Tihanyba a beutalójuk ideje alatt, hogy láthassák Egry Józsefet, avagy *Varga* Imrét, *Schéner* Mihályt. Ami Tihanyban telitalálat volt: szakmailag kifogástalan, magas szintű kiállítások jöttek létre, amelyek valamilyen értelemben szenzációnak is számítottak. S amelyek, tegyem hozzá, nem a kemény fejű, elszánt újítókat mutatták be, hanem a forma szerelmeseit, a képzőművészet nagy játékosait.

Bizonyára van más értelmes megoldása is a „tópart-kihívásnak". Ez, a széplaki, a fiatal stúdiósok által javasolt: nem az.

Tetszik vagy sem, a kortárs képzőművészet legjavához hozzátartozik a kontextus, az összefüggések ismerete. Talán régebben is így volt. Talán egy Botticelli-madonna sem értelmezhető a maga komplexitásában, ha mindenféle kultúrtörténeti tanultság nélkül szemléljük egy képtárban. A művelvezéshez Botticelli esetében is elsajátított konvenciók segítenek hozzá. De emitt, a SZOT-üdülőben sem konvenció, sem kontextus. Mert hisz már az is a műhöz tartozik, ha miatta kibuszozunk a Műcsarnokba, vagy áthajózunk Tihanyba. Ám itt, a pingpong és a vízpart között hogyan értelmezhető egy csapásra az új szenzibilitás vagy a transzavantg a minimal art.

PERSZE, ÚGY TANUL „mű" akármilyen körn képes hatni ránk. Ha aka társ művészeti gyakorla sajátja azonban épp a többnyire nem akar. Az többsége számára meg szakmai közönség — jaj, gessük, miért is, honnan a kölcsönös közömbösség inkább, hisz nem igaz, közömbösség lenne. Akár a tihanyi kiállítások nézős lene szól.

Vajon hozzáad valamit zsef értékéhez a népsz (Avagy levon a fiatalokét utasítás?) Balaton-parti t gomnak nem a képzőmű tékrendje, hanem népsze nek módja volt a tárgya „közművelő" kollégám! K rántsd meg morgolódáson vállad, hogy jó, akkor jö csögei köcsögöket vagy varrottasokat teszel ki, a alább senkinek sincs ba is, kedves festő barátom, kérlek az asztalra az hogy ezentúl frászt fo tárlatokra beadni, elég országos kiállítás meg a vásárlás! De tegyétek m egy pillanatra elfogadját lencei biennáléra és kas cumentára nem járó „ nyaraló", kvalifikált szak vagy elektromérnök né aki a széplaki üdülő kl nek másik szögletében k res videójátékkal játszik grafikai színvonala e csapnivaló!), és játszma néz a festményekre. Tén ve van jóindulattal. Tén emelő élményre vágyik, nyaral is. De itt, így, összefüggésben ezekkel a mányokkal" tényleg nem kezdeni.

Te pedig, kedves olvas fokon jársz mostanában menj el a stúdiósok kiá hangosan igent vagy nen dani, véleményt hozzáfű a (nyári) képzőművészet legyen süketnémák pá Az Ezüstpart IV. üdülő a víznél, az épületet megismered, mert kerek vannak, a tárlat augusz áll, és a portás bácsi szí enged.

Bán

alkotok
teszi a
ne fesze-
ered ez
. Annál
ogy kö-
régebbi
záma el-

Egry Jó-
erűsége?
ól az el-
osszúsá-
észet ér-
rűsítésé-
. Kedves
érlek, ne
n miatt a
vőre rö-
váraljai
zzal leg-
ja. És te
ne csapd
újságot,
sz ilyen
neked az
z állami
eg, hogy
ok a ve-
seli Do-
egyszerű
kmunkás
zőszögét,
ubtermé-
ompjute-
(amelyek
gyébként
után fel-
yleg tel-
yleg fel-
még ha
ebben az
„mázol-
tud mit

, ha Sió-
, kérlek,
llítására:
net mon-
zni, hogy
dolga se
rbeszéde.
lenn van
könnyen
erkélyei
tus 31-ig
esen be-

András

az új banktól

ETI HÍREK

tertanács elnökhelyettese és *Péter* János, az Országgyűlés alelnöke fogadta *Soós* Istvánt, hazánknak a Nicaraguai Köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére.

az aszály ellen

csatorna mentén — folyamatosan öntöznek.

Bács-Kiskun homokvidékein több helyen is úgy látták a szakemberek: nem érdemes várni a kukorica betakarításával, ugyanis a szárazság miatt megállt a növény fejlődése. Az ilyen aszálysújtotta területeken besilózzák a takarmánynövényt, s a felszabaduló területen hozzálátnak a talajmunkához: őszi kalászosoknak készítenek magágyat.

Az ország északi vidékein is a szárazság okoz gondot. Nógrádban egy hónapi csapadék hiányzik a talajból. A dombokon kiégtek a legelők, a kiégett füvön már csak a juh él meg, a szarvasmarha legeltetésével egyelőre felhagytak. Ebben a megyében is hozzáláttak a burgonya szedéséhez; a vidéken azonban elmarad a termés eredménye a várttól. Jó termést takarítottak be viszont a bogyós gyümölcsökből, a korábbinál 40 százalékkal több málnát, ribizlit, vásároltak fel. Egyre inkább érződik a csapadékhiány hatása Borsod-Abaúj-Zemplén egyes területein, a különösen Mezőkövesd térségében. Öntöznek a megye más vidékein is, a Tokajhegyaljai Állami Gazdasági Borkombinát területén például mintegy 300 hektárnyi szőlőt látnak el vízzel a mádi gyűjtőmedencéből.

A dunántúli jelentések szerint a héten újabb öntözőberendezéseket helyeztek üzembe a Kisalföldön. A legtöbb mesterséges csapadékot a cukorrépa- és a lucernaföldek kapják. A Rábaköz egyes területein, a Szigetközben, a Hanság mentén éjszaka is öntöznek.

Konsuminvest

A szövetkezetek eddig is létrehoztak közös alapokat, ezek

képes védőpajzsot a Föld fölött.

Vagy száz rózsaszínű luftballon szállt fölfelé, először a templom irányába, majd Dél felé vitte a szél az egyre inkább zsugorodni látszó pontokat. Óvodások, iskolások, és felnőttek néztek utánuk illetődött csendben.

A gyerekcsapat ezt követően dalolt, táncolt a John Lennon békeklub tagjainak az irányításával. A zenés műsor később az aluljáróban folytatódott. A nézelődőkön és a járókelőkön kívül csak a zsadányi diákok maradtak a téren. Óriás kék földgömb barna filccel jelölt földrészeire

Állandó kiállítás az OM

Bolyai—Neuman

A magyarok szerepe a világ természettudományos és műszaki haladásában címmel a hét elején kezdődött nagyszabású konferencia gazdag programjához kapcsolódva *Bolyai—Neumann-emlékszoba* nyílt tegnap délután az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtárban. A Múzeum utcai épület földszintjén berendezett állandó kiállítás gondosan válogatott kis gyűjteménye tisztelgés a világhírű magyar tudósok emléke előtt.

Bánffy György színművész egy Bolyairól szóló könyv részletét olvasta fel a hallgatóságnak. Ezt követően *Ágoston* Mihály, az OMIKK főigazgatója méltatta néhány szóban Bolyai János (1802—1860) és Neumann János (1903—1957) alakját, tudományos pályáját, s szólt arról, milyen meggondolás vezette az intézmény munkatársait a kis kiállítás létrehozására, amely jelképesen a nagyra becsült örökség ápolását, megőrzését példázza.

Javulnak-e a munkakör kohászatban?

Tizennégyezer

A diósgyőri Lenin Kohászat Művekben nemcsak a műszaki technikai megújhodásra fordítanak nagy figyelmet, hanem — lehetőségekhez mérten — igyekeznek minél több területen javítani a munkavégzés feltételeit és mindazokon a körülményeke

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a Műcsarnok meghívja Önt

BUTAK ANDRÁS

NINIVE KÖNYVEI

című kiállításának megnyitójára

1994. szeptember 23-án, 17 órára

A kiállítást megnyitja:

D. UDVARY ILDIKÓ

művészettörténész

Dorottya Galéria, Budapest V. Dorottya u. 8.

A kiállítás megtekinthető 1994. október 16-ig, Vasárnap kivételével, naponta 10-18 óráig

A megnyitót támogatja a Hungarovin Rt.

BUTAK András

M Nemzet 1991. július 6. 6. p.

– interjú

„Katolikusok kilépni, jo

A katonák egynegyede igényelne val

Bár a vallásgyakorlás szabadsága szerepel az Alkotmányban, az évtizedek során kialakult gyakorlat ezt számos esetben mégis lehetetlenné tette. Különösen érvényes ez a hadseregre, ahol az ideológiai diktátum leplezetlenül érvényesült. Milyen változások várhatók ezen a téren? *Viczián* György ezredest, a Honvédelmi Minisztérium társadalmi kapcsolatokért felelős főosztályvezetőjét kérdeztük.

sorkatona megkérdezésével. Ilyen létszámú mintából már elég pontos következtetések vonhatók le.

– *És mit mutattak az eredmények?*

– A vártnál több, körülbelül 20-30 százalék azok száma, akik igényelnének valamilyen típusú lelki gondozást. A hivatásos tisztek pedig – úgy látszik – különösen tisztában vannak a katonák lelki kiegyensúlyozottságának jelentőségével.

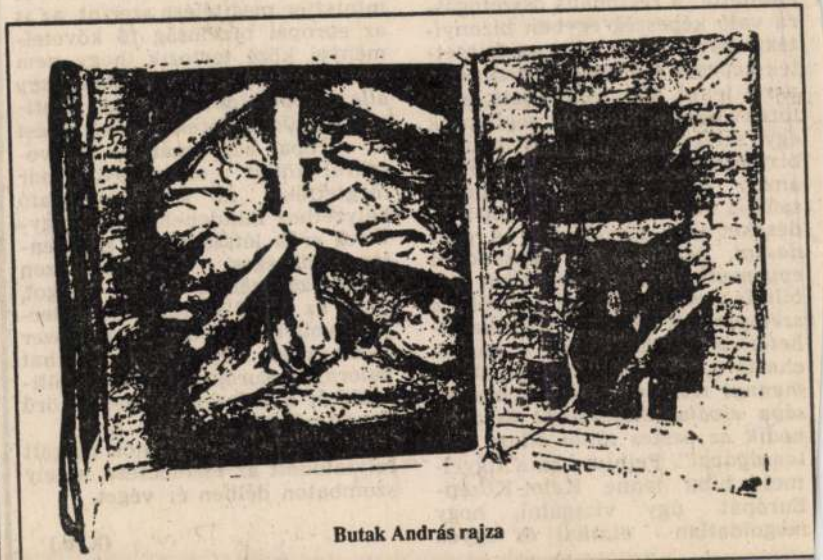

Butak András rajza

lga biztonságpolitikai konferencia

– a Varsói Szerződés lbomlása után

künk együttműködési megállapodások kötése a nyugat-európai hatalmakkal, és szervezetekkel, amely lehetőségektől eddig el voltunk zárva. Az így kialakuló „szerződésháló" az európai egység építésének egyik fontos eleme is lehet. A hazánk, Csehszlovákia és Lengyelország között formálódó együttműködés kapcsán megemlítette: a regionális összefogásra való képesség egyben bizonyíték lehet arra is, hogy az érintettek képesek a Nyugat *hiteles partnerei* lenni. Úgy vélekedett: ezen törekvéseknek elő kell segíteniük egy szélesebb alapokon nyugvó biztonsági koncepció létrejöttét, amely értelemszerűen nemcsak szűken vett katonai-védelmi kérdéseket vesz figyelembe. *A gazdasági, ökológiai és társadalmi egyensúlyon alapuló politikai stabilitás megteremtése ebből a szempontból alapvető és elkerülhetetlen feladat.* Utalt a párizsi chartára, amely kimondja: *„valamennyi részt vevő állam biztonsága elválaszthatatlanul összefonódik az összes többi állam biztonságával"*. Felhívta rá a figyelmet: hiba lenne Kelet-Közép-Európát úgy vizsgálni, hogy megoldatlan etnikai és egyéb gondjai miatt akár átmenetileg is kivonható Nyugat-Európa biztonságának elemei közül.

A NATO-ról szólva leszögezte: stabilizáló szerepének növekedését nem hagyhatja figyelmen kívül új stratégiájának megfogalmazásakor. *A NATO jelenléte az európai biztonsági struktúrában belátható ideig elkerülhetetlen.* A miniszter megítélése szerint az is az európai biztonság fő követelményei közé tartozik, hogy *nem alakulhat ki valamely állam vagy államcsoport dominanciája kontinensünkön.* E téren az első lépést az európai hagyományos fegyverekről kötött szerződéssel már megtették, de a megnyugtató helyzethez mindenekelőtt a fegyveres erők létszámának csökkentése szükséges. Végezetül azon meggyőződésének adott hangot, hogy az egész kontinensre kiterjedő kollektív biztonsági rendszer létrehozása csak akkor válhat valóra, ha Európában már stabilizálódott a helyzet, és széles körű együttműködés alakult ki.

Ezt követően zárt ajtók mögött folytatódott az eszmecsere, amely szombaton délben ér véget.

(k. b.)

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Grafikai műtermek '91

ÚGY KÖZELEDIK új tárlathoz az érdeklődő néző, ahogyan *Árkossy* István szép akvarelljén az *Idegen* közeledik egy fényes ablakú ház felé – nem tudhatja, mi várja ott, mi hívogatja, és megfordítva: a háziak sem sejthetik, mit hoz magával az Idegen: hulló falevelek bánatát-e, vagy talán vidám zeneszót?

A kiállítást a képzőművészek szövetsége Grafikai Szakosztályának körlevele előzte meg, és negyvenhat művész jelezte részvételi szándékát a Képcsarnok Vállalat Vörösmarty téri elegáns termében. Ahhoz, hogy ezt a nyári tárlatot országos keresztmetszetnek tekintsük, a létszám és a művek száma is kevés, ám ahhoz, hogy sokoldalúságában megmutatkozhassék a jelenkori magyar grafika, s kedvet csináljon a hozzá közeledőnek a grafikai műtermek közelebbi megismerésére, felkeresésére, ahhoz jó kezdet.

NÉVSOROLVASÁST tartani nem szeretnék, sem a hiányzók nevét felvésni egy fekete táblára. Örvendetesnek tartottam, hogy egy festő is "feliratkozott" a listára: *Kádár* J. Miklós *Don Quijote*ja még fekete-fehérben is elárulja, hogy ecsethez szokott kéz lendülete vitte. Ugyanakkor – ha már a műfaji közeledésekről esik szó – festőibb lett az egyik legrajzosabb grafikus: *König* Róbert, akinek főleg fekete-fehérben alkotott, sűrű rajzai oly jellegzetesek, hogy akik egyet-kettőt láttunk közülük, tévedhetetlenül felismerjük: most tágasabb egek alatt, a háttér fekete foltjának nagyobb teret szánva, nagyobb szerepet szabva, játszatja le zsugorított előtérben régi kedves témái közül például a *Hastingsi csatát*.

Ámde kezdjük mégis az elején ezt a "tárlatvezetést", ott, ahol belép az ajtón az Idegen, hiszen az első impresszió igen fontos. Jól tudja ezt *B. Supka* Magdolna művészettörténész, a kiállítás rendezője – és a zajos térről a csend világába vezet be. *Molnár* Péter leheletfinom drappos *Csönd* nyomata, illetőleg *Klossy* Irén hajszálvékony vonalainak fátyolos szövedéke *(A múlt emléke)* alkalmas arra, hogy az érkezőt a még kintről magával hozott tempó lelassítására bírja. Azután majd fokról fokra fel fog hangosodni e terem falainak felénk vetülő hangja, mind harsányabb színek szólítanak meg, miközben a tárlatrendező olyan közbülső ötletek megvalósítására is módot talál, mint annak bemutatása, hogy ugyanazt a témát miként fogalmazza meg a végtelenül sok színes vonal "szalmakazlaival" egyéni kifejezési módot teremtő *Kovács* Péter Balázs, és kafkai szomorúságú rovaremberével a Jugoszláviából mintegy tíz éve áttelepült *Benes* József, akinek "magával kötve, mint a kéve"-zsákfigurái a maguk eredetiségében és változatosságában ismerős részvevői a hazai képzőművészeti kiállításoknak (*Vízparton*, illetőleg *Parton*).

A POLITIKAI VÁLTOZÁSOK jeleit nem "illendő" ma már műkritikának észrevennie sem – visszahatása ez az egykori túlpolitizáltságnak –, mégis, miután a grafika gyors műfaj (s a plakáttal, a karikaturával határos), megpróbáltam e régi rossz „szempont" alapján is nézelődni a tárlaton. *Ábrahám* Ráfael egész sorozatot szentel a *Csillaghullás* élményének, a tőle megszokott magas szakmai színvonalon, meditálva a jelenségek fölött, a mélyebb filozófiai összefüggéseket látva, láttatva. *Zala* Tibor, ellenkezőleg, azzal „politizál", hogy nem politizál, hanem megannyi korhoz kötött mű után a régi énjét keresi (*Régi rajz*). A Kolozsvárt született, Romániából nemrég áttelepült *Nagy* Stoica Georgeta új hangot hoz a szorongásos álmok rögzítésében: a hasonló élményeket másként megfogalmazó motivumzuhatagot (*Emlékhatár, Határeset*). A marosvásárhelyi születésű, ugyancsak áttelepült *Borgó* (György Csaba) szintén nyeresége a hazai képzőművészeti kultúrának – furcsa, mirói játékosságú, titokzatos rajzaival. *Butak* András, aki épp tíz éve érkezett, az egyetlen a tárlaton, aki átlép műfaji kötöttségeken és meghatározatlan tárgyú, valamiképp rossz emlékeket ébresztő grafikák mellett (mit ábrázolnak vajon? felrobbantott bunkert? használhatatlanná tett krematóriumot? *A hely emléke* a címük) tárgyat is kiállít, egy *Doboz*-sorozat részeit, a doboz ódon könyvre hasonlít inkább, s ha kinyitjuk, talán csontvázat van benne, ama riasztó angol megfigyelést illusztrálva, hogy minden család őriz csontvázat a szekrényében? (Lehetséges, hogy a teremben ez a legdirektebben politizáló mű?)

S ha a már Magyarországon alkotó új művészek néhányszavas bemutatásának – nem puszta udvariasságból – nagyobb teret szenteltünk, köszöntsük még ezeken a hasábokon a Franciaországból a szó szoros értelmében hazaszaladt *Csorba* Simont, aki saját meghatározása szerint "futóművész", s ugyanakkor tehetséges festő, a gesztusfestészet művelője. Néhány munkáját évekkel ezelőtt Párizsban láthattam, most meghatottan álltam aprólékosan míves festmény„firkája" előtt, melyen a hazafelé araszolgatás (1735 km-es futás 28 nap alatt) egyhangúságát festette meg – s a hosszútávfutó magányosságát.

NEM SZÁMOLHATTAM BE minden műről, jóllehet van itt régies hangulatú táj, vízeséssel (*Csurgói* Máté Lajos) és a még mindig modernnek számító média, a film hatásáról – a filmszalag pergésének „csodájáról" – tanuskodó sorozat (*Hegedüs* 2. László), hogy a két végletet említsem. E kettő között helyezkednek el a dekorativitástól az absztrakció küszöbére elérkezett *Kopasz* Márta és a barokk első mesteréhez „visszahátráló" *Kéri* Imre, aki *Caravaggio* műveit elemzi triptichonján. Az elvonatkoztatás határán jár *Rátkai* György, meglehet, a régészet iránti érdeklődése finomítja-tágítja látásmódját. Térhatású gyönyörű absztrakcióival tűnik ki *Parádi* Tamás.

„Milyen izgalmas festő lett *Stefanovits* Péter!" (Rajzolóként is érdekes volt) – gondoltam magamban, jóllehet nem értem *Ősi szeizmográf* című sozatát, s közben rájöttem, hogy izgalom, vagyis új kísérletek nincsenek ezen a tárlaton. Még az anyaggal való próbálkozások is elmaradnak, talán egyedül *Kunt* Ernő *Soproni udvara* az, amelyen a téma nyugalma ellen hat a nyugtalanító cinkmaratás.

Marad a megbízható minőség. *Maracskó* Gabriella szálkás tusrajzai, *Almásy* Aladár lírai látomásai (*Sámson és egy filiszteus!*), *Engel Tevan* István groteszk illusztrációi E.T.A. *Hoffmann* novelláihoz, *Olajos* György őskori fossziliákat áhítatosan „feltámasztó" rézkarcai, *Sulyok* Gabriellának ősanyánk willendorfi idomait költészettel körüluduvarló rajzai, *Sáros* András Miklós dús és gyönyörű trópusi fái...

Ember Mária

(A Grafikai Műtermek '91 kiállítás a Csontváry Teremben július 20-ig tekinthető meg.)

SCHILLER
OPEL GM
MÁRKAKERESKEDÉS
DRÁVA AUTÓ KFT.
JÚLIUS 12-ÉN, 13-ÁN, 14-ÉN, PÉNTEKTŐL VASÁRNAPIG A HASZNÁLT AUTÓT VÁSÁRLÓ ÜGYFELEKET 5%-OS ENGEDMÉNNYEL VÁRJA
A XIII. DRÁVA UTCA 17. ÉS A XIII. VÁCI ÚT 113.

BUTAK Andrés

1948. szeptember 3-án születtem Bukarestben.
Tanulmányaim: 1970–1974. Képzőművészeti Főiskola, Kolozsvár – festészet; 1974–1975 – tanulmányi ösztöndíj – festészet és grafika – Kolozsvár; 1981-től Magyarországon élek.
Tagja vagyok a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, a Képzőművészeti Alapnak és a Képzőművészeti Szövetségnek.
1974–1981 között rendszeresen kiállítok csoportos és országos kiállításokon: Kolozsvár, Marosvásárhely, Brassó és Bukarest a „Stúdió '35" rendezésében.

Egyéni kiállítások: 1972 Kolozsvár, 1978, 1980 Bukarest, 1982 Veszprém, 1983 Kecskemét.

1982 – „Hagyomány I." – Pataky Galéria – Budapest
– „Hagyomány II." – Lajos u. Galéria – Budapest
– Rajz és kisplasztika – Tata
– Művésztelep – Sopron
– Kollázs – Szentendre – Vajda Galéria
– Országos Képzőművészeti Kiállítás – Műcsarnok – Budapest
– I. Országos Rajzbiennálé – Salgótarján
– „Stúdió '82" – Műcsarnok – Budapest

Nemzetközi kiállítások:

1980 – „Landsoft–80" – Berlin – DDR ○ „I. Import Art Festival" – Kyoto – Japán.

1981 – „Juan Miró" – Barcelona – Espana ○ „II. Import Art Festival" – Kyoto – Japán –„Hommage aux artistes inconnus" – Páris – France.

1982 – „III. Import Art Festival" – Kyoto – Japán○ „Mail Art Festival" – Kassel – Germany ○ International Print Biennale Cabó Frio – Brazilia.

Foglalkozok process art és land art kísérletekkel is.

Kiállított rajzok:

– Növényi folyamatok I., II., III., IV. – 50x70 cm
– Növényi tér I., II., III., IV., V. – 50x70 cm
– Növényi alakulás I., II., III., IV., V. – 50x70 cm

Fotó és katalógusterv: Butak András – 83-591 GENERALART Dorogi Ny.

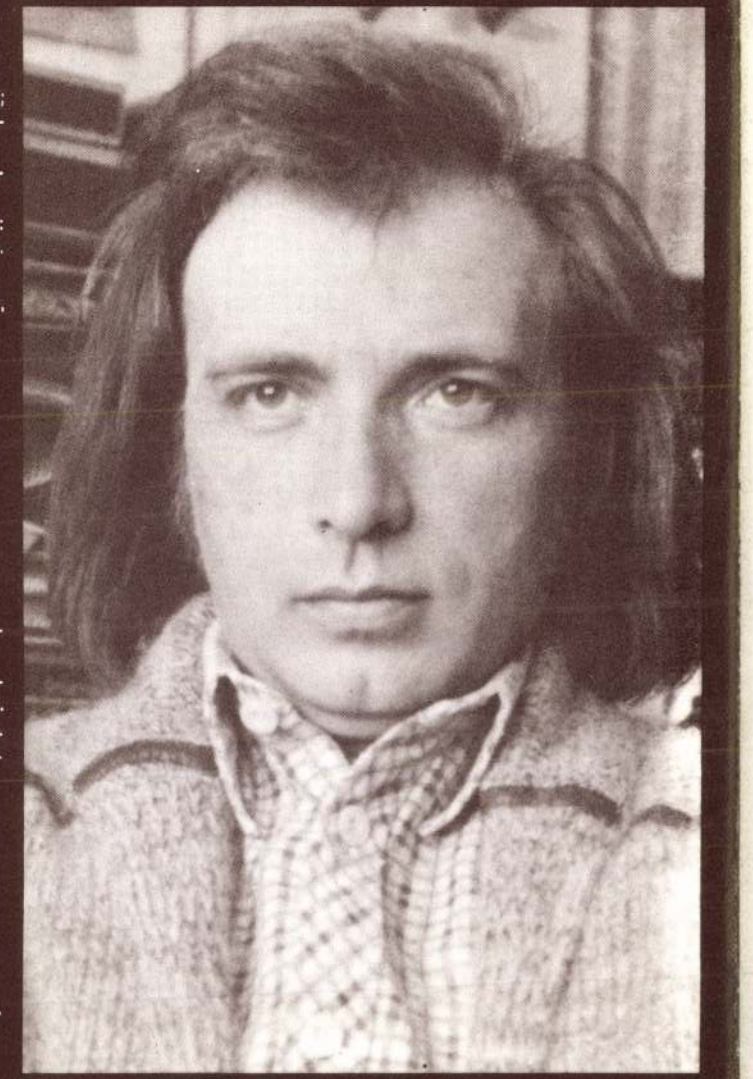

STÚDIÓ GALÉRIA

A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója meghívja önt a Stúdió Galériába, Butak András grafikusművész kiállításának megtekintésére.

Nyitva: 1983. június 1-től június 26-ig

Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 52.

BUTAK ANDRÁS

rajz/drawing

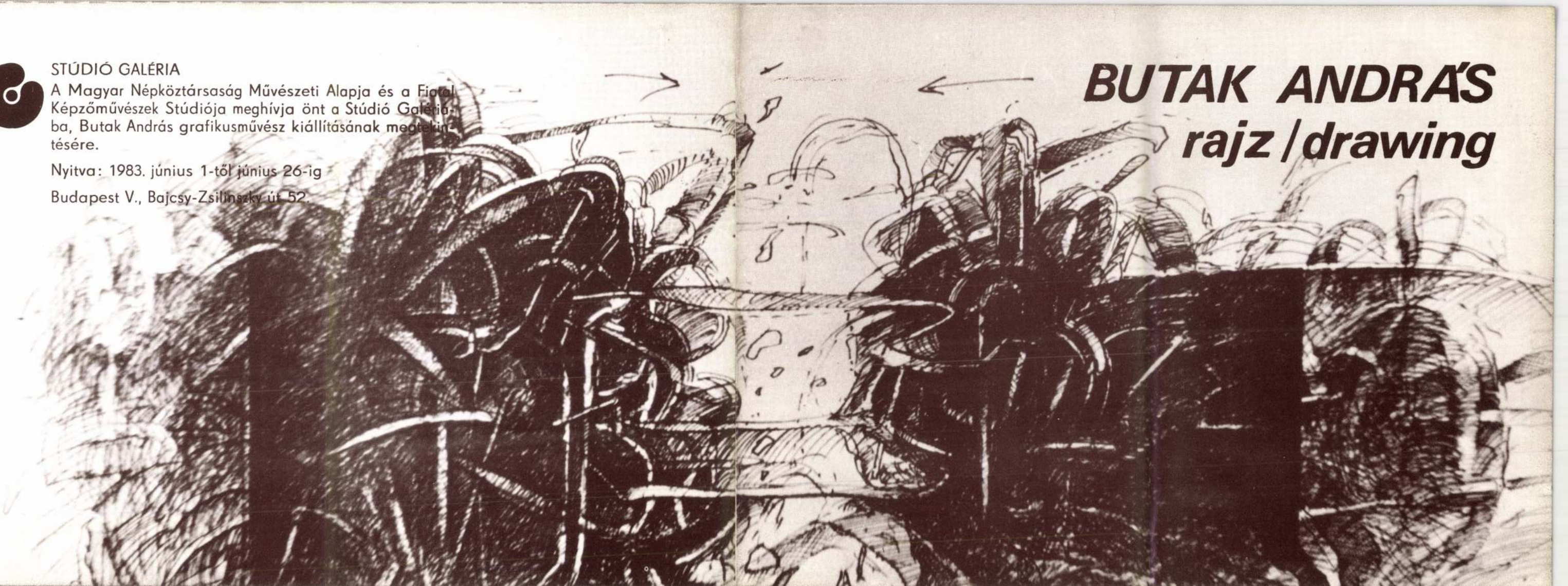

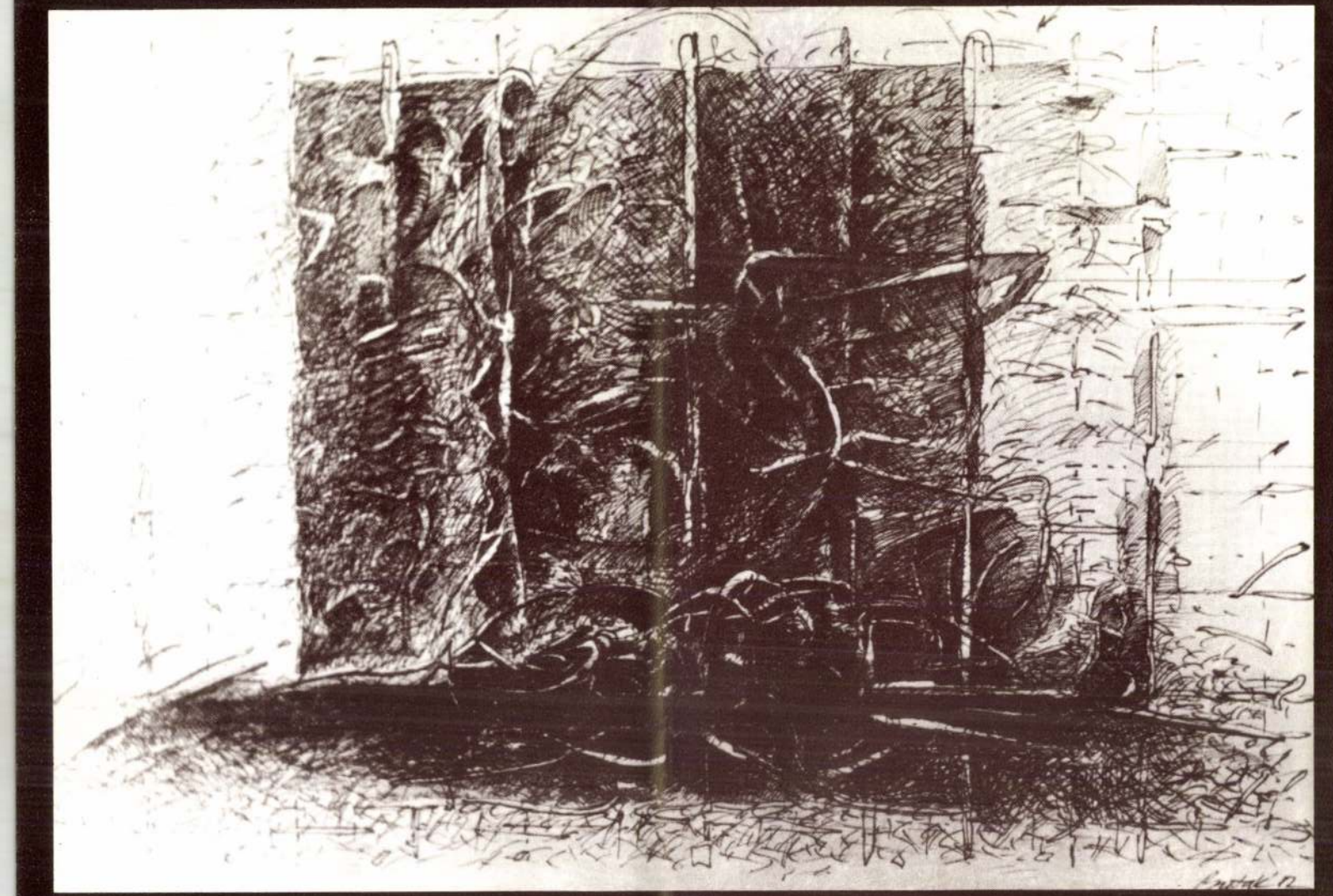

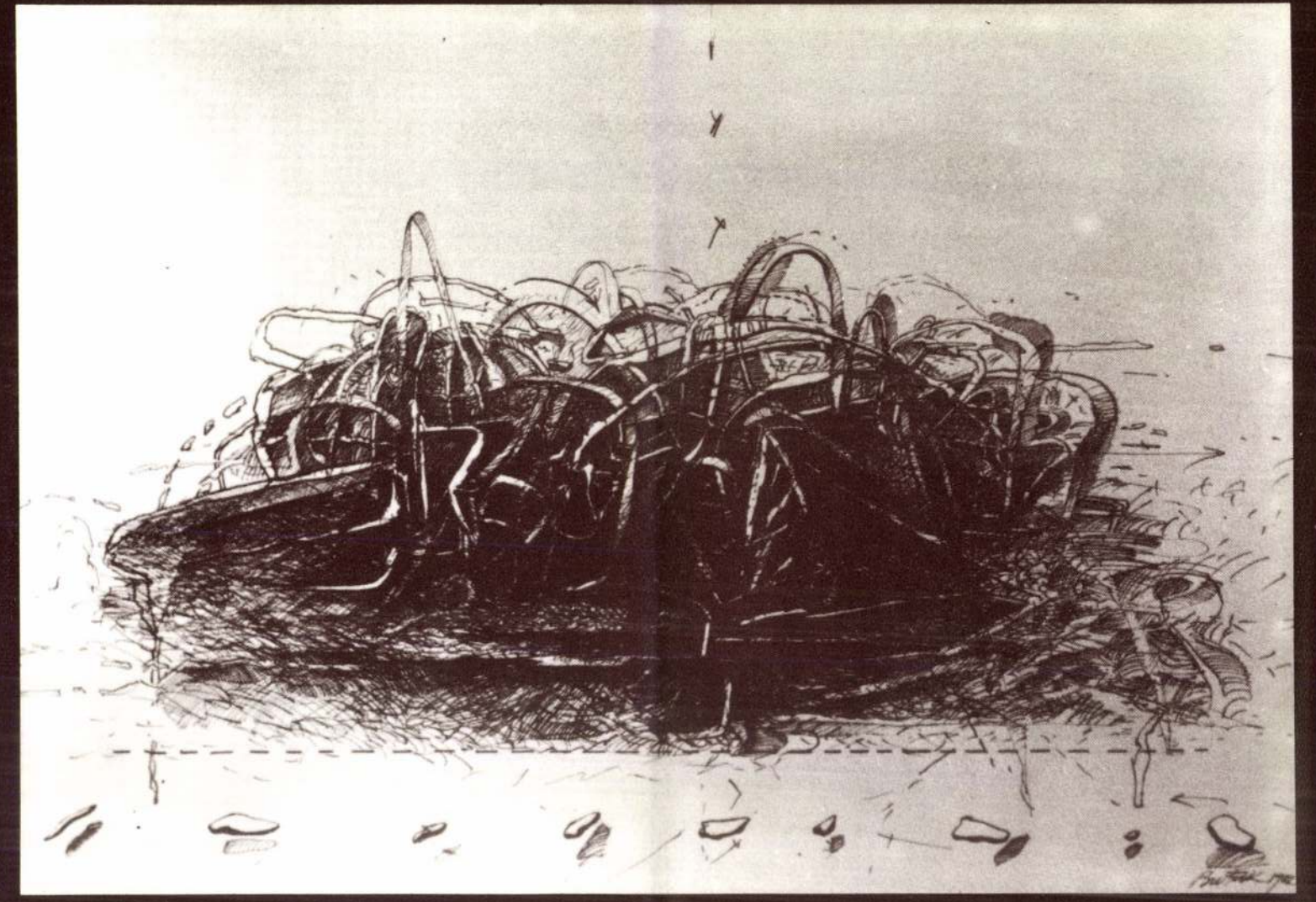

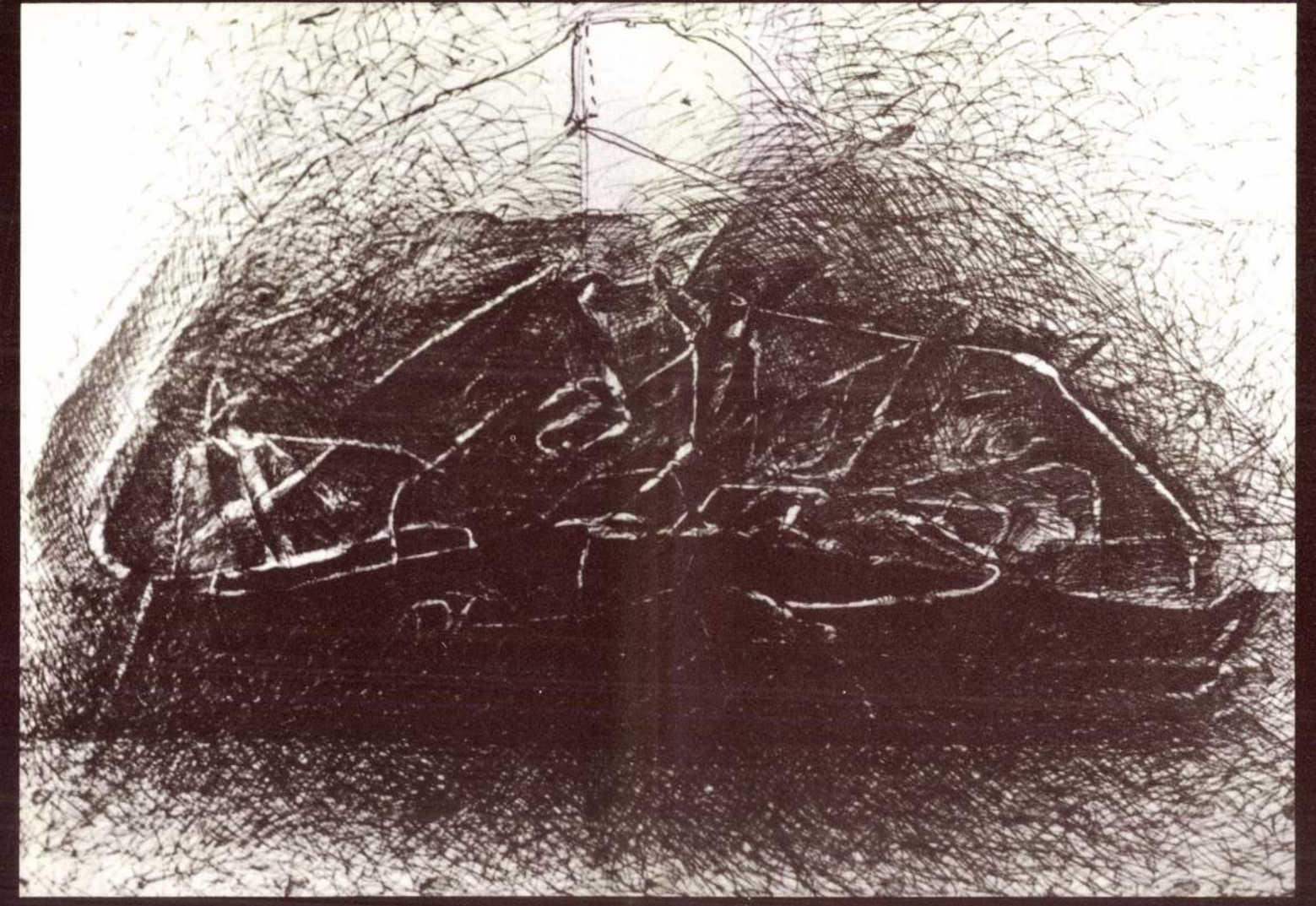

4

4 Szentgyörgyi József: Jelenet, olajpasztell, fa, 39,5x39,5 cm, 1982 (fotók Tahin Gy.)

Művészet
1985/8/20–23. old.
augusztus

Növényi struktúrák

Butak András grafikái, objektjei, könyvei

grafikusművész
(1981-óta Magyarországon él)

1

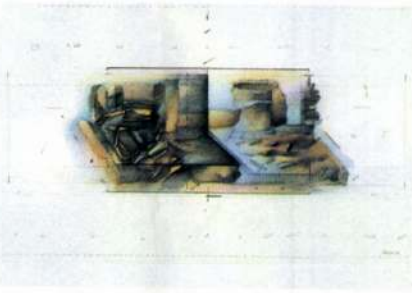

A nyolcvanas évek elején a magyar képzőművészet gyors és meghatározó átalakuláson ment keresztül. Viszonylag sok képzőművészt megihletve, rövid idő alatt tért hódítottak a Nyugat-Németországból, Olaszországból, illetve az Egyesült Államokból kiinduló transzavantgárd törekvések. A képzőművészeti műfajok közül a grafika hosszú időn át tartó primátusa után ismét a festészet került előtérbe: egyre-másra születtek az emóciókkal teli, nagyméretű, színes gesztusokra épülő képek. Az újszenzibilitás szellemében készült műveknek nagy részét be is mutatták 1984-ben a *Frissen festve* című kiállításon az Ernst Múzeumban. A néhány éve képzőművészetünket még jelentősen befolyásoló konceptuális törekvések elsorvadtak, és ez történt a hetvenes években meghatározó szerepet játszó síkkonstruktivizmussal is, hiszen képviselőinek egy része – *Bak Imre, Nádler István* – újfestői stílusban kezdett el dolgozni, de mások – *Birkás Ákos, Kelemen Károly* és *Szirtes János* – is az új kifejezésmód felé fordultak. Természetesen a rohamosan tért hódító transzavantgárd kifejezésmódok mellett tovább élnek a hetvenes években fontos szerepet játszó kísérleti törekvések is, és nem szabad megfeledkeznünk az egyéni utakat építő, az európai művészeti áramlatokhoz nem csatlakozó művészek – *Samu Géza, Bukta Imre, Földi Péter* – kiteljesedő oeuvre-jéről sem. E néhány irányzat felvillantása természetesen korántsem mutatja be a nyolcvanas évek művészetét teljes összetettségében. Példának okáért a néhány mondattal jellemzett időszak művészeti életébe néhány, Kolozsvárott vagy Bukarestben diplomát szerző, Erdélyből Magyarországra települt művész, elsősorban grafikus is bekapcsolódott. Többek között olyan, a hazai képzőművészeti életben magának azóta már megbecsült helyet kivívó alkotó, mint *Butak András, Jovián György* és *Molnár László József*, hogy most a többiekről, a más utakon járókról ne is szóljak. Az ő esetükben a Kolozsvárott vagy Bukarestben elvégzett főiskola említése nem csupán életrajzi adat, mert bár az ottani hallgatóság is a

2

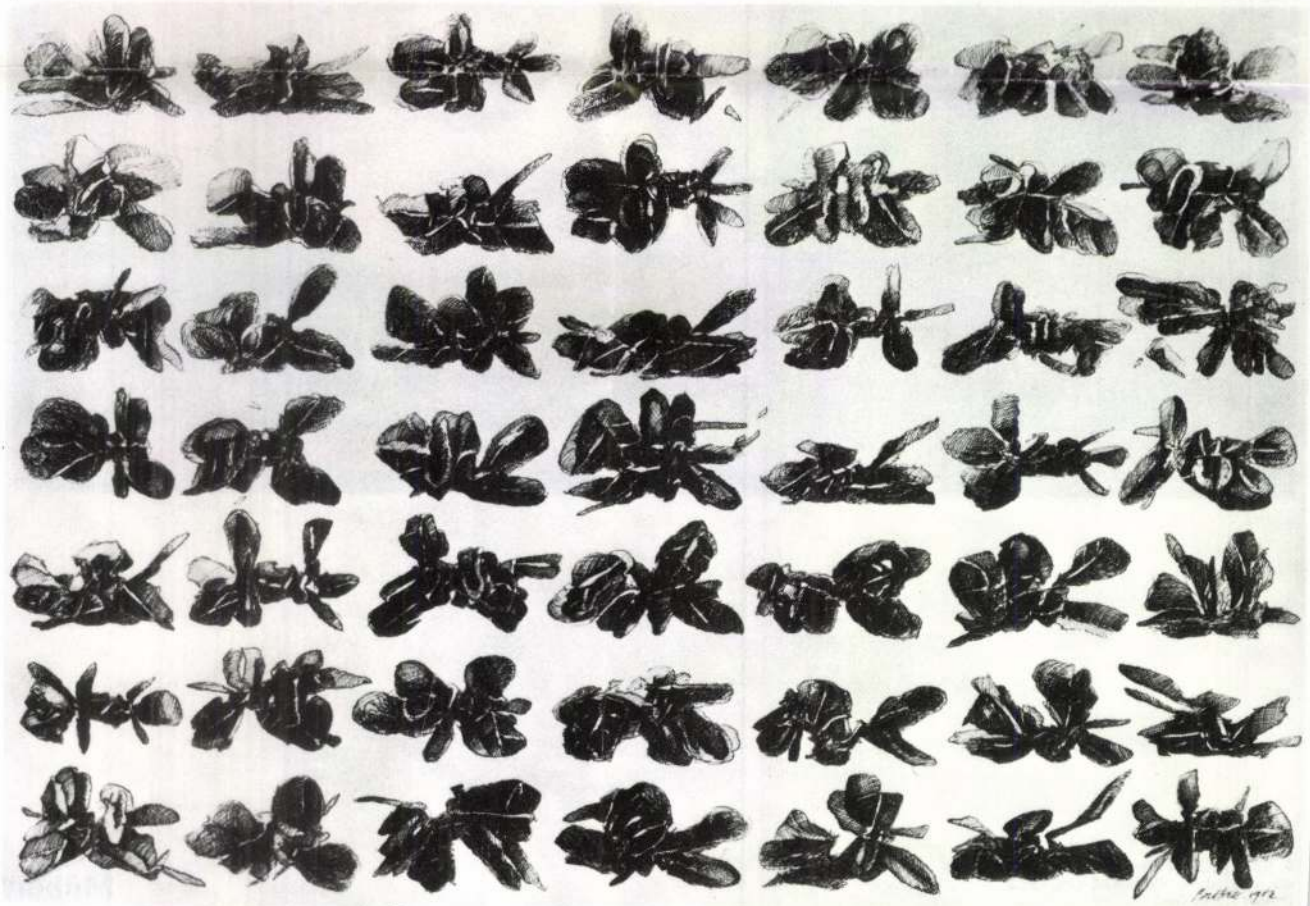

3

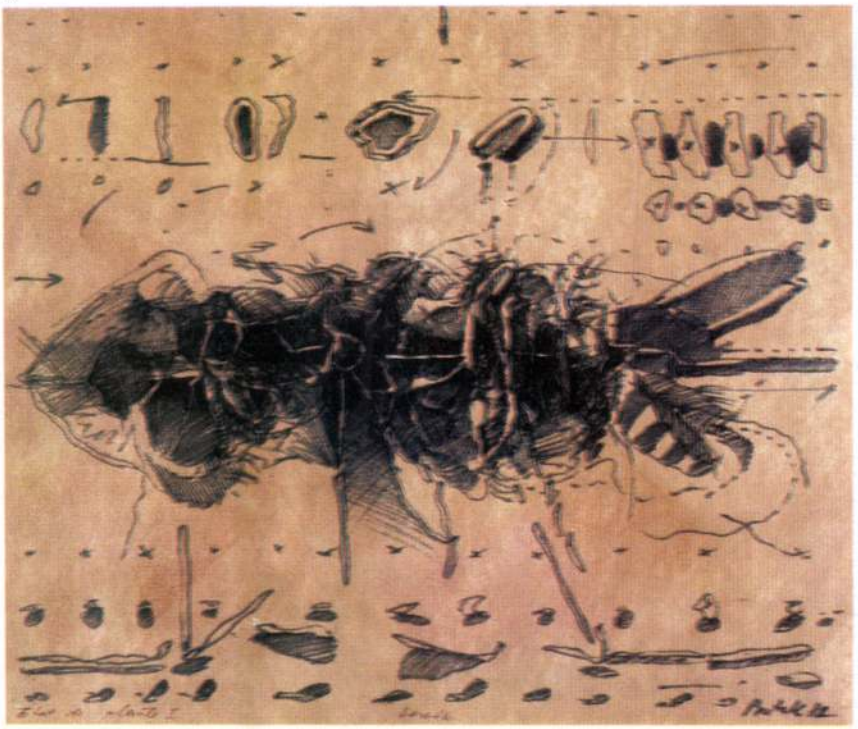

1 Butak András: Térmetszet,
textilpapír, színes ceruza, 37x57 cm, 1981
2 Butak András: Növényi folyamatok,
papír, tus, 50x70 cm, 1982
3 Butak András: Növényállapot,
festett textilpapír, filc, 32x37 cm, 1982

helyi jellegzetességek mellett elsősorban a meghatározó európai művészeti áramlatokra figyel, mégis ebből mást asszimilálnak, mint magyarországi kortársaik. Az említett művészek kifejezésmódja – harminc-egynéhány éves alkotókról lévén szó – már itt teljesedett ki, mégis munkásságuk sajátosságait részben eltérő indulásukkal is magyarázhatjuk. Mindezt azért tartottam fontosnak, mert utal művészetük eltérő voltának személyiségükön, tehetségükön túli gyökereire, hiszen színvonalas munkáikat éppen a hazaiaktól eltérő jellege emelte az érdeklődés középpontjába, egyéni, karakterisztikus jegyeik váltották ki a kritika elismerését.

Molnár László József az újtárgyiasság és a hiperrealizmus formajegyeitől ösztönözve alakította ki saját rajzstílusát, míg Jovián György a pop art, az arte povera szupertárgyiasságától jutott el a transzavantgárdnak a radikálisan eklektikus ágáig. Butak András pedig a land arttól és a koncept arttól ösztönözve teremtette meg saját stílusát. Az ő jellemzését szándékosan hagytam utolsónak, hiszen tevékenységének bemutatására vállalkozom írásomban.

A nyolcvanas évek művészeti közegében kibontakozó munkásságának jobb megismerése érdekében nem haszontalan néhány életrajzi adattal kezdenünk. A Magyarországon 1981 óta élő Butak András 1974-ben fejezte be a képzőművészeti főiskolát Kolozsvárott. 1978 és 1984 között több csoportos és két egyéni kiállításon szerepeltek művei Kolozsváron, Brassóban, Marosvásárhelyen és Bukarestben. 1982 óta szinte minden jelentős hazai bemutatón részt vesz: a Stúdiótárlatokon, az Országos Rajzbiennálén, az országos képzőművészeti kiállításokon. Külföldön is rendszeresen szerepel, e szereplések közül talán a kyotói Impact Art seregszemlén való részvételét kell megemlíteni. Magyarországon egyéni tárlatai 1982-ben Veszprémben, 1983-ban Kecskeméten, ugyanebben az évben a Stúdió Galériában és 1984-ben Pécsett voltak.

E rövid lexikonszerű lajstromozás után kerüljön sor művészetének bemutatására. Indulásakor, a hetvenes évek közepén, még Kolozsvárott, konstruktivista kísérleteket folytat: az elvont formák variabilitása foglalkoztatja. Ha tevékenységét műfajok szerint akarjuk taglalni, akkor háromféle alkotásmódot említhetünk: mindenekelőtt a rajzolást, az objekt- és a könyvkészítést. E különböző műfajokban kifejezésre jutó megnyilatkozási formákat a fiktív írás – ami Butaknál egyenértékű a rajzzal – kapcsolja egybe. Ezen túl létrehozott néhány land art művet is, melyek a természet primér formáiból épülnek fel, és a natúra nélkülözhetetlenségét dokumentálják. A természetalakítással készült mű Butak esetében a természet és nem a műalkotás nélkülözhetetlenségét hangsúlyozza.

S bár az elvont, mesterségesen konstruált rendszerekből indult ki, fokozatosan a növényi struktúrákhoz jutott el a grafikus. Sarkítva azt mondhatjuk, mikroszkopikus szemlélet az övé, a növényi metszetek, a természetrajzkönyvek ábráinak világa. De ezen túl nemcsak az egyes formák, preparátumok foglalkoztatják, hanem a folyamatok is: a növekedésé, az enyészeté. A szerves és szervetlen fejlődés: egy fáé vagy egy városé. E gondolatok rögzítő és kifejezőeszköze minden esetben a rajz, mivel a rajzolás gyors és pontos leképezést eredményez, de egyúttal már kiemelés és válogatás is, szemben például a mindent pontosan, de egyenlő jelentőséggel dokumentáló fényképpel. A természetből vett alakzatok metszetszerű vagy mikroszkopikus ábrázolása: ez a két leképezési mód jelenti Butak rajzainak „archetípusát", sőt az ebben a szellemben ábrázolt formák jelennek meg írásimitációkkal kombinálva könyvobjektjeinek lapjain is. E könyvek a régi természettudományos kódexek parafrázisai, erre utal bársonyt vagy bőrt utánzó fedelük, lapjaik barna tónusa, és ezt mutatják a barna tussal húzott kalligráfiák és rajzok is. Könyvkészítő tevékenységében lehetetlen nem felfedezni a koncept művészet ösztönzését, mely szerte a világban több alkotót – például a textilművész *Lois Lankaster* – vagy a legutóbbi, 1984-es makói grafikai művésztelepen a hazai grafikusok közül néhányat – *Károlyi Zsigmondot*, *Kéri Ádámot* és *Lengyel Andrást* – is könyvek készítésére inspirált. Butak 1981 óta foglalkozik könyvobjektek létrehozásával, de ő nem csupán a könyv tárgy voltát hangsúlyozza, hanem jelentős szerepet kapnak nála a benne szereplő szövegimitációk és rajzok is. Ezeken az alkotásokon az írás beleolvad a rajzba, és a rajz írássá lesz. Mint ahogy a versben, a zenében kulcsszerepe van a ritmusnak, épp ilyen fontosak Butak kompozícióin az írásimitációk: nem a jelentésükkel, hanem a kalligráfiájukkal, a formájukkal hatnak. A grafikus első, 1981-ben összeállított könyvét még nem objektnek szánta, a rajzok spontánul rendeződtek jegyzettömbbé.

Butak könyvei és dobozai megalkotásakor jelentős szerepet szán a taktilitásnak is. E munkák kézbe vehetők, kinyithatók, bezárhatók, harmonikaszerűen széthúzhatók, mint a gyermekkönyvek. A tárgyak fontosságának a kinyilvánítása vezette el a fiatal grafikust dobozai megformálásához. Ezekbe az objektekbe különböző talált tárgyakat – elsődlegesen növényrészeket – applikál bele. Megjelenési formájuk különböző: van, amikor

4

natúr, máskor festve, gipszbe öntve látjuk őket viszont egy szimpla egyfiókos vagy négy-, sőt hatfiókos objektben. Ezek a dobozokba komponált ágacskák, virágmagvak talált tárgyként is felfoghatók, melyek Duchamp ready made-jei óta igencsak elterjedtek a modern képzőművészetben. Butak András dobozai, könyvei természettudományos, botanikai érdeklődésről is tanúskodnak, annak ellenére, hogy igen esztétikusak. Amikor arról kérdeztem a művészt, hogy miért zárja el munkáit egy dobozba vagy akár egy könyvbe, hiszen a képzőművészeti alkotás lényege éppen a megmutatásban, a vizualitásban rejlik, azt felelte, hogy mármár szakrális, ünnepi jelleget szán alkotásainak, a feltekert, és csak egyszer egy évben látható keleti tekercsekhez hasonlót.

5

4 Butak András: Fiókos objekt, vegyes technika, zárva 23x17x8 cm, nyitva 54x69x8 cm, 1983
5 Butak András: Meron II, vegyes technika, 18x12,5x4 cm, 1985
6 Butak András: Levelek a természetnek, akciófotó, 1980 (fotók Sulyok M.)

A könyv- és a dobozformátummal a grafikus munkáinak tárgyjellegét kívánja hangsúlyozni, burkot vonva köréjük, mely felfokozva a kíváncsiságunkat, még izgalmasabbá teszi őket. A tárgyjelleg hangsúlyozása a művésznek századunk könnyen romló, silánnyá váló kacatjaival szembeni ellenállását demonstrálja. Olyan tárgyakat kíván alkotni, melyeket megtartanak, sőt több generáción keresztül is megőriznek az emberek.

Objektjei és könyvei után be kell mutatnunk Butak András tollrajzait is, mert bár az utóbbi időben elsősorban objekteket készít, művei legtetemesebb részét a rajzok alkotják, és művészetének kulcsát is ezekben találjuk meg. A hetvenes évek második felétől egyre nagyobb mennyiségben születő rajzok eleinte színesek, és térmetszeteket, a szerves természet struktúráit mutatják be. A nyolcvanas évek elejére aztán a szín eltűnik a zömében barna tussal készült rajzokról. E művek tematikája eléggé behatárolt: vagy egy-egy növény keresztmetszetének ábrázolását imitálják, vagy a természet, a növényzet mikrovilágát – levél-, fű-, és gyökércsomókat, ágdarabokat. Butak biologizáló művészete akaratlanul is eszünkbe juttatja *Kállai Ernő*nek az absztrakt festészet kapcsán kifejtett biologizáló elméletét. Butak mégsem Kállai írásain keresztül jutott el saját formavilágához. Természetszemlélete nem teoretikus, inkább empirikus: a természethez tartozás spontaneitása. E szemléletet egyaránt kifejezik a hetvenes évek végén Brassó környékén készített, illetve a nyolcvanas évek elején Sopron mellett megvalósított tájakciói. Ezek képzőművészeten belüli elhelyezéséhez nyújthatnak segítséget, ha megjegyezzük, hogy a hazai képzőművészetben a hetvenes évek elején a Pécsi Műhely tagjai rendeztek tájakciókat, továbbá Bukta Imre készített ilyen jellegű videófelvételeket. Ezekben az akciókban a természetalakító szándék mellett nem nehéz felfedezni különböző természetvédelmi gesztusokat.

Vegyünk most már konkrétan is szemügyre néhányat Butaknak a nyolcvanas évek elején készült rajzaiból. Az 1982-es I. Salgótarjáni Rajzbiennálén szereplő *Önállósult tér* (1982) centrális, kereszt alakú szerkezetre komponált, egy vastag kontúrú négyzettel is körülhatárolt motívumai még magukon viselnek valamit a konstruktivizmus szelleméből, de a kövekre, fákra utaló elemek inkább már land artos szemléletről tanúskodnak.

1983-ban a Stúdió Galériában kiállított rajzain viszont a natúra, ezen belül is a növényi vegetáció mikrovilága a főszereplő. *A növényi folyamatok,* a *Növényi alakulás* és a *Növényi tér* című, egy négy, illetve két öt lapból álló sorozatának motívumvilága a megdőlt fűszálak, a girbegörbe gallyak, és a kusza gyökérhálózat formáinak parafrázisa. Ugyanebből a motívumkincsből indul ki a *Növényi alakzat* vagy kicsit direktebb formában a *Dokumentáció I–II* is. Ez utóbbi két tus-kompozíción precízen megrajzolt gallydarabokat látunk.

Az 1983-ban készült növényi ábrákra, vázlatokra emlékeztető munkáin – *Növényi alakulás I–IV.* – egy furcsa alakú magház bizarr formáit variálja tovább a művész. E rajzok nemcsak témájuk révén, de külső megjelenési formájukkal is a reneszánsz természettudományos kódexek ábráit idézik fel.

Butak András finom, esztétikus rajzainak, könyvbe zárt írásimitációkkal körbevett „ábrái"-nak és a dobozokba rejtett talált tárgyainak értékét kitűnő rajzkészsége és kreativitása teszi figyelemre méltóvá. A természet a művészet története folyamán mindig is ihlető forrása volt a művészetnek. Volt amikor egyszerűen csak utánozni akarták, volt, amikor csak a róla szerzett benyomásokat rögzítették; századunk alkotói azonban nem nagyon vettek róla tudomást, azay az előző koroktól eltérően közelítettek hozzá. A land art művész a természettel komponált, a hetvenes-nyolcvanas években pedig a káros urbanizációval, a túlcivilizáltsággal szemben a természetes lét szimbólumává lett. Gondoljunk csak a különböző természetvédelmi akciókra, vagy az ilyen tárgyú, többnyire kritikus hangú alkotásokra. Hazai képzőművészetünkben is megjelenik, többek között Samu Géza, Bukta Imre nyolcvanas évek elején készült munkáin. Butak művészetét a természet, a vegetáció mikroformái ihlették meg, ebből kiindulva alakította ki saját egyéni forma- és tárgyi világát a nyolcvanas évek legelején, ezáltal váltak rajzai fontos szereplőkké a napjainkra ugyan kissé háttérbe szorult, de modern művészetünknek még mindig meghatározó jelentőségű műfajában, a grafikában.

Lóska Lajos

6

Hold és sárkány

Adalékok Árpád-kori állatalakos faragványaink közel-keleti párhuzamaihoz

1

2

3

4

Építészettörténészeink már felhívták a figyelmet arra, hogy „a honfoglaló magyarság oly komoly keleti jellegű művészeti kultúrával érkezett ide, amelynek hatását a további fejlődés alakulása szempontjából számottevő komponensnek kell tekintenünk. Ezt a továbbfejlődést egyébként néhány másodhelyen befalazott ... díszesen faragott kő is illusztrálja ..."[1] A keleti gyakorlatot tovább erősítették és folytatták a Kazár Birodalomból kivált kabarok, a Kaukázus vidéki alánok és a khorezmiek, magyarul kálizok.[2]

Miután korai épületplasztikánkban ilyen átütően jelentkezik a keleti hatás, elgondolható, hogy „első kőfaragóink között dunai bolgárok is lehettek, akik hazájukból már ismerték ezt a díszítést".[3] A bolgárok szerepét egyre jobban figyelembe véve szűnt meg az orosz építészet közvetlen bizánci eredetének és a Vlagyimir Szuzdal-mintakinccsel kapcsolatban a „lombard közvetlen hatás" képtelen elmélete, és megtalálták a közel-keleti kapcsolatot is.[4]

A későbbi, XII–XIII. századi épületplasztikákon található figurális és eddig általában keresztyén mitologikus állatábrázolásként felfogott motívumok fölvetik a kérdést: vajon nem él-e tovább egy „keleti pogány" hagyomány még a keresztyén szakrális rendeltetésű épületeinken is? Megkísérlünk egy-két, főként kozmikus vonatkozású faragványt a hasonló forrásból levezethető, XI–XIV. századi szeldzsuk-török művészetből, főként az épületplasztikákból értelmezni.[5]

5

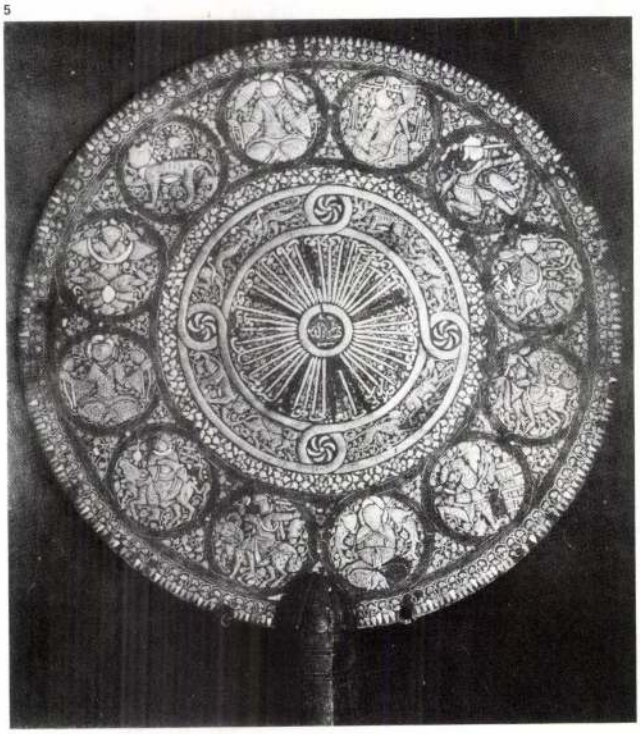

6

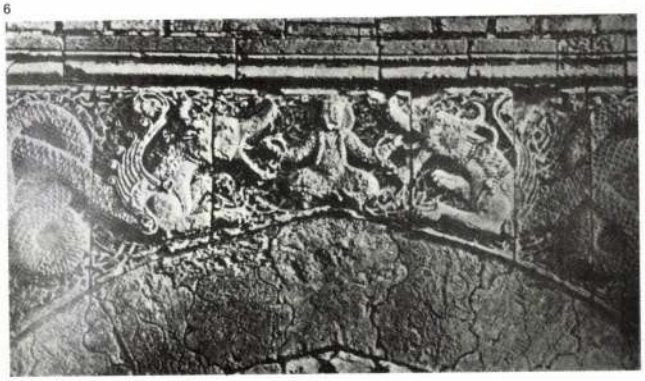

Zalaháshágyon, a római katolikus templomban, a padok mögött rejtőzik egy „másodhelyen befalazott" félkör alakú faragott kő, mely egy kapu záróköve lehetett *(1. kép)*. A kompozíció fő alakja egy ragadozóállat (oroszlán?), kereszttel, körülötte öt sárkány és egy vaddisznóra emlékeztető (nem ragadozó), kisebb ábrázolás helyezkedik el.

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a Műcsarnok meghívja Önt

BUTAK ANDRÁS

NINIVE KÖNYVEI

című kiállításának megnyitójára

1994. szeptember 23-án, 17 órára

A kiállítást megnyitja:

D. UDVARY ILDIKÓ

művészettörténész

Dorottya Galéria, Budapest V. Dorottya u. 8.

A kiállítás megtekinthető 1994. október 16-ig, Vasárnap kivételével, naponta 10-18 óráig

Ninive könyveiről

Butak András könyvtárának minden darabja az időről szól. A nyomtatott könyv a mai ember számára elsődlegesen információk, élmények sokszorosított közvetítője, míg a régi, kézzel irott és díszített könyv az ember alkotó fantáziájának, kézügyességének, tudásának gyümölcse. Egyetlen minta után másolt kódex sem azonos az eredetivel. Saját ideje, saját sorsa van. Mindegy, hogy a készítő neve ránk maradt-e vagy sem, hogy alkotója ismert mester, vagy névtelen szerzetes volt-e. Ez a lezárt "kis világ" épp úgy őrzi az egyén és a kor kifürkészhetetlen titkait mint azokat a konkrét tartalmi és formai jegyeket, melyek alapján a tudomány osztályozza és helyére sorolja.

A kőtáblák, papirusztekercsek, pergamen- és papírlapok kézjegyeinek vonásai, a díszítőmotívumok, színek sokféle szándék nyomait rejtik. Ha eltekintünk a tudományos vizsgálattal talán pontosan feltárható szöveges tartalomtól, akkor előttünk áll a vizuális síkon bármikor megközelíthető képzőművészeti alkotás.

Ebben az értelemben vizsgálhatjuk Butak András munkáit is.

Könyvtárgyai a múlt képzeletünk lerakódásaival megterhelt hagyatékai, mulandóságunkban megőrzött idő és térrétegek, enigmatikus képek, gesztusok, melyek orvosi enciklopédiák, alkimista traktátusok, legendák emlékképeinek hangulatát sűritik látványba. Vizuálisan ragadják meg az időt, de kirekesztenek minden konkrét részletet, ami a nézőt megzavarhatná a képzelet szabad kóborlásában. Legtöbbször a művek cime is szellemi kaladra indit (Ninive, Sogdiana, Vizek könyve). Ezek a munkák, bár hangsúlyosan jelenitik meg az irás gesztusát, mégsem a hagyományos értelemben vett közlésre, inkább a kézre, az alkotó és a néző személyére koncentrálnak.

A véletlenszerűen összegyüjtött és a legkülönfélébb célokra készült anyagokból (hártyapapir, hullámkarton) készült tárgyak sokféle formában idézik meg a Könyvet. Butak kezdetben több rétegben egymásra dolgozott, irott és illusztrált lapokból álló leporellókat, majd tér-könyveket készitett. A mindössze két lapból álló tér-könyv egy pozitiv és egy negativ forma egymásbaillő két darabja, a női és a férfi principium, a jin és a jang, az egész , , a világegyetem szimbóluma.

A tér-könyvek másik csoportját a korábban készitett do-

bozokból kialakitott doboz-könyvek alkotják. Ezekben általában egy-egy konkrét, természeti tárgyat találhatunk. A könyv igy nem közvetve, hanem közvetlenül tárja fel tartalmát kagylók, gyökerek, gallyak, levelek, bőr darabok formájában. A tudomány által atom- és molekulasúlyra, sugárzásra és szinképre, külső és belső erők hatásaira darabolt tárgy helyett a kézzelfogható valóság tárul elénk e művekből. Nincs mit mondani és nincs mit elemezni, a felhalmozott tudás csak halott képlettömeg és betűhalmaz, ha a való mint egy cirmos kavics vagy egy görbe ág hull elénk egy könyvből. A világegyetem előbbi szimbolikus üdézete itt határozott tárgyi formát ölt.

A könyvek egy részében halványitott fotókat, ujságkivágásokat, képeket láthatunk többszörösen is egymásra dolgozva. A forma, a szinvilág és a különböző rétegek a múló idő hatásának érzetét keltik. A munka folyamán először a nyers váz készül el, s csak ez után kerül sor a lapok végleges kidolgozására. A papir ragasztásakor a nedves anyag megőrzi az alkotó kezének lenyomatát, s az igy létrejött felületekből organikus melegség árad. Butak munkái a könyv eredendően személyes, intim vonásait emeleik ki.

A képzőművészeti alkotás emelkedett és távolságtartó

élvezetével szemben inkább a személyes kapcsolat megteremtése foglalkoztatja. Ezért is választotta kifejezési formául a kézbe vehető könyvet.

Művei a sokszorosítás , az ismételhetőség személytelenségével szemben az elmélyülés egyedi lehetőségét kínálják.

Ninive könyvei az eleven jelen anyagából , technikájából és szellemiségéből rekonstruált múlt személyes idézetei.

A képzőművész teremtette régi könyvtár nemcsak vizuális élmény hanem olyan tudás őrzője is ; melynek nyelve még felfedezésre vár.

D.Udvary Ildikó

BUTAK ANDRÁS
Lahner Gy. u. 2-4. 1046 Budapest/Hungary

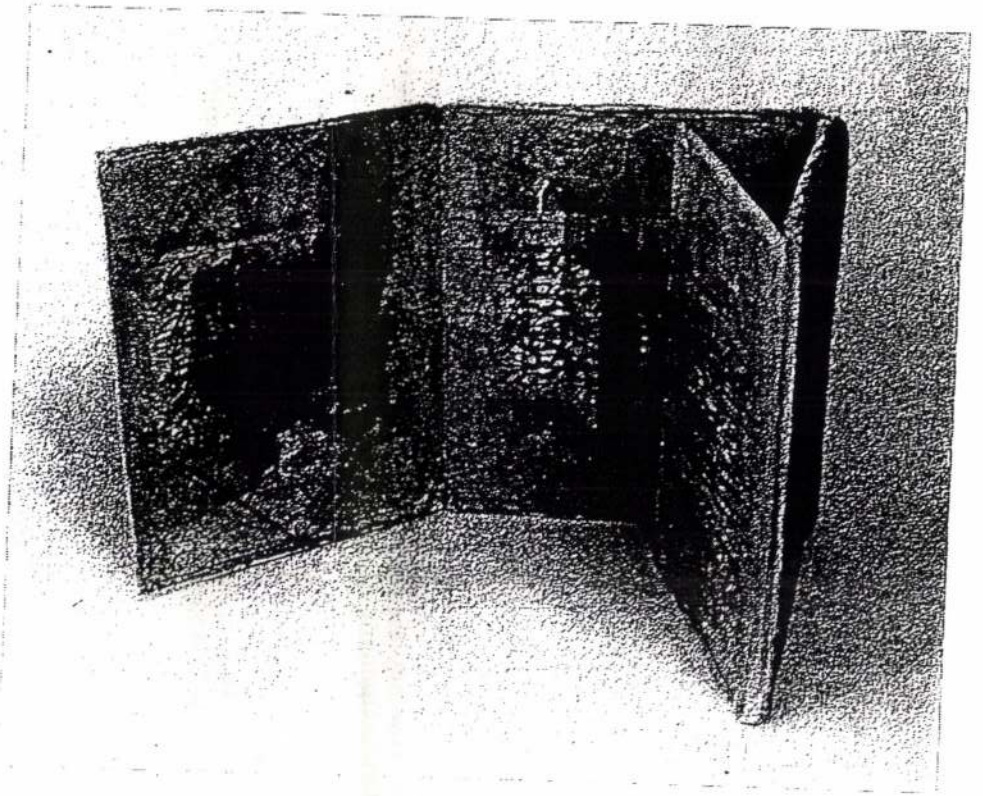

BUTAK ANDRÁS

Született:
Bukarest, 1948 szeptember 3.

Tanulmányok:
Képzőművészeti Főiskola, Kolozsvár
Festészet és grafika, 1970-74
Művésztovábbképző, 1974-75

Művészkönyvnek tekintem mindazokat a tárgyalkotásokat, amelyek az írással, a könyvvel, és mindazokkal az elemekkel állnak kapcsolatban, amelyek a Könyv Kultúra köréhez tartoznak. Kézbe vehetőek, lapozhatóak, tapinthatóak, de mindenképpen megjelenésükkel azon objektek közé tartoznak, amelyek egy esztétikai hitvallás hordozói. A könyvtárgy egy komplex, interdiszciplináris alkotás. A szín, a tér, a tömeg, az anyag különös tapintása, mind olyan elemek, amelyekkel egy művészkönyv esetében egy időben találkozhatunk. A tipográfia értelmében közismert könyv és az absztrakt, elvont tárgy között helyezkedik el a művészkönyvtárgy. A művészkönyvtárgy egy esztétikai magatartást fejez ki. Egy tükör az alkotó belső világáról. Egyéni mitológiák vizuális megjelenése. Egy saját, "univerzális könyvtár" darabjai. (Borges)

BUTAK ANDRÁS
1046 Budapest
Lahner György u. 2-4.
Tel.: 180-51-15

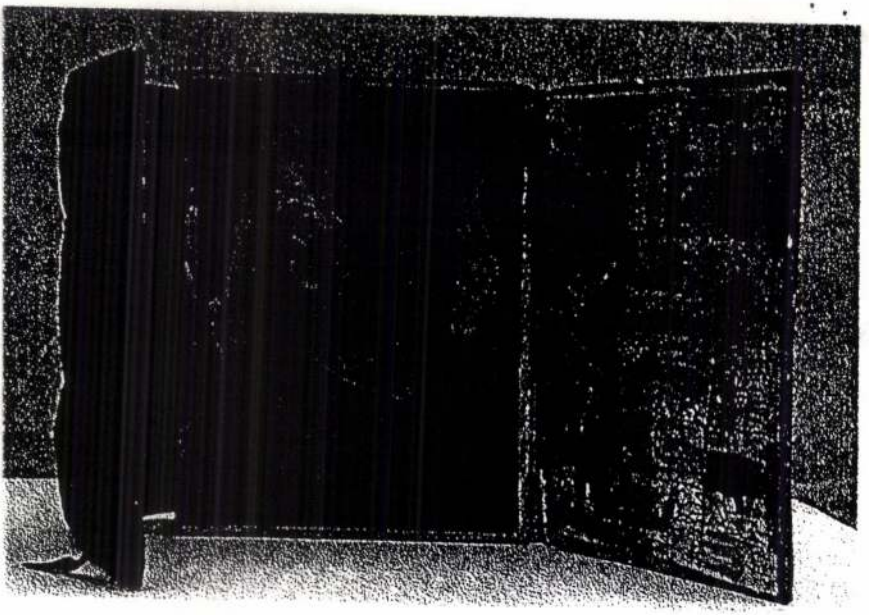

Tolima I./II. (vegyestechnika, 29x22x10 cm, 1991)

ÉVFORDULÓK

Butak András grafikus 1948. január 14-én Bukarestben született. A kolozsvári Képzőművészeti Főiskolán végzett, Romániában több országos kiállításon vett részt. 1981 óta Magyarországon, Újpesten él, legutóbb itt 1993-ban állított ki a Galériában Kántor Jenővel és Szunyogh Andrással közösen.

..... Eladó.

..... Eladó.

..... 150.—

..... 300.—

..... 100.—

László ur tulajdona.

BUTAK ANDRÁS

DOROTTYA GALÉRIA

BUDAPEST V. DOROTTYA U. 8. TEL.: 118-3899
NYITVA: NAPONTA 10-18 ÓRÁIG, VASÁRNAP ZÁRVA/OPEN: 10 A.M.-6 P.M. EVERY DAY, EXCEPT ON SUNDAY

NINIVE KÖNYVEI / THE BOOKS OF NINIVEH

BUTAK ANDRÁS KIÁLLÍTÁSA / ANDRÁS BUTAK'S EXHIBITION

1994. szeptember 24 – október 16. / September 24 – October 16, 1994

„...Butak András könyvtárának minden darabja az időről szól. Ninive könyvei az eleven jelen anyagaiból, technikájából és szellemiségéből rekonstruált múlt személyes idézetei..."

(D. Udvary Ildikó katalógusszövegéből)

"... each piece in András Butak's library is about time. Niniveh's books are personal quotations from a past reconstructed from the materials, techniques and spirit of the living present..."

(from the catalogue by Ildikó D. Udvary)

Megnyitó: 1994. szeptember 23-án 18 órakor / Opening: 6 p.m. September 23, 1994
Megnyitja: D. Udvary Ildikó művészettörténész / Opened by: Ildikó D. Udvary, art historian
A kiállítás rendezője: D. Udvary Ildikó, aki 1994. október 1-jén, szombaton 11 órakor tárlatvezetést tart
Curator: Ildikó D. Udvary, who holds a lecture about the exhibit on Saturday, the 1st October 1994, at 11 a.m.

Tévénapló

Szép, új jövő

A televízió nagylelkű. Egyik vasárnap — a legutóbbin — jósnőt fogadott, hogy széppé varázsolja az amúgy ragyogó délelőttöt. A kedves hölgy, aki nótaénekesnőként is ismert, épp csak belenézett a műsorvezető tenyerébe meg néhány kártyalapba, és mindjárt el is mondta, hogy a fiatalemberre karrier, boldogság, matuzsálemi kor és sok pénz vár. De csak két gyerek, ami kissé beárnyékolta a szépreményű ifjú kedélyét, mondván, a felesége hármat akar. Ámde a jósnő feloldotta a feszültséget, bátorítani kezdte az ifjút, hogy azért még próbálkozhat. Mindez a legteljesebb komolysággal volt elénk vetve, az ifjú riporter megnyerő őszinteséggel pironkodott a 85 évig tartó boldogság reményétől.

Leporelló
1994. október 2. Tv—1 8.30

Médiamix
1994. október 2.
Tv—2 23.10

Közhang
1994. október 4. Tv—2
20.15

De miért éri be a televízió, s benne a Leporelló villámgyorsan változó szerkesztősége ennyivel? Szép valakit boldoggá tenni, de talán kiterjeszthetnék a többi nézőre is. Mindenkinek joga van hozzá, hogy a jósnő belenézzen a szemébe, és közölje vele, szép, okos, és száz évig fog milliomosként élni.A most bemutatkozó nótaénekesnő nagy hiányossága hogy nem használ kristálygömböt. Javaslom, hogy közszolgálati jósnőnek olyat vegyenek fel, aki komplex ismeretek birtokában van. Mégiscsak felelősségteljes dolog az ország színe előtt, állami pénzen tevékenykedni.

A televízió végtelen lehetőségeiből nyújtott ízelítőt a Médiamix legutóbbi adása, amikor tömör, élvezetes portrét adott Silvio Berlusconiról, a médiumhatalom első felkentjéről. Láttuk sármosan mosolyogni, majd magából kikelve üvöltözni. Az utóbbi sajtótájékoztatón történt, ahol Berlusconi az engedetlen újságírókat tanítgatta móresre. (Amikor azt ordította, hogy a médiumoknak a népakarattot megtestesítő kormányt kell szolgálnia, majd' elsodort a déjà vu.) A kitűnő összeállítás nem hagyott kétséget afelől, hogy olyan háttérrel, amilyennel Berlusconi rendelkezik, nem megvalósíthatatlan a tömegkommunkáció fő hadállásainak lerohanásos bekebelezése.

Amit Berlusconiék profi módon hajtottak végre, mégis pont olyan ellenállást keltve, mint tanulatlan kollégáik mifelénk.A Berlusconi-sztori legnagyobb tanulsága mégsem a hatalom és a sajtó összefonódása, inkább a televízió szerepe a politikában. Ezen Berlusconi győzelme után már nem érdemes vitatkozni. Az elemzők véleménye szerint a hirdetéseken növekvő nemzedék mintgy 15 év alatt olyan tudatállapotba kerül, hogy egy közepes képességű Berlusconi is Cipolla gyanánt tereli, ahová akarja.

A Médiamix kitűnő műsor: mindazok élvezhetik, akik hajlandóak adása napján délután elszenderedni. Aki nem pihen előre, az menthetetlenül elalszik éjfél felé. Ezzel elmulasztva annak a lehetőségét is, hogy a hírműsorok objektívitását feldolgozó érdekes riport révén megtekinthesse az ifjú médiumsztárt, amint zakójától lefelé bermudában üldögél a kamera előtt. Ami nemcsak groteszk látvány, hanem afféle parabolikus dolog is.

A hajdan betiltott Hőmérő romjaira épített, Közhang című új, közvélemény-kutatáson alapuló műsor kedden este főműsoridőben mutatkozott be a Tv—2-ön. Havas Henrik, a műsorvezető tetőtől talpig öltönyben volt látható, ám az expó körüli véleménykülönbségekkel foglalkozó műsor más tekintetben leplezte le televíziónk kulisszatitkait. Közvélemény-kutató műsor, amelynek elektromos rendszere, amellyel a nézők demonstrálhatják véleményüket, nem működik... Tévéműsor, amelyben el kell mesélni a Sevilla polgármesterével készített telefoninterjút, mivel nem sikerült a felvétel...

Ilyen nincs — mondja az öntudatos néző. Ilyen van — mondja a szegény, szerencsétlen Magyar Televízió.

• Virág F. Éva

Érvényesek-e ma is a Németh-drámák?

A Németh László Társaság minapi kétnapos debreceni konferenciája mögött az a kérdés munkált, megállnak-e az író drámái a múló időben, kivált, hogy éppen most éljük azt a félmúltat, amelyben egy adott kor aktuális kérdéseire rezonáló művek átmenetileg veszteni szoktak aktualitásukból. S nem mellékesen: ma már a negyedik vagy ötödik értelmiségi nemzedék szembesül velük. Erről kérdezzük Füzi László irodalomtörténészt, a társaság ügyvezető elnökét, a kecskeméti Forrás főszerkesztőjét.

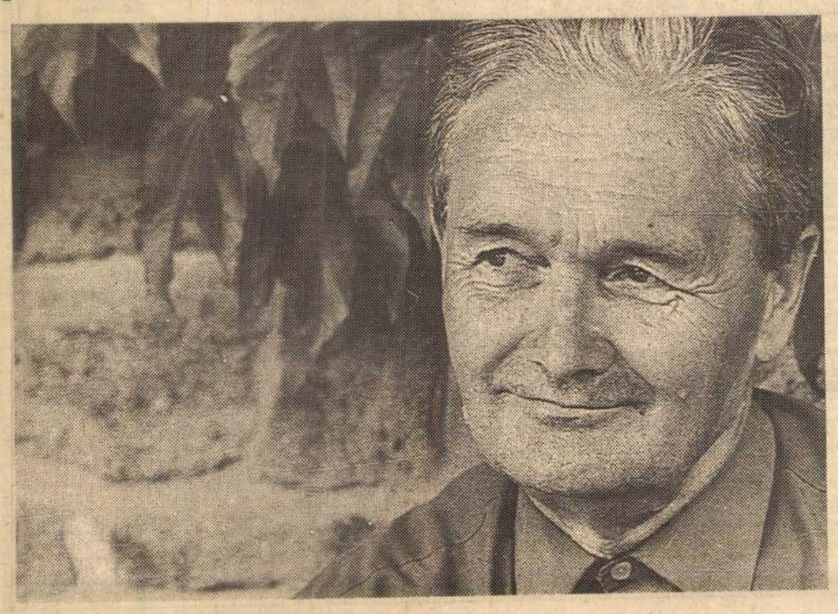

Németh László

— Adott-e receptet a konferencia ebben az összefüggésben a Németh-drámák mai megközelítéséhez?

— A konferenciát, melyet társaságunk a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem modern irodalomtörténeti tanszékével és a Debreceni Akadémiai Bizottsággal rendezett azért érzem sikeresnek, mert a ma nézőpontjából tekintve megfogalmazta, mondhatnánk úgy is, újjáértelmezte mindazokat a kérdéseket, amelyeket a drámaíró Németh László művészete felvet. Áttekintő jellegű tanulmányában Görömbei András — akinek nagy része volt e tanácskozás létrejöttében — éppen arról beszélt, hogy a drámák az oeuvre szerves részeként addig fognak megmaradni, amíg az életmű iránti általános érdeklődés eleven. Márkus Béla egy eddig szinte ismeretlen oldalról mutatta be az írót: színikritikusi működését elemezte. Tarján Tamás már megelőlegezte a későbbi vitát: a VII. Gergely színpadi történetéhez kapcsolódva fölvetette a darabok előadhatóságának kérdését, a színrevitel nehézségeit.

— Minthogy különböző nemzedékek és eltérő szemléletmódok képviselői voltak jelen s fogalmazták meg a maguk véleményét, alakult-e ki polémia a tanácskozás során?

— Minden előadó és hozzászóló pontosan látta a drámák helyét az életművön belül; vita inkább arról szólt, mi az, amit a ma emberének adni tudnak. Számomra éppen az volt az érdekes, hogy az értékelések tisztán irodalmi véleményekként hangzottak el, egy-egy felfogásmód természetes következményeként, és nemigen éreztem, hogy valaki az „áthallásokra", vagy egykor aktuális irodalomtörténeti csatározásokra játszott volna rá. Azt viszont természetesnek tartom, hogy a Németh-drámákról különböző vélemények élnek egymás mellett. Más-más nézőpontból ugyan, de Mészáros Sándor, Budai Katalin, Visky András, Márton László, Bérczes László, a második napon felszólaló Gerold László és Zimonyi Zoltán is, és záróelőadásában Sándor Iván, a társaság elnöke kritikusan viszonyult ezekhez a művekhez, miközben immanens értékük foglalkoztatta őket. Visky például arról a folyamatról beszélt, amelynek során az írott műből színházi előadás lesz, mintegy a jövendő dramaturgok figyelmét hívta fel az elkerülhetetlen tennivalókra.

— Mégis miben summázható az összejövetel tanulsága?

— Mint említettem, abban, hogy drámákról színház nélkül nem lehet beszélni: ezt Gerold mondta ki a leghangsúlyosabban. Egy határozottan megfogalmazott előadás a drámának olyan részleteit tudja felmutatni, amelyek másképp megközelíthetetlenek. Ezért is említésre méltó, hogy a debreceni Csokonai színház társulata, Lengyel György rendezésében, a tanácskozás ideje alatt előadta a Galileit, mégpedig annak eredeti, ám az 1956-os ősbemutatón játszani nem lehetett negyedik felvonásával. A produkció másnapi elemzői kifejtették: a Németh-drámák rendezőjének feladata, hogy a maga indíttatása, s a mindenkori jelen kívánalmai felől formálja újjá az egészet.

— Megállja-e a helyét az életmű-kiadásban használt felosztás: „történelmi drámák" és „társadalmi drámák"? Hiszen az író akkori jelenéből is történelem lett, metaforikussága pedig mindenütt egyaránt jelen van.

— A Németh-drámáknak több rétege van. Történelmi drámák, ám ugyanakkor én-drámák is, szinte mindegyiknek a főhőse valamiképp az író önarcképe. Kötődnek a főhős történelmi korához, de ahhoz az időszakhoz is, amelyben íródtak. Egy másik dimenzióban azonban minden mű mélyen erkölcsi indíttatású, s ezek a morális kérdések a mai napig élőnek tartották meg e műveket. Felfogásom szerint a Németh-drámák rendezőinek ezeket az erkölcsi kérdéseket kell a maga előadásának középpontjába állítania, s így kell újjáteremtenie mindegyik darabot. Ha ez megtörténik, akkor a sokat emlegetett metaforikusság nem számíthat akadálynak. Úgy gondolom, a Németh-drámák mai „érvényesülésének" legfontosabb feltétele az, hogy legyen rendező, aki ráhangolódik a művek gondolatiságára, s ebből kiindulva kezeli a maga szuverén módján az anyagot.

• L. A.

Myers az amerikai üvegművész

A nyugatberlini Kunstgewerbemuseum 1976-ban vendégül látott egy nemzetközi vándortárlatot Modern üveg Amerikából, Európából és Japánból címmel, amely mérföldkőnek számított szakmai berkekben és máig sem akadt párja.

A laikusok és műértők táborában azóta vált magától értetődő fogalommá az úgynevezett „stúdió-üveg", vagyis az alapanyagnak olyan újszerű feldolgozása, amely már nem alkalmazott művészet, hanem teljesen önálló, szabad művészi alkotás. Ennek a kollektív kiállításnak volt egyik markáns résztvevője az amerikai Joel Philip Myers, aki már akkor éppúgy élvonalbeli mesternek számított, mint azóta is, az utóbbi harminc évben. 1934-ben született New Jersey-ben és eredetileg grafikát, ipari formatervezést, valamint kerámiát tanult.

Nyugat-Virginiában a Blenko-Glass tervezési osztályának vezetője lett és így sajátkezűleg lehetett jelen az előállítási folyamatban a kezdeti fázisoktól a végsőkig, mint felnőtt, profi designer. Az egyesült Nagy-Berlin kellős közepén (az egykori határterületen) lévő Tiergarten kerület iparművészeti múzeuma ezért tartja most fontos eseménynek, hogy két évtizedes szünet után a kortárs üveg valóságos ünnepét rendezhetik meg Joel Philip Myers retrospektív tárlata révén. A Metthäikirohstrasse 10-ben október közepéig kereken félszáz művet mutatnak be a hetvenes és nyolcvanas esztendőkből. Fontos súlypontot jelentenek Myers legújabb munkái is, az utóbbi öt év terméséből.

A válogatás jelentőségét csak fokozza az előzmények ismerete, hiszen tavaly a dániai Ebeltoft üvegmúzeumában volt látható a kollekció, majd német földön a frankfurti Museum für Kunsthandwerk következett, mint helyszín, aztán Coburg várának vendége volt és átkelt a határon svájci területre is: Zürich Bellerive nevű múzeumában gyönyörködhettek bennük az érdeklődők, közel három hónapon keresztül. Talán eljut európai turnéja során egyszer Magyarországra is?

• W. I.

Tárlatlátogató

Butak András „romláskönyvei"

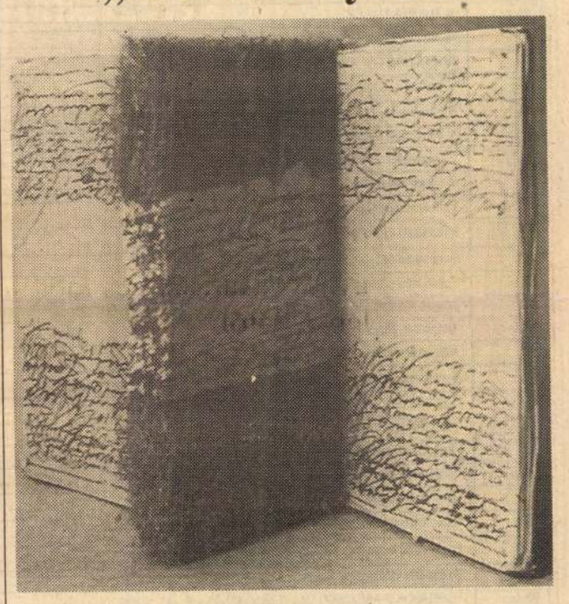

Ugarit II/IV.

Olvasni nem lehet Butak András könyveiben: a művész pusztán imitálja az írást; mintegy halandzsanyelven költi újjá a betűket. S a kézírást utánzó kalligráfiák között az ábrák szintúgy imitációk: legfeljebb emlékeztetnek illusztrációkra. Így hát nem is képregény az, amit Butak csinál immár életművé gyarapodó könyvei sorával.

Az újságrajz harsány és sikeréhes vállalkozás, ő viszont épp az ellenkezőjére törekszik: minden használati értékétől megfosztva, éterien lebegő műtárggyá szublimálja a könyvet, amely az ő értelmezése szerint csak szemlélni való. Így is rakta ki — egy, a falon körbefutó polcra helyezte — őket a Műcsarnok Dorottya utcai galériájában.

Azért mondandója van Butak Andrásnak is. Ninive könyvei — ez a kiállítás címe, amely arra utal, hogy nem minden könyv olvasható. Vannak — voltak — olyan írásos emlékek, amelyek értelmét hosszú időn át nem ismerték. Különösségük nem utolsósorban titokzatosságukban rejlett.

Hogy tudniillik nem tudtuk elolvasni őket, és így annál jobban izgatták képzeletünket. (Mint az ősi Ninive könyvtárának ránk maradt darabjai.) S Butak fejében alighanem ez jár: nemcsak a múlt rejt titkokat, hanem — akármilyen paradoxon — a jelen is.

Kortársként egy sor dolgot nem veszünk észre, amire majd — a távlat vagy némi bölcsesség birtokában — utódaink fognak rájönni.

Hogy a művészi nagyság éppen abban rejlik, hogy képes semmibe venni az időt? S idejekorán ráérez a dolgokra. Ez részben aránytalan, és ezért megalázó ellenvetés volna arra a szolid kísérletre, amit látunk. Részben azonban — s ez a lényegesebb — nem is volna adekvát kérdés. Butak ugyanis csupán tételezi állítását, miszerint folytonosan új meg új könyveket ír a história, a jelentésüket ő nem próbálja megfejteni. Vagyis: megelégszik azzal, hogy különféle könyveket alkot. Van olyan, amelyikben csupán írás található, másokban firkák is vannak, és nem egy olyan munkája sorakozik a polcon, amelyikben valamilyen plasztika rejtezik. Papírból, fából, száraz fűből, esetenként kagylóból, olykor festve is. Sőt, helyesbítenem kell, szó sincs rejtőzésről. Butak éppenséggel minden egyes könyvét szélesre tárja, megmutatja, hogy mi van benne.

Butak András:
Ninive könyvei
Dorottya Galéria
Október 16-áig

Valóban, mi az, amit a könyvei feltárnak? Túl a látható matérián, természetesen. A válasz nem könnyű. Mert amilyen nyilvánvaló, hogy egy érzékeny, szubtilis lélek vall e művekkel az idő múlásának számára görcsös szorongást okozó élményéről, olyannyira kijózanító a néző felismerése is: bizony keveset kap itt eligazításképp az őt is hasonlóképp fenyegető kételyek természetéről. Butak könyvei alig valamit tárnak fel a mai világnak abból a kataklizmájából, amelyen őt e szomorú nosztalgiázásra bírja. Sokkal inkább tanúskodik ez a kissé egyhangú és önnön siralmait kántálásszerűen ismétlő kiállítás alkotójuk csömöréről a romlott világ láttán; e finom érzelemfutamokon keresztül szinte semmi sem szűrődik fel mindennapjaink poklainak fortyogó-rotyogó mélységeiből.

• Vadas József

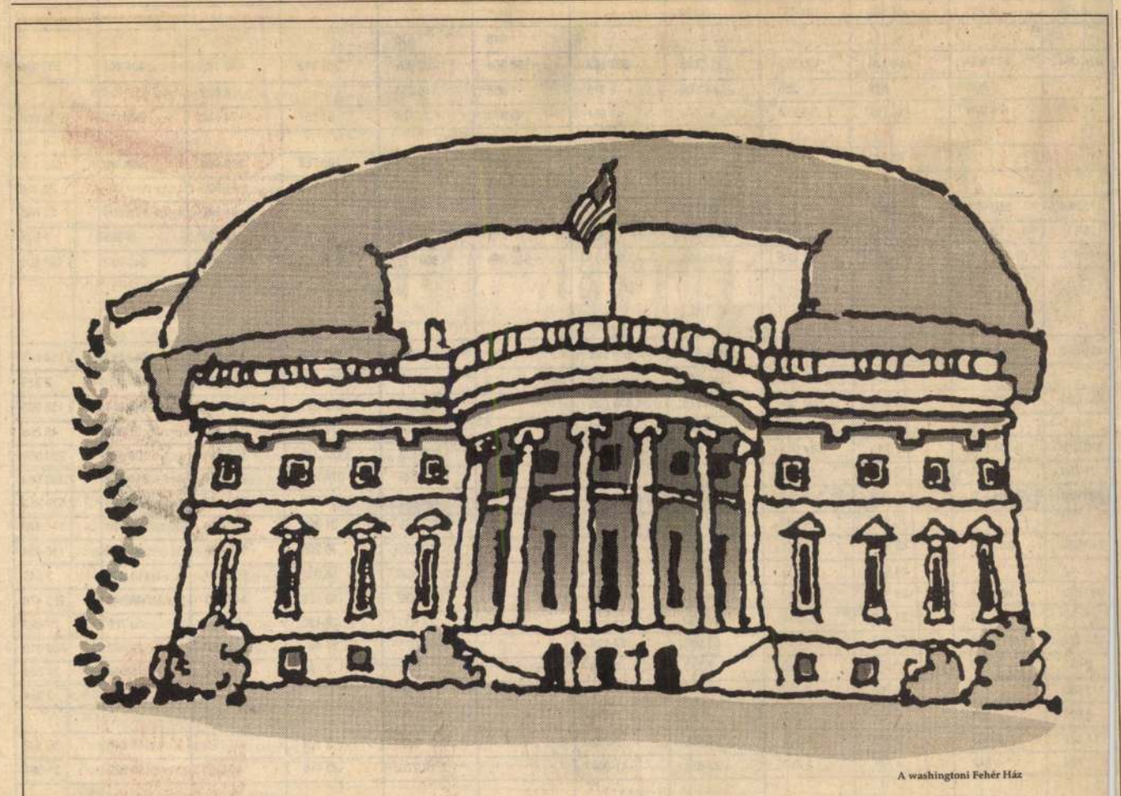

A washingtoni Fehér Ház

Amerikából hazatelefonálni egyetlen centjébe sem kerül!

Ha Hívókártyával telefonál, akkor a hívásokért utólag, forintban fizet itthoni telefonszámláján keresztül. A Hívókártya nélkülözhetetlen útitárs. Segítségével gyorsan és kényelmesen telefonálhat a világ 25 országából Magyarországra családjának vagy üzleti célból. A Hívókártyával történő legtöbb hívás a Hungary Direct-en keresztül bonyolódik, melynek közvetlen számai Hívókártya nélkül is hívhatók. Ilyen esetben a hívott fél fizeti a hívás költségeit. A Hívókártya a MATÁV kijelölt ügyfélszolgálati irodáiban kapható, ára mindössze 160 Ft + ÁFA.

A Hívókártyáról és a Hungary Direct szolgáltatásairól kérjen részletesebb felvilágosítást a következő budapesti telefonszámok bármelyikén: 113 7282, 117 9859.

Hungary Direct MATÁV **Egy világraszóló kapcsolat**

Ruttkai Éva Színház Kispesten

Thália Szekere — a mellőzött színészekért

A nagyteremben és a kamarateremben a Thália Szekere Színházi Alapítvány szervezésében létrehozott előadásokat mutatnak be. Elsőként egy gyerekdarabbal, a Segítség, ember! cíművel találkozhatnak a nézők, melynek Nógrádi Gábor írta a szövegét, a zenéjét pedig Fekete Mari szerezte. Ezután Katajev népszerű műve, A kör négyszögesítése kerül a kispesti deszkákra, sajátos produkcióban. A darab a harmincas évek Moszkvájában játszódik, a szereplők a korabeli slágerekkel, például a Moszkva parti estékkel, a Kalinkával fűszerezve játsszák az előadást. Külön pikantéria, hogy a bemutató november 7-én lesz, a nagyteremben. November 11-én pedig egy kabarénak, az Ujjé...! címűnek tapsolhat a közönség, amelyben „ligeti giccseket, kávéházi vacakokat" láthatunk a századelő idejéből.

A Thália Szekere Színházi Alapítvány azzal a céllal jött létre, hogy állás nélküli és méltatlanul keveset foglalkoztatott színészeknek munkát biztosítson. Körülbelül egyéves múltjuk során megfordultak a Gutenberg Művelődési Otthonban, a BM Duna Palotában, a Komédiumban, a Fáklya Klubban és többször játszottak vidéken. Most Nagy Miklós, az alapítvány elnöke és Szalai Zsolt, az alapítvány titkára reméli, hogy állandó otthonra találtak, hiszen a Kispesti Vigadóval 1999-ig kötöttek szerződést. A színházalapításhoz támogatást kaptak a XIX. kerületi önkormányzattól, de a Fővárosi Önkormányzat sem tagadta meg a segítséget, és több intézmény is szponzorként vállalt áldozatot a Ruttkai Éva Színházért.

Az alapítók remélik, hogy a délpesti közönséget sikerül megnyerniük a színház számára, hiszen Budapesten a teátrumok főleg a belvárosban működnek, ide viszont a messzebb élők nem szívesen utaznak, mert sokan félnek későn hazamenni. Jelentős kockázattal is jár azonban egy peremkerületi teátrum, hiszen az itteni közönség nem biztos, hogy hozzászokott a színházba járáshoz. Gazdag kiállításra, sokszereplős előadásokra, sztárgázsira pedig nincs pénz. Ezért a művészek lelkesedése döntő tényező. A jegyek nem megfizethetetlenek, a legdrágább 250 forintba kerül. Az alapítók ígérik, hogy a nehéz körülmények ellenére nem fog elbulvárosodni a kispesti teátrum. Egy érdekes felfogásban előadott Shakespeare-mű is szerepel terveik között. Tavasszal felújítják majd a már bemutatott Színházkomédiát, amelyet szervezési nehézségek miatt eddig csak kevésszer játszottak. Már most is sok színész önként jelentkezett, hogy szívesen részt venne a munkában. Ahhoz, hogy nullszaldós legyen a színház működése, esténként 25 ezer forint bevételre van szüksége az alapítványnak, a fennmaradó bevétel a Kispesti Vigadó számlájára kerül.

A kispesti színház százéves történetét feldolgozó kiállítást a Kispesti Vigadó igazgatónője, Varga Mária nyitja meg. A Ruttkai Éva Színházat jelképesen a művésznő lánya, Gábor Juli avatja fel. A műsorban neves színészek lépnek fel, hangfelvételről pedig megszólalnak a Színészkirálynő barátai és pályatársai.

• Bóta Gábor

Berlin Budapesten

Fiatal német és magyar képzőművészek műveiből nyílik ma kiállítás Budapest—Berlin címmel egyszerre két helyszínen: a Goethe Intézetben és a Műcsarnok Palme-házában. A művészek Budapestről és Berlinből egy ideig egymás városában dolgoztak és beépítették munkájukba a városról szerzett benyomásaikat. A berliniek Budapesten készült művei többnyire a politikai és társadalmi változások következményeivel foglalkoznak, míg a budapestiek az új Berlint vették szemügyre. A tárlatot a Goethe Intézetben Beke László, a Palme-házban pedig Jürgen Schleicher nyitja meg.

• B. Gy.

Cégek éves beszámolóinak közzététele a számviteli törvény 72. §-ának megfelelően

adatok E Ft-ban

Mérlegsor	A tétel megnevezése	Samsonite Hungária Bőrönd Kft.		Szarvasi Vas- Fémipari Szövetkezet		MECSEKURÁN Kft.		InTeRakO Dentalcoop Rt.		Hungaroszerviz Ipari Szövetkezet		Pécsi Mezőgazdasági Rt.		ARVIT Hűtőipari Rt.		AGROKER Mezőgazdasági Termelőeszköz Kereskedelmi Kft.	
	Mérleg eszközök (aktívák)	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév	Előző év	Tárgyév
01.	A) Befektetett eszközök (02.+08.+14. sor)	141 862	141 419	600 001	573 826	825 916	817 647	732 159	712 840	131 813	143 602	345 695	337 568	716 478	718 064	331 026	348 629
02.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK (03.—07. sorok)	5 694	4 541	433	313	1 294	1 035	525 041	478 065			204	266	7 385	6 226	7 522	8 972
03.	Vagyoni értékű jogok	5 520	4 417					35 963	28 589					3 454	2 894	6 387	5 276
04.	Üzleti vagy cégérték							481 385	446 816								
05.	Szellemi termékek	174	124	433	313	1 294	1 035	7 693	2 660			204	266	3 931	3 332	1 135	3 696
06.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke																
07.	Alapítás, átszervezés aktivált értéke																
08.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK (09.—13. sorok)	136 168	136 878	586 350	564 500	767 288	756 600	158 888	189 313	117 354	127 206	336 801	328 801	621 731	624 232	302 082	313 530
09.	Ingatlanok	72 190	76 913	493 756	476 663	480 634	472 503	74 816	79 640	99 930	106 886	273 595	268 565	467 252	463 654	254 231	274 651
10.	Műszaki berendezések, gépek, járművek	58 586	57 426	81 419	77 776	222 764	224 215	56 518	49 681	9 716	9 519	47 547	43 827	99 999	101 691	9 479	4 719
11.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	3 407	2 389	10 983	9 453	25 477	21 141	27 554	26 790	7 708	10 801	4 424	3 408	54 480	58 887	26 202	33 037
12.	Beruházások	1 985	150	192	608	38 413	38 741		33 202			11 235	11 501			12 170	1 123
13.	Beruházásokra adott előlegek												1 500				
14.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (15.—18. sorok)			13 218	9 013	57 334	60 012	48 230	45 462	14 459	16 396	8 690	8 501	87 362	87 606	21 422	26 127
15.	Részesedések			6 947	6 347	45 320	45 320	45 812	45 462	13 258	15 128	4 909	4 909	85 786	85 786	20 863	25 763
16.	Értékpapírok					10 500	10 500			380	326						
17.	Adott kölcsönök			6 271	2 666	1 514	4 192	2 418		821	942	3 781	3 592	1 576	1 820	559	364
18.	Hosszú lejáratú bankbetétek																
19.	B) Forgóeszközök (20.+27.+33.+37. sor)	60 343	74 691	518 399	354 755	462 057	512 769	295 753	343 728	312 694	459 870	202 603	168 854	551 296	618 862	579 250	839 236
20.	I. KÉSZLETEK (21.—26. sorok)	6 515	8 741	343 763	252 398	188 653	216 793	119 941	77 188	152 328	368 319	151 057	113 008	328 791	359 103	419 333	692 726
21.	Anyagok	2 882	4 465	255 790	165 760	165 469	160 359	21 952	28 323	61 799	67 215	8 687	7 907	47 407	55 180	39 702	77 073
22.	Áruk	852	920	9 540	5 908	2 201	2 195	89 387	38 266	89 683	54 680	82	82	102 890	99 470	379 578	595 600
23.	Készletekre adott előlegek			2 379	4 559			709			246 218	1 200	900	140	978		20 000
24.	Állatok											68 870	66 318			53	53
25.	Befejezetlen termelés és félkész termékek	844	731	39 352	40 650	20 983	54 239	3 513		846	206	60 355	18 644				
26.	Késztermékek	1 937	2 625	36 702	35 521			4 380	10 599			11 863	19 157	178 354	203 475		
27.	II. KÖVETELÉSEK (28.—32. sorok)	44 011	43 624	147 047	81 613	254 808	224 508	127 053	237 481	38 989	27 488	46 487	52 753	211 106	191 417	128 905	146 334
28.	Követelések áruszállításból és szolgáltatásokból (vevők)	36 209	42 133	140 121	76 769	248 942	222 848	110 685	108 237	26 138	12 973	40 397	48 801	137 565	120 086	127 423	99 716
29.	Váltókövetelések																
30.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke																
31.	Alapítókkal szembeni követelések																
32.	Egyéb követelések	7 802	1 491	6 926	4 844	5 866	1 660	16 368	129 244	12 851	14 515	6 090	3 952	73 541	71 331	1 482	46 618
33.	III. ÉRTÉKPAPÍROK (34.—36. sorok)			100	100			4 000		309	739			1 705	2 169		
34.	Eladásra vásárolt kötvények																
35.	Saját részvények, üzletrészek, eladásra vásárolt részvények									309	739						
36.	Egyéb értékpapírok			100	100			4 000						1 705	2 169		
37.	IV. PÉNZESZKÖZÖK (38.—39. sorok)	9 817	22 326	27 489	20 644	18 596	71 468	44 759	29 059	121 068	63 324	5 059	3 093	9 694	66 173	31 012	176
38.	Pénztár, csekkek	116	160	2 039	244	275	924	13 695	6 144	51	231	2 311	1 254	71	31	153	176
39.	Bankbetétek	9 701	22 166	25 450	20 400	18 321	70 544	31 064	22 915	121 017	63 093	2 748	1 839	9 623	66 142	30 859	
40.	C) Aktív időbeli elhatárolások	302	1 789	974	302	57 485	12 094	1 849	2 207	2 184	3 499		305	16 209	17 968	30 654	9 638
41.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (01.+19.+40. sor)	202 507	217 899	1 119 374	928 883	1 345 458	1 342 510	1 029 761	1 058 775	446 691	606 971	548 298	506 727	1 283 983	1 354 894	940 930	1 197 503
	Mérleg források (passzívák)																
42.	D) Saját tőke (43.—47. sorok)	119 957	130 550	600 828	611 320	1 041 536	839 863	808 228	806 379	157 365	175 215	400 027	358 294	830 266	833 744	526 920	656 616
43.	I. JEGYZETT TŐKE	69 750	69 750	287 895	545 923	966 090	966 090	600 000	600 000	151 685	151 685	270 940	270 940	721 277	721 277	508 000	508 000
44.	II. TŐKETARTALÉK	9 551	9 551	309 705	63 904	293 463	294 063	158 389	159 691	1 622	6 769	129 087	129 282	73 018	73 018	50 369	
45.	III. EREDMÉNYTARTALÉK	28 512	40 447	25 423	—12			48 841	46 688	2 058	1 569		—93	14 088	35 840	—5 205	—5 205
46.	IV. ELŐZŐ ÉVEK ÁTHOZOTT VESZTESÉGE						—218 017	—91									—26 244
47.	V. MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	12 144	10 802	—22 195	1 505	—218 017	—202 273	1 089		2 000	15 192		—41 835	21 883	3 609	—26 244	180 065
48.	E) Céltartalékok (49.—51. sorok)			1 640	646	425	1 187		8 556	18	4	9 425	4 672	9 673	7 884	190	8 194
49.	1. Céltartalék a várható veszteségekre			1 640	646	425	1 187		8 556	18	4	9 425	4 672	9 673	7 884	190	8 194
50.	2. Céltartalék a várható kötelezettségekre																
51.	3. Egyéb céltartalék																
52.	F) Kötelezettségek (53.+60. sorok)	76 465	81 971	499 268	304 061	217 821	483 074	219 687	241 522	277 203	413 971	137 927	138 270	424 917	498 190	404 461	530 995
53.	I. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK (54.—59. sorok)	14 836		5 070	4 200	3 727	5 245	51 561	101 993	59 395	56 108	5 363	5 363	73 605	58 005		
54.	Beruházási és fejlesztési hitelek											1 514	1 514		3 000		
55.	Egyéb hosszú lejáratú hitelek	14 836								56 266	56 108	3 333	3 333	14 000	7 000		
56.	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök			30										59 605	48 005		
57.	Tartozások kötvénykibocsátásból																
58.	Alapítókkal szembeni kötelezettségek					3 727	5 245	51 561	101 993	3 129							
59.	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek			5 040	4 200							516	516				
60.	II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK (61.—66. sorok)	61 629	81 971	494 198	299 861	214 094	477 829	168 126	139 529	217 808	357 863	132 564	132 907	351 312	440 185	404 461	530 995
61.	Vevőtől kapott előlegek			458	6		800	899	265	66 508	6 819	1 855	18 010		4 823		
62.	Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	31 424	38 604	130 432	83 415	41 410	126 076	142 709	18 278	47 673	43 051	45 974	39 728	87 657	74 112	248 715	179 604
63.	Váltótartozások			13 000	2 000												6 393
64.	Rövid lejáratú hitelek	19 671	33 090	301 872	168 219			21 232	11 776	72 904	275 956	68 985	65 511	186 768	295 460	127 140	302 113
65.	Rövid lejáratú kölcsönök			22 035	11 800							2 226		11 600	11 600		20 000
66.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	10 534	10 277	26 401	34 421	172 684	350 953	3 286	109 210	30 723	32 037	13 524	9 658	65 287	54 190	28 606	22 885
67.	G) Passzív időbeli elhatárolások	6 085	5 378	17 638	12 856	85 676	18 386	1 846	2 318	12 105	17 781	919	5 491	19 127	15 076	9 359	1 698
82.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (42.+48.+52.+67. sorok)	202 507	217 899	1 119 374	928 883	1 345 458	1 342 510	1 029 761	1 058 775	446 691	606 971	548 298	506 727	1 283 963	1 354 894	940 930	1 197 503
	„B" EREDMÉNYKIMUTATÁS (forgalmi költség eljárással)																
01.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	133 876	163 510			1 453 390	2 363 571	670 409	642 441	1 124 357	1 509 532		136 008	337 555	775 575	443 217	3 154 665
02.	Exportértékesítés nettó árbevétele	212 395	243 454					48 984	37 683	361	394			280 076	428 187		2 320
I.	Értékesítés nettó árbevétele (01.+02.)	346 271	406 964			1 453 390	2 363 571	719 393	680 124	1 124 718	1 509 926		136 008	617 631	1 203 762	443 217	3 156 985
II.	Egyéb bevételek	5 296	6 154			5 870	3 576	8 479	24 421	2 603	2 030		23 509	76 002	141 717	61 309	45 288
03.	Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége	191 470	93 008			1 308 919	2 144 672	247 746	184 049	111 615	90 669		129 614	122 318	508 710	103 802	223 389
04.	Eladott áruk beszerzési értéke, alvállalkozói teljesítmények értéke		143 363			21 734	19 831	172 617	155 294	798 838	1 167 235		3 639	274 232	291 465	311 104	2 356 563
III.	Az értékesítés közvetlen költségei (03.+04.)	191 470	236 371			1 330 653	2 164 503	420 363	339 343	910 453	1 257 904		133 253	396 550	800 175	414 906	2 579 952
05.	Értékesítés költsége	5 960	6 939					10 687	14 497	81 638	94 272		279	31 892	62 584	8 424	111 370
06.	Igazgatási költségek	115 108	123 015			240 522	289 166	89 991	86 271	49 398	54 886		19 035	70 208	176 765	37 933	138 459
07.	Egyéb általános költségek	2 890	179					24 672	29 759	3 293	2 973		16 625	86 002	203 481	1 890	3 649
IV.	Az értékesítés közvetett költségei (05.+06.+07.)	123 958	130 133			240 522	289 166	125 350	130 527	134 329	152 131		35 939	188 102	442 830	48 247	253 478
V.	Egyéb ráfordítások	10 729	15 809			44 157	89 708	23 552	52 348	26 940	44 819		13 898	27 490	56 747	39 700	79 927
A.	ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉGEK EREDMÉNYE (I.+II.—III.—IV.—V.)	25 410	30 805			—156 072	—176 230	158 607	182 327	55 599	57 102		—23 573	81 491	45 727	1 673	288 916
08.	Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	831	368			6 853	1 259	1 877	1 700	7 783	9 240		429	2 184	422	15 848	27 858
09.	Kapott osztalék és részesedés					3 789		3 766	6 036	5	7		33		4 460		2 324
10.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	343				3 607	904	1 727	1 567	37	5				2 273		
VI.	Pénzügyi műveletek bevételei (08.+09.+10.)	1 174	368			14 249	2 163	7 370	9 303	7 825	9 252		462	2 184	7 155	15 848	30 182
11.	Fizetett kamatok és kamatjellegű kifizetések	12 191	5 967			164	3 842	4 301	3 290	22 870	41 504		19 270	40 710	40 632	10 230	51 584
12.	Pénzügyi befektetések leírása																
13.	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	581	1 407			3 206	4 819	6 664	3 432	90	4				1 370		
VII.	Pénzügyi műveletek ráfordításai (11.+12.+13.)	12 772	7 374			3 370	8 661	11 165	6 722	22 960	41 508		19 270	40 710	42 002	10 230	51 584
B.	PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VI.—VII.)	—11 598	—7 006			10 879	—6 498	—3 795	2 581	—15 135	—32 256		—18 808	—38 526	—34 847	5 618	—21 402
C.	SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY (±A.±B.)	13 812	23 799			—145 193	—182 728	154 812	184 908	40 464	24 846		—42 381	42 965	10 880	7 291	267 514
VIII.	Rendkívüli bevételek	962	1 178			64 000	43 041	2 202	140 014	112			628		1 330	2 470	6 191
IX.	Rendkívüli ráfordítások	609	10 622			136 824	62 586	4 738	117 766	1 146	1 323		82	1 115	6 427		2 490
D.	RENDKÍVÜLI EREDMÉNY (VIII.—IX.)	353	—9 444			—72 824	—19 545	—2 536	22 248	—1 034	—1 323		546	—1 115	—5 097	2 479	3 701
E.	ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (±C.±D.)	14 165	14 355			—218 017	—202 273	152 276	207 156	39 430	23 523		—41 835	41 850	5 783	9 761	271 215
X.	Adófizetési kötelezettség	1 969	3 553							15 191	8 331			18 799		36 005	91 150
F.	ADÓZOTT EREDMÉNY (±E.—X.)	12 196	10 802			—218 017	—202 273	152 276	207 156	24 239	15 192		—41 835	23 051	5 783	—26 244	180 065
14.	Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre							151 187	207 156	22 239				1 168	2 174		
15.	Fizetett (jóváhagyott) osztalék és részesedés	—52				—218 017	—202 273	1 089		2 000	15 192		—41 835	21 883	3 609	—26 244	180 065
G.	MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY (±F.+14.—15.)	12 144	10 802														

Hitelesítő záradék

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A szövetkezet az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állította össze. Az éves beszámoló nem tartalmaz félrevezető információkat, a szövetkezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Megállapítottam, hogy az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad, ezért a hitelesítő záradékot korlátozás nélkül megadom.

Vizsgálatom alapján a társaság beszámolója a számviteli törvény szerinti megbízható és valós képet mutatja a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elvekben foglaltak szerint készítette el. Az éves beszámoló a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós kép

A közzététel megrendelhető a NOVORG Kft.-nél: 1553 Bp., Pf. 52.
telefax: 160-2214
fon: 160-3596, 160-2300

NOVORG KFT.

zétevők adatszolgáltatása alapján állítottuk be. Hiányos adatközlésért a kiadó felelősséget nem vállal.

Valéria Sóváradi H-1028 Budapest, Kossuth Lajos u. 14. Tel.: 36-1/376-8428 • Tibor Pataki H-1077 Budapest, Király u. 67. Tel.: 36-1/351-4902

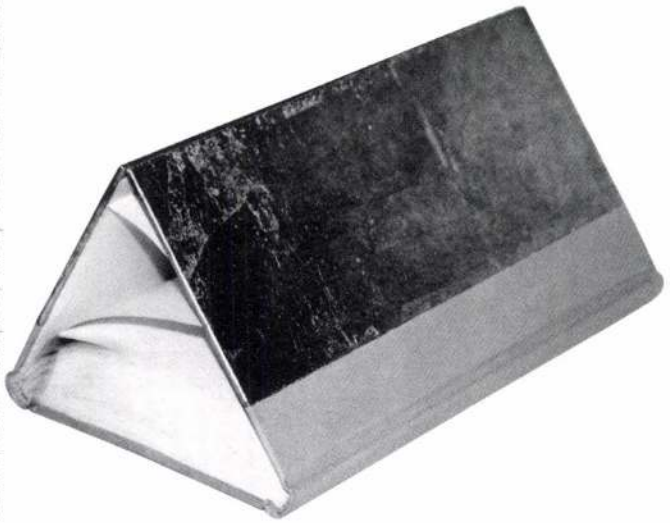

Tibor Pataki – **"Relation"** 21×13.5×11 cm 2000.
"Travelling book" 13×9×1 cm 1999.
"Travelling book II." 13×9×1 cm 2000.

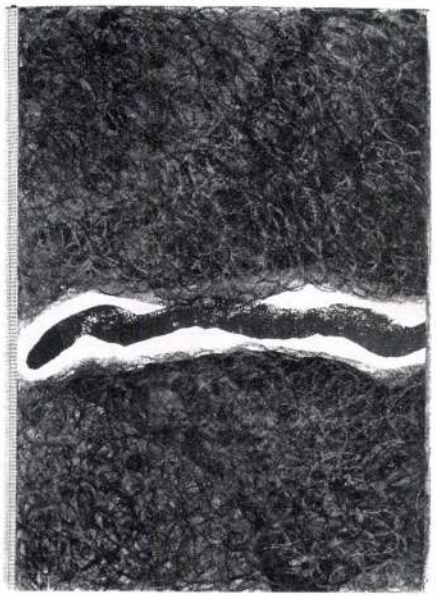

Valéria Sóváradi – "Masques II." 35×29×1 cm 1999.
"Naissance" 25×20.5×1 cm 2000.

THE ASSOCIATION OF HUNGARIAN BOOK ARTISTS

1077 Budapest, Király utca 67. • HUNGARY

The Association of Hungarian Book Artists has rallied the artists whose endeavours are saliently characterized by a devotion to the artist's book. The members are both fine artists and designers, mainly graphic artists, sculptors, textile designers and painters.

The Association stages several exhibitions at home and abroad presenting our artist's books. The artist's book as a genre inspires a wide spectrum of creative ideas and techniques, ranging from hand-made paper to metal, from original drawings to photos and text, from single works to multiplications in a few copies.

Our major exhibitions so far include: Livres a Mediter, Galeries Pont-Neuf, Paris • Moholy Memorial Album, Vigadó Gallery • Temps des Livres, Nantes • International Book Festival, Budapest • The time of the book, Kisgaléria, Pécs • Livres d'Artistes Hongrois, Galerie Graphes, Paris • Artists Book Fair, Barbican Centre, London • Ecriture, Hotel Dassault, Paris • 81st Frankfurt Book Fair.

The last five years have been clearly positive, both the genre and the association having won a prominent place at the nearly 30 exhibitions at home and abroad. The real, tangible and varied form of the artist's book reflects its creator's individual frame of mind. The Association has been committed to further promoting the genre and having the creators acknowledged at home and abroad.

Members: Ilona Árva, Rozália Békés, Tibor Budahelyi, András Butak, István Damó, Andrea Dezső, Csilla Kelecsényi, Ilona Kiss, Péter Balázs Kovács, Bandi László, András Lengyel, Rezső Móder, György Olajos, Tibor Pataki, Győző Sárkány, Valéria Sóváradi, Beáta Széchy, István Szirányi, László Sándor Vasvári, Gyula Váradi.

Tibor Pataki
President

Marseille, 14–15 of octobre 2000

Butak András

ASSOCIATION DES ARTISTES HONGROIS DU LIVRE-OBJET

1077 Budapest, Király utca 67. • HONGRIE

L'Association des Artistes Hongrois du Livre-objet, membre de la Federation des Artistes Graphiques de Hongrie a été fondée le 24 septembre 1993 Depuis le 30 juin 1995, elle réunit comme association indépendante les artistes qui attribuent un rôle important au livre-objet dans leurs œuvres. L'évaluation des cinq dernières années est, sans aucun doute, tout à fait positive. Ce genre artistique ainsi que l'association ont réusi à maintenir leur rang dans une trentaine d'expositions en Hongrie et à l'étranger, expositions qui attirent de plus en plus l'intérêt du grand public sur le livre-objet. Malgré leurs diverses formes, les livres-objet ont toujours le même contenu, à savoir la sauvegarde de la pensée humaine. Comme l'ordinateur a aussi sa bibliothèque, même si elle est virtuelle, l'histoire du livre enlace une longue période, des plaques d'argile aux CD-ROM. La forme originale, variée du livre-objet qu'on prend dans la main, reflète de façon individuelle son créateur.

Membres: Ilona Árva, Rozália Békés, Tibor Budahelyi, András Butak, István Damó, Andrea Dezső, Csilla Kelecsényi, Ilona Kiss, Péter Balázs Kovács, Bandi László, András Lengyel, Rezső Móder, György Olajos, Tibor Pataki, Győző Sárkány, Valéria Sóváradi, Beáta Széchy, István Szirányi, László Sándor Vasvári, Gyula Váradi.

Tibor Pataki
President

Marseille, 14–15 octobre 2000

András Butak H-1046 Budapest, Lahner György u. 2-4. Tel.: 36-30/9495-318 • **Ilona Árva** H-1125 Budapest, Felhő u. 12/A. Tel.: 36-1/275-4377

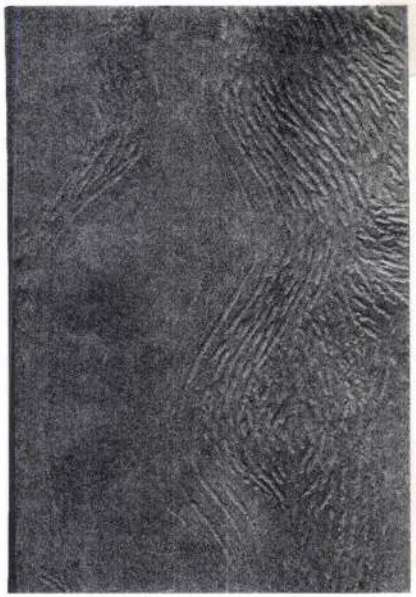

Ilona Árva – **"Ma soeur la pluie"** – 20×29.5×1 cm 1999.

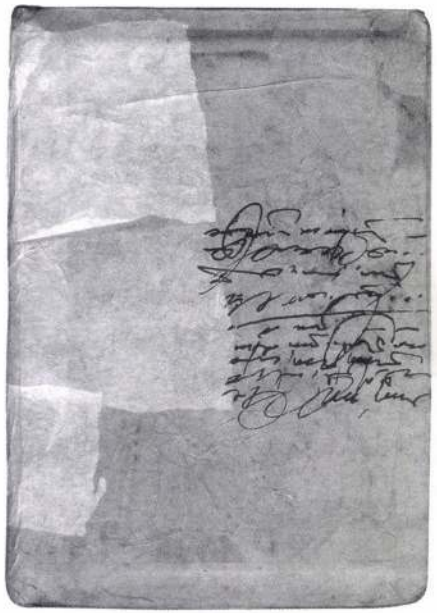

András Butak – **"Nuance" I/IV** – 27×20×5 cm 1999.
"Nuance" II/IV – 27×20×5 cm 1999.
"Nuance" III/IV – 27×20×5 cm 1999.

Csilla Kelecsényi H-1112 Budapest, Botfalu u. 40. Tel./fax: 36-1/319-5738 • **István Damó** H-6000 Kecskemét, Horváth Dome krt. 6. Tel.: 36-76/486-707

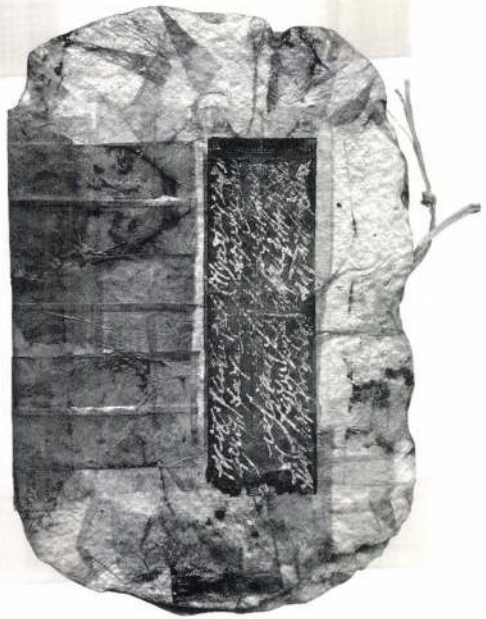

István Damó – **"Lettre à Kafka"** 23×15×1 cm 1999.

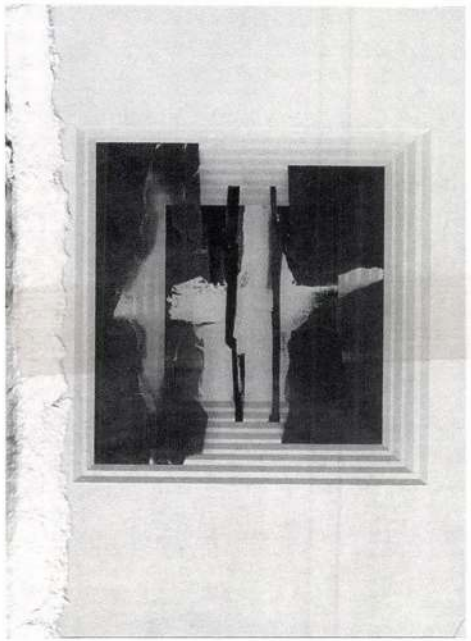

Csilla Kelecsényi – "Petit code× hongrois" 12×20 cm 1999.
"Hommage à L. Moholy-Nagy I." 21×29.7×2 cm 1998 .
"Hommage à L. Moholy-Nagy II." 21×29.7×2 cm 1998.

András Lengyel H-1016 Budapest, Derék u. 14. Tel.: 36-1/175-0277 • **Ilona Kiss** H-1015 Budapest, Csalogány u. 40. Tel./fax: 36-1/202-0872

Ilona Kiss – "Livre des reponses" 33×35×1 cm 1998.
"Fréres" 33.5×35.5×1 cm 1997.
"Soeurs" 33.5×35.5×1 cm 1997.

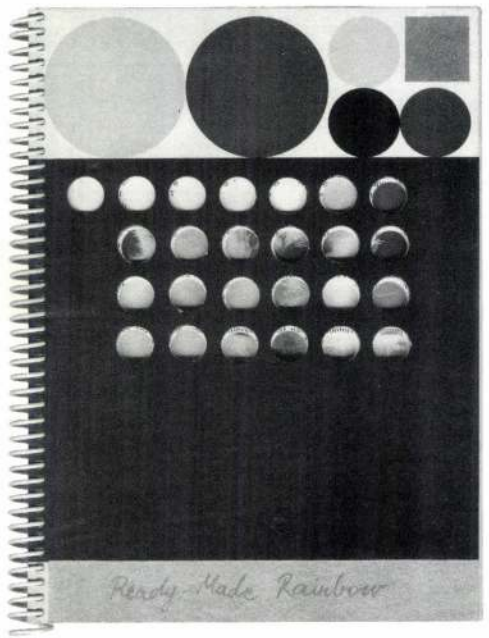

András Lengyel – **"Ready-made rainbow"** 20.5×18×1.5 cm 1985.
"Silence" 12×20×1 cm 1984.

a fiatal képzőművészek stúdiója

BUTAK András
DÁVID vera
EGYED László
GÁL tamás
VÁSÁRHELYI antal

sopron • 1983. május 16-30 • festő-terem

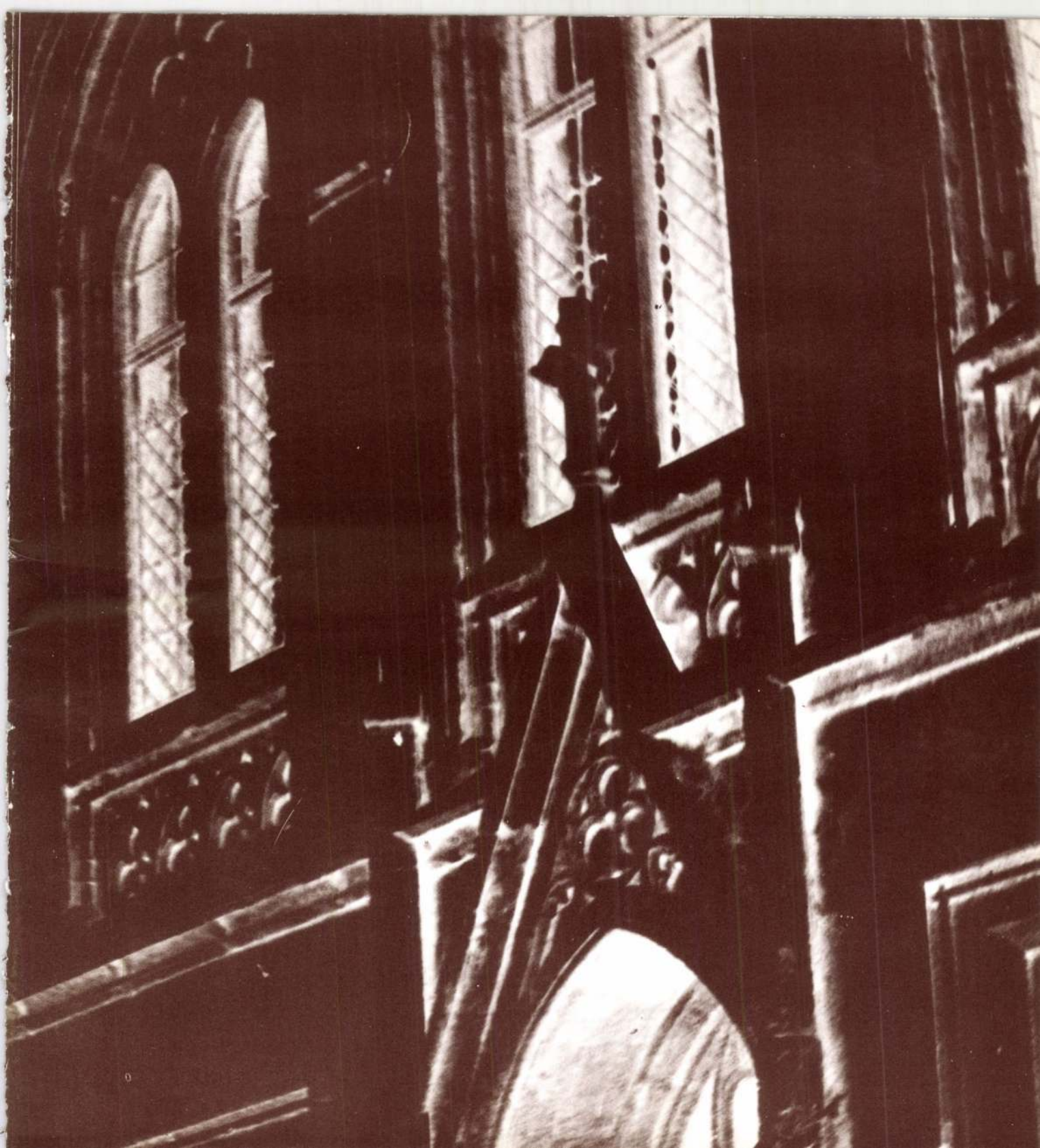

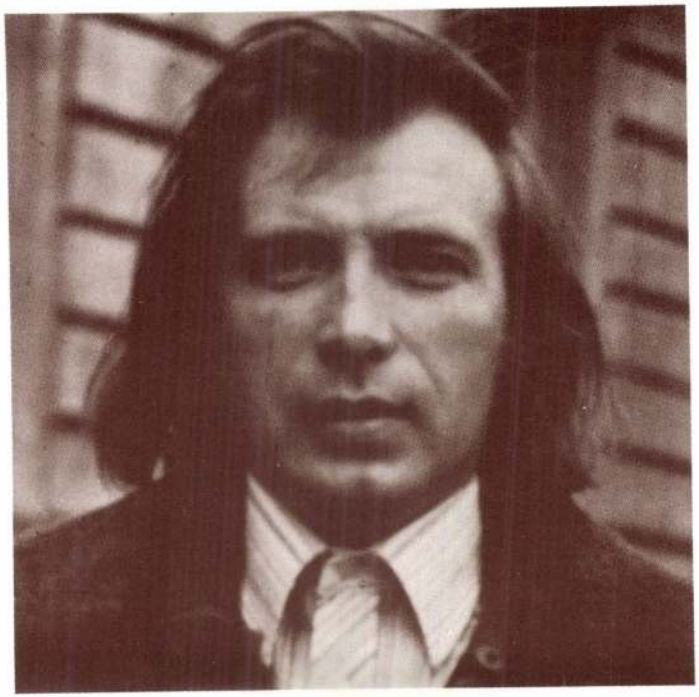

BUTAK ANDRÁS

Festő és grafikusművész. 1948. IX. 3-án született Bukarestben.
Tanulmányok: festészet- Képzőművészeti Főiskola Kolozsvár 1970–1974. Tanulmányi ösztöndíj 1974–1975. Kolozsvár, 1981-től Magyarországon él – Budapesten. Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, a Képzőművészeti Alapnak és a Képzőművészeti Szövetségnek. 1974–1981 között rendszeresen kiállít csoportos és országos kiállításokon: Kolozsvár, Marosvásárhely, Brassó és Bukarest, a „Stúdió 35" rendezésében. Egyéni kiállítások: 1972 Kolozsvár, 1978, 1980 Bukarest, 1982 Veszprém.
1982 „Hagyomány I.", „Hagyomány II." Budapest, Rajz és kisplasztika Tata, Kollázs Szentendre, Országos Képzőművészeti Kiállítás Budapest, I. Országos Rajzbiennálé Salgótarján, „Stúdió 82" Budapest. Nemzetközi kiállítások: NSZK, Franciaország, Japán, Spanyolország, Brazília, NDK. 1977-től rendszeresen foglalkozik land art-al és process art-al.
Cím: 1046 Budapest, Sallai Imre u. 2–4.

DÁVID VERA

Festőművész. 1949. július 6-án született Nemesnádudvaron. Tanulmányok: festészet- Képzőművészeti Főiskola Budapest 1975–1979. Sváby Lajos növendéke. 1979–1980. Művészképző. Tagja a Képzőművészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. Kiállítások: 1919 KFK Galéria Budapest, „Galéria 32" Budapest, 1982 Sopron, Szolnoki Téli Tárlat. Tanulmányi út: Leningrád 1978. Külföldi kiállítás: Gabrovo (Bulgária) 1983.
Cím: 1146 Budapest, Május 1 u. 3.

EGYED LÁSZLÓ

Festőművész. 1953. november 5-én született Budapesten. 1979 óta tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, 1983-tól tagja a Képzőművészeti Alapnak. Alapító tagja a Szentendrei Grafikai Műhelynek, s rendszeresen részt vesz a belföldi és külföldi kiállításain. 1982-ben önálló kiállítása volt a Galery at Lincoln Centerben (New York), valamint 1983-ban is.

Több csoportos kiállításon szerepelt.

Cím: 2000 Szentendre, Törökvölgyi út 20.

– Hová lovagolz, uvam?

– Nem tudom – mondtam –, csak innen el, csak innen el. Örökké innen el, csak így érkezhetem célomhoz.

– Ismered tehát célodat?

– Igen – feleltem –, hiszen mondottam: „Innen el", ez a célom.

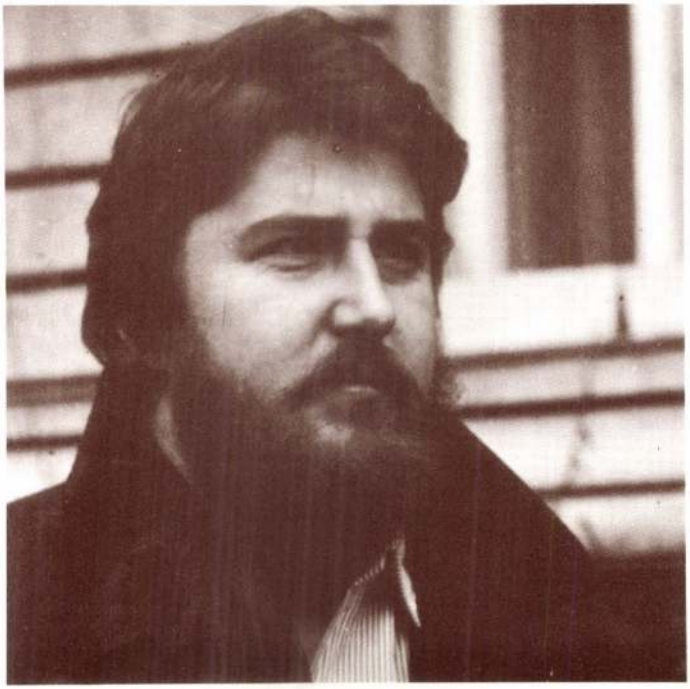

GÁL TAMÁS

Festőművész. 1953-ban született Budapesten. Tanulmányok: Képzőművészeti Főiskola 1975–1979. Mestere Kokas Ignác volt. Tagja a Képzőművészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

Csoportos kiállítások: Makó 1978, Szentendre 1979, Székesfehérvár 1980, Műcsarnok 1980, 1982. Egyéni kiállítások: 1977 Kertészeti Egyetem, 1979 Közgazdasági Egyetem, 1982 Fiatal Művészek Klubja, Rajk László Szakkollégium, 1983 Stúdió Galéria Budapest.

Külföldi kiállítások: Wilhelmshaven (NSZK) 1980, Berlin (NDK) 1980.

Cím: 1928 Budapest, Kő u. 20.

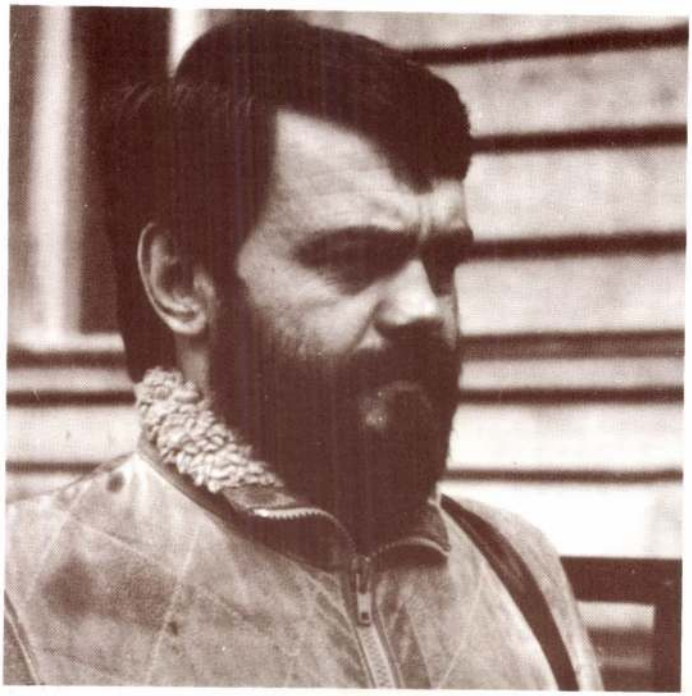

VÁSÁRHELYI ANTAL

Grafikusművész. 1950-ben született Szatmárnémetiben. Tanulmányait Romániában végezte. 1979 óta él Magyarországon. Azóta kollektív és egyéni kiállításokon vesz részt. Tagja a Képzőművészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

Egyéni kiállítások: Bukarest, Kolozsvár, Érd, Budapest, Szeged, Bécs. Csoportos kiállítások: Kecskemét, Budapest, Sopron, Győr, Bukarest, Krakkó és Helsinki.

Cím: 1097 Budapest, Drégely u. 10.

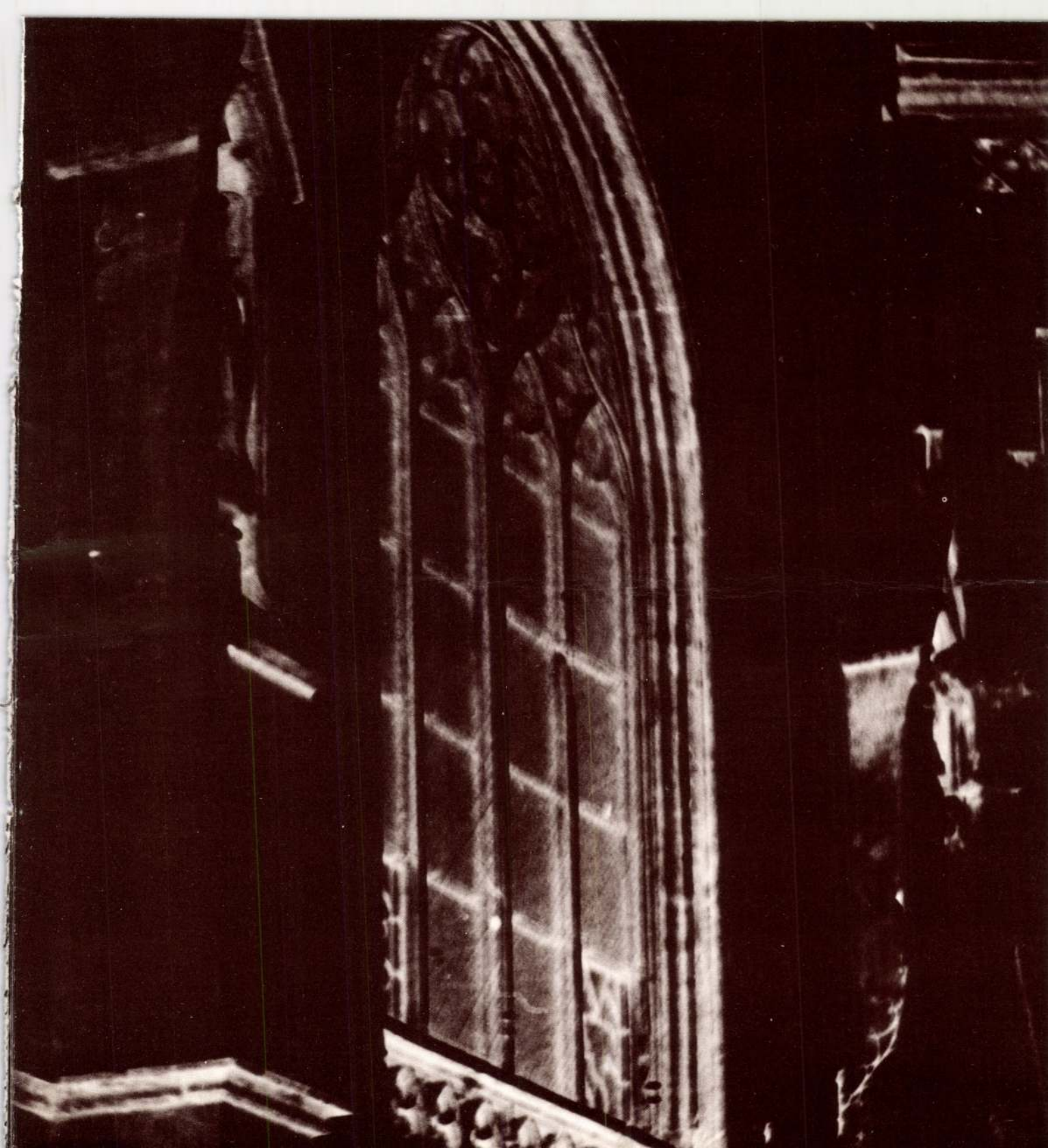

Katalógus és fotó Butak András – 83-560 DNy – F. v.: Németh György

Szenes Andrea egyelőre nem jöhet szóba

Illegitim tévéalelnökök

Meg nem erősített lapértesülések szerint a kisgazda pártelnök *Szenes* Andreát szeretné az MTV aktuális műsorokért felelős alelnökének *Feledy* Péter helyett. Mint ismeretes, *Torgyán* József korábban több ízben is élesen bírálta a közszolgálat televízió hírműsorait, mert azok megítélése szerint nem megfelelően tájékoztattak a kisgazdapártot érintő eseményekről.

Szenes alelnöki jelölése viszont jogilag egyelőre ötletszinten marad, a pillanatnyi „exlex" helyzetben ugyanis egyetlen párt sem tudhat hivatalosan beavatkozni az MTV ügyeibe. Ezt csupán a kuratórium útján tehetné meg, az viszont több mint fél éve nem működik.

Szenes neve felbukkant ugyan az új kuratóriumi elnökség lehetséges kisgazdadelegáltjai között, az alelnökök kinevezése azonban jog szerint a mindenkori tévéelnök kompetenciája. Lapunk megkérdezte Feledy Pétert, mit szól a felröppentett híreszteléshez. Mint elmondta: őt *Horváth* Lóránt ügyvezető elnök nevezte ki, s ő is mentheti föl. Horváth azonban ilyesmiről eddig nem értesítette. Feledy megbízása egyébként az újonnan felálló kuratórium elnökségének első üléséig szól – ez a grémium viszont a pártok mulasztásos törvénysértése folytán mind a mai napig nem létezik.

Révész T. Mihály, az ORTT elnöke azon az álláspontón van, hogy kizárólag a törvény szerint megválasztott *Peták* István elnöksége idején kinevezett alelnökök tekinthetők legitimnek. Ilyen értelemben sem Feledyt, sem a minap kinevezett *Such* Györgyöt nem illeti meg jogszerűen a cím, mert e kinevezéseket a tulajdonosi testület nem ellenjegyezte. **(cs. j.)**

Tizenhét település közös millenniumi programja

Tizenhét Duna–Tisza közi település polgármestere *Lezsák* Sándor vezetésével alakított millenniumi programbizottságot. A Magyar Demokrata Fórum volt elnöke a térség országgyűlési képviselőjeként vállalta a tisztséget. Lezsák megbízatása a rendezvénysorozat végéig, 2000. augusztus 20-ig tart. Lezsák Sándor a Magyar Nemzetnek elmondta: az országgyűlési választókerületeket tekintve országosan első kezdeményezés azt a célt szolgálja, hogy a rendezvényekhez szükséges anyagi forrásokat előteremtsék, de lélekben is felkészüljenek az államalapítás ezredik évfordulójára. A 17 polgármester megállapodása szerint a települések önállóan tervezik a programjukat, de a jelentősebb rendezvények időpontját összehangolják, és közösen pályáznak az elnyerhető forrásokra. A térség államalapítással összefüggő emlékeit közös kiadványban jelentetik meg. A könyvben mindenképpen külön fejezetet szentelnek majd a Szent István korabeli kápolnák és még fellelhető épületek bemutatásának. Tiszakécske mellett Nyárlőrincen, Lakiteleken, Szentkirályon és Monostoron őrzik a sorsfordító idők emlékeit. **(zs. f.)**

Orbán Viktor a Kossuth rádió Protestáns félóra című műsorában

Hivatásuk van a történelmi egyházaknak

Nem járhatunk teljes sikerrel a határon túl működő történelmi egyházak támogatása, a velük való együttműködés nélkül, bármennyire jól működik a budapesti kormány és bármennyire is elkötelezett az ottani magyarok sorsa iránt – jelentette ki *Orbán* Viktor miniszterelnök a Kossuth rádió Protestáns félóra című műsorában szerdán.

Az állam és a történelmi egyházak közti megállapodásokról szólva a kormányfő kifejtette: az előző kormány elsősorban a Szentszékkel, illetve a magyar katolikus egyházzal törekedett megállapodásra, ami egyébként helyes volt. Ám ez a többi egyház számára méltánytalan helyzetet teremtett és ezt orvosolni kellett, így kívánta az elemi igazságérzet. A kormányfő megfogalmazása szerint példátlan a magyar állam történetében a református egyházzal később kötött megállapodás, ilyet ugyanis kormányzat még nem kötött. Véleménye szerint ezzel a református egyház – hasonlóan a többi történelmi egyházhoz – soha vissza nem térő történelmi lehetőséget kapott. Nincs többé külső korlát, amire hivatkozni lehetne.

Orbán Viktor elmondta: két szempontból is úgy érzi, hogy komoly hivatása van a történelmi egyházaknak a jövőre nézve. Egyfelől a történelmi egyházak nélkül megtartani és összetartani a XXI. század – egyébként szétesésre csábító – körülményei és kísértései közepette a magyarságot valószínűleg nem lehet. Másfelől pedig minden ember személyes életében – a családokéban pedig különösképpen – óriási szerepe van a reménynek, a bizakodásnak.

Hozzátette: az egyházak nem szokták összepakolni a vagyonukat, a pénzüket, az ingatlanjaikat, és itthagyni az országot. „Ezt elsősorban azoknak üzenem – emelte ki a kormányfő –, akik nem érzik a mindennapi életben most még szükségét annak, hogy egyházi támaszra is hagyatkozzanak."

– Van egy hármas üzenet, amely úgy hangzik: hit, remény, szeretet. Azt hiszem, ha valamiért érdemes imádkozni a magyarság jövőjét illetően, akkor azért, hogy azok az értékek, azok a lelki természetű adottságaink, amelyek a hitben, a reményben és a szeretetben összegezhetők, minél több magyar családnak az életét hassák át határon innen és határon túl – mondta Orbán Viktor.

*

Távoznia kell *Pelikán* Lászlónak, az APEH bűnügyi igazgatósága vezetőjének azért, mert elveszítette a közbizalmat, amelyet egy ilyen nagy felelősséget viselő intézmény esetében biztosítani kell – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök szerda reggel a Magyar Rádiónak adott interjújában. Közölte: olyan utasítás készül, amely a közintézményekben megtiltja a „zsibvásárokat".

A Postabank-ügy az ORFK-nál

Tavaly hatszázezer bűncselekmény történt

Mintegy kétszáz rendőrt kellett elküldenünk, túlnyomórészt köztörvényes bűncselekmények miatt – emelte ki *Orbán* Péter országos rendőrfőkapitány a rendőrség elmúlt évi tevékenységét ismertetve. A sajtótájékoztatón bemutatták *Ferenczi* László új bűnügyi főigazgatót. Kérdésre válaszolva *Kiss* Ernő utódja elmondta, nem tekinti személyének szóló üzenetnek a működése másnapján történt kettős gyilkosságot.

Nem volt elégedett a főkapitány a tavalyi évben Magyarországon elkövetett bűncselekmények számának alakulásával, hiszen az 1997-es évhez képest több mint 16 százalékkal nőtt, és 600 ezer fölé emelkedett az ismertté vált esetek száma. A bűnesetek háromnegyede vagyon elleni volt. Az ismertté vált bűncselekmények 40 százalékát a fővárosban és környékén követték el. A rendőrség ez évi feladatai között első helyen a bűncselekmények visszaszorítása áll – jelentette ki Orbán Péter.

Aggasztónak nevezte a drogfogyasztás és az azzal kapcsolatos bűncselekmények alakulását. Többszörösére emelkedett a drogtúladagolásban elhunyt személyek száma, és a tendencia valószínűleg folytatódik. Megemlítette, hogy tavaly a szervezett bűnözésen belül megjelentek az úgynevezett intellektuális bűnözők. A két-három fős, erősen konspirált, magasan képzett, gyakran fiatal felnőttekből álló csoportok telefon- és bankkártyák, értékpapírok és pénz hamisításával foglalkoznak.

A nyomozások eredményessége tavaly több mint 50 százalékkal növekedett, a vagyon elleni bűncselekményeket kivéve a rendőrségi bűncselekmény-főcsoportok eredményessége jó, 75–80 százalékos volt – vélekedett Orbán Péter.

*

A Postabank-ügy vizsgálatát az Országos Rendőr-főkapitányság szerdán átvette a Budapesti Rendőr-főkapitányságtól – tájékoztatta az MTI-t *Dézsi* Mihály, a BRFK szóvivője. Erre azért került sor, mert a pénzintézet országos szinten működött, és az ügy kivizsgálása is országos jelentőségű. A Pénzügyminisztérium hétfőn tett feljelentést a BRFK vizsgálati főosztályán *Princz* Gábor exbankelnök és ismeretlen tettesek ellen, a Postabank és Takarékpénztár Rt.-nél kialakult veszteségek miatt.

Az ügyben a BRFK kedden feljelentéskiegészítést rendelt el. Így a rendőrségnek 15 napja van arra, hogy kiegészítő dokumentumokat, illetve adatokat szerezzen be a feljelentés mellé.

A feljelentéskiegészítés egyszer 15 nappal meghosszabbítható, így összesen 30 nap áll a hatóság rendelkezésére, hogy a nyomozás elrendeléséhez szükséges hiányzó adatokat beszerezze.

Dávid Ibolya utasítására vizsgálják a Palota presszóban megölt elítélt külső foglalkoztatását

Mikor avatkozhat be a titkos ügynök?

Lapunk értesülései szerint az egyik honi fegyveres testület emberei szeme láttára végezte ki az egyelőre még ismeretlen tettes *Döcher* Györgyöt és bolgár testőrét. A Katonai Biztonsági Hivatal három civil ruhás főtisztje még jóval a gyilkos megérkezése előtt tért be a Palota presszóba. Sört rendeltek, beszélgettek. Úgy tudjuk, a közeli kórházban voltak gyógykezelésen, azt követően döntöttek a sörözés mellett.

Erdélyi Lajos ezredes, a Honvédelmi Minisztérium szóvivője viszont pontosította információinkat. A HM az üggyel kapcsolatban kiadott nyilatkozata szerint három, szolgálati időn kívüli katonatiszt valóban a Palota presszóban tartózkodott – mondta a sajtófőnök. Ám a gyilkosság idején már nem voltak a kávézóban, hiszen nem sokkal azelőtt kifizették számláikat, majd az ajtón kilépve gyalog továbbindultak. Ők már csak a lövéseket hallották, amelyre azonnal visszafordultak, majd értesítették a rendőrséget, és mindaddig a helyszínen maradtak, amíg tanúként a nevüket fel nem írták, s meg nem hallgatták őket.

Dr. *Kátai* Ildikótól, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő minisztérium szóvivőjétől azt kérdeztük, hogy ha „fedett" munkatársai tartózkodtak volna a helyszínen, akkor kötelességük lett volna megakadályozni a gyilkosságot, legalábbis a tettest elfogni vagy sem.

– Mint önök is tudják, nem a Polgári Nemzetbiztonsági Szolgálat munkatársai tartózkodtak a helyiségben – válaszolta a szóvivő asszony. – Amennyiben más feladatot végezve ők kerültek volna hasonló szituációba, a nemzetbiztonsági törvény szerint kellett volna eljárni. Azaz ha a bűncselekmény a nemzetbiztonsági törvényben leírt kategóriába tartozik, például államellenes, emberiség elleni, terrorcselekmény, államtitok megsértése, vagy éppen zendülésről van szó, akkor a kollégáimnak nemcsak joga, de kötelessége is megakadályozni a bűncselekményt, a tettest elfogni, ellene kényszerítő eszközt alkalmazni, és átadni a rendőrségnek. Mivel azonban a gyilkosság nem tartozik ezen törvény hatálya alá, így annak hivatalbeli megakadályozása, illetve a tettes elfogása nem kötelessége ezeknek az embereknek. Amennyiben azonban magánemberként kerülnek ilyen szituációba, akkor természetesen állampolgári kötelességük alapján járhatnak el.

Hasonlóképpen nyilatkozott a Magyar Nemzetnek *Dézsi* Mihály, a BRFK szóvivője:

– Amennyiben konspiratív munkát végző nyomozók kerülnek hasonló helyzetbe, akkor nekik kell mérlegelniük, hogy rendőri mivoltuk felfedése nem okoz-e nagyobb kárt, mint inkognitójuk megőrzése – mondta a sajtófőnök. – Példaként mondom, hogy ha egy kollégám két éve egy nemzetközi kábítószer- és emberkereskedelemmel foglalkozó bűnbandába beépülve operatív munkát végez, akkor neki a pillanat tört része alatt kell eldöntenie azt, hogy egy gyilkosság tettesének elfogásáért érdemes-e kockáztatnia 24 hónapos titkos munkáját, valamint saját és kollégái életét. Ha az ember belegondol, akkor rádöbbenhet arra, hogy egy ilyen, komoly bűncselekményekből élő banda nem egy embernek, hanem tucatnyinak jelenthet életveszélyt.

*

A Magyar Nemzet információi szerint egy rosszul sikerült asztalborítás miatt kedden este egymásnak estek a még délelőtt 11 órakor bolgár testőrével együtt kivégzett *Döcher* György gyászoló barátai. A helyszíni szemle befejezése és a kávézó kitakarítása után ugyanis szép számmal gyűltek össze Döcher barátai, üzlettársai, akik – vérmérsékletük szerint – sírással vagy éppen káromkodással gyászolták a főnököt. A Palota presszóban az indulatok akkor szabadultak el, amikor az egyikük bánatában dühösen felborította az előtte lévő asztalt. Az egymásnak eső erős emberek közül az attak végére az egyik megsebesült.

A börtönlakók többsége a falakon belül tölti el a kiszabott büntetését, nem könnyített rendszerben

*

A pestújhelyi mészárlás egyik áldozata börtönbüntetését töltötte. Hogyan került akkor polgári ruhában a XV. kerületi presszó asztalához – kérdeztük *Ruzsonyi* Pétert, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának (BVOP) sajtószóvivőjét. Mint elmondta, Döcher Györgyöt különböző bűncselekmények miatt 1996 novemberében öt évre ítélték, s a büntetés-végrehajtási bíró helybenhagyta az enyhébb végrehajtási szabályozásra vonatkozó kérelmét. A férfi így tartózkodhatott hivatalosan felügyelet nélkül a börtön falain kívül. Az említett szabályozásért a fogházban három hónapot, börtönben hat hónapot letöltött elítéltek folyamodhatnak. A kérvényhez a büntetés-végrehajtás szakemberei mellékelnek részletes jellemzést, amely tartalmazza az elítélés előzményeit, valamint a fogva tartás alatti magatartását. Mindezek alapján a büntetés-végrehajtási bíró dönti el, hogy megadja-e a különleges elbánást. Kérdésünkre – miképpen fordulhatott elő, hogy egy vendéglátó-ipari egységet üzemeltető betéti társaság kérte ki munkavégzésre az elítéltet, aki egyébként nem tartózkodhat szórakozóhelyen, és nem fogyaszthat alkoholt – Ruzsonyi Péter azt válaszolta, hogy az elítéltet raktári munkára kérték ki. A BV egyébként nem nyomozó hatóság, és ha a cégadatok rendben vannak, nem vizsgálják tovább a kérdést. Ha megfelelő a cég, szerződést kötnek, amelyben rögzítik, hogy milyen munkára, beosztásba, időpontokban veszik igénybe az elítéltet. A munkakezdés előtt és után a közlekedési idő figyelembevételével szabják meg, hogy mikor hagyhatják el a BV intézmény területét, és mikor kell visszaérkezniük. Önállóan, felügyelet nélkül távoznak és térnek vissza. A szóvivő elmondta, hogy az elmúlt évben 1220-an kaptak efféle lehetőséget, és ők mintegy 20 ezer alkalommal hagyták el a büntetés-végrehajtó intézményt. Közülük 153 esetben kellett büntetést kiszabni kisebb szabálytalanság: késés, alkoholfogyasztás miatt, de bűncselekményt nem követtek el. A könnyített jellegű büntetést töltő elítéltek külön körletben laknak, és egy részük civil ruhában tartózkodhat a börtönben is.

*

Dávid Ibolya azonnali és soron kívüli vizsgálatot rendelt el az enyhébb büntetés-végrehajtási szabályok érvényesülése miatt a kedden gyilkosság áldozatává vált elítélt ügyében – tudta meg az igazságügy-minisztertől az MTI szerdán.

Dávid Ibolya azonnali választ vár arra, miként kapott az elítélt bírói engedélyt a börtön elhagyására annak ellenére, hogy a büntetés-végrehajtás nem támogatta kérelmét.

A teljes tényállás tisztázására az illetékesektől egy napon belül várom az eredményt – jelentette ki a miniszter. Ehhez hozzátette: soron kívüli tájékoztatást kért a Pest Megyei Bíróság elnökétől, hogy történt-e jogszabálysértés az enyhébb büntetés-végrehajtási fokozat engedélyezése során. Az igazságügy-miniszter arra a kérdésre is választ vár, hogy a bíróság szükségesnek tartja-e a bírói gyakorlat megvizsgálását vagy a vonatkozó jogszabály módosítását.

Hernádi Lovas László–Jámbor Gyula

Miben segíthet a művészek társulása?

A rendszerváltás után a művészeti életben is megkezdődött az a folyamat, amely az egész gazdasági életet átformálta: megszűnt a központi irányítás, ezzel együtt az állami mecenatúra, s ha lassan is, de kezdte átvenni szerepét a privát szféra és a piac. Az egyre sokrétűbbé váló és sokféleképpen gondolkodó művésztársadalmat már nem lehetett központi irányítással összefogni, az állam a művészekre bízta, hogy a helyzetnek megfelően alakítsák ki a maguk szervezeteit. A hivatalos művészeti irányítás szerepét egyre inkább átvették az autonóm szervezetek. Az 1949-ben létrehozott Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége mellett naponta újabb és újabb önálló művésztársaságok alakulnak, s létrejött a társaságok szövetsége. Szervezésük, munkájuk nyomán értékes művekkel, kiállításokkal, művészi kiadványokkal leszünk valamennyien gazdagabbak.

Egyesültek a társaságok

A szövetség nem dönt, csak közvetít

Ahogy polarizálódott a helyzet a rendszerváltás után, nyilvánvalóvá vált, hogy az állam is kivonul a képzőművészet irányításából. Megszűnt a képzőművészet központi támogatása, s helyette a polgári társadalom demokratikus, pályázati úton történő rendszerei léptek életbe. A megváltozott helyzet megváltozott alkalmazkodást, gyorsabb, rugalmasabb reagálást kívánt a művésztársadalomtól is. Hiszen az információk áramlása is fölgyorsult, s az információk alapján értesülhetnek az elszigelten, jobbára otthon dolgozó művészek arról, hogy milyen pályázatok jelentek meg, milyen eseményekben vehetnek részt. Elszigetelten már nehéz létezni, és senki sem várhatja, hogy helyébe vigyék a híreket. Ahogy a háború előtt, most is társaságok alakultak, egy-egy eszme, egy szakma (festők, szobrászok, grafikusok) a megmunkált anyag (a vízfestők társasága, papírművészek, könyvművészek) köré csoportosulva vagy csupán az együttlét, a közös munka örömeért. A Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetsége 1994-ben jött létre *Butak* András elnökletével.

– Mi tette szükségessé, hogy a társaságoknak szövetségük legyen?

– A rendszerváltás után – mondja Butak András – az egyesületi törvény hatására egymás után alakultak meg az önálló művészeti társaságok: a Folyamat Társaság, a Magyar Grafikusművészek Szövetsége, a Szinyei Társaság, a Symposion Társaság. Ugyanakkor kezdtek létrejönni az ernyőszervezetek: elsőként a zenészek szövetsége alakult át, és adta át helyét a Magyar Zenei Tanácsnak, 35 tagegyesülettel. A megváltozott körülmények között értelmetlen és fölöslegesnek látszott, hogy a szövetségek olyan költséges batyut hurcoljanak, amilyen a régi apparátus volt, függetlenített adminisztrátorokkal, irodahelyiséggel. A kobbi szakosztályforma is nehézkesnek és célszerűtlennek bizonyult, szükség volt a közös szervezésre, arra, hogy az információkat valaki egyformán eljutassa mindenkihez, tehát megalakult a társaságok szövetsége. A társaságok szövetsége csak összegyűjti és továbbítja az információkat, nem szól bele, ki mit csinál, nem dönt, csak egyeztet és közvetít.

– Ernyőszervezetként is szokták emlegetni. Ez mit jelent?

– Az angol *umbrella organisation* egyenes fordítása. A nyugati szervezetek mintájára épült föl, azon az elven, ahogy az ernyő mozog: a szárak, ívek egyformák, nincs alá- és fölérendeltség, az egész csak úgy működik, ha közösen, együtt tartják a feszülő vásznat. Ez teszi lehetővé, hogy erőnk összegződjön, és a kisebb szervezeteket segítsük, gyámolítsuk.

– Kik lehetnek a tagjai?

– Minden olyan profi szervezet, amelyben a tagok a képzőművészet valamelyik ágát művelik. Nem tartoznak hozzánk az amatőr képzőművészek, mert nekik mások a gondjaik. A felvételnél azt nézzük meg, hogy a társaság jogi háttere rendezett-e, milyen programokat szerveznek, milyen kiadványaik, nemzetközi kapcsolataik vannak, a tagok milyen művészeti tevékenységet végeznek. Jelenleg 27 művészeti társaság tartozik hozzánk, 2600 művésszel.

– Nem tartanak attól, hogy a szövetség felhígul, giccsfestők, iparosok is bekerülnek?

– Nem, mert a művészi társaságok szigorúan bírálják el, hogy kivel közösködnek. A szakma tudja a legjobban, ki mit ér. Ki bírálhatná felül őket? Ilyenformán a szakmai garanciát, a minőséget is biztosítva látjuk. A mindennapos ügyeket egy operatív bizottság intézi, mindenki a saját munkáján felül végzi ezt a tevékenységet. Az elnökségben valamennyi társaság képviselője részt vesz, és mindenki szavazata ugyanannyit ér. A társaságok szövetsége a bevételeinek csak az egynegyedét használja a saját fenntartására, a többit szétosztja. Így tudjuk támogatni a frissen alakuló vagy kis szervezeteket, a határon túli tagjainkat. A közösségi gondolkodásra jellemző, ha valamelyik társaság pillanatnyilag jobb anyagi helyzetbe jutott, közli, nincs szüksége támogatásra, adjuk másnak.

– Honnan kapják a működési költségeiket?

– A fenntartásra három helyen pályázhatunk: a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumánál, az Országgyűlésnél és az önkormányzatoknál. A programokra ugyancsak pályázati úton jutunk pénzhez, alapítványoktól, ki honnan tud. Az elnyert összeg nem a társaság nagyságától függ, hanem a programtól: négy ember is tud figyelemre méltót alkotni. A megvalósításhoz pedig ki-ki megvásárolja azt a szolgáltatást, amire szüksége van. Ez takarékosabb, gyorsabb és egyszerűbb, mintsem apparátust fenntartani. Igyekszünk minél több nemzetközi szervezettel kapcsolatba kerülni, a múlt évben Stockholmban részt vettünk a svéd ernyőszervezet, a KLYS rendezvényén. Tetszett nekik, hogy saját kiadványunk van, amelyben azonnal minden információt, programot közzéteszünk, és ha kell, segítséget nyújtunk, hogy megvalósuljon.

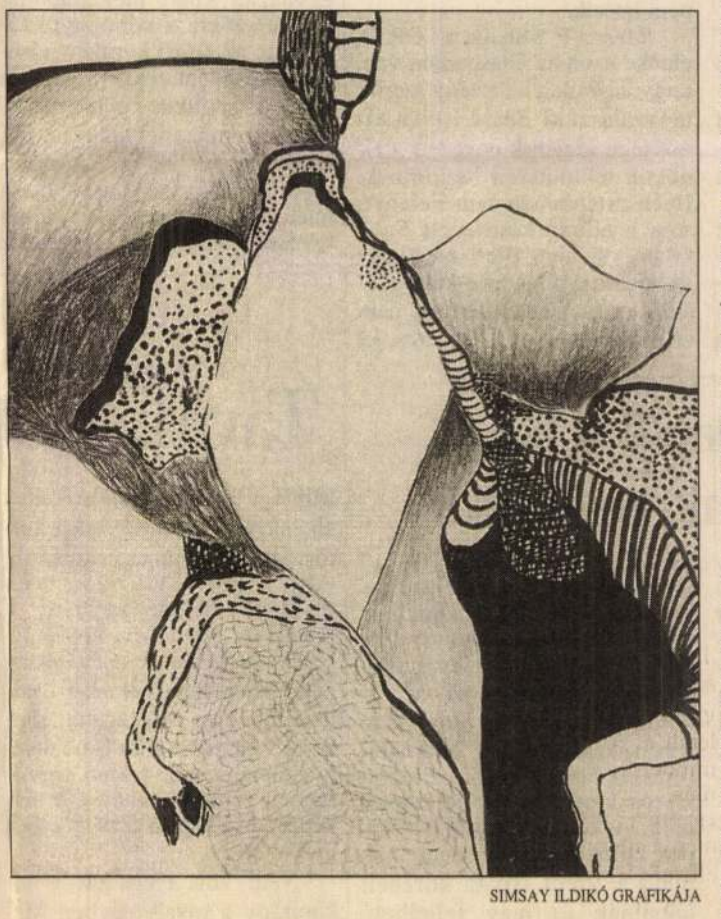

SIMSAY ILDIKÓ GRAFIKÁJA

Kollázsok és Kovácsok

Nyitott tárlatok, díjak

A Magyar Festők Társaságát harminckét festő és egy műtörténész hozta létre 1995-ben az Újpesti Galériában. Azóta közel háromszáz festő csatlakozott hozzájuk, így ma övék az egyik legnépesebb társaságok egyike. Szerveződésük elsősorban érdekképviselet, amellyel a dilettantizmust és a silányságot kívánják messze tartani a szakmától.

– Nincsenek sem stílusbeli, sem felfogásbeli rivalizálások a társaságon belül, nem a megfogalmazás formai kritériuma, hanem a kvalitás a lényeg – mondja *Kováts* Albert, a társaság alelnöke. – Arra törekszünk, hogy a legrangosabb festők szerepeljenek tárlatainkon, tekintet nélkül arra, hogy az illető tagja-e társaságunknak vagy sem. Tárlataink ezért mindig nyitottak. Olyan kiállításokat igyekszünk szervezni, amelyre szívesen jelentkeznek a legjobbak, s amely megmozgatja a festők fantáziáját.

Sikerült nekik. Első tárlatuk a *Minimal* című tárlat volt a Csontváry Galériában, majd ezt követte a szekszárdi festészeti triennálé, amelyen 56 művész vett részt. A legnagyobb elismerést a Vigadóban megrendezett *Fehér képek* című tárlat aratta, amelyre száztízen jelentkeztek. Kiállításaikon a támogatóknak köszönhetően rendszeresen díjakat is osztanak. Most látható Szombathelyen a nemzetközi Kovács-kiállítás, amelyre a Kovács nevű művészek munkáit gyűjtötték össze. Az idén nagy vállalkozásuk a Magyar Nemzeti Galériában megrendezésre kerülő Magyar kollázs című tárlat, amelyre nemcsak a többi társegyüttessel készülnek, hanem a műtörténészeket is szeretnék megnyerni, hogy dolgozzák fel a műfaj történetét.

Kultúránk követei

Többezres gyűjtemény

Az elsők között, 1992-ben alakult meg a Magyar Grafikusművészek Szövetsége a régi képgrafikai szakosztály utódjaként. Felvállalták a hazai grafikusok szakmai képviseletetét, s különösen azokat az új grafikai mozgalmakat, amelyek hozzásegítik a szakmát ahhoz, hogy a megváltozott körülmények között, amikor a sokszorosítás megdrágult, ne hagyjanak föl a kísérletezéssel, változatlanul keressék a grafika új lehetőségeit. Figyelik és támogatják a fiatalokat, lehetőséget nyújtanak nekik, hogy különböző műhelyekben tudjanak dolgozni, kivitelezhessék munkáikat. Évente mintegy harminc fiatal jelentkezik a társaságba, és átlagban húszat vesznek fel közülük. Jelenleg 225 grafikus tartozik hozzájuk.

Létrehozták 1993-ban a Magyar Grafika Alapítványt, s ezzel érdeklődésüket kiterjesztették azokra is, akik nem tagjai a szövetségnek. Rendszeresen kiállítanak külföldön is: amikor a köztársasági elnök Mexikóba látogatott, megnyitotta a magyar grafikusok mexikói tárlatát, a Bukaresti Magyar Kulturális Intézetben pedig *Andrásfalvy* Bertalan látogatását „kísérte" magyar grafikai kiállítás. Szervezőkészségüket dicséri, hogy amikor 1997-ben lebontották a nemzetközi hidegtűmetszetek tárlatát, a külföldi résztvevők az alapítványnak ajándékozták az ide hozott alkotásokat, s ezzel több ezerre emelkedett a társaság gyűjteménye. Évente kiosztják *Az év grafikája* elnevezésű díjat, amellyel nem az alkotót, hanem a kiállításokon legjobbnak ítélt munkát jutalmazzák. Így előfordulhat, hogy a szakmai tekintélytől, elismertségtől független döntés szülessen, és a legjobb grafikát emeljék ki a többi körül.

Siker Londonban, Párizsban

Lapozható műtárgyak

A könyv téglalap alakú tárgy, oldalain betűket, információt hordoz, és több lapból áll. A művészkönyv, gondolná az ember, ugyanilyen, csak sokkal szebb. Művészi ábrák és gondosan megtervezett tipográfia ékesíti, teszi különlegesebbé a többinél. Ám ahogy *Pataki* Tibortól, a művészkönyvalkotók társaságának elnökétől megtudjuk, az a huszonhárom művész, aki a társaságba tömörült, egészen mást készít. A könyvet elsősorban tárgyként, plasztikaként értelmezik. Anyaga lehet papír, de lehet textil is, állhat rostokból, készülhet fából, sőt bőrből vagy üveglapokból. A lényeg ugyanaz, valamilyen formában felidézi a könyv kritériumát: formáját, azt, hogy egy folyamat, a lapozgatás során ismerjük meg tartalmát. *Vagyis könyv az, amit a művész fantáziájában a szó felidéz.* Művészi tárgy, amelyből csak *egyetlen* készül. Ebben különböznek a nyugati művészkönyvalkotóktól, akik hagyományosabb úton értelmezik a fogalmat. A kis társaság ezért aratott sikert tavaly októberben Londonban és Párizsban, s minden bizonnyal az idei áprilisi frankfurti könyvvásáron.

A Japán kávéházból indultak

Őrizni a mester emlékét

A század első évtizedeiben, közvetlenül a névadó mester halála után alakult meg a *Szinyei Merse Pál Társaság*. Alapítói a Japán kávéház *Lechner* Ödön és *Szinyei* Merse Pál köré tömörült híres művészasztalának a törzstagjaiból kerültek ki. A neves festők, grafikusok, szobrászok és műtörténészek között olyan neveket találunk, mint *Csók* István, *Fényes* Adolf, *Herman* Lipót, *Iványi-Grünwald* Béla, *Lyka* Károly, *Kisfaludy-Stróbl* Zsigmond, *Szép* Ernő, *Vaszary* János, hogy csak a legismertebbeket említsük. A társaság célja elsősorban az volt, hogy megőrízze a nagy mester emlékezetét. Ennek érdekében díjakat alapítottak, amelyek között a legrangosabb a *Szinyei-jutalom* volt. A nagy múltú tekintélyes társaságot, amely elsősorban a fiatalok támogatását tűzte ki célul, a Rákosi-korszakban oszlatták fel.

A rendszerváltás után a mai festők, építészek, szobrászok, ezt a hagyományt szerették volna felújítani. Amint a régiek, ők is *a művészi szabadság sokféle útját járják, és erre biztatják társaikat.* Ahhoz, hogy a folytonosságot megkapják, a család leszármazottaival kellett tárgyalni. A Szinyei-utódok beleegyezésüket adták, s így ismét működik a társaság, immár hivatalosan, 1920 óta.

Koszorút a legjobbnak

Szobrászok megrendelések nélkül

A szobrászok korán felismerték, hogy jobban boldogulnak, ha közösen lépnek föl érdekeikért. Szükség is van erre az összefogásra, mert helyzetük szinte a legrosszabb. Az állami mecenatúra megszűnésével a nagy, egész társadalmat megmozgató megrendelések elmaradtak, köztéri szobor alig készül. Az anyag drága, a kivitelezés is sok pénzbe kerül. A műkereskedelem még gyerekcipőben jár, a pénzvilág még nem jutott el a műpártolásig. Ennek ellenére minden évben nagyszerű kiállításokat láthatunk.

A megoldhatatlannak tűnő nehézségeken az 1994-ben létrehozott Magyar Szobrásztársaság ügyessége és jó szervezési készsége lendíti át a szobrászokat, s nekik köszönhetjük, hogy évente egy-egy tematikus kiállítással rázzák föl a művészeti közéletet. Társaságuk a festők mellett a legnagyobbnak számít, több mint százhatvan művészt egyesít, elnökük *Orosz* Péter. Elsősorban *a magyar szobrászok számára kíván érdekképviseletet, kiállítási lehetőségeket, szakmai fórumot biztosítani,* de tagjaik között külföldi művészek is szerepelnek. Minden évben egy-egy átfogó, nagy kiállítást rendeznek, amely a szakma legrangosabb eseménye. 1995-ban vándordíjat alapítottak, s a szakma résztvevői szavazatukkal döntik el, kié legyen az az évi *Koszorús Szobrász Díj.*

Két éve nonprofit szerveződésként létrehozták a *Szobrászatért Alapítványt,* rendszeresen tartják a kapcsolatokat a külföldi társszervezetekkel. Szervezési munkájuk, ügyességük révén olyan nagyszerű kiállításokat köszönhettünk nekik, mint a Vigadó Galériában megrendezett *A nő* című tárlat, az *Idolok és bálványok,* s a múlt évben a Budapest Centerben megrendezett *Gyönyörök kertje* című tárlat.

Papirusztól a papírgyárakig

Cellulózból, nádból

Kezdetben jelentéktelen kis sásféle növény volt, azután egyre többféle formában, más és más anyagból lépett elénk, s tartja izgalomban a papírimádók fantáziáját. A papírművészeti társaságban 1995 óta negyven művész kísérli meg kibontani ennek az anyagnak a hallatlan gazdagságát, szépségét. Különböző szakmákból jöttek. Amikor egybegyűlnek, csak egyetlen anyag létezik számukra, ez a cellulózból, nádból, növényi rostokból álló vagy az újrafelhasználásra szánt papír. Kapcsolatba léptek a belföldi és külföldi papírgyárakkal, minden olyan műhellyel, amely papírgyártással foglalkozik.

Barabás Miklós Céh

Erdélyiek a műkincsekért

A társaságok szövetségéhez az egyik legrangosabb erdélyi magyar képzőművészeti csoport is csatlakozott. a kolozsvári Barabás Miklós Céh, amelyet 1994-ben hozott létre *Jakabovits* Miklós festő. Több területről jelentkeztek a művészek, jelenleg nyolcvanhatan vannak, szervezetük átfogja Temesvár, Nagybánya, Marosvásárhely, Nagyszeben és Csíkszereda körzetét. Egyik legfontosabb megmozdulásuknak köszönhetően megszervezték *az első egyházművészeti szimpoziont,* amelyen fölmérték, mit tehetnek az egyházi műkincsek védelmében. Legutóbbi programuknak *Tőkés* László református püspök volt a védnöke. Felajánlott műveikből akciós kiállítást rendeztek a Kolozsvári Magyar Színházban, s az eladott művekéből befolyt összeget a *Makovecz* Imre tervezte temesvári protestáns templom és központ fölépítésére ajánlották föl. Munkáikat rendszeresen láthatjuk a magyarországi tárlatokon.

Az oldalt írta:
Fekete Judit

Bartal András

Az új demokráciák Európa szerves részét alkotják

Anne de Boer a zöld mozgalmakról, a Nyugat páneurópai gondolkodásáról és a környezetvédelmi rendszerváltásról

Első ízben tartja közgyűlését Magyarországon, Budapesten az Európai Zöld Pártok Föderációja június 9–11. között. A 27 ország környezetvédelmi pártjait tömörítő rangos nemzetközi szervezet házigazdája a szövetség magyar tagja, a Zöld Alternatíva lesz. A tisztújító közgyűlést megelőzi majd egy kétnapos munkaülés, a kelet-nyugat párbeszéd, melyen európai parlamenti képviselők jelenlétében a többi között szó lesz a csecsen és a délszláv válságról. A további részletekről a föderáció jelenlegi főtitkárát, a Brüsszelben élő Anne *de Boert* kérdeztük.

– Az Európai Zöld Pártok Föderációja eddig jobbára a földrész nyugati régiójában tevékenykedett aktívan, ezúttal azonban egy posztszocialista ország fővárosában rendezik éves tisztújító közgyűlésüket. Miért esett éppen Budapestre a választás?

– Azért választottuk Kelet-Közép-Európának ezt a városát, mert szeretnénk alaposabban megbeszélni mindazokat a módszereket, melyekről az Európai Unióban jó ideje a térség országainak politikai integrációja kapcsán mi magunk is vitatkozunk. Mi zöldek ugyanis azt tartjuk, hogy *az európai politikai integrációval kapcsolatban igenis számításba kell venni az új kelet-európai demokráciákat. Mi elfogadjuk az EU további bővítését, a nyitást kelet felé, sőt az a határozott véleményünk, hogy az unió kiterjesztése szükséges.* Ahhoz azonban, hogy ez a folyamat végrehajtható legyen, bizonyos *reformokat* kell elindítani mind az unión belül, mind a csatlakozni szándékozó térség országaiban. Tehát mi Budapesten világosan láttatni szeretnénk: az Európai Unió figyelmét igenis erre a térségre kell irányítani, s a jövőben *nem hagyhatók figyelmen kívül mindazok az igények, melyek ebben a régióban megszületnek* a csatlakozással kapcsolatban.

– A politikai, társadalmi rendszerváltás nem maradt nyom nélkül Kelet-Európában, de vajon e folyamatokat kísérte-e, követte-e környezetvédelmi rendszerváltás?

– Azt hiszem, hogy a rendszerváltozás új lehetőségeket nyitott a környezetvédelem területén is. Sajnos az az örökség, ami a térség országaira maradt a kommunista rendszerekből, valódi *környezetvédelmi katasztrófahelyzet*. Ezekben az országokban olyan környezetromboló iparosítás folyt, olyan lépéseket tettek, melyeket alapjaiban kell megváltoztatni, hiszen gondolni kell a jövő generációira is. A rendszerváltozások kimenetelére nagy várakozással tekintettünk, s ezekből a folyamatokból *a zöldek jelentős mértékben kivették részüket*. Mindannyian jól emlékszünk a politikai átalakulás éllovasaira, a magyar Duna Körre vagy a bolgár Eco Glasznosztyra. Mindezek ellenére sajnos ma látnunk kell, hogy *a jelenlegi kormányok nem igazán fordítanak figyelmet a környezetvédelemre*. Nagyon remélem, hogy a budapesti magasszintű találkozónkon napirendre kerülnek a környezetvédelmi rendszerváltás kérdései is, hogy az új demokráciákban ne csupán a nyugati fogyasztási modellt állítsák be a fejlődés példaképéül.

– Mi lehet az oka, hogy szemben a nyugat-európai gyakorlattal a kontinens keleti felében még nem jutottak komoly szerephez a környezetvédelmi mozgalmak, pártok?

– Az, hogy nem túl erősek ebben a régióban a zöldek, annak a következménye lehet, hogy *az itt élők egyelőre nem távlatokban gondolkodnak*, hanem a napi problémáikkal, például az inflációval vannak elfoglalva. Ennek ellenére azt is látni kell, hogy ezekben azt országokban nem verődtek szét a zöld pártok, sőt Csehországban, Szlovákiában vagy Bulgáriában egész kiterjedt hálózatuk van.

– A privatizáció, a keleti országok gazdaságának rendbe tétele, a hiányos környezetvédelem magában hordozza egy esetleges ipari gyarmatosítás veszélyét. Ön nem tart-e ettől?

– Először is tiszta képet kellene kapnunk arról, milyen módszereket alkalmaznak a privatizáció során a térségben. Miután ugyanis a jól tervezett privatizáció szolgálná leginkább a lakosság érdekeit, komoly figyelmet kellene fordítani e folyamatokra. Sajnos való igaz, hogy a nagy ipari monopóliumok nyomása és hatása rendkívül nagy lehet mind gazdasági, mind környezetvédelmi téren, ezért fontos számunkra is: kö-

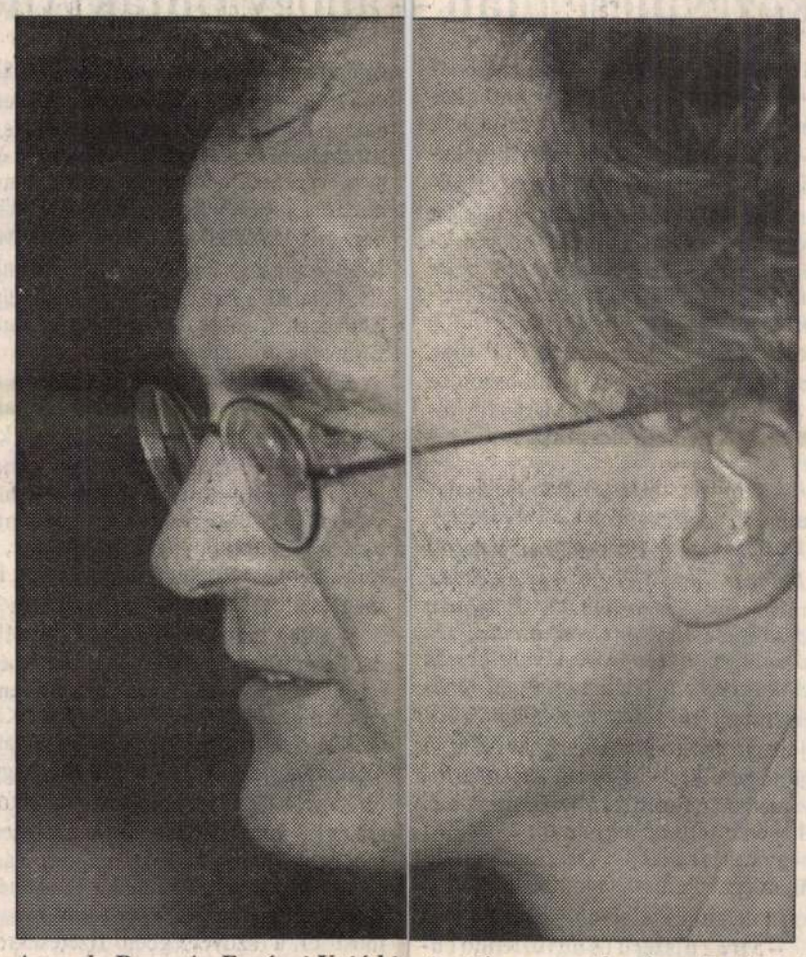

Anne de Boer: Az Európai Unió kiterjesztése nemcsak elfogadható, de szükséges

(MTI-fotó)

rültekintéssel figyeljük a még mindig átmeneti időszakot. Ebből a szempontból *szorgalmazzuk, hogy azokat a nyugati törvényeket, melyeket a monopolizálási folyamatok ellen alkottak, kísérjék jobban figyelemmel az itt élők*. Különösen a veszélyes hulladékok elhelyezésével, ártalmatlanításával kapcsolatban lehetnek károsak a trösztösödési folyamatok, ezért ezen a téren feltétlenül szeretnénk átadni szakértőink tapasztalatait. Összességében azt mondhatom a kérdésére, hogy úgy segíthetnénk elő a régió országaiban a környezetvédelmi szemlélet átalakulását, ha a politikai, gazdasági változásoknál mértékül hagynánk: *a változások szociális és környezetvédelmi szűrők nélkül ne legyenek végrehajthatók.*

– A budapesti konferencián tizenegy párt tagfelvételi kérelmét is elbírálják. Külön figyelmet érdemel, hogy köztük található a Dán Szocialista Néppárt is.

– Miután az emberek érdeklődésének középpontjában Európa-szerte megtalálható a zöld politizálásra irányuló igény, így a föderáció azoknak a pártoknak is segítséget kíván nyújtani a munkához, akik nem tagjai a szervezetnek. Az elnökségünk egyébként azt fogja javasolni a budapesti közgyűlésen, hogy *ne vegyék fel valamennyi jelentkező pártot*. Indítványozzuk, hogy egy állandó tagság mellet két megfigyelői státusról döntsenek a delegátusok. Az azerbajdzsáni és az örményországi szervezet esetében például azt szeretnénk, hogy a kelet-nyugati párbeszéd eszközrendszerét felhasználva dolgozzanak velünk az elkövetkezőkben. Ami a Dán Szocialista Néppárt felvételi kérelmét illeti, tudni kell, hogy ennek a pártnak rendkívül erős a környezetvédelmi programja és azt következetesen végre is akarja hajtani. Ők különben az Európa Parlamentben is a zöldek csoportjához csatlakoztak, ezért az az álláspontja az elnökségünknek, hogy a megfigyelői státusuk igen hasznos lenne a jövőre nézve.

– A zöldek köztudomásúlag nemcsak környezetvédelemmel foglalkoznak, hanem olyan lényeges kérdések is az érdeklődésük homlokterében találhatók, mint a katonapolitika vagy a békepolitika helyzete. Márpedig a volt szocialista országokban, a szovjet utódállamokban éppen elég témát lehet találni ebből a körből.

– A kelet-nyugati párbeszéd zöld fóruma ideális helye e kérdések megvitatásának, hiszen éppen azokkal tartható fenn párbeszéd, akik maguk is érintettek egy adott témában. Számunkra annál is inkább fontos a polémia, mert *ezekben az országokban még mindig jelentős veszélyeket hordoz magában az instabilitás*. A kelet-nyugati párbeszéd központi kérdése, hogy *a zöldek újfajta békepolitikát javasolnak Európának, melyben a konfliktusok megelőzése áll a középpontban*. Visszakanyarodva beszélgetésünk elejére, a zöldek éppen arra szeretnék felhívni a világ figyelmét, hogy *Kelet-Közép-Európa igenis Európa szerves részét alkotja!* Ennek megfelelően az uniónak nagy a felelőssége abban, hogy a Nyugat páneurópai perspektívában gondolkozzék. Miután a zöldeket már tényezőként kezelik Európában, egyik, az EU-csatlakozás körülményeire vonatkozó javaslatunkat éppen most vitattuk meg a német Bundestag képviselőivel. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy ne csupán egy gazdasági integrációt próbáljunk a keleti országokra erőltetni.

– Új főtitkárt fognak Budapesten választani. Vannak-e már jelöltjeik?

– Többen is indulnak a választáson, s nyugodtan állíthatom, igen jó jelöltek valamennyien. Bármelyikük is fut be, várhatóan mindannyian komoly munkát végeznek majd. Különben magam is benyújtottam a jelölésem, s milyen különös, éppen Kelet-Közép-Európából kaptam a legtöbb támogatást a szervezetektől. A mostani tanácskozás azért is mérföldkő lesz a föderáció életében, mert a megváltozott helyzet miatt a jövőben sokkal többet kell együtt dolgoznunk az európai zöld pártok képviselőivel, mint eddig. Konkrét előrelépésre törekszünk nemcsak keleten, hanem a mediterrán térségben is. Ugyanakkor jóval konkrétabban kell megfogalmaznunk azt a segítséget, amelyet készek vagyunk megadni a közép-kelet-európai tagpártjainknak.

Varjú Frigyes

Engem nem lehet bekötött szemmel vezetni

Kovács Imre életútja a dunántúli pusztától New Yorkig

Emléktáblát avattak azon az egykori Kaas Ivor utcai (ma Nyáry Pál utca) házon, ahonnan Kovács Imre 1947 novemberében kényszerű emigrációba indult, és ahonnan többé már nem tért haza...

A *hagyaték* szót ez alkalommal nem én mondtam ki, hanem egy csendes budai utácskában, szinte a Sashegy lábánál, virágzó fák illatában a legendás politikus, *Kovács* Imre egyetlen élő testvére, a mindig mosolygó szemű Kovács Endre, aki elmúlt már 80 esztendős.

A búcsú

– Imre bátyám akkor ment el – kezdi –, kilencszáznegyvenhét novemberében, amikor a demokrácia évei után nemcsak minden ellehetetlenült Magyarországon, hanem az élete is veszélyben forgott...

„... Valahányszor ültem – írta *Magyarország megszállása* című könyvében Kovács Imre, hiszen nem egyszer volt rácsok mögött –, mindig arra vágytam, csak mégegyszer végigmehessek a Margit-hídon, Pestről Budára, az alkonyati órákban, amikor kékes-lila árnyalat ereszkedik a hegyekre..."

A híd avatási ünnepséget követő napon búcsúzott a családtól: „... Másnap anyámmal és öcséimmel ebédeltem: nem tiltakoztak, nem marasztaltak, s talán ez volt a legfájdalmasabb! Tudták, hogy mennem kell. Félszegül megöleltük egymást, mindegyikünk szemében könny csillogott, megragadtam bőröndömet, nem engedtem, hogy kikísérjenek..."

– Tudtuk, hogy mennie kell... – révedez a régmúltba, a majdnem kerek fél évszázad előtti évekre, Kovács Endre barátságos budai otthonában, bátyjának itthon maradt hagyatékát őrizve.

Miből áll ez a hagyaték? Néhány személyes tárgyból a Kaas Ivor utcai lakásból, a korabeli politikai életet visszatükröző újságcikkekből – közöttük még a régi, *Pethő* Sándorféle *Magyar Nemzet*ből –, meg a parlamenti napló Kovács Imre beszédeit tartalmazó példányaiból.

Furcsa érzés belelapozni Kovács Imre korabeli könyveibe, fellapozva azok dedikációs oldalát. Az egyikben (*A magyar jövőért*): „Kovács Imre barátomnak szeretetem és megbecsülésem jeléül, 1945. VI. 12. *Rákosi* Mátyás". A másik könyvben (*Ady*): „Kovács Imrének őszinte, sőt az eddiginél őszintébb barátsággal, 1945. VII. 11. *Révai* József".

– Nekünk még furcsább ezeket a könyveket mai szemmel nézegetni... – sóhajt a ma már „öreg" Kovács Endre. – Többször is eszembe jutott utolsó találkozásunk legdrámaibb eseménye, amikor édesanyám és a testvérei előtt elmesélte annak a háromnegyed év előtti vacsorának a történetét, amikor kilencszáznegyvenhét Vízkeresztjének estéjén, január ötödikén Rákosi Mátyás a villájába hívta meg a parasztpárt vezetőségét, hogy találkozzék, fehér asztal mellett, a kommunisták legfelsőbb pártvezetőségével.

„... A marhapörkölt jó volt – jegyezte fel Kovács Imre –, de a borokat válogatás nélkül tették az asztalra, még édes vermutot és malagát is, ami a Rákosi-féle vendéglátásokat jellemezte. Egyenes választ kértem a kommunistáktól: mennyire lehetünk függetlenek, a pártok, az ország? Annál rosszabb nincs, mondottam, mint amikor az embert bekötött szemmel a karjánál fogva vezetik, bukdácsolása végén leveszik a kötést és rámutatnak a tájra ez a szocializmus, ez a paradicsom. Ha nem tetszik, azonnal likvidálják, ha lelkesedik, de később kritizálja, akkor intézik el. Engem nem lehet bekötött szemmel, karomnál fogva vezetni..."

A visszaidézett történelmi pillanat mindkettőnket elgondolkoztat.

– *Milyenek a gyermekkori emlékek a bátyjáról?* – kérdezem az egyetlen élő családtagot, aki még emlékezhet azokra az évekre, amiket a dunántúli tájban, József főherceg alcsúti nagybirtokán, Felső-Göböljáráspusztán töltöttek el.

– Nem sokáig élvezhettük mi a gyermekkori boldogságot. Édesapánk, aki kulcsára volt az annak idején végnélkülinek látott pusztai birodalomnak, korán meghalt... Imre, a legidősebb fiú is csak kilencéves volt, mi pedig még kisebbek. Édesanyánk, hogy megéljünk, Pestre ment, hogy elvégezze a bábaképző iskolát. Bennünket pedig, ugyancsak Budapesten, „beszerzett" árvaházi növendéknek...

Kovács Imrét, a legidősebb árva fiút tehetsége, szorgalma, de legfőképpen akaratereje kisegítette a Szegényház téri árvaház sivárságából. Bár nevelőotthoni igazgatója csak polgári iskolai elmenetelt engedélyezett számára –, különbözeti vizsgák révén a budai Toldy Ferenc reáliskolába került, ahol két paraszti sorból tanári pályára felkerült istápolója is akadt, akik szikrázó tehetségét azon nyomban felismerték. Az egyik, a szibériai hadifogságot megjárt *Németh* József tanár volt (az író *Németh* László édesapja), a másik a csupaszív *Kocogh* András, aki a magyar történelem legdicsőségesebb vagy éppen legtragikusabb napainak tanulságait csepegtette tanítványaiba a már országos hírűvé vált embernek, 1942-ben, így dedikálta frissen megjelent *Görgy*-könyvét Koczogh András: „Kovács Imrekedves tanítványomnak, szeretettel *András*bácsi):

A fiatal Kovács Imre (24 évet számlált mindössze akkoriban), egdicsőségesebb időszaka az 1937. esztendő volt. Megjelent már a főművének tartott, cságleíró könyve (*A néma forradalom*). A *Márciusi Front* zászlóbontásánál, 1937. március 15-én, a Nemzeti Múzeum lépcsőjénél olvasta fel ennek a forradalmi megmozdulásnak 12 pontját, amelyikből a zárókő, 12. volt a legmerészebb megfogalmazású (a demokratikus szabadságjogok, egyenlő és titkos választás, földosztás, szociális talakulás követelése után a magyar függetlenség biztosítása a „pánszláv és pángermán törekvésekkel szemben"...) Ugyanezen évszén zajlott le *A néma forradalom* könyvelleni per is (a nyomtatásban megjelent jegyzőkönyvet is máig őrzi a család, ezzel a ledikációval: „Édesanyámnak örök hálával és szeretettel, Budapest, 1937. december 1., Imre).

– Nem maradhatott idehaza... – veszi át a szót Kovács Endre. – Soha nem felejtem el, hogy ő nem a fordulat vét emlegette, hanem a „fordulat éjszakájá"-ról beszélt, amikor Kovács Bélát, a kisgazdapárt főtitkárát a szovjet hatóságok letartóztatták, majd a messzi Oroszországba hurcolták.

Vacsora lákosinál

Ez az esemény 194. február 25-én késő este következett be, néány héttel a Rákosi-villában megtartott, vkereszti politikai vacsora után.

– Megfosztottak ennünket szabadságunktól... – mondja hkan a családi otthon gazdája. – Ahogyan Imre írta könyvében (*Magyarország megszállása*): „... Visszatekintve a merülő időben az 1945–47-es eseményekre, nem tudom másként felfogni, mint egy szép tavaszt az életemben. Robbanó, harsogó, mint a tavasz Kelet-Európában; viharos, kegyetlen, mint a történelem minden tavasza. *Egy évszak* emberei voltunk, akik akkor megkíséreltük a demokratikus Magyarország megteremtését. Egy évszakot kaptunk csak a sorstól: vetettünk, de nem arattunk, a termést mások takarították be. A nyár kiesett életünkből, a férfikor őszén meg nincs mit várni többé..."

– *Mikor találkoztak végre újra a testvérek?* – kérdezem és várom a választ: öt év múlva, tíz év múlva, húsz év múlva?

– Még több idő múlva, először valamikor a kilencszázhetvenes évek közepén... – válaszolja, rövid gondolkodás után.

Erről a „boldogságos pillanatról" – ő mondotta így – Kovács Endre felesége, *Pápay* Ilona beszél, hiszen 1974-ben az első találkozón a régimódi világra emlékeztető, dalmát tengerparti, a mai Opatiján, Abbáziában ő is jelen volt.

– Ahogyan az egyik utolsó boldog összejövetel a mi esküvőnkön volt, röviddel elutazása előtt, kilencszáznegyvenhét októberében, Kisújszálláson, ez a tengerparti találkozás is nemcsak a testvéreknek, de feleségestől, gyerekestől az egész családnak szólt... Felejthetetlen maradt számunkra az a nyár a tengerrel, csónaktúrákkal, hosszú andalgásokkal a kék Adria parti sétányain...

– *És az utolsó találkozó?*

– Ezen csak a három testvér vett részt, családok nélkül... – sóhajt szomorúan Kovács Endre. – Búcsúzni akart...

– *Mikor történt ez?*

– Alig egy hónappal halála előtt, kilencszáznyolcvan szeptember közepén. Bécsben találkoztunk. Onnan Salzburgba mentünk. Imre megmutatta nekünk a környéken azt a helyet, ahová a második világháború végén elásták a magyar szent koronát, a koronaékszerekkel együtt.

1980. szeptember 26-án búcsúztak el tőle a testvérek. A búcsú gyors és rövid volt a bécsi pályaudvaron.

Egy hónap és egy nap múlva, az esti órákban hunyt el Kovács Imre, egy New York-i kórházban. Soha nem látta meg többé szülőhazáját. Pedig annyira vágyakozott rá, Ausztriában, Bécsben járva, többször megkísértette: legalább a szív legmélyéig sugárzó pillantást vessen a nyugati határról „ideátra". Így írt erről az érzéséről testvérének 1963-ban, kerek évszámú születésnapján, tíz évvel azelőtt, amikor viszontláthatták egymást:

A halálhír

„Kedves Bandi, köszönöm a születésnapomra küldött jókívánságaitokat, bizony ötvenéves lettem, ami elég szomorú egy szám az ember életében. Sohasem gondoltam, hogy meg fogok öregedni, íme, most már nagyon komolyan kell vennem az évek múlását, az élet majdnemcsak, hogy eltelt, s ami hátra van, az már számadás és készülődés a nagy útra... Laci pesszimistán azt írta, hogy nem hiszi, mi találkozunk még az életben. Lehet, hogy igaza van, de én azért optimistább vagyok, s ha másként nem, hát valahol Európában vagy egyszer mégiscsak otthon..."

Majd magáról a nagy élményről: „Bécsben voltam tíz napig, elmentem a határra is, benéztem az országba, a szívem elszorult, ismerős is volt, meg ismeretlen is, szinte az volt az érzésem, nehezen tudnék visszaszokni..."

A halálhír magyar nyelvű távirattal érkezett Budapestre, a testvérekhez, hogy 68 éves korában elhunyt a szerető testvér, akivel néhány héttel azelőtt még oly nagy melegséggel emlékeztek közös gyermekkorukra. De még előbb érkezett meg, az éter hullámain keresztül az a búcsúztató a *Szabad Európa Rádió* hullámhosszán, amelyikben *Gyulai* Ernő (*Borbándi* Gyula rádiós neve) emlékezett meg a XX. századi magyar politikai mozgalmak egyik legértékesebb és legszínesebb emberére.

– *Enyhülhetett mindmáig ez a fájdalom?* – kérdezem most Kovács Endrétől, Imre bátyja halála után jó másfél évtizeddel.

– Enyhülni nem enyhülhet halálomig, legfeljebb csillapodhat... Csillapszik akkor, amikor közös gyermekkorunkra gondolok, Imrével és Laci öcsémmel... Amikor ilyenkor, tavasz ébredésekor mi, valamennyien bejártuk édesapámmal kétkerekű gyors kocsijára ülve, Felső-Göböljáráspuszta virágba borult vidékeit. Azoknak a virágoknak az illatát érzem most is, ha este, elalvás előtt, behunyom a szemem és szabadon álmodozom...

Tóbiás Áron

NAPLÓ

A MAGYAR NAPLÓ szerkesztősége és a Szlovák Intézet Európai hagyomány a szlovák irodalomban címmel irodalmi estet tart a Szlovák Intézetben ma este 7 órakor (VIII., Rákóczi út 15.). A műsor, amelyet Kiss Gy. Csaba irodalomtörténész vezet be, a Magyar Napló júniusi számának szlovák irodalmi mellékletét mutatja be. Az irodalmi program után szlovák és magyar borok rizlingversenyére kerül sor. A kóstolót Fedor Malík, A jó bor című könyv szerzője nyitja meg.

HÁROM ELSŐKÖNYVES magyar szerző kapott díjat a Román Írószövetség idei irodalmi díjkiosztó ünnepségén. A kisebbségi irodalom szerzői közül Jank Károly Lom a nyomokban, Demény Péter Ikarusz imája című versesköteteikért, Vida Gábor pedig Búcsú a filmtől című prózakötetéért részesült az elismerésben. A Gabriel Dimiseanu irodalomkritikus által vezetett zsűri egyébként Dan Laurentiu Mountolive és Ioanid Romanescu Noul Adam című versgyűjteményeit minősítette az elmúlt év legjobb verseskötetеinek, illetve Nicolae Brebant – Amfitrion című trilógiájáért – nevezte az év legjobb prózai szerzőjének.

MEGHALT HORVÁTH KÁROLY irodalomtörténész, az irodalomtudomány doktora, egyetemi tanár, Vörösmarty és Madách életművének kutatója. Temetése június 15-én, délután fél háromkor lesz a református egyház szertartása szerint Budapesten, a Farkasréti temetőben.

DR. KÓS KÁROLYNAK a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke adta át Kolozsváron a romániai magyar néprajztudomány érdekében végzett tudományos munkája elismeréseként.

Társaságok kontra szövetség vagy társaságok szövetsége?

A képzőművészek közgyűlése után – ahogy Butak András grafikus látja

Egységben az erő! – akár a *Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége* is felírhatta volna valamelyik közgyűlésén a jelmondatot az elnökség feje fölötti pannóra az ötvenes-hatvanas években. Az elnökségben természetesen ott ült volna az illetékes elvtársak sora is, a társművészeti szövetségek képviselői, no meg képzőművészeket tömörítő másik szervezet, a *Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának* néhány vezetője. Az egység persze régen a múlté. A Művészeti Alap már nem létezik, s hiába áll még a vár, már az ezerhétszáz fős *Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége* sem a régi. *Butak* András grafikusművész, a *Magyar Grafikusművészek Társaságának* elnöke egyenesen úgy véli, hogy a magyar képzőművészeti életben teljesen új polarizáció alakult ki. Erről beszélgettünk a szövetség múlt heti közgyűlése alkalmából.

– Hogyan indult meg a polarizáció a rendszerváltás után a művészeti szövetségekben?

– A zenészeknél már 1990 decemberében megtörtént az átalakulás. Erről szövetségünk akkori elnökének, Németh Lajos művészettörténésznek pontos információi voltak, én magam is felvettem a kapcsolatot a legkülönbözőbb zenei egyesületekből, harmincöt tagszervezettel, alulról szerveződött zenei tanáccsal. Az átalakulásban döntő szerepe volt az 1989-ben megjelent egyesülési törvénynek, illetve annak, hogy az egyesületté alakuló korábbi szervezetek nem kaptak automatikusan költségvetési támogatást, hanem programokkal kellett megpályázniuk bizonyos pénzeket. Robbanásszerűen jöttek létre az új egyesületek, miközben persze a támogatásukra adható állami pénzek alig változtak.

– Mi történt a képzőművészeti életen belül?

– A szövetséget 1990 májusában jegyezték be egyesületként, a következő évre már pályázni kellett a működési támogatásért. Tízmillió forintot kapott, majd 1992-re nyolc, '93-ra hat, '94-re ötmilliót. 1995-re hétmilliót kapott, de ebből ötmilliót vissza kell adnia korábbi tartozásaira. Még mielőtt ebből a pénzből valamit is felhasználhatott volna, a szövetség vezetői bejelentették, hogy a szervezet működésképtelen. De ez aligha csoda, hiszen a Vörösmarty téri székház bérleti díja, az alkalmazottak fizetése többszöröse a kapott támogatásnak. Márpedig további szponzorokra nem talált a szervezet.

– Hogyan folyt közben az átalakulás, az új szervezetek létrejötte?

– Nagyjából 1991–92-ben létrejött a *Magyar Festők Társasága*, a *Magyar Szobrászok Társasága*, a *Folyamat Társaság*, a *Magyar Grafikusművészek Társasága*, a *Magyar Akvarellfestők Társasága*, s a többi szervezet, amelyek megfelelő alapot szolgáltattak egy új struktúra létrehozásához. Ha *Németh* Lajos nem hal meg olyan korán, a folyamat már régen befejeződött volna. Meg kell jegyeznem, az új, 1992-ben megválasztott elnök, *Gerzson* Pál festőművész is lelkesen támogatta kezdetben a megújulási folyamatokat.

– Mi az újszerű és üdvözlendő ebben a „felaprózódási" folyamatban?

– A másik oldal a felaprózódás helyett szívesebben használja az elszakadás kifejezést, főleg a *Magyar Grafikusművészek Társaságával* kapcsolatban, amely a folyamatot a legtökéletesebben végigvitte 1992 februárjában. Nem elszakadásról van azonban szó. Hanem arról, hogy felnőtt emberként felelünk tetteinkért, különböző fórumokon közvetlenül képviselhetjük szakmánkat. A szövetség szakosztályai nem tárgyalhatnak, nem köthetnek egyezményeket. Ez a helyzet már anakronisztikus. Attól viszont, hogy az egyes társaságok jogi személyek lettek, még együttműködhetnek valamilyen formában. Jó példa a helyzet fonák voltára: mikor a *Képcsarnok* 1985-ben eladta a *Dürer-termet*, a szövetség képgrafikai szakosztálya öt éven át nem ért el eredményt a tárgyalásokban: mire alá kellett volna írni valamit, már nem ők voltak az illetékesek. Mi 1992-ben azonnal szerződést kötöttünk a vállalattal, s most van egy olyan hely Budapesten, ahol állandóan látható vagy száz grafikus munkája.

– Várnak-e valamit egyáltalán a mostani szövetségtől, illetve annak irodájától a különböző egyesületekbe tömörült művészek? Hiszen mind a grafikusok, mint a szobrászok hivatalosan is bejegyzett társaságként, önálló jogi személyként működnek, s talán nem sokáig tart, míg a festők is megteszik ezt a lépést.

– Azt hittem, örülni fognak, ha például a grafikusok társasága munkát, és ezzel pénzt ad nekik, meg akartam rendelni különböző szolgáltatásokat. Kiderült, a struktúra erre teljesen alkalmatlan. Az irodával nem az a baj, hogy túl nagy, hanem az, hogy nem vállalkozóként jelentkezik. Természetesen megkaphatja azt a pénzt, amelyre vár, de csak az elvégzett munka ellenértékeként. Havonta 580 ezer forint megy most el a szövetségben fizetésekre; meg kellene nézni, milyen hatékonysággal dolgoznak az alkalmazottak. Igaz, annak talán már vége, hogy külön sofőr üldögél naphosszat a fotelben, de ha arra gondolunk, milyen hatékonysággal használják fel pénzüket a társaságok, őskorinak nevezhetjük az állapotokat.

– Sokan bírálják a szövetséget a Vörösmarty téri székház magas bérleti díjáért. Ugyanakkor a művészek nem használják ki a tágas könyvtárat.

– Mert nincs miért odamenni. Azon a legtöbb művész túl van, hogy egy-egy könyvet akarjon kölcsönözni. Élő, friss információkat viszont nem kínál a könyvtár. A mi könyvtárunk mellett van a zenészeké, ott minden pezseg, információk tömegét adják ki egy pillanat alatt, a miénk halott. A tévedés ott van, hogy egyesek az eszközöket, lehetőségeket egy régi struktúrához akarják igazítani, noha a szövetségnek éppenséggel segítenie, gyorsítania kellene az átalakulást.

– Néhány nappal ezelőtt megtartották a tavaly ősz óta halogatott közgyűlést. Mire számított a tanácskozás előtt?

– Arra, hogy a szövetség átalakul a *Zenei Tanács* mintájára. Ez lett volna a jobb megoldás. Ami a praktikusabb, a beidegződések miatt: a szövetség elismeri a többi társaságot, létrehozza a társaságok szövetségét. Végső soron az is előfordulhat – gondoltam –, hogy a tagság jelentős része a korábbi állapotok konzerválására törekszik, s a szavazásnál érvényesíti akaratát. A közgyűlésen valójában rosszabb történt: visszalépés. A társaságok ezután kívül kerülnek a szövetségen. Másrészt a küldöttgyűlésnek tagfelvételügyben vétójoga lesz. A létrejött másfél tucat társaság azonban még most is létrehozhatja a maga szövetségét, amely talán megfelelő kihívásokat tartogat tagjai számára. Úgy gondolom, a helyzetnek nyár végére mindenképpen rendeződnie kell. Ősszel ugyanis újabb lépést szeretnénk tenni előre: létrehozni a *társaságok börzéjét*, afféle szellemi meetinget a társaságok, a galériák képviselői s persze a nagyközönség között.

– Addig is: mely egyesületek színeiben tűnik fel kiállításokon, megbeszéléseken Butak András grafikusművész?

– Természetesen elsősorban a magyar grafikusművészekében. De tagja vagyok a Művészkönyvtervezők Társaságának és a Vízfestők Társaságának is. Izgalommal várom, mit kínál a most alakuló Papírművészeti Társaság…

P. Szabó Ernő

Szezonnyitás előtt a veronai Aréna

Holnap este hetvenharmadik szezonját köszönti a *Rigoletto* előadásával a veronai *Aréna*. A Nello *Santi* vezényelte előadásban a címszerepet Paolo *Gavanelli* énekli. *Verdi* drámája még hét estén át kerül színre ebben az évadban. A *Bajazzók* és a *Parasztbecsület* hagyományosan egy estén lesz műsoron. A karmester Angelo *Campori*, a főszerepeket Giovanna *Casolla*, Giorgio *Merighi*, Nunzio *Todisco*, Bruno *Pola* énekli.

Hagyományos előadása az Arénának *Verdi Aidája*. A Gianfranco *De Bosio*-rendezte produkcióban a címszerepet fölváltva játssza Daniela *Longhi* és Barbara *De Maio*. Ugyancsak két *Carment* láthat majd a közönség. Elena *Zaremba* és Denyce *Graves* osztozik *Bizet* nőalakján a Daniel *Oren*-dirigálta előadásokon.

Az utolsó premier Daniel Oren vezényletével a *Turandot* lesz. A címszerepben *Marton* Éva és Ghena *Dimitrova*, Liu figurájában Katia *Ricciarelli*, Alida *Ferrarini* és Maria *Chiara*, Kalafként Nicolai *Martinucci* és Lando *Bartolini* vendégszerepel Veronában.

Augusztus 28-án kerül sor az Aréna gálaestjére, amelyet ebben az esztendőben a leukémia elleni harc érdekében életrehívott alapítványnak ajánl föl José *Carreras*.

Az idén is a *Teatro Romano* lesz a színhelye a *Shakespeare-fesztiválnak*. A negyvenhetedik találkozó programján a *Vízkereszt*, *A vihar*, *az Antonius és Kleopátra* szerepel. Ugyancsak a Teatro Romano ad romantikus színteret augusztus második harmadában *Mendelsohn–Bartholdy: Szent Iván-éji álom* című balettjének.

(r. k.)

Ötvenéves a kolozsvári Bolyai Egyetem

A kolozsvári *Bolyai Egyetem* alapításának ötvenedik évfordulója alkalmából emlékülést rendezett szombaton a *Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen* a *Magyar Nemzeti Tájékoztatási Alapítvány*. A több száz résztvevőt – hajdani tanárokat és diákokat – *Fodor* Gábor művelődési miniszter köszöntötte, majd méltatta a Bolyai Egyetem jelentőségét az erdélyi magyarság megmaradása, szellemi gyarapodásának szempontjából. Ezt követően Pro Cultura Hungarica kitüntetést adott át *Csőgör* Lajos orvosprofesszornak, az egyetem alapító rektorának.

Az alapító rektor köszönetében kijelentette, hogy lélekben megosztja kitüntetését mindazokkal, akik annak idején időt és egészségüket nem kímélve a háborús évek végén, 1944 őszétől részt vettek az egyetem szervezésében. Ez nemcsak akkor, hanem most is létkérdés, hiszen a határon túli magyarság – így az erdélyi is – tudományos intézmények nélkül nem tud fennmaradni, jövőt építeni. *Katona Szabó* István, a *Magyar Nemzeti Tájékoztatási Alapítvány* elnöke – mint hajdani diák – bejelentette, hogy a napokban megalakult a *Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete* és a *Bolyai Alapítvány*, amelyek fő célja az 1959-ben kényszerintézkedéssel megszüntetett önálló magyar Bolyai Egyetem újraindulásának az elősegítése. *Székelyhidi* Ágoston, az *Erdélyi Szövetség* elnöke kifejtette, hogy a Bolyai Egyetem hajdani léte és szellemi hozadéka az egyetemes magyar kultúra elszakíthatatlan része. Az Erdélyi Szövetség ezért csatlakozik a most alakult Bolyai Egyesület törekvéseihez, és felkéri Csőgör Lajost a szövetség örökös tiszteletbeli elnökének.

(botlik)

A polgári értékrendért

Megalakult a Professzorok Batthyány Köre

Június 3-án fővárosi és vidéki egyetemek tanárai – a *Batthyány Alapítvány* székhelyén – megalapították a *Professzorok Batthyány Körét*, és az alábbi nyilatkozatot fogadták el:

A Professzorok Batthyány Körének tagjai a jövő szakembereinek felelős oktatói. Ez a felelősség kötelez bennünket. Kötelességünk, hogy szembenézzünk országunk válságos helyzetével, a súlyos örökséggel: hazánk példátlan mértékű külföldi eladósodottságának következményeivel; az elavult ipar és mezőgazdaság, az akadozó igazságszolgáltatás, a jelentős befektetést (és nem elvonást) kívánó közoktatási, egyetemi, tudományos és művelődési intézményrendszer gondjaival; a morálisan is pusztító korrupció, a rendkívüli mértékű „fekete" és „szürke" gazdaság, a közhasznú teljesítmények el nem ismerésének és a közérdek teljes figyelmen kívül hagyásának negatív hatásaival. Felelősségünk tudatában meg kell vizsgálnunk, hogyan fordíthatjuk helyes irányba a politika jelenlegi törekvéseit. Ennek érdekében át kell tekintenünk: az ország milyen természeti erőforrásokkal rendelkezik; a lakosság képzettsége milyen tartalékokat rejt magában; hogyan mozgósítható a kellően meg nem becsült műszaki-tudományos, orvosi-természettudományos és kulturális-művészeti szakértelem. Felajánljuk felelősségteljes erkölcsi és szakmai támogatásunkat ahhoz, hogy az elkerülhetetlen alapvető változások elveit és gyakorlatát hitelesen meghirdetni képes személyiségek kiválaszthatók legyenek. Célunk, hogy a napi gondok kihívásaira hosszabb távon beérő változások elindításával tudjunk válaszolni. Meg vagyunk róla győződve, hogy a polgári értékek érvényesítésével, az erkölcsi, szellemi erők bekapcsolásával mozgósítani tudjuk azokat a tudományos eredményeket és szakismereteket, amelyekkel a gazdasági-társadalmi fejlődés elindítható s kiteljesíthető.

Abádi Nagy Zoltán (KLTE), Bertényi Iván (ELTE), Bitskey István (KLTE), Borhidi Attila (JPTE), Bor Zsolt (JATE), Csikovszky Tibor (BME), Gáspár Zsolt (BME), Görömbei András (KÉTE), Győri Kálmán (KLTE), Hámori József (JPTE), Kiss Ádám (ELTE), Lipták András (KLTE), Mezei Ferenc (ELTE), Pálinkás József (KLTE), Pungor Ernő (BME), Sándor Péter (SOTE), Solymosi Frigyes (JATE), Szabó Gábor (JATE), Tamás Attila (KLTE), Taxner Ernő (KLTE), Török Ferenc (BME), Varga Csaba (ELTE), Vékás Lajos (ELTE)

A
SZÍV TV
műsorán ma este 21.00-kor:
SIKER TESZI AZ EMBERT
amerikai filmkomédia
Egy bájos kamaszlány úgy képzeli, már mindent tud az élet rejtelmeiről. Ezzel azután bolondos események sorozatát indítja el az addig nyugodt amerikai kisváros életében.

Az Állami Vagyonügynökség és a HUNGAROTON Vállalat V. A. megbízásából az EMINENCIÁS Üzleti és Gazdasági Tanácsadó Kft.

nyilvános pályázatot hirdet a

HUNGAROTON HOLDING RT.

(1051 Budapest, Vörösmarty tér 1.)

részvényeinek megvásárlására.

A részvénytársaság jegyzett tőkéje 127 200 000 Ft.
Pályázni lehet a jegyzett tőke 99,21%-át képviselő, 126 200 000 Ft névértékű részvényekre, amelyből 10 millió Ft az Állami Vagyonügynökség, 116,2 millió Ft a HUNGAROTON Váll. V. A. tulajdonában van.
A megajánlott vételár kizárólag készpénzben fizethető.
A letétbe helyezendő bánatpénz összege 10 000 000 Ft, külföldi pályázó esetén ennek megfelelő devizaösszeg.
A pályázatok benyújtásának feltétele a részletes pályázati kiírás megvásárlása és egyidejűleg a titoktartási nyilatkozat aláírása.
A részletes pályázati feltételeket tartalmazó pályázati dokumentáció 30 000 Ft+ÁFA vételáron megvásárolható az Állami Vagyonügynökség ügyfélszolgálatán (1133 Budapest Pozsonyi út 56.).
A pályázatokat 90 napos ajánlati kötöttséggel, zárt borítékban, a pályázó nevének feltüntetése nélkül, három példányban, magyar nyelven kell benyújtani, amelyek közül egy példányt „EREDETI" megjelöléssel kell ellátni.

A pályázat benyújtásának határideje:
1995. július 18., 12 és 14 óra között.

A benyújtás helye:
Állami Vagyonügynökség
1133 Budapest, Pozsonyi út 56. 804. szoba.

A pályázatokat személyesen vagy meghatalmazott útján kell benyújtani. A pályázati felhívás és a részletes pályázati kiírás a kiíró számára nem jelent szerződéskötési kötelezettséget, a kiíró fenntartja a jogot arra, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

Az EMINENCIÁS KFT. részéről további felvilágosítást ad.
Kaslik Béla, telefon: 268-0076, fax. 268-0570
A HUNGAROTON RT. részéről
Kovácsné Damásdi Yvonne, telefon: 118-4967, fax: 118-4571

Butak Anchai

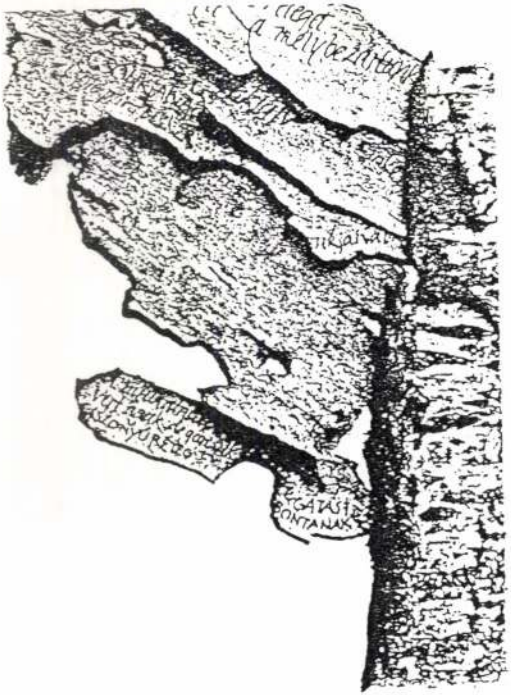

A Magyar Grafikusművészek Szövetsége, a Magyar Művészkönyvatkotók Társasága és a Balassi Kiadó szeretettel meghívja Önt a

„METAMORFÓZIS"

című művészkönyv kiállítás megnyitójára.
1994. szeptember 9-én 17órára a Balassi Könyvesboltba.
1023 Budapest, Margit u. 1.
A kiállítást megnyitja:

JELES ÉVA
Jeles és Tsa. Könyvkereskedő Cég vezetője

MEGHÍVÓ

Árva Ilona
Békés Rozália
Budahelyi Tibor
Bulak András
Damó István
Gémes Péter
Hegedűs 2. László
Kelecsényi Csilla
Kiss Ilona
Kovács Péter
Balázs

László Bandy
Lengyel András
Módor Rezső
Olajos György
Palaki Tibor
Sárkány Győző
Sóvárati Valéria
Szintnyi István
Vasvári László
Sándor
Várnai Gyula

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium és a Műcsarnok meghívja Önt

BUTAK ANDRÁS

NINIVE KÖNYVEI

című kiállításának megnyitójára

1994. szeptember 23-án, 17 órára

A kiállítást megnyitja:

D. UDVARY ILDIKÓ

művészettörténész

Dorottya Galéria, Budapest V. Dorottya u. 8.

A kiállítás megtekinthető 1994. október 16-ig, Vasárnap kivételével, naponta 10-18 óráig

A megnyitót támogatja a Hungarovin Rt.

13. csütörtök

FILM

HÖLGY KAMÉLIÁK NÉLKÜL
Antonioni e korai filmje 1953-ban készült, azelőtt, hogy rátalált volna saját filmnyelvére. Szokvány karriertörténetről van szó – hogyan lesz filmcsillag a kis bolti eladólányból – mégis botrányt kavart...
Örökmozgó, 16.30
(Bp. VII., Erzsébet krt. 39.)

CLEO 5-TŐL 7-IG
Agnes Varda egy divatos táncdalénekesnőt követ 1961. június 21-én, késő délután, aki megtudja magáról. hogy rákos.
Duna Tv, 21.15

INDIÁN TÉL
Erdélyi János és Zsigmond Dezső filmjének hőse hivatásos indián (Eperjes Károly játssza), ki nemcsak nyári szabadságára választja ezt a különös életformát.v
Tv1, 22.20

SZÍNHÁZ

NORIYUKI SAVA A SZKÉNÉBEN
MACBETH, MISSING
A japán bábművész két drámát, illetve ezek alapján készült előadást hozott Magyarországra. Az egyik Shakespeare lecsupaszított remeke (szöveg nélkül). A másiknak egy nó dráma adja az alapját, melyben egy sebesült katona élet és halál között lebegve magát a halált látja meg fehér ruhás nő képében.
Szkéné, 20 h (szerdán is)

BÁBSZÍNHÁZ – HAGYOMÁNY ÉS JELEN
Előadás a hagyományos és modern japán bábozásról, diavetítés, bemutató
Szkéné, 14 h
(Bp. XI., Műegyetem rkp. 3.)

RÁDIÓ

Éjszakai jazzklub
50 éves a Verve lemezkiadó
Részleteket hallhatunk az első Jazz at the Philharmonic koncertből (1994. július 2.) és a Carnegie Hall Salutes to Jazz Masters című hangversenyéből (1994. április 6.). Szerkesztő: Maloschik Róbert
Bartók, 0.05

Butak András könyvei a Dorottya utcában láthatók. Vigyázat!

A grafikusművész nem a könyvtárát mutatja be, nem is az általa írott vagy illusztrált kiadványokat. Butak András *csinálja a könyveket*. A művészkönyv viszonylag új, komplex műfaj. Voltaképpen speciális tárgyról van szó, amely a hagyományos könyvforma egy vagy több vonását ölti magára. Néha könyv alakú doboz, máskor leporelló, de előfordul, hogy gazdagon díszített, soklapú fóliáns, vagy csak a könyvtáblát formázza. A lehetséges változatok száma végtelen, és a mű oldalain az alkotó a legkülönbözőbb hagyományos és egyéni technikák terén teheti próbára leleményét.
Butak András művei modern alkotásokhoz képest meglepő közvetlenséggel szólnak a szemlélőhöz, pedig széles és gazdag asszociációs aura veszi körül őket. Részben talán műfaji vonás ez: tárgy nem lehet olyannyira elvont, enigmatikus, mint egy síkra vetített mű, különösen ha – mint ez esetben – nyíltan megnevezi, könyvnek titulálja magát. A név azonban álnévnek mutatkozik, bár a művész sok mindent elkövet, hogy meggyőzzön az ellenkezőjéről. Számos oldalt „írás" borít, magyarázó „ábrák" terén is nagy a gazdagság, kifogyhatatlan a változatosság. A tábla többnyire valamely XVIII. századi, generációk okulására szánt vaskos munka kopottas kötését mintázza. A művész azonban ezzel ellenkező utalásokkal is él. Például a *tér-könyv* pozitív és negatív formájú két összeillő lapból áll csupán, a *doboz-könyv* meg képet és térbeli eredetijét is tartalmazza: egy-egy gallyat, termést vagy más talált természeti elemből készült apró plasztikát. Ennek alfaja, amit *színpad-könyv*nek neveztem el, könyv-dobozba zárt valóságos színpad, romantikus díszletekkel, ág, vászon, papír, gipsz és festék felhasználásával készült dombormű. Az egymásnak ellentmondó vonzásokból és taszításokból a művészetnek az a kettős természete beszél, amely álruha és maszk felöltésére készteti, hogy annak leple alatt fitogtathassa önállóságát, külön útjait.
Butak kifejezett törekvése, hogy ódon hangulatot ébresszen, és ez munkáinak jelentésrétegeit is gazdagítja. A falak barna színe, a polcokon elhelyezett „kifakult" tárgyak, a rájuk irányuló spotfények inkább múzeumi, mintsem kortársi bemutatót sugallnak. A kiállítás címe: NINIVE KÖNYVEI és a műcímek – pl. GOTLAND, UGARIT, ZIGURAT – is arra utalnak, hogy a művész háttérbe vonulva, letűnt vagy távoli, ismeretlen kultúrák titokzatos, részleteiben azonosíthatatlan, csak homályosan érzékelhető világát közvetíti. Ezek a legősibb művelődéstörténeti rétegek azonban inkább csak jelzések formájában élnek; az ódonságot egy közelebbi múlt régiségének érezzük. Ritkán látogatott kolostori könyvtár képe sejlik fel, bőrkötéses barokk nyomtatványoké, pergamenkötésű kódexeké, és mindazok a szagok, ízek, hangulatok és eszmék, melyeket felidézhetnek. „Gondolatok a könyvtárban." Butak András műveiben egy folytonosan pusztuló és újjáalakuló műveltség, az európai kultúra hagyománya ötvöződik a ma képével, a saját nyelvét az elmúlt stílusok elemeinek elegyében meglelni vélő posztmodernnel. Dobozokba bújtatott mikrovilág és európai tágasság.

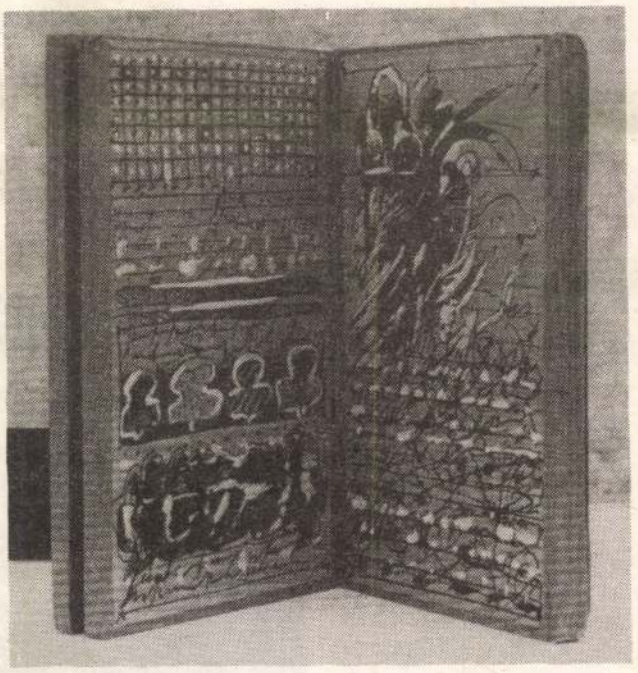

Könyv XI. 1983

KOVÁTS ALBERT ■■■

Dorottya Galéria, október 16-ig
(Bp. V., Dorottya u. 8.)

„Munkások! Elvtársak! Budapesti dolgozók!"

Szeretni kell...
Esterházy Péter: Kis magyar pornográfia; Egy nehéz nap éjszakája (Merlin Színház)

„Az ötödik osztályos tanulók hazaszeretete – bár még csak kialakulóban van, de már jórészt – szocialista jellegű." (A tanulók világnézeti és erkölcsi fejlődése, Tankönyvkiadó, 1964)

Teszel-veszel otthon, mész az utcán, közben dúdolgatsz, oda se figyelsz, mit – de egyszer csak azon kapod magad, hogy már jó ideje valamelyik mozgalmi nótánál, esetleg az Internacionálénál tartasz. Elgondolkodtató – egyszerre szomorú és mulatságos – ez az önkéntelen dallamválasztás, mélyén az elmúlt évtizedek lélekbe ivódott emlékeivel. Pedig rendesen utáltad a minden héten kötelező iskolai mozgalmi programokat: kiszes esküvőkön, névadókon statisztálni, hősi emlékműnél tisztelegni, katonásdit játszani, hozzá az Ifjú Gárda-indulóval hangolni. És soha nem tudtad megszokni, hogy az iskolában másképp kell beszélni, mint otthon. Felserdülvén meg már azt is egyre inkább fel tudtad mérni, mi mindentől fosztattál meg, zárattál el ebben a legvidámabb barakkban... És mégis, azóta is benned lapulnak a legfogékonyabb éveidben beléd táplált szimpla dallamocskák. De ugyanilyen ártatlanul mondod ki azt is mind a mai napig: Felszabtér és Novhéttér.

Rossz emlék, de a miénk.

Jordán Tamás korosztályának – vagy másfél évtizeddel korábban – jóval zordabb, de még hittel áthatott diákévek jutottak. A múltidézés, amire Jordán műsora, a *Szeretni kell...* vállalkozik, nem keserű, és bár nem keserű, mégsem hamis; mivel hiteles személyiség, rendszerfüggetlen rendező ajánlja az emlékezés hangneméül az iróniát (és öniróniát). Összeér itt a mindent áthatható ifjonti jókedv és az olyan-borzasztó-hogy-azon-már-csak-röhögni-érdemes felnőttes szemlélete.

FOTÓ: TAMÁSSY ANDREA

„Mi ez? Ólomkristály? Nem, műanyag!" 1957: abszurditásokkal zsúfolt hétköznapok, megerőszakolt ünnepek. Beszédek, dalok, hirdetések, jelenetek: mindenütt ugyanaz a bugyutaság, nyelvi-képi szegényesség, életbeli lepusztultság – és a fölé lebegtetett kötelező pátosz. „Az első lakás első lakóinak pillantása – kommentál a korabeli narrátor, és a színészek máris adják hozzá az ironizált képsort –, nem a falból, a csapból folyik a víz."

„Konszolidáció": lélekben összepréselt emberek, akik nem főszereplői életüknek. Sodródó, ifjú káderjelölt – Kupcsok Zoltán emlékezetes alakítása –, akinek nem kenyere a beszéd és a gondolkodás, ám teszi, amit elvárnak tőle: felvételizik a pártba. Meggyőződéses elvtársnő – Lázár Kati remek jelenete –, aki nem érti, az idő jártával miképp kopott ki (eszméivel együtt) az életből.

Selmeczi György intenzív zenei jelenlétének és a színvonalas csapatjátéknak köszönhetően (melyben ezúttal a Merlin Színészképző Műhely növendékein kívül „felnőtt" színészek is részt vesznek) nem lankad a hangulat a hosszadalmasabb vagy az inkább csak a felszínt súroló jelenetek idején sem, bár kétségtelen, hogy javára vált volna a műsornak a feszesebb, átgondoltabb szerkezet.

„Szeretnék életem főszereplője lenni?" – hangzik Esterházy Péter egyik álkérdése a *Kis magyar pornográfiá*ból. A mű részleteit Vallai Péter tolmácsolja a Merlin másik emlékestjén, mely az író 44. születésnapjára készült. Tíz évvel ezelőtt Esterházy is humorral, anekdotázva, állításokat kérdéssé hajlítva beszélt a félmúltról és (fél)jelenről, s nemcsak azért, mert akkor még nem lehetett volna másképp, hanem az elszaporodó rosszízű „szembenézősdik" ellenében is. Ekképp – bár kuruczok és labanczok tábora azóta jelentősen átstrukturálódott – ma is éppen elég pornográful hat a szöveg, melyet immár, ha valaki csak egyszer is hallotta Vallai estjét, nehezen tudná úgy olvasni, hogy a mondatokat ne a színész hangján, groteszk intonációjával (sőt, gesztusaival együtt) hallja-lássa. „Igaz, hogy a sz[ocializmus]-ban tejben-vajban fürdéznek az emberek? – Nohát, ezt, így azért, direkte nem mondanám; de jó irányban kapiskál az elvtárs, ha meg nem sértem."

Születésnapi köszöntőként Vallai, Takács Katalin és a Melis László vezette zenekar felidézi ama 44 év előtti április 14-ét, a születés napját, illetve *Egy nehéz nap éjszakáját*. Markovits Ferenc szerkesztésében és rendezésében szavakból, zenéből, filmkockákból többdimenziós, posztmodern színpadi szöveg teremtődik, melynek különböző szintjei hol szétválnak, hol összefutnak, erősítve vagy éppen ironizálva egymást. Egy napban egy korszak – a kora ötvenes évek, l. még *KMP, Anekdot* – rádió- és szinkronstúdióból közvetítve. Zajlik az élet: unalmas, lehangoló, hazug, nevetséges. De nem rossz ómen: éppen aznap vendégszerepelt Budapesten Obrazcov, amikor a történelmi nevű család most ünnepelt tagja – már fut is az impozáns névsor a képernyőn – megkezdte ismerkedését a nagybetűssel.

Kedves E. P. mester, tartson soká és még azon is túl ez az ismeretség!

Előadások:

SZERETNI KELL *október 11., 12., 19 h*
EGY NEHÉZ NAP *október 17., 30., 31., 19 h*

DÖMÖTÖR ADRIENNE ■■■

A Budapest Galéria
tisztelettel meghívja Önt

BUTAK ANDRÁS
MOLNÁR LÁSZLÓ JÓZSEF
ELEKES KÁROLY

kiállításának megnyitójára
1986. augusztus 5-én, kedden 16 órára,
a Budapest Galéria Kiállítóházába.
Budapest III., Lajos utca 158.

A kiállítást megnyitja:
Lóska Lajos művészeti író és
Schuller Radu Procopovici művészettörténész (NSZK)

A kiállítás megtekinthető: 1986. szeptember 20-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óra között.

MULTI – FOCUS – Budapest, Alsónémedi Nyomda 86.310

Die Galerie „Budapest"
beehrt sich Sie zur Eröffnung der Ausstellung von

ANDRÁS BUTAK
LÁSZLÓ JÓZSEF MOLNÁR
KÁROLY ELEKES

für Dienstag, den 5. August 1986. 16 Uhr
in das Ausstellungshaus der Galerie „Budapest",
III., Lajos utca 158., Budapest, einzuladen.

Die Ausstellung wird eröffnet von Herrn Lajos Lóska,
Verfasser von Kunstbüchern, und von Kunsthistoriker,
Herrn Radu Procopovici Schuller (BRD).

Die Ausstellung kann bis zum 20. September 1986
besichtigt werden.
Geöffnet – ausser Montag – täglich von 10 bis 18 Uhr.

Az Újpesti Galéria és az
Újpesti Értelmiségi Klub

Szeretettel meghívja Önt és
kedves családját

BUTAK ANDRÁS
grafikusművész

"A HELY EMLÉKE"
című

rajz kiállítás megnyitójára

1990. december 21-én 18 órára

A kiállítást megnyitja:

LÓSKA LAJOS
művészeti író

Megtekinthető:

Hétfő kivételével naponta 14 - 18 óráig

ÚJPEST GALÉRIA
BUDAPEST IV., TAVASZ U. 4.

ANDRÁS BUTAK has been living for some years in Hungary. He was born in Bucharest and graduated in 1974 at the Kolozsvár Academy of Fine Arts (Transylvania). Having finished his studies, after a short period of painting plain constructivistic pictures and having been mainly engaged in the scope of variability, he turned to natural forms, to the land itself. His landforming actions organized by other artists in the vicinity of Brassó and his land art-like drawings derive not from an attitude of anxiety for nature but from an intimate connection to the nature. The artistic forms of these drawing a kind of objectiveness and eternal natural values as well, are especially remarkable, becuase in Hungary – except the land actions organized by the Pécsi Műhely, or except the sensible drawings of Adam Farkas and Imre Bukta – there are no precedence of works having common spiritual features with BUTAK's art. The young artist is dealing with an almost scientific reinterpretation of natural forms or plant formations, the subjective representation of primer macro- and mikroforms of landscape or plant elements. It means some sort of imitation of natural evolution in the works of art. His forms are spreading over the sheet of paper along an axis symmetrically as plants grow. At the second half of the 4th decade of our century Ernő Kállai regarded the Hungarian non-figurative way of painting as a derivative of the rediscovered natural forms renealed by means of scientific researches and elecro-microscope. The works of BUTAK were born by the aspect searching the „hidden face of nature" and are affirmed by the theory and practice of land art.

His activity represents an original, new feature in the contemporary Hungarian art which is which is worthy of attention.

LAJOS LÓSKA

Translation: Szöllössy Ágnes.

BUTAK ANDRÁS esetében célszerű bemutatással, ha csak pár szavassal is kezdenem. Csupán néhány éve él Magyarországon. Kolozsvárott járt Képzőművészeti Főiskolára, ott végzett 1974-ben. Tanulmányai befejezése után rövid ideig síkkonstruktivista képeket fest, a variabilitása foglalkoztatja, de hamarosan vált, és primer természeti formák ihlette land artos rajzokat kezd készíteni, akciókat szervez művésztársaival Brassó környékén. Rajzait, a természetet közvetlenül alakító akciókat, nem a nyugat-európai ember természetféltése motiválja, hanem egy meghitt, már-már familiáris kapcsolat a natúrával. Azért figyelhettünk fel viszonylag hamar szép formaalakítású, egyetemességet és természetességet sugárzó, a tudományos ábrák objektivitását is magukon hordozó rajzaira, vázlataira, mert Magyarországon nem nagyon készültek – a Pécsi Műhely tájakcióin, Farkas Ádám érzékeny rajzain és Bukta Imre korai grafikáin kívül – az ő szemléletével rokon alkotások, és az említettek sem formaalakításukban, inkább csak eszmeiségük révén hasonlíthatók az övéihez. A fiatal grafikust egy-egy természeti forma vagy növényi alakzat már-már tudományos igényű átértelmezése, a primer mikro- és makroformák – egy domb íve, egy virágbibe hajlata – kompozíciós lehetőségei foglalkoztatják. Szinte utánozza ez a természeti alakzatokkal képzőművészeti kompozíciókat létrehozó alkotásmód a természeti evolúciót. Úgy sarjadnak a formák a papíron egy meghatározott szimmetriatengely mentén, mint a növény. Kállai Ernő a negyvenes évek második felében a természettudomány, a mikroszkóp feltárta új formavilágából származtatta a hazai nonfiguratív festésmódot. BUTAK munkáit is egy, „a természet rejtett arcát" kutató szemlélet szülte, a land art teóriája és gyakorlata csak megerősítette. Munkássága eredeti, új szín képzőművészetükben, melyre érdemes odafigyelnünk.

LÓSKA LAJOS

yeket felmutató Nógrád megyei vállalatok közül csak néhányan osz-
ák meg velünk tapasztalataikat. Többen voltak a hozzászólásra felkértek
t ahányan elfogadták meghívásunkat, és többen mondtak igent felkéré-
kre, mint ahányan megtiszteltek bennünket írásaikkal. Nekik – a kevesek-
– szintén köszönettel tartozunk közreműködésükért. Hisszük, a távolma-
ás oka nem az érdektelenség. Hiszen kétségtelen tény, hogy időközben sú-
abb társadalmi problémák kerülhettek a közfigyelem homlokterébe.
véleményünk szerint a művelődés ügye – különösen a stratégiai célo-
illetően – méltán sorolható közéjük. Megköszönve a további hozzá-
ásokra való igényt, a vitát befejezettnek tekintjük. Hogy milyen lé-
ges összefüggések maradtak ki a polémiából, és hogy volt-e értelme
általán? Ennek eldöntését az *Olvasó* ítéletére bízzuk.

BACSKÓ PIROSKA

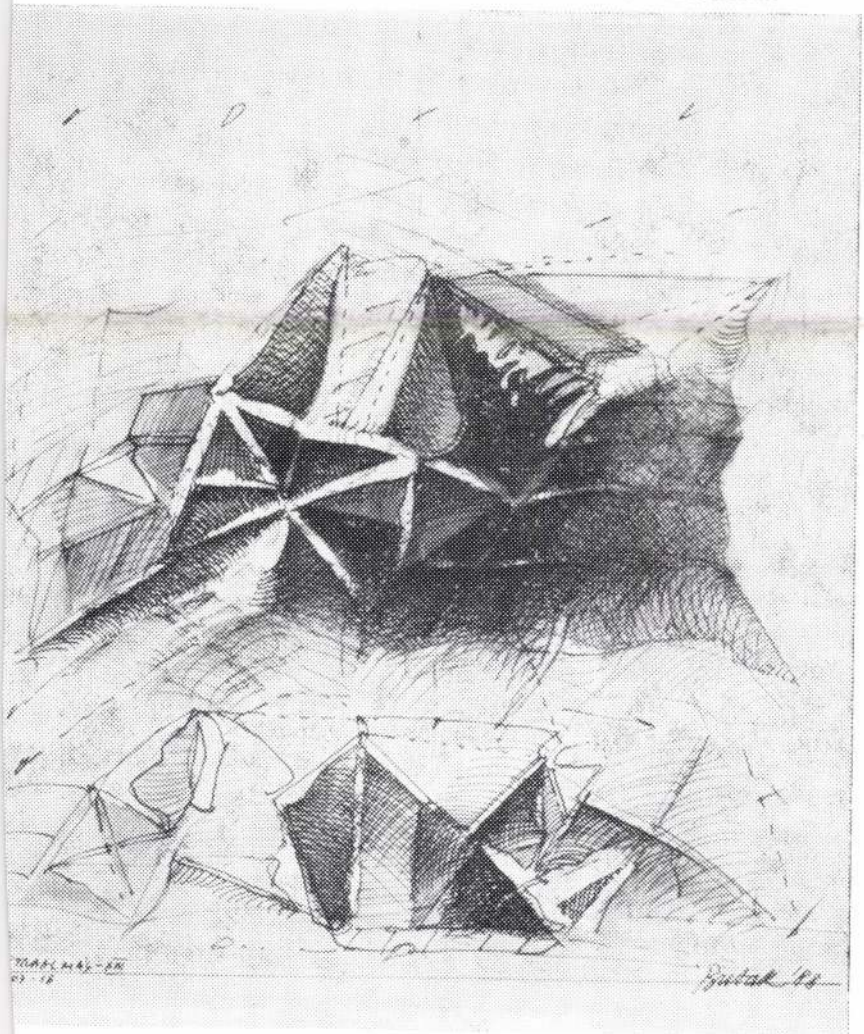

HANDÓ PÉTER

Tört szonett

Zsenge szóvirággal hintve a mező –
madárárnyék szárnyal színei fölött.
Keletnek hódol, a léha dombtető,
a hajnal-csóktól, mint keblébe szökött

napfény füvecskéi a bogaraknak.
Tükrét kőtől félti a kibúvó ér,
a lágy kanyarokban a réten átszalad,
a szívéig csobban az éjszakai dér

a bókoló ágról. Álmával játszik
az első sugártól születő öröm,
s a nedves bimbókat szerelemmel szárít

a megbolydult réten, hogy legyen ének,
virággá érjen a gallyvégi köröm,
süljenek jókat az ébredő lények.

1988. jún. 25.

Teremtő

lágy esőként szitálva
kifekszem a tájra

gyönge virággá borzad
e csöppben-jött holnap

földszagú akarattal
fölállok magammal

felhőbe visszatérek
mint megtisztult lélek

1988. jún. 16–26.

Butak András

1021

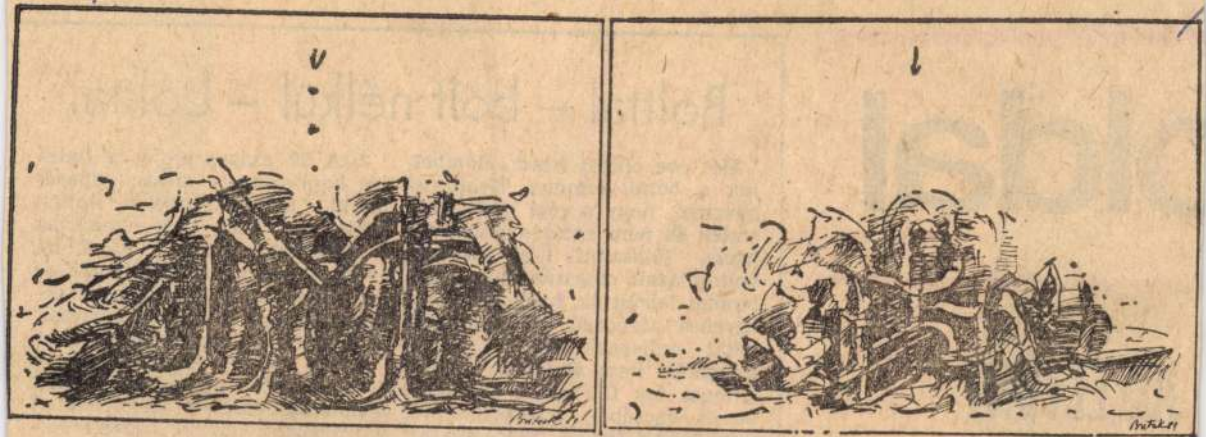

Butak András: Összeomlott táj

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
ÉLET ÉS IRODALOM
1981 OKT 24

old

AZ ELTŰN
FOLYÓIRATOK

boltal

elejér a fiata-
széles, egyenes
ényeket épített
csak eltakarták
ket. A 30-as,
r kiváltották az
a vasbeton ge-
a „világvárosi"
óriás-kirakat.
vek végén, a
ózedelmeskedett

vita is lett belőle. Volt, aki azt állította, hogy ezeket az átépítéseket a korszerű kereskedelem szemléletváltozása követelte meg,

a műemlékvédelem szemlélete. A városképért aggódó, művelt építők visszacsinálták a földszinti üzletsorok íves állásait, a klasszicista vagy eklektikus épületek

égő férfival, 1991, olaj, vászon, 40 x 30 cm

szlet a Papírvárosból, 1989,
(Fotók Tahin Gyula)

sics László viaszos felületű, metafizikus hatású műveit is. Kőnig Frigyes trompe-l'oeil-je, Filep Sándor alapi sorozatának darabja régi korok művészi tradícióit elevenítették fel. A Hejettes Szomlyazók több darabos kompozíciója a kiállítás alkalmából készült *Családi Fotóalbum* volt (jelen esetben a családtagok maguk a kiállító művészek, a fotóalbum tárgyaiként pedig természetesen a kiállított művek szerepeltek, sajátos értelmezésükben).

Az idei díjat *Roskó Gábor* festőművész kapta kiemelkedő festői munkásságáért, az ösztöndíjat a kuratórium egyhangú döntése alapján a Fejér megyei születésű, jelenleg Szentendrén élő *Gábor Imre* vehette át.

SASVÁRI EDIT

Épülő-pusztuló formák

Butak András kiállítása

Butak András kifejezésmódját a természet formái inspirálják: az élő természet fejlődését, annak ciklikusságát, a növényi struktúrákat ábrázolja. Korai, Erdélyben és Bukarestben készült rajzait a land art szemlélet, a szimmetrikus kompozíció és az élénk színek jellemzik (*Természet*, 1981). E színes periódus után munkái monokrómmá válnak – zömmel barna tussal dolgozik –, és növényi alakzatokat idéznek. Az 1982-es *Növényi folyamaton* sok apró virágszirom-forma jelenik meg egymás mellett, majd egymás alatt sorban, mint füzetlapon az írás. És ez nem véletlen, hiszen írásos, kalligrafikus műveket is készít. E pici motívumok azután az idők folyamán megnőttek, ágkupacokra hasonlítanak, de csak hasonlítanak, mert mindig elvontak. Az évtized második felében azután rajzai ismét festőivé, színesekké lesznek, ami a gouache technikából következik. Ecsettel dolgozik, de nem fest, hanem rajzol vele. A nyolcvanas évek végéről két sorozatot kell kiemelnünk munkái közül, melyek összefoglalásai korábbi rajzainak: a színes, vidám *Mátraalmási* sorozatot és a komorabb, kevésbé színes, zöldes, barnás *Hely emléke* (1989) szériát. Ez utóbbi az organikus fejlődés rajzi dokumentuma: a szemünk láttára épül fel lapokon a fahalomra, dombra, templomra emlékeztető alakzat, majd lebomlik, megsemmisül.

Butak András ötven kiállított rajzát tíz év munkájának legjavából válogatták, a lapok egyéni formavilága azt bizonyítja, hogy Butak András egy évtizedes magyarországi tevékenysége eredményes volt.

(József Attila Könyvtár Kiállítóterme, Miskolc, 1991. IX. 27–XI. 3.)

Lőrincz Lajos

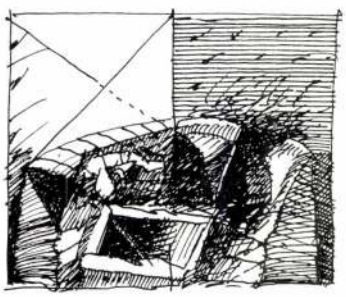

Butak András: Rajz, 1989, tus, toll, 30 x 40 cm

Butak Andrea

Meghívó

Kiállító művészek:

Barabás Márton
Butak András
Fehér László
Gál Tamás
Kántor Ernő
Kopek Rita
Paraszkay György
Paulikovics Iván
Sinkó István
Vojnich Erzsébet
Zé. Kovács József
Zala-Kovács József

Megtekinthető:
1987. május 4-től 15-ig naponta 9-től 17 óráig

Cím:
KISZ KB Székháza
Budapest, XIII., Kun Béla rkp. 37–38.

Tisztelettel meghívjuk Ont

a

FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA
KISZ szervezete

kiállításának megnyitására
1987. május 4-én 16 órára

A kiállítást megnyitja:

Dr. Chikán Bálint
művészettörténész
a Kortárs Művészeti Fórum vezetője

Fk.: Venesz Ernő – SZS 84.2672

Meghívó

A Liszt Ferenc Művelődési Központ

és a

Fiatal Képzőművészek Stúdiója

szeretettel meghívja Önt

1984. május 27-én 11 órára

A FESTŐTEREMBE

BODOR ANIKÓ
BUTAK ANDRÁS
DROZSNYIK ISTVÁN
FEHÉR LÁSZLÓ
KALMÁR ISTVÁN

kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja:

CHIKÁN BÁLINT

a Stúdió vezetője

Ninive könyvei

Személyes interjú Butak András képzőművésszel

A könyv szép. Az, még ha egyszerű kiállítású is. Szépnek találtam *Audrius Puipa* litván grafikusművész barátom könyvespolcán *Swift* Gulliverének csaknem évszázados litván nyelvű kiadását, és nem csupán az eredeti rézmetszetek miatt. Élvezet volt kézbe venni, lapozgatni, megsimítani kopott gerincét, s ha a mondatokat nem is értettem, az üzenet megérkezett hozzám.

Butak András művészetében igen hangsúlyos helyet foglal el a művészkönyv, a könyvtárgy (livre-object). Vele beszélgetünk pályaképéről.

— Festőnek készültél, sokáig grafikusként dolgoztál, és újabban mint a Magyar Művészkönyvalkotók Társaságának egyik vezetője vagy ismert.

— Bukarestben születtem, de Kolozsvárt jártam főiskolára, a festőkarra. Tanáraim közül *Victor Ciatóra*, *Abodi Nagy Bélára* emlékszem szívesen. *Tóth László* is tanított (ő már évek óta Münchenben él), mégpedig a murális technikákra, elsősorban a freskófestésre. A hetvenes évek elején együtt diákoskodtam *Nemes Lászlóval*, *Molnár László Józseffel*, *Elekes Károllyal, Borgó György Csabával*, *Szörtsey Gáborral* (ők mind Magyarországon vannak már) és *Antik Sándorral* (aki továbbra is Erdélyben dolgozik).

— Milyen volt a hangulat ebben az időben a főiskolán?

— Azt hiszem, mindenki egy kicsit a saját korszakát dicséri, ebből arra lehet következtetni, hogy a hangulat szinte folyamatosan jó volt. Kevés kolozsvári hallgató volt. A művésznövendékek mintegy háromnegyed része az ország legkülönfélébb vidékeiről jött ide. Volt egy román és egy magyar szekció. Az elméletet, aki akarta, románul, aki akarta, magyarul hallgatta, s olyan nyelven vizsgázott, amilyenen akart. A gyakorlati stúdiumok közösek voltak. Emlékszem egy művészettörténet-tanárnőre, aki három nyelven beszélt, s igen jól. A magyar és a román hallgatók között semmiféle ellentétre nem emlékszem.

— Alapiskoláidat Bukarestben végezted. Milyen volt a főváros a hatvanas, hetvenes évek fordulóján?

— A művészeti gimnázium Bukarestben nagyon erős volt. Egy épületben voltunk a főiskolával. A tanárok átjártak hozzánk is. Jól emlékszem két mesterre: *Corneliu Babára*, aki a rembrandtos drámai piktúrát képviselte, és a franciás posztimpresszionizmust követő *Cincurencura*. Minden más e két szélső érték között történt.

— A politika mennyire szólt bele az életetekbe?

— 1965-ben Romániában a pártapparátusban generációváltás zajlott le. Ekkor szakadt el az ország Moszkvától. A kultúrában igen nagy szerepet kapott a nemzeti tudatot erősítő, népművészetre, a falusi élet jeleneteire épülő irodalom, képzőművészet. Ugyanakkor rövid időre szabad utat kapott a modern művészet. (Az elemiben a tanárnő csak titokban merte néhányunknak megmutatni a Cezanne-, Gauguin-albumokat.) Bukarestbe az avantgárd lengyel közvetítéssel jött. A tanárok rendszeresen jártak Varsóba, Krakkóba.

— Magam is emlékszem a krakkói grafikai biennálékra, ahová stoppal jártunk művész barátaimmal. 1969—70-ben olyan kiállításokat láttunk Varsóban, hogy azt hittem, Párizsban vagyok.

— Persze ez nem sokáig tartott. A főiskola után rövid brassói tartózkodás következett, majd újra Bukarestbe kerültem. A főváros egy magyar értelmiségi fészek volt. Akkoriban indult a háromórás magyar adás a tévében, jól működött a Kriterion Könyvkiadó, a magyar nyelvű rádiónál is akadt munka. Én „képzőművészeti mérnök" voltam egy textilgyárban.

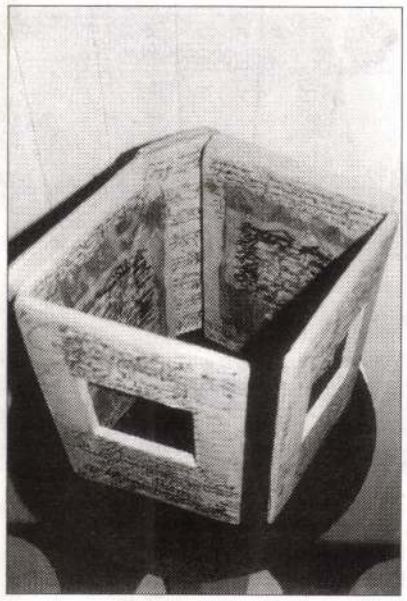

— Ez elég mulatságosnak tűnik.

— Valójában ez a furcsa megjelölés tervező iparművészi munkát takar. Ezekben az években sokat jártam színházba. *Ionesco-*, *Beckett*-darabokat lehetett látni. A hetvenes évek első harmadában nagy kulturális pezsgés jellemezte a várost, bár ezt a képzőművészetben kevésbé lehetett érezni. Ha jól emlékszem, 1976-ban volt *Brancusi* születésének századik évfordulója. Óriási nemzetközi szimpóziumot rendeztek; Bukarest összes galériájában nemzetközi avantgárd kiállítások tömkelege volt látható. Az más kérdés, hogy valamennyit villámgyorsan s idő előtt bezárták. Mindenesetre számos object, amit itt-ott látni lehetett, megmozgatta a fantáziámat.

— Életrajzodban olvastam, hogy 1980-ban állítottál ki először művészkönyveket, objecteket, s Bukarest mellett mindjárt Kyotóban is.

— Igen, abban az évben rendezték meg Bukarestben az Írás című kiállítást a Műépítészeti Főiskolán. A téma az írás megjelenése volt a képzőművészetben, a filmben, az építészetben és irodalomban. Nagyon izgalmas tárlat volt. A művészek nem kész műveket mutattak be, hanem a rákészülés stációit, kéziratokat, vázlatokat, manipulált kottákat, munkafotókat rendezői utasításokkal. Ezeket a dolgokat általában a mű elkészültekor eldobják. Itt viszont a kiállítók mintegy beavatták a nézőt a műalkotás megszületésének titkaiba.

— Ha jól tudom, itt kalligrafikus lapokat, írásutánzatokat láthattak tőled, elcsúsztatott, különféle színárnyalatú szitanyomatokat.

— Az érdekes az volt, hogy két nagy, kb. négy méter magas oszlopot borítottam be ezekkel a munkákkal. Olyan hatást keltettek, mint a luxori vagy karnaki írásos oszlopok. A magasan lévő írásjelutánzatok kisebbnek tűntek, valahogy misztikus hatása lett az egésznek, s szerephez jutott a tér, a harmadik dimenzió.

— Innen már csak egy lépés a livre-object. Feltűnik nekem, hogy vonzódsz az archaikus korokhoz. Címadásaid Babilonra, az Asszír Birodalomra, az ötezer táblát őrző ninivei könytárra utalnak. Egyik kulcsműved, a Zikkurat (reprodukcióját előző számunkban közöltük), az Eufrátesz melletti kultúrák toronytemplomának állít idézőjeles emléket.

— Lenyűgöznek és meghatnak az ókori kultúrák emlékei. A régi agyagtáblák első tekintetre csak artisztikus kaparásnak tűnnek, de információt hordoztak. Mivel nem értem őket, természetes, hogy engem grafikai szépségük fogott meg. Fantasztikusnak tartom, hogy az asszírok, ez a vad, harcos nép, akik karóba húzták, megnyúzták ellenségeiket, egy olyan fantasztikus könyvtárat hoztak létre, mint a ninivei, nem sokkal azelőtt, amikor a médek és a babiloniak eltörölték őket a föld színéről.

— Művészkönyveidben tehát egy mítoszt, egy sejtelmes, alig megfejthető üzenetet elevenítesz meg. A saját nyomrögzítéseid ezek a könyvtárgyak.

— A művészet elvesztette rejtélyességét, misztikumát. Indiában egy vallási csoport egy évben egyetlen-egyszer tekintheti meg a tekercsre festett szakrális képeket. S épp ezért, mert az alkalom egyszeri, nagyon fontossá válik az ügy. Ez nem azt jelenti, hogy el kell zárni a műveket az emberektől. Ám a köztéri alkotást mindennap láthatod, így veszít varázsából. A könyvtárgy más. Kézbe kell venni, ki kell nyitni, lapozgatni kell, s nem akármikor nézhető meg. Kontaktus keletkezik a művész és a néző között. A szemlélő beavatottá válik.

— Fontos tehát a tapintás mozzanata is, annál is inkább, mert igen változatos anyagokat használsz: szőrmét, bársonyt, fát, textíliát.

— Fontos az anyagszerűség. Amikor kézzel gyúrom a papírmasszát, amiből a könyv borítója lesz, a kezem formáit gyúrom bele az anyagba. Nagyon fontos a struktúra, ezért képezek ki például szalmára emlékeztető faktúrákat. Amikor Tallinnban jártam, egy skanzenben láttam egy falusi ház felépítését. Furcsa speciális szerszámokkal dolgoztak, szög nélkül csapolták egymásba a gerendákat. Gyönyörű volt a lehántott háncs. Elhoztam magammal egy adagot, s itthon „beépítettem" egy könyvbe (Lettre su Tallinn). Ha előveszem, előhívódnak az élmények, pontosabban: mintha naplóban vagy fényképeken rögzítettem volna a tallinni napokat. Illatokat, mozdulatokat érzek, az atmoszférát őrzik ezek a lapok. Ez a munkám nem eladó.

HANN FERENC

Szívesebben időzött a múltnál.

Amennyiben „volt egy szövetkezeti mozgalom, aminek semmi köze sem volt a kolhozrendszerhez. Aki ezt nem vette észre, az nem itt élt vagy aludt." Bizonyítékul a szocialista táboron belüli viszonylagos jómódot szimbolizáló fogalmat, a „gulyás-kommunizmust" idézte föl, amelynek legfontosabb tényezői éppen a melléküzemágakat fölvirágoztató, termelési rekordokat döntögető termelőszövetkezetek voltak.

Új téeszkorszak kezdete?

Mint hangsúlyozta: ezek a gazdaságok felelősséget éreztek, és anyagi áldozatokat is vállaltak a falusi környezet fölvirágoztatásáért: játszótereket, óvodákat, orvosi rendelőket építettek, népművészeti csoportokat és sportegyesületeket működtettek — „arcátlanság volt ezért állampárti hatalmaskodással vádolni őket. És nem lehet szó nélkül elmenni azon attrocitások mellett sem, amelyeket a '90-es évek elején voltak kénytelenek elviselni: át kellett alakulniuk, hetekig, hónapokig szaladgálhattak a bíróságokra, miközben a földeket is meg kellett művelniük."

Az elmúlt évek eme drámai eseményeit még több soron felidézve, a

Az előző kormány agrárpolitikáját türelmetlenebbül viselték...

MOSZ elnöke végül arra a megállapításra jutott, hogy „mára a szövetkezetek ügye kicsit a nyugvóponton van".

Hogy ezen mit értett, azt nem fejtette ki. De vélhetően arra gondolt, amiről már az írásos beszámoló is egy új kor nyitányaként számolt be: amire az előző négy évben egyszer sem került sor, az végre most, az új koalíciós kormány fölállása után megtörtént: a miniszterelnök fogadta a MOSZ vezérkarát. Hogy miről folyt a szó, az persze nem derült ki a kongresszus két napján. Ennek ellenére a részvevők zöme erősen bizakodott: újabb fölvirágzás előtt állnak a mezőgazdasági szövetkezetek.

A kívülálló krónikás kívánsága: bár ne kellene csalódniuk nekik s a mezőgazdáknak általában.

KÁPOSZTÁS JÁNOS

Elszegényedni, ahogy az árak kúsznak...

Az utóbbi több mint fél esztendőben az egyes társadalmi rétegek között tovább nőtt a szakadék. A fogyasztói árak drasztikus növekedését ma már képtelen követni a 3—3,5 millió állampolgár, akinek a pénztárcájában legfeljebb a hónap közepéig elegendő a pénz. Mindössze egy szűk réteg képes lépést tartani az árakkal. Ebben a körben az inflációt olyan eszközökkel ellensúlyozzák, amelyek nemcsak a társadalmi köz- és igazságérzetét bántják, hanem a hatályos gazdasági szabályokat is sértik.

A Központi Statisztikai Hivatal legutóbbi — 1994. december közepén közzétett — adatai szerint egy kétkeresős négytagú családnak nettó 57 300 forintot kell begyűjteni ahhoz, hogy a hivatalos létminimum szintjét elérje. Ugyancsak a KSH-jelentésből tudjuk, hogy 1994 tizenegy hónapjában a nettó átlagkereset 22 628 forint volt, ami ugye azt jelenti, hogy két kereső sem volt képes a létminimumhoz szükséges nettó jövedelmet megtermelni az említett családban. A keresetek reálértéke az év második felében különösen romlott, hiszen a sorozatos forintleértékeléseket azonnali áremelések követték.

A piaci viszonyok alakulását törvényszerűen befolyásolják a központi intézkedések mellett a mesterségesen szított „várakozások" is. Ilyen jelenségnek lehettünk tanúi az elmúlt esztendő decemberében végrehajtott 8 százalékos forintleértékelést megelőző hónapokban. A piac szereplői „rájátszottak" a magyar fizetési eszköz várható értéktelenedésére. Megelőző, tudatos áremeléseket — konszolidáltabb kifejezéssel élve: árkorrekciókat — hajtottak végre, hogy aztán a tényleges leértékelés után ismételten megtegyék ugyanezt. A központi intézkedést megelőző napokban a fogyasztási javakat forgalmazók raktáraiban lázas számítgatásokba kezdenek. Egy-egy termékből mennyit „kell és érdemes visszatartani" a busás haszon reményében. Csak a példa kedvéért írjuk le, hogy egy cigaretta-nagykereskedő az áruvisszatartással többmilliós haszonra tehet szert egyetlen nap alatt úgy, hogy a korábban beszerzett élvezeti cikket „hozzáigazítja" a piac új értékeihez, miközben az áru mozdulatlan marad.

Az 1995-ben bevezetett, illetve tervezett intézkedések és adóelvonási módszerek tovább rontják a bérből és fizetésből élők helyzetét. A január 1-jétől érvényben lévő energiaárak ténylegesen csak a márciusi számlákat terhelik majd meg, de azt már ma is biztosra vehetjük, hogy a lakossági tartozások mértéke drasztikusan növekedni fog. A legutóbb közzétett adatok szerint csak a villanyáram-felhasználásból kétmilliárd forinttal tartozik a lakosság a szolgáltatónak. Becslésekre hagyatkozhatunk akkor, amikor az energiaár növekedésének ilyen irányú hatásait prognosztizáljuk. Egyes előrejelzések és közgazdasági számítások szerint ez a tartozás 1995 első félévének végéig akár a duplájára is növekedhet. Az energiaszolgáltatók gyorsan be is jelentették, hogy a szolgáltatás feltételeit szigorítják, vagyis tekintet nélkül a fizetésképtelenség okaira, a második felszólítást követően azonnal kikapcsolják a villanyt vagy lezárják a gázvezetéket.

Az energiaárak változásának továbbgyűrűző hatását már az év első hónapjában érezhetjük. Például a karácsonyt megelőző héten a népélelmezési cikknek számító burgonya ára 32—38 forint között mozgott. Január első hetének végén már 76—80 forintba került kilogramja a vásárcsarnokban. Ez annyit jelent, hogy az áruhiány és energiaár, valamint a sebtében kalap alá hozott forintleértékelés együttes hatásaként több mint 100 százalékkal többet kellett fizetni a krumpliért. Ezt még felfoghatjuk szezonális jellegű árrobbanásnak, de például az iskolai étkeztetés 20-30 százalékos áremelése előtt már sokkal inkább értetlenül állunk. Egyes közétkeztetési cégek például a napi 75 forintos árat rögtön 95—100 forintra emelték. A két iskoláskorú gyermeket nevelő szülők havi iskolai étkeztetési költségei — 20 napos modell figyelembevételével — „egy ezressel" növekedtek január hónaptól. A szakemberek szerint egyébként 1995-ben a háztartások kiadásai havonta 3000—6500 forinttal emelkednek.

A szolgáltatói szférából is ragadjunk ki egy példát. A gyanútlan állampolgár január első napjaiban betér a fodrászhoz — a félreértések elkerülése érdekében jellezzük, hogy férfiről van szó! —, és hajvágásért, fertőtlenítő szeszezésért és „további kiigazító manőverekért" a korábbi 350 forint helyett már 750 forintot perkál le a mosolygó Figaró kezébe.

Az év eleji tapasztalatok arra engednek következtetni, hogy az árszínvonal emelkedése éves szinten is messze nagyobb lesz a gazdasági kabinet által jelzett 20—22 százaléknál. A létminimum alatt élők tábora megközelítheti a négymillió főt, és a középrétegek — jövedelempótlás hiányában — lecsúszhatnak a hivatalos megélhetési költségek szintjére.

A fogyasztás visszafogása a termelés csökkenését fogja eredményezni. Talán a legintőbb példa a mezőgazdasági termelésen belül az állattenyésztési kedv és tartás tekintetében figyelhető meg. Például 1994. szepbember 30-án mindössze 5,2 millió sertést tartottak, ami közel 900 ezer darabos csökkenést jelent az előző évhez képest. A 15 százalékos csökkenés okai a gazdálkodók érdekeltségének hiányában keresendők. A vágóhidak és húsfeldolgozó üzemek kapacitásai kihasználatlanok, illetve nem képesek az exportkötelezettségeiket sem teljesíteni. A gazdálkodók nagy része önellátásra rendezkedett be. A drasztikusan megnövekedett állattartási költségek miatt közel 600 ezer paraszti háztartásban felszámolták az állatokat, ami a hazai kereslet hiánya mellett a fizetőképes exportlehetőségek visszaesésével is magyarázható. Európa túlkínálattal küszködő nyugati fele nem felvevőpiac, a keleti régió pedig fizetésképtelen.

A jövedelem-visszafogás jelenlegi gyakorlata szinte kizárólag a látható keresetek megadóztatására koncentrál. Köztudott, hogy a jóváhagyott költségvetés bevételi oldalán a legnagyobb forrást a személyi jövedelemadó jelenti. A progresszív elvonás, a költségvetési egyensúly erőltetett javítása és a külföldi adósságállományból következő tehernövekedés a bérből és fizetésből élőket sújtja. Ugyanakkor a láthatatlan jövedelemmel szemben tehetetlen adójogszabályok következtében például az is előfordulhatott, hogy 1993-ban az összesített adatok szerint a zöldségesek havi tiszta jövedelme nem érte el a 7000 forintot (sic!).

ZENTAI LÁSZLÓ

Bukszt Andrea

BUTAK András

P. Szabó Ernő

Somogyi Kulturna 1996/3

Társasúton a kortárs magyar művészetért

(Butak András, Szemadám György és Simsay Ildikó a Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetségéről)

Ha a politikai rendszerváltozással nem is jártak automatikusan együtt, hanem azt követve vagy éppen kísérve mentek végbe, az utóbbi években a művészeti életben, a művésztársadalom szerveződésében is alapvető változásokra került sor. Egyrészt tovább él a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége, amelynek tagjai a nyáron tartott közgyűlésükön úgy döntöttek, hogy alapjában ne változzon a szövetség addigi felépítése (lásd: A szövetség létezése történelmi közérdek - Beszélgetés Gerzson Pál festőművésszel, a szövetség elnökével, Új Művészet 1995. november-december). Másrészt megjelent egy másik nagy tömörülés, a Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetsége, amelynek tizenöt tagja 1995 októberében a Csontváry Teremben közös kiállítással irányította magára a figyelmet.

- Milyen céllal rendezték meg a Kör-Tűz-Hely című tárlatot?

- A cím természetesen bizonyos mértékig maga is kifejezi a célt, a csoportosulás jellegét - mondja Butak András grafikusművész, a társaságok szövetségének elnöke. - Bemutatkozó, figyelemfelkeltő kiállítás volt ez, s afféle minta is: kicsiben próbáltuk ki azt, amit a jövőben nagyobb volumenben szeretnénk megvalósítani: tizenöt társaság közös munkájának koordinálását, kiállításainak szervezését, művészeti börze rendezését. Nem az volt tehát a cél, hogy ez a kiállítás minden részletet megvilágítson. Egyébként is arra törekedtünk, hogy minden társaság maga találja ki saját bemutatkozása formáját.

- Milyen egyesületek voltak jelen? Hány tagot tömörítenek e csoportosulások?

- A Magyar Grafikusművészek Szövetsége (taglétszám: 190), a Magyar Festők Társasága (240), a Magyar Szobrász Társaság (112), a Magyar Vízfestők Társasága (74), a Folyamat Társaság (27), a Symposion Társaság (104), a Magyar Illusztrátorok Társasága (50), a Belvárosi Művészek Társasága (114), a Magyar Papírművészeti Társaság (35), a Magyar Művészkönyvalkotók Társasága (22), a Szinyei Merse Pál Társaság (80), a Műhely Művészeti Egyesület, Kecskemét (83), az Altamira Egyesület (36), a Kapos Art Képző- és Iparművészeti Egyesület (20), a Fiatal Iparművészek Stúdiója (280). Azóta vettük fel a szövetségbe a Veszprémi Céhet (44), amely az előbbiekhez hasonlóan már bejegyeztette magát és a Terra Kerámiaszobrászati Egyesületet (14), amelynél a bírósági bejegyzés folyamatban van. Ez összesen mintegy ezerhatszáz fős tagságot jelent.

- Hogyan, mikor indult meg, illetve gyorsult föl az önálló művésztársaságok alakulása?

- Leghamarabb, 1990 októberében a Kapos Art alakult meg. A társaságok szövetsége tagszervezetei alapvetően két területről jönnek. Egyrészt a Magyar Képzőművészek és

Iparművészek Szövetsége szakosztályaiból vagy azok egy részéből, másrészt az azon kívül megalakult egyesületekből. Sorban jöttek létre a Folyamat Társaság, a grafikusok, vízfestők egyesületei, a Szinyei Társaság. A legutolsóként alakult egyesület a Terra.

- Mi ösztönözte erre az önszerveződésre a magyar művésztársadalmat a nyolcvanas-kilencvenes évek fordulója óta?

- 1989-ig a Magyarországon működő művészeti szövetségek - képzőművészeti, zenei stb. - költségvetési intézményekként léteztek. Az állam évente nem is kevés pénzt biztosított működésükhöz. Sok kolléga emlékszik még például Károly bácsira, aki a képzőművészek saját gépkocsivezetője volt, az előtérben üldögélve várta, mikor lesz szükség a munkájára. Az egyesületek létrejöttének jogi háttere korábban is létezett ugyan, de a költségvetési háttér önmagában biztosította azt, hogy a szövetségek továbbra is 1949-es létrehozásuk céljainak, szellemének megfelelően működjenek, mint a szocialista tömb országaiban egyébként majd' mindenütt. Különbségek voltak ugyan, de mintát mindenütt a zsdanovi modell szolgáltatott, mást nem is lehetett csinálni, mint ami történt.

Két személlyel is beszélgettem nemrégiben, akik részt vettek a 49-es szövetségi megalakulásban: elmondták, hogy alapvetően a baloldali szempontból megbízható emberek kiválogatásával kezdődött a szervezés. Teljesen új szövetség jött hát létre 1949. szeptember 24-én, amelynek semmilyen jogfolytonossága nem volt a korábbi, a résztvevők önkéntességén, művészi szabadságán alapuló művésztársaságokkal. Itt egyértelmű volt a politikai misszió - és presszió - , a felülről szervezettség.

- 1989-ben azonban véget ért az az időszak, amelyben a hatalom és a művészet viszonyát az alá-fölérendeltség elve a dolgok természetéből következően jellemezte.

- Ahhoz, hogy Magyarország felzárkózzon az európai demokráciákhoz, az államnak fokozatosan ki kellett vonulnia a kultúra ellenőrzéséből. Meg kellett teremteni az önszerveződés feltételeit. E szempontból nyugodtan nevezhetjük korszakalkotónak az 1989. évi 2. törvényt, amely a helyzetet gyökeresen megváltoztatta. Az összes művészeti szövetség átkerült a civil szférába, s az egyesületi törvény hatálya alá került. Önálló egyesületként működik, nem automatikusan jut hozzá az ehhez szükséges pénzhez, hanem meg kell pályáznia azt. A régi struktúra megszűnt. Ezt egyébként a művészeti írók Kállai Ernő Köre - ezen belül is Németh Lajos művészettörténész - az elsők között ismerte fel, amikor - 1989. december 12-én - a művészeti írói szakosztályt megszüntette és körré alakult. Azóta az ellentmondások, nézetkülönbségek éveit éljük, hiszen egyes kollégák továbbra is igénylik az állam további direkt támogatását, míg mások felismerték, hogy csak pályázati úton lehet támogatást találni a közös munkához.

- Nem lenne ideálisabb, ha fennmaradna a régi helyzet, azaz az abszolút vagy túlnyomóan költségvetési támogatás - a hatalom politikai nyomásgyakorlásának lehetősége nélkül?

- A törvény nem minősít. Ha ezernyi egyesület létrejön, márpedig tíz természetes személy már alakíthat egyesületet, minek az alapján adjanak támogatást ennek s nem éppen a másik egyesületnek? A zűrzavarban csak szakmai programok alapján lehet differenciálni. Hogyan teljesíti művészeti feladatait egy-egy csoport, egyáltalán milyen feladatokat vállal föl? Mennyire közhasznú a működése? Az államnak ezt a közhasznúságot kell tudnia objektív módon megítélni. Egy-egy elnevezés önmagában semmit nem árul el a lényegről.

- Mit jelent az "objektív" jelző ezen a helyen? Ki, miben differenciál? Milyen alapon?

- Az egyesületek egy része azokból a szakosztályokból alakult ki, amelyeknek önálló képviselete, pénzügyi gazdálkodása nincs, e jogait másnak adta át. Olyan mezőnyben, ahol az egyesületek tömege létezik, ahol nagyon komoly verseny folyik, az eredményes önálló munkát ez roppant nehézzé teszi. Pontosabban a programok megvalósításához szükséges eszközök megszerzését, hiszen az azokra kapott pénzt működésre nem lehet felhasználni. Egyesek azt mondják, az egyesületek alakulása szétdarabolást jelent. Ezzel én nem értek egyet. Ilyesmiről csak akkor beszélhetnénk, ha valamilyen felülről szervezett egyesületről lenne szó. Itt viszont minden alulról indul, egyéni kezdeményezésből.

- Hogy a dolgokból mi lesz, azt nehezen lehet előre látni. Mindenesetre az átalakításban a Magyar Grafikusművészek Szövetsége kezdeményező szerepet játszott - nyilván ezért is tölti be most a szövetség elnöki tisztét. Megszervezte a grafikai műtermek programot, újraindította a nemzetközi kisgrafikai biennálékat. Mást egyesületek is igen aktívan dolgoztak az elmúlt években. A Vízfestők Társasága, a könyvművészek, az illusztrátorok. Vagy éppen a Folyamat Társaság.

- Társaságunk 1991-ben jött létre - mondja ***Simsay Ildikó*** festőművész, a Folyamat Társaság elnöke. Akkoriban volt egy éhség az emberekben. Mindenki el volt választva a többiektől, kijátszották egymás ellen a különböző szakmákat. A társaságban olyan emberek jöttek össze, akik szerették megosztani gondolataikat másokkal is és képesek voltak a különböző szakmák közelítésére. A kezdeti népművelői szándék azután sajnos nem jött be, mert ehhez szükség lett volna hivatásos szervező alkalmazására is, erre pedig egyelőre nincs lehetőségünk, de kialakult egy különböző egyéniségekben álló, de nagyon kollegiális szellemben dolgozó csoport. Jó néhány tárlatot szerveztünk, amelyekhez katalógusokat is tudtunk készíteni, részben ezek révén eljutottunk, illetve meghívást kaptunk külföldre is.

- Másként szerveződött a Magyar Festők Társasága - kapcsolódik be a beszélgetésbe ***Szemadám György*** festőművész, a festőtársaság tagja, a Szinyei Társaság vezetőségi tagja. - A festő szakosztály jó néhány tagjában már korábban élt e név felvételének gondolata, kifejezve azt a szándékot, hogy az egyesületi törvény hatálya alá helyezzük magunkat. A társaságalapítás szándéka megvolt, az emberek azonban bátortalanok, tapasztalatlanok voltak. Gyarmathy Tihamér, Keserű Ilona, Lossonczy Tamás és számos más kitűnő művész ott volt a kétszáznegyven ember között, akik biztosították, hogy az átalakulást pártolják. Én azonban úgy gondoltam, jobb, ha nem szakad szét a négyszáz fős szakosztály, az átalakulás kinyilvánításához meg kell várnunk a szövetség közgyűlését, ahol viszont éppen azok hagytak cserben, akik korábban bátorítottak. Én ugyanis nem új szövetség létrehozásában, hanem a régi megújításában gondolkodtam. Ez nem jött be, ami végül is számomra egyrészt nagy csalódást, másrészről azonban megkönnyebbülést okozott. 35 fővel rövidesen megalakítottuk a Magyar Festők Társaságát. Most néhány hónappal később a taglétszám 228 főre gyarapodott, sokan visszapártoltak hát azok közül, akik korábban gyors hátraarcot csináltak. Az új szerveződések élményt jelentettek számomra. Jó néhány kolléga itt lett a barátom. Rájöttem, mégis vannak emberek, akik képesek közös dolgokban részt venni. Számomra ez az átalakulás hozadéka. Ugyanakkor természetesen nem szemlélem kritika nélkül a társaságokat. Előbb-utóbb muszáj lesz például létrehozni valamiféle kódexet, amely biztosíthatná a társaságok közötti együttműködés, verseny etikai feltételrendszerét.

- Miközben rokonszenvvel teli várakozással figyeljük az új szerveződéseket, máris megindult tehát egyfajta újraközpontosítás?

- Erről nem lehet beszélni egy olyan szövetség esetében, amely nem darabolással, hanem építkezéssel jön létre - mondja Butak András. - Jelenleg tizenhat jogi személy a társaságok szövetségének tagja. Egyik sincs a másik alá vagy fölé rendelve. Mindegyik megőrzi a maga önállóságát, a többiek belső ügyeibe nem avatkozik, viszont egyeztetni tudunk a mindenkit érintő kérdésekben, amely egyeztetés eredménye a végső döntésekben is megjelenik. De az is fontos, hogy szakmai segítséget adjunk a folytonosan alakuló új társaságoknak, hogy támogassuk őket a nemzetközi kapcsolatok kialakításában is.

- Hogyan szervül a társaságok szövetsége a nemzetközi együttműködés rendszerébe?

- Mondhatni csereszabatos. A legfontosabb partnerünk a koppenhágai székhelyű Európai Művészek Tanácsa, amely huszonkét ország művészeti szervezeteit képviseli. Ez máris folyamatosan tájékoztat bennünket s kér tőlünk információt. Ezen túl sorra vesszük fel a kapcsolatokat az egyes országok csúcsszervezeteivel. E kapcsolatok jellege világossá teszi: az országhatáron belül is olajozottabb együttműködésre kell törekedni az egyes művészeti ágak szervezetei között. Alakulóban van a Magyar Művészeti Szövetségek Koordináló Tanácsa, amelyben képzőművészek, zenészek mellett építészek, filmesek, írók, videósok és mások is részt vesznek. Az első őszi találkozón rájöttünk már, mennyi közös ügyünk van. Ez a koordináló tanács azonban sem egyesület nem kíván lenni, sem valamifajta bürokratikus intézmény. Egyetlen célja, munkájának értelme az ügyek vitelének ésszerűsítése.

- Hogyan néznek ki a szervezési, "operatív" kérdések a művészeti egyesületek szövetségén belül?

- A társaságnak van egy öt szervezetből álló operatív elnöksége, amelyen belül az egyik egyesület tölti be az elnöki funkciót. Székházunk a Táltos Klub, ahol a Symposium Társaság jóvoltából dolgozhatunk. A szövetség működését alapvetően a tagegyesületek tagdíja biztosítja, eddig mondhatom, száz százalékos a tagdíjbefizetés. Az egyesületek saját működésükre 1995-ben nyolcmillió forint körüli összeggel rendelkeztek. Hogy mennyi pénzük jutott különböző programokra, azt nehezen lehetne áttekinteni, csak jelzésként említem, hogy a grafikusművészek szövetségének mintegy két és félmilliós forgalma volt. Nincsenek alkalmazottak, nincs társadalombiztosítási járulék. A szolgáltatásokat megvásároljuk.

- Vagy maguk a művészek végzik a munkát. Ez viszont afféle amatőrizmusnak is tekinthető, amely nem sokáig tartható a versenyszellemen alapuló társadalomban.

- Az elképzelés az, hogy létre kell hozni egy menedzserirodát. De hát maga a szövetség is csak három hónapja működik. Áldozatokat kellett, kell hozni, különben megint elmúlik ötven év, anélkül, hogy történne valami. Tény, hogy Koppenhágában is összesen csak két alkalmazottja van az európai szervezetnek, minden országban kis irodák működnek, de hát az infrastruktúra feltételrendszere is megváltozott. Minek iroda, titkárnővel, amikor itt a hordozható telefon, a hihetetlenül gyors információval, huszonnégy órás kapcsolattal?

- A menedzseriroda létrehozása mellett a művésztársaságok szövetsége szeretné megrendezni a művészetek börzéjét is. Mi ez és mikor kerülne rá sor?

- Olyan komplex program lenne ez, amely lehetővé tenné a kortárs magyar művészet széles látószögű bemutatását, több lenne tehát, mint egy néhánynapos művészeti vásár.

Tárlat, szimpózium és vásár valamiféle ötvözeteként a szakma és a nagyközönség számára egyaránt alapos tájékoztatást nyújtana. A börze talán már jövőre létrejön, a menedzseriroda magja lényegében már működik, létezik egy csapat, amely az Art Forumot, a szövetség lapját készíti. Az első szám már megjelent, tavaszra napvilágot lát a második is.

- Addig is jó néhány ember intenzív munkájára van szükség az előrelépéshez. Személy szerint neked is sok energiádba kerül a szervezés, amely az eddigi eredményekkel a hívek mellett nem kevés támadót, mondhatni ellenséget szerzett neked. Miért csinálod?

- "Szerencsés" világból jöttem, ahol nap mint nap meg kellett küzdenem, ellenálló lettem. Románia, Bukarest, Kolozsvár, ahol a pályámat kezdtem, más kulturális közeget is jelent. Itt nem voltak ellenségeim, nem voltam benne klikkekben. Természetesnek tűnt, végrehajtandó feladatnak mindaz, amit csináltam. Mikor a fiatal romániai képzőművészek kiállítását szerveztem Szombathelyen, Németh Lajos gratulált és jelezte, rám is számít a reformfolyamatban. Találkoztunk később is, azután azonban hamarosan meghalt. Úgy gondoltam, mások folytatják a munkáját. Csak később vettem észre, hogy nem így van. Persze hiába dolgoztam volna, ha a többiek nem állnak végül mellém, s közös erővel nem dolgozunk azon, hogy olyan megoldásokat keressünk az átalakulásban, amelyek valóban előremutatóak, amelyek minden szélsőségtől mentesek, s valóban a kortárs magyar művészet ügyét szolgálják.

- Köszönöm a beszélgetést.

(Bp., 1995. december 15.)

* A művészeti írói szakosztály nem szűnt meg. (A Szerk.)

Kovács Géza

Gondolat - és emlékforgácsok

az 1995. évi Nagyatádi Nemzetközi Faszobrász Szimpozionról

Az 1995. évi Nagyatádi Nemzetközi Faszobrász Szimpozion 1995. július 28-án kezdődött, és tulajdonképpen csak 1995. október 5-én fejeződött be. Résztvevői és segítői voltak:

nagámi — azaz Nagy Gábor Mihály, budapesti szobrászművész, aki az 1994. évi, Negyedik Országos Faszobrászati Kisplasztikai Kiállításon azt a díjat nyerte, hogy a tárlatot és a nyári szimpozionokat rendező nagyatádi művelődési ház költségén vehet részt a legközelebbi nyári nagyatádi szimpozionon.

Foon Sham — szobrászművész, aki az USA-beli Marylandi Állami Egyetem professzora, s az egyetemétől kapott ösztöndíjjal megfizette ellátásának minden költségét a szimpoziont rendező művelődési háznak, s annak a faanyagnak az árát is, amiből ötméteres plasztikáját készítette.

Petrovics József — szobrászművész, aki New Yorkban tanít szobrászatot magántanítványainak, csaknem azóta, hogy nyolc éve kivándorolt Amerikába a családjával. Megfizette ellátásának költségeit, s egy olyan szilfából alkotta meg szimpozioni művét, amelyet 11 éve kapott a budapesti Városliget Anonymus-szobra melletti fák kivágásakor, s azóta édesapja gödöllői portáján tárolta, vele hozatta Nagyatádra.

Lelkes Márk — a budapesti Képzőművészeti Egyetem III. évfolyamos szobrászhallgatója (érdekes kifejezés, nem?), aki asszisztensi, tolmácsolási szerepet is vállalt és kapott kosztért-kvártélyért a rendezőktől, és persze faanyagot is, így hát alkotott is kisebb-nagyobb plasztikákat.

A felsoroltakon kívül Pacskó Ferenc a szobrászok asszisztense volt, segédkeztek a munkálatokban a Szoborpark őrei: Cseh János, Marai György, Papp János és Pénzár Jenő, aki szabadidejében videoműsort készített a szimpozionról. A szobrászok gazdaasszonya Vékony Jánosné volt, az alkotóidény eseményeit Durgó Tibor fotódokumentátor örökítette meg képekben.

Czimbalek János vendéglős szolgáltatta az étkeztetést.

Rövid ideig, de részt vett a szimpozion életében Varga Géza Ferenc szobrászművész, aki 1984-től 1988-ig a nagyatádi szimpozionok művészeti vezetője volt, Cserny József Kossuth-díjas formatervező, Wehner Tibor, Sárkány József, Lóska Lajos művészettörténész, Merész Emese, aki 1976-ban, Büttnerné Bódy Ágnes, aki 1977-1984-

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB GALÉRIA

1136 Budapest, Tátra utca 20/b.

A Magyar Papírművészeti Társaság
szeretettel meghívja

NYOLC LEHETŐSÉG

című kiállítására

A kiállítást megnyitja
WEHNER TIBOR
művészettörténész

2000. április 19-én, 18 órakor

Megtekinthető
2000. április 19. – 2000. május 05.
Hétköznap: 14–20 óráig

Kiállító művészek

BUTAK ANDRÁS
KOVÁCS PÉTER BALÁZS
LÉVAI NÓRA
PATAKI TIBOR
SEJBEN LAJOS
SÓVÁRADI VALÉRIA
SZÉKELYI KATI
ZSANKÓ LÁZSLÓ

■

A művek létrejöttét
és a kiállítást támogatta

A Magyar
Alkotóművészeti
Közalapítvány
és a
Magyar
Papírművészeti
Társaság

Az Újpest Galéria
és a Magyar Papírművészeti Társaság
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

BUTAK ANDRÁS

grafikusművész

VÁLTOZÁSOK

című papírművészeti kiállításának
megnyitójára

1997. október 7.
(kedden 17 órakor)

A kiállítást megnyitja:

WEHNER TIBOR
művészettörténész

Budapest, IV. ker. Árpád út 66.
Megközelíthető a 3-as METRÓ végállomásától.
Nyitva: naponta 11-18 óra között
1997. október 7-november 2.

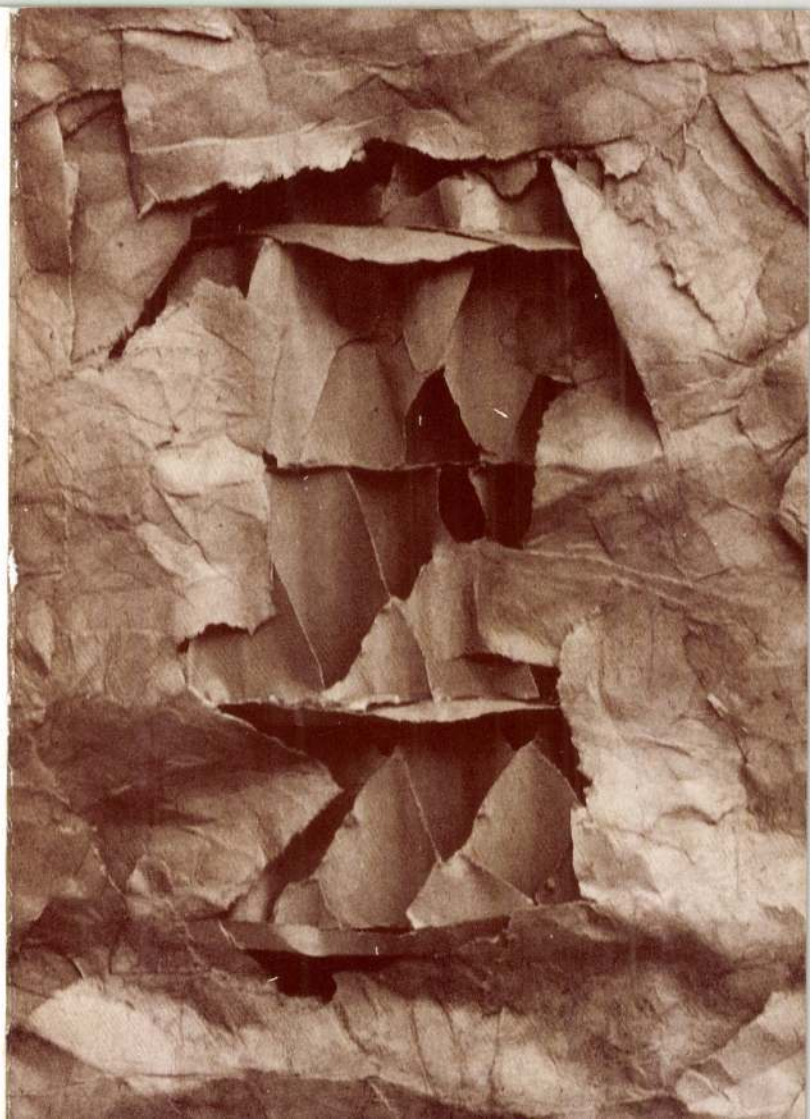

BUTAK ANDRÁS

NYOLC LEHETŐSÉG

A Magyar Papírművészeti Társaság Kiállítása

BUTAK ANDRÁS
KOVÁCS PÉTER BALÁZS
LÉVAI NÓRA
PATAKI TIBOR
SEJBEN LAJOS
SÓVÁRADI VALÉRIA
SZÉKELYI KATI
ZSANKÓ LÁZSLÓ

ÚJLIPÓTVÁROSI
KLUB GALÉRIA
1138 Budapest, Tátra utca 20/b.

2000. április 19. – 2000. május 05.

„Leporelló"

Lévai Nóra
1098 Budapest, Csengettyű u. 21.
(06-1) 281-5637

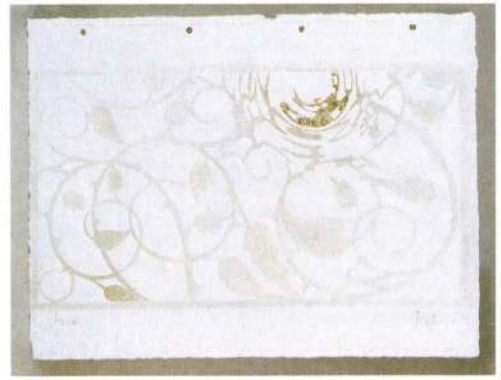

„Pompei"

Pataki Tibor
1077 Budapest, Király u. 67.
(06-1) 351-4902

A művek létrejöttét
és a kiállítást támogatta:

A Magyar
Alkotóművészeti
Közalapítvány
és a
Magyar
Papírművészeti
Társaság

Kiadó: Magyar Papírművészeti Társaság
Nyomdai előkészítés: Arbako Bt.
Nyomda: Nalors Grafika Kft.

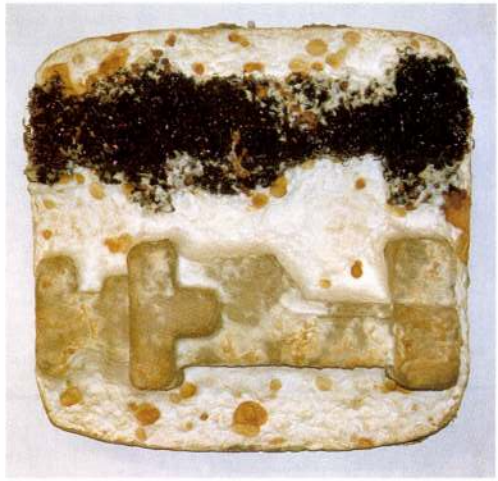

„Kapcsolat"

Sejben Lajos
6722 Szeged, Nemestakács u. 1.
(06-62) 329-103

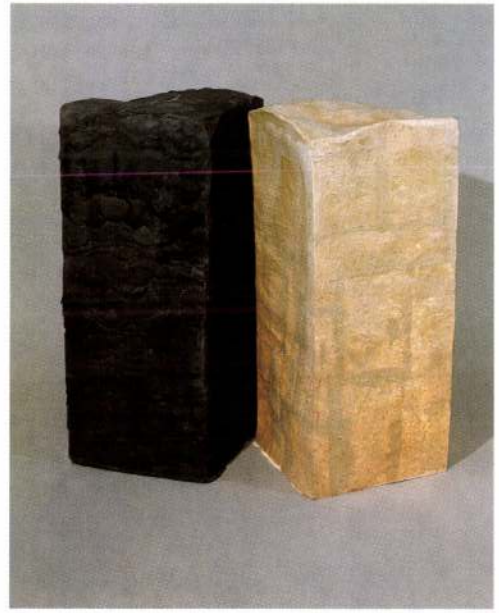

„Ellentét-Pár"

Sóváradi Valéria
1028 Budapest, Kossuth Lajos u. 14.
(06-1) 376-8428

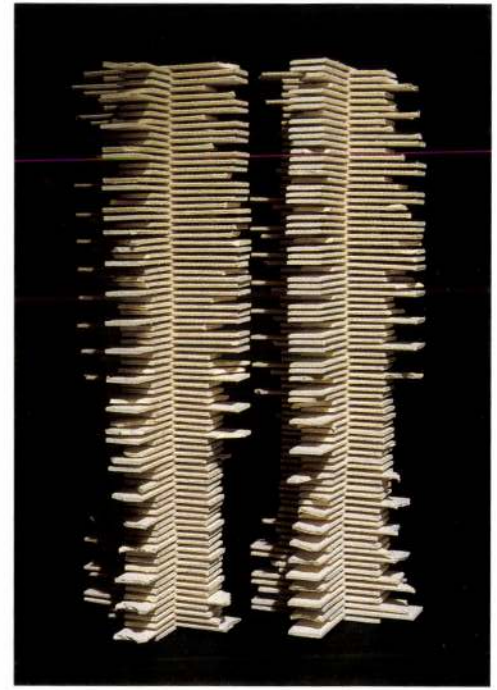

„Egyensúlyi helyzet"

Székelyi Kati
1024 Budapest, Keleti Károly u. 33.
(06-1) 316-9707

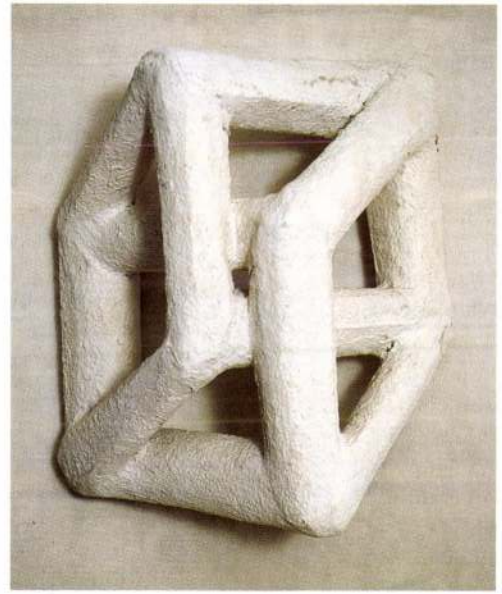

„Paradox kocka II."

Zsankó László
1046 Budapest, Ugró Gyula u. 17.
(06-1) 230-4724

Az Újpest Galéria
és a Magyar Papírművészeti Társaság
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

BUTAK ANDRÁS

grafikusművész

VÁLTOZÁSOK

című papírművészeti kiállításának
megnyitójára

1997. október 7.
(kedden 17 órakor)

A kiállítást megnyitja:

WEHNER TIBOR
művészettörténész

Budapest, IV. ker. Árpád út 66.
Megközelíthető a 3-as METRÓ végállomásától.
Nyitva: naponta 11-18 óra között
1997. október 7-november 2.

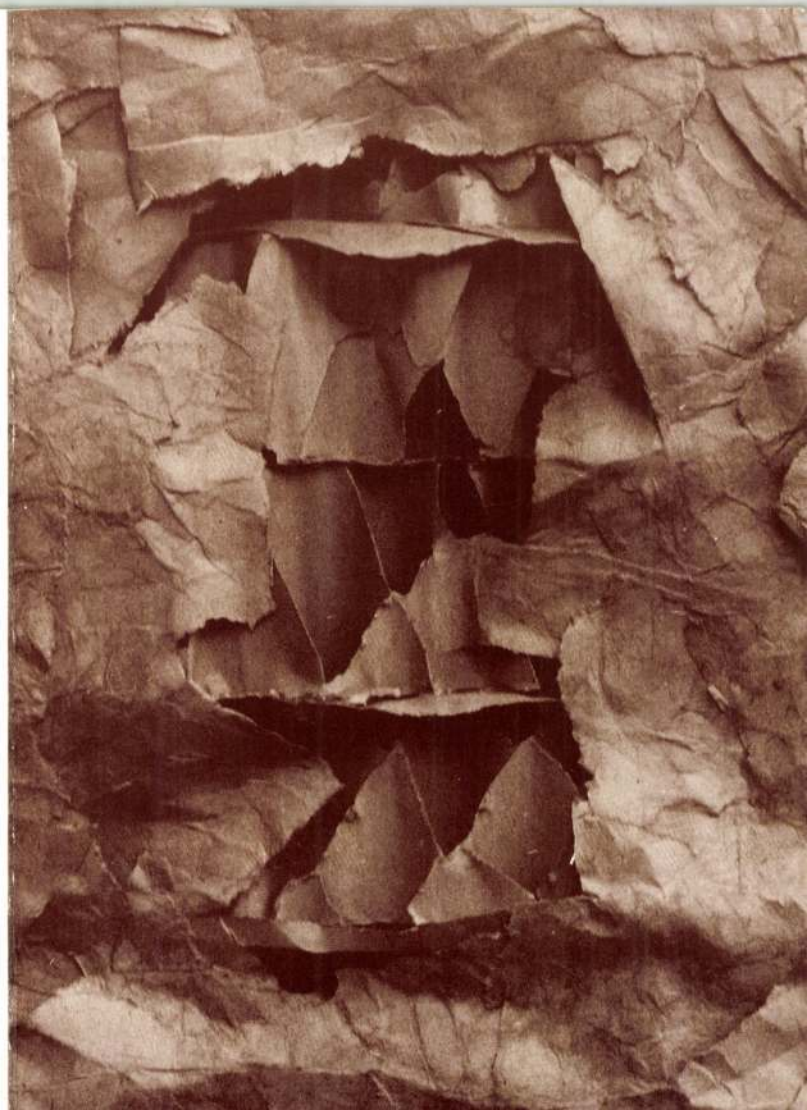

Tárlatajánló

Kisgrafika 2004

Az Újpest Galéria nem először ad otthont nemzetközi kisgrafika-kiállításnak. Több mint húsz évvel ezelőtt, Tihanyban indult a kezdeményezés, amely közös bemutatkozási lehetőséget kínált a műfaj kortárs képviselői számára. 1992-től került át a helyszín Újpestre, ahol immár a hetedik alkalommal rendeznek tárlatot a legfrissebb anyagból. A műfajról és a bemutatásra kerülő munkákról *P. Szabó Ernő* művészeti író, a kiállítás megnyitója tájékoztatta lapunkat.

A tárlat megnyitóján Újpest Önkormányzatának nevében (képünkön balról jobbra) dr. Chikány Gábor, a közművelődési, oktatási bizottság elnöke, a grafikusszakma képviseletében P. Szabó Ernő művészeti író és Butak András grafikusművész köszöntötte a kiállítás alkotóit

Újpest Önkormányzatának egyik díjazottja: Kántor Jenő grafikusművész

(Fotó: Zalka István)

A szakember szerint a kisgrafika napjainkban az egyik legnépszerűbb képzőművészeti műfaj, hiszen a sokszorosított képek könnyebben eljuthatnak a gyűjtőkhöz, mint az egyedi alkotások. Számos érdeklődő nem rendelkezik jelentősebb pénzösszeggel, de szereti a szép műveket. Alkalmanként közülük kerülnek ki azok, akik megengedhetik maguknak, hogy kiválasszanak és megvásároljanak egy-egy munkát. A kisgrafika néhány évtizede még a sokszorosított grafika szerves része volt, mára azonban önálló műfajként tartják számon. Formai kötöttsége, hogy mérete nem haladhatja meg a húszszor húsz centimétert. Idetartoznak a nyomtatványok, a könyvillusztrációk, az ex libris-ek, illetve az egyéb alkalmazott grafikák. E képek nem toll- vagy ceruzarajzok, hanem sokszorosító eljárással készült alkotások. *P. Szabó Ernő* beszámolt arról, hogy a legutóbbi kiállításra nyomtatóval előállított komputernyomatok is érkeztek, ám azóta a számítógépes grafika hívei önálló egyesületet hoztak létre, és önállóan állítanak ki. Újpesten ezúttal a műfaj klasszikus technológiával készített műalkotásai láthatók. Ilyen a magasnyomás - elsősorban a fametszet -, amelyet a középkor óta előszeretettel alkalmaznak a művészek, valamint a kevésbé erős kontúrokat mutató linóleummetszet. Ugyancsak hagyományos módszer a mélynyomás, amely elsősorban a rézkarcot, illetve a foltmaratást rejti magában. A síknyomással készült litográfiák, azaz kőnyomatok is megjelennek a tárlaton, és ott vannak az 1960-as évektől népszerű szitanyomatok is. A kisgrafikai biennále nem titkolt célja, hogy életben tartsa ezeket a nemes eljárásokat, és egyben bátor kísérletre biztasson. Az újpesti kiállítást követően az anyagot számos művészeti középiskolában is bemutatják, ahol a diákok közelről is tanulmányozhatják a különféle technikákat.

Az Újpest Galéria kiváló adottságaival méltó helyszíne a kiállításnak - vallja a szakember. A belvárosi „divatgalériákkal" szemben itt számos törekvés helyet kap, valódi műhelyről beszélhetünk. Számos újpesti kötődésű művész munkája kapott helyet a tárlaton. Annak idején *Butak András*, a Magyar Grafikusművészek Szövetségének elnöke, a Magyar Grafikáért Alapítvány elnöke kezdeményezte, hogy a biennále ebben a városrészben találjon otthonra. Szinte természetes, hogy a Munkácsy-díjas grafikusművész - gipszmetszeteivel - maga is a kiállítók között van.

A bemutatásra kerülő munkák között száznál is több a magyar alkotás. A külföldi művészek számára évek óta igen vonzó a biennále, a művek mintegy harmada a határon túlról érkezett. P. Szabó Ernő művészettörténész megjegyezte, hogy a külföldi képek feltűnően merészebbek, színesebbek, mint a hazai kisgrafikák, több bennük a humor. A hagyományok szerint díjazásban azonban csak a magyar művészek részesülnek. Az idei tárlat anyaga alapján a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának díját *Kőnig Róbert* és *Szőnyi Krisztina* megosztva kapta. A Magyar Grafikusművészek Szövetsége *Nagy Gábor Györgyöt*, a Magyar Grafikai Alapítvány *Varga Zsófiát*, a Magyar Alkotóművészek Egyesülete *Borgó György Csabát* tüntette ki. Újpest Önkormányzatának díját *Kántor Jenő* és *Szirányi István* vette át.

A neves művészeti író végül arról számolt be, hogy a kiállított anyag - a művészek felajánlása nyomán - a Magyar Grafikáért Alapítvány tulajdonába kerül, amely immár több mint 1200 grafika birtokosaként alkalmi kiállításokat, hazai és nemzetközi bemutatókat tart.

A Kisgrafika 2004 című kiállítás október 10-ig látható az Újpest Galériában (Árpád út 66.).

R. A.

Szőnyi Krisztina: Szék-levél

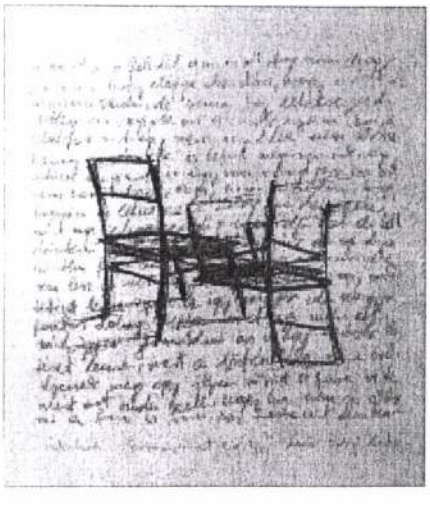

Olvasóink írják...

Időbank

Gyakran, egyre többünkkel fordul elő, hogy meg kellene javíttatni valamit, de nincs pénzünk szerelőt hívni... Nyugdíjasok, kismamák és mások között több helyen terjed az időbank, mely szerint én megjavítom egy kismamának a vízcsapját, villanyt szerelek, ő pedig kimossa a ruhámat...

Időmilliomos rokkantnyugdíjas vagyok, Újpesten és környékén vállalnám, hogy koordinálom a felajánlásokat és az igényeket, az érdekelteket összehoznám egymással. A fentieket kiegészíteném olyan lehetőséggel, hogy aki nem tud munkát felajánlani mondjuk egészségügyi okok miatt, de van egy feleslegessé vált műszaki cikke, egyéb tárgya, azzal is „fizethet" annak, akivel megegyezik. Kedvcsináló felajánlás: Megbízható férfi napi- és nagybevásárlást vállal rendszeresen, szüksége lenne egy szobakerékpárra. Talán van olyan intézmény, vállalkozó, aki segítene, pl. ingyenes hirdetési lehetőséggel, weboldalkészítéssel stb. A telefonszámon: 06-30-443-6835.

Helfrich Zoltán

AZ ERNST MÚZEUM

DOROTTYA

GALÉRIÁJA

■ BUDAPEST ■

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait kiállítás-megnyitónkra
és a hozzá kapcsolódó programokra

Girls&Guns

Kiállító művészek:

Sheila Butler, **Nina Czegledy**, **Michelle Kasprzak**, **Sally McKay**, **Paola Poletto** (Kanada) és **El-Hassan Róza** (Magyarország)

augusztus 10., kedd

18.00	köszöntőt mond:	**Michael Danagher** úr, Kanada ügyvivő nagykövete
	a kiállítást megnyitja:	**Süvecz Emese**, művészettörténész
18.30	performansz:	**Michelle Kasprzak**
19.00	fogadás	
19.30	*A harcos nő mint szex-ideál* – nyilvános beszélgetés a művészekkel	
	moderátor:	**Süvecz Emese**, művészettörténész

Megtekinthető: 2004. szeptember 4-ig, hétfőtől szombatig 10-18 óra között.

The Ernst Museum's Dorottya Gallery cordially invites you and your friends to the opening of the exhibition and the connecting programs

Girls&Guns

Artists:

Sheila Butler, **Nina Czegledy**, **Michelle Kasprzak**, **Sally McKay**, **Paola Poletto** (Canada) and **Róza El-Hassan** (Hungary)

on Tuesday, 10 August

at 6 p.m.	greeting by	**Mr Michael Danagher**, chargé d'affaires Canadian Embassy
	opening speech by	**Emese Süvecz**, art historian
at 6.30 p.m.	performance by	**Michelle Kasprzak**
at 7 p.m.	reception	
at 7.30 p.m.	*The warrior woman as sex-ideal* – public discussion with the artists	
	moderation by	**Emese Süvecz**, art historian

The exhibition is on view until 4th September, Monday to Saturday, from 10 a.m. to 6 p.m.

Az Ernst Múzeum Dorottya Galériája
Budapest V., Dorottya u. 8. • tel./fax: (36-1) 266 08 77
e-mail: dorottya_galeria@axelero.hu • www.ernstmuzeum.hu
MTA Művészettörténeti Kutató Intézet
Budapest
Uri u. 49.
1014
DÍJ HITELEZVE
BP. 62. 1376
A Nemzeti Kulturális Alapprogram, a Kanadai Nagykövetség, a Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága és a Nádasdy Alapítvány támogatásával.
The show has been realised with the kind support of National Cultural Fund, the Embassy of Kanada, the Municipal Government of Budapest, Cultural Committee and the Nádasdy Foundation.
Canada
2.00
full set!
© Sally McKay

Butak András grafikus

L. L.: Butak András

Művészet, 1983. június

Butak András grafikus

Lóska Lajos: Raj '82

Művészet, 1983. február

Butak András, grafikus

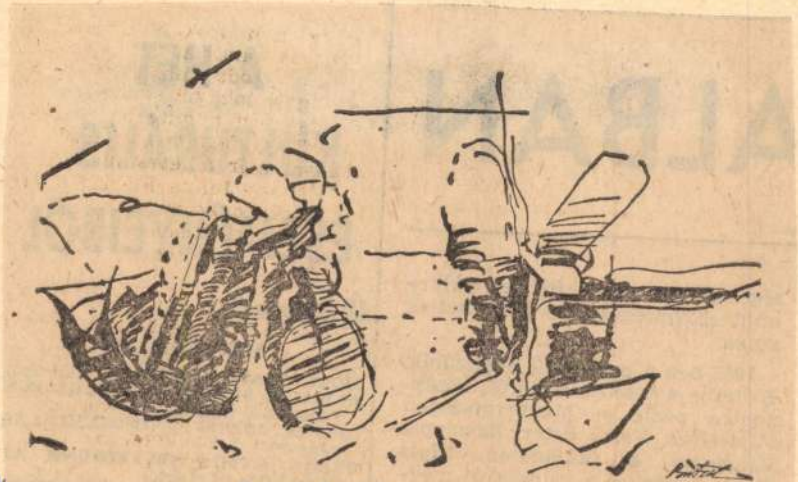

Butak András rajza

Butak A

6.

Élet és Irodalom Bp. 1983. febr. 25. XXVII/8

Bulah András, grafikus

1 rajz : repr.

Bulah András : Növényi alakulás, 1983 9.

Mozgó Világ, Bp. 1983 repr. IX/9.

Bułak András, grafikus festő

1. mű: repr.

Bułak András: Tájakció - 1982 Millé Klet

Mozgó Világ, Bp. 1983. szept. IX/9.

Butak András, festő
grafikus

BUTAK ANDRÁS 1948-ban született Bukarestben. Festészetet, grafikát tanult a kolozsvári Képzőművészeti Főiskolán. 1981 óta él Magyarországon, bel- és külföldi kiállítások rendszeres résztvevője.

— : Munkásszem

Mozgó Világ, Bp. 1983. szept.

Boróka 2

IX/9.

Bułak András, [grafikus]

L: Gál Tamás

Vadas József: [ét nélkül 12.

Étet és] rodalom Br. 1984. már. 2. XXVIII/9

Butal András

A salgótarjáni rajztiamák

Mogyor Nemzet 1985. 1. 15.

Buták András

▲ *Három művész, Buták András, Elekes Károly és Molnár László közös tárlaton mutatkozik be mától a Budapest Galéria Kiállítóházában. A grafikák szeptember 20-ig láthatók.*

Népszabadság, 1986. VIII. 5

Butak András

P. Kucs Julianna: Hely nyelv mezné versenyezni véled?
Emlékkiállítás és csoportos bemutató a Lajos u-ban

Népnabadság, 1986. IX. 10.

Butak [redacted] András

Rajzbiennálé Salgótarjánban

Salgótarján, 1986. XI. 18.

Butak András

Barabás Márton

MŰVÉSZET 1985/2/61

Butak András

Három grafikus kiállításának ad otthont a Budapesti Galéria Lajos utcai kiállítóháza. Butak András, Molnár László József és Elekes Károly egyaránt erősen vonzódik a természethez; annak alakzatait, megjelenési formáit ábrázolják művészien. A tárlat augusztus 5-től szeptember 20-ig tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1986. VIII. 2.

Butak András, grafikus

L: Kántor Jenő

Vadas József Mini Stúdió

13.

Élet és Irodalom Bp. 1985 márc. 15 XXIX/11

Butak András

BUTAK ANDRÁS, Budapesten élő és alkotó grafikusművész munkáiból nyílt meg kiállítás tegnap a miskolci Szakmunkás Galériában. A művész több mint félszáz alkotását felsorakoztató tárlatot május 17-ig látogathatják az érdeklődők.

Népszabadság, 1987. IV. 23

Butor András

Kiállítás a Budapest

Galériában

Magyar Hirlap 1986. VIII. 27.

Butak András, II. évfolyam,

grafikusművész

Derkovits öszföndíjas (beszámoló) kállítása, az Ernst Múzeumban látható, 1985. márc. 1.–10.–ig.

Műcsarnok. Kamaratemei
1985 márc.

BUTAK András *102*
Bukarest, 1948.
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus
(1981 óta Magyarországon él.)

Banner Erdély

definíciójára tett kísérlet
az uj társadalmi formákon
belül
2/ a művészek szerepváltozásai
a társadalmon belül
3/ az osztrák "különut"

zakolás /még kidolgozandó/
- 50-es évek
- 60-as évek ..... stb.

---

lőre vázlatos és rugalmas keret amibe
ió beillene. Fő feladata az lenne,
rális örökségének relativ egységét
tassa be.

BUTAK András

SALAMON Nándor? Zászlóbontás : A Magyar Vizfestők Társas
Szombathelyen. = Vasi Szemle, XLV. évf.5.sz. 1991
454, 455. p.

BUTAK András

LÓSKA Lajos: Növényi strukturák : Butak András garfikái, objektjei, könyvei. = Müvészet, 26, 1985, 8. 20 - 23. ,ill.

Kinek kényelmetlen a professzor?

Értesülésünk szerint *egyre nagyobb port kavar* az a *tudományetikai ügy* szakmai körökben, amit ma már jobbára *Fehér kontra Kárteszi* ügyként emlegetnek. Bár *dr. Fehér János* professzort a népjóléti miniszter *szigorú megrovásban* részesítette március végén (miután az MTA és az Egészségügyi Tudományos Tanács illetékes bizottságai is kimondták korábban: a professzor és társai *tudományetikai vétséget* követtek el egy gyógyszerkipróbálás során!), a jelekből ítélve a tudóstársadalom nehezen tudja megemészteni a precedens értékű esetet.

A *Népszava* tudomására jutott, hogy még *Surján László* döntését megelőzően a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének (MTESZ) elnöke bizalmas levélben közölte a Népjóléti Minisztériummal: amennyiben a miniszter elmarasztalná Fehér János professzort, az MTESZ *nem kívánja őt védnökként szerepeltetni* a szervezet által (is) rendezendő őszi nemzetközi konferencián. (Mellesleg a kongresszus *fővédnöke maga Surján László* miniszságok és Egyesületek Szövetségének, azaz a MOTESZnek.)

A levéllel kapcsolatos kérdéseinkkel megkerestük *Náray Szabó Gábort*, az MTESZ elnökét, aki *nem volt hajlandó kommentálni* írása tartalmát, és nem is kívánt beszélni annak részleteiről. Ezzel szemben *többször megerősítette:* Fehér professzor cselekedete *nem volt olyan súlyú*, ami miatt egy tudóst tönkre kellene tenni. *„Mindannyiunkkal előfordulhat, hogy vétkezünk, de a büntetésnek mindig arányban kell állnia a cselekedettel"* — mondta az elnök, megállapítva: a miniszteri szigorú megrovás is *csupán figyelmeztetésként értékelhető*, ami csak jelzi, valaki *helytelenül* járt el, ám ez még nem jelent egyet azzal, hogy az illetőt le kellene valamennyi funkciójáról váltani.

Náray-Szabó Gábor az ügy kényes voltát többször is hangsúlyozva kifejtette, hogy a kongresszusi védnök személyéről *a részt vevő szervezeteknek kell dönteni*. Így ő nem nyilatkozhat erről, hiszen majd ezek a szervezetek vonják le a szükséges

BUTAK András

Vadas József

Természet - rajz

[Budapest Gal. Lajos u.: Molnár László József, Eleres Károly, Butak András]

Élet és Irodalom, 1986. aug. 29. 13.

lek problematikájához kapcsolódó)
tározta meg.
vizsgálni és felfrissíteni, húsz év
üvészettörténetírást foglalkoztató
gyelembe vételével. Bizonyos, hogy
ginél nagyobb hangsúlyt igényelnek
írás és intézményei, valamint a mű-
alom történetére vonatkozó kutatá-

i felülvizsgálat lehet a kiinduló
l szükséges közelítésnek az itthon
ázisán művelt "egyetemes" és a ma-
szettörténet között, amelynek mes-
egyre tarthatatlanabb.
ni stúdiumok egyben az intézet in-
alánosabb értelemben intellektuális
igen fontosak. Ide tartozik az a
e studiumok könyvtári bázisának
fejlesztésére vonatkozik.

örténetére vonatkozó dokumentációs

etnek alapításától fogva kötelezett-
ogy létrehozásakor a Magyar Tudomá-
ügyi tárcától átvett művészettörté-

Butak András

P. Szűcs Julianna

Mely nyelv merne versenyezni véled?

Emlékkiállítás és csoportos bemutató a Lajos utcában

[Kiagyós Sándor — Butak, Molnár Lánló József. Elekes Károly]

Népszabadság, 1986. szept. 10. 7.

Az üveg éve

A Balaton legszebb pontján, a Tihanyi-félszigeten magasodó kolostorból lett múzeumban *1990. június 1. és október 31.* között rendezték meg az első *Üvegtriennálét.* Nyáron itt látogató látogatót ér, ottlétemkor is a német beszéd keveredett az olasszal, és amitől már elszoktunk, a relatíve kis termekben a sok fényképezőgépes turista egymást lökdöste. Optimális helyet találtak tehát a bemutatónak a rendezők.

Igaz, kicsit későn született meg ez a kiállítássorozat, hiszen most nem beszélve a 30 éve működő grafikai biennáléról, már a hetvenes években létrejött textil- és kerámiabemutatók is jubilálnak. Ami a legaggasztóbb, az az, hogy éppen egy olyan időszakban született, amikor a kultúrára nemigen van pénz. Köztudott, hogy a kultúra hosszú távon megtérülő befektetés, és a szegény országok illetékesei, így a mieink is, luxusnak tekintik, pedig az élet minőségi változásának elengedhetetlen feltétele.

A magyar üvegművészet is, miként a hazai textil vagy kerámia, a hetvenes években kezdett el önmagára találni. Addig ugyanis az üvegművészet inkább mint iparművészeti ág létezett. Megvoltak ugyan az üvegszobrászat előzményei, hiszen *Vilt Tibor* és *Schaár Erzsé-*

BUTAK Andrzej

Környvtárnyak c. kiáll. 1993

10. 49. p.

Új Mír. 1993

ARTIKELKATEGORIEN

(Orientierungshilfe zur Festlegung des Artik

Kategorie I (ca. 250 - 450 Zeilen)
Künstler mit Weltgeltung bzw. von internati

Kategorie II (ca. 80 - 250 Zeilen)
Künstler von internationaler Bedeutung, Ins
Nationalkunst, einer übernationalen oder na

Kategorie III (ca. 25 - 80 Zeilen)
Künstler von nationalem Rang, die einen ori
oder regionalen Kunst, Richtung oder Gattu

Kategorie IV (ca. 10 - 25 Zeilen)

BUTAK ANDRÁS

LÓSKA Lajos: Rajz 90. = Uj Müvészet, I.évf.3.sz. 1990 13.p.

BUTAK András

90 3. 13
91 9. 45

Új Művészet

BUTAK András

2. 16. p. – szereplése XIV. O.G.B.
5. 56. p és ill
10. 59. Varadinum'92

Új Müvészet 1992

BUTAK András

Butak András : Pécs,Ifjusági Ház Galériaája, 1984 szept.14.-ok.t.8. Bp.: Fiatal Müvészek Studiója, 1984 [6] p. ill. lep

BUTAK András

Kiáll. Szines vir. Bp. Ernst, 1993
ism. Kovátr Albert – Holmi 1993/5. 766.

ÁRAK .....

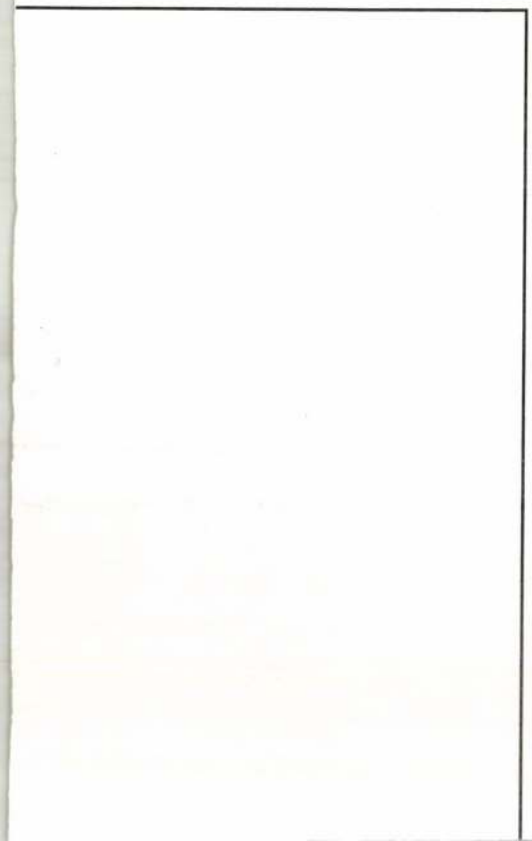

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját az
ART-TODAY Képző- és Iparművészekért ALAPÍTVÁNY
gyűjteményének kiállítására,amely

1993. IV. 13-19-ig

---

látható a
CSÓK ISTVÁN GALÉRIA GRAFIKAI és ÉREM KABINETTJÉBEN.

A kiállítást megnyitja:

BUTAK ANDRÁS

1993. IV. 13-án, 18 órakor

A műalkotások vásárlói az alapítvány célkitűzéseit támogatják.
Budapest V. ker. Váci utca 25. /naponta 10-től 18 óráig/

GRAFIKAI ÉS
ÉREM KABINET
GRAPHIK UND
MÜNZKABINET

BUTAK András

Lóska Lajos: Épülő-pusztuló formák : Butak András kiállit á-
sa. = Uj Müvészet, III.évf.3.sz.1992 60.p.ill.

Miskolc: József Attila M.Kvt., 1991

Преображенску цркву у Сентандреју. Богородичин сто пренет је у српску цркву у Сантово. На њему се налази икона Богородице са Христом и композиција Сусрет мајки. Између ове две иконе је картуша са записом: „

51

На Богородичином престолу цркве у Мајшу налази се запис: „

52

Enciklopedija likovnih umjetnosti III, Zagreb 1964, 469.

53.

Sztoján D. Vuicsics, *A Pesti szerb templom*, Budapest 1961, 21.

54

Приликом обиласка српских цркава у Мађарској 1971. године, с циљем да се припреми изложба „Иконе српских цркава у Мађарској", приметили смо да је црква у Борјаду запуштена, да кров прокишњава, да су скинути прозори и да непозната лица улазе у цркву и разносе старе књиге, црквено-општинску архиву и утвари. Године 1973. сазнали смо да је црква продата месној земљорадничкој задрузи у Борјаду. Крајем марта је Одељење за ликовне уметности Матице српске обавештено да ће задруга ускоро срушити цркву. Одељење је тада упутило мене и арх. Војислава Матића да цркву опишемо и припремимо документацију. Када смо стигли у Борјад затекли смо рушевине цркве. (Фотографију цркве пре рушења направио је месни фотограф.) Иконе и утвари пренете су у српску цркву у Мохачу.

цркава у Барањи. (Једна црква је срушена у току првог светског рата, једна између два рата, а девет цркава је срушено у периоду од 1949. до 1974.) У селу Рац Кожар (Ráczkozár) постојала је српска црва Св. Јована из 1720. То је била једна од најстаријих српских цркава сазиданих после сеобе. Продата је и срушена 1916. У варошици Печвар (Pécsvár), коју су Срби населили после протеривања из Печуја, подигнута је православна црква 1730. Срушена је 1925. Црква посвећена Преносу моштију св. Николе у Српском Хидошу (Ráczhidos) носила је обележја најскромније српске сакралне архитектуре с почетка XVIII века. Била је покривена трском, а звоник је био одвојен од црквене лађе; у доњем делу звоник је био зидан, а у горњем од дрвета. Црква је срушена 1949.

У месту Литоба (Liptód) црква Св. јеванђелиста Луке подигнута је у другој половини XVIII века, а обновљена 1807. Скромна сеоска сакрална грађевина имала је звоник покривен шиндром, а подсећала је на нешто старије цркве у овом крају. Срушена је 1951.

Српска црква Св. три јерарха у варошици Сигетвару (Szigetvár) подигнута је 1752. Срушена 1956.

У варошици Батасек (Bátaszék) подигнута је 1775. српска црква Св. Георгија. Продата је и срушена 1958.

У селу Ланчугу (Láncsok) црква Св. три јерарха подигнута је 1752. Продата је и срушена 1962.

Црква Св. Димитрија у Српском Титошу (Rácztötös) подигнута је 1776, а

Somogyi Hírlap

Ismét megszólalhat a Dunántúl ősi lelke

Képzőművész fórum, kaposvári tárlatok

A művészetek támogatásában átmeneti időszakot élünk: a régi támogatási rendszer kifulladt, új pedig még nem alakult ki. Hiányzik a művészetet pártoló és támogató polgárság.

Ezekkel a szavakkal nyitotta meg *dr. Kolber István*, a megyei közgyűlés elnöke szombaton a Tavaszi Fesztivál keretében rendezett dunántúli művészeti fórumot, melynek témája a képzőművészet volt. Hangsúlyozta azt is: a megyei önkormányzat alapítványokkal és kulturális rendezvényekkel igyekszik támogatni a művészetet, hiszen ez is emeli Somogy megye rangját.

A fórum első előadója *Butak András* volt, a Magyar Képző- és Iparművészeti Társaságok Szövetsége elnöke, s az utóbbi évek változásairól szólt. A legjobb megoldásnak – mint mondta – az látszik, hogy a szövetség tagegyesületek önkéntes tömörüléseként működjön, s minden tagszervezetnek azonosak a jogai, függetlenül attól, hogy menynyi tagja van. A szervezethez elsőként csatlakozott Kaposvár.

Cserny József, a Magyarországi Művésztelepek 1996. Sympozion Társaság elnöke előadásában a találkozások fontosságáról beszélt. Valamikor Kaposvár is szimpozionváros volt, és Somogy megye a bárdudvarnoki, barcsi és nagyatádi alkotótelep létrehozásával rangos nemzetközi művészeti rendezvények színhelyévé vált.

— Néhány éve még Kaposváré volt az ország talán legszebb kiállítóterme, ahol évről évre megrendezhette a város a dunántúli tárlatot. A mostani helyzetben azonban lehet-e vállalni, hogy a fél ország képzőművészeti alkotásait bemutassa? – kérdezte előadásában *Horváth János Milán* festőművész. Az első dunántúli tavaszi tárlatról a korabeli sajtó azt írta: Dunántúl ősi lelke szólal meg itt.

Kaposvár a Dunántúl művészeti központja volt – ezt állapították meg a fórumon. A tárlat fölelevenítésével ismét visszanyeri ezt a rangot.

(Jakab)

BUTAK András

FELVÁSÁRLÁSI ÁRAK

Árak: Ft/kg

	Sertés nagyüzemi	Sertés háztáji	marha	borjú	növ. bika, üsző	selejt juh
Kaposvár Pini Hungary	167	150				
Kapos Ternero Bt	170-175	163	130–135	200–205		130–135
Tab Kaveczky Kft		160-165				
Lábod, ALM Kft	167	—				
Barcs, Húsért Kft	175	160				
Siófok	170-175	150-165				
Siómente Szöv.			120–140	200–230	150-180	
200 kg fölötti sertés			140-145		150-155	

ZÖLDSÉG–GYÜMÖLCS

Kaposvár, Éden kereskedés

paprika	30-80 Ft/db
paradicsom	250-280
káposzta	12
alma	40-90
burgonya	22-26
v. hagyma	12-15
savanyú káposzta	40
tojás	8-9,50

Felfüggesztett börtön a gondatlan veszélyeztetőknek

Fullasztó tetőfedés, több mulasztással

Két ember halálát okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés

ták a vízmelegítőt. Az eldugult kémény gátolta az égéstermékek eltávozását, s a la-

Butqari –
Butsik
Butzman

Tanon
rokkantak
settel nem
tiak évi 12:

Szegén
tandíjkedve
korlátolt sz

Külföld
szakított te
alá esnek.

Az est
meghatároz

D. Buth János
[illegible] 7 l.
Bognár László 1 l.
Buth János 9 l.
l. Képzőmű. főiskolj. kiáll.
1913-14

elelő okmányokat kell bemutatni; ugyan-
im feltüntetésével, azon tárgyakat, amelye-
sztásánál a tanrendi ütközések elkerülése
ılálható tanrend megtekintendő. Az év ele-
a II. félév elején lehetséges.
t questurájában látogatókönyvet (indexet)
cm nagyságú, puha papírra másolt fény-
ıyvben való elhelyezés céljából. A látogató-
e a felvett és a jelentkezésnél már meg-
előadó nevét, melynek alapján a questura
yugtázza a lefizetett összeget. A látogató-
beiratkozó köteles hozni.

. . . 2·— P;
. . . . 10·— P;

EZ IS KELET!

Feljegyzések egy utazásról

Irta: BARCS IMRE

(Alexandria.) Délután négy óra. Hajónk éppen indulóban van. A cigarettaárusokat a rendőrök már hátrább kergették, a lebocsátható hajólépcső lassan elmozdul a kikötőpontonok mellől.

Ebben a pillanatban egy elegáns fiatalember szalad a korláthoz és lekiabál az egyik hátul álló ujságárusnak:

— *Une Bourse Egyptienne!*

A Bourse Egyptienne Egyiptom legelterjedtebb francia ujságja. Az üzletre éhes, fehérlebernyeges arab rikkancs kibújik a rendőrkordon mögül és feltartóztathatatlanul rohan a hajó felé. Egy matróz leszalad a hágcsón és utolsó pillanatban elkapja a feléje nyujtott lapot.

— Vingt millièmes! Húsz millièmes! — üvölt kétségbeesetten az arab a hajón álló fiatalember felé, aki kényelmesen keresgél az erszényében és végül ledob egy pénzdarabot a pontonra. A rikkancs felemeli, megnézi, aztán fejéhez kap és úgy kiabálja:

— Nem tíz millièmesbe kerül, húszba!...

A korlát mellett a fiatalember röhög. Az arab rohan a lassan induló hajó mellett a mólón végig és könyörögve hajtogatja, hogy nem tíz, hanem húsz az ujság ára! Rémes nézni, hogy mit csinál! Leveti magát a földre, újra felugrik és szalad a hajó mellett.

Az utasok fel vannak háborodva a pökhendi, kellemetlen fiatalemberen, aki a hajó biztonságában egy szegény arab ujságárust be akar csapni. Sajnálja tőle azt a pár fillért, ami napi keresetének jókora része! Pénztárcák nyílnak ki és egymásután potyognak a rézpénzek a pontonra. Az arab hálásan bólogat a pénzdobálók felé és az öklét rázza a mosolygó fiatalember irányába, aki ellenséges pillantások keresztüze között megy egy nyugszék felé, letelepszik és kényelmesen kinyitja a féláron megszerzett ujságot.

Vacsoránál senki sem akar vele egy asztalhoz ülni. Feketénél megemlítem a délutáni jelenetet a parancsnoknak és mélyenszántó elmefuttatásba kezdek a gyarmati politikáról, különös tekintettel bizonyos európaiak visszaéléseire.

A parancsnok egy ideig türelemmel hallgat, aztán előszed a zsebéből egy ujságot és rábök a címlap tetejére, ahol vastag betűkkel áll, hogy az ára *tíz* millièmes. Rámnéz és csendesen mondja:

— Mindig vannak érzelmes hólyagok, akik inkább hisznek az elnyomott arabnak, mint az ujság árát tisztességesen megfizető európainak!...

*

(Keleti kikötő.) A hajó lassan siklik a mólók között a kikötőhely felé. Az első osztály fedélzete hirtelen megtelik második és harmadik osztályon utazókkal, akik innét, az »előkelőbb« helyről integetnek a parton várakozóknak.

A kapitány magyarázza:

— Hallgatólagos megegyezés, hogy kikötés előtt feljöhetnek az első osztályba és innen üdvözölhetik ismerőseiket. Még a legrongyosabbnak is fontos, hogy azt higgyék: első osztályon utazott! A parton várakozók persze ép olyan jól tudják, hogy fiuk vagy lányuk, apjuk, anyjuk, rokonuk vagy ismerősük csak fedélközi jegyet válthatott, de *meghagyják egymásnak az első osztály és az »előkelőség« illúzióját.* Nem utaznának olyan társaság hajóján, amelyen tilos lenne kikötés előtt az első osztályból integetni!...

(Haifa.) Este tíz óra tájban taxin megyünk útitársnőmmel a zsidó negyedből az arab fertályon keresztül a kikötőbe. Útitársnőm ideges. Odafent teletömték a fejét merényletekről szóló történetekkel és most nyugtalan pillantásokkal vizsgálja jobbra is, balra is az elhagyott uccákat, amelyeken csak angol rendőrök és búrkalapos gyarmati katonák sétálgatnak kettesével-hármasával, kezükben lövésre tartott fegyverrel.

Hiába próbálom megnyugtatni! »Az emberrel nem igen történnek izgalmas kalandok! Bombamerényletek vagy hasonlók.« Magyarázom, hogy százalékokban kifejezve, roppant kicsiny a valószínűsége annak, hogy egy békésen haladó taxiba arab terroristák belelőjenek. Útitársnőmet azonban mindez nem nyugtatja meg és boldogan sóhajt fel, amikor a narancsraktárak között feltűnik hajónk kivilágított karcsú, fehér teste.

Másnap reggel a fedélzetre hozzák a Palestine Post legújabb számát. A békesség kedvéért természetesen két példányt vásárolok és útitársnőm is, én is olvasni kezdünk. Pár pillanat mulva a hölgy felkiált és diadalmasan mutat egy cikk címére: »*Arab terroristák támadása egy taxi ellen. — Egy angol turista súlyosan megsebesült...*«

Olvasom a cikket. Kiderül, hogy alig öt perccel utánunk egy három tagból álló angol turistatársaság igyekezett bérautón a hajójuk felé. Miközben az arab negyeden haladtak keresztül, »ismeretlen tettes« belőtt az autóba és súlyosan megsebesítette az egyik angolt.

Utitársnőm szemei felcsillannak és lelkesen mondja:

— Erről írj valami őrült izgalmasat!...

Legyintek! A személyes élmény hitelesítéséhez otthon legalább is az kellene, hogy az arab golyója ne az angolt, hanem engem találjon. De úgy, hogy a fejemen menjen be, a hasamon jöjjön ki és már nyugodjak is békével a Karmel hegy temetőjében!...

— Szóval potyán izgultam! — mondja útitársnőm befejezésül, szárazon.

*

(Beirut.) Lóverseny Beirutban. *Altisztek díjugratása.*

Hat francia és egy arab altiszt vesz részt benne. A túlnyomórészt európai közönség francia kedvenceire fogad. A verseny nehéz: három kör, a legkülönbözőbb akadályokkal.

A futtatás megkezdődik. A franciák elöl vannak, a kis arab altiszt hátul galoppozik a lovával. Könnyedén, megerőltetés nélkül veszi a gátakat, de hátul marad. Az utolsó körben azonban halálos biztonsággal az élre kerül és másfél hosszal győz.

Langyos taps, csak az arabok ujjonganak önfeledten.

A győztest elvezetik a tribün előtt. Az előkelő közönség hirtelen beszélgetésbe kezd és az arab altiszt néma csendben, a semmibe néző tekintettel, de hideg mosollyal a szája szélén fogadja a feléje áradó fagyos, feszült, tetetett érdektelenséget.

Felejthetetlen látvány, felejthetetlen élmény! És roppant tanulságos!...

1860 óta
KOZMA KALAP
Külföldi világmárkák!
FINOM ÚRIDIVAT!
Nyári ingkülönlegességek!
KÁROLY-KÖRÚT 3. SZ.

Feltételesen szabadlábra helyezték az amerikai németek szövetségének elnökét

Newyork, május 27.

Fritz *Kuhnt*, a német-amerikai szövetség letartóztatott vezetőjét 5000 dollár biztosíték ellenében feltételesen szabadlábra helyezték.

Vakmerő uccai rablótámadás Csikágóban

Négy előkelő hölgy ékszereit elrabolták Húszezerdolláros zsákmány

Csikágó, május 27.

Vakmerő uccai rablótámadás történt pénteken Csikágóban. Két fegyveres bandita az egyik forgalmas uccán megállított egy gépkocsit és kényszerítette a bentülő négy előkelő hölgyet, hogy adják át ékszereiket és pénzüket. A banditáknak sikerült mintegy 20.000 dollár értékű zsákmányukkal elmenekülni.

AZ EST KÖNYVKERESKEDÉSE
MEGHIVJA
a Pesti Napló olvasóit a június 1., 2. és 3-án tartandó magyar
KÖNYVNAPRA
Könyvsátrunk ez évben AZ EST Erzsébetkőrúti kiadója előtt lesz
ITT adnak autogramot könyveikbe a legnevesebb írók

„Fehér varázsló" az afrikai őserdőben

Albert Schweitzer, a filozófus-orgonaművész csodálatos kórháza jubilál

Irta: KEMÉNY ISTVÁN

Hősi époszt, de legalább is ódát kellene írni róla. A mai kor azonban nem kedvez az époszírásnak... Így hát egyszerű, prózai szavakkal emlékezzünk most meg a század legendás hőséről, akinek nevét ugyan ritkábban és kevesebbeu emlegetik, mint az úgynevezett divatos hősökét, de száz év mulva szobor fogja hirdetni emlékét. És — bár a jóslás mostanában veszedelmes mesterség — mégis meg merjük jósolni: egy évtized sem telik el és regényhős lesz belőle.

Ezt a regényt már régen meg kellett volna írni. Azt, hogy hogyan jutott el dr. Albert *Schweitzer*, a nagy emberbarát, orvos, filozófus és mindenekelőtt: kitűnő orgonaművész, Bach legkitűnőbb méltatója odáig, hogy — *most huszonöt éve* — Lambarenében, Afrika francia részén, kórházat alapítson. Olyan kórházat, amelynek nincsen párja az egész világon.

A strassburgi egyetemen tanított, orgonajátékának híre a föld minden pontján hírt és dicsőséget szerzett számára — és egyik napról a másikra egyszerre pontot tett egész addigi élete után. Elhatározta, hogy elmegy orvosnak Afrikába... Sokszor olvasta, még többször hallotta, hogy milyen testi-lelki nyomorban élnek az őserdők benszülöttei. És minél többet gondolkodott ezen, annál elviselhetetlenebbnek érezte, hogy a »boldog európaiak« oly kevéseet törődnek a távoli földrészek lakóival. *Nem tudtam elhessegetni magamtól a kínzó gondolatokat,* — írta maga Schweitzer abban a könyvében, amely a nagy vállalkozás kulisszatitkait tárta a nyilvánosság elé — *nem volt egyetlen nyugodt pillanatom sem, folytonosan az járt az eszemben, hogy az orvostudomány fejlődése mennyi csodálatos ismerettel és gyógyszerrel ajándékozott meg bennünket a betegségek és a fájdalom ellen és hogy ezeket az ismereteket legelemibb kötelességünk a messzi világokban is alkalmazni.*

Ez volt tehát az előzménye a nagy elhatározásnak. Schweitzer megszerezte az orvosi diplomát és negyedszáz esztendővel ezelőtt elutazott Afrikába. Lambarene-ben telepedett le, mintegy hatvan mérföldre délre az Egyenlítőtől. Különös világ volt ez, különös szokásokkal és az európai ember számára csaknem elviselhetetlen éghajlati viszonyokkal. Schweitzer primitív missziótelepet talált ezen a helyen, azonban úgy érezte, hogy a fejlesztés feltételei adva vannak. És csakugyan: alig egyévi munka után már rendet teremtett a vidéken. Megindult az »üzem«, a kórház megkezdte működését — és ami még nagyobb eredménynek számított: szigorú fegyelemhez szoktak a benszülöttek, akik napról-napra őszintébb csodálattal emlegették a »nagy doktort«.

Egy esztendővel Afrikába való érkezése után Schweitzer telepe már hatszáz méter hosszú, kétszáz méter széles területet foglalt el; három dombon terült el, a középsőn volt az ő házacskája, a másik kettőn misszionárius ház és iskolaépület. Nemsokára tovább terjeszkedtek: már váróterem és barak is épült a betegek befogadására és egyre komolyabban kezdett jelentkezni az elhagyatott vidéken a nyugati civilizáció.

Viszont napról napra világosabbá vált: milyen nehéz szerepre vállalkoztak Schweitzer és orvostársai. Itt nem lehetett válogatni. Minden betegen segíteni kellett, minden operációt el kellett végezni. Néhány hónap mulva a benszülöttek már egész legendakör középpontjába állították a *fehér varázslót*, aki megfoghatatlan dolgokra képes. *Mióta a doktor itt van,* — mondotta egyikük — *csodálatos események történnek. A doktor először megöli a betegeket, azután meggyógyítja, a végén pedig feltámasztja őket...*

A vidék, amelyen a kórház felépült, kedélyesnek igazán nem volt mondható. Schweitzer elmondta egyszer, hogy ezen a lapályon pár évvel a háború előtt mindössze kétszáz fehér ember élt, főleg ültetvényesek, fakereskedők és misszionáriusok. A benszülöttek száma nehezen határozható meg, de annyi bizonyos, hogy szintén csak szórványosan laknak az országban. Lambarene környékének egykori urai például, a galoák ma legfeljebb nyolcvanezren vannak és számuk egyre fogy. A megüresedő területekre pedig a földrész belsejéből emberevő törzsek nyomultak elő. Ha az európaiak idejében közbe nem lépnek, ez a harcias nép már felfalta volna Lambarene környékének lakosságát. Ide telepedett Schweitzer a maga kórházával...

De emberfeletti harcot vívott Schweitzer az anyagiak előteremtése körül is. Amikor Afrikába vándorolt, a szükséges pénzt úgy teremtette elő, hogy ráállozta mindazt, amit Bachról szóló, három nyelven megjelent könyvével és hangversenyeivel keresett. (Ez pedig nem volt csekélység!) Azóta azonban a világ minden részéről kapja a segítést, a támogatást: természetben és pénzben érkezik a jótékony emberek és intézmények hozzájárulása. Mindkettőre szükség van: hiszen, hogy egyebet ne említsünk, amíg valami Lambarene-be érkezik, európai vételárának háromszorosába kerül...

*

Negyed évszázada dolgozik szakadatlanul Afrikában Schweitzer. Nemcsak orvosi téren. A különös környezet még csak növelte munkakedvét. *A tücskök és vízibékák zenéjére* — írja könyvében — *csendesen susognak a pálmák, az őserdőből félelmetes kiáltások hallatszanak, lábomnál az asztal alatt antilop heverészik* ... Lehet így dolgozni? Lehet. Sőt — bármennyire különösen hangozzék is ez — művelt ember jobban bírja az életet az őserdőben, mint a műveletlen, mert olyan pihenésre van alkalma, amely a műveletlenek előtt ismeretlen. Egy komoly könyv nyomán ismét emberré leszünk — mondja Albert Schweitzer.

Huszonöt éve áll fenn a lambarenei kórház és ezalatt természetesen sokat változott. Külsőleg, működésében egyaránt. A betegek száma pedig folyton emelkedett. És a telep fejlődésében csak akkor következett be törés, amikor a világháború második felében Schweitzert *internáltták* Afrikában. De az orgonaművészből lett doktor ez alatt is folytonosan dolgozott. Az internálótáborban írta meg könyvét a kultúra és etika kapcsolatáról, valamint a kultúra hanyatlásáról és ujjászületéséről. Schweitzer optimizmusát nem gyűrik le a megpróbáltatások...

Ma pedig — ma a kórház mintegy ötven épületből áll, az állandó beteglétszám háromszáz körül van, fehérek, feketék vegyesen. A nehéz munka elvégzésében három orvos, nyolc fehér ápolónő és nagyszámú fekete személyzet segédkezik. A betegek pedig messze vidékekről, sokszor többszáz kilométer távolságból jönnek el a nagy doktorhoz, a fehér varázslóhoz, aki otthagyta Európát, sikerei színhelyét, hogy elmenjen feketéket gyógyítani Afrikába.

Nem úgy hangzik mindez, mint a tündérmese? És nem kellene Albert Schweitzerről mégis hősi époszt írni?...

Ülőfoglalkozású egyének, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes »**Ferenc József**« keserűvizet egypohárnyi napi adagokban, esetleg kissé felmelegítve, de lehetőleg mindig reggel éhgyomorra. Kérdezze meg orvosát.

Kondásgyerek az Ernst-múzeumban

Egy őstehetség a kevés közül

(Saját tudósítónktól.) Ő sem kivétel: életével ugyanazt az únott sémát utánozta, mely minden őstehetséget egy nevezőre hoz. Amerikában nem volt, kártyacsatákat nem folytat. Életét nem bővérű képzelet alkotta, nincsenek benne csodás kalandok, sőt életének semennyiben sincs mesejellege. Nem fedezte fel valami különcködő grófkisasszony, aki modellülés közben szeretett bele.

El is felejtem: daliás, pompás legény ez a *Búti* István. Nevét rendületlenül hosszú ű-vel írja, pedig a rövid hangzós Göcsejből került budapestre onnan, ahol nincs zsír, hús és bün, csak: zsir, hus és bün. Mindennek ellenére ő mégis: Búti. Búti István.

Régi ismerősöm. Zalaegerszegen ismertem meg, nem is tudom, hogyan. Gondolom, a képeit nézegettem a Göcseji Hét kiállításán. Nem fontos. Aztán Pesten találkoztam vele. Hatalmas vászonból készült festménytokja olyan volt, mint Gulliverék irattáskája.

— Hova, művész úr — következetesen így szóltam, hiszen voltaképpen az s ezt ő maga úgy szokta kifejezni, hogy neve után f. m. betűkkel rövidíti »foglalkozását«: festőművész. Rosszul mondom, nem foglalkozása ez szegény Búti Istvánnak, hanem: hivatása, ösztöne, élete, végzete, idegzete. Művészetimádata csodálatos és aszkétikus hősiesség jellemzi. Ha megmaradt volna kondásnak, ma valamelyik nagybirtokon már megkapná az egész konvenciót és megélne. Ehelyett nyomorog, szenved, éhezik, mert művész.

Volt béres, kondás, arató. Eleinte megmaradt ősei foglalkozási körében. Csak 1928-ban fedezte fel, hogy festőtehetség. Nem lelkendezik, mikor ezt mondja, látszik, hogy már sokak előtt nyilatkozott meg, így őszintén, lelkiismeretesen. Nem én vagyok az első, aki az élettörténetét megismerem. Rengeteg emberrel találkozott már, segélyért folyamodott vagy tanácsot kért. »Valami öntudatlanul hajtotta belülről« és szülőfalujából, Zalaszentmihályról Szombathelyre vándorolt a helyszerzőhöz, egy zsákkal a hátán. Ez volt háza, szekrénye, ágya, kenyere. Szombathely Zalaegerszegre küldte, Zalaegerszeg Pacsára, Pacsa Zalaszentmihályra, Zalaszentmihály pedig kiűzte a fiát Budapestre 20 pengővel.

Búti Istvánból fővárosi proletár lesz

— És mit kezdett itt?

— Festőművészekhez, szerkesztőkhöz jártam. Lakásom nem volt, éheztem. A Tattersall mellett a bozótban aludtam. Ajánlottak az urak ide is, oda is. Még arról is volt szó, hogy elvégeztetik velem a főiskolát és kiküldenek Olaszországba ösztöndíjjal. Ehelyett a fővároshoz kerültem nyomorgónak, közsegélyezettnek. Most havonta két hétig munkafelügyelő vagyok napszámosok mellett.

— Egyszer egy mozdonyvezető el akart vinni ingyen Kecskemétre, mert egy időben ott akartak elhelyezni a Művésztelepen. De azóta nincsenek ilyen műpártolók. Nem fizetik meg a művészetet. Ingyen akarják a képet. 1936-ban, mikor a Tamás-galériában először szerepelhettem kiállításon, egy műgyüjtő összeválogatta a tíz legjobb képemet és 10 pengőért kérte őket.

— De nem adta oda őket?

— Tizenkét pengőt kértem. Nem volt egy falat kenyerem sem. Lakbéremmel hátralékban voltam. Heti három pengőt fizetek a lakásért a Várna uccában. Sokszor nyolc-tíz héttel is elmaradok, de azért nem teszneek ki.

— Szóval már kiállításon is szerepelt?

— Hogyne, — mondja önérzetesen — legutóbb például az Ernszt-féle gyüjteményes kiállításon. »Kiválóan nagy tehetségnek tartottak.«

— Kik?

— A legnagyobb művészek. Szegény *Vaszary* János, *Csók* István, *Grünwald* Béla, *Rudnay* Gyula, *Komáromi-Kacz* Endre.

Önérzetesen, tisztán mondja a mesterek véleményét. Nem pózol és nem álszemérmeskedik. A magyar paraszt keresetlen őszinteségével szól. Imponálóan őszinte és vasgerincű. Nem akar megalkudni.

„És önt is jobban megemlegetnék velem együtt"

Ezt írta nekem egyik levelezőlapján, mikor arra kért, hogy írjak róla. Irása és helyesírási tudása nem akármilyen! Irtak már nekem háromregényes írók és négyszázcikkes esztéták, akik nem tudtak olyan ösztönös rátapintással bánni az írásjelekkel, mint Búti, aki négy elemit végzett. Idézőjelet, zárójelet, pontosvesszőt, kettőspontot: remekül használja. Helyesírási hibája nincs. Egy grafológus, aki az én írásomról eltalálta, hogy vézna vagyok és undorodom a matematikától, Buti írásáról megállapította, hogy írója öntudatos ember, nagy zenei hajlamokkal rendelkezik, kiváló szín- és térérzéke van.

Most már valóban lehet róla ezt mondani. Régi képein a primitív szemlélet botlásai fedezhetők fel: nem rendelkezett elég perspektivikus ösztönnel, színrakása súlyos volt és darabossá tette a művészetét. De ebben is volt valami ősi dinamika. Egy-egy képe székely ősdallamok, keserves balladák zord hangulatát idézi. Hangulati ábrázolásban még ma sem tért el kezdeti felfogásától. Proletár-művész. Pasztelljei, szénrajzai, akvarelljei, tusrajzai döbbenetes éleslátást árulnak el: munkáin aszott szénhordók láthatók, tüdővészszínű proletárlányok, a külváros csavargói, a kilencgyermekes proletárasszony a maga meredt sztatikájában, egyszóval: Búti közvetlen környezete. Témáit az élet kínálja fel a külváros barakjainak a környékén, a Népliget rejtettebb zugaiban. A Népliget különben is kedvenc területe: didergéseinek, éhezéseinek, álmatlan éjszakáinak szomorú emléke tapad ide. De más is emlékezetessé teszi számára a Népligetet, a nyomorgóknak ezt a metropoliszát: itt kezdett el a természet után rajzolgatni, mert eleinte csak »fejből« dolgozott.

„Búti-féle kiállítás..."

Képeiből vádat érzek. Olyan ez a csomó kép, mint egy vádirat, vagy egy szatira. Búti művészetének ez adja meg azt a magasrendűséget, mely a napi aktualitás fölé emeli az alkotást. Vannak, akik statisztikákkal szolgálják a nemzeti ügyet, mások írással, Búti István a képeibe égeti bele a reformok szükségességét. Sokszor nem a cizellált szónoklat, vagy a rideg törvényszöveg vezet eredményre.

Csók István is ezeket olvasta ki Búti képeiből. Szerinte ez a festő megérdemli a nyilvánosságot. Érdemes lenne egy külön »Búti-féle kiállítást« rendeznie.

Ma még hisz és nyomorog. Hiszi, hogy rá fog irányulni az illetékesek figyelme. Nem könyörög puszta megélhetésért, mert lelkében tudatos művészi ösztön munkálkodik. Azt akarja, hogy vegyék tudomásul, hogy tartsák számon úgy, ahogyan az irodalmi őstehetségeket is komolyan értékelik. Azt kívánja, hogy tudjanak róla és »emlegessék meg«.

És — úgylátszik — nem féltékeny természet, mert őszintén kívánja, hogy e sorok íróját is »emlegessék meg vele együtt«. Magam részéről lemondok róla Búti István javára.

Baráth Ferenc

Buti István [mint] festő

A FALAKON KÍVÜL

Kiállítások a peremkerületekben

Inkább hírverésnek, mint kritikának szánom, amit néhány találomra kiválasztott tárlatról írtam. Ezúttal a reklámra van a legnagyobb szükség, mert bírálni csak akkor érdemes, ha igazi nézői és nemcsak kritikusai vannak a látnivalóknak. Félek ugyanis, hogy a *Fővárosi Művelődési Házba*, a *XII. kerületi tanács* folyosóján rögtönzött kiállítóhelyiségbe és az *újpalotai Lila iskolába* rajtam kívül nem sokan jutottak el, legalábbis én „civil" nézővel nem találkoztam. Pedig a legszebb közművelődési program legszebb terve is veszélybe kerül, ha a peremkerületek látványosságai a bennfentesek, a postán meghívókat kapók magánügye marad. Végül is az volna a cél, hogy a képzőművészet azokhoz jöjjön házhoz, akik eddig nem szálltak fel a villamosra, nem ültek be az autóba ilyenféle vizuális értékek kedvéért.

Maradjunk egy pillanatra még az értéknél. Ha a peremkerületi tárlatok átlagos színvonala alacsonyabb lenne az elegáns belvárosiaknál, ha a „falakon kívül" kiállítókat a kvalitás szigorú mércéje ítélte volna a csöndes, félreeső helyekre, akkor a közöny még valamiféle általános esztétikai érzékenységet tükrözne. Ám a közöny ezúttal inkább a „jólinformáltságot" tükrözi. *Buti Istvánról, Roisz Vilmosról, Trischler Ferencről* ugyanis nem hallani, nem olvasni semmit; következésképpen látogatóik sincsenek. Így nem áll módjukban bebizonyítaniuk azt sem, hogy erényeik és tévedéseik semmivel sem maradnak el szerencsésebb sorsú kortársaikétól.

Emlékszem például néhány évvel ezelőtt az Ernst Múzeumban mennyien nézték meg Áldozó József képeit, pasztelljeit. Milyen sokan andalodtak el az őstehetségkultusz egykori felfedezettjén, a parasztsorsot, parasztmunkát ábrázoló naiv művészen, aki szinte észrevétlenül, öreg korára érett igazi festővé. Buti István is megérdemelt volna ekkora nyilvánosságot. Annál is inkább, mert útja tanulságosabb és rendhagyóbb az Áldozóénál. Leleményes tehetségkutatók tették ismertté őt is. Földművesként élt, mellette rajzolgatott, éppen úgy, mint pályatársa. Csak éppen már a kezdet kezdetén, az úgynevezett „naiv korszakában" sem tudott — vagy nem akart — valami gyöngyösbokrétás csudaszép paraszti álomvilágról mesélni, hanem *inkább vállalva a sokkal hálátlanabb szerepet: görcsös ceruzatartással, ügyetlenül, de hideg pontossággal mérte fel világát:* az asztalra boruló fáradt embert, a kettétört veknikenyeret, a csorbult fazekat. Ha nem tudnám is, sejteném: köze volt a Szocialista Képzőművészek Csoportjához, olyan lelkesen és formákra nem ügyelve ábrázolta a parasztban a proletárt, a proletárban a győztes osztály öntudatát. Szakmai bizonytalansága ezért megindítóbb és tragikusabb, mint amit megszoktunk a színes, kedves naiv művészektől. Tanulnia kellett volna annak, akinek *Képzeleti táján* nincsen semmi valóságfeletti, csak egy kellemes zöld réttel körülvett nagy és gazdag falu, tele kertekkel és a távolban várromok helyett füstölgő gyárakkal.

Ha a mesterségét ismeri, talán úgy láttatja világát, mint a tanult, sőt a másokat tanító *Roisz Vilmos*. Valóságigénye, valóságérzékenysége ugyanis furcsa módon az autodidakta rajzolóval rokonítja a rajztanárt: ő is kényszerét érzi, hogy szűkebb látványkörét fejezze ki, hogy abból meritsen esztétikumot, ami mögött ott van a megélt élmény etikai fedezete. Igaz, néha nemcsak várost, néha „absztrakt" képet is fest, feszes konstrukciókat, derékszögű harmóniákat. Nincs ebben semmi meglepő. Akinek legfőbb mondanivalója az ember teremtette ipari civilizáció, aki gyönyörködni tud a mérnöki építészet rendjében és a túl szigorú rendet oldó füstgomolyokban, az előbb-utóbb a vásznon megpróbálja visszaadni ennek a világnak *nemcsak az esetleges látványát, hanem a szerkezetet alkotó lényegét is.* Valahogy olyanformán, ahogy azt annak idején a Bauhausban dolgozók tették. És mint példaképei, a „bauhauslerek", ő is kerüli a harsány artisztikumot, a művészkedést. Igyekszik fegyelmezetten számba venni a számára fontosat, kerülni a „festőit", festékkel is „grafikát" csinálni, szerény és hűséges krónikát jegyezni arról a Magyarországról, amelyre egyaránt jellemző a *Soproni utca* és a *Gyárudvar*, a *Fény és árnyék*, a *Régi és új*. Tágan értelmezett pedagógusi programnak ez sem kevés. Csak neki is szüksége lenne azokra a „tanítványokra", akik elmennek a többi művésztanár kiállítására, például a Fényes Adolf Terembe.

Mint ahogy a stúdiókorú *Trischler Ferencnek* is szüksége lenne, hogy nézői — a meghívóján ajánlott járatokkal — kiautóbuszozzanak szobrairért a Lila iskolába. A figyelmet ugyanis jobban kiérdemli, mint a belvárosi Stúdió Galériában kiállítók nagy átlaga. Még nem érett művész. Még nagyon sok szállal kötődik tanáraihoz és még több szállal mintaképéhez, az olasz Giacomo Manzúhoz. Valljuk be: nem választott rossz iskolát. Újra vállalni az érzékeny mintázást, újra felfedezni fanyar szépségeket azon az emberalakon, amelyet már majdnem betemetett a művészettörténet: szép feladatnak látszik. Egy mai huszonéves is dobbanthat innen, ha a mintaképektől nemcsak az illanóra mintázott drapériákat, a mozdulni kész, két lábra helyezett statikát tanulja meg, hanem a „maniera" mögött a humanista tartalmat is. Trischler jó tanítvány, nem mondja fel szóról szóra a leckét. *Magányosan* című szobrát már éppúgy köszönheti önmagának, mint tanulmányainak. Vigaszképpen még annyit: csak a kiállítások kerültek a figyelem és a belváros falain kívülre. Értékük szerint nem szorulhatnak ki.

P. Szűcs Julianna

man filmművészek képviselői is.

- KÉTNAPOS ORSZÁGOS BÁNYAMENTŐ-KONFERENCIA kezdődött csütörtökön Miskolcon, a Borsodi Szénbányák székházában. A tanácskozáson a múlt évi lyukói bányatűz tapasztalatait vitatják meg a szakemberek. Ma Kazincbarcikán a bányamentő-állomások szerepét, fejlesztési lehetőségeit beszélik meg a részvevők.

- **A Magyar Hidrológiai Társaság** tegnap Szolnokon tartotta 21. közgyűlését; a négyezer tagot számláló szervezet munkája és további feladatai szerepeltek a napirenden.

- *SZOVJETUNIÓBELI VENDÉGSZEREPLÉSRE utazott tegnap a munkásőrség központi férfikara. A béke- és barátsághónap eseménysorozatában többek közt Beregszászon, Nagyszőlősön és Ungváron lép fel a művészegyüttes.*

- A HORTOBÁGYI NEMZETI PARK igazgatóságának képviselői az elmúlt hetekben sorra járták a Hortobágyon, illetve a környékbeli községekben élő szaru- és fafaragó, csontberakó, ostornyél-, karikás és kalapkészítő mestereket. A nemzeti park vezetői ugyanis segítséget kívánnak nyújtani a puszta sajátos népi művészetét gyakorló, többnyire idős embereknek a nehezebben beszerezhető anyagok megvásárlásához.

- **India első állami lámpagyára,** amelynek berendezéseit az Egyesült Izzó szállította, a napokban elkészült. Az elmúlt két évben több mint ötven indiai mérnököt és szakmunkást képeztek ki a magyar üzemben; ők lesznek a korszerű gyár vezető műszaki irányítói.

- **Elindult Pakisztánba** az a lengyel hegymászó csoport, amely a K—2-nek, a világ második legmagasabb csúcsának leküzdését tűzte ki célul. Ezt eddig csak egyszer sikerült megmásznia — 10 évvel ezelőtt — egy olasz csoportnak.

- **Halálos vasúti baleset** történt a vásárosnaményi vasútállomáson, ahol Maros József 23 éves kocsirendező figyelmetlenül egy áthaladó személyvonat elé lépett. Az ügyben megindult a vizsgálat.

- **Most jelent meg:** Max von der Grün: Ígéret és valóság. Arcképek az NSZK-ból. Interjúk Ma-

bemutatónak nagy közönségsikere van.

— **A középiskolások 10. országos honismereti táborát** az idén Karcagon rendezik meg, július 18. és 30. között, a KISZ Központi Bizottsága és a Hazafias Népfront közös szervezésében.

— EZER KÖTETBŐL ÁLLÓ KÖNYVTÁRRAL gazdagodott a csávolyi általános iskolai kollégium. A könyveket a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem központi könyvtára KISZ-szervezetének felhívására az egyetem oktatói adták össze, kiválogatva könyvtárukból azokat a kifogástalan állapotban levő szépirodalmi műveket, lexikonokat, kézikönyveket, amelyeket nélkülözni tudnak.

— *ERIC WHITE, a neves angol zenetudós, aki Sztravinszkij-könyvének magyar kiadása alkalmából tartózkodik hazánkban, a Magyar Zeneművészek Szövetségében nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott Sztravinszkij Menyegző című alkotásáról. A szerző ma délután 4 órai kezdettel az Erkel könyvesboltban (VII., Lenin körút 52.) dedikálja könyvét.*

— ŐRIZZÜK A LÁNGOT! címmel ajánló bibliográfiát jelentetett meg a Magyar Úttörők Szövetségének budapesti elnöksége és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár a budapesti úttörőcsapatok névadóiról. Az anyaggyűjtésben a gyermekkönyvtárosok működtek közre; a másfél ezer példányban megjelent bibliográfiát Kuli Ágota szerkesztette.

— *A PETŐFI IRODALMI MŰZEUM Ég a gyertya, ég című gyermekirodalmi animációs kiállításának nyitvatartását a nagy érdeklődésre való tekintettel június 6-ig meghosszabbították.*

— **Megkezdődött a gyógyüdültetés** a jósvafői föld alatti szanatóriumban. A korábbi évekhez hasonlóan az idén is hat csoport vesz részt a klímaterápiás kezelésben, gondos orvosi felügyelet mellett.

— *CSÁKI-MARONYÁK JÓZSEF Kossuth-díjas festőművész kiállítása csütörtökön nyílt meg az egri Rudnay Gyula Teremben. A tárlat a művész 23 olajfestményét mutatja be.*

KÖZLEMÉNYEK

BUTI ISTVÁN

autodidakta festő emlékkiállítása

1980. június 10 — augusztus 31

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA C. ÉPÜLET III. EMELET

BUTI ISTVÁN (1902 Zalaszentmihály - 1976 Budapest) festő, "... munkás, magában tanuló, rendkivül tehetséges... akinek rajzaira a realizmus csakugyan ráillik. Lelтározó figyelemmel követi nyomon a valóság minden kis arcvonását " - írta róla Kállai Ernő 1936-ban. Miért kezdett rajzolni, alkotni ez az "őstehetség"? Mert kiszolgáltatva érezte magát a sors, a történelem, a társadalmi helyzet determináltságának, át akart lényegülni, rendelkezni önmagával olyan mértékben, ahogyan a valóságban nem állt módjában. Az ő számára a művészet az élet forrása és vigasztalása volt.

Tizenkilencéves koráig cselédkedett egy dunántúli uradalomban. Apja parádéskocsis volt, de fiatalon meghalt. Anyja napszámos munkát vállalt, hogy megélhessenek. Buti négy elemit végzett, pedig szeretett volna tovább tanulni. Anyja halála után nem volt maradása szülőfalujában. "Felszakadt bennem az ismeretlen, nyugtalanító titkos vágy, parancsolva szigorú elszántságra, valami más, rendkívüli cselekvés kezdésére, amely miatt vállaltam a teljes otthontalanságot országutak téli-nyári vándorlásával, űzött, hajtott vadként." Alkalmi munkákból élt, begyalogolta az egész Dunántúlt. 1928-ban rajzait megmutatta a szombathelyi gimnázium tanárainak. Ekkor közölt róla a helybeli lap cikket "A zsákoló rajzoló művész", "Egy érdekes őstehetség a szombathelyi gimnázium folyosóján" címmel. Szülőfaluja előljáróitól husz pengőt kapott, hogy Budapestre utazhasson. A kezdődő gazdasági válság idején jött a fővárosba. Amikor nem volt munkája, terek padjain vagy helyszerző irodákban, "köpködők"-ön rajzolgatta az ácsorgó, állást remélő munkanélkülieket.

Támogatást kérő levelére elutasító választ kapott József főherceg titkárságától. Az "őstehetségekkel" foglalkozó Bálint Jenő sem vett róla tudomást. Valaki azonban a "Conti utcai művészcsoport" felé irányította, így került 1934-ben a "Szocialista Képzőművészek Csoportjá"-ba. "Otthon éreztem magam. Úgy beszéltek velem itt, életemben először, mint egyenrangú emberrel." 1936-tól a Csoport minden kiállításán szerepelt. Egy fennmaradt fénykép tanusága szerint Aba Novák Vilmos festőiskoláját is látogatta.

Természet után, emlékezetből és néha képzeletből is rajzolt. Fekete és színes kréta rajzain mindig pontosan megjelölte a keletkezés helyét, idejét, modelljeinek nevét. Igy végig követhetjük sorsának fordulóit. 1944-ben Pesten kibombázták. Ekkor három hónapig élt Hódmezővásárhelyen. Elek Pál tanyás gazda is vendégül látta. Visszaemlékezése szerint sok képet rajzolt abban az időben, különösen a színes krétának volt a mestere. Két évig élt Bugacmonostor határában, képeinek tanusága szerint Jászszentlászlón is megfordult és a kecskeméti Vöröskereszt Kórházban is jó portrékat készített.

1947-ben ismét Budapesten lakott egy egészségtelen pincében. Ott sem gondolkozni, sem dolgozni nem lehetett. Emberibb körülmények közé kerül a XI. kerület Galvani utcai munkásszállásán, ahol 1959 végéig adtak neki helyet. Megörökítette a szálló egyik szobáját az emeletes ágyakkal, vasszekrényekkel, a mindennapi kenyérrel, tejjel, szerény használati tárgyakkal telerakott asztalt a mellette ülő munkással. Szívesen ábrázolt ipari környezetet, malombelsőt, épületelemgyárat, de szerette a pestkörnyéki táj szántóföldjeit, kaszálóit, reggeli vagy délutáni fényben fürdő kazlait.

1959-ben néhány hónapig Farkas Aladár szobrászművésznél lakott, majd műtéten esett át és kórházi kezelése után szociális otthonba került Vámosmikolára. Itt évekig nagyon aktivan rajzolta a Nagybörzsöny körüli tájat, az otthon életét, mindennapjait. A megfigyelés utján készült képei mellett "képzeletből" rajzolt vidékekkel, kastélyokkal, idillikus romokkal, parkokkal is szórakoztatta magát. 1963 utáni alkotásairól már nem tudunk. Elmagányosodott, elfelejtett embernek érezte magát. Környezete szeretett volna segíteni rajta, ezért a budapesti Hungária-köruti otthonba helyezték át. A Képzőművészeti Alaptól kapott csekély nyugdíjat. 1976-ban a Fővárosi Művelődési Házban bemutatott első önálló kiállításának a sajtóban is visszhangja támadt. Sokan meglátogatták. Intézmények és magánosok is vásárolni akartak műveiből, de ő az államnak hagyományozta azokat. 1976 október 12-én halt meg. Hagyatékát a Magyar Nemzeti Galéria, a Munkásmozgalmi Múzeum és a szombathelyi Savaria Múzeum között osztották fel. Farkas Aladár javaslatára a három múzeum költségén síremléket állítottak neki 1979-ben. Sorsát, a kort, melyben élt, egyéniségét művei hiven felidézik.

F. Mihály Ida

MŰTÁRGYJEGYZÉK

1. ICUKA. 1931.
p. fekete kréta, 350x270 mm

2. NŐI FEJ. 1931.
p. fekete kréta, 447x295 mm

3. KENDŐS LEÁNY. 1931.
p. szén, 515x410 mm

4. TANULMÁNYFEJ. 1932.
p. ceruza, 307x432 mm

5. KAZAL. 1932.
p. vizf. 145x208 mm

6. FALUSI FIÚ. 1932.
p. vizf. 166x276 mm

7. SZENTPÉTERÚRI RÉSZLET. 1932.
p. vizf. 425x275 mm

8. BADACSONYI TÁJ. 1935.
p.vizf. 296x442 mm

9. LEÁNYKA AZ UDVARON. 1935.
p. fekete kréta, 440 x 294 mm

10. ROZI NÉNI. 1936.
p. ceruza, 359 x 258 mm

11. TÁJKÉP. 1937.
p. vizf. 493x340 mm

12. ÖNARCKÉP. 1937.
p. vizf. 293x398 mm

13. ÖNARCKÉP. 1937.
p. ceruzarajz, 340x395 mm

14. NÁDFEDELŰ ISTÁLLÓ. 1937.
p. fekete kréta, 252x363 mm

15. PIPÁZÓ NAPSZÁMOS. 1937.
p. fekete kréta, 418x300 mm

16. ÖNARCKÉP. 1938.
p. ceruzarajz, 435x295 mm

17. NÁDFEDELES KÚRIA. 1938.
p. akv. 434x600 mm

18. VARRÓNŐNÉL. 1938.
p. ceruza, 436x600 mm

19. GYERMEKARCKÉP. 1939.
p. ceruzarajz, 293x400 mm

20. NŐI ALAKTANULMÁNY. 1939.
p. tus, 150x228 mm

21. TÁVLATI TÁJ. 1940.
p. színes ceruza, 438x600 mm

22. CSELÉDSZOBA GELSÉN. 1942.
p. ceruza, 468x607 mm

23. TANYAI KILÁTÁS. 1943.
p. vizf. 356x498 mm

24. TÁJ. 1943.
p. akv. 162 x 292 mm

25. TANYÁS GAZDA. 1944.
p. fekete kréta, 378x280 mm

26. KISLÁNY. 1946.
p. vizf. 370x260 mm

27. VIRÁGCSENDÉLET. 1946.
p. akv. 320x250 mm

28. FÉRFIFEJ. 1947.
p. ceruzarajz, 360x260 mm

29. PIPÁZÓ FÉRFI. 1947.
p. ceruza, 362x255 mm

30. FÉRFIALAK. 1947.
p. tusrajz, 305x215 mm

31. FŰBEN FEKVŐ VÉRFI. 1948.
p. színes tusrajz, 255x325 mm

32. FIÚ-FEJ. 1949.
p. fekete kréta, 428x303 mm

33. ALVŐ MODELL. 1949.
p.ceruza, 390x290 mm

34. FALUSI TÁNCOSOK. 1951.
p. tus, 118 x 320 mm

35. MUSKÁTLIK KÖZT. 1951.
p. színes ceruza, 300x426 mm

36. TÁJKÉP. 1951.
p. színes ceruza, 330x440 mm

37. ŐSLÉNYEK. 1953.
p. színes tus, 305x430 mm

38. ÓBUDAI TÁJ. 1955.
p.színes ceruza, 258x356 mm

39. A GYÁR MELLETT. 1956.
p. színes ceruza, 431x613 mm

40. KÉT PARASZT-FEJ. 1957.
p. fekete kréta és fedőfehér, 400x580 mm

41. CSENDÉLET A SZÁLLÁSON. 1957.
p.színes ceruza, 435x609 mm

42. KASZÁLÓ KÖRÜL. 1957.
p. színes ceruza, 245x350 mm

43. EZ IS PORTÁS. 1957.
p. színes ceruza, 295x215 mm

44. HARANGLÁB FALUSZÉLÉN. 1958.
p. színes ceruza, 250x358 mm

45. MESÉS-VÁR TÁJJAL. 1958.
p. színes ceruza, 215x295 mm

46. MAGÁNYOS FA. É.N.
p.színes ceruza, 418x294 mm

47. DOMBOK A POKRÓCON. 1959.
p. színezett tusrajz, 358x259 mm

48. KERTI MÁLYVÁK. 1959.
p. színes ceruza, 300x420 mm

49. GABONAASZTAGOK KÖRÜL. 1961.
p. színes ceruza, 295x418 mm

50. AZ OTTHON KOCSIJA. 1961.
p. ceruza, 296x418 mm

51. ÖREG SERTÉSÓL. 1961.
p. ceruza, 295x418 mm

52. NAGYBÖRZSÖNY MELLETT. 1961.
p. színes ceruza, 295x415 mm

53. MACKÓK A TSZ-BEN. 1962.
p. tus, 293x417 mm

54. OKTÓBER VÉGE. 1962.
p. színes ceruza, 293x417 mm

55. SZÜRETI KÉSZÜLŐDÉS. 1962.
p. színes ceruza, 295x418 mm

56. GYÍKOK, KÍGYÓK JÁTÉKA. 1962.
p. grafit, 295x418 mm

57. VIRÁGOK KÖZTI FESZÜLET. 1962.
p. akv. tus, 294x417 mm

58. VIRÁG-KOMPOZICIÓ. 1963.
p. színes ceruza, 295x415 mm

59. KAZLAK. é.n.
p. akv. 422x609 mm

60. MOSDÁS UTÁN. 1931.
p. kréta, 280x420 mm
MMM. tul.Ltsz.: 77.146

61. ÖREG NYUGDÍJAS. 1931.
p. fekete kréta, 280x400 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.133

62. ÜLŐ LEÁNYKA. 1933.
p. pasztell, 400x600 mm
MMM. tul.Ltsz.: 77.153

63. BOLGÁR KERTÉSZEKNÉL. 1938.
p.akv. 430x600 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.149

64. MANIKŰRÖSNŐ TÜKÖR ELŐTT OLVAS. 1940.
p.színes ceruza, 430x570 mm
MMM.tul. Ltsz.: 77.151

65. MALOMRAKTÁR. 1955.
p.fekete kréta, 430x600 mm
MMM.tul. Ltsz.: 77.132

66. A BAGOLYVÁR KÖRÜL. 1956.
p.színes ceruza, 430x600 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.79

67. ÓBUDAI TAVASZ. 1956.
p.színes ceruza, 230x330 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.87

68. BUDAI ÖREGHÁZ. 1957.
p. színes ceruza, 260x350 mm
MMM. Tul. Ltsz.: 77.95

69. RÓZSÁK, MARGARÉTÁK. 1958.
p.színes cer. tus, 250x350 mm
MMM.tul. Ltsz.: 77.82

70. ÓBUDAI TEMPLOMNÁL. 1958.
p. színes ceruza, 260x370 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.88

71. ÖREG FALAK KÖZÖTT. 1959.
p.színes ceruza, 300x420 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.89

72. PIHENŐ MUNKÁS. 1959.
p. színes ceruza, 300x420 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.81

73. FALU DOMBOKKAL. 1961.
p. ceruza, 295x415 mm
MMM. tul. Ltsz.: 77.117

A külön nem jelzett képek a Magyar Nemzeti Galéria Naiv Gyűjteményéből valók, a többit a Munkásmozgalmi Muzeum anyagából válogattuk.

80.690 - Tempó - 1000 pld.
F.v.: Vojvoda György

Buti István

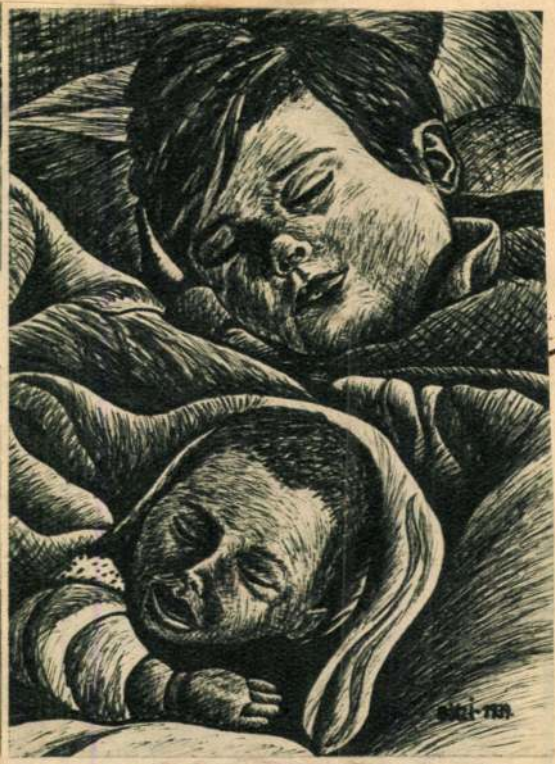

„Alvók" Buti István, az ismert őstehetség érdekes tusrajza

12. JUNI 1892.

ıe mit Bindebändern.
ızesskleid aus plissirtem Wollstoff mit glatten
.ose, vorn offene mit Kurbelstickerei bereicherte
ɔte-Hut.
ıg mit abstechender Blusengarnitur. Rock
durch schräge ausspringende Falten bereichert.
lfe. Mit breitem Kopf angesetzter, kurzer Aermel-
que mit spitzem Kopf. Federstutz.

KARÁDY KATALIN

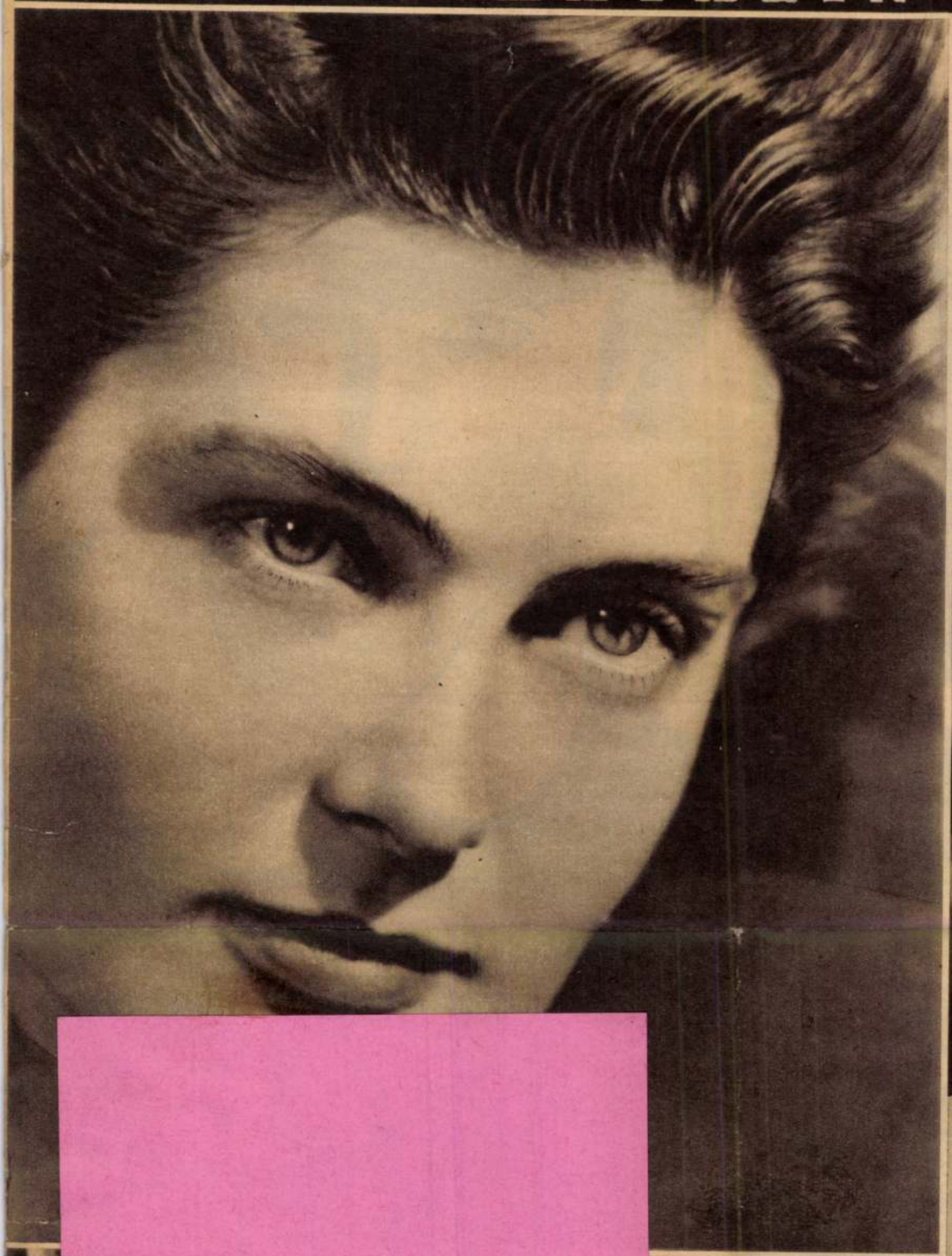

A Pesti Színházban „Az asszony és az ördög“ előadásain új csillagot ünnepel a közönség: Karády Katalint. Ez a fiatal színésznő már első szerepével „befutott“ és neve a magyar színházi világ sztárlistájára került.

Karády Katalin pompás belvárosi lakása olyan, mint egy Bernstein-darab szinpadi díszlete. Amikor a szalónba lépünk, Karády Katalin a zongoránál ül. Valami csodálatosan szép dalt énekel, melegtónusu, búgó hangon.

— Ne csodálkozzon, ha azt mondom, — kezd „civil“ életéről beszélni, — hogy otthonülő vagyok. Mindent, amit szeretek, megtalálok itthon: a zongorámat és ott a másik szobában a könyvtáramat, no meg itt van a kutyusom is. — Nem mulatságos, hogy ezt az aranyos pinesit éppen Ördögnek hivják és a darab címe, amelyben most életem első szerepét kaptam „Az asszony és az ördög“? — teszi hozzá nevetve.

— Még csak egyet szeretek, azokat a felvételeket, amelyeket a szinpadon készitettek rólam. Ha ezekre a képekre nézek, tudom, hogy minden, ami történt velem, igaz: napsugaras, boldog valóság.

Hoffmann Miklós Ulrich felvételei.

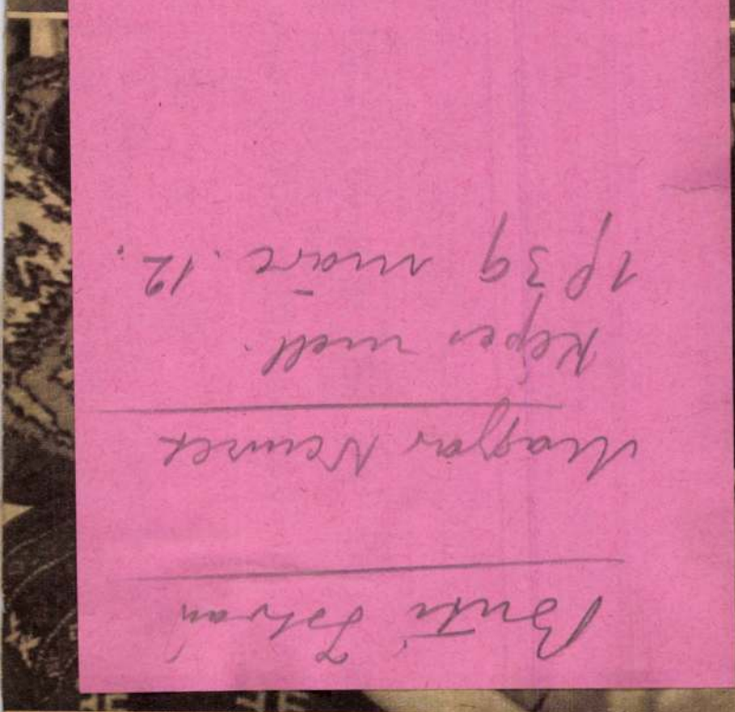

FESTŐ-ŐSTEHETSÉG:

BUTI ISTVÁN

A Göcseji Hét kiállításán tünt fel Buti István, a földmívesből lett, istenáldotta tehetségü festőművész, aki ma is olyan keményen kinlódik a kenyérért, mint akár kondás vagy béres korában. Fent: Ligetben (Aquarell). Lent: Mosókonyha (Ceruzarajz.)

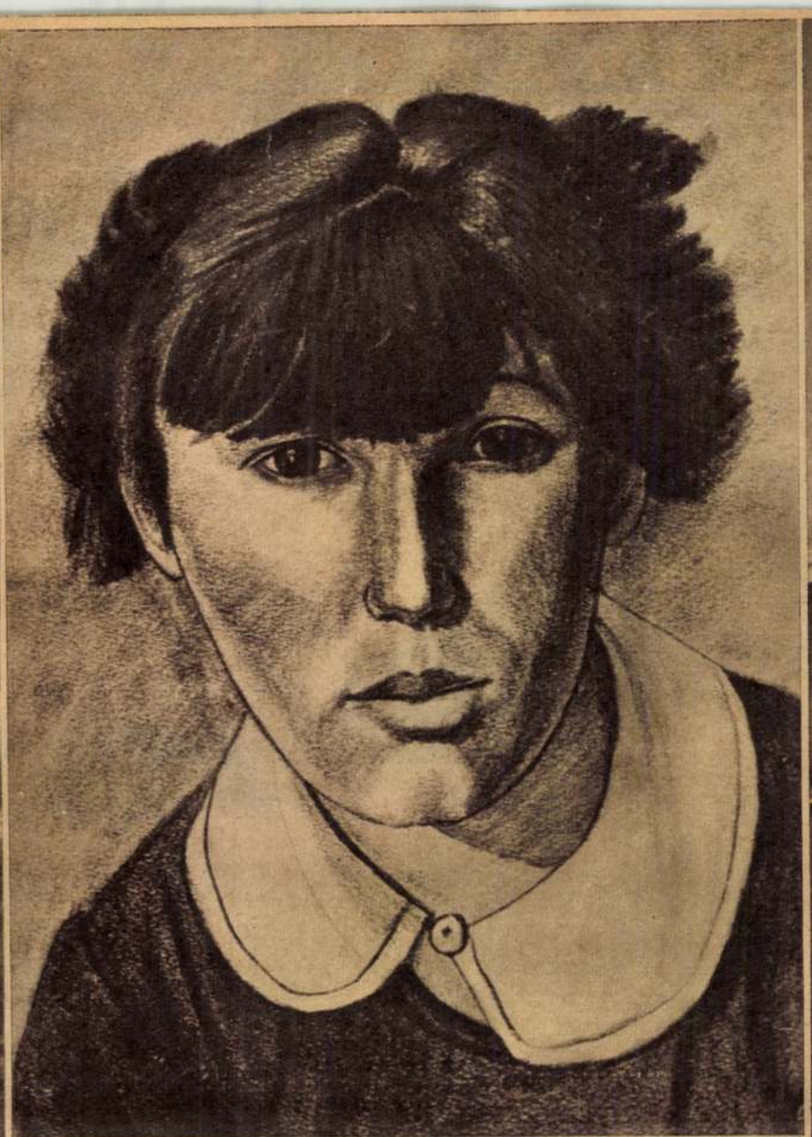

Csók István, Vaszary János, Iványi-Grünwald, Rudnay, Komáromi-Katz dicsérték müveit, biztatták, segitették, de még sem tud eljutni az első kollektiv kiállítás bemutatójáig. Fent: Leányfej. Lent: Tanulmányfej (Ceruzarajzok.)

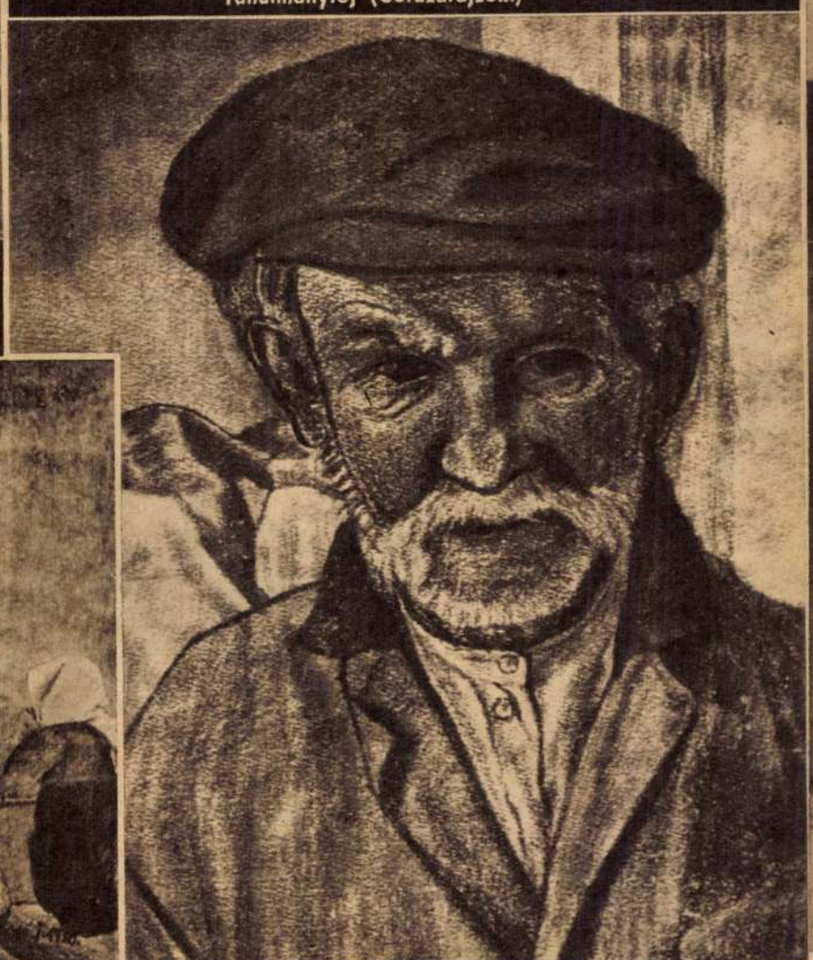

Buti István, a kanászból lett festő

Zalamegyei legény Buti István, aki mint egyszerű kanászlegény kezdett rajzolgatni, festeni. Érdekes, ösztönös tehetségét hamarosan felfedezték ennek a csöndes szófukar legénynek, aki a legjobb kritikákat kapja mostanában. Első kiállítását most akarják megtartani azok, akik ebben a zalamegyei legényben a tehetséges festőt felfedezték.

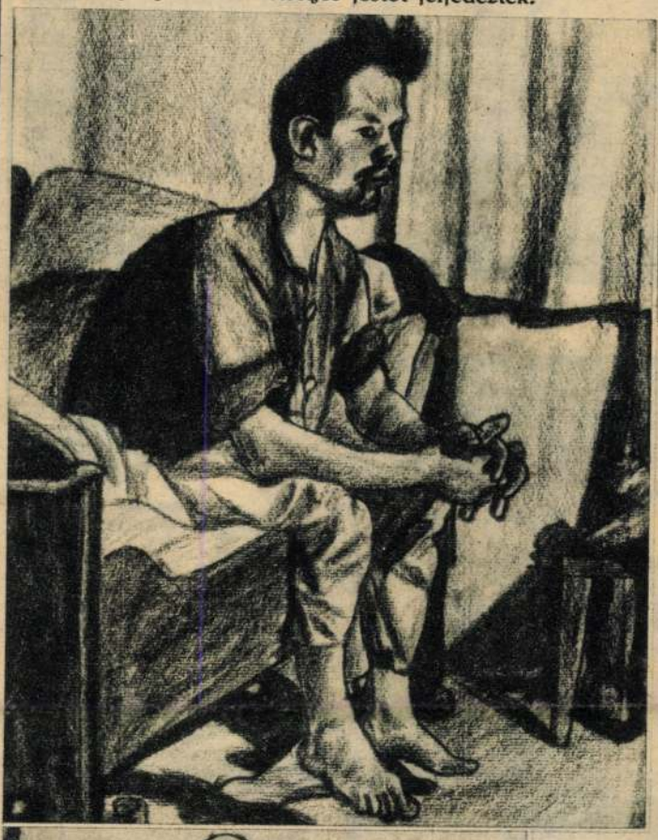

Nemzeti Újság 1933. okt. 17.

A pécsi urinők kongregációjának lelkigyakorlatain résztvevők csoportjai

Toldy Jenő kiskunfélegyházai apátplébános 25 éves plébánosi jubileumát most ünnepelte

Szilágyi Simon Erzsébet, Karitász Nőotthon vezető, Actio Catholica tanácsos, akinek most jelent meg verseskötete

Magyarországon készítik már a karácsony hangulatát emelő jászolos viasz Jézuskákat, melyeket még az elmult évben is külföldről importáltunk. Részletes ismertetés napi hireink között

Búti István

Föv. képt.

H — Tájkép, vizf.
Gnarckép, c. r.
H — Falusi fiú, vizf.
Nőalak tanulmány, tusr.
Tanulmány fej, c. r.
H — Kazal, vizf.
Füben fekvő férfi, sz. tusr.
H — Kislány, vizf.
Férfialak, tusr.
Férfifej, c. r.
H — Szentpéteri részlet, vizf.
H — Gnarckép, vizf.
Gyermek-arckép, c. r.

Balogh Ilona

Magyar fatornyok.

Budapest, 1935. Kertész József Karcag.

8-r, 194, 2 l, táblák 50 képpel, fűzve.

I. 5. p. h.

4.—

Népszava

ZAVA 1942 március 29, vasárnap

dor, *Szabó István*, *Szántó Piroska* és *Tauber Blanka* rajzai jelentek meg a gyüjteményben. Nevük ismert a szocialista művészetszerető közönség előtt és egyikük sem foglal méltatlanul helyet a többi között.

A szó legtisztább értelmében *kollektív alkotás* ez az album, nemcsak a művészek szellemének egysége teszi azzá, de az is, hogy a kifejező eszközök változatosságával, mintegy prizmán elemeire bontva ad sokszínű és mégis teljes egységbe olvadó képet. A kiáltványszerű lendülettel harsanó erő megnyilatkozásától a humor és gúny csípős nevetéséig mindent megtalál az album szemlélője.

Nem szabad ebből a gyüjteményből egyes lapokat kivenni és nem beszélhetünk egyes művészekről ezzel az albummal kapcsolatban. *Megbonthatatlan egység* ez a negyvennyolc rajz, erőteljes és zengő megmutatkozás, a mi hangunk teljessége. Átfogó képe a mai szocialista képzőművészet sok úton egyfelé haladó hatalmas menetének.

Különös jelentőséget ad az albumnak, hogy a művészet szabadságának jelszavával megnyíló „Szabadság és Nép" kiállítás előestéjén jelent meg. Ennek a nagyszabású művészi felvonulásnak jegyében született ez a gyüjtemény és úgy tekinthetjük, mint értékes és maradandó katalógusát az 1942-es esztendő szocialista művészetének.

(—dy —s)

*

A „18 művész, 48 rajz" című album *Unitas*-kiadásban, *Sugár István* komoly fedőlapjával jelent meg, ára 2 pengő 40 fillér.

Jelentés az OIB irodalmi pályázatáról

A Szociáldemokrata Párt országos ifjúsági bizottsága a *Népszava* hasábjain is meghirdetett irodalmi pályázatot lezárta és az eredményt ezúton teszi közzé. A bírálóbizottság sajnálattal kénytelen megállapítani, hogy a pályázat eredménye nem felelt meg a hozzáfüzött várakozásnak, a beérkezett munkák nagy többsége nem ütötte meg azt a mértéket, amit a munkásszínjátszás színvonalának megőrzésére és fokozására feltétlenül meg kell kívánnunk.

A részletes eredmény:

Beérkezett *23 pályamunka*, ezek között csak két olyan, amely megfelelő átdolgozással előadható. Címük: „Keresztmetszet" és „A hős". Minthogy teljes értékű és változatlan formában használható mű nem érkezett, a bírálóbizottság *a pályázatot eredménytelennek jelenti ki* és a pályadíjakat nem adja ki. A két előadhatónak talált mű szerzőjét felkéri a szükséges átdolgozás elvégzésére és ezután közvetlenül állapodik meg velük a művek előadásáért járó tiszteletdíj tekintetében.

A többi pályamunkát *két héten belül* átvehetik az igazolt szerzők az OIB helyiségében, a hivatalos órák alatt. Két héten túl a kéziratok megőrzéséért nem vállalunk felelősséget.

A bírálóbizottság

(*) **NÖVENDÉKHANGVERSENY.** A *Zeneművészeti Főiskola* pénteken délután *Beethoven*-hangversenyt rendezett növendékzenekarával, *Rajter Lajos* tanár vezényletével. A hangverseny első szólista közreműködője, *Martzy Johanna* — *Gábriel Ferenc* művészképzős tanítványa —, a hegedűversenyt játszotta el, rendkívüli sikerrel. Mi már többször utaltunk èrre a biztosan és egyenletesen fejlődő komoly hegedűtehetségre. „Tiszta munka" rejlik Martzy Johanna teljesítményében, de nem csupán a technikai kivitel megbízhatóságának értelmében. Tiszta e játék vonalvezetése is, nemesen egyszerű és nagy reményekre jogosító!... *Nadler Ilse*, a második közreműködő — *Ditrói Csiby József* művészképzős tanítványa —, a C-dur zongoraversenyművet adta elő. Rokonszenves, komoly jelenség ő is. Hangszertudása magas fokon áll; a III. tétel tizenhatod futamai sebesen, majdnem túlsebesen peregnek nála. De észrevételünk, hogy Nadler Ilse többet és szebbet érez annál, amit kifejezni tud. Legalábbis egyelőre még gátlásokkal küzd.

(—.—)

(*) **BACH: „JÁNOS-PASSIÓ."** A Budapesti Ének- és Zenekaregyesület nagypénteki passióelőadását az általános érdeklődésre való tekintettel *kedden*, március 31-én *nyilvános* főpróba előzi meg a Zeneművészeti Főiskolában. Szólisták: *Báthy Anna*, *Basilides Mária*, *Rösler Endre*, *Koréh Endre* és *Jámbor László*. Continuo: *Zalánfy Aladár*. Vezényel: *Lichtenberg Emil*.

(*) **A MAGYAR PSZICHOLOGIAI TÁRSASÁG** *március 30-án*, hétfőn este ½7 órakor ülést rendez az elme- és idegkórtani klinika előadótermében (VIII, Balassa utca 6). Az ülésen *Boda István* tart előadást „A bűnözési hajlam jelei a személyiségképben" címmel.

(*) **A „VÁROSI SZEMLE"** legújabb száma közli *Harrer Ferenc*: „A budapesti új építésügyi szabályzat", *Liszkovicz Nándor*: „A városi üzem (közüzem) igazgatásának korszerű szempontjai", dr *Gáll Imre*: „A gyorsvasút kérdése közlekedéspolitikai megvilágításban" című tanulmányát. A folyóirat tartalmát rovatcikkek egészítik ki.

SZÍNHÁZI ÉS FILMKÖZLEMÉNYEK

IGAZI BÉKEBELI SIKER AZ ÚJ MAGYAR SZÍNHÁZBAN. Szilágyi László és Fényes Szabolcs operettjében, amelyet az Új Magyar Színház mutatott be, a közönség különösen Fedák Sári régi slágereit fogadja nagy tetszéssel. A „Vén diófá"-ban mutatkozik be Simor Erzsi mint operettprimadonna, Turay Ida mulatságos és kitünő partnereivel — Bilicsi és Pethes — máris népszerüsitették Fényes Szabolcs néhány slágerét.

Leány a talpán

Apró párizsi kamaraszínházakra emlékeztet a pénteken este megnyilt *Vidám Színház*. A színpad és a nézőtér közötti távolság szinte fizikailag is eltünik ebben az ízléses, meghitt hangulatú, a nagy pesti színházak méreteihez képest kicsiny teremben. A színház vezetősége a szórakoztatás és a mulattatás szolgálatába kívánja állitani az új színházat. Működésüket vérbeli operettel kezdték s ebben a műfajban lényegesen jobbat nyujtottak, mint amihez a színházi évad eddigi részében hozzászoktunk. Legfőbb ereje *Eisemann Mihály* kitünő muzsikája, de maga a szöveg is fordulatos és ötletes. A kissé vontatottan induló első felvonás után *Kiss Manyi* ragyogó humora sodorja magával a közönséget. *Kertész Dezső* bonviván szerepében közvetlen volt és rokonszenves. *Szentgyörgyi Tamás*, a pécsi öreg diákok egyik ismert szereplője első vonalbeli komikus tehetség. Egyelőre még kissé érzik rajta a színpadi mozgás hiánya. *Somogyi Nusi*, *Somló Vali*, *Bihari Nándor* és *Latabár Árpád* egészíti ki az együttest. A főpróba a siker jegyében zajlott le. *Molnár Géza*, az új színpadi szerző sok tapsot kapott.

l. g.

A Trautonium

A *Székesfővárosi Zenekar* Moszkvában született német származású vendégkarmester vezénylete alatt hangversenyezett pénteken este a Városi Színházban. *Leo Borchard* nem tartozik a tetszetős szemfényvesztő dirigensek közé, mezdulatai nem éppen mutatósak, de — jók! Aki *Bartók Béla* „Táncszvit"-jének bonyolult ritmusait ily világosan és nyugodtan üti ki, az jogcímmel forgatja a vezénypálcát. De hol maradt a *zongora*, amely e mű vezérkönyvében fontos szerepet visz?!... *Oscar Sala* új hangszerrel, *Trautwein* tanár találmányával, „Trautonium"-mal ismertetett meg minket. Ez a harmóniumalakú, kétbillentyüzetes hangszer máris újabb fejlődést jelent az úgynevezett éterhullámhangszerek gyártásában. Ez a fejlődés még koránsem lezárt! A most látott modellt is átmeneti és kisérleti jelenségnek kell még tekintenünk s akkor bizonyára igazságosabban értékelhetjük majd tökéletesbített és továbbra is tökéletesbíthető lehetőségeit. Mert a villanyerőre kétségtelenül igen fontos szerep vár a korszerű hangszerkészítés terén. A megoldandó főfeladat persze az, hogy a kifejezésmód gépiesített módja és gépies jellege mindinkább háttérbe szoruljon, viszont egyre szabadabb utat engedjen *az embernek és művészi egyénisége minél közvetlenebb megnyilatkozásának!*

(—.—)

18 művész 48 rajz

Értékes és szépkiállitású album jelent meg: tizennyolc szocialista művész munkájának javát gyüjti egybe. *Bán Béla*, *Berda János*, *B. Juhász Pál*, *Buti István*, *Farkas Aladár*, *Fehér György*, *Háy Károly László*, *Kasitzky Ilona*, *Kondor György*, *Nagy Béla*, *Nolipa István Pál*, *Oelmacher Anna*, *Roxi József*, *Schnitzler János*, *Sugár An-*

MAGMA

a tudományos neve a föld izzón kavargó mélyének. Melegforrásaink révén nagy mennyiségű ilyen magmatikus eredetű, ú. n. juvenilis víz kerül a felszínre. A Széchenyi-gyógyfürdőt tápláló 1256 méter mély 72 C. hőfokú kénes vízű forrás Európa harmadik legforróbb hővízkútja.

Enyhítik a csepeli Beszkárt és HÉV közlekedési nehézségeket

Munkáskérdések a főváros közgyűlésén

A főváros törvényhatósági bizottsága *Homonnay Tivadar* főpolgármester elnöklésével közgyűlést tartott.

A napirend során *Pásztor Imre* elvtárs *a fővárosi alkalmazottak családi pótlékának* a jelenlegi rendszerét bírálta. *Szepessy Albert* elvtárs élesen bírálta a Darányi-örökösök által fölajánlott *erdőbirtok megvásárlására* irányuló polgármesteri javaslatot.

A főváros ne ajándékozgassa el a telkeit!

A napirenden ezután olyan telekügyek sorozata következett, amelynél a főváros különböző célokra értékes telkeit ajándékozgatja el. A Darányi Kálmán Diákház részére javasolt telek kérdésénél *Kabakovics József* kifogásolta, hogy a BEAC sporttelepét veszik el erre a célra.

Szakasits Antal elvtárs hangsúlyozta, hogy rokonszenvvel kíséri a komoly diákjóléti célokat, azonban ez a javaslat lévén az első a napirenden szereplő hasonló telekajándékozási ügyek sorában, itt kívánja kifejteni

pártunk régi elvi tiltakozását az ellen, hogy a főváros értékes telkeit elajándékozgassa.

Ha ez a telekpazarlás nem szűnik meg, a fővárosra váró *szociális lakásépítőpolitikát*, amelyre a háború befejezése után át kell térni, a legnagyobb nehézségek várják. Egy pillanatig se felejtse el a főváros vezetősége, hogy a mai súlyos lakásinség miatt a háború befejezésekor *szélesarányú községi lakásépítkezésnek kell bekövetkeznie.* Erre az időpontra azután nem lesz kellő terjedelmű, megfelelő telke a fővárosnak és vagy nem tudja teljesíteni lakásépítési feladatát vagy pedig

vásárolhat majd drága telkeket a most elpazarolt telkei helyébe.

Dörre Endre tanácsnok válaszában elmondotta, hogy a BEAC megfelelő új pályát kap, majd megállapította, hogy valóban *rendkívül nagy igényekkel áll szemben a főváros és a napirenden szereplő javaslatok ez igényeknek csak egy egészen parányi részét elégítik ki.*

A hadbavonultak hozzátartozóinak segélye

Egy költségvetési természetű polgármesteri előterjesztés kapcsán *Pásztor Imre* elvtárs a hadbavonultak családtagjainak segélyezését tette szóvá. A belügyminiszter — mondotta —, a legutóbbi rendeletében szabályozta ezt a segélyezést s családonként a kereset 40%-át, továbbá minden gyermek után 10%-ot állapított meg segély fejében. Ez a rendelkezés nyilván azokra a közületekre vonatkozik, amelyek ezt a segélyezést egységesen eddig még nem szabályozták. A főváros azonban már eddig is *családonként 60%-ban* állapította meg a segélyt, gyermekenként 10%-ban úgy, hogy a család négy gyermek esetén a fizetés 100%-át éri el.

Kéri a polgármestert, hogy a segélyezés dolgában az eddig fönnálló kedvezőbb rendszert változatlanul tartsa fenn.

Beliczay Imre pénzügyi tanácsnok válaszában *megnyugtatta* a felszólalót, mondván, hogy *az idevonatkozó fennálló rendelkezések megváltoztatására nem gondolnak. (Helyeslés.)*

A tisztviselői *öröklakásos házak* építési kölcsönére vonatkozó javaslatot *Patakfalvy László* felszólalása és *Beliczay* tanácsnok válasza után elfogadták.

A főváros munkásainak kegydíjairól

Az iskolaszakorvosi asszisztensnő kegydíjára vonatkozó polgármesteri előterjesztés kapcsán *Pásztor Imre* elvtárs örömmel fogadta el a javaslatot, amely 15½ évi alkalmaztatás után a szóbanforgó alkalmazottnak az öregségi biztosítás alapján járó 43 pengő 86 fillér havi járadékát felemeli 88 pengőre és ezt 25 pengő lakbérrel egészíti ki.

Az előterjesztés, nagyon helyesen, megállapítja, hogy az öregségi biztosítás alapján fizetett összeg a létfenntartásra nem elegendő.

Kénytelen azonban kérni, hogy *ezt a helyes belátást a főváros vezetősége terjessze ki minden előregedett alkalmazottjára.* A fővárosnak mintegy 2000 kegydíjasa van, akiknek a főváros az öregségi biztosítás alapján kapott járandóságait a főváros *havi 30 pengőre* egészítette ki, illetve, számos sürgetésünk nyomán, ezt a kiegészítést felemelte, azonban *a kegydíjasok 80%-a máig sem kap hosszú, nehéz szolgálat után havi 35 pengőnél többet.* Napi egy pengő ezeknél sem elegendő a megélhetésre.

Kéri a főváros vezetőségét, hogy 20—25 évi szolgálat után ne engedjék át a kiöregedett alkalmazottakat a legsúlyosabb ínségnek.

A főváros térjen vissza az öregségi biztosítást megelőző gyakorlatára és *állítsa vissza az akkor fizetett 70—90 pengős kegydíjakat.*

A szénatéri élelmiszerpiac áthelyezésére vonatkozó javaslatot *Laczkó Sándor* felszólalása után elfogadták. *A Klotild-szeretetház átvételére* irányuló javaslatban, *megjelölte azt a munkáskategóriát*, amely *jóval kevesebbet* kap, mint ahogy azt a miniszteri rendelet előírja. Erre nem kapott választ. Ami a szénatéri végállomás bajait illeti, szívesen bocsátja pártatlan szakértők ítélete alá a kérdést, kéri azonban, hogy *ne lássák a téli időjárással elintézettnek a dolgot*, mert a

Három szociáldemo Beszkárt-ké

A továbbiakban *Babarczy István* tanácsnok válaszolt elvtársainknak az előző közgyűlésen elhangzott két interpellációjára.

Millok Sándor elvtársnak

alkalmazotti és forgalmi kérdésekben

elhangzott interpellációjára adott válaszában elmondotta, hogy az alkalmazottakat *háromévi szolgálat után* csak akkor *véglegesítik*, ha ennek az alkalmazott magatartása miatt nincs akadálya. Egyébként a véglegesítés, ez akadályok megszüntéig, későbbre marad. A *drágasági különpótlék* kérdését rendeletek szabályozzák. A *tengely- és sínitörések, kerékcsorbulások és kisiklások* a kemény téli időjárással és a túlzott igénybevétellel, nem pedig a szénatéri állomás kanyarodóival állottak összefüggésben. A Beszkárt főorvosi hivatala a *hadbavonult alkalmazottak* ügyeit megértéssel intézi.

Millok Sándor elvtárs sajnálattal látja, hogy

nem kapott választ az előadott konkrét kérdésekre.

Ne általánosságban válaszoljon a tanácsnok a véglegesítések dolgában, hanem terjesszen elő *kimutatást arról, hogy hány alkalmazottat nevezték ki háromévi szolgálat után és hányat később.* A szolgálati pragmatikába éppen azért vették föl a háromévi megfelelő szolgálat után való kinevezést, hogy a kinevezések dolgában ne lehessen játszani az alkalmazottak rovására. Ami a pótlékokat illeti, interpellációjában határozottan *megígérte*, hogy a rendelkezésre állás pótlékát *a lehető legrövidebb időn belül* rendezik.

Betegek

többnyire székrekedésben is szoktak szenvedni. Vigyázzunk ilyenkor a rendes emésztésre. Betegségben szükséges a DARMOL

fennálló rendelet keretében ezt az eljárást megjavították. *Pásztor Imre* elvtárs a választ *tudomásul veite*, mert március elseje óta, különösen a kocsiszínekben, javult a helyzet és így az *interpellációja nem hangzott el hiába.*

A csepeli közlekedés kérdése

Általános figyelemtől kísérten terjesztette elő ezután interpellációját *Csapó Sámuel* elvtárs *a csepeli üzemi munkásság és alkalmazottak közlekedési panaszai tárgyában.*

Az ország legnagyobb üzemének munkásairól, és alkalmazottairól van szó, akiknek a teljesítményeit a kormány tagjai ismételten elismerték. Ezeknek a tömegeknek *lehetővé kell tenni* — úgymond —, hogy *munkájukba és munkájukból zavartalanul vehessék igénybe a közlekedési eszközöket.* Jelenleg a helyzet az, hogy

mind a reggeli, mind az esti csúcsforgalom idején, amikor éppen ezek a nagy tömegek akarják igénybevenni a közlekedést, az emberek csak a legnagyobb tülekedés árán jutnak föl a kocsikra, ha ugyan nem kénytelenek kifáradtan a napi munka után gyalogszerrel visszaindulni a fővárosba.

Az utasok száma ekképpen megszaporodott és a szóbanforgó vállalat immár pótkocsikat állított üzembe. Ez a gondosság *fokozottan kötelező a főváros üzemére.*

Mind az autobusznál, mind a HÉV-nél a csúcsforgalmi időpontokra más vonalakról be lehet állítani autobuszokat és kocsikat

s tudomása szerint *legalább 60 villamoskocsi szabadul fel* ezáltal, hogy a 10-es *van. A megoldás a gyárak munkaidejének lépcsőzetes elosztásától várható.* Egyébként — úgymond — *április 1-től kezdve a 21-es autobusz forgalmát megjavítják.*

Csapó Sámuel elvtárs viszonválaszában kijelentette, hogy a választ csak részben veheti tudomásul, mert *az a kérdés lényegét illetően megoldást nem igér.* Ez a megoldás pedig — hangsúlyozta *Csapó* elvtárs — halasztást nem tűr, a csepeli munkástömegek közlekedési problémáit *meg kell oldani.*

Babarczy tanácsnok kijelentette, hogy

a kérdést Csapó javaslata értelmében sürgősen megvizsgálja. *(Általános helyeslés.)*

Ezzel a közgyűlés véget ért.

„Érte jön!"

mondotta főárusítójának eddig mindig, tehát **most se felejtse** elvinni az uj Osztálysorsjátékra szóló sorsjegyét, mert azt a főárusítója csak **április 1**-ig tartja fenn az Ön részére.—

Buti István festő-
művész.

10

10 *Buti István: Mosakodás után, papír, kréta, 42×28 cm, 1931, a Munkásmozgalmi Múzeum tulajdona*

Művészet, 1980. márc. 17 old

és szerepük ekkor még jóformán egyen
a teret konstruktívan tagoló épületmot
lichkeit emlékképeit felidéző, hermeti
ugyancsak egyenrangú összetevője a r
szik a figurális ábrázolás tartalmi súlya
elemmé válását eredményezi. Néhány r
ségnek a – leggyakrabban az expresszí
színezik a döntően realisztikus alaph
impresszionista esztéticizmus hatásak
annak a „festőiség"-nek a beszűrődésé
rutinszerű alkalmazása a valőr- és m

1936 után a korábban az egységessé
eredményeket mutató szocialista mű
többarcúvá válik. Kezdetben úgy tűnik
egy merevebb, doktrinérebb, szektásai
tételesebb, inkább esztétikai, mint stilá
és a szakadás oka. Ekkor még a két sz
nológiát használja, csak másként értelm
fogalma már kizárólag a naturalisztiku
másik tábor törekvéseinek meghatár
A vérszegény és bátortalan expresszivi
dencia vezéralakja *Háy Károly Lászl*
kitartott ortodox realizmuskoncepciój

A c vér

Két végrel a kétnapos

(A Magyarország tudó mult héten rövid cseh lentés alapján beszámo szakított rutén földön t *tüntetésekről.* A *Prágai lap* ma ideérkezett szán *Slovo* tudósításai alapjá ismerteti a véres összet netét és előzményeit.

Dymun disz

A tüntetések *Dymun* földműves házánál ke munnál megjelent a vé ba el akarta vinni a ga Dymun azt mondta, h már nincs meg, *a fiának* A fia viszont azt mond *eladta a sertést.* Erre a akarta nyittatni a gazda ját. *Dymun* tiltakozott, a kirendelt csendőröknek is ellenszegült, közben a felesége kiszaladt az uccára, *összekiabálta a falusiakat.* A csendőrök letartóztatták a parasztot, a falusiak *követelték Dymun szabadonbocsátását.* Véletlenül ugyanakkor megjelent a községben *egy másik végrehajtó is,* foglalni akart egy másik parasztnál. *A falusiak megtámadták a végrehajtót és a kíséretében levő ügyvédjelöltet, véresre verték.*

A vészhírre a csendőrök a verekedés színhelyére futottak, *közben Dymun megszökött a kezeik közül.*

A csendőrök kikísérték a faluból a két végrehajtót és visszatértek, hogy rendet csináljanak. Mire visszatértek, az emberek már szétszaladtak, sem a verekedésnek, sem a hatóság ellenj erőszaknak nem akadt gazdája.

Véres csehpárti gyűlés

Aznap este a *cseh agrárpárt* gyűlést rendezett a helyi vendéglőben. A gyűlésre *három szónok* érkezett Mezőlaborcról, köztük *egy Kovács nevű magyar igazgató.* A falusiak zsúfolásig megtöltötték a vendéglőt. Alig kezdődött meg a gyűlés, *valaki leütötte a petróleumlámpát,* a sötét teremben a parasztok megtámadták az agrárpárt kiküldötteit, *kettőt megvertek, kidobtak a kocsmából, Kovács igazgató azonban nem szabadult ilyen olcsón. Földreteperték, véresre* [illegible]

Buti István zalai béres-festő a Népszálló ban

Egy úi magyar tehetség harca az élettel a művészetért

Buti István

Magyarország 1935. III. 20.

A 70 éves tábornok lesz az új haderő főparancsnoka?

London, március 19.

(A Magyarország külön tudósítójától.) A *Daily Express* egy munkatársa arra a hírre, hogy *Ludendorff tábornok kibékült Hitler kancellárral,* akivel 1923 novembere óta a müncheni puccs miatt haragban volt, *meglátogatta az ágy tábornokot* a felsőbajorországi *Tutzing*-ban.

Az ellentétekről, amelyek közte és *Hitler* között évek hosszú sora óta elmérgesítették a viszonyt, *nem akart nyilatkozni Ludendorff.* A beszélgetés *az általános hadkötelezettségre* terelődött, amelyről a tábornok azt mondta, hogy *ez az egyetlen eszköz, amelylyel Németországon segíteni lehet.* Ómaga hosszú idő óta és állandóan *sürgette* ezt az intézkedést.

Arra a kérdésre, hogy a 70 éves tábornok *át akarja-e venni az új német birodalmi haderő főparancsnokságát,* azt felelte *Ludendorff,* hogy a mostani időpontban erre nem válaszolhat. *(T)*

Elítélték a váci „végrehajtók rémét"

Megbüntették a feleségét is

(A Magyarország tudósítójától.) A *váci* végrehajtók »réme« ügyében ítélkezett ma a *pestvidéki* törvényszék *Faith-tanácsa.* A vádlottak padján *Fisch* Oszkár *váci* kereskedő és Muth kezéből a lefoglalt ingóságokat.

Fisch a személyes szabadság megsértésének vétségét azzal követte el, hogy *Bartos* Ferenc dr. *váci* ügyvédet és *Muth* végrehajtót, amikor azok a végrehajtást mentek foganatosítani hozzá, *bezárta az üzletbe* és csak déli harangszókor engede ki őket.

A bíróság előtt *Fisch* azzal védekezett, hogy rendkívül *felindult idegállapotában* követte el tettét. Elmondotta, hogy *Erdélyben* besorozták román katonának, ő azonban magyar érzelmű lévén, megszökött s átjött a határon. Később követte őt felesége kis gyerekükkel. *A menekülléssel járó izgalmak* nemcsak őt viselték meg, de feleségét is. Az asszony *idegbeteg lett,* sokáig zárt intézetben kezelték. Később *Vácott* telepedett meg, de üzlete nem jövedelmezett és a korábbi események, valamint rossz viszonyai annyira megviselték idegállapotát, hogy *maga sem tudta, mit követ el.* Izgága viselkedése miatt egyébként *kiutasították az ország területéről,* már megvan a hajójegye, külföldre utazik.

Felesége hasonlóképpen védekezett.

Az ügyészi vádbeszéd és *Halász* Miklós dr. védő beszéde után a bíróság *kétrendbeli hatósági közeg elleni erőszak bűntette és egyrendbeli vétsége miatt Fischt 3 hónapi fogházra ítélte,* de a büntetés végrehajtását *felfüggesztette,* míg feleségét *egyrendbeli vétség miatt* 40 pengőre ítél-

társulat nyomása. (Nyomdaigazgató

(A Magyarország tudósítójától.) Félénk ember kopogtat a szerkesztőségi szoba ajtaján, *hóna alatt óriási mappa. Buti* Istvánnak hívják. Szó nélkül leteszi az asztalra. Nagy kérges kezének óvatosságával egymásután teríti ki rajzait. A rajzai kitűnő hatású költemények. *Fuvarosok, mosónők, riadtnézésű szegényemberek, népszálló törzsvendégek.*

Buti István nem tanult rajzolni. *De tud rajzolni.* Valami furcsa, makacs erő árad ezekből a rajzokból, megmagyarázhatatlan, fojtó, szorongató érzést keltő művészet. Művészet a maga definiálhatatlan hatásával; feszültséget okoz, de ugyanekkor ez a feszültség fel is enged.

Buti István beszélni kezd:

— *Zalaszentmihályon születtem,* — mondja — *33 évvel ezelőtt.* Négy elemi után *gazdasági cselédnek* mentem, meg élni is kellett, aztán az *állatot* is szeretem. Ott éltem az állatok közt rendes béresi életet. *Csak 28 éves koromban kezdtem rajzolgatni.* Nem is tudom, hogy kezdődött, de rajzoltam. Embereket, állatokat, de azok *nagyon torzon-borzok voltak.* Nem voltak jól rajzolva, de én csak rajzoltam.

A fuvarossegéd

— Egyszer vásárra mentem *Szombathelyre* ott a pályaudvaron várni kellett a vonatra, hát rajzoltam. *Egy úriember-féle megnézte,* hogy mit rajzolok és nagyon jót nevetett rajtuk, azt mondta, hogy *ez jó karikatura.* Akkor még nem tudtam, hogy ez a szó mit jelent és nagyon meg voltam bántva, *majdnem hajba kaptam vele.* Ettől kezdve aztán éjjel-nappal rajzolgattam és bizony *elhanyagoltam a bérességet.*

— Bementem aztán rajzaimmal *Szombathelyre a rajztanár úrhoz.* Nagyon tetszettek neki a rajzaim, iratott is egy *cikket a helyi ujságba.* Nincs már meg ez a példány, annyi helyen kellett megmutatni, hogy teljesen elfoszlott. *De azért tudom a cikket kivülről.*

— Ezután megkezdődött a kilincselés, ajánlólevelekkel. Egyik helyről a másik helyre adogattak az urak engem, ajánlólevelekkel felszerelve. *Eredmény: fel tudtam keveredni Budapestre.* Pesten még sohasem voltam.

— *Ott álltam a behemót nagy pályaudvaron* egy ajánlólevéllel és egy csomó rajzzal a hónom alatt. A kilincselés csak itt kezdődött igazán. Az ajánlólevelek szaporodtak, *a pénznem fogyott.* Már nem tudom hányadik ajánlólevélnél tartottam és így kerültem el *Csók Istvánhoz a Bajza uccába.* Azt mondták, hogy *Csók egy igen nagy festő.* Kicsit féltem, mikor bementem abba a nagy műterembe.

— Csók István megnézte rajzaimat, aztán kiküldött a folyosóra. Behivatta legjobb növendékét és hallottam, hogy *valamit magyarázott* odabent. Vagy két órát vártam a folyosón, aztán behivott és azt mondta, hogy *nem szabad nekem külön tanulnom, az elrontana* hanem menjek el valahova, *Keletre, Indiába,* vagy *Japánba* és ott rajzolgassak.

A takarítónő Kispestről

— Én megmondtam neki őszintén, hogy nem mehetek, hiszen már most is *két napja nem ettem semmit.* Erre egy kissé leszidott és azt mondta, hogy egy művésznek bátornak, *önérzetesnek* kell lennie, de azért *adott 5 pengőt.* Még papírpengő volt.

— Elkerültem aztán még több festőhöz, *Iványi-Grünwald* Bélához, *Medveczky* Jenőhöz, mindnek nagyon tetszettek a rajzaim. Báró *Hatvany* Ferenc húsz pengőt is adott, mert *a lábam már kilógott a cipőmből.* Aztán *Petrovics* Elekhez is elkerültek a rajzaim, — hátha valami állami segélyt tudnék kapni. *Petrovics* úr azt mondta, hogy az állam nagyon szegény, nem tud segélyt adni, de ő is adott *5 pengőt a zsebéből.*

— Igy lassan az ajánlások is elfogytak, nemcsak a pénz. *Ellenszámlára kezdtem élni.* Volt egy földim, akinek a *Rózsa* uccában kifőzése volt, *ott kaptam ebédkosztot és ezért a törzsvendégeket rajzoltam.* Ő a törzsvendégeknek és az előfizetőknek adta rajzaimat ajándékba. *Aztán a törzsvendégek is elfogytak.* Általában minden elfogyott az életemből, csak *a tanács lett több.* Egy jótanácsból aztán lett is *200 pengő,* mert *kérvényt irtam Zala megyének és Zala megye népe nem feledkezett meg rólam.*

— Ez volt *a legnagyobb pénz életemben,* nagyon vigyáztam is rá, felváltottam apróra, nehogy elveszítsem és nagyon beosztottam. *Vagy egy félévig éltem belőle.* Ez már régen volt, akkor még jó világ volt.

— *Most a Népszállóban lakom,* az előljáróságon étkezem, igaz, hogy csak egyszer eszem napjában, de az nem volna baj, csak dolgozhatnék. Nagyon drágák a rajzszerek. Meg aztán ruházkodni is kéne. *Szivesen adnék rajzot ruhaneműért.*

A földim a Rózsa uccából
(Búti István rajzai)

Eddig tart *Búti* István életrajza. Az emberé, a művészé és egy kicsit a koré is. *Művészet — alsófehérneműért.*

Lá.

Archívum

A Könyvnyomdai Munkások Egyesületének legifjabb szakkulturális intézménye, a „Nyomdászati Archívum" kezd meggyökeresedni a nyomdászvilág tudatában. Elég gyakran kapunk kollégáinktól olyan írásokat és nyomtatványokat, amelyek többé-kevésbé alkalmasak az egykor talán még számottevő nyomdászati múzeummá fejleszthető Archívum anyagába való fölvételre.

A Gépmester-Egyesület legújabban egy köteg érdekes – részben már ritkaságszámba is menő – könyvet és füzetet adott át Archívumunknak. Nevezetes ezek közül F. C. Gessner Lipcsében 1743-ban megjelent híres nyomdászati szakkönyvének kissé csonka példánya. Ez a könyv is mutatja, hogy már abban a kézisajtós világban is milyen nagyterjedelmű tudomány volt a könyvnyomtatás. Az igaz, hogy a súlypontja akkoriban nem annyira a technikára, mint inkább a nyelvi ismeretekre esett. – Faulmann Károlynak, a világhírű professzorrá nőtt szaktársunknak jeles munkája, az „Illustrierte Geschichte der Buchdruckerkunst" is benne van a Gépmester-Egyesület adományában. Faulmann Károly méltán büszkesége volt az ausztriai nyomdászságnak. Bíró Miklós „Nyomdászati Lexikon"-ának adatai szerint Németországban, a Saale melletti Halléban született 1835-ben. 1854-től fogva a bécsi államnyomdában szedősködött. 1861-től fogva haláláig a gyorsírás tanára volt. Van saját gyorsírászati rendszere, melyet fonográfiának nevezett, s mely a fonetikán alapszik. Monumentális szép könyve a nyomdászattörténet, de híresek a betű történetéről írott könyvei is. A nagy nyomdásztudós 1894-ben halt meg Bécsben.

Könyvészeti érdekesség az a „Polemographia Belgica" című, németnyelvű könyv, amelyet Köln városában nyomtattak még 1613-ban.

Egyéb könyvek és füzetek: Récsey Viktor: „Írás és könyv hajdan és most"; Csernátoni-Ruzicska: „Tótfalusi Kis Miklós"; Ballagi Aladár: „A magyar nyomdászat történelmi fejlődése"; Bóna-Nány: „Nyomdai kalauz"; Zaka Lajos: „A Budapesti Könyvnyomdászok és Betűöntők Egylete negyedszázados fennállásának története"; Ruzicska Gyula: „A cinkmaratás"; Löwy Salamon: „Nyomdai vázlatkészítés"; Mitterszky József: „A mértani rajz" (Butkovszky: „Szabadkézi rajz"-ával egybekötve); „Gutenberg-Emlék" (szerk. Berceller Adolf Sopronban 1900-ban); Sennowitz Adolf: „Manlusi János"; Éble Gábor: „Egy magyar nyomda a 18. században; Augenfeld Miksa: „A mesterszedés"; Aigner Károly: „A könyvnyomdászat történetének vázlata"; Steinhofer Károly: „A könyv története" I. rész; Grócz Ernő: „A betűszedés kátéja"; Ruzicska Gyula: „A nyomdászat"; Kiss Zoltán: „A fényképészeti guminyomás"; Fraknói Vilmos: „Karai László"; Firtinger Károly: „Ötven esztendő" és „Nyomdászattörténelmi térkép"; Fitz József; „Hess András"; Iványi–Gárdonyi–Czakó: „Az Egyetemi Nyomda története"; Kowarik: „A pozsonyi nyomdász-egyesület története"; a németalföldi és a krakkói nyomdászegyesületek históriáját tárgyaló könyvek; egy százéves német földrajzi könyv és egy ugyancsak száz-esztendős – Wolff-féle – német Konversationslexikonnak egyik kötete.

Megható emléke a gépmester kollégák szakmai lelkesedésének az a szakirodalmi kollektív munka, amely „Szakbizottsági Értesítő" címen jelent meg 1903–1904 körül. Jónéhány füzetet kaptunk belőle, egész évfolyamokat azonban nem sikerült összeállítanunk. Talán majd idővel, egyéb küldeményekből pótolva.

Följegyzések

Borítékunkat a szakkulturális munkacsoportok egyik szorgalmas résztvevője, Sztraka Zoltán tervezte. A nyomtatás a Világosság-nyomdában történt.

Nyolc oldalra terjedő szedési és ólommetszetes mellékleteinket, valamint a boríték 3. és 4. oldalán levő példákat is, részben Könyvnyomdai Munkások Egyesülete továbbképző tancsoportjainak neveltjei, részben pedig egyes budapesti nyomdák mesterszedői tervezték. Kiszedésük a Világosság-nyomdában történt.

Szakelőadások. A Fischfach-Társaság október 15-i összejövetelén dr Bródy László tartott érdekes előadást a Lorilleux-féle naptárpályázat eredményéről. Ugyanott október 22-én Szabó Róbert a „Magyar Nyomdászat" 1888-ban való megalapítójának, Pusztai Ferencnek életét és szakirodalmi téren való örök érdemeit ismertette. – Az Ujpest-Rákospalotai Könyvnyomdászok és Rokonszakmabeliek Társaskörében október 25-én lapunk szerkesztője beszélt a „Nyomdászatról a nyomdászoknak". Szép bevezető beszédet mondott ugyanekkor Fürth Mór, a Társaskör elnöke.

Ötvenéves nyomdászi jubileumok. Négyes ilyen jubileumot ült október 11-én Budapest nyomdászsága. A Világosság-Könyvnyomda Rt. négy alkalmazottja: Deutsch Dávid igazgató, Fürst Vilmos depozitőr, Novák László korrektor és Virág-Weiszkopf Jenő gépmester érte el azt a korhatárt, amely a régi világ nyomdászainál nagyon-nagyon ritka valami volt, újabban azonban – a szociális vívmányok és a higiénikusabb nyomdaviszonyok révén – mind gyakoribbá s megszokottabbá válik. A négy jubiláns közül Deutsch Dávid harminc esztendeje vezetői szerepet tölt be a Világosság-nyomdában, s ennélfogva természetes, hogy hatalmas része van e nyomda színvonalának megtartásában és fokozatos emelésében. Biztos szemű, páratlan agilitású, ízig-vérig nyomdász; a régi tipográfus-etikának, a mi becsületrendünknek bízvást elsőrendű lovagjául számítható. Csalhatatlan érzékkel tudja megválasztani munkatársait, s utat, teret enged nekik, amennyire a mai konkurrenciás világban a nyomda vitális érdekei csak engedik. Jórészt neki köszönhető tehát, hogy a Conti uccai nyomdában készülő ujságok, folyóiratok, könyvek s összes egyéb nyomtatványok ízlés és kiállítás dolgában kimagaslanak a magyar nyomdatermékek átlagából. A nyomdászati szakirodalom is hálára van néki kötelezve, hiszen az ő keze alatt készülnek a Typographián, Grafikai Szemlén, a Nyomdász-Évkönyvön, évi jelentéseken kívül a nyomdászmunkásság más nyomtatványai is, ott csinálódott a Grafikai Művészetek Könyvtára 14 kötete, az Egységes Helyesírás stb. stb. Mindeme művek tipográfiai nívósságához közvetlenül vagy közvetve – ügyszeretetével és jóakaratú buzgalmával – nagyban hozzájárult, s reméljük: hozzájárul még soká. – Fürst Vilmos a Világosság-nyomdának kezdettől fogva szorgalmas depozitőrje, ami a tájékozódott szakember szemében nagyon sokat jelent. Hiszen láttunk már pénzügyileg jól megalapozott nagy nyomdákat is tönkre menni jórészt a depozitőr hanyagsága és hozzánemértése miatt. Fürst kollégánk virtuóz ismerője a maga földalatkörének, mindentudó, fürge és semmiféle lótás-futás, emelet- és létramászás nem esik nehezére, ha nyomdai anyag előteremtéséről, készenlétben tartásáról és a munkamenet zavartalanságának biztosításáról van szó. – Novák László, mint a szaktanfolyamok vezetője és a Grafikai Szemle szerkesztője, külön ünneplésben is részesült az Egyesület és egyes kollégiális körök és csoportok részéről. – Virág-Weiszkopf Jenő maga a megtestesült régi nyomdászhumor; néha vaskos is egykissé, de mindig jóízű és mosolyra gerjesztő. Szakbeli tapasztalatai pedig egyenes arányban állanak kondícióli számával (igen sokfelé megfordult), s ennélfogva elsőrendű szakerő. Még szakbeli találmányai, újításai is vannak. Ilyen például egy a rotációs nyomtatású napilapok szövegközti autotípiáinak egyengetését fölöslegessé tevő találmánya, amely annak idején meglehetős érdeklődést keltett. – A Grafikai Szemle szerkesztőbizottsága sok szerencsét, erőt és kitartást kíván jubilánsainknak.

A Lorilleux-festékgyár ez évben is kiírta a már szinte hagyományossá vált naptárhátrész-pályázatot, melynek népszerűségét legjobban a beérkezett 160 pályamunka igazolja. Október hó közepén ült össze a bíráló bizottság, hogy nehéz föladatának megfelelően a díjakat a legkiválóbb munkáknak odaítélje. A pályázati föltételek szerint a kiviteli módot illetően megkötöttség nem volt. Mind a három sokszorosítóipari főágazat: magas-, sík- és mélynyomtatás területére való megoldásoknak szabad volt a pálya. A bíráló bizottság döntése végső eredményben a síknyomtatású munkáknak kedvezett. Ezeknek jutott mind az öt díj és a tipográfusok, akik közül valók pedig a mult évben ugyanezen a pályázaton az első díjakat nyerték, ezúttal üres kézzel távozhattak. Az első díjat (150 pengőt) a „Vadkacsa" jeligéjű munka nyerte, készítői Rottenbiler és Gebhardt, akikről el kell ismerni, hogy komoly művészi kidolgozást nyujtottak és eltalálták a festékgyár részére szükséges színes reklámhatást. Viszont utólag ezzel a munkával kapcsolatban komoly kifogások merültek fel, a pályázati föltételek megszegését illetően. A második, negyedik és ötödik díjjal jutalmazott munkák érdekesképpen egyöntetűséget mutatnak. Ezek mind nyitott festékdobozokkal törekedtek a színhatás hangsúlyozására. Hasonló ötletű munkák közül elég lett volna talán egyet, vagy legfeljebb kettőt díjazni, annál is inkább, mert festékgyári pályázatnál a festékes doboz már eléggé elcsépelt gondolatnak számít. Újabb eszméket és újabb elgondolásokat vár a szakmai nyilvánosság a pályázóktól. A pályázati munkákat több helyen, így Egyesületünkben is kiállították. Tipográfusainknak a számukra eredménytelen kimenetelű pályázat miatt azonban nincs okuk elkedvetlenedésre, mert tőlük számos olyan teljesítményt láthattunk a bemutatón, melyek szerencsésebb körülmények között könnyen díjnyertesek is lehettek volna. (sz. a. II.)

A könyvkötők szakszervezetének szakmai kiállítását október hó 11-én, vasárnap délelőtt nyitották meg kétheti időtartamra. A könyvkötőmunkásság körében is alkalmazni kívánják a szakkultúra hatalmas erejét és kiállítással, szakoktatással törekszenek a szaktudás kimélyítésére. A kiállításon bemutatásra kerültek a könyvkötőmunkásság különféle kategóriáinak teljesítményei, továbbá az egyes munkamenetek részletezése: olyan dolgok tehát, melyek a nyomdászt is közelről érintik, mert hiszen a nyomdász és könyvkötő a munkában igen gyakran egymásra vannak utalva. Legnagyobb kiállítási hatást ért el a Sipőcz Jenő polgármesteri jubileumára, a Székesfővárosi Házinyomda üzemében készült rendkívül művészi értékű díszalbum, melynek fedőlapján csupán a kéziaranyozó 11 hétig dolgozott. Számos kiváló művészi teljesítményű munka mellett a könyvkötő gyakorlatias munkateljesítményeit is demonstrálta a nagyszerűen rendezett és igen kiváló erkölcsi sikert

Schmidt Testvérek Nyomdafestékgyár Rt.

Gyártmányok: *Rákospalota, Pázmány ucca 41. szám*

mindenféle könyv-, kő- és offsetffestékek; mélynyomtató- és anilin-gumi-nyomtató-festékek; valamint mindennemű nyomtatási segédanyagok.

Telefonszám: **2-952-85**

jelentő kiállítás, mely a magyar könyvkötőmunkásság magas színvonalú szakmai tudásáról és művészi készségéről tett bizonyságot. (sz.)

„Kézikönyv a könyvkötők és rokonszakmabeliek részére." Ilyen című ízléses szakkönyvet adott ki a könyvkötők szakszervezete. A 224 oldalas mű szerkesztője Farkas Sándor. A legtartalmasabb dolgozatot „Kézikötés" címmel Balogh László iparrajziskolai művezető írta, aki a legalaposabban tárgyalja az ezzel kapcsolatos munkafőladatokat. További cikkek felölelik a könyvkötészet sokoldalú munkaágazatait és hasznos szaktanácsokkal és útmutatásokkal szolgálnak a tanulnivágyóknak. A szépen kivitelezett szakkulturális könyv a Világosság-nyomda felkészültségét dicséri. – ly.

Levél a gépszedésről. Grafikai Szemlénk a föltámadása óta sokat és alaposan foglalkozott a gépszedő munkájával. Különös érdeklődésünkre tarthattak számot azok a dolgozatok, amelyekben jeles gyakorlatú gépszedő kollegáink a gépen való tanulás metódikáját igyekeztek megalapozni. Ez bizony elsőrendű fontosságú dolog. Én mindamellett mégsem tartanám elégségesnek, ha a tanulót csupán elsőrendű tasztermunkássá képezik ki. Égetően szükségesnek tartanám, ha Anyaegyesületünk elnöksége a Hirlapszedő-Kör elnökségével karöltve, átültettetne magyarra valamely elsőrendű, kitűnően megírt szakkönyvet, vagy egy magyar szakbizottsággal megiratna egyet, mely érthetően, világosan megmagyarázná úgy a régi, mint a legújabb típusú, a magyar nyomdákban működésben levő szedőgépek minden csínját-bínját, minden kis részecskéjét és azok rendeltetését, hogy a szedő teljesen tisztában legyen gépének szerkezetével, alaposan megismerhesse azt, egybeforrhasson vele, ne szolgája, de ura legyen gépének. Szükségesnek tartanám, ha ez a könyv hasznos példákkal mutatná meg, hogy bizonyos, különösen a sűrűn előforduló esetekben miképpen kell a hibákat a baj azonnali felismerése mellett, megjavítani és a gépet a lehető legrövidebb idő alatt újra üzemképes állapotba helyezni. Mert nem minden gépszedőnek adatik meg az, hogy jó sorsa olyan helyet jelöl ki munkaterepül számára, ahol szerelő is dolgozik, aki bármilyen akadályt is percek alatt megszüntethet. Adatik olyan helyzet is, hogy az illető egyedül áll, vagy a vidék valamely városában kondicionál. Egy ilyen, mindenre kiterjedő, mindenre alaposan megtanító tankönyvet mindegyik gépszedő szívesen megvásárolna. A szerelő kollégáknak sem kellene emiatt aggódni; őket ezáltal semmiféle károsodás nem érhetné, mert végeredményben mégis csak jobb olyan munkatársakkal együtt dolgozniok, akik ismerik gépüknek minden alkatrészét és azok rendeltetését. Sokkal ügyesebben tud az ilyen képzett ember gépénél viselkedni. – Kívánatosnak tartanám továbbá, hogy minden gépszedő szaktársam magabiztosan és erősen üljön gépének tasztere előtt, sok időt töltsön el a magyar helyesírás és a tipográfiai szabályok alapos és mélységes, bensőséges tanulmányozásával és ott, hol alkalma nyílik rá, gyakorolja magát a rossz kéziratok olvasásában is. Soha ne törekedjen virtuózitásra, versenyszedésre, hanem állandóan nyugodt „griff"-fel igyekezzen az árszabály előírta kvantumot kvalitatíve is helyesen megszedni. Soha ne gondolkozzon úgy, hogy „ez csak lap, annak így is jó lesz". Minden szedésnek, legyen az bármilyen munka, egyformán szépnek, jónak és hibától mentesnek kell lennie. Ne tanuljon abba bele, hogy a legkisebb kizárás a félnégyzet. Nem. Igyekezzen minden sorát szépen és egyformán kizárni. Azt se higgye el senki, hogy az szedésnek számít, melyben a megengedett 3% hiba helyett 30–40% hiba van! Nem. Azt nyomdásznyelven valami másnak hívják és nevezik. – Az öntudatos, jó nyomdászember szeresse szakmáját, kenyeret, megélhetését biztosító munkáját, igyekezzen azt mennél jobban megtanulni. Képezze, csiszolja, művelje magát, olvasson sokat, igyekezzen a látottakból, hallottakból mennél többet elraktározni agyában, hogy keze alól szép, jó és nemesveretű munkák kerüljenek ki. A jó gépszedő szeresse gépét, úgy bánjon vele, mintha sajátja lenne, óvja minden bajtól és ha észreveszi, hogy baja van, igyekezzen e bajt azonnal megjavíttatni, vagy megjavítani. Ne hagyja a bajt könnyelműen és gondozatlanul az utódnak. Neki is kell annyi idejének lenni. Munkája végeztével ne hagyja ott gépét gondozatlanul. Gondoljon arra is, hogy az a kolléga, ki utána leül, éppen annyi ideig dolgozik és éppen olyan intenzív munkát követelnek tőle is, mint elődjétől. Miért legyen az kénytelen az ő megszabott idejében elődje gondatlanságát jóvátenni, hanyagságát rendbehozni? Gépét tisztán hagyja el vagy adja át. Ne hagyjon szanaszét ékeket, mert arra az utódnak csakúgy szüksége van munkájához, mint neki. Ha ék vagy matrica leesett a földre, nyugodtan vegye fel, törölje meg; ez a kis idő nem fog megszedendő n-jei rovására menni. Kézimatrica-szekrényéjét tartsa tisztán, ne tűrjön meg benne oda nem való dolgokat. Kézimatricáit használat után rakja szépen vissza, mindeniket a maga helyére. Mert: rend a lelke mindennek! Weisz Rezső.

Írjunk és beszéljünk magyarul! „Tiltakozott az Erzsébet sugárút megépítése ellen, mert nem horizontális, hanem vertikális utak megépítésére van szükség. (Óriási derültség.)" Fenti sorokat a képviselőház üléséről szóló tudósításban olvastam egyik honatya fölszólalása keretében. Mint a tudósításból is kitűnik, a néhány szó óriási derültséget keltett a jelenvoltak körében. És méltán. Olyan helytelenül használta ugyanis a felszólaló a horizontális (vízszintes) és vertikális (függőleges) idegen szavakat, hogy csak derűt kelthetett vele. Nem lehet tudni: mit akart mondani. – A hősök vasárnapján hallottam a következőket: „X. olyan szépen van dekoltálva és mégse vitéz." – Ezekhez hasonló példákat vég nélkül lehetne fölsorolni, de elég ebből ennyi is. Ha gondolkodunk egy kicsit, arra a megállapításra jutunk, hogy az ilyen elszólásokért részben felelősek íróink, de különösen ujságíróink, akik különös szeretettel használják az összes európai nyelvekből való idézeteket és egyes nem magyar szavakat. A mai magyar újságokban megtalálhatjuk az összes élő és holt nyelvek válogatott kifejezéseit. Pedig az esetek túlnyomó többségében a használt idegen szavak helyett írhatnának megfelelő jó magyar szót is. Csodálatos, hogy mégis mind általánosabbá válik nyelvünknek, lapjainknak a nép számára való érthetetlenné tétele. Talán azért van ez, mert az idegen kifejezéseknek használata bizonyos műveltség látszatát kölcsönzi beszédünknek, írásunknak. Éppen íróinknak kellene harcot indítaniok minden idegenszerűség ellen, mert legelsősorban az ő érdekük és dicsőségük lenne a tiszta magyar irodalom. Ha tovább is így haladunk ezen az téren, nemsokára nem lesz magyar ujság, hanem valami lehetetlen nemzetközi nyelven jelennek meg hazánkban a nyomtatványok. – Nemcsak az egyszerű, tanulatlan ember akad el sokszor az idegen kifejezések útvesztőiben, de annakid. jén, mikor a Mávnál fizetéscsökkentés volt, egy vasúti tiszt – akinek tudvalevőleg érettségi bizonyítványt kell felmutatnia alkalmazásakor – azt kérdezte tőlem, hogy mit jelent az, hogy progresszív és nem lineáris lesz a fizetéscsökkentés? Pedig milyen szépen ki lehetett volna fejezni magyarán is, hogy nagyobb fizetéseknél magasabb százalékú lesz a csökkentés. – Vagy miért használják a pesszimista és optimista szavakat, mikor ezekre néhány éve éppen egy tanáremberen találtam a „borúlátás" meg „derűlátás" szavakban igen jó magyar kifejezéseket? Vagy mi szükség van a generáció, konszolidáció, organizáció, perszonális, individuális, permanencia, differencia, prospektus, hangár, dekrétum, temperamentum, relatív, tradíció, korporáció, akció, aukció, protekció, centralizáció, restauráció, impresszió, dezignált, kombinál, konkrét, szelektál, deklamál és a jó ég tudná felsorolni milyen idegen szavak használatára akkor, mikor ezek helyett mindenkor alkalmazhatnánk nagyon jó magyar kifejezéseket is? – Még bántóbbak a félig magyar, félig idegen kifejezésmódok, pl exportminőség, transzferalap, kultúrember stb. stb. Jó lenne, ha íróink komoly harcot indítanának a magyartalan írásmód ellen, hiszen van a mi gyönyörűséges nyelvünknek bőséges szókincse s találhatnak kifejező, jó magyar szavakat, amelyeknek alkalmazásával zamatos, széphangzású, igazi magyaros mondatokat szerkeszthetnek. Van a sírásra, bánatra, van az öröm kifejezésére, sőt (itt írhatnám: horribile dictu) még a káromkodásra is jó magyar kifejezésünk, tehát még mérgünkben sem kell a szakramentumot emlegetni. Hagyják meg az idegen kifejezéseket a szaklapoknak, ahol úgysem mellőzhetik egyelőre azokat, de még itt is vigyázzanak tudósaink, hogy szigorúan csak „terminus technicus"-okat használjanak, egyébként itt is törekedjenek magyarul írni. Erdélyi József II.

Az „optofón". Egy Ban nevű professzor a minap bemutatta az angol tudományos társaság előtt „optofón"-nak nevezett új találmányát, amelynek segélyével a vakok bármely könyvet folyékonyan olvashatnak. A készülék láthatatlan sugarat vetít a betűkre, s a sugár fényérzékeny lemezt hozva működésbe, bizonyos hangjelzéseket idéz elő a világtalan fülére kapcsolt fejhallgatóban. Mindegyik betűnek más-más hangjelzés felel meg. A jeleket igen rövid idő alatt el lehet sajátítani és a világtalanok époly gyorsan olvashatnak a készülékkel, mint az épszeműek.

Könyv és ujság. A világ legszenvedélyesebb ujságolvasója csak néhány százalékát tudná elolvasni annak az ujságtömegnek, amely napjában a világon megjelenik. Ha tényleg minden lapba bele akarna mélyedni, akkor a világ összes nyelvét kellene értenie és huszonötezer órát megszakítás nélkül olvasnia ... akkor talán elkészülne egy nap ujságanyagával. De a hirdetési részt természetesen ki kellene hagynia, mert akkor még ennyi idő alatt sem lenne készen. – A moszkvai városi tanács elhatározta, hogy a nagy városi könyvtár számára másfélmillió rubel költséggel új épületet emel, amely kilencmillió kötet befogadására alkalmas. Moszkva város könyvtára, amely a régi városi könyvtárból és a forradalom után kisajátított számos nagy magánkönyvtárból áll, jelenleg hat és félmillió kötetet foglal magában. Ezek között nem kevesebb, mint kilencvenezer az inkunábula, vagyis ősnyomtatvány. Különösen értékesek az ősorosz illusztrált kéziratok, amelyek nagyrészt főúri családok gyüjteményeiből kerültek a szovjetfőváros könyvtárába. – Oroszországban senkinek nem szabad már ezentúl külföldi lapokat olvasnia, sem könyveket vásárolnia anélkül, hogy előbb külön engedélyt ne kért volna erre. Ilyen engedély kiadásához előbb több kérdőív kitöltése és egyéb formalitások szükségesek. – A nagy példányszámok történetében sem mindennapos az a példányszám, amit egy tizenöt kötetre tervezett és alapvetőnek szánt történelmi munka ért el Oroszországban. „A polgárháború története a szovjetunióban": ez a címe a munkának, amely a mult év végén 300.000 példányban jelent meg és hamarosan elfogyott. Utólag most egy 100.000 példányra rúgó pótkiadás jelent meg. A további nagy keresletre figyelemmel, olcsó kiadásra készülnek 500.000 példánnyal. – Amerikai kéziratárveréseken újabb rekordárakat értek el. Sessler philadelphiai műgyüjtő az Andersonműcsarnok árverésén 28.000 dollárt fizetett Shakespeare műveinek egyik fólió-kiadásáért, míg Shakespeare költeményeinek 1640-ben megjelent Cotes-kiadású kötetéért 3900 dollárt fizettek. Rosenbach dr, a híres amerikai kéziratgyüjtő Milton „Elveszett paradicsom"-ának első kiadásáért 17.400 dollárt és Washingtonnak az amerikai törvényhozáshoz intézett néhány leveléért 9800 dollárt fizetett. A Read-féle könyv- és kéziratgyüjtemény 485 darabja 118.194 dollárért kelt el. – A könyvgyüjtők érdeklődése most egy újzélandi város magánkönyvtára felé irányul. Ebben a magánkönyvtárban számos értékes könyvkézirat van, így többek között id. Dumas sok kézirata. Frank Reed tulajdonában vannak ezek a rendkívüli ritkaságok. Frank Reed tizenkétéves korában jött atyjával Újzélandba s az utóbbi években nemzetközileg ismertté vált a neve, mint híres könyvgyüjtőé. Újzéland úgylátszik egyébként is a könyvbarátok para-

AZ ERNST MÚZEUM

DOROTTYA

GALÉRIÁJA

■ BUDAPEST ■

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait kiállítás-megnyitónkra
és a hozzá kapcsolódó programokra

Girls&Guns

© Paola Poletto

Kiállító művészek:

Sheila Butler, **Nina Czegledy**, **Michelle Kasprzak**, **Sally McKay**, **Paola Poletto** (Kanada) és **El-Hassan Róza** (Magyarország)

augusztus 10., kedd

18.00 köszöntőt mond: **Michael Danagher** úr, Kanada ügyvivő nagykövete

a kiállítást megnyitja: **Süvecz Emese**, művészettörténész

18.30 performansz: **Michelle Kasprzak**

19.00 fogadás

19.30 *A harcos nő mint szex-ideál* – nyilvános beszélgetés a művészekkel

moderátor: **Süvecz Emese**, művészettörténész

Megtekinthető: 2004. szeptember 4-ig, hétfőtől szombatig 10-18 óra között.

The Ernst Museum's Dorottya Gallery cordially invites you and your friends to the opening of the exhibition and the connecting programs

Artists **Girls&Guns**

Sheila Butler, **Nina Czegledy**, **Michelle Kasprzak**, **Sally McKay**, **Paola Poletto** (Canada) and **Róza El-Hassan** (Hungary)

on Tuesday, 10 August

at 6 p.m. greeting by **Mr Michael Danagher**, chargé d'affaires Canadian Embassy

opening speech by **Emese Süvecz**, art historian

at 6.30 p.m. performance by **Michelle Kasprzak**

at 7 p.m. reception

at 7.30 p.m. *The warrior woman as sex-ideal* – public discussion with the artists

moderation by **Emese Süvecz**, art historian

The exhibition is on view until 4th September, Monday to Saturday, from 10 a.m. to 6 p.m.

Az Ernst Múzeum Dorottya Galériája
Budapest V., Dorottya u. 8. • tel./fax: (36-1) 266 08 77
e-mail: dorottya_galeria@axelero.hu • www.ernstmuzeum.hu
Bánóci Zsuzsanna
MTA Művészettörténeti Kutató
Intézete
Budapest
Úri u. 49
1014
Bp. 62. 1376
A Nemzeti Kulturális Alapprogram, a Kanadai Nagykövetség, a Fővárosi Közgyülés Kulturális Bizottsága és a Nádasdy Alapitvány támogatásával.
The show has been realised with the kind support of National Cultural Fund, the Embassy of Kanada, the Municipal Government of Budapest, Cultural Committee and the Nádasdy Foundation.
Canada
© Sally McKay

21

Büttner Dániel

budai harangöntő

1723-ban öntötte a

mezőberényi ág. ev. tót

templom harangját

melyet 1862-ben

átöntöttek.

Karács Békésvm

II. 222.l.

Csajághy (Dancz) Márta, 25
Csebi Pogány István 39

Huszár Lajos, 53

rok gyüjtésével foglalkozott. A kőszegi hegységben és a Mátrában nagyobbmennyiségű ősrovar- (Apterygota) anyagot gyüjtött össze. Az anyag egy részét feldolgozta a kőszegi múzeum közleményei számára. A mátrai anyag faunisztikai feldolgozása folyamatban van. A feldolgozatlan részt dr. Frenzel G. Apterygota-specialista vezetése alatt álló bellincheni biológiai állomáson óhajtja feldolgozni. November havában múzeumi gyakornokká neveztetett ki.

Dr. Voit Pál (1909, Szendrő, Borsod m., róm. kat.), múzeumi próbaszolgálatos tisztviselőjelölt, egyetemi művészettörténeti és keresztény régészeti intézeti mb. tanársegéd Budapestről (Gerevich professzor), műtörténeti tanulmányokra 400 P ösztöndíjban részesült. Folytatta a magyar iparművészet folyóirat-bibliografiájának készítését s ezenkívül bútortörténeti tanulmányokat végzett. Levéltári kutatásainak eredményeit összevetette a szakirodalommal és a föllelhető emlékanyaggal. Különösen Pest és Buda bútorművészetére vonatkozó problémakörrel foglalkozott, több száz mester nevét emelte ki a levéltárakból, többnek működését részleteiben is kidolgozta és műveiket felkutatta. Kutatásainak eredménye a Tanulmányok Budapest múltjából című kiadvány 1938-ik évi kötetében jelenik meg.

Büttner

1735. aug. 25

Buttner Maurermeister

(Kincset ás)

Barósi, Adattár I-IV. 403.

Herzog

A földmivelési költségvetés az országgyűlés előtt

Nagy Imre elnök az országgyűlés mai ülésének megnyitása után bejelentette, hogy tárgyalásra következik az összeférhetetlenségi bizottságnak Borsós Sándor országgyűlési képviselő ügyében tett jelentése.

Z. Nagy Ferenc előadó közölte, hogy Borsós Sándor ellen Nánási László országgyűlési képviselő tett összeférhetetlenségi bejelentést, mert mult év október 5-én külföldre távozott és mert a felszabadulásig az

Imrédy-féle Magyar Megújulás Pártjában

aktiv tevékenységet fejtett ki. A bejelentés valóságát tanuk bizonyították, ezért az összeférhetetlenségi bizottság az összeférhetetlenségi helyzet fennforgását megállapította és javasolta az országgyűlésnek, hogy mivel Borsós Sándor összeférhetetlenségi helyzetben van, a törvény értelmében

képviselői megbízását szüntesse meg.

A Ház egyhangúlag így határozott.

Sz. Szabó Pál országgyűlési képviselő ellen Geleji Dezső tett összeférhetetlenségi bejelentést. Sz. Szabó Pál a bejelentés szerint tavaly július közepén külföldre távozott. Ezt a bejelentő képviselő tanukkal igazolta. Mivel féléven át elfogadható ok nélkül távolmaradt az országgyűlés üléseiről,

összeférhetetlen helyzetbe került

és így az összeférhetetlenségi bizottság javasolja az összeférhetetlenség kimondását, valamint azt, hogy az országgyűlés

képviselői megbízását szüntesse meg.

A Ház ilyen értelemben határozott.

A napirend harmadik pontja az állami költségvetés folyatólagos tárgyalása. Ez alkalommal a

földmüvelésügyi tárca

tárgyalására tért át az országgyűlés.

Nagy Dániel előadó hangoztatta, hogy ő is az ujonnan földhözjuttatottak közé tartozik. A Mindszentyügyel foglalkozva kijelentette, ha ebben az esztendőben magyar kenyeret tettek az esztergomi érsek úr asztalára, egészen bizonyosan volt közte olyan, amely

már az újgazdák földjén termelt búzából

készült, de bizonyosan nem volt közte olyan, amely Esterházy Pál herceg kétkeze munkájának gyümölcse lett volna. A parasztság megtanulta az elmult négy esztendő alatt, hogy Magyarország kevesebbet termel, mint a fejlettebb mezőgazdaságú országok és termelésünk drága is. Kiemelte, hogy a munkást ma már nem zsákmányolják ki, az állam gondoskodik róla. Ezután a szövetkezeti mozgalom fontosságát fejtegette.

Csak gépesítéssel lehet a terméstnövelni és az önköltséget csökkenteni. Állattenyésztésünk terén gondoskodás történik a szarvasmarhák, lovak, juhok, sertések tenyésztésének fokozásáról. A szarvasmarha tenyésztés terén oda kell fejlődnünk, hogy az állatok

exportképesek legyenek.

A lótenyésztésnél nagyjában ugyanez a helyzet, mert ez a kiviteinek jelentékeny tétele.

Rövid időn belül rendbehozzuk a sertéstenyésztést. A magyar mangalica a világ egyik legjobb hússertését adja. A juhtenyésztés fokozásával hatalmas

devizamegtakarítást

érünk el a textilipar vonalán.

A kis haszonállatok tenyésztésére 6 és félmilliót fordít a kormány. A baromfitenyésztés igen erőteljes. Az eddigekhez újabb hat keltetőállomást létesít a kormány. A terv az, hogy ebben az évben

3 millió naposcsibét

juttat a parasztságnak. Az állategészségügyre 6 millió forintot fordítanak. Nagyjelentőségű a tenyészbénaság elleni megindult küzdelem.

Az ülés tart.

Eltünt a vádlott ügyvéd

A népbíróság Tutsek-tanácsa mára tűzte ki dr. *Szatmári* Sándor ügyvéd bűnügyének tárgyalását. Dr. Szatmárit a népügyészség azzal vádolta, hogy üldözöttek vagyonát eltulajdonította. A tárgyaláson Szatmári védője bejelentette azt, hogy védence ismeretlen helyen tartózkodik. Nyomozólevelet bocsátottak ki ellene.

Száraz, csendes idő, éjjeli fagyokkal

Ujabb meleghuli most áraszt az Óceán

Megérkezett az idei negyedik hideghullám. A Szovjetunióban —10, —15 fokos a hőmérséklet és sokhelyen havazik. Moszkvában tegnap hófúvás volt. Közép-Európában a hideg megnyugodott és nincs utánpótlása. Az Atlanti-Óceánról enyhe levegő áramlik és Észak-Európában hamarosan melegebb lesz, mint délen.

Átmenetileg száraz, csendes idő várható, nappal csak a fagypontig terjedő felmelegedéssel, éjjel fagyokkal. A köd erősödik. Budapesten ma délelőtt —4 fok volt.

Két embercsempész a bíróság előtt

Egy veszedelmes embercsempésztársaságot ma vont felelősségre a büntetőtörvényszék *Majzik* László-tanácsa. A tárgyalás tizenegy óra előtt néhány perccel kezdődött.

A vádirat *Seh* Elemért és társait tiltott határátlépés előmozdításának vétségével és határátlépésre való rábirással vádolja. A vádiratból kiderült, hogy Seh Egán Edével együtt 1948 végén üzletszerűen foglalkozott az országból távozni akarók külföldre való szöktetésével.

Seh áll ezután a bírói emelvény elé. Beismeri bűnösségét. Irógépműszerész volt, majd később vasutas lett, de megbízhatatlansága miatt kitették.

Az uzsorabíróság *Csajtay*-tanácsa másfélévi börtönbüntetésre ítélte gazdasági bűncselekmény miatt.

— Amikor kitöltöttem büntetésemet, — mondotta Seh — felkeresett egy barátom és azt mondotta, hogy át akar menni a határon, segítsek neki. Mivel egy télikabátot ígért, rászántam magam, hogy lekísérem őt és barátját Szombathelyre. Ott vasutas ismerőseimnél érdeklődtem, miképpen lehet Ausztriába átcsúszni. Nem kaptam megfelelő embert és így visszautaztam, de nekik mégis sikerült átjutni a határon.

Bevallja ezután, hogy *Lazarovics* Jenőt is ő kísérte le a határra.

— Miért tette? Hiszen már volt télikabátja? — kérdi a tanácselnök.

— Pénzért — hangzik a válasz.

A tárgyalás során kiderül, hogy több büntetett előéletű embert csempészett át a határon.

Ezután Egán kihallgatására került sor.

Rövidesen megszünik a munkanélküliség

Juhász Imrénét, Szolnok vármegye új főispánját Dobi István miniszterelnök, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter és Kádár János belügyminiszter jelenlétében díszközgyülésen iktatták be hivatalába. A hatholdas parasztasszony elmondta, hogy a paragrafusok világában ugyan még nem eléggé jártas, de a mult rendszer minden baját-kinját saját bőrén érezte és ezért tudja, mi kell a dolgozó népnek.

Dobi István miniszterelnök a munkás-paraszt szövetség jegyében beszélt arról, hogy ebben az országban nincs visszatérés a királyokhoz, horthysta főméltóságokhoz, a nagybirtokokhoz, csendőrszuronyokhoz. A jövőben le kell bontani az osztálykülönbségeket, hogy ne a születés, a vagyon, hanem a munka legyen az értékmérő. Kádár János és Gerő Ernő miniszterek beszédükben kihangsúlyozták, hogy Juhász Imréné parasztasszony főispáni kinevezése egyik bizonyítéka annak, hogy ma már valóban a nép gyermekei gyakorolják az államhatalmat.

*

A magyar államrendőrség négyéves fennállása alkalmával rendezett ünnepségen Zöld Sándor belügyi államtitkár a belügyi kormányzat, Erdei Ferenc a kormány, Pálffy György a honvédség nevében mondott beszédet.

*

A SzIT országos termelési értekezletén Szakasits Árpád köztársasági elnök és Apró Antal, a Szaktanács főtitkára mondtak beszédet. A köztársasági elnök hatalmas ujjongás közepette jelentette ki, hogy Rákosi Mátyással együtt a SzIT működését tartják az összes ifjúsági szervezetek közül a legegészségesebbnek. Apró Antal az ifjúság elé azt a célt tűzte ki, hogy 1949. decembere előtt fejezzék be a hároméves tervet és kijelentette, hogy a népi demokrácia rövidesen felszámolja a munkanélküliséget és ezért hatalmas szükség van az új munkaerő nevelésére.

*

Egy új kormányrendelkezés értelmében a mezőgazdasággal kapcsolatos és a szövetkezeti gazdálkodás szükségletét ellátó bognár, kádár, asztalos (bútorasztalos kivételével), szíjgyártó, kerékgyártó, kovács, valamint cséplőgép

még az iparügyi miniszterrel egyetértésben megállapítandó más kisipari tevékenység folytatásához iparjogosítvány és hatósági engedély nem kell a földműves szövetkezetekben.

*

Az egységes ügyvédi és bírói vizsgabizottság szombaton tartotta évnyitó ülését a Kúria dísztermében.

Hajdu Gyula igazságügyi államtitkár arról beszélt, hogy a népi demokratikus Magyarországon a jogbiztonság elengedhetetlen fundamentum. A jogásszal szemben három követelménye van a népi demokráciának: legyen jó demokrata, kiváló jogász és gyakorlati ember. Ezentúl a vizsgabizottság jogi kérdéseken kívül azt is megvizsgálja, hogy a jelölt a társadalomtudományokban mennyire járatos.

*

Vértes György szerkesztőt, az Országos Könyvhivatal vezetőjévé nevezték ki.

*

Kovács István és Reznyák László budapesti ügyvédeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter a Szerzői Jog Szakértő Bizottságához kinevezte.

*

Pintér György MÁV festőmunkást szombaton iktatták be Szombathely polgármesteri székébe.

*

Péchy Blanka, az első női kultúrattasé kedden utazik állomáshelyére Bécsbe.

*

A rádió vasárnap esti ankétján Kállai Gyula, Darvas József miniszterek és Gyöngyösi János, a Kisgazdapárt főtitkára nyilatkoztak a Sárga Könyv jelentőségéről. Kállai Gyula rámutatott arra, hogy a Sárga Könyv okmányai bebizonyítják a külső és belföldi reakció koholmányainak hazug mivoltát és fontos fegyver a klerikális reakció felszámolásáért folyó harcban. Darvas József miniszter a parasztság szempontjából méltatta a Sárga Könyv jelentőségét. Ez a könyv be fogja bizonyítani a parasztoknak mennyire ellenük, a földreform és a szabadság ellen [illegible]. Gyöngyösi János a Sárga Könyv legfőbb érdemeként azt említette, hogy kitűnik belőle: az esztergomi érseknek soha semmiféle összetűzése az állammal vallásos téren nem volt. Ez alapjául szolgálhat az egyház és állam közötti megegyezésnek.

*

Annakidején Kispesten a munkásnegyed közepén szeméttelepet létesítettek s ez állandóan fertőzte a levegőt. Most a peremvárosok rendezése során rövidesen eltüntetik a szeméttelepet s helyére modern, egészséges munkáslakótelepet építenek, kultúrházzal, óvodával és iskolával.

A Világ értesülése szerint az építési minisztériumban most készült el e lakótelep-rendezés terve. Eszerint 13 társasházat és több családi házat építenek, közülük négy társasház már az idén elkészül 48 lakással. A volt szeméttelep nagy részét városi parkká alakítják át. A szeméttelep helyén létesített városi parkban a következő évek során sporttelepet is építenek. A telep és a park déli oldalán, a szeméttelepi kisvasút helyén, új főforgalmi útvonal készül, hogy összekösse Budapesttel Pestszenterzsébetnek és Kispestnek azt a részét, amely eddig ki volt kapcsolva a fővárosi forgalomból. A régi szeméttelep így Kispest és Pestszenterzsébet virágzó kulturális központjává alakul.

Jászai Mari mesélte nekem egyszer:

Minden Szilveszterkor meglátogatom Petőfi szülőházát Kiskőrösön. Ilyenkor sorrajárom azokat a környéki tanyákat is, ahol Petőfi gyerekkorában megfordulhatott. Az egyik éjszakát a tanyai tanító házában töltöttem, aki reggel büszkén mutatta meg iskoláját, melyet ragyogó tisztán tartott. Az iskolateremben kellemesen lepett meg Raffael egyik híres képének szép, nagy reprodukciója a falon. A Sixtinusi Madonna egyik részletét ábrázolta a reprodukció, a felhőn könyöklő, arcukat tenyerükbe támasztó angyalfigurákat. Amikor megdicsértem a fiatal tanítót, hogy itt, az Isten háta mögötti kis iskolában ilyen híres kép festményreprodukciójával találkozhattam, a tanító szerényen, de önérzetesen mondta:

— Igen kérem, megkoszorúztam a képet Petőfiről, hogy szemléltetően mutassam be a tanítványaimnak, hogyan — nem szabad ülni a padban.

(Péchy)

Egy hét alatt 38.294 ügyfél fordult meg a Városházán

Az elmult héten ügyfélszámlálást tartottak a központi Városházán. A bejáratoknál feljegyezték, hogy milyen időpontban, hányan érkeznek a városházára, egyes hivatalokban pedig azt kellett jegyezni, hogy az előadókat hányan keresték fel?

A hat munkanap alatt 38.294 ügyfél fordult meg a Városházán. A forgalom hétfőn és pénteken volt legnagyobb, ekkor az ügyfelek száma meghaladta a 7000-et. Érdekes, hogy szerdán, az ügyfélfogadás napján nem volt az átlagosnál több érdeklődő a Városházán. Egyes városházi hivatalokat szerdán délután 6 óráig lehetett felkeresni. A közönség nem élt ezzel a lehetőséggel. Szerdán délután 4—5 óra között 8, 5—6 óra között pedig csupán 2 ügyfél jött a Városházára.

A Városháza déli 11—12 óra között leglátogatottabb. Sorrendben következik a 10 és 11 óra közötti idő, amely mögött alig marad el a 12—1 óra közötti munkaidő látogatottsága. Legkevesebb az ügyfél délután 2—3 között.

Világdíjat nyert egy 14 éves mezőtúri iskolásfiú

Az Egyetemes Egyház Világtanácsa nemzetközi pályázatot hirdetett ifjak számára »Krisztus és a világtestvériség« címen. Mind az öt világrészből több mint 500 pályamű érkezett be. A döntőbizottság amely Genfben 26 különböző nyelveket beszélő tagból áll, most hirdette ki az eredményt, amely szerint az első díjat *Kiss* István 14 éves mezőtúri tanuló nyerte meg.

A díjnyertes pályamunka kifejti azt, hogyan kell mindenkinek belevetnie magát a világbéke megvalósulásáért folyó küzdelembe.

Kiss István győzelme azért is jelentős, mert a fiatal pályázók között 100 kisebb díjat is osztott ki a bizottság. A második díjat egy amerikai 20 éves diák nyerte el. A díjat nyert pályaművet több nyelven fogja kiadni a Világszövetség, amely három lektorral olvastatta el a magyar nyelven beadott munkát, hogy azt a díj kiosztása előtt franciára és angolra is lefordíthassák.

ZENEAKADÉMIA NAGYTERME

1949 január 29-én, szombaton este 8 órakor

VIDÁM FARSANGI EST

Közreműködnek:

Ascher Oszkár	Herczeg Jenő	Neményi Lili
Bárdy György	Honthy Hanna	Polgár Tibor
Bilicsi Tivadar	Keleti László	Rácz Vali
Farkas Ilona	Kiss Manyi	Ráthonyi Róbert
Fekete Pál	Komlós Vilmos	Schneider Hédi
Feleky Cámil	Lantos Olivér	Szabó Miklós
Gencsy Sári	Nagykovácsy Ilona	Szemere Vera
		Várkonyi Zoltán

Mávag Acélhang dalárda **Tabányi Mihály és zenekara**

Konferál: Gál György Sándor A zongoránál: Bródy Tamás

Az est tiszta jövedelmét az UJSÁGKIADÓ TISZTVISELŐK NYUGDIJEGYESÜLETE elaggott tagjai, özvegyei és árvái további segélyezésére fordítják

Jegyek kaphatók: az Ujságkiadó Tisztviselők Nyugdijegyesületénél (Somogyi Béla-út 25) a Rádió propaganda irodában, a New-York jegyirodában Sinházpropagandánál, a Hirlap müvházjegyirodájában és a Zeneakadémia pertásán.

LEGYEN A HORVÁTH-KERTBEN BUDÁN...

A BUDAI SZINKÖR REGÉNYE

Irta Kristóf Károly

2

A kísérlet beütött. Huber német színtársulata sikerrel játszott a Horváth-kert árnyas fái alatt, miközben a közönség a fűre terített takarókon falatozott. Huber sok pénzt keresett nyári szabadtéri előadásaival 1842 nyarán.

A siker megtömte a bukszáját. Elment a Horváth-családhoz fárgyalni. Az öreg Horváth már meghalt 1838-ban, de az örökösök szívesen hallgatták Huber ajánlatát.

— Mit óhajt színidirektor úr? — kérdezték tőle.

— Adják nekem bérbe hat évre a Horváth-kertet. Nyári színkört szeretnék építeni. Mit kérnek érte?

— Évi 2500 váltó-forintot.

— Megadom!

1843 május 6-án megnyílt a Horváth-színkör a későbbi Budai Színkör helyén. Huber díszelőadást rendezett s megbukott.

Persze nem tudta kifizetni a bért. Hiába szaladt Horváth Józsefhez és Antalhoz, az örökösökhöz, azok nem törődtek a komédiásokkal. Ide a pénzt, vagy elvész a »koncessziós.

Végül is Horváthék négyszögölenként 12 forintjával felkínálták Buda városának a kertet. Az alkudozásból 15 év múlva egyesség lett.

Így tehát Buda városáé lett a Horváth-kert. Csakhamar a városé lett a Krisztinavárosi Színkör is. A színházat ugyanis 5010 ostrák értékű forintért vette meg Buda a Huber-féle csődtömegtől.

II. FEJEZET.

Budán születik az operett

Végigküzdi a szabadságharcot Molnár György, a fiatal színész, a mult század színjátszásának egyik legérdekesebb egyénisége. Vidékre kerül s nehezen boldogul a színészi pályán. Jó szemű magyar, aki feljön a nagyvárosba s körülnéz a politikai elnyomás ellenére is szépen fejlődő Pestbudán.

Átmegy a Városi Nyári Színházba (1855—1860 között így nevezték a Budai Színkört). Német társulat játszik s a »Zrinyi« című darabot adják — németajkú közönségnek.

»Idők jele«, — mondja — hogy a németek Budán magyar hazafias darabbal töltik meg a pénztárt. Pedig éppen a Habsburgok vertók le a magyar szabadságharcot.«

Németül beszél mindenki. Bachkorszak. A nemzet leszorul a politikai önállóság és a szabadság útjáról. Az irodalom és művészet fellegvárába húzódik vissza. Otthon — magyarul beszélnek. Csak az arisztokrácia és az udvarhoz dörgölődzők csevegnek németül.

Molnár György a budai nyári színházban látott »Zrinyi«-előadás után elhatározza, hogy meghódítja Budát. Magyar társulatot szervez a következő évre. Magyar nyelvű színházi konjunktúra van. A Nemzeti Színház is zsúfolt nézőtér előtt játszik. Csak a német színházakba nem megy senki. Pedig négy színházban játszanak németül. Az Erzsébet-téren, a Király-utcában, a Várszínházban és a krisztinavárosi színkörben.

Ekkor kezdi Molnár György a színigazgatást. 1861 április 2-án a »Pünkösdi királynő« énekes játék sikeres előadásával nyitja meg a Budai Színkört. Nekibátorodik. Eddig bérlő »vendég« volt, most engedélyt kér, hogy Budán téli színházat is építhessen a szűk Nemzeti Színházból kiszoruló tömegeknek. Nem kap telket. Keres magának. A budai Lánchídfőnél találja meg. Az engedélyt Kammermayer Károly főjegyző állítja ki...

Egy keristalány

Szeptemberben megnyílik a Budai Népszínház, a színkör téli álomása. A »Szép juhász« című népszínműben feltűnik Molnár társulatában egy Kölesi Lujza nevű kóristalány. Később »a nemzet csalogányа« — Blaha Lujza.

Mátyás király hajdani lovaglóiskolája a színházépület, amelyben 1864-ig játszik Molnár társulata, mint a budai operettjátszás előfutára.

Ez hogyan lehetséges? — kérdezed magadban kedves olvasó, aki bizonyára jártál már szép csillagos estéken a Horváth-kertben és hallgattál operettet Honthy Hannával a Budai Színkörben? Utána talán meg is vacsoráztál a Krisztinában: Bleichernél, a Diófában, a Zöldfában vagy a Politischer Kreislernél. Esetleg a nyári éjszaka varázsától, a szerelemtől, a cigánymuzsikától elbódulva sétálgattál a budai Dunapart vadgesztenyefái alatt?

Igen, Molnár György teremtette meg a budai operettvilágot. Kénytelen volt, mert a Budai Színkört nem támogatta a környékbeli lakosság. Ha tehát boldogulni akart, az új műfajhoz kellett fordulnia: az operetthez. Offenbachhoz s mindazokhoz, akik a német színháznak adtak műsort. De segített magán. Ime a bizonyíték.

1862 májusában (hol volt még Zerkovitz és a többi budai operettszerző) a következő beszámoló jelenik meg a Vasárnapi Ujságban:

»A Budai Népszínházban először adatott A szerelmes kántor című eredeti operette. Szövegét irta Benyey István, zenéjét Allaga Géza. A jelen operettet, mint ültörő kisérletet kell tekintenünk, mert e téren eddig egy hazai művészünk sem próbálkozott. A közönség, mely a színházat szorongásig megtölti, kellőleg méltányolta a tehetséges Allaga törekvéseit, midőn őt több izben nemcsak zajosan kitapsolta, hanem virágokkal és koszorúkkal is jutalmazá. Az operett egyes szebbnél szebb részeit ismételni kellett.«

Ugy-e, nincs új a nap alatt? Nemcsak a »Régi nyár«, a »Szökik az asszony«, a »Boresa Amerikában«, slágereit ismételtették meg Budán...

(Folytatása következik.)

Ünnepi estét rendeztek a rádióban vasárnap este a Magyar Központi Hiradó dolgozói a Magyar-Szovjet Barátsági Hét alkalmából. A feldiszitett VI. számú studióban Justus Pál mondott ünnepi beszédet, majd gazdag műsor következett, amelyet Budapest I. hullámhosszán is közvetitettek.

Ascher Oszkár Karinthy-matinéja

Ascher Oszkár, aki előadói művészetével immár 30 esztendeje szolgálja a haladás és humánum ügyét, vasárnapi matinéját teljes egészében Karinthy Frigyes emlékének szentelte. A kitünő előadóművész sokszorosan kiérdemelte a színházat zsúfolásig megtöltő, műértő közönség őszinte ünneplését. Bevezetőül remekbeszabott arcképet rajzolt Karinthyról, az iróról és az emberről, majd a kitünő érzékkel összeválogatott, Karinthy életművének lényegét hiven tükröző költeményeket és prózai műveket olyan művészi alázattal és elmélyedéssel tolmácsolta, hogy úgy érezzük, nem is lehetett volna méltóbban idézni a nagy iró emlékét.

Bucz Károly

az Operaház belső életének egyik legfontosabb mozgatója, a kulisszák láthatatlan karmestere, pontosabban ügyelője, pici kecskeszakállával III. Napoleon-szerű jelenség. Körülötte, mint egy burok lebeg az offenbachi, kánkános világ. Mellét élmunkásjelvény díszíti. Harmine éve ügyelője az Operának, de mint színpadi zenész (piccolós) és néma szereplő, már régebben bekapcsolódott az Operaház munkájába. Nagy kezdeményező és tervező. A színház technikusainak és műszaki szakértőinek segítségével több mindenféle gépezetet tervezett, melyek közül legbüszkébb a vizuális kapcsolótáblára és az esőapparátusra. Nagyszerűen rajzol, fest, foglalkozik színháztörténelmi kutatásokkal, azonkívül lódomár, ő szokta kiválasztani a kaszárnyákból, melyik ló alkalmas operai szereplésre. Még sohasem tévedett. Szereti, ha minél több ló, állat szerepel a színpadon. Egyszer fogadásból egy konflisló hátán az Operától hazalovagolt a Tüzoltó-utcába. Rentegleg említe van a régi operaházi nagyokról és a hires vendégszereplőkről. Egyszer könyvet is ir majd erről. Sok mindent tanult tőlük, akik közül nem egy barátjává fogadta. A nagy Buridántól például a spriccerezés magas iskoláját sajátította el. Ennek köszönheti élete egyik legnagyobb sikerét, amikor Nürnbergben a Farsangi lakodalom cigányát alakitotta s a nehéz moseli bor olyan jókedvre hangolta, hogy a sugólyuk előtt fekve hegedült s a nürnbergi ujságok hasdobkan méltatták. Négy éve vesztette el feleségét, akit tizenegy éves korában ismert meg és nekí köszönheti, hogy ezen a nem könnyű pályán derekasan megállta helyét. Cugos cipőt visel és a hatalmas gyökérpipa szinte hozzánőtt. Elsőrendű szakács, speciális ételeiről hires. Szeretetreméltóságára jellemző, hogy ő az egyetlen ember az Operában, akit még a legzordabb bíráló is kedvel.

(D)

Színházi hírek

Zsufolt ház hallgatta végig a Városi Színházban a IX. szimfoniát. Klemperer vezényelte a Székesfővárosi Zenekart. Különösen a harmadik és negyedik tételben szólt ragyogóan a zenekar és a Forrai Miklós vezetése alatt álló budapesti kórus. Szólistak: Báthy, Rösler, Németh, Litassy. Báthy volt a legjobb diszpozicióban. Előzőleg Beethoven kórusfantáziáját mutatták be, amelyet Budapesten évek óta nem hallottunk. Zongoraszólamát a kitünő Engel Iván játszotta, az énekkar szép pianókkal tünt ki.

A budapesti filmharmonia Ferencsik János elnök-karnagy vezetésével február 9-én Bécsbe utazik vendégszereplésre.

A könnyűzene kedvelőit érdekli a hir: február 10-én a magyar rádió bemutatja a legújabb szovjet tánczenét.

Ujabb 200 ajándéklemezt kap a studió a moszkvai rádiótól.

Maupassant életéről film készül Amerikában. Magyar muzsikus, — Kleinberger György — állitja össze a zenéjét.

Gyilkos párbaj a címe a rövidesen bemutatásra kerülő szovjet filmnek, amely Lermontov életéről szól. Konszovszkij eleveníti meg a nagy költőt.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

A Nemzeti Színház studióelőadása a Magyar Színházban

A Nemzeti Színház hivatását teljesíti, amikor studióelőadások céljára időnként átengedi a Magyar Színházat. Ezt a feladatot: ápolni a magyar drámai hagyományt, utat mutatni — a drámaírás, színjátszás, rendezés terén — az új magyar dráma kialakitására — igyekszik betölteni a szombati kísérlet is, mely a Magyar Színházban egy este keretében újra a közönség elé vitte a legrégibb magyar tragédiát és a legrégibb magyar komédiát.

Bornemisza Péter »Elektrá«-ját (*Móricz* Zsigmond ízes, nyiltan a királyi hatalmaskodás ellen forduló átírásában) *Rátai* Dénes gondos és fegyelmezett rendezésében, de nagyjában bizonyos iskolai szorongással hozta színpadra s az egyébként sokat igérő fiatalok: *Pádua* Ilidikó (Klitemnesztra), *Sallai* Kornélia (Elektra), *Raksányi* Gellért (Orésztesz), *Majláth* Mária (Kórus, vénasszony) és *Tóth* Éva (Orésztesz huga) színjátszásunk hagyományaiból is többnyire inkább a csillogó külsőségeket, mint a belső tartalmat hangsúlyozták. *Horváth* Ferenc beszédben és egész magatartásában reális törekvéssel mintázta meg a *mester* alakját.

Jobban, sőt kitünően sikerült a »Kocsonya Mihály házassága« című »közjáték« színpadi feleleventése. *Párlos* Géza rendezői elgondolásához szinte szerves kiegészitőként vonta be *Bartók* János kisérőzenéjét, *Kovács* Klári koreográfiáját, *Ambrózy* Iván díszletjelzéseit és *Nagyajtai* Teréz jelmezterveit. A fiatal rendező fantáziájának mindig stiluspontossággal végrehajtott megfékezésével, valamint vaskos, de az izlés határait tisztelő humorával olyan mulatságot kavar a színpadon, mely amellett, hogy a csufolódás hangját is megtalálja az egykori nemesi életforma fonákságai felé, néhol valósággal molière-i izt ad az ismeretlen pálosrendi barát frásának. *Vidor* Ferike a jellemtorzitás fényeiben játszó vénlány portréja és *Ujlaki* László gunyból és humorból kevert kérő-, illetve férjkarikatúrája diktálják a jókedvű, nyelvelő játék irányát, amelyben különösen *Győző* László, *Györi* Ilona, *Miklós* György főiskolai hallgató és *Hindi* Sándor fej-fej mellett tartják helyüket.

R. P.

Hoffmann meséi

A Hoffmann meséi fantasztikus opera, amelyben a valóság és a varázslat, a mindennapi és az érzékfeletti különös, sőtét, nem egyszer démonikus színekben csillog és fonódik össze. Ez a pompás, méltán népszerű, verhetetlenül melódikus, túlhabzón líraí, nagyoperettbe oltott fantasztikus vígopera biztos sikert ígér, csak valamennyire is megfelelő előadásban. Most pedig nyilvánvaló volt, hogy Klemperer, a nagy zenekarművész akadályt nem ismerő energiája és a jeles szereplők sikerre viszik a bemutatót.

Zsúfolt ház, feszült várakozás! Klemperer ideges hangulatban kezdett és elején sürű lábdobogással jelezték az egyes mozzanatoknál jelentkező heves különvéleményeit! Az a kép azonban, amelyet az egész müről alkotott, határozott vonalakban él előtte és elgondolását tüzönvizen keresztül hallatlan szuggesztivitással kihaegolja.

»E dal a szerelem örök igéje, hol vig, hol bús...« A csillagierhes, színekben túlcsorduló, szerelmes velencei éjszakában délszaki varázszsal hangzik fel a Barcarola... És ez a kép most először a darab végére maradt, elsőizben történt nálunk, hogy a harmadik felvonás után játszották el a — másodikat. Ez Klemperer kivánsága volt. Bár zeneileg nem a velencei, hanem az Antónia-jelenet a csúcspont, ezt el kell ismerni, hogy ez a befejezés így színes, dekoratív, teátrális és hatásos.

A szereplők közül Gyurkovits Mária jár az élen: kristálytiszta hangja varázslatossá teszi az Olimpia-jelenetet. Ez a koloraturázás ichelletkönnyü, biztos és virtuóz módon fölényes.

A gonosz Lindorf—Coppelius—Dappertutto—Dr. Mirakel szerepében Losonczy György mindenekelőtt bravúros színészi alakitást nyujt. Lindorfja fanyar, Coppeliusa fantasztikus, Dappertuttója világfiasan elegáns, Mirakelje hátborzongatóan félelmetes! Minden maszkja elmélyülésre és mügondra vall! A Csillogj drágakő... című szépívelésü, hires baritonáriában hangja is fényesebben szólt, mint ez idényben bármikor.

Sándor Erzsi egykor végigénekelte mindhárom nőszerepet, most azonban három művésznő jut szóhoz. Antonia: Orosz Júlia. Számára ez a szerep az idei csúcspont: rajongó, ihletetten sápadt és törékeny. A helytálló Szilvássy Margit szerepe aránylag a legkevésbbé hálás.

Nagypál László Hoffmanja figurában rokonszenves, elhiteti, hogy a költő számára a bús történetben nem marad más, mint üres mámor, borzongás, vágyakozás... Hangban szépen formálta meg a kleinzaoki balladát, líraí volt a »Szív a szív szorongva elszorul, ha rátalál egy őrült szenvedély...« sőt most egész éneklési modora is rokonszenvesebbnek tüni, mint egyébként.

Fekete Pál színészi alakitása mindjárt Losonczyné után sorakozik, biztosan »ül« minden. Kálmán Oszkár nemes profil, Mindszenti fejlődött, Sándor Juditól még többet várhatunk. Kisebb szereplők: Radnai, Kószó, Katona, Küllkey, Németh, Bordy, Endre.

Innocent Vincze Ernő forditása költői és ízléses. A rendezés eredetileg Rékai Andrásé. A hegedűszólót Janesin Ferenc hangversenymester sok melegséggel játszotta. A zenekari rész általában a második felvonástól kezdve ivelt felfelé.

Somogyi Vilmos

A vidéki színészek kollektív szerződése

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság jóváhagyta a vidéki színészek kollektiv szerződését. A szerződés szerint a Magyar Vidéki Színigazgatók Szövetsége kötelezi magát arra, hogy a színházakban kizárólag képesitett színészeket alkalmaz.

Magánügynökök közreműködését igénybevenni nem szabad.

A színház szerződött tagja csak az igazgató irásbeli engedélyével vállalhat másutt bármilyen fellépést. A próbaidő egyfolytában öt óra. A bemutatóelőadás előtt egy nappal és a főpróbán a próbaidő korlátozása megszünik.

Az igazgató köteles minden új darabból legalább hat próbát, minden felújított darabból három próbát tartani.

Az igazgató a szerződés felbontását kérheti, ha a tag feltünő hanyagságot tanusit, ha erkölcsileg meghelyegző cselekményért elitélik, ha a színházban vagy azon kivül közbotrányt okoz, ha az emlékezőtehetségének, látásának, hallásának, hangjának elvesztése, torzulás, hüdés, elmebaj miatt a szereplésre képtelen. A tag kérheti a szerződés felbontását,

ha a színigazgató fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

Az igazgató köteles az egyhavi fizetésnek megfelelő összeget készpénz, ingatlan vagy bankgarancia formájában Szakszervezetben biztositékként letenni.

Butalari László

A nagymarosi Müvelődési Házban a nyári tárlaton részt vett Szentgyörgyi Kornél, Butalari László, Dobrovits Ferenc, Vén Emil, Freytag Zoltán, Berky Viola, Mácsay István, Károlyi András

Magyar Hirlap 1973/224/6

Bójár: Kiállitásról kiállitásra

M.D.K.

BUTEANU Maria

1925-ben Nagybányán a szabadiskola tagja

Néti: Nagybánya.... 330.1.

Ó Buth Jenő

Nakoklevél elégséges
eredm.

Kimisk 1912/13.

29. l.

Madocsa.

Az erdős előtért IL DA
MADVSCHA és POTZCA közti vidék
nevezett és hadi rendbe állito
re di S.A.E. di Baviera és di
Felirata:

15

d

fölül jobbra: 19.

Rm., mér. a rl. 30.2: 3

1

Buth Jenő

1913/14

Ferképszámfőiskérk

72. l.

Búth Jenő

Szül. Budapesten 1893. ápr. 30. Rk. ipari mű. szülő.

1913/14. I. első ont beli mű-vésznő. Zemplényi T.

1913/14 II. első ont. u.o.

Mészbetétes edények, bronzkor

VI. 31, 32, 33, 34

– csőtalpon álló háromas edénycsoport VI. 33, 34

Bůth Jenő

Festo

1908-12!

Eimisk 1930.82.1.

Büth Jenő

diszítő festészetben

II. díj.

Értimisk 1910/11. B. l.

T. 8325.

:képen a balra emelkedő hegy tetején
edő négy tornyával, mig a jobbra el-
dominál. A folyót egy csolnak élén-
parton tilalmi tábla tünik szemünkbe.

6: 24.2 cm.

335-902
02-1021.

Bruth József

1903/4 - 1906/7

Ferbépzőmfőiskést

1932-33 7 z. l.

Buthoczin dunai
végvár

Czenthl Krassó

163: l.

UJVIDÉK

Fen

Europa
Film Lap és Könyv R. T.

Budapest
V. Roosevelt

D Buthy János
Szeged Felső ipariskola
Szeged 1919.

A tárgymutatóban
neve Buthi-nak
~~Csurik János~~
~~sal~~. Csurik Jánossal
közösen állít ki: Szivar-
tartó, vörösrézszarnedéz-
nyel, Dohányzó készlet két
szarnedénnyel, Szivardo-
boz vörösrézdiszítéssel,
Dohányzó készlet szarnedéz-
nyel, Cigarettadoboz vörös-
rézből, Lövegből készült váza

MDK

Buthy János és Csurik János

150 K-ás dijat nyert a M.Ip.Társ.pályázatán

Müvészet 1908. 271. l.

A FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS
A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

BUTI ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

FARKAS ALADÁR
SZOBRÁSZMŰVÉSZ

1976 MÁJUS 4-ÉN KEDDEN DÉLUTÁN 16 ÓRAKOR

A FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
BUDAPEST, XI. FEHÉRVÁRI ÚT 47.

3450 FNYV 1.

BUTI ISTVÁN

MDK

Huthy J. és Csurik J. ip.müv.-k

214. Papirvágókés szaruból.

Képek.

Magyar Iparművészet. 1911. 236.l.

Bůthy János

Réz ékszerdoboz, repr.

Magyar Iparművészet

1911. 234. l.

ısbetét rétegű.

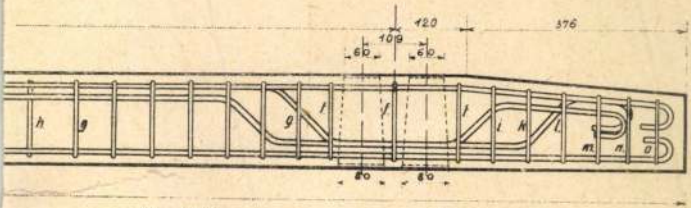

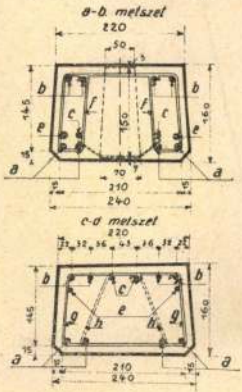

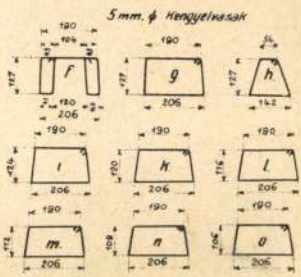

6 mm. ϕ vasak súlya 6·91 kg.
5 " " " 3·98 "
Vasráz súlya összesen 10·9 kg.
Vasbeton alj súlya összesen 200 kg.

pítményhez, 12 *t* tengelyterhelésre.

Buthy János

láid

Hüvészet 1908

271

most még
nem jöhet
be.

..... nevü munkás igazolta.

a művezető aláírása.

lyezem:

– Endrényi Imre, Szeged.

Bruthy Janis

lásd

Művészet 1911

390

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

MDK

Buthy János és Csurik János, ip.m.-k

szinezett szarvmunkáit láthatjuk.

A MIP Társ. karácsonyára 1968 nov.21.-én nyilt meg.
MIP.1968. 341.1.

Buti István
grafikus

L. László János:
18 művész
48 rajz
Bp. 1942.
(Képpel)

Művészeletrajzok
között jelentek
a B - betűnél

Beyer, L

es magaslaton épült bel- és a völgy-
Nagy-Szeben, melynek épületei fölött
k tornyai uralkodnak. A városon in-
n fák diszlenek. A Czibin-patakban
elfoglalva s a jobbra haladó úton a
ely málhákkal van ~~van~~ megrakva, a
tartó férfi a lóháton ülő kocsist fi-
egy leány iparkodik. Feliratai a

m Hermanstadt * Vue de Hermanstadt

er";
"

nne, chez Artaria et Comp."
lkeretet véve 28: 40.3 c/m, külön-

31/93 № 215.

Buti István

A Vasmunkás Szakszervezet Központi Székházában 1942. március végén "A művészet szabadsága" címmel a Szocialista Képzőművészek Csoportja nagyarányu kiállitást rendezett. Ezt megelőzően 1942. február 1.-én, a Szociáldemokrata Párt a Népszavában -"szabadság és nép" c.- freskópályázati felhivással fordult a magyar müvészekhez. A tárlaton szereplő festők és grafikusok: Ámos Imre, Bálint Endre, Bán Béla, G. Beck Judit, Buti István, Dési Huber István, Faddi Förstner Dénes, Gedő Ilka, Gráber Margit, Háy Károly László, Jándi Dávid. A folytatást lásd: a 2.-es cédulán.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ~~ápr.-3.~~ márc. 13. XX. évf. 11.sz. 6-7. lap.

Buti István

Művei szerepelnek az Új realistát
Ziállításán a Tamás-galériában (1936)
– említve –

Bálint György :A toronyőr visszapillant
Bp.Magvető 1976

I. 654-old.

BUTI ISTVAN, festő

Az 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolf gyüjteményének meghatározott része 14 évi megváltással 14 év alatt kerül a Modern Magyar Képtarba. Festmény, grafika alkotja zömmel a kiválasztott anyagot. A Bedő-gyüjtemény, 1978. 188. sz.- BUTI ISTVAN: " OLVASÓ FÉRFI", cimü müve. p.cer. 494+550 mm. 295.old

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtar története
Uj szerzemények III. 287. old

A Janus Pannonius Muzeum Evkönyve. XVII-XVIII.
1972-73. Pécs, 1975.

Búti István, [festő-]

L:Berda Ernő

Rózsa Gyula: Ujrealisták 6.

Népszabadság, Bp. 1977. jún. 4.

Buti István

Karapal a pozsonyi „Nové múvészet triennálájón"

Népművelés 1966 XI. n. 38 old.

M.D.K.

Buti István

"Uj Benedek Péter jelentkezett a Szinházi Életnél" cimmel beszámoló egy uj festőtehetségről. A fiatal müvész elmondja, hogy napszámos munkát végez az egyik uradalomban, majd kanász lett és ebben az időben kezdett rajzolni és festeni. A müvész rajzait és képeit igen tehetségesnek tartják a legkiválóbb magyar alkotómüvészek, akiket felsorol a beszámoló:Csók István, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Rudnay Gyula, Pólya Tibor. A müvész önarcképének és "A helyiérdekü vasut mentén a Pongrácz-uton" c. müvének repr.-ját hozza a lap.

Szinházi Élet. Bp. 193o. febr. 16-22. XX. évf. 8. sz. 58-59. lap

Buti István

"Ujra ujrealisták" cimmel Vadas József ir a szombathelyi Savaria Muzeumban most rendezett kiállitásról, melyet összehasonlit az 1936.-ban a Tamás Galériában, "Uj realisták" cimmel rendezett kiállitással. A multbeli és a mostani tárlatot ismertetve méltatja a hajdani tárlat jelentőségét, az akkor és most szereplő festők, szobrászok munkáját életpályáját, magatartását. Felsorolja neveiket és egy alkotásukat: Bán Béla, Berda Ernő, Fenyő A. Endre, Háy Károly László, Schubert Ernő, Emk Derkovits Gyula, Dési Huber István, Major Máté, Szántó Piroska, Goldmann György, Bokros Birman Dezső, Gádor István, Buti István, Hevő István, Sugár Andor, Fehér György.

Elet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 11. XXI. évf 24. sz. 12. lap.
Egyhelyett egyes

Buti István MDK

festő

A XIV.-ik tavaszi szalon
Esti Kurir 1939. ápr. 4.

Buti István

Rajzokkal nézegel az „Uj realisták kiállítása a Tamás galériában

Pesti Hirlap 1936 X. 4.

Buti grafikus

szerepel az „új realisták"

kiállításon a Tanács galériában

Nemzeti Ujság 1936 X. 4.

Buti István

A Tamás Galériában 1936-ban rendezték meg a Szocialista Képzőművészek csoportos kiállítását, melyen a művész művei szerepeltek: Kályhacsendélete és más rajzai. (említve)

Sánc Sándor: Képzőművészeti Krónika.
Jelenkor, 1977. 8. 687. old.

BUTI ISTVÁN, festő

Az 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolf gyüjteményének meghatározott része 14 évi megváltással 14 év alatt kerül a Modern Magyar Képtarba. Festmény, grafika alkotja. zömmel a kivalasztott anyagot. A Bedő-gyüjtemény, 1973. 95.sz.-BUTI ISTVAN:"MOSÓ ASSZONY", o.müve. p.cer. 493×341 mm.-Ltsz:73.49. 294.old

KONVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtar története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Evkönyve, XVII-XVIII.
1972-73. Pécs, 1975.

Buti István

MOK

Tagja volt a Szocialista Képzőművészek Csoportjának.

Vértes Gy. Harc a szocialista realizmusért.
Kortárs. 1961. 12. sz. dec. 919.1.

Buti István festőművész

A FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS
A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

BUTI ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

FARKAS ALADÁR
SZOBRÁSZMŰVÉSZ

1976 MÁJUS 4-ÉN KEDDEN DÉLUTÁN 16 ÓRAKOR

A FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
BUDAPEST, XI. FEHÉRVÁRI ÚT 47.

3450 FNYV 1.

MDK

Buti István

e.a: Szoc. művészek kiáll. Ujság, 1941. okt. 1.

Buti István

M.D.K

Az 1942 március 29-én rendezett „Szabadság és Wép" kiállításon részt vett.

Vértes György: Művészek a szabadságért Élet és Irodalom, 1962. március 17 – 31.

Buti István.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Buti István

Szabadság és nép-kiáll. csók.gal. 1962. V.

Ügyiratszám :

ad 679/1966

Előadó :

SZÉPMŰVÉSZ

BUDAPEST XIV, DÓZ

Telefon :

Éri István megyei mú

Folyó évi júliusl

Memorandum — 10 000 db — 65.11918 Közl. Ny. — 40

Buti István grafikus

Részvevő az „Új realisták"
kiállítására a Tamás galériában

Pesti Napló 1936 X. 4.

Buti István

szerepelt a szinyei Társaság Tavaszi szalon kiállításán.

NM 1929. IV. s.

Buti István
festő

Basilides Barnat kortársai Buti
Istvánnal a népművészet ro-
kontották.

Fábián Dániel- Erdős Jenő: Kortársi emlékezés.
Művészet, 1971.december - 22.oldal

Buti István, grafikus MDK

A Kerentrejtvényben szerepel

– : Hősi évtized 18.

ÉPSZABADSÁG. bp. 1964. aug. 26.

obl

Buti Istvan

M.D.K.

Wenieth Lajos: A szocialista képzőművészek csoportjának törlénete

M.M.M. Évkönyve 1952, 81l.

Bůti István

Fův képt.

Falusi fiú
Tájkép, vizf.
Čuarchép, c. r.

Nőalak tanulmány, tusr.
Gyermekarckép, c. r.
Tanulmány fej, c. r.
kislány
Kazal, vizf.
Füben fekvő férfi, sz. tus
Férfialak, tusr
Férfifej, c. r.

Szentpéteri részlet, vizf.
Čuarckép
Gulya a Balatonnál
Krasznahorka II.

Képei vannak /állitólag Hoffmann Edith vásárolta/ a Szépm. Muzeumban. A MOK is vásárolt tőle rajzokat.

A vallás és közoktatásügyi m
31771.sz.a.kelt és a IX.ker.
ténck n

Utasitom az állan
gos Bizottsága közleményein
a Müemlékek Országos Bizott
elszámolás kötelezettsége m
megjelölt alnaplójában kiad
március hó 31. A miniszter
tit

Buti István
grafikus

M:DK

1942-ben megjelent Szociálista
képzőművészek csoport Odunnában
részt vett.

Galambos Ferenc: Roxy
Művészet, 1968. julius – 14 lap.

M.D.K.

Buti István

Önarckép,1938, ceruza

müve az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán, vásárlás a MNG számára

Tájékoztató az ÁLL. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról. az MNG anygának vásárlásai 5.l.

Buti István

festő

lásd

László 18 X 48

Bruti István

1930/31 – 1931/32.

Ferkápzőmfőiskérk

1932-33. 72. l.

kés szomorúsága. Olasz genreképei mellett portrékat is festett s a Pantheon mozaikja az ő rajzai alapján készült. Műveiből fölemlíthetjük még: Judás csókja, Mme d'Attainville portréja (Luxembourg-múzeum), Krisztus, a Szűzanya, Szt. Genovéva, Jeanne d'Arc és Franciaország őrangyala, Láncait széttörő rabszolga, Tasso fogságban, A szultána, Keleti álom (Grenoble), Ádám és Éva kitiltása a Paradicsomból (James de Rothschild-gyűjtemény), stb. — Irodalom: *Péladan*, Ernest H., son oeuvre et son temps (Párizs, 1910).

HECHT, *Wilhelm*, német fametsző és rézkarcoló, * Ansbach 1843. Leipzigben, Berlinben és Stuttgartban képezte magát, 1868. saját műtermet nyitott Münchenben. Különösen a facsimile fametszetben végzett jó munkát. Később a reproduktív rézkarccal is foglalkozott és Böcklin, Lenbach, Murillo, Rubens, Van Dyck műveit vitte át a rézlemezre. Bécsben a Hof- und Staatsdruckerei fametsző osztályát vezette.

HECKEL, *Erich*, német festő és grafikus, * Döbeln 1883, a modern német expresszionizmus egyik jelentékeny alakja. Főművei vallásos kompozíciók és tájképek, valamennyi tele exaltált odaadással és elmélyüléssel. Festményeinek ilyen karaktere mellett is előadásmódja rendkívül határozott és összefoglaló, kompozícióformái pedig igen sok konstruktív érzést árulnak el. Legismertebb képe: „Gläserner Tag". Mint grafikus is ilyen kiváló, különösen fametszetei és lithografiái között találunk jellegzetes és komoly értékű munkákat. A „Brücke" egyik alapítója. 1911 óta Berlinben él.

HEDA, *Willem Claesz*, hollandi festő, * Haarlem 1594, † u. o. 1678 után. Haarlemben élt. A hollandi csendéletfestés legnagyobb mestereinek egyike. Leginkább terített asztalt festett, pás-

tovább
2

~~Barta Máv~~

~~Bán Béla~~

~~Bérnyi László~~

~~Betegh László~~

~~Biró György~~

Bůti István

XIV. tavaszi szalon

Ernst Museum
1939.

MAGYAR KIRÁLYI
FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISTER.

Tárgy:

V.i.sz

46.238. szám. 19 33.

I. fő- 3. ü. o.

Értesitem, hogy a "
vezetének a t.Bizottság kikü
Gábor m.kir.főerdőtanácsost
jelöltem ki.

A tárgyalást ez év
tem ki.

Felkérem a t.Bizot

~~Abonyi Ernő~~ 1814
1815
~~Benedek Péter~~ 1809
1810
~~Benkhardt Agost~~
1801. n.

tovább
z

~~Biai Foglár István~~
1798.

Buti István
1806 – 1808 n

lásd
z

Művészeti Aukciók
és Kiállítások Grill-
féle könyvkereskedés
Gergely R. T. IV.
aukció Bp. 1948.
apr.

598

1910.

ázadból.

zussal és angyalokkal.

balra fordult Madonna, ki jobb
vállán nyugtatja és baljával a
rtja. Ez utóbbi a jobb kezében
mondatszalaggal diszített keresz-
ki a Megváltónak jobb lábát fog-
k hangjegyfüzetből éneklő gyer-
sölygo meg ~~egy~~ hegedűn játszó fel-
Mária fátyolt, szük ujju magas
Jézus meztelen, de lágyékát ken-
g állati bőrt hord bal vállon át-

:194 cm.
ádi plébániától az 1910. évi ja-
. leiratban nyert felhatalmazás
-án (1297-910).

2.

Baloldali

A bentő kimutatás-
ban szereplő felelős
számadók felszólítan-
dók a pénzmaradvány
befizetésére,
a következő egyséje
szöveggel

Vuefurva

Büti István

grafikus

l.

Tavaszi Szalon

XIV.

Béli István
festő

l. Tavaszi Salon
XV. 131. 7

Buti István

Szinyei Társaság
XIV. Tav. Szalon (Ernst
Muz. 1939. ápr.

Alvók, Szobasarok,
Varró asszony,
Tájkép, rajzok.

U. o. XV. Tav. Szalon
(Ernst Muz.) 1940.
máj-jún: Csendé-
let, tus.

Buti István 4

Néhány rajza megjelent
1942-ben a Népszava „18 művész,
48 rajz" c. Ziadványában.

MNG évkönyv 1970/I

Buti István

3

Eleinte fejből, majd természet után rajzolt. 1936-tól szerepelt kiállításokon. Az 1930-as évek végétől résztvett a Szocialista Képzőművészek Csoportja munkájában és tanulmán-

MNG évkönyve 1970/I

Buti István

2

Gombathelyre, majd Budapestre
került. Kézsegélyezett nyomorgó volt
és autodidakta művész

MNG évkönyve 1970/I

Buti István 1

(1902 –)

Zalaszentmihályon született

Gyermekkorában béres, Zondás majd

arató lett

MNG 1970/I.

évkönyv

Buti István, grafikus

L.:Berda Ernő

Láncz S.:Képzőművészeti krónika 687-692.

jul.-aug. XX/ 7-8.

Jelenkor, Pécs, 1977.

Buti István 6

Kiállítása: Gabadság és Vép Kiállítás
Budapest 1942
Szocialista Képzőművész Csoport Kiállítás
Budapest 1964.

MNG évkönyve 1970/I

5

Buti István

Drámai hangvételű szemrajzain a falusi és városi nyomorgó életet mutatja be, szaggatott, darabos előadásmódban. A naív művészet kategóriájába foly korai rajzai tartoznak.

MNG. évkönyve 1970/I

Buti István

SÍREMLÉKAVATÁS. A három évvel ezelőtt elhunyt Buti István festőművésznek, a volt szocialista képzőművészcsoport tagjának síremlékét hétfőn avatták fel a Rákoskeresztúri új köztemetőben. A csoport tagjai, a két világháború közötti időszakban alkotó szocialista művészközösség nevében Farkas Aladár Munkácsy-díjas érdemes művész méltatta Buti István művészetét.

Magyar Hirlap 1979/12/18/9

MDK

Butin István

Ülő alak, cer.

Táj, akv.

Anya és gyermeke, cer.

Kemence, akv.

Szocialista képzőm. csop. kiáll. 1934-44.

N.Gal. 1964.

Buti István, festő

Időszaki kiállítások:

Buti István kiállítása.

(B. ép. III. em.)

A Magyar Nemzeti Galéria Programja:

1980. július

Buti István, festőművész

Értesítjük, hogy az 1976. október 5-én elhunyt

BUTI ISTVÁN

festőművész

síremlékének avatását

1979. december 17-én, hétfőn de. 11 órakor tartjuk.

Újköztemető (X. ker.) 253. parcella, 9. sor, 2. sz. sír.

A síremlék avatására tisztelettel meghívjuk.

Magyar Nemzeti Galéria
Magyar Munkásmozgalmi Múzeum
Szombathelyi Képtárépítő Egyesület
A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja
Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége
Szocialista Képzőművészek Csoportja
volt tagjai

Buti István, [ ]

L: Baranisza T.

– : A hétvégi kult. prog. 9

Nepszabadság, 8 n. 1980 jún. 27.

Buti István

Mosakodás után" (repro)

Theisler György: A magyar szocialista művészet...
"Művészet, 1980. március — 14. lap.

Buti István

„Mosakodás-utan"
(repro)

Theisler György: A magyar szocialista művészet . . .
Művészet, 1980. marcius – 14. lap.

Buté István
festő

Művei szerepelnek a tárlaton

Soós Klára: Magyar grafikai kiállítás . . .
Művészet, 1970. június - 35 lap

Buti István

Kiáhít

Újság

M.D.K.

Buti István

Demjén József beszámolójában beszél képző-
művészek mütermi sorsolásáról és ennek kap-
csán közli, hogy a müvész festményét Fellner
Alfréd nyerte.

Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. dec. 27.-
1941 jan. 2. III. évf. /lapszám nincs/

Buti Istvánu

Kiállít

NV. 1947. II. 6.

i v

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

án: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Buti István

Kleides Mädchen, 1946. repr.

Naive Malerei in Ungarn, 1900–71.

Buti István

Előzményt lásd: az 1.-es cédulán.
Festők és grafikusok: Kádár Béla, Kazár László, Kmetty János, Kondor György, Molnár Piroska, Nolipa István Pál, Perlrott Csaba Vilmos, Redner Renée, Reichental Ferenc, Román GYörgy, Schnitzler János, Sikuta Gusztáv, Sugár Andor, Szántó Piroska, Szir György, Tauber Blanka, Weisz György.
Szobrászok: Beck András, Bokros Birman Dezső, Farkas Aladár, Gádor István, Goldmann György, Kania István, László János, Révész Endre, Szabó Iván.
A részletes beszámolót lásd: Ámos Imre nevénél, "Szabadság és nép" cimmel.
Élet és Irodalom, Bp. 1976. márc. 13.
XX.évf. 11. sz. 6-7. lap.

Buti István

Az Iparművészeti Muzeum dísztermében Bálint Endre festőművész kiállitása megtekinthető május 23.-ig.
A Studió Galériában Szkok Iván festőművész kiállitását május 2.-án,
a Fővárosi Művelődési Házban Buti István kiállitását május 4.-én nyitják meg. -közli a lap kulturális eseményeket tudósitó rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 1.
XX. évf. 18. sz. 8. lap.

BUTI JANOS, molnar

Velemben molnar volt, Gruiber Istvan özvegyét vette nőül 1804-ben. Igy Buti Janos nyilvan Gruiber jogon molnar. 285.old

MOZSS ALFRÉD: Velem népessége 1711-1895, I. rész 277.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 2.szám, Szombathely

BUTI JANOS, molnar

Gruiber istvan molnar özvegye, Kövér Rozina hoozament feleségül BUTI János nemesvisi születésü 25 éves molnar hoz. Velemen. Buti itt halt meg 1853-ban, 85 éves koraban. 285. old

MOESS ALFRÉD: Velem népessége 1711-1895, I. rész 277. old

VASI SZEMLE, XXVI. évf. 1972. 2. szám, Szombathely

BUTI JANOSNE, molnar

Elözöleg Gruiber István molnar felesége volt/Kövér Ro zina/, Gruiber halala utan férjhez ment Buti Janos 25 éves molnarhoz, aki nemesvisi születésü volt. Butiné 1818-ban, mint molnarné/"molitorissa"/halt meg. 285.old

MORSS ALPHÉD: Valam népes ége 1711-1895, I.rész 277.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 2.szám, Szombathely

JOH.NIC.BUTI, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Käis: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Stadt Pressburg.
Név.-44.- Herr Joh.Nic.Buti
Felvétel ideje: 1771. 25. Aufs.
Hová vették fel: Kapovar, /Kapuvár/, 155.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

Butka Tibor

dijszott munkáit emliti ~~[illegible]~~ Komor Vilma az "Egyetemisták a fővárosért" c. diplomaterv-pályázatról irt cikkében.

Budapest, 1974. 8.sz. 12-14.1.

MOK

Butkovszky Bertalan
nyomdász (Athenaeum)

pályamunkája nyilvános dicséretet kapott.

Radnai Mihály: Bírálati jelentés stb.

Grafikai Szemle 1900 évf. 10 sz 145 l.

MDK

Buttkovszky Bertalan
nyomdáz

nyerte el a „jó nyomdász toltig tanul" jeli-
gejű pályamunkájával a Nyomdázok
Évkönyve 1899. évfolyama zámára kiírt
pályadíjat két tirdetés zedésére, „Tízta
zedés egyzerű barokk körzet jó beoztás" stb.

Pavlovszky Alajos: Segyzőkönyv
Grafikai Szemle 1898 évf. 11 z 176 l.

MUK

Butkovszky Bertalan
nyomdász

tervezte a Grafikai Intézet nyomdájának memorandu mát. Helyre igazítás a Gr. Sz. 12. számában 277 l-on

÷ Mostani füzetünk borítéka s mellékletei

Grafikai Szemle 1909 évf 10 sz 230 l.

MDK

Butkovszky Bertalan
mesterszedő

munkája szedése az első melléklet
(Bogdány S.)

÷ Borítékunk és mellékletenik

Grafikai Szemle 1908 évf 10 z 217 l.

BUTKOVSZKY BERTALAN, nyomdász

A nyomdászok a területi egyletekben tevékenykedtek. A szombathelyiek a pozsonyihoz tartoztak. Szombathelyen is volt fizetőhelye.-1903-ban a pozsonyi egyletnek 15 szombathelyi tagja volt.-Butkovszky is tagja volt. 95.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1898- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

BUTKOVSZKY BERTALAN
nyomdász, mesterszedő (? –?)

Számos nyomdában dolgozó kiváló mesterszedő. Nyomdászvicclapokat szerkesztett, szakírói munkásságot folytatott.

Magyar könyvművészeti törekvések a századfordulón
MTA MKCS és Petőfi Irod.Múz. közös kiadványa Bp.1975.

MDK

Butler jezsuita vezetes, festő

A vörösberényi freskók festője

Andreas Anggal: Barock in Ungarn. Bp-Leipzig-Milano. é.n. 69.

Bůtor István

mezőtúri farkas

l.

Ezredéves kiáll

XIII csop. 19. l.

Belgrád.

E látképen az égő vár é
zése szemlélhető az előtérbe
harmadik megfutamodásával, m
ütegek közelében, egy katona
hadihajók meg vannak nevezve
jobbra:

NIEDERLAGE d
bey Belgrad, alwo unt
Sr. Hochfrl. Durchl. Pr
die über 20000 Mann sta
den 16. Aug. 1717. ges
Kriegs-Canzley etc. samb
obert worde
Keyserl. seits belaufft
Todt und blessirte. Tu
H. I. Ostertag exc

magyarázó szövegének kezdete
20. Untere Weeg auf Semendri
és jelzése középütt: F

Szines rm., mér. a vk.

Butor Lajós

mezőtúri farekas

l.

Ezredeveskiáll

XIII. csop 19. l.

Belgrád.

E látképen az ostromló c
nek távozása van feltüntetve,
és egyik parancsnok társa bes
Felirata két sorban:

Ernests Gidec
Triumphirlicher Einzug in Be
Oct. 1789. Samt dem Aus
Orsowa mit Weib und Kir

magyarázó szövegének kezdete:
befejezése: 13. Kriegs Insel.
jelzése alól jobbra:... Pr

Rm., mér. a vk. 19.9: 32

BUTSIK János kőmüves. Egerben 1834-ben szerepel az adóösszeirásban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Bulsik Ferenc, kőműves M.D.A.

1834-ben szerepel az egri adóösszeírásokban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 316. old.

Christian Butter festő

Nyőrben megnyílt kamarakiállítással fejeződött be az idei, sorrendben már a nyolcadik műnésztelep munkája.
– Vendége volt és ott dolgozott a műnésztelepen a művész Eisenachból, aki elmondta, hogy vázlatokkal tele füzetekkel tér haza, melyek alapján otthon nagyobb méretű festményeket készít.

K.A.: Eredményesen zárult a győri műnésztelep.

Kisalföld, 1976. jul. 28.

megirv.

Butterer János

budai harangöntő

1723-ban öntette a

mezőberényi II. Erdu-

ti (tót) ev. templom

egyik harangjat.

Bonyhai Mihály dr.

Mezőberény mono-

grafiája. Mezőberény

1933–1934. 116. l.

~~V~~ Butti
Jestö

?

Der Ungar 1845. jun. 29.
(Pesth-Ofner Neuigkeits-Bote.)

Kalmár

Butti, festő

Életképek, 1845.II. 146-149, 180-182.
212-214.

Ney Ferenc: Pesti mükiállitás

Plasztika

„A bányász" c. szobor.

? (Butti Enrico-tól)

K. T. 157/1898.

1898. jan. 16.

Butti Giovanni Eugenio

MDK

Ozoray István épitette a Zsolnay-gyár ciframintás kéményt és a körkemencéket.

A kemencék, muffolák, kémények épitésében Ozoray elődje és tanitómestere az olasz Giovanni B/ / /
B u t t i volt 1889-1907.-ig.

42.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár müvészete.
Pécs. 1959.

MDK

Butti Giovanni

kömüvesmester

a Zsolnay-gyár müvészeti munkáiban közremüködött 1889-1907.

71.o.

NIKELSZKY GÉZA A Zsolnay-gyár müvészete.

Pécs. 1959.

Butti, Giovanni Eugenio

kömüvesmester
/Az solnay-gyár kemence és kéményépitője/
Született Folgaria 1845.

Ozoray István tanitója és elődje.

76.o. 34. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA : Az Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

MDK

Butti Giovanni, kömives mester.
kemencsépitö.

1889-töl a Zsolnay gyárban dolgozott. 18 éven át.

Nikelszky Géza: A Zsolnay gyár müvészei é kivitelezöi.
Pécs. 1949. ápr.12.

MD

Butti Giovanni ,kömüvesmester
kemencefütö

ki 1889-töl 18 éven át volt a gyár dolgozója.
Nagy rezes orra volt, Epitette a nagy kemencéket, óri
ási kémányeit, muffoláit. Utódja Ozoray István volt,

Nikelszky Géza beszámolója Dr.Szentiványi Gyulának:
A Zsolnay gyár müvészei és kivitelezöi.
Pécs.1948.nov.16.

Butti Lőrinc, festő

Életképek, 1845. II. 146-149, 180-182.
212-214.

Ney Ferenc: Pesti mükiállitás

Ø Buttkay

fajansz gyárós

Az edén gyárhoz a legjobb anyagot Szerencsről egy pincéből nállitották, mely nép fehér és állitolag kaolin volt.

Szendrei: Miskolc varos tört. IV. k. Bp. 1911. 733, 734. l. 735. l. 736. 737. l.

A gyár termékeiből több darab van a miskolci és a pesti iparm. muzeumban

17797/917. szám.

eln.

A Müemlékek Országos Bizottságának, szives sürgős tárgyalás és véleménynyilvánitás végett visszavárólag megküldöm.

Budapest, 1917. október hó 18-án.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri tanácsos,
az elnöki osztály főnöke.

Butykay

miskolci köedény-
gyáros nem volt fa-
zekas csak vállal-
kozó.

Meghérderni Leszi-
tret, ki vezette üre-
mét, ki volt a min-
tázó és kik a festők?

Butykay ~~Józef (?)~~

miskolci kőedény-
gyáros

erod

Wartha V.

Az agyagipar
technologiája
Bp. 1892.
138 l. 139 l.

1492

ató lovas kinyujtott jobb kezében kardot tart
árat fogja. Öltözete: sapka piros felhajtással, testhez
piros nadrág s csizma sarkantyuval. Derekát
m átvetett szijon lóg s mellette töltény táskája van. A
örök lovasság kind egymással. Felirata a kép a-

adi Vitéz Soliman
r idejéből"
garischer Krieger
mans Zeiten"
cher Edler Bikesy pinxit"
yer sculpsit"

5"

lapnak 26·4 : 18·4 cm.

(szines).

niens Bewohner. Wien, Cappi 1816.

217/96

Butykay és Biszterczky

~~Biszterszky és Butty-~~

~~kay~~

miskolci kőedény gyára

1833 – 1848.

A gyár jele Miskolcz vagy Buttykay nev. volt. Több darabba Borsod Miskolci muzeumban.

Szignatúrájám Butykay-nak írva.

Halm Lenik

309. l.

Kordis

Kaisd

Szendrei Miskolc tört.

Szép szőlő és
petrezselyemlevél
díszítéssel látták
el e dengeket.
Patronnal és
kerüsfestéssel
is díszítettek

Buttykay

fajansz gyáros
Miskolc.

Biszterszkyvel együtt
1833. alapitották cserép
és porcellán edenygyá-
ruhat.

Honmüvész 1833. 4. l.

A gyár 1844-ig mükö-
dött, mikor is aug. 1
árverésen eladták.
Az üzemet Barkassy
Imre folytatta 1848-ig
amikor az végleg
megszünt.

Butykay,
miskolci, fajánszgyárból
az alabbi muzeumba
került tárgyak

Évkönyve, A Borsod-
Miskolci Közmüvelő-
dési és Muzeum-Egye-
sület —. 1905-6.
Miskolc, 1906, 55, 1

Fenti csak vállal-
kozó volt, és nem
kerámikus

$4 \times 30 = 120 \times 7$

000

1	2

Butykaij

miskolci fajansz
gyár több nüve az
alábbi muzeumban.

Évkönyve, A Bor-
sod-Miskolci Kör-
nüvelődési és Muzeum-
Egyesület — 1906-7.
Miskolc. 1909. 34 l.

Lázd hendreit.
és Leszik Andor,
megkérdezendő.

BUTTKAY, keramikus

Abaujmegyében több kaolinlelőhelyet találtak és ezek
eg ikéből, a szerencsiből, nyerte nyers anyagát a mis-
kolci Buttkay-féle kőedénygyár is. 262.old. 15.jegyz.

KATONA IMRE: A telkibányai kőedény-és porcelángyár ala-
pitása és működése 255.old.

A Herman Ottó Muz.Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

MDK

BUTTLER

Eger barokkori építészeti emlékeire utalás.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.36.

Képzőművészeti Alap kiadása

Buttner

Kömmes

Laid

B. Adattár I. 403. l. 6. t.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok. 1686–1848. II. 73.

Név: Buttre Johann

Foglalkozás: Harangöntő (Glockengiesser)

Szárm.hely: _____

Hitfelekezet: _____ Csal.állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1718. III. 11.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

Bitty László

fotó

Szombathely

Szabad Művészet

1952. 1. sz. 30. l.

U. o. 1951. 317. l.
(képpel)

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
317 1925 szám
Érk. 1925 november 30. n.

kat a Tekintetes Elnökség

Fogadja a Tekintet

Kifejezését.

Budapest , 1925. október

MDK

Butty László, 28 éves péksegéd, festő

Ipari tanuló, szén.

Szabad Müvészet, 1951. 7.sz. 317. l. képek

MDK

Butty László 29 é. sütősegéd

Szombathely

Iparos tanuló, szén

Ifjuságí Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950. jun. 14.I.

14.1.

M.D.K.

"Butz bácsi, a főügyelő"

Nevét a többi művész neve között emliti a hiradás az Operaház művésztagjai között, mint akik festőművészként mutatkoznak be az Operaház klubhelyiségében rendezett kiállitáson.

K é p e k - H i r e k c. rovatban
Szinház és Mozi. Bp. 1955. ápr. 29. VIII. évf.
17. sz. 28. l.

M. D. K.

BUTZ, Anton kőfaragó

Schildbachi vagy dobronoki illetőségű

1632-1653. Németújvár, vár, klastrom
építkezésénél működött, templomba
sírkövet készít
Rohonc, várkút, tárház építkezésé bez
párom ablak és ajtó
Városszalonak, szekérszín, új kapu és lo-
vony kőfaragó munkák
Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 176. l

M.D.K.

Butz, Anton, kőfaragó

... a külső várkapu felett, czen-
hivül az „Nikapun" pontosan
hivehető a neve.

-1-

M.D.K.

Butz, Anton, kőfaragó

hartbergi származásu, 1634-35 körök dolgozott Batthyány Adám részére és a rohonci vár kút-kvádereinek elrészítéséért 300 tallért kapott. Neki tulajdonítható az 1648-ból való Batthyány címer

./.

Mária G. Aggházy: Steirische Beziehungen der ungarländischen Barockkunst.

Acta Historiae Artium,
Bp.1967. Tom.XIII. fasc. 4. 326. old.

Butz Antonio

hőforagó sírkövet készitett a Német-ujvári várkastélyban.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarhófak és kastélyok, Budapest, 1970

1578

Butz Antonio

hartbergi kőfaragó a rohonci várkastély számára, 1650-ben kőfaragó munkálatokat végzett.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

1621

Pilitz Antonio

hordberegi kőfaragó 1650 ben munkálatokat végzett a Rohonc-i kastélyon

H. Takács Marianne: Magyarországi művészek és kastélyok, Budapest, 1970.

231 l

M.D.K.

Butz Károly

Az Operaház főügyelője. Évtizedeken át irányitotta az Operaház előádásait. A cikk beszámol Butz Károly sokoldaluságáról: "jeles fuvolás, a régi Pest szépségeit kutató szenvedélyes festő és kedélyes elbeszélő, aki éveken át karcolatokat irt a szinház életéről az egyik napilapban." Ezenkivül kisebb karakterszerepeket is játszott évtizedeken át. 1918 októberében ügyelt először és most a nyugdijaztatása előtt elmondja, hogy: "..tegnapelőtt az Aidában még én vágtattam be a szigeti szinpadra Radamessze a harci kocsin.." Élete történetének megirását tervezi majd a szabadidejében.

Somogyi Vilmos:"Bevágtattam Radamesszel a harci kocsin" c. közl.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. julius 22. IV. évf. 30. sz. 28-29. l.

M.D.K.

Butz Károly

A szövegközti képek egyikén Butz Károly "pipázom... festek és fuvolázom... aláírással és az egykori Rondella képe "Ilyen lehetett az egykori Rondella - Butz Károly festői elképzelése szerint" cimmel. Szinházi kapcsolata 1915-ben kezdődött. a 38-as Mollinary ezred zenekarában fuvolásként játszott. 1918-ban, amikor az Operaház ügyelője lett, néhány hónapon át még katonai ranggal ügyelt őrmesteri rendfokozatban.

Somogyi Vilmos:"Bevágtattam Radamesszel a harci kocsin." c. közl.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. julius 22. IV. évf. 30. sz. 28-29. l.

magyar

Butzi Kristóf

Kolozsvári rk. pléb.
templom Rákóczi ha-
rangja - 1657

Iml

Thewrewk: Hunyadi-verlag.

Bütsi Kristof

harangonto

1643

l.

Batthyáneum

I. 106. l.

halászata

Szamos folyó V. 178.

Butzi K r i s t ó f, harangöntő. 1657-ben öntötte a kolozsvári középkapu tornyának harangját, amely utóbb a kolozsvári plébánia templom birtokába került. U. itt volt egy

Batthyáneum. Brassó, 1911. I. 106. l.

Rákóczi-1643. készült harangja is.

Gyárfás I.: Régi harangok és harangöntők.

M. D. K.

BUTZMANN Johann asztalosmester

Vogel S. albuminotypiája 1805

Y. S. Vogel 210.

Butlyán –
Buxemacher

FESTETTÉK
AZ ALSÓ-ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ
NÖVENDÉKEK.

Bal és jobb:

BUXBAUM JENŐ
IV. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

Bal:

BAKÁNYI GYULA
I. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

Jobb:

NAGY MIKLÓS
III. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

DÍSZÍTŐ FESTŐ-SZAKOSZTÁLY. PROF. LESZKOVSZKY GYÖRGY.

FACHKLASSE FÜR DEKORATIVE MALEREI. CLASSE SPÉCIALE DE PEINTURE DÉCORATIVE.

Iparművészeti Iskola Évkönyve
1880-1941. Bp. 1942

Bal:
LÁNCZKY BÉLA
II. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

Jobb:
TAMÁSI GÁBOR
I. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

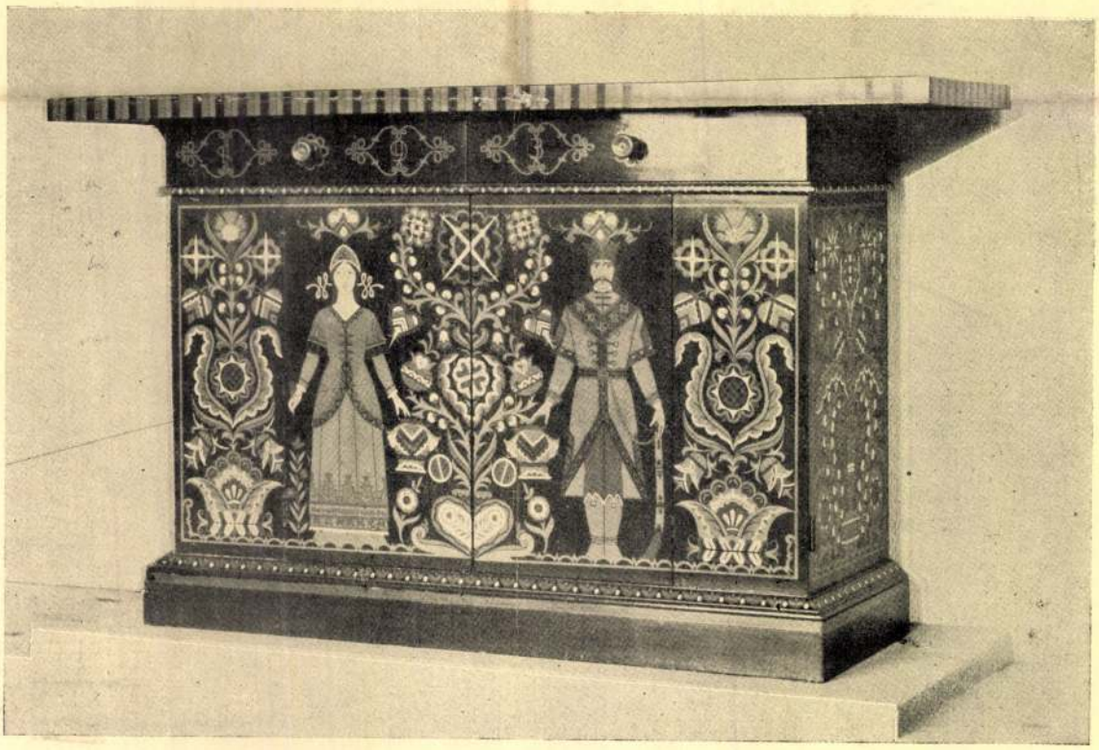

FESTETTÉK
AZ ALSÓ-ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ
NÖVENDÉKEK.

DÍSZÍTŐ FESTŐ-SZAKOSZTÁLY.
FENT PROF. SÁNDOR BÉLA. LENT PROF. LESZKOVSZKY GYÖRGY.
FACHKLASSE FÜR DEKORATIVE MALEREI. CLASSE SPÉCIALE DE PEINTURE DÉCORATIVE.

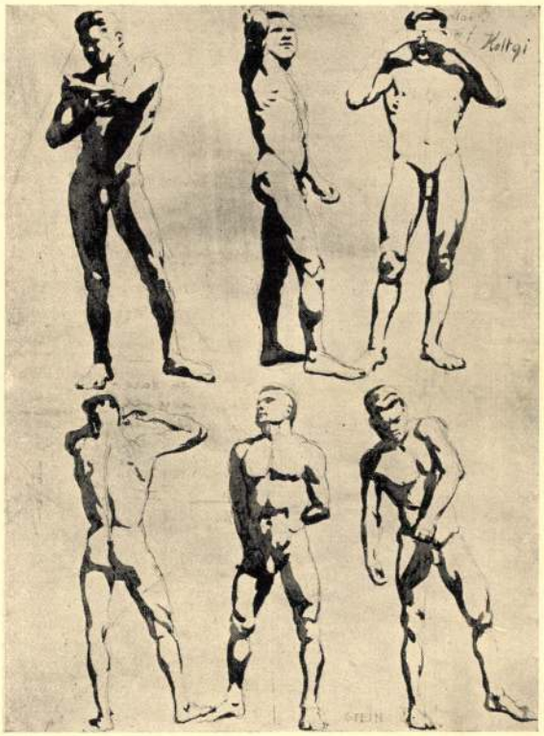

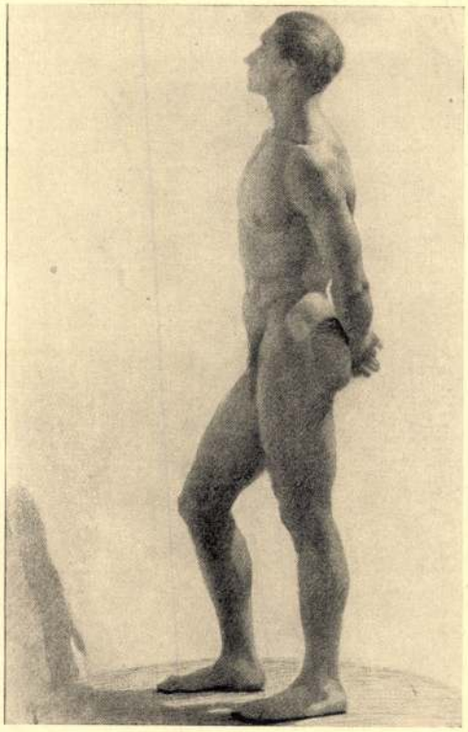

Bal:

KOLTAI BÉLA
III. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

Jobb:

BENCSIK GYULA
IV. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

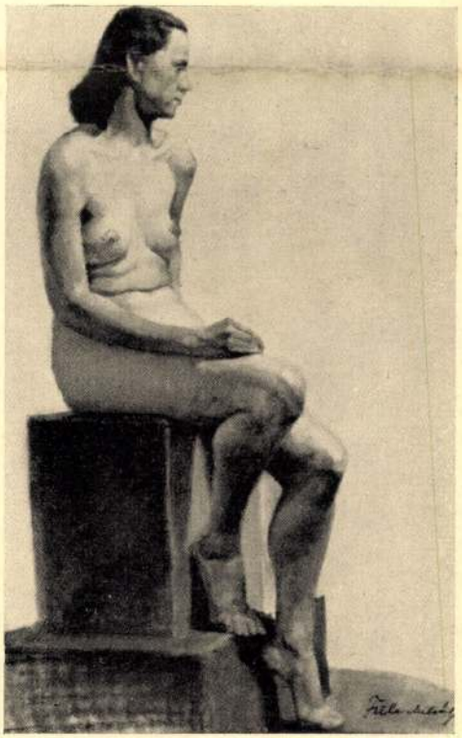

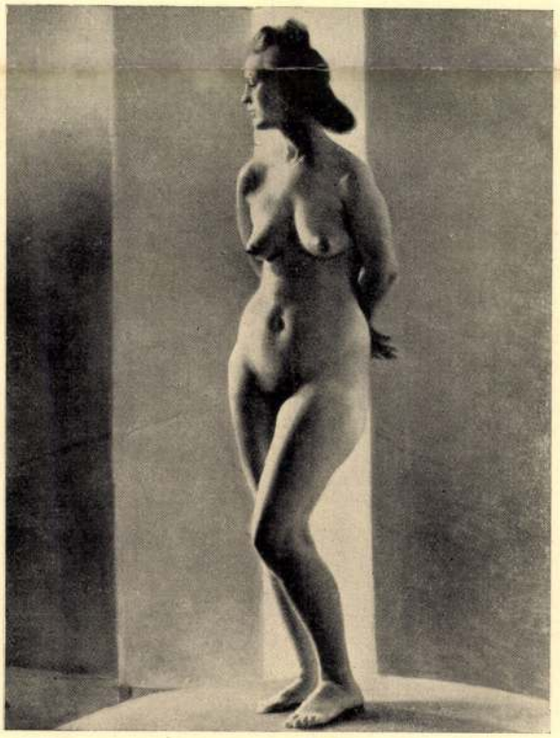

Bal:

FÜLE MIHÁLY
V. ÉVES
GRAFIKUS.

Jobb:

JUHAROS
ISTVÁN
VI. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ.

ALAKRAJZ. FENT (BAL) PROF. STEIN JÁNOS, LENT (BAL) PROF. KACZIÁNY ALADÁR, FENT ÉS LENT (JOBB) PROF. SIMAY IMRE.

FIGURALES ZEICHNEN. DESSIN FIGURAL.

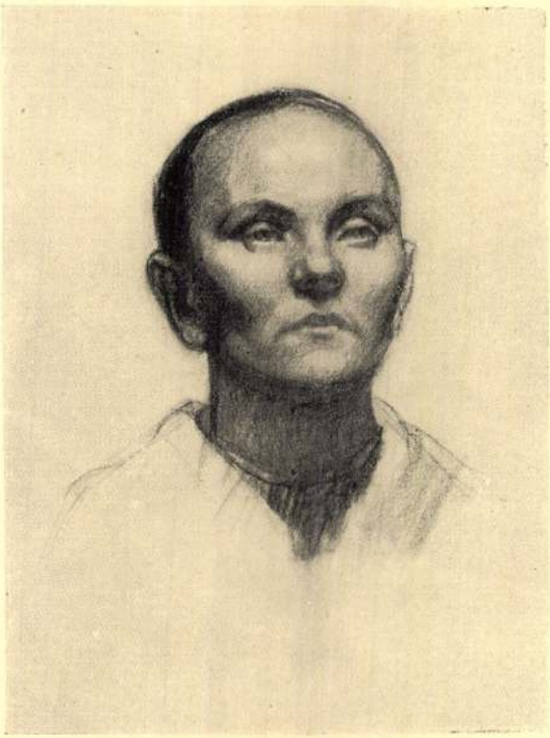

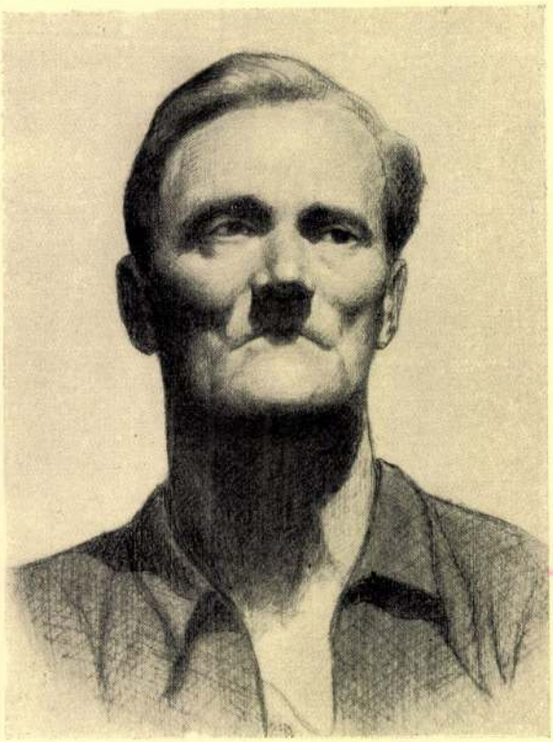

Bal:

SZENNIK GY.
II. ÉVES
GRAFIKUS

Jobb:

BUXBAUM JENŐ
II. ÉVES
DÍSZÍTŐ-FESTŐ

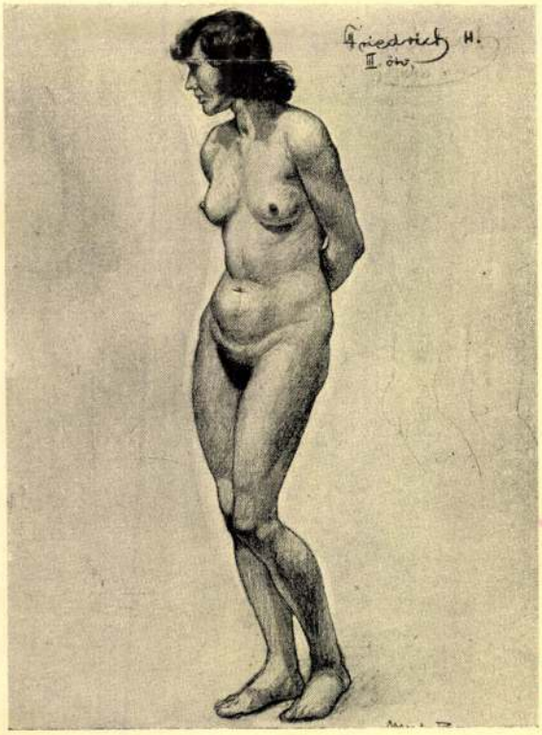

Bal:

LABANCZ
GYÖRGY
III. ÉVES
BÚTORTERVEZŐ

Jobb:

FRIEDRICH
HENRIK
III. ÉVES
ÖTVÖS.

ALAKRAJZ. FENT (BAL) PROF. DOMANOVSZKY ENDRE, FENT (JOBB) PROF. ROVÁTKAY LAJOS, LENT PROF. MUHITS SÁNDOR.

FIGURALES ZEICHNEN. DESSIN FIGURAL.

Iparművészeti Iskola Évkönyve
1880–1941. Bp. 1942

Buttyán Levente, gyermekrajzoló

L: Srebenyi Valéria

–: Átadták az indiai gyermekrajz-pályázat díjait 9.

Népszabadság. Bp. 1979. dec. 12.

Butyka Andrea amatőr keramikus művész

Művei szerepeltek a Turkevei Nagykun
városok amatőr képző művészeti-
inek második tárlatán

Emlitve: A zsüri a művész alkotásait
dijazta

cikket l. „Szabó Istvan fafaragó művész"
cimszó alatt

„A Palócföld művészete Mező Turon. Ama-
tőrök tárlata Turkevén" c. cikk
„ti" szignóval

Szolnok Megyei Hirlap 1978. IV. 8.

Buttykay Emmi,

Bostupit-iskola uj tehetségeként tűnik fel ezen a kiállitáson.
(Képzőm. Főiskola helyiségeiben.)

A magyar iparművészek két kiállitása
Est. 931. X. 10.

MDK

Buttykay Emmi

A Műhely Bortnyik iskola kiállitása.
Andrássy ut 69. 1931?

Buttykay Emmi,

tehetséges plakáttervező (Bortnyik-iskola)

(e. a.)

Grafikai növendékkiállítás az Iparmű-vészeti Társulatban (Andrássy út 69.)

Upág. 931. X. 11.

Butykay József, gyáros

A miskolci porcelán és kőedénygyárnak a XIX.sz.első felében ő volt a tulajdonosa. 242.o. Első említése Miskolcon Butykay Sámuellel kapcsolatos, aki atyja volt. Valószinüleg Kassáról jöttek Miskolcra.

Molnár László: Porcelán és kőedénygyártás Miskolcon a reformkorban. 239.o.

A Herman Ottó Múzeum Evkönyve. VI. 1966. Miskolc
A Herman Ottó Múz. kiadása. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keménycserépgyár tulajdonos

A miskolci keménycserépgyárnak egyik alapitója. Érint kezés volt közte és a telkibányai porcelángyár között A miskolci árúkon egy római szám is szerepel, ami a hónapot jelenti. 116. old.

KATONA IMRE: Hüttner József keramikus munkái az Iparművészeti Múzeumban 113. old.

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc keletázsiai Művészeti Múz. Évkönyve. XII. 1969. Bpest, 1970

BUTYKAY JÓZSEF, keménycserépgyár tul.

BUTYKAY JÓZSEF,keramikus

4.sz.kép.Kőedénytál Miskolc,1840-41. Máz alatti kobalttal festve. 128.old. Fekete repr.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

5.sz.kép. Kőedénytál Miskolc. 1840 körül. Fekete repr. 130.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

Butykay József, keramikus

Miskolci porcelángyárában készültporcelántál. 1839.
Fekete rajz. 124.old. 2. kép.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Miskolci kerámiagyárának terméke.-1.kép. Kőedénytál Miskolc, 1839 körül. Fekete repr. 121.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A miskolci gyár első éveben, amikor még társas alapon, illetve Butykay Biszterszkyvel együtt birtokolta a kőedénygyárat, nem maradt fenn tárgyi emlék. A legkorábbi fennmaradt miskolci kőedények jegyeiben "Butykay Miskolczon" olvasható., majd különböző nagyságu, kalligrafiaju, álló, dőltbetüs "MISLOLCZ" neves jegyek következnek.
133.old.

KATONA IMRE: UJABB ADATOK a Miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A bécsi hatás, a szőlőleveleken Butykaynál plasztikus minta formájában van jelen, a Mildner időszak idején az edényeken festett mintaként fordúlnak elő ezek a motivumok. A korongolt és kevéssel Butykay után készült edények máza tejfehér, a plasztikusaké zöldesfehér. A Mád Telkibánya környéki riolit-kaolin égetés után zöldes fehér lesz, tehát 1838-ban már készült itt porcelán, mivel kaolin volt ez edényekben is. 134.old.

KATONA IMRE: UJABB ADATOK a Miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A miskolci köedénygyárelső éveiből fennm radt egy-két adat még közvetva sem kapcsolható Butykayhoz, aki csak 1884-85-ben lehetett kizárólagos tulajdonosa a kőedénygyárnak. Egy tiz évvel későbbi allitás szerint csak azért alapitotta a gyárat, hogy nehéz anyagi helyzetében "mentőszerül" használhassa. 117. old. 15. jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF,keramikus

1836-ban úgy kerülte el a csődöt,hogy Götz és Bahr pesti kereskedők elvállaták Fries és Zeppezauer bécsi kereskedők követeléséének visszafizetését.Így Butykay társasviszonyba került Götzékkel,ezeket viszont Steiner bécsi bankár támogatta.Így került bécsi tőke Butykay vállalkozásába. 118.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Tudjuk róla, hogy: "az 1837-ik évtől kezdve a porcellán gyára miatt több izben /Miskolcról/ elutazni kénytelen volt". Egy évvel Stingl után 1838-ban már Miskolcon is állitottak elő jó minőségü porcelánt. 122.old. 37.jegy

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedénygyés porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Miskolcon Butykaynak sikerült ugyanúgy hazai anyagból porcelánt készitenie, mint Stingl Vincének Herenden. A miskolci porcelán szine, anyaga azért különbözik minden más hazai porcelántól, mert más fajta és tulajdonsagu kaolinból készitették. 123.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Leszih Andor egyik cikke szerint: "Nálunk Miskolcon városában három kőedénygyár is volt. A legrégebbi a Butykay-féle a múlt század első évtizedeiben működött. A gyár jegye-az edények aljába nyomott-BUTYKAY, vagy csak MISKOLCZ felirat volt. 119. old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolc kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

és mellékanyagokat

Miskolcon nem import kaolint használtak fel, mint Herenden, hanem Butykay szerint, az 1841-ben megbukott porcelán gyárban Szerencsről, egy pincéből hozott anyagból, szép fehér, állitólag kaolinból készitettek. 123.old 69. jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolc kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Egy másik telkibányai táltipus is van a miskolci kőedények között. Hullámos perem, öblében plasztikus szőlő levelek. A miskolciban "Butykay Miskoltzon" jegy van, de az egyik hasonló telkibányain otta H-betü, mint az akantusz leveles 838-as miskolci tálon. Ez is Höttner nevét jelzi. 128.old. 57.jegyz. 3.kép

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A miskolci edényeket többször és többféleképen minősitették, kategorizáltak, nemcsak technikai kivitek, hanem orientáció szerint is. Igy a legelső az un. Butykay-Biszterszky-féle kőedénygyár készitményei-az eddigi irodalom szerint-"szép szőlő-és petrezselyemlevél diszitésel készültek" 133.old. 66.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF,keramikus

Miskolci gyárának úgylátszik nem volt megfelelőszámú és felkészültségü festője s igy a fehér,átlatszómázas as préselt áruk készitését szorgalmazták. 129.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKONYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A XIX. század eleji miskolci kőedénygyárat 1833-ban említik először. Alapitói közül Biszterszki Imrét és Butykay Józsefet ismerjük névszerint, de a korabeli kőedényeken csak Butykay nevével találkozunk. 115. old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolc kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Már az első 1832-ben megjelent miskolci kőedénygyár-
ról megjelent hiradasban is találkozhatunk "a már kész
mintákkal". A feltehetően Butykay idejében készült s fe
maradt edények szinte kivétel nélkül, nem korongolt, ha-
nem préselt áruk voltak. 134.odl.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és por-
celángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Azért ragaszkodott a plasztikus diszitéshez, mert a kőedénynél gyakran alkalmazott oxid szinek nem birták a magas hőfokot s igy a plasztikus disz az egyetlen, melyet a körülmények folytán egyedül alkalmazhatott. 134.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKONYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Butykay és Barkassy készitményei diszitésben, stilusban különböznek egymástól. Butykay dombormüves, préselt, Barkassy szinekkel dolgozik. A diszitő elemekben nincs és nem is lehet alapvető különbség, de a diszités módjában nagy különbségeket találunk. 135. old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A Butykay korszak jellegzetes Alt Wien mintai csak a szőlőlevelek formáiban van jelen a tiz évvel későbbi Mildner Alajos Ferenc-féle gyárban, mert akkor is készültek ilyen edények, főleg tálak. 134.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A miskolci edényeken mindig érvényesülő hangsúlyos kontúrokból nyilvánvaló, hogy árúikat nem a porcelánnál ismeretes öntési eljárással, hanem préseléssel, tehát kőedény-technikával készitették. 135.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

1830-ban a Libay-féle pénzhamisitasban gyanusitják, de tisztázta magát. 1831-ben fognak a kőedény-gyár alapitásához. 1831. ápr. 13-án kelt az az adás-vételi szerződés, mely szerint Butykay és Biszterszky kereskedők 320 pengő forintért megveszik a diósgyőri koronauradalomtól azt a telket, melyen porcelángyarukat akarják felállitani. 117. old. 11. jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény- és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

1831-ben telket vettek a porcelángyár alapitásához a diósgyőri koronauradalomtól. Az uradalom megengedte, hogy a szinván levő malmot átalakitsák a porcelángyár szükségleteinek megfelelően. Egy 1863-as hirdetés szerint a gyári épületek "részint kő, részint téglából vannak épitve, s cserép zsindellyel vannak födve". 117.old. 12.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

M.D.K.

Buttykay József, keramikus

Miskolcon volt kőedénygyára 1833-1844 között. 248.o. 21. jegyz.

Molnár László: Az Apátfalvi keményceréppgyár a XIX. század utolsó harmadában./ kb.1867-1894 között./.241.o.

Az Egri Múz.Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Leszih cikkében hivatkozik Szendrei János egy előadására "Felhozza a miskolci fajansz edénygyárakat -irta Leszih-a legelsőt, a Butykay-félét, mely a XIX. sz. elején keletkezett s izlésés, szép dolgokat produkált, azután a Mindner Alajos-félét, mely az ötvenes évek körül alapittatott. Mindegyik gyár termékeiből mutat be pár darabot. 119. old. 26. jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Miskolci kőedénygyára már 1834-től nehézségekkel küzd. Vagyonát a nádor zárolta. Ezt Fries és Zeppezauerbécsi kereskedők, valamint Pscherer Miklós és Hirsch testvérek kérésére rendelték el. De megegyeztek és a zárlatot feloldották. 118.old. 16-17.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Hüttner Józsefnek Miskolcra költözésével egyidőben jelenik meg a porcelán Miskolcon Butykay gyárában. Ezek k között összefüggés kell, hogy legyen. Butykay szerint Szerencsen bányászott kaolinból készült a porcelánmassza. Az 1838-39-es készitmények csak átmenetet jelentene a kőedény és a porcelán között. Bár dominál a kaolin, de ezek még benne pl. a homok és kovakő. 130. old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolc kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

HÜTTNER JÓZSEF, keramikus

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

1838 előtt nem készült miskolci gyárában. 1841. aug. 21-én vallotta: "hogy az 1826-ik évi első megakadástól most tanig mintegy 40 ezer forintot invesztált "a porczellán gyárra". Ez a porcelánkészitésre való felkészülést jelentette. 122.old. 36.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Butykayról, a miskolci kőedénygyár alapítójáról alig van adat az 1832 és 1838 közötti évekről. De nem két vagy háromosztatu kemencéje volt a gyárnak-amilyent a porcelán égetése megkivánt-hanem csak egyszintesek. Erről egy tüzeset aktái tanuskodnak. 122.old. 35.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A XIX. század elején miskolcon a kőedénygyár tulajdonosa volt. 1841. ben csődbe került. A gyár 1840-ben már Barkassy Imréé, akitől a Bach-korszak első éveiben a kassai Mildner Alajos birtokában kerül. 1862-ben leég és ezzel be is fejeződik története. 116. old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A Butykay és a Mildner-féle kőedénygyár ugyanaz volt. Az került Barkassy Imre bukása után Mildner Alajos Ferenc kezére. Ezt később nem sikerült eladnia, így feltehető, hogy Mindégh János helybeli miskolci lakos itt próbálta felállítani gépekkel felszerelt üzemét. 117.old.

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A miskolci köedénygyár, a Butykay-féle üzem, 1832-től 1862-ig néhány évi megszakitással működött. Alapitásával 1832-ben találkozunk a Jelenkorban: "hogy már órák a messzát s a már kész minták reményt nyujtanak a mielőbb készülendő edény csinossága és tartossága[illegible]". 117.old. 7.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A XIX. század eleji miskolci kőedénygyár alapitójául Butykayt és Biszterszky Imrét emlitik. Nemes Butykay neve ismeretbb, vagyis Biszterszkynek a gyár alapitásan kivül egyéb szerepe nem volt. 117. old. Mint kőedénygyáros csak aHommüvész 1833-as hiradásában szerepel. 8. jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

Az Abaújmegyei Abaújszántóról került miskolcra. Apja városi főfiskális és még 1825-ben is Abaújszántón lakik. 1822-ben már üzlete van Miskolcon. Előbb Hackenberger Sámuel üzlettársa, majd Bisztersxkyvel társul a kőedény gyár alapitására. Az 1820-as évek közepén számos kapcsolata van bécsi kereskedőkkel. 117.old. 10.jegyz

KATONA IMRE: Ujabb adatok a miskolci kőedény-és porcelángyár történetéhez 115.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKONYVE, X. 1971. Miskolc

BUTYKAY JÓZSEF, keramikus

A telkibányai, miskolci, apátfalvi minták azonosságából feltételezhető a kölcsönhatás. E tipus Telkibányán már 1837-ben, előbb, mint Miskolcon, tehát Telkibányáról vitté a mintát Miskolcra. A benyomott H mutatja, hoty a tipusok készitőjét egy olyan H betüs vezetéknevü müvészben kereshetjük, aki ez időpontban került át Telkibányáról Butykay miskolci kőedénygyárába. 266.old.

KATONA IMRE: Az apátfalvi kőedénygyár első évtizedei 259.old

Az Egri Múzeum Évkönyve, VIII-IX. Eger, 1972

BUTYKAY, keramikus

1841 végén mondták ki reá a csődöt. A bizonytalanság és az átmeneti munkaszünet miatt a munkások jó része bucs csut mond Miskolcnak és a szomszédos kőedénygyárakban k keresi boldogulását. 262.old.

KATONA IMRE: Az apátfalvi kőedénygyár első évtizedei 259.old

Az Egri Múzeum Évkönyve, VIII-IX. Eger, 1972

BUTYKAY, keramikus

ő Miskolcon el akarván kerülni a porcelán hideg-kék v. piszkos zöldes színhatását megpróbálkozott a herendi Fischerhez hasonlóan a bécsi mész használatával, remélvén, hogy pirosas, meleg hatást tud elérni. 272.old.

KATONA IMRE: A telkibányai kőedénygyár és porcelángyár alapitása és működése 255.old.

A Herman Ottó Muz.Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

BUTYKAI LAJOS, tiármester

A miskolci magyar-timár ipartársulat névsortablaja.BUKK fa,négyzetes.Papirt ragasztottak ra a neveknek.41.névv Elöl fent vörös,arannyal keretezett cimke:"A Miskolczi Magyar-Timár társulat névsora,1895.-Miskolcon készült 1895-ben.-Az egyik név: BUTYKAI LAJOS. 41.-42.old. 5.szamu kép.

BODÓ SÁNDOR: Két miskolci céhbehivótábla és két névsortábla 37.old.

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 1969. 8.szám, Miskolc, 1969.

BUTYKAI LAJOS, timarmester

A miskolci Magyar-timar ipartársulat nécsortablaja.Bükk fa,négyzetes.Papirt ragasztottak rá a neveknek.41.név. Első oldalán fent vörös,arannyal keretezett cimke:"A MISkolczi Magyar-Timár társulat névsora,1895.-Miskolcon készült,1895-ben.-Az egyik név: BUTYKAI LAJOS. 41-42.old. 5.szamu kép. Fekete repr.

BODÓ SÁNDOR: Két miskolci céhbehivótábla és két névsortábla 37.old.

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 1969. 8.szám, Miskolc, 1969.

Butyó Mária, restaurátor

a Feszty-körkép restaurálására jónéhány huszonéves főiskolás nekiláttott Szegeden a munkálatoknak. Közöttük van: Butyó Mária, negyedéves Képzőművészeti Főiskolai hallgató, restaurátor; Kemény Gyula, festő, ídén végzett a Képzőművészeti Főiskolán.

Kezdőkör.

1976. okt. 12. TV. 21.50 – Vané –

MDK

Buvári Gyula tanuló

Pécsi és bonyhádi Képzőm. Szabadiskolák kiáll. /66/. Pécs 1950. máj.

MDK

Buvári Gyula 16 é. gimn. tanuló
Pécs

Tanulmányfej, cer.

Ifjuságí Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950. jun. 14.1.

Buvári Gyula festő

MDk

Neve megemlítve.

„A képzőművészeti szabadiskola sikere".

Dunántúli Napló 1950. VII. évf. máj. 25. 6. l.

Buvári József
Repülőgép-modell
Irókészlet

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Bp. 1956. december, 6 l.

Buvári Gyula

Hatszáz képet és szobrot készitettek a Képzőmüvészeti Főiskola hallgatói, akik hat hetet töltöttek különböző müvésztelepeken. A müveket kiállitáson mutatták be a Főiskolán, majd a Hidépitők Kulturtermében és utána a Főv. Operettszinh. előcsarnokában. A legjobb festmények alkotóit felsorolja a lap, közöttük a müvészt is.

Irodalmi Ujság. Bp. 1954. nov. 6.
V. évf. 34. sz. 7. lap.

Buxbaum Miksa

fametszete MDK

Szanda várának képe.

Megjelent: Magyarország és a nagyvilág. 1867. 26. sz.
301. l.

Genthon: Nógrád. 1954.

366. o.

Buxbaum Jenő, diszitő festő, 1941. végbizonyitványt nyert

Iparművészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
33 l.

MDK

Buxbaumb Mátyás kőmives

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold: Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.szám.298.l.

Buxbaum Miksa

fametszete

Ecseg várának képe

Magjelent: Magyarország és a nagyvilág
1867. 291 sz. ~~BBBB~~/ 339.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

187.o.

Buxbaum Miksa, fametsző. Tevékenységét Budapesten főleg az 1870—80-as években fejtette ki. Több képes lapnak, köztük az »Ország Világ«-nak is állandóan dolgozott.

Ø Buxemacher
(Bussemacher)
Johann

l:

Glaser Karlsruhe
124 l.
ès 579, 580 A.

Kada Elek, polgármester IV. 123.

Buzadicz,
Buzá = Buzasi
Buzi - Buzg

Bükk ref. templom

Klenodiumok leírása,
rajzai.

Debreczeni László 1929

38, 39. l.

Vasárnap

20

Euszták

Hétfő

21

Máté aps.

Kedd

22

Móric vt.

Szerda

22

Protestáns naptár

Szeptember

V	20	Frider.
H	21	Máté
K	22	Móric
S	23	Tekla
C	24	Gellért
P	25	Kleofá.
S	26	Juszt.

Ó görög naptár

Szeptember

V	7	Szoco.
H	8	Kisa.
K	9	Szeve.
S	10	Meno.
C	11	Teod.
P	12	Anton.
S	13	Kornél

Izraelita

MDK

Buza Antal, gyermekrajzoló

A-B éves dunaújvárosi tanuló az 1 forintos bélyeg rajzát Kérvitette.

— " bélyeggyűjtés 10.

Népszabadság, Bp. 1968 szept. 21.

MDK

Burza Antal, gyermekrajzoló

Dunaújvárosi iskolás. Díjnyertes bélyege szerepel a Gyermekrajz-bélyegsorban.

— : bélyeggyűjtés 10.

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 20.

Buza Antal ált. iskolai tanuló

A Kommunisták Magyarországi Pártja 50. évforduló tiszteletére kiadott sorozat egyik adata: a gyermekbélyegrajz-pályázati sorozatból az 1. forintos bélyeg rajzát készítette (említve)

Péntek Gyula: Bélyeggyűjtőknek.
Magyar Nemzet, 1968. dec. 7.

BUZA (BUZI, BUZY) BARNA

Csók Zsuzsa, Kúnváry Lilly, Vidovszky Béla, Szabó Márton, Schrotta Frigyes, Cser Károly, Markup Béla, Novotny Emil, Udvary Pál, László Pál, Márton Ferenc, Vitéz Szabados Béla, Benkhardt Ágoston, Sidló Ferenc, Szablya Frischauf Ferenc, Antal Károly, Horvay János.

Ez úttal is felkéri a Szövetség elnöksége egyesületünk tagjait, hogy tagdíjhátrálékaikat lehetőleg igyekezzenek a mai nehéz viszonyok dacára is a tagtársak kiegyenlíteni. Évi tagdíj 3 P. Bővebb felvilágosítást esetleg telefónon is nyerhet mindenki a fennálló tartozásokról. A tagdíjakat a Szövetség 54.082 számú csekkszámlájára lehet befizetni.

Felhívjuk egyben a tagtársakat, hogy lakásváltoztatásaikat jelentsék be pontosan egy levelezőlapon, miután a lakáscím változtatás be nem jelentése esetén a Szövetség igazgatósága a Képzőművészeti Közlönyt sem tudja kézbesíteni, s csak felesleges munkát és kiadást idéz elő az a körülmény, ha a művésztársadalom saját érdekében sem tesz eleget felkérésünknek. Egyebekben a következő művészek a Képzőművészeti Közlönyt csak az esetben kaphatják meg, ha új lakáscímeiket Szövetségünk igazgatóságának bejelentik Andrássy-út 69. szám alá:

Bató József, Bakoss Pál, Benjámin Hermann, Birmann Dezső, Bocsák Sándor, Bodó László, Böhm Henrik, Buckó Géza, Bereznay Károlyné, Boruth Andor, Csermely Artur, Czakó Zoltán, Dea Ferenc, Deli Dezső Lajos, Dullien Edit, Erdey Viktor, Erdei Lajos, Fátay Ferenc, Feiksz Béla, Feleki György, Feuer Gusztáv, Fenyő A. Endre, Först Rudolfné, Fejérvári Erzsi, Femmesz László, Füstös Zoltán, Gáspár Antal, Gergely Tibor, Gosztonyi Alice, G. Lázár Ilona, Gábor Mátyás, Heő Csaba, Hénel Margit, Hoefner Pál, Halvax Gyula, Hende Ferenc, Horváth Árpád, Izbégi Villám Rózsi, Jeney Viktor, Joachim József, Kató Kálmán, Kapossy Ödön, Kornis Dezső, Kelemen Margit, Kovács Ágoston, Konek Ida, Kenéz János, Krocsák Emil, Kolozsvári Endre, Körmendi Frim Jenő, Dr. Körössy Vilmos, Lesznay Anna, Lakits György, Maros Ede, Mancheim Róza, Metzner László, Mészöly Munkás Béla, Mühlbeck Károly, Matykó Sándor, Müller V. Berta, Némyeli Ferenc, Nagybányai Horthy Béla, Nagy Kálmán, Nánay Árpád, Nátrai Lajos, Orbán Dezső, Pánczél Béla, Péter Imre, Peterdy Gábor, Pituk József, Pekár István, Propper Samu, Rimanóczy Gyula, Riegler Jenő, Rónay Ernő, Rubovics Márk, Ruttkay Mária, Rozgonyi László, Sautner Lipót, Sohár

Az Erzsébet Távbeszélő Központ új palotáját (Madách sugárút és Dob-u. sarkán) december 7-én, délelőtt avatta fel **Vargha József** m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter. Avató beszédében rámutatott arra a nagy fejlődésre, amelyet a magyar építőművészet a legutóbbi években elért, majd rátérve az új postapalotára, köszönetet mondott elsősorban a munkásoknak, akik fáradságos munkával emelték fel ezt a hatalmas épületet. Köszönetét fejezte ki **Rimanóczy Gyula** műépítésznek, valamint **Molnár C. Pál** festőművésznek és **Boda Gábor** szobrászművésznek, akik az épület díszítéséből vették ki részüket.

Az előcsarnok mennyezetét **Molnár C. Pál** freskója borítja, amely a Felvidék visszatérésének jelképes ábrázolása. Az épület utcai homlokzatára kerülő nyolc hatalmas, egyenként 3.30 méteres kőfigura helye még üresen áll. A M. Kir. Posta Vezérigazgatósága ez év április havában zártkörű pályázaton szólította fel ~~Antal Károly, Boda Gábor~~, Buzy Barnabás, Dózsa Farkas András, Halmágyi István, Keviczky Hugó, Ohmann Béla és Rumi Rajky István szobrászművészeket a nyolc szobor tervének elkészítésére. A beérkezett pályaművek alapján a Vezérigazgatóság Boda Gábort szólította fel terveinek részbeni módosítására, melynek alapján, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács hozzájárulása után októberben kiadta a megbízást ~~Boda Gábornak~~ a szobrok megmintázására és kivitelezésére.

A M. Kir. Posta új palotája egyik örvendetes állomása annak a törekvésnek, amelynek célja, hogy az elmúlt évtizedek folyamán külön útakon haladó építészetet, szobrászatot és festészetet a képzőművészetek örök hármas egységébe újra összekapcsolja. A Távbeszélőközpont palotája példaként szolgálhat minden építendő köz- és nagyobbszabású magánépítkezés előtt: az épület csak akkor teljes, ha annak művészi hatását kiegészíti a szobrászat és festészet. Ezt a tisztán művészi és fejlődési elvet nagy mértékben támasztja alá az a szükségesség is, hogy a szobrász- és festőművészek csak akkor alkothatnak kiváló, nagyszabású műveket, ha erre az építőművészet is lehetőséget nyujt. A »monumentális« szobrászati és festészeti alkotásoknak egyik legfontosabb felülete és feltétele az építészet. Ezek azok a szempontok, amelyekből kiindulva köszönetet mondunk a Posta Vezérigazgatóságának a magyar képzőművészek nevében. ~~Ha ezt a nagyszerű példát újabb hasonló lehetőségek~~

Képzőm. Közlöny 1939. 3-4. sz.

Búza Barna, szobrász

Díszkút az Aranysasnál

Főleg az új negyedekben • Szépítik a kocsikat

Szobrok, emlékművek, szökőkutak, szöveges és domborműves emléktáblák, plasztikák, művészi utcatáblák... Egy-egy színvonalas munka *mindannyiunk ajándéka.* Mozgalmassá teszi a körengeteget, új színt visz a parkokba, intimebbé varázsolja a környezetet, észrevétlenül *szolgálja a városlakók esztétikai nevelését.* 1975-ben sok szép, régi és új terv valósult meg. *Szentes Lajosnét*, a Fővárosi Tanács Művelődési Főosztályának előadóját arról kérdeztük, milyen *közterületi alkotásokkal* gyarapodott az idén a főváros?

— Ebben az évben különös gonddal készültünk felszabadulásunk 30. évfordulójára. A Duna-parton, a Vigadó téren svéd gránitból faragott obeliszk emelkedik *a szovjet repülős hősök* emlékére. A Martos Flóra sétányon felállított Felszabadulási Emlékművet *ifj. Szabó István* tervezte. A Tárogató úton látható, a Vörös Hadsereg és az Első Független Magyar Hadsereg tiszteletére készült kompozíció, *Mészáros Mihály* alkotása. Április 4-én avatták fel a X. kerületben a Szovjet—Magyar Barátság Emlékművét is. Érdekessége, hogy *Vucsetics* szovjet szobrászművész és az azóta elhunyt *Kisfaludi Strobl Zsigmond* közös elgondolása. A terveket *Búza Barna* adaptálta.

— Gondot fordítottunk a közművelődési intézmények tereinek *belső díszítésére* is. A Fővárosi Művelődési Házban helyeztük el *Melocco Miklós* dióda domborművét, az Agitátort.

— *Varga Imre Károlyi Mihály-szobrát* már az egész ország ismeri. Jellegzetes színfoltja lett a városnak a 0 kilométerkő, *Borsos Miklós* alkotása is. *Pátzay Pál* Vízijáték című díszkútját láthatjuk a várbeli Aranysas patikánál, a Fogarasi úti lakótelep díszítő plasztikája *Papakrisztosz Andreasz* munkája.

— Hogyan fejlődött az új lakónegyedek díszítése?

— Budapesten körülbelül 600 közterületi szobor van. Ahogy terjeszkedik a főváros, úgy romlik az arány. Ezért az a célunk, hogy *elsősorban az új lakónegyedeket* díszítsük képzőművészeti alkotásokkal. Amikor bekértük a kerületeknek az ötéves tervben előirányzott szoborállítási elképzeléseit, *a fontossági sorrendben* ez a program vezetett. Nemcsak a díszítő funkciót tartjuk szem előtt, hanem azt is, hogy az új városrészekben elhelyezett művek politikai tartalmuknál fogva is kapcsolódjanak *a kerület történetéhez, jövőjéhez.* Így fonódik össze a közművelődési cél és az a törekvés, hogy a lakosság *kötődjék az új környezethez.* Szeretnénk minél színvonalasabban díszíteni az ifjúsági létesítményeket, kulturális intézményeket kívül és belső terükben is. Freskók, plasztikák, domborművek, mozaikok... A műfaji változatossággal *több művészt vonhatunk be* terveink megvalósításába.

— Védett nevű utcáink *jelzőtábláit* neves művészek készítik. A Fortuna utca, az Ostrom utca és a Fő tér táblái év végére a helyükre kerülnek. Körültekintően végezzük ezt a munkát, hiszen *nem lehet a műemléki épületek egységét megbontani.* A történelem és a művészeti élet kiemelkedő egyéniségei nevét domborművek és szöveges emléktáblák őrzik. Ebben az évben *Dobi István, Ilku Pál, Latinca Sándor, Fényes Adolf, Zádor István, Nagy Lajos, Fekete István* és *Kiss Ferenc* emléktábláját avattuk fel. Hamarosan a művészek egykori lakóházainak falára kerülnek *Csontváry Kosztka Tivadar* és *Kondor Béla* domborműves emléktáblái is.

— Milyen felújítások történtek ebben az évben?

— Befejeződött a *Nereidák kútjának* restaurálása, a metróállomás elkészülte után a Ferencesek temploma előtt helyezzük el. Komoly feladatot jelent a Millenniumi Emlékmű rendbehozatala. A Háború és a Béke bigákat — római kocsikat — leszereltettük. Ezeken a bronzöntési, kiegészítési és hegesztési munkálatok folynak. Sokba kerül a műemlék nehézállványozása, s az építészeti részeken *elkerülhetetlen* kőfaragó- és bádogosmunka.

— Tervek?

— Jó néhány síremlék készül, birtokunkban vannak a Gábor Áron Vasöntöde javaslatára felállítandó Gábor Áron-szobor tervei. Nemsokára helyére kerül a Városligetben *Kerényi Jenő díszkútja* is. Sok szép tervünk van az előbb felsorolt változatos műfajokban. Új gondolatokkal foglalkozunk, és elmaradt feladatainkat is szeretnénk *minél előbb* megvalósítani.

M. Szántó Judit

ek is elhallgatják, hogy

— Ha megis megtajdul a fog?

— Ne olyankor, dagadt arccal, több átkínlódott éjszaka után hozzák el gyereküket az orvoshoz, amikor a kezelés *már mindenképpen fájdalmas.* Ilyenkor már nehéz megnyerni a gyerek bizalmát, félni fog az orvostól. Hozzánk jó néhány 6—8 éves jár, akinek *három havonta* megnézzük a fogát s eddig minden akut panaszt *meg lehetett akadályozni.* Az általános iskolásokat rendszeresen elvisszik a rendelőbe. A 14 éven felüliek ellátása azonban *még megoldatlan.* Következménye, hogy ez a korosztály keresi fel legsűrűbben a fogászati ügyeleteket. Általában olyan állapotban, hogy *már csak egyet lehet tenni* a beteg foggal: kihúzni.

TÖKÉLETES PÓTLÁS

Azután mi történik? „Spontán kezelésre, ellenőrző vizsgálatra ritkán je-

Nem szeretnék a Mártirok útja 69-es számú házban lakni. Túl sokat kellene tárgyalásra járnom. Szabálysértési eljárásokra a II. kerületi Tanácsba és rágalmazási, becsületsértési perekre a Markó utcába.

Most éppen az utóbbin a sor.

A vádlottak padján négy lakó.

A magánvádló: a lakóbizottság elnöke.

Az akta, amely ennek a háznak a peres ügyeit tartalmazza, hízik, vastagodik. Mindig újabb és újabb ügyeket csatolnak hozzá, nő a tanúk száma, a vádlottak száma, semmi nem lesz tisztább, csak homályosabb.

Az ügyek terebélyesednek, gyarapodnak. Valaki kinyit egy ajtót vagy egy ablakot. Ez ezt mondta erre, az azt mondta arra. Ő megsértette a feleségemet, a feleségem megsértette az ő anyját. Hallotta, nem hallotta, emlékszik, nem emlékszik, írt, nem írt — er-

Buza Barna, szobrász

BUDAPEST AJÁNDÉKA MOSZKVÁNAK

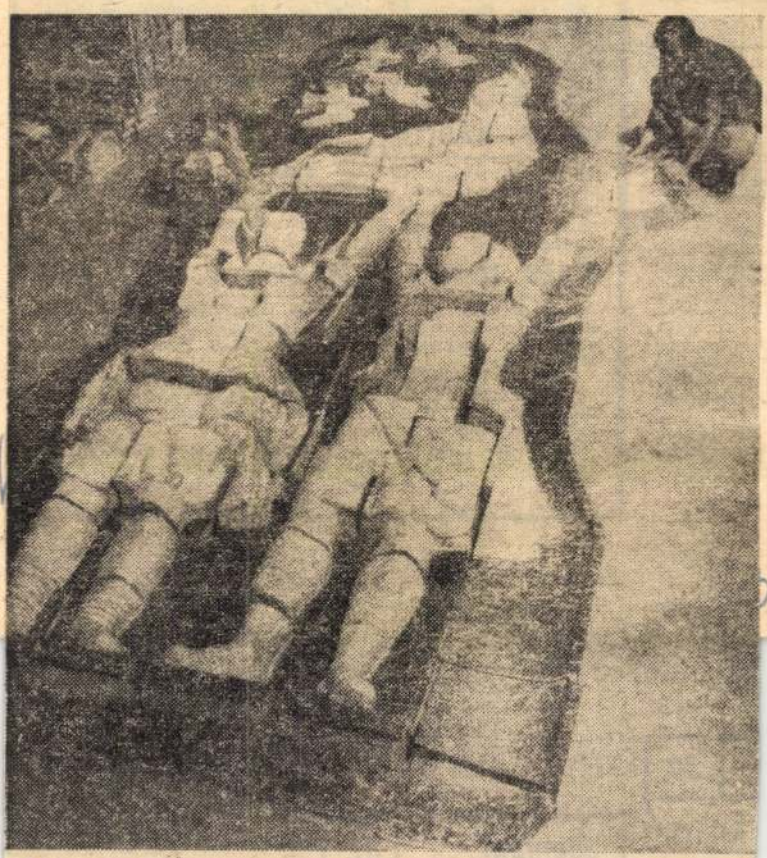

A fővárosi tanács ajándékozza Moszkva városának a pécsi Zsolnay Gyárban készülő pirogránit emlékművet. A 8 méter magas figurális rész egy szovjet és egy magyar női alakot ábrázol, amely Buza Barna szobrászművész munkája.

Kb. 22.20: .37: Haydn: e. Szt.

30.

ÁDIÓ

k kapcsola- k muzsika. — 10.10: hőlény. III. seri-versek. 11.45: Kó-

Dzsessz. Szt. — 17.30: Pénzforrás a föld alatt. — 18.03: Zenekritikusok hanglemezekről. — 18.33: Romantikus kamarazene. Szt. — 19.33: Operarészl. — 20.15: Járdányi-művek. — 20.56: Agárverseny. Hangjáték. Szt. — 21.16: Vokális zene. Szt.

Szombat 31.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. —

22.15: Közv. az olimpiáról (kajak-kenu, atlétika, birkózás) — 22.15: Nóták. — 23.05: Slágermúzeum.

3. MŰSOR

8.08: Operák Schiller nyomán. Szt. — 8.40: Zenekari muzsika. Szt. — 10.05: Hanglemezgyűjtőknek. — 11.05: Zongoraművek. Szt. — 11.18: Händel-művek. Szt. — 12.20: Világhírű előadóművészek. Szt. — 14.05: Két kórusmű. Szt. — 14.14: Zenekari muzsika. Szt. — 16.03: Hovanscsina. Operarészl

1021
művész

A MAGYAR—SZOVJET BARÁTSÁG EMLÉKMŰVE

Ezt az ajándékot a budapestiek a szovjet fővárosban rendezett budapesti napok alkalmával adták át a moszkvaiaknak. A Leningrád úton, a Barátság parkban gesztenyék, nyírfák és ezüstfenyők között emelkedik a magyar—szovjet barátság szobra, pontos mása annak, amelyet tavaly áprilisban, a Magyar—Szovjet Barátság parkjában lepleztek le Budapesten.

Buza Barna szobrászművész, az emlékmű egyik alkotója, aki a felavatás alkalmából Moszkvába érkezett, a következőket mondta:

— Felejthetetlen nap számomra ez a mai. Moszkvában ez az első, a szovjet és a magyar nép barátságát jelképező emlékmű. Ez a két egyforma szoborcsoport — szovjet és magyar nőalakkal — most már végleg a városkép része a Szovjetunió és Magyarország fővárosában, megingathatatlan barátságunk és egységünk kifejezője.

Szívből köszönöm a szovjet kollégáknak és a többi elvtársnak az emlékmű felállításához nyújtott segítséget.

Fotó és szöveg: A. Sztanovov

tvánné

Margit

rzsébet

A HÁBORÚ NÉLKÜLI VILÁGÉRT

A magyar dolgozók aláírásukkal támogatják a stockholmi felhívást

Napról napra szaporodik az új stockholmi felhívás aláíróinak száma, és közöttük igen sok a nő. Az asszonyok és a lányok, akik ma a világ anyagi értékeinek egyharmadát állítják elő, édesanyák, dolgozó nők, a közélet harcosai, felemelik szavukat a béke védelmében, a gyermekek boldog jövőjéért.

HA MEGSZÓLALT A SZIRÉNA

Szmandra Istvánné a Csepel Vas- és Fémművek dolgozója. S e gyárban a második világháború során egymást érték a szabotázsakciók, a hitleri fasizmus elleni tiltakozások.

— Közvetlen, szorongató érzéseim és emlékeim vannak a háborúról — mondja Szmandráné. — Emlékszem, ha megszólalt a sziréna, már mindnyájan reszkettünk. Túléltük a háborút valamennyien, de a borzalmakról soha nem tudunk megfeledkezni. Ezért csatlakoztam magam is az elsők között a stockholmi nyilatkozat aláíróihoz . . .

Nyolcan vannak testvérek: öt lány, három fiú. Többen közülük itt dolgoznak a Fémműben, amelynek 1972-ig, nyugdíjaztatásáig édesapjuk is munkása volt. A kishúguk viszont orosz—történelem szakos tanár lett, s gyakran vezet turistacsoportokat a Szovjetunióba.

MA TÖBB A LEHETŐSÉG

Perlaky Margit lassan egy évtizede dolgozik már a székesfehérvári VIDEOTON-ban. Tősgyökeres fehérvári, itt született 1946-ban, a már felszabadított Alba Regiában.

Mint művezető dolgozik, és szakszervezeti funkciót is betölt: műhelybizottsági titkár.

— A nőknek ma már sokkal több lehetőségük van az élet minden területén, mint a háború előtt volt — mondja. — Én például elvégeztem a veszprémi vegyipari technikumot, a közgazdasági technikumot, most pedig a marxista—leninista esti iskola hallgatója vagyok. Vezető beosztásban dolgozom, csakúgy, mint jó néhány nőtársam itt a vállalatnál. Hiszen a VIDEOTON alkalmazottainak mintegy 80 százaléka lány, asszony. Mi tudjuk, mit veszíthetünk, milyen helyzetbe kerülhetünk egy esetleges háborúban. Ezért írtam alá az új stockholmi felhívást.

SOHA TÖBBÉ

Kattogó, zúgó nyomdagépek között egy csendes kis szobában, a montírozóban találok rá Várhegyi Erzsébetre, az Athenaeum Nyomda KISZ-alapszervezeti ifjúmunkás titkárára.

— Mi fiatalok már csak hírből ismerjük a háborút. De engem például máig eleven erővel hatása alatt tart Mihail Romm filmje, a „Hétköznapi fasizmus". A filmben felsorakoztatott dokumentumokat látva, úgy hiszem, mindenkiben, minden fiatalban csak egy érzés és gondolat fogalmazódhat meg: soha többé fasizmust, soha többé háborút! . . .

Várhegyi Erzsébet a munka mellett továbbtanul: a Könnyűipari Műszaki Főiskola esti tagozatának hallgatója, üzemmérnöknek készül. Addig, amíg tanul, nem akar családot alapítani, de ha végzett — ahogy mondta —, azonnal. Három gyereket szeretne . . .

— Az utánunk jövőkért is meg kell hát gátolnunk minden olyan törekvést, amely veszélyezteti a békés alkotómunkát, az eddig elért eredményeket. Ez az indulat feszített bennünket, fiatalokat, amikor csatlakoztunk a stockholmi felhíváshoz.

*

Három nő, három generáció, három vélemény. Mindhárom elutasítja a háború borzalmait, s tenni akar a békéért.

A nők elátkozták a háborút, amely özvegyi sorsra kárhoztatta őket, elragadta gyermekeiket. Korábban az asszonyok, lányok hangja nem jutott el a politikusokhoz, ma azonban a békéért harcoló nők szava világszerte hallható, és feltétlenül számolni kell vele.

Az interjúkat készítette: Turi T. András

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 — 12

ASSZONYOK

Bruza Barna, sobrász

Y. 1021

Vannak helyek, amelyeket az emberek nem puszta kíváncsiságból, nem az érdekesség kedvéért, hanem a szívük szavára hallgatva keresnek föl.

Az egyik ilyen hely Susenszkoje, a távoli szibériai falu, ahol három évig (1897—1900) élt száműzetésben Vlagyimir Iljics Lenin, a Harci Szövetség a Munkásosztály Felszabadítására megalakítása miatt.

1897... Pontosan két évtized válasz-

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-868, 337-748, 349-726

1976 DEC

HUNGARIAN REVIEW
Budapest

Barna Buza

REVIEW OF

NEWS 1021

In the centre of the Park of Hungarian – Soviet Friendship in Budapest, a statue by Barna Buza was erected, symbolizing Hungarian-Soviet friendship. A copy of the huge granite statue was also set up in Moscow this autumn during the festivities of the Budapest Days.

The statue, the copy of which was erected in Moscow

Yugoslavia, Switzerland, Greece, India, a, Honduras, Guatemala, Salvador, *-altogether 32.*

VD-UP (1965-66) Directed by Miklós *urchased by:* Norway, Britain, Syria, Denmark, Sri Lanka, Canada, Spain, Finland, Iceland, Portugal, Italy, the Republic of Korea, India, Mexico–*al-'6.*

'0) Directed by Károly Makk. *Purchased* viet Union, Romania, Poland, Yugosla-m, Britain, Ireland, Mexico, Madagascar, eland, the Federal Republic of Germany, Italy, Australia, New Zealand, Austria, d, the German Democratic Republic, Peru, Ecuador, Bolivia, Greece, Cyprus, weden, Algeria, Spain, Egypt, Czechos-ench Guayana, New Caledonia, French Reunion, Somalia, St. Pierre, Marti-adeloupe, France–*altogether 40.*

A (1974) Directed by Miklós Jancsó. *' by:* Finland, the German Democratic Czechoslovakia, Poland, France, Nor-in, Ireland, Denmark, Holland, Mexico, *)gether 12.*

M (1970) Directed by István Szabó. *' by:* Bulgaria, Czechoslovakia, Yugo-mania, Denmark, Poland, Curaçao, Aru-ezuela, Sweden, Columbia, Australia, and, Syria, Norway, the Federal Republic ny, Britain, Canada, Iceland, Finland, , Uruguay, Paraguay, Peru, Ecuador, ustria, Mexico, India, the USA–*altoge-*

OF LOVE–LISZT (1970) Directed by ...ti. *Purchased by:* the German Demo-

BÚZA BARNA

1910-ben született Vésztőn. Gyermekkorát Sarkadon töltötte. 1935-36-ban római ösztöndíjas. Köztéri szobrai ismertek. A Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt és a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje és a Magyar Művészetért-díj kitüntetések birtokosa. Gergely Mihály tollából könyv jelent meg művészetéről, Búza Barna keresztútjai címmel. 1991-ben az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé választották. Budapesten él.

2003. OKT. 20 – NOV. 15.

2003
Művészetbarátok
kiállítás a
Pataky
Galériában

is elmulnak, mire a könyv megérke
mint valaha./ - Hogyne kivántam v
De ugy éreztem, hogy egyébről irn
régi kötelességem, álnokság volna
nyét, s ennek tudata bénitotta me

Nem hiszem, hogy valaha olya
volna, mint a mikor ezeket irom m
rázhatatlan dolgokról van szó, a
sekről. Akárhogy is, egyre kérem:
tiszta őszinteségnek.

Azt irtam föntebb, hogy van
ennek, hogy történt közöttünk val
vagy annak idején figyelmére sem

konyban voltam egy rövid jelenet

1976. IX. 16. 19.30. / V.

Tv-híradó

Moszkvában a budapesti napok keretében ünnepélyesen felavattak a Béke és Barátság emlékművét. Ezt a dombormüvet Budapest ajándékozta Moszkvának. Testvérpéldányát, amely Kőbányán a Magyar-Szovjet barátság parkjában áll, fdszabadulásunk 30. évfordulója alkalmából leplezték le. A moszkvai ünnepségen, Szépvölgyi Zoltán a Fővárosi Tanács elnöke mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy hazánk és a Szovjetunió szoros barátsága feltétele és egyben biztositéka is annak, hogy Budapest és Moszkva lakói békében éljenek. Vlagyimir Promiszlov a moszkvai városi tanács elnöke, Moszkva minden polgára nevében köszönetét fejezte ki az ajándékért, amely mint mondta, a szovjet-magyar barátságot jelképezi. Az emlékművet Jevgenyij Vucsetics és Kisfaludy-Stróbl Zsigmond tervei alapján Búza Barna szobrászmüvész és Zilahi István épitész alkotta. All méter magas, 9 méter széles dombormüvet, a pécsi Zsolnay Gyárban készitették, időt álló pirogránitból. Ezt az anyagot köztéri szobrokhoz először, a magyarországi testvérpéldány felállitásakor használták fel. Az emlékmü két nőalakot, egy magyart és egy szovjetet ábrázol, amelyek a békét, a barátságot, az életet szimbolizálják.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÓGRÁD
1976 SEP 10

Buza Barna
1021 szobrát

Budapesti napok Moszkvában

Király Andrásnénak, a budapesti pártbizottság titkárának nyilatkozata

Ismeretes, hogy az 1975. évi „Moszkvai napok Budapesten" viszonzásaként a jövő héten — szeptember 13. és 19. között — „Budapesti napok Moszkvában" rendezvénysorozat zajlik a szovjet fővárosban. Megkértük Király Andrásnét, a budapesti pártbizottság titkárát: tájékoztassa olvasóinkat a várható eseményekről.

— *Mi a jellege, politikai-kulturális tartalma ezeknek a rendezvénysorozatoknak?*

— Budapest és Moszkva több évtizedre visszanyúló baráti kapcsolatokat ápol, s ezek sajátos kifejezési módja az immár hagyományossá vált kulturális napok megrendezése. A kapcsolatok folyamatossága teszi lehetővé, hogy mindig a legfrissebb bemutatókból, kiállítási anyagokból, filmekből válogassuk össze a tervezett programot.

— Ez alkalommal arról adunk számot, mivé lesz, hogyan alakul nap nap után a város, miként élnek a fővárosunk lakói. A Budapesti napok Moszkvában programjához szorosan illeszkedik a két főváros pártbizottságának együttműködése. Katona Imrének, a budapesti pártbizottság első titkárának vezetésével ez alkalommal is politikai delegáció vesz részt a kulturális napok programján, s egyben ismerkedik a moszkvai pártszervezetek munkájával.

— *A magyar—szovjet barátság ápolásának kitűnő, hagyományos formái a testvérmegyei, illetve testvérvárosi kapcsolatok. Hogyan illeszkedik be ebbe az állandóan erősödő láncba a mostani rendezvény?*

— A sajtó, a rádió és a televízió jóvoltából az ország közvéleménye ismételten értesülhet a testvérmegyei, illetve testvérvárosi kapcsolatok friss fejleményeiről.

— Az előkészítés során azt tapasztaltuk, hogy kitűnő feltételeket teremtettek vendéglátóink mind a színházi és filmbemutatók, mind pedig kiállításaink számára. A rendezvények színtere is biztosíték arra, hogy több tízezer moszkvai ismerkedhet meg az eddiginél alaposabban hazánk fővárosával, a magyar kultúrával.

— *Mondana végül valamit a várható programról?*

— Címszavakba sűrítve, színház, film, kiállítás, zenei életünk bemutatása és sport szerepel a műsorban. A Budapesti napok Moszkvában programját a koncertek kitűnő színhelyén a Csajkovszkij Teremben kezdjük el, szeptember 14-én. Reméljük, legalább olyan örömet jelent Moszkva lakóinak a magyar—szovjet barátság szobrának felavatása a Druzsba-parkban, mint az ajándékozóknak, Budapest dolgozóinak. A szobor Buza Barna szobrász és Zilahy István építész művészi alkotása, amelynek eredetije Budapesten tekinthető meg a X. kerületi Magyar—Szovjet Barátság Parkban.

— A szovjet népgazdasági kiállítás egyik modern pavilonja ad helyet a Budapest 1945—1976. bemutatónak. A kétezer négyzetméternyi területen átfogó képet igyekszünk adni fővárosunk több évtizedes fejlődéséről; mód lesz arra is, hogy a kiállítás nyújtotta élményt a fővárosról szóló filmvetítésekkel egészítsük ki.

— Budapest két színháza is bemutatkozik Moszkvában. A Thália Színház László—Bencsik Sándor: Történelem alulnézetben és Mihail Solohov: Emberi sors című színművével lép a közönség elé. A Madách Színház esztrádműsorával — Budapest köszönti Moszkvát — nemcsak a moszkvai Esztrádszínházban, hanem a szovjet főváros két jelentős nagyüzemében, a Lihacsov Autógyárban és a Csapágygyár kultúrpalotájában is fellép.

— A jövő heti moszkvai kulturális programban magyar filmbemutatók és legszebb könyveink kiállítása is helyet kaptak. A sport sem marad ki.

— Joggal mondhatjuk tehát — fejezte be tájékoztatóját Király Andrásné —, hogy találkozók egész sora várja Budapest küldötteit. Bizonyos, hogy valamennyien sok hasznos élménnyel, a két főváros tovább mélyülő barátságának jóleső érzésével térhetnek haza.

U. L.

szeptember 12-től
mber 19-ig.

ÓBAN

7.05: Beszélni nehéz.
7.17: Veszprém Város Vegyeskara énekel.
17.40: Láttuk, hallottuk — a színházban és a moziban.
17.55: A Magyar Rádió népi zenekara játszik.
18.25: Új könyvek. (Ism.).
19.15: Simándy József énekel.
19.40: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának ifjúsági hangversenye.
20.35: Hogyan viselkedik a légy? Látogatás a tübingeni Biokibernetikai Intézetben.
20.55: A hangverseny-közvetítés folytatása.
21.45: A Saar-vidéki Rádió szórakoztató zenekara játszik.
22.20: Tíz perc külpolitika.
22.30: 100 éve született Bruno Walter — II. rész.
23.10: Zenekari muzsika.
0.10: A Gerd Michaelis énekegyüttes felvételeiből.

Petőfi rádió:

8.05: Könnyűzene — Hangszerszólók.
8.33: Noták.
9.33: Fúvószene.
10.00: Zenés műsor üdülőknek.
11.30: A szellem napvilága. Ki a művelt ember?
12.00: Rose Marie.
12.33: Néhány perc tudomány.
12.38: Koloratúráriák.
13.00: Nőkről, nőknek.
13.33: Goossens: Kaleidoszkóp.
14.00: Kettőtől öttig...
17.00: Az Ifjúsági Rádió órája.
18.00: Mindenki iskolája.
18.33: Barátság-slágerexpressz.
19.04: Ravel: Zongoraverseny balkézre.
19.36: Örökzöld dallamok.
20.33: Hogy volt?!
21.32: Népdalcsokor.
22.33: A denevér.
2.32: Menetjj: A telefon.

TV-

KEDD

12.00: Tévétorna. (ism.) SZ.
12.05: Iskolatévé. Földrajz (ált. isk. 5. oszt.)
15.23: MTK—Sparta Praha. Kupagyőztesek Európa Kupája labdarúgó-mérkőzés.
17.20: Hírek.
17.30: Kuckó.
18.00: Tájak, városok, emberek. Sri Lanka tegnap és ma.
18.30: Álarcok, népi játékok.
18.40: Termel '76-ban: a FAM. Dunai Vasmű II-es folyamatos acélöntődéje.
19.10: Reklámműsor.
19.15: Esti mese.
19.30: Tv-híradó.
20.00: Illés Endre: Névtelen levelek. Játék 2 részben.
22.10: Tv-híradó 3.

SZERDA

8.03: Iskolatévé. Matematika. (ált. isk. 8. oszt.) I. rész.
9.05: Környezetismeret. (ált. isk. 1. oszt.)
9.30: Tévétorna. (ism.) SZ.
9.35: Delta. (ism.)
10.00: Anyu férjhez megy. Finn film.
10.50: Játék a betűkkel. (ism.)
13.05: Iskolatévé. Matematika. (ism.)
14.05: Környezetismeret. (ism.)
14.30: Mindenki iskolája.
15.35: Építsük fel a matematikát. 5. osztály. Halmazok.
17.23: Hírek.
17.30: A sebészek évszázada. NSZK tévéfilmsorozat. XIII 11. rész: Felfedezés, amelyet a szerelem hozott létre.
17.55: Postafiók, 250. Takács Mária műsora.
18.10: Szépen, jól, magyarul...
18.20: Reklámműsor.
18.25: A Közönségszolgálat tájékoztatója.
18.30: Esti mese.
18.40: U. Dozsa—Atletico Bilbao UEFA Kupa labdarúgó-mérkőzés. Közvetítés a Megyeri útról. A szünetben: Tévétorna. Reklámműsor.
13.05: Iskolatévé. Matematika.
14.05: Környezetismeret. (ism.)
15.55: Fizika. (ism.)
16.58: Hírek.
17.05: A pacsirta. Jugoszláv balettfilm. SZ.
17.25: Óvodások filmműsora.
17.50: Természetbarát.
18.10: Teendőink.
18.40: Öt perc meteorológia.
18.45: Köztársasági Palota. SZ.
19.10: Reklámműsor.
19.15: Esti mese.
19.20: Tévétorna. SZ.
19.30: Tv-híradó.
20.00: Racine: Britannicus. SZ. Tévéjáték.
21.25: Mindenáron. Dokumentumfilm.
21.55: Lássuk a zenét! SZ. Középdöntő (II. rész.)
23.25: Tv-híradó. 3.

SZOMBAT

9.03: Iskolatévé. Kémia. (középisk. I. oszt.)
9.40: Tévétorna. (ism.) SZ.
9.45: Kuckó. (ism.)
10.15: Nagy kalandom Északon. SZ. VII 5. rész. (ism.)
11.15: A sebészek évszázada. NSZK tévéfilmsorozat. XIII 11. rész: Felfedezés, melyet a szerelem hozott létre. (ism.)
11.40: Természetbarát. (ism.)
14.53: Veszélyes utazás. Magyarul beszélő NDK tévéfilm-sorozat. VI 6. (bef.) rész: A hazatérés.
15.45: Benaresz, a szent város. SZ.
16.10: „Én nem csinálok egyebet, csak festek..." Portréfilm Holló László festőművészről. (ism.)
16.40: Hírek.
16.45: Nemzetközi úszóverseny. Közvetítés a Kerepesi útról.
17.15: Reklámműsor.
17.25: Lássuk a zenét! SZ.
17.55: Új versek, fiatal költők. Kántor Péter.
18.20: Tudósítás a Népfront-kongresszusról.
18.50: Reklámműsor.
18.55: Egymillió fontos hangjegy.
19.10: Cicavízió.
19.20: Tévétorna.
19.30: Tv-híradó.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 SEP 10
HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Búza Barna, szobrász.
1021

BUDAPESTI NAPOK MOSZKVÁBAN

Király Andrásnénak, a Budapesti Pártbizottság titkárának nyilatkozata

Ismeretes, hogy az 1975. évi „Moszkvai napok Budapesten" viszonzásaként a jövő héten — szeptember 13. és 19. között — „Budapesti napok Moszkvában" rendezvénysorozat zajlik majd a szovjet fővárosban. Megkértük Király Andrásnét, a Budapesti Pártbizottság titkárát: tájékoztassa olvasóinkat a várható eseményekről.

— Mi a jellege, politikai-kulturális tartalma ezeknek a rendezvénysorozatoknak?

— Budapest és Moszkva több évtizedre visszanyúló baráti kapcsolatokat ápolt, s ezek sajátos kifejezési módja az immár hagyományossá vált kulturális napok megrendezése. A kapcsolatok folyamatossága teszi lehetővé, hogy mindig a legfrissebb bemutatókból, kiállítási anyagokból, filmekből válogassuk össze a tervezett programot.

— Ez alkalommal arról adunk számot, mivé lesz, hogyan alakul nap nap után a város, miként élnek fővárosunk lakói. A Budapesti napok Moszkvában programjához szorosan illeszkedik a két főváros pártbizottságának együttműködése. Katona Imrének, a Budapesti Pártbizottság első titkárának vezetésével ez alkalommal is politikai delegáció vesz részt a kulturális napok programján, s egyben ismerkedik a moszkvai pártszervezetek munkájával.

— A magyar—szovjet barátság ápolásának kitűnő, mondhatnánk, hagyományos formái a testvérmegyei, illetve testvérvárosi kapcsolatok. Hogyan illeszkedik be ebbe az állandóan erősödő láncba a mostani rendezvény, különös tekintettel arra a kiemelkedő szerepre, amit a két nép barátságának ápolásában a fővárosok kapcsolatai betölthetnek?

— A sajtó, a rádió és a televízió jóvoltából az ország közvéleménye ismételten értesülhet a testvérmegyei, illetve testvérvárosi kapcsolatok friss fejleményeiről. Amennyire gyümölcsözőek és hasznosak ezek a baráti szálak, annyira jó tapasztalatszerzési forrásul szolgál Budapest tanácsi vezetése és pártbizottsága számára is mindaz, amit a Moszkvával kialakított munkakapcsolatok lehetővé tesznek. A jövő heti programról a Moszkvai Pártbizottság vezetői egyébként úgy nyilatkoztak, mint Moszkva kiemelkedő kulturális és politikai eseményéről ebben az időszakban.

— Az előkészítés során azt tapasztaltuk, hogy kitűnő feltételeket teremtettek vendéglátóink mind a színházi és filmbemutatók, mind pedig kiállításaink számára. A rendezvények színtere is biztosíték arra, hogy több tízezer moszkvai ismerkedhet meg az eddiginél alaposabban hazánk fővárosával, a magyar kultúrával.

— Mondhatna-e végül valamit a várható programról?

— Címszavakba sűrítve: színház, film, kiállítás, zenei életünk bemutatása és sport szerepel a műsorban. A Budapesti napok Moszkvában programját a koncertek kitűnő színhelyén, a Csajkovszkij Teremben kezdjük el, szeptember 14-én. A megnyitón a két főváros pártbizottságának első titkárai mondanak ünnepi beszédet. A Tátrai vonósnégyes, az Operaház művészeinek bemutatkozását szovjet művészek fellépése követi majd. Reméljük, legalább olyan örömet jelent Moszkva lakóinak a magyar—szovjet barátság szobrának felavatása a Druzsba Parkban, mint az ajándékozóknak, Budapest dolgozóinak. A szobor Búza Barna szobrász és Zilahy István építész művészi alkotása, amelynek eredetije Budapesten tekinthető meg a X. kerületi Magyar—Szovjet Barátság Parkban.

— A szovjet népgazdasági kiállítás egyik modern pavilonja ad helyet a Budapest 1945—1976 bemutatónak. A kétezer négyzetméternyi területen átfogó képet igyekszünk adni fővárosunk több évtizedes fejlődéséről; mód lesz arra is, hogy a kiállítás nyújtotta élményt a fővárosról szóló filmvetítésekkel egészítsük ki.

— Budapest két színháza is bemutatkozik Moszkvában. A Thália Színház László-Bencsik Sándor: Történelem alulnézetben és Mihail Solohov: Emberi sors című színművével lép a közönség elé. A Madách Színház esztrádműsorával — Budapest köszöni Moszkvát — nemcsak a moszkvai Esztrádszínházban, hanem a szovjet főváros két jelentős nagyüzemében, a Lihacsov Autógyárban és a Csapágygyár kultúrpalotájában is fellép.

— A jövő heti moszkvai kulturális programban magyar filmbemutatók és legszebb könyveink kiállítása is helyet kaptak. A sport sem marad ki: vívásban, asztaliteniszben, női röplabdában mérik össze erejüket budapesti és moszkvai sportolók. A hasznos tapasztalatcserét szolgálja az a két előadás, amelyet városfejlesztési és közoktatáspolitikai kérdésekről tart a főváros főépítésze, valamint a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője.

— Joggal mondhatjuk tehát — fejezte be tájékoztatóját Király Andrásné —, hogy találkozók egész sora várja Budapest küldötteit. Bizonyos, hogy valamennyien sok hasznos élménnyel, a két főváros tovább mélyülő barátságának jóleső érzésével térhetnek majd haza.

U. L.

A Hajdú-Bihari Napló fogásolta, hogy a debreceni sításra vonatkozó tanácsi szerepel, holott a szeptemb la, a Debrecen városi Tan következő rövid választ adta: „Az olvasó joggal kifogásolta, hogy a piaci árusításra vonatkozó tanácsrendelet szövegében a nyomtatványokon szeptember 30. helyett 31. szerepel. A cikkben leírtakkal egyetértek. Valóban elírási hiba történt. Intézkedtem, hogy a hibás szöveget javítsák ki. Ez azóta megtörtént. Az észrevételt köszönöm."

enek padok ás peronján?

imitrov utca 2. szám alatt lakó olva- ‚Budapesti vendégeink voltak, akiket Nagyállomásra. Férjem beteges em- lfáradt, mire kiértünk az állomásra. padot sem találtunk, ahol beteg fér- y nem csak fiatalok és egészségesek néhány padot elhelyezni. Ugyanis a eteg utasok, de a vonat érkezését jel- gzása után képtelenek le- majd fel- dejében fel tudjanak szállni a vona- em sok időt töltenek a Nagyállomá- tőség —, hogy a peronon is helyezze- tolandó ez az észrevétel. Más hason- — peronú állomásokon mind bel- ten van néhány pad. Miért ne lehet-

izózárak áráról

két, amelyen fémhúzó van." — Ez tényleg elgondolkoztató. Olvasónk kérdése teljesen jogosnak tűnik. Különösen azért, mert az olcsóbb szürke színű húzózáron fémhúzó van, tehát logikusan következtetve ennek kellene drágábbnak lenni, nem pedig a teljesen műanyagbetétes húzózárnak. Lehetséges, hogy valamelyik bolti eladó tévedett a számlázásnál? Vagy talán e cikkeknek az árát ilyen módon állapították meg? Az illetékesek válaszáig lehet rajta gondolkozni.

honok lakóinak ltetéséről

latképe, a lillafüredi Palota Szálló környéke, Tapolca vadregényes panorámája, az idelátogatóknak Debrecen csodás Nagyerdeje, a Déri Múzeum, a Hortobágy, a szoboszlói gyógyfürdő, s mindannyiunknak a nyíregyházi Sóstó és környéke. A vendéglátó otthonok vezetői és dolgozói szinte egymással versengve igyekeznek a vendégüdülők részére a legszebbet, a legjobbat nyújtani, hogy jól érezzék magukat a cserеüdültetés idején. A társotthonok között vetélkedőket is rendeztek: például Miskolcon prózai kultúrverseny volt, Nyíregyházán zenei vetélkedő, Debrecenben

Az Állami Építőipari Vállalat figyelmébe

Gyakori a tetőbeázás az új házakban

Valószínű, hogy az alább leírt panaszok nem lepik meg az ÉVM Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat illetékeseit. Nem az a szándék diktálta a panaszok közlését, hogy a legkisebb mértékben is csorbítsuk e vállalat jó hírnevét. Nagyon sok lakást építenek évenként, munkájuk minősége évről évre javul. Mégis szóvá kell tenni a tetőbeázásokat — az alábbi panaszok tárgyát — éppen azért, hogy a vállalat ezen a területen is javítani tudjon munkáján, vagy ha e hibák rajta kívül álló okokból következnek be, eredményes együttműködést tudjon létrehozni a tetőfödémek szigeteléséhez szükséges anyagok és elemek gyártásával foglalkozó vállalatokkal.

Íme a két panasz:

„Elnézést kérek, hogy levelemmel a szerkesztőséget zavarom, de már egyszerűen nem tudom, hogy hová forduljak panaszommal — írja Kovács József Debrecen, Burgundia utca 16. szám IV. emelet 18. ajtó alatt lakó olvasónk. — 1974. január 18-án költöztünk be az igen várt szövetkezeti lakásunkba. Fél év elteltével megjelent lakásunkban a víz, mégpedig a mennyezeten keresztül. Az történt ugyanis, hogy a ház olyan tetőszigeteléssel készült, amelyet azóta sem tudnak úgy megjavítani, hogy ne ázzon át, ne eressze át a vizet. Két és fél év alatt legalább nyolcszor jártak már itt az építők, hogy megjavítsák a tetőt, de munkájuk mindeddig eredménytelen maradt. A Nyár Lakásszövetkezet gondnokságán azt mondták: hiába javítják, úgyis megreped a ragasztó és ismét beázik a tető. A sorozatos beázások következtében sok károm van: bútoraink, szőnyegeink, a falak friss festései sorra tönkrementek. Szeretném tudni: miért nem tudják úgy megjavítani, hogy megszüntessék a beázásokat?"

Lengyel Ferencné Debrecen, Sinai Miklós utca 13., X/43. szám alatt lakó olvasónk azonos problémáról ír: „1975 májusában kaptunk egy másfél szobás főbérleti lakást, amely azóta minden esőzéskor és télen állandóan beázik mégpedig annyira, hogy a víz az alattunk lakókhoz is leszivárog. Körben beázik a nagyszoba, előszoba, konyha és a fürdőszoba is, sőt a lépcsőházban is áll a víz. Olykor a víz a csilláron csurog le, ilyenkor nem merünk villanyt gyújtani, mert félünk, hogy — mások hanyagsága miatt — áramütés től bármelyikünk életét vesztheti. A falban levő elektromos vezetékek i veszélyt rejtenek beázásokkor, már több ízben is előfordult, hogy a konnekto rok üzemképtelenek voltak, kiégett biztosíték. Minden alkalommal elázna a szőnyegek is, meg a faliszőnyegek faliképek. Ez év áprilisában — a ga ranciális felméréskor — bejegyezték tetőszerkezet kicserélését. Azóta ser történt semmi. Lehetetlen helyzet, hog most is az esőzés alkalmával lavóro kat, tálakat kellett berakni a lakásba hogy a becsepegő vizet azokba fogju fel, s érdemes megnézni a falakat, ame lyeken végig csurgott a víz. Gyors é hathatós intézkedést kérnék."

Bizonyára van megoldás e panaszo orvoslására. A legfontosabb, hogy hibákat mielőbb kijavítsák. Annál i inkább, mert nyakunkon az ősz.

Nem jó a hetilapok kézbesítése Álmosdon

Erdei Sándor, Álmosd, Bocskai utca 15. szám alatt lakó olvasónk a következőket panaszolja levelében: „A napilapok mellett több hetilap előfizetője is vagyok és nagyon várom ezeket az újságokat — de sajnos sokszor hiába. Például a szerdán megjelenő Ország-Világ című hetilapot pénteken kapjuk a postán kallódnak el a lapok. No, de ilyen gyakran?! Mi előfizetők, akik előre és hiánytalanul fizetünk, joggal elvárjuk a pontosabb, figyelmesebb kézbesítést. Elsősorban azért mert mi falusiak is időben szeretünk értesülni a világ eseményeiről, a megrendelt időben

szabadszmüvész

1021

Magyar szobrász alkotása egy moszkvai parkban

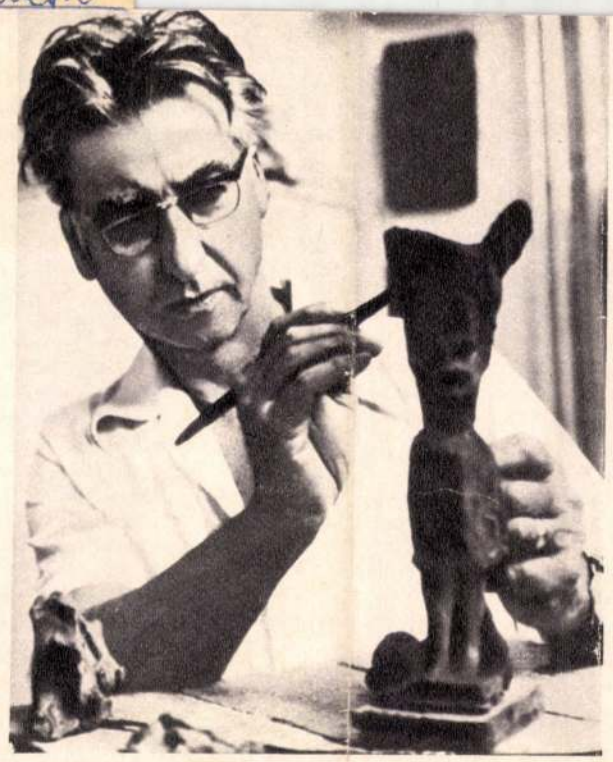

A „Szabadságunk és békénk záloga a magyar—szovjet barátság 1945—1975" feliratú, pirogránit emlékmű talapzatára a hála és a kegyelet koszorúját helyezte el a leleplezéskor — V. Pavlov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete kíséretében — az Iván Kapitonov, az SZKP KB titkára által vezetett szovjet párt- és kormányküldöttség

Fotó: Bojár Sándor

Buza Barnát aligha kell bemutatni a magyar olvasónak, a szobrászművészet értőinek még kevésbé: alkotásai országszerte megtalálhatók a közterületeken is. A magyar—szovjet barátságnak szentelt emlékművét 1975-ben állították fel Budapest tizedik kerületében, Kőbányán.

Buza Barna 1910-ben született Vésztőn. (Apja festő volt, a világszerte ismert nagybányai művésztelepen.) A fiatalember nem szobrásznak készült. Történt azonban, hogy Sarkad község szobrot rendelt Kallós Ede szobrászművésztől. A községbe látogató művész felfigyelt az akkoriban ott élt Buza Barna első próbálkozásaira, és 1928-ban ösztöndíjra ajánlotta őt a Budapesti Képzőművészeti Főiskolára.

Az Alföld délkeleti része Magyarországnak olyan tája, ahol ellentétes tendenciák ötvöződtek dialektikus egységgé. Itt élt a felszabadulás előtt az ország legszegényebb és a viharsarki forradalmi agrármozgalmakról ismert agrár lakossága. Buza Barna későbbi munkássága megőrizte a szobrászati kifejezés kialakult hagyományait, politikai érdeklődése pedig a népi írók mellé állította, akik az agrár-reformoktól remélték az ország szociális helyzetének javulását. És még valamit reméltek: talán mozgalmuk révén elkerülhetik, hogy József Attila rémálma valósággá váljék, vagyis, hogy Magyarország német gyarmattá legyen. Ebből a szemszögből kell megítélni Buza Barna római ösztöndíjas éveit is.

Akik annak idején Rómában képezték tovább magukat, többen élesen fasisztaellenesek voltak. De persze hatottak a fiatal szobrászra a klasszikus ókor és a reneszánsz nagy hírű mesterei is: tőlük a formaadás összetettségét, nagyvonalú realitását leste el. Az első nemzetközi sikert már az ösztöndíjas évek meghozták, s három művét vásárolta meg a Galleria d'Arte Moderna.

1936-ban tért vissza hazájába. Munkásságát megélhetési gondok is nehezítették, művészi szemléletének alakulására pedig a közelgő második világháború nyomasztó légköre hatott. Szociális érdeklődése és németellenes beállítottsága azonban a magyar múlt emlékei felé irányította figyelmét. Buza Barna, aki egyébként is a lovasszobrok kiváló mestere, nem egy munkáját merítette a Habsburgok elleni küzdelmek témaköréből, kuruc lovasokat, lovas parasztfelkelőket mintázott előszeretettel. Enyingen nemrég állították fel Bocsor Istvánról, a pápai református kollégium híres történészprofesszoráról készített szobrát. Bocsor István az 1848/49-es magyar szabadságharc egyik szellemi hőse volt, akit szülőfaluja, Enying 1848-ban országgyűlési követévé választott. Buza Barna történelmi vonzalmát azonban nemcsak a példaképek jelzik, hanem az is, hogy szívesen foglalkozik történelmi emlékművek restaurálásával. Az utóbbiak közül bevallottan is egyik legkedvesebb munkája volt a budavári Mátyás-templom előtti téren álló, a XVIII. századi nagy járvány elmúltának emlékére emelt Szentháromság szobor teljes felújítása.

Buza Barna kísérletező kedvű művész. Kísérleteivel nem az a célja, hogy mindenáron formai újításokat eszeljen ki. Érdeklődését a szobrászati munka nyersanyagaira irányítja. Farag követ, vésőnek keményen ellenállót és engedelmesebbet egyaránt, foglalkozik a bronzöntés különböző problémáival, a portrétól a monumentális figurákig, de szívesen kezeli a fafaragó vésőt is. Ez utóbbi téren egyik legeredményesebb művészünknek számít. Újabban a kerámia lehetőségei is izgatják. A Herendi Porcelángyárnak humoros-ironikus hangvételű figurákat tervezett, 1975-ben felállított — már említett — magyar—szovjet barátsági emlékműve pedig a kerámia új lehetőségeit tapogatja körül. A nagyméretű pillér teljes burkolata és a domborműbe mintázott alakok a pécsi Zsolnay-gyár pirogránitjából készültek.

Az utóbb említett emlékmű születésének előzményei érdekesek és tragikusak. Eredetileg arról volt szó ugyanis, hogy a két nép barátságát szimbolizáló emlékmű egy szovjet és egy magyar szobrászművész közös alkotásaként jön létre majd. J. Vucsetyics és Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrászművészek sokáig dédelgették a közös munka gondolatát, és számos levelet is váltottak egymással. Ám mindketten csak a vázlatokig jutottak el: Kisfaludi Strobl Zsigmond 1975-ben, Vucsetyics pedig már 1974-ben meghalt. A fennmaradt vázlatok nem voltak elegendőek ahhoz, hogy átdolgozásukra, illetve végleges formába öntésükre másvalaki kapjon megbízást. A felszabadulás 30. évfordulója azonban sürgetett. Végül Buza Barna szobrászművész vállalta, hogy saját koncepciója alapján időben elkészíti az új terveket, a Zsolnay-gyár pedig kilátásba helyezte, hogy egész technológiai kapacitását mozgósítja a megoldás érdekében. Sikerült. Az építészeti megoldás terveit Zilahy István építőművész alkotta meg, a szovjet és a magyar parasztlány alakját pedig Buza Barna mintázta, s egyúttal ő tervezte az egész hatalmas pillér ornamentális részét is. A munka gyors létrejöttéhez az is hozzájárult, hogy Vucsetyics özvegye többször járt Magyarországon, s tanácsaival segítette az alkotókat.

Az emlékmű időközben életének második állomásához érkezett. Szovjet bizottság járt ugyanis Magyarországon, megtekintette, és döntés született: a szobor pontos másolatát Moszkvában is felállítják a Leningrádi sugárutat határoló Népek Barátsága parkban.

Bojár Iván

1976
Szovjetunió
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

VILÁGNÉZETÜNK ALAPJAI

Rovatunkkal, melyet M. M[illegible] segítséget kívánunk nyújtan[illegible] középiskolai tantárgy anyagé[illegible]

A haladás fő ereje

Századunk példa nélkül álló társadalmi viharai megrendítették a kapitalizmus pilléreit, alapjaiig lerombolták az általa létrehozott gyarmati rendszert. A szocialista világrendszer megalakulása és megszilárdulása minden nép előtt szabaddá tette az utat a társadalmi haladáshoz, a feszültség csökkenéséhez. A történelem irányt[illegible] ma határozottan mutat a kommunizmus felé. A társadalmi fejlődésnek ezt az útját a nép nagy tömegei harcban építették, századunk forradalmi folyamatai ezért visszafordíthatatlanok. Lenin már a szovjethatalom hajnalán, 1922-ben azt mondta, hogy nincs olyan erő a világon, amely visszavehetné tőlünk a forradalom vívmányait, „mert azok már nem a mi vívmányaink, hanem világtörténelmi vívmányok".

Az emberiség évszázadokon át három fő nehézséggel küszködött: a kizsákmányolással, a nemzeti elnyomással és a háborúkkal. Nemzedékeken át a legnagyobb elmék álmodoztak az általános egyenlőségről és testvériségről, az örök békéről. Thomas Morus és más nagy gondolkodók idilli képet festettek a kommunista társadalmi rendről, amelyben nincs magántulajdon, de nem tudták megtalálni azt a tényleges mozgatóerőt, amely képes lenne megalkotni az új társadalmat. Marx és Engels, a tudományos kommunizmus megalapítói ezzel kapcsolatban megjegyezték, hogy az utópisták „nem látnak a proletariátus részéről semminemű öntevékenységet, semminemű sajátos politikai mozgalmat". Marx és Engels látnoki szaval szerint *a proletariátus az a valóban forradalmi osztály, amely képes harcba vinni a néptömegeket az új életért.*

Minden korábbi társadalmi haladást a kisebbség ért el a kisebbség érdekében; a társadalom egész szerkezete e mindenkori kisebbség számára biztosította a nemzeti vagyon elsajátítását. „Csak a proletármozgalom az óriási többség önálló mozgalma az óriási többség érdekében."

A társadalmi-gazdasági alakulatok fejlődésének folyamatát elemezve Marx és Engels nem csupán megindokolta a proletárdiktatúra objektív szükségszerűségét, hanem feltárta azt a törvényt is, hogy a *néptömegek történelmi szerepe egyre nő.* A szocialista társadalomban a munkásság, a parasztság és az értelmiség a fő mozgató erő. A kibékíthetetlen osztályellentéteken alapuló társadalomban a lakosság legnagyobb részét kitevő néptömegek szemben állnak a kisebbséggel, a tőke akaratát kifejező uralkodó körökkel. Ma az Egyesült Államokban a lakosság mintegy 89 százaléka bérből és fizetésből élő dolgozó, ebből 54 százalék a munkás és körülbelül 35 százalék az alkalmazott. Az ország igazi gazdái azonban nem a néptömegek, hanem a burzsoázia, azaz a lakosságnak hozzávetőleg 1 százaléka. Az Egyesült Államokban és más tőkésországokban az egész államapparátust ez a kisebbség irányítja, az ő kezében van minden hatalom.

Lenin a társadalmi fejlődés elmélete egyik legfontosabb tételének tartotta azt a törvényt, hogy a néptömegek szerepe növekszik. Marx hangsúlyozta, hogy a *feladatok növekedésével* növekszik a *történelmileg aktív tömeg is.* Lenin rámutatott ennek a folyamatnak más oldalaira, így arra is, hogy a történelmi fejlődés folyamán fokozódik a tömegek tudatossága, s ez mind erőteljesebben sürgeti az átalakításokat, ezért *fejleszteni kell a tömegek tudatosságát, az átalakítások szükségességének tudatát.*

Lenin, a marxizmus lángeszű tudósa és gyakorlati alkalmazója minden eszközzel küzdött azért, hogy a nagy néptömegek bekapcsolódjanak a forradalomba. Ez különösen nagy erővel jutott kifejezésre a párt parasztpolitikájában. A trockisták önkényesen rásütötték a parasztságra a bélyeget, hogy visszahúzó erő a szocialista forradalomban és a szocializmus építésében; egy kalap alá vették a parasztságot a burzsoáziával. Ez az álláspont lényegében megfosztotta volna a proletariátust legfőbb szövetségesétől. A párt Lenin vezetésével a leghatározottabban elutasította a trockisták nézeteit, és a forradalom győzelme után rögtön hozzálátott, hogy *megszilárdítsa a munkásosztály szövetségét a dolgozó parasztság tömegeivel.* „Ebben a szövetségben van a szovjethatalom legfőbb ereje és támasza — tanította Lenin —, ez a szövetség a záloga annak, hogy a szocialista átalakulás ügyét, a tőke fölötti győzelem ügyét, minden néven nevezendő kizsákmányolás kiküszöbölésének ügyét győzelemre fogjuk vinni."

A szocialista forradalommal alapvetően új korszak kezdődik a dolgozók történelmi alkotómunkájában. A forradalom lehetővé teszi, hogy a dolgozók olyan, nagy társadalmi erővé váljanak, amely tudatosan és tervszerűen megteremti a kommunizmus anyagi és társadalmi alapját. Az a törvény, hogy a tömegek történelmi szerepe egyre nő, a szocializmusban úgy érvényesül, hogy állandóan fokozódik a dolgozók aktivitása. Ezt segíti elő a munka jellegének megváltozása. A társadalomban merőben új jelenségek figyelhetők meg: a szocialista verseny, a tömegek műszaki alkotó munkája, az újító mozgalom, valamennyi dolgozó részvétele a termelés tervezésében és irányításában, üzemi és állami szinten egyaránt.

Az 1905-ös első orosz forradalom tüzében kovácsolódtak a néphatalom új szervei, a munkásküldöttek szovjetjei. Lenin már akkor meglátta bennük az igazán népi, igazán demokratikus államhatalom csíráit. Ezért amikor a bolsevikok 1917-ben kezükbe vették a hatalmat, a győztes forradalom vezére ezzel a felhívással fordult a lakossághoz: „Elvtársak! Dolgozók! Ne feledjék, hogy most *maguk* kormányozzák az államot. Senki sem segíthet magukon, ha maguk nem egyesülnek és nem veszik a *maguk* kezébe az állam *minden ügyét.* A *maguk* szovjetjei mostantól fogva az államhatalom szervei, teljhatalmú, döntésre jogosult szervek.

Tömörüljenek szovjetjeik köré. Erősítsék őket. Fogjanak hozzá maguk az ügyek intézéséhez alulról, senkire se várva."

A szovjetek fejlődésük során egyre nagyobb tömegekre támaszkodtak, az egész dolgozó nép — munkások, parasztok, értelmiségiek — szerveivé váltak. A szovjetek bevonták az összes dolgozót az állam irányításába, és Lenin szavaival élve, ez volt a proletárdiktatúrának az a csodaszere, amellyel az egycsapásra megtízszerezte erejét, s amilyennel soha egyetlen tőkés állam sem rendelkezett, és nem is rendelkezhet. „Ha a forradalmi osztályok népi alkotóereje nem hozta volna létre a szovjeteket — írta Lenin —, a proletárforradalom Oroszországban reménytelen ügy lett volna . . ."

Az SZKP politikája mindig arra irányult, hogy erősítse a szocialista demokráciát, amely növeli a dolgozók nagy tömegeinek teremtő kedvét, megpecsételi megbonthatatlan osztályszövetségüket. Jelenleg a Szovjetunió Legfelső Tanácsában a küldötteknek több mint fele munkás és kolhozparaszt. A helyi tanácsok tagjainak több mint 67 százaléka közvetlenül az anyagi termelésben dolgozik.

A szovjet demokrácia diadalát meggyőzően szemléltette az SZKP XXV. kongresszusa. A kongresszusi munkaversenyben 80 millió szovjet dolgozó vett részt. Az a vita, amely a szovjet népgazdaság 1976—1980. évi fejlesztésének fő irányairól hozott központi bizottsági határozatról különböző gyűléseken, a sajtóban, a rádióban és a televízióban kibontakozott, újabb ékes bizonyítéka volt a tömegek növekvő aktivitásának. A kongresszus határozatai magukba foglalják „milliók eszét", tükröződik bennük, hogy milliók létérdeke a munka hatékonyságának további növelése, a minőség javítása.

A burzsoá tudomány már hosszú ideje minden lehető módon csökkenteni igyekszik a néptömegeknek a társadalmi haladás fő hajtóerejeként játszott szerepét. Míg régebben a kizsákmányoló osztályok ideológusai „passzív [illegible] amely csak arra képes, hogy vakon kövesse az elitet, a huszadik századot kénytelenek a tömegek századának nevezni. Ám ezek az ideológusok azt a tényt, hogy világszerte aktivizálódtak a dolgozók széles rétegei, úgy értékelik, mint „csapást az egyetemes civilizációra", a nép ugyanis kártékony, romboló erő a szemükben. Váltig hangoztatják, hogy korunkban nincs már szükség forradalmi átalakulásra, a tudományos-technikai forradalom elvégzi azt, amit a társadalmi forradalomnak kellene. A rohamos technikai haladás következményeként szerintük megszűnik a munka és a tőke összebékíthetetlensége, az osztályellentétek valamiféle új „középosztályban" oldódnak fel. Az antimarxisták — arra hivatkozva, hogy a jelenlegi, fejlett műszaki színvonalú termelés során mind kevesebb lesz a kézi munkát végző munkás — azt az áltudományos következtetést vonják le, hogy a munkásosztály létszáma csökken, a munkásosztály „szétfoszlik", és mítosznak nevezik a proletariátus világtörténelmi küldetéséről szóló tanítást. Az ilyen „elméletek" durván eltorzítják a valóságot, megmutatják, milyen esetlenül próbálja bizonygatni a fináncoligarchiát kiszolgáló burzsoá tudomány az „átalakított" tőkés társadalom életképességét, és megokolni létét.

A kapitalizmusban a tudományos-technikai forradalom nem csökkenti, hanem növeli az osztályellentéteket, még nyilvánvalóbbá teszi az ellentétet a termelőerők színvonala és a termelési viszonyok jellege között. A múlt században a munkás 10—12 órás munkanap alatt annyi értéket termelt, ami kétszerese volt munkaereje értékének, most viszont 8 óra alatt munkaereje értékének négyszeresét termeli meg. Nyilvánvaló tehát, hogy a kapitalizmus kizsákmányolási rátája 300 százalékkal nőtt.

A történelem egész menete igazolja a tudományos kommunizmusnak azt a következtetését, hogy a munkásosztály minőségi és mennyiségi fejlődése törvényszerű. Míg a XIX. század derekán a nemzetközi proletariátus létszáma nem érte el a 10 milliót, a XX. század elején már 30 millió körül volt, a XX. század hetvenes éveiben pedig több mint 600 millióan tartoztak a nemzetközi munkásosztályhoz.

A tudományos-technikai forradalom következményei, többek között a munkások munkájának szellemi jegyekkel való gazdagodása, nem gyengítik, hanem inkább erősítik a munkásosztálynak mint a társadalom fő termelő- és vezető politikai erejének a helyzetét. Változik a munka jellege, új szakmák alakulnak ki, a szellemi és a fizikai munka rendeltetése összefonódik. A szocializmusban ezek a jelenségek törvényszerűek, meggyorsítják a dolgozók kulturális és iskolázottsági színvonalának emelkedését.

Az élenjáró szovjet munkást ma az jellemzi — állapította meg Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára —, hogy alapos ismeretekkel, széles kulturális látókörrel rendelkezik, tudatos és alkotó viszony fűzi munkájához, a termelés gazdájának, olyan embernek érzi magát, aki mindenért felelős, ami társadalmunkban történik.

A lenini útmutatást követve az SZKP valamennyi gazdasági szerve a munka szocialista jellegének tökéletesítésére összpontosítja erőfeszítéseit. A XXV. kongresszus határozatai hangsúlyozzák, hogy biztosítani kell „a munka társadalmi-gazdasági és termelési feltételeinek javítását, alkotó jellegének fokozását, az alacsony képesítést igénylő, kézi és nehéz fizikai munka minden módon való csökkentését".

*

Az országok és népek társadalmi haladása, a nemzetközi szolidaritás a békeharcban, a nemzeti felszabadító mozgalmak növekvő ereje — a XX. század e jellemző vonásai mind markánsabban rajzolódnak ki, ahogy nő a nagy néptömegek történelmi aktivitása. A haladás e fő ereje, amelyet a proletariátus vezet, legyőzhetetlen, mert küzdőtársa a marxista—leninista elmélettel és a forradalmi átalakítás gyakorlatával felvértezett hatalmas szocialista világrendszer. Ez az erő képviseli az egész világ jövőjét.

E. Kudrjaveev

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NÉPSZAVA

Buza Barna,
szobrászművész

1021

1976. augusztus 8.

Budapesti barátságemlékmű — Moszkvában

A moszkvai városi tanács küldöttsége Kőbányán az emlékmű előtt

Nemcsak a könyveknek van sorsuk, ahogy a latin közmondás tartja — hanem a szobroknak is. Tavaly, a felszabadulás harmincadik évfordulójának az esztendejében avatták fel fővárosunk tizedik kerületében, Kőbányán, a Béke és Barátság Parkjában, *Buza Barna* szobrászművész és *Zilahi István* építész alkotását, a magyar és a szovjet nép barátságát jelképező emlékművet. Az avatáson a szovjet társadalmi és művészi élet jeles személyiségei is jelen voltak.

Az emlékművet „meglátni és megszeretni" az avatás pillanatának a műve volt — tárgyalások kezdődtek arról, hogy tartalomban és kivitelben megfelelőjét állítsák fel a másik fővárosban, Moszkvában is. A két alkotó hamarosan megbízást kapott a moszkvai emlékmű elkészítésére (valamicske változás lesz a szovjet nőalak öltözékének jellegzetességeiben és jelentékenyebb a méretben).

A szokatlan szoborsors, amelyet éppen a jelképezett tartalom, népeink barátsága formált — immár a megvalósulás útján van. A két művész „ingajáratot" bonyolít le Budapest és Moszkva között. A moszkvai emlékművet, a budapesti testvérpéldányát a Leningrád sugárúton, ugyancsak a Béke és Barátság Parkjában állítják fel a szovjet fővárosban. A tizenkét méter magas alkotás anyaga pécsi pirogránit. Statikai részét Moszkvában készítik, a terveket és a figurális részt Budapesten.

Szép, a magyar—szovjet, szovjet—magyar barátságot érzékletesen kifejező lesz nemcsak az emlékmű maga, hanem a testvéremlékmű felavatása is, most az ősszel, Moszkvában, a Budapesti Napokon. Nemcsak a figurák, az alkotó — mindenekelőtt a tartalom azonossága köti össze még jobban a két fővárost és népét.

R. A.

976. augus

Bonn — választás előtt

Tét és tarta

Amennyiben ma tartanának parlamenti választást a Német Szövetségi Köztársaságban, *a koalíció* — a szociáldemokraták *(SPD)* és a szabaddemokraták *(FDP)* szövetsége — enne a győztes. Így vélekedik az egyik nyugatnémet közvéleménykutató intézet azok körül, amelyek mostanában egyik felmérést készítik a másik után *a közeledő választás sélyeiről*. A választásra azonban *nem ma*, hanem közel két hónap múlva, *október 3-án* kerül csak sor. A most kezdődő 56 napos időszakban pedig — feltehetően — *egyre elesebb lesz a korteshadjárat*. Egyre izzóbbak lesznek az indulatok, s olykor bizony egyre nyersebbek, gorombábbak a felzők, amelyekkel a kampány résztvevői illetik egymást.

A tét nagy. Ki kormányozza októbertől az NSZK-t? Sikerül-e a koalíciónak egy újabb ciklussal meghosszabbítania uralmát, ismét meg tudja-e ragadni a hatalmat, amely immár hét esztendeje van a kezében? Vajon a választási programok *tartalma* méltó-e a téthez? Egyre többször vetik fel ezt a kérdést az NSZK belpolitikai helyzetelemzői, egyre több cikk jelenik meg a témával kapcsolatban. Érdemes a tekintélyes *Die Zeit* „Hiányoznak a jelentős témák" című cikkéből idézni. *„Aki összehasonlítja a CDU, az FDP és az SPD pártkongresszusait, és figyelmen kívül hagyja a teli torokból elhartogott kötelező gyakorlatokat a szabadságról, a szocializmusról és hasonlóan általános rokon problémákról, az abba a tajátos, elgondolkoztató tényre ütközik, hogy a választási programokban, amikor gyakorlati politikáról van szó, hincsenek mélyreható különbségek, mindenesetre nem olyanok, amelyek igazolnák a szabadság és a szocializmus közötti döntést."* A cikkíró voltaképpen a Kereszténydemokrata Unió (CDU) választási kongresszusára utal, ahol éles hangon bírálták a koalíciót és a szavazópolgárokat a szabadság és a szocializmus közti választásra szólították fel, a demagógiát nem nélkülöző szavakkal és módszerekkel.

Együtt — a győzelemért. Az SI kongresszuson: Helmut Schmi Weh

Programok — különbség nélkül

Emellett azonban afelől sem nagy kétséget a kommentár.

cióra, amely a baloldaliakat, elsősorban a kommunistákat sújtotta, az úgynevezett *foglalkoztatási törvény* értelmében. Érdemes itt megjegyezni, hogy nemcsak odahaza, hanem még külföldön, más szocialista és szociáldemokrata pártok körében is *ellenérzést, felháborodást váltott ki a kormánynak a baloldali meggyőződésű embereket sújtó magatartása*. Amikor a Francia Szocialista Párt küldöttsége az NSZK-ban járt, *Francois Mitterrand* is hangot adott ilyen irányú meggyőződésének, s *az emberi jogok védelmére bizottság megalakítását kezdeményezte*.

Elásott csatabárdok

Felemás helyzet. A Német Szövetségi Köztársaságban 1976-ban, az SPD és az FDP kormányzásának idején *védelemre szorulnak az emberi jogok?* Mitterrand szerint mindenképpen. S voltaképpen

Buza Barna, szobrász

Felavatták
Vadász Elemér szobrát

A Magyarhoni Földtani Társulat örökös díszelnöke emlékére, a tudós szülőháza helyén pénteken, Székesfehérváron felavatták *Vadász Elemér* geológus, kétszeres Kossuth-díjas akadémikus szobrát és emléktábláját. A nagy tudósnak, a hazai bauxitkutatás, a bauxitfeltárás kiemelkedő szervezőjének érdemeit *Fülöp József* akadémikus, a Központi Földtani Hivatal elnöke méltatta, majd *Dank Viktor*, a Földtani Társulat elnöke leleplezte Vadász Elemér mellszobrát és emléktábláját, *Buza Barna* szobrászművész alkotását.

A szoboravatás után a székesfehérvári városi tanács dísztermében *emlékülésen* méltatták a kiváló tudós hat évtizedes munkásságának eredményeit.

-: Hú

Népszabadság, Bp. 1977 okt. 22.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Buza Barna
szobrászművész

1021

SZÜLŐFÖLDÜNK

LENIN

Ezekben a napokban a szovjet nép, és vele együtt az egész haladó emberiség megemlékezik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójáról. Ma, visszatekintve e távoli, mégis oly közeli múltba, csodálattal töltenek el bennünket Lenin és harcostársainak tettei, azoké, akik létrehozták a világ első új típusú pártját és az 1905-ös barikádokon át az 1917-es februári forradalomra, a Nagy Október győzelmére vezették az orosz munkásosztályt. Idéznünk kell ezen a napon magának Leninnek a szavait: „Tömör csoportban haladunk szakadékos és nehéz úton, szorosan kéz a kézben. Minden oldalról ellenség vesz bennünket körül és szinte mindig ellenséges tűzben kell haladnunk."

S hogy a megpróbáltatásokat, nehézségeket leküzdve megteremtődtek a szocializmus, a kommunizmus távlatai, nem kismértékben a forradalmi elmélet és gyakorlat kidolgozójának, a forradalom vezérének, Leninnek köszönhető. Akinek kőbe vésett, bronzba öntött alakja megyénkben is hirdeti: az általa elkezdett ügy az egész világon győzni fog.

Békéscsabán, a Szabadság téren 1971 óta áll a Lenin-szobor

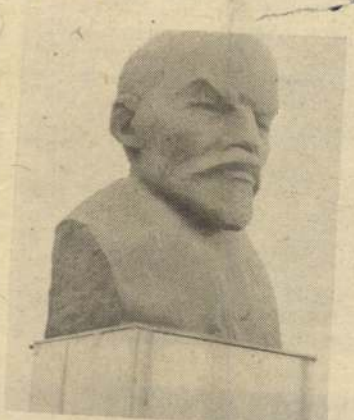

Sarkadon Buza Barna szobrászművész alkotása látható

Fotó: Martin Gábor

Kondoroson 1975. augusztus 20-án, a község újratelepítésének 100. évfordulóján leplezték le Lenin portréját

A jubileumi év legnagyobb eseménye a Szovjetunió új, sorrendben negyedik alkotmányának elfogadása volt

★

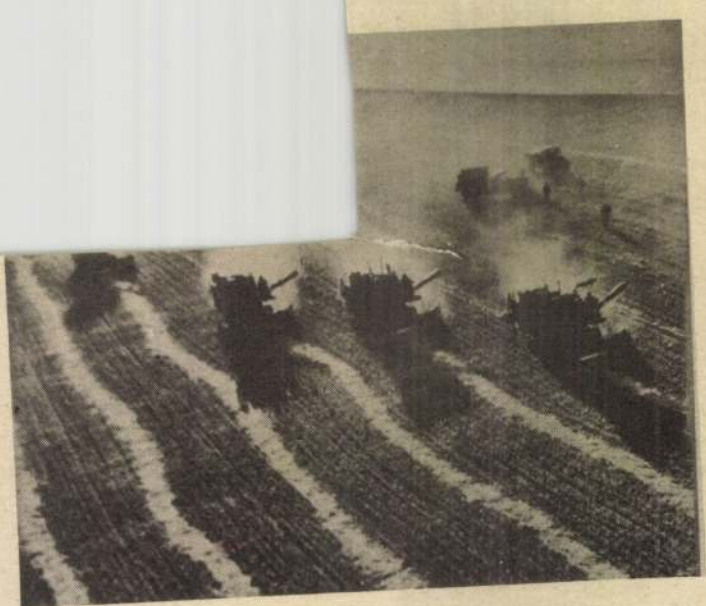

A mezőgazdaságban mind jobban előtérbe kerül az üzemszerű termelés. A gabonavetés és betakarítás teljesen gépesített. A kazahsztáni szűzföldeken tavaly több mint másfél millió tonna gabonát adtak át terven felül

Búza Barna

Magyar Nemzet

Csütörtök, 1979. augusztus 30.

Óda a természethez

Búza Barna jubileumi kiállítása Esztergomban

Legszintébben a kortársak értik meg egymást, mert egy-egy nemzedéket azonos erők fűtenek. Annak idején mi tudatosan túl akartunk lépni elődeinken, mint ahogyan a mai fiatalok túl akarnak lépni rajtunk. Így állandó változásban, örökké megújuló ellentétekben követték egymást a nemzedékek. E nagy lüktetésben volt valami állandó, ami összekötötte a nemzedékeket, s ami úgy látszik, most megszűnt. Ezzel valóban új korszak kezdődött el a művészetben is.

Mi volt, ami még a mi nemzedékünket is beszőtte az előtte megélt ezredévekbe? A természet, a látvány, az értelmes forma tisztelete. Mert igaz, hogy más jellegű az egyiptomi, mezopotámiai, hindu, ógörög, hellén, római, román, gót, reneszánsz és az újkor művészete, de amire ráirányul, amit nyersanyagként felhasznál, az egy: *a természet!* Ez pedig kimeríthetetlennek látszott, de íme ma sokan elfordultak tőle.

Nos, *Búza* Barna erre a millióváltozatú természetre csudálkozik rá, ezt tartja vezetőjének és mértékének. Higgadt ösztönével érzi és tudja, hogy ennek lényege nem a külső forma utánzása, vagy éppenséggel másolása. Áttekinthetjük most ezt a pályakezdésének 50. évfordulójára *az esztergomi vármúzeumban* rendezett gyűjteményes kiállításán. Szobrai finom arányérzékkel költik át a testeket szoborrá. Éppen ennek következtében, bármennyire is elevenek szobrai, nem kelhetnek hús-vér életté: az ő életük az anyagban, agyagban, bronzban, fában, kőben fogant. Ahogy az emberi test formai árapályát lecsendesíti, önfeledt nyugalomba burkolja, az csak az ő sajátja. Itt kell újra és újra megbámulnunk a művészet csodáját: ugyanis a látvány és a szobor alkujába nemcsak a megmunkálandó anyag szól bele, hanem a művész egyénisége is. Mindent, amit ábrázolásra ítél, saját vérmérsékletével, értékelésével elevenít meg. Megtartja a természet építkezésének szépségét, de azt dédelgeti belőle, amiben önmagát látja, ami önmaga a látványban.

Érdekes dolog emlékezni főiskolás korunkra. Egy-egy festő- vagy szobrászműteremben előttünk ült vagy állt a modell. S ahányan dolgoztunk, annyiféle jelleme, jellege lett a munkának. Nem a tehetség gazdag vagy szegény volta volt ennek az oka, hanem az egyéniség, amely másra és másra figyelt az előttünk levő jelenségekből.

Most az lenne a feladatunk, hogy az éppen Búza Barnára jellemző „én"-t kutassuk. Szobrainak arányai, akár férfit, akár nőt ábrázolnak, az ő arányrendjét testesítik meg. Nem teltek, inkább karcsúak, nem gyötrődnek, de nem is egykék, kissé játékosak, semmiképpen sem merülnek el intellektuális gondjaikban. Ártatlanok és derűsek, általában fiatalok és egészségesek, nem rokkantak-roggyantak, de nem is ugrabugrák, mozdulataik bár elevenek, nem szónokiak, nincsen bennük kulisszahasogató ágálás, tekintetük nyílt, nincs bennük settenkedő hátsó gondolat — tiszta szívvel néznek a világba.

Búza Barna életrajzi adatai, díjai, köztéri szobrai megtalálhatók a művészeti lexikonokban. Nem kitüntetésekben kifejezésre jutó sikerei, nem is nemes közéleti tevékenysége méltatandók, hanem az, ami „aere perennius", az, ami munkásságában emberi, nem mulandó. Van valami benne az „arany középút" nyugalmából, tisztességéből és harmóniájából, s talán éppen ez vonz műveihez. Szobrai nem akarják megváltani a világot, de hirdetik, hogy szép az élet. Búza Barna művészete: óda a természethez. Mert igaz, hogy szépek lehetnek az elvont formák térelemei is, de szép egy-egy váll íve, mellkas domborulata, a térdek formajátéka, az ujjakra ágazó test, kéz és láb gyökérzete is, de legszebb — a tekintet. Lehet-e szebbet elképzelni a tiszta tekintetnél? Ez Búza Barna szobrászatának veleje. Ezzel a tiszta tekintettel néznek ránk Búza Barna szobrai.

László Gyula

Todor Zsivkov fogadta Sarlós Istvánt

Todor *Zsivkov*, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára, az Államtanács elnöke szerdán Várnában fogadta *Sarlós* Istvánt, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkárát. A baráti légkörben lezajlott találkozón jelen volt Georgi *Petkov*, a Bolgár Hazafias Front Országos Tanácsának titkára.

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa több évtizedes eredményes munkája elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából, a Szocialista Magyarországért érdemrendet adományozta *Vallus* Pálnak, Országos Anyag- és Árhivatal elnökhelyettesének. A kitüntetést *Huszár* István, a Minisztertanács elnökhelyettese adta át, jelen volt *Csikós* Nagy Béla államtitkár, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke.

Hazaérkezett Mongóliából a Legfelsőbb Bíróság küldöttsége

Szerdán hazaérkezett Mongóliából a Legfelsőbb Bíróság ar. *Szakács* Ödön elnök által vezetett küldöttsége, amely Goncsigijn *Isnek*, a mongol legfelsőbb bíróság elnökének meghívására tett tapasztalatcsere-látogatást a testvéri szocialista országban. Látogatásuk során megismerkedtek a mongol igazságügyi szervezettel: a jogalkotás eredményeivel és a legfelsőbb bíróság munkájával. Fogadta a küldöttséget Szampilin *Zsalan-Azsav*, a Kommunista Párt KB titkára, a Nagy Népi Hurál elnökségének elnökhelyettese, találkoztak a mongol jogi élet számos vezetőjével.

A fővárosi tanács vb döntése:

Utcát neveztek el Bojti Imréről

A XI. kerületi Erőmű utcát Bojti Imréről nevezik el — döntött szerdai ülésén a Fővárosi Tanács végrehajtó

Moszkvai tudósítónk tele

A BVT mege a második vi kitörésének év

Romesh Chandra s

Moszkva, augusztus 29.

A Béke-világtanács kezdeményezésére a szeptember elseje körüli napokban nemzetközi kampányt szerveznek, hogy a „Soha többé háborút!" jelszó jegyében emlékeztessenek a második világháború kitörésének évfordulójára. *Szeptember elsejét a BVT nemzetközi békenappá nyilvánította* — közölte szerdán Moszkvában tartott sajtóértekezletén Romesh *Chandra*. Arról is tájékoztatta az újságírókat, hogy mintegy hetven ország politikai pártjaival, szakszervezeteivel, ifjúsági, nő- és vallási szervezeteivel karöltve október 24—31. között nemzetközi akciót szervez a BVT az ENSZ rendkívüli leszerelési ülésszakán sürgetett leszerelési erőfeszítések támogatására.

Romesh Chandra ismertette azt a *két ünnepélyes felhívást*, amelyet a BVT a nemzetközi békenap alkalmából intéz a világhoz. Az első arra szólítja fel a világ közvéleményét, küzdjön még határozottabban a tömegpusztító fegyverek gyártásának beszüntetéséért. A második felhívás arra szólítja fel az őt

Megemlék a II. világháború leng

Negyven évvel ezelőtt, a II. világháború kitörésének napjaiban lengyel menekültek tízezrei érkeztek hazánkba. Ennek évfordulója alkalmából szerdán sajtótájékoztatót rendeztek a budapesti Lengyel Tájékoztató és Kulturális Központban, és bejelentették, hogy a negyven éve történtekről rendezvénysorozattal emlékeznek meg. Szombaton *Siklóson* — az egykori lengyel tábor színhelyén — emléktáblát avatnak. Vasárnap emlékülést tartanak a magyarországi Bem

Buza Barna, szobrász

Buza Barna csepeli kiállítását

Nem tudom tiszta szívvel ajánlani kiállításomat azoknak, akik azt tervezik, hogy megfosztják a csepelieket attól a most már természetes joguktól, hogy saját területükön a jövőben kiállításokat láthassanak, hogy a Csepel Galéria helyett kisebbet és nehezen megközelíthetőt építsenek.

Annak viszont ajánlom, aki tudatosan vagy önfeledten rajta felejti szemét egy-egy műalkotáson, aki érti és tudomásul veszi, hogy a képzőművészet több ezer éves történetében a természetnyelvűség — szilárd gerincként — vonul végig.

Mindenkinek ajánlom, aki nem tartja feltétlenül szükségesnek a művészet fejlődésében a nyaktörő bukfenceket, aki a való igazság elmondását várja a művésztől, aki a széles partok között folyó alkotó munkák között nem a parttalant keresi. Ajánlom azoknak, akik szótár nélkül is megértik és szeretik a műalkotásokat.

Mindenkinek ajánlom, aki hisz az emberi élet természetes szépségeiben, aki igényes magára és környezetére. Aki a tiszta, egyszerű formákban a saját gondolatait és vágyait látja megtestesülni.

Végezetül magamnak is ajánlom ezt a kiállítást, hogy levonjam a serkentő tanulságokat, hogyan is vélekednek munkáimról, hiszen más a műteremben együtt lenni velük, és megint más a nyilvánosság előtt bemutatva együtt látni őket.

Kinek

14.

Népszabadság, Bp. 1978. okt. 1.

1977. VIII. 14. Petőfi. 15.33 Gué.

Balatoni Csúcsforgalom

Buza Barna szobrászmáves

- Tihany és a művelődés, Tihany és a zene Tihany és a nemes szórakozás szinte összefonódott fogalmak. Hiszen, hogy mást ne említsünk, ma este is lesz itt hangverseny a tihanyi Muzeumba, kedden szerdán pedig az Apátsági templomban a szokásos orgona hangversenyre kerül sor, ezen fellép majd a budapesti Madrigál kórus. De az szinte közhely, hogy itt Tihanyban milyen sok művész, milyen sok előadó alkotó él, mi most szándékosan nem közülük válogattunk, hanem a közeli Kilián telepi művésztelepről hivtunk vendégeket. Először Béres Ferenc előadóművészt az egyik őslakót illesse a szó. Hogyan jött létre ez a művésztelep.

- Közel egy évtizede alakult Buza Barna, Pleide János kezdeményezésére, és Zilahi István építésszel karöltve, tervezték meg a már működő és befejezettnek tekinthető Kilián művésztelepet. Jórészt képzőművészek lakják, mintegy 24 család, de vagyunk muzsikusok is néhányan.

- És ha képzőművészek lakják nyilván nemcsak laknak, nemcsak pihennek, hanem dolgoznak is.

- Ezért alkotó művésztelepnek tekinthető, hiszen így is létesült ez is volt a szándék, és amikor elcsendesedik a Balaton tájék, akkor igazán népes alkotó szándékkal is, a művésztelep nemcsak pihenésre

- És a muzsikusoknak is hogyan jutott hely.

- Ugy, hogy jól megférünk egymás mellett, hiszen baráti kapcsolatok alakultak ki és a muzsikus számára is szükséges a csendes pihenés és a csendes készülődés.

Buza Barna

Ám az örömbe üröm vegyül jelenleg. A Csepel Galériát rövidesen lebontják. Most következik *az utolsó kiállítás*, amelyen *Buza Barna* szobrászművész mutatja be érmeit és kisplasztikáit. Most éppen a „végszóra" érkezik a mester, hogy helyszíni szemlét tartson. Mikor a terem kis méreteit panaszolja fel, „vigasztalásul" megtudhatja: az ideiglenesen máris kijelölt új helyiség valamivel még ennél is kisebb lesz. Sajnos, a közlekedés szempontjából is némileg félreesőbb: a *Vasmunkás téri Ifjúsági Klub* fogadja be ugyanis egyelőre a Csepel Galériát. A Rideg Sándor művelődési ház pedig még távolabb lett volna, ráadásul ott nincs is az épületben kiállításra alkalmas terem.

Magy

Wagne

Búza Barna szobrász-művész

dr. Takács Sándor Békés megyei képzőművészek kiállítása Battonyán.

Békés megyei Népújság, 1974. okt. 9.

Búza Barna kiállított szobrairól sugárzik a magabiztosságot tükröző erő, vagy éppen a mozdulatok finomságának, meghittségének megragadása. Fából készült *„Földosztáskor"* című szobra a maga tömörségével késztet a témakör újra- és végiggondolására, mint ahogyan a *„Gyermeki szeretet"* egy tömbből készült összetartozása is az anyag- és témaválasztás kiváló egységét dicséri. A bronzszobrok közül az *„Esőben"* pedig éppen azzal megkapó, hogy milyen könnyedén bánik a művész a nehezebben megmunkálható fémmel is. E tekintetben a *„Május 1-én"*, vagy a *„Tornászok felvonulása"* a maguk könnyedségével igazán bravúros alkotások.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 336-068, 387-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

Buza Barna, szobrászművész.

1021

1976. július 23., péntek

BUDAPEST AJÁNDÉKA MOSZKVÁNAK

A fővárosi tanács ajándékozza Moszkva városának a pécsi Zsolnay Gyárban készülő pirogránit emlékművet. A 8 méter magas figurális rész egy szovjet és egy magyar női alakot ábrázol, amely Buza Barna szobrászművész munkája.

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH RÁDIÓ: (hétköznap) 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 4.45, 6.45: Szót kérek! 5.00, 6.00, 7.00: Reggeli Krónika. — 5.40: Falurádió. — 7.15: Körzeti időjárásjelentés. — 7.45: Tanácsadó szolgálat.) — 8.20: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.45-kor). — 12.00: Déli Krónika. 18.30: Esti Magazin. 0.25: Himnusz, műsorzárás (kivétel szombat 1.58). Vasárnap: 6.10—7.20: Kellemes vasárnapot.

PETŐFI RÁDIÓ: (hétköznap) 4.25—7.59: Reggeli zenés műsor. (Közben: 6.20: Torna. — 6.45. Új könyvek. — 7.35: Körzeti időjárásjelentés.) — 9.23: (szombat és vasárnap kivételével); Torna. — 10.00—12.00: Zenés műsor üdülőknek. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. — Kb. 19.20: (vasárnap is): Jó éjszakát, gyerekek. — 0.10: Műsorzárás.

HÍREK, IDŐJÁRÁSJELENTÉS: **Kossuth r.** 4.30-tól 7.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 21.00, 22.00 és 24.00. **Szombaton:** 12.00-ig ua., majd 14.00, 17.00-tól ismét ua. és éjjel 1.00. **Vasárnap:** 6.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.30, 21.00, 22.00 és 24.00.

Petőfi r. 4.30-tól 8.30-ig félóránként, majd 16.30-ig óránként, ezután: 18.30, 20.30, 22.30 és 24.00. **Szombaton:** 14.30-kor nincs, ezenkívül ua **Vasárnap:** 8.00, 8.30, 10.30, 12.30, 15.30, 17.30, 19.30, 22.30 és 24.00.

3. műsor: 14.00, 16.00, 18.00, 19.30 és 23.00. **Szombaton:** 8.00, 10.00 és 12.00, majd ua. **Vasárnap:** 8.00, 12.00, 15.00, majd ua., mint hétköznap.

3. MŰSOR

14.05: Hindemith-művek. Szt. — 14.49: Operarészl. — 15.24: Zenekari muzsika. Szt. — 16.50: Dzsessz. Szt. — 17.30: Pénzforrás a föld alatt. — 18.03: Zenekritikusok hanglemezekről. — 18.33: Romantikus kamarazene. Szt. — 19.33: Operarészl. — 20.15: Járdányi-művek. — 20.56: Agárverseny. Hangjáték. Szt. — 21.16: Vokális zene. Szt.

15.00—18.00: **Közv. az olimpiáról** (kajak-kenu, birkózás). — 18.00: Versek világa. — 18.17: Fúvószene. — 18.33: Pánik. Zenés játék. — 20.30: Rock. — 21.00—22.15: **Közv. az olimpiáról** (kajak-kenu, atlétika, birkózás). — 22.15: Nóták. — 23.05: Slágermúzeum.

3. MŰSOR

8.06: Operák Schiller nyomán. Szt. — 8.40: Zenekari muzsika. Szt. — 10.05: Hanglemezgyűjtőknek. — 11.05: Zongoraművek. Szt. — 11.18: Händel-művek. Szt. — 12.20: Világhírű előadóművészek. Szt. — 14.05: Két kórusmű. Szt. — 14.14: Zenekari muzsika. Szt. — 16.03: Hovanscsina. Operarészl.

Szombat 31.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Lányok, asszonyok. —

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 4
BUDAPESTER RUNDSCHAU

Barna Búza

1021

Barna Búza (geb. 1910): Ungarisch—sowjetisches Denkmal, gleichzeitig aufgestellt in Budapest und Moskau

basieren, daß sie unte
Verhältnissen einer f
chen Koexinstenz von
ten mit verschiedener G
schaftsordnung leben
wirken können.

Im Vertrag, der sich
Entspannungsprozeß
schließt und diesen als
gangspunkt betrachtet,
den jene politischen Rec
ten, jenes Erfordernissy
formuliert, welche das
und Omega nicht nur des Zu-
sammenwirkens der beiden
Länder, sondern auch des

friedliebenden Kräfte ihre
Ziele erreichen.

J. N.

---

wie den nationalen Eigenheiten Einklang zu schaffen. Es ist auch grundlegendes Prinzip und Aufgabe der Politik der Ungarischen Sozialistischen Arbeiterpartei, diesen Einklang zu sichern und den Marxismus-Leninismus schöpferisch anzuwenden.

Die Ungarische Sozialistische Arbeiterpartei steht auf dem Standpunkt, daß heute, da die kommunistischen und Arbeiterparteien selbständig ihre Strategie und Taktik bestimmen, die Verteidigung der Reinheit unserer Ideen, die schöpferische Anwendung des Marxismus-Leninismus und die proletarische internationalistische Einheit der Bruderparteien von besonders großer Bedeutung sind. Aus dieser prinzipiellen Basis unterstützt unsere Partei den regelmäßigen zwei- und vielseitigen Meinungsaustausch, die Auswertung der Erfahrungen im Kampf gegen den gemeinsamen Feind und die Koordinierung der Aktionen. Sie setzt sich für die Festigung der in Berlin bekräftigten, auf den Grundlagen des Marxismus-Leninismus beruhenden gegenseitigen internationalistischen Solidarität der Bruderparteien ein."

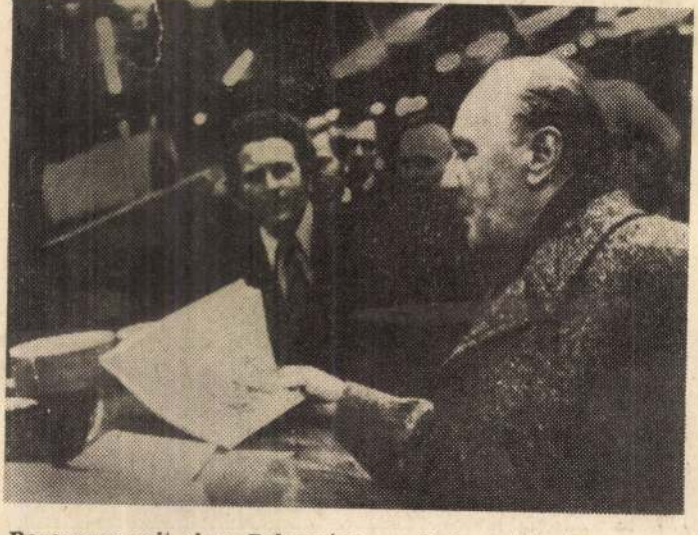

Begegnung mit einer Bekannten aus Budapest in den Wilhelm-Pieck-Werken: János Kádár mit der jüngsten Ausgabe der BR

Buza Barna, szobrász

Ünnepélyesen felavatták Moszkvában a Béke és barátság emlékművet

Megnyílt a Budapest 1945–1976 kiállítás

(Kiküldött munkatársunktól.)

Szerdán folytatódott Moszkvában a *budapesti napok* eseménysorozata.

Vlagyimir Promiszlov, Moszkva város tanácsának elnöke szívélyes, őszinte légkörű baráti eszmecserét folytatott a magyar küldöttséggel *Moszkva és Budapest közös gondjairól, további együttműködéséről*. Ezután a moszkvai Népek Barátsága Parkban felavatták a *Béke és barátság emlékművet*, amelyet Budapest ajándékozott Moszkvának. Az emlékművet, amelynek „ikertestvére" a kőbányai Magyar—Szovjet Barátság Parkjában áll, *Kisfaludi Strobl Zsigmond* és *Jevgenyij Vucsétics* eszmei tervei alapján *Zilahy István* építész és *Buza Barna* szobrászművész készítette. A kör alakú talapzaton álló, 14 méter magas oszlopon pirogránit alapra mintázott dombormű a két nép közötti barátságot jelképezi. Az emlékmű felavatásánál a moszkvai és a budapesti tanács elnöke mondott beszédet; az avatóünnepségen részt vett *Viktor Grisin*, az SZKP Politikai Bizottságának tagja, a moszkvai városi pártbizottság első titkára, *Katona Imre*, az MSZMP KB tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, *Tóth József*, a magyar nagykövetség ideiglenes ügyvivője, s ott voltak a magyar küldöttség tagjai is.

Délután a Budapest jelenét, múltját és jövőjét bemutató nagyszabású *kiállítást* a Szovjetunió népgazdasági kiállításának egyik nagy pavilonjában *Király Andrásné*, a budapesti pártbizottság titkára nyitotta meg. A megnyitón Katona Imre a budapesti pártbizottság nevében átadta Viktor Grisinnek *Varga Imre* szobrászművész *Lenin-emlékművének* kicsinyített mását, *Szépvölgyi Zoltán* pedig a budapesti városi tanács ajándékát, *Kiss István* szobrászművész alkotásának, *a hűvösvölgyi munkásmozgalmi emlékműnek* makettjét Vlagyimir Promiszlovnak nyújtotta át. Este a Mosszovjet Színházban bemutatkozott a *Thália Színház* együttese, *László-Bencsik Sándor Történelem alulnézetben* című darabjával. Ugyancsak tegnap a moszkvai magyar nagykövetség a budapesti napok alkalmából fogadást adott, amelyen sok szovjet vendég — köztük *Pjotr Fedoszejev* akadémikus, az SZMBT elnöke — is részt vett.

Szerdán népes magyar művészdelegáció — zömmel a *Madách Színház* társulatának tagjai — érkezett *Moszkvába*, hogy részt vegyen a szovjet fővárosban zajló magyar kulturális rendezvénysorozaton.

D. K.

gyártott 90 megawattos turbina szerelése. A berendezés a Helsinki melletti Espoóban működik majd. Képünkön: helyére emelik a turbina forgórészét.

TAK ŰRŰGYÉN

gadásával a felvételi kérelem tárgyalását novemberre halasztották. A hivatalos és sajtóközlemények kitűnik, az Egyesült Államok azzal az ürüggyel folytatja a VSZK-val szemben ellenséges politikáját, s fenyegetőzik vétójával, mert Vietnam állítólag nem működik együtt az indokínai háborúban eltűnt amerikaiak felkutatásában.

De hát hogyan is kerültek oda amerikai katonák? Talán bizony a vietnami haderő behatolt Bostonba és San Franciscóba, onnan hurcolta el az ártatlan polgárokat? Mindenki tudja, mi és hogyan történt. A vietnami hazát *védve*, a vietnami katonák a *támadókra* tüzeltek. S csakugyan: a lelőtt amerikai pilótáknak bizonyos hányada valóban eltűnt. Volt vadászbombázó két pilótájából „megmaradt". Csak az utapaói támaszpont iratai alapján lehetett volna azonosítani őket, csak a támaszpont parancsnokai tudhatták, kik repültek azzal a géppel. S a másik. 1972. december 28-ának éjszakáján egy B—52-es roncsai zúdultak Hanoiban a Badin kerület házaira. A vezetőfülke nem messze az elnöki palotától ért földet. A gép személyzetének valamennyi tagja bennégett a gépben, csak egy fél csizmából maradt meg valami. Számon lehet kérni azok felkutatását, akiket a halál ott ért utol a biztonságosnak vélt magasban, akik nyomtalanul elégtek a vietnamiak pusztítására vezényelt repülőerődökben?

Alighanem választási megfonto-

Buza Barna, szobrász

A budapesti napok kiemelkedő eseményeként felavatják a moszkvai *Népek Barátsága Parkban* felállított Béke és barátság emlékművet, amely mása a kőbányai Magyar—Szovjet Barátság Parkban levő emlékműnek. A kompozíciót *J. V. Vucsetics* szovjet szobrászművész és *Kisfaludy Stróbl Zsigmond* tervei alapján *Buza Barna* szobrászművész és *Zilahy István* építész formálta meg. A Szovjetunió népgazdasági eredményeinek kiállítása területén több mint kétezer négyzetméteres üvegpavilonban rendezik meg a *Budapest 1945—1976* című kiállítást.

D-k.: Budapesti napok Moszkvában 5.
Népszabadság, Bp. 1976. szept. 10.

Kiállítás

BUZA BARNA SZOBRAI

Csepei Galéria

„Útján nincsenek bizonytalanságról árulkodó szakadékok vagy nyaktörő stílusváltozások" — jellemzi a katalógus szerzője Buzának, a ró-

számon.
házairól.

Szabados a „harmadik" [illegible] tészgeneráció legjelesebbjei közé sorolja Ervit, a Turkui Egyetem, a Helsinki Egyetem több új intézménye és kivált Tapiola kertváros építőjét. Aaltóhoz méri, de annak lenyűgöző hatásával szemben, Ervi munkáinak vonzereje az épített és a megművelt természeti környezet folyamatosságában leli meg. Figyelemre méltó megjegyzése még, hogy Ervi városi ember volt, a városiasság skandináv értelmében, aki, ha módját ejthette, a bútorokig, sőt ajtópántokig mindent maga tervezett. Csakúgy, mint elragadó saját házában.

Engem, ahogy most rágondolok, az északi télben is délies Tapiola, egy közös sétánk, egy jókedvű házi szaunázás és a legszebb finn otthonban vele elköltött vacsora föleleveneded emléke melenget és szomorít el egyben. De legjobban a hallgatag emberé, aki kevés szavának ritka nyomatékot tudott adni. A remek lakás lágy színein tűnődtem, amikor megjegyezte: Akadnak, akik csak a fekete-fehéret, az erős ellentéteket kedvelik. Pedig ezek többnyire bántók, az embernek nincs békéje tőlük. Igen, békéje, mindnyájan ezt keressük pedig...

Vajon ő most megtalálta...?

Balog János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 OKT 22

TÜKÖR
Budapest

Buza Barna
szobrászművész

Lázár István

ti ajánlat

mai iskola megbecsült szobrászának munkásságát. Kétélű dicséret ez, mert a szakadékok és fordulatok kerülése nem csupán erény, még akkor sem, ha a művész az évezredek által szentesített klasszicizmus széles, kikövezett útján halad előre.

Meg kell vallanom, inkább megbecsülést, mint elragadtatást keltettek bennem Buza emlékművei, érmei. (És némi borzadályt a különböző intézmények éremgyilkos ötletei: kisebb vezércikk szövegét kéri némely megrendelő az érmésztől!)

Lovasszobrai szépek és lendületesek, bár hiányzik belőlük az a méltóság, amely Pátzay fehérvári huszáremlékművét, az az őserő, amely Medgyessy *Turáni lovasát* jellemzi. Buza végtelenül lírai alkat, és nem az ő hibája, hogy elsősorban heroikus feladatokkal foglalkoztatták. Színezett női portréi árulkodnak igazi egyéniségéről, és ha a nempatetikus, hétköznapibb kisvilágot választotta témául, valóban klasszikus rangra emelkedett. Mostani retrospektív kiállítása is ezt igazolta, s a látogatók — csepeli munkások — vendégkönyvi megjegyzései arról tanúskodnak: általuk talált leginkább utat az emberek szívéhez. *(Képünkön Íjászlány című szobra.)*

Székely András

VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLAT

Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely

A huszonötödik jubileumi kiállítás az eddigi gyakorlathoz híven országos bemutatkozás is. Nem is akármilyen művekkel. Igazi versengés mutatkozik: nemes verseny. A vásárhelyi törzsgárda — Kurucz D. István, Németh József, Szalay Ferenc, Szabó Iván — adja a mértéket, és az állandó vendégek: Bazsonyi Arany, Vecsési Sándor, Patay László. Mellettük igazán jó érmeket mutat be Ligeti Erika, jó képet és grafikát Somos Miklós és Sáros András Miklós.

Kár, hogy ehhez az előőrshöz nem zárkózik fel a mezőny: minőségben ezúttal „leszakadt". Különbség azonban abban is megnyilvánul, hogy a természetelvűség elvonatkoztatott árnyalatokkal bővül. Igaz, elsősorban szándékban, s nem eredményben: Hézső Ferenc például Mondrian, Klee, Vasarely újításait alkalmazza, de ez egyelőre még csak kísérlet, nem stílus. Tárgyilagosan annyit jelezhetünk, hogy a tárlaton érett művek váltakoznak útkeresőkkel — ez a műhely jelenlegi iránya, állapota, lehetősége.

Elismerésre méltó viszont a vásárhelyi munka: itt a művészet- és művelődéspolitika határozott lépteikkel haladt előre. Egyre jobb kö-

1978.X.13. 4,25 N.

102

Buza Barna szobrászmüvész

Jó reggelt!

- A Reggeli párbeszéd egy nagy vállalkozásról szól. Talán tudják, hogy Irakban van az ókori világ nyolc csodájának egyike Szemirámisz függőkertje mégpedig Babilonban. Ott, ahol folyik az ókori épitmények helyreállitása, restaurálása, amiben ugylátszik, hogy most már mi magyarok is főszerephez jutunk, ebben a nagy vállalkozásban. Hallgassuk Szatmári Ilona és Buza Barna szobrászmüvész beszélgetését.

- Hallgatom Buza Barna szobrászmüvészt és alig akarok hinni a fülemnek, mesét, álmot hallok-e vagy a valóságot? Olyan merésznek és hihetetlennek tünik mindaz, amit mond. Az ókori Babilon világhirü Istar kapujának teljes rekonastrukciójára. A monumentális kapuzat szines kermiákkal diszitett ujjáépitésére tanulmánytervet nyujtott be az iraki régiségek főigazgatóságára. De ennek előzménye is van.

- 1975-ben a bagdadi főpolgármester Ibrahim Mohamed Izamil ur meghivott egy hónapnál nem rövidebb időre Bagdadba, hogy városesztétikai tanácsadóként vegyek részt az ő városépitő munkájukban. Ez alatt az idő alatt alkalmam volt az egész Irakot összes ókori müemlékeivel bejárni és igy jutottam el Babilonba is. Babilonban akkoriban tárták fel az egykori hires Istar kapu föld alatti részét, azokat az alapozáshoz tartozó épitmény részeket, amelyek már nem mázas kerámiával, csak eredeti szürke szinben égetett téblából készültek és ez adta nekem a gondolatot, hogy milyen nagyszerü lehetne a babiloni müemlékek városához egy olyan Istar kapu bejáratot épiteni, miután az eredetit a németek elvitték és a berlini muzeumban állitották föl, ami idézi a multat, ami teljes rekonstrukciója a réginek.

- Milyen is tulajdonképpen ez az Istar kapu?

- Az Istar kapura azt lehetne mondani talán, hogy az összes müemlékek gyöngye, a legcsodálatosabb szépségü szines, mázas épitmény, ami a babiloni óváros főbejáratát jelentette, amelyik a trónteren és a templom utvonalának a nyitánya és aminek ive alatt az az ut vezetett, amelyikre az ellenség lábát soha nem tehette. Hazatérésem után Pécsre utaztam a Zsolnay gyárba,

ahol az igazgatóval és a művészeti munkatársakkal megbeszéltem a várható feladatot. Nagy lelkesedéssel fogadták, a Zsolnay gyár azokat a modelleket, amelyeket én Babilonból hazahozva restauráltam olyan másolat-sorozatban készitené el, hogy 18 méteres magasság és a 26 méter szélesség, illetve összesen 1200 négyzetméternyi szines, mázas, figurális falfelületet az eredeti szépségében, az eredeti régihez hasonlóan oldaná meg. Meggyőződésem, hogy ma Európában a Zsolnay gyár mai fölkészültségéhez hasonlóan senki nem tudná ezt a hatalmas feladatot elvégezni, tehát csináltam egy tanulmánytervet, amit az iraki barátaink a következő utam alkalmával,

- az idén nyáron.

- Juniusban elfogadtak és most pár hét mulva ugy néz ki, hogy a nemzetközi kongresszuson, ami Babilon jövőjét határozza meg, beleértve az összes műemlékvédelmi szempontokat, az én, illetve a mi programunk is napirendre kerül.

1021

Buza Barna szobrászművész

1979. VIII. 18. 19.30 Televizio
Tv-híradó
- Pályakezdésének 50. évfordulóján gyüjteményes kiállitást szentel Buza Barna szobrászmüvésznek az esztergomi Vármuzeum. Egy fél évszázad alkotásai a gyönyörü kiállitó teremben. A tragikum mélységeit, és az öröm napfényes pillanatait egyként hordozó nőalakok, multat és jelent összekötő emlékművek, az ábrázolt alak legbensejét kifejező mesteri portrék. Kivételesen gazdag éremgyüjtemény teszi teljessé Buza Barna kiállitását. Esztergom egyébként e tárlaton kivül is kinált már a kulturális élvezeteket. Nagyszabásu hangversennyel adásunk időpontjában fejeződik be a nemzetközi gitárfesztivál. És, hamár ezen nem lehetünk jelen, hallgassuk meg a fesztivál egyik Csehszlovákiából jött vendégét M. Szmerdovát, aki Lui Milán gitár-fantáziáját játszotta el a kedvünkért, Mészáros Dezső szabadtéren kiállitott térplasztikái között. Igy képeinkből kitünik, a rögtönzött kis koncert hamar közönségre talált a Vármuzeum tövében.

Buza Barna, szobra

= Új közéri szobr

Népszabad

Új köztéri szobrok a fővárosban és vidéken

(Tudósítónktól.)

Az idén több új köztéri szoborral gazdagodik Budapest és az ország néhány nagyobb városa. A *Képzőművészeti Kivitelező Vállalat* üzemeiben már elkészítették bronzból *Buza Barna Mandolinos lányát* és *Lisztes István Kis Pegazusát*. Az előbbinek a XVIII. kerületi szabadidő-központ lesz a végleges helye, az utóbbi pedig az óbudai ifjúsági ház elé kerül. Ugyancsak bronzból mintázták meg *Tóth Béla Kőrösi Csomát* ábrázoló szobrát, amely Kőbánya új városközpontját díszíti majd.

A főváros XI. kerületében a Feneketlen-tónál levő parkban Bartók Béla születésének századik évfordulója alkalmából leplezik le *Somogyi Józsefnek* a zeneszerzőről készült monumentális szoborkompozícióját. Ugyanebben a parkban láthatják majd az érdeklődők *Illés Gyula Antifasiszta emlékművét* is. A XVII. kerületi Pesti út mentén helyezik el *Paál Istvánnak ágaskodó lovat ábrázoló* szobrát.

Az ország nagyobb városai is több értékes alkotással gyarapodnak. Győr lesz a végleges otthona *Borsos Miklós* márványplasztikájának. *Kamocsay István Kőrösi Csoma-emlékműve* Balatonfüredre kerül, *Cs. Kovács László* háromfigurás plasztikája pedig *Sárvárra*. *Marton László* kőtömbökbe faragott sokfigurás kompozícióját Veszprémben állítják fel. *Bors István Táncsics-emlékművét* Kaposváron, *Buza Barna Agrárszocialista emlékművét* Battonyán, *Kiss Nagy András Magvető* című szobrát Békéscsabán lehet majd megtekinteni.

Veszprémbe kerül a gipszminta alapján készült sokfigurás kompozíció.
(Erdei Katalin felvétele.)

Érdemes megemlíteni, hogy a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat műhelyeiben kétesztendei munkával újjávarázsolták az István Kórház bejárata feletti homlokzatot díszítő szoborcsoportot, amelyet csaknem száz esztendeje emeltek ide. A korábban homokkőből készült alkotásokat azonban igencsak kikezdte az idő, s fokozatosan tönkrementek. Hozzáértő szakemberek a sokkal tartósabb mészkőből újrafaragták valamennyit s így a szoborcsoportot m[illegible] az utókornak.

A beruna

AVAGY: A MARTFŰI NÖ

A Növényolajipari és Mosószergyártó Vállalatnak eddig öt gyára volt — a rákospalotai, a nyírbátori, a győri, a csepeli, a kőbányai —, a hatodikban, a 2,3 milliárdos beruházással létrehozott Martfűi Növényolajgyárban pedig 1980 őszén kezdődött el a termelés.

A „zöld mezős" telepítésű beruházás megvalósítása hazai viszonyok között aránylag gyors ütemben történt. A létesítést elrendelő miniszteri határozat 1975. novemberi keltezésű, a beruházási programterv 1976. június 30-ra készült el, a kiviteli tervezés 1976 augusztusában indult, az első üzemépület alapozását 1976 decemberében kezdtük el. Az importgépek szerződéseit 1977 februárjában írtuk alá, a velük kapcsolatos technológiai tervezés érdemben 1977 közepén kezdődhetett.

Egy vitatható nézet

Mindebből bizonyára az is elég világosan kiderül, hogy a kivitelezés nem a szakmai körökben sokak által feltétlenül szükségesnek, sőt kötelezőnek tartott komplett tervdokumentációval, hanem *szakaszos,* il- *tervszolgálta-*

termelt. Ilyen
gyár 1980-ban m
totta a nagyvál
reá háruló expo
tőleg az import
összesen minteg
dollár értékben
hozzá kell még
beruházás nem
miféle előnyt,
emelt, szokásos
ruházásként való

A beruházás
nagyon sokféle
tárgyalható. Eb
csak egyet emel
lentett az, hogy
nagyvállalati re
lósult meg. Elős
kezdést. Mivel
a felvett bank
saját maga is
összeget fektetett be, ezért a
beruházás előkészítő, terep-
rendezési munkálatai a saját
pénzügyi alap terhére már
akkor megkezdődhettek, ami-
kor még bizonyos hitelfel-
vételi, importgépszállítási és
más kérdések nem voltak tel-
jesen tisztázottak és lezártak.
Ez nyilvánvalóan magában
hordott *kockázati elemeket* is,
de az ma már közhely, hogy
kockázat nélkül az átlagost
meghaladó siker, vagy ered-
mény alig érhető el.

közben a nagyvállalat szerelő-
brigádokat irányított a beru-
házásra, Martfű is segített a
vállalat budapesti gyárai már-
már leállással fenyegető mun-
kaerőgondjainak megoldásá-
ban. Az épülő új gyár leendő
munkásainak — zömében vi-
déki dolgozóknak — szakmai
kiképzését ugyanis a vállalat
budapesti üzemeiben szervez-
tük meg. *Ily módon összesen*
majdnem száz fizikai munkás
dolgozott rövidebb-hosszabb
ideig a fővárosi gyárainkban:
elsajátították a szakma forté-

tak abban, hogy a
fektetés haszna
mottevően segíthe
a kőbányai és a
problémáinak me
sok helyütt nagyo
rossz munkakörül
vítását. Ha a for
forint, nem *arc*
nem meghatározo
hez kapcsolódik,
a becsülete.

Nem hinném, h
amit ebben a cikk
most teljesen bel

1027

1978. X. 13. Kossuth 17,35 Áné

Buza Barna
szobrászművész

Láttuk, hallottuk...

- Buza Barna szobrászművész kiállitása a Csepel Galériában látható, mig Biró Mihály plakátkiállitása a Munkásmozgalmi Muzeumban. Mindkettőt Kenessey András látta. Kezdjük Buza Barna kiállitásával a beszélgetést.
Azok a kisplasztikák, szobrok, amelyekkel a Csepel Galériában találkoztam, számomra az ugynevezett realista stilust képviselték.

- Azt látjuk, ami az ő müvészetére jellemző. Ez az izmusoktól való tartózkodás, a szépségre, az intellektuális hüvös szépségre, esztétikumra való törekvés.
Érdekes, hogy mind a háboru előtt, mind a háboru utáni korszakára jellemzőek ezek a stilusjegyek, és a stilus takarja az ő müvészi gondolatvilágát.

- Tehát a '45 utáni váltás nem érezhető a müvészetében?

- Legfeljebb annyira, hogy szinte ugyanazokkal a stilusjegyekkel, tudja - mondjuk igy - a nép szolgálatába állitani a müvészetét, tehát a '40-es évek végének az '50-es évek elejének eszmei áramlatának a szolgálatába állitani azt a müvészetet, ami jellemző volt az ő munkásságára a '30-as évek végén, amikor ő fiatal induló müvész volt, és mint ilyen, elég nagy sikereket ért el, igaz, akkor a polgárságnál.

- Emlitette a beszélgetés elején a hüvösséget. Én valahogy ezt éreztem, tehát nem tud igazán lekötni, megragadni, nem tudok nagyon sok mindent kezdeni az itt látható kiállitási tárgyakkal.

- Ez persze egyéniségtől függ, ugy értem, hogy a müvész és a látogató egyéniségétől.

- Én csak magamra vonatkoztatva mondom.

- Világos, hiszen van akit éppen ez kap meg, ez a nagyon hüvös, a müvészetet nagyon magas piedesztálra emelő távol tartás. Van akinek ez tetszik, van aki számára ez a müvészet.

Mégis nagyon érdekes dolog, hogy tudtommal első alkalom Budapesten, hogy nem valahol a városcentrumban, nem valahol egy nagy reprezentativ kiállitóteremben, hanem egy munkás környezetben lévő galériában állitotta ki a müveit, és nagyon érdekes dolog lenne talán egyszer lemérni a csepeli munkások között, hogy milyen hatással volt rájuk ez a müvészet.

Barna Búza
mikrácsnévek

Budapester Rundschau
1979 VIII 20

Barna Búza:
Auf dem Friedhof

„Frau mit Blumen" von *Péter Szabolcs* und „Heimsuchung" von *László Gömbös* zeigen zwei Möglichkeiten, Frauengestalten modern darzustellen.

Unter den Kompositionen mit mehreren Figuren verdient *Pál Kős* „Wer gewinnt heute" Erwähnung, die die Dynamik des Siegestaumels mit den Mitteln der Plastik widergibt.

r—

Ein Renaissance-Mensch im

Bence Szabolcsi

In der Budapester Philologischen Fakultät am Múzeum körút hielt kurz nach Kriegsende ein bescheidener, bebrillter Mann mit leisen Worten einen Vortrag über die europäische Musik des 18. Jahrhunderts. Genauer gesagt, führte er eigentlich ein Gespräch mit den Hörern der verschiedensten Altersgruppen, teilte den Studenten der freien Universität seine reichen Kenntnisse mit, vermittelte ihnen sein Wissen.

Bence Szabolcsi war ein Professor, bei dem wissenschaftliche Forschung und die Weitergabe von Erkenntnissen schon damals, im Morgengrauen der neuen Epoche, ein einheitliches Ganzes bildeten. Der der Verfolgung glücklich entronnene und heimgekehrte Forscher und spätere Akademiker, der zweifache Kossuthpreisträger und Musikwissenschaftler gehörte nach 1957 für einige Zeit auch dem Redaktionskollegium der Tageszeitung „Magyar Nemzet" (Ungarische Nation) an und bereicherte in dieser Eigenschaft die Arbeit der Musikredaktion durch viele nützliche Ratschläge.

Seine Doktorarbeit hatte ein Kapitel der italienischen Musik des 16. und 17. Jahrhunderts zum Thema, aber schon seit seiner Jugend fühlte er sich insbesondere der Tonkunst zweier Zeitgenossen verbunden: Béla Bartóks und Zoltán Kodálys.

Das vielschichtige Lebenswerk des vor achtzig Jahren

Buza Barna

Budapest 1976 szeptember

Közös emlékmű Budapesten és Moszkvában

Annak idején hírt adtunk a kőbányai Magyar—Szovjet Barátság Parkjának létesítéséről. Budapestnek ez az egyik legszebb zöldövezeti létesítménye — 22 hektárnyi területen, több mint 11 ezer fiatal fával, 5 játszótérrel, közművesítéssel — teljes egészében társadalmi munkában jött létre. Kőbányaiak, budapesti fiatalok, szovjet katonák, összesen mintegy 150 ezren dolgoztak itt. A faültetők között volt Kádár János és az azóta elhunyt Grecskó marsall is.

A park középpontjában állították fel Buza Barna szobrászművész monumentális méretű, a magyar—szovjet barátságot jelképező művét. Építészeti tervezése Zilahy István Ybl-díjas építőművész munkája. A két nőfigura a szabadságnak, az alkotó békének s e kettőt biztosító testvériségnek világos, első látásra megkapó, tiszta vonalvezetésével harmonikus, pirogránit anyagában nemes jelképe. Városunknak ez a szép új köztéri emlékműve, testvérpéldányban, most a Budapesti Napok keretében Moszkvában is felállításra került. A szép gesztus teszi igazán teljessé Buza Barna művének mondanivalóját.

L. M.

Buza Barna kőbányai emlékműve, melyet Moszkvában is felállítanak (Csigó László felvétele)

Árokszállási Éva

Pillanatkép a startról

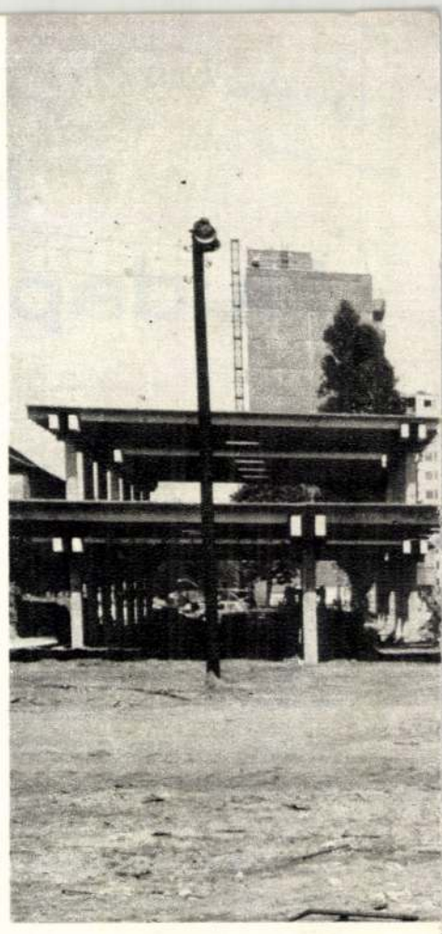

A jóváhagyott tervek szerint 1980-ig 90—100 ezer lakásnak kell felépülnie a fővárosban. A nagyszabású tervek végrehajtása megkülönböztetett figyelmet érdemel, annál is inkább, mert nem fillérekről, hanem milliárdokról van szó. Összesen 42 milliárd forintról, amely majdnem kétszerese a IV. ötéves terv idején lakásépítésre fordított összegnek. A tetemes összeggel a Fővárosi Építőipari Beruházási Vállalat (FŐBER) gazdálkodik. A FŐBER-re hárul a nagy lakótelepek terveztetése és építtetése.

A lehető legrosszabb időpontban láttam hozzá a riport készítéséhez. Június közepétől ugyanis egy kerek hónapig az építőiparban félévi hajrá van. A Fővárosi Építőipari Beruházási Vállalatnál ilyenkor — meg decemberben — van a legnagyobb forgalom. Szüntelenül cseng a telefon, és szép szóval, könyörgéssel vagy indulatos szavakkal kérik, követelik az építők a vadonatúj házak átvételét. A FŐBER vezetőit azonban nem hatja meg sem a könyörgés, sem a fenyegetés. És hiába minden fondorlat, ismeretség, protekció: a FŐBER csak teljesen kész házakat, hiánytalan lakásokat vesz át. Az érvényben levő rendeletek őt is kötelezik: az átvett lakásokat 30 napon belül a lakástulajdonosoknak kell továbbadnia.

Mondják, hogy ilyenkor, az utolsó pillanatokban az építőipar csodákra képes. Megszállnak egy-egy félkész házat és boszorkányos gyorsasággal, egyik napról a másikra teljesen befejezik. A hajrára szükség van idén is. Az építőipar lemaradása ugyanis rekordot ért el. Idén június közepéig csak hat házat adtak át a fővárosban, és egy kivételével valamennyi: tavalyi lemaradás. De még így sem sikerült a tavalyi mulasztást teljesen pótolni, négyszáz lakás még mindig hiányzik a múlt évi terv teljesítéséből. A határidő-csúszás persze „legális", legalábbis az Építési és Városfejlesztési Minisztérium engedélyével történt. A tavaly el nem készült lakások az idei tervben szerepelnek.

Próbáljuk meg a határidő-csúszások okait felderíteni!

Gyakran már az első kapavágás akadályokba ütközik, mert az építők nem kapják meg időben a területet. Budapesten ugyanis minden 100 új lakásból 30 — szanált lakás helyére épül. A területet azonban addig nem tudják átadni, amíg a lebontásra ítélt házakban emberek élnek. A bontást csak akkor kezdhetik, ha elkészültek és beköltözhetőek az új lakások. De az új lakások átadása késik, mert az építési területet nem kapták meg kellő időben az építők. Nem tudom, lehet-e ezt az ördögi kört követni, amelyből látszólag nincs kiút. Következménye pedig az, hogy nemcsak idén és jövőre, hanem évekre előre garantálva van a határidő-csúszás.

És valóban nincs kiút? Az egyik tábor — a beruházó — szerint gyorsítani kellene az építkezések ütemét. A másik tábor a szanálást sürgeti. De az is enyhítene például a gondokon, ha az érvényben levő szabályokat — miszerint a szanált területekről a lakókat lehetőleg a környéken épülő új házakba kell költöztetni — sem a lakók, sem a hatóságok nem kezelnék mereven.

Maradjunk továbbra is az alapkérdésnél, az építési terület biztosításnál. Érdemes a közművesítés nehézségeivel is foglalkozni, hiszen számos esetben emiatt késik a lakások átadása. A szakértők szerint egy lakótelep közművesítése, csatornázása, villanyhálózattal való ellátása — úgyszólván gyerekjáték. A gondok csak azután jelentkeznek, pontosan akkor, amikor a lakótelep közművét az alapközműbe kell csatlakoztatni. A régi vezetékek, transzformátorállomások, a főcsatornák nem bírják a lakótelepről várható terheléseket.

Így kicsit későn derül ki, hogy régi városrészekben főközlekedési utakat kell lezárni, felbontani, a közműveket átépíteni ahhoz, hogy az új városrész közművesítésének műszaki feltételeit megteremtsék. A megoldás az ésszerűbb tervezés lenne. Az országos Vízügyi Hivatallal, a KPM Mélyépítő Vállalatával és valamennyi közművesítésre hivatott vállalattal együttműködve kellene a terveket — hosszú távon is — megálmodni.

Lépjünk most tovább. Ha lassan is — épül már a lakótelep. Nézzünk csak alaposan körül. A csatatérre emlékeztető, feldúlt munkaterületen általában egyidejűleg négy-öt, sőt ennél több vállalat dolgozik. Azaz, jó lenne, ha dolgozna. De ehelyett az egyik vár a másikra, a másik az egyikre. Az egyik adja a másiknak a mun-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Buza Barna

1980 FEB 10

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

szobrászművész

1021

A mezőhegyesi Zalka Máté Szakmunkásképző Intézetben rövidesen felállítják az intézet névadójának szobrát, amelyet a megyénkből elszármazott Buza Barna szobrászművész készített. Képünkön a művész és a zsüri által elfogadott szobor agyagmodellje

tik. A fejlesz
ból kiemelt
kintjük a Kö
Fehér-, a Fek
Köröst, s mi
ötéves tervbe
leten jelentős
hajtottunk vé
lesztéseket te
következő ter

— Ez szá
lent?

— Számokb
hogy ebben a tervciklusban megközelítőleg 250 millió forintot fordítottunk a Körösök védelmi műveinek kiépítésére, a védelmi osztagtelepek és a védelmi felszerelések kiegészítésére.

— Szeretném kiemelni: ebben a térségben, miután az árvízvédelmi műveket a kellő szintre még nem építettük ki, ezért egy olyan megoldáshoz folyamodtunk, hogy szükségtározókat jelöltünk ki. Adandó esetben ezeket a szükségtározókat felhasználjuk, s ezekkel vesszük le azokat az árvizes hullámokat, amelyek esetleges töltésátszakadáshoz vezethetnek. Ez azt jelenti: olyan tartalék van a kezünkben, amely az ittlevő, de még ki nem épített töltéseknél a biztonelmi rendszereket a meliorációs munkákkal párhuzamosan építsük ki, figyelembevéve a belterületek belvízelvezetési gondjait is. A kiépítéseknél minden évben egy-egy súlypontot képezünk, a VI. ötéves tervben a Száraz-ér és térségének teljes kiépítését kívánjuk így megvalósítani.

— Ez mit jelent?

— Tulajdonképpen a csatornának a vízelvezető-képességét a vízhozamoknak megfelelően, fokozatosan bővítve építjük ki, szükségszerűen közbeiktatva olyan szivattyútelepeket, amelyek ezeket a belvizeket keletkezésének idejében, a vele együtt-

Barna Búza, fakobrászművész

Tamás Tényes: Wooden sculptures at the Csontváry Gallery.

Daily News, 1979. aug. 12.

"Fright" by Barna Búza. Walnut

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-725

1979 AUG 15

PESTI MŰSOR

Buza, Bajna, szobrászatművész

1021

Faszobrászat 1979

A Képcsarnok Vállalatnál már hagyományossá vált a kollektív kiállítások megrendezése. A grafika és az érem után, most a *mai magyar faszobrászat* válogatott anyagából állították össze a kiállítást a *Csontváry Teremben*, mely minden bizonnyal felkelti majd a nagyközönség érdeklődését.

Húsz kiállító művész *Bányai József, Fencsik István, Buza Barna, Dabóczi Mihály, Gömbös László, Incze Judit, Kiss Sándor, Cs. Kovács László, Kő Pál, Lóránt Zsuzsa, Sz. Nagy Mária, ifj. Pál Mihály, Rajki László, Szabó Gábor, ifj. Szabó István, Szabó Iván, Szabolcs Péter, Szervátius Tibor, Szőllőssy Enikő, Záhorzik Nándor* alkotásai reprezentálják a fával is foglalkozó szobrászok együttesét.

A kiállításon szereplő szobrok között találunk több figurális művet és dekoratív térplasztikákat is. Anyaguk változatos, a tiszafától a cirbolyafenyőig, több fafajta megtalálható.

A tárlaton látható alkotások elkötelezett művészek munkái, témájukban, formavilágukban és magában a fában új szépségeket tárnak fel előttünk, hogy színesebbé, gazdagabbá tegyék emberi világunkat.

A kiállítás azt is megmutatja, hogy a különböző témákban, azonos anyagban — a fában — hogyan tudják az alkotók kifejezni önmagukat, gondolataikat, érzéseiket.

A kiállítás augusztus 9—23-ig tekinthető meg.

(Képünkön: Buza Barna: Temetőben című alkotása.)

P. V.

PM 49

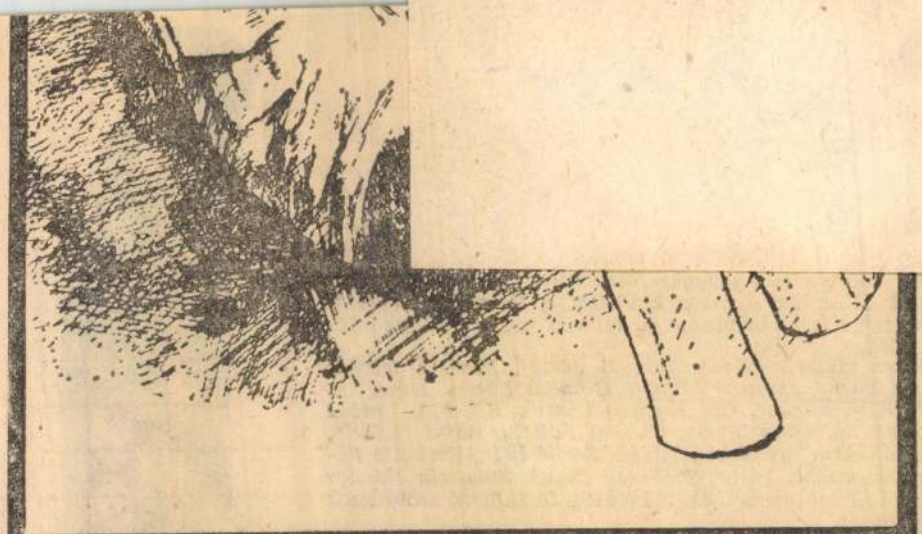

WEEK-END WEEK-END WEEK-END WEEK-END WEEK-END

BUDA-FLAX

SZABADIDŐ ÖLTÖZÉK

Ing, nadrág, szoknya anyagát
a homokszín árnyalataiban gyártja
a **Lenfonó- és Szövőipari Vállalat.**

BUZA BARNA 1

AZ ESZTERGOMI VÁRMÚZEUM a nyári szezon vége felé is nagy hazai, illetve külföldi turistaforgalmat bonyolít le. Itt láthatja jelenleg a közönség *Buza Barna* szobrászművész egyéni tárlatát. Ez amolyan kisebbfajta életműkiállításnak is beillik, noha ezt konkrét adatokkal nem igazolhatjuk, mert a tárlatrendezés mind a katalógus műtárgyjegyzékében, mind a tárgyak mellett elhelyezett címkéken mellőzi az évszámok feltüntetését, az egyik oldalon jelzi a szerkesztő, hogy a rendezvényre *a művész pályakezdésének 50. évfordulója* szolgáltatott alkalmat.

BUZA BARNA 2

Az életrajzi adatok között tallózva úgy tűnik, hogy Buza Barna még a harmincas évek végén, római ösztöndíjasként jegyezhette el magát életreszólóan az emberközpontúsággal, meg a klasszikus szépségeszménnyel. És ezek mellett az ideálok mellett — kisebb-nagyobb stílusbeli változtatásokkal — mindmáig ki is tartott. Mindennek eredményeként pályaképe kettős irányú fejlődést mutatott. Egyfelől a némiképp megszépített valóság — azaz a művészi szférába emelt realizmus — *klasszicizáló és részletező modorú* megörökítése volt reá jellemző. Másrészt az, hogy — mértékkel bár — lépést tartott korá-

16

ata

BUZA BARNA 3

vai, *választott alapanyagával és témakörével.* Így aztán eszerint módosult művészi arcéle, formanyelve is. Talán ezért nem olyan markáns, vagy olyan messziről felismerhetően karakteres ez a profil. Buza Barna mert háttérben maradni és kitartani a kisebb méretek, intimebb műfajok mellett, mindig anyagszerűen, türelemmel és hozzáértéssel dolgozva ki azt, amibe éppen belekezdett. Persze, ez nem zárja ki hogy ne próbálkozott volna nagyméretű fali reliefekkel, körszobrokkal. De érzésünk szerint erőssége elsősorban is, *a kisplasztika* valamint *az éremművészet* maradt.

Mostani kiállításán a fő falat

BUZA BARNA 4

három — fából faragott, nagyobb méretű, több alakos — szobor foglalja el. A biblikus ihletésű, de népiesre és maivá stilizált jelenetek jól illenek ebbe a környezetbe, a rusztikus falak közé. Akárcsak a magyar történelem neves vagy névtelen alakjait megörökítő, egyszemélyes kompozíciói (*István király, Honfoglaló, Hajdú*). A sort újabbkori sorsfordulónk karakterfigurái teszik teljesebbé. Ám a mesterség ismerete olykor rutinba vált át, az egyszerűségre való törekvés sematikusra sikerül, s a túlzott részletezés olykor száraz naturalizmust eredményez.

BUZA BARNA

SZÁNDÉKOLTAN KLASSZICIZÁLÓ pózaikban is szépek viszont és atmoszférateremtő erejűek a Széchenyi fürdő számára tervezett terrakotta szobrai, például a *Fésülködő* vagy a *Fürdőző*. S amilyen otthonosan mozog aktjai esetében a női test szépségének tükrözésében, legalább olyan jártas ismerősei, baráti köre lány- és asszonyportréinak érzelemgazdag, karakteres mintázásában. Mivel éveken át a közéletben is tevékenykedett, mint fővárosi tanácstag, és országgyűlési képviselői is, a szobor- vagy éremportrék sorát jeles írók, művészek, neves közéleti személyiségek arcélei folytatják.

BUZA BARNA

A tárlaton — amikor azonos témára készült variációkat láthatunk — lehetőségünk nyílik kisebb összevetésekre is, például a felsőszoknyáját fejére borító parasztasszony *(Esőben)* fémben és fában, különböző méretben megmintázott figurájára, vagy a nemzetközi gyermekév tiszteletére készült féldomborműre és körszoborra (mindkettő fából, az anya és gyermek motívumával). Noha eredeti feliratairól sokminden kiolvasható, mégis hiányoltuk az érmeket, plaketteket összesítő pannóról (vagy mellőle) a címet, dátumot feltüntető címkéket, mellyel a katalógus is adós maradt.

(wagner)

BUZA Barna

HOLLÓS László: Művészkert : 70 éves a Százados uti művésztelep. = Budapest, 1983/7.

12 .p.

Emlékezés a művéstelepre.

BUZA BARNA

MIKES KELEMEN ÚJ SZOBRA

A battonyai Mikes Kelemen gimnázium és mezőgazdasági szakközépiskola tanárai és diákjai az iskola fennállásának 35. évfordulója alkalmából a ballagáskor avatják fel névadójuk mellszobrát. A szobrot Buza Barna szobrászművész pirogránitból alkotta.

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf. 18. sz. 43 old.

SZERZŐD
munkavégzésre irányuló egyéb

mely létrejött egyrészről a MTA Müvészett
u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
A dijazásnál alapulvett munkaköri besor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

ESTI HIRLAP

1965 JUN 2

1021

Hazahozzák Bartók Béla hamvait

A Nemzeti Pantheonban helyezik el

A Fővárosi Tanács népművelési állandó bizottságának elnöke, *Buza Barna*, ma délelőtt tájékoztatta a sajtót a bizottság munkájáról és terveiről. Elmondta: javaslatot terjesztettek az illetékes szervek elé: *alapítsanak fővárosi művészeti aranyérmet*, amelyet a Budapest életében kiemelkedő munkásságú művészeti és kulturális területen működő képzőművészek, írók, újságírók, grafikusok kapnának. Ugyancsak tárgyalnak arról, hogy *Bartók Béla hamvai hazakerüljenek és elhelyezést nyerjenek a Nemzeti Pantheonban.*

A távlati tervek között szerepel egy planetárium felállítása. Javaslatot terjesztett elő az állandó bizottság, hogy a Vigadó mögött felépítésre kerülő irodaház emeletén *kiállítási helyiséget* rendezzenek be az egykori Nemzeti Szalon pótlására. Ezt a javaslatot a Fővárosi Tanács már elfogadta, s az irodaház terveit ennek megfelelően készítik el.

m)
Mátra 3-án f4, h6, 8.
KILENCES KÖRTEREM (m)
Zrínyi f3, f11, f1.
KOMÉDIA A KILINCCSEL (mb, csehszl)
Jókai 7—9, f6, 8.
KÁR A BENZINÉRT (m)
Rátkai 4—6, f6, 8, ünnep n4-kor is.
KÖRHINTA (m)
Tündér 7—9, n6, h8,
Csillaghegyi Lenáru 6-án n6, f8.
KÜLÖNÖS HAJOTÖRÖTTEK
Terv 4—6, f6, 8, ünnep 3-kor is,
LIMONÁDÉ JOE (szín. csehszl)
Rákóczi 3—6, f4, h6, 8,
Maros 7—9, f6, 8.
MI OLASZOK ÉS A NŐK (mb, ol)
Diadal n4, f6, 8,
Kárpát 3—6, n6, h8, ünnep 3-kor is.
MUHTÁR, HOZZÁM (sz)
Világ 7—9, f6, 8,
Béke XV., 4—6, n6, h8, ünnep 3-kor is.
MOSZKVA—GENOVA (mb. sz)
Ujvilág 3—6, f6, 8, ünnep n4-kor is.
Kelen 7—9, f6, 8.
NE HAGYD MAGAD, PITKIN
Előre n6, h8, ünnep 3-kor is, csüt, szünnap,
Világosság n6, h8, ünnepnap 3-kor is, csüt, szünnap.
NOSZTY FIÚ ESETE TÓTH MARIVAL (m)
Mátra 8-án f4, h6, 8.
NÉGY SZERZETES (szín. mb. ol)
Bocskai 7—9 f6, 8.
NE SIRJ, PÉTER (jug)
Liget 3—6, n6, h8, ünnep 3-kor is.
Rátkai 7—9, f6, 8.
NYOLC ÉS FÉL (ol)***
Tanács h4, 7.
NYUGTALAN NYÁR (jug)
Bányász B, n4, f6, h8.
NYOMORULTAK I—II (mb, szín. NDK—fr—ol)
Rege 4—6, h6, ünnep 3, f7.
ÖZVEGY MENYASSZONYOK
Alkotás n4, f6, 8,
Szabadság 7—9, f6, 8,
A PÁSZTORKIRÁLY (szín. bolg)
Balaton 7—9, h9, 11, n2.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

NÉPSZAVA

1965 JUL 27

1021

SZOCIALISTA EMBEREK

Különleges húzóerő

Ajtónyitásomra huzat támad. Az asztalnál ülő fiatalember mérges szisszenéssel kap a szerteröppenő papírlapok után. Hirtelen mozdulata, mészfehér arca, dióbarna, kialvatlan szemei idegességről árulkodnak. Nem csoda:

— *Holnap lesz a szóbeli érettségim a textilipari technikumban* — mentegetőzik a vendég előtt.

Beck Alfréd, a Lenfonó- és Szövőipari Vállalat budakalászi gyárának szövőművezetője, nehéz napok százait hagyta maga mögött négy év alatt. Háromműszakos munka, két gyerek — a kisebbik a papa szerint »eleven ördög«, akkor született, amikor ő az iskolát kezdte —, s dolgozó felesége mellett tette le az évenkénti vizsgákat, 4,1-es átlagnál sohasem rosszabbul.

— *Presztízskérdés volt ez* — mondja. — *Tizéves fiam színötös tanuló, s mindig vizsgáztat. Már csak ezért is igyekeztem. Pedig... Amikor például éjszakás voltam, reggel hatkor hazaérve, le se feküdtem. Elvittem a kicsit a bölcsődébe, azután bevásároltam, hogy az asszonynak is segítsek, majd délutánig az iskolapadban ültem. S utána még tanulni is kellett.*

Feltétel: az iskolapad

Előrehaladást, közvetlen anyagi előnyt nem jelent az érettségi. Miért tanult mégis? A választ keresve, kerüli a nagy szavakat, inkább arról beszél, *mennyire szereti a textilszakmát.* Meg elmondja, hogy 1945-ben kezdett itt dolgozni, 14 éves fejjel. Édesapja, a téglagyári szíjgyártó, még hadifogságban volt, s amikor hazakerült, kettőjük keresetéből élt a nagy család. Nehezen, mert a háború, majd az infláció alatti »cserepiac« mindent elvitt.

1948-ban váratlan pénzhez jutottak: *a fiú brigádja megnyerte a tömlőszövés országos versenyét*, s minden tag 3000 forint jutalmat kapott. Ebből ruházkodott fel a család. Ő pedig ekkor értette meg, hogy *boldogulást csak a munkájától várhat az ember.*

A további mérföldkövek: segédművezető, elvégzi a művezetői tanfolyamot, majd 1958-ban ki is nevezik. Így jut el a technikum kapujáig. Mélyről induló emberekben rendszerint erősebb az emelkedés, a tudás vágya, s megvan hozzá az akarat is. De ez a tiszteletre méltó vonás önmagában még nemcsak a szocialista emberekre jellemző...

Csakhogy Beck Alfrédban a hajtóerőn kívül bizonyos *»húzóerő«* is dolgozik. Amint feljebb lép egy-egy lépcsőfokkal tudásban, emberségben, emelkedésre buzdítja, segíti társait is. Sokat mondó történeteket emlegetnek erről a gyárban. Bizonyítsanak ezek.

Másodéves technikumi hallgató korában a hozzá beosztott tíz szövő elhatározta, hogy brigádba tömörül. Felkérésükre örömmel vállalta a vezetést, de feltételt szabott: *»Végezze el mindenki a tanfolyamot és tegye le a szakmunkásvizsgát.«*

— *Ellátjuk mi így is a munkánkat* — ellenkeztek a régi, gyakorlott szövők.

— *Ugyan, minek a tanfolyam?*

Ma már nem kérdik. *»Frédi kedvéért«* elvégezték a tanfolyamot, használ viszont *maguk* látják, naponta. Kisebb javítás akad a gépen? Változik a munka, be kell állítani a hengert? Azelőtt emiatt várakozniuk kellett. Ma már ilyesfajta időkiesés nincs, hiszen valamennyien értenek a kisebb gépjavításokhoz, hengercseréhez.

Áldozat valutáért

Volt azonban még egy feltétele a brigádalakításnak. Ahol tíz, különböző környezetben élő, *különféle vérmérsékletű asszony és lány* dolgozik együtt, ott bizony akad civakodás is. A brigádvezető-jelölt ezért idejében kikötötte:

— *Gondolkozzatok el vagy két hétig azon, amit mondok: csak úgy van értelme az egész erőfeszítésnek, ha mindörökre megszűnik a pletyka, veszekedés, s valamennyien önzetlenül segítjük egymást.*

Megfogadták. Azóta nem okoz gondot, ha valamelyik édesanyának váratlanul egy-két nap szabadság kell. A többiek maguk kérik: *»Engedd el, Frédi, nem lesz semmi baj, elvégezzük az ő részét is.«* Ha valaki valamiért »indiszponált«, nehezebben megy a munka, mindjárt akad, aki szó nélkül, természetesen melléáll, segíti. S addig-addig szövődtek az összetartozás szálai — a vezető persze résen volt, hogy ne gubancolódjanak össze, idejében elhárítva az »üzemzavarokat« —, amíg felfigyeltek az új brigádra.

Tavaly történt. Beckék állandóan exportra dolgoznak, nagy szaktudást és fokozott figyelmet igénylő revolvergépeken. Az amerikai, olasz, angol üzletfelek különleges előírásokat szabnak, rendkívül kényesek a minőségre és a határidőre. Emellett gyakran egyik napról a másikra megváltoztatják a rendeléseket. Egy alkalommal ezért a munkaigényesebb lenáruról az egész szövődének hirtelen át kellett állnia pamutgyártmányra. Bár ez könnyebb munka, a határidő mégis veszélyben forgott, mert nagy mennyiségről volt szó, s a munkaerőhiány miatt egy sereg gép állt.

— *Ha négy gép helyett ötöt kezelnénk, két embert kölcsönadhatnánk a hiányzók pótlására* — töprengett a művezető. — *Pamutnál, ideiglenesen meg lehet ezt oldani, hiszen nem kell annyira figyelni a gépeket. Csak persze, jóval több a szaladgálás. Meg aztán — elhagyják-e a megszokottat?*

Először a két »hangadóval« beszélgetett: *Cilarik-néval*, a bizalmival, meg *Liptai Julival.* Az egyéni érdeknél, a többletkeresetnél kezdték, majd oda lyukadtak ki, hogy mit is jelent a tőkéspiac megtartása, meg a valuta az egész országnak. És *néhány nap múlva az egész brigád áttért az öt gépre*, s »kölcsönadhatott« két szövőnőt. Ilyen még nem volt a gyárban! De a példa most már hamar követőkre talált. A rendelést határidőre szállították.

Textilmunkásnők a szobrásznál

Ez volt a tűzpróbája az azóta már szocialista címmel kitüntetett brigádnak, meg a vezetőjének. Úgy is, mint újdonsült műhelybizottsági titkárnak. Ez utóbbi megbízást tanulmányaira hivatkozva, joggal elháríthatta volna, de nem tette. *Ágoston Mihály* szbtitkár örül ennek a legjobban, mert — mint mondja — kitűnő, harcos munkatársat kapott Beck Alfréd személyében, aki már egy év alatt is tekintélyt szerzett a szakszervezetnek, mind a szövődei dolgozók, mind a vezetők előtt.

— *Mindössze csak annyit tettem, hogy a bizalmiak helyzetét iparkodtam megerősíteni* — szabadkozik a műhelytitkár. — *Meg szándékosan bevontam a munkába a »nagyszájú« embereket. Azokat, akik helyes észrevételeiket, kifogásaikat bátran megmondják a vezetőknek is, meg a munkatársuknak is, legyen az a legjobb barátjuk. Úgy érzem, bevált a módszer.*

Közben arra is talált időt, hogy a benne élő sóvárgást a művészetek, a szépség iránt közvetlen munkatársaiban is felkeltse. Egyik nap, csak úgy »mellékesen«, elmesélte a brigádtagoknak, hogy látogatóba készül *Buza Barna* szobrászművészhez, felesége révén rokonához, egy kicsit nézelődni a műtermében. Liptai Juli rögtön lecsapott: *»Jaj, az ilyesmi engem is nagyon érdekelne.«* Az lett a vége, hogy a művészhez az egész brigád kíséretében kopogtatott be a rokon...

A tahitótfalusi, pócsmegyeri, leányfalusi, budakalászi textilmunkásnőket annyira megigézte a művészet levegője, hogy azóta rendszeresen járják a múzeumokat, tárlatokat. A Nemzeti Galériában különösen otthonosak. Jobban várták az érettségi napját, mint maga az érdekelt, hogy mielőbb mehessenek megint ide-oda.

Effajta foglalkozásra persze nem kötelez a művezetői »rang« és hatáskör. De hát Beck Alfréd nemcsak a munka irányítását, a gépek orvoslását tekinti feladatának. Azt is, hogy *vezesse, segítse a rábízott kis közösséget a szocialista emberré válás útján.*

Miklós Dezső

Keddi uozaik

GERGELY MIKLÓS:
A NAP REVÜJE

KEDD,
JÚLIUS 27.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon
O L G A
nevű kedves olvasóinkat.

A nap kérdése:

— A csökkentett árú ébresztőórák hangjára kellemesebb lesz reggel kimászni az ágyból?

Keddi konferansz

Jó reggelt kívánok, kedves olvasóink! Olvasom a Népszavában, hogy csak az ócskaplacon lehet telefonkönyvet kapni, méghozzá jó borsos áron.

1.

— Száz forintot kér a telefonkönyvért? Akkor inkább egy detektívregényt veszek!

— Minek? Ebben is nyomozhat eleget a keresett szám után.

2.

Mi a különbség a telefonkönyv és egy Johann Strauss-album között?

A Strauss-albumban régi jó számok vannak, a telefonkönyvben jó régi számok.

3.

Mi az abszolút stílszerű?

Ha a telefonbetyár nem vászonba kötteti a telefonkönyvét, hanem disznóbőrbe.

4.

Mi a különbség a lottó és a nyilvános fülkék telefonkönyve között?

A lottóban kihúzzák a számokat, a telefonkönyvből kitépik.

5.

— A telefonkönyv fűzve van vagy kötve?

— Fűzve, de hogy kapjon egyet, azt kötve hiszem.

6.

Pali és Bözsike a padon:

— Miért nem jelentkezett tegnap, Pali?

— Olyan nehéz volt megtalálni a számát, hogy inkább Mancival mentem moziba, akinek nincs telefonja.

7.

A pimasz törpe:

— Tudod-e, öcsém, miért nem érdekfeszítő olvasmány a telefonkönyv?

— Nem tudom.

— Mert az ember már tudja a végét, s a vége mindig az, hogy a Tudakozótól kell a számot megkérdezni.

8.

Magánügy:

Az egyetlen könyvem, amit nem kértek eddig kölcsön, a telefonkönyv volt.

Ezekután azt is dugdosnom kell a vendégeim elől.

— Hallotta,

hogy egy belga faluban a tivisztelő fiatalok közé esett egy tehén?

— És csodálkozott, amikor nem kérte fel senki?

Hétvégi csúcsforgalom Hegyeshalomban

Szombat reggeltől vasárnap délelőttig Hegyeshalomban 1650 gépkocsi előtt kellett felnyitni a sorompót és 3000 turista, főleg osztrák, német, francia látogató érkezett. Az autók utánfutói sok motorcsónakot is vontattak. A rajkai határállomáson 2000 személygépkocsival, 100 autóbusszal és 400 motorkerékpárral több mint tízezer csehszlovák vendég lépte át a határt.

— Gabos Gábor zongoraművész a bolgár filharmónia meghívására nyolcnapos vendégszereplésre Bulgáriába utazott.

CSIKÓNEVELÉS — KÖZÖSEN

Tíz termelőszövetkezet ötven csikója közösen legel ebben az évben a Naszályon, a Dunavölgye Tsz két szakemberének gondozása mellett. A veterán biharnagybajomi Dózsa Tsz példáját ebben az évben többen is követték. Hajdúböszörményben hét tsz száz csikóját nevelik együtt és szervezik jövőre Szentpéterúron, Makón és Csabrendeken is az 50—100-as létszámú »csikóóvodákat«. A közös legelőkön féléves koruktól hároméves korukig egész évben együtt nevelkednek a csikók, így kevesebb költséggel, gazdaságosabban lehet gondoskodni az utánpótlásról.

— **A fővárosi tanács oktatási osztályának** statisztikája szerint az elmúlt tanévben Budapesten mintegy 25 ezer középiskolás diák tevékenyedett különböző szakkörökben. Az általános iskolák szakkörei pedig csaknem 42 ezer tagot számláltak.

A HÁROMSZÁZ-NEGYVENHARMADIK

Egy 23 éves francia ifjú a mélybe vetette magát szombaton este az Eiffel-torony első emeletéről és meghalt. A fiatalember a háromszáznegyvenharmadik az Eiffel-torony öngyilkosainak sorában.

— **A Tolna megyei Tejipari Vállalat** több mint 17 ezer kiló Kaskavál juhsajtot készít. Nagy részét Görögországba szállítják.

— **A győri hűtőházban** naponta 80 mázsa zöldbabot tisztítanak. Csemegetökből egy vagonnyit hámoznak mindennap. A zamatos bakonyalji málnából eddig negyven vagonnal raktároztak el.

× **Halálozás.** Drága édesanyám, özv. dr. Schwartz Mártonnné hosszú, súlyos betegség után július 23-án elhunyt. Temetése július 28-án, szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Rákoskeresztúri (Kozma u. 6) temetőben. Gyászolja: leánya, Sötér Edit.

BARTÓK A DUNA-KANYAR NYÁRI EGYETEM PROGRAMJÁBAN

Hétfőn nyílt meg Esztergomban a Duna-kanyar első művészeti nyári egyeteme. A hallgatók Bartók Béla és a huszadik század zenéjével ismerkednek meg a legkiválóbb hazai zenetudósok és esztéták tolmácsolásában. Bartók és kortársai címmel előadást tart Denis Dille, az ismert belga zenetörténész. Az egyetem programja a Bartók-archívum évek óta végzett kutató-, gyűjtőmunkájának a keresztmetszetét adja, a nagy alkotó teljes munkásságával megismerteti a hallgatókat. Az egyetemre az NDK-ból, Lengyelországból, Csehszlovákiából és az USA-ból is jöttek hallgatók. A megnyitó előadáson részt vett Nemeslaki Tivadar, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. Köpeczi Béla, az MSZMP KB kulturális osztályának vezetője, és dr. Vitéz András, az Idegenforgalmi Hivatal vezetője is.

Telt ház a Búbánat-völgyben

Az Esztergomhoz tartozó Búbánat-völgyben, a 11. számú műút mellett új kempingtábor nyílt vasárnap. Az 500 személyes, elsőosztályú tábor már az első nap megtelt.

— **Bors László,** a 70 évvel ezelőtt született és a Tanácsköztársaság vérbefojtása után, 1919. augusztus 22-én, Szombathely közelében kivégzett újságíró emléktábláját megkoszorúzták a soproni KISZ-fiatalok.

— **A hajdúsági strandok** 40 ezer vendéget fogadtak vasárnap. A legtöbben a debreceni nagyerdei strandon és a hajdúszoboszlói gyógyfürdőben lubickoltak.

JELENTKEZZÉK A KÁROSULT!

1965. július 15-én éjszaka szárítás céljából kiterített ágyneműhuzatot és asztalterítőt ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a tolvajt elfogta és kéri a károsultat, hogy holmijainak átvétele végett jelentkezzék a IV. kerületi rendőrkapitányságon, Bp. IV., Árpád út 87, I. 107. alatt.

VIZSGABIZONYÍTVÁNYOK — KÉSZPÉNZÉRT

A váci városi tanács vb ipari osztályának volt előadója, György János évekkel ezelőtt feladatul kapta a tanács által szervezett tanfolyamok ügyeinek lebonyolítását. Felettesei nem számoltatták el az előadót az űrlapokkal, sőt nem egy esetben a vizsgabizottság tagjai előre aláírták a sikeres vizsgát igazoló okmányokat. A tanfolyamok időközben megszűntek és György János, akinél több lebélyegzett bizonyítvány maradt, árusította őket. Akadt, akinek 200, de volt, akinek 1300 forintért adott el egy bizonyítványt. A hamis bizonyítványokat magasabb beosztás elnyerésére, órabérjavításra, kisipari engedély megszerzésére használták fel. György János 33 személytől 24 750 forintot vett fel. Győrön kívül a bizonyítványt vásárlók is bíróság elé kerülnek augusztus elején.

VILLANÓFÉNY

A nagy cipőboltban kétségbeesett, saját verejtékében fürdő, kopaszodó eladó kuporog a kedves vevő előtt. A középkorú nő derékig áll a cipődoboz-halmazban. Az eladó fújtat, mint egy lokomotív.

— Egyszóval maguknál nem létezik harminchetes szandál — mondja a nő és végtelen megvetéssel tekint szét a boltban.

— De hiszen az a harminckilenc és feles szandál jó a kegyed lábára, hölgyem.

— Mi az, hogy harminckilenc! Pláne és még fél! Az én szandálszámom harminchét . . .

— A szandálszáma — motyogja magában az eladó.

— Tessék parancsolni, egy harminchetes, édes kis szandál.

— Na látja. Csak keresni kell egy kicsit — így a nő. — Ez az én számom! Már rajtam is marad.

Fizet és tipeg, kacsázik, csetlik-botlik kifelé. Elöl a lábujja egy ujjnyira, hátul a sarka egy saroknyira van künn a szandálból.

— Negyvenegyes lába van neki — fordul felém az eladó. — Mivel szolgálhatok?

(gy. f.)

»Keki-kini« a Rivierán

Mint ismeretes, a Saint Tropez-i csendőrség harcot indított a nudisták ellen. A közszemérem őrei megnyerték a Riviera háborúját. A meztelenség hívei a csendőrök egyenruhájához hasonló, kékiszínű rövidnadrágot vettek fel, amelyeket a francia humor haladéktalanul »keki-kini« névre keresztelt.

való pótlását. Ha a bíróság e keresetnek helyt ad, kötelezheti a tulajdonost, hogy a bérlőnek a lakbérpótlék fizetéséből [illegible] térítse

kulásáig *táppénzre* jogosultak. Ha azonban a leszerelt hadköteles a társadalombiztosítás szabályai szerint nem jogosult táppénzre, akkor *tápp*-

resőképtelenség esetén naponként a 650 forint egyharmincad része jár. Kórházi ápolás idejére e segély 50 százalékát folyósítják.

(kirendeltség) feladatkörébe tartozik. Mind a táppénzt, mind pedig a táppénzhelyettesítő segélyt a hadkötelesnek erre vonatkozó bejelentése

Búza Barna
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 ÁPR 30
KAZÁN

1021

Az öntő, Buzi Barna szobrászművész alkotása

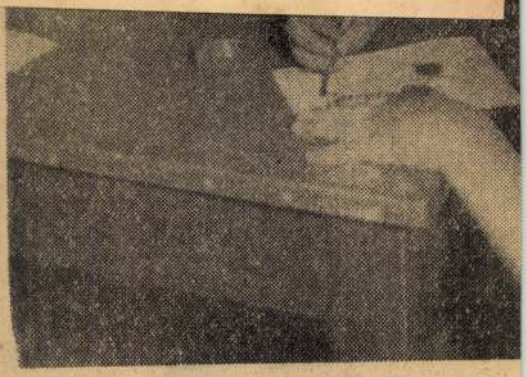

versbe szedett rímek, ének, tánc és muzsika
nepi köszöntőt tegnap délután. Óvodások, kisz
ték az édesanyákat, akiknek virággal, szép sza
kedtek. Majd az óvodások vidám műsora mo
meki hálát: megköszönve az édesanyák sok-s

Éljen népünk kip

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna
MAGYAR NEMZET
1965 JUN 3, 0.

...vietnami nép támogatásához.

Mi épül a Várnegyedben?

A fővárosi tanács vb elé kerül a Budavári Palota és a Várnegyed újjáépítésének ügye

Az I. kerületi tanács állandóan figyelemmel kíséri *a Vár helyreállítását munkálatainak ütemét.* Rövid időközökben jelentést terjesztenek a végrehajtó bizottság elé az újjáépítés állásáról. A legújabb jelentés megállapítja, hogy *a kerületi HKI kezelésében levő 122 várbeli lakóépület közül eddig 67 ház újjáépítése fejeződött be.* A hátralevő 55 épület munkálatainak 1965—66. évekre történő ütemezése megtörtént. Ebben a két esztendőben több mint 48 millió forintot irányoznak elő a Vár lakónegyed házainak újjáépítésére.

Szálloda, iskola, kutatóintézetek

Sajnos, a munkálatok *munkaerő hiánya miatt rendkívüli mértékben lelassultak.* Elég nagy a szervezetlenség is, és ha ezeken a bajokon nem tudnak segíteni, nincs garancia az idei program maradéktalan teljesítésére.

A személyi tulajdonú ingatlanok közül folyik a Tárnok utca 1. és 7. helyreállítása. Hatósági úton kényszertatarozásra kerül a Táncsics Mihály utca 4., a Tárnok utca 20., és a Babits Mihály sétány 7. számú magánépület.

Beszámoltak az üres ingatlanok helyzetéről is. Az OTP a Tóth Árpád sétány 28, 29, 30, az Úri utca 4, 26—28, és 41, valamint a Táncsics Mihály utca 20. szám alatt szándékozik öröklakásokat építeni. Ugyancsak az OTP mutat érdeklődést a Fortuna utca 18. és a Petermann bíró utca 7. számú ingatlanok beépítésére. A Dísz tér 8. szám alatti üres ingatlanon az *Erőmű Tröszt* dolgozói számára emelnek lakóépületet, amelynek építkezése ez év második felében indul meg. A Szentháromság tér 7—8. alatt *a fővárosi tanács beruházásaként létesül majd lakóépület.* Az új épületek földszintjén üzleteket és vendéglátó üzemeket létesítenek.

A *Belkereskedelmi Minisztérium* részére kiutalták a Hess András tér 1. számú — a volt Illetményhivatal — romos épületét, ahol a mellette levő üres telek egyidejű beépítésével *szállodát létesítenek.* Az a terv, hogy a szálloda *1970-ben üzemeljen.* Egyelőre archeológiai feltárás folyik a telken és ez késlelteti a tervezést, valamint az építkezés elkezdését. Az Úri utca 49—53. számú épületek helyreállítása folyik, és *a befejezés után a Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézetei veszik birtokukba.* A Kapisztrán tér felől még egy új épületet is építenek, amely szintén *az Akadémia intézményeit szolgálja.* Ugyancsak az Akadémia állíttatja helyre az Úri utca 62. alatti épületet. A Tárnok utca 9—13. számú romos ingatlanon most fejeződtek be a bontások, jelenleg régészeti feltárást folytatnak az ingatlanon. *A telken 16 tantermes iskola épül,* amely 1967-re kerül átadásra. *Befejeződött a Miklós-torony helyreállítása, amelyet a Budapesti Történeti Múzeum vett át.* A tervek szerint itt kőtárműzeumot létesítenek. Folyik a Magdolna-torony és a romkert helyreállítása is. A Mátyás-templom külső helyreállítása a Mária-kapu restaurálásával és a végleges esőcsatornák bekötésével június 30-ával befejeződik. Ettől kezdve a további munkálatokat a *Fővárosi Műemlék Felügyelőség veszi át.* Még mintegy két évre terjedő munka van hátra. Ugyancsak a Fővárosi Műemlék Felügyelőség folytatja a Várfalak és a Halászbástya helyreállítását, amelyet a jövő év végére szeretnének befejezni.

Művészi alkotások rekonstrukciója

Elkészült a Várnegyedben *a vízhálózat helyreállítása,* míg a csatornahálózat rekonstrukcióját jövő év áprilisáig fejezik be. Gázfejlesztésre a jövő évben 2,5 millió forint van előirányozva. Átfogó tervek készültek *a Várnegyed közvilágításának korszerűsítésére.* A tervek konzultálására felkérték a *Budapesti Műszaki Egyetemet és a Magyar Építőművészek Szövetségét.* Az értékesebb műemlékek díszkivilágítást kapnak. A későbbi évekre marad a várlejtők parkjainak helyreállítása, a lakónegyed utcáinak, tereinek rekonstrukciója. *Buza* Barna szobrászművész dolgozik a Szentháromság-szobor helyreállításán. Egyébként a Szentháromság tér átrendezésére is terveket készítenek. A jövő év végéig kellene megépíteni a Clark Ádám tértől kiinduló, úgynevezett *keleti felvezető utat.*

Programban szerepel még ebben az évben *Babits Mihály és Tóth Árpád emléktábláinak elhelyezése,* a Szent György téri huszárszobor és a Bécsikapun levő és mellette elhelyezett képzőművészeti alkotások rekonstruálása.

Mikorra készül el a palota?

Jelentést tettek a *Budavári Palota rekonstrukciójának helyzetéről is. A teljes befejezést 1969. év végére tervezték, azonban már most lemaradás jelentkezik a terveljesítés vonalán.* A megoldás érdekében *alternatív javaslatokat dolgoztak ki,* amely szerint a Palota helyreállításának befejezése néhány évvel kitolódna. *Foglalkoztak a sikló problémájával is.* A hatóságok véleménye szerint helytörténeti és ipari műemlékvédelmi szempontból kívánatos a sikló helyreállítása.

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága legközelebbi ülésének *napirendjére tűzte a Várnegyed és a Budavári Várpalota újjáépítésének állásáról szóló beszámolót,* úgy, hogy az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának vitája tulajdonképpen ennek a tárgyalásnak az *előkészítését szolgálta.*

Gárdonyi Jenő

Népkoztár… nisztériumának vezet… tárgyalások során érté… két ország építő- és épí… iparának eddigi eredm… meghatározták az 1966… szaki—tudományos e… kődés témáit.

— A skót szaks… kongresszus főtanácsá… gyarországon tartózk… döttsége kedden látogatást tett Brutyó Jánosnál, a SZOT elnökénél. A küldöttség kéthetes itt-tartózkodása során ipari és mezőgazdasági üzemeket, szociális, kulturális intézményeket látogatott meg, ezen kívül eszmecserét folytatott szakszervezeti kérdésekről és a skót—magyar szakszervezeti kapcsolatok további fejlesztéséről magyar szakszervezeti vezetőkkel.

— A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa kedden ülést tartott. Megvitatta az alapszervi választások tapasztalatait és jóváhagyta a tanács második félévi munkatervét. Második napirendként tájékoztatták a tanácsot a SZOT 1965. június 4-i üléséről, illetve az abból adódó budapesti feladatokról.

— A Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának küldöttsége a SZOT meghívására hazánkba érkezett. A delegáció a társadalombiztosítási kérdéseket tanulmányozza.

— Mezőgazdasági szakfilmszemináriumot rendeznek a Lipcse—Markkleebergben megnyílt mezőgazdasági kiállítással párhuzamosan. A szemináriumon a KGST-országok legújabb mezőgazdasági oktató, népszerű tudományos, illetve ismeretterjesztő filmjeit mutatják be. A június 30—július 3-ig tartó filmbemutatóra a Földművelésügyi Minisztérium öt nagysikerű kisfilmet küldött.

— Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ kölcsönzési szolgálata július 18-tól augusztus 1-ig naponta 10—18 óráig, szombaton 10—14 óráig tart nyitva. Ebben az időszakban az olvasóterem és a szabadalmi tár zárva lesz. A könyvtár júliusban és augusztusban vasárnap zárva tart.

— A pécsi balettegyüttes kedden hazaérkezett nagy sikerű romániai vendégszerepléséről.

— A MALÉV nemrégen indította meg Budapest—Kijev közötti közvetlen légijáratát. A szombatonként közlekedő légijárattal az Aeroflot és az Inturist 15 tagú delegációja érkezett hazánkba. A szovjet légügyi és idegenforgalmi szakemberek, az ukrán sajtó képviselői ellátogattak a Balatonhoz, s megismerkedtek a főváros nevezetességeivel. A küldöttség kedden utazott el hazánkból.

— Holland turistacsoport érkezett kedden Debrecenbe. A vendégek megismerkedtek a város nevezetességeivel, s ellátogattak a Hortobágyra is.

— 1650 tonnás tengeri teherhajót szállít Svédországba jövőre a Nikex Külkereskedelmi Vállalat a Sören Petterson svéd hajótulajdonossal kötött megállapodás alapján.

— Az idei első orgonahangversenyt kedden este tartották meg a tihanyi apátsági templomban. Pécsi Sebestyén Bach-, C. Franck-, Cooper-műveket adott elő. A koncerten közreműködött Werner Mária.

A nappali felmelegedés kissé fokozódik

Várható időjárás szerda estig: Főként nappali felhőképződés, legfeljebb néhány helyen előforduló átfutó esővel, vagy zivatarral. Mérsékelt szél.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet: 23—28 fok között.

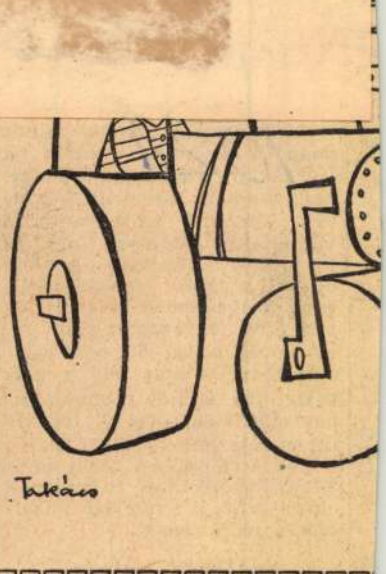

— MAGYARORSZÁG KERÜLT AZ ELSŐ HELYRE a Szófiában most befejeződött nemzetközi fodrászversenyen, csapatbajnokságban. A második és a harmadik helyen Lengyelország, illetve Románia végzett. A hazai csapat a negyedik helyre került. A győzteseknek átnyújtották Szófia város, valamint a Béke és Barátság vándorserlegét.

— A LENIN KÖRÚT MARX TÉR—NOVEMBER 7. TÉR közötti szakaszának Belváros felé eső oldala ma éjjel elkészül és csütörtökön hajnali négy órakor megindulhat rajta a forgalom. A Margit-hídtól a Boráros tér felé csütörtökön üzemkezdettől ismét az eredeti útvonalán jár a 12-es és 12/a jelzésű autóbusz.

— Magyarországi utazással jutalmazták a Bolgár Néphadsereg Hadtörténeti Intézete nyomolvasó versenyének legjobbjait. A 44 bolgár úttörő most azt az utat járja be, amelyet 1944—45-ben a felszabadító harcok során az első bolgár hadsereg hazánkban megtett.

— JOHNSON ELNÖK avatta fel hétfőn a Hajnali madár amerikai mesterséges hold segítségével létesített rádiótelefon-összeköttetést az európai fővárosok és az Egyesült Államok között. Az elnök az űrkutatásban nemzetközi együttműködésre hívott fel.

— A SZABADSÁG STRANDFÜRDŐ július 1-től, csütörtöktől kezdve ismét a közönség rendelkezésére áll.

— Megnyílt a Gagarinról elnevezett nyári napközis úttörőtábor kedden a dunaújvárosi úttörővárosban. Dunaújváros valamennyi iskolájából 300 úttörő vesz majd részt a táborozáson.

— SZEMÉLYGÉPKOCSI ÜTÖTTE EL Németh János 58 éves pálfai tsz-tagot a Szilágyi Erzsébet fasorban. Súlyos sérüléssel került kórházba.

— Callus-szimpoziont rendez a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztálya július 5—8. között Debrecenben, Krompecher Istvánnak, az Akadémia levelező tagjának elnöklésével. A csonttörések gyógyításának biológiai és gyakorlati problémáiról folyó tanácskozáson 10 ország szakemberei vesznek részt.

— A televízió szerdai műsora: 18.23: Hírek. 18.30: A Magyar Hirdető műsora. 18.40: TV-bébi. 18.50: Magyar artisták a nagyvilágban. Riportfilm. 19.20: Esti mese. 19.30: TV Híradó. 19.50: Napi jegyzetünk. 19.55: Kisfilm. 20.10: Fiatalok a szerelemre? Magyarul beszélő nyugatnémet film. (18 éven felülieknek!) 21.25: Végzős zeneművészeti főiskolások hangversenye. 22.10: TV Híradó — 2. kiadás.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buna Barna

NÉPSZABADSÁG

1965 SZEP 7

1021

TOVÁBB ÉPÜL A VÁR LAKÓNEGYEDE

A ZÁRT LAKÓTERÜLETEK közül arányaiban talán sehol sem végzett akkora pusztítást Budapesten a háború, mint a Várnegyedben: *1945-ben mindössze két épület volt, amelyen nem hagytak könnyebb-súlyosabb nyomot a harcok.* Az utóbbi tíz esztendőben rohamosan benépesült a várbeli lakónegyed, 230 sérült épületnek már mintegy háromnegyedrésze épült újjá.

Műemlék jellege miatt az egész területet védetté nyilvánították; érthető, hogy a Fővárosi Műemléki Felügyelőség nélkül nem születik olyan intézkedés, amely a Várnegyed életét, fejlődését mozgatja. Legyen az beépítési terv, vagy kereskedelmi célokat szolgáló részletmegoldás, a legkülönbözőbb szervek is kikérik véleményét, javaslatát. Nagy az anyagi felelősség is, hiszen *a lakónegyed hátralevő helyreállítási költsége* — a Várpalotát nem számítva — *körülbelül 400 millió forint.* Ebbe nemcsak a lakóházak helyreállítási költségei és a beépítés, hanem valamennyi kommunális és járulékos beruházás, műemlék-restaurálás is beletartozik.

— Az ezután következő munkák közül előreláthatólag *1966 végéig minden tatarozásra és korszerűsítésre szoruló lakóház új köntöst kap* — mondja *Szanyi József*, a Műemléki Felügyelőség főmérnöke. Erre a célra mintegy 48 millió forint rendelkezésre is áll. A magántulajdonban levő házakat is rendbe hozzák addigra. A munkák zömét azonban rövidesen a foghíjbeépítések alkotják majd; 20 romos, puszta telket számlál a Várnegyed, ezeken összesen *17 épületet emelnek*, a lakóházak többségét OTP-öröklakás akció keretében. A tervek már elkészültek s az építkezések valószínűleg jövőre meg is kezdődnek.

AZ ÚJ LAKÓHÁZAK — szerkezetüket, alaprajzukat, színes homlokzatukat tekintve — a modern építészet jegyeit viselik majd magukon, a lakások is összkomfortot nyújtanak, de az építkezések mégsem „bánthatják" a jellegzetes utcaképet. Az új lakóházak több követelmény figyelembevételével épülnek, általában *kétemeletesek* lesznek, adott párkánymagassággal, és az itt megszokott magas tetővel. A lakások számának növelésére azonban *a magas tetők udvar felé nyíló részeit is beépítik.* Egy-egy lakóház nyolc—huszonhárom családi otthont foglal magába körülbelül. Fűtésüket főleg gázcserépkályhákkal, kisrészt pedig központi kokszkazánokkal kívánják megoldani, számítva arra, hogy idővel könnyen bekapcsolhassák a lakásokat a távfűtési hálózatba.

A beépítések színhelyei: *Fortuna utca, Kapisztrán tér, Úri utca, Dísz tér, Táncsics Mihály utca, Tóth Árpád sétány, Országház utca és Szentháromság utca.*

AZ IDEGENFORGALMI érdeklődéssel és a lakások gyarapodásával lépést tart a kereskedelem, a vendéglátóipar is. *Üzletsor* foglalja majd el a Szentháromság tér 7—8. számú épület egész földszintjét. A Dísz tér 8. számú telek helyén *söröző és bisztró*, a Szentháromság utca 9—11. alatt *étterem* építését tervezik, utóbbi pincéjében *borozót* rendeznek be. Az Országház utca 17-ben oly módon korszerűsítik a jelenlegi kisvendéglőt, hogy az egész épület vendéglátásra legyen alkalmas. Az egykori Illetményhivatal helyén, a Hess András téri romos épületet *szállodának és étteremnek* építik újjá.

Rövidesen befejeződik a Kapisztrán téri Magdolna-torony restaurálása. Falmaradványai a XIII—XV. századból maradtak fenn. A helyszínen talált kőemlékekből múzeumot nyitnak benne, és kilátótorony céljait is szolgálja majd.

Az építkezésekkel fejlődik a közművesítés is. Az ivóvíz-szolgáltató hálózatot már felújították. Hátra van még 800 ezer forint értékű csatornázási munka. Rekonstruálják az eléggé megviselt úttesteket, gyalogjárdákat is; *az utakat, utcákat a környezet hangulatához illően kockakővel burkolják*, erre a célra a Fővárosi Tanács Közlekedési Igazgatósága 17 millió forintot szán. Erre a harmadik ötéves tervben kerül sor. Megoldódott a lakónegyed közvilágításáról folyó vita is. A közlekedési és városrendezési szakemberek dűlőre jutottak abban, hogy a gyenge fényt adó, s ma már nem is pótolható gázlámpák helyett *elektromos világítással* lássák el a Várnegyedet, a fényforrásokat azonban olyan lámpatestek vegyék körül, amelyek esztétikailag alkalmazkodnak a műemlékkörnyezethez.

AMI A VÁRNEGYED helyreállításának többi, nem a lakóterülettel összefüggő feladatát illeti: *a várfalat teljes hosszában folyamatosan tatarozzák*, a Dísz tértől, a Halászbástyán, a Bécsi kapun, a Tóth Árpád sétányon át egész a Fehérvári rondelláig. A *Halászbástyán* a terasz szigetelésén, a főszerkezet, a besüppedt és letöredezett lépcsők helyreállításán dolgoznak, a befejező munkákat jövőre végzik el. Megkezdték a szobrok, emlékművek restaurálását is, az egyik legértékesebb műemléknek, a Szentháromság téri barokk szobornak a figuráit már elszállították *Buza Barna* szobrászművész műtermébe. 1967-ig a *Mátyás-templom* belső falfestését, freskóinak felújítását is elvégzik.

Fekete Gábor

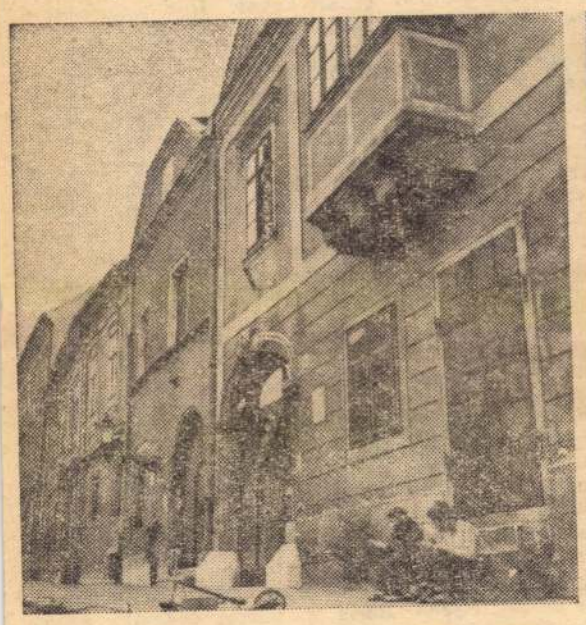

Kép az újjáépített Fortuna utcából, a Várnegyed egyik jellegzetes, hangulatos részletéről.
(Rév Miklós felvételei.)

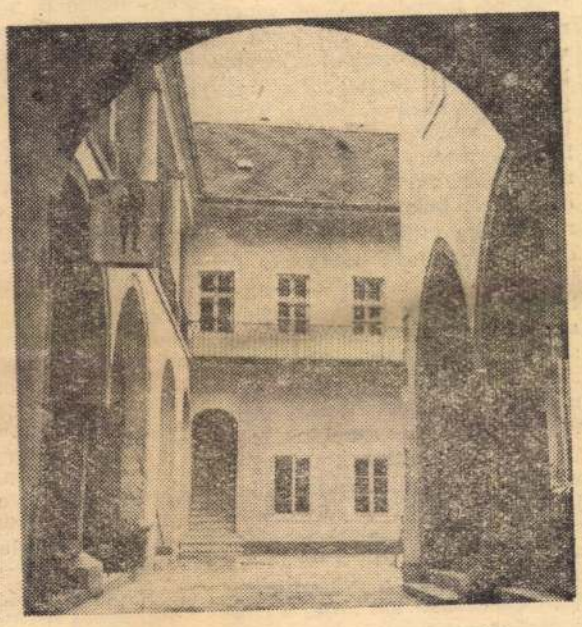

Az Országház utca 2. számú ház udvari homlokzata. A lakóház gótikus árkádsorát a helyreállításkor „szabadították ki".

KÖNYVEKRŐL

MAGAM NYOMÁBAN

Fodor József versei

A kötet címe rendkívül kifejező. Két értelemben is az. Jelzi, hogy újabb állomása egy töretlenül ívelő, önmagához következetes költői pályának, s azt is, hogy közvetlen folytatása azoknak az új mozzanatoknak, amelyek e maradandóság keretében az utóbbi évek során *Fodor József* költészetében felbukkantak. Ez az újdonság mindenekelőtt a derűs színek, az optimista világszemlélet térhódítása és vele együtt — minden bizonnyal belső összefüggésben — a homályosságok kitisztulása. Ma sem könnyen megközelíthető költészet ez, de nehézsége nem a mondanivaló tisztázatlanságaiban, sokat emlegetett (és sokszor alaposan eltúlzott) érthetetlenségében van, hanem tömörségében, sokrétűségében, nyelve súlyos pompájában és gazdagságában, hangja magas szárnyalásában.

Fodor József azok közé a költők közé tartozik, akiknek nem annyira egyes versei ragadnak meg bennünket, hanem az a lírai egyéniség, amely költészetének egészéből, egy-egy kötetéből tárul ki előttünk. Költészetének jelentőségét igazán csak akkor lehet felmérni, ha egybegyűjtve olvassuk verseit. Mint annyi másban, ebben is az Ady-hagyomány folytatója. Változatos műfaji kísérletei, hosszabb, látszatra epikus költeményei közepette is elsődlegesen lírai természet, aki semmiről nem tud úgy szólni, hogy ne önmagáról és önmaga nevében nyilatkozzon meg. Új kötetében két darabja is van az általa régóta kedvelt, hosszabb lélegzetű, első pillantásra elbeszélőnek tűnő műfajnak. Közelebbről megvizsgálva, kiderül, hogy vegytiszta líra mindkettő. A chartres-i katedrális jámbor építője szájából Fodor József művészi hitvallását hallhatjuk *(Az építő énekel)*, s az ő történetfilozófiai gondolatait visszhangozza a világhódító útjának végpontjára ért Nagy Sándor *(Alexandros)*. Ez magyarázza első pillanatra meglepőnek tűnő hódolatát Goethe előtt is *(A Goethe-házban)*. Hiszen lávázó egyéniségénél nagyobb ellentétét a klasszicizáló, hűvösen mértéktartó goethei magatartásnak nehéz is lenne elképzelni. Mégis megtalálja — és itt találja meg — az érintkezési pontot a weimári költőfejedelemmel, miközben életének relikviáit szemléli: a személyiség mindenoldalú kibontakoztatásában, az életmű következetes, munkás építésében.

Két korszak határmezsgyéjén álló költő Fodor József, de nem az, aki elválasztja, hanem az, aki összeköti a két korszakot. Már említettük az Ady-örökséget vele kapcsolatban, de még nem annak legfontosabb elemét, a demokrata forradalmiságot, amelynek továbbvivője és folytatója volt egy olyan korban is, amelyben a magatartás mögül eltűnt a társadalmi bázis. A polgári irodalomba, amely osztályát követve hátat fordított a demokratikus-népfelszabadító eszményeknek, nem illett bele, a szocialista törekvésekkel csak rokonszenvezett, de hozzájuk nem tartozott. Így lett magános csillag a magyar költészet egén, s ez az elszigeteltség, tábortalanság alakította ki sajátos, hermetikus, nehezen hozzáférhető költői modorát is. A megvalósuló szocializmust saját törekvéseinek és vágyainak teljesüléseként magáénak vallja, de anélkül, hogy saját eszmei alapjait megváltoztatná. Eszményei a polgári-demokratikus forradalmár eszményei, és a szocializmust is annak a szemszögéből nézi: elsősorban azt látja, üdvözli és ünnepli benne, amit a polgárság forradalmi korszakának eszményeiből, célkitűzéseiből (melyek a polgári társadalomban a legjobb esetben írott malasztnak maradtak) keresztülvisz, folytat, valóra vált.

A haza és a nagyvilág ügyeivel viaskodó közéleti költészetének ebben van az ereje és jelentősége, de a gyengéje és korlátja is. Attitűdjével arra figyelmeztet, hogy minden, ami a történelemben valóban haladó törekvés, a szocializmusba torkollik és benne nyeri el végső igazolását. Ez a szemlélet ad verseinek oly gyakran nagy világtörténelmi távlatot és történetfilozófiai mélységet. Másfelől azonban az olyan nagy betűvel írott elvont fogalmak, mint Érdek, Szabadság, Jó stb. — amelyek egyben gondolkodásának alapkategóriái — nem alkalmasak arra, hogy konkrétabban és valóságos bonyolultságukban közelítse meg napjaink alapproblémáit. Nagyon plasztikusan tűnik ez ki például a Kennedy meggyilkolásakor írott verséből *(A sors szövedékében)*, amelyben a reális történelmi tragédia helyett a mitizált (és idealizált) jó és az elvont gonoszság, „az orv, vad Érdek" csap össze.

Egy lírikus művének jelentősége elválaszthatatlan attól, hogy milyen jelentős és milyen vonzással bír a költő személyisége. Fodor József költészetének is a belőle kibomló lírai önarckép adja meg az igazi értékét. A haladás erőinek oldalán eltöltött és végigküzdött élet szépsége az alkonyi években is csodálatra méltóan fiatalos életerővel, a világ szépségeire kitárt, szinte korlátlannak tűnő befogadóképességgel, szenvedélyesen hullámzó, gazdag érzelemvilággal párosul benne. Egyik versének címe *(Élet-szerelem)* egész emberi attitűdjének szimbóluma lehetne. *(Szépirodalmi Könyvkiadó.)*

Kis Tamás

Ősszel megnyílik a Magvető Libresszó

(Tudósítónktól.)

Érdekes színfoltja lesz a főváros kulturális életének a *Magvető Libresszó*, melyet a Magvető Könyvkiadó nyit meg október elején a *Könyvklubban* (VI., Liszt Ferenc tér 1.). A Magvető Libresszóban irodalmi műsorokat rendeznek majd a kiadó megjelenő könyveinek anyagából a szerzők, valamint színművészek, zeneművészek közreműködésével. Október 5-én, az idei évad első előadásán például Somogyi Tóth Sándor *Próféta voltál szívem*, Feleki László *Isten veled atomkor*, és Niklai Ádám *Hullámtörő* című kötetét mutatják be a közönségnek. A következő műsort Örsi Ferenc *Három tv-játék* és Jávor Ottó *Vonuljatok ki, chansonok* című műveiből rendezik.

Az előadásokra bérleteket bocsátanak ki, amelyek szeptember 1 és 15 közt válthatók a Magyar Írók Boltjában (VI., Népköztársaság útja 45.) vagy a Magvető Könyvesboltban (XIII., Szent István körút 26.). Egy-egy bérlet ára 50 forint, illetőleg a Versbarátok Köre tagjainak 25 forint. Minden bérlet egyúttal sorsjegy az évadzáró sorsoláson, melyen egy nagyképernyős televízió lesz a főnyeremény.

KULTURÁLIS HÍREK

A BUDAPESTI EGYETEMI KÖNYVTÁR felkészült az új tanévre. A mintegy ezerkétszáz új elsőévest több mint egymillió kötet várja.

*

AZ 1966-I NEMZETKÖZI LISZT—BARTÓK ZONGORAVERSENYRE szeptember 15-ig fogad el jelentkezéseket a zenei versenyek irodája.

*

LENIN-RENDDEL TÜNTETTÉK KI Szofija Giacintova szovjet színésznőt 70. születésnapján.

GONDOLATOK A KÉP

UNIVERSIADE. Ahogy az olimpia idején tudomásul vettük, hogy az egyéb adások óhatatlanul háttérbe szorulnak mellette, most is természetesnek tartjuk, hogy e kis budapesti fiókolimpia, az Universiade eseményeinek közvetítése uralkodott a műsorhéten: elvégre ritkán rendezünk ilyen szintű versenysorozatot. A látottakról szót ejteni szinte fölösleges: az érdeklődést elsősorban az adott küzdelem sportbeli színvonala csigázta fel vagy lohasztotta le, ebben a televíziónak nem lehet sem érdeme, sem mulasztása, az operatőri munka minőségét meg ezúttal igazán dicséret illeti.

Bogarászni inkább a járulékos, de korántsem mellékes tényezők között kellene: élvezetesebbé, fontosabbá tehettek-e volna egy-egy eseményt a közvetítésben közreműködők? Úgy vélem, igen. Egy atlétikai verseny például általában hosszadalmas, az egyes számok között sok holtponttal. A tv-néző elvárja, hogy ezt az időt kitöltsék. Akár úgy, hogy a kamera a versenyzőket „hozza közel" (méltán keltett elismerést a Tamara Press és Bognár Judit közti jelenet bravúros „ellesése"), akár úgy — amire sajnos nem került sor —, hogy egy-egy atlétikai szakembert hívnak fel a mikrofonhoz: értékelje szakmailag a megjelent világnagyságok mozgását, stílusát, beszéljen (ha tud) edzési rendszerükről, vonjon le következtetéseket: egyszóval gyarapítsa a néző ismereteit arról a sportágról, melyben — tisztelet néhány kivételnek — nem brillírozunk túlságosan. De a hasznos időkitöltésnek még sok más módja is van. Például a versenyzőkkel való beszélgetés. Közben is sok érdekeset lehetne megtudni (s talán hasznosítani). Ha jól kérdezünk. A sportuszodai riporter hevenyészett interjúiból viszont vajmi kevés derült ki. Legfeljebb az, hogy a sablonos kérdések gépies feltevése a jogos bosszankodás mellett komikum forrása is lehet. „Elégedett-e helyezésével?" kérdezte — nem is egy aranyérmes *első helyezettől*. Bár dőlte volna meg egy kaján kis ördög valamelyik bajnokot, hogy így válaszolt volna: „Igazság szerint jobban szerettem volna másodiknak beérkezni. Esetleg utolsónak — de nem, az még álomnak is szép. Talán majd legközelebb..."

A SZOBOR laikus szemmel nézve sem furcsa. Világos fogalmazásban készült, indulatosan feszülő vonalai a mezítlábas kubikos alakjába az elszánt tiltakozást, a harckészséget sűrítik. Emlékmű: magatartást szimbolizál s nem konkrét személyt ábrázol. S úgy látszik, ez itt a baj. A szobor vihart kavar. Hódmezővásárhely lakosai Szántó Kovács János alakját, vonásait kérik számon a szobrásztól; kivált a még élő egykori barátok, családtagok, harcostársak. Hiszen az emlékmű Szántó Kovács János nevét viseli. A tiltakozás mögött természetesen több van, mint egyszerű félreértés. A film *(Lelepleztek egy szobrot)* bebizonyítja, hogy némelyeknek azért nem tetszik a mű, mert a figura rongyos és nincs cipője (!), ami — úgymond — szégyent hoz a városra, Szántó Kovácsra és családjára. Eltűnődhetnénk azon, hogy e meglepő kifogáson át e tiltakozók zöme alighanem hajdani rongyossága, kiszolgáltatottsága ellen tiltakozik, mai életszínvonalán röstelli a tegnapi ínséget, amit el akar felejteni, s ezért inkább megszépítően hamisítaná a múltat. De az sem vitás, hogy ismét a művészet és a közönség ellentétének ismerős közegében vagyunk. Pap Gábor és Zsigmondi Boris tiszteletet érdemlő, szívós buzgalommal tapadnak e témához, mely sorozatuk mottója is. Minthogy itt konkrét esetből,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 DEC 18

MAGYAR NEMZET

Buza Barna

Irinyi János szobrát, Buza Barna művét, ma leplezik le a XI. kerületben a Lágymányosi út Műegyetem felőli szakaszán.

Búza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP
1966 FEB 16

1021

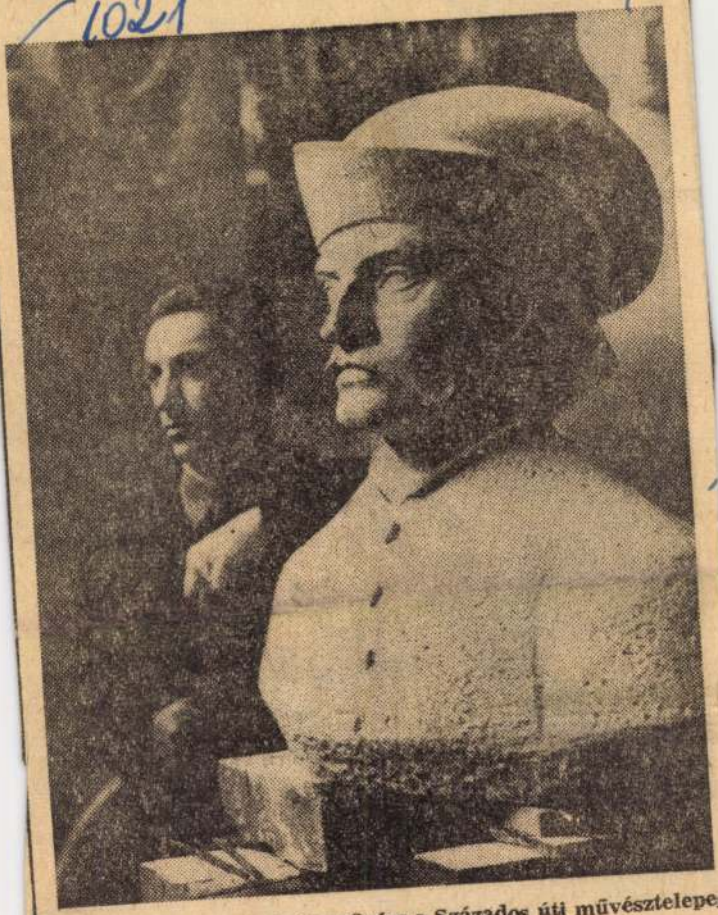

Búza Barna szobrászművész a Százados úti művésztelepen Esze Tamás című új szobrával.

(Selmeczi Tóth János felvétele)

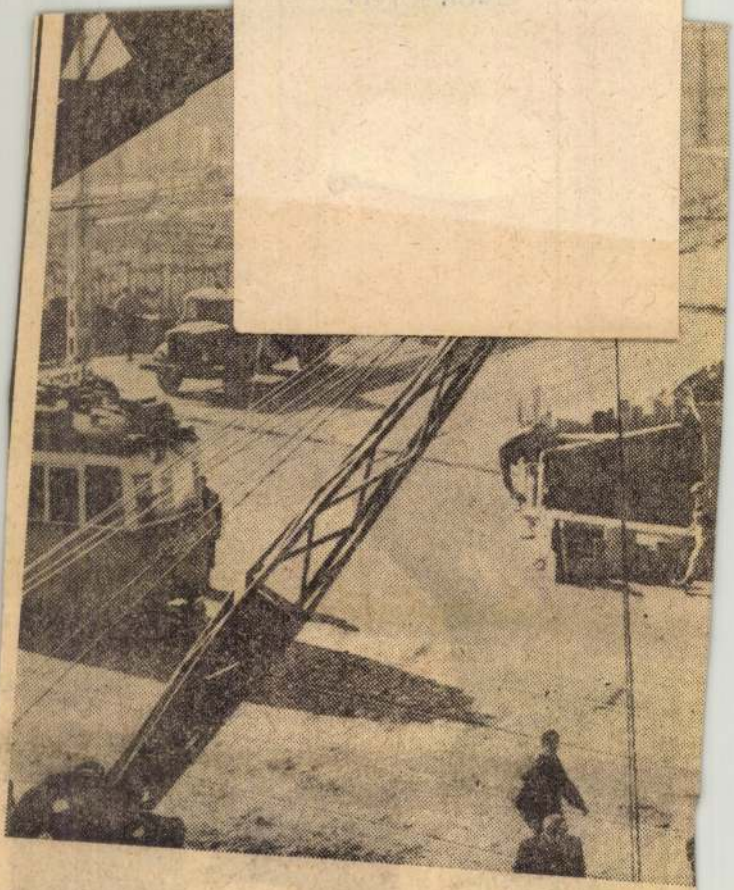

tetőzött a Duna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

MAGYAR NEMZET
1962 NOV 2

A józsefvárosi telefonközpont renovált épületének emeletét a hírközlést jelképező két szimbolikus szobor díszíti. A férfialak alkotója Buza Barna szobrászművész, a női alakot Pándi Kiss János szobrászművész készítette.

#

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

NÉPSZAVA

1962 SZEP 18

1021

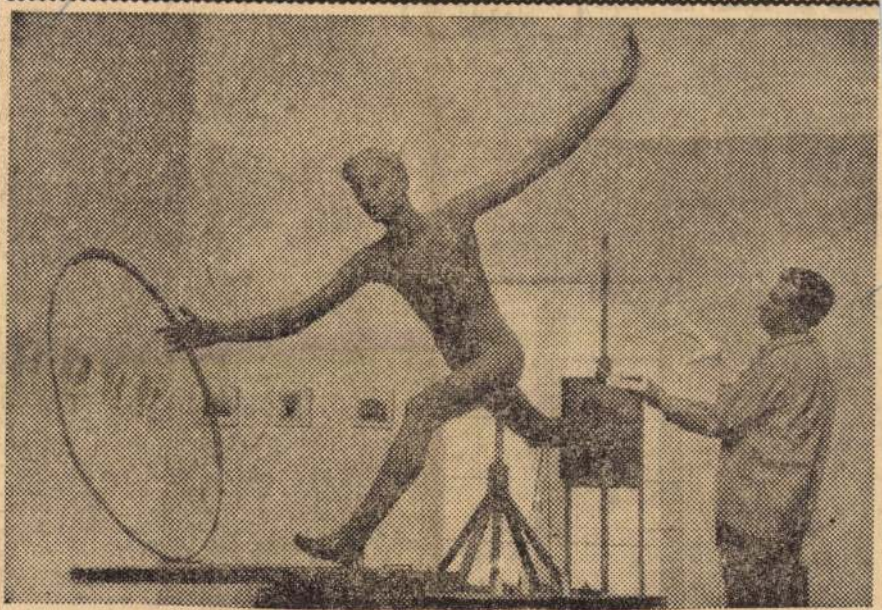

A MŰVÉSZ ÚJ SZOBRÁVAL. Munkásságának 25. éves évfordulóját ünnepelte Buza Barna szobrászművész. Ez alkalomból a Hazafias Népfront VIII. kerületi bizottsága ünnepélyes műteremlátogatást rendezett a Százados úti művésztelepen. A képen a művész most készülő új szobrával: A karikázó gyermekkel, amely a Ferroglobus legényotthona előtt lesz felállítva

(Gyulavári Béla felvétele)

zervező épí-
öt, legalább
gyakorlattal
igyvantaáru-
VIII., Kere-
7.

5, nagy ipari,
mi, mező-
valamint
i gyakorlat-
változtatna.
dapest —
eligére a Fel-
s téri hirde-

képességű,
ssal rendel-
gazdászt és
nökőt kere-
özszolgálat —
eligére a Fel-
s téri hirde-

zatosokat, —
narósokat és
kásokat fel-
— Qualital
ömipari Fel-
Váll. személy-
ály, Bp. X.,
nyi út 24-28.

Vasárugyár
belépésre ke-
beállító laka-
betanított gép-
kat (férfi), —
gatókat, va-
alakozókat. —
és a sze-
osztályon. —
III., Bence u.

zeket keresünk
Lágymá-
hánygyár, XI.

Tizenegy havi részletre, barokk és különleges modern garnitúra, fotelok, székek, kárpitostól. — Baross utca kilencvenkettő.

Modern konyhabútor, epedás heverő, szekrények, asztal, eladó. — Nagymező utca 14. II. lépcső, III. 27.

Olcsó rekamié részletre, jótállással eladó. Aradi utca 11. Kárpitos.

Részletfizetésre rekamiék, fotelok, székek kaphatók. — Javítást vállal kárpitos, József utca 33.

Kárpitozott bútor, fotel, szék eladó, részletfizetésre, kárpitosnál, Baross u. 77.

Fotelágy különlegességek, rekamiék, szelonok, fizetési könnyítéssel, jótállással. — Rákóczi tér 11. Kárpitos.

Rekamiék, fotelok, székek, jótállással, részletfizetésre Szenkovitsnál, Vörösmarty utca 73. sz.

Kevés előleggel, fizetési könnyítéssel készítek rekamiét, fotelt, széket, fotelágyat, szelont. Egyes darabok azonnal vihetők. Kárpitos, Wesselényi huszonegy.

Kétszemélyes »Patenti

JÁRMŰ

Könyvtárással átvesszünk üzemképes 5 tonnás MAVAG 3/5 te. hergépkocsit és 2 db 5 tonnás, vagy 3,5 tonnás pótkocsit. — Kecskeméti Fűpari Vállaat, Kecskemét, Törökfái 159.

Kitűnő állapotban levő generálozott Morris személygépkocsi, sürgősen eladó. Kiskunhalas, Május tér 3. Péli.

Moszkvics 407. kitűnő állapotban eladó. Érdeklődés 150—030 munkaidőben. Megtekinthető: Pécs, Istvánakna 1. Major.

Eladó generálozott oldalkocsis 500-as motor, 5500 Ft-ért. Bp., XVIII. ker., Marx Károly út 27. sz. Festimre.

Berva Moped, bordó, új, garanciális, eladó. Tel. 210-624.

BMW 340-es eladó. — Bp. XVI., Sashalom, Magyarvár u. 5.

Eladó 125-ös Csepel motorkerékpár. Szabó asztalos, Bp. IX., Angyal u. 29.

1101. Skoda Furgon eladó. 410—947.

P—70-es eladó. Ajka. Központi osztályozó

58 éves, iparral és saját házzal rendelkező özvegyasszony keresi, hasonló, becsületes férfi ismeretségét, házasság céljából. Leveleket: »Nehéz megtalálni 42753« jeligére a kaposvári hirdetőbe.

Egyedülálló, jómegjelenésű asszony, megismerkedne 60 körüli, becsületes, józanéletű férfival, házasság céljából. »Intelligens — 100346« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Független, 40-es, lakással, személygépkocsival rendelkező orvos keresi olyan, kb. 30 éves nő ismeretségét, házasság céljából, aki művelt, sportszerető, modern gondolkodású és aki angolul vagy németül beszél. Szándékom mélységesen komoly. »Helénák nem kellenek és megvetem. Erist« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Kellemes megjelenésű, elvált, 32 éves tisztviselőnő, lakással, megismerkedne intelligens, otthonát szerető férfival, kizárólag házasság céljából. »Megtalált élet 136801« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Kisiparos, 37 éves, négyéves kislánnyal,

49 éves elvált ember, 180 cm magas, testi fogyatékossággal, 1860 Ft havi jövedelemmel, elvált vagy özvegyasszony ismeretségét keresi, házasság céljából. Nem iszom, nem dohányzom. »Őszirózsa« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

55 éves szakmunkás megismerkedne házasság céljából, komoly, független, jólelkű nővel, kinek lakása van. »45-től 50 évig 139051« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Két 20 éves leány (barna, kissé molett tisztviselőnő és szőke, karcsú pedagógus), jelentős anyagiakkal, társaság hiányában keresi művelt férfiak ismeretségét, házasság céljából. Csak fényképes levelekre válaszolunk. — Magasak előnyben. »Karácsonyi ejtezgyás 9939« jelig. a Felszabadulás téri hirdetőbe.

61 éves, fiatalos, 1700 nyugdíjjal, 55 év körüli önnyugdíjra jogosuló nő ismeretségét keresi, házasság céljából. »Békés természetű 139204« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

VEGYES

Búza Barna

Búza Barna szobraival

Szocialista MŰVÉSZETÉRT 5

1963 okt.

7. ábra

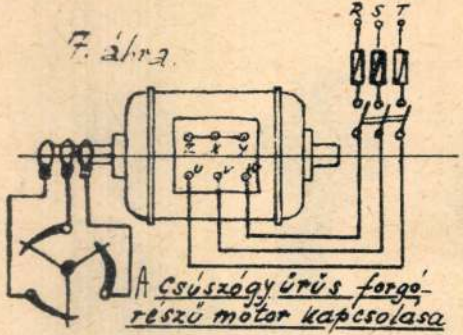

A csúszógyűrűs forgórészű motor kapcsolása

8. ábra

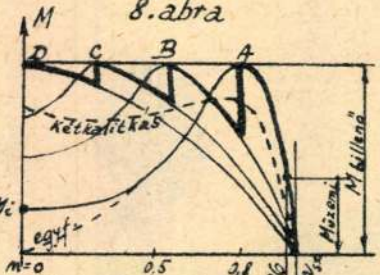

Indukciós motorok nyomaték-görbéi

9. ábra

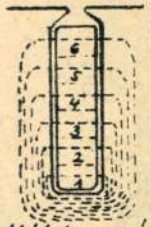

Mélyhornyú forgórész

1

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 183-296, 183-307

1962 JUL 27

ÚTUNK

Buza Barna

1021

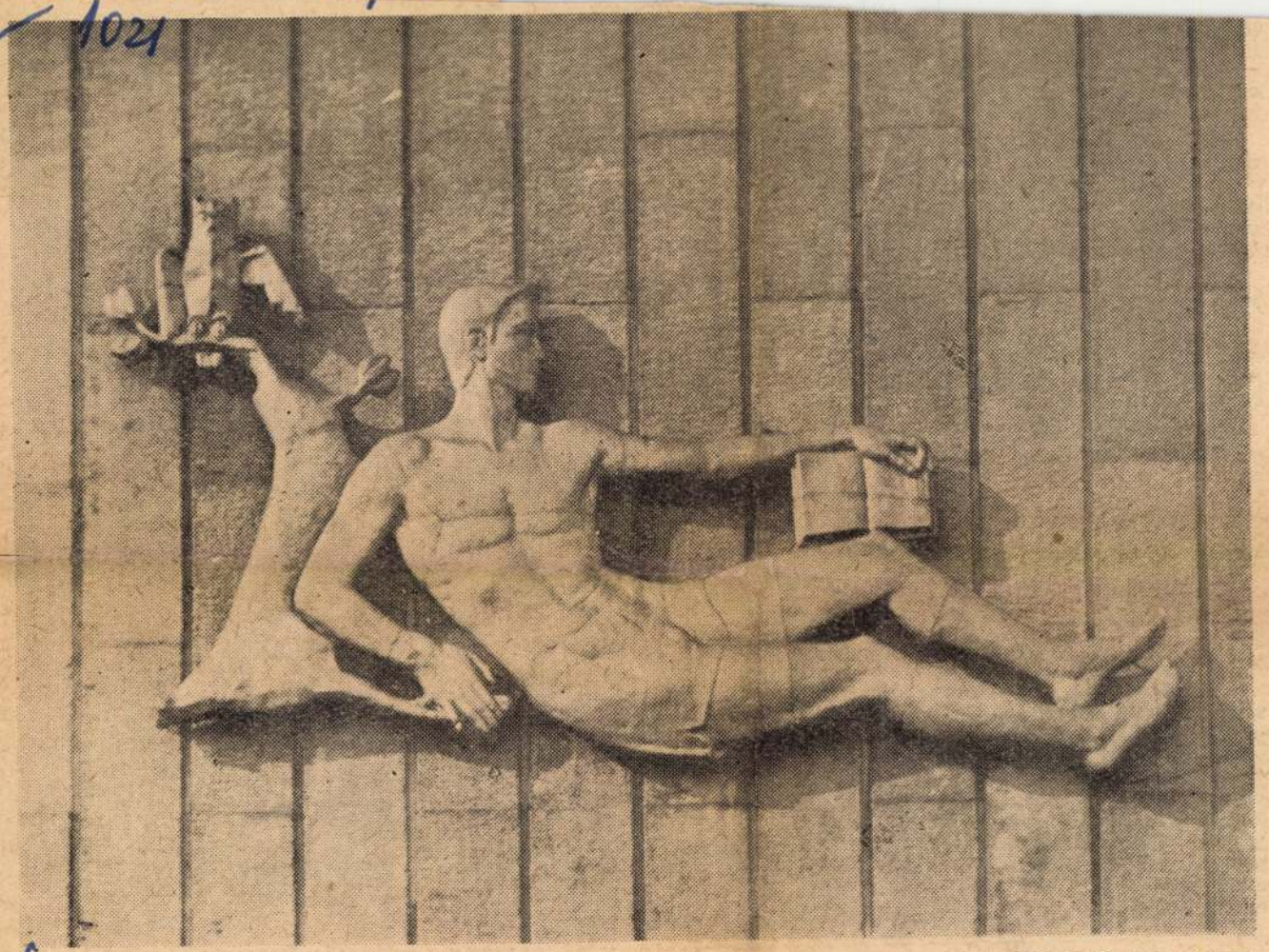

BÚZA BARNA (MNK)

TANULÓ IFJÚ (Alumínium)

pályázó lévén — megválasztották, de mielőtt rábízták volna a nemes tanári hivatással járó teendőket, Mix, az egyetem rektora négyszemközt kívánt beszélgetni vele.

— Mr. Harrison, milyen megszólítást óhajt — professzor vagy doktor? — érdeklődött a rektor, aki állását annak köszönhette, hogy apja Texasban néhány petróleumforrást mondhatott a magáénak.

Sam Harrison fiatal feljebbvalója szemébe nézett, és szárazon felelte:

— Nevezzen aminek akar. A feleségem, aki félévvel ezelőtt faképnél hagyott, többnyire kis idiótának becézett.

— Ennyire jól még nem ismerem — vágta rá nyiltan a rektor, mint rendesen, melléfogott válaszát.

— Nevezzen egyelőre doktornak — mosolygott Sam Harrison, s az ablakon behallatszó madárhangok megfigyelésébe mélyedt.

— Libák! — kiáltott fel hirtelen.

— Téved — tiltakozott a rektor. — Ez a papagájunk. A feleségem éneklését próbálja utánozni.

— Bocsánatot kérek — mormolta zavartan Sam Harrison. — Az ön papagája nagyon felkeltette érdeklődésemet. Sajátságos hangja van. Amint valószínüleg észrevette, én pillanat alatt megállapitom a különbséget a nyelv zenei és logikai-grammatikai szerkezete között. Az ön papagájának a nyelve lelki élmények kifejezője. Már ebben a vonatkozásban is különféleképpen

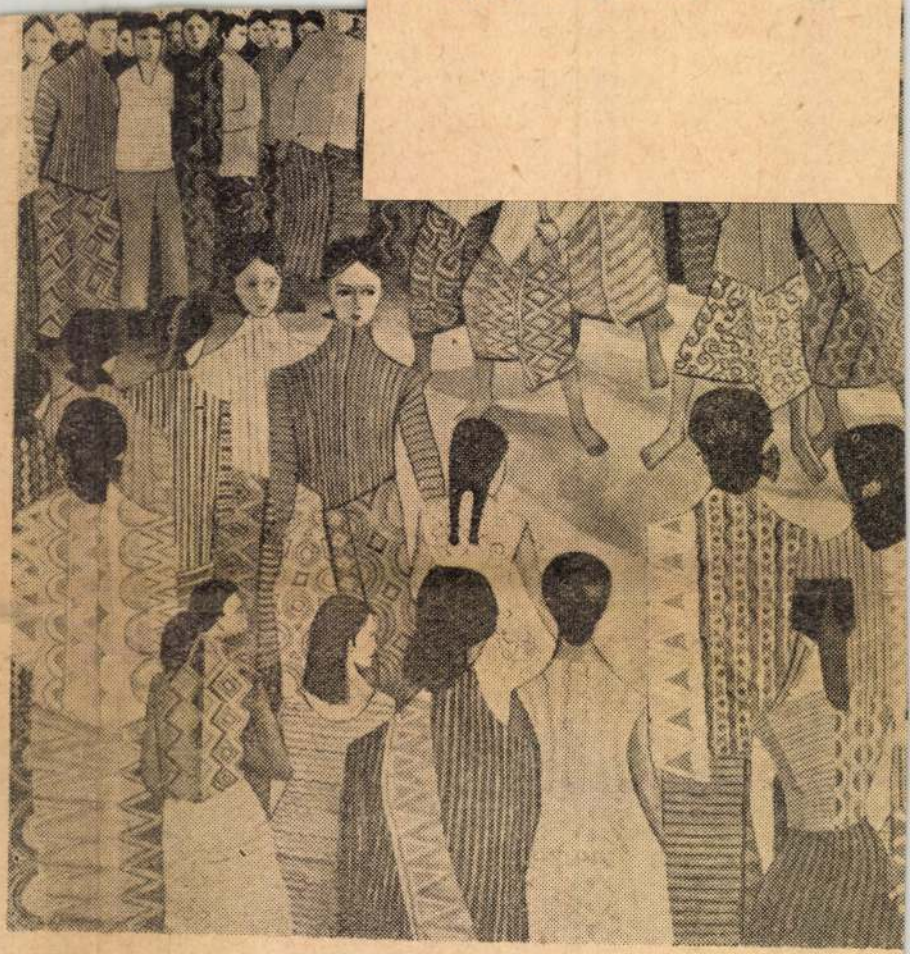

J. SUDIJONO (Indonézia)

Az Utunk évi előfizetési díja 26 lej. Előfizetni lehet a Sajtóelosztó Központ fiókjainál. A SZERKESZTŐSÉG címe:

BUZA BARNA

Lektori vélemény:
Dr. Szentpétery Tibor – Vízy Lászó

Atlaszok, hermák, kariatidák

című könyvéről

Szerzők felkérésére a városvédő bevezető tanulmányáról és Vízy László grafikáiról az alábbi véleményt adom, hangsúlyozva azon élményemet, hogy e téma ilyen szerteágazó és egyszersmind összefogott feldolgozásával még nem találkoztam.

A görög mitológiai alakok és azok római történeti átváltozását, az antik oszloprendeknek vitruviusi eredetét, majd a reneszánsz és a barokk korban a szobroknak az építészetben betöltött tektonikus szerepéről szóló írást különös figyelemmel olvastam és kultúrtörténeti érdeklődéssel tanulmányoztam.

Emlékeimbe idézte az egykori főiskolai tanulmányaim építészettörténeti élményeit az oszloprendekről és az építészetről. Akkor ugyanis még volt ilyen tartalmú művészképzés! Ez az írás is ilyen, ezért előadás formájú ismertetését szeretném kezdeményezni.

Az írás számos érdekes összefüggést tartalmaz. A történelem és a mitológia világában kutatva az építészet tektonikus erőjátékának kérdéséig jut el, amelyben az emberábrázolás különleges szerepét hangsúlyozza. Végképp szakít a modern építészettörténetnek és műelemzésnek az eklektikát (historizmust) elutasító magatartásával és szemléletével. Sőt azokkal ellentétben, éppen az emberábrázolást helyezi a tanulmány középpontjába. E jeles korszak alkotásaihoz méltó történeti és esztétikai értékelést ad. Ez a megállapítás még akkor is helytálló, ha nem mindegyik alkotás és épületszobrászati mű remekmű. Ezért az értékelésnek az egyedi és neves szobrászok alkotásait kiemelő módszere helyes volt.

Az általam szobrászként igen nagyra becsült Fadrusz János, a kolozsvári Mátyás szobor alkotójának atlaszairól (Héraklész, Herkules) szóló megemlékezés, a jelenlegi esztétikailag méltatlan elhelyezés kritikája figyelmeztető és elgondolkoztató... Szabad-e egy későbbi, magát modernnek nevező és más szemléletű kornak, mely az azt megelőző korszakot tagadja, annak értékeihez méltatlanul és értetlenül hozzányúlnia?

A rendkívül alapos és részletes fotódokumentációt bemutató és az azt láttató szöveg a szobrász és a városvédő polgár számára egyaránt élményt nyújt. A budapesti városkép szépségeinek tanulmányozására késztet és egyúttal esztétikai élményt jelent.

Külön értéke a munkának az írást magyarázó-kísérő rajzsorozat. Ennek születését is végigélhettem. Kezdetben a festői hatású, plasztikus ábrázolások, valamint a fotók azonos hangulati hatását kifogásoltam. A mostanra elkészült vonalas ábrák egyszerű, de ihletett és egyszersmind játékos magyarázó értelmezései – úgy gondolom mindenki számára érthető és a téma iránt érdeklődőknek is élményt adó.

A rajzok láttán tisztelt emlékű dr. Gerő László építész barátom remek könyveiben szereplő grafikák jutnak az eszembe. Talán nem véletlen, hogy Császár László építésznek *Az építészek rajzművészete* c. kötetében Gerő László rajzai mellett Vízy László munkája is helyet kapott...

A kézirat többszöri elolvasása, a gazdag grafikai anyag átválogatása alapján, figyelemmel és elismeréssel szólok dr. Szentpétery Tibor fotóművész hatalmas gyűjtő munkájáról és a képanyag mintaszerű rendszerezéséről, összeállításáról.

Az elkészült kézirat egészét, valamint részleteit és összefüggéseit tekintve azt megjelentetésre, kiadásra *javasolom.*

BÚZA BARNABÁS SZOBRÁSZ
MEGJELENT PEST-BUDA-ÓBUDA EGYESÍTÉSÉNEK 125. ÉVFORDULÓJÁNAK ÉVÉBEN

BELVÁROSI LAPOK 1998 jún. 8.

Okta

Kedves volt diákunk!

1998. októberében ünnepli iskolánk fennállásának 40. évfordulóját. Ezt a nagy eseményt szeretnénk méltóképpen megünnepelni.

Tervezzük, hogy egy kiállítás keretén belül áttekintő képet adunk iskolánk múltjáról és jelenéről. Szeretnénk bemutatni a távol- s közelmúlt eseményeit, melyhez tárgyi emlékeket gyűjtünk. Kérjük, hogy ha birtokában van olyan régi fényképeknek, melyek iskolai rendezvényeken, kirándulásokon, táborokban készültek, bocsássa azt egy időre a kiállítás szervezőinek rendelkezésre. Szívesen fogadunk régi emléklapokat, okleveleket, ellenőrzőkönyveket, tankönyveket stb. is. Természetesen kérésére ezeket a tárgyakat a kiállítás bezárásakor visszajuttatjuk Önhöz.

Szeretnénk, ha egy ünnepi műsor keretén belül volt és mai diákok együtt ünnepelnék meg ezt a szép évfordulót. Az ünnepséget várhatóan 1998. október 16-án tartjuk a BM Duna Palotájában (Zrínyi utca). Tervezzük, hogy a műsorban volt diákjaink is fellépnek. Kérjük, hogy ha szeretne – akár nézőként, akár esetleg szereplőként – részt venni ezen a rendezvényen, jelezze azt a szervezőbizottság felé.

Az eseményhez kapcsolódóan diáktalálkozókat is szervezünk, amelyen régi diákjaink beszélnének mai munkájukról. Kérjük, hogy ha olyan hivatása van, amely a gyerekek körében érdeklődésre tarthat számot, és arról szívesen beszélgetne velük, azt is jelezze felénk.

Érdeklődésére és segítségére számítunk. Kérjük, mielőbb jelezze vissza az iskola felé, ha

- kiállítási anyagot tud rendelkezésünkre bocsátani,
- részt kíván venni az ünnepi műsorunkon,
- a munkájáról szívesen beszélgetne a gyerekekkel.

Kérjük, hogy ha régi diáktársaival találkozik, továbbítsa felhívásunkat, hisz szeretnénk minél több kedves volt diákunkkal együtt ünnepelni.

Várjuk jelentkezését az iskolában személyesen, vagy levélben.

Címünk: *Hild József Általános Iskola*
1051 Budapest, Nádor utca 12.

TISZTELETTEL A SZERVEZŐ BIZOTTSÁG NEVÉBEN:
MURÁNYI LÁSZLÓNÉ IGAZGATÓ,
KOCSIS JÁNOSNÉ TANÁR, GÖGGÉNÉ SOMFAI ZSUZSA TANÁR

Idősek, nyugdíjasok figyelmébe!

A Napfény Otthon Alapítvány értesíti az érdeklődőket, hogy most különleges kedvezménnyel költözhetnek be az emelt szintű idősek otthonába, mert kérés esetén lakásukat magas áron átveszi az OTP Ingatlan Rt.: Ön azonnal beköltözhet az emelt szintű Otthon apartmanjába, lakását, vagy házát az OTP Ingatlan Rt. ezután értékesíti, a fennmaradó összeget Önnek rendelkezésére bocsátja.

Jelentkezés: Napfény Otthon Alapítvány: 1083. Budapest, Illés u. 38. Telefon: 314-65-16 vagy 314-65-17 – személyesen, ahol az otthon bemutatása, az apartman kiválasztása és lekötése történik. Ezután intézi kívánságra teljeskörűen ingatlanügyét a partner OTP Ingatlan Rt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

Buzi Barnabás

ÉLET ÉS IRODALOM

1967 NOV 29

610

Buzi Barnabás monumentális ihletésű Kuruc lovasát nemrég szállították az öntödébe. Évtizedes tapasztalatait ötvözte művébe Buzi Barnabás. A ló és lovas ábrázolás pályakezdő évei óta foglalkoztatja; Szent László lovasszobrával aranyérmet nyert a Velencei Biennálé 1942-es kiállításán. Kuruc lovasát a kazincbarcikai Iskola téren állítják fel — a tervek szerint jövő év tavaszán. A téralakítás munkáját Schall József építőművésszel közösen végezte az alkotó

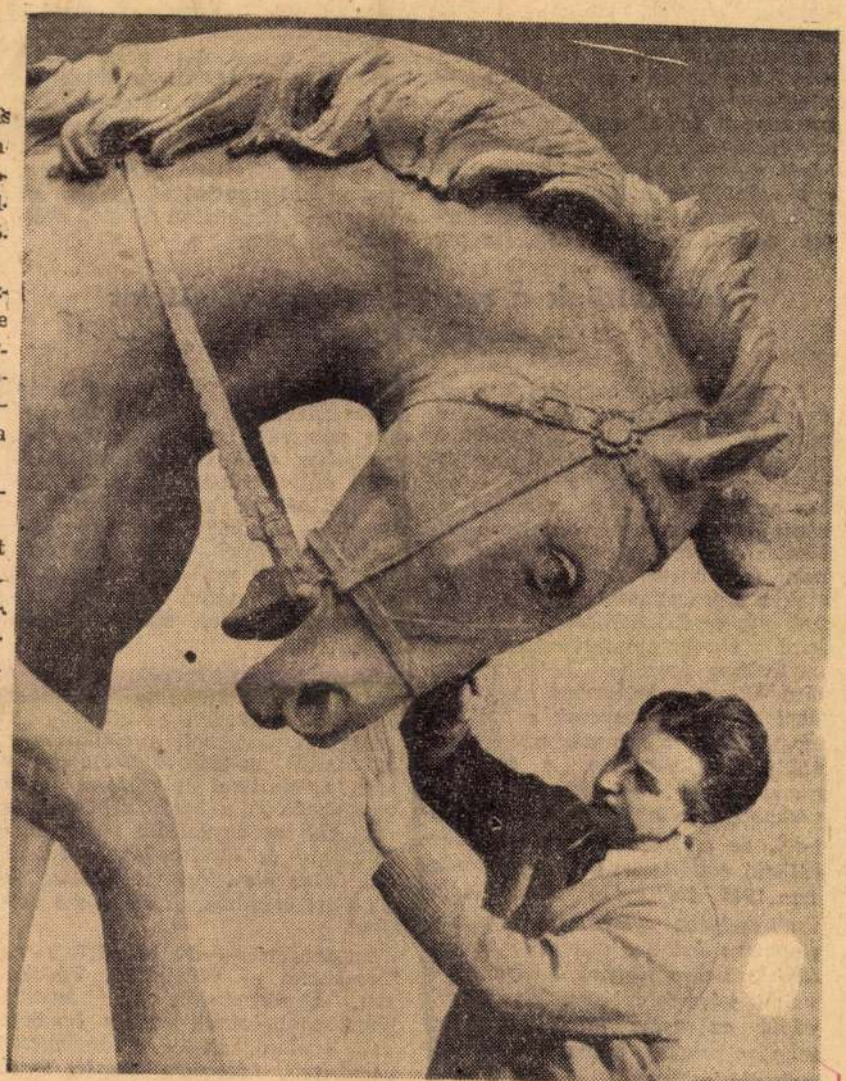

azokról beszélek, akik abban az időszakban aktívak voltak). Iróink hangja — noha az akkori évek propagandájának „érzéketlensége" bizonyos mértékben megbénította — mindazonáltal a lehető legélénkebben zengett és hallgatták is. *Azokban az években számos irodalmi mű körül széles körben őszinte nyilvános érdeklődés alakult ki, sőt mi több, éppen abban az időben nyertek nálunk az irodalmi kérdések*

„A bátorság zás megdrág
nak parad
csak színleg
korlátozása
get is. Az
vítése, teljes
telezte, hogy
Ez a kon
egyetlen alternatívája csakis az anarchia, a társadalmi kötelék széjjelhullása lehet.

Mit tettünk a szocializmusba vetett hit megőrzéséért?

A XX. kongresszus utáni helyzet, éppen Lengyelországban inkább, mint bárhol másutt mindenkitől, akinek a közéletben valami elvégezni, vagy mondanivalója volt — tehát az íróktól is — nemcsak bátorságot követelt, hanem egészen kivételes értelmet, megfontoltságot és belső fegyelmezettséget is. Ez az időszak a legalkalmasabb volt a könnyű népszerűséghajhászásra, a szellemi akrobatamutatványokra, a „nyilvános átvedlés" hatásvadászatára. Hiszen a lejátszódó nagy politikai válságnak nemcsak a politikai megoldásról, a kormányrúd bátor átállításáról volt szó. *A játékban szerepelt egy hasonlíthatatlanul finomabb, igen könnyen összeroncsolható, de annál nehezebben regenerálható matéria is: a Lengyelországban 1945 óta épülő minden dolog értékességébe vetett hitnek, a szocializmus építése, mégpedig nemzetünk számára történő építése történelmi jelentőségébe vetett hitnek, végül az egész szocialista tábor megbonthatatlanságába vetett hitnek élő szövete.*

Ezt a hitet az évek hosszú során át veszedelmesen aláásta a hatalom és a nemzet, a párt és a tömegek egymáshoz való viszonyában elkövetett súlyos hibák rendszere. Ezt a hitet nálunk meggyengítették a mi saját „honi" hiányosságaink, ügyefogyottságunk, tévelygéseink, különösképpen gazdasági téren, nem is szólva az e téren mutatkozó különös nehézségeink minden objektív okáról.

Ez a hit, a tömegek, különösen pedig a munkásosztály tudatában naponta tusakodott az ellenség „az uszály" suttogásával, a cinikusok és kétszínűek gúnyolódó tréfáival, a múlt sérelmeivel és gátlásaival, de mindenekelőtt a hétköznapi nyomorúsággal, az egyéni lét terheivel, a fáradtság és türelmetlenség érzetével és az életszínvonal javítása terén elért eredmények elenyésző voltával.

Tusakodott — de beszéljünk világosabban — védekezett. Védekezett, mindenekelőtt munkásosztályunk többségének osztály ösztönével. *S alapjában — eredményesen védekezett. Megvédte magát. Bizo-*

hoz, az idegen tő
Ahhoz a rendszer
még ma is a sz
valahányszor a „
zés" falánkságát
Lengyelországhoz
nálja a földreform
lamosítását? A „
GYOSZ), a nyom
násbirtokok és a
fölösleges kéz ren
nusok és plébáno
gához amely kö
szomszédjával kut
ságban volt, vagy
resztény-demokrat
hitlerista táborno
Wroclaw és Szcze
gyelországhoz?

Harmadik n
het. A tegnapho
runk visszatérni
arra, hogy mi
gunk szemére.
cialista volta
„államérdek", se
zet" kérdése, jó
hajlandók így
gyelországban a
nemzeti fejlődés
munkra és együtt
lyet nehéznek u
nek és szépnek
országban a szoc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPAKARAT

Buzi Barnabás

1957 AUG 23

610

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP kőszobrász műhelyében. Augusztus végére elkészül a hatvani pályaudvar épületét díszítő dombormű kompozíció, amely Buzi Barnabás szobrászművész alkotása. Ugyanitt restaurálják a világháborúban megsérült Calvin téri szökőkutat, amelyet az Engels téren helyeznek majd el

(Dolezsál felvétele)

MŰS

SZINHÁZAK

Augusztus 23, péntek

Majakovszkij Színpad: Maya (8). **Károlyi-kert:** B-bérlet, 5. (8). **Fővárosi Nagycirkusz:** Randevú a porondon (4, 8).

RÁDIÓ

Hétköznap reggeli ÁLLANDÓ MŰSOROK

KOSSUTH

4.35: Hírek. Időjárásjelentés. 5.00: Falurádió. 6.30: Színházak és mozik műsora. 6.59: Időjelzés. 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. 7.45: Naptár. 7.59: Időjelzés. 8.00: Műsorismertetés. Időjárásjelentés. 8.08: Technikai szünet.

PETŐFI

6.10: Torna. 7.10: Falurádió. 8.00: Műsorzárás.

Augusztus 23, péntek

KOSSUTH-RÁDIÓ. 4.30—7.59: Vidáman — frissen!... Közben, 6.00: »Jó reggelt!« 8.10: Részletek Millöcker operettjeiből. 8.50: Gyöngyösi Rácz Géza és zenekara játszik. Zdenka zongorázik. 16.00: Hírek. 16.08: Időjárásjelentés. 16.10: Könnyű zene. 16.47: Műsorismertetés. 16.50: Anyuka, vigyetek haza!... Magyar gyermekek Ausztriában. 17.00: Mozart: Falusi muzsikusok K. 522. 17.25: Tánczene. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.10: Kedvelt dallamok. 18.40: Ifjú figyelő. 19.00: Trélás népdalok. 19.50: Sporthíradó. 19.59: Időjelzés. 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. 20.20: Jó éjszakát, gyerekek! 20.30: Tíz vidám perc. 20.40: Új tánczenei felvételeinkből. 21.00: A román zenei hét megnyitó hangversenye. A hangverseny szünetében. 22.00—22.20: Hírek. Időjárásjelentés. Néhány perc külpolitika. 22.40: Tánczene. 23.20: A mikrofon előtt: Delly Rózsi. Rácz György zenés beszélgetése. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Kadosa Pál: Fúvósötös. 0.35: Himnusz.

PETŐFI-RÁDIÓ. 6.00—8.00: Reggeli zene. 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. 14.20: Délutáni muzsika. 15.00: Zenekari hangverseny. 15.40: Az ember. Költemény prózában. Irta: Makszim Gorkij. 16.02: Lakatos Sándor és zenekara ját-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Búza Barna

DUNÁNTULI NAPLÓ

1962 JAN 23

1021 3

„Építjük, védjük szép hazánkat"

A szocialista művészet remek alkotásaiból magasszínvonalú képzőművészeti kiállítás nyílt a pécsi Fegyveres Erők Klubjában. A kiállítás anyagából az alábbiakban be-

Búza Barna: Tisztavatás.

Francia-
működés

Befejeződtek d-

Párizs, (MTI)

De Gaulle tábornok és A-
nauer kancellár kedden d-
előtt több mint két órát t-
gyalt — mint mondják — -
sősorban Nagy Britannián
az Európai Közös Piachoz t-
ténő csatlakozása kérdéséről.

Nyugatnémet részről kedd
délután hivatalosan megerő-
tették, hogy a kancellár és
tábornok a Közös Piac prob-
májáról tárgyalt.

Kedden délután az Elysé
palotában ünnepélyes keret-
között sor került francia—ny-
gatnémet együttműködési szer-
ződés aláírására. Az okmán
de Gaulle és Adenauer, tová-
bá *Pompidou* francia minis-
terelnök, *Couve de Murvil*
francia és *Schröder* nyuga-
német külügyminiszter ír-
alá.

Nyugati hírügynökségek j-
lentése szerint az együttm-
ködés kiterjed politikai, kat-
nai és kulturális térre, s cé-
ja az, hogy „mindörökre v-
getvessen" a francia—ném-
ellenségeskedésnek.

*A politikai együttműköd-
a két ország vezető államfé-
jainak rendszeres tanácskoz-
sait, a két ország külpolitik-
jának összehangolását jelen-
de ugyanakkor* — mint a Re-

1021

1984. XII.3.12.45. Kossuth SJné.

Régen találkoztunk

- Rapcsányi László vendége Bérczi László fényképész.

- A népi írók és az 1943-as szárszói találkozó fotográfusa. Így ismerik Bérczi Lászlót szerte az országban az írók, irodalomtörténészek, a kor eseményeivel foglalkozók. Érdekes sosem szerette azt, hogyha fotoművésznek mondják.

- Hát nemis szerethettem mert sok mindent csinálnak a fotoművészet címén, hogy egyedi legyen, nem baj ha nincs is értelme. Én a népi írók és a temészethű ábrázolásnál maradtam, sokat voltam művész társaságban tudom hogy kik a művészek én fotografus vagyok ezt csinálom.

-Baján él és a régi házon csak egy fekete tábla hirdeti azt, hogy Bérczi foto.Családjával rendezett nyugalomban. Néha-néha felkeresik a régi ismerősök, újságírók. Ceglédi Imre, a Békési Élet folyóiratban. Serfőző Sarolta, a Csongrád megyei Néplapban írt róla, mi pedig kedves Bérczi László bizony régen találkoztunk ha jól emlékezem több mint 10 éve 1973 aubusztusában amikor Szárszón a 30. évfordulója volt a találkozónak és Darvas József mondott ünnepi beszédet. Amit az akkori műsorban elmulasztottam azt most szeretném pótolni. Ismerjük meg Bérczi László életét.

- Hát valamikor Vésztőn születtem Békés megyében, egy kis község, a Féja Géza viharsarki jellemzése szerint ugyanolyan szántogató szegényemberek laknak mint a környéken de valahogy a gondolkodásuk, mentalitásuk egy kicsikét más. A református templommal szemben volt a ház azt régen lebontották, ott éltünk körülbelül 11 éves koromig, abban az időben Vésztőn miután háboru is volt az iskolakötelezettségem idején hadikórházak voltak az iskolák, ugyhogy mi akik felekezeti zsidó iskolába jártunk voltunk vagy 25-en körülbelül ott, református néhány katolikus és zsidó fiu és azt merem állítani, hogy az a humanitás és az a nevelés, amit ott kaptunk nádpálca nélkül az világéletemben talán meghatározója volt a későbbi következő dolgoknak amikből nagyon nagyon sokat tanultam ott.

- Bérci, ezt a nevet c-vel írja. Ez eredeti név ?

- Nem eredeti név, az eredeti név Buzi, több százéves név, azonban idők folyamán annyira nevetséges és más lett, hogy 20 éves koromban szinte nemis igen mertem bemutatkozni és akkor közös elhatározásra hát változtattunk, az öcsém akkor Buzi Barna, most Búza Barna szobrászművész, én Bércire változtattam a nevem, a kisebbik öcsém Bánfira, a húgaim pedig Biharira. Ez egy ilyen gyerekkori romantika volt hogy mindenki a maga nevén megy akkor így tovább .

Ugyhogy most a Bérci név azt már használom vagy 45 éve körülbelül vagy talán már régebben is.

- Édesapja festőművésznek indult ugye ?

- Ő a nagybányai festőiskolának volt a tagja, és a Kakukk Marci Tersánszky Jozsi Jenő bácsival nagyonjó kapcsolatban voltak, de miután a festőművészetből, akkor nem lehetett megélni, édesapám fényképészethez fordúlt, és hát úgy ahogy szerényen abból nevelte és abból tartotta acsaládját. A szüleimnek én az öcsém Barna Barnuska családi néven Zoltán meg én annyiból nagyon sokat köszönhetünk, hogy meglehetősen nagy könyvtárunk volt. És a szülék nagyon sok mindenre felhívták a figyelmünket, és ez később nekünk nagyon jó volt hogy mire figyelhessünk.

- Jó fényképész volt a papa?

- Hát vidéki viszonylatban egészen jó volt, de aztán, szóval ő is már megöregedett, mint ahogy egyéb mások megöregedtek, de élete végéig fényképezett. Én nagyon korán kezdtem már már az I.világháború idején, hát a magam módján fényképeztem, úgy hogy ahogy fejlődött a szakma, nekem nagyon könnyű helyzetem van ilyen szempontból, mert én megtanúltam könyv nélkül. És a mai fiataloknak azt mind egyből könyvből. Ugyan így volt az a motorral, technikával, egyéb mással, hogy eggyé fejlődtünk a világgal.

- Itt a házban és a lakásban a régi masinákat szinte mind megőrizte.

- Hát a régi világban ez a Herlanga, úgynevezett gáberstatív jó magyar névvel összesen kettő volt az országban, talán még az öreg Ferencz Jóskát is fényképeztük vele. Már mondom, semmi holtjáték, kopás vagy valami a gépen nincs. Egy nagyon príma gép.

- Mindig az emberi arcok érdekelték?

- Én fiatal koromban, rajzolni indúltam, Aba-Novák növendék voltam, valameddig, de miután hát abból megélni nem lehetett, azért a fényképészetre teljesen át kellett álni nekem, és én hát azt csináltam. Pesten a Hársfa utcai kollégiumban éltem akkor ott volt Kovács Imre, később híres politikus lett, Gunda Béla és sokan voltunk ottan, szóval hogy onnan is ismerem, sok barátunk ismerősünk van ott.

- Egyáltalán hogy került kapcsolatba a népi írókkal és ezzel a mozgalommal ?

- Hát a népi írókkal úgy, hogy az ögyém Barna körülbelül 30-ban volt az elsőéves soronkívüli vagy rendkívüli növendék a Képzőművészeti Főiskolán és több fővárosi barátja lejött a nyáron hozzánk nyaralni, a többek között Tüskés Sándor aki többek között később a Magyar Élet könyveknek a kiadója volt, akkor Számoda E. nő Szeretős Sándorral együtt dolgoztak és ezzel kezdődött az ismeretség, később aztán Pesten folytatódott és 38-ban találkoztunk aztán újonnan és itt aztán sok olyan szemináriumi téma lenne amit ha elmondanák el se hinnék, hogy decemberben teniszcipőben jártunk Püski Sanyi is meg én is mert másra nem jutott, de hát fiatalok voltunk és bírtuk. Akkor 38-ban már önálló kis üzlete volt a Szerb utcában népírókkal foglalkozott, hát belekapcsolódtunk nagyon könnyű volt a sorsunk mert Sinka István úgyszólván a Vésztőn született vagy ottan volt Szabó Pál Biharugrán a szomszédban, Veres Péter nem messze lakott, az én vidékem és az én tájam. Sinka Istvánról pár még Pistának van minálunk általában még haló korában is, amiket leírt azok a helyek, emberek történetek, most már öldrajzilag és etnográfiailag is gondolom a dolgokat én azokat mind ismerem általában igy hát aztán könnyű volt megvitatni és csak egy mondatot szeretnék még a sokat támdott Fekete bojtár című könyvével kapcsolatban megemlíteni, azokat a helyeket, jeleneteket mind ismertem az akkori szokásokat ismertem és annyit tudok mondani hogy Sinka Pista a Fekete bojtárt nagyon kultúráltan és igen szűrben nagyon szépen írta meg. Egyébként nem egész ide tartozik de meg kell említeni, hogy Lakatos Menyhért ugyancsak a vésztői író, cigányíró, tehetséges ügyes ember, hasonló később vagy 15 vagy 20 évvel ugyanezeket a történeteket megírta és hasonló mint a Sinak Pista. Már az adatok és a eselekmény és az ottani nyomoruság és a nélkülözése a népnek ami ott volt.

- Azok a fotográfiák amelyeket a folyóiratok a képes irodalomtörténetek vagy a történelemkönyvek közé tesznek a kor népi íróiról. Erdei Ferenc, Németh László, Darvas József, Veres Péter, Szabó Pál, Sinka István, nem sorolom végig, azok mind eredeti Bérci fotók. És kedves ez a levél amelyet László Gyula írt a neves régész és műtörténész és így kezdődik, hogy , ezt Bérci Lászlóhoz írta. Kedves barátom először is hadd korholjalak hát hogy szólíthattál engem professzor úrnak ?

- László Gyulával bár igen tisztelem és szeretem barátunkat, két kiállításunkat megnyitott, az ismeretség ott kezdődött, hogy még 43-ban Balatonszárszón egy asztalhoz kerültünk és a képeknek az idejét így közös meghatározóval úgy szoktuk mondani hogy az íróknak a harcos korukból származnak mert azok voltak a harcos korok a 40-es években.

- Ezek a fotográfiák előre megbeszéltek készültek vagy van közöttük olyan is amely csak az adott pillanatban a fotográfus ügyességével és leleményességével ?

- Ilyen is olyan is mert aki így nyugodt ember volt, azt Püskiéknél fényképeztük a Ráday utcai műteremlakásban. Ma is megvan az a készülék egyenes régi tükörreflex, beszélgetés közben úgy, hogy ők az írók nemis tudták, hogy mikor exponálunk. Na most a

- Lehet úgy csinálni ?

- Hogyne. Majd kipróbáljuk. A másik pedig az, hogy volt olyan dolog, hogy egy évben Szabó Dezsőhöz, hát megbeszélték Püski Sándorék, hogy megyek fényképezni. A Rákóczi téren szemben lakott, vasárnap délelőtt mentem, kopogtatok, kinyitja az ajtót, kefe frizura, egy bokáig érő színes fürdőköpeny, tessék mondom, hogy ki vagyok mi vagyok mit szeretnék és azt mondja kedves barátom én magát tisztelem becsülöm, de Puskinhoz egy suszter, mert én semmiféle népírók társadalmához nem tartozom. Hát mondom mester én bocsánatot kérek, de megmondom a kölök koromnak a tiltott olvasmányaihoz tartozott Az elsodort falu és bámultam azt a szókimondást, azt a realitást, azt ami abban volt és nagyon csodálom azt, hogy hogy tűrhet el egy ilyen ember egy olyan képtepet/?/ ami az egész látóhatár tetején egy ezer oldalas háromkötetes mű van egy kimeszelt egy jellegtelen semmi arc. Erre nem válaszolt, végignézett, betette az ajtót, ezzel befejeződött a társalgás. Na hát engem bosszantott a dolog és később egy könyvnap alkalmával a kis öreg Roleflexszel így a hónom alatt lopva, visszafele lefényképeztem az öreget a sátorban és ez a kép ami az igazi és valódi Szabó Dezső a bizalmatlanság ami a szemében van ezt tükrözi. Szóval ez a kép van forgalomban. Ez így történt.

- A fényképezés számos trükkre, leleményes megoldásra ad alkalmat. Itt Pérci László múzeumnak beillő lakásában minden megtalálható ami a kor társadalmi eseményeivel, irodalmi jelenségeivel összefügg és itt van előttem Veres Péter Gyepsor című kötete. Fotográfia van a címoldalon egy düledező ház és előtte ilyen füves terület.

- Mikor erre a képre Püski Sándor barátunknak szüksége volt hát Pesten laktunk mind a ketten, karácsonykor telefonált hogy kérlek erről és erről van szó, hogy Győrfy István professzornak egy remek felvétele van egy düledező ócska kajibáról, de alatta nincs semmise, gyepsor kellene. Hát mit csináljak, karácsonykor, akkor eszembe jutott, hogy ősszel a Püski gyerekeket fényképeztük Pesterzsébeten és ott talán

találok ilyen gyepsort, hát, onnan átvettük a gyepsort és a kettőnek az összemásolásából így megvan a címadó gyepsor, és ezt más nem tudja, ez most kerül először így nyilvánosságra, de valójában ez így történt.

- Nyilván, hogy a nagyon hozzáértők számára nem meglepetés az, hogy ilyen remekül össze lehet fotografálni vagy össze lehet másolni két képet, de a gyepsoros címlap valóban olyan mintha egyszerre készült volna.

- Mi annak idején ilyen fotografikával foglalkoztunk. Ez azt jelentette, az országban levő sokszor igen tekintélyes legkisebb-nagyobb fényképészeknek a munkáit amit ők elkészíteni nem tudtak, különleges reprodukciókat, kirakatképeket és egyéb másokat a fölszerelési berendezés hiánya miatt nem tudtak megcsinálni mi csináltuk meg országosan Pestlőrincen ugyhogy volt olyan idő amikor 2 ezer címmel dolgoztunk és azért szoktuk aztán mondani, kinevetnek érte, hogy hiteles hamisítás, mert restaurátornak nem lehet mondani mert egy restaurátor mondjuk egy grafikus vagy festő restaurátor, az a megfelelő szinnel, anyaggal próbálja helyrehozni a dolgot de az újat nem adhat csak a hiányzót kipótolni. Nálunk meg igengyakran kellett új hátteret csinálni, ruhát cserélni és egyéb más hasonlő trükköket, de úgy, hogy ezt a rendelő sem a fényképész ne vegye észre, ezt egy különleges technika ezt nem ismerik a fényképészek és sajnos ez nagyon kihalóban van. No most ezt politikai vonalon is ki szokták használni vagy kihasználták a múltban és nem szakmai előadás, csak egy-két mondattal. Mi magyarok hozzászoktunk ahhoz, hogy miránk a nap egy irányból jó értelemben 80-85 fokról süt. Itt van egy vetett árnyék. A vetett árnyékból lehet következtetni hogy hol van a fölhorlás és régebben politikai képeken, soportképen lehetett olyasmit látni ahol három-négyféle irányu a vetett árnyék. Na most hány nap sütött rá arra a csoportra ?

- Itt lehet rájönni arra, hogy a kép az

- Igen, igen,

- kis hamisítvány.

- Na az intelligencia kérdése a vetett árnyék, hogy az a retusőr mennyire veszi észre, hát volt egy barátom nem nevezem meg, ő egy bizonyos intézetnek dolgozott hosszú időn keresztül nagyonjól csinálta uriember volt és ezeket a manuális készsége rendkívül ügyes volt, de mondjuk, hogy mit olvasott utoljára regényt vagy valamit azt nem tudta volna megmondani. Szóval ilyen ember volt. Ilyenek is vannak a mi szakmánkban de ma már ez nincsen, az egy kü-

lönleges része a reprodukció az egy különleges része a szakmának.

- De azért itt Baja környékéről sokan jönnek ma is ugye hogy a nagypapát,

- Már nem csináljuk így csak mértékkel, szóval csak ismerősöknek a reprodukciót most is lehetne belőle országos nagy üzletet csinálni de nincs aki csinálja. Definiálni kellene olyan formán van fényképezés, van fényképész. Fényképész nagyon kevés van. Fényképező nagyon sok van, és soknak kint van a cégtáblája, üzlete, sorolhatnám az egyéb más földi javakat, de még mindig csak fényképező. Mert nincs hozzá, nincs lelke, nincs hozzá szive és nincs pont az alapot nem tudják. Ami egy jó világítás. De egyébként nagyszerüen él. Hát mi megtanultunk dolgozni azok meg megtanultak keresni. Na így van. Ahogy ezeket a dolgokat meg tudtam csinálni hosszú évtizedeken keresztül mindig nagyon sokat köszönhetek feleségemnek Piroskának aki nagyon jó eszmei és munkatársam is volt mindenemben, ugyanazokat az irodalomtörténeti dolgokat tudja mint amit én tudok csak hát nem olyan közlékeny mint én ez az egyik, meg kell említenem még a kedves kis fogadott lányunk Júliának a segítségét, aki karcagi nyolcgyerekes családból származó lány, adoptált lányunk, kedves, ügyes, hűséges, gyors,ugyhogy nagyon nagyon segített ő is úgy a család mint egyéb más munkánkba, csak köszönettel tartozunk neki.

- Hallgatom, hallgatom, öröm hallgatni. Bámulatosan jó előadó Bérci László. Igaz,hogy az országban járja a múzeumokat, előadásokat tart, a fényképezés történetéről saját múltjáról mert bizony kedves mester az ember történelem lesz.

-Vannak barátaim némi kis iróniával lexxkonnak hívnak nem csak a foto, hanem egyéb mást illetve az irodalom terén mert én azért csodálatos adottság, amit én hát nem tudok a teremtőmnek vagy minek a felfogása, de ez egy ajándék amit, én így észben tudom tartani el tudom mondani az előadásokat meg tudom csinálni cédula nélkül és még egy, hogy amikor így előadások vannak mindig nálamnál sokkalta képzettebb és nagyobb emberek, de amikor a népi írók és a .... -ról beszélek közvetlen élményeimmel elég sok népi humor van, nem kitalált dolgok, ugyhogy ötpercenként 8 percenként a mosoly, a nevetés nálam mindig bejön és mindig a hallgatóságomnak szól a jó amit mondok. Ezt én sose tanultam, magamtól jött, szivemből vagy hát ez is talán egy ilyen adottság.

- Örülök, hogy erőben, egészségben jó kedvben találtam és főleg mindig munkában.

És főleg mindig munkában.

- Muszáj az embernek egy kicsikét mindig foglalkozni, mert hogyha már ezt sem csinálja akkor már nem ér az egész semmit sem. Egy régi dolgot esetleg előveszek, a szememet többször operálták de mondjuk így gépkocsivezetés, egyéb másra jó, hát retus munkára most már nem jó de egyéb más olyan dolgaim vannak így népfronton keresztül is, itt meg kellene említeni dicsekvél nélkül hogy mikor a 40 éves jubileum volt Balatonszárszón, országos jubileum és akkor az eddigi munkásokat a népfront olyan szépen értékelte, hogy egy nagyon szép kitüntetést és egy tartalmas borítékot kaptam Pozsgay Imre barátunk tartotta a megyitót, amit hát e zennel is nagyon nagyon megköszönök és hát nagyon jól esett, hogy így gondolnak rám. És hadd tegyem hozzá, hogy örömteli zavar az részemre, hogy életemben most beszélek először a magyar rádióba.

- Ez egy kicsit a mi mulasztásunk is volt. Kedves Bérci László köszönöm, hogy találkoztunk.

-.-.-.-.-

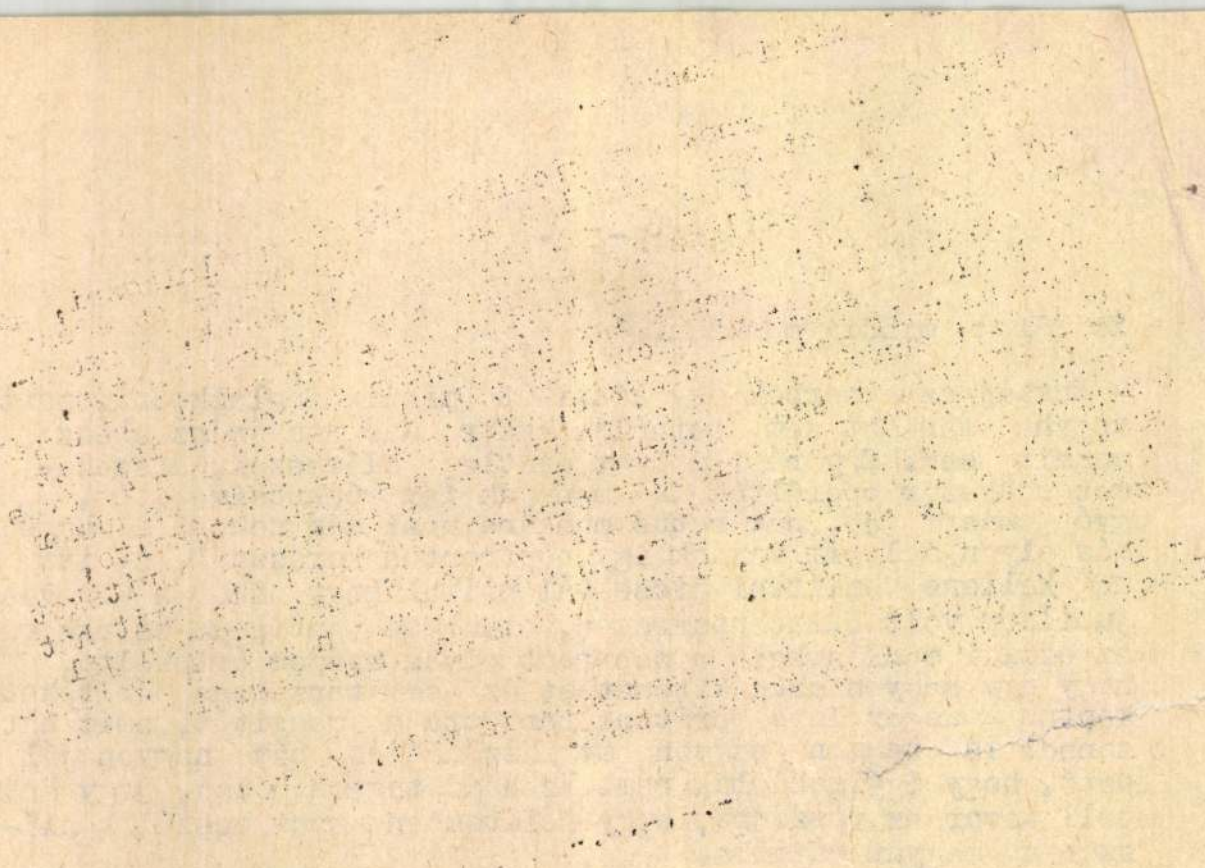

MAGYARORSZÁG

OSTOR (I)

»Ostor leszek, mely végigvág a borkereskedőkön«, dörögte valósággal történelmi pózban egy adóügyi jegyző Bácsalmáson. Mint halljuk, nem is maradt meg a dörgésnél, csakugyan ostornak érezte magát és végigvágott azokon, akiknek ezt igérte. A borkereskedők most jogsérelmükre orvosságot keresnek és valószínű, hogy meg is kapják. Minket ebben az ügyben most nem is annyira maga a tárgyi sérelem és orvoslása érdekel, mint inkább a kijelentés és a hősi póz. Szomorúan jellemző napjainkra, hogy ma már egy falu adóügyi jegyzője is Isten ostorának tekinti magát. Mi lenne, ha ez a szokás elharapózna, ha minden adóügyi jegyzőnek és általában minden kisfunkcionáriusnak fejébe szállna nem is a maga, hanem Attila dicsősége és Isten ostoraként sujtana le mindazokra, akiknek hivatalosan dolguk van vele? Nem uraim, az ostorok ideje lejárt, próbálják ezt tudomásul venni. A jegyző ne ostornak érezze magát, ne akarjon a végén csattanni, hanem tekintse magát annak, ami: hivatalnoknak, kinek a köz érdekében, minden tisztességes ember jogainak ápolásával kell munkálkodnia, elfogultság, történelmi ambiciók és hangos suhintások nélkül.

OSTOR (II)

A bűnösökre, az igazi bűnösökre viszont csakugyan le kell csapni. Ezeknek a hátán valóban csattoghat az ostor, az igazságszolgáltatás ostora. A valutasíbereket nem szabad kímélni. A legújabb ítélet, mely egy ilyen alakot nyolc hónapra lakat alá tett és aztán az országból örökre kitiltott, megnyugtat minden tisztességes embert. Senki ne nézze közömbösen a valutacsempészek működését. Ezek az emberek még azt is megkárosítják, akinek soha életében semmi köze sem volt idegen pénzhez, sőt még a pengővel is csak szerényen kerül összeköttetésbe. A valutacsempész mindenkit meglop, aki az országban él, minden egyes kisembert, minden egyes lakost. A pengőt, sőt a fillért húzza ki a zsebünkből, amikor aranyrudat vagy fontot csempész át a határon. A pénzünket akarja aláásni, a fizetésünket akarja csökkenteni, a karéj kenyeret akarja még nehezebben elérhetővé tenni, szerény életünk biztos alapját akarja megfúrni. Mindnyájunk közellensége és valljuk meg, őszintén örülünk, ha arról értesülünk, hogy meg-, illetve lebukott.

Egy kis helycsere

Helycsere készül, mint olvassuk, a Beszkárnál. Az elnök eszerint átadja helyét — az alelnöknek, az alelnök pedig átadja helyét az elnöknek. Az alelnök előlép elnökké, az elnök pedig előlép alelnökké. Mert, mint olvassuk, a városházi NEP- és a Wolff-párt annakidején megállapodtak, hogy egy cikluson át a Nep képviselője tölti be az elnöki széket — a következő ciklusban pedig átadják egymásnak helyeiket, a Nep képviselője az alelnöki széket tölti be, a másik párté pedig az elnökit. Ime a Beszkár legújabb közlekedési problémája. Hogy megy át az elnök — az alelnök pozíciójába, az alelnök pedig az elnökébe. A számarány már sok érdekes szituációt produkált a városházán — de ilyet talán még nem. Kis váltógazdaság ez, a Beszkár elnöki és alelnöki pozícióiban. Usetty Béla, az eddigi elnök szépen vezette a Beszkár ügyeit — de mit lehessen tenni, ha most lejárt... nem az elnök mandátuma, hanem a pártjáé. Valami nagy forgalmi akadály nem lesz az elnök és alelnök helyközi forgalmában — mégis gondolkodóba ejtő ez az egész francianégyes.

Ez az udvariassági aktus, a két párt közt — egy olyan intézményben, amely nem tartozik egyik párthoz sem. Amelyiknek gazdája a főváros, az autonómia. A legnagyobb túlzással sem mondható, hogy az önkormányzat gondolatának apoteózisa egy olyan helyzet, amelyben egy nagy közüzem elnöksége az egyik pártnak »jut«, alelnöksége egy másik pártnak. Ez nem pozícióharc ugyan, hanem pozícióbéke; de mégis csak szokatlan s talán nem is a villamosforgalom legelsőrendű problémája. Nagyon szép ez a pártközi harmónia a két párt közt, de a Beszkár elnökség és alelnökség talán mégsem lehet ilyen kölcsönös megállapodás tárgya, nem is konkrét gyakorlati szempont lebeg itt előttünk, — végre aki eddig bevált elnöknek — alelnökként is beválik s az alelnök is elnöknek. De itt van maga az alapkérdés: a pártpolitika a villamoson — hároméves kisszakaszával.

A szeszélyből harapó divatos kutyasztárok miatt megsokszorozódott a Pasteur-intézet munkája

Az országban két irányú vita folyik a kutyáról. A főváros arról vitázik: *helyes-e, hogy kitiltották az éttermekből, kávéházakból, vendéglőkből, cukrászdákból a kutyákat?* A vidék az ebek veszettségellenes kötelező védőoltásáról panaszkodik: *a védőoltásoktól igen sok kutya megbetegszik, elhull!*

A két probléma *emberi* — tehát *nem kutyai* — részével az országban elsősorban a *Pasteur-intézet* foglalkozik.

Negyven esztendeje orvosolja itt a megmart embereket dr. *Ajtós* E. Imre, a Pasteur-intézet ősz igazgató főorvosa.

— Hát bizony, a túlságba vitt kutyaszeretet — mondja a *Magyarország* munkatársának kérdésére — sok bajt okoz. A nagyközönség a fővárosban és a vidéken egyaránt megtanulta, hogy akit a kutya megmart, annak első útja a Pasteur-intézet legyen. *De azt nem tanulta meg a nagyközönség, hogy melyek azok a kutyafajták, amelyeket érdemes egészen közel engedni magunkhoz, amelyek a legkevesebb bajt okozzák.*

A kutyatartás ábécéje mindössze annyi, hogy olyan kutyafajtát kell kiválasztani, amelyik *értelmes és fegyelmezett.*

— A nagyközönség jelentős része ma sem tudja, hogy a magyar komondor, a magyar puli, a vadászkutyák és a német vadászkutya: a farkaskutya érdemlik meg a legtöbb szeretetet. Ezek a kutyafajták értelmesek, intelligensek, idomíthatók, a kapott parancsokat megértik, teljesítik, gazdájuk könnyen irányíthatja őket.

A dédelgetett kutyakedvencek azonban rendszerint más fajtákból valók. A főorvosi ítélet felettük bizony kemény és drákói:

— *A ma divatos díszkutyák és ölebek megbízhatatlanok, neveletlenek, fegyelmezetlenek, ők okozzák a legtöbb bajt.*

A »*megbízhatatlan*« díszkutyafajták túlságba vitt dédelgetése és megbecsülése gond a Pasteur-intézet számára is. Gond, mert — például — harminc esztendővel ezelőtt, Nagy-Magyarország idejében majd feleannyi munkája volt az intézetnek, mint manapság. *Az elszaporított »szobatiszta« kutyasztárok elkényeztetettségükben ideges kényurakká válnak, indokolatlanul dühödnek és ha kell, ha nem — harapnak.*

— A hozzánk kerülő harapási esetek igen nagy része nem igényel kezelést, mert *nem veszett kutya harapásáról van szó, hanem az ölebek harapásáról.* Az idén például a konziliumra bocsátott esetek közül *ezerháromszáztizenhatnál nem volt szükség kezelésre,* míg a kezelést kívánó harapások száma 1928 volt. A számok is igazolják, hogy *a semmi hasznot nem hajtó, tehát az emberi szeretetre kevesebb jogosultsággal igényt tartó díszkutyák legalább is hálátlanok és túlságos elszaporodásuk csak bajt és kellemetlenséget jelent az emberre.*

A Pasteur-intézet nem mondja, de a fentiek szerint *a pesti kutyavitában az ebkireksztő hatósági rendelkezést tartja helyesnek.*

A vidéki ebek veszettségelleni kötelező védőoltása körül ez a főorvos véleménye:

— Valóban tapasztaltuk, hogy azokról a helyekről, ahol a védőoltásokat megkezdték, *eleinte sok megmart embert hoztak be hozzánk. A tapasztalat szerint a védőoltásokat követő három héten a beoltott állatok ingerlékenyek, könnyen harapnak.* A védőoltásokra azonban szükség van, azokon a területeken, ahol a védőoltásokat már régebben bevezették, a veszettségi esetek és a harapások száma erősen csökkent. *A védőoltás szerintünk szükséges és hasznos.*

80 millió az Alföld öntözésére

Darányi Kálmán miniszterelnök, mint földművelésügyi miniszter ma délután nyujtotta be a képviselőházban »*az öntözőkazdálkodás előmozdításához szükséges intézkedésekről*« szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat egyrészt intézkedik az *Öntözési Alap* létesítéséről, rásrészt megalkotja az *Országos Öntözési Hivatalt.*

A törvényjavaslat utal arra, hogy az öntözéses gazdálkodás érdekében *a cél elsősorban a Tisza és a Hármas Körös folyókon egy-egy duzzasztó mű létesítése, a Tisza mentén két szivattyútelep, továbbá mindezekkel kapcsolatos öntözőcsatorna megépítése.*

Az új nagy öntözési terv megvalósítására *öntözési alapot* létesítenek és e célra *14 éven át az állami költségvetésben évenkint legalább ötmillió pengőt irányoznak elő.* Az öntözési munkálatok végrehajtására *országos öntözési hivatalt* állítanak fel, amelynek élén az államfő által kinevezett *elnök* áll. Az elnök állása az országgyűlési képviselőséggel nem összeférhetetlen.

A törvényjavaslat indokolásában rámutat a miniszter arra, hogy *az ország népességének természetes szaporodása, elsősorban a Nagyalföld kedvezőtlen csapadékviszonyai és a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan szikes területek nagy kiterjedése teszi szükségessé az Alföld öntözését.*

A tiszántúli nagy öntözőcsatorna másodpercenként 60 köbméter víz szállításával *400.000 katasztrális hold körüli területet tesz öntözhetővé,* ebből 200.000 katasztrális holdon az öntözés céljaira szükséges állandó vízszolgáltatást biztosítja. A csatorna *a Tisza felső szakaszán építendő, duzzasztó műnél kezdődik és a Körös vízrendszerébe torkolik. A munkálatok körülbelül 12—15 évig fognak tartani.*

Vasúti katasztrófa Gummern állomásnál. Mindennemű vasúti és más utazási baleset következményei ellen minden gondos utas menetjegye váltásakor az állomáson vagy utazási irodában vegye igénybe az **Európai Árú- és Podgyászbiztosító R.-t. utazási, baleset- és podgyászbiztosítását.**

x **A Budapesti Hivatali Utmutató** harmadik kiadása most jelent meg *Radó* Richárd és *Gárdonyi* Jenő szerkesztésében és a székesfővárosi hivatalokkal kapcsolatos összes közigazgatási tudnivalókat magában foglalja. A hézagpótló könyvben a közönség könnyen áttekinthető módon felvilágosítást kap minden városi vonatkozású kérdésről, így a különböző hatósági engedélyek, bizonyítványok, okiratok megszerzésének módozatairól, a beadványok, kérvények kellékeiről, a hatósági díjakról, illetékekről. *Szendy* Károly polgármester írta az előszót. Az ötszázoldalas könyvet díszes kivitelben az *Athenaeum* nyomdája állította elő.

Serdülő fiúknak és leányoknak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk.

szinházmoziradiózásművészet

Modern monumentális művészet

A Nemzeti Szalón kiállítása

A Júniusi Hetek egyik különleges ünnepi eseménye a Nemzeti Szalon kiállítása. *Modern monumentális művészet* cím alatt rendkívül változatos, bőséges és sokrétű anyag új megvilágításban tárja elénk a mai magyar művészetet. Festmények, freskótervek, szobrok, kerámiák, üvegfestmények, ez alkalommal nem mint öncélú művészeti alkotások, hanem egy nagy közös egységes törzs, az *építészet szerves kiegészítőjeként* szerepelnek. A kiállítás címe tehát nem is fedi tökéletesen a lényeget. Azt lehetne inkább mondani, hogy *az alkalmazott díszítő-művészet* kiállítása ez, melyen *a ma legaktuálisabb dekorációs problémáit* látjuk felvetődni.

A modern építészet felett megindulása óta állandóan ott lebegett a dekoráció nagy kérdőjele. Egyre gyakrabban és a nemzetközi kiállítások pavillonrendszerénél egyre égetőbben merült fel a kérdés, *lehet-e végleg száműzni az architekturából a mástechnikájú művészeteket s megoldható-e az épület esztétikája csupán építészeti elemekkel*, ablakokkal, lizénákkal s a fény és árnyék ellentétes játékával. A párizsi világkiállítás, mely világszerte megpezsdítette a művészi erőket, kényszerítően dobta felszínre ezt a lappangó problémát.

Ezeknek az új óriási lehetőségeknek örömteli izgalma érzik a Nemzeti Szalónban kiállított anyagon. Olyan ez a kiállítás mint egy modern alkimista műhely, ahol új, eddig ismeretlen dekorációs anyagokkal, *új stílusokkal folyik a lázas kísérletezés.*

A kiállított anyag zöme a párizsi magyar pavillon dekorációs terveit nyujtja a közönségnek, azonkívül modern egyházművészeti tervek és kivitelezett művek nagyszámban szerepelnek.

Ezek a tervek méretben, színben, anyagban függvényei a belső térnek és berendezésnek. Szinte el sem képzelhető, hogyan fest majd például Molnár C. Pál Trianont szimbolizáló nyolc méterre felnagyított rajza abban az egyházművészeti teremben, melyben Stehlo Lili gyönyörű óriási színes üvegablakán keresztül kapja a misztikus megvilágítást. Így a páratlan rajztudású Molnár C. Pál képe mögött ott érezni a vérbeli grafikust, aki szinte miniatűrszerű rajzocskákon bontotta ki tehetségét. Fametsző. Kicsi, fehér-fekete színű képecskékben gondolkozik, ezeket nagyítja fel s kilugozott halvány, íztelen színekkel próbálja dekoratív festménnyé hangolni.

Ennek a korszerű alkalmazott művészetnek egyik legsikerültebb példája Pekáry István margitszigeti strand freskója. Hangban, színben, előadásban, ízlésesen alkalmazkodik az architektura és a természeti környezethez. Vidám és derűs ez a strandfestmény, mely ökonomikusan keveri a magyar népi elemeket, egy kedves, üde quattrocentói bőbeszédűséggel.

Itt látjuk *Aba-Novák, Szőnyi, Medveczky, Diósy, Hollós-Matlioni* Eszter, *Jeges* Ernő freskóterveit, *Borbereki* két sikerült kútját, *Ohmann* kissé száraz oltárait, *Antal* Károly, *B. Farkas* Sándor, *Grandner* Jenő emlékmű modeljeit, *Buzi, Madarassy, Löthe* Éva szobrait s a *Gropius* dessaui telepén nevelkedett *Stefán* Henrik pécsi freskóit, mozaik, gobelin és üvegterveket.

Legszebb eredményeket érte el a *kerámia*, melynek óriási jövője van a modern városkép kialakulásában. *Gádor* és *Márkus* Lili korszerű, kiérett formájú tárgyai mellett *Kovács* Margit szószéke és bizantinizáló faldekorációja a kerámia új útját jelöli meg az építészeti díszítésben.

Az érdekes és újszerű kiállítás anyagát *Gerevich* Tibor egyetemi tanár biztos ízlése válogatta és rendezte, a Szalón szellemes belső átépítését *Árkay* Bertalan végezte el.

Dr. D. M.

Vajdahunyad várudvaron
SZABADTÉRI »FIDELIO« ELŐADÁSOK
Június 13 és 16
Este 8 órakor
Jegyek az Opera pénztáránál.

RÖVID SZÍNHÁZI HIREK

Művészestély lesz a párizsi magyar követségen

Június 19-én a párizsi világkiállítás magyar pavillonjának megnyitásával kapcsolatban érdekes művészestét rendez gróf *Khuen-Héderváry* Károlyné, a párizsi magyar követ felesége. A grófnénak az a terve, hogy Budapestről válogatja ki a zene- és táncművészet legnépszerűbb képviselőit, hogy megismertesse a nemzetközi közönséggel a magyar dalt és magyar táncot. Szó van arról, hogy a *szereplők külön repülőgépen utaznak Párizsba.* Több művésszel megkezték a tárgyalást.

Az amerikai Finum Rózsi Budapesten

Többhónapos amerikai turnéról hazaérkezett *Suhajda* Rózsi, a Király-színház tagja, aki Amerikában *Király* Ernő társulatával turnézott. Elsősorban magyar népszínművekkel szórakoztatták az új haza magyar publikumát. *Suhajda* Rózsi játszotta többek között Finum Rózsit is a sikeres turnén.

A szó elrepül — az írás megmarad

Ma délután négy órakor ülnek össze a színigazgatók és a színészek, hogy aláírják az új kollektív megállapodást. Több kisebb változtatást eszközöltek a tervezeten. Az új szerződésnek egyik lényeges pontja, hogy *semmiféle szóbeli megállapodás nem érvényes.* Az igazgatók kötelesek a szerződés másodpéldányát a színésznek átadni. *A közelmultban sok telefonon kötött megállapodást és kézfogással szentesített szerződést tárgyaltak a bíróságok.* Ezt akarják most elkerülni és ezért eleve kimondják, hogy *szóbeli megállapodást nem szabad kötni.*

Még egy nyári kabaré

Néhány esztendővel ezelőtt vállalkozó szellemű színészek konzorciális alapon kabaréelőadásokat tartottak az Omnia moziban. »Talkie-kabaré«-nak nevezték a műintézetet, amit az ismert művészkávéházban már másnap *»Kültalkie-kabaré«-nak kereszteltek el.* A tréfa ellenére ez a kabaré nagyszerűen ment és a színészek megtalálták a számításukat. Mint értesülünk, az idei nyáron ismét megszervezik a társulatot és *júliusban megnyitják a kabarét.*

Törzs Miklós rendezi a Magyar Színház kabaréját

»Júniusi esték« címmel mutatja be a jövő héten a Magyar Színház szezónzáró kabaréját. A második részben fellép *Gyurkovics* Mária, a most feltűnt fiatal énekesnő is. Törzs Miklós rendezi a kabaréelőadást.

Finoman fejezi ki magát

Az egyik budapesti színpadi kiadó a napokban levelet kapott Londonból. Egyik kollégája írta, aki évekig Spanyolországban dolgozott. A levélben szóról-szóra a következő passzus foglaltatik:

— Az utóbbi időben *Madridban a színházi üzlet erősen hanyatlik és ezért a spanyol fővárosból Londonba tettem át működésemet...*

Erről a színházi kiadóról igazán el lehet mondani, hogy *nem túlozza az eseményeket.*

Helyihajójáratok módosulása az evezősversenyek alatt. A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási Rt. igazgatósága közli, hogy a folyó évi június hó 6-án 8.30 és 10 óra között, valamint 15 óra és 18 óra 15 perc között megtartandó előfutamok és evezősversenyek tartama alatt a Budapest Szent Gellért tér és Pünkösdfürdő között közlekedő csavargőzösök az Alsó-Margitsziget pesti oldalon, valamint a Margithídfő pesti oldalon levő hajóállomást nem érintik, hanem a Felső-Margitsziget budai oldalon levő állomáson kötnek ki. A Margithídfő pesti oldal és Alsómargitszigeti pesti oldal közötti átkelési szolgálatban a hajók a versenyek tartama alatt csupán az egyes versenyszámok közötti szünetben közlekednek.

Ma, szombaton, június 5-én este 8½ órakor a Városi Színházban
Artistavizsga
Jegyek 50 fillértől 3.50 P-ig az összes jegyirodákban és a színház pénztáránál.

Színházak műsora

OPERA: Sz.: Traviata (Júniusi hetek II. Helge Roswaenge felléptével, ½8). V.: Himnuszok; Pierette fátyola; Pesti karnevál; Rákóczi induló (ünnepi előadás Wojciech Swietosławski lengyel kultuszminiszter tiszteletére, ½8). H.: Hovanscsina (Júniusi hetek III. Dobrowen vezényletével, ½8). K.: A végzet hatalma (Júniusi hetek IV. Helge Roswaenge felléptével, ½8). Sz.: Nincs előadás. Cs.: Bolyémélet (Júniusi hetek V. Dobrowen vezényletével, Roswaenge felléptével, ½8). P.: Simone Boccanegra (először, Júniusi hetek VI. ½8). Sz., V., H.: Nincs előadás. K.: Csizmás Jankó; Pierette fátyola; Csárdajelenet (Júniusi hetek VII. Évadzáró előadás, ½8). Sz.: Fidelio, szabadtéri előadás a Vajdahunyad vár udvarán (8). — **NEMZETI:** Sz.: Csodatükör (8). V.: Csodatükör (8). H. (N. bérlet 10. sz.). K. (B. bérlet 19. sz.). Sz. (C. bérlet 19. sz.). Cs.: Csodatükör. P.: A kerék: A legyező (először). Sz. és V. este: Csodatükör. H. (K. bérlet 10. sz.): Csodatükör. K.: A kerék: A legyező. — **MAGYAR:** Sz., V. d. u. és este: Egy vidám éjszaka. (½4, 8). H., K., Sz., Cs., P. és V. d. u.: Egy vidám éjszaka. Sz. (először), V. este (I. bérlet): Júniusi esték. — **ERZSÉBETVÁROSI:** (Sz. (6, ³/49). V.: Van-e babája? (½4, 6, ³/49). H., K., Sz., Cs.: Nyelvbotlás óh! (a Komédia vendégjátéka). P., Sz., V.: A szűz és a vén kecske. — **JÓZSEFVÁROSI:** Sz. (6, ³/49). V.: Harapós férj (½4, 6, ³/49). H., K., Sz., Cs.: Harapós férj. P., Sz. és V.: Nincs előadás. H., K., Sz., Cs.: Nyelvbotlás óh! — **KISFALUDY:** Sz. (6, ½9). V.: Csókpirulák (½4, ³/46, ³/49). H., K., Sz., Cs.: Csókpirulák. P., Sz., V., H., K., Sz.: Nincs előadás. Cs.: Tarka est. P., Sz., V.: Nincs előadás. H.: Nyelvbotlás óh! K.: A szűz és a vén kecske. — **FŐVÁROSI CIRKUSZ:** Rivels-ek (4, 8).

Mozik műsora

Rövidítések: H = Híradók. Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnep. M = matiné.

ADMIRÁL (1—537—07. Margit körút 5): **A kis kapitány** (Shirley Temple). Húsz év után (Eggerth Márta). H (½4 ¹/47 ½10). V Ü ½2 4 ½7 ¹/10. — **ALKOTÁS** (1—553—74. Alkotás u. 11): **A három kis ördög** (Deanna Durbin). A Kreutzer-szonáta (Lil Dagover). Az olasz király pár Budapesten (½5 6 ½8 9). Sz ½4 ½7 ½10. V Ü ½2 ¼5 7 ³/10. — **ATRIUM** (1—540—24, 1—530—34. Margit körút 5): **Miki-Silly Mulattató Rt.** Kakaskorzó. Kutya van a kertben. Gálaest az Operában stb. Chaplin két burleszkje: **A szökevény és a Csodaforrás.** H (½6 ⅛8 ½10). V Ü ½4 ½6 ⅛8 ½10. — **BELVAROSI** (1—845—63. Irányi u. 21): **A kis kapitány** (Shirley Temple). Mária nővér (Szörényi, Svéd S.). H (Jobbt. ½5 ⅛8, balt. 6 ¹/10). V Ü jobbt. ½4 ½7 ½10, balt. 5 8. — **BODOGRAF** (1—329—06, 1—367—10. József körút 63): **A kis kapitány** (Shirley Temple). Húsz év után (Eggerth M.) (½5 6 ⅛8 ¼10). V Ü ½2 ¼5 7 ½10. — **BUDAI APOLLÓ** (1—515—00. Csalogány u. 46): **Húsz év után** (Eggerth Márta). Makrancos menyasszony (C. Lombard). H (4 ½7 9). V Ü 3 ¹/46 ⅛8 ¾10. — **CAPITOL** (1—343—37. Baross tér 32): **Zenebona a tengeren** (Gaucho—Chico—Harpo). H (½4 ½6 ⅛8 ½10). V Ü ½2 ½4 ½6 ⅛8 ½10. — **CASINO** (1—831—02. Eskü tér 6): **Prolongálva Camille, a végzet asszonya** (Greta Garbo) (½6 ⅛8 ½10). Sz V Ü ½4 ½6 ⅛8 ½10. — **CITY** (1—111—40. Vilmos császár út 36): **Miki-Silly Mulattató Rt.** Kakaskorzó. Gálaest az Operában. Kutya van a kertben stb. Chaplin két burleszkje: **A szökevény és A csodaforrás** (¾6 ¾8 ¾10). Sz V Ü ³/4 ¾6 ¾8 ¾10. — **CORSO** (1—809—50. Váci u. 9): **Prolongálva! Pesti mese** (Turay, Páger, Kabos). Tótágas (színes trükk). H (½6 ⅛8 ½10). Sz V Ü ½4 ½6 ⅛8 ½10. — **CORVIN** (1—395—84, 1—398—88. József körút és Üllői út sarok): **Az elsodort város** (G. Fröhlich) és a kísérő műsor. H (Mindennap ½4 ½6 ⅛8 ½10). — **DAMJANICH** (1—348—03. Damjanich u. 1): **Balaklava** (A kínai gárda; Errol Flynn). Híradók. (Folytatólagos előadások: ½5 ¾7 ¼10). V Ü 2 4 6 8 10. — **DÉCSI** (1—213—43, 1—259—52. Teréz körút 28): **A taxigavallér (Balla Lici, Szőke Szakáli és Mirsa, a csodagyermek)** (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **ELIT** (1—161—51. Lipót körút 16): **San Francisco** (Cl. Gable). H (5 ³/48 ½10). V Ü ½4 ½6 ¾8 10. — **FÓRUM** (1—897—07, 1—895—43. Kossuth Lajos u. 18): **A fivérem felesége** (Robert Taylor). (½6 ⅛8 ½10). Sz V Ü ½4 ½6 ⅛8 ½10. — **GLÓRIA** (1—448—00. Thököly út 56): **A három kis ördög** (D. Durbin). Hortobágy (A magyar róna lakói). H (½5 ¾7 9). V Ü ½3 ³/45 7 ¼10. — **HOLLYWOOD** (1—424—55. Bethlen tér 3): **A szerkesztő úr barátnője** (Cl. Colbert). Szeressük egymást (Popeye rajzf.). Egy nemzet melódiái. Három kis cica (trükk). H (½4 ½6 ⅛8 ½10). V ½2 ½4 ½6 ⅛8 ½10. — **JÓZSEFVÁROSI** (1—346—44. Kálvária tér 7): **A kis kapitány** (Shirley Temple). Húsz év után (Eggerth Márta) (½5-től folyt., utolsó előadás 9-kor). V Ü 3 6 9. V d. e. ¼11-kor: S. M. C. matiné. — **KAMARA** (1—440—27. Dohány u. és Nyár u. sarok): **A taxigavallér** (Szőke Szakáli, Balla Lici és Mirsa, a tízéves csodaénekes). H (¾6 ⅜8 ¾10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **KULTÚR KERTMOZI** (1—861—93. Kinizsi u. 16): **A három kis ördög** (D. Durbin) és a kísérő műsor. H (Teremben: 5; kertben: ⅛8 ¾10). V Ü teremben: 3 ¹/46; kertben: ½8 ½10. — **METRO** (1—122—30. Teréz körút 60): Harmadik hétre prolongálva! **Ne higyj a férfinek** (J. Crawford). Az olasz királyi pár látogatásáról készült teljes felvétel. Híradó a windsori herceg esküvőjéről. Prince, az okos kutya (ismeretterjesztő film) (6 8 10). Szombat, vasár- és ünnepnap: 4 6 8 10. Nyitott tető! — **NYUGAT** (1—271—62. Teréz körút 41): **Modern idők** (Chaplin). A kis lord (D. Costello). H (½5 ⅛8 9). V Ü 3 6 9. — **ODEON** (1—302—63. Rottenbiller u. 37/b): **A három kis ördög** (D. Durbin). Átkos asszony (B. Davis). H (Folyt. előad. ½5 6 9). Sz ½5 ¼7 ½10. V Ü 2 ½4 ½7 ½10. — **OLYMPIA** (1—429—47. Erzsébet körút 25): **A kis kapitány** (Sh. Temple). Rejtélyes utas (C. Lombard). Megélek a levegőből (Popeye). Afrikai álom (trükk). H (4 ½6 7 ½9 10). V Ü 2 ¾5 ½7 ½10. — **OMNIA** (1—301—25. József körút és Kölcsey u. sarok): **Az elfelejtett ember** (J. Hersholt). A három pacushős (burl.). H (5 ¹/48 ½10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **OTTHON** (1—367—96. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **Egymásnak születtünk** (Fr. Astaire). No-no, lassabban a csokkal (Zoro és Huru) (Folyt. előad. ½5-től, utolsó előad. 9-kor). V Ü 3 6 9. — **PALACE** (1—365—23. Erzsébet körút 8): **A bűnös** (P. Blanchar). Híradók (Mindennap 4 6 8 10). — **PÁTRIA** (1—456—73. Népszínház u. 13): **Rejtélyes utas** (C. Lombard). Nászút a hóban (M. Sullavan) (½5 ⅛8 9). V Ü 2 5 8 ½10. V d. e. 10 és ½12-kor: M. — **RADIUS** (1—220—98, 1—292—50. Nagymező u. 22—24): **Az elfelejtett ember** (J. Hersholt) (¾6 ⅜8 ¾10). Sz V Ü ³/4 ¹/46 ¾8 ¾10. — **REX** (1—394—16. Isván út 39): **A három kis ördög** (D. Durbin). Átkos asszony (B. Davis). H (½5-től folyt., utolsó előadás 9-kor). V Ü 3 6 9. — **RIALTÓ** (1—394—97. Rákóczi út 70): **A kis kapitány** (Sh. Temple). No-no, lassabban a csókkal (Zoro és Huru). (½5 6 9). V Ü 11 2 5 8 ½10. — **ROYAL APOLLO** (1—419—02, 1—429—46. Erzsébet körút 45): Prolongálva! **Pesti mese** (Turay Ida, Páger) (¾6 ¾8 ¾10). Sz V Ü ¾4 ¾6 ³/48 ¾10. — **SAVOY** (1—460—40. Kálvin tér sarok, Üllői út 2): **Rejtélyes utas** (C. Lombard). Nászút a hóban (M. Sullavan) (½5 ⅛8 9). V Ü 2 5 8 ½10 V d. e. 10 és ½12-kor: M. — **STUDIÓ** (1—396—69. Akácfa u. 4): **Az utolsó pillanatban** (Harry Piel). H (4 6 8 10). V Ü 2 4 6 8 10. — **TIVOLI** (1—230—49. Nagymező u. 8): **Húsz év után** (Eggerth Márta). Átkos asszony (Bette Davis). H (Folyt. előad. ½5 6 9). Sz ½5 ¼7 ½10. V Ü 2 ½4 ½7 ½10. — **TURÁN** (1—284—01. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **A kis kapitány** (Sh. Temple). Egymásnak születtünk (Fr Astaire). H (½5 6 9). Sz ½4 ¼7 ¼10. V Ü ½2 3 6 9. — **URÁNIA** (1—460—46. Rákóczi út 21): **Lengyel sasok** (Ave Maria; Bogda Mária). Kicsinyek olimpiája (kultúr). Világhíradók (5 ¹/48 ½10). V Ü ¾3 5 ⅛8 ½10. — **VESTA** (1—396—39. Erzsébet körút 39): **Egymásnak születtünk (Fred** Astaire). Húsz év után (Eggerth Márta). H (Folyt. előad. ½5-től, utolsó előadás 9-kor. V Ü 3 6 9.

saját otthonra talált a magyar művészet. Kegyencsors, albérlet, állandó számkivetettség után végre *hazatalált a magyar művész* és a *saját maga háziura lett.*

Ezek a termek itt körülöttünk kissé édeskés szecessziós díszeikkel, sötétvörös plüss huzatjaikkal egy fülledt és puha korra emlékeztetnek bennünket, *amikor képzelt problémák, művirágok után szaladt* a művelt ember és *hazugul szenvelgett,* mert nem tudta, *mi az igazi szenvedés.* Ma igazán nem ilyen teleholdnál epekedő korszakot élünk. A mának vérben-vasban, ezer tűzvész lángjában újjászülető embere úgy érzi, *a művészet is csak fegyver,* amely a közösség fennmaradását szolgálja. Tehát a művésznek is egészen más felelősséget kell éreznie. Annyi régi szépség omlik ma órák alatt porba, Hölgyeim és Uraim, évezredek műkincseivel lesz szegényebb az emberiség, *helyette gazdagodnia kell* tehát erkölcsben. Ennek a pusztulásnak egy sokkal, de sokkal mélyebb erkölcsiséget kell megteremtenie a művészetben is.

Elcsigázott, rongyos művész állított be hozzám minap:

Uram, ha maguk itt új világot akarnak teremteni, tegyék lehetővé, hogy a keresztény tömegek a mi munkánkat jobban megbecsüljék. Fordítsák ránk jobban a magyar közfigyelmet. Innen válaszolok ennek a sápadtarcú magyar művésznek: *igen, a magyar társadalomnak most meg kell mutatnia, hogy nagyobbat, szebbet tud alkotni, mint a rajta élősködő idegenek.* Meg kell mutatnunk *hogy jobban becsüljük a magyar tehetséget, mint azok, akik tegnap még a kultúra vörös versejtjének és egyedül hivatott őrzőjének hirdették magukat itt.*

Ezek a klubtermek látszat szerint csak pihenést, szórakozást, kellemes együttlétet kínálnak nekünk. Pedig ezekből a helyiségekből kell elindulnia egész csomó nagy feladat megoldásának. Újjá kell alkotnunk a magyar filmet, át kell rendeznünk a *magyar színpadot.* Ki kell válogatnunk a magyar irodalomban a konkoly közül a tiszta búzát. Ahogy ebből a Fészekből itt eltávolították a kakuktojásokat, *olyan következetességgel kell véghezvinni a szétválogatást minden vonalon. Önmagára kell itt találni végre egy csomó hasadt lélekkel bolyongó írónak és művésznek.*

Fel kell ébreszteni ájultságából a művészvilág egy részét. Hitet kell önteni sok kicsinyhitűbe, akiben már beleevődött a tudat, hogy mi önmagunktól nem is tudunk kultúrát teremteni. Kérdezzük meg ezeket az alacsonyabbrendűségi képzetektől gyötrődő kicsinyhitűeket, vajjon *Vörösmartyék, Arany* Jánosék, *Petőfiék, Kemény* Zsigmondék fényes időszaka idegen mecénánsoknak köszönhett-e létrejöttét? Vajjon a magyar kultúrának azt a fényes csillagképét, amely majdnem egyszerre adta nekünk Munkácsi komor zsenijét, Zichy Mihály királyi udvarokat meghódító csapongóan szarkasztikus, nagyúri tehetségét, Székely Bertalan önkínzó arányérzékét, Szinnyei fénytől ittas és mély bársonyos színekben lobogó életörömét, Pál László súlyos borúját, *egy semita közvélemény hódoló tömjénezése és anyagi támogatása hozta létre?* Vajjon nem volt-e elég az egyszerű, józan, szemérmes, becsületes magyar közönség megbecsülése ahhoz, hogy Jókai álomvilága itt kivirágozzék?

Az új keresztény vagyon kötelességei

Kimondom: *nem félek attól, hogy most a magyar művész egy szegényebb, szemérmesebb, gyámoltalanabb közönségre lesz utalva.* Az a fülledt idegenség, amely ezt a kultúrát elöntötte, *csak a lápvirágokat növelte naggyá,* Csak egy művészproletáriátust termelt ki néhány sztár mellé, *a művészet testi és lelki nyomorúságát nem szüntette meg.* Mondjuk ki nyiltan: e fajta legjavát elidegenítették a művészettől.

Felhívást intézek innen mindenkihez, aki a mostani nagy átalakulással kedvezőbb helyzetbe jut, hogy ne feledkezzék meg a magyar művészet iránti kötelességéről. Az a vagyon, *amit a nagy őrségváltás most a kezére bíz, a nemzet vagyonának egy darabja, nem méltó tehát őrzésére, aki nem érzi, hogy magyar kultúra pártolása a nemzeti becsület kérdése.* Azt az áldozatot, amit az egykori Fészek-klubban tanyázó zsidó fakereskedők, ügynökök, vidéki nagybérlők, terézvárosi álbohém ügyvédek meg tudtak hozni, hogy magukat műpártolóknak mondhassák, *igazán meghozhatja az új keresztény vállalati vezető vagy gyáros is.* Amit néhány ezer zsidó nagytőkés oda tudott lökni a magyar tehetségnek, hogy saját társadalmi helyzetét emelje, annak sokszorosát kell összeadnia a magyar közösségnek, különben önmagunkat sajnáljuk le.

Péter-Pál napján, az aratás megkezdésének ünnepén, a magyar művészet új aratásának kezdetét ünnepeljük. Négy évtized szunnyadása után *a lelki gazdagodás új korszakának kell elkövetkeznie, amikor a magyarság az anyagi szegénység mélységeiből felemelkedik.*

Nem zárhatom szavaim anélkül, hogy ne mondjak a klub vezetősége nevében köszönetet a miniszteri biztos úrnak. Hiszen az ő lelkesedésének és világnézeti elszántságának köszönhetjük, hogy ezekből a termekből végleg száműzték a terézvárosi demokrata illatot. Az ő meg nem alkuvásának köszönhetjük, hogy az árnyéka, az emléke is eltűnt innen annak a korszaknak, amely művészetek pártolása címén összeesküvést szőtt itt a kártyaasztaloknál és sötét zugokban egy nemzet kultúrája ellen.

Az ünnepség közönsége.

De köszönetet kell mondani a belügyi kormányzatnak, elsősorban a belügyminiszter úrnak, hogy erre a radikális átalakulásra felhatalmazást adott. És meleg, igen meleg szeretettel köszöntöm Önöket, akik ezen a *mi házi ünnepségünkön megjelenve, hitet tettek a magyar művészetben most kezdődő nagy átalakulás mellett.*

A házikoncert

A beszédek után a Szentgyörgyi-kvartett fínom összecsiszolt játéka következik, majd *Báthy* Anna énekel egy felejthetetlenül szép Liszt-dalt. Ujra meg újra tapsolják Károlyi Gyula zongorajátékát, nagy sikere van Felvinczi Takács Alice fínom artisztikus hegedűjátékának. Az operaház két férfitagja is fellép, *Rösler* Endre tenorista, aki Hunyadi László-ból énekel igen nagy sikerrel és *Koréh* Endre, akinek csodálatosan érett, telt, meleg basszusa Mozart Varázsfuvolájának melódiáival tölti el a termet. A zongorakíséretet gróf *Széchenyi* Dénes látja el

Hogy az elnök és a miniszteri biztos felhívásait a rádió nem hiába közvetítette, azt egyebek közt az is igazolja, *hogy pár nappal azután, ahogy a rádió a hanglemezre fölvett közvetítést műsorába iktatta, nem kevesebb, mint 12 ezer pengő önkéntes felajánlás futott be a Magyar Művészek Házába.* Például a *Levente és Cserkészbolt Szövetkezet* ezer pengőt küldött a Magyar Művészek Házának, *Lővei* János honvéd pedig a frontról egyhavi zsoldját, kereken *100 pengőt küldött a 840-es tábori póstán* a nyomorgó magyar művészek javára.

MIÉRT NEM HONORÁLJÁK A BUDAI BARLANGOKAT FELTÁRÓ PROFESSZOR MUNKÁJÁT?

A vár lakói alig tudnak az ősz tudósról aki a híres törökpince rendszert felkutatta

Mintegy másfél évtizede, mikor még nem volt légiveszély Budán és nem zúgott fülünkbe az előljáróság kis egyemeletes barokképületének tetejéről légiriadót jelző sziréna, egy szikár, kékszemű, kecskeszakállas tudós nekiindult a régi kis utcákon, hogy felkutassa és feltárja a Vár régi házainak pincéi alatt rejtőzködő híres legendás, úgynevezett *törökpincéket,* amelyeknek nem csak lejárata veszett már feledésbe, hanem a céljukról és eredetükről is nagyon keveset tudtak már. Valamikor a nyolcvanas években *Schubert* Ignác székesfővárosi mérnök bejárta ezeket a törökpincéket, fel is mérte őket. Később a budai alagút víztelenítésekor, 1908-ban *Szontágh* Tamás és *Papp* Károly geológusok *vízrajzi szempontból vizsgálták meg őket.* De az összakállas főgeológus-professzor mégis teljesen *idegen világba hatolt be, amikor Aggházi Kamil ezredes, hadimuzeumi igazgató unszolására, 1931-ben két mérnökkel alászállt a két-három emelet mélységben 8—15 méter mélyen elterjedő földalatti üregsorozatba.*

A Szentháromság-utca 2. sz. alatti előljárósági épületben ütötte fel tanyáját Kadics Ottokár professzor, mint a Magyar Barlangkutató Társaság kiküldöttje. Rendesen bakancsban és térdnadrágban találtuk íróasztala mögött is, hogy bármikor elindulhasson kutató útjára.

— Bizony nagy izgalom volt számomra, mikor ennek az ismeretlen alvilágnak először nekiindultam, — meséli Kadics professzor — *akkor még nem is sejtettem, hogy légvédelmi szempontból milyen fontos lesz kutató munkám.* Bizony nagyon nehéz volt fölkelteni a tudományos és hivatalos körök érdeklődését. Először akkor támadt érdeklődés a dolgom körül, amikor a honvédelmi miniszter meghívására előadást tartottam a várbarlangokról a minisztérium összes műszaki osztályainak és valamennyi minisztériumnak képviselői előtt. De azért körülbelül háromnegyed évet kellett várni, míg végre 1934-ben vitéz Somkuti József vezérezredes felszólított, hogy tárjam fel a várhegyi barlangpincéket és fogjak hozzá kiépítésükhöz. Mikor hat esztendeje folyt a munka, mind több minisztérium kapcsolódott bele.

Csodálatos alvilágot fedezett fel ezekben a jórészt földalatti üregekben Kadics professzor. Talált kutakat, állóvizeket, a csatornarendszerből leszivárgó vízereket és patakokat. Emberi kéz vájta *fülkék, átjárók, lépcsőzetek, boltozatok egész sorát.* A legkülönbözőbb időkből való dátumokat és egyéb falbavésett jegyeket. Egész *kürtő-rendszer* biztosíthatta valamikor ezeknek az *átlag 9—10 méter mélységben lévő barlangpincéknek a lélegzését.* Ma ezek a kürtők jórészt mélyen az úttest alá kerültek és csak alulról való bevilágítás árulja el, *milyen hosszúak és mennyi szelvényen haladnak át. Egyes számítások szerint legalább 10 kilométert tesznek ki a szeszélyesen ide-oda kanyargó, egymással sokszor tökéletesen összefüggő földalatti járatok.* Az Uri-utcában például majdnem valamennyi *szemben lévő ház közlekedni tudna egymással, ha mind feltárnák az átjárókat.*

Kadics professzor fejtette meg először ennek az egész alvilágnak az eredetét, amely fölött ezrek és ezrek éltek anélkül, hogy bármit tudtak volna róla. Ez a várbeli barlangrendszer a geológiai korszakokból származó *természetes mésztufaüregekből alakult ki.* Ezeket *alakította aztán az emberi kéz szabályszerű barlangpincékké.* A meszes agyag, amelyben ezek az üregek képződtek, állítólag abban a geológiai időszakban rakódtak le, *amikor még a Duna a Várhegy magasságában folyt.* A Duna egyik holtágában termális vizek hatoltak be ekkor s annak iszapját meszes agyaggá változtatták. Mikor az édesvizi *mészkőlerakódás* befejeződött, a fölötte folyó víz a mésztufa alá fúródott és annak alján *kivájta a barlangüregeket.* A barlangok eredetileg alacsony törmelékekkel tele üregek voltak. Később, talán a középkorban a Várhegy lakossága ezeket az üregeket mind mélyebbre és mélyebbre vájta. Igy keletkezett az a barlangrendszer, melyet aztán régi térképek alapján itt is megnyitott. Hiszen amikor a budai hegyoldalak a *szőlőtermelés megszünt,* ezekre a bortároló pincékre nem volt már szükség. *Talán közbiztonsági szempont is közrejátszott, hogy a helytartótanács idején és az azt követő időkben ezeknek az alsó pincéknek a lejáratait törmelékkel, építkezési hulladékkal tömték el.*

A több emelet magasságú lejáratokon gyönyörűen kivájt lépcsők vezetnek le. A kapufélfák is gondosan faragottak s a lépcsők fokait sokszor korhadt fa fedi be. Megkormosodott kis fülkék, friss nyomok, falbavert rozsdás kampó adják fel minduntalan a rejtélyt, *melyik korban lehetett itt élet?* Bizony sokszor összetéveszti az ember a várbeli földalatti kórház építkezésének nem régi nyomait a régi középkori alvilág romantikus kezenyomával. *Mert valamikor a bűnök búvóhelye lehetett ez a török pincerendszer.* Hány ostrom alatt bújhatott itt meg a lakosság? Ki tudja, kik rejtőzhettek itt?

A remek, egyenestartású geológus-professzor olyan lelkesedéssel vezet le

ELSŐ HÁZIÜNNEPÉLY A MAGYAR MŰVÉSZEK HÁZÁBAN

Az átalakuló művészet demonstrációja az egykori Fészek Klub termeiben

Az a mindössze *hatvan percig* tartó kis házi ünnepség, amely a *Fészek*-klubból átalakított *Magyar Művészek Házában* minden hangos, külsőségeket kerülve lezajlott, valaha mégis érdekes és jelentős dátum lesz a magyar művészetek történetében. Ezelőtt négy hónappal még síberek, tőzsdeügynökök, terézvárosi bohémek tanyáztak a századeleji fényűzéssel földíszített szecessziós palotában. A művészvilágnak csak a legesettebb, legelzsidósodottabb része járt már ide és most ezen a kis házi műsoros estélyen *250 olyan meghívott vendég jelent meg*, akik kivétel nélkül a keresztény magyar művészi világ legjavát reprezentálták. Jellemző, hogy a megjelentek túlnyomó része, közéleti ember, filmes, festő, színész, író még nem is igen látták belülről e piros plüssel, habfehér, édeskés, rokokóízű stukkokkal, sötét tapétákkal díszített palota belsejét, ahol pedig megalapítása idején a legnevesebb magyar művészek találkoztak. Egy egész korszak elzüllése és elzsidósodása benne van ennek az épületnek a történetében, egy egész korszak bukását a magyar művészet irányának teljes megváltozását jelzi tehát ez *a végtelen egyszerű kis házi ünnepély.* Jelenti azt, hogy az elnyomott és hiába küzködő keresztény magyar művészetnek *végre sikerült bevenni az elidegenedett mult legjellegzetesebb fellegvárát, sikerült négy évtized után visszajutni oda, abba a fészekbe, amelyet eredetileg nekik készítettek és most már egyedül és kizárólag csak tőle függ az, hogy itt egy új virágzás induljon meg új irányok feltárásával.*

Palló Imre miniszteri biztos beszél.

Az E. V. olvasóinak egyszer már részletesen bemutattuk az egykori Fészek-klub épületét. Képekkel, alapos helyszíni leírással vezettük végig a kétemeletes épület minden zegén-zugán, melyekből akkor bizony még valami utólérhetetlenül édeskés, erős idegen illat áradt. Bemutattuk azt a sok zsidó eredetű jellegzetesen keleti jellegű szobrot, azokat a karikatúrákat, amelyek ezt az egyébként igazán izléses épületet oly *jellegzetessé tették. A megnyitó napján ezek mind a pincébe kerültek már.* Amit Palló miniszteri biztos *(aki különben az összes miniszteri biztosok közt elsőnek végzett feladatával)*, nem adhatott át a Zsidókutató Intézetnek, azt az alagsorba helyeztette el. A belépő első pillanatban megérezhette, itt *nemcsak szellemi értelemben volt nagytakarítás, nemcsak 800 zsidó tag kizárásával teremtett a miniszteri biztos tisztább levegőt, a tényleges fizikai nagytakarítás talán még tovább tartott.* Pompásan fölkefélt széles tölgyfalépcső, portól-pókhálótól megszabadított csillárok, egész frissen ható tapéták fogadták az érkezőket.

Hogy kik jöttek el erre az ünnepélyre? Minden rendszer nélkül idejegyezzük az érdemesebb vendégeket: vitéz *Imrédy* Béla, *Páger* Antal, *Orsós* Ferenc egyetemi tanár, vitéz *Haász* Aladár, vitéz *Szende* Ferenc, *Rátz* Erzsébet, *Istókovits* Kálmán, a neves festő, *Horváth* Géza, *Zimmer* Ferenc é- *Botár* István országgyűlési képviselő (az utóbbi kitűnő szobrász is), vitéz *Bánky* Róbert, *Orosz* Barna és *Fényes* Szabolcs színigazgatók, *Balázs-Piri* László dr. műtörténész és felesége, *Avedik* Félix törvényszéki tanácselnök, aki mint grafikus is ismert, a filmesek közül *Cserépy* Arzén, *Hosszú* Zoltán és *Tóth* Miklós, *Dörre* Endre fővárosi tanácsnok, a *Magyar Képzőművészetek Egyesületének* elnöke, *Uray* Tivadar néhány nemzeti színházi színész társaságában, *Vaszary* János feleségével, *Muráti* Lilivel és *Turai* Idával, dr. *Medgyaszay* István, a neves műépítész, *Blaskovich* Lajos dr., aki most a belügyben az egyesületi ügyeket intézi, *Kampis* János festő és kritikus, *Sztankay* Lajos, a Zeneakadémia titkára, *Thoma* József zeneakadémiai professzor, *Dániel* Ernőné, *M. Choret* Erzsébet grófnő, *Jánosa* Lajos festőművész, *Králik* László, *Pipics* Zoltán dr., a Műcsarnok titkára, *Horváth* Endre, ifj. *Czene* Béla festő, *Harmath* Artur egyházi zeneszerző és karnagy ...

A pódium körül *Merész* Gyula és *Győrffi* István festők tevékenykednek, ők fogadják az érkezőket. *Papp* Domokos és *Kövér* Gyula háznagyokkal, *Haúla* Róbert országgyűlési képviselő, a klub új ügyésze, *Buzi* Barna szobrász társaságában szintén résztvesznek a rendezésben. *Kardoss* Géza színigazgató és *Cser* Károly szobrász is a vendégeket kalauzolják.

Szokatlan kora délután, félöt után kezdődik a műsor, mégpedig a legszigorúbb percre szóló beosztás szerint, hiszen az első sor szélén ot már a rádióközvetítés *vezetője: Budinszky Sándor és órával a kezében integet a szereplőknek,* miközben szüntelen halkan belebeszél a mikrofónba. Ő jelzi jobbkezével, hogy Palló Imre miniszteri biztos föllépheti már és megkezdheti csengő hangján a rövid beköszöntőt.

A miniszteri biztos bevezetője

Az est bevezető beszédét a klub miniszteri biztosa, Palló Imre országgyűlési képviselő mondta:

— Az örökérvényű magyar művészet iránt élő hódolatommal köszöntöm a nemzeti szellemű magyar művészet mestereit — kezdte.

Köszöntöm azokat, akik az induló Magyar Művészek Háza tagjai és üdvözlöm azokat is, akik még nincsenek itt, de el fognak jönni.

— Eljött végre az a régvárt idő, amikor kitárhatjuk széltében-hosszában a művészet és tudomány minden kapuját, hogy az egyetemes magyar dolgozó társadalom is részese lehessen a nemzeti kultúrközösségnek. Mert kulturális törekvéseink akkor helyesek, ha az ország minden kulturális megnyilatkozását a népi, nemzeti és szociális érdekközösség szolgálatába igyekszünk állítani. Le kell tehát mondanunk azokról a művészi és tudományos megnyilatkozásokról, melyek a népi, nemzeti közösségre közömbösek, vagy éppenséggel veszélyesek.

— A liberális világ szabadkutató, a népi közösségtől távolálló, életidegen művész- és tudós-alakjára kevés szükségünk van. Mindenkinek a népi közösség reális boldogításán kell dolgoznia. A művész, a tudós, az író népe sorsának részese és nélkülözhetetlen együttküzdője legyen! Kötelességünk a magyar népet hozzávezetnünk a széphez, a nemeshez, a fenségeshez, a jóhoz és igazhoz, mert ezzel nemcsak erősítjük kultúráját, hanem annak a nép is részesévé válik. Ezekkel a gondolatokkal jöttem ide a hirhedt Fészek zilált ügyeinek kivizsgálására. A multról nem beszélek, mert azt hirdetem, hogy csak az a nemzet egészséges, amely nem meditál a multon, hanem okulást szerez belőle s mint élő szervezet, hozzákezd a sebek hegesztéséhez. *Magyar nemzetiszocialista vagyok és csak becsületes építőmunkának vagyok a hive.*

— Ezért takarítottam el a romokat, töröltem mindazokat, akikkel az örökérvényű magyar művészet mesterei nem tudnak együtt dolgozni és akik nem is lehetnek építői az új magyar életnek. A zsidó és szabadkőműves izmusokba fulladt alkotásokat, mementóként átadtam a Zsidókutató Intézetnek.

Oláh György, az új elnök, átveszi a Magyar Művészek Házát.

— Isten hozta Önöket ez új hajlékba és kívánom, érezzék jól magukat, fejlesszék lelkükben a magyar nép, a magyar föld, magyar táj, magyar élet, magyar lelkiség, magyar dal, magyar muzsika szeretét, hogy nemesedjék a magyar izlés, őszintébb legyen a magyar imádság, szebben csendüljön a dal és magyarabb legyen a magyar!

Oláh György beszéde a művészetpártolásról

Hölgyeim és Uraim! Régi illemszabály, hogy a hivatalba lépő új elnök beköszöntőjében először elődeinek érdemeiről emlékezik. Engedjék meg, ez egyszer ne kövessem ezt a régi szabályt. Az a tény, hogy a miniszteri biztos úr már a klub nevét is a *Magyar Művészek Házára* változtatta, maga bizonyítja, hogy le kell törölnünk a táblát, mindent el kell felejtenünk, ami az utolsó évtizedekben ezek közt a falak közt történt. *Sehova sem hatolt be úgy az elmúlt korszak lelki hanyatlása nálunk, sehova se vitték be annyira a bomlás, a meghasonlás démonát, mint a művészet és irodalom területeire.* Hasadtságot, szétkülönülést tenyésztettek itt mesterségesen és szinte pathologikus felelőtlenséget a nemzeti közösség, a társadalom, család nagy létparancsaival szemben. *Tudjuk, kik állottak e beteg folyamat mögött!* Tudjuk, kinek volt érdeke, hogy ez a kultúra tele legyen meghasonlással. De most nem azért jöttünk össze, hogy vádoljunk, vagy *politikai boszszút* hirdessünk, hanem, hogy meghirdessük: *ennek a folyamatnak egyszersmindenkorra vége!*

Azért jöttünk össze, hogy meghirdessük, annyi hazátlanság után, annyi otthontalan bolyongás *után végre*

vitéz Imrédy Béla, Oláh Györgyné és vitéz Haász Aladár a közönség soraiban.

Buzi Barna

Szobák

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: KisUjság

Megjelent: 1949 SZEP 29

KIÁLLÍTÁSOK

A budai művészek XV. csoportkiállítása

A budai művészek új tárlata (Bartók Béla-út 31.) a különféle törekvések egybehangolódásáról és kiállításaik színvonalbeli emelkedéséről tanuskodik. Az összhangba jutásuk irányát főként az jelzi, hogy mind többen jelentkeznek olyan munkaábrázolásokkal, amelyeken érzik az élmény alakító ereje, az, hogy a művész a tárgyválasztáson túl, festői álléssel közelítette meg az eddig számára idegen, akarva-akaratlan kevéssé ismert, vagy éppen elkerült világ és a most alakuló társadalom életének jelenségeit. A mélyebb ösztönzések és kifejező színhatások kiemelkedő eredményei *Domján József* (Acélhenger), *Gábor Jenő* (Kovácsmühely, Mosónő), *Szilvássy Margit* (Traktorjavítás), a mindinkább elmélyülő *Perhács László* (Felvonulók), *Tóbisch Ilona* (Dolgozó asszonyok), *Iván Szilárd* (Anya és gyermeke), a fejlődő *Pólya Edit* (Kövezők), *Udvary Pál* (Paraszt-asszony), *Márton Piroska* (Építőmunkások) és *Lóránt Erzsébet* (Ladikosok) művei. *Szabó Vladimir* valóhű olajképe, a hosszabb ideig nem szerepelt *Ajkelin Lajos* eredeti képei, (*Bivalyok, vonaton*) a régi művészeti stílus képviseletében, *Kacziány Aladár* (*Feleségem arcképe*), valamint *Göller Miklós, Táritz Jázsa, Breznay József, Bagi Jenő, Mattioni Eszter, Suly Angela, Magdányi Antal, Kampis Margit, Sz. Kovács Gusztáv, Lorberer Anna, Gálfi Lola, Antal Elemérné* egy-egy képe és *Percz Jenő József* mozaikja (Önarckép) tartják a színvonalat.

A szobrászati művek közül feltűnik *Kühner Ilse* Bartók Béla-fejszobra, melyen a nagy zeneköltő szellemi jellemzését formálta a merev anyagba. *Solymári Valkó László* domborműve: *Esze Tamás* történeti hangulatot felidéző gipszarcmása a kőbefaragva, felirattal rövidesen a budai Esze Tamás-utcát ékíti majd. *Buzy Bárna* fából faragott *Szegény asszony*-a, *Vidéky Brigitta Fordászlány*-a, *Megyeri Barna Pihenő fonónője*, *Baranyai Ilona lárvaszerű női arca*, *Turcsányi Árpád Halasnő*-je és *Halász Lívia Munkása*-a bizonyítják, hogy a szobrászok a festőknél nagyobb lendülette haladnak a korszerű művészet felé.

T. E.

YIVÁNÍTÁS ÉS FONTOSABB	TELEKKÖNYVI ADATOK
	TULAJDONOS

szár népi származás
tak ki a belgrádi
kizárt diákokat az
tartóztatta.

Murphy
Ma

Miközben *Taft* szen
kai kongresszusban p
mácia kapcsolatok ú
fasiszta Franco kormá
Murphy szenátor Ma
és hétfőn már megbe
tatott a spanyol külü
magasrangú tisztviselő

II sz. raktárunkban és
3. sz. raktárunkban,

30. és október 1-én

lepünkön

kiadás szünetel

NAGYKERESKEDELMI N. V.
t, V., Honvéd-u. 7.

Buzi Barna

Kovács

Kisujság, 1951. márc. 3.

Képzőművészeti csoportkiállítás a Pártkongresszus tiszteletére

Itt, ahol hajdanvaló régi időkben az első magyar színtársulat deszka-színköre állott a „hajóhíd" budai feljárója közelében, épült a Várpalota tervezőjének, Ybl Miklósnak egyik kisebb műve, a Várkert-kioszk, amely előtt most a nagy építőművész szobra áll. Ebben a művelődéstörténeti környezetben, a Várkert-kioszk kertrenéző termében, rendezte a Képzőművészek Szövetségének I. ker. Békebizottsága a Pártkongresszus tiszteletére a budai művészek kiállítását. *Medgyessy* Ferenc, mint vendég, egyszerű eszközökkel alkotott, rendkívül karakterisztikus ábrázolású kis gipsz-fejszobrát, a *Koreai leány*-t állította ki. (A 70 éves Kossuth-díjas művész fába faragott portréja is látható itt *Buzi* Barnabás sikerült kidolgozásában.) Az idősebb művészek közül még *Márffy* Ödön egyéni kivitelű bányász-ábrázolásával, *Istók* János finommüvű plakettekkel (Kossuth, Petőfi, Táncsics), *Glatz* Oszkár színes és jól jellemzett gyermek-arcképével, és *Kacziány* Aladár *Öreg munkás* portréjával szerepel a kiállításon. Régebbről ismert művészeink közül *Diener Dénes* Rudolf színválasztásban és kivitelben egyaránt megkapóan jellemzett gyermek-arcképe, *G. Szabó* Kálmán *Traktoroslány* című, erővel teli fametszete, *Járitz* Józsa napraforgós csendélete, *Maltioni* Eszter József Jolánról festett, egyéni színhatású portréja, *Jeges* Ernő grafikái, *Halápy* János kitünü technikájú Bartók Béla-arcmása és *Kontuly* Bélának a szocialista realizmus stílusában festett élmunkás-arcképe állítják meg a látogatót. Az újabb nemzedék tehetséges munkái közül leginkább *Göllner* Miklós valóságkifejező *Bányász, Szabó* Vladimir és *Iván* Szilárd dolgozókról festett karakteres arcképei, *Csáki Maronyák* József Zelk Zoltán-portréja, *Bon.ján* József Lánchíd-képei, *Szegedi Dobó* Ilike, *Ágh-Ajkelin* Lajos és *Chovan* Loránd belső életet sugárzó portré-festményei, valamint *Farsang* Györgynek a munkás testalkatát, erőkifejtését való-hűen kifejező szobrászati munkái (Hídépítő, Bányász), *Vidéki* Brigitta jellegzetes, mozgást érzékeltető terakotta-vázlata (Koreai táncosnő), *Metky* Ödön aprólékos gondossággal kidolgozott fejszobra és Percz József mozaikjai (Sztálin, Mao Ce-tung) tünnek fel. A kiállító művészek, idősebbek és fiatalabbak, alkotóasin egyaránt érezhető az a buzgalom, amellyel a nagy társadalmi átalakulás, a dolgozó nép küzdelmeit és eredményeit törekednek tükrözni. Nagyobb részben sztahánovisták, kiváló munkások, élsportolók és éltanulók arcképeit festik, a munka mozzanatait és a munkást munka közben jelenítő művek azonban kisebb számúak és a kifejezés módjában művészeink jobbára a korszerű tárgyválasztás mögött maradnak. E tekintetben inkább a szobrászok azok, akik stílusfejlődésükben a szocialista valóságkifejezés irányában haladnak.

(t. e.)

A régi Oroszországban egyre elviselhetetlenebb a parasztság helyzete. Mind többször lázadnak fel a parasztok, hogy jobbágyi sorsukon valami módon változtatni próbáljanak. A kizsákmányoló földesurak ellen lázadnak fel. A francia felvilágosodás szelleme azonban utat tör a jobbérzésű és emberien gondolkodó fiatal nemesek felé és 1825 december 14-én lázadást kísérelnek meg Pétervárott. E dekabristák — „decemberiek" — forradalmár nemesek voltak, akik a jobbágyrendszer megdöntésére, Oroszország elmaradottságának megváltoztatására törekedtek és a cári önkényuralom ellen küzdöttek. *I. Miklós* azonban leveri és kegyetlenül meg tudja torolni a decemberi lázadást, mert a forradalmároknak nem volt kapcsolata a néppel, nem állt még mögöttük a proletariátus. A dekabristák *öt vezére bitófán végzi életét*, a többieket Szibériába számüzi. Uj cenzura-rendelet jelenik meg és a maradiság urrá lesz az irodalom, bölcsészet és a tudomány terén is.

*

A dekabristák lázadása azonban *jelszó, tüzgyujtás és iránymutatás* volt. A decemberiek vértanúsága megvilágosította és megtermékenyítette az elméket és új, egyelőre szellemi eszközökkel küzdő forradalmárok léptek nyomukba: *a demokrata-forradalmárok*, élükön a haladószellemü fiatal író-lángelmékkel Köztük az élen küzd *Alexander Herzen*.

Eleinte szépirodalmi müvekben fejezi ki érzelmeit és gondolatait — két regényt is ir —, de csakhamar áttér a bölcseleti, majd a közirói munkára. Korán megpróbálja a szabadszellemü irók keserü, szenvedésekkel teli sorsát. *Huszonkét éves csak, amikor több társával együtt le-*

tartóztatják és egy évre Ezután egy ideig Moszkvá tervárott él, de ismét szám visszaerlentsék a szabad nyilvánitástól és a hala mozgalmaktól. A 40-es éve lében mélyed el bölcseleti nyokba és már első érteke irányitja a figyelmet. *Ez lés egyben veszedelem is.* kább látja, hogy előbb-utó riába kerül és akkor mit a forradalom előkészítés halála után távozik Orosz *1847-ben már önkéntes s ben él.*

*

Felpiroslik Európa égén hajnalcsillaga" — 1848. H galom és lelkesedés tölti el és remény ragyog fel kép amint az európai forrada lángolnak. A párisi febru dalomtól, az itáliai forrada galomtól és a magyar s harctól sokat vár. Remél forradalmak tüzei lángl nemcsak a nyugateurópai idejétmult rendszerének roz ményeit, hanem az orosz must is.

Másként történt. *„Európa újra csendes* — sóhajtja hir ben *Petőfi* — *Elzúgtak fori Szégyen reá! lecsendesült és ságát nem vivta ki."* Herze érzett, mint a lánglelkü költ *magyar szabadságharc elbu sujtotta, majd lelki válságba* Lenin e válságot igy okolj „Herzen egészen közel jutott lektikus materializmushoz, d torpant a történelmi materi előtt. Ez a „megtorpanás" Herzen lelki válságát is az forradalom veresége után...

Buzy Barna

Zobrazt

Buzy B. szül. 1910 dec 30.
Vésztön. ref.
polgári isk. végz.
1928-29- 33-34ig
Szentgyörgyinél.

Egyeki rk. templom
falfestményei

9 34.

~~Berény N.~~

zágos Bizottsága

lvány	száma:	19
	kelte:	19
	beérkezése:	19

etek száma:

l elintézett szám:

száma:

száma:

:

vasta:

Tégy a szeretetért

A mi házunkban csak jó gyerekek laknak

Négy évvel ezelőtt költöztünk vidékről az újpesti toronyház nyolcadik emeletére. Amikor „háztűznézni" voltam, barátkozni az új otthonnal, egyedül bandukoltam lefelé a nyolcadikról. A sok zárt ajtót látva szorongani kezdtem. Mi lesz itt? Mi vár ránk? Az ötödiken nyitva volt a folyosóajtó, két asszony beszélgetett. Odafordulok hozzájuk, barátságosan üdvözölnek. Mondom a gondomat nekik, ők csak mosolyognak: Meg tetszik látni, milyen jó ez a ház és tessék csak nyugodtan idejönni. Sok a fiatal család, sok a gyerek is, — ha tetszik szeretni a gyerekeket — tették hozzá.

Nekem a gyerekek a barátaim — feleltem.

A dolog azonban nem éppen baráti módon kezdődött. Megérkezésünk utáni harmadik napon, a ház előtti parkban, egy három év körüli biciklizö kisfiú rám kiabált: menj innen, csúnya vagy! Miért vagyok én csúnya? — kérdeztem. Anyukám mondta, hogy ronda vagy!

No ezt megkaptam. Ettől kezdve elhatároztam, hogy tudatosan építem a „barátságainkat" nemcsak a kicsivel, hanem mindegyik gyerekkel. Lent ültek szegénykék a lépcsőfeljáróban, ott élték társas életüket. Jövet, menet, a lépcsőn rendszeresen beszédbe elegyedtünk. Érdekelt az iskola, megtudakoltam a farsangi jelmezverseny eredményét éppen úgy, mint a gyermeknapi programokat. A liftben pedig egész komoly baráti beszélgetést folytattunk egyikkel — másikkal. A kutyás kisfiú elmagyarázta, milyen fajtájú a kutyája és hogyan tanította szobatisztaságra. Megdicsértem az új bicikliket és kinyitottam a liftajtót a gyerekkocsik és a kerékpárosok előtt. Sok sikert kívántam nekik, amikor szépen felöltözve évzárókra, vizsgákra mentek.

Nem sok idő kellett hozzá, egyszer csak azt vettem észre, hogy kedvesen köszönnek a gyerekek, a ház ajtaja kinyílik előttem, a liftnél megvárnak és előre engednek, még a csomagomat is elkérik. Jók, aranyosak, kedvesek és udvariasak a mi gyerekeink! Nemcsak velem, de másokkal, és amint látom, egymással is. Nem hallok veszekedéseket, verekedés pedig elő sem fordulhat. Talán még az otthonokon belül sem? Pedig van vagy 25 kisiskolás a házban.

Most már azon gondolkodom, mi lenne, ha Magyarországon csupa jó gyermek élne? Lehet, hogy ehhez nekünk kellene őket előbb szeretni?

Németül a lieb (kedves) és a lieben (szeretni) egy tőről fakadó szavak. Egy német édesanya szavait idézi egy könyv: Mein Kind ist lieb, weil ich es liebe. *Gyermekem jó, mert szeretem őt.* Ettől lett kedves és jó. És nem fordítva.

Tégy a gyermekekért — tégy a szeretetért!

A papköltővel szólva: „Hogy szebb legyen a föld", de ha nem az egész föld, legalább az ország, ha nem az egész ország, legalább a község, a város. Vagy legalább egy családi otthon.

Kis Péterné

Pálmák

Virágvasárnapi meditáció

Ha kell, maguk a kövek és a sziklák szólalnak meg... Ezen a tavaszias napon hangzik el a mondat, amikor az emberi természetet öltött Isten Fia különös harmóniába lép a porral, amelyből teste vétetett, magával a természettel. Pálmaágak boltíve felette. Különös a kapcsolata a növényekkel. Az egyetlen teremtmény egy fügefa, amelyről tudjuk, hogy megátkozza. De ezt is terméketlensége miatt. A mezők liliomai viszont már az Isten iránti bizalom példáiként jelennek meg. Éppígy az ég madarai is... Igaz is, különös az állatokkal való együttélés is. Nem tiltakozik az ellen, hogy báránynak nevezzük Őt, ezzel megjelölve áldozati létét.

Sőt, életét végigkísérik a szamarak. Betlehem meghittsége, az egyiptomi menekülés mostohasága, a jeruzsálemi bevonulás pompája — mindezek a képek egy-egy szamár jelenlétével rajzolódnak elénk. Néha botránkoztatónak, sőt szentségtörőnek is tűnik mindez. A bárány, mint a szelídség jelképe — csak hagyján. No de a szamár? Bármennyire is kedves motívum, mégis csak butaság, oktalanság megtestesítője! Nos, igen. Az apostol kissé elvontan magyarázza el, hogy Isten oktalansága Krisztusban megszégyeníti az evilági bölcsek bölcsességét. Jézus azonban minderről nem mond semmi bonyolult tanítást, magyarázatra szoruló példabeszédet. Egyszerűen csak felül egy szamárhátra földi élete dicsőségének csúcspontján...

Pálmaágak, szamárhát, hozsannázás, éneklésre kész kövek, áldozati bárány... Olyan béke árad e képből, melyből a főpap tiltó, sötét szándéka még valahonnan a harmónia megteremtése előtti káoszból tör elő. Igen, valahonnan onnét valók mind a békétlenség és ünneprontás kedvelői. Az öregek mesélik, milyen volt a háború, a repülőgépzaj, a romok, a halálfélelem. Ilyennek kellett lennie, mert valakik tőkét kovácsoltak a romlásból és a halálból.

Most béke van. Nyugtalan béke, mert valakik tőkét kovácsolnak a háborútól való félelemből.

Miért is kell tudnunk már Virágvasárnap Nagypéntek drámáját?

Miért nem simulhatunk bele csak egy fél napra a hozsannázó békébe? Miért szól közbe a főpap? Min töpreng Júdás? Az akkori pálmalengetőknek talán igen, nekünk nem lehetnek illúziónk. Az evilági béke mögött harc, az itteni rend mögött káosz bujkál. Virágvasárnap lelkesedése azért mégis kifejezte a sérülékeny, de mélyen emberi vágyat a meghitt, kollektív jóakarat iránt. Azért, hogy minden Húsvét vasárnap hajnalán teljesedjék be, a feltámadás visszavonhatatlan, örömtől izzó isteni csendjében.

Pajor András

KÖNYVESPOLC

John Henry Newman: Nagypéntek

Minden keresztényben gyakran felvetődik a kérdés, hogyan forduljon Istenhez, és miképp szólítsa meg. Ebben segít az Új Ember füzetek harmadik darabja, amely rendkívül mély elmélkedéseket és imádságokat tartalmaz. A bennük kifejeződő istenszeretet fokozatosan érlelődött meg a szerzőben.

Newmant a 19. század elején szentelték anglikán pappá. Nemcsak lelkipásztori tevékenységet folytatott, hanem elmélyült a teológia tudományában is. Sokat foglalkozott a korai kereszténységgel, és lassanként kialakult benne az a meggyőződés, hogy a keresztény tradíciót nem a protestantizmus őrzi hitelesen, hanem a katolicizmus. Történeti és teológiai kutatásaiban is ezt látta igazolódni, így jutott arra az elhatározásra, hogy áttér a katolikus hitre. Bár többen gyanakodva fogadták tettét, lelkivilága változásait elemző bensőséges vallomáskötete, az Apologia pro vita sua eloszlatta a kétségeket.

Konverziója hitelességéről tanúskodik a Nagypéntek is. Imádságaiból komolyan elkötelezett, katolikus hitét mélyen átélő ember képe bontakozik ki. Magukkal ragadó elmélkedései túláradó örömöt és áhítatot sugallnak, és arra sarkallják az olvasót, hogy ő is forduljon magába, és figyeljen Isten hívó szavára.

m.k.

Henri Boulad: Az Oltáriszentség misztériuma

Az Eucharisztia nehezen megragadható titkát igyekszik felfedni a hívők számára a nálunk is népszerű szerző. Boulad az észak-afrikai CARITAS-nál teljesít szeretetszolgálatot. A munkája során szerzett élményeket és tapasztalatokat hasznosítja lelki élettel foglalkozó műveiben. Szemléletes gyakorlati példái, a hétköznapi életből merített történetei a misztikában vajmi kevéssé jártas olvasó számára is érzékelhetővé teszik az Oltáriszentség titkát. Megvilágítja, milyen mélyebb tartalom rejlik az evés és az ivás mindennapos gyakorlatában, beszél a teljesség megragadását kifejező szeretetről, Isten és ember bensőséges kapcsolatáról és a felebaráti szeretet önfeláldozó jellegéről. Ezt követően a krisztusi keresztáldozatot értelmezi, és innen vezet el az Eucharisztia lényegéhez. Az érzelemgazdag, mély átélésről tanúskodó könyv méltán tarthat számot a lelki olvasmányokat kedvelők érdeklődésére. *(Ecclesia)*

(m.k.)

Turcsány Péter:

Virágvasárnap mámorában

Virágvasárnap, forgatag,
hallják szavad, Názáreti,
ifjú vagy még, lobog hajad,
szemed kék villámként veti

közénk az ég parancsait,
fóliák sem őrzik szavad,
durva fába oltó anyag
fogadnak lélek-társaid,

a lépteid, a lépteid
ki látta, nem felejtheti!
Jeruzsálem vak tereit
átlebegted, Názáreti!

Eszméletét vesztette mind,
ki járt veled, majd követett,
a jobbik sors kezeddel int
s hangod jobbító förgeteg!

Zugárusok, zsoldossereg
fegyvert s áruját elveti,
mögéd tolong, elődbe leng,
mennyei, Te Názáreti!

Így volt, láttam. S az alkonyat
égboltja fölötted dördült,
szava elcsuklott, elakadt
s a szív könnyekkel könnyült,

Jeruzsálem, végítélet,
torkunkban a fojtó gombóc
Menny ajtaját nyitván kéred,
bírjuk igéd! Az utolsót.

Halljuk máig minduntalan:

„Miért, miért, Uram, Uram!"
Míg egyetlen tisztátalan
a Föld zugában megbujik,
nem ragyog, nem, fényes utam!

Fájdalmak Anyja a kereszt alatt

Néhány napja a Mátraverebély-szentkúti kegytemplom sekrestyéjében P. Márton, ferences házfőnök egy különös keresztre hívta fel a figyelmemet. A vallásos tárgyi emlékek szép darabjára, melyben Jézus szenvedésének eszközei láthatók: a létra, az ostorok, a szegek, az izsóp, a töviskoszorú, a lándzsa, a kalapácsok, s a többi kínzó eszköz. Lelkiség-történeti hátterében ennek a keresztnek valójában az a középkori áhitatgyakorlat áll, amely Krisztus szeretet-fegyvereit tiszteli az ő halálának, kínszenvedésének tárgyi emlékeit szemlélve. Íme, még a gyötrelmet, halált okozó eszközök is fölmagasztosulnak ezáltal, s „az elhagyatott Isten után a kiszolgáltatott Isten mindennél mélyebb bepillantást enged Isten erejének és szeretetének természetébe" — amint Pilinszky János írta.

Útszéli kőkeresztek egész sorát társítottam ehhez a látáshoz, esőtől, széltől megviselt szoborképeket, melyeken ott áll a fájdalmak Anyja. Az elhagyatottságban, a magányban az az Asszony, akiről a legszebb és legmegdöbbentőbb sorokat a szentferencrendi Jacopone da Todi írta a XIII. században. A Pieta, a Fájdalmas Anya sajátságos tiszteletét alapozta meg, amely az anyai fájdalmak szomorú történetében századokon át jelen van, s arra utal: világárvaságunkban ők vannak mellettünk, az áldott asszonyok: anyáink, nagyanyáink, s gyermekeink jövendő sorsából a jelen anyai szeretete nem hiányozhat. Milyen megnyugtató az együtt-szenvedő asszonyok — az örök Máriák látása; az összekulcsolt kéz, a teljes átadás benső melegsége, amely átjárja az egyéni sorsokat, s az egész történelmet. Csak lehajtott fővel hallgathattam annak az anyának a válaszait riporteri kérdésekre, aki fia nevében és védelmében mondta el, hogy élete értelme ez a felnőtten is beteg gyermek, s hogy az Isten legbensőbb gondolatában neki, az anyának ez az ajándék mennyire kedves; egy darab rábízott szenvedés, amit csak hittel lehet elfogadni. Egy-egy rebbenés az ilyen anyai sors a kifürkészhetetlen isteni végzésben, mégis hatalmas mozdulat — áldozat a hivatás oltárán; nem hagyományos cselekedet, hanem az állandó folyamatosság gesztusa. Nem színpadi látvány, hanem maga a kopár kín-szögek, ostorok lándzsák között.

Hányan és hányszor folyamodtak/folyamodnak a szeretetnek ehhez a forrásához. Mert Krisztus Anyja a Szeretet forrása —, amint da Todi himnuszában is áll: „Eia Mater fons amoris..." Hányan nyugosznak meg az Ő fájdalmával egyesülve, hiszen a lélek titkaihoz tartozó szenvedést érezve tudják: a fájdalom elfogadása a legtöbb, amit ember az emberért tehet; asszony a férjéért, a gyermekeiért, s ők kölcsönösen egymásért, hiszen az örök megváltás és megváltottság misztériuma ebben rejlik. Hogy ez ellenkeznék a józan ésszel? Azokat kell megkérdezni, akik vállalják ezt a fordított magatartás Isten és ember között. „A fájdalom megjelenésekor az érzelmek megszűnnek — hallom a hívő író elmélkedését. S nincs semmi más, csak a fájdalom. E senkiföldje is azon helyek között szerepel, melyeket Isten a velünk való találkozás helyéül választott."

Ott, a szentkúti kereszt előtt a gyötrelmek eszközeit látva *Stefka Éva* egyszerű, tehát őszinte versimádságát mondogattam, mintegy folytatva a Stabat Mater-himnuszt: „Ha azt mondhatom, mindent odaadtam, / s már semmim sem lesz, csak ez a tudat, / magamtól is, Teérted elszakadtam — / add meg irgalmadat!/ Dávid Rózsája, Napkeleti Rózsa / imádkozz értem, hogy ez így legyen. / Ha eljön majd a legutolsó óra / oldozzon föl a kegyelem!"

Tóth Sándor

Sík Sándor:

A keresztimádás himnusza

Pange lingua gloriosi
lauream certaminis.
(Venantius Fortunatus VI. század.)

Győzedemes harc babérját
Boldog ajkam énekeld.
Ünnepeld a szent keresztet,
Mint nemes győzelmi jelt,
S a feláldozott Királyt, ki
Sír öléből győzni kelt.

Ezt a fát az ősszülőknek
Alkotónk jelölte meg,
Mert halált a végzetes fa
Almájával ettenek:
Azt akarta, fának átkát
Fának titka törje meg.

Ezt a dolgot megváltásunk
Rendje-módja rendelé:
Igy az álnok árulónak
Csel zavarja meg cselét,
S honnan a seb mérge áradt,
Onnan kapja gyógyszerét.

Igy mikor a szent időnek
Teljessége már betölt,
Földre szállott Atyja mellől
A teremtő Egyszülött
És a szűzi méh ölében
Embertestbe öltözött.

Sírdogál a kisded Jézus
Szűk a jászolágy neki.
Gyenge testét édesanyja
Rongy közé kötözgeti,
És az Isten keze-lábát
Pólyagöngyöleg fedi.

Hatszor öt év hogy lemúlott,
S betöltötte idejét:
Adta magát szenvedésre
Önnön akaratakép,
És a Bárányt áldozatul
Keresztfára emelék.

Epe már meglankasztotta,
Tüskék, szegek, lándzsa már
Gyenge testét általverték:
Víz foly onnan s vérsugár.
Földet, eget, tengereket
Tisztára mos ez az ár.

Hű keresztfa, nincsen még egy
Ily nemes fa, sem bokor,
Ilyen lombot, ily virágot
Erdő nem terem sehol.
Édes törzsök, édes ág te,
Édes terhet hordozol.

Hajtsd meg ágaid, szikár fa,
Könnyíts merev törzseden,
Puhasággal végy erőt a
Szigorú természeten:
Tagjait a nagy királynak
Ugy karold szelídeden.

Csak te voltál hordni méltó
Üdvösségünk zálogát,
Rajtad ért, szent bárka, révet
A hajótörött világ,
Mert a bárány drága vére
Rólad permetez reánk.

A Boldog Szentháromságnak
Mindörökké tisztelet,
Atyát, Fiut, Vigasztalót
Egyformán dicsérjetek.
Ama Háromságos-Egynek
Nevét áldják mindenek.

Búza Barna Keresztútjai Székesfehérváron

„Krisztus isteni vallásának legszebb alapja a szeretet, s kinek kebelében Isten és emberek iránti lángoló forró szeretet nem lakik, az Krisztusnak isteni vallását csak külső formában gyakorolja, de szíve vallást nem ismer.
(Deák Ferenc: Gondolatok.)

A fenti meghatározás igazolódott be a maga teljességében *Búza Barna* Keresztútjai előtt, de más művei is erről a szeretetről tanúskodnak.

Hűvös, esős hajnal után, kellemes tavaszi időben indultunk a tervezett útra, hogy a képeken többször látott Keresztutakat megnézzük, és a művészi tervezéstől a templom falaira kerüléséig végzett munkáról maga az alkotó beszéljen. Utunkat az időjárás is segítette, mert mire Székesfehérvárra értünk, kisütött a nap, és a Keresztút állomásai a templomok ablakain át megkapták azt a világítást, amely a történések fájdalmas pillanatait még mélyebben belevésik a templomba járók szívébe. Különösen vonatkozik ez a *Zsolt utcai Krisztus király templom* stációira. A magas ablakokból beáramló napsütésben a pirogránitból készült, négyszögletes, fekete hátterű lapokból még jobban kiemelkednek a dombormű alakjai.

A *székesegyház*, a püspöki bazilika Keresztútja, mint a képeken is jól látható, keret nélküli. A diófából faragott, három dimenziós szoboralakok közt különösen megdöbbentő a keresztrefeszítés egyik pillanatának a megörökítése. (Ottlétünkkor éppen külföldiek csodálták és filmezték.) Hihetetlenül gazdag az alkotó művészi képzelete és kivitelező sokoldalúsága. Ahogy Búza Barna magyaráz, szavaiból érezni, hogy szerénységben, emberi magatartásban, humanitásban egyaránt korunk kiemelkedő művésze. Benne él műveiben, választott, megformált alakjaiban. Ezért tudja oly hitelessé tenni a biblia sorait — sokszor egyéni értelmezéssel. Cirenei Simon megdöbbent arca — amint Jézusnak segít a keresztfát vinni — fájdalmas szeretetet, értetlenséget tükröz: miért mindez?! A megmintázott személyt „ismeri" a művész, éppen úgy, mint állandó tanulmányaiból a történelmi és történeti hátteret.

És mindehhez hozzá kell tenni, hogy ezek a Keresztutak *az 1954-57-es* években készültek! A sümegi Ferences templomban látható, keretbe szerkesztett, diófából készült, több alakos Keresztút-dombormúve a hetvenes-nyolcvanas évek alkotása.

Búza Barna Vésztőn született. A Képzőművészeti Főiskolán *Szentgyörgyi István* növendéke volt, majd ösztöndíjasként három évig Rómában tanult. Számos nemzetközi és hazai kiállításokon vett részt, több

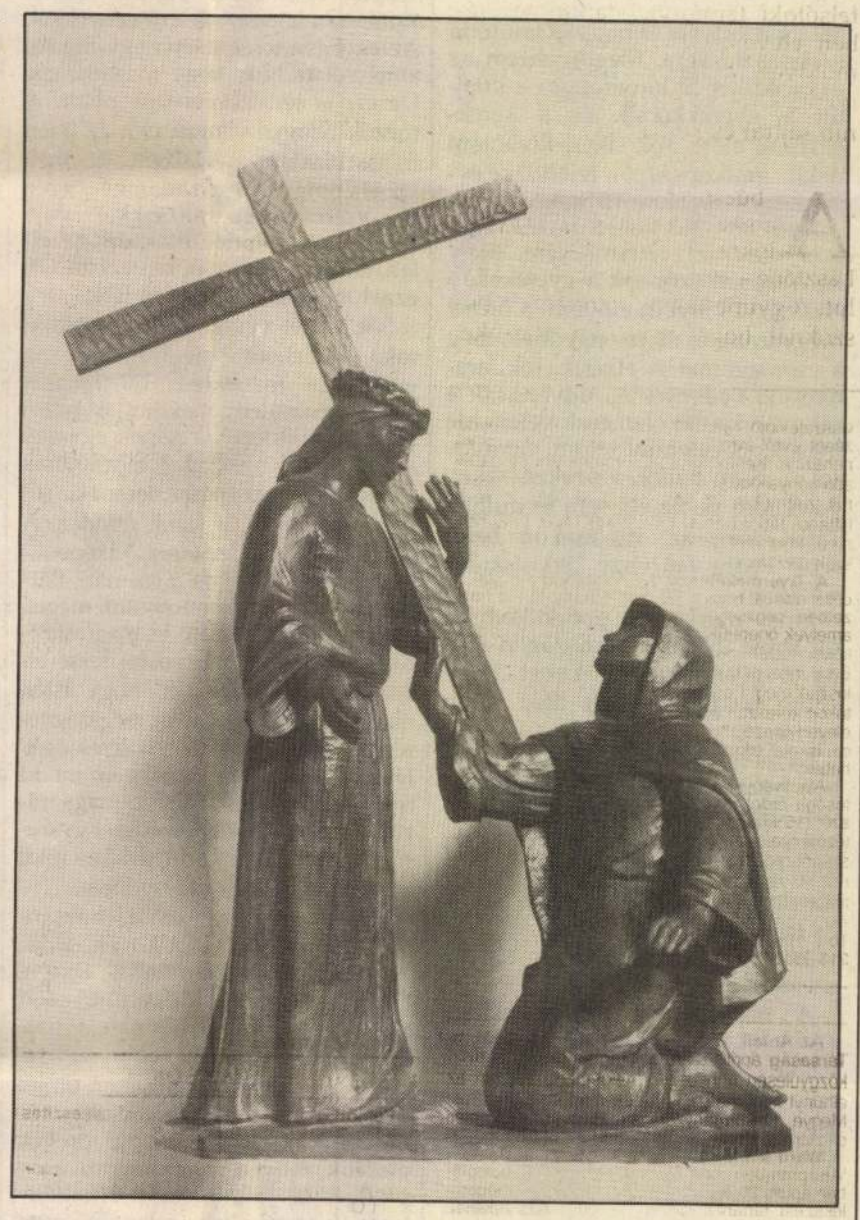

szoborpályázaton díjat nyert. Jelenleg, élete 85. esztendejében egy újabb, nagyméretű egyházművészeti munkán dolgozik a régi kedvvel, fiatalos erővel, és töretlen hittel. Ehhez segíti kiegyensúlyozott, szép családi élete is.

Schelken Pálma

Lukács Ottó:

Nagypéntek

Az Isten kiáltoz mibennünk
De mi őt bé nem fogadjuk
Az Isten sír koldus-gúnyában
De étkünket sertéseknek adjuk
Teríté elénk világ gazdagságát
De mi rögtön parcellázni kezdjük
Az Úr valahol vért verítékezik
De mi alszunk
Kínjait elfeledjük

Doby János:

Jöjj el Húsvét

Jöjj el Húsvét! — pirosra sült bárány.
Korpalevesen éltem évekig
és most mesés, tavaszi szivárvány
számomra a jólakásnyi hit.

Böjtidőben pálmaággal jártam,
békességre intve ínyemet.
Telek multán felhővonulásban,
tavasz jöttével reméltelek.

Óh boldogság! újból az eget nézem.
Távol vagy, mint a gyermekkorom.
Térdepeltünk húsvéti miséken
anyám, én és Júliska húgom.

Az a felhő, mint a díszes karzat,
ahonnét zenget az orgona...
— honnét a legények lezavartak.
Azóta sem jártam ott soha,

minthogy elüzettem a falúmból
s csak ünnepnap enyhíthet a rét,
szabadúlván a sok napi gondtól
felidézhetem Húsvét ünnepét,

gyermekkorom pászkaszentelését.
Azt az elmúlt örömünnepet,
amikor pászkára várva, éhség
közben, boldog lehetett a gyerek.

Fecske Csaba:

Dúvad

mint sűrű bozótban a vad
csörtet bennem a halál
fészkén az elme megriad
s nyugtot többé nem talál

A mi sportunk

Hősök kardversenye

Éppen 60 éve, 1935-ben rendezte a MAC sporttelepén, tehát a Margitszigeten, a Hősök kardversenyét. Azokra emlékeztek, akik a világháborúban szenvedtek hősi halált; s ma is illendő tisztelettel érdemes fölsorolnunk neveiket: Békesy Béla, Borsay Jenő, Szarvassy György, Tasnády-Szánthay Jenő és Zulavszky Béla. A tragikus emlékű tehetségek lajstromát kiegészítették Terstyánszky Ödönével, aki motorbaleset áldozata lett. A versenyt nem teremben, hanem nyíló virágok között, a pázsiton bonyolították le, nagyszámú közönség előtt. S talán azt is érdemes elmondanunk, hogy az első három helyezett Rajcsányi Béla, Gerevich Aladár és Kabos Ede lett, valamennyien később világ- és olimpiai bajnokok.

A sok-sok érdekes, régi sportesemény között azért éppen ezen akadt meg a szemem, mert a gesztus példamutató. Annak jele, hogy a sportolók és sportvezetők nem feledték el hajdani társaikat sem, kiknek pályáját hamar lezárta a végzet. Némelyikük nevét még így is, ma is számon tartja a sporttörténelem, egyik-másik külföldi sportlexikon is (a magyarban csak Terstyánszkyról olvasható szócikk), a három győztes pedig az egyetemes magyar sportélet kivételes nagysága.

Vajon nem kellene jobban megbecsülnünk ma is azokat a sportolóinkat, akik elhunytak? Amikor e versenyt rendezték, nem is gondolhattak arra, hogy hamarosan új világháború tizedeli meg a sportélet jeleseit is, s ugyancsak voltak áldozatai a terror éveinek, némelyikük halálának körülményei máig tisztázatlanok. Volt, aki a fronton esett el, más munkatáborban, haláltáborban végezte, emezt kivégezték, amazt menekülés közben lőtték szitává. Őriznünk kellene a holtak emlékezetét, hiszen valamilyen módon élnek ma is. Ki a világhírű magyar kardiskola megalapozójaként, ki a magyar sport tekintélyeként, akit ma is számon tartanak, s bizony nem ártana, ha mi is számon tartanánk őket. Nemcsak a tragikusan elhunytakat, hanem mindazokat, akik példaképei lehetnének a ma sportolóinak szellemiségükkel, kitartásukkal, sportszerűségükkel és klubhűségükkel.

(-y -s)

Találkozás

Egy hét. Maximum, feleli a doktornő szomorúan, és a nő vállára teszi a kezét, higgye el, asszonyom, neki is jobb lesz így, hisz olyan gyenge szegényke, már a vécéig se tud elmenni, a szíve szinte már alig ver. De hát doktornő, kezdi az asszony rekedten, az nem lehet, hisz egy éve még olyan jó erőben volt, nincs valami olyan gyógyszer, ami..., aztán elhallgat, mert észreveszi a másik szemében az együttérzést, és ettől sírva fakad.

Anyu, mondja később, hogy vagy, kérsz enni valamit, és megfogja az öregasszony vértelen csuklóját, elszorul a szíve, ahogy megérzi, milyen vékonyka is az anyja keze, mint egy kismadár, körülnéz a zsúfolt szobában, ott fekszik még öt beteg asszony, rossz éjszakája volt szegénykének, mondja egyikük, majdnem leesett az ágyról, ezért kellett aztán feltenni a rácsot. Hirtelen jéghideggé válik a keze, és megdermed, hát akkor ezért volt olyan furcsa az anyu, először nem tudta, mi az, ami zavarja, hát persze, ez a korlát az ágy körül, úristen, ezt nem meri most továbbgondolni, lázasan tevékenykedni kezd az ágy körül, hogy valamivel elterelje a figyelmét, megigazítja a párnát az anyja feje alatt, aztán próbálja megitatni, de a pohárból alig fogy valami, az is inkább csak lecsurog az állán, aztán közelebb hajol, mert mintha suttogni kezdene valamit, a füle szinte a szájához ér, aztán fájdalmasan behunyja a szemét, mert az valamiféle kirándulást emleget, félrebeszél szegény, és most már el se fordul, nem bánja, hogy ömlenek a könnyei, hadd lássák a többiek, kit érdekel, az édesanyja már úgyse látja, még a szemét se nyitotta ki, mióta itt van, talán meg se ismerné.

Álmában az urát emlegette, mondja újra a szomszéd ágyon fekvő asszony, ezt a szót használja, hogy az urát, ahogy az anyja emlegette a férjét mindig, vagyis az utóbbi húsz évben, mióta megözvegyült. Ekkor eszébe jut egy régi beszélgetés, amikor még olyan jó erőben volt az édesanyja, arról beszéltek, hogy fel kéne hozni vidékről az apja hamvait is, hogy majd egymás mellett lehessenek a temetőben itt, Pesten, ahová azért költözött, hogy a gyerekei és unokái közelében legyen.

Három nappal később a vonaton ült, a lábánál egy fekete szatyor, erősen beszorította az ülés mellé, nehogy felboruljon, nem mintha ez olyan nagy baj lett volna, mert az urna teteje le volt forrasztva, de mégis, valahogy rossz érzés lett volna, ha eldől.

Másnap hajnalban jött a telefon a kórházból, fogadja részvétem, a szemei csontszárazak voltak, de közben fehérek lettek az ujjai, ahogy szorította a kagylót, és csak sokára vette észre, hogy a túloldalon már letették, és a fülében már csak azt az éles, szaggatott búgást hallja, mintha zokogna valaki ott is.

Az ajkán finom mosollyal nézte az apró fülkét, ahol két egyforma alakú urna állt egymás mellett, aztán egy férfi rátette a márványlapot, mire összerezzent, elnézést kért, hogy valamit még elfelejtett, mire az újra levette a fedelet, ő pedig benyúlt a kamrába, és közelebb tolta egymáshoz a két kis edénykét, hogy az oldaluk összeérjen, az egyik már elég kopott volt, hisz már több mint húsz éve készült, de a másik még új volt, egészen új, annyira, hogy egy kicsit torzítva még egy arcot is meglátott benne.

Domokos Gábor

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Lap: NAGYVÁRAD

Megjelent: 1943 FEB. 22.

STÁLY

Kik készítenek pályaműveket a nagyváradi Szent László lovasszoborra

Nagyvárad város régi történelmi terve közeledik a megvalósulás felé. Mint ismeretes, a közelben elmult Szent László év során határozta el Nagyvárad városa, hogy Szent László királyunk emlékének monumentális megörökitését megvalósitja.

Evégből Szent László lovas-szobrának felállitására meginditotta az előkészületeket. Ennek legtermészetesebb utja müvészi pályázat kiirása volt s ehez a kultuszminiszterium segitségét kérte, hogy jelöljön ki a város számára olyan szobrászmüvészeket, akiket pályamű készitésére szólit majd fel a város. A kultuszminiszter ma értesitette dr Soós István polgármestert, hogy a kért célra Andrássy Kurta János, Antal Károly, Buzi Barna, Erdey Dezső, Jálics Ernő, Medgyessy Ferenc, Vastag György és Szini Sebő Zoltán szobrászmüvészeket jelölte ki.

A város egyik közeli közgyülése határoz majd a pályadijak nagysága és a szobor kivitelezése tárgyában.

llemi élet tanulmányozása világ-

gitja meg.

AZ ARANYBULLA

II. András 1222-iki oklevelének 1318 körüli hiteles másolata

KMTárs 1939. őszi tárl. kat.

Festőállványon:

38. FESZTYNÉ JÓKAI RÓZA: Virágok. Feszty Béláné tulajdona.
39. FESZTYNÉ JÓKAI RÓZA: Lovranai temető. Feszty Béláné tulajdona.
40. FESZTY MASA: Feszty Árpád. (Készült a művész temetése napján.)
41. FESZTY ÁRPÁD: Lovranai bárkák. (A művész utolsó munkája.)

II. TEREM

BARKÁSZ LAJOS.

Festőművész. Született 1884-ben Hódmezővásárhelyen. Művészeti tanulmányait a Mintarajziskolában Révész Imre és Ferenczy Károly növendéke gyanánt végezte. A Műcsarnokban 1913-ban állított ki először, amelynek tárlatain elnyerte 1924-ben Halmos Izor életképdíját, az 1926., 1927. és az 1928. években a kitüntető elismerést, 1930-ban a Ráth-díjat és 1934-ben a TESz ezüstérmét. Számos műve állami és fővárosi gyüjteményekben.

BUZI BARNA.

Szobrászművész. Született 1910-ben Vésztőn. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán mint Szentgyörgyi István növendéke végezte. A Műcsarnokban 1933-ban állított ki először, ahol elnyerte a Társulat ifjúsági szobrászati díját. 1934-ben megkapta a TESz bronzérmét és a főváros 600 pengős ösztöndíját. 1935-ben állami római ösztöndíjban részesült. 1936-ban Balló Ede 600 pengős ösztöndíját nyerte el. Több műve a fővárosi gyüjtemények tulajdonában.

6

11. lapon Buzi Barna: Kofa, gipsz
12. " " " Szent Tádé Judás
a " " " Szent István, gipsz, bronz
13. lapon Buzi B.: Szent Tádé Judás gipsz
a " " az. Madonna a kis jerussal, gipsz

12. Menekülés Egyiptomba. Dr. Hegedüs Loránt tulajd.
13. Hortobágy. Dr. Illés József tulajdona.
14. Bányaszerencsétlenség. Mgt.
15. Dunai táj. Szász János tulajdona.
16. A Szent család pihenője. Dr. Hegedüs Loránt tulajd.
17. Parasztgazda. Dr. Spur Endre tulajdona.
18. Vizimalom holdvilágnál. Dr. Bónis Ferenc tulajdona.
19. Hortobágyi ménes. Sparber Henrik tulajdona.
20. Ó-Gyallai híd. Feszty Béláné tulajdona.
21. Öreg cigány. Feszty Béláné tulajdona.
22. Hadak útja. Falfestmény-vázlat. Mgt.
23. Ősmagyar lovas a Feszty-körképről. Vitéz Déni Gerő Mihály tulajdona.
24. Rabnők csoportja a Feszty-körképről. Dr. Sarbó Arthur tulajdona.
25. Virághintő leány a Feszty-körképről. Marschalko Teofilné tulajdona.
26. Ökrösszekér a Feszty-körképről. Angyal Nándor tul.
27. A régi Dunapart. Heller Jenő tulajdona.
28. Magyar paraszt. Feszty Béláné tulajdona.
29. Komáromi halászcsárda. Fellner Frigyes tulajdona.
30. A Golgotha. A Szépművészeti Múzeum tulajdona.
31—33. Triptychon-vázlatok. Dr. Andorka Zoltán tulajd.

FESZTY MASA MŰVEI:

34. Schlachta Margit arcképe. A Szociális Testvérek Társasága tulajdona.
35. Anyám. A Fővárosi Képtár tulajdona.
36. Puszták Nagyasszonya. Giergl Kálmán tulajdona.
37. Vitéz nagylaki Rátz Jenő. A magy. kir. honvédvezérkar tulajdona.

14. lapon Buzi B. Csók, terrakotta
15. lapon Gipszöntöm, gipsz
16. lapon Maria Ungaró, gipsz

1. BARKÁSZ LAJOS: Ködös tél.
2. BUZI BARNA: Imrédy Klára. Gipsz.
3. BARKÁSZ LAJOS: Részlet Óbudáról. Mgt.
4. BUZI BARNA: Elsőszülött. Terrakotta.
5. BUZI BARNA: Madonna. Terrakotta.
6. BARKÁSZ LAJOS: Dunapart.
7. BUZI BARNA: Babi. Gipsz. Mgt.
8. BARKÁSZ LAJOS: Hajógyári Dunapart.
9. BARKÁSZ LAJOS: Fák a Dunaparton.
10. BUZI BARNA: Mészáros Melinda. Gipsz. Mgt.
11. BARKÁSZ LAJOS: Dombtetőn.
12. BUZI BARNA: Szegénység.
13. BUZI BARNA: Szomorúság. Bronz.
14. BARKÁSZ LAJOS: Dombosvidék. Mgt.
15. BUZI BARNA: Dany. Gipsz.
16. BARKÁSZ LAJOS: Árnyékban.

a 17. lapon Buzi Barna: Önarcmás, gipsz

III. TEREM

BARKÁSZ LAJOS:

18. lapon Buzi B. Vizértmenő, gipsz
u.o. A Gömbös Gyula síremlék pályaterve, gipsz

17. Vörös ördög.
18. Nyúlketrec.
19. Utolsó napsugarak.
20. Leleplezett találka.
21. Csillaghegy látképe.
22. Sárguló fák.
23. Erdős hegyoldal.
24. Havas boglyák.
25. Pihenő.
26. Budai hegyek között.

27. Leánymulatság.
28. Naplemente.
29. Gyümölcsös.
30. Havas udvar. Mgt.
31. Sváb leány.
32. Kilátás a Széher-útról.
33. Kerti munka.
34. Olvadó hó.
35. Mátkapár.

IV. TEREM

BARKÁSZ LAJOS:

36. Rókahegy Csillaghegyen.
37. Békásmegyeri hegyoldal.
38. Vágyódás.
39. Őszi virágszedés.
40. Erdészlak.
41. Alkony.
42. Befújta az utat a hó...
43. Március.
44. Kártyavetés.
45. Esti hangulat.
46. Vadaskert.
47. Eső után. Mgt.
48. Barna ősz.
49. Cseresznyeszüret.
50. Piros ősz.
51. Napraforgók.

Folytatása a XIV-ik teremben.

Buzi Barna

l.

KMT 1944. tav. kiáll

114. 142, ✓

u.o. 1943. ősz. kiáll

IV. tétel ~~XXXVIII.~~ n

✓

6306

folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor lesz a M
ban és folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor
sirboltjában örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1932. évi október hó 11

Nemes emlékét soha el nem
őrizzük

Községi temetkezési intézet központi irodája: IV. Kígyó-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Buza Barna

1967 DEC 17

Bozsó János festőművész és Buza Barna szobrászművész alkotásaiból nyílik meg kiállítás december 17-én délelőtt 11 órakor a kiskunhalasi Thorma János Múzeumban.

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

1966 AUG 7.

1021

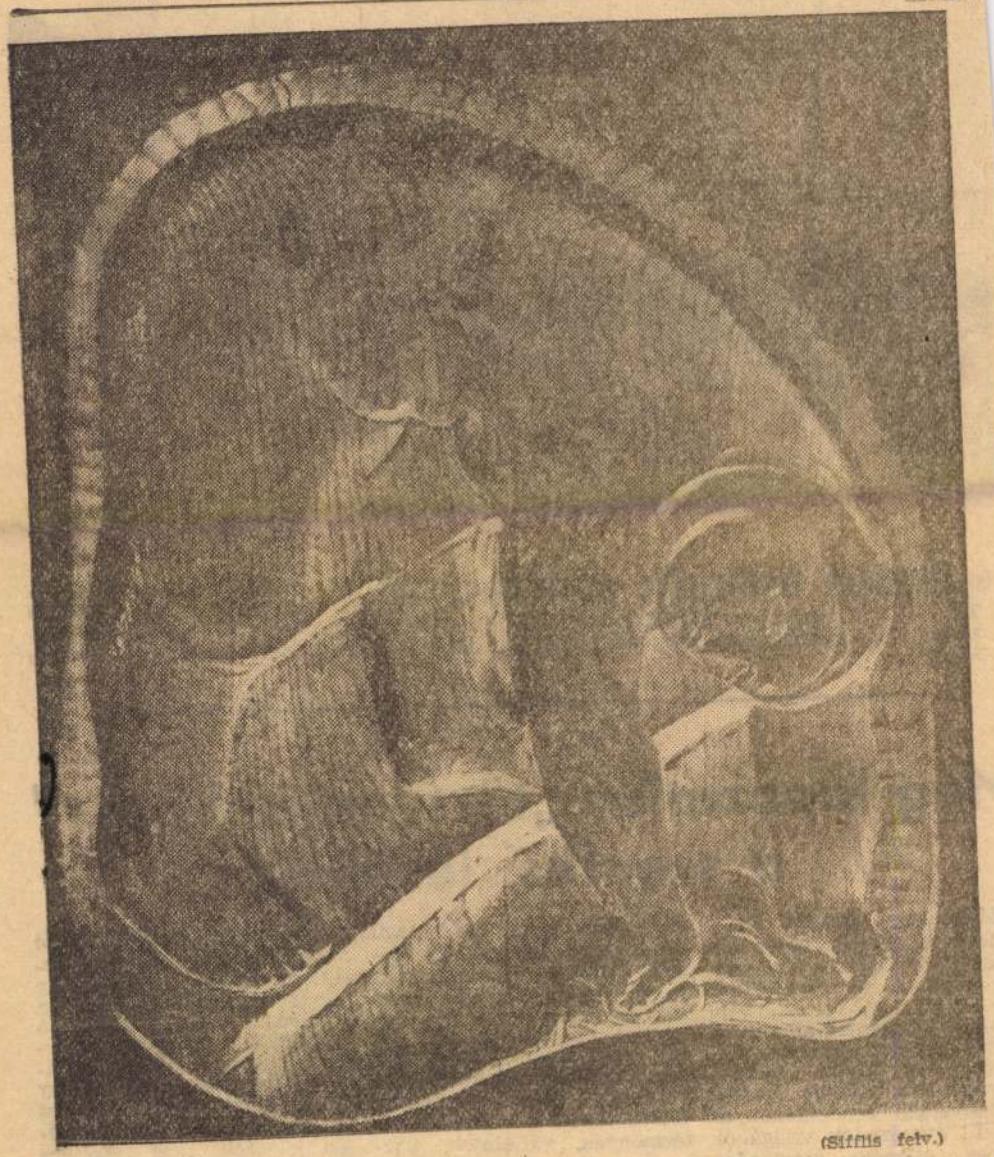

(Sifflis felv.)

BUZA BARNA: MOSÓNŐ
(A VII. Szegedi Nyári Tárlat anyagából)

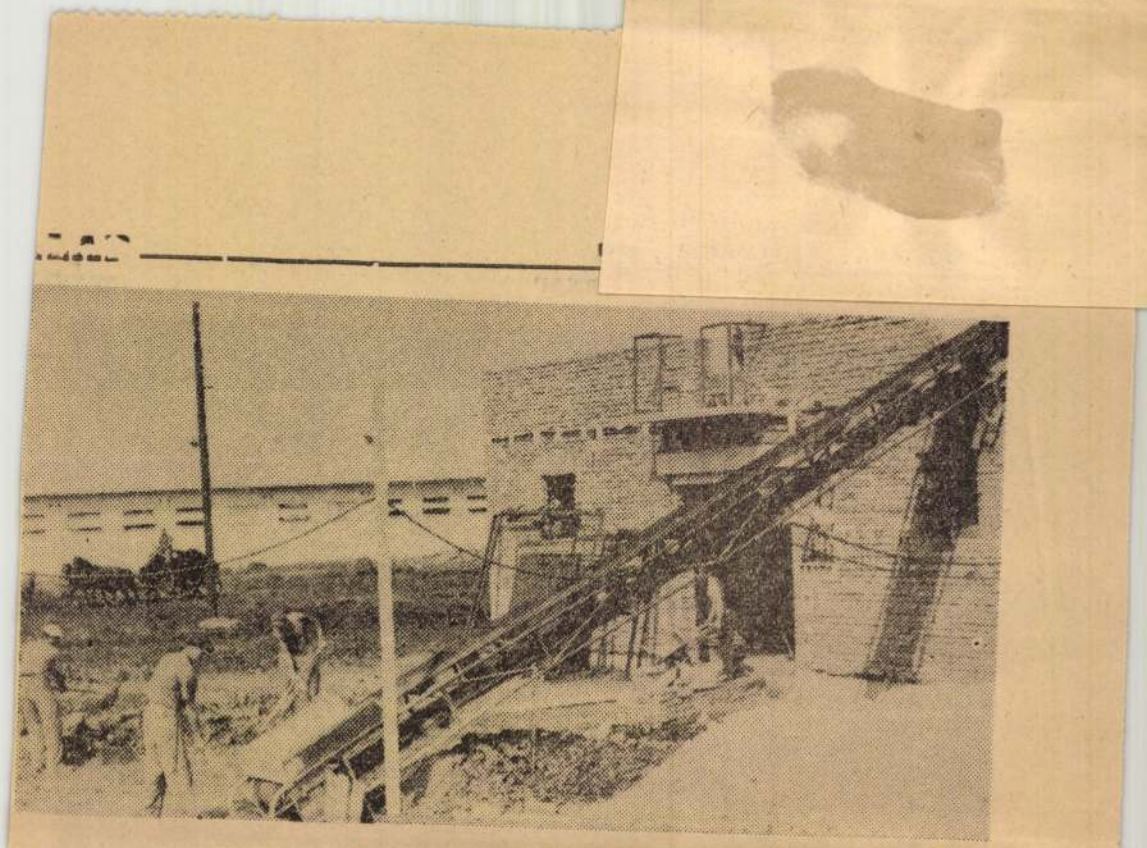

(Zrínyi felv.)

Átadási határidő: november 30. Száznyolc férőhelyes tehénistálló épül a makói Úttörő Tsz Lelei úti üzemegységében. Jelenleg, az 1 millió 300 ezer forintos beruházású építkezés belső panírozásán dolgozik Sebők Pál, Rigó István, Zsótér István és Kockás Sándor.

Még lapozatlan „történelemkönyv" a szentesi levéltár

Miért nem keresik fel a kincses szigetet a bátor hajósok? Romantikus kalandregényből vettem ezt a hasonlatot, hogy érzékeltetni tudjam a szentesi állami levéltár legfőbb gondját. Országos, de kivált megyei szempontból nagyon gazdag iratanyaggal rendelkezik az elmúlt évszázadok világából. Ennek ellenére meglepően kevés a szakemberek, a történészek, a tudományos kutatók száma a levéltárban. Évente 30—40 „komoly szán-

több kilométer hosszúságú iratanyagot őrző polcok között, jobbára egyetemi hallgatók, doktori címre pályázók és néhányan a történelemtudomány képviselői közül. Az egyéb ügyfelek érdeklődése persze ennél jóval nagyobb: évente mintegy 400-ra tehető a különféle intézmények, vállalatok, üzemek stb. és magánszemélyek száma, akik és amelyek jogi, munkáltatói, nyugdíj és ezernyi más indok folytán

súlyozni kell: enélkül méltó módon a megye sohasen kerül a történelemtudomány újkori fénykörébe, mert az országos jellegű összegező munkákat mindig a helytörténeti kutatásokra és eredményekre alapozzák! Hogy milyen nagy a lemaradás, azt jól bizonyítja: a század elején jelentek meg utoljára megyei vagy városi jellegű történelemkönyvek.

Még ebben a hátrányos helyzetben is napvilágra kerülnek érdekes és egyedülálló iratok: lásd Móra levél

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1966. OKT 27.
1021 Búza Barna

Új szobrok és emléktáblák a Várnegyedben

Az I. kerületi tanács népművelési és művészeti albizottsága a végrehajtó bizottság elé terjesztette a kerület *szobrainak és emléktábláinak vizsgálatáról szóló jelentését.* Az I. kerület szobrokban gazdag városrész, mert közterületein *54 szobor, emlékmű, dombormű és díszkút található.* Az I. kerületben számos olyan képzőművészeti alkotás van, amelynek elhelyezése a környezetben világviszonylatban is *dicséretesnek mondható.* Sok kifogás hangzik el ellenben a Clark Ádám téri 0 kilométerkőről, amelynek sem művészi megoldásával, sem elhelyezésével sokan nincsenek megelégedve.

A vári Szentháromság szobor felújítása évek óta folyamatban van és remélhetőleg *néhány hónapon belül befejeződik.* A szoboralakok restaurálását *Búza* Barna szobrászművész, a domborműveket és a címereket *Madarassy* Walter szobrászművész végzi. A téren állt a *Városvédő Pallas Athéne* szobor, amelyet itt többször megrongáltak, ezért az eredeti szobrot a Központi Városháza kapualjában helyezik el, *helyette pedig egy másolatot állítanak a Vármúzeum sarkán.* Egyébként is sok rongálás történik a szobrokon.

A végrehajtó bizottság javaslatot tett *egy új, művészibb megoldású 0 kilométerkő tervezésére és felállítására.*

A közeljövőben az I. kerületben az alább felsorolt szobrokat és emlékműveket állítják fel. A Vérmezőn a *Budai Önkéntes Ezred emlékművét.* Tervező *Szabó* István szobrászművész és *Jurcsik* Károly építőművész. Az Apród utcában helyezik el *Virág* Benedek emlékszobrát. Tervező *Pátzay* Pál szobrászművész és *Dávid* Károly építőművész. A Prímás bástyán jelölték ki a *Táncsics emlékmű* helyét. A szoborra új pályázatot írnak ki. A volt Izabella téren állott *Medgyessy* Ferenc: Táncosnő című szobra, amelyet a Várban állítanak fel újra. A Ráczfürdő előtti *szökőkútat* művészi szoboralkotással fogják díszíteni. A Hébe-kút néven ismert szobor korábban a *Kapisztrán téren,* majd a *Hess András téren* állott. Most új helyéül az Úri utcának a Kapisztrán téri torkolatát jelölték ki. *Kuny* Domokos és *Feszty* Árpád kap még emléktáblát a róla elnevezett utcában.

G. J.

NAPI KRÓ

— **Joszip Broz Tito,** Indiából hazatérőben átrepülve Magyarország felett, táviratban üdvözölte Kádár Jánost és Dobi Istvánt.

— **A Magyar Népköztársaság** és a Luxemburgi Nagyhercegség kormányainak megállapodása értelmében a két ország közötti diplomáciai kapcsolatot nagykövetségi szintre emelték.

— **Az Országos Gumiipari Vállalat** szegedi Emergé gyáregységét november 5-án avatják fel Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese és dr. Szekér Gyula, a nehézipari miniszter első helyettese jelenlétében.

— **A Magyar Televízió** »Mai vendégünk« című műsorában szombaton 19 óra 50 perckor Péter János külügyminiszter nyilatkozik a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

— **»Az európai nők felelőssége a békéért«** címmel, nemzetközi megbeszélést hívtak össze Strasbourgban. A tanácskozáson a magyar nőmozgalom képviseletében Makoldi Mihályné Kossuth-díjas pedagógus, a Nőtanács alelnöke és Vozári Edit újságíró vesz részt.

— **Az országgyűlési képviselők** Szabolcs-Szatmár megyei csoportja szerdán ülést tartott Nyíregyházán. Az ülésen megtárgyalták a képviselők soron következő feladatait.

— **Az európai költőkonferencián** részt vett szovjet küldöttség két tagja, Eduardas Mezselajtisz és Temurkil Umetoli szerdán Ceglédre látogatott. A vendégek meglátogatták a Duna—Tisza-közi mezőgazdasági kísérleti intézet ceglédi gazdaságát, majd megtekintették a város múzeumának gazdag Kossuth gyűjteményét. Ezután részt vettek a Kossuth Művelődési Házban rendezett irodalmi esten.

HAJN

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1966 SZEP 24.

szeptember 24

1021

Kazinczy Ferenc kiállítást és Esze Tamás emlékünnepséget rendeznek a sátoraljaújhelyi őszi művészeti napok alatt. Október 16-án felavatják Esze Tamás mellszobrát, Buza Barna új művét.

bizottságának ülésére. Az ülés
a Mongol Népköztársaság fő-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 SZEP

Ruházati Munkás

Buza Barna

Kiállítás a Május 1. Ruhagyárban

102

Augusztus 18-án csütörtökön délután egy hétig tartó fotó- és képzőművész szakköri kiállítás nyílt a Május 1. Ruhagyárban. Az üzemben több éve működő két szakkör az ez évben alkotott legjobb munkáit állította ki augusztus 20. és a pártkongresszus tiszteletére. A kiállítás eltért az eddig gyáron belül megszokot formáktól. Nem a hagyományos nagy kultúrteremben rendezték, hanem a KISZ egyik helyiségét kérték kölcsön, és hangulatos kiállítóteremmé varázsolták. A helyiség falfelületét fekete és szürke drapéria fedte. A fekete falrész elősegítette, a pasztell- és olajfestmények érvényesülését, míg a szürke a fekete, fehér foltoknak adott előnyös hátteret. Igazi kiállítási hangulatot teremtettek a zöld növények, a színes, modern vonalú kárpitozott ülőkék, és a kis asztalra helyezett vendégkönyv.

Az ünnepélyes megnyitón és eredményhirdetésen megjelentek a vállalatvezetőség, a pártbizottság, és a szakszervezeti bizottság képviselői. Kovács József vezérigazgató, Vas Sándor, a pártbizottság tagja, Ágotai Lajosné az szb-munkatársa. A meghívott vendégek között üdvözölhettük Pataki Jánost, a VIII. kerületi PB-titkárát, Herman Györgyöt, a VIII. ker PB-munkatársát, Abonyi Magdát a VIII. kerületi Tanács Népművelési Osztályának munkatársát, Kapás Irént, a Magyar Rádió riporterét, Sándor Mártont, a Ruházati Dolgozók Szakszervezetének kultúrfelelősét.

A zsüri tagjai között helyet foglalt: Buza Barna szobrászművész, Bod László festőművész, Fényes Tamás az MTI fotóriportere, Selmeczi Tóth János, többszörösen díjat nyert fotóamatőr. A fotó- és képzőművészszakkörök munkáinak értékelése, és a díjak kiosztása után a meghívott vendégek és az üzem kultúrmunkásai, vezetők és szakköri tagok között, élénk szakmai beszélgetésre került sor. Vitatták, hogy a helyi viszonyok és lehetőségek között hogyan tovább!

A fotókiállításon díjat nyertek: I. díj *Neumann Tibor*, Srácok, — II. díjat *Dér Imre*, Hattyú, — III. díjat *Gerő Árpádné*, Leselkedők, — IV. díjat *Kállinger Zsuzsa*, Klotild palota és parabolák, — V. díjat *Doma Kálmán*, Zsákmányszerzés című képeikkel. A képzőművészeti kiállításon díjat nyert: I. díj *Csizmadia Mária* Coffos lány, — II. díj *Márt Mária*, Férfi fej, — III. díj *Heppert Ilona*, Mai Tabán és többi művei. IV. díj — *Szakáll Imréné*, Férfi fej, — V. díj *Nemere Ferencné*, Férfi fej, — VI. díj *Kemenczei Matild* Csendélet műveikkel.

Szamosi Lia

rály névtelen jegyzője, szobra a városligetet díszíti. 14. Aprólékos, pontos. 16. Menyétféléhez tartozó állat névelővel. 17. Részvénytársaság. 18. Vajon melyik helyen. 20. Lúd. 21. Így, úgy oroszul. 23. Cosi... tutte. 24. C. S. S. 26. Latyak. 27. Puha fém 29 A magyar függetlenségért vívott harc legnagyobb alakja a XIX. században. 32. NV. 33. Elhasználódás. 35. Múlt századi francia író, utolsó kockában személynevének kezdőbetűjével. 36. Nagy költőnk szobra a Dunaparton áll. 38. Kimásol. 39 Urán és kén vegyjele. 40. Trák eredetű nép. 41. Egyiptomi napisten. 42. Azonos betűk. 43. GGGGG. 44. Szintén 45. 1001 és 501 — római számokkal. 47. Tábornagy, aki huszárcsapatával Berlint is hadisarc fizetésére kötelezte. Személynevének kezdőbetűjével. Szobra a budai várban. 49. Olyan, mint az ecet. 51. Nagy magyar zeneszerző és zongoraművész. 53. I. T. 55. Nagy magyar író, az egri remete 57. Szóösszetételekben: nagy, óriási. 58. Trombitahang. 60. ... Paulo. 61. Nagy magyar költőnk. Líránk forradalmi megújítója. 63 Államvasutunk rövidítése ékezettel. 64. Mezőgazdasági növény. 66. Üreges, lyukas. 68. Tantál. 69. Község

építész, szobra a róla elnevezett téren van 11. MOIS. 12. Mai magyar író (Ernő). 13. Magyar nyelvész, a Magyar Nyelvőr című lap megalapítója. Személynevének kezdőbetűjével. 15. Krónikás költőnk, a XVI. század közepén élt. 19. Ismert szovjet atlétanő. 22. A rubel századrésze. 24. Zár 25. Magyar építész, az Országház építője. 28. A jelenlegi napot. 30. Somlay Artur. 31. Határ mássalhangzói. 34. Egy bizonyos szeszesital fogyasztása. 37 Olyan, mint egy ... (mindenre érzéketlen). 39. Országjárás. 40. A bolgár és a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló egyénisége. Szobra a Szabadság tér pesti hídfőjénél áll. 43. Ők szintén nem 45. Növény lesz belőle. 46. ... európai (nyelvcsalád). 47. A nándorfehérvári győzelem hirdeti e törökverő nagy magyar nevét. 48. 998, római számmal 50. Y. O. 52. Évszak. 54. Vicc. 56. Római számok: 499. 45, 1000. 59. Kisebbedik. 62. Az USA egyik egyeteme. 65. Arra .. Baranyában (népdal). 66. Csonka oszt. 67. Cléda. 70. United States 71. Kalcium vegyjele. 72. Kiejtett zenei hang.

keresztrejtvényünk helyes

Évi 85

A Debreceni Ruhagyárban a sportkör célkitűzése a tömegsport fejlesztése, a vállalat dolgozóinak bevonása a sportmozgalomba. A célkitűzés megvalósításához a sportkör egyes szakosztályai segítik a dolgozókat. Az üzemben működik: röplabda férfi és női, asztalitenisz férfi és női, sakk férfi és női, labdarúgó, természetjáró és céllövő szakosztály, valamint torna szakosztály. A sportkör évi költségvetése 80—85 ezer forint vállalati, MTST és szakszervezeti hozzájárulásból adódik. Az üzemben három évvel ezelőtt került bevezetésre az üzemi torna, naponta délelőtt és délután 5 perces testmozgást végeznek a dolgozók munkahelyükön, központilag az üzemi hangosbemondó irányításával. A sportkör mintegy 240 dolgozó rendszeres sportolását biztosítja.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Buza Barna szobrász-
interjú

MAGYAR HÍREK

1983 NOV 12

Krónika

1021

LUTHER-MEGEMLÉKEZÉS

„Luther Márton és a magyarországi reformáció" címmel tudományos ülésszakot rendeztek Sopronban Luther születésének 500. évfordulója alkalmából a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat szervezésében. A tanácskozást Lukács József akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének igazgatója nyitotta meg. Az ülésszak során filozófusok, történészek, teológusok és irodalomtörténészek tartottak előadásokat Luther tevékenységének történelmi jelentőségéről, a magyarországi reformáció kialakulásáról, történetéről, a magyar történelmi és irodalmi fejlődésre gyakorolt hatásáról, valamint a protestantizmus mai problémáiról.

Luther Márton születésének ötszázadik évfordulója alkalmából felállították szobrát a budapesti Evangélikus Teológiai Akadémia kertjében. A szobrot – Lux Elek 1939-es nyertes pályaterve alapján – Buza Barna szobrászművész készítette FOTÓ: BOJÁR SÁNDOR

A TOURINFO

Az orgonahangversennyel egybekötött győri—pannonhalmi kirándulás — december 24-től 26-ig — emlékezetes ünnepi élményt ígér. A karácsony esti vacsorát a Rába Szállóban tálalják, másnap fertődi kirándulásra, este színházi előadásra viszik vendégeiket a szervezők. 26-án a Pannonhalmi Apátságban ünnepi hangversenyt tartanak.

A disznótor lesz a csúcspontja a szintén december 24—26-án sorrakerülő programnak. A gyertyafényes ünnepi pulykavacsorát a debreceni Arany Bika Szálló éttermében kínálják majd, másnap hortobágyi disznóölésen, toros vacsorán, pallagi kocsikázáson vehetnek részt a vendégek.

Csendes, meghitt karácsony vár a Börzsöny egyik legszebb üdülőhelyén, Nagybörzsönyben pihenőkre. A december 23-ától számított 5 napra német nemzetiségű családoknál, első osztályú fizetővendég-szobákban adnak szállást. A napi háromszori házikosztot és az ünnepi halvacsorát jó főztjéről híres háziasszony készíti el. Szentestén, a falu főterére közös karácsonyfát állítanak majd, 25-én pedig orgonahangverseny hangzik el.

A lovaglást kedvelők Szilvásváradon, a Lipicai Szállóban karácsonyozhatnak. Az üdülés 23-tól 27-ig tart, ez idő alatt lovasprogramokra, fenyőállításra-díszítésre, Szalajka völgyi kirándulásra is lehetőség nyílik.

Háromnapos karácsonyi pihenésre utazhatnak az autósok Kőszegre. A december 24—26 közötti napokon kőszegi városnézésen, jáki és szombathelyi kiránduláson vehetnek részt a vendégek. Elhelyezésükről 2—3 ágyas fizetővendég-szobákban gondoskodnak.

Egerrel és környékével ismerkedhetnek 3 éjszakás üdülés keretében az autósok. A december 23. estéjén kezdődő programban egri városnézés, Szilvásvárad—Szalajka völgyi kirándulás, Sirok, Parád, Mátraháza, Kékestető megtekintése is szerepel.

Szombathelyen 23-án karácsonyi Bach-orgonakoncertet rendeznek a Bartók-teremben.

Disznóöléssel, orgonahangversennyel egybekötött jó hangulatú óévbúcsúztatón vehetnek részt az érdek-

Óbudán megnyílt Varga Imre életmű-kiá szobra, melynek mása a római magyar k

Búza Barna

Búza Barna kisplasztikái

Idős mester műveiből rendezett kiállítást a Csepel Galéria: Búza Barna éppen a kiállítás megnyitása előtt töltötte be hetvenötödik életévét. Amit feltétlenül illik róla tudni, az legalább annyi, hogy a főiskola elvégzése után kétéves római ösztöndíjat kapott a harmincas évek közepén, s alig több mint tíz évvel később, ez a római iskola volt időszakos mellőzésének egyik állítólagos oka.

Pedig a művészetét jól ismerők tudták róla, hogy ha már eszmei mestert kerestek volna, akkor a nemzeti jelegéről közismert Medgyessy Ferencet lehetett csak megnevezni, akinek művészetéhez, művészi hitvallásához belülről jövő késztetéssel csatlakozott az akkor ifjabb pályatárs, Búza Barna. Bizonyára nem véletlen, hogy a csepeli kiállításon néhány más portré mellett ott látható a Medgyessy Ferencé is: egy nagyon kiegyensúlyozott, ám egyáltalán nem idealizált, erős kifejezésű, szuggesztív arcmás.

És bizonyára nem véletlen, hogy ott látható az egyik legsikeresebb köztéri szobrának egyik műtermi előképe, a Hajdú, jelképezvén egyrészt azt a tényt, hogy a mellőzés évei után jelentős állami, köztéri megrendeléseket is kapott a művész, ezzel ismervén el a kultúrpolitika az ő művészi helyértékét; másrészt arra a kétségtelen összefüggésre utalva, ami Medgyessy lovai, lovasszobra és a végül Kazincbarcikán felállított Búza Barna-szobor közt lelhető fel.

A két, kisebb teremből álló kiállítás egyik szobájában látható az életmű egyik legsúlyosabb darabja, a Bombázás után tragikus, felkiáltójel-szerű, egy tömbből faragott nőalakja (a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona), valamint a Szent László-lovasszobor, a már említett portrék és több érem. A másik szobába — ha szabad ezt mondani — az oldottabb hangulatú szobroké; elsőben is a körbe járható Hátszél és az Esőben című, ezzel rokon gondolatú kisplasztikára utalhatunk. A Bányász más öltözetben akár furulyázó faun is lehetne, a Támaszkodó—Fésülködő—Fürdőző-hármas a három gráciaként is megállná a helyét. Két komorabb hangulatú mű áll még itt, elismerésre méltóan: a Rémület című fafaragás, egy fatörzskorong expresszív megmunkálása és a Temetőben című kisplasztika, amely a Bombázás után gondolatkörével rokon.

A Csepel Galéria falain a Búza Barnával most közösen kiállító Pituk József rajzai és grafikái láthatóak, nagyrészt Dante Isteni színjátékához készített illusztrációk.

Kenessei András

ÉRVÉNYBEN: 1986. JANUÁR 21–27.

Pénznem	Vételi árfolyam 100 egységre forintban	Eladási
Angol font	6575,02	6981,72
Ausztrál dollár	3208,40	3406,86
Belga frank	91,14	96,78
Dán korona	508,55	540,01
Finn márka	843,55	895,73
Francia frank	606,83	644,37
Görög drachma a)	26,54	28,18
Hollandi forint	1652,43	1754,65
Japán yen (1000)	226,87	240,91
Jugoszláv dinár	14,07	14,95
Kanadai dollár	3280,24	3483,14
Kuvaiti dinár	15845,28	16825,40
Norvég korona	605,37	642,81
NSZK márka	1860,80	1975,90
Olasz líra (1000)	27,32	29,00
Osztrák schilling	264,63	280,99
Portugál escudo	29,02	30,82
Spanyol peseta	29,80	31,64
Svájci frank	2193,76	2329,46
Svéd korona	602,12	639,36
USA dollár	4599,89	4884,41
Ecu (közös piac).	4063,15	4314,47

a) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet: 500-as

Az 1985. július 1-től alkalmazott határidős árfolyamkülönbözeti százalékok változatlanul az 1985. június 29-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

A Magyar Nemzeti Bank 426/1984. számú közleménye szerint hivatalos a Magyar Hírlapban, valamint a bankszervek helyiségeiben közzétett lista.

Buza Barna

Szerdán a Farkasréti temetőben felavatták az alig több mint egy esztendeje elhunyt Márkus László Kossuth-díjas színművész síremlékét, *Buza* Barna szobrászművész alkotását. A művész születésének 60. évfordulója alkalmából rendezett avatóünnepségen a Magyar Színházművészeti Szövetség, a Madách Színház, valamint a család, a barátok, a pályatársak rótták le kegyeletüket, elhelyezve a megemlékezés virágait.

Magyar Nemzet
1987. VI. 11.

Buza Barna

KÖZÖS KIÁLLÍTÁST nyitottak meg Buza Barna szobrász- és Vincze Lajos festőművész munkáiból szombaton Nagykanizsán, a Hevesi Sándor Művelődési Központban. A tárlatom a két művész hatvan alkotása látható.

Népszabadság, 1987. XI. 9

Busa Barna

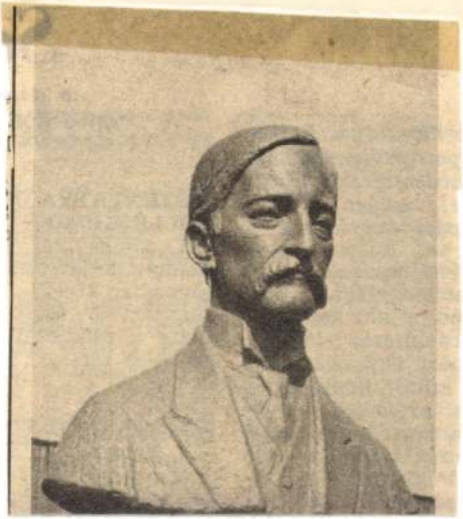

Uj Ember, 1985 - X.6

Buza Barna

PETŐFI SÁNDOR szobrának, Buza Barna alkotásának avatóünnepségét — együtt a tanévzáróval — szombat délután tartják a nagykőrösi Petőfi Általános Iskola és Diákotthon tanulói és nevelői.

Népszabadság, 1987. VI. 17

Buza Barna

MÁRKUS LÁSZLÓ síremlékét avatták fel tegnap a Farkasréti temetőben. Az alig több mint egy esztendeje elhunyt Kossuth-díjas színművész síremlékét Buza Barna szobrászművész készítette el. A művész születésének 60. évfordulója alkalmából rendezett avatóünnepségen a Színházművészeti Szövetség, a Madách Színház, valamint a család, a barátok, a pályatársak rótták le kegyeletüket.

A NOVOTRADE RT. vezetői szerdán

Népszabadság, 1987. VI. 11

Buza Barna szobrász

Hagyományőrző, ugyanakkor értékteremtő alkotó

Buza Barna szobrász

kiállítása nyílik meg csütörtökön a *Csepel Galériában*. A művész a Képzőművészeti Főiskolán *Szentgyörgyi István* tanítványa volt, majd mint római ösztöndíjas képezte magát tovább szakmájában. Elmélyülten tanulmányozta a klasszikusokat, hisz célja mindenkor az volt, s ma is ezt tartja hivatása lényegének, hogy megteremtse a nagy elődök, a klasszikus példák és a kortárs igények közötti szerves kapcsolatot. Alkotásait a magas fokú mesterségbeli tudás, az ábrázolás hibátlansága mellett mégis talán leginkább a népművészet értékei iránti különös érzékenység jellemzi, tisztelői méltán tartják Buza Barnát „a nemzeti szellemű szobrászat egyik hivatott képviselőjének".

Bárdos Éva

Népszabadság, 1985. XII. 9.

Bura Barna

Budapest

1985. III. 26.

Bura Barna

Krónika

Nyugdíjasok a barlangban. A Sarkadi Nyugdíjasegyesület tagjai a közelmúltban ismét Romániába kirándultak. Ezúttal azonban három autóbusz startolt Sarkadról. Kettő a sarkadi, egy pedig a náluk vendégeskedő pécsi nyugdíjasokat és az Országos Nyugdíjasegyesület néhány képviselőjét vitte át a szomszédos országba. A csaknem 130 magyar nyugdíjast Tódor Albert, Nagyszalonta polgármestere fogadta a délelőtti órákban. Ezt követően a pécsiek Nagyváradra és Félixfürdőre látogattak, míg a sarkadiak a kiskoh-i Medvebarlangot nézték meg. A kiránduló nyugdíjasok délután tértek vissza Nagyszalontára, ahol egy tiszteletükre rendezett fogadáson a nagyszalontai nyugdíjasegyesület tagjaival ismerkedhettek meg. A különböző települések nyugdíjasai kis műsorszámokkal ajándékozták meg egymást. Sarkad és Nagyszalonta polgármesterei pedig elégedetten nyugtázták a két város nyugdíjasainak kapcsolatfelvételét.

Elveszett, keresik. Békéscsabai olvasónk üzenetrögzítőnkre mondta be kérését. Édesanyja csütörtökön 16 óra körül a postán elveszítette pénztárcáját, benne a nyugdíját és a nyugdíjszelvényét. A becsületes megtalálót kérik, hogy juttassa el a néni egyetlen jövedelmét a szelvényen lévő címre.

Kerékpárosok balesete. Tegnap délután Békéscsaba külterületén, a csanádapácai úton két kerékpáros ütközött. A baleset során egyikük könnyebb, másikuk súlyos sérülést szenvedett.

MDF-gyűlés. Csütörtökön Körösladányban megbeszélést tartottak a térség MDF-es szervezeteinek küldöttei, elnökei. A találkozón részt vett Jeszenszky Géza, az MDF országos ügyvezető elnökségének tagja, aki a jelenlegi politikai helyzet elemzése után a párt aktuális feladatairól beszélt.

Elismerések Okányban. Augusztus 19-én ünnepi ülést tartott az okányi képviselő-testület, melynek keretében öten — Török Ede református lelkész, dr. Kliment István állatorvos, Vass József mezőgazdasági üzemmérnök, Varga Józsefné és Nagy Lajosné — kaptak tárgyjutalmat.

Tanszer, tankönyv: embere és pénze válogatja

(Folytatás az 1. oldalról)

a Tankönyvkiadó Vállalat kapta a támogatást az államtól — így lehetett egy számtankönyv tíz forint —, most az önkormányzatokhoz jön le a pénz tankönyvnormatívaként — kezdte. — Békéscsabára 9 millió forint érkezett, az általános iskolások, gimnazisták és szakközépiskolások normatívája 670 forint, a szakmunkástanulóké, szakiskolásoké 335, mert utóbbi területeken a szakkönyveket nem liberalizálták. Az iskolákban a nevelőtestület dönt arról, hogy ezt a pénzt milyen arányban osztja el. Lehet ez egységes, de szociális helyzetet is figyelembe vehetnek, ekkor van, aki több támogatást kap, van, aki pedig kevesebbet.

— *A tankönyvcsomagok mennyibe kerülnek?*

— Mivel nagyon sok kiadótól, különböző árú tankönyvek rendelhetők meg, nem lehet pontos számokat mondani. A legdrágább a gimnáziumi első osztályosoké, ez megközelíti a 7000 forintot. Az általános iskolásoknál alsóban 1000—2500 forint, felső tagozatosoknál 2000—4000 forint között mozog. A középiskolásoknál nagy a szóródás típustól is függően, de átlagban 3500—5000 forintba kerül a csomag.

A tanszerek beszerzésére többféle lehetőség nyílik, vannak, akik egységcsomagot vásárolnak, mások összeszedegetik apránként a szükséges eszközöket. Békéscsabán, a Thurzó—Urszinyi utcai papírírószer boltban egy harmadik variációt alkalmaz az üzletvezető, *Kelemen Imréné*.

— Mivel közel a 9-es számú általános iskola, kapcsolatot tartunk és a tanítónőkkel még júniusban megbeszéltük, milyen taneszközökre lesz szükség. Az alsósoknak így összeállítom a csomagot, de mindenből kétfélét teszek bele, egy olcsóbbat és egy drágábbat. Amikor jönnek a szülők vásárolni, kiválasztják, melyik ceruza, vízfesték, radír, füzet — és még sorolhatnám — mellett döntenek. A felső tagozatosoknál már tapasztalatok alapján gyűjtöm össze a felszereléseket. Ha a táskát, tolltartót nem számolom, a tanszerek vásárlása 1800—2400 forintból megoldható.

Megkérdeztünk egy kétgyermekes családanyát is, neki milyen kiadásokat jelentett a tanszerek beszerzése.

— Az egyik lányom első osztályba megy, a másik negyedikbe — mondta. — Iskolatáskát, tolltartót, füzet- és könyvtartót már tavasszal beszereztünk, most 9000 forintot vásároltam el. A legtöbb tanszerből a drágább, de jobb minőségű mellett döntöttem, és tartalékfelszereléseket is vettem. Számomra előnyösebb az a ceruza, amely két hegyezés után is használható, vagy az a filc, amely a ruhából kimosható. Nagy kiadással jár az iskolakezdés, de ki kell szorítani erre a pénzt, ne kerüljön mindjárt az elején hátrányba a gyerek.

NYEMCSOK LÁSZLÓ

A tanszereket egységcsomagokban és külön-külön is megvásárolhatják a gyerekek

Vad- és hal-ászok ecsettel

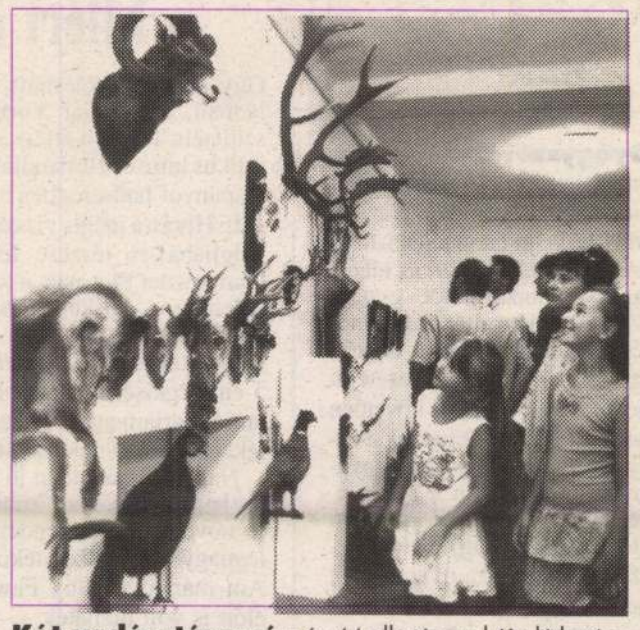

Két vadásztársaság és 44 alkotó munkája látható a kiállításon

Fotó: Such Tamás

Tegnap délután a gyulai Várexpo keretén belül vadászati, halászati képzőművészeti kiállítást nyitottak a gyulai Dürer Teremben. A már hagyománnyá váló kiállítást ezúttal dr. Csoma Antal, a Békés Megyei Vadászszövetség elnöke nyitotta meg, aki beszédében megemlékezett a nemrég elhunyt dr. Nagy Endre Afrika-vadászról. (Nagy Endrét egyébként a tervezéskor a kiállítás fővédnökének kérték fel a szervezők.)

A szeptember közepéig tartó kiállításon 44 alkotó 106 munkáját, és két vadásztársaság (Kötegyán és Csorvás) trófeáit láthatják az érdeklődők. A kiállítást támogató szponzorok közül hárman díjakat ajánlottak fel a szakmai zsűri által legjobbnak ítélt alkotóknak. Eszerint Szőke Sándor kötegyáni szobrászművész a Kötegyáni Vadásztársaságtól kapott ajándékot, Csarejs Jánosné naiv festő a csorvási önkormányzattól, és M. Valaczkai Erzsébet szentdomonkosi festőművész a gyulai Hőforrás Üdülőszövetkezettől egy kétszemélyes üdülési lehetőséget. Az említetteken túl a Várexpo Vásárirodája, a Békés Megyei és a Csorvási Vadászszövetség és az Erkel Ferenc Múzeum is támogatta a képzőművészek kiállítását. Mint Ungvári Mihály és Juhász Gyula, a rendezvény szervezői elmondták, nélkülük nem folytatódhatott volna ez a hagyomány a Dürer Teremben. A kiállítást egyébként még ez évben Csorváson és Budapesten is bemutatják.

—RIA

Lánglovagok zenei találkozója Gyulán

Pénteken csaknem félezer zenész mérte össze tudását a IV. Nemzetközi Tűzoltózenekari Fesztivál minősítő versenyén, a gyulai zeneiskolában. A fúvósok vetélkedőjére Csorvásról, Nyírbátorból, Letenyéről, Megyaszóról, Hevesről, Szeged-Kiskundorozsmáról, Ózd-Hódoscsépányról, valamint Hollandiából és Norvégiából érkeztek a zenekarok és természetesen indult a gyulai Big Band is. A zsűri tagjai: Balázs Árpád zeneszerző, a Magyar Fúvószenei Szövetség elnöke, Pajzs Gábor, a Tűzoltóság Központi Zenekarának karnagya és dr. Gazsó L. Ferenc, a Mai Nap Rt. és a Reform Rt. főszerkesztője nemcsak szakmai, hanem emberi tényezők figyelembevételével alakítják ki a helyezéseket. Az eredményhirdetés vasárnap lesz, ahol a fő- és nagydíjak mellett különdíjak is gazdára lelnek majd.

A verseny izgalmait oldandó, a zenekarok a város különböző pontjain alkalmi koncerteket adtak, mindenfelé nagy érdeklődés kísérte őket. Ezzel egy időben a Népkertben felállított fesztiválsátorban szórakoztató fúvószenei programok zajlottak. Este hét órakor a Központi Tűzoltózenekar komolyzenei koncertet ad a belvárosi katolikus nagytemplomban. Ma délelőtt tovább folytatódik a térzenei program, este pedig a víztoronynál megrendezett gálaműsoron közös hangversenyt adnak a tűzoltózenekarok, melyet negyed 9-kor tűzijáték követ.

Vasárnap délelőtt 11 órakor újra hallható lesz a Központi Tűzoltózenekar előadása a fesztiválsátorban, és fellép a gyulai Big Band is. A háromnapos rendezvénysorozatot a Donauthaler együttes sörzenéje és házibulija zárja, amely éjfélig ígér kikapcsolódást az érdeklődők részére. BAM

Borsos betörés Újszalontán

Szabó Lajos, Újszalonta polgármestere éppen a községházára tartott tegnap reggel, amikor észrevette, hogy az ifjúsági klub ajtaja nyitva áll. Betekintve a klubba észrevette, hogy abból hiányzik az a 40 ezer forintos Orion márkájú, távirányításos színes televízió, amelyiket az önkormányzat szilveszterre ajándékozott a helybéli ifjúságnak. A polgármester azonnal értesítette a Sarkadi Rendőrkapitányság nyomozóit, akik a helyszínelés során megállapították, hogy a tettes(ek) ajtófelfeszítés módszerével hatolt(ak) be a helyiségbe, ahonnan több híradástechnikai berendezés közül csak a színes televíziót vitte magával.

A polgármester vélekedése szerint az illető valószínűleg szalontai lakos lehet, mert a betörés után borsot szórt szét a teremben és a kilincsre, talán azért, nehogy a rendőrkutyák azonnal a nyomára bukkanhassanak. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást.

Új szellemi reformkorszakot!

Ezzel a gondolattal kezdte beszédét dr. Boross Péter, az MDF elnökségi tagja, volt miniszterelnök a tegnap délután Békéscsabán tartott ünnepi megemlékezésen és lakossági fórumon. Szent Istvánra emlékezve elmondta:

— Bár a szerepek cserélődtek, ehhez az ünnephez az örök magyar megújulás, megmaradás emléke fűződik. Márpedig ma a magyarság nemzettudata gyengül, a hagyományok őrzésével szemben ma előtérbe került az életszükségletek megszerzése, hiányzik a nemzeti összetartozás tudata. Ezért a népnemzeti erőknek hittérítőként kell viselkedniük, hogy fél évszázad szellemrombolását közömbösíthessék.

A lakossági fórumot megelőző sajtótájékoztatón dr. Boross Péter élesen bírálta a jelenlegi kormány működését:

— A megkezdett tevékenységük a gazdaság megfojtásának eszköze lehet akkor, amikor az ország gazdasága fellendülőben volt. Konkrétabban a forintleértékelés emlegetése visszatarthatja az exporttevékenységet. A költségvetési hiány szigorú megszorítása is megtorpanást okozhat, hiszen a kommunális beruházások 60—80 ezer embernek adtak volna munkát.

A közelgő önkormányzati választásokról így nyilatkozott:

— Nem központi döntések lesznek ebben irányadóak, hanem helyi megállapodások, ez egyben segíthet abban is, hogy a jobbközépnek minősített pártok helyzetét felmérhessük, tennivalóinkat meghatározzuk.

ANTAL GYÖNGYI

A szorosabb üzleti kapcsolatokért

Szenátori fogadás Békéscsabán

Neves vendége lesz a napokban városunknak: Elidio de Pauli, az olasz szenátus tagja, Brescia tartomány szenátora érkezik hozzánk üzleti útra feleségével és egy olasz kisváros, Gusságo küldöttségével.

Programjaik szervezője a Kőrösi Csoma Sándor Főiskola Diáksportegyesülete. Az ő nevükben kérdeztük az előzményekről *Kása Istvánt*, az egyik házigazdát:

— A főiskola röplabdacsapatának olaszországi szereplései alkalmával találkoztunk Elidio de Pauli úrral, akit évek óta invitáltunk városunkba egy baráti látogatásra. Nagy örömünkre szolgál, hogy most sor kerülhetett rá. Reméljük, hogy itt-tartózkodásuk alatt nem csak megyénk szépségeivel ismerkedhetnek meg, hanem szorosabb üzleti, gazdasági kapcsolatokat is kiépíthetünk velük. Programjuk során találkoznak Gyula, Békéscsaba és a megye vezetőivel, valamint a gazdasági kamara jóvoltából üzletemberekkel is.

Látogatásukra későbbi számunkban még visszatérünk.

A. GY.

„...KOCKÁZTATNUNK MINDENT A HAZÁÉRT, DE A HAZÁT KOCKÁZTATNUNK NEM SZABAD."

(DEÁK FERENC)

Távozik a szeghalmi alpolgármester?!

Gáláns válások

(Folytatás az 1. oldalról)

ugyanis elköltözött Szeghalomból Erdei István alpolgármester, aki egyben református lelkész is. Értesüléseink szerint rendkívüli testületi ülésen kívánja elhatározását bejelenteni, hogy lemond az alpolgármesterségről.

Valahogy nincs szerencséje Szeghalomnak ezzel a polgármesteri poszttal. Néhány éve Kovács Imre látványos — a testület által történt — felfüggesztése, majd visszatérése utáni lemondása óta nincs igazi gazdája a városnak, bár sokak szerint addig sem volt. Talán nem érdektelen arra is rámutatni, hogy bizony nem kevés felesleges pénzkidobással is járt ez a nagy mozgás a polgármesterség körül, hiszen Kovács Imrével perben-haragban volt a város, ennek költségét mindannyiunk zsebe bánta. Kovács Imre távozásakor a testület gáláns ajándékként — rosszmájú szeghalmiak szerint azért, hogy megszabaduljanak tőle — több százezer forintot szavazott meg részére, közpénzből természetesen. A legutóbbi testületi ülésen pedig Erdei Istvánt jutalmazták meg negyvenezer forinttal, amiben az a furcsa, hogy ekkor feltételezhetően Erdei István már tudta, hogy két héten belül elköltözik, de nem tiltakozott ellene. Mindezek az ügyek szót sem érdemelnének, ha nem állna ott a másik oldalon a város igen nehéz anyagi helyzete. Kicsit soknak tűnik Szeghalmon a demokrácia tanulópénze!

GILA KÁROLY

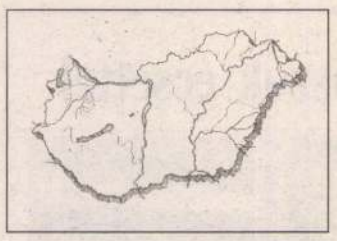

Gyógyszerárak. Nem emeli termékei árát a Richter Gedeon Rt. Gyógyszergyár. Az MTI-hez eljuttatott tájékoztatás szerint az rt. nem kéri az idén a társadalombiztosítótól gyógyszerkészítményei árainak emelését. Annak ellenére döntött így a társaság ügyvezetése, hogy a leértékelést követően nagy mértékben drágultak a vegyianyagok és a kiszerelőanyagok is. Elsősorban a cég versenyképességét tartják szem előtt, valamint figyelembe veszik a lakosság, a nyugdíjasok nehéz helyzetét. A Richter készítményei már jelenleg is lényegesen olcsóbbak, mint a külföldi gyártóké. Ezt az árelőnyt a jövőben is meg kívánják tartani.

Energiahivatal. A Magyar Energia Hivatal hétfőn megkezdi működését. A hivatalt a közelmúltban elfogadott gáztörvény alapján állították fel, főigazgatója Szabó Imre, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető tanára lett. Országos hatáskörű központi közigazgatási kormányzati szervezetként fog működni, és felügyeletét az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium látja el. Az idén 50 millió forinttal gazdálkodhat az intézmény, erről a kormány még augusztus elején döntött. A következő években várhatóan a hivatal önfinanszírozó lesz, a működési engedélyek kiadásából származó bevételek révén fedezi majd költségeit.

Egyaránt foglalkozik fogyasztóvédelemmel és szolgáltatással. Ez utóbbi különböző költségvizsgálatok elvégzését jelenti, melyet szolgáltatói kérelem alapján végez. Az ipari miniszter számára hatósági árjavaslatot készít és 1997-től a hivatal adja ki a hatósági energiaárakat.

Hortobágyi Hídi Vásár. Ismét megnyílt pénteken az ország egyik legrégebbi kirakodóvására: a Hortobágyi Hídi Vásár. A kilenclyukú híd lábánál ezúttal több mint négyszáz vásározó vert sátrat. A sátorvárost átszelő utcákat ezúttal is a pusztai mesterségekről nevezték el: a Gulyás, a Csikós, a Kondás utcákban a kereskedők mellett ősi mesterségek mai folytatói — kádárok, gyertyaöntők, kötélgyártók, kalaposok, szűrkészítők — kínálják portékáikat.

Parlamenti robbantással kezdődött a tűzijáték Európában

Miért épp augusztus huszadikán?

Guy Fawkes protestáns családban, az angliai Yorkban született. Később áttért a katolikus hitre és Hollandiában, a spanyol hadseregben szolgált. Hívásra mégis visszatért Angliába és részese lett a Gunpowder Plot-nak, a történelembe Puskapor-összeesküvés néven bevonult eseményeknek. 1605. november 5-én megkísérelte felrobbantani a parlamentet. Tettenérték, elítélték, felakasztották.

Nagy-Britanniában jó ideje hagyományosan minden év november 5-én rendezik a legnagyobb tűzijátékokat. Ám már jóval Guy Fawkes előtt is volt tűzijáték — másutt. A hatalmas kínai birodalomban mint annyi mindent, ezt is évezredekkel az európaiak előtt feltalálták. A pontos dátumról nincsenek hitelt érdemlő adatok, de a Krisztus előtti 3—1. évszázadra teszik az első tűzijáték idejét. Hiteles írás azonban csak a Szung dinasztia korából áll rendelkezésre (Kr.u. 960-1279 között). Ez arról szól, hogy a nagy ünnepségeket tűzijátékokkal tették látványossá. Később a tűzijáték bevonult a hadviselés történetébe is: a Szung dinasztia utolsó négy évtizedében jelzésekre, valamint megfélemlítésre használták a mongolok ellen. S mivel ennek hatásaként 1232-ben a támadók között pánik tört ki, megszületett az ötlet, hogy petárdákat szereljenek a nyilak és lándzsák végére.

A színes fény, szikra és robbanás, azaz a tűzijáték Kínán kívül is elterjedt. Indiában, majd Perzsiában hódított, aztán megismerték az arabok is. Az ő révükön jutott Európába, pontosabban Velencébe, ahol vészjelzésre használták a bajbajutott hajósok. Az ünnepek tűzijátékkal való színesítése öreg kontinensünkön a XVI. századtól terjedt el.

Magyarországon a tűzijáték története szorosan összeforrt a hadviselés történetével. Például az egri vár kitűnő konstruktőr védője, Bornemissza Gergely rengeteg kellemetlen meglepetésben részesítette a támadókat elmés szerkezeteivel, Bem tábornoknak pedig az 1848—49-es szabadságharcban már voltak rakétaosztagai.

Mindig látványos esemény a színpompás tűzijáték

Angliában az említett parlament-robbantóra emlékezve durrognak a petárdák és a különféle pirotechnikai eszközök, az USA-ban a függetlenség napján van nagy népi tűzijáték a keleti parttól a nyugatiig, a legkisebb településtől a legnagyobbig. Las Vegasban, a Mirage Hotel előtt például sötétedéstől hajnalhasadtáig, óránként van tűzijáték, amit egyébként könnyen égő és robbanó anyagokból állítanak elő. Libaláb, legyező, nap, csillagszóró, röppentyű a legnépszerűbb formációk, és roppant látványos a görög és a bengáli tűz.

Amint Kreuzer Andreától, a Hadtörténeti Múzeum kutatójától megtudtuk: „Az augusztus 20-i tűzijáték hagyománya 1938-ra nyúlik vissza. Akkor volt a Szent István-év és a 30-as törvénycikkben tették nemzeti ünneppé Szent István napját. Augusztus 20-a addig csak egyházi ünnep volt".

Tehát az 1938. évi volt az első Szent István-napi tűzijáték. A következő években is kigyúltak a tűzfények a Gellért-hegy felett, 1941-ig. Aztán 1966-ban volt újra tűzijáték.

Némi vita után (honnan kerítsenek pénzt) idén augusztus 20-án este újra kigyúlnak a tüzes fények a budapesti Gellért-hegy és a Duna felett. Ne feledjünk ekkor egy hálás gondolatot küldeni Anglia és az ókori Kína irányába...

(ROÓZ)

Keddtől emelkednek a benzinárak

Az augusztusi 8 százalékos forintleértékelés hatására a Magyar Olaj- és Gázipari Rt. augusztus 23-án 00.00 órától drágábban forgalmazza üzem- és tüzelőanyagait. Legnagyobb arányban a 92-es oktánszámú ólmozott motorbenzin ára fog emelkedni, literenként 3,20 forinttal, így a 92-es literenként 88 forintba kerül majd. A legdrágább azonban továbbra is a 98-as oktánszámú ólmozott motorbenzin marad. Ennek literjéért keddtől 2,50 forinttal többet, tehát 89,80 forintot kell majd fizetni. A 91-es és a 95-ös ólmozatlan motorbenzin ára literenként 3 forinttal nő, így az előbbi literenként 81,80 forintba, míg a 95-ös literenként 83,80 forintba kerül majd. Emelkedik a gázolaj és a háztartási tüzelőolaj ára is, az előbbi literenként 2 forinttal kerül többe, így 69 forintba, utóbbi pedig 2,50-nel emelkedik, így literenként 30 forintba kerül majd a töltőállomásokon.

Amennyiben a gazdálkodás feltételeiben szeptemberben nem lesz olyan változás, ami az üzem- és tüzelőanyagok árát literenként 1,50 forintnál nagyobb mértékben változtatná, akkor ezek az árak szeptember 30-ig lesznek érvényesek, a hónap végén pedig újra megvizsgálják egy esetleges módosítás szükségességét. Ellenkező esetben azonban várható, hogy már szeptember közepén újabb áremelésre kényszerül a Mol.

Az értékesítési ár adótartalma a legmagasabb, eléri a 69,5 százalékot. Így a Molnak az értékesítés után csupán 30,5 százalék bevétele származik, amiből a beszerzési, feldolgozói és fejlesztési költségeket kell finanszíroznia. A forintleértékeléshez képest késedelmes benzinár-emelés a számítások szerint naponta 20-30 millió forintos veszteséget okozott a cégnek.

Sarkadon a vonat nem állt meg, csak fütyült

„Áprilisban érünk Magyarországhoz"

— Sarkadon a vonat nem állt meg, csak fütyült — mondta tréfásan dr. Mihalik Andrei, a romániai Bihar megye tanács alelnöke, amikor a hét eleji sarkadi villámlátogatása céljáról érdeklődtünk. Magyarázatképpen pedig hozzátette: „Elsősorban a Békés megyei önkormányzathoz jöttünk, amelynek vezetőivel egyeztetni akartuk egy nemzetközi építészmérnök-találkozó részleteit. Nagyváradon már volt ehhez hasonló találkozó 1976-ban, és most ismét megrendezzük, ezúttal Félixfürdőn október 20—21-én. Minthogy azonban Békés és Bihar megye általános kapcsolatfelvételét egy évvel ezelőtt éppen Sarkad szorgalmazta, ezért ha Békésben járunk, sohasem kerüljük el Sarkadot. De „megállni" most nem értünk rá, csupán „fütyülni".

Kihasználva a személyes találkozást a Bihar megyei tanács alelnökével, a méhkeréki határátkelő Románia felőli építkezéséről érdeklődtünk. Mihalik Andrei jó híreket tudott mondani:

— Az elmúlt hét elején megindult a magyar határhoz vezető 14 kilométeres útszakasz építése. A munkát egy bukaresti cég nyerte el versenytárgyaláson. A pénz is megvan (több mint 14 milliárd lej), ami az út és a vámvizsgáló épület megépítéséhez szükséges. A kivitelezők szerint december végéig készen lesz az út, jövő áprilisban vagy májusban pedig a vámvizsgáló épület is.

— A magyar oldalon már van vámvizsgáló épület. Nem lehetne ebben, vagyis közös épületben megoldani a vámvizsgálatot?

— Sajnos a magyar hatóságok ragaszkodtak a külön épülethez. Nekünk ugyan van egy olyan tervünk, hogy amint az útépítéssel a magyar határhoz érünk, a mi vámvizsgáló helyiségünk elkészüléséig kérjük a közös vámvizsgálat lehetőségét, de hogy ehhez mit szól Magyarország, még kérdés.

A határátkelő mellett szóba kerültek a két megye, Békés és Bihar kapcsolatfelvétele óta eltelt időszak eredményei is. Mihalik Andrei szerint a kulturális kapcsolatok példaértékűen működnek, de ennél jóval többet jelentene, ha gazdasági téren is megindulna az együttműködés. Véleménye szerint azonban mindez még gyermekcipőben jár. Egy-két kisebb cég tart fenn ugyan kapcsolatot egymással, de ez közel sem általános. Pedig Bihar megyének nagyon sok hiányossága van, amelyen a magyar vállalkozók feltehetően tudnának segíteni. Átalakuló-ban van például a mezőgazdaság, nincs elegendő mezőgazdasági gépük, nincsenek orvosságaik az állatok számára, általában fejletlen a műszaki kutatás és így tovább. A bihari alelnök szerint a két megye közötti igazi kapocs a gazdasági kapcsolatok tényleges kialakulása lenne.

M. M.

Európai szövetséget alapítanak a szervátültetettek

Magyar kezdeményezésre megalakítják az Európai Transzplantáltak Sport- és Kulturális Szövetségét. Az alapításra a szervátültetettek jövő héten kezdődő első Európa-bajnokságának idején kerül sor — jelentették be a szövetség szervezői. A kontinens-szövetség alapításában kilenc ország szervátültetettjei vesznek részt. Hazánkban több mint másfél ezer szervátültetésen átesett, többnyire új vesét kapott ember él. A hétfőn kezdődő egyhetes versenysorozatra kilenc európai ország félszáz versenyzője érkezik Harkányba, hogy megmérkőzzön majd egymással úszásban, asztaliteniszben, tollaslabdában, tekében és különféle atlétikai számokban.

KERESÜNK

Békés megyei területi illetékességgel

ÜZLETKÖTŐT,

aki jól működő nagykereskedelmi hálózatunkhoz kapcsolódva termékeinket a megye területén forgalmazza.

RENDELKEZNIE KELL:
önálló vállalkozói igazolvánnyal, gépkocsival, telefonnal és legalább 10 m²-es raktárterülettel.

JELENTKEZNI LEHET:

LÉNIA Kft. 6400
Kiskunhalas, Kossuth u. 9. Telefon: (77) 423-088.

Emberközelben kíván eligazítást nyújtani

Új hetilap: Áldás

A kereszténység jelen van kultúránk mély rétegeiben, egész lényünkben. Őrzik költők, írók, zeneszerzők alkotásait.

A vallás ma is eligazítást, biztos támpontot ad millió és millió embernek. Az egyházaknak van mondanivalója a mai magyar társadalom számára is.

E mondanivaló bemutatására, közvetítésére tesz kísérletet az új ÁLDÁS hetilap, túllépve a felekezeti ellentéteken és a pártcsatározásokon. Az emberek mindennapi gondjaival kíván foglalkozni. Életközelben és emberközelben kíván eligazítást nyújtani azoknak, akik elvesztették „iránytűjüket" a jelenlegi átlátekinthetetlen és válságokkal terhes társadalmunkban. A szerkesztők megkísérlik, hogy kilépve a templom és a sekrestye falai közül, bemutassák hívőiknek és nem hívőiknek mind azt a kincset, amit a kétezer éves múltú kereszténység őriz Istenről, emberről és világról.

Az új ÁLDÁS 12 oldalon, színes borítóval jelenik meg 20 forintos áron, mely megvásárolható a hírlapárusoknál és a templomi elárusítóhelyeken augusztus 19—29 között, majd október első hetétől rendszeresen. Kiadó: Pro Cultura Et Patria Alapítvány, 1447 Budapest, pf.: 500.

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Elismerés

Különleges elismerésben részesült a vésztői születésű, 84 esztendős szobrászművész, Búza Barna. Szent Istvánt ábrázoló lovasszobrának kisplasztikáját megvásárolta a Magyar Nemzeti Múzeum. Az alkotást a koronát bemutató, nagy látogatottságú állandó kiállításon helyezték el. Nem felesleges talán megjegyezni, hogy a szülőföldjéhez töretlenül ragaszkodó Búza Barna a megyéből soha nem kapott nagyobb megbízást, Sarkadon, Gyulán és Battonyán állnak kisebb szobrai, emléktáblái.

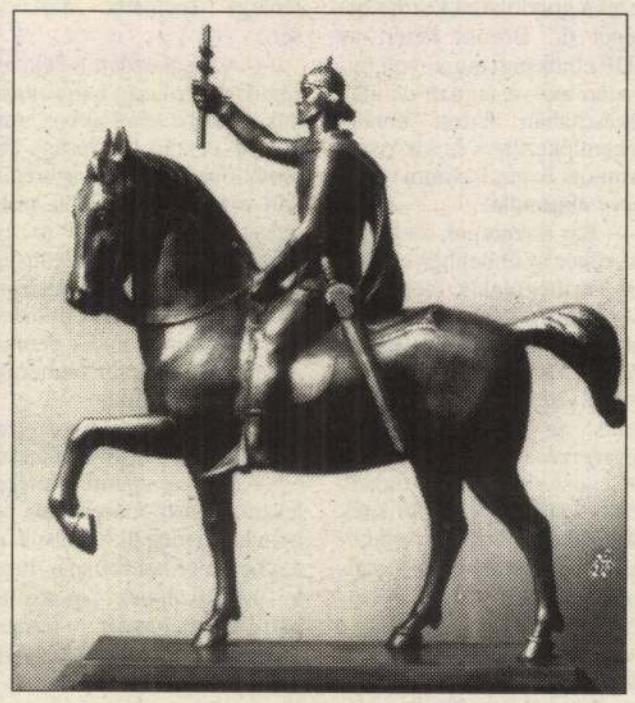

A Szent Istvánt ábrázoló lovasszobor

BUZA BARNA SZM

1996. április 19., péntek Hevesmegyei Hírlap

A novaji asszonykórus országos sikere

„Csodavirágból lehelt anyám"

Balszerencsés szám a tizenhárom. A *novaji asszonykórus* tagjai szerint pedig inkább kifejezetten szerencsés. Ők ugyanis pont tizenhárman vannak, és sikert sikerre halmoznak.

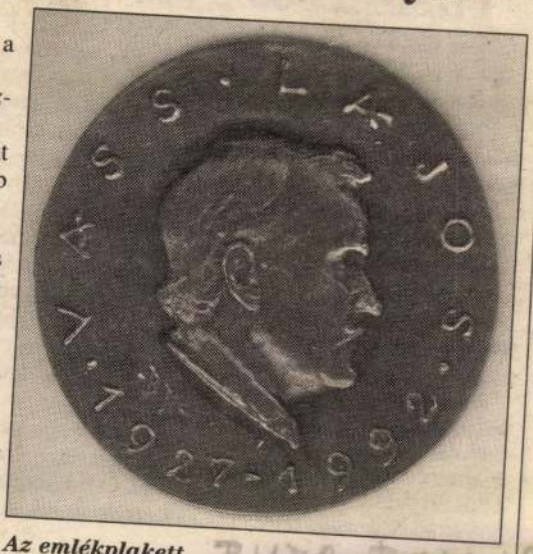

Az emlékplakett

Az elmúlt hét végén például a *Vass Lajos-emlékverseny országos döntőjében* – 27 nevező közül – az öt legjobb között végeztek. Jutalmul egy emlékplakettet és 20 ezer forintot (nem fejenként!) vehettek át. De hát itt nem is a pénzen van a hangsúly, hanem a közös örömön.

Az együttes 1970-ben alakult *Kovács Józsefné, Kovács Mártonné, Csuhaj Józsefné, Csuhai Lajosné* és *Váji Istvánné* akaratából. Tulajdonképpen az akkori megyei vezetés szorgalmazta: „pezsdüljön fel a kulturális élet Novajon is". Az asszonyok nem ellenkeztek, tetszett nekik az ötlet, szerettek énekelni. Azóta sem unták meg ezt a foglalatosságot. Az átlagéletkor úgy 60 év felé járhat, mégis, ha dalra fakadnak a „nenék", kipirulnak, mint a kislányok. Visszaröpülnek az időben, maguk mellett érzik édesanyjukat, akitől ezeket a csodaszép énekeket tanulták.

Évente 20 fellépésre nyílik alkalmuk, szerepeltek már a rádióban, és rövidesen a *Duna tévében* is láthatjuk őket.

Sikerük kitartásuknak és szorgalmuknak köszönhető. Hetente tartják próbáikat *Bimbó Zoltán* tanár úr irányításával. A színpadi ruháikat, gyönyörű népviseletüket maguk varrják.

– Attól félünk – mondja a kórus legfiatalabb tagja –, hogy ha meghalnak az öregek, vége lesz az együttesnek. Ismerjük a dalokat, tudjuk, hogyan kell a ruhákat viselni, miként kell feltűzni a kontyunkat, de az eredeti hangzást képtelenek leszünk visszaadni. Pedig a népdalénekléshez az a lelke.

– Amit egy hagyományőrző együttes elérhet, azt ők elérték – mondja *Berecz János* polgármester. – Büszkék vagyunk rájuk, hiszen országosan ismertté, elismertté tették falunkat.

(n. z.)

BUZA BARNA SZM

DÜHÖNGŐSAROK

Fáziskésés gyes-ügyben?

Ha nem tartja be az állampolgár a rendelkezéseket, rendszerint kárát látja. Mindez ha fordítva történik, legfeljebb csak boszszankodhat, de nem tehet semmit.

Először is illik tájékozottnak lennie. Mint ahogy az a kismama, aki *négy nappal a szociális törvény* kihirdetése után máris felkereste a megyei egészségbiztosítási pénztárt, hogy igényelje a neki *jogosan járó gyes emelt összegét*. A rendelet – a sajtóinformációk szerint – április 15-én lépett életbe. Ezt követően legelőször április végén utalnak pénzt. Panaszosunk úgy vélte, ha frissen beadja az igénylését – tehát még a határnap, azaz április 15. előtt – már ebben a hónapban az eddigi hétezerhatszáz helyett a kilencezer-hatszáz forint (hatszázaléknyi nyugdíjlevonással terhelt összegét) megkaphatja.

Előző napokban a médiákból megtudhatta, hogy igényléséhez *egy formanyomtatványt kell kitöltenie, melyhez a tb-kirendeltségeknél és a munkahelyeken lehet hozzájutni*. (Már azon is érdemes eltöprengeni, miért kell nyomtatvány, s miért nem elég a puszta papír. Továbbá: az érintettek vajon honnan tudják meg, hogy nekik a magasabb ellátást kérelmezniük kell? Akár ki is értesíthetnék őket.)

Panaszosunk a munkáltatónál hiába érdeklődött. Egerben a tb-igazgatóságról átküldték a *Technika Háza ötödik emeletén lévő egészségbiztosítási pénztárba nyomtatványért*. Ott közölték, hogy még várnia kell, legalábbis április 15-ig, de még inkább 20-ig a nyomtatványra. S hogy mindez tényleg így van – azaz, hogy *nyomtatvány nincs* –, személyesen ellenőriztük.

Jó esetben egy hét múlva beadhatja a kérelmét, és majd elbírálják. Eszerint legkorábban csak májusban juthat a pénzéhez. Másfél hónap múltán. Eközben ez az összeg akár kamatozhatna is, de legalábbis kellene – tejre meg kenyérre.

(jámbor)

Milyen legyen a Tv-Híradó?

Sok év hazai és külföldi tapasztalatait osztotta meg csütörtökön *Elek János*, a *Magyar Televízió* Híradójának szerkesztője az *Egri Városi Televízió* munkatársaival.

Köztudomású, a városi televízió nemrégen költözött új stúdióba, s új berendezéseket szereltek föl a munkatársak, akik immár egy minőségileg új adásra készülnek.

Mint Elek János elmondta, a hírműsornak emberi hangúnak és korrektnek kell lennie, olyannak, amely az emberek hétköznapi életéhez kötődik.

Az előadó megbeszélte egri kollégáival, hogy milyen helyi lehetőségek és nehézségek fordulnak elő a mindennapi munka során. Hangsúlyozták hogy *Egerben is olyan híradó alakítanak ki, amely gyorsasá gával és minőségével megfel a nézők várakozásainak.*

bb 13. siremlék avatás

sk-lm -cz

1965. október 17.

1021

vasárnap délelőtt avatták fel az uj köztemetőben a két éve elhunyt börzsönyi ferenc festőmüvész siremlékét, buza barna alkotását. az elhunyt müvészről a hozzátartozók és a nagyszámu barátok előtt dr. soós imre müvészettörténész emlékezett meg./mti/

-.-

-6-

1[illegible].35/lm
1700 zolli

Buza Barna

bp 11. somogyi képzőművészek őszi tárlata

vid /sk-lm -cz 1965. október 17.

a somogy megyei tanács művelődésügyi osztálya és a kaposvári rippl-rónai muzeum rendezésében vasárnap kaposvárott a rippl-rónai muzeumban ünnepélyesen megnyitották a somogyi képzőművészek őszi tárlatát. kálmán ferenc, a megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője mondott megnyitó beszédet, majd átadta a megyei tanács által a somogyi képzőművészek részére alapitott rippl-rónai dijat, kiemelkedő művészi munkájáért bors istván kaposvári szobrászművésznek./mti/

-.-

14.25/lm -5-
17.00/lm
1709 Zrdi

BUZI BARNA.

Szobrászművész. Született 1910-ben Vésztőn. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán mint Szentgyörgyi István növendéke végezte. A Műcsarnokban 1933-ban állított ki először, ahol elnyerte a Társulat ifjúsági szobrászati díját. 1934-ben megkapta a TESz bronzérmét és a főváros 600 pengős ösztöndíját. 1935-ben állami római ösztöndíjban részesült. 1936-ban Balló Ede 600 pengős ösztöndíját nyerte el. Több műve a fővárosi gyüjtemények tulajdonában.

6

Műcsarnok
1933

1936. Balló Ede
ösztöndíjat

65 20

65 20

22 —

65 20

217 60

69 — 217 60

40 60

182 80

23 20

113109

40.60
23.20
44.60
108.40

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

Búza Barna

BÁNYAMUNKÁS

1964 JAN

Komlón állítják fel Búza Barna »Zenélő fiatalok« című kút-szobrát

negálla- ségüket
gy ez a rök.
gnyerte érdeklőd
tetszé- a barkác
körök ire
kezd- nult meg
velődési alakult r
öntevé- szakköré
szegyült- sorban a fiatalokat
bányász foglalkoztatják. Tag-
t tá- jaik kéthetenként
több elméleti oktatásban
színját- részesülnek, a gya-
s ének- korlati foglalkozá-
működik. son pedig maguk is
betöltő építenek egyszerű-
az bb készülékeket.
téli hó-
szom- A sokoldalú, vál-
nyatele- tozatos program
geket is eredménye, hogy
ahol a naponta 1000—1500
ne-ettel bányász keresi fel
artanak a klubokat és hasz-
nálja ki a szórakozási, művelődési le-
hetőségeket.

de mégis: nálam senki sem várta jobban az új esztendőt — hallottuk Horváth Lajos szocialista munkabrigád vezetőtől. — Rövidesen »vendég« érkezik a házhoz. Természetesen kislány lesz, bár a feleségem erősen állítja, hogy fiú. De én bízom abban, hogy nekem lesz igazam. Ez lesz számomra az új esztendő legszebb ajándéka — legyen bár fiú, vagy leány. És egészséget kívánok neki ebben az évben is, meg az ezután következőkben is, sok-sok évtizeden keresztül. Egyéb kívánságom nincs is. Esetleg még csak az,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

Buza Barna

1966 OKT 18

— ESZE Tamás, Rákóczi Ferenc „ezeres-kapitánya" születésének 300. évfordulója alkalmából a nevét viselő sátoraljaújhelyi úttörőcsapat vasárnap nagyszabású ünnepséget rendezett. Az ünnepségen leleplezték a talpasok egykori vezérének mellszobrát. Buza Barna szobrászművész alkotását.

egyenértékű az árpaéval. A cirok kedvező jövedelmet, katasztrális holdanként öt-

Bíró Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-206, 188-307

1965 MAR 23.

ESTI HÍRLAP

1021

Új díszeket kapnak a budapesti parkok

A Fővárosi Emlékműfelügyelőség tervei szerint újabb képzőművészeti alkotások kerülnek a budapesti parkokba és közterekre. A készülő emlékszobrok közül még a nyáron felállítják *Irinyi Jánosnak*, a gyufa feltalálójának egészalakos szobrát — *Buza Barna* szobrászművész alkotását — a Budapesti Műszaki Egyetem mögötti Saru utcában. A II. kerület központi parkját, a Mechwart teret is új képzőművészeti alkotás díszíti majd: itt állítják fel a liget névadójának, *Mechwart Andrásnak*, a Ganz-gyár fáradhatatlan fejlesztőjének mellszobrát, amelyet *Kocsis András* szobrászművész készít. *Pátzay Pál* szobrászművész *Virág Benedek* költő emlékszobrát mintázza, amelyet a költő egykori lakóháza előtt, az I. kerületi Apród utcában helyeznek majd el, szintén ebben az évben.

Az augusztus 20-án megnyíló gellérthegyi jubileumi parkot számos művészi kivitelű dísztárgy és építmény ékesíti majd. A domb legmagasabb pontján dísztérszerűen kiképzett természetes tájban helyezik majd el az *Ifjúság* című szoborkompozíciót, előtérben művészi kivitelű vízmedencével. A park képzőművészeti látványossága lesz a szoboralakkal díszített ivókút, a nagy medence a vízitündérrel és más vízsugárzó-figurákkal, a nyolc méter magas karcsú oszlopon álló *szélkakas*, a különböző díszvázák és gyermekjátékul szolgáló különféle térformák is. A Gellérthegy régi parkterületére kerül Medgyessy Ferenc Debreceni Vénusz című bronzszobra és Meloccó Miklós szobrászművész Pelikán-ivókútja. (MTI)

Gromiko Londonban t
hivatalos nyilatkozatát
rendkívül udvariasan ha
nosnak nevezte tanácskozá
it, a részletek vizsgálata azo
ban jelzi, hogy ha egy-l
megtárgyalt pontban mut
kozott is hasonlóság a két
kormány álláspontja között
— az eredeti reményeket a
találkozó nem válthatta be.

Nagy-Britannia egyik leghíresebb karikatúristája, *Vicky* egyébként szokás szerint a dolgok elevenére tapintott, amikor a tárgyalások napjaiban megjelent rajzán két, mocsárban gázoló katonát örökített meg. Az egyik katona *Wilson*, a másik *Johnson* arcvonásait viselte. Wilson lába alatt, a mocsárban a *„Malaysia-válság"*, Johnson lába alatt a *„vietnami válság"* felirat olvasható. A politikai finomság ott rejtőzik, hogy *ugyanarról* a pálmafák övezte dzsungelingoványról van szó. A dolog lényege valóban az, hogy Wilson kormánya már jóformán a hivatalba lépése utáni héten (tehát a vietnami válság legújabb kiéleződése *előtt*) a távol-keleti brit birodalmi pozíciók fegyveres fenntartása és a Malaysia—Indonézia válságba való beavatkozás mellett döntött. *Ez szükségszerűen hozzákötötte a*

... társelnökének, a Szovjetuniónak és Nagy-Britanniának az együttműködése ebben a kérdésben csak nagyon korlátozott lehet, mindaddig, amíg az angol kormány részrehajló álláspontot foglal el.

A nemzetközi kérdések egy másik csoportjában (amelyek az európai biztonság és Németország problémája körül csoportosulnak) *néhány héttel ezelőtt* még számottevő lehetőség volt a szovjet és angol álláspont közötti közeledésre. Wilson miniszterelnök Bonnban tett látogatása azonban, enyhén szólva, *nem volt megfelelő előjáték* a mostani megbeszélésekhez. A bonni vizit két fő pontja: az Odera—Neisse határ „kérdésessé tétele" angol részről, valamint Bonn elismerése a német nép „egyedüli szószólójának" — sajnálatos fordulatot jelentett a munkáspárti kormány politikájában. Azt mutatta, hogy nemcsak távol-keleti, hanem európai viszonylatban is *áthangszerelik* a Munkáspárt régebbi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

HÉTFŐI HIREK

1965 JAN 11.

„Ötvenévesek kiállítása" a Nemzeti Galériában

A Nemzeti Galériába gépkocsikon érkeznek a szobrok és a festmények. Szakemberek tervezgetik, melyiket hová helyezzék. Január 16-án nyílik meg *az ötvenéves fennállását ünneplő Százados úti művésztelep* lakóinak jubileumi kiállítása. Jelentős művészeti eseménynek ígérkezik csaknem félszáz szobor, 60 festmény, számos grafika, rajz, kisplasztika bemutatása, mely a magyar képzőművészet 50 évének is keresztmetszetét adja, s külön érdekessége, hogy *a művésztelep lakói eddig még soha* nem *mutatkoztak be együtt, közösen a nagyközönségnek.*

Buza Barna szobrászművész, a művésztelep régi lakója, a jubileumi előkészületek egyik irányítója, elmondotta: az ünnepségekre „megfiatalodott" a művésztelep. A VIII. kerületi tanács — a népfront kezdeményezésére — *több mint 6 millió forintos költséggel renováltatta a telep 28 lakásos és 2 lakás nélküli műtermét, kibetonozták az utakat, rendbehozták a parkot, új közvilágítást kapott — gondtalanabbá vált az ott lakó művészek élete.*

Ötven évvel ezelőtt a főváros elsősorban a szobrászok számára építtette a kis „művész-szigetet", a szobrászok később helyet adtak a festőművészeknek is, s ma már grafikusok és kerámikusok is ott élnek a közösségben. Itt kezdte művészi pályafutását *Medgyessy* Ferenc Kossuth-díjas szobrász s itt is hunyt el 1958-ban — munka közben. *Poór* Bertalan 1919-ben erről a telepről emigrált külföldre, *Pásztor* János és *Czigány* Dezső is évekig lakott itt. Jelenleg a legidősebb lakó a 84 éves *Cser* Károly, a legfiatalabb korosztályt pedig *Bencsik* István és *Gömbös* István szobrászok képviselik. A telep három Kossuth-díjassal büszkélkedik: *Csorba Géza, Mikus Sándor, Ungvári Lajos* érdemelte ki a magas kitüntetést.

sődi „átal-hajós" *hajókázik már a zött.* — Ha végül következik a kor lomások partravo testek javítása. gyorsan megjön rilis.

Hogyan tölti a kot a zsoké?

Látogatás a lószanatóriumban

— Ők is dolgoznak — kapjuk a feleletet. — Ha nem is ver-

áró előterve

ekkora lesz 1970-ben ésnél?

zik a keresztezés mögé az Emkéhez.

Az előterv ismeretében a szakemberek úgy határoztak, hogy a végleges döntés előtt fel kell mérni: 1970-ben előreláthatóan mekkora lesz a keresztezésnél a gyalogos forgalom.

Ez szabja ugyanis majd meg, hogy a lépcsőket milyen szélesre tervezzék a zavartalan gyalogos közlekedés biztosí-

son és Budapesten meg dolgoznak a Hídépítő Vállalat illetékes részlegénél. Amíg meg nem érkezik az igazi hideg.

— *És azután?*

— A búvárok bérezése olyan, hogy a várakozásban levők alapfizetést kapnak. Ezek az első lehetőségre — merülnek. Akiknek pedig van egyéb szakmájuk is, azokat abban foglalkoztatjuk. Közben várják az első merülést. Amely már a tavaszt jelzi, és a nyár kö-ledtét.

És a fagylaltos?

A színesre festett, alumíniumedényt rejtő ládás-tricikli a fészerben áll és gazdája: a vándor fagylaltos?

— Kinn dolgozik a Kerepesi úti büfében — tájékoztat a szomszéd lakó. — Ott dolgozik mint italmérő.

Ő egyébként az utolsó zuglói

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-746, 340-726

Buza Barna szobrán

1973 NOV 22 művész

Zalai Hírlap

1021

A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat szobrászműtermében Buza Barna szobrászművész alkotásán dolgoznak. A szoborral Ady Endrének állítanak majd emléket Gyulán.
(MTI fotó — KS)

IN

A baráti hadser
IV. vívóversenyén
bajtört a román
rate nyerte a szov
zolevszkij előtt. A
ilyen a magyar Tó
zett.

*

**A görög kormá
sága a görög sp
nemzetközi esem
Így nem kerülhet sor a
19-i Görögország—Jugoszlávia labdarúgó világbajnoki selejtezőre sem, amely pedig tisztázná, hogy az európai VII. csoportból melyik válogatott kerül a VB 16-os mezőnyébe. Erre Spanyolországnak van inkább esélye, de ha a jugoszlávok esetleg 3 góllal nyernének, övék a müncheni repülőjegy. Kétgólos győzelmük esetén pedig harmadik mérkőzésre kerülne sor a két válogatott között.**

*

A Dynamo Zagrebből a holland Feyenoord-hoz szerződött **Ramljak**, a 26 éves, 20-szoros jugoszláv válogatott hátvéd. Ramljak december 3-tól játszhat a holland bajnokságért.

*

**A november 27-i gelsenkirchen
mérkőzésre készülő osztrák és svéd válogatott edzőmérkőzést játszott.**

*

Salzburg: A norvég alpesi-sielők ausztriai edzőtáborozása alkalmával a 18 éves Sverre Rasmus Bakke halálosan bukott. A szerencsétlen versenyző fejjel nekiesett egy fának.

Vereség Antwerpenben

A ZTE NB I-es labdarúgó-csapata kedden este Antwerpenben lépett pályára. Az MTI szűkszavú jelentése mindössze annyit közöl a találkozóról, hogy az egerszegi zöld-fehérek 2:1 arányú vereséget szenvedtek a belga bajnokság

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Bíró Barna

ESTI HIRLAP

1965 ÁPR 12
1021

Leleplezték Irinyi János szobrát

Magyarország felszabadulásának huszadik évfordulóját kiállítások sorozatával, emlékművek, szobrok avatásával is ünnepli Budapest. Április 3-án délelőtt 10 órakor nyílik — a többi között — a KISZ Központi Bizottsága, a SZOT, a munkaügyi, könnyűipari, földmüvelésügyi, belkereskedelmi, élelmezésügyi miniszteriumok, valamint OKISZ, SZÖVOSZ és az KIOSZ szakmunkásainak és a középiskolai tanulóinak munkáiból rendezett országos bemutató a Városligetben, a Budapesti Nemzetközi Vásár Kacsóh Pongrác úti oldalán, a 46. számú pavilonban.

Április 2-án délelőtt a Vasutasok Szakszervezetének Budapesti Bizottsága zárt körű ünnepségen köszönti a Nyugati pályaudvar és a volt Északi Fűtőház munkásait, akik 1945-ben a felszabadulás utáni forgalom megkezdésekor az első vonat indításában tevékenyen részt vettek.

A Gyáli úti Irinyi János gimnázium és ipari szakközépiskola folyosóján tegnap délben leplezték le Irinyi János szobrát, Buza Barnabás képzőművész alkotását. Ezzel egyidejűleg emlékkiállítás nyílt, melyet április 2-án délutánig tartanak nyitva.

ENSZ leszerelési b

U Thant a szovjet javaslatról tárgyalt

New York, április 1.

Tegnap este, két órával Fedorenko szovjet ENSZ-fő-delegátus sajtóértekezlete után, amelyen elhangzott a szovjet kormánynak az ENSZ leszerelési bizottság összehívására vonatkozó javaslata, Adlai Stevenson, az Egyesült Államok ENSZ-fő-delegátusa is sajtóértekezletet tartott. Kijelentette, hogy országa szívesebben látná a genfi tizenyolchatalmi leszerelési bizottság munkájának újrakezdését. (A szovjet javaslat szerint valamenny tagállam részt venne a tárgyalásokon.)

Ugyanakkor hozzáfűzte: ha az ENSZ-tagok többsége az ENSZ-bizottság összehívása mellett száll síkra, az Egyesült Államoknak sem lesz ellenvetése és részt vesz a bizottság munkájában.

U Thant ENSZ-főtitkár ma megkezdte tárgyalásait a 114 ENSZ-tagország képviselői-

Dél-Afrika:

Kivégeztek egy

Pretoria, április 1.

Ma reggel fél 5-kor a pretoriai börtönben kivégezték Frederick John Harris 2[illegible] éves elítéltet.

1964. júliusában — mint azt annak idején közöltük —

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1983 DEC 29

ÚJ EMBER

métlik.

A budavári Szentháromság-emlékmű szobrait restaurálás végett a közeljövőben elszállítják talapzatukról Buza Barna szobrászművész műtermébe, s ugyanakkor megkezdik az alapépítmény teljes újjáépítését.

fogalommá szénporos alakjuk,

1961 JAN 14.

1021

Beszélgetés törvényhozókkal

Jó ügyek előbbre mozdítói

— Mi is a képviselő úrra várunk, ön csak utánunk jöhet...

Ezt egy hölgy közli velem, újonnan érkezettel, amikor a VIII. kerületi népfront-bizottság helyiségében lenyomnám az egyik ajtókilincset. És a közel tucatnyi férfin, asszonyon látni: helyeslik az intést. Egy bácsi ezután továbbfolytatja a mellette ülővel félbeszakított beszélgetését.

— ... A képviselő elvtárssal az egyik beszámolóján ismerkedtem meg, s most a fogadóóráján elmondanám neki a problémámat is...

A képviselő, úr és elvtárs

Én a várakozóknak mondom el az enyémet, hogy ide nem választópolgárként jöttem... Erre soron kívül beengednek a »képviselő úr«-hoz és elvtárshoz, aki nem más, mint *Martin János* vasöntő, Gábor Áron gyári szocialista brigádvezető. A termetes, markáns arcú férfi oly elmerülten jegyzi az előtte ülő nő közléseit, hogy szinte észre sem veszi az ajtónyílást. Aztán leteszi szemüvegét, hátra simítja ritkuló ősz haját és megjegyzi:

— Kedves asszonyom, nem ígérek semmi elintézést, csak azt, hogy utánanézek az ügynek és levélben értesítem...

Miután látogatója távozik, gyorsan megbeszéli a dolgot a szintén jelen levő fővárosi tanácstaggal, *Buza Barna* szobrászművésszel, aki kerületi pótképviselő is. Hamar közös nevezőre jutnak, majd megállapodik a kerületi tanács itt levő munkatársával: melyikük minek néz utána, kivel tárgyal majd...

De máris bent van a másik várakozó. Ő gyorsan végez, majd egymás után jönnek a képviselő iránti bizalommal, reménnyel — a többi közt lakásügyekben, csökkent munkaképességű elhelyezkedésének dolgában, s még telefonkérelem ügyében is. Java része nem tartozik a képviselőre. De ha valahol valami elakad a szabályos, emberileg lehetséges útján, vagy bürokrácia következtében, akkor a törvényesség és minden jó ügy törvényhozó-őre, előmozdítója — vállalja a beavatkozást.

— Ez is képviselői munkámhoz tartozik — mondja, amikor este fél 8-kor befejezi fogadóóráit és én éppen aziránt érdeklődnék: mi is volt tevékenysége a parlament legutóbbi októberi ülésszaka óta.

— A Százados úti lakótelepen még december elején beszámolót tartottam.

Megpróbál visszaemlékezni valamilyen érdekesebb vonására. Eszébe jut: jó érzéssel állt hallgatói elé, mert meggyorsította egy nehézkes huzavonában elakadt közös ügyük rendezését.

A választók kérdeznek

Beszámolójában egyébként tájékoztatta választóit a parlament legutóbbi ülésszakán letárgyalt országos ügyekről, a gazdasági helyzetről. A jelenlevőket különösen a gabonakérdés megoldásának lehetőségei foglalkoztatták. Az országgyűlési vita alapján erről részletes, s megnyugtató információkkal szolgálhatott. Hallgatói aziránt is érdeklődtek: hogy látja képviselőjük Kennedy meggyilkolásának hátterét.

— Martin elvtárs felszólal a parlament következő ülésén?

— Készülök rá. Már az előzőn is jelentkeztem, de a sok előttem szóló miatt már nem juthattam hozzá. Most az ország költségvetése kerül majd napirendre, de még nem kaptuk kézhez a tervezetét. *Pedig ezt igazán jó lenne korábban eljuttatni a képviselőkhöz, hogy legyen időnk a gondos tanulmányozásra.*

— Most például ezzel is összefüggő és esetleg a Parlament elé kívánkozó két kérdést vizsgálgatok. Az egyik: öntödei művezetők és technikusok kifogásolják, hogy amikor mi öntőmunkások már ötvenöt évesen nyugdíjba mehetünk, ugyanakkor ők — bár velünk egy légtérben dolgoznak — csak hatvanéves korban, mint az erdészek, akik állandóan jó levegőn vannak...

— A másik: még az első világháború előtti időkben jó néhány szakmunkás vándorbotot fogott és — ahogy ezt akkor nevezték — elment »valcolni«, vagyis más országokba is dolgozni, szakmailag fejlődni és ezt a szakszervezetek nemzetközileg elősegítették. Igaz, ez ennek ellenére is sok anyagi bizonytalansággal járt. Most jó lenne ezt szervezetten szintén lehetővé tenni arra érdemes fiatal szakmunkások más szocialista országokba küldésével — egy vagy fél évi szakmai munkára — csere alapon. Kint a keresetükből élnének — és sokféle tapasztalattal térnének haza...

Sárfi Rózsit, az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének titkárát is felkerestem. Ő a Szabolcs megyei nyírbátori járás már többször megválasztott követe a parlamentben. Az októberi ülésszak előtt és után is leutazott a járásába. Számos községben és néhány üzemében beszámolót tartott, részt vett a helyi tanácsok ülésein és vitáin, tárgyalt tsz-vezetőkkel és tagokkal, közreműködött a nyírbátori múzeum képkiállításának megnyitásán és az itt létesülő 440 ágyas járási kórház helykijelölésében is.

Felhívta az országvezetés figyelmét

— Azt még felsorolni sem tudnám — mondja Sárfi Rózsi —, hogy mennyi helyi közügy és egyéni probléma tisztázásában, vagy előbbre mozdításában igyekeztem segíteni — szóval, felsőbb szervekhez írt levelekkel és ha kellett, közvetlen utánjárással is. Korábban sikerült például 250 000 forint állami támogatást szereznem Piricse község már épülő egészségházához és orvosi lakásához. De amikor legutóbb e faluban jártam, panaszkodtak a lassú építkezésre és emiatt további lépéseket kellett tennem.

Beszélgetésünk közben előveszi képviselői munkájának különböző dokumentumait, leveleit. Ezek, és személyes információi — választókerülete életének alapos ismeretét bizonyítják. Nagyfokú felelősség hatja át — hangja is minduntalan szenvedélyessé válik. Különösen, amikor a régi szabolcsi elmaradottság okozta súlyos gondokról és a felszámolásukat szolgáló nagy erőfeszítésekről beszél — ami az országvezetés egyik fontos törekvése a megye helyi irányítóival és parlamenti képviselőivel együtt.

— Felszólal-e a következő országgyűlésen?

— Én a legutóbbin beszéltem, *most inkább a parlament egészségügyi bizottságában lesz mondanivalóm.*

Érdemes itt utalni a képviselőnő előző országházi beszédére, amelyben felhívta az államvezetés figyelmét a nagyméretű ápolónőhiányra és okaira — határozott intézkedéseket sürgetve. Ez a beszéd persze csak része a minisztérium és a szakszervezet ilyen irányú erőfeszítéseinek —, de fontos része, mert ez a parlament és az ország közvéleménye előtt hangzott el. Sárfi Rózsi egyébként már ismeri a költségvetési tervezet egészségügyi részét, de csak a minisztérium révén, mint szakszervezeti titkár. Ebből kitűnik, hogy a tárca költségvetése az idén 8 százalékkal nagyobb lesz a tavalyinál. És nővérotthonok létesítésére a tavalyi 5 millió helyett idén 6 milliót fordítanak. Bizonyára ebben része volt képviselői felszólalásának is...

— A parlamenti bizottságban miről kíván majd beszélni?

— Most még tanulmányozom a problémát — válaszolt. — De ennek lényegéről annyit már mondhatok: az idei költségvetés és a távlati tervek szerint jelentősen továbbfejlesztjük egészségügyi intézményeinket a legkorszerűbb sebészeti, gyógyászati eszközökkel, berendezésekkel. De ezzel párhuzamosan még nem gondoskodunk kellően az ehhez szükséges nagyobb orvosi, nővéri személyzet biztosításáról. Pedig ilyen vonatkozásban is előre kell látnunk, s cselekednünk...

*

Csak két képviselő munkájáról, gondolatairól szóltunk. De ez némi bepillantást nyújt népünk más választott képviselőinek közszolgálatába is.

Szenes Imre

s erőst nyeldekelt. Szen- mint a visszauta-

NÉPSZAVA
Magyar Hírlapterjesztő Szövetkezet
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kedd

MAGYAR ORVOSOK A SZOVJET KARDIOLÓGIAI KONGRESSZUSON

Magyar belgyógyászok vettek részt Moszkvában, az összszövetségi kardiologus-konferencián. Dr. Strausz Imre egyetemi tanár a magyar orvosok tapasztalatairól a következőket mondotta: »Témánk az volt, hogy milyen okokból következik be és hogyan megy végbe a szívizom gyengülése és összehúzódó képességének megváltozása, amely keringési elégtelenségre vezet. A kétnapos tanácskozáson kétszázan vettek részt, igen sok országból érkeztek szívspecialisták. Az egyes témákat a legkorszerűbb módszerekkel és vizsgáló eljárásokkal dolgozták ki. A magyar orvosok öt előadással szerepeltek a kongresszuson. Meglátogattuk a híres Mjasznyikov professzor vezetésével működő Akadémiai Kutató Intézetet, amelynek feladata az érelmeszesedés, a magas vérnyomás kutatása. Négyszázötven ágyas klinika tartozik az intézethez. Különösen érdekes a belgyógyászati akutszoba, amelyet a súlyos szívizom-infraktussal beszállított betegeknek tartanak fenn.«

Mesterbérlet a Zeneakadémián

Az Országos Filharmónia rendezésében öt hangversenyből álló bérletsorozat kezdődik január 31-én a Zeneakadémián. A nyitó hangverseny Fischer Annie Beethoven-estje lesz. Igor Ozim hegedűestjére március 11-én kerül sor. Lukács Pál március 31-én tartja brácsaestjét. Április 20-án Benjamin Britten és Peter Pears lesznek a Zeneakadémia vendégművészei.

Eltűnt dűlők

Érdekes terv megvalósításán dolgozik a kapuvári honismereti szakkör. Feldolgozzák a kapuvári utcák és közök nevének, valamint a fokozatosan eltűnt, régi dűlők nevének eredetét is.

— **ÓRAMŰ PONTOSSÁGGAL** szerelik a gépeket és a berendezéseket a hideg téli napokon is a Tiszai Vegyikombinátban. A dolgozók arra törekednek, hogy a demberi határidő előtt már októberben megkezdhessék a termelési próbákat.

Naponta egymillió cigarettával több

Az Egri Dohánygyárat az elmúlt évben nagymértékben korszerűsítették, így kevesebb a törés, a porladás és gazdaságosabb a dohánykezelés. Az idén már mindennap egymillió cigarettával többet gyártanak, mint tavaly.

Televízió vakoknak

Az amerikai dr. Allen B. Du Mont szerint a legutóbbi fiziológiai felfedezések lehetővé teszik olyan televízió előállítását, amelynek impulzióit nem az emberi szemen keresztül hatnak, hanem az agyba kerülnek. Így a vakok is »láthatják« a televízió adásait.

Szóvá tesszük

Ajándékot kapni mindig jó dolog. Születésnapra »hangos« képeslapot szintén. Ha lemezjátszón le is lehetne játszani, még jobb lenne M. J. olvasónk ebbeli fáradozása hiábavalónak bizonyult. A távolból — szeretettel — küldött dal nem csendülhetett fel otthonában. A képeslap valakinek a gondatlanságából beszakítva érkezett meg. Meglepetés helyett kiadós bosszúság rejtőzött a lomsz barázdái között. Joggal kérdezi: ha nem elegendő a feltűnő helyen feltett »Cofragile-felirat, miért nem gondoskodnak biztonságosabb csomagolásról a küldemény kézbesítői? Vagy — miért nem használnak ilyen esetekben is hasonló bélyegzőt, mint a törékeny csomagoknál? (D. K.)

— **SZEREPLŐVÁLTOZÁSOK:** Simor Erzsi betegsége miatt a Madách Színház Kamaraszínházában január 14-től kezdve A szeretőben az anya szerepét Pogány Margit, a Madách Színház Hamlet előadásában pedig január 15-től Gertrud királyné szerepét Ilosvay Katalin alakítja.

Lengyel ajándékbolt Budapesten

A Rákóczi út 52. szám alatt tavasszal lengyel bolt nyílik, ahol lengyel népművészeti tárgyakat, kozmetikai cikkeket, italokat, cigarettát árusítanak majd. Ezzel egyidejűleg Varsóban hasonló jellegű magyar üzlet nyílik.

— **A VEGYSZERES GYOMIRTÁS** nagyüzemi próbáit az idén a cukorrépa-földeken is megkezdik a sopronhorpácsi Növénynemesítési és Növénytermesztési Kutató Intézet munkatársai.

GÉPESÍTETT HÁZMESTER

Az utcák tisztán tartása még igen sokba kerül. Moszkvában például egy böséges hóesés után százezer rubelt fizetnek ki a hó eltakarításáért. A szovjet fővárosban, a Panfilov Városgazdálkodási Akadémián most új típusú univerzális utcaseprő gépet szerkesztettek, amellyel az eddiginél egyszerűbben és olcsóbban lehet elvégezni a járdák és utcák takarítását. Ha kevés a járókelő, csaknem teljes járdaszélességben dolgozhat a TUM—975. A gép hangtalanul takarítja el a havat vagy a szemetet, nem ver port, a járdát beszórja homokkal és köveket, nehéz tárgyakat is felkanalaz, elszállít. Nyolcféle sebességre állítható, óránként 0,395 kilométertől 19,7 kilométerig.

...ban

A frankfurti rádió »magyar hetet« rendez. A műsoron a többi között szerepelnek Sarkadi Imre, Sós György, Vészi Endre hangjátékai és elbeszélései, Bartók- és Kodály művek, Petrovics Emil »Lüzisztraté« című vígoperája.

— **380 000 ANDERSSON** nevű ember él Svédországban. A január 1-i új törvény értelmében most már a feleség megtarthatja lánynevét és gyermekei is az ő vezetéknevén szerepelhetnek. A törvényre azért volt szükség, mert Svédországban a lakosság 60 százaléka összesen 150-fajta vezetéknevet visel.

Shakespeare-dzsessz?

Duke Ellington színpadi zenét komponált Shakespeare Athéni Timonjához egy kanadai színház részére. A színpadi zene központi dallama sláger lett »Timon of Athens cha-cha-cha« címen.

Hetvenhárommillió forint a Marcalra

Az Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság egyik legfontosabb idei feladata a Marcal szabályozása. A folyó tavaly körülbelül 7000 hold területet öntött el. Kiöviték a medret, 18 kilométer hosszúságban megerősítik a töltéseket és két közúti hidat is átépítenek.

— *VIRÁGEXPORTŐR lett Egyiptom. Csodálatos rózsái és gladióluszai jelentős exportjövedelmet biztosítanak az országnak. Már a múlt évi Anyák napján 26 000 szál egyiptomi virággal kedveskedhettek az európai gyerekek édesanyjuknak.*

— A Thália Színházban hétfőn megkezdték Saul Levitt Parancsra tetten című színművének próbáit. A darab mind a 2 szereplője férfi. Rendezi Gosztonyi János, a premier napja február 29.

mit mond a §

Lakáshelyreállítási hozzájárulás

AMBRUS ISTVÁN ceglédi olvasónk azt kérdi, hogy a lakás-helyreállítási hozzájárulást a tulajdonosnak vagy a bérlőnek kell-e megfizetni.

A bérbe adott lakások után lakás-helyreállítási hozzájárulást kell fizetni, amelyet a háztulajdonos adójával együtt írnak elő, de azt a bérlőnek kell megfizetnie.

Bedolgozók táppénze

KATZ LÁSZLÓNÉ budapesti olvasónk aziránt érdeklődik, jogosan járnak-e el, ha mint bedolgozónak, azért nem adtak neki táppénzt, mert nem vitte vissza a kiadott munkaanyagot.

Az eljárás jogos volt, mert a bedolgozóként foglalkoztatott személyek keresőképtelenségük első napjától csak akkor kaphatnak táppénzt — az egyéb feltételek fennállása esetén is —, ha a részükre kiadott munkaanyagot a keresőképtelenség első napján visszaadják. Ha a munkaanyagot később adják vissza, akkor a táppénz is csak a visszaadás napjától jár.

Szülési segély

AMBRUS PÁL budapesti olvasónk arra kér választ, ha férj és feleség mindketten dolgoznak, akkor mind a ketten kaphatnak-e szülési segélyt.

Az SZTK-biztosítás alapján járó szülési segélyt csak egyszeres mértékben kaphatják, mégpedig ha a feleség is dolgozik, akkor a dolgozó nő jogán. A szakszervezeti tagság alapján járó szülési segélyt mind a két házastárs jogán meg kell állapítani, ha mind a ketten szakszervezeti tagok és az előírt tagsági idővel rendelkeznek. Mind az SZTK, mind a szakszervezeti szülési segélyt az SZTK-kifizetőhely folyósítja.

Levonás a táppénzből

PÁPAI JÁNOS budapesti olvasónk azt kérdi, hogyha keresőképtelen állományban van, táppénzéből levonhatják-e a tüzelőutalvány-részletet.

Választás '73

Ketten Budapestről

Áprilisban lejár az 1971-ben megválasztott fővárosi, kerületi, megyei, városi és községi tanácsok mandátuma. Törvényeink értelmében most először fordul elő, hogy a tanácstagok és az országgyűlési képviselők választása időpontban nem esik egybe. Ezúttal, áprilisban azért járulnak az urnákhoz a választók milliói, hogy most már négyéves ciklusra megválasszák a tanácstagokat. A választásokat megelőző jelölőgyűléseken nemcsak az 1971-ben elhangzott, mintegy 265 ezer közérdekű javaslat sorsáról adnak számot a tanácstagok, hanem arra is alkalom kínálkozik, hogy eddigi munkásságukról választóiknak őszintén beszámoljanak. S ezek a — remélhetően aktív, élénk — eszmecserék hozzájárulnak ahhoz is, hogy a körzet lakossága az újabb ciklusra megerősítse bizalmát a tanácstag iránt, vagy más személy jelölése mellett foglaljon állást. Mindjárt előljáróban szükséges tisztázni: a felmentés nem minden esetben a választók által kiállított „rossz bizonyítvány" eredménye. Sok tanácstagunk derekasan eleget tett választói megbízatásának, közéleti és hivatásbeli elfoglaltsága azonban túlzottan igénybe veszi idejét, emiatt most elbúcsúzik körzetétől. Mások időközben elköltöztek, s ezért kényszerülnek megválni választott tisztségüktől. Tőlük — bizonyára — munkájuk elismerése és a közösség köszönetének őszinte kinyilvánítása mellett válnak meg a választók. Helyükbe — és azok helyére, akik a körzet lakóinak megítélése szerint nem feleltek meg a várakozásnak — új jelölteket állítanak.

Két budapesti országgyűlési képviselővel: Búza Barna szobrászművésszel és Kardos Vilmossal, a XXI. kerület, Csepel tanácselnökével beszélgettünk a közelgő tanácstag választásokról.

A Százados úti művésztelep irdatlan magas műtermében jókora cserépkályha tövében kortyoljuk a kávét. Lábunknál *Dani*, a családtagszámba menő szálkásszőrű tacskó lustán nyújtózik. Odébb a falon remekbekészült plakettek, köztük a nagy sikert aratott, Petőfi arcmásával. Szanaszét készülő művek. Búza Barna műterme a művész lankadatlan energiájáról árulkodik.

— Pedig nem könnyű egyeztetni a közéleti elfoglaltságot a művészi feladatokkal — mondja. — Sokszor szemrehányással illetnek, mert egy-egy fontos kiállításról távolmaradok. Állandó elfoglaltságom gyakran késlelteti művészi elképzeléseim megvalósítását.

— Úgy hallottam, sok tisztséget vállalt magára...

— Felsoroljam? Országgyűlési képviselő vagyok, fővárosi és kerületi tanácstag, a népfront VIII. kerületi bizottságának alelnöke, bekapcsolódtam a fővárosi tanács művelődési és ifjúságpolitikai bizottságának munkájába. Kedvenc témám a városfejlesztés. Ezért nagyon örültem, amikor az országgyűlés építési és közlekedési állandó bizottságában helyet kaptam.

— A XVIII. kerületi és a baktalórántházi felszabadulási emlékmű, a Petőfi emlékérem, a szekszárdi Garai János szobor megalkotása mellett sok időt szentel a közéleti problémáknak. Miként vélekedik

Búza Barna a tanácstagi munkáról?

— Tapasztalataim alapján elmondhatom: a lakosság érdeklődése nőttön nő. A jelölőgyűlések általában sokkal népesebbek, mint korábban, s ez jó jel. Vannak azonban bizonyos félreértések is.

— *Például?*

— A választók többsége különleges hatalmat tulajdonít a tanácstagnak. Olyant, amely akár a fennálló helyes törvények vagy rendeletek áthágására is lehetőséget kínálnak számára, ha a közösség vagy az egyén érdekében, ügyes-bajos dolgaiban eljár. Ez éppúgy helytelen szemlélet, mint az a másik, amely szinte kizárólag lakás- és házkezelési ügyek fórumává degradálta a tanácstagi beszámolókat követő vitákat. Elmondhatom, hogy szívós munkával sikerült ezt a szemléletet csiszolni, jó irányba terelve az érdeklődést, ráirányítva a figyelmet az egész közösséget érintő témákra.

— *Vagyis ez a jó tanácstag munkájának alaptörvénye: a kisebb jelentőségű, egyéni problémákról a nagyobb horderejű, az egész közösséget érintő témákra irányítani a figyelmet?*

— Ha nem is alaptörvény, de hasznos, célravezető módszer. Mint ahogyan az is ide sorolható, hogy a tanácstag sikerrel tudjon társadalmi munkára, a körzet szépítése, rendezése érdekében önkéntes hozzájárulásra buzdítani. Persze elsősorban az egyéni példamutatással.

— *Gyakran hallunk az igények rangsorolásáról. Mi erről a tanácstag-képviselő véleménye?*

— Nagyon fontos kérdés ez. Annál is inkább, mert rossz szokássá, helytelen gyakorlattá vált az úgynevezett kívánságlisták benyújtása, anélkül, hogy a feltételeket megvizsgálták volna. A tanácstag éppen abban különbözik a körzet lakóitól, hogy szélesebb körű információk alapján tudja, mire van és mire nincs lehetőség, anyagi fedezet. Egy példa erre. A VIII. kerület izzó problémája a szanálás. Sokan követelték: a Százados úti telep kis földszintes házait nyomban bontsák le, s a Tömő utcai építkezésekkel egyidőben itt is kezdődjék meg a korszerű, nagy lakóházak építése. Sikerült meggyőzni a lakosságot: ezek a földszintes kis házak ma még — ha nem is biztosítanak teljes komfortot — kényelmes, megfelelő otthont adnak. Arra azonban reális az esély, hogy a főváros távlati fejlesztési tervében helyet kapjon a Százados úti szanálás is, s a közművesített telkeken majd szép lakótelep épülhet.

— *Gyakori téma a választott testületek és a tanácsok együttműködése. Miként vélekedik erről Búza Barna?*

— Ismét egy példával válaszolnék. Nagyon hasznos, célravezető módszernek tartom, ha a választott testület — az állandó bizottság — valamely témáról a tanács illetékes osztályától független tervet készít, s a két, egymással párhuzamos, de felfogásában talán eltérő anyagot vitatják meg. Általános a tapasztalat, hogy így a „több szem többet lát" elve alapján megnyugtatóbb program készíthető.

— *Miben látja a tanácstagok és a képviselők együttműködését?*

— Alkalmam kínálkozik mindkét szemszögből megítélni ezt a témát. Mint képviselő, a legszorosabb együttműködésre törekszem a körzetembe tartozó tanácstagokkal. S örömmel tapasztaltam, hogy *dr. Udvardi Károlyné* ugyanezt tette itt, a mi körzetünkben. Kölcsönösen sok segítséget jelent, ha ez a kapcsolat kifejlődik.

— *Sűrűn hallunk a tanácsi demokráciáról. Hallhatjuk erről a véleményét?*

— Remélem, nem értik félre, ha azt mondom: a tanácstagok felszólalási joga — bármennyire maximális is — önmagában nem elegendő. Jó gyakorlatot vezetett be korábban a fővárosi tanács, amikor rendszeresen tájékoztatott az osztályok munkájáról, amivel együtt járt az is, hogy mi, tanácstagok a lehetőségeket is alaposabban megismertük.

1973 MÁR.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

NÉPFRONT

Budapest

Búza Barna szobája

Igaz, ezek a megbeszélések később elnéptelenedtek. De érdemes lenne felújítani ezt a gyakorlatot. Mind gyakoribb ugyanis, hogy az illetékes osztályok aparátusa háttérbe szorítja a tanácstagok tevékenységét.

— *Végül Búza Barnáé, a képviselőé a szó...*

— Munkámban igyekszem magamat nem szétforgácsolni, elaprózni. Egyik kedvenc témám a Balaton jövője. Egyszer már interpelláltam erről, s ennek gyakorlati eredményeit máris örömmel tapasztalom. De érzésem szerint sok még a tennivaló. Energiámat a népfrontban viselt tisztségem ellátása mellett főleg erre a témára szeretném a továbbiakban is összpontosítani — mondta befejezésül Búza Barna.

Tizenhárom esztendeje Csepel tanácselnöke, harmadik éve országgyűlési képviselője *Kardos Vilmos*. Nehéziparunk fellegvárában, a XXI. kerületben ma három képviselő és 88 tanácstag intézi a lakosság ügyes-bajos dolgait.

— *Miben látja a képviselők és a tanácstagok együttműködésének legfontosabb jellemzőit?*

— Elsősorban a korrekt kapcsolatban. Elkerülhetetlen ugyanis, hogy a választó problémájával előbb a tanácstagnál, majd a képviselőnél kopogtat. Nos, az utóbbi akkor jár el helyesen, ha megérdeklődi, miként foglalt állást a tanácstag. Ellenkező esetben, ha netán intézkedéseket helyez kilátásba, könnyen bizalmatlanságot szít a tanácstag iránt, mérgezi a választott tisztséget betöltők iránti bizalom légkörét.

— *Mint tanácselnök, bizonyára figyelemmel kíséri a tanács és a tanácstagok kapcsolatát. Mi erről a véleménye?*

— Gyakran előfordul, hogy a tanácstag így fogalmaz a beszámolón: „Ezt meg ezt a tanács sajnos, nem intézte el." Megfeledkezik róla, hogy a tanács — választott testület. Nem a *hivatalt* jelöli a kifejezés, hanem az egész testületet, amelynek ő is teljes jogú tagja. Kétségtelen, hogy bennem is, mint ízig-vérig bennszülött csepeliben, s mint a kerület képviselőjében sokszor megfogalmazódnak különböző, jogos igények. Mielőtt azonban ezeknek hangot adnék, számításba veszem az ország, a főváros anyagi lehetőségeit. Az a véleményem, hogy a testületi tagság egyben azt is jelenti: összehangoljuk a munkát, ha ugyanis kétféleképpen fogalmazunk, nehéz helyzetbe kerülünk.

— *Nyílt várospolitika — a kifejezés sűrűn elhangzik. Mit tart erről a tanácselnök-képviselő?*

— Én úgy fogalmaznék: az őszinte beszélgetések módszere ez. Hozzátartozik a tervek ismertetése, a lakosság véleményének kikérése éppúgy, mint az őszinte önkritika, ha netán valamiben melléfogtunk.

— *Csakugyan. De milyen módszerekkel lehet ezt a jó gyakorlatot valóraváltani a mindennapok során?*

— Csepelen mi nagy fontosságot tulajdonítunk a körzeti pártszervezetek és a népfront bizottság munkájának. Abból indultunk ki, hogy miként az üzemi pártszervezetek egyik legfőbb feladata a termelés segítése, úgy a körzetiek a várospolitikához járulhatnak tevékenyen hozzá. A népfront pedig évente legalább kétszer rendez várospolitikai fórumot. Mindkét „csatornán" át sok megszívlelendő javaslatot kapunk. A IV. ötéves tervet megvitatta a népfront bizottsága is, miután a körzeti pártszervezetek sok-sok igényt és elképzelést gyűjtöttek csokorba.

— *Van-e ennek a módszernek kézzelfogható eredménye?*

— Kétségtelenül. Korábban például sokan úgy fogalmaztak: Csepel nem fejlődik olyan mértékben, mint fontossága alapján megérdemelné. Az őszinte véleménycseréken sikerült egyrészt a terveket, másrészt a lehetőségeket is nagy létszámú hallgatóság bevonásával megvitatni. Ma már a törzslakosság érti, tudja, mit lehet és mire nem telik. Nem álltattunk senkit: elmondtuk, hogy a vízhálózatot maj-

dan kiterjeszthetjük egész Csepelr
de a csatornázás rendkívül maga
költségeire egyelőre nincs fedeze
A tanácstagokon keresztül igyeke
tünk minél több embert beavatn
terveinkbe. Úgy látszik, jól dolgo
tak, mert a közhangulat ma össze
hasonlíthatatlanul tárgyilagosabb,
mint korábban volt.

— *Ez egyben a tanácstagok munkájának pozitív elismerését is magában foglalta.*

— Nagy többségük rá is szolgált erre az elmúlt ciklusban. Azt is eredményeink közé sorolnám, hogy

nek választóikkal, kapcsolatuk eleven a képviselőkkel és munkájukat közmegelégedésre végzik — tájékoztatott Kardos Vilmos, országgyűlési képviselő, a XXI. kerületi tanács vb-elnöke.

Gyapai Dénes

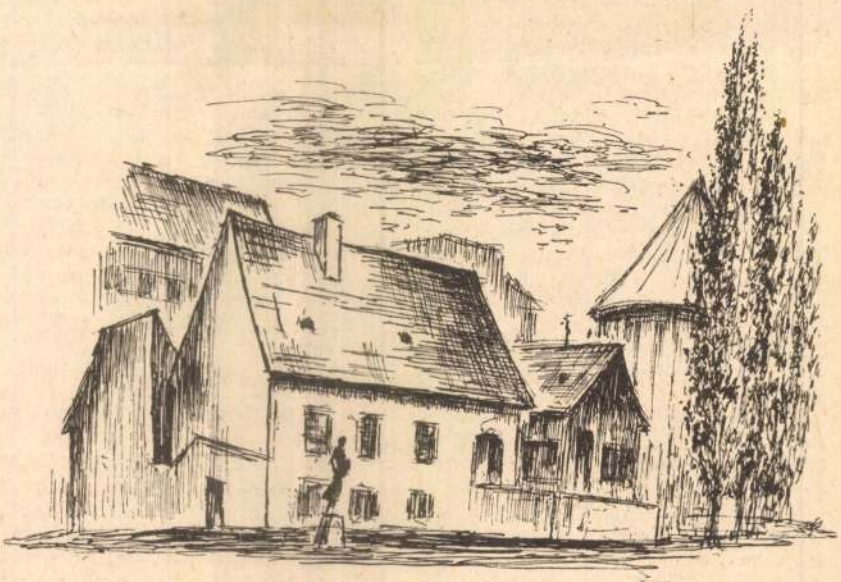

LÁTOGATÁS A VÁRBAN. (Szlovák György rajza)

1021

Bura Barna szobrászművész

1973. VIII.27. 19,00. Ka.

Esti krónika I.

- Emlékkő a Nemzeti Szinház egykori Blaha Lujza téri épületének a helyén. Az alkotást készitő művésszel Szatmári Ilona beszélgetett.

- A süttői mészkőbányában választották ki, ezt a világos szinü, hatalmas, mintegy 30 mázsa súlyá mészkőtömböt, amely ugyan csak Süttön, a Művészeti Alap kőfaragó telepén már befejezéshez közeledik a nagyolási munka. A kőtömb ugyanis az 1964-ben le bontott budapesti Nemzeti Szinház emlékköve lesz a Blaha Lujza téren. Az emlékkő Rátó Dúza Barna szobrászművész és Day József épitész alkotása lesz. Dúza Barna délelött Süttön járt.

- Nagy örömmel láttam, hogy a kiválasztott kődarabot a kőszobrász munkatársak szép ütemben faragják és rövidesen eljön az az idő, amikor a befejezési munkálatokat magam végezhetem itt el Pesten. Ez a kődarab, ami nagyon tekintélyes, hiszen az előbb

Pl. 1

előbb hallottuk, hogy kb. 30 mázsa lehet. 220 centi magas, 145 széles, 50 centi vastag, ebből az tűnik ki, hogy jelentős emlékkővé válik azon a ponton a Nagykörúttal párhuzamosan, hogy a Nemzeti Szinházra mindenképp emlékeztet aki arra jár.

- A művész műtermében azt állványon itt van az emlékkő kis gipsz modellje.

- Egy maszk kerül rá, a Nyugati Pályaudvar felé néző maszk, a Komédiát fogja szimbolizálni, a Boráros tér felé néző maszk pedig a Tragédiát. Arra a kő sikra, amely a Blaha Lujza tér fele néz, terveztük rá azt a felirást, ami a Szinház eddigi történetét, a benne működő legnagyobb művészeknek, igazgatók nak az emlékét örökiti meg és egyben dekorativ célokat is szolgál.

- Ugy hallottuk, a budapesti Emlékmű Felügyelőségtől, hogy a Nemzeti Szinház emlékkövet októberben helyezik majd el a téren. Ugy lehet, hogy ez vessi majd át a hajdani Nemzeti órájá nak a szerepétés nagyon népszerű randevuzó hely lesz. Talál kozás, az emlékmünél.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Mecsekvidéki Bányász

Buza Barna

1021

HÉTFŐ, 1963. DEC. 30.

Szobrot állítanak fel Zobák-aknán

Buza Barna szobrászművész elkészült a „Zenélő fiatalok" című kútszobrával, amelyet Komlón, a Zobák-aknánál épülő művelődési ház előtt állítanak majd fel.

(MTI foto: Bojár Sándor felv.)

VILÁG PROLETÁR

Mecseki BÁNY

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI TRÖS

I. (XIII.) évf. 35. (103.) szám ÁRA 50 FILLÉR

Boldog új évet a Mecseki Széntröszt dolgozóinak!

Irta: Pataki Mihály, a Mecseki Szénbányászati Tröszt igazgatója

Az 1963-as év végére értünk. Szokás ilyenkor, hogy az emberek számot vetnek eredményeikkel, visszapillantanak a mögöttük maradó évre.

Mondjunk el néhány tényt újévi köszöntő gyanánt mi is. Legbüszkébbek arra vagyunk, hogy bányászaink teljesítették adott szavukat. Amikor az év elején a kormány egymillió tonna szenet kért terven felül a bányáktól, a mecseki szénbányászok kétszázezer tonnát vállaltak ebből. Nagy szerepet játszottak a szocialista munkabrigádok ennek a 200 ezer tonnának a kitermelésében. November elején már teljesítették a 200 ezer tonnás vállalást — és az év utolsó napjáig, ahogyan én látom, — megadják erre a pluszt is.

Hangsúlyoznom kell, hogy ezeket az eredményeket nem tudtuk volna elérni egymás nélkül. Persze, ha a komlói és

Előttünk áll még néhány szervezési feladat. A trösztön belül az egyes üzemek összevonása már megtörtént, de az 1964-es évben még végre fogunk hajtani néhány összevonást. A termelő munka, a szakszerűbb gazdálkodás, a jövedelmezőbb termelés érdekei ezt követelik meg, de ezt követeli a népgazdaság szénnel való jobb ellátása is.

Nagy segítséget adtak ebben az évben a pártszervezetek a bányászkodáshoz az üzemeinkben. Mindenütt, ahol jól működő pártszervezetek vannak, a termelő munka is jobban megy. A szocialista munkabrigádok teljesítményei mindenütt felülmúlják azokét, akik még nem küzdenek ezért a kitüntető címért.

A pártoktatás, a dolgozók marxista—leninista képzése pedig jól kiegészíti az alap-

ma

of the art colony.
rk of Barna Buza.

Artist Barna Buza with specimens of his work.

Hungarian Review
1403. 5. jan

you." He suddenly sprang from his seat, as though he had subconsciously already decided within himself to put into speech rather than write down that which after so much speculation he still dared not commit to paper. "But let's get out of here. Where are you going? The paper? I'll go with you."

At this he let loose the flood which had long accumulated in the reservoire, and now that the sluice had been opened, billowed forth unhampered, ostentatiously and provocatively jostling its way out.

"You remember those silly shorts and novels, where the hero, with a capital H,

The Studio

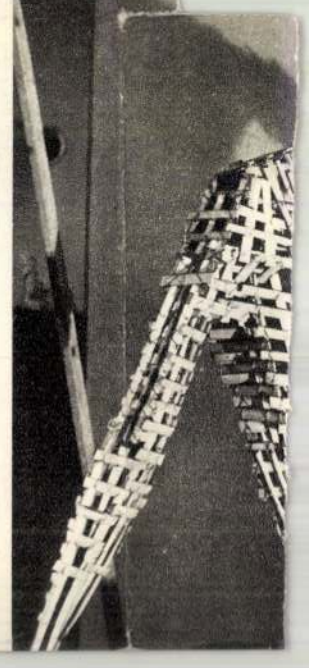

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC

Népművelés

Bíró Barna szobrász-művész

1021

1973
12

népművelés

ÁRA: 4,— Ft

TARTALOM

SÁNDOR GYÖRGY: Konkrét együttműködést!	3
VESZPRÉMI MIKLÓS: Miért kell tanulnia a hengerésznek?	5
SZÁLE LÁSZLÓ: „Korunk valósága"	8
... hogy kiválóak legyenek I. (sz. e.)	10
A kritika kritikája (—el—)	13
BEKE PÁL: Fejünk felől a tetőt	14
RÁCZ ZOLTÁN: Felnőttoktatási konferencia Salzburgban	15
MARÓTI ANDOR: Elmélet és gyakorlat	16
GÖNYEI ANTAL: A múzeumok és az új közönség	18
TEMESVÁRI JUDIT: A salgótarjáni TIT-székház két éve	20
Két meggyőződés (bálint)	22
Telerekording (révi)	22
Hogyan értsük, hogyan használjuk? (Z. Fodor József)	23
Népművelési nyelvőr (Szabó Ernő)	23
BOJÁR SÁNDOR képriportja: A Szovjet Tudomány és Kultúra Háza	24
Az úttörés nehézségei (szále)	26
VITÁNYI IVÁN: A magyar film és közönsége	28
FÜLEKI JÓZSEF: Filmek a tudomány szolgálatában	29
BREUER JÁNOS: Segítőtársak	31
Ezt olvastuk	32
KERÉNYI IMRE: Klubcsapatok és válogatottak	34
LÉVAI JÚLIA: A pávakörök fele	38
Amatőrképek (Rp.)	40
Tudósítóinktól	42
Hírek	43
Zenei tanácsadó (Feuer Mária)	46
Munkajog (Ferencz Győző)	47

Címképünk: Rövidesen felállítják a Nemzeti Színház régi helyén, a Blaha Lujza téren a Népszínház, azaz a Nemzeti Színház emlékkövét. A szobrot Búza Barna szobrászművész tervezte. Képünkön: Bereznai János kőfaragó a kétméteres mészkőtömbön dolgozik (Bojár felv.)

Szerkesztő

Ács Ferencné

Szerkesztő bizottság

Ács Miklósné,
dr. Durkó Mátyás,
Gönyei Antal,
Horváth János,
Horváth Margit,
Kiss Jenő,
Kovács Géza,
dr. Poszler György,
Simó Tibor,
Sylvester András,
dr. Szabó Ernő,
Szirtes László,
Szöllősi Gyula,
Takács Kálmán,
dr. Tóth Pál,
Varga Zoltán,
Vitányi Iván.

SZERZŐINK

Beke Pál, a Józsefvárosi Művelődési Ház igazgatója, Budapest — **Bojár Sándor**, a Szovjetunió c. folyóirat fotóriportere — **Breuer János** zenekritikus, Budapest — **Ferencz Győző dr.** osztályvezető-helyettes, Művelődésügyi Minisztérium — **Feuer Mária**, a Muzsika felelős szerkesztője — **Z. Fodor József** tanítóképző intézeti igazgatóhelyettes, Budapest — **Füleki József**, a Társadalmi Szemle rovatvezetője — **Gönyei Antal**, az MM múzeumi főosztályának vezetője — **Kerényi Imre**, a Madách Színház rendezője, Budapest — **Lévai Júlia**, a Népművelési Intézet munkatársa — **Maróti Andor** egyetemi adjunktus, ELTE — **Poszler György dr.** egyetemi docens, ELTE — **Rácz Zoltán**, az NI munkatársa — **Sándor György**, a Magyar Televízió műsorigazgatója — **Szabó Ernő dr.**, a Népművelés olvasószerkesztője — **Szále László**, a Népművelés rovatvezetője — **Temesvári Judit**, a TIT országos központjának munkatársa — **Veszprémi Miklós**, a Magyarország c. hetilap munkatársa — **Vitányi Iván**, az NI igazgatója.

NÉPMŰVELÉS. A Művelődésügyi Minisztérium folyóirata. Megjelenik havonta egyszer. **INDEX: 25.650**

Kiadja a Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: **Siklósi Norbert.** Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1073 Budapest VII., Lenin körút 9—11. Levélcím: 1906. postafiók 223. Telefon: 221-033. Nyomta: az Egyetemi Nyomda, Budapest. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj: egy évre 48,— Ft. Egyes számok 4 Ft-ért kaphatók a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban. Külföldön terjeszti a „Kultúra" Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, H — 1389 Budapest, Postafiók 149.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

73.1221 Egyetemi Nyomda, Budapest. Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAR 1 B.

MAGYAR NEMZET

Buza Barna szobrászművész kétfigurás, életnagyságú Karikázó fiú című kompozíciója a váci Április 4-e teret díszíti majd. A környezetarchitektúrát Iványi László építészmérnök tervezi.

1021

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁDI NÉPSZABADSÁG 1974. JAN. 1 8.

Buza Barna

UJ SZOBROK KÉSZÜLNEK BUZA BARNA SZOBRÁSZMŰVÉSZ MŰTERMÉBEN

1021

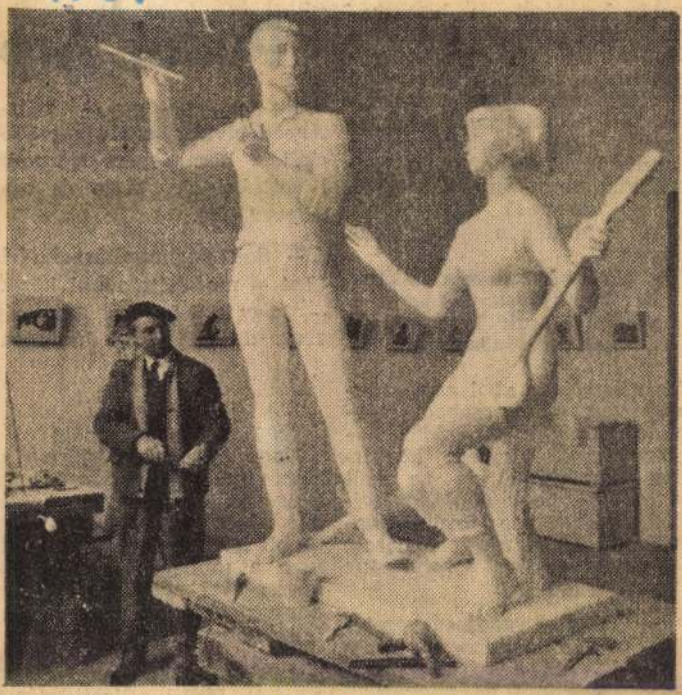

Komlón, a Zobák aknai művelődési ház előtt állítják fel a művész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A szobor tavaszra készül el
(MTI Foto Bojár Sándor felvétele)

rek elterjesztését kell fejlesztenün beruházások ha galmát, az újítá vabb kezelését nunk kell gyorsa lásukat is. A p szervező, irány munkájában újabb feladato kat kell végrehajtani. Konkrétabban kell meghatározni a tennivalókat és akkor az eredmények sem maradnak el. Noha szervező tevékenységünk általában megfelelő, mégis

a különböző mozgalmakat és bizottságokat tényleges hivatásuk betöltésére kell ösztönöznünk.

Természetesen ahol arra szükség van, nem szabad megvárni, amíg a gondokból bajok lesznek, hanem közvetlen eszközökkel is be kell avatkozni, hogy általános fejlődésünkben ne fordulhassanak elő olyan megtorpanások, amelyek esetleg terveinket veszélyeztetnék.

— Ahol a gazdaságvezetés jó, ott mindezekre nincs szükség, ott a pártszervezetnak irányítani és ellenőrizni kell, vagyis a pártszervezeteknek elvi alapokról kell segíteniе a gazdaságvezetés munkáját. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy

Felszólalt az [illegible] *Árpád* elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja és osztályvezetője.

— Sok pártmunkásnak feltűnt — mondotta többi között —, hogy a Központi Bizottság 1963. december 5-i határoza-

Hozzászóltak még:

Nagy József elvtárs, az Építőipari és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete Megyei Bizottságának titkára a többi között elmondta, hogy nem a munkások versenyző készségével van baj, hanem nagyon gyakran a verseny feltételeinek biztosításával.

Juhász Sándor, az MSZMP Pásztói Járási Bizottságának titkára arról szólott, hogy még nem beszélhetünk általánosságban az új agrotechnikai módszerek népszerűsé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

PESTMEGYEI HIRLAP

1984 FEB 12

Gyalakú szobor készül Irinyi Jánosról

Buza Barna szobrászművész 2,20 méter nagyságú ülő szobrot alkot Irinyi Jánosról, a gyufa feltalálójáról. A szobrot még az év folyamán a Műegyetem melletti lakótelep parkjában állítják fel.

Képünkön: a befejező munka a szobor agyagformáján

(MTI Foto— Bojár Sándor felv.)

ben — ezt tűzzék cél
rási pártbizottságok —
kenjen felére a gyen
daságok száma.

A gazdasági feladato
a kenyérgabona-term
fejlesztését, a kuk
melés fokozását, a ke
termeléssel való foko
törődést, a cukorrépat
fejlesztését, a talajero-után-
pótlást, az állattenyésztés fej-
lesztését, továbbá a takarékos
gazdálkodást emelte ki, ame-
lyekkel a járási pártbizottsá-
goknak az 1964-es esztendőben
fokozottabban kell foglal-
kozniok.

Az egésznapos megbeszélé-
sen a járási pártbizottságok
mezőgazdasági osztályvezetői
is felszólaltak, elmondták ta-
pasztalataikat, nehézségeiket.

(m. s.)

... maradt életben, mert a robbanás ereje őt is kihajította az elpusztult házból. Az autóbusz azonnal felvette a szerencsétlen embert, és az orvoshoz szállította, ahonnan

a mentők életveszélyes állapotban vitték a fővárosba.

Ugyancsak orvoshoz kellett vinni *Nagy Sándor* 36 éves szállítómunkást, aki a robbanás pillanatában az épület előtt haladt és súlyos légnyomást szenvedett.

Időközben az összeomlott

A váci Vox Humana-kórus az idén Innsbruckban, Budapesten, Veszprémben, Cegléden ad hangversenyt

A múlt évben ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját *Vác* hírneves kórusa, a *Vox Humana*. A kitűnő együttesnek emlékezetes éve volt a tavalyi, mert első külföldi szereplésükön, az *arezzoi* nemzetközi kórusversenyen három kategóriában indulva, *az első, a harmadik és a negyedik helyen végeztek.*

A csaknem száztagú kórus az idén gazdag programra készül. Többek között tervezik

ölődik

yúdalról

Buza Barna
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HEVES MEGYEI NÉPUJSÁG

1964 JAN. 3

1021

ÚJSÁG

Buza Barna:

ZENÉLŐ FIATALOK

Komlón, a Zobák-aknai művelődési ház előtt állítják majd fel Buza Barna szobrászművész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú, ezüsttel boritott alumínium szobor a tervek szerint ez év tavaszára készül el.

A képen: a „Zenélő fiatalok" gipszalakja. (MTI foto. Bojár Sándor felvétele.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HEVES MEGYEI NÉPLAP

Szilveszter éjszakáján Egerben...

– Megjött a kis ember – Csend a nagy zsivajban – Trombita tizenötért

— Nagy Józsefné... Állatforgalmi Vállalat... második gyermekem lesz.

Az adatokat diktálja be, s amikor felsegítik a szülőágyra, sóhajtva téved a szeme az órára.

— Vajon mikor jön meg? Kisfiú, vagy kislány lesz-e? Örömteli aggódásában együtt van vele az egész fehér köpenyes kórházi gárda és találgatják: „vajha ő lenne az ország első vidéki babája...?" Ilyenkor nagyon lassan megy a mutató. Sok jajjal, sok fájdalommal teli óra múlik el addig a percig, amikor *dr. Saárossy György* ügyeletes orvos a levegőbe emelte a hangosan síró csecsemőt: Nagy Péterke egy perccel éjfél után látta meg a napvilágot, s a körülötte vidáman nevető felnőtteket.

Ez történt szilveszter éjjelén az egri I. számú kórház

— Sokba uram, sokba! Nem elég, hogy megcsináltam, az egész házat összeragasztóztam, még végig is kell hallgatnom, hogy kipróbálják!... no, adjon még egy ötöst, aztán maga is kipróbálhatja itt a fülem mellett...

★

Kedélyesen, vidáman, sok kacagás közepette kezdte meg évi rendes működését 1964. Mindenki szívesen fogadta, őt köszöntötte a síró baba, a papírtrombita, az összecsendülő pezsgőspohár, mindenki vár tőle valamit, s a bolondos éjszakán egy kis előleget vettek az emberek örömből, kacagásból, vidámságból, reméljük, nem kerül levonásba a további 364 napon!

(ádám)

★

... és három járási székhelyen

FÜZESABONY:

A falubeliek az év utolsó napját vidám hangulatban töltötték el. Régi szokásnak megfelelően a földművesszövetkezeti Muskátli vendéglőben, a vasúti vendéglőben és a járási kulturházban szórakoztak egészen reggelig. A Muskátli vendéglőben műsoros est volt, fő-

HEVES:

A járás székhelyén az állami gazdaságban, az ifjúsági házban, a járási tanácson, a kisvendéglőben és a cukrászdában reggel 7 óráig tartott az 1963-as év búcsúztatása. Több mint ezer ember szórakozott ezen az éjjelen és délután öt órától éjjel három óráig állandó mozgásban volt a falu. Va-

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Komárom Megyei Dolgozók Lapja

1964 FEB 12.

1021

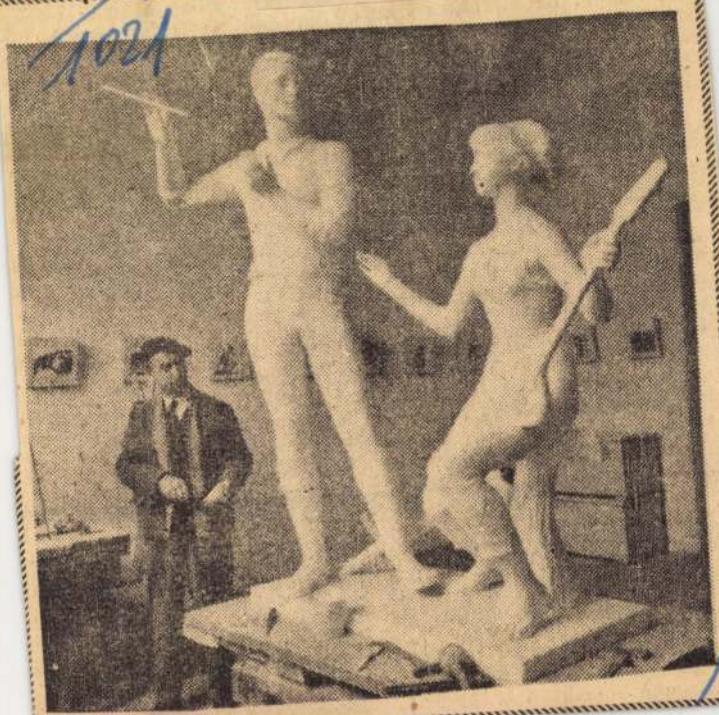

Új szobrok készülnek Buza Barna szobrászművész műtermében.

Komlón, a Zobák aknai művelődési ház előtt állítják majd fel a művész Zenélő fiatalok, című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú, ezüsttel borított alumínium szobor a tervek szerint 1964 tavaszára készül el.

Képünkön a művészek „Zenélő fiatalok" című szoborcsoportjának gipszfigurái láthatók.

MTI Foto Bojár Sándor felv.

ni, hanem a
veltséget gi
lókat — azt,
kat a legjobb
maguk válas

A munkás
meretterjeszt
nül magasabb formája. Le-
mondani róla — ez viszalé-
pést jelentene, egy már elért
hadállás feladását. De ezt a
hadállást feltétlenül meg kell
erősítenünk a jövőben, mert
enélkül nem töltheti be hiva-
tását. S talán a következő hó-
napok céltudatos vizsgálódá-
sai majd feleletet is adnak rá,
hogyan történjék ez a megerő-
sítés.

Gyenes László

rabjait, de pontosan össze-
gyűjtötték a régi lakodalma-
sok sok érdekes szokását is.
A közönséget a lakodalmi já-
tékon kívül szlovák nótákkal,
népdalokkal is szórakoztatják
majd.

Az emlékezetesnek ígérkező rendezvényre meghívták a Magyarországi Szlovákok Szövetségének képviselőit s a televízió munkatársait is.

Éjszaka van és hideg. Morcos északi szél veri arcomba a havat. Egy teremtett lélek sincs rajtam kívül az utcán.

Ugyan ki is jönne ilyenkor éjféli órán? Vendégségbe járó aligha. Hacsak a hóvihar

megtudom, hogy még fiatal, friss nős, alig néhány hónapja volt a lakodalma. Neki határozottan jobb lenne az asszony mellett.

Beszélgetés közben gombolkozom kifelé, cigarettával kínálom új ismerőseimet. Kitörő örömmel fogadják.

— Köszönjük — hálálkodik a rangidős. — A miénk éppen az imént fogyott el. Anélkül pedig hosszú a szolgálat.

Egy egész doboz Kossuthot tukmálok rájuk, de ők erősen szabadkoznak.

Éjféli

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

ZALAI HIRLAP

1963 DEC 8.

Buza Barna új szobrai

1021

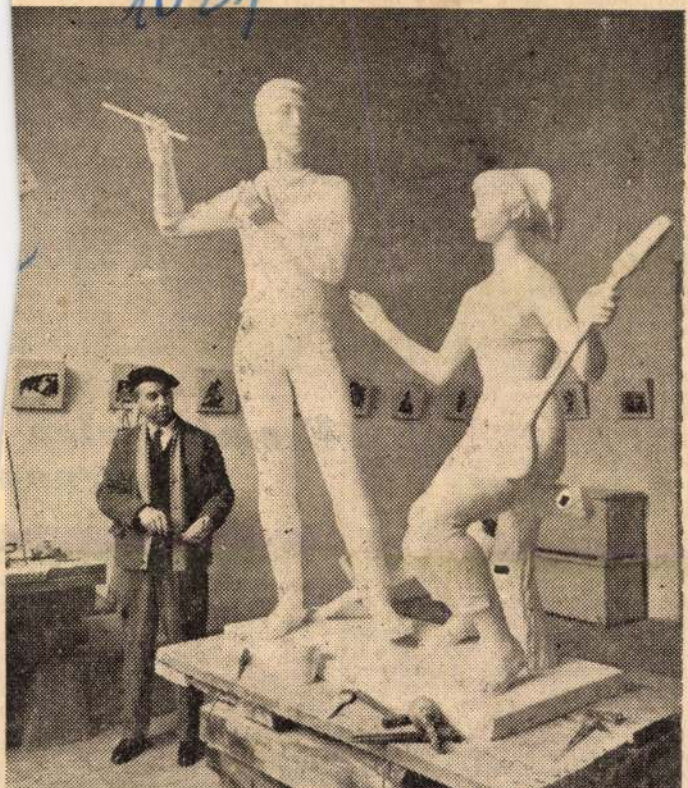

Komlón, a Zobák aknai művelődési ház előtt állítják majd fel a művész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú, ezüsttel borított alumínium szobor tervek szerint 1964 tavaszára készül el.

A képen: A „Zenélő fiatalok" gipszalakja.

MTI Foto — Bojár Sándor felv.

kapnak.

Aki röviden, válaszolni hogy mi a célja előtt álló MTS-n szolhat tömören: sportoljanak!" I datba lehet sürí az egész országr nevelés és sport valamennyi ága zatát összefogó munkáját, célját. És ez nem kis feladat, mert még a „csúcs-esztendőnek" nyilvánított 1954-hez viszonyítva is fejlődés mutatható ki az elmúlt években. Abban az évben, 1954-ben, valamivel több nemzetközi siker fűződött a magyar sportolók nevéhez. De például 1962-ben több sportágban születtek magyar sikerek, több sportág fejlődését bizonyították a nemzetközi találkozók számszerű eredményei. Még egy gondolat, amely azt bizonyítja, hogy a további fejlődés nagyon egységes irányítást, nagyon jól szervezett munkát kíván: az 1962-es évben, az olimpiai számokban jobb eredményeket értek el a magyar élsportolók, mint 1960-ban, Rómában, a XVIII. Olimpiai Játékokon.

Ma a sport területén jobban érvényes a régi mondás, mint valaha: „Aki egy pillanatra is megáll, az már behozhatatlan hátrányba kerül!" És ezért kell, hogy az új sport tömegszervezet valóban széles alapokra helyezkedjék, komoly tömegbázisa legyen, lelkes, szakmailag jól képzett szakemberek álljanak minden poszton. Az MTS területi és országos felépítése, noha az egész országot behálózza, egyszerű, áttekinthető. Területi szervek működnek majd valamennyi járásban, budapesti kerületben, az országos tanács által megjelölt városokban, Budapesten és a megyékben. A terület és országos vezető szerveket a portegyesületek tagsága — küldöttek útján — maga választja meg, tehát a ha-

sport tömeg... tervezetének egyik jellemzője, ... nem bocsátkozik részletekbe, cs pán a legfőbb irányelveket rög ti. A részletek — az eredmény kialakulását döntően befolyás részletek — a sportkörök, a szá szövetségek, a területi és országo vezetőszervek ügye. Igy bontak hat ki az egyéni, sajátos, az egy sület, vagy a sportág jellegéből kadó tevékenység, így születhetn és válhatnak valóra bátor elkö zelések, amelyeknek csak e alapvető törekvésük lehet: hazán ban az elkövetkező időkben m többen, még jobb körülmény között, még eredményesebb sportolhassanak!

Eseménytelen vasárnap

Nem! Kezdjük mindjárt a cím tagadásával. Annak ellenére, hogy a tél valóban beköszöntött, s hogy a pályák hó alá kerültek, mégsem vált sportszempontból eseménytelenné megyénk sportélete.

Nagykanizsán szinte országos szintű tekeversenyt bonyolítanak le, s ugyancsak ebben a városban folyik a női felnőtt és ifjúsági megyei Tizek Bajnoksága asztaliteniszben. Nagykanizsán tartják ma a városi és a járási egyéni sakkbajnokság újabb fordulóit is. A kanizsai sportkedvelőknek tehát van mit megtekinteniük, van hol szurkoljanak kedvenceiknek.

De mi van Egerszegen?

Az egyetlen, ZTE—Veszprémi Vasas labdarúgó mérkőzés ma délután — más semmi, leszámítva a Z. Dózsa női csapata barátságos kosárlabda mérkőzését a kanizsai utánpótlással.

A városi sakk egyéni bajnokságban nem lesz forduló, mert a Z. Építők OB II-es sakkozói bajnoki mérkőzésre utaztak el, de van még jónéhány sportág, amelyet üzni lenetne a rendelkezésre álló kevés tornateremben is. Röplabdában például lehetne mérkőzéseket szervezni, nem is beszélve a termé-

...i sportműsor

nyi isk. tornaterme, 8,30.

Sakk:

Városi egyéni bajnokság Nagykanizsa, VTS torna-tanácsterme, 16.

Járási egyéni bajnokság, Nagykanizsa, Erdőgazdaság kultúrterme, 8 óra.

Kosárlabda:

Z. Dózsa—Nagykanizsai városi ifjúsági válogatott, barátságos edző mérkőzés, Ságvári Gimnázium tornaterme, 10 óra.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1963 DEC 4.

1021

Új szobrok készülnek Buza Barna szobrászművész műtermében Komlón, a Zobák aknai művelődési ház előtt állítják majd fel a művész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú ezüsttel borított alumínium szobor a tervek szerint 1964 tavaszára készül el. A képen: A „Zenélő fiatalok" gipszalakja.

A homosz
a hírhedt
gyetlen k
von Papen,
sok bizalmi
rosz milita
tesítő Hind
sorba min
köszönhető

Nem csalódtak. A
filmen láthatjuk azokat a
nyugati politikusokat, akik
segítettek megásni Európa

Az öreg újabb poharakat hozott a jövevényeknek, és töltött. Mindketten gyorsan fenékig itták.

Poharát letéve Mária kíváncsian nézett körbe.

— Mi járatban vannak? — kérdezte az öreg felbátorodva. De ettől a bátorságtól midiárt meg is ret-

Biztosítás–

Az életbiztosítás,
TÁMASZ A

Az Állami Biztosító, ig
szonyban álló dolgozók é
mélybiztosítást vezet be
Ezen új biztosítás: C
BALESETBIZTOSITÁSSAI
minden dolgozó (kivéve n
mányban levőket).

Nagyösszegű élet- és
alapszabályokban meghatá
tagjainak. **Fokozott anyag**
életkorban amikor erre
céljából leginkább szüks
gáltatás családtagokra is
választott Intézőbizottság.
az Állami Biztosító szavat
összes jogok mindaddig fe
díjat fizeti.

A BIZTOSITÁSI ÉS Ö
tagjai, illetve hozzátartozó
társadalombiztosítási, vagy
alábbi összegeket fizeti ki

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Búza Barna

ESTI HIRLAP
1963 DEC 7.

1021

Búza Barna szobrászművész a Zenélő fiatalok című művén dolgozik. (Selmeczi Tóth József)

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1963 DEC 1

— A budai Szentháromság tér szobrait a közeli napokban elszállítják talapzatukról Buza Barna szobrászművész műtermébe. A szobrok rekonstruálásának ideje alatt az emlékmű alapépítményét teljesen újjáépítik. Az emlékművet 1713. június 11-i felavatása óta most először restaurálják közel másfélmilliós költséggel.

ben részt vevő számos vállalat

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

KELETMAGYARORSZÁG

1962 [illegible] 15.

1021

Komlón, a művelődési ház előtt állítják majd fel Buza Barna szobrászművész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú ezüsttel borított alumínium szobor tervek szerint 1964. tavaszára készül el.
Bojár Sándor felvétele

Esti beszelgetés a dombrádi

Dombrád alatt, alig egy kőhajításnyira a falutól, csendesen húzódik meg a szeszfőzde. Nincs gépzúgás, csak a petróleumlámpák rőt fénye szűrődik ki az éjszakai sötétségbe. Vaksin mutatja a földutat, amely kissé meredeken ereszkedik le az országúttól az épülethez.

Az első helyiségben gőz- és a cefre jellegzetes szaga terjeng, imbolygó árnyalakok dolgoznak az üst körül. Ujabb adagot készítenek elő a lepárláshoz. Beljebb — egy kisebb helyiségben egy másik üst alatt ég a tűz, finomítják a pálinkát. Fedett fadézsába csurog a kész, élvezetre alkalmas tüzes víz, az 50—53 fokos kisüsti szilvapálinka. Attól függ, hogy ki, milyen erősen kéri.

HÉTFŐ REGGELTŐL SZOMBAT ESTIG

— Nem panaszkodhatunk, van mit főzni — mondja Hódi György a felelős vezető. Tavaly — a szezonban — 7600 hektoliterfok pálinkát főztünk.

nyit keres, mint egy tanácselnök...”

S hogy mennyit dolgozik, arról már keveset beszélnek.

NINCS VILLANY

Hétfőn reggel kezdik és szombat estig haza sem megy. Naponta alig alszik három-négy órát, az ebédet is úgy hozza ki a felesége. Van itt munka állandóan, s nagy a felelősség.

— Általában csak azok beszélnek így, akik egy éjszakát sem bírnak ki ébren. Hajnalban a legtöbben már nem bírnak magukkal, sokszor elfoglalják még a fekvőhelyemet is, vagy hazamennek aludni — mondja mosolyogva. — És van aki arra érti, hogy hány deci pálinkát is ihatok itt meg naponta. Nem akarják elhinni, hogy napokig meg sem kóstolom.

Hódi György 18 éve dolgozik már a szeszfőzdében, öt éve, mint vezető. Az évek múlnak, de az üzem korszerűsítésére keveset fordítanak. Leg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

TOLNA MEGYEI NÉPUJSÁG

1963 DEC 21

1021

Új szobrok készülnek
Buza Barna szobrászművész műtermében

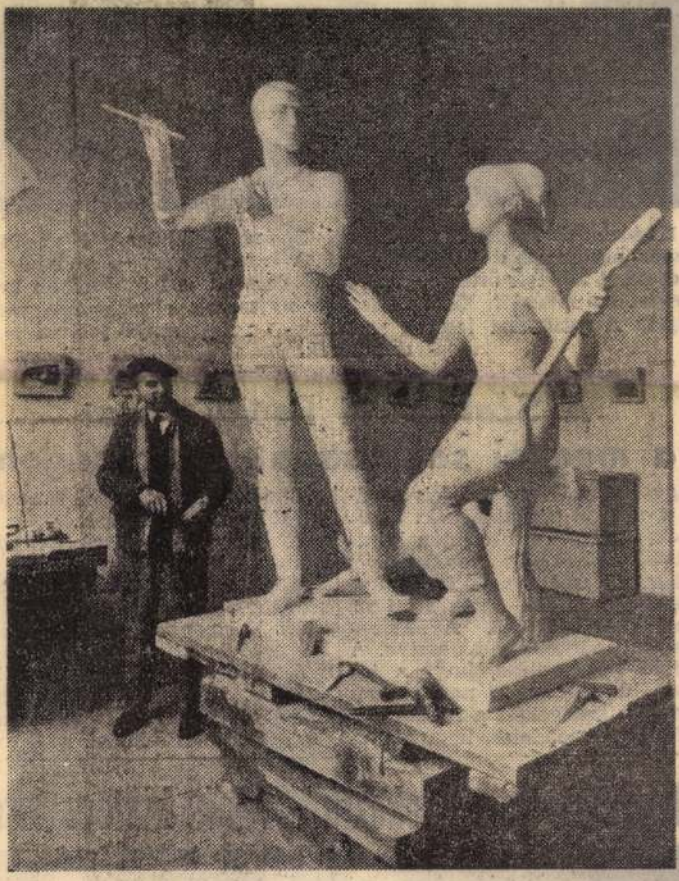

Komlón, a Zobák aknai művelődési ház előtt állítják majd fel a művész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú ezüsttel borított alumínium szobor tervek szerint 1964. tavaszára készül el.

(MTI-foto — Bojár Sándor felvétele)

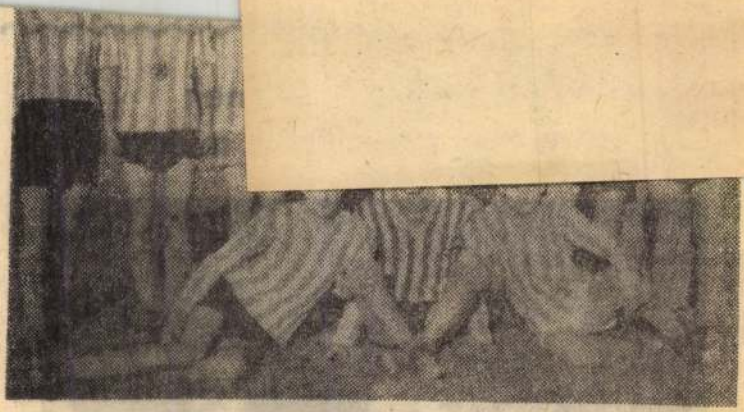

A Kistormási Termelőszövetkezeti Sportkör labdarúgói az idén először vettek részt bajnokságban. A kezdő csapat — a fiatal játékosokból álló együttes — bemutatkozása az őszi fordulóban nem a legjobban sikerült. Ennek ellenére nincsenek elcsüggedve, mert tudják: A gyakorlat teszi a mestert — megy majd jobban is a csapatnak.

A Szekszárdi Petőfi vezet a megyei sakkcsapat-bajnokságon

Egy hét szünet után folytatódtak a megyei csapatbajnoki találkozók. A december elsején lejátszott mérkőzések eredménye: Szekszárdi Spartacus—Tolna 8:6, Szekszárdi Petőfi—Tamási 12:2, Bonyhád—Majos 8:6. A Máza—Sióagárd mérkőzés elhalasztva. A forduló meglepetése, hogy a tavalyi bajnokcsapat nagyarányú vereséget szenvedett a Szekszárdi Petőfitől. Örvendetes, hogy Tolna eddig két erős ellenféllel szemben jól állta meg a helyét.

A bajnokságban a Szekszárdi Petőfi vezet 3 fordulóból 31.5 ponttal, utána következik a Szekszárdi Spartacus 22.5, majd Tamási 20.5 ponttal. Két fordulóban Máza 17.5 pontot szerzett.

A december 8-i műsor: Majos—Tolna, Tamási—Sióagárd, Bonyhád—Szekszárdi Spartacus, Szekszárdi Petőfi—Máza.

Országos 3. a Szekszárdi Vörös Meteor torná

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V, Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1963 DEC 3.

1963. DECEMBER 3.

1021

Új szobrok készülnek Kom'óra

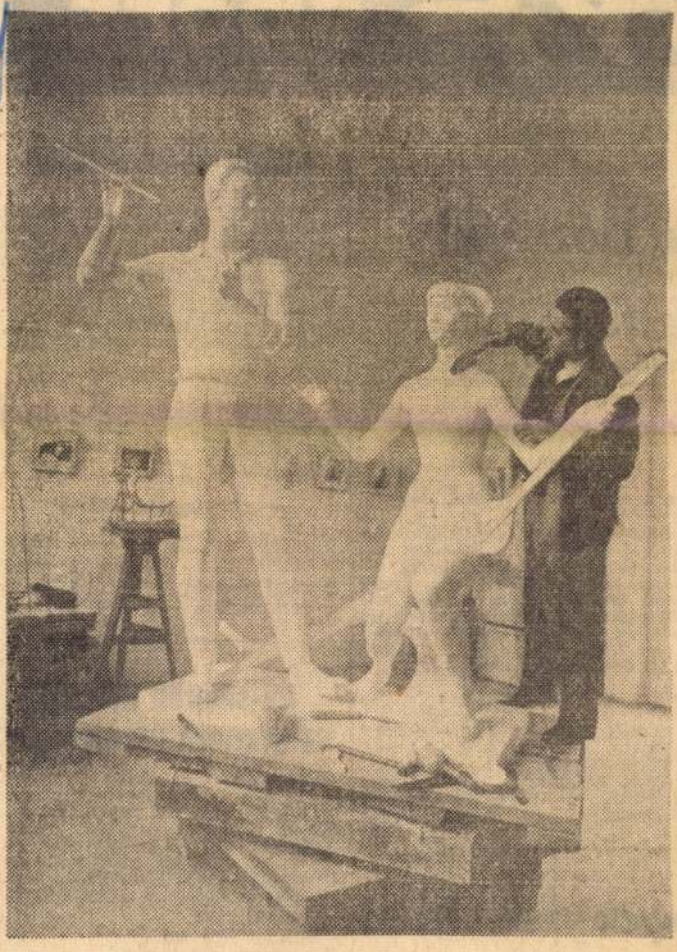

Komlón, a Zobák-aknai művelődési ház előtt állítják majd fel Buza Barna „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két meter 20 centiméteres nagyságú ezüsttel borított alumínium szobor tervek szerint 1964 tavaszára készül el.

A budapesti Műegyetem melletti új lakótelepet díszíti majd az ugyancsak két méter 20 centiméteres nagyságú mászókőszobor, mely Irinyi János ábrázolja.

A művész korrigálja a „Zenélő fiatalok" gipszmodelljét.

sport

a Dózsától

:0 a Dózsa javára. Nem sokáig váratott magára a Bányász egyenlítő gólja, a 35. percben Bencsics Viharzott el a balszélen, beadását **Molnár Selymes elé tolta, a csatár éles lövéssel küldte a hálóba a labdát.** (1:1)

A II. FÉLIDŐBEN

Dózsa: Zengői — Bendes, Udvarácz, Kovács — Vajda, Légrádi — Györkő, Dunai I., Tüske, Garami, Vári összeállításban játszott. A Bányászban Molnárt Györkő II. váltotta fel. A Dózsa játékába sok hiba csúszott, mezőnyfölénye ellenére komoly gólhelyzetet nem tudott kidolgozni, a ritkább Bányász-támadások több veszélyt jelentettek. Jók: Udvarácz, Györkő és az I. félidőben Vári, illetve Tock, Györkő II., Bencsics.

A DNK ÁLLÁSA:

1. Komlói Bányász	1	1	—	2:0	2
2. PEAC	2	1	—	1 5:5	2
3. Pécsi Dózsa	1	—	1	— 1:1	1
4. Pécsi Bányász	2	—	1	1 4:6	1
5-6. PVSK	—	—	—	— 0:0	0
5-6. PBTC	—	—	—	— 0:0	0

...nyek — röviden

Beerschot AC ellen. A magyar labdarúgóknak eléggé gyengén ment a játék, 0:2-es félidő után 2:2 arányban eldöntetlenül mérkőztek. A csapatban játszott Dunai II. Antal, a Pécsi Dózsa labdarúgója is. Még egy labdarúgó hír: Egerben mérte össze tudását a két NB II-es bajnokság első helyezettje, az Egri Dózsa és a III. ker. TTVE. A színvonalas, erősíramú mérkőzés a hazai együttes 4:1 arányú győzelmét

Megyei díjmérkőzések

Vasárnap folytatták a megyei csapatok díjmérkőzéseit. Az „A" csoportban be is fejeződött a mérkőzéssorozat, a „B" csoportban még egy mérkőzés van vissza. Eredmények: Pécsi Bányász II.—Pécsi Kinizsi 4:3 (1:0), Urán SC—Pécsszabolcsi Bányász 3:2 (1:1), Pécsi Vasas—Pécsi Postás 4:3 (1:2).

Az „A" csoport végeredménye:

1. P. Bányász II.	3	2	—	1	8:5 4
2. Urán SC	3	2	—	1	**7:6** 4
3. P. Kinizsi	3	1	—	2	**7:9** 2
4. P.-szabolcsi B.	3	1	—	2	**5:7** 2

A „B" csoport állása:

1. P. Bányász III.	2	2	—	—	**6:1** 4
2. Pécsi Vasas	3	2	—	1	**7:6** 4
3. Pécsi Postás	3	—	1	2	**4:8** 1
4. Pécsi Szikra	2	—	1	1	**1:3** 1

Jól sikerült ifjúsági és gyermek úszóverseny

Vasárnap ifjúsági és gyermek számokból álló úszóversenyt rendeztek az Urán SC fedett uszodájában. A közel negyven induló szép versenyt vívott és több jó eredmény született, ezek közül kiemelkedik Abosi, Haraszti É., Právitz, Bajai és Dunai teljesítménye.

Eredmények:

Ifjúsági fiú: 200 m hát: 1. Kovács (Urán SC) 2,42:5, 2. Haraszti (P. Dózsa) 2.54:9, 100 m mell: 1. Abosi (D) 1,18:3, 3. Stipanovits (D), 1,27:4, *ifjúsági leány:* 200 m gyors: 1. Haraszti É. (D). 2,57:6, 2. Kaponyi (D) 3,06:9, *gyermek fiú:* 50 mell: 1. Kővári (U) 55,1. 2. Hunyadi (D) 57.0, 50 hát: 1. Právitz (U) 37,9. 2. Hunyadi (D) 51,8, 50 m pillangó: 1. Právitz (U) 41,8, 2. Kővári (U) 1,02:6, *gyermek leány:* 50 gyors: 1. Baja (D) 40,1, 2. Bányoczki (D) 41,9. 50 mell: 1. Dunai (D) 46,7, 2. Bányoczki (D) 48,3, 50

KMTárs 1939. őszi tárl. kat.

Festőállványon:

38. FESZTYNÉ JÓKAI RÓZA: Virágok. Feszty Béláné tulajdona.
39. FESZTYNÉ JÓKAI RÓZA: Lovranai temető. Feszty Béláné tulajdona.
40. FESZTY MASA: Feszty Árpád. (Készült a művész temetése napján.)
41. FESZTY ÁRPÁD: Lovranai bárkák. (A művész utolsó munkája.)

II. TEREM

BARKÁSZ LAJOS.

Festőművész. Született 1884-ben Hódmezővásárhelyen. Művészeti tanulmányait a Mintarajziskolában Révész Imre és Ferenczy Károly növendéke gyanánt végezte. A Műcsarnokban 1913-ban állított ki először, amelynek tárlatain elnyerte 1924-ben Halmos Izor életképdíját, az 1926., 1927. és az 1928. években a kitüntető elismerést, 1930-ban a Ráth-díjat és 1934-ben a TESz ezüstérmét. Számos műve állami és fővárosi gyüjteményekben.

BUZI BARNA.

Szobrászművész. Született 1910-ben Vésztőn. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán mint Szentgyörgyi István növendéke végezte. A Műcsarnokban 1933-ban állított ki először, ahol elnyerte a Társulat ifjúsági szobrászati díját. 1934-ben megkapta a TESz bronzérmét és a főváros 600 pengős ösztöndíját. 1935-ben állami római ösztöndíjban részesült. 1936-ban Balló Ede 600 pengős ösztöndíját nyerte el. Több műve a fővárosi gyüjtemények tulajdonában.

6

11. lapon Buzi Barna: Kofa gipsz
12. " " " Szent Tádé Judás
a " " " Szent István gipsz, bronz
13. lapon Buzi B.: Szent Tádé Judás gipsz
a " " az. Madonna a kis
Jezussal, gipsz

12. Menekülés Egyiptomba. Dr. Hegedüs Loránt tulajd.
13. Hortobágy. Dr. Illés József tulajdona.
14. Bányaszerencsétlenség. Mgt.
15. Dunai táj. Szász János tulajdona.
16. A Szent család pihenője. Dr. Hegedüs Loránt tulajd.
17. Parasztgazda. Dr. Spur Endre tulajdona.
18. Vizimalom holdvilágnál. Dr. Bónis Ferenc tulajdona.
19. Hortobágyi ménes. Sparber Henrik tulajdona.
20. Ó-Gyallai híd. Feszty Béláné tulajdona.
21. Öreg cigány. Feszty Béláné tulajdona.
22. Hadak útja. Falfestmény-vázlat. Mgt.
23. Ősmagyar lovas a Feszty-körképről. Vitéz Déni Gerő Mihály tulajdona.
24. Rabnők csoportja a Feszty-körképről. Dr. Sarbó Arthur tulajdona.
25. Virághintő leány a Feszty-körképről. Marschalko Teofilné tulajdona.
26. Ökrösszekér a Feszty-körképről. Angyal Nándor tul.
27. A régi Dunapart. Heller Jenő tulajdona.
28. Magyar paraszt. Feszty Béláné tulajdona.
29. Komáromi halászcsárda. Fellner Frigyes tulajdona.
30. A Golgotha. A Szépművészeti Múzeum tulajdona.
31—33. Triptychon-vázlatok. Dr. Andorka Zoltán tulajd.

FESZTY MASA MŰVEI:

34. Schlachta Margit arcképe. A Szociális Testvérek Társasága tulajdona.
35. Anyám. A Fővárosi Képtár tulajdona.
36. Puszták Nagyasszonya. Giergl Kálmán tulajdona.
37. Vitéz nagylaki Rátz Jenő. A magy. kir. honvédvezérkar tulajdona.

14. ik lapon Buzi B. Csók, terrakotta
15. lapon Gipszöntöm, gipsz
16. lapon Maria Ungaró, gipsz

1. BARKÁSZ LAJOS: Ködös tél.
2. BUZI BARNA: Imrédy Klára. Gipsz.
3. BARKÁSZ LAJOS: Részlet Óbudáról. Mgt.
4. BUZI BARNA: Elsőszülött. Terrakotta.
5. BUZI BARNA: Madonna. Terrakotta.
6. BARKÁSZ LAJOS: Dunapart.
7. BUZI BARNA: Babi. Gipsz. Mgt.
8. BARKÁSZ LAJOS: Hajógyári Dunapart.
9. BARKÁSZ LAJOS: Fák a Dunaparton.
10. BUZI BARNA: Mészáros Melinda. Gipsz. Mgt.
11. BARKÁSZ LAJOS: Dombtetőn.
12. BUZI BARNA: Szegénység.
13. BUZI BARNA: Szomorúság. Bronz.
14. BARKÁSZ LAJOS: Dombosvidék. Mgt.
15. BUZI BARNA: Dany. Gipsz.
16. BARKÁSZ LAJOS: Árnyékban.

a 17 ik lapon Buzi Barna: Önarcmás, gipsz

III. TEREM

BARKÁSZ LAJOS:

18. lapon Buzi B. Vizértmenő, gipsz
u.o. A Gömbös Gyula síremlék pályaterve, gipsz

17. Vörös ördög.
18. Nyúlketrec.
19. Utolsó napsugarak.
20. Leleplezett találka.
21. Csillaghegy látképe.
22. Sárguló fák.
23. Erdős hegyoldal.
24. Havas boglyák.
25. Pihenő.
26. Budai hegyek között.

27. Leánymulatság.
28. Naplemente.
29. Gyümölcsös.
30. Havas udvar. Mgt.
31. Sváb leány.
32. Kilátás a Széher-útról.
33. Kerti munka.
34. Olvadó hó.
35. Mátkapár.

IV. TEREM

BARKÁSZ LAJOS:

36. Rókahegy Csillaghegyen.
37. Békásmegyeri hegyoldal.
38. Vágyódás.
39. Őszi virágszedés.
40. Erdészlak.
41. Alkony.
42. Befújta az utat a hó...
43. Március.
44. Kártyavetés.
45. Esti hangulat.
46. Vadaskert.
47. Eső után. Mgt.
48. Barna ősz.
49. Cseresznyeszüret.
50. Piros ősz.
51. Napraforgók.

Folytatása a XIV-ik teremben.

Buzi Barna

l.

KMT 1944. tav. kiáll

114. 142, ✓

u.o. 1943. Ozi kiáll

IV. Pslm ~~XXXVIII.~~ 7

✓

6306

folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor lesz a M
ban és folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor
sirboltjában örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1932. évi október hó 11

Nemes emlékét soha el nem
őrizzük

Községi temetkezési intézet központi irodája: IV. Kigyó-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Buza Barna

1967 DEC 17

Bozsó János festőművész és Buza Barna szobrászművész alkotásaiból nyílik meg kiállítás december 17-én délelőtt 11 órakor a Kiskunhalasi Thorma János Múzeumban.

1024

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
udapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

1966 AUG

1021

(Sifflis felv.)

BUZA BARNA: MOSÓNŐ

(A VII. Szegedi Nyári Tárlat anyagából)

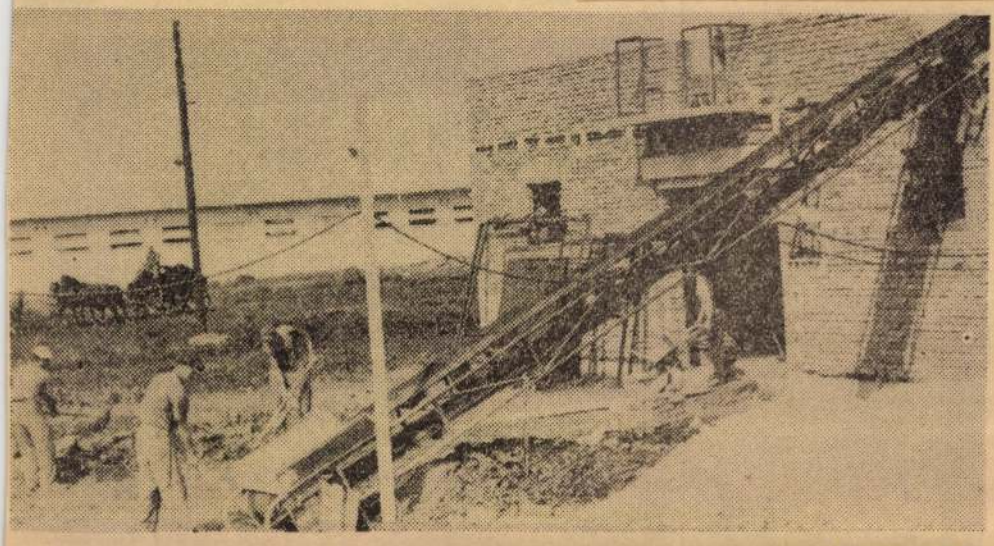

(Zrínyi felv.)

Átadási határidő: november 30. Száznyolc férőhelyes tehénistálló épül a makói Úttörő Tsz Lelei úti üzemegységében. Jelenleg, az 1 millió 300 ezer forintos beruházású építkezés belső panírozásán dolgozik Sebők Pál, Rigó István, Zsótér István és Kockás Sándor.

Még lapozatlan „történelemkönyv" a szentesi levéltár

Miért nem keresik fel a kincses szigetet a bátor hajósok? Romantikus kalandregényből vettem ezt a hasonlatot, hogy érzékeltetni tudjam a szentesi állami levéltár legfőbb gondját. Országos, de kivált megyei szempontból nagyon gazdag iratanyaggal rendelkezik az elmúlt évszázadok világából. Ennek ellenére meglepően kevés a szakemberek, a történészek, a tudományos kutatók száma a levéltárban. Évente 30—40 „komoly szántöbb kilométer hosszúságú iratanyagot őrző polcok között, jobbára egyetemi hallgatók, doktori címre pályázók és néhányan a történelemtudomány képviselői közül. Az egyéb ügyfelek érdeklődése persze ennél jóval nagyobb: évente mintegy 400-ra tehető a különféle intézmények, vállalatok, üzemek stb. és magánszemélyek száma, akik és amelyek jogi, munkáltatói, nyugdíj és ezernyi más indok folytán látogatnak el a levéltárba.

súlyozni kell: enélkül méltó módon a megye sohasen kerül a történelemtudomány újkori fénykörébe, mert az országos jellegű összegező munkákat mindig a helytörténeti kutatásokra és eredményekre alapozzák! Hogy milyen nagy a lemaradás, azt jól bizonyítja: a század elején jelentek meg utoljára megyei vagy városi jellegű történelemkönyvek.

Még ebben a hátrányos helyzetben is napvilágra kerülnek érdekes és egyedülálló iratok: lásd Móra levél vagy a Petőfi születésére

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1980. OKT 27.
1021

Új szobrok és emléktáblák a Várnegyedben

Az I. kerületi tanács népművelési és művészeti albizottsága a végrehajtó bizottság elé terjesztette a kerület *szobrainak és emléktábláinak vizsgálatáról szóló jelentését.* Az I. kerület szobrokban gazdag városrész, mert közterületein *54 szobor, emlékmű, dombormű és díszkút található.* Az I. kerületben számos olyan képzőművészeti alkotás van, amelynek elhelyezése a környezetben világviszonylatban is *dicséretesnek mondható.* Sok kifogás hangzik el ellenben a Clark Ádám téri 0 kilométerkőről, amelynek sem művészi megoldásával, sem elhelyezésével sokan nincsenek megelégedve.

A vári Szentháromság szobor felújítása évek óta folyamatban van és remélhetőleg *néhány hónapon belül befejeződik.* A szoboralakok restaurálását *Buza* Barna szobrászművész, a domborműveket és a címereket *Madarassy* Walter szobrászművész végzi. A téren állt a *Városvédő Pallas Athéne* szobor, amelyet itt többször megrongáltak, ezért az eredeti szobrot a Központi Városháza kapualjában helyezik el, *helyette pedig egy másolatot állítanak a Vármúzeum sarkán.* Egyébként is sok rongálás történik a szobrokon.

A végrehajtó bizottság javaslatot tett *egy új, művészibb megoldású 0 kilométerkő tervezésére és felállítására.*

A közeljövőben az I. kerületben az alább felsorolt szobrokat és emlékműveket állítják fel. A Vérmezőn a *Budai Önkéntes Ezred emlékművét.* Tervező *Szabó* István szobrászművész és *Jurcsik* Károly építőművész. Az Apród utcában helyezik el *Virág* Benedek emlékszobrát. Tervező *Pátzay* Pál szobrászművész és *Dávid* Károly építőművész. A Prímás bástyán jelölték ki a *Táncsics emlékmű* helyét. A szoborra új pályázatot írnak ki. A volt Izabella téren állott *Medgyessy* Ferenc: Táncosnő című szobra, amelyet a Várban állítanak fel újra. A Ráczfürdő előtti *szökőkutat* művészi szoboralkotással fogják díszíteni. A Hébe-kút néven ismert szobor korábban a *Kapisztrán téren,* majd a *Hess András téren* állott. Most új helyéül az Úri utcának a Kapisztrán téri torkolatát jelölték ki. *Kuny* Domokos és *Feszty* Árpád kap még emléktáblát a róla elnevezett utcában.

G. J.

NAPI KRÓN

— **Joszip Broz Tito,** Indiából hazatérőben átrepülve Magyarország felett, táviratban üdvözölte Kádár Jánost és Dobi Istvánt.

— **A Magyar Népköztársaság** és a Luxemburgi Nagyhercegség kormányainak megállapodása értelmében a két ország közötti diplomáciai kapcsolatot nagykövetségi szintre emelték.

— **Az Országos Gumiipari Vállalat** szegedi Emergé gyáregységét november 5-án avatják fel Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese és dr. Szekér Gyula, a nehézipari miniszter első helyettese jelenlétében.

— **A Magyar Televízió** »Mai vendégünk« című műsorában szombaton 19 óra 50 perckor Péter János külügyminiszter nyilatkozik a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

— **»Az európai nők felelőssége a békéért«** címmel, nemzetközi megbeszélést hívtak össze Strasbourgban. A tanácskozáson a magyar nőmozgalom képviseletében Makoldi Mihályné Kossuth-díjas pedagógus, a Nőtanács alelnöke és Vozári Edit újságíró vesz részt.

— **Az országgyűlési képviselők** Szabolcs-Szatmár megyei csoportja szerdán ülést tartott Nyíregyházán. Az ülésen megtárgyalták a képviselők soron következő feladatait.

— **Az európai költőkonferencián** részt vett szovjet küldöttség két tagja, Eduardas Mezselajtisz és Temurkil Umetoli szerdán Ceglédre látogatott. A vendégek meglátogatták a Duna—Tisza-közi mezőgazdasági kísérleti intézet ceglédi gazdaságát, majd megtekintették a város múzeumának gazdag Kossuth gyűjteményét. Ezután részt vettek a Kossuth Művelődési Házban rendezett irodalmi esten.

HAJN

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET
1966 SZEP 24.

szeptember 24

1021

Kazinczy Ferenc kiállítást és Esze Tamás emlékünnepséget rendeznek a sátoraljaújhelyi őszi művészeti napok alatt. Október 16-án felavatják Esze Tamás mellszobrát, Buza Barna új művét.

bizottságának ülésére. Az ülés
a Mongol Népköztársaság fő-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 SZEP

Ruházati Munkás

Buza Barna

Kiállítás a Május 1. Ruhagyárban

102

Augusztus 18-án csütörtökön délután egy hétig tartó fotó- és képzőművész szakköri kiállítás nyílt a Május 1. Ruhagyárban. Az üzemben több éve működő két szakkör az ez évben alkotott legjobb munkáit állította ki augusztus 20. és a pártkongresszus tiszteletére. A kiállítás eltért az eddig gyáron belül megszokot formáktól. Nem a hagyományos nagy kultúrteremben rendezték, hanem a KISZ egyik helyiségét kérték kölcsön, és hangulatos kiállítóteremmé varázsolták. A helyiség falfelületét fekete és szürke drapéria fedte. A fekete falrész elősegítette, a pasztell- és olajfestmények érvényesülését, míg a szürke a fekete, fehér foltoknak adott előnyös hátteret. Igazi kiállítási hangulatot teremtettek a zöld növények, a színes, modern vonalú kárpitozott ülőkék, és a kis asztalra helyezett vendégkönyv.

Az ünnepélyes megnyitón és eredményhirdetésen megjelentek a vállalatvezetőség, a pártbizottság, és a szakszervezeti bizottság képviselői. Kovács József vezérigazgató, Vas Sándor, a pártbizottság tagja, Ágotai Lajosné az szb-munkatársa. A meghívott vendégek között üdvözölhettük Pataki Jánost, a VIII. kerületi PB-titkárát, Herman Györgyöt, a VIII. ker PB-munkatársát, Abonyi Magdát a VIII. kerületi Tanács Népművelési Osztályának munkatársát, Kapás Irént, a Magyar Rádió riporterét, Sándor Mártont, a Ruházati Dolgozók Szakszervezetének kultúrfelelősét.

A zsüri tagjai között helyet foglalt: Buza Barna szobrászművész, Bod László festőművész, Fényes Tamás az MTI fotóriportere, Selmeczi Tóth János, többszörösen díjat nyert fotóamatőr. A fotó- és képzőművészszakkörök munkáinak értékelése, és a díjak kiosztása után a meghívott vendégek és az üzem kultúrmunkásai, vezetők és szakköri tagok között, élénk szakmai beszélgetésre került sor. Vitatták, hogy a helyi viszonyok és lehetőségek között hogyan tovább!

A fotókiállításon díjat nyertek: I. díj *Neumann Tibor*, Srácok, — II. díjat *Dér Imre*, Hattyú, — III. díjat *Gerő Árpádné*, Leselkedők, — IV. díjat *Kállinger Zsuzsa*, Klotild palota és parabolák, — V. díjat *Doma Kálmán*, Zsákmányszerzés című képeikkel. A képzőművészeti kiállításon díjat nyert: I. díj *Csizmadia Mária* Coffos lány, — II. díj *Márt Mária*, Férfi fej, — III. díj *Heppert Ilona*, Mai Tabán és többi művei. IV. díj — *Szakáll Imréné*, Férfi fej, — V. díj *Nemere Ferencné*, Férfi fej, — VI. díj *Kemenczei Matild* Csendélet műveikkel.

Szamosi Lia

rály névtelen jegyzője, szobra a városligetet díszíti. 14. Aprólékos, pontos. 16. Menyétféléhez tartozó állat névelővel. 17. Részvénytársaság. 18. Vajon melyik helyen. 20. Lúd. 21. Igy, úgy oroszul. 23. Cosi... tutte. 24. C. S. S. 26. Latyak. 27. Puha fém 29 A magyar függetlenségért vívott harc legnagyobb alakja a XIX. században. 32. NV. 33. Elhasználódás. 35. Múlt századi francia író, utolsó kockában személynevének kezdőbetűjével. 36. Nagy költőnk szobra a Dunaparton áll. 38. Kimásol. 39 Urán és kén vegyjele. 40. Trák eredetű nép. 41. Egyiptomi napisten. 42. Azonos betűk. 43. GGGGG. 44. Szintén 45. 1001 és 501 — római számokkal. 47. Tábornagy, aki huszárcsapatával Berlint is hadisarc fizetésére kötelezte. Személynevének kezdőbetűjével. Szobra a budai várban. 49. Olyan, mint az ecet. 51. Nagy magyar zeneszerző és zongoraművész. 53. I. T. 55. Nagy magyar író, az egri remete 57. Szóösszetételekben: nagy, óriási. 58. Trombitahang. 60. . . . Paulo. 61. Nagy magyar költőnk. Líránk forradalmi megújítója. 63 Államvasutunk rövidítése ékezettel. 64. Mezőgazdasági növény. 66. Üreges, lyukas. 68. Tantál. 69. Község építész, szobra a róla elnevezett téren van 11. MOIS. 12. Mai magyar író (Ernő). 13. Magyar nyelvész, a Magyar Nyelvőr című lap megalapítója. Személynevének kezdőbetűjével. 15. Krónikás költőnk, a XVI. század közepén élt. 19. Ismert szovjet atlétanő. 22. A rubel századrésze. 24. Zár 25. Magyar építész, az Országház építője. 28. A jelenlegi napot. 30. Somlay Artur. 31. Határ mássalhangzói. 34. Egy bizonyos szeszesital fogyasztása. 37 Olyan, mint egy . . . (mindenre érzéketlen). 39. Országjárás. 40. A bolgár és a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló egyénisége. Szobra a Szabadság tér pesti hídfőjénél áll. 43. Ők szintén nem 45. Növény lesz belőle. 46. . . . európai (nyelvcsalád). 47. A nándorfehérvári győzelem hirdeti e törökverő nagy magyar nevét. 48. 998, római számmal 50. Y. O. 52. Évszak. 54. Vicc. 56. Római számok: 499. 45, 1000. 59. Kisebbedik. 62. Az USA egyik egyeteme. 65. Arra . . Baranyában (népdal). 66. Csonka oszt. 67. Gléda. 70. United States 71. Kalcium vegyjele. 72. Kiejtett zenei hang.

[illegible] keresztrejtvényünk helyes [illegible]

Évi 85

A Debreceni Ruhagyárban a sportkör célkitűzése a tömegsport fejlesztése, a vállalat dolgozóinak bevonása a sportmozgalomba. A célkitűzés megvalósításához a sportkör egyes szakosztályai segítik a dolgozókat. Az üzemben működik: röplabda férfi és női, asztalitenisz férfi és női, sakk férfi és női, labdarúgó, természetjáró és céllövő szakosztály, valamint torna szakosztály. A sportkör évi költségvetése 80—85 ezer forint vállalati, MTST és szakszervezeti hozzájárulásból adódik. Az üzemben három évvel ezelőtt került bevezetésre az üzemi torna, naponta délelőtt és délután 5 perces testmozgást végeznek a dolgozók munkahelyükön, központilag az üzemi hangosbemondó irányításával. A sportkör mintegy 240 dolgozó rendszeres sportolását biztosítja.

SAJTOFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Buza Barna szobrász-
művész

MAGYAR HÍREK

1983 NOV 12

Krónika

1021

LUTHER-MEGEMLÉKEZÉS

„Luther Márton és a magyarországi reformáció" címmel tudományos ülésszakot rendeztek Sopronban Luther születésének 500. évfordulója alkalmából a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat szervezésében. A tanácskozást Lukács József akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének igazgatója nyitotta meg. Az ülésszak során filozófusok, történészek, teológusok és irodalomtörténészek tartottak előadásokat Luther tevékenységének történelmi jelentőségéről, a magyarországi reformáció kialakulásáról, történetéről, a magyar történelmi és irodalmi fejlődésre gyakorolt hatásáról, valamint a protestantizmus mai problémáiról.

Luther Márton születésének ötszázadik évfordulója alkalmából felállították szobrát a budapesti Evangélikus Teológiai Akadémia kertjében. A szobrot – Lux Elek 1939-es nyertes pályaterve alapján – Buza Barna szobrászművész készítette FOTÓ: BOJÁR SÁNDOR

A TOURINFO

Az orgonahangversennyel egybekötött győri—pannonhalmi kirándulás — december 24-től 26-ig — emlékezetes ünnepi élményt ígér. A karácsony esti vacsorát a Rába Szállóban tálalják, másnap fertődi kirándulásra, este színházi előadásra viszik vendégeiket a szervezők. 26-án a Pannonhalmi Apátságban ünnepi hangversenyt tartanak.

A disznótor lesz a csúcspontja a szintén december 24—26-án sorrakerülő programnak. A gyertyafényes ünnepi pulykavacsorát a debreceni Arany Bika Szálló éttermében kínálják majd, másnap hortobágyi disznóölésen, toros vacsorán, pallagi kocsikázáson vehetnek részt a vendégek.

Csendes, meghitt karácsony vár a Börzsöny egyik legszebb üdülőhelyén, Nagybörzsönyben pihenőkre. A december 23-ától számított 5 napra német nemzetiségű családoknál, első osztályú fizetővendég-szobákban adnak szállást. A napi háromszori házikosztot és az ünnepi halvacsorát jó főztjéről híres háziasszony készíti el. Szentestén, a falu főterére közös karácsonyfát állítanak majd, 25-én pedig orgonahangverseny hangzik el.

A lovaglást kedvelők Szilvásváradon, a Lipicai Szállóban karácsonyozhatnak. Az üdülés 23-tól 27-ig tart, ez idő alatt lovasprogramokra, fenyőállításra-díszítésre, Szalajka völgyi kirándulásra is lehetőség nyílik.

Háromnapos karácsonyi pihenésre utazhatnak az autósok Kőszegre. A december 24—26 közötti napokon kőszegi városnézésen, jáki és szombathelyi kiránduláson vehetnek részt a vendégek. Elhelyezésükről 2—3 ágyas fizetővendég-szobákban gondoskodnak.

Egerrel és környékével ismerkedhetnek 3 éjszakás üdülés keretében az autósok. A december 23. estéjén kezdődő programban egri városnézés, Szilvásvárad—Szalajka völgyi kirándulás, Sirok, Parád, Mátraháza, Kékestető megtekintése is szerepel.

Szombathelyen 23-án karácsonyi Bach-orgonakoncertet rendeznek a Bartók-teremben.

Disznóöléssel, orgonahangversennyel egybekötött jó hangulatú óévbúcsúztatón vehetnek részt az érdek-

Óbudán megnyílt Varga Imre életmű-ki szobra, melynek mása a római magyar k

Búza Barna

Búza Barna kisplasztikái

Idős mester műveiből rendezett kiállítást a Csepel Galéria: Búza Barna éppen a kiállítás megnyitása előtt töltötte be hetvenötödik életévét. Amit feltétlenül illik róla tudni, az legalább annyi, hogy a főiskola elvégzése után kétéves római ösztöndíjat kapott a harmincas évek közepén, s alig több mint tíz évvel később, ez a római iskola volt időszakos mellőzésének egyik állítólagos oka.

Pedig a művészetét jól ismerők tudták róla, hogy ha már eszmei mestert kerestek volna, akkor a nemzeti jellegéről közismert Medgyessy Ferencet lehetett csak megnevezni, akinek művészetéhez, művészi hitvallásához belülről jövő késztetéssel csatlakozott az akkor ifjabb pályatárs, Búza Barna. Bizonyára nem véletlen, hogy a csepeli kiállításon néhány más portré mellett ott látható a Medgyessy Ferencé is: egy nagyon kiegyensúlyozott, ám egyáltalán nem idealizált, erős kifejezésű, szuggesztív arcmás.

És bizonyára nem véletlen, hogy ott látható az egyik legsikeresebb köztéri szobrának egyik műtermi előképe, a Hajdú, jelképezvén egyrészt azt a tényt, hogy a mellőzés évei után jelentős állami, köztéri megrendeléseket is kapott a művész, ezzel ismervén el a kultúrpolitika az ő művészi helyértékét; másrészt arra a kétségtelen összefüggésre utalva, ami Medgyessy lovai, lovasszobra és a végül Kazincbarcikán felállított Búza Barna-szobor közt lelhető fel.

A két, kisebb teremből álló kiállítás egyik szobájában látható az életmű egyik legsúlyosabb darabja, a Bombázás után tragikus, felkiáltójel-szerű, egy tömbből faragott nőalakja (a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona), valamint a Szent László-lovasszobor, a már említett portrék és több érem. A másik szobába — ha szabad ezt mondani — az oldottabb hangulatú szobroké; elsőbben is a körbe járható Hátszél és az Esőben című, ezzel rokon gondolatú kisplasztikára utalhatunk. A Bányász más öltözetben akár furulyázó faun is lehetne, a Támaszkodó—Fésülködő—Fürdőző-hármas a három gráciaként is megállná a helyét. Két komorabb hangulatú mű áll még itt, elismerésre méltóan: a Rémület című fafaragás, egy fatörzskorong expresszív megmunkálása és a Temetőben című kisplasztika, amely a Bombázás után gondolatkörével rokon.

A Csepel Galéria falain a Búza Barnával most közösen kiállító Pituk József rajzai és grafikái láthatóak, nagyrészt Dante Isteni színjátékához készített illusztrációk.

Kenessei András

ÉRVÉNYBEN: 1986. JANUÁR 21–27.

Pénznem	Vételi árfolyam 100 egységre forintban	Eladási
Angol font	6575,02	6981,72
Ausztrál dollár	3208,40	3406,86
Belga frank	91,14	96,78
Dán korona	508,55	540,01
Finn márka	843,55	895,73
Francia frank	606,83	644,37
Görög drachma a)	26,54	28,18
Hollandi forint	1652,43	1754,65
Japán yen (1000)	226,87	240,91
Jugoszláv dinár	14,07	14,95
Kanadai dollár	3280,24	3483,14
Kuvaiti dinár	15845,28	16825,40
Norvég korona	605,37	642,81
NSZK márka	1860,80	1975,90
Olasz líra (1000)	27,32	29,00
Osztrák schilling	264,63	280,99
Portugál escudo	29,02	30,82
Spanyol peseta	29,80	31,64
Svájci frank	2193,76	2329,46
Svéd korona	602,12	639,36
USA dollár	4599,89	4884,41
Ecu (közös piac).	4063,15	4314,47

a) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet: 500-as

Az 1985. július 1-től alkalmazott határidős árfolyamkülönbözeti százalékok változatlanul az 1985. június 29-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

A Magyar Nemzeti Bank 426/1984. számú közleménye szerint hivatalos a Magyar Hírlapban, valamint a bankszervek helyiségeiben közzétett lista.

Buza Barna

Szerdán a Farkasréti temetőben felavatták az alig több mint egy esztendeje elhunyt Márkus László Kossuth-díjas színművész síremlékét, *Buza* Barna szobrászművész alkotását. A művész születésének 60. évfordulója alkalmából rendezett avatóünnepségen a Magyar Színházművészeti Szövetség, a Madách Színház, valamint a család, a barátok, a pályatársak rótták le kegyeletüket, elhelyezve a megemlékezés virágait.

Magyar Nemzet
1987. VI. 11.

Buza Barna

KÖZÖS KIÁLLÍTÁST nyitottak meg Buza Barna szobrász- és Vincze Lajos festőművész munkáiból szombaton Nagykanizsán, a Hevesi Sándor Művelődési Központban. A tárlatom a két művész hatvan alkatása látható.

Népszabadság, 1987. XI. 9

Buza Barna

Uj Zuber, 1985 - X. 6

Buza Barna

PETŐFI SÁNDOR szobrának, Buza Barna alkotásának avatóünnepségét — együtt a tanévzáróval — szombat délután tartják a nagykőrösi Petőfi Általános Iskola és Diákotthon tanulói és nevelői.

Népszabadság, 1987. VI. 17

Buza Barna

MÁRKUS LÁSZLÓ síremlékét avatták fel tegnap a Farkasréti temetőben. Az alig több mint egy esztendeje elhunyt Kossuth-díjas színművész síremlékét Buza Barna szobrászművész készítette el. A művész születésének 60. évfordulója alkalmából rendezett avatóünnepségen a Színházművészeti Szövetség, a Madách Színház, valamint a család, a barátok, a pályatársak rótták le kegyeletüket.

A NOVOMBAR RT vezetői szerdán

Népszabadság, 1987. VI. 11

Buza Barna szobrász

Hagyományőrző, ugyanakkor értékteremtő alkotó

Buza Barna szobrász

kiállítása nyílik meg csütörtökön a *Csepel Galériában.* A művész a Képzőművészeti Főiskolán *Szentgyörgyi István* tanítványa volt, majd mint római ösztöndíjas képezte magát tovább szakmájában. Elmélyülten tanulmányozta a klasszikusokat, hisz célja mindenkor az volt, s ma is ezt tartja hivatása lényegének, hogy megteremtse a nagy elődök, a klasszikus példák és a kortárs igények közötti szerves kapcsolatot. Alkotásait a magas fokú mesterségbeli tudás, az ábrázolás hibátlansága mellett mégis talán leginkább a népművészet értékei iránti különös érzékenység jellemzi, tisztelői méltán tartják Buza Barnát „a nemzeti szellemű szobrászat egyik hivatott képviselőjének".

Bárdos Éva

Népszabadság, 1985. XII. 9.

Buza Barna

Népszava

1985. III. 26.

Bura Barna

Krónika

Nyugdíjasok a barlangban. A Sarkadi Nyugdíjasegyesület tagjai a közelmúltban ismét Romániába kirándultak. Ezúttal azonban három autóbusz startolt Sarkadról. Kettő a sarkadi, egy pedig a náluk vendégeskedő pécsi nyugdíjasokat és az Országos Nyugdíjasegyesület néhány képviselőjét vitte át a szomszédos országba. A csaknem 130 magyar nyugdíjast Tódor Albert, Nagyszalonta polgármestere fogadta a délelőtti órákban. Ezt követően a pécsiek Nagyváradra és Félixfürdőre látogattak, míg a sarkadiak a kiskoh-i Medvebarlangot nézték meg. A kiránduló nyugdíjasok délután tértek vissza Nagyszalontára, ahol egy tiszteletükre rendezett fogadáson a nagyszalontai nyugdíjasegyesület tagjaival ismerkedhettek meg. A különböző települések nyugdíjasai kis műsorszámokkal ajándékozták meg egymást. Sarkad és Nagyszalonta polgármesterei pedig elégedetten nyugtázták a két város nyugdíjasainak kapcsolatfelvételét.

Elveszett, keresik. Békéscsabai olvasónk üzenetrögzítőnkre mondta be kérését. Édesanyja csütörtökön 16 óra körül a postán elveszítette pénztárcáját, benne a nyugdíját és a nyugdíjszelvényét. A becsületes megtalálót kérik, hogy juttassa el a néni egyetlen jövedelmét a szelvényen lévő címre.

Kerékpárosok balesete. Tegnap délután Békéscsaba külterületén, a csanádapácai úton két kerékpáros ütközött. A baleset során egyikük könnyebb, másikuk súlyos sérülést szenvedett.

MDF-gyűlés. Csütörtökön Körösladányban megbeszélést tartottak a térség MDF-es szervezeteinek küldöttei, elnökei. A találkozón részt vett Jeszenszky Géza, az MDF országos ügyvezető elnökségének tagja, aki a jelenlegi politikai helyzet elemzése után a párt aktuális feladatairól beszélt.

Elismerések Okányban. Augusztus 19-én ünnepi ülést tartott az okányi képviselő-testület, melynek keretében öten — Török Ede református lelkész, dr. Kliment István állatorvos, Vass József mezőgazdasági üzemmérnök, Varga Józsefné és Nagy Lajosné — kaptak tárgyjutalmat.

Tanszer, tankönyv: embere és pénze válogatja

(Folytatás az 1. oldalról)

a Tankönyvkiadó Vállalat kapta a támogatást az államtól — így lehetett egy számtankönyv tíz forint —, most az önkormányzatokhoz jön le a pénz tankönyvnormatívaként — kezdte. — Békéscsabára 9 millió forint érkezett, az általános iskolások, gimnazisták és szakközépiskolások normatívája 670 forint, a szakmunkástanulóké, szakiskolásoké 335, mert utóbbi területeken a szakkönyveket nem liberalizálták. Az iskolákban a nevelőtestület dönt arról, hogy ezt a pénzt milyen arányban osztja el. Lehet ez egységes, de szociális helyzetet is figyelembe vehetnek, ekkor van, aki több támogatást kap, van, aki pedig kevesebbet.

— *A tankönyvcsomagok mennyibe kerülnek?*

— Mivel nagyon sok kiadótól, különböző árú tankönyvek rendelhetők meg, nem lehet pontos számokat mondani. A legdrágább a gimnáziumi első osztályosoké, ez megközelíti a 7000 forintot. Az általános iskolásoknál alsóban 1000—2500 forint, felső tagozatosoknál 2000—4000 forint között mozog. A középiskolásoknál nagy a szóródás típustól is függően, de átlagban 3500—5000 forintba kerül a csomag.

A tanszerek beszerzésére többféle lehetőség nyílik, vannak, akik egységcsomagot vásárolnak, mások összeszedegetik apránként a szükséges eszközöket. Békéscsabán, a Thurzó—Urszinyi utcai papír-írószer boltban egy harmadik variációt alkalmaz az üzletvezető, *Kelemen Imréné*.

— Mivel közel a 9-es számú általános iskola, kapcsolatot tartunk és a tanítónőkkel még júniusban megbeszéltük, milyen taneszközökre lesz szükség. Az alsósoknak így összeállítom a csomagot, de mindenből kétfélét teszek bele, egy olcsóbbat és egy drágábbat. Amikor jönnek a szülők vásárolni, kiválasztják, melyik ceruza, vízfesték, radír, füzet — és még sorolhatnám — mellett döntenek. A felső tagozatosoknál már tapasztalatok alapján gyűjtöm össze a felszereléseket. Ha a táskát, tolltartót nem számolom, a tanszerek vásárlása 1800—2400 forintból megoldható.

Megkérdeztünk egy kétgyermekes családanyát is, neki milyen kiadásokat jelentett a tanszerek beszerzése.

— Az egyik lányom első osztályba megy, a másik negyedikbe — mondta. — Iskolatáskát, tolltartót, füzet- és könyvtartót már tavasszal beszereztünk, most 9000 forintot vásároltam el. A legtöbb tanszerből a drágább, de jobb minőségű mellett döntöttem, és tartalékfelszereléseket is vettem. Számomra előnyösebb az a ceruza, amely két hegyezés után is használható, vagy az a filc, amely a ruhából kimosható. Nagy kiadással jár az iskolakezdés, de ki kell szorítani erre a pénzt, ne kerüljön mindjárt az elején hátrányba a gyerek.

NYEMCSOK LÁSZLÓ

A tanszereket egységcsomagokban és külön-külön is megvásárolhatják a gyerekek

Vad- és hal-ászok ecsettel

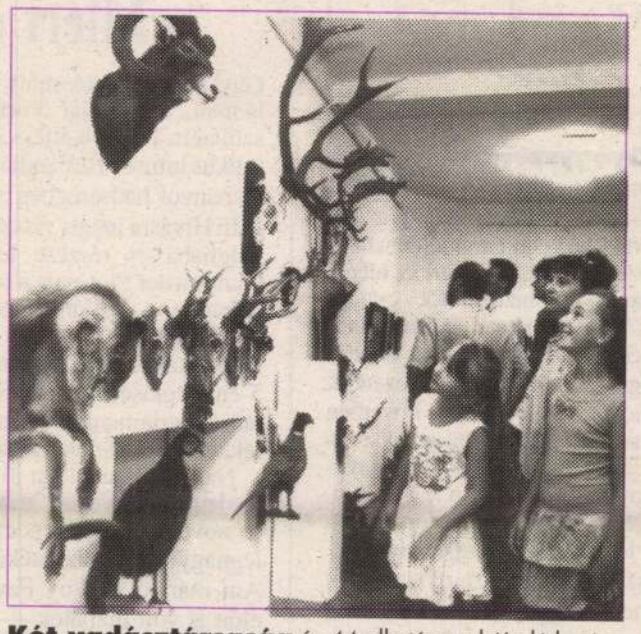

Két vadásztársaság és 44 alkotó munkája látható a kiállításon — Fotó: Such Tamás

Tegnap délután a gyulai Várexpo keretén belül vadászati, halászati képzőművészeti kiállítást nyitottak a gyulai Dürer Teremben. A már hagyománnyá váló kiállítást ezúttal dr. Csoma Antal, a Békés Megyei Vadászszövetség elnöke nyitotta meg, aki beszédében megemlékezett a nemrég elhunyt dr. Nagy Endre Afrika-vadászról. (Nagy Endrét egyébként a tervezéskor a kiállítás fővédnökének kérték fel a szervezők.)

A szeptember közepéig tartó kiállításon 44 alkotó 106 munkáját, és két vadásztársaság (Kötegyán és Csorvás) trófeáit láthatják az érdeklődők. A kiállítást támogató szponzorok közül hárman díjakat ajánlottak fel a szakmai zsűri által legjobbnak ítélt alkotóknak. Eszerint Szőke Sándor kötegyáni szobrászművész a Kötegyáni Vadásztársaságtól kapott ajándékot, Csarejs Jánosné naiv festő a csorvási önkormányzattól, és M. Valaczkai Erzsébet szentdomonkosi festőművész a gyulai Hőforrás Üdülőszövetkezettől egy kétszemélyes üdülési lehetőséget. Az említetteken túl a Várexpo Vásárirodája, a Békés Megyei és a Csorvási Vadászszövetség és az Erkel Ferenc Múzeum is támogatta a képzőművészek kiállítását. Mint Ungvári Mihály és Juhász Gyula, a rendezvény szervezői elmondták, nélkülük nem folytatódhatott volna ez a hagyomány a Dürer Teremben. A kiállítást egyébként még ez évben Csorváson és Budapesten is bemutatják.

—RIA

Lánglovagok zenei találkozója Gyulán

Pénteken csaknem félezer zenész mérte össze tudását a IV. Nemzetközi Tűzoltózenekari Fesztivál minősítő versenyén, a gyulai zeneiskolában. A fúvósok vetélkedőjére Csorvásról, Nyírbátorból, Letenyéről, Megyaszóról, Hevesről, Szeged-Kiskundorozsmáról, Ózd-Hódoscsépányról, valamint Hollandiából és Norvégiából érkeztek a zenekarok és természetesen indult a gyulai Big Band is. A zsűri tagjai: Balázs Árpád zeneszerző, a Magyar Fúvószenei Szövetség elnöke, Pajzs Gábor, a Tűzoltóság Központi Zenekarának karnagya és dr. Gazsó L. Ferenc, a Mai Nap Rt. és a Reform Rt. főszerkesztője nemcsak szakmai, hanem emberi tényezők figyelembevételével alakítják ki a helyezéseket. Az eredményhirdetés vasárnap lesz, ahol a fő- és nagydíjak mellett különdíjak is gazdára lelnek majd.

A verseny izgalmait oldandó, a zenekarok a város különböző pontjain alkalmi koncerteket adtak, mindenfelé nagy érdeklődés kísérte őket. Ezzel egy időben a Népkertben felállított fesztiválsátorban szórakoztató fúvószenei programok zajlottak. Este hét órakor a Központi Tűzoltózenekar komolyzenei koncertet ad a belvárosi katolikus nagytemplomban. Ma délelőtt tovább folytatódik a térzenei program, este pedig a víztoronynál megrendezett gálaműsoron közös hangversenyt adnak a tűzoltózenekarok, melyet negyed 9-kor tűzijáték követ.

Vasárnap délelőtt 11 órakor újra hallható lesz a Központi Tűzoltózenekar előadása a fesztiválsátorban, és fellép a gyulai Big Band is. A háromnapos rendezvénysorozatot a Donauthaler együttes sörzenéje és házibulija zárja, amely éjfélig ígér kikapcsolódást az érdeklődők részére. BAM

Borsos betörés Újszalontán

Szabó Lajos, Újszalonta polgármestere éppen a községházára tartott tegnap reggel, amikor észrevette, hogy az ifjúsági klub ajtaja nyitva áll. Betekintve a klubba észrevette, hogy abból hiányzik az a 40 ezer forintos Orion márkájú, távirányításos színes televízió, amelyiket az önkormányzat szilveszterre ajándékozott a helybéli ifjúságnak. A polgármester azonnal értesítette a Sarkadi Rendőrkapitányság nyomozóit, akik a helyszínelés során megállapították, hogy a tettes(ek) ajtófelfeszítés módszerével hatolt(ak) be a helyiségbe, ahonnan több híradástechnikai berendezés közül csak a színes televíziót vitte magával.

A polgármester vélekedése szerint az illető valószínűleg szalontai lakos lehet, mert a betörés után borsot szórt szét a teremben és a kilincsre, talán azért, nehogy a rendőrkutyák azonnal a nyomára bukkanhassanak. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást.

Új szellemi reformkorszakot!

Ezzel a gondolattal kezdte beszédét dr. Boross Péter, az MDF elnökségi tagja, volt miniszterelnök a tegnap délután Békéscsabán tartott ünnepi megemlékezésen és lakossági fórumon. Szent Istvánra emlékezve elmondta:

— Bár a szerepek cserélődtek, ehhez az ünnephez az örök magyar megújulás, megmaradás emléke fűződik. Márpedig ma a magyarság nemzettudata gyengül, a hagyományok őrzésével szemben ma előtérbe került az életszükségletek megszerzése, hiányzik a nemzeti összetartozás tudata. Ezért a népnemzeti erőknek hittérítőként kell viselkedniük, hogy fél évszázad szellemrombolását közömbösíthessék.

A lakossági fórumot megelőző sajtótájékoztatón dr. Boross Péter élesen bírálta a jelenlegi kormány működését:

— A megkezdett tevékenységük a gazdaság megfojtásának eszköze lehet akkor, amikor az ország gazdasága fellendülőben volt. Konkrétabban a forintleértékelés emlegetése visszatarthatja az exporttevékenységet. A költségvetési hiány szigorú megszorítása is megtorpanást okozhat, hiszen a kommunális beruházások 60—80 ezer embernek adtak volna munkát.

A közelgő önkormányzati választásokról így nyilatkozott:

— Nem központi döntések lesznek ebben irányadóak, hanem helyi megállapodások, ez egyben segíthet abban is, hogy a jobbközépnek minősített pártok helyzetét felmérhessük, tennivalóinkat meghatározzuk.

ANTAL GYÖNGYI

A szorosabb üzleti kapcsolatokért

Szenátori fogadás Békéscsabán

Neves vendége lesz a napokban városunknak: Elidio de Pauli, az olasz szenátus tagja, Brescia tartomány szenátora érkezik hozzánk üzleti útra feleségével és egy olasz kisváros, Gusságo küldöttségével.

Programjaik szervezője a Kőrösi Csoma Sándor Főiskola Diáksportegyesülete. Az ő nevükben kérdeztük az előzményekről *Kása Istvánt*, az egyik házigazdát:

— A főiskola röplabdacsapatának olaszországi szereplései alkalmával találkoztunk Elidio de Pauli úrral, akit évek óta invitáltunk városunkba egy baráti látogatásra. Nagy örömünkre szolgál, hogy most sor kerülhetett rá. Reméljük, hogy itt-tartózkodásuk alatt nem csak megyénk szépségeivel ismerkedhetnek meg, hanem szorosabb üzleti, gazdasági kapcsolatokat is kiépíthetünk velük. Programjuk során találkoznak Gyula, Békéscsaba és a megye vezetőivel, valamint a gazdasági kamara jóvoltából üzletemberekkel is.

Látogatásukra későbbi számunkban még visszatérünk.

A. GY.

„...KOCKÁZTATNUNK MINDENT A HAZÁÉRT, DE A HAZÁT KOCKÁZTATNUNK NEM SZABAD."
(DEÁK FERENC)

Távozik a szeghalmi alpolgármester?!

Gáláns válások

(Folytatás az 1. oldalról)

ugyanis elköltözött Szeghalomból Erdei István alpolgármester, aki egyben református lelkész is. Értesüléseink szerint rendkívüli testületi ülésen kívánja elhatározását bejelenteni, hogy lemond az alpolgármesterségről.

Valahogy nincs szerencséje Szeghalomnak ezzel a polgármesteri poszttal. Néhány éve Kovács Imre látványos — a testület által történt — felfüggesztése, majd visszatérése utáni lemondása óta nincs igazi gazdája a városnak, bár sokak szerint addig sem volt. Talán nem érdektelen arra is rámutatni, hogy bizony nem kevés felesleges pénzkidobással is járt ez a nagy mozgás a polgármesterség körül, hiszen Kovács Imrével perben-haragban volt a város, ennek költségét mindannyiunk zsebe bánta. Kovács Imre távozásakor a testület gáláns ajándékként — rosszmájú szeghalmiak szerint azért, hogy megszabaduljanak tőle — több százezer forintot szavazott meg részére, közpénzből természetesen. A legutóbbi testületi ülésen pedig Erdei Istvánt jutalmazták meg negyvenezer forinttal, amiben az a furcsa, hogy ekkor feltételezhetően Erdei István már tudta, hogy két héten belül elköltözik, de nem tiltakozott ellene. Mindezek az ügyek szót sem érdemelnének, ha nem állna ott a másik oldalon a város igen nehéz anyagi helyzete. Kicsit soknak tűnik Szeghalmon a demokrácia tanulópénze!

GILA KÁROLY

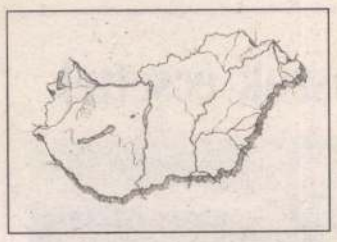

Gyógyszerárak. Nem emeli termékei árát a Richter Gedeon Rt. Gyógyszergyár. Az MTI-hez eljuttatott tájékoztatás szerint az rt. nem kéri az idén a társadalombiztosítótól gyógyszerkészítményei árainak emelését. Annak ellenére döntött így a társaság ügyvezetése, hogy a leértékelést követően nagy mértékben drágultak a vegyianyagok és a kiszerelőanyagok is. Elsősorban a cég versenyképességét tartják szem előtt, valamint figyelembe veszik a lakosság, a nyugdíjasok nehéz helyzetét. A Richter készítményei már jelenleg is lényegesen olcsóbbak, mint a külföldi gyártóké. Ezt az árelőnyt a jövőben is meg kívánják tartani.

Energiahivatal. A Magyar Energia Hivatal hétfőn megkezdi működését. A hivatalt a közelmúltban elfogadott gáztörvény alapján állították fel, főigazgatója Szabó Imre, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető tanára lett. Országos hatáskörű központi közigazgatási kormányzati szervezetként fog működni, és felügyeletét az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium látja el. Az idén 50 millió forinttal gazdálkodhat az intézmény, erről a kormány még augusztus elején döntött. A következő években várhatóan a hivatal önfinanszírozó lesz, a működési engedélyek kiadásából származó bevételek révén fedezi majd költségeit.

Egyaránt foglalkozik fogyasztóvédelemmel és szolgáltatással. Ez utóbbi különböző költségvizsgálatok elvégzését jelenti, melyet szolgáltatói kérelem alapján végez. Az ipari miniszter számára hatósági árjavaslatot készít és 1997-től a hivatal adja ki a hatósági energiaárakat.

Hortobágyi Hídi Vásár. Ismét megnyílt pénteken az ország egyik legrégebbi kirakodóvására: a Hortobágyi Hídi Vásár. A kilenclyukú híd lábánál ezúttal több mint négyszáz vásározó vert sátrat. A sátorvárost átszelő utcákat ezúttal is a pusztai mesterségekről nevezték el: a Gulyás, a Csikós, a Kondás utcákban a kereskedők mellett ősi mesterségek mai folytatói — kádárok, gyertyaöntők, kötélgyártók, kalaposok, szűrkészítők — kínálják portékáikat.

Parlamenti robbantással kezdődött a tűzijáték Európában

Miért épp augusztus huszadikán?

Guy Fawkes protestáns családban, az angliai Yorkban született. Később áttért a katolikus hitre és Hollandiában, a spanyol hadseregben szolgált. Hívásra mégis visszatért Angliába és részese lett a Gunpowder Plot-nak, a történelembe Puskapor-összeesküvés néven bevonult eseményeknek. 1605. november 5-én megkísérelte felrobbantani a parlamentet. Tettenérték, elítélték, felakasztották.

Nagy-Britanniában jó ideje hagyományosan minden év november 5-én rendezik a legnagyobb tűzijátékokat. Ám már jóval Guy Fawkes előtt is volt tűzijáték — másutt. A hatalmas kínai birodalomban mint annyi mindent, ezt is évezredekkel az európaiak előtt feltalálták. A pontos dátumról nincsenek hitelt érdemlő adatok, de a Krisztus előtti 3—1. évszázadra teszik az első tűzijáték idejét. Hiteles írás azonban csak a Szung dinasztia korából áll rendelkezésre (Kr.u. 960-1279 között). Ez arról szól, hogy a nagy ünnepségeket tűzijátékokkal tették látványossá. Később a tűzijáték bevonult a hadviselés történetébe is: a Szung dinasztia utolsó négy évtizedében jelzésekre, valamint megfélemlítésre használták a mongolok ellen. S mivel ennek hatásaként 1232-ben a támadók között pánik tört ki, megszületett az ötlet, hogy petárdákat szereljenek a nyilak és lándzsák végére.

A színes fény, szikra és robbanás, azaz a tűzijáték Kínán kívül is elterjedt. Indiában, majd Perzsiában hódított, aztán megismerték az arabok is. Az ő révükön jutott Európába, pontosabban Velencébe, ahol vészjelzésre használták a bajbajutott hajósok. Az ünnepek tűzijátékkal való színesítése öreg kontinensünkön a XVI. századtól terjedt el.

Magyarországon a tűzijáték története szorosan összeforrt a hadviselés történetével. Például az egri vár kitűnő konstruktőr védője, Bornemissza Gergely rengeteg kellemetlen meglepetésben részesítette a támadókat elmés szerkezeteivel, Bem tábornoknak pedig az 1848—49-es szabadságharcban már voltak rakétaosztagai.

Mindig látványos esemény a színpompás tűzijáték

Angliában az említett parlament-robbantóra emlékezve durrognak a petárdák és a különféle pirotechnikai eszközök, az USA-ban a függetlenség napján van nagy népi tűzijáték a keleti parttól a nyugatiig, a legkisebb településtől a legnagyobbig. Las Vegasban, a Mirage Hotel előtt például sötétedéstől hajnalhasadtáig, óránként van tűzijáték, amit egyébként könnyen égő és robbanó anyagokból állítanak elő. Libaláb, legyező, nap, csillagszóró, röppentyű a legnépszerűbb formációk, és roppant látványos a görög és a bengáli tűz.

Amint Kreuzer Andreától, a Hadtörténeti Múzeum kutatójától megtudtuk: „Az augusztus 20-i tűzijáték hagyománya 1938-ra nyúlik vissza. Akkor volt a Szent István-év és a 30-as törvénycikkben tették nemzeti ünneppé Szent István napját. Augusztus 20-a addig csak egyházi ünnep volt".

Tehát az 1938. évi volt az első Szent István-napi tűzijáték. A következő években is kigyúltak a tűzfények a Gellért-hegy felett, 1941-ig. Aztán 1966-ban volt újra tűzijáték.

Némi vita után (honnan kerítsenek pénzt) idén augusztus 20-án este újra kigyúlnak a tüzes fények a budapesti Gellért-hegy és a Duna felett. Ne feledjünk ekkor egy hálás gondolatot küldeni Anglia és az ókori Kína irányába...

(ROÓZ)

Keddtől emelkednek a benzinárak

Az augusztusi 8 százalékos forintleértékelés hatására a Magyar Olaj- és Gázipari Rt. augusztus 23-án 00.00 órától drágábban forgalmazza üzem- és tüzelőanyagait. Legnagyobb arányban a 92-es oktánszámú ólmozott motorbenzin ára fog emelkedni, literenként 3,20 forinttal, így a 92-es literenként 88 forintba kerül majd. A legdrágább azonban továbbra is a 98-as oktánszámú ólmozott motorbenzin marad. Ennek literjéért keddtől 2,50 forinttal többet, tehát 89,80 forintot kell majd fizetni. A 91-es és a 95-ös ólmozatlan motorbenzin ára literenként 3 forinttal nő, így az előbbi literenként 81,80 forintba, míg a 95-ös literenként 83,80 forintba kerül majd. Emelkedik a gázolaj és a háztartási tüzelőolaj ára is, az előbbi literenként 2 forinttal kerül többe, így 69 forintba, utóbbi pedig 2,50-nel emelkedik, így literenként 30 forintba kerül majd a töltőállomásokon.

Amennyiben a gazdálkodás feltételeiben szeptemberben nem lesz olyan változás, ami az üzem- és tüzelőanyagok árát literenként 1,50 forintnál nagyobb mértékben változtatná, akkor ezek az árak szeptember 30-ig lesznek érvényesek, a hónap végén pedig újra megvizsgálják egy esetleges módosítás szükségességét. Ellenkező esetben azonban várható, hogy már szeptember közepén újabb áremelésre kényszerül a Mol.

Az értékesítési ár adótartalma a legmagasabb, eléri a 69,5 százalékot. Így a Molnak az értékesítés után csupán 30,5 százalék bevétele származik, amiből a beszerzési, feldolgozói és fejlesztési költségeket kell finanszíroznia. A forintleértékeléshez képest késedelmes benzinár-emelés a számítások szerint naponta 20-30 millió forintos veszteséget okozott a cégnek.

Sarkadon a vonat nem állt meg, csak fütyült

„Áprilisban érünk Magyarországhoz"

— Sarkadon a vonat nem állt meg, csak fütyült — mondta tréfásan dr. Mihalik Andrei, a romániai Bihar megye tanács alelnöke, amikor a hét eleji sarkadi villámlátogatása céljáról érdeklődtünk. Magyarázatképpen pedig hozzátette: „Elsősorban a Békés megyei önkormányzathoz jöttünk, amelynek vezetőivel egyeztetni akartuk egy nemzetközi építészmérnök-találkozó részleteit. Nagyváradon már volt ehhez hasonló találkozó 1976-ban, és most ismét megrendezzük, ezúttal Félixfürdőn október 20—21-én. Minthogy azonban Békés és Bihar megye általános kapcsolatfelvételét egy évvel ezelőtt éppen Sarkad szorgalmazta, ezért ha Békésben járunk, sohasem kerüljük el Sarkadot. De „megállni" most nem értünk rá, csupán „fütyülni".

Kihasználva a személyes találkozást a Bihar megyei tanács alelnökével, a méhkeréki határátkelő Románia felőli építkezéséről érdeklődtünk. Mihalik Andrei jó híreket tudott mondani:

— Az elmúlt hét elején megindult a magyar határhoz vezető 14 kilométeres útszakasz építése. A munkát egy bukaresti cég nyerte el versenytárgyaláson. A pénz is megvan (több mint 14 milliárd lej), ami az út és a vámvizsgáló épület megépítéséhez szükséges. A kivitelezők szerint december végéig készen lesz az út, jövő áprilisban vagy májusban pedig a vámvizsgáló épület is.

— A magyar oldalon már van vámvizsgáló épület. Nem lehetne ebben, vagyis közös épületben megoldani a vámvizsgálatot?

— Sajnos a magyar hatóságok ragaszkodtak a külön épülethez. Nekünk ugyan van egy olyan tervünk, hogy amint az útépítéssel a magyar határhoz érünk, a mi vámvizsgáló helyiségünk elkészüléséig kérjük a közös vámvizsgálat lehetőségét, de hogy ehhez mit szól Magyarország, még kérdés.

A határátkelő mellett szóba kerültek a két megye, Békés és Bihar kapcsolatfelvétele óta eltelt időszak eredményei is. Mihalik Andrei szerint a kulturális kapcsolatok példaértékűen működnek, de ennél jóval többet jelentene, ha gazdasági téren is megindulna az együttműködés. Véleménye szerint azonban mindez még gyermekcipőben jár. Egy-két kisebb cég tart fenn ugyan kapcsolatot egymással, de ez közel sem általános. Pedig Bihar megyének nagyon sok hiányossága van, amelyen a magyar vállalkozók feltehetően tudnának segíteni. Átalakulóban van például a mezőgazdaság, nincs elegendő mezőgazdasági gépük, nincsenek orvosságaik az állatok számára, általában fejletlen a műszaki kutatás és így tovább. A bihari alelnök szerint a két megye közötti igazi kapocs a gazdasági kapcsolatok tényleges kialakulása lenne.

M. M.

Európai szövetséget alapítanak a szervátültetettek

Magyar kezdeményezésre megalakítják az Európai Transzplantáltak Sport- és Kulturális Szövetségét. Az alapításra a szervátültetettek jövő héten kezdődő első Európa-bajnokságának idején kerül sor — jelentették be a szövetség szervezői. A kontinens-szövetség alapításában kilenc ország szervátültetettjei vesznek részt. Hazánkban több mint másfél ezer szervátültetésen átesett, többnyire új vesét kapott ember él. A hétfőn kezdődő egyhetes versenysorozatra kilenc európai ország félszáz versenyzője érkezik Harkányba, hogy megmérkőzzön majd egymással úszásban, asztaliteniszben, tollaslabdában, tekében és különféle atlétikai számokban.

KERESÜNK

Békés megyei területi illetékességgel

ÜZLETKÖTŐT,

aki jól működő nagykereskedelmi hálózatunkhoz kapcsolódva termékeinket a megye területén forgalmazza.

RENDELKEZNIE KELL:
önálló vállalkozói igazolvánnyal, gépkocsival, telefonnal és legalább 10 m²-es raktárterülettel.

JELENTKEZNI LEHET:
LÉNIA Kft. 6400 Kiskunhalas, Kossuth u. 9. Telefon: (77) 423-088.

Emberközelben kíván eligazítást nyújtani

Új hetilap: Áldás

A kereszténység jelen van kultúránk mély rétegeiben, egész lényünkben. Őrzik költők, írók, zeneszerzők alkotásait.

A vallás ma is eligazítást, biztos támpontot ad millió és millió embernek. Az egyházaknak van mondanivalója a mai magyar társadalom számára is.

E mondanivaló bemutatására, közvetítésére tesz kísérletet az új ÁLDÁS hetilap, túllépve a felekezeti ellentéteken és a pártcsatározásokon. Az emberek mindennapi gondjaival kíván foglalkozni. Életközelben és emberközelben kíván eligazítást nyújtani azoknak, akik elvesztették „iránytűjüket" a jelenlegi átlátekinthetetlen és válságokkal terhes társadalmunkban. A szerkesztők megkísérlik, hogy kilépve a templom és a sekrestye falai közül, bemutassák hívőiknek és nem hívőiknek mind azt a kincset, amit a kétezer éves múltú kereszténység őriz Istenről, emberről és világról.

Az új ÁLDÁS 12 oldalon, színes borítóval jelenik meg 20 forintos áron, mely megvásárolható a hírlapárusoknál és a templomi elárusítóhelyeken augusztus 19—29 között, majd október első hetétől rendszeresen. Kiadó: Pro Cultura Et Patria Alapítvány, 1447 Budapest, pf.: 500.

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Elismerés

Különleges elismerésben részesült a vésztői születésű, 84 esztendős szobrászművész, Búza Barna. Szent Istvánt ábrázoló lovasszobrának kisplasztikáját megvásárolta a Magyar Nemzeti Múzeum. Az alkotást a koronát bemutató, nagy látogatottságú állandó kiállításon helyezték el. Nem felesleges talán megjegyezni, hogy a szülőföldjéhez töretlenül ragaszkodó Búza Barna a megyéből soha nem kapott nagyobb megbízást, Sarkadon, Gyulán és Battonyán állnak kisebb szobrai, emléktáblái.

A Szent Istvánt ábrázoló lovasszobor

BUZA BARNA
SZM

A novaji asszonykórus országos sikere

„Csodavirágból lehelt anyám”

Balszerencsés szám a tizenhárom. A *novaji asszonykórus* tagjai szerint pedig inkább kifejezetten szerencsés. Ők ugyanis pont tizenhárman vannak, és sikert sikerre halmoznak.

Az elmúlt hét végén például a *Vass Lajos-emlékverseny országos döntőjében* – 27 nevező közül – az öt legjobb között végeztek. Jutalmul egy emlékplakettet és 20 ezer forintot (nem fejenként!) vehettek át. De hát itt nem is a pénzen van a hangsúly, hanem a közös örömön.

Az emlékplakett

Az együttes 1970-ben alakult *Kovács Józsefné, Kovács Mártonné, Csuhaj Józsefné, Csuhai Lajosné* és *Váji Istvánné* akaratából. Tulajdonképpen az akkori megyei vezetés szorgalmazta: „pezsdüljön fel a kulturális élet Novajon is”. Az asszonyok nem ellenkeztek, tetszett nekik az ötlet, szerettek énekelni. Azóta sem unták meg ezt a foglalatosságot. Az átlagéletkor úgy 60 év felé járhat, mégis, ha dalra fakadnak a „nenék”, kipirulnak, mint a kislányok. Visszaröpülnek az időben, maguk mellett érzik édesanyjukat, akitől ezeket a csodaszép énekeket tanulták.

Évente 20 fellépésre nyílik alkalmuk, szerepeltek már a rádióban, és rövidesen a *Duna tévében* is láthatjuk őket.

Sikerük kitartásuknak és szorgalmuknak köszönhető. Hetente tartják próbáikat *Bimbó Zoltán* tanár úr irányításával. A színpadi ruháikat, gyönyörű népviseletüket maguk varrják.

– Attól félünk – mondja a kórus legfiatalabb tagja –, hogy ha meghalnak az öregek, vége lesz az együttesnek. Ismerjük a dalokat, tudjuk, hogyan kell a ruhákat viselni, miként kell feltűzni a kontyunkat, de az eredeti hangzást képtelenek leszünk visszaadni. Pedig a népdaléneklésnek az a lelke.

– Amit egy hagyományőrző együttes elérhet, azt ők elérték – mondja *Berecz János* polgármester. – Büszkék vagyunk rájuk, hiszen országosan ismertté, elismertté tették falunkat.

(n. z.)

BUZA BARNA
SZM

DÜHÖNGŐSAROK

Fáziskésés gyes-ügyben?

Ha nem tartja be az állampolgár a rendelkezéseket, rendszerint kárát látja. Mindez ha fordítva történik, legfeljebb csak boszszankodhat, de nem tehet semmit.

Először is illik tájékozottnak lennie. Mint ahogy az a kismama, aki *négy nappal a szociális törvény* kihirdetése után máris felkereste a megyei egészségbiztosítási pénztárt, hogy igényelje a neki *jogosan járó gyes emelt összegét*. A rendelet – a sajtóinformációk szerint – április 15-én lépett életbe. Ezt követően legelőször április végén utalnak pénzt. Panaszosunk úgy vélte, ha frissen beadja az igénylését – tehát még a határnap, azaz április 15. előtt – már ebben a hónapban az eddigi hétezerhatszáz helyett a kilencezer-hatszáz forint (hatszázaléknyi nyugdíjlevonással terhelt összegét) megkaphatja.

Előző napokban a médiákból megtudhatta, hogy igényléséhez *egy formanyomtatványt kell kitöltenie, melyhez a tb-kirendeltségeknél és a munkahelyeken lehet hozzájutni*. (Már azon is érdemes eltöprengeni, miért kell nyomtatvány, s miért nem elég a puszta papír. Továbbá: az érintettek vajon honnan tudják meg, hogy nekik a magasabb ellátást kérelmezniük kell? Akár ki is értesíthetnék őket.)

Panaszosunk a munkáltatónál hiába érdeklődött. Egerben a tb-igazgatóságról átküldték a *Technika Háza ötödik emeletén lévő egészségbiztosítási pénztárba nyomtatványért*. Ott közölték, hogy még várnia kell, legalábbis április 15-ig, de még inkább 20-ig a nyomtatványra. S hogy mindez tényleg így van – azaz, hogy *nyomtatvány nincs* –, személyesen ellenőriztük.

Jó esetben egy hét múlva beadhatja a kérelmét, és majd elbírálják. Eszerint legkorábban csak májusban juthat a pénzéhez. Másfél hónap múltán. Eközben ez az összeg akár kamatozhatna is, de legalábbis kellene – tejre meg kenyérre.

(jámbor)

Milyen legyen a Tv-Híradó?

Sok év hazai és külföldi tapasztalatait osztotta meg csütörtökön *Elek János*, a *Magyar Televízió* Híradójának szerkesztője az *Egri Városi Televízió* munkatársaival.

Köztudomású, a városi televízió nemrégen költözött új stúdióba, s új berendezéseket szereltek föl a munkatársak, akik immár egy minőségileg új adásra készülnek.

Mint Elek János elmondta, a hírműsornak emberi hangúnak és korrektnek kell lennie, olyannak, amely az emberek hétköznapi életéhez kötődik.

Az előadó megbeszélte egri kollégáival, hogy milyen helyi lehetőségek és nehézségek fordulnak elő a mindennapi munka során. Hangsúlyozták hogy *Egerben is olyan híradó alakítanak ki, amely gyorsasá gával és minőségével megfel a nézők várakozásainak.*

bb 13. siremlék avatás

sk-lm -cz

1965. október 17.

1021

vasárnap délelőtt avatták fel az uj köztemetőben a két éve elhunyt börzsönyi ferenc festőművész siremlékét, buza barna alkotását. az elhunyt művészről a hozzátartozók és a nagyszámu barátok előtt dr. soós imre művészettörténész emlékezett meg./mti/

-.-

-6-

15.35/lm
1700 [illegible]

Buza Barna

bp 11. somogyi képzőművészek őszi tárlata

vid /sk-lm -cz 1965. október 17.

a somogy megyei tanács művelődésügyi osztálya és a kaposvári rippl-rónai muzeum rendezésében vasárnap kaposvárott a rippl-rónai muzeumban ünnepélyesen megnyitották a somogyi képzőművészek őszi tárlatát. kálmán ferenc, a megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője mondott megnyitó beszédet, majd átadta a megyei tanács által a somogyi képzőművészek részére alapitott rippl-rónai dijat, kiemelkedő művészi munkájáért bors istván kaposvári szobrászművésznek./mti/

-.-

14.25/lm -5-
17.00/lm
1709 Zoli

BUZI BARNA.

Szobrászművész. Született 1910-ben Vésztőn. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán mint Szentgyörgyi István növendéke végezte. A Műcsarnokban 1933-ban állított ki először, ahol elnyerte a Társulat ifjúsági szobrászati díját. 1934-ben megkapta a TESz bronzérmét és a főváros 600 pengős ösztöndíját. 1935-ben állami római ösztöndíjban részesült. 1936-ban Balló Ede 600 pengős ösztöndíját nyerte el. Több műve a fővárosi gyüjtemények tulajdonában.

6

Műcsarnok
1933

1936. Balló Ede
ösztöndíjat

65	20	217·60
65	20	
22	—	
65	20	
69	—	217·60 rifin
40	60	rifin
182	80	
23	20	
1131	09	

40·60
23·20
44·60
108·40

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188—296, 188—307

Búza Barna

BÁNYAMUNKÁS

1964 JAN

Komlón állítják fel Búza Barna »Zenélő fiatalok« című kútszobrát

aszklubok

negálla-
gy ez a
egnyerte
tetszé-

kezd-
velődési
öntevé-
szegyüt-
bányász
t tá-
több
színját-
és ének-
űködik.
betöltő
az
téli hó-
szom-
nyatele-
geket is
ahol a
vezettel
artanak

yi bá-
n meg-
vékeny-

ségüket
rök.
érdeklőd
a barkác
körök irc
nult meg
alakult r
szakkörö
sorban a fiatalokat foglalkoztatják. Tagjaik kéthetenként elméleti oktatásban részesülnek, a gyakorlati foglalkozáson pedig maguk is építenek egyszerűbb készülékeket.

A sokoldalú, változatos program eredménye, hogy naponta 1000—1500 bányász keresi fel a klubokat és használja ki a szórakozási, művelődési lehetőségeket.

de mégis: nálam senki sem várta jobban az új esztendőt — hallottuk Horváth Lajos szocialista munkabrigád vezetőtől. — Rövidesen »vendég« érkezik a házhoz. Természetesen kislány lesz, bár a feleségem erősen állítja, hogy fiú. De én bízom abban, hogy nekem lesz igazam. Ez lesz számomra az új esztendő legszebb ajándéka — legyen bár fiú, vagy leány. És egészséget kívánok neki ebben az évben is, meg az ezután következőkben is, sok-sok évtizeden keresztül. Egyéb kívánságom nincs is. Esetleg még csak az,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Bíró Béla

1966 OKT 18

— ESZE Tamás, Rákóczi Ferenc „ezeres-kapitánya" születésének 300. évfordulója alkalmából a nevét viselő sátoraljaújhelyi úttörőcsapat vasárnap nagyszabású ünnepséget rendezett. Az ünnepségen leleplezték a talpasok egykori vezérének mellszobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását.

egyenértékű az árpáéval. A
cirok kedvező jövedelmet,
katasztrális holdanként öt-

Bíró Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-206, 188-307
1965 MAR 23.

ESTI HÍRLAP

1021

Új díszeket kapnak a budapesti parkok

A Fővárosi Emlékműfelügyelőség tervei szerint újabb képzőművészeti alkotások kerülnek a budapesti parkokba és közterekre. A készülő emlékszobrok közül még a nyáron felállítják *Irinyi Jánosnak*, a gyufa feltalálójának egészalakos szobrát — *Buza Barna* szobrászművész alkotását — a Budapesti Műszaki Egyetem mögötti Saru utcában. A II. kerület központi parkját, a Mechwart teret is új képzőművészeti alkotás díszíti majd: itt állítják fel a liget névadójának, *Mechwart Andrásnak*, a Ganz-gyár fáradhatatlan fejlesztőjének mellszobrát, amelyet *Kocsis András* szobrászművész készít. *Pátzay Pál* szobrászművész *Virág Benedek* költő emlékszobrát mintázza, amelyet a költő egykori lakóháza előtt, az I. kerületi Apród uteában helyeznek majd el, szintén ebben az évben.

Az augusztus 20-án megnyíló gellérthegyi jubileumi parkot számos művészi kivitelű dísztárgy és építmény ékesíti majd. A domb legmagasabb pontján dísztérszerűen kiképzett természetes tájban helyezik majd el az *Ifjúság* című szoborkompozíciót, előtérben művészi kivitelű vízmedencével. A park képzőművészeti látványossága lesz a szoboralakkal díszített ivókút, a nagy medence a vízitündérrel és más vízsugárzó-figurákkal, a nyolc méter magas karcsú oszlopon álló *szélkakas*, a különböző díszvázák és gyermekjátékul szolgáló különféle térformák is. A Gellérthegy régi parkterületére kerül Medgyessy Ferenc Debreceni Vénusz című bronzszobra és Melocco Miklós szobrászművész Pelikán-ivókútja. (MTI)

Gromiko Londonban 1
hivatalos nyilatkozatát
rendkívül udvariasan ha
nosnak nevezte tanácskozá
it, a részletek vizsgálata azo
ban jelzi, hogy ha egy-l
megtárgyalt pontban mut
kozott is hasonlóság a két
kormány álláspontja között
— az eredeti reményeket a
találkozó nem válthatta be.

Nagy-Britannia egyik leg-
híresebb karikatúristája, *Vicky* egyébként szokás szerint a dolgok elevenére tapintott, amikor a tárgyalások napjaiban megjelent rajzán két, mocsárban gázoló katonát örökített meg. Az egyik katona *Wilson*, a másik *Johnson* arcvonásait viselte. Wilson lába alatt, a mocsárban a *„Malaysia-válság"*, Johnson lába alatt a *„vietnami válság"* felirat olvasható. A politikai finomság ott rejtőzik, hogy *ugyanarról* a pálmafák övezte dzsungelingoványról van szó. A dolog lényege valóban az, hogy Wilson kormánya már jóformán a hivatalba lépése utáni héten (tehát a vietnami válság legújabb kiéleződése *előtt*) a távol-keleti brit birodalmi pozíciók fegyveres fenntartása és a Malaysia—Indonézia válságba való beavatkozás mellett döntött. *Ez szükség-*

— valamelyikének, a Szovjetuniónak és Nagy-Britanniának az együttműködése ebben a kérdésben csak nagyon korlátozott lehet, mindaddig, amíg az angol kormány részrehajló álláspontot foglal el.

A nemzetközi kérdések egy másik csoportjában (amelyek az európai biztonság és Németország problémája körül csoportosulnak) *néhány héttel ezelőtt* még számottevő lehetőség volt a szovjet és angol álláspont közötti közeledésre. Wilson miniszterelnök Bonnban tett látogatása azonban, enyhén szólva, *nem volt megfelelő előjáték* a mostani megbeszélésekhez. A bonni vizit két fő pontja: az Odera—Neisse határ „kérdéssé tétele" angol részről, valamint Bonn elismerése a német nép „egyedüli szószólójának" — sajnálatos fordulatot jelentett a munkáspárti kormány politikájában. Azt mutatta, hogy nemcsak távol-keleti, hanem európai viszonylatban is *áthangszerelik* a Munkáspárt régebbi,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

HÉTFŐI HIREK

1965 JAN 11.

„Ötvenévesek kiállítása" a Nemzeti Galériában

A Nemzeti Galériába gépkocsikon érkeznek a szobrok és a festmények. Szakemberek tervezgetik, melyiket hová helyezzék. Január 16-án nyílik meg *az ötvenéves fennállását ünneplő Százados úti művésztelep* lakóinak jubileumi kiállítása. Jelentős művészeti eseménynek ígérkezik csaknem félszáz szobor, 60 festmény, számos grafika, rajz, kisplasztika bemutatása, mely a magyar képzőművészet 50 évének is keresztmetszetét adja, s külön érdekessége, hogy *a művésztelep lakói eddig még soha* nem *mutatkoztak be együtt, közösen a nagyközönségnek.*

Buza Barna szobrászművész, a művésztelep régi lakója, a jubileumi előkészületek egyik irányítója, elmondotta: az ünnepségekre „megfiatalodott" a művésztelep. A VIII. kerületi tanács — a népfront kezdeményezésére — *több mint 6 millió forintos költséggel renováltatta a telep 28 lakásos és 2 lakás nélküli műtermét, kibetonozták az utakat, rendbehozták a parkot, új közvilágítást kapott — gondtalanabbá vált az ott lakó művészek élete.*

Ötven évvel ezelőtt a főváros elsősorban a szobrászok számára építtette a kis „művész-szigetet", a szobrászok később helyet adtak a festőművészeknek is, s ma már grafikusok és kerámikusok is ott élnek a közösségben. Itt kezdte művészi pályafutását *Medgyessy* Ferenc Kossuth-díjas szobrász s itt is hunyt el 1958-ban — munka közben. *Poór* Bertalan 1919-ben erről a telepről emigrált külföldre, *Pásztor* János és *Czigány* Dezső is évekig lakott itt. Jelenleg a legidősebb lakó a 84 éves *Cser* Károly, a legfiatalabb korosztályt pedig *Bencsik* István és *Gömbös* István szobrászok képviselik. A telep három Kossuth-díjassal büszkélkedik: *Csorba Géza, Mikus Sándor, Ungvári Lajos* érdemelte ki a magas kitüntetést.

sődi „átal-hajós"
hajókázik már a
zött. — Ha végül
következik a kor
lomások partravo
testek javítása.
gyorsan megjön
rilis.

Hogyan tölti a
kot a zsoké?

Látogatás a lószanatóriumban

— Ők is dolgoznak — kapjuk a feleletet. — Ha nem is ver-

áró előterve

ekkora lesz 1970-ben ésnél?

zik a keresztezés mögé az Emkéhez.

Az előterv ismeretében **a szakemberek úgy határoztak, hogy a végleges döntés előtt fel kell mérni: 1970-ben előreláthatóan mekkora lesz a keresztezésnél a gyalogos forgalom.**

Ez szabja ugyanis majd meg, hogy a lépcsőket milyen szélesre tervezzék a zavartalan gyalogos közlekedés biztosí-

son és Budapesten még dolgoznak a Hídépítő Vállalat illetékes részlegénél. Amíg meg nem érkezik az igazi hideg.

— *És azután?*

— A búvárok bérezése olyan, hogy a várakozásban levők alapfizetést kapnak. Ezek az első lehetőségre — merülnek. Akiknek pedig van egyéb szakmájuk is, azokat abban foglalkoztatjuk. Közben várják az első merülést. Amely már a tavaszt jelzi, és a nyár közeledtét.

És a fagylaltos?

A színesre festett, alumíniumedényt rejtő ládás-tricikli a fészerben áll és gazdája: a vándor fagylaltos?

— Kinn dolgozik a Kerepesi úti büfében — tájékoztat a szomszéd lakó. — Ott dolgozik mint italmérő.

Ő egyébként az utolsó zuglói

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

Buza Barna szobrász-művész

1973 NOV 22

Zalai Hírlap

1021

A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat szobrászműtermében Buza Barna szobrászművész alkotásán dolgoznak. A szoborral Ady Endrének állítanak majd emléket Gyulán.

(MTI fotó — KS)

IN

A baráti hadser
IV. vívóversenyén
bajtórt a román
rate nyerte a szov
zolevszkij előtt. A
lyen a magyar Tó
zett.

*

**A görög kormá
sága a görög sp
nemzetközi esem
Így nem kerülhet sor a
19-i Görögország—Jugoszlávia lab-
darúgó világbajnoki selejtezőre
sem, amely pedig tisztázná, hogy
az európai VII. csoportból melyik
válogatott kerül a VB 16-os me-
zőnyébe. Erre Spanyolországnak
van inkább esélye, de ha a jugo-
szlávok esetleg 3 góllal nyernének,
övék a müncheni repülőjegy. Két-
gólos győzelmük esetén pedig
harmadik mérkőzésre kerülne sor
a két válogatott között.**

*

A Dynamo Zagrebből a holland Feyenoord-hoz szerződött **Ramljak**, a 28 éves, 20-szoros jugoszláv válogatott hátvéd. Ramljak december 3-tól játszhat a holland bajnokságért.

*

**A november 27-i gelsenkirchen
mérkőzésre készülő osztrák és svéd
válogatott edzőmérkőzést játszott.**

*

Salzburg: A norvég alpesi-sielők ausztriai edzőtáborozása alkalmával a 18 éves Sverre Rasmus Bakke halálosan bukott. A szerencsétlen versenyző fejjel nekiesett egy fának.

Vereség Antwerpenben

A ZTE NB I-es labdarúgó-csapata kedden este Antwerpenben lépett pályára. Az MTI szűkszavú jelentése mindössze annyit közöl a találkozóról, hogy az egerszegi zöld-fehérek 2:1 arányú vereséget szenvedtek a belga bajnokság

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

ESTI HIRLAP

1965 ÁPR 1
1021

Leleplezték Irinyi János szobrát

Magyarország felszabadulásának huszadik évfordulóját kiállítások sorozatával, emlékművek, szobrok avatásával is ünnepli Budapest. Április 3-án délelőtt 10 órakor nyílik — a többi között — a KISZ Központi Bizottsága, a SZOT, a munkaügyi, művelődésügyi, könnyűipari, földművelésügyi, belkereskedelmi, élelmezésügyi minisztériumok, valamint az OKISZ, SZÖVOSZ és a KIOSZ szakmunkásainak és középiskolai tanulóinak munkáiból rendezett *országos bemutató a Városligetben*, a Budapesti Nemzetközi Vásár Kacsóh Pongrác úti oldalán, a 46. számú pavilonban.

Április 2-án délelőtt a Vasutasok Szakszervezetének Budapesti Bizottsága zártkörű ünnepségen köszönti a Nyugati pályaudvar és a volt Északi Fűtőház munkásait, akik 1945-ben a felszabadulás utáni forgalom megkezdésekor *az első vonat indításában tevékenyen részt vettek.*

A Gyáli úti Irinyi János gimnázium és ipari szakközépiskola folyosóján tegnap délben leplezték le *Irinyi János szobrát, Buza Barnabás képzőművész alkotását.* Ezzel egyidejűleg emlékkiállítás nyílt, melyet április 2-án délutánig tartanak nyitva.

ENSZ leszerelési

U Thant a szovjet javaslatról tárgyalt

New York, április 1.

Tegnap este, két órával Fedorenko szovjet ENSZ-fődelegátus sajtóértekezlete után, amelyen elhangzott a szovjet kormánynak az ENSZ leszerelési bizottság összehívására vonatkozó javaslata, Adlai Stevenson, az Egyesült Államok ENSZ-fődelegátusa is sajtóértekezletet tartott. Kijelentette, hogy országa szívesebben látná a genfi tizenyolchatalmi leszerelési bizottság munkájának újrakezdését. (A szovjet javaslat szerint valamennyi tagállam részt venne a tárgyalásokon.)

Ugyanakkor hozzáfűzte: *ha az ENSZ-tagok többsége az ENSZ-bizottság összehívása mellett száll sikra, az Egyesült Államoknak sem lesz ellenvetése és részt vesz a bizottság munkájában.*

U Thant ENSZ-főtitkár ma megkezdte tárgyalásait a 114 ENSZ-tagország képviselői-

---

Dél-Afrika:

Kivégeztek egy

Pretoria, április 1.

Ma reggel fél 5-kor a pretoriai börtönben kivégezték *Frederick John Harris* 27 éves elítéltet.

1964. júliusában — mint azt annak idején közöltük —

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1983 DEC 29

ÚJ EMBER

métlik.

A budavári Szentháromság-emlékmű szobrait restaurálás végett a közeljövőben elszállítják talapzatukról Buza Barna szobrászművész műtermébe, s ugyanakkor megkezdik az alapépítmény teljes újjáépítését.

fogalommá szénporos alakjuk.

1961 JAN 14.

1021

Beszélgetés törvényhozókkal

Jó ügyek előbbre mozdítói

— Mi is a képviselő úrra várunk, ön csak utánunk jöhet...

Ezt egy hölgy közli velem, újonnan érkezettel, amikor a VIII. kerületi népfront-bizottság helyiségében lenyomnám az egyik ajtókilincset. És a közel tucatnyi férfin, asszonyon látni: helyeslik az intést. Egy bácsi ezután továbbfolytatja a mellette ülővel félbeszakított beszélgetését.

— ...A képviselő elvtárssal az egyik beszámolóján ismerkedtem meg, s most a fogadóóráján elmondanám neki a problémámat is...

A képviselő, úr és elvtárs

Én a várakozóknak mondom el az enyémet, hogy ide nem választópolgárként jöttem... Erre soron kívül beengednek a »képviselő úr«-hoz és elvtárshoz, aki nem más, mint *Martin János* vasöntő, Gábor Áron gyári szocialista brigádvezető. A termetes, markáns arcú férfi oly elmerülten jegyzi az előtte ülő nő közléseit, hogy szinte észre sem veszi az ajtónyílást. Aztán leteszi szemüvegét, hátra simítja ritkuló ősz haját és megjegyzi:

— Kedves asszonyom, nem ígérek semmi elintézést, csak azt, hogy utánanézek az ügynek és levélben értesítem...

Miután látogatója távozik, gyorsan megbeszéli a dolgot a szintén jelen levő fővárosi tanácstaggal, *Buza Barna* szobrászművésszel, aki kerületi pótképviselő is. Hamar közös nevezőre jutnak, majd megállapodik a kerületi tanács itt levő munkatársával: melyikük minek néz utána, kivel tárgyal majd...

De máris bent van a másik várakozó. Ő gyorsan végez, majd egymás után jönnek a képviselő iránti bizalommal, reménnyel — a többi közt lakásügyekben, csökkent munkaképességű elhelyezkedésének dolgában, s még telefonkérelem ügyében is. Java része nem tartozik a képviselőre. De ha valahol valami elakad a szabályos, emberileg lehetséges útján, vagy bürokrácia következtében, akkor a törvényesség és minden jó ügy törvényhozó-őre, előmozdítója — vállalja a beavatkozást.

— Ez is képviselői munkámhoz tartozik — mondja, amikor este fél 8-kor befejezi fogadóóráit és én éppen aziránt érdeklődnék: mi is volt tevékenysége a parlament legutóbbi októberi ülésszaka óta.

— A Százados úti lakótelepen még december elején beszámolót tartottam.

Megpróbál visszaemlékezni valamilyen érdekesebb vonására. Eszébe jut: jó érzéssel állt hallgatói elé, mert meggyorsította egy nehézkes huzavonában elakadt közös ügyük rendezését.

A választók kérdeznek

Beszámolójában egyébként tájékoztatta választóit a parlament legutóbbi ülésszakán letárgyalt országos ügyekről, a gazdasági helyzetről. A jelenlevőket különösen a gabonakérdés megoldásának lehetőségei foglalkoztatták. Az országgyűlési vita alapján erről részletes, s megnyugtató információkkal szolgálhatott. Hallgatói aziránt is érdeklődtek: hogy látja képviselőjük Kennedy meggyilkolásának hátterét.

— Martin elvtárs felszólal a parlament következő ülésén?

— Készülök rá. Már az előzőn is jelentkeztem, de a sok előttem szóló miatt már nem juthattam hozzá. Most az ország költségvetése kerül majd napirendre, de még nem kaptuk kézhez a tervezetét. *Pedig ezt igazán jó lenne korábban eljuttatni a képviselőkhöz, hogy legyen időnk a gondos tanulmányozásra.*

— Azt még felsorolni sem tudnám — mondja Sárfi Rózsi —, hogy mennyi helyi közügy és egyéni probléma tisztázásában, vagy előbbre mozdításában igyekeztem segíteni — szóval, felsőbb szervekhez írt levelekkel és ha kellett, közvetlen utánjárással is. Korábban sikerült például 250 000 forint állami támogatást szereznem Piricse község már épülő egészségházához és orvosi lakásához. De amikor legutóbb e faluban jártam, panaszkodtak a lassú építkezésre és emiatt további lépéseket kellett tennem.

Beszélgetésünk közben előveszi képviselői munkájának különböző dokumentumait, leveleit. Ezek, és személyes információi — választókerülete életének alapos ismeretét bizonyítják. Nagyfokú felelősség hatja át — hangja is minduntalan szenvedélyessé válik. Különösen, amikor a régi szabolcsi elmaradottság okozta súlyos gondokról és a felszámolásukat szolgáló nagy erőfeszítésekről beszél — ami az országvezetés egyik fontos törekvése a megye helyi irányítóival és parlamenti képviselőivel együtt.

— Felszólal-e a következő országgyűlésen?

— Én a legutóbbin beszéltem, *most inkább a parlament egészségügyi bizottságában lesz mondanivalóm.*

Érdemes itt utalni a képviselőnő előző országházi beszédére, amelyben felhívta az államvezetés figyelmét a nagyméretű ápolónőhiányra és okaira — határozott intézkedéseket sürgetve. Ez a beszéd persze csak része a minisztérium és a szakszervezet ilyen irányú erőfeszítéseinek —, de fontos része, mert ez a parlament és az ország közvéleménye előtt hangzott el. Sárfi Rózsi egyébként már ismeri a költségvetési tervezet egészségügyi részét, de csak a minisztérium révén, mint szakszervezeti titkár. Ebből kitűnik, hogy a tárca költségvetése az idén 8 százalékkal nagyobb lesz a tavalyinál. És nővérotthonok létesítésére a tavalyi 5 millió helyett idén 6 milliót fordítanak. Bizonyára ebben része volt képviselői felszólalásának is...

— A parlamenti bizottságban miről kíván majd beszélni?

— Most még tanulmányozom a problémát — válaszolt. — De ennek lényegéről annyit már mondhatok: az idei költségvetés és a távlati tervek szerint jelentősen továbbfejlesztjük egészségügyi intézményeinket a legkorszerűbb sebészeti, gyógyászati eszközökkel, berendezésekkel. De ezzel párhuzamosan még nem gondoskodunk kellően az ehhez szükséges nagyobb orvosi, nővéri személyzet biztosításáról. Pedig ilyen vonatkozásban is előre kell látnunk, s cselekednünk...

*

Csak két képviselő munkájáról, gondolatairól szóltunk. De ez némi bepillantást nyújt népünk más választott képviselőinek közszolgálatába is.

Szenes Imre

Felhívta az országvezetés figyelmét

s erőst nyeldekelt. Szen-
mint a visszauta-

Sárfi Rózsi a Szabolcs megyei nyírbátori járás már többször megválasztott követe a parlamentben. Az októberi ülésszak előtt és után is leutazott a járásába. Számos községben és néhány üzemében beszámolót tartott, részt vett a helyi tanácsok ülésein és vitáin, tárgyalt tsz-vezetőkkel és tagokkal, közreműködött a nyírbátori múzeum képkiállításának megnyitásán és az itt létesülő 440 ágyas járási kórház helykijelölésében is.

NÉPSZAVA
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Keddi

MAGYAR ORVOSOK A SZOVJET KARDIOLÓGIAI KONGRESSZUSON

Magyar belgyógyászok vettek részt Moszkvában, az összszövetségi kardiologus-konferencián. Dr. Strausz Imre egyetemi tanár a magyar orvosok tapasztalatairól a következőket mondotta: »Témánk az volt, hogy milyen okokból következik be és hogyan megy végbe a szívizom gyengülése és összehúzódó képességének megváltozása, amely keringési elégtelenségre vezet. A kétnapos tanácskozáson kétszázan vettek részt, igen sok országból érkeztek szívspecialisták. Az egyes témákat a legkorszerűbb módszerekkel és vizsgáló eljárásokkal dolgozták ki. A magyar orvosok öt előadással szerepeltek a kongresszuson. Meglátogattuk a híres Mjasznyikov professzor vezetésével működő Akadémiai Kutató Intézetet, amelynek feladata az érelmeszesedés, a magas vérnyomás kutatása. Négyszázötven ágyas klinika tartozik az intézethez. Különösen érdekes a belgyógyászati akutszoba, amelyet a súlyos szívizom-infraktussal beszállított betegeknek tartanak fenn.«

Mesterbérlet a Zeneakadémián

Az Országos Filharmónia rendezésében öt hangversenyből álló bérletsorozat kezdődik január 31-én a Zeneakadémián. A nyitó hangverseny Fischer Annie Beethoven-estje lesz. Igor Ozim hegedűestjére március 11-én kerül sor. Lukács Pál március 31-én tartja brácsaestjét. Április 20-án Benjamin Britten és Peter Pears lesznek a Zeneakadémia vendégművészei.

Eltűnt dűlők

Érdekes terv megvalósításán dolgozik a kapuvári honismereti szakkör. Feldolgozzák a kapuvári utcák és közök nevének, valamint a fokozatosan eltűnt, régi dűlők nevének eredetét is.

— ÓRAMŰ PONTOSSÁGGAL szerelik a gépeket és a berendezéseket a hideg téli napokon is a Tiszai Vegyikombinátban. A dolgozók arra törekednek, hogy a decemberi határidő előtt már októberben megkezdhessék a termelési próbákat.

Naponta egymillió cigarettával több

Az Egri Dohánygyárat az elmúlt évben nagymértékben korszerűsítették, így kevesebb a törés, a porladás és gazdaságosabb a dohánykezelés. Az idén már mindennap egymillió cigarettával többet gyártanak, mint tavaly.

Televízió vakoknak

Az amerikai dr. Allen B. Du Mont szerint a legutóbbi fiziológiai felfedezések lehetővé teszik olyan televízió előállítását, amelynek impulziói nem az emberi szemen keresztül hatnak, hanem az agyba kerülnek. Így a vakok is »láthatják« a televízió adásait.

Szóvá tesszük

Ajándékot kapni mindig jó dolog. Születésnapra »hangos« képeslapot szintén. Ha lemezjátszón le is lehetne játszani, még jobb lenne M. J. olvasónk ebbeli fáradozása hiábavalónak bizonyult. A távolból — szeretettel — küldött dal nem csendülhetett fel otthonában. A képeslap valakinek a gondatlanságából beszakítva érkezett meg. Megfelelés helyett kiadós bosszúság rejlőzött a lemez darabjaiból közöttt. Joggal kérdezi: ha nem elegendő a feltűnő helyen feltett »Törvörös-felirat, miért nem gondoskodnak biztonságosabb csomagolásról a küldemény közvetítői? Vagy — miért nem használnak finom ételekben is bevonó bélyegzőt, mint a törékeny csomagoknál? (D. K.)

— SZEREPLŐVÁLTOZÁSOK: Simor Erzsi betegsége miatt a Madách Színház Kamaraszínházában január 14-től kezdve A szerelőben az anya szerepét Pogány Margit, a Madách Színház Hamlet előadásában pedig január 15-től Gertrud királyné szerepét Ilosvay Katalin alakítja.

Lengyel ajándékbolt Budapesten

A Rákóczi út 52. szám alatt tavasszal lengyel bolt nyílik, ahol lengyel népművészeti tárgyakat, kozmetikai cikkeket, italokat, cigarettát árusítanak majd. Ezzel egyidejűleg Varsóban hasonló jellegű magyar üzlet nyílik.

— A VEGYSZERES GYOMIRTÁS nagyüzemi próbáit az idén a cukorrépa-földeken is megkezdik a sopronhorpácsi Növénynemesítési és Növénytermesztési Kutató Intézet munkatársai.

GÉPESÍTETT HÁZMESTER

Az utcák tisztán tartása még igen sokba kerül. Moszkvában például egy bőséges hóesés után százezer rubelt fizetnek ki a hó eltakarításáért. A szovjet fővárosban, a Panfilov Városgazdálkodási Akadémián most új típusú univerzális utcaseprő gépet szerkesztettek, amellyel az eddiginél egyszerűbben és olcsóbban lehet elvégezni a járdák és utcák takarítását. Ha kevés a járókelő, csaknem teljes járdaszélességben dolgozhat a TUM—975. A gép hangtalanul takarítja el a havat vagy a szemetet, nem ver port, a járdát beszórja homokkal és kövekket, nehéz tárgyakat is felkanál, elszállít. Nyolcféle sebességre állítható, óránként 0,395 kilométertől 19,7 kilométerig.

Magyar hét a frankfurti rádióban

A frankfurti rádió »magyar hetet« rendez. A műsoron a többi között szerepelnek Sarkadi Imre, Sós György, Vészi Endre hangjátékai és elbeszélései, Bartók- és Kodály művek, Petrovics Emil »Lüzisztraté« című vígoperája.

— 380 000 ANDERSSON nevű ember él Svédországban. A január 1-i új törvény értelmében most már a feleség megtarthatja lánynevét és gyermekei is az ő vezetéknevén szerepelhetnek. A törvényre azért volt szükség, mert Svédországban a lakosság 60 százaléka összesen 150-fajta vezetéknevet viselt.

Shakespeare-dzsessz?

Duke Ellington színpadi zenét komponált Shakespeare Athéni Timonjához egy kanadai színház részére. A színpadi zene központi dallama sláger lett »Timon of Athens cha-cha-cha« címen.

Hetvenhárommillió forint a Marcalra

Az Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság egyik legfontosabb ideiglenes feladata a Marcal szabályozása. A folyó tavaly körülbelül 7000 hold területet öntött el. Kiöntik a medret, 18 kilométer hosszúságban megerősítik a töltéseket és két közúti hidat is átépítenek.

— VIRÁGEXPORTÖR lett Egyiptom. Csodálatos rózsái és gladiólusai jelentős exportjövedelmet biztosítanak az országnak. Már a múlt évi Anyák napján 26 000 szál egyiptomi virággal kedveskedhettek az európai gyerekek édesanyjuknak.

— A Thália Színházban hétfőn megkezdték Saul Levitt Parancsra tetten című színművének próbáit. A darab mind a 2 szereplője férfi. Rendezi Gosztonyi János, a premier napja február 29.

Mit mond a §

Lakáshelyreállítási hozzájárulás

AMBRUS ISTVÁN ceglédi olvasónk azt kérdi, hogy a lakás-helyreállítási hozzájárulást a tulajdonosnak vagy a bérlőnek kell-e megfizetni.

A bérbe adott lakások után lakás-helyreállítási hozzájárulást kell fizetni, amelyet a háztulajdonos adójával együtt írnak elő, de azt a bérlőnek kell megfizetnie.

Bedolgozók táppénze

KATZ LÁSZLÓNÉ budapesti olvasónk azirán érdeklődik, jogosan járták-e el, ha mint bedolgozónak, azért nem adtak neki táppénzt, mert nem vitte vissza a kiadott munkaanyagot.

Az eljárás jogos volt, mert a bedolgozóként foglalkoztatott személyek keresőképtelenségük első napjától csak akkor kaphatnak táppénzt — az egyéb feltételek fennállása esetén is —, ha a részükre kiadott munkaanyagot a keresőképtelenség első napján visszaadják. Ha a munkaanyagot később adják vissza, akkor a táppénz is csak a visszaadás napjától jár.

Szülési segély

AMBRUS PÁL budapesti olvasónk arra kér választ, ha férj és feleség mindketten dolgoznak, akkor mind a ketten kaphatnak-e szülési segélyt.

Az SZTK-biztosítás alapján járó szülési segélyt csak egyszeres mértékben kaphatják, mégpedig ha a feleség is dolgozik, akkor a dolgozó nő jogán. A szakszervezeti tagság alapján járó szülési segélyt mind a két házastárs jogán meg kell állapítani, ha mind a ketten szakszervezeti tagok és az előírt tagsági idővel rendelkeznek. Mind az SZTK, mind a szakszervezeti szülési segélyt az SZTK-kifizetőhely folyósítja.

Levonás a táppénzből

PÁPAI JÁNOS budapesti olvasónk azt kérdi, hogyha keresőképtelen állományban van, táppénzéből levonhatják-e a tüzelőutalvány-részletet.

Választás '73

Ketten Budapestről

Áprilisban lejár az 1971-ben megválasztott fővárosi, kerületi, megyei, városi és községi tanácsok mandátuma. Törvényeink értelmében most először fordul elő, hogy a tanácstagok és az országgyűlési képviselők választása időpontban nem esik egybe. Ezúttal, áprilisban azért járulnak az urnákhoz a választók milliói, hogy most már négyéves ciklusra megválasszák a tanácstagokat. A választásokat megelőző jelölőgyűléseken nemcsak az 1971-ben elhangzott, mintegy 265 ezer közérdekű javaslat sorsáról adnak számot a tanácstagok, hanem arra is alkalom kínálkozik, hogy eddigi munkásságukról választóiknak őszintén beszámoljanak. S ezek a — remélhetően aktív, élénk — eszmecserék hozzájárulnak ahhoz is, hogy a körzet lakossága az újabb ciklusra megerősítí bizalmát a tanácstag iránt, vagy más személy jelölése mellett foglal állást. Mindjárt előljáróban szükséges tisztázni: a felmentés nem minden esetben a választók által kiállított „rossz bizonyítvány" eredménye. Sok tanácstagunk derekasan eleget tett választói megbízatásának, közéleti és hivatásbeli elfoglaltsága azonban túlzottan igénybe veszi idejét, emiatt most elbúcsúzik körzetétől. Mások időközben elköltöztek, s ezért kényszerülnek megválni választott tisztségüktől. Tőlük — bizonyára — munkájuk elismerése és a közösség köszönetének őszinte kinyilvánítása mellett válnak meg a választók. Helyükbe — és azok helyére, akik a körzet lakóinak megítélése szerint nem feleltek meg a várakozásnak — új jelölteket állítanak.

Két budapesti országgyűlési képviselővel: Búza Barna szobrászművésszel és Kardos Vilmossal, a XXI. kerület, Csepel tanácselnökével beszélgettünk a közelgő tanácstag választásokról.

A Százados úti művésztelep irdatlan magas műtermében jókora cserépkályha tövében kortyoljuk a kávét. Lábunknál *Dani*, a családtagszámba menő szálkásszőrű tacskó lustán nyújtózik. Odébb a falon remekbekészült plakettek, köztük a nagy sikert aratott, Petőfi arcmásával. Szanaszét készülő művek. Búza Barna műterme a művész lankadatlan energiájáról árulkodik.

— Pedig nem könnyű egyeztetni a közéleti elfoglaltságot a művészi feladatokkal — mondja. — Sokszor szemrehányással illetnek, mert egy-egy fontos kiállításról távolmaradok. Állandó elfoglaltságom gyakran késlelteti művészi elképzeléseim megvalósítását.

— Úgy hallottam, sok tisztséget vállalt magára...

— Felsoroljam? Országgyűlési képviselő vagyok, fővárosi és kerületi tanácstag, a népfront VIII. kerületi bizottságának alelnöke, bekapcsolódtam a fővárosi tanács művelődési és ifjúságpolitikai bizottságának munkájába. Kedvenc témám a városfejlesztés. Ezért nagyon örültem, amikor az országgyűlés építési és közlekedési állandó bizottságában helyet kaptam.

— A XVIII. kerületi és a baktalórántházai felszabadulási emlékmű, a Petőfi emlékérem, a szekszárdi Garai János szobor megalkotása mellett sok időt szentel a közéleti problémáknak. Miként vélekedik

Búza Barna a tanácstagi munkáról?

— Tapasztalataim alapján elmondhatom: a lakosság érdeklődése nőttön nő. A jelölőgyűlések általában sokkal népesebbek, mint korábban, s ez jó jel. Vannak azonban bizonyos félreértések is.

— *Például?*

— A választók többsége különleges hatalmat tulajdonít a tanácstagnak. Olyant, amely akár a fennálló helyes törvények vagy rendeletek áthágására is lehetőséget kínálnak számára, ha a közösség vagy az egyén érdekében, ügyes-bajos dolgaiban eljár. Ez éppúgy helytelen szemlélet, mint az a másik, amely szinte kizárólag lakás- és házkezelési ügyek fórumává degradálta a tanácstagi beszámolókat követő vitákat. Elmondhatom, hogy szívós munkával sikerült ezt a szemléletet csiszolni, jó irányba terelve az érdeklődést, ráirányítva a figyelmet az egész közösséget érintő témákra.

— *Vagyis ez a jó tanácstag munkájának alaptörvénye: a kisebb jelentőségű, egyéni problémákról a nagyobb horderejű, az egész közösséget érintő témákra irányítani a figyelmet?*

— Ha nem is alaptörvény, de hasznos, célravezető módszer. Mint ahogyan az is ide sorolható, hogy a tanácstag sikerrel tudjon társadalmi munkára, a körzet szépítése, rendezése érdekében önkéntes hozzájárulásra buzdítani. Persze elsősorban az egyéni példamutatással.

— *Gyakran hallunk az igények rangsorolásáról. Mi erről a tanácstag-képviselő véleménye?*

— Nagyon fontos kérdés ez. Annál is inkább, mert rossz szokássá, helytelen gyakorlattá vált az úgynevezett kívánságlisták benyújtása, anélkül, hogy a feltételeket megvizsgálták volna. A tanácstag éppen abban különbözik a körzet lakóitól, hogy szélesebb körű információk alapján tudja, mire van és mire nincs lehetőség, anyagi fedezet. Egy példa erre. A VIII. kerület izzó problémája a szanálás. Sokan követelték: a Százados úti telep kis földszintes házait nyomban bontsák le, s a Tömő utcai építkezésekkel egyidőben itt is kezdődjék meg a korszerű, nagy lakóházak építése. Sikerült meggyőzni a lakosságot: ezek a földszintes kis házak ma még — ha nem is biztosítanak teljes komfortot — kényelmes, megfelelő otthont adnak. Arra azonban reális az esély, hogy a főváros távlati fejlesztési tervében helyet kapjon a Százados úti szanálás is, s a közművesített telkeken majd szép lakótelep épülhet.

— *Gyakori téma a választott testületek és a tanácsok együttműködése. Miként vélekedik erről Búza Barna?*

— Ismét egy példával válaszolnék. Nagyon hasznos, célravezető módszernek tartom, ha a választott testület — az állandó bizottság — valamely témáról a tanács illetékes osztályától független tervet készít, s a két, egymással párhuzamos, de felfogásában talán eltérő anyagot vitatják meg. Általános a tapasztalat, hogy így a „több szem többet lát" elve alapján megnyugtatóbb program készíthető.

— *Miben látja a tanácstagok és a képviselők együttműködését?*

— Alkalmam kínálkozik mindkét szemszögből megítélni ezt a témát. Mint képviselő, a legszorosabb együttműködésre törekszem a körzetembe tartozó tanácstagokkal. S örömmel tapasztaltam, hogy *dr. Udvardi Károlyné* ugyanezt tette itt, a mi körzetünkben. Kölcsönösen sok segítséget jelent, ha ez a kapcsolat kifejlődik.

— *Sűrűn hallunk a tanácsi demokráciáról. Hallhatjuk erről a véleményét?*

— Remélem, nem értik félre, ha azt mondom: a tanácstagok felszólalási joga — bármennyire maximális is — önmagában nem elegendő. Jó gyakorlatot vezetett be korábban a fővárosi tanács, amikor rendszeresen tájékoztatott az osztályok munkájáról, amivel együtt járt az is, hogy mi, tanácstagok a lehetőségeket is alaposabban megismertük.

1973 MÁR

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

NÉPFRONT

Budapest

Búza Barna szobája

Igaz, ezek a megbeszélések később elnéptelenedtek. De érdemes lenne felújítani ezt a gyakorlatot. Mind gyakoribb ugyanis, hogy az illetékes osztályok aparátusa háttérbe szorítja a tanácstagok tevékenységét.

— *Végül Búza Barnáé, a képviselőé a szó...*

— Munkámban igyekszem magamat nem szétforgácsolni, elaprózni. Egyik kedvenc témám a Balaton jövője. Egyszer már interpelláltam erről, s ennek gyakorlati eredményeit máris örömmel tapasztalom. De érzésem szerint sok még a tennivaló. Energiámat a népfrontban viselt tisztségem ellátása mellett főleg erre a témára szeretném a továbbiakban is összpontosítani — mondta befejezésül Búza Barna.

Tizenhárom esztendeje Csepel tanácselnöke, harmadik éve országgyűlési képviselője *Kardos Vilmos*. Nehéziparunk fellegvárában, a XXI. kerületben ma három képviselő és 88 tanácstag intézi a lakosság ügyes-bajos dolgait.

— *Miben látja a képviselők és a tanácstagok együttműködésének legfontosabb jellemzőit?*

— Elsősorban a korrekt kapcsolatban. Elkerülhetetlen ugyanis, hogy a választó problémájával előbb a tanácstagnál, majd a képviselőnél kopogtat. Nos, az utóbbi akkor jár el helyesen, ha megérdeklődi, miként foglalt állást a tanácstag. Ellenkező esetben, ha netán intézkedéseket helyez kilátásba, könnyen bizalmatlanságot szít a tanácstag iránt, mérgezi a választott tisztséget betöltők iránti bizalom légkörét.

— *Mint tanácselnök, bizonyára figyelemmel kíséri a tanács és a tanácstagok kapcsolatát. Mi erről a véleménye?*

— Gyakran előfordul, hogy a tanácstag így fogalmaz a beszámolón: „Ezt meg ezt a tanács sajnos, nem intézte el." Megfeledkezik róla, hogy a tanács — választott testület. Nem a *hivatalt* jelöli a kifejezés, hanem az egész testületet, amelynek ő is teljes jogú tagja. Kétségtelen, hogy bennem is, mint izig-vérig bennszülött csepeliben, s mint a kerület képviselőjében sokszor megfogalmazódnak különböző, jogos igények. Mielőtt azonban ezeknek hangot adnék, számításba veszem az ország, a főváros anyagi lehetőségeit. Az a véleményem, hogy a testületi tagság egyben azt is jelenti: összehangoljuk a munkát, ha ugyanis kétféleképpen fogalmazunk, nehéz helyzetbe kerülünk.

— *Nyílt várospolitika — a kifejezés sűrűn elhangzik. Mit tart erről a tanácselnök-képviselő?*

— Én úgy fogalmaznék: az őszinte beszélgetések módszere ez. Hozzátartozik a tervek ismertetése, a lakosság véleményének kikérése éppúgy, mint az őszinte önkritika, ha netán valamiben melléfogtunk.

— *Csakugyan. De milyen módszerekkel lehet ezt a jó gyakorlatot valóraváltani a mindennapok során?*

— Csepelen mi nagy fontosságot tulajdonítunk a körzeti pártszervezetek és a népfront bizottság munkájának. Abból indultunk ki, hogy miként az üzemi pártszervezetek egyik legfőbb feladata a termelés segítése, úgy a körzetiek a várospolitikához járulhatnak tevékenyen hozzá. A népfront pedig évente legalább kétszer rendez várospolitikai fórumot. Mindkét „csatornán" át sok megszívlelendő javaslatot kapunk. A IV. ötéves tervet megvitatta a népfront bizottsága is, miután a körzeti pártszervezetek sok-sok igényt és elképzelést gyűjtöttek csokorba.

— *Van-e ennek a módszernek kézzelfogható eredménye?*

— Kétségtelenül. Korábban például sokan úgy fogalmaztak: Csepel nem fejlődik olyan mértékben, mint fontossága alapján megérdemelné. Az őszinte véleménycseréken sikerült egyrészt a terveket, másrészt a lehetőségeket is nagy létszámú hallgatóság bevonásával megvitatni. Ma már a törzslakosság érti, tudja, mit lehet és mire nem telik. Nem álltattunk senkit: elmondtuk, hogy a vízhálózatot maj-

dan kiterjeszthetjük egész Csepelr
de a csatornázás rendkívül maga
költségeire egyelőre nincs fedeze
A tanácstagokon keresztül igyeke
tünk minél több embert beavatn
terveinkbe. Úgy látszik, jól dolgo
tak, mert a közhangulat ma össze
hasonlíthatatlanul tárgyilagosabb,
mint korábban volt.

— *Ez egyben a tanácstagok munkájának pozitív elismerését is magában foglalta.*

— Nagy többségük rá is szolgált erre az elmúlt ciklusban. Azt is eredményeink közé sorolnám, hogy

nek választóikkal, kapcsolatuk eleven a képviselőkkel és munkájukat közmegelégedésre végzik — tájékoztatott Kardos Vilmos, országgyűlési képviselő, a XXI. kerületi tanács vb-elnöke.

Gyapai Dénes

LÁTOGATÁS A VÁRBAN. (Szlovák György rajza)

1021

Bura Barna szobrászművész

1973. VIII.27. 19,00. Ra.

Esti krónika I.

- Emlékkő a Nemzeti Szinház egykori Blaha Lujza téri épületének a helyén. Az alkotást készitő művésszel Szatmári Ilona beszélgetett.

- A süttői mészkőbányában választották ki, ezt a világos szinü, hatalmas, mintegy 30 mázsa súlyá mészkőtömböt, amely ugyan csak Süttön, a Művészeti Alap kőfaragó telepén már befejezéshez közeledik a nagyolási munka. A kőtömb ugyanis az 1964-ben le bontott budapesti Nemzeti Szinház emlékköve lesz a Blaha Lujza téren. Az emlékkő Bátá Bíza Barna szobrászművész és Day József épitész alkotása lesz. Bíza Barna délelőtt Süttön járt.

- Nagy örömmel láttam, hogy a kiválasztott kődarabot a kőszobrász munkatársak szép ütemben faragják és rövidesen eljön az az idő, amikor a befejezési munkálatokat magam végezhetem itt el Pesten. Ez a kődarab, ami nagyon tekintélyes, hiszen az előbb

Paris, Tuesday

Dear Mother

előbb hallottuk, hogy kb. 30 mázsa lehet. 220 centi magas, 145 széles, 50 centi vastag, ebből az tünik ki, hogy jelentős emlékkővé válik azon a ponton a Nagykörúttal párhuzamosan, hogy a Nemzeti Szinházra mindenképp emlékeztet aki arra jár.

- A művész műtermében azt állványon itt van az emlékkő kis gipsz modellje.

- Egy maszk kerül rá, a Nyugati Pályaudvar felé néző maszk, a Komédiát fogja szimbolizálni, a Boráros tér felé néző maszk pedig a Tragédiát. Arra a kő sikra, amely a Fiaba Lujza tér fele néz, terveztük rá azt a felirást, ami a Szinház eddigi történetét, a benne működő legnagyobb művészeknek, igazgatók nak az emlékét örökiti meg és egyben dekorativ célokat is szolgál.

- Ugy hallottuk, a budapesti Emlékmű Felügyelőségtől, hogy a Nemzeti Szinház emlékkövet októberben helyezik majd el a téren. Ugy lehet, hogy ez vessi majd át a hajdani Nemzeti órájá nak a szerepétés nagyon népszerű randevuzó hely lesz. Talál kozás, az emlékmüvél.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Mecsekvidéki Bányász

Buza Barna

1021

HÉTFŐ, 1963. DEC. 30.

Szobrot állítanak fel Zobák-aknán

Buza Barna szobrászművész elkészült a „Zenélő fiatalok" című kútszobrával, amelyet Komlón, a Zobák-aknánál épülő művelődési ház előtt állítanak majd fel.

(MTI foto: Bojár Sándor felv.)

VILÁG PROLETÁR

Mecseki BÁNY

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI TRÖS

I. (XIII.) évf. 35. (103.) szám ÁRA 50 FILLÉR

Boldog új évet a Mecseki Széntröszt dolgozóinak!

Irta: Pataki Mihály, a Mecseki Szénbányászati Tröszt igazgatója

Az 1963-as év végére értünk. Szokás ilyenkor, hogy az emberek számot vetnek eredményeikkel, visszapillantanak a mögöttük maradó évre.

Mondjunk el néhány tényt újévi köszöntő gyanánt mi is. Legbüszkébbek arra vagyunk, hogy bányászaink teljesítették adott szavukat. Amikor az év elején a kormány egymillió tonna szenet kért terven felül a bányáktól, a mecseki szénbányászok kétszázezer tonnát vállaltak ebből. Nagy szerepet játszottak a szocialista munkabrigádok ennek a 200 ezer tonnának a kitermelésében. November elején már teljesítették a 200 ezer tonnás vállalást — és az év utolsó napjáig, ahogyan én látom, — megadják erre a pluszt is.

Hangsúlyoznom kell, hogy ezeket az eredményeket nem tudtuk volna elérni egymás nélkül. Persze, ha a komlói és

Előttünk áll még néhány szervezési feladat. A trösztön belül az egyes üzemek összevonása már megtörtént, de az 1964-es évben még végre fogunk hajtani néhány összevonást. A termelő munka, a szakszerűbb gazdálkodás, a jövedelmezőbb termelés érdekei ezt követelik meg, de ezt követeli a népgazdaság szénnel való jobb ellátása is.

Nagy segítséget adtak ebben az évben a pártszervezetek a bányászkodáshoz az üzemeinkben. Mindenütt, ahol jól működő pártszervezetek vannak, a termelő munka is jobban megy. A szocialista munkabrigádok teljesítményei mindenütt felülmúlják azokét, akik még nem küzdenek ezért a kitüntető címért.

A pártoktatás, a dolgozók marxista—leninista képzése pedig jól kiegészíti az alapszervezetekben folyó politikai

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Buza Barna

— **Képzőművészeti kiállítások** mai művészek alkotásaiból sorozat negyedik bemutatóját nyitják meg a kiskunhalasi Thorma János Múzeumban vasárnap délelőtt 11 órakor. A kiállításon Bozsó János kecskeméti festőművész és Buza Barna budapesti szobrászművész alkotásait mutatják be.

et

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 JUL 14.

Búza

NÓGRÁD

Búza Barna

— A Képző- és Iparművészeti Lektorátus a napokban zsűrizte Buza Barna szobrászművész új alkotásának agyagmodelljét. A szobor elkészülte után az eresztvényi turistaszállás parkjába kerül.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

NÓGRÁD

1967 Jun 20

— Schmidl Ferenc, a megye területi főépítésze tervezi a Buza Barna szobrászművész által készített szobor posztamensét. Az új képzőművészeti alkotást az esztergomi turista-szállás parkjában helyezik el.

EGY MŰVÉSZ a kisiparosokra gondol

1021

Munka közben

(Siklós Péter felv.)

Százados út. Művésztelep. Szobrászműterem. A művészt kisiparosok keresték fel. S nem is akármilyen céllal. Búza Barna elképzeléseinek, ötleteinek megvalósításához kisiparosok közreműködését várja.

Műtermében készülő alkotások — Vác parkjába kerülő kétalakos „Karikázók" könnyed játékos figurái. Budapesten állítják fel a Műszaki Egyetem előtt Irinyi Jánosról formázott szobrát, (Ez a szobor most a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon is szerepel a Műcsarnokban.) Sátoraljaújhelyen Esze Tamás portréját.

De jól ismerik szerte az országban köztereken, épületek előcsarnokában fellitott alkotásait. Budapesten négy köztéri szobra áll. (Az egyik a Népstadionnál.) S Jászberényben, Ózdon, Kazincbarcikán, Börzsönyben, Miskolcon, Kecskeméten és még számos városban találkozhat a közönség Búza Barna mukáival.

Most két pályázatra készül. Vak Bottyán lovasszobrára és a visegrádi Duna-kanyarban felállítandó alkotásokra kiírt pályázaton vesz részt. És összeállította Vác ötéves szoborállítási tervét. Társadalmi munkában, mert a művésznek ez is egyik „mellékfoglalkozása". Elnöke a Fővárosi Tanács VB népművelési állandó bizottságának.

Nemcsak a tevékenység és a művek sokoldalúsága jellemző rá. Alkotásainak anyagában is széles skálát vonultat fel. Ez a sokoldalúság, a széles érdeklődési kör és a játék, a próbálkozás vezette el azokhoz az elképzelésekhez, amelyekről most kisiparosokkal tárgyal.

Miről is van szó? Az egyik, s legérdekesebb téma az újfajta kályhacsempe.

— A gyárilag előállított kályhacsempék — magyarország — unalmas, egyszerű, sima lapok. Időszerű lenne a szokványos csempék helyett — reprezentatív épületekben, egyéni ízlésű lakásokban — modernebb, változatosabb cserépkályhákat tervezni. De ehhez változatosabb anyag kellene! Van néhány belsőépítész barátom, ők is gyakran panaszolják: kénytelenek a sablon-kályhát betervezni a legszebb épületekbe — mert nincs másmilyen. Magamnak terveztem már egy kályhát, állatmintás cserepekkel. S néhány orvos, mérnök ismerősöm lakásába.

Megnézzük a kályhát. A barna cserepek népi ihletésről árulkodnak. Az ősi „szemes" csempéket idézik.

— Most már csak kisiparos kellene, aki a terv szerint égetne. Biztos vagyok benne, sok megrendelő jelentkezne.

— A többi elképzelés?

— Ezek egyszerűbbek. Sírkövekre galvanoplasztikai eljárással másolható emlék, szobor. Az eredeti darabokat én szívesen elkészíteném. Végül még egy ötlet, de ez inkább játék. Az idősebbek talán emlékeznek gyermekkoruk kedvelt játékára, a „gólyalábra". Ezt a játékot újból fel lehetne eleveníteni. Én a kislányomnak csináltam ezt a két lécből álló fa-alkotmányt. Különböző magasságúra állítható lábtartóval.

A jelenlevő szakembereknek, kisiparosoknak tetszenek a tervek. Azzal búcsúznak, még beszélnek róla...

KÁDÁR MÁRTA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
KISIPAROS ÚJSÁG
1986 SZEP 3 U.

Kiállítás Egerben

Mucsi Sándor, a Heves me-yei Tanács VB ipari osztá-ának vezetője nyitotta meg zeptember 26-án a KIOSZ eg-i járási helyi csoportja által endezett „Kisiparosok a la-osság szolgálatában" című iállítást. A kiállítás október -ig, naponta 9—19 óráig te-inthető meg a szakszervezeti zékház kultúrtermében.

Kézzel festett céhzászló

Lengyeltóti János, a mozs-gói körzeti művelődési ház igazgatója a környék gazda-sági, kulturális életére vonat-kozó értékes gyűjteménnyel rendelkezik.

Az újabb leletek közé szá-mít egy kézzel festett céh-zászló, amely a Mozsgón és környékén divott iparágak jel-képeit ábrázolja, valamint egy 1825-ből származó, 125 oldalas magyar nyelvű céhjegyző-könyv.

Nagy Józsefné miniszter nyilatkozata a kisipari exportról

Mint ismeretes, a Kisiparos Exportra Termeltető Iroda a KIOSZ Sörház utcai székházában kiállításon mutatta be, milyen termékeket készítenek a kisiparosok az import csök-kentésére és milyen készítményeket adnak át közvetlen exportra, vagy a nagy gyárak exportkészítményeihez milyen alkatrészeket szállítanak.

A kiállítást megtekintette *Nagy Józsefné* könnyűipari miniszter, aki az MTI munkatársának a következő nyilatko-zatot adta:

— *A kisiparosok olyan igényeket elégítenek ki, amely-ket sem az állami ipar,, sem a tanácsi vállalatok és a szö-vetkezetek nem látnak el.* Gyakori, hogy egy-egy nagy ex-porttétel szállításához olyan alkatrész, például egy-egy kü-lönleges egyedi készítmény, csavar vagy rugó hiányzik, ame-lyet a nagy tapasztalattal rendelkező kisiparosok gyorsan el tudnak készíteni. Ezenkívül sok ötletes gép, műszer szer-kesztését, külföldön keresett stílbútorok készítését vállal-ják. *Berendezkedtek többféle olyan termék gyártására, amelyet korábban importálni kellett.* Újabban bekapcsolód-nak a találmányok mintapéldányainak elkészítésébe is. *Helyesnek bizonyult az az intézkedés, hogy 10 évvel ezelőtt létrehoztuk* a KETI-t, amely szervezett keretek között átfogja az exportra termelő, illetve importáló tevékenységet végző kisiparosokat, és gondoskodik anyagellátásukról, a népgazdasági érdekek érvényesítéséről.

Ismét felfedezték a tapétát, — de nincs szakember-utánpótlás

Váci utca 54. Olyan hírek keringenek itt az udvarbeliek körében, hogy műemléknek nyilvánítják az épületet, mert itt volt a 48-as honvédek vá-góhídja, amolyan beszálló ven-déglővel, lovaknak való istál-lóval, kocsiszínnel és saját kúttal, mely ma is megvan a pincében.

Egy emeletes az épület, ki-lenc lakóval — és ami a kö-vetkező érdekessége —, sok iparossal.

— Mert van itt kérem szo-bafestő és mázoló, tapétázó, asztalos, szabó kettő is. A ci-pészek is ketten voltak, de egyiküket elköltöztették a Ká-rolyi kertbe. Ott kapott mű-helyt, mivel itt restaurálnak — mondja az egyik iparos és a kőművesek seregét mutatja, akik megszállva tartják a ház-at.

Az iparosok között társbér-lők is vannak.

Kiss József szobafestő és mázolómester a főbérlő, Tóth Béla tapétázómester pedig az albérlő. De itt, az albérlő nem fizet semmit. Ez benne a kü-lönlegesség.

— Szóra sem érdemes — így a „főbérlő", majd nyom-ban új meglepetéssel szolgál. Elmondja, hogy a kisiparosok k... v... b... n... s... t... i... c... l... l...

amit mosni lehet, vagy radí-rozni, a szövetszerű anyago-kat pedig kefével tisztítani. Az elhatározásnál azt is szá-mításba veszik, hogy a tapé-tázott lakásokban kevesebb fűtőanyag fogy, ami igaz is, 20—30 százalékos megtakarí-tásról lehet beszélni. Aztán kérdezősködnek, hogy levegő-zik-e a tapétázott fal. Szel-lőztetni az ablakon át kell, nem pedig a falakon keresz-tül.

A szakmai dolgoknál meg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MESTERM
19[illegible]6.
Buza Barna

1021

Műteremlátogatáson Buza Barna szobrászművésznél

Művészek alkotó műhelyébe bepillantani ritka szerencse. Nos, tartsanak velünk. Jöjjenek velünk erre a rövid útra, amelyen a kalauz szerepét vállaló, a szobrok, a kisplasztikák, a szépmívű fafaragások láttán elbámészkodik egy kicsit, s inkább a művész szavára ügyel, hogy megismervén őt, közelíthessen a művekhez.

★

A műterem közepén áll Búza Barna ismert „Kuruc lovas" szobrának kicsinyített mása. E műve a moszkvai nemzetközi bienálén is szerepelt — sikerrel. E plasztilin másolat másként hat, mint a Kazincbarcikán felállított eredeti. Látván, hogy figyelmem erre terelődik, hozzáfűzi:

— Újra kellett teremtenem, porcelánosan kellett átfogalmaznom. E munkámat elfogadta a FOV művészeti zsűrije. Herenden gyártják majd. A festést a herendi mesterekre bízom. Ők jobban értenek ehhez.

— Úgy értesültünk, több munkáját is elfogadta a zsűri.

— Valóban. Nemcsak elfogadták, már gyártják is a Fekvő akt, és a Háry János kisplasztikámat, ugyancsak Herenden.

A nagyvállalat vezetőivel, egyes gyárak igazgatóival régi keletű a jó kapcsolatunk. A Budapesti Porcelángyár vezetőjével évtizedes ötletem megvalósításának dolgában tárgyaltam. A figurális utcajelzőtáblák megvalósításának útját keresem. E nagyszabású munkát az egész magyar szobrász társadalom részvételével szeretnénk megvalósítani. A figurális utcajelzőtáblákra ma is megvan az igény, csak az egyedi darabok igen drágák. Nagyüzemi előállítás esetén minden falu-, község- és város megtudná vásárolni...

— A porcelán kisplasztika felé fordulása kitérő állomás a pályán, avagy régi keletű ez a vonzalom?

— Az igazság az, hogy eddigi pályafutásom alatt a szobrászat összes műfaját bejártam. Dolgoztam fa-, kő-, lemez-, márvány- és porcelánanyagokkal. A porcelán izgalmas, más anyagoktól eltérő lehetőségeket rejt. Az izgalmas az benne, hogy a régi nemes tradíció valósággal örökre megszabta a lehetőségek határát. Ez a terület nem az újítóknak, a mindenáron újat keresőknek való. Olyan műfaj ez, mint a szonett. Újat mondani itt csak a formatradíciók tiszteletbentartásával lehet... Ebben a műfajban kívül álló munkatársnak tekintem magam. S itt a nemes tradíciók nyomát követem.

A műteremből nyíló szobában szemes cserépkályhát pillantunk meg. Romhányra gondolván kérdezzük:

— Gyárunk terméke lenne ez a mutatós cserépkályha?

— Még nem — válaszolja. — Saját tervezésem. — S invitál a lakás többi helyiségébe, ahol más és más formájú, a szobák bútorzatának színével harmonizáló cserépkályha-remekeket látunk.

— Íme a három protótípus — hangzik a tájékoztató. — Többek között cserépkályha tervezésével is foglalkozom. Látszólag ez a munka távol esik a művészettől. Holott a kályha az egyik legfontosabb lakberendezési tárgy, amellyel szemben az igényünk: praktikus és szép is legyen. Ha úgy tetszik, ez a nagyon régóta kielégületlenül hagyott igény ihletett. A legújabb modellem a gáztüzelésű cserépkályha, amely kisebb fűtőfelülettel jobb hőkihasználást biztosít. Ez a munkám szabadalmi oltalmazás alatt áll...

Szívesen, közvetlenül beszél az alkotás mesterfogásairól. S újra erősebben kell odafigyelnünk: A műanyag modellmag készítést régóta ismeri. A műanyagmag készítéséhez gipszmodell helyett porcelánt alkalmaz, kiváló eredménnyel. E titkát, amely hosszú évek kutatásának eredménye, szívesen megosztaná az ipar gipszmodellkészítőivel...

Búza Barna szobrászművészt nagyvállalatunk vezetői közül sokan ismerik. S nemcsak művészként. Számosan, mint a Fővárosi Tanács népművelési állandó bizottságának elnökével kötöttek ismeretséget. Immár 1963 óta tölti be e tisztséget...

Dudás János

— Bízunk abban — mondotta befejezésképpen *Szebeni Sándor* —, hogy az elmúlt évhez hasonlóan ebben az esztendőben is sikerrel teljesítik feladataikat. A szükségletek

Ádám vezérigazgató, *Richter Vladimir* főmérnök és *Tütő László* gazdasági igazgató.

Az Építő Fa- és Építőipari Dolgozók Szakszervezetének nevében *Szoboszlay András*, a

Az első áldomás az elmúlt évi sikerekre

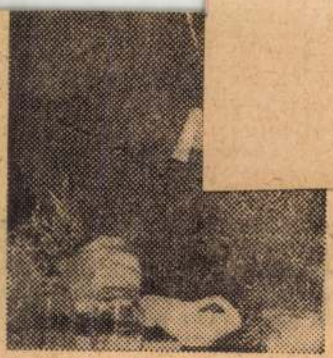

Szoboszlay András, a szakszervezet elismerését fejezi ki

tény, hogy pártunk IX. kongresszusa tiszteletére indított munkaversenyt sikerült tömegmozgalommá szélesíteni. A szocialista brigád- és műhelymozgalomban részt vevők száma eléri a 60—70 százalékot. Országos viszonylatban ezzel

Az ünnepség részvevői a Móricz Zsigmond kultúrotthon nagytermében

ker István elvtársaknak.

Kiváló dolgozó jelvényt kaptak: *Jilek József, Kóczián Ferenc, Steiner László* és *Teke László.*

Kiváló dolgozó oklevelet adományoztak *Pálinkás Lászlónak* és *Farkas Istvánnak.*

Az ünnepség a gyár éttermében folytatódott zeneszó és jó italok mellett...

Európában

Üzembe helyezték a B olasz p

Többször hírt adtunk már a Budapesti Porcelángyár csempeüzemének közelgő átépítéséről. Az elmúlt héten a korszerűsítés jelentős állomásához érkeztek el: üzembe helyezték — egyelőre ideiglenes helyen — a milánói Welko-cég présgépét. (Véglegesen az üzem teljes átszervezésekor, két további hasonló présgéppel együtt — előreláthatólag jövőre — szerelik fel a jelenlegi csemperaktár helyiségében.)

Európában jelenleg ez az egyik legkorszerűbb présgép. Az olasz cég szerelője — magyar szakemberek segítségével —, egyheti munkával állította üzembe, ugyancsak egy hétig tartottak az ellenőrző vizsgálatok, a kisebb módosítások. A feltételezések szerint, alig egy esztendő alatt amortizálódó présgép nagyobb, me-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna
KÖZALKALMAZOTT

1965 SZEP 13.

Hivatásszeretet fűti a tanácsi dolgozókat

— mondja Buza Barna, a Fővárosi Tanács Népművelési Állandó Bizottságának elnöke

1021

A Fővárosi Tanács Népművelési Állandó Bizottságának elnöke néhány év óta Buza Barna, a nemzetközi hírnevű szobrászművész. Éppen Esze Tamás most készülő mellszobrán végezte az utolsó simításokat, amikor becsöngettünk hozzá. A műterem gazdag látványosságainak megtekintésével most hamar végeztünk, mert e látogatás inkább a tanács ÁB-elnöknek szólt, mint az alkotó művésznek.

— Lassan kezdem megszokni ezt a szerepet is, amibe igazán véletlenül cseppentem — mondja. — Közéleti pályafutásom ugyanis azzal kezdődött, hogy eljártam a művésztársak nevében az illetékes hatóságoknál, a művésztelep háború okozta sérüléseinek helyreállítása érdekében. A közös ügyet olyan erőteljesen képviseltem, hogy elneveztek »harcos ember«-nek. Ebben a minőségben hívott a Hazafias Népfront, hogy segítsek kulturális céljaik megvalósításában.

Úgy látszik jól beváltam, mert később beválasztottak a Fővárosi Tanács Népművelési Állandó Bizottságába is — ahol ismét azzal a felkiáltással, hogy legyen egy harcos ember a vezető, elnökké választottak.

Soha nem gondoltam volna, hogy a közéleti tevékenység ilyen sok gonddal és munkával jár. Nem panaszként mondom ezt, hiszen szívesen csinálom. De azt gondolom, feleannyit sem végezhetnék, ha nem lenne annyi jó segítségem. Nemcsak az Állandó Bizottság tagjaira gondolok, akik nem ismernek legyőzhetetlen nehézségeket egy-egy kitűzött cél megvalósításában, hanem a tanácsi népművelési osztály dolgozóira is.

Gyakran előfordul, hogy ők súgnak nekem: ezt kellene még csinálni, vagy amazt, mitsem törődve azzal, hogy javaslatuk megvalósulása mennyi többletmunkát jelent számukra. Jó érzés, hogy ilyen gárdára támaszkodhatik az Állandó Bizottság.

Sajnos, még ilyen jó együttműködés mellett is gyakran túlságosan hosszúra nyúlik egyik-másik ügy elintézése. Lehet ugyan, hogy csak én tartom hosszadalmasnak, — mert azt szeretném, hogy »adjad isten, de azonnal«. Persze, azért tisztába vagyok azzal, hogy amint egy szobor megszületéséhez »érési időre« van szükség, úgy az ügyek elintézéséhez is. Ennek megfelelően kicsit változott is a szemléletem.

Azelőtt, ha a várost jártam, s egy teret láttam, azt gondoltam: jó lenne ide egy szép szobor. Most, ha a városban járkálok, így nézem: jó lenne ide egy szép tér, ahol több napfény van, a gyermekeknek játszási lehetőség, a felnőtteknek pihenési alkalom. Aztán azt gondolom, az új térre jó lenne egy szép szobor. Igen ám, de van-e rá fedezet? Miként lehetne szerezni? Természetesen anélkül, hogy más terveket kellene megcsorbítani. Hiszen tudom mennyi mindenre kell a pénz. Az új Nemzeti Színházra, a Vidám Park bővítésére, a múzeumok felújítására, a népművelési munka kiszélesítésére, a színházak és mozik korszerűsítésére, hogy a legmodernebb igények kielégítésével, a legjobb műsorterveket állíthassák össze.

S a gazdasági problémákkal együtt már jelentkeznek a kultúrális feladatok is. Egyiket a másiktól nem lehet elválasztani. S nem lehet elválasztani egymástól e kérdésekben az Állandó Bizottság és a tanácsi apparátus munkáját sem. Hiszen a tanácsi szerveknek kell valamennyi tervet gyakorlatba átültetniük. Ezért kell nagyon jól együttműködni a választott szerveknek és a tanácsi dolgozóknak.

Nálunk tökéletes az együttműködés, s az egyes ügyek minden szakaszában kölcsönösen igényeljük egymás segítségét.

A napokban azt kérdezte valaki tőlem: az Állandó Bizottságban végzett munka milyen hatással van művészi tevékenységemre?

Jó is, rossz is — feleltem.

Rossz, hogy kevesebb időm marad a művészi alkotásra. De jó, hogy másképp látom az életet. Több a kapcsolatom az emberekkel. Jobban ismerem a kultúrpolitikai célokat, igényeket, feladatokat. Más távlatokban gondolkodom. S megtanultam a kollektív munka örömeit. Mindezek — úgy tapasztalom — új színekkel bővítik a művészi fantáziát. A kettő kölcsönhatásából nemcsak a társadalomra hasznos eredmények, hanem új művészi alkotások is születnek.

K. Z.

...zetes felvilágosítást adtak a nyugdíjas szakkörök tagjainak.

Külön tájékoztatást adtunk a tsz-elnököknek is, különös tekintettel arra, hogy egyes termelőszövetkezetekben sok ipari munkát végző dolgozó van.

Természetesen nem bíztunk mindent az előzetes felvilágosító előkészítésre. Megerősítettük az információs szolgálatot is, — itt azonban csak a szokásos napi forgalom mutatkozott.

A csekély forgalom mellett is akadt azonban egy-két érdekes kívánság.

Egy idős asszony például azzal a kéréssel fordult hozzánk, írjuk meg kérvényét a budapesti központnak, miután ő nem járatos az írás tudományában.

Kérését természetesen teljesítettük.

Most a legfontosabb feladat, hogy ellenőrizzük az ...cember 31-ig ... Tapasztalatból ... berek többsége ... pokban, vagy n... után szokott ... bármikor is ... változás e vis... galmi állapotb... hathatósan, gy... mentesen kívár...

A család, az ifjúság védelme c

Szocialista államunk törvényei sokoldalúan és következetesen szolgálják a társadalom legkisebb sejtjének, a családnak védelmét, erősítését. A szakszervezeti szervek nagyon sokat tehetnek a munkahelyeken a család és az ifjúság védelméért. Erről a munkáról kértünk tájékoztatást *Pioker Istvánné* elvtársnőtől, a Budapesti Bizottság mellett működő ifjúsági és családvédelmi bizottság vezetőjétől.

— Egyes családok különböző okok miatt fokozott támogatásra szorulnak. A gyermek- és ifjúságvédelem feladata, hogy gondoskodjék azoknak a gyermekeknek, fiataloknak védelméről, akiknek nincsenek szüleik, vagy vannak ugyan, de nem képesek gyermekeik egészséges testi, szellemi fejlődését biztosítani.

Köztudomású, hogy államunk maga vállalja a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység megszervezését és állami erőből biztosítja az ehhez szükséges anyagi fedezetet. A család- és ifjúságvédelem azonban nem lehet csak állami feladat, az egész társadalom ügyévé kell válnia.

A társadalmi és tömegszervezetek, a szakszervezetek eddig is sok vonatkozásban törődtek egyes családok életével, befolyásolták a családok életének és az ifjúság helyzetének alakulását. Ezek a tapasztalatok késztették a kormányzati szerveket arra, hogy felkérjék a szakszervezeteket ezirányban folytatott tevékenységük szervezettebbé tételére és az állami, illetve más tömegszervekkel való intenzívebb együttműködésre.

— Miként biztosítják, hogy az alapszervezetekben egységes elvek alapján végezzék a család- és ifjúságvédelmi munkát?

— A fővárosban megalakult a Fővárosi Munkaértekezlet, mely koordinálja a tanácsi szervek és a különböző társadalmi szervek család- és ifjúságvédelmi tevékenységét, biztosítja a munka egységes elveinek érvényesülését. A Fővárosi Munkaértekezletnek tagja a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa is, mely elnökségi határozatban jelölte meg a szakszervezeti bizottságok család- és ifjúságvédelmi feladatait. Ezek: megelőzni a gyermekek, fiatalok veszélyeztetett körülmények közé kerülését; szervezni a nevelőszülői hálózatot; segíteni az utógondozást.

— Kik tekinthetők veszélyeztetett körülmények között élő gyermekeknek?

— Akiknek testi, egészségi, erkölcsi, szellemi fejlődését valamilyen károsító tényező, például alkoholista, felelőtlen, züllött erkölcsű szülők, kis lakással rendelkező több gyermekes, fertőző TBC-s szülők, több gyermekkel egyedül maradt apa vagy anya, a szülők börtönbüntetése miatt egyedül maradt gyermek stb. veszélyezteti. E helyzet előállásának megakadályozásában való közreműködés a szakszervezeti szerveknek is feladata.

— A nevelőszülői hálózat szervezésének célja, hogy azok a veszélyeztetett gyermekek, akik férőhely hiányában nem helyezhetők el intézetben, nevelőszülőknél kapják meg a családi szeretetet, az érzelmekben gazdagabb egyéni bánásmódot, az otthon légkörét.

A szakszervezeti szervek felelősségteljes munkája szükséges a nevelőszülő kiválasztásához. Nem mindegy, hogy kire bízzuk a gyermek nevelését. Sokféle oka lehet annak, ha valaki gyermeket fogad otthonába. Aki szereti a gyermekeket, esetleg nincs gyereke s örökbefogadásra még nem

Buza Barna szobrász

műhelyében is. Igaz, ő csak a felszabadulás esztendejében telepedett itt le, de az elmúlt negyedszázad évei az egyik fontos fejezetét írták a művésztelep történetének.

— A háború végére a telep szinte teljesen elnéptelenedett. Az egész valamiféle romtanya képét mutatta. Az alapítók közül Gábor Móric bácsi mellett csupán az azóta elhunyt *Cser Károly* szobrász élt itt. Két kézzel takarítottuk el a romokat és eszkábáltunk kezdetben valami tetőt a fejünk fölé. Az évek során az újonnan jöttek honfoglalása befejeződött. Mint ahogy az ötvenedik évfordulóra a telep teljes felújítása is elkészült. Az alkotómunka mindenütt zavartalanul folyik.

Mintegy bizonyságul körbevezet a műtermében, amely sokirányú érdeklődésre mutat. Szépmívű faszobrok mellett kedvenc témája, a ló, különféle feldolgozásban. Ezenkívül plakettek, emlékműkompozíciók újszerű felfogásban; a háború gyilkos borzalma helyett az ember hangját hallani ki belőlük.

Mint ahogy az ember szólal meg

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1971 OKT 19

TANÁCSOK LAPJA

Búza Barna

1021

Vendégek a művésztelepen

A Hazafias Népfront VIII. kerületi bizottságának kezdeményezésére, a művészek meghívására október 2-án mintegy negyven tanácstag és népfrontbizottsági tag látogatott el a Százados úti művésztelepre.

Búza Barna szobrászművész, a Fővárosi Tanács népművelési ábelnöke és *Pándi Kiss János* szobrászművész, a Hazafias Népfront VIII. kerületi bizottságának tagja kalauzolták a vendégeket, akik több kiváló festőművész és szobrász műtermét tekintették meg. Megismerkedtek *Tóth B. László* és *Kutasi Imre* festészetének rendkívül gazdag anyagával, *Boldogfai Farkas Sándor* szobraival. A kész alkotások között még a kiformálódás stádiumában láthatták a Munkácsy díjas *Szabó Iván* készülő vérmezei emlékművét, az ugyancsak Munkácsy-díjas *Grandtner Jenőnek* egy zalaegerszegi lakóház falára készülő szoborkompozícióját, *Gádor Magda* szobrászművésznek „Gyermekét emelő anya" szobrát. Búza Barna és Pándi Kiss János végezetül saját műveikkel is megismertették a látogatókat.

A vendégek nagy tetszéssel nyilatkoztak a látottakról. Nevükben *dr. Suhajda József*, a VIII. kerületi Tanács vb-elnöke mondott köszönetet a vendéglátóknak.

(h)

ban is. A MÁV költségvetéséből problémák megoldására évi 20 millió forintot szán, kivitelezője azonban nincs, mert a közlekedési építő vállalatoknak nem feladata a lakásépítés. Tehát évi 20 lakás beruházási keretét átadja a tanácsoknak — az első bérlő kijelölési jogáért. Békéscsabán és Szegeden már épülnek e keretből a lakások, tanácsi lebonyolításban, Kecskeméten 16 lakás építéséről tárgyalnak; a budapesti, miskolci és győri tanácsok ilyen irányú segítségét ezután szeretnék megnyerni.

Reméljük, a segítség nem marad el, hiszen a vasút üzemi problémáinak megoldása valamennyiünk érdekét is szolgálja, és a tanácsok már tapasztalták, hogy a szoros együttműködés kialakítása kölcsönös előnyöket rejt magában.

TA... bát... mú... ren... sób... mű... del... jai... elő...

Tá... lapítot... meg... Tanács ideiglenes bizottsága. Elmaradt a helyi erőforrásokat igénylő népművelési intézményhálózat fejlődése, nem kellően összehangolt a különböző főhatóságokhoz tartozó intézmények tevékenysége, nincsenek a népművelés szolgálatába állítva a tanyai olvasókörök.

— EGÉSZSÉGÜGYI TANÁCSADÓ és takarékszövetkezeti székház épül Pankaszon. Az épületben házilagos építőbrigád dolgozik.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1985 OKT 18

NÉPSZABADSÁG

Buza Barna

nai is.

— ESZE TAMÁS születésének 300. évfordulója alkalmából Sátoraljaújhelyen leleplezték II. Rákóczi Ferenc kapitányának mellszobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Búza Barna

NÉPSZABADSÁG

1021

1966. október 12, szerda

ÚJ SZOBOR KÉSZÜL A VÁRBA

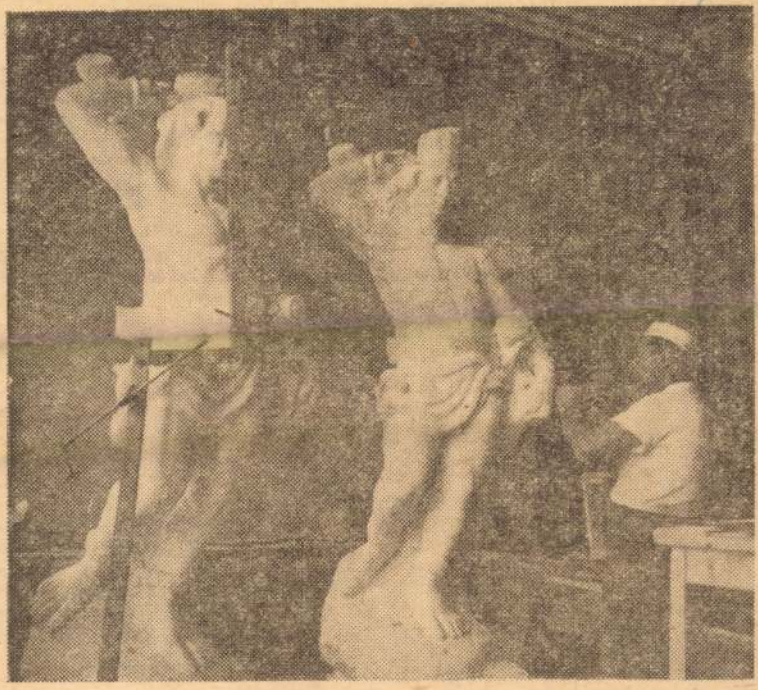

A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat Népstadion úti műtermeiben készülnek a Budapest középületeit és tereit díszítő műalkotások. A Nemzeti Galériába kerülő 16 szobor közül 12 még ebben az évben elkészül. Búza Barna szobrászművész felújítása alapján készül a Várba kerülő szoborcsoport egyik alakja, amely Szent Sebestyént ábrázolja. A képen: Koronczi István kőszobrász.

Egyre több feladatot látnak el a vízgazdálkodási társulatok

(Tudósítónktól.)

Az állami vízügyi szervezet munkáját mind hatékonyabban segítik a *lakosságnak azok az önkéntes társulásai, amelyek a mezőgazdasági vízgazdálkodás és a közműves vízellátás növekvő helyi igényeinek kielégítésében kaptak fontos szerepet.*

A mezőgazdasági üzemek vízitársulatai megelőzik a helyi jellegű vízkárokat, elvégzik a vízrendezési és a talajerőzíót csökkentő talajvédelmi munkákat, építenek csatornahálózatot, öntözőrendszereket, duzzasztókat, víztározókat, ezeket üzemeltetik és karbantartják. A vízitársulatok szervezése és kialakulása az utóbbi öt évben rendkívül meggyorsult és tevékenységük *tavaly már több mint tízmillió holdra* terjedt ki.

Ahol már több év óta fennállnak, hasznos munkájuk az érdekelt üzemek termelésében alaposan megmutatkozik. Az utóbbi csapadékos esztendőkben a *vízkárok lényegesen kisebbek voltak*, mint a korábbi hasonló évek vízkárai. Így például *Szeged, Kiskunfélegyháza, Mezőtúr, Túrkeve, Nagykáta és Dabas környékén*, de más, a belvízkároktól régen sokat szenvedett területen — a mezőséges vizet a társulati művek adják. *Békésszentandráson, Szarvason, Kisújszálláson, Balatonaligán és Kalocsa vidékén* az öntözési lehetőségek egy részét szintén a társulatok tevékenysége teremtette meg. Az állami vízkivételi főművekre támaszkodó, több üzemet érintő öntözőcsatornák és művek építésével a társulatok *országosan mintegy 100 ezer hold öntözését tették lehetővé.*

Mind szélesebb méreteket ölt a lakosságnak egészséges ivóvizet szolgáltató *törpe vízművek építése;* a társulatoknak ez a szerepe jóban is ismert, mint a mezőgazdaságbeli közreműködésük. Tömegesen alakulnak újabb vízműtársulatok. Az elmúlt évek során a vízműtársulatok által megépített vízművek több mint *200 helységben* — köztük: *Gyulán, Mohácson, Sárospatakon, Berettyóújfaluban* — mintegy *félmillió* ember közműves vízellátását biztosítják.

Fogadás a nemzetközi vízgazdálkodási konferencia részvevői tiszteletére

Kedd este a városligeti Gum-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI
NÉPÚJSÁG

1967 NOV. 2

1021

1967. november 3.

Antal Imre és más művészek látogatnak a sarkadi ifjúsági klubba

A sarkadi Arany János Művelődési Otthon ifjúsági klubja az idei évadra gazdag programot állított össze. Többek között neves művészeket, előadókat hívnak meg egy-egy foglalkozásukra. Elsőnek Antal Imre találkozott a fiatalokkal és meghívják Szabó György kritikust, aki Új hullámok a művészetben címmel tart előadást. Kolozsvári Grandierre Emil szerzői estet tart, ezenkívül találkoznak Mátrai Sándor neves sportolónkkal, Búza Barna sarkadi születésű szobrásszal és Csányi Miklós filmrendezővel is. A helyi írókkal házi szerzői estéket rendeznek.

RORÁTÓL

CSILLAGOKIG

Búza Barna szobrászművésze
1021 Hajdúböszörményi Napló, 1943. dec. 2.

A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat szobrászműtermében Búza Barna szobrászművész alkotásán dolgoznak. A szoborral Ady Endrének állítanak majd emléket Gyulán. (MTI fotó—KS)

BÉLYEGEK

1973

Az idén előreláthatólag még egy bélyegkiadási nap lesz. (November 30-án jelent meg a Pesti Barnabás és a José Marti emlékbélyeg, valamint a Tájak-városok sorozat Veszprémet ábrázoló 20 forintos értéke.) December 15-én az úszó és a kajak-kenu világbajnokságon elért győzelmeket köszönti a hétértékű sorozat és nyolc új portóbélyeg kerül forgalomba. Ezekkel a kiadásokkal együtt 96 újdonságot, köztük 9 blokkot kaptunk 1973-ban. A januárban adott programot tartotta a posta, terven felül csak az európai biztonsági konferencia kis ívet bocsátotta ki. Az egyes kiadások példányszáma — az előzetes ígéretek ellenére — ebben az esztendőben sem csökkent. Belés külföldön nagy sikert aratott (politikailag is) a biztonsági konferencia alkalmából megjelent kis ív, az év legszebb kiadványa a régi magyar festményeket bemutató sor és blokk. A vártnál nál. Az utolsó évek vágott bélyegei, blokkjai közül többnek az ára ugrásszerűen megnőtt. Néhány értékelés (zárójelben a múlt évi árak): 1871. Könyomatos 3 krajcáros 6000 (5500), 1913. Árvíz 1165 (1000), 1938. Nagymánya tévnyomat 22 000 (13 000), 1946. Vértanúk 80 (56), 1961. Panoráma kis ív 2000 (1500), 1969. Apolló—11 blokk, vágott 600 (450), 1973. Kopernikusz, vágott 150 (45), 1973. Olimpiai érmesek blokk, vágott 1000 (150) forint.

ÚJDONSÁGOK

Jugoszlávia az ifjúság napján az ellenállás nyolc fiatal vértanújának arcképét mutatja be. — Nicaragua a női divat irányítóiról emlékezik meg egy-egy ruhaköltemények bélyegre vitelével. — Ausztrália 7 centes bélyeggel köszönti a helyi rádiózás félszázados jubileumát. — Törökország három modern grafikájú bélye-
get adott ki a ba

Bura Barna szobrászművész

NŐK LAPJA

1973
13
ÁRA 3,50 FT

1021

1945

1973 MAR 31
NŐK LAPJA
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMondó
BUDAPEST, IX., Üllői út 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Nagy földet bejártam

Kétezer kilométer vonaton, azután kétezer kilométer repülőgépen, kétheti távollét a családtól, sok-sok élmény, izgalom, meglepetés, véletlen találkozások, régi ismerősök, új tájak, kalandok...

Mi az, amit először mesél el az ember a családnak, barátainak?

Azzal kezdtem, ami számomra legmeghatóbb volt: a magyarul tudó asszonyokkal, férfiakkal. Mintha a mi népünk fogadott fiai, lányai lettek volna.

A bájos orosz asszony, aki valahogy, talán egy irodalmi élménytől buzdulva, született moszkvai létére megtanult magyarul és olyan fokon, hogy lefordította Illyés Petőfi-könyvét — már megjelent és a szakemberek azt mondják, ugyanolyan sokszínű, szépzengésű mondatokkal, akár az eredeti — és hamarosan az orosz olvasók asztalára teszi Benjámin László válogatott költeményeit. Az orosz asszony, aki otthon érzi magát a mi irodalmunkban, kultúránkban s akivel magyar írótársak körében egy Röpülj páva-sorozatba beillő népdalcsokrot énekeltünk végig Moszkvában a Peking szállóban.

Vagy ott volt a kis kirgiz öregember. Öregembernek mondom, pedig talán nem idősebb nálam. Tyihonov megnyitója után fölállt a szovjet írószövetség színháztermében az emelvényre és vallott Petőfiről. Az a vallomás pedig úgy kezdődött, hogy egy kirgiz kiskatona a második világháború vége felé Magyarországon, Mór mellett megsebesült. Idős asszony ápolta a sebesültet kis parasztházban, ahol egyetlen könyv volt: egy Petőfi-kötet. Ez a fogadott fiunk, ez a fiatal kirgiz költő ebből a könyvből tanult meg magyarul. Legalábbis ebből kezdett tanulni. És a végeredmény: egy kötetnyi versfordítás, Petőfi válogatott versei kirgiz nyelven.

És fölmutatta könyvét a litván fordító, a maguk népmesei motívumaival díszített, igen szép kiállítású kötetet, a kicsi országban tizenhatezer példányban adták ki legújabban és napok alatt elfogyott.

Tudunk-e, eleget tudunk-e azokról, akik nemcsak vezércikkek és ünnepi szónoklatok színvonalán, hanem a kulturális érdeklődés, a közeli, személyes, élményszerű megismerés eredményeivel barátaink a Szovjetunió százfajta népének táborában?

Tudunk-e például arról, hogy Grúzia fővárosában, Tbilisziben...

De hadd mondjam el úgy, ahogy történt.

Harmadik napja voltunk már a városban, reggelenként távol fölragyogtak a napsütésben a Kazbek havas csúcsai, de itt már tavasz volt, az árusok lila mezei virágokat kínáltak, nem a mi ibolyánkat, de olyasféle első tavaszi hírmondót. Akkor grúz kísérőnk és egy fiatal tanárnő — mindketten szülőföldjükön tanultak meg magyarul — azt mondta, meghívtak bennünket egy iskolába.

Addig is igen változatos programunk volt, Petőfi-est gazdag műsorral, ahol Bartókot játszottak és a grúz rádió énekkara magyarul énekelt, láttuk népi együttesük fergeteges táncait, táncosnőik kecses suhanását, jártunk kőtemplomokban, melyek a harmadik században, szinte még az apostolok idejében épültek, hatalmas gyümölcsösöket, szőlőültetvényeket láttunk, melyekben már a nyitás, metszés vége felé jártak.

De minden nap programjában arra is jutott idő, hogy családi asztalnál ebédeljünk. A grúzok híres vendéglátók. Az ebéd valóságos szertartás. Szeretik a fűszeres ételeket, melyek másfélék ugyan, mint a mi konyhánk főztje, de a mi gusztusunknak teljesen megfelelnek. Nemzeti ételszámba megy egyfajta paprikás csirke, mely ízben is rokona a miénknek, nem is szólva a ropogósra sült kismalacról, mely bennünk gyerekkorunk emlékeit idézte.

A bőven terített asztal főhelyén pedig ott ült a tamada, a szertartásmester, aki komoly és tréfás köszöntőivel egyre emelgette a poharat és — akár a mi lakodalmainkban az első vőfély — nem hagyta, hogy az étvágy és az asztali társalgás egy pillanatra is ellankadjon.

Hogy nagyon el ne kalandozzak: azon a harmadik napon tehát déltájban meghívtak bennünket egy iskolába. Tízosztályos iskola, olyan korú gyerekekkel, mint a mi általános iskolásaink, hozzáadva még a gimnázium két osztályát.

Csak ott derült ki, hogy ez az iskola magyar tagozatos. Kis grúz leányok és fiúk magyarul tanulnak a hét néhány óráján és külön magyar szobájuk is van az iskolában térképekkel, fényképekkel, könyvekkel, hanglemezekkel. És nem is csak a tárgyak beszéltek ott hazánkról, hanem a gyerekek az iskolai anyagon messze túltévő részletességgel szóltak országunkról, zenénkről, irodalmunkról, történelmünkről.

Végül a tanári szobában szíves vendégszeretettel asztalhoz invitáltak bennünket és ott a grúz nemzeti hagyományokat kissé megsértve — hiszen régi szokás szerint csak férfi lehet tamada — de helyet adva a női egyenjogúság tiszteletének, az igazgatónő mondott köszöntőt. Az asztalnál beszélgetés közben derült ki, hogy ennek a magyar tagozatos iskolának semmi kapcsolata nincs egyetlen magyar iskolával sem. Amit elértek, a maguk igyekezetével, a maguk erejére hagyatkozva érték el. Az iskolának nincs magyar iskola testvére, a gyerekek nem leveleznek magyar gyerekekkel, diákok és tanárok nem szerveznek csereutakat. Pedig milyen egyszerű volna! De tudtunk-e arról akár hivatalosan, akár magánúton, hogy Grúzia fővárosában van magyar tagozatos iskola?

Eszembe jutott egy nyugati professzor csodálkozása. Ez a professzor művelt ember, még azt is tudta, hogy a magyar mennyire rokontalan nép Európában, nyelve is szinte magányos nyelv. Hosszú úton voltunk együtt, nemzetközi írótársaságban, a Szovjetunió európai és ázsiai részén. Mennyire meglepődött, amikor irodalmunkban járatos orosz költők úgy üdvözölték az árva magyart, mint régi ismerőst, amikor észtek és kazahok közös szavakat keresgéltek, amikor türkmének, moldovánok, örmények nemcsak együtt-ismert költőket, írókat, de közös történelmi emlékeket, sőt közös hősöket is emlegettek.

A népek barátságának csak egyik része rögzíthető jegyzőkönyvekbe. A másik, a mélyebb, egymás megismerésével kezdődik, a személyes érintkezés, az emberi kapcsolat szálaiból szövődik. Nem is csak egymás nyelvének, de egymás népének, nemzetének ismeretéből. Nagy földet bejártam a Szovjetunióban, sok nép fiával, lányával megismerkedtem és mindenütt találkoztam olyanokkal, akikkel nemzeti értékeink kölcsönös tisztelete alapján — egy nyelven tudtunk szót érteni.

Sipos Gyula

NŐK LAPJA

A MAGYAR NŐK ORSZÁGOS TANÁCSÁNAK HETILAPJA
Főszerkesztő: NÉMETI IREN
Főszerkesztő-helyettes: DR. RANNER GIZELLA. Olvasószerkesztő: MARTHY BARNA
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: CSOLLÁNY FERENC. (A Hírlapkiadó Vállalat levélcíme: 1959 Budapest.) Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 343—100. (A szerkesztőség levélcíme: 1961 Budapest.) Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél. Előfizetési díj negyed évre 42,— forint, fél évre 84,— forint, egész évre 168,— forint.
73.1051 Athenaeum Nyomda, Budapest — Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

INDEX: 25653

XXV. évf. 13. sz.
1973. márc. 31.

Címképünk: Buza Barna szobrászművész felszabadulási emlékműve Kispesten
Szebeni András felvétele

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 DEC 22
Magyar Hírek
Búza Barna

1021

BÚZA BARNA: EMLÉKOSZLOP A NIMRÓD SZÁLLÓ ELŐTT (DOBOGÓKŐ)

és kiál
szagú l
— A
— Any
ágak n
Benned van valami... — A levegőbe lökte a karját, sálja kioldódott, rántott egyet rajta. — Percenként változol. Néha szép vagy, kifejezetten szép. Máskor meg ázott kis madárnak látlak. Megint máskor árnyéknak tűnsz a szobám sarkában.

— Ennek semmi értelme. Olvastad valahol s most el akarod sütni. „Árnyék." Marhaság! Megnéztem egy filmet, tizenhat éven felüli film, becsúsztam persze, az is tele volt marhasággal. Gőzöm sincs, hogy miről szólt. Egy csaj ide-oda ügetett, lehet, hogy álmában, mindenféle arcok lebegtek előtte, összeolvadtak, szétváltak, fene érti! — Vihogott, megcsavarta a fiú kisujját. — Gyere el vasárnap. Születésnapom lesz. Nem csinálunk bulit, csak téged hívlak meg.

— Kösz — mondta kurtán, ügyetlen grimaszba nyomva örömét. Virágot vesz, cserepes virágot, hogy tovább tartson. Télen drága a virág. Egész havi zsebpénze rámegy. Megéri... — Az a film a magányról szól. A szorongásról, amely a magányt támadásra használja fel.

— Irtó okos vagy. Meg kell adni. Nyomd ki a pattanásaidat. Én kinyomnám neked, de hol? Mamának mindig én nyomom ki a mitesszereit.

Van nagyító tükröd?

Már az aszfalton jártak, cégtáblák bádognyögésén, villamoshuzalok drótjajgatásán hintázott át a lány nevetése, sikkanva nevetett, mintha mindjárt el akarna repülni.

— ...igenis vasszürke — mondta dacosan a fiú. — Mit röhögsz? A hangoknak is van színük. A villamos nyikorgása drapp. A szél zölden suhog.

A nevetés széttöredezett, szóroncsok buktak ki belőle.

— Hagyd abba! Mindenki téged bámul.

— Valld be, imponálni akarsz nekem! Jó fej vagy, de felvágsz. Azért én birlak.

— Mi az, hogy birsz?! Szeretsz!

— Stimmel.

A fiú szélesen elmosolyodott. — Én is... én is. — Ádámcsutkáját tapogatta, mintha azt vizsgálná, a helyén van-e.

Megálltak a kapu előtt.

— Még van tíz percem. Visszakísérlek egy darabon.

— Ne... Szia!

— Hová rohansz?

— Haza! Szia!

— Mi olyan sürgős?

A lány türelmetlenül topogott. — Átfáztam. A zöld szél meg a piros röhögés... ugye piros?

(folytatás a 8. oldalon)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 DEC 72
Magyar Hírek

1021 Búza Barna

BÚZA BARNA:

A NEMZETI SZÍNHÁZ EMLÉKKÖVE

magyar irodalom

kesen. Az mondhatjuk tehát, hogy a nyugati magy diaszpórairodalom nem teljes egészében ugyan, de b letartozik az egyetemes magyar irodalomba. Ilyen é telemben tehát jogosan beszélhetünk egyetemes m gyar irodalomról.

Cs. Szabó László és jobbára az első generációh tartozó írók azt vallják, a nyugati magyar irodalon nak az ad értelmet, létét tulajdonképpen az tart fenn, hogy egyszerre kapcsolódik a magyar hagyom nyokhoz, meg az emberi szabadsághoz. Ezt a két o dalt próbálják összekötni és erről írva teszi Cs. Szal azt az iróníkus megjegyzést, hogy van egy különleg emigrációs írótípus, aki „a rendszerellenes kollabor ció" híve; olyan író, aki a nyugat mellett döntött, c hazajár Hévízre, hogy kiáztassa a reumáját, és a reu májával együtt kiáztatja a nyugati magyar írór egyébként jellemző kritikai szellemet. Ez a vélemény a első generáció alkotóit jellemzi leginkább, és ebből a következik, hogy Cs. Szabó Lászlótól Márai Sándoro át Szabó Zoltánig ezek az írók vallják: a nyugati ma gyar irodalmat az tarthatja életben, ha a magyaror szági rendszert állandóan bírálja, s csak egy ilye korrekciós magatartás pátosza mentheti meg az emig rációban élő írót az elmagányosodástól vagy az elhall gatástól.

Úgy látszik, — az utóbbi években különösképpen — hogy ettől az állásponttól merőben eltér a második, a 56-os nemzedék álláspontja. Az az írócsoport, amel

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 NOV 28
Csongrád m. Hírlap

Búza Barna szobrász-művésza
1021

KÉSZÜL AZ ADY-SZOBOR. A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat szobrászműtermében Búza Barna szobrászművész alkotásán dolgoznak. A szoborral Ady Endrének állítanak majd emléket Gyulán. (MTI-fotó: KS)

A mu

pontjába
van ez a magas szívonalú
automatizált folyamatokban
is. A különbség a fejletlenebb technikával felszerelt munkafolyamatokhoz képest csak annyi, hogy az ember hatóköre, az általa irányított termelő mechanizmus hatalma kibővül és munkájának tartalma, belső összetétele változik. Az üzemi, társadalmi termelésben a dolgozók egyik vagy másik esetben nagyon különböző intenzitással és hatásfokkal vesznek részt, bár a szocializmusnak az az elve, hogy *mindenki képességei szerint vegyen részt a munkában, alapvető célkitűzés.* Ez ma még korántsem valósul meg következetesen.

A képesség egyre döntőbb szerepet játszik, de emellett a tényleges termelési eredményt egy sor olyan tényező határozza meg, amelyek összefüggenek az egyes munkások konkrét termelési, gazdasági körülményeivel, a

Nem is

rejtett ta

ítélhetnénk őket, miközben egyedül a munka- és üzemszervezést állítanánk előtérbe. Kétségtelen, hogy ez az utóbbi sokat hozhat a vállalati konyhára. Ezt *nem tagadják ott, ahol a munkanap-felvétellel, a műveletelemzés után rendszeresen karbantartják a normákat, optimális szinten tartják az intenzitást.*

Lássuk csak előbb a gépeket követelők igazságát. A gépiesség nem alaptalan Csongrád megye üzemeiben, hiszen a megye minisztériumi iparában *a munkásoknak csak 65 százaléka* végez a vállalati alaptevé-

A FORRADALMI HAZAFI

Vasvári Pál születésének 125. évfordulójára

1826 júliusától 1849 júliusáig, 23 évet élt. Mások 23 éves korukban még éppen csak munkához láttak, ő úgy halt meg, hogy kötetekre menő jelentős írást, egy század után is elevenen ható szellemi örökséget hagyott maga után. Élete és tettei, tudományos munkássága és politikai szerepe népünk alkotó tehetségének ragyogó megnyilvánulása.

Nyírvasváriban született apja görög katolikus, vagy ahogy akkoriban mondották, orosz pap volt. Az orosz alsópapság oly szegény volt, hogy a közmondás szerint még harangozóra sem tellett nekik. A kis család sanyarú körülmények között élt. Itt szerezte a fiatal Vasvári az első leckéket arról, hogy a javak földi elosztása nem nagyon felel meg az apja által is hirdetett krisztusi elveknek.

A szegény gyerek csak azon az áron tanulhatott tovább, hogy szerzetesek közé került. A szerzetesek éreztették vele, hogy „szegény deák létére jótéteményekben részesült" és, hogy „nemcsak szellemi, de tényleges hálakötelezettséget is kell éreznie" jótevői iránt. Hálán természetesen a papok előtti hajlongást értették. A fiatal Vasvári hamar meggyőződött „jótevői" igazi céljairól, tanulmányai megvilágosították előtte az egyház társadalmi szerepét, s így történt, hogy a papok által nevelt papfiúból lett a márciusi ifjúság egyik legmerészebb, legkövetkezetesebb antiklerikális harcosa.

A francia felvilágosodás szellemében vallotta, hogy a földi nyomorok okát nem a természetben, nem az égben, *„hanem a tökéletlen világszervezetben kell keresni"*. Egy, a cenzúra miatt kéziratban maradt tanulmányában bátran kimondja az igazságot a papság nagyon is földi feladatairól: *„A királyok bérelt apostolai pokollal és örök kárhozattal fenyegették a népet, ha a zsarnokságnak ellene mert szegülni. Emlékezzünk vissza a római pápa átokleveleire... Európa a világ fogháza lőn. A rabok milliói nem tudták lerázni vasbilincseiket... a zsarnok isten kegyéből mondotta magát királynak."*

Vasvári egyik fő kötelességének tartotta, hogy harcoljon a sötétséget terjesztő klerikális reakció ellen, hogy megszabadítsa a népet „az ámító dajkák hazug meséitől", amelyek csak arra szolgálnak, „hogy a földi siralomvölgyet biztosítsák".

Vasvári fejlődését tehát nem törte meg a szellemi reakció. Megtalálta az utat a haladás táborához, s ezen belül is a forradalom előtt már kibontakozó, később majd „márciusi ifjúság" néven ismert politikai csoporthoz. Ennek az ifjúságnak az élén harcolt, szervezte az egyetemi ifjúság mozgalmát, tevékenyen résztvett március 15 előkészítésében. A forradalomban a márciusi baloldal egyik vezetőjeként küzdött. Elsők között sietett a harctérre, amikor megindult a függetlenségi háború. Önálló partizánegységet szervezett, a legendáshírű Rákóczi-csapatot. A magyar honvédség őrnagyaként esett el az erdélyi fronton. Helytállásban, bátorságban, elvhűségben Petőfinek volt nem méltatlan tanítványa.

Rövid élete nemcsak példamutató tettekben, de úttörő, ma is tanulságos és értékes eszmékben bővelkedik. Széles ideológiai munkásságából, amely felölelte a történelem, a történelembölcselet, a politika, a filozófia tudományát, különösen a hazafiságról vallott nézetei időszerűek ezen a téren forradalmi tisztánlátásban is Petőfi tanítványa.

Vasvári **a magyar nép fő kötelességének** azt tartotta, hogy az európai népek szabadságharcához kapcsolódva vívja ki függetlenségét. A márciusi forradalom előtt néhány nappal ezért szólította fel a magyar népet arra, hogy cselekedjen, mert bekövetkezett az idők teljessége: *„Most vagy soha! — Ha a kedvező európai eseményeket elszalasztjuk: akkor ismét sinylődhetünk századokon át, senki bennünket nem fog szánni! Amely nemzet önmagát elhagyja, az nem méltó a szabadságra."*

Azzal, hogy forradalomban akarta kivívni hazánk függetlenségét, már túl is lépett az akkori nemesi-polgári liberalizmus korlátain. De az ő hazafisága osztálytartalmában is több a reformkori nemesség hazafiasságánál. Nála a *nemzet* szabadsága elválaszthatatlanul egybekapcsolódik a *nép* szabadságával: *„...nálunk a nép a rabszolgaság egyik nemére van kárhoztatva; nyomorban, elhagyottan él és csak kötelességeket ismer, jogokat nem! Azért volt e haza a sötétség hazája. Egy óriási börtönhöz hasonlított, melyben milliók csörgették a rabláncokat..."* Világos a következtetés: csak akkor lesz valóban szabad a nemzet, ha szabaddá teszi magát a nép.

Így forr össze Vasvári világnézetében a hazafiság és a **nép** felszabadítása. De az ő hazaszeretete még ennél is többet tartalmaz. Így ír Róma hódító háborúiról: *„A római polgár egyik kezében a szabadság jelképét, másikban zsarnoki fegyvert viselt..., amely hazákba hosszú kezeivel elért, mindazokat kizsákmányolá."* Vasvári azt vallotta, hogy a világ két részre szakad, egyik oldalon „a világzsarnokság", a másik oldalon „a világszabadság" hívei állanak. 1848 március 15-én, a magyar szabadság első napján, arra szólította fel népünket, hogy foglalja el helyét a világszabadság táborában. Így érvelt: *„Ha a magyar, olasz, cseh, lengyel és ausztriai nép egyesül és egyszerre mozog... ha a népek testvérekül ölelik át egymást, szeretném tudni, hol a hatalom, mely őket megtörje, lealázza?... éljen a nemzetek közötti testvériség! Nyújtsuk oda őszinte jobbunkat a szomszéd népeknek, s közösen törekedjünk a szent cél felé: mert a mi küzdelmeink célja közös és közös az ellenség is, mely ellen irtóháborút kell viselnünk."*

A népek összefogását Vasvári úgy képzelte el, hogy a szabadságért folytatott harcban a népeknek a haladásban élenjáró, a harci példát mutató népet kell követni. A maga korában, a múlt század elején, Franciaország volt a példája és központja az európai forradalmi mozgalmaknak. Vasvári tudatosan és büszkén vállalta, hogy a legjobb francia forradalmárok tanítványa: *„...ha kell elökép* — írja —, *mely után egy önálló nemzet szellemi műveltsége fejlődjék, én a franciát választanám, kivált a irányelvekre nézve."* Amióta Vasvári e sorokat leírta, több mint száz év telt el. A proletárforradalmak korszaka köszöntött be. Ha Vasvári ma élne és „elöképet" keresne, „mely után egy önálló nemzet szellemi műveltsége fejlődjék" — akkor a Szovjetunió útjára, szocialista kultúrájára mutatna rá. Az ő hazafisága magától értetődően telik meg mai tartalommal, annál is inkább, mert már nézeteinek kidolgozása idején is forradalmi tisztánlátással ismert fel olyan kérdéseket, amelyek ma különös jelentőségre tettek szert. Határozottan, öntudatosan elválasztotta az igazi nemzetköziséget a kozmopolitizmustól. Aki valóban a népek nemzetközi barátságának a híve, annak mindenekelőtt saját hazájában kell megteremtenie azokat a feltételeket, amelyek ezt a barátságot biztosíthatják. Aki nem küzd saját népe szabadságáért — vallotta Vasvári —, az nem lehet híve az emberiség szabadságának. *„Az ily kozmopolita azért vallja magát az emberiség apostolának, a nagyvilág polgárának, hogy körültötte lévő szegény honfitársaival ne kelljen jót tennie: azért akar felülemelkedni saját hazáján, hogy a honfi kötelességektől feloldozza magát..."*

Ugyanilyen élesen megkülönböztette az igazi hazafiságot a sovinizmustól. Fellépett azok ellen, akik más népek szerepét, értékét lekicsinylik, akik csak saját népük képzelt, vagy valóságos erdemeit tartják szem előtt: *„Az olaszt ne csúfoljuk többé... sem a cseheket ne gúnyoljuk ki. Mi mindnyájan testvérnemzetek vagyunk."*

Ennek a forradalmi hazafiságnak, ezeknek az előremutató eszméknek az őszinteségét és igazságát hősi halálával pecsételte meg. Amikor a mariseli útközetben tisztjei meghátrálásra akarták bírni, Vasvári Pál így válaszolt: *„... készebb vagyok az ellenség golyózáporát egymagam felfogni, mintsem beszennyezzük azt a zászlót, amelynek dicsőséges lobogtatására esküvés kötelez."* Életének és hősi önfeláldozásának példája, eszméinek ereje segít népünket hazaszeretetre, a haza és a haladás ügyéért szilárd helytállásra nevelni.

Fekete Sándor

Törvényerejű rendelet a műszaki tanárképzésről

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendeletet hozott a műszaki tanárképzésről. A műszaki tanárképzés részben a műszaki egyetemek keretében, részben az önálló Műszaki Tanárképző Főiskolán történik.

Az ipari technikumi mérnök tanárok képzésére a Műszaki Egyetem egyes karain technikumi tanárképző szakot szerveznek. A technikumi tanárképző szak hallgatója a tanulmányok eredményes befejezése és a kötelező szigorlatok sikeres letétele után mérnök-tanári oklevelet kap, amely ipari technikumokban tanári állás betöltésére képesít.

A törvényerejű rendelet előírja, hogy Budapesten a közoktatásügyi miniszter felügyelete és irányítása alatt Műszaki Tanárképző Főiskolát kell létesíteni az ipari technikumi és ipari tanulóiskolai szaktanárok képzésére. A főiskola technikumi tagozatra és ipari tanulóiskolai tagozatra oszlik. Mindkét tagozaton az egyes iparágaknak megfelelő szakokat szervez nek.

A főiskolán a tanulmányi idő három év. Az első két tanévben a hallgatók iskolai oktatásban részesülnek s kétévi iskolai oktatás befejezése és a szigorlatok sikeres letétele esetén a hallgatók egy tanéven keresztül szaktanárjelölti gyakorlatot folytatnak és közben a főiskolán levelező oktatásban vesznek részt. A szaktanárjelölti gyakorlat és levelezőoktatás befejezése után következik a végszigorlat, amelynek sikeres letétele esetén, a jelölt ipari technikumi, illetve ipari tanulóiskolai szaktanári oklevelet kap. A szaktanári oklevéllel rendelkezők a közoktatásügyi miniszter által megállapított kiegészítő tanulmányok elvégzése után a Műszaki Egyetemen mérnök-tanári oklevelet szerezhetnek.

A Műszaki Tanárképző Főiskola szeptemberben nyílik meg. Azok a középkáderek — technikusok, dolgozók ipari gimnáziumát, felső ipariskolát végzettek, érettségizettek, tanítók, műhelyoktatók —, akik kétévi üzemi gyakorlattal rendelkeznek és az 1951/52. tanévben az ipari technikumi tagozaton kezdik meg tanulmányaikat, egyéves főiskolai nyilvános képzés után két évig folytatnak szaktanárjelölti gyakorlatot és ezzel egyidejűleg két évig vesznek részt a levelezőoktatásban. Emellett a kétéves szakmai gyakorlattal rendelkező dolgozók részére, kétéves főiskolai nyilvános képzéssel és egyéves levelezőképzéssel is indul oktatás.

A felvételi korhatár 18—35 év. Vidéki hallgatók — térítés ellenében — kollégiumi elhelyezést nyernek. Az üzemi dolgozók július 25-ig jelentkezhetnek Műszaki Tanárképző Főiskolára üzemük személyzeti osztályán, ahol a szükséges felvilágosítást és nyomtatványokat megkapják.

Ünnepélyesen megnyitották a karlovyvary-i hatodik nemzetközi filmfesztivált

„A békéért, az új emberért, a boldogabb világért" — ez a hatodik nemzetközi filmfesztivál jelszava Karlovy Varyban. Szombaton délelőtt került sor a hatodik nemzetközi filmfesztivál megnyitására. Machácsek, a csehszlovák állami film vezérigazgatója bejelentette, hogy az idei filmfesztiválon 19 ország vesz részt 41 játékfilmmel, 9 egész estét betöltő dokumentumfilmmel, 83 rövid rajz- és bábfilmmel, 28 országból több mint 90 küldött érkezett a fesztiválra.

Ezután a karlovyvary-i kerület nemzeti bizottságának elnöke üdvözölte a fesztivál résztvevőit, majd Vaclav Kopecky, csehszlovák tájékoztatásügyi miniszter lépett a mikrofon elé. Üdvözölte a jelenlévő Zápotocky miniszterelnököt, Kabes pénzügyminisztert, Erban munkaügyi és népjóléti minisztert, a külföldi vendégeket, elsősorban a nagyszerű szovjet filmművészet küldötteit, az élen Szemjonov szovjet filmügyi miniszterhelyettessel. Üdvözölte a Kínai Népköztársaság filmművészetének képviselőit, közöttük a kitüntetett Lin Tu Juant, aki az imperialisták ellen Koreában küzdő hős kínai önkéntesek soraiból érkezett a filmfesztiválra.

Ezután Vaclav Kopecky sorra üdvözölte a népi demokratikus országok küldötteit, közöttük a magyar filmgyártás képviselőit. Majd rámutatott annak a jelentőségére, hogy sok nyugati ország — így Franciaország, Olaszország, Dánia, Belgium, Nagy-Britannia, Ausztria, Mexico, Venezuela és több más — is hivatalosan képviseltei magát a filmfesztiválon.

Ezután üdvözölte Pablo Nerudát, a nagy chilei költőt, Emi Sziaot, a Béke Világtanács titkárát, a kínai nép nagy költőjét, Darr Ielkészt, a Béke Világtanács amerikai titkárát. Bejelentette, hogy a fesztivál munkaértekezletein megvitatják a Béke Világtanács mellett működő filmközpont felállításának kérdését. Végül rámutatott arra, hogy a karlovyvary-i fesztivál után megkezdődnek Csehszlovákia 18 nagyvárosában és ipari központjában a dolgozók filmfesztiváljai. A dolgozók filmfesztiváljain tavaly 860 000 ember vett részt, az idén egy és negyedmillót várnak.

Pablo Neruda, a nagy chilei költő üdvözölte ezután a fesztivál résztvevőit.

Szombaton délután került sor az első filmek vetítésére. Elsőnek a „Felszabadult Kína" című közös szovjet-kínai filmet, „A doni bányászok" című filmet és a „Varsói premier" című lengyel filmet mutatták be. (MTI)

Augusztus 20-án osztják ki az országos üzemi, városi kultúrverseny díjait

Az Országos Népművelési Bizottság értékelte az 1950—51. évi országos falusi és városi-üzemi kultúrverseny eredményeit. Megállapította, hogy a Pártunk vezetésével egyre szélesebben kibontakozó kultúrforradalom jelentős sikere volt a közel nyolcezer művészeti csoport és több mint százezer dolgozó részvételével megrendezett verseny. Mint a budapesti bemutatók is bizonyították, a dolgozók művészi tevékenysége politikai és művészi színvonal tekintetében is sokat fejlődött a legutóbbi kultúrverseny óta.

Különösen értékes azoknak az együtteseknek a munkája, amelyek feleleventették már-már feledésbe merült népdalokat és népi táncokat és ezzel gazdagították kialakuló szocialista kultúránkat. A verseny művészeti eredményeinek elérésében lelkesen közreműködtek hivatásos művészeink is és a verseny mindhárom művészeti ágában: a táncban, énekben és színjátszásban a fiatal tehetségek százai tűntek ki, akiknek továbbtanulásáról államunk gondoskodik. A verseny üzemi-városi szakaszának díjait augusztus 20-án, alkotmányunk ünnepén adják át a kiváló eredményt elért művészeti csoportoknak. (MTI)

Kiírták a pályázatot a Kossuth-emlékműre

A minisztertanács 1951. július 13-i határozata értelmében létesült Kossuth emlékmű-kormánybizottság az emlékmű elkészítésére pályázatot írt ki.

A pályázatra meghívja: ~~Antal Károly, Beck András, Boross Miklós,~~ Buzy Barna, Dózsa Farkas András, Farkas Aladár, Grandtner Jenő, Kerényi Jenő, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Kocsis András, Medgyesi Ferenc, Madarassy Walter, Pándi Kiss János, Pátzay Pál, Somogyi József, Sóvári János, Szabó Iván, Tar István, Ungvári Lajos és Wilt Tibor szobrászművészeket.

A meghívottakon kívül a pályázaton minden magyar szobrászművész részt vehet.

A részletes pályázati feltételek megtudhatók a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségében és a Művészeti Dolgozók Szakszervezetében.

A katolikus papok hajdú-biharmegyei békebizottsága elítélte Grősz és társai összeesküvését

A katolikus papok hajdú-biharmegyei békebizottsága Debrecenben ülést tartott. *Magyar* János elnök, nádudvari plébános köszöntő szavai után *Dévényi* Tihamér újfrázi plébános; a papi békebizottság megyei titkára tartott beszámolót.

Az ülésen a felszólalások után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a legmesszebbmenően elítélték Grősz József kalocsai érseket és az általa vezetett összeesküvés többi résztvevőjét.

„Ezek a haza és az egyház elleni cselekedeteikkel végzetes pusztulást, halált, a borzalmas háború súlyos szenvedéseit igyekeztek előkészíteni. Ezeket az összeesküvőket a magyar dolgozó nép jövendő boldogsága sirásójának tartjuk" — mondja a határozat.

Részletek Grősz naplójából

A Grősz-per tárgyalása során a tanácselnök felolvasott egy részt Grősz József naplójából. Most újabb részleteket közlünk a naplóból.

1945. január 30.

„Ma megalakult a szellemi munkások érdekképviselete. Gombos Karcsi (a Grősz-perben tanúként kihallgatott valutázó kalocsai kanonok. A szerk.) *biztatására szervezik a demokrata polgári pártot és a szociáldemokrata pártot. Igyekszünk a nemzeti bizottságban és a megalakítandó városi testületben biztosítani a polgári többséget a kommunistákkal szemben... Mindenesetre érdekes, hogy a szociáldemokrata párt szervezését is papnak kell elősegíteni."*

1945. február 23.

„Egyébként Rákosi Mátyás is a földosztásnál köt ki, mint egyedül üdvözítő programmnál. Egyebek mellett aztán még elmondja annak illusztrálására, hogy a reakció még nincs letörve, hogy „nagy meglepetéssel olvasta a Népszavában, hogy a Nyírségben a vasútállomásokon kakastollas csendőrök állnak." Lehet, hogy Rákosi Mátyásban a kakastollas csendőrök kellemetlen emlékeket idéznek fel, mi örömmel és megnyugvással halljuk, hogy már vannak helyek, ahol csendőrök és rendőrök vigyáznak a közbiztonságra és csendben azért fohászkodunk, hogy bárcsak minél előbb mindenhol csendőrök és rendőrök őriznék az életet."

1945. március 30.

„Megalakult Kalocsán a Földigénylők Bizottsága. Már tegnap jelentkeztek, hogy beszélni akarnak velem. Gyetvay jószágkormányzónkhoz utasítottam őket. Ma megint zavarogtak. Megizentem nekik, hogy nekem nincs tárgyalnivalóm velük, nekik nem lehet tárgyalnivalójuk velem, mert azt talán még a demokrácia sem kívánja, hogy az, akit meglopnak, tolvajaival tárgyalgasson."

1945. április 17.

„Az érsekség állományának legalább 50 százalékát megmentettem április 15-ig, amikor hitvány magyarok osztoztak meg rajta."

1945. április 22—23.

„22-én az egyik Actio Catholica titkár és Zichy-Czikán Móricz jártak nálam, 23-án az angol követnél jártam, akt Jánosi páter útján már régebben üzent, hogy beszélni szeretne velem."

1945. május 26.

„Kulcsár dominikánus diakonust szenteltem áldozó pappá a budai Szent Imre templomban, utána megint fogadások. Délután 3 órakor Schoenfeld amerikai követ fogadott P. Jánosi, és Tóth K. János társaságában. A követet tájékoztattam az egyházi és politikai helyzetről, nevezetesen azokról a nehézségekről, amelyekkel küzdünk..."

„Magyarországon eddig csak a demokratikus elv megcsúfolását tapasztaljuk. Ennek jele, hogy a nép megkérdezése nélkül mélyreható reformokat haitanak végre az ország mérhetetlen kárára, például a földreform..."

1945. május 28.

„Pálffy József keresett fel és tájékoztatott bizonyos dolgokról. 28-án majdnem másfélórán át az angol követtel tárgyaltam. Rendkívül szívesen fogadott és melegen érdeklődött a magyar viszonyokról. Neki éppen úgy, mint az amerikai követnek elmondtam nehézségeinket. Láthatóan örült, amikor azt mondtam neki, hogy puszta megjelenésük sokban hozzájárult a magyar viszonyok javulásához, kértem, hogy kísérje továbbra is figyelemmel a magyar életet úgy, hogy ezt észre is vegyék. Ezzel magával is sokat segítene rajtunk."

1945. augusztus 9.

„Délelőtt meglepetésszerűen megérkezett gróf Teleki Géza kultuszminiszter a feleségével és Varga Bélával, a Kisgazda Párt alelnökével, délután Zsedényi Béla leányával és Tóth K. Jánossal. Este pedig Dittrich tengerészkapitány, az amerikai katonai misszió egyik tagja. Vacsora után megbeszélést folytattunk."

Megjelent a „Za ljudsko zmago" új száma

A Magyarországon élő jugoszláv forradalmi emigránsok lapjának, a „Za ljudsko zmago"-nak a legújabb száma tudósítást közöl a Kínai Kommunista Párt 30. évfordulójának megünnepléséről és közli a SZK(b)P Központi Vezetőségének táviratát a Kínai Kommunista Párt Központi Vezetőségéhez.

„Békeegyezményért" cím alatt a világ népeinek sikeres békeharcáról ír a lap. *Novakovics* Szávó cikke arról szól, hogyan küzdenek a jugoszláv hadsereg néphez hű katonái és tisztjei a titóisták háborús tervei ellen.

A lap negyedik oldalán „A titóisták semmiféle gaztettekkel nem törhetik meg a jugoszláv nép felszabadító harcát" közös címmel *Majcen* Francsek: „A Tito-fasiszták a szlovén partizánok gyilkosai" és *Spirta* Bozso: „A titóisták véres gaztettei Crna Gorában a népfelszabadító harcok idején", cikkeit közli. A továbbiakban közli a lap a forradalmi emigránsok közös levelét: „Sztálinnal a győzelemig".

A lap több levelet közöl jugoszláv hazafiaktól. Ez a szám is tartalmaz híreket a szovjet emberek életéről és munkájáról, valamint a Magyar Népköztársaságból.

BOLDOG NYARALÁS

Tell vannak az üdülőházak a Balaton partján s a hegyekben: a jól végzett munka után a nyaralás örömeit élvezik a dolgozók. Néhány esztendővel ezelőtt csak a gyárosok és földbirtokosok előtt tárultak ki az üdülőházak kapui — ma az egykori robotosok töltik pihenőnapjaikat a hajdani luxusnyaralókban

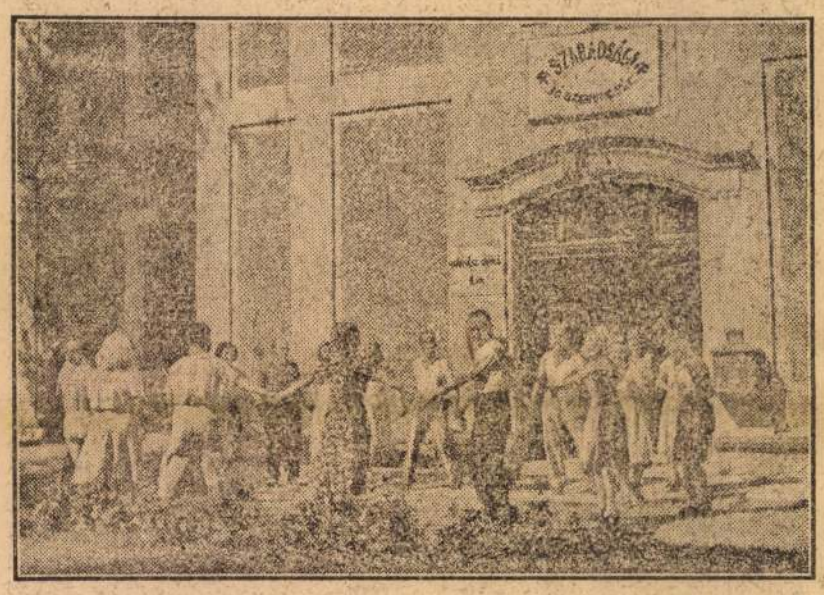

A siófoki bányászüdülőben találkoznak egymással a széncsaták hősei: az ország minden bányavidékéről nyaral itt bányász. Pálfalvi József Tatabányáról, Horváth Sándor Tokod-Altáróról, Arató András, Hoffmann József a pécsi MESZHART-erőműtől érkezett a siófoki bányászüdülőbe.

Jólesik a napfürdő a balatonszéplaki „Fogaskerék" üdülő lakóinak! Farkas Jánosné, az RM Öntöde-gyár dolgozója, Biró Péter, az Acélhengermű darusa, Ray Ernőné, a Magyar Pamut szövőnője, társaikkal együtt a Balaton partján napoznak.

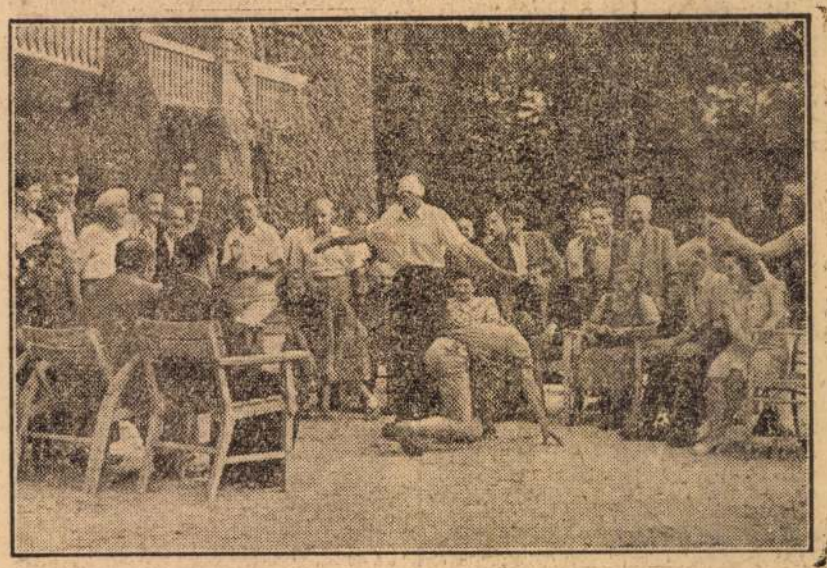

Nagy a vidámság a mátraházi üdülőben! Mintha újra gyermekek lennének: szembekötősdit játszanak Diósgyőr, Ózd, Csepel dolgozói, Tatabánya bányászai.

Táncolnak a mátraházi üdülőház lakói. A fuvolás: Griger Barnabás, az Ózdi Kohászati Művek martinásza.

Nagy sikerrel mutatták be a „Demokratikus Németország" című filmet

A DISZ budapesti bizottsága és a MOKÉP július 14-én, szombaton este filmbemutató előadást rendezett a Szikra filmszínházban. Rudas Ernő, a DISZ budapesti bizottságának titkárhelyettese mondott megnyitó beszédet, amelyben méltatta a „Demokratikus Németország" című film jelentőségét. Ezután levetítették a „Demokratikus Németország" című szovjet-német produkcióban készült színes filmet, amely rendkívül nagy sikert aratott.

Színvonalas küzdelemben győzött a magyar szakszervezeti női kosárlabdacsapat a francia munkássportolók ellen

Magyar szakszervezeti válogatott—FSGT 104:43 (48:15)

Szombaton este a budapesti Sportcsarnokban nagy közönség előtt került sor a Francia Munkás Sportszövetség (FSGT) női kosárlabdacsapatának első mérkőzésére. A játékot ünnepség előzte meg, majd a pályára lépett a magyar szakszervezeti női válogatott kosárlabdacsapat és a francia együttes.

Élénk küzdelem alakult ki. Az első percekben elfogódottan játszott a vendégcsapat és ekkor a magyar csapat nagy előnyt szerzett. Az FSGT együttese fokozatosan feljavult és *a II. félidőben több nagyszerű támadása aratott sikert.* A magyar női kosárlabdacsapat jó játékkal biztosan győzött.

A francia női kosárlabdacsapat szerdán Salgótarjánban játssza második mérkőzését a Salgótarjáni Vasas női kosárlabdázóival.

Többezren tesznek ma MHK-próbát Csepelen

Nagy érdeklődés előzi meg a szakszervezetek mai MHK-napját. A SZOT kajakbajnokságával kapcsolatban többezer dolgozó teszi le az MHK-próbát három-négy számban.

A csepeli Kisdunaág mellett szerelték fel az MHK-pályákat. Itt egész napon át

mezei futásban, akadálypálya leküzdésében, magas- és távolugrásban, kúszásban és súlylökésben lesznek próbák,

de lehetőség nyílik a strandtelepen az úszáspróbára is. Aki úszástudását bebizonyította, kajakozásban is próbázhat. Ötven kajak áll az MHK-zók rendelkezésére. Az MHK-próbák zavartalan, gyors lebonyolítását 24 próbáztató bizottság 178 próbáztatóval fogja biztosítani.

A versenyek és az MHK próbalehetőségek mellett kulturális és szórakozási lehetőségeket is biztosítottak.

Tizenhárom röplabdapálya, hat pingpongasztal várja a dolgozókat. A csepeli strand egész napon át nyitva lesz. A gyermekekre tíz pedagógus ügyel fel, hogy a szülők a sportjátékokban részt vehessenek. A gyermekek részére külön játszóteret állítottak fel fürdőmedencével és bábszínházzal. Vasárnap délután 2 órától 4-ig és 6 órától fél 8-ig kultúrműsor keretében a legjobb kultúrbrigádok lépnek fel. Az ünnepélyes díjkiosztás után, este 8 órától táncmulatságot rendeznek.

A kajakverseny és az MHK-nap színhelye megközelíthető a Boráros-tértől induló csepeli gyorsvasúttal, vagy a 21-es autobusszal a csepeli Imre-térig és onnan 52-es autobusszal a királyerdei iskoláig. Az állomásokon és az útvonalakon irányító táblákat állítottak fel.

Jó eredmények a Budapest-úszóbajnokságon

A margitszigeti Sportuszodában szombaton folytatták a Budapest-bajnoki úszóversenyt. Néhány kiváló eredményt értek el úszóink, így elsősorban *Nyéki, Temes* Judit, *Killermann* Klára és *Székely* Éva. Eredmények:

100 m férfi pillangóúszás: 1. Tumpek 1:10.6, 2. Németh 1:12.4, 3. Garai 1:13.

100 m női hátúszás: 1. Temes 1:15, 2. Novák I. 1:19.4, 3. Kárpáti 1:23.3.

200 m férfi gyorsúszás: 1. Nyéki 2:12.2, 2. Csordás 2:13.7, 3. Mitró 2:16.3.

Műugrás: 1. Hidvégi 176.67 pont, 2. Dömény, 3. Balla.

100 m férfi mellúszás: 1. Aradi 1:16.4, 2. Végvári 1:20.6, 3. Varga 1:21.7.

400 m női gyorsúszás: 1. Székely Éva 5:16.4, 2. Gyenge 5:17, 3. Novák II. 5:22.3.

200 m női mellúszás: 1. Killermann 2:55.6, 2. Kiss 3:14, 3. Moldrich.

Vegyesváltó (100, 200, 200, 100 m): 1. Honvéd 7:53.8, 2—3. Előre és Kinizsi.

Az úszószámok után két vízilabdabajnoki mérkőzést játszottak. Bástya—Csepeli Vasas 4:1 (2:0). Kinizsi—Előre 12:0 (5:0).

Ma délután 6 órakor kezdődnek az úszóbajnokság befejező versenyei, a Sportuszodában.

A Vasas labdarúgócsapatának veresége Bukarestben

Gyengén szerepel a Bp. Vasas labdarúgócsapata romániai portyáján. Szombaton délután a bukaresti Köztársaság-stadionban 20.000 néző előtt játszott a Flacara együttesével. *A mérkőzést a Flacara 4:1 (2:1) arányban megérdemelten megnyerte.* Az első gólt a Vasas érte el 11-esből, *Vadász* révén, de utána a Flacara négy gólt lőtt. *Peretz* két gólt szerzett, *Flamaropol* és *Anatole* egyet-egyet.

— **A Fővárosi Autobuszüzem közli,** hogy július 16-tól, hétfőtől a Róbert Károly-körút és Váci-út keresztezése és a Szabadság strandfürdő között közlekedő 56-os autobuszjárat útvonalát módosítja. A járat kocsijai az eddigi Dagály-utca helyett mindkét irányban a Vizafogó-utcán át közlekednek. A járat első és utolsó kocsijának indulási ideje és a viteldíjak változatlanok.

A RÁDIÓ MŰSORÁBÓL

HÉTFŐ:

KOSSUTH-RÁDIÓ:

5.00: Falur dió. — 5.30: Hírek. Lapszemle. — 5.40: A Honvéd Kossuth Tüzértiszti Iskola zenekara játszik. — 5.55: Vasárnapi sporteredmények. — 6.00: Verbunkosok, csárdások. — 6.45: Hírek. — 7.05: Operettrészletek. — 7.20: Francia zenekari muzsika. — 7.45: Lapszemle. — 8.05: Operarészletek. — 11.30: Gogoly művei. Bulyba Tarasz. Ismertetés. — 12.00: Hírek. Hangos Újság. — 12.30: Az Állami Tűzoltózenekar játszik. — 13.15: A Rádió szórakoztató zenekara. — 14.10: Úttörő-híradó. — 14.25: Zenekari muzsika. — 15.30: Szovjet énekkettősök. — 15.50: Műsorismertetés. — 15.55: Keringők. — 16.20: Iskolások rádiója. — 17.00: Hírek. — 17.10: Az ifjúsági rádió műsora. — 17.40: Daloljunk velünk! — 18.00: A néphadsereg híradója. — 18.30: Berlioz: Álmodozás és capriccio, Hangl. — 19.00: A Rádió tánczenekara játszik. — 20.00: Hangos Újság. — 20.40: Versenyben az ország kenyeréért. — 20.45: A Vasas Központi Népi Együttes műsora. — 21.00: A Kispörös-család. Rádiójáték. — 22.00: Hírek. Sport. — 22.25: Magyar muzsika. — 23.10: A lengyel rádió szórakoztató műsora. — 24.00: Hírek.

PETŐFI-RÁDIÓ:

5.30: Polkák. — 5.50: MHK-negyedóra. — 6.05: Üzemi lapok szemléje. — 6.15: Szórakoztató zene a Moszkvai Rádió műsorából. — 6.50: Beszélő atlasz. Irán. — 7.35: Operettrészletek. — 8.15: Heti zenés kalendárium. — 9.00: Hanglemezek. — 9.20: Iskolások rádiója. — 10.00: Hírek. — 10.10: Népdalfeldolgozások: Balti szovjet népek dalai; Békési lakodalmas. — 11.00: Óvodások műsora. — 11.20: Borodin: Középázsia pusztáin. Hangl. — 15.00: Könnyű dallamok. — 15.40: Egy ember az országúton. Elbeszélés. — 16.30: Szovjet Operettekből. — 17.10: A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborúja. Előadás. — 17.30: Hírek. — 17.40: A Rádió népi zenekara játszik. — 18.15: Hogyan fokozzuk termelésünket. Előadás. — 18.40: Filmzene. — 19.15: Sportnegyedóra. — 19.30: Falurádió. — 19.45: Egy falu — egy nóta. — 20.05: Brahms: a-moll trio. — 21.30: A Rádió népi zenekara játszik. — 22.20: Tánczene.

— **Az Államvasutak vezérigazgatósága** közli, hogy a Budapest Keleti pályaudvarról 7.30-kor induló és ellenkező irányból ide 22 óra 05 perckor érkező bázeli nemzetközi gyorsvonat közlekedtetését az osztrák vasutak szénhiányra való hivatkozással Hegyeshalom és Bécs között folyó évi július 15-től kezdve átmenetileg megszüntetik. Ennek következtében az említett gyorsvonat-pár július 15-től kezdve csak Budapest—Győr—Szombathely között közlekedik. A gyorsvonat-pár hegyeshalmi utazóközönségének Győr—Hegyeshalom között a további utazásra személyvonat csatlakozása biztosítva van.

MEGJELENT KÖNYVALAKBAN

Grósz József és társai bűnperének anyaga

A tárgyalás gyorsírási jegyzőkönyve alapján készült könyv ismerteti a hazaáruló kémbanda perének anyagát a vádirattól az ítéletig. A kötet közli a bizonyítási eljárás során ismertetett eredeti dokumentumokat és a tárgyaláson készült fényképeket.

336 oldal SZIKRA KIADÁS Ára 6 forint

Kapható minden állami könyvesboltban és az üzemi könyvpropagandistáknál

Időjárás

TÖBB HELYEN ZÁPORESŐ, ZIVATAR

A Meteorológiai Intézet jelenti: Várható időjárás ma estig: Változó felhőzet, több helyen záporeső, zivatar. Mérsékelt, a zivatar idején megélénkülő szél. A hőség nyugaton kissé mérséklődik, keleten tovább tart.

SZINHÁZAK VASÁRNAPI ÉS HÉTFŐI MŰSORA

Margitszigeti Szabadtéri Színpad: vasárnap: János vitéz (8), hétfő: Nincs előadás. — **Állatkerti Szabadtéri Színpad:** Nincs előadás. — **Károlyi-kert:** vasárnap: Nincs előadás, hétfő: Fővárosi Zenekar hangversenye (ABC, 8., A 3., 8). — **Vidám Park Nyári Színpad:** vasárnap: 50 fok humor (6, 8). — **Fővárosi Nagycirkusz:** Művészet a technikában (naponta 4, 8). — **Rádió:** vasárnap: Hárap Alb (Petőfi, 16.00). A csodálatos szertartás (Petőfi, 17.00), Tartuffe (Petőfi, 18.40), A battonyai parasztlázadás (Kossuth, 20.20), „Búzaszem . . ." (Kossuth, 22.10), hétfő: A Kispörös-család (Kossuth, 21.00).

MOZIK MŰSORA

DEMOKRATIKUS NÉMETORSZÁG: SZIKRA 5, 7, 9, **Dózsa** f5, f7, f9, **Korzó** (Újpest) f5, f7, f9.
HARCBAN A HOLNAPÉRT: 1. 1951. Május 1 (színes film), **2. Bányászok, 3. Kezünkbe vettük a béke ügyét, 4. Felejthetetlen találkozás. Fáklya** 5, 7, 9.
MAGNÁS MISKA: Május 1. 4, n7, f9, **Tátra** (P.-erzs.) h4, 6, n9 (kertmozi), **Royal** (Kispest) 4, 6, n9.
TÁVOL MOSZKVÁTÓL: Munkás 3, n6, f8, **József Attila** 4, n7, f9, **Bodográf** 4, n7, f9, **Szabadság** (P.-imre) 4, 6, n9.
ORSAI CSOMÓPONT: Felszabadulás 4, n7, f9.
LUDAS MATYI: Szabadság 4, n7, f9, **Kultúr** 4, n7, f9.
ERDEI TÖRTÉNET: Duna f5, h7, 9.
HALLÓ MOSZKVA: Táncsics (Csepel) n4, f6, h8, **Szabadság** (Újpest) 4, n7, f9.
BAJAZZOK: VÖRÖS CSILLAG (prol.) f5, h7, 9, **József Attila** (R.-palota) 4, n7, f9, **Attila** (B.-fok) 4, n7, f9.
VOLPONE: Forum (prol.) 4, n7, f9, **Ugocsa** (prol.) f4, h6, 8.
A TEXTILIPAR HARCA A MINŐSÉGÉRT: Kisérőfilm a Forum-moziban.
EGÉSZSÉGÜNK VÉDELMÉBEN: Kisérőfilm a Dózsa, Royal (Kispest), **Ady és Pátria** mozikban.
LEGYŐZZÜK A TUBERKULÓZIST: Kisérőfilm az Olympia-moziban.
Új győzelmek felé: Petőfi (N.-tétény) f4, h6, 8, **Kossuth** (R.-mihály) n4, f8, h8.
Utolsó puskalövés: Kossuth f5, h7, 9.
Gazdag menyasszony: Bástya 11, 1, 3, 5, 7, 9, **Wekerle** (Kispest) h4, h6, 8.
Kösziv: Ady f4, h6, 8, **Savoy** 4, n7, f9, **Marx** f4, h6, 8.
A határon: Tinódi 4, n7, f9, **Forum** (Szabhalom) h4, 6, n9.
Titkos megbízatás: Elit n5, f7, h8.
Nappalok és éjszakák: Zuglói n5, f7, h9, **Világosság** (P.-erzs.) n4, f6, h8, **Terv** (P.-újhely) h4, 6, n9.
Magános ház: Pátria h4, 6, n9, **Glória** 4, n7, f9, **Rákóczi** (Csepel) h4, 6, n9 (kertmozi).
Bátor emberek: Tátra 4, n7, f9, **Kelen** (K.-völgy) n4, f6, h8, **Csaba** (R.-csaba) n4, f6, h8.
Szembesítés: Előre n4, f6, h8 (hétfőn szünnap), **Admirál** 4, n7, f9, **Szigethy** (Albertfalva) h4, 6, n9.
Első start: Otthon f4, h6, 8, **Ipoly** 4, n7, f9.
A trubadur: Éva 4, n7, f9, **Kultúra** (Pesthidegkút) h4, 6, n9.
Muszorgszkij: Alkotás n5, f7, h9.
Fiúk a rács mögött: Hazám 4, n7, f9.
Az új tanító: Phönix 11, 1, 3, 5, 7, 9, **Béke** (R.-palota) n4, f6, h8.
Kines: Roxy f11, f1, f3, f5, f7, f9.
A Benthin-család: Eldorádó f4, h6, 8.
Őszázsok: Vesta 10, 12, 2, 4, 6, 8.
Figaro házassága: Petőfi h4, 6, n9.
Istenek tanácsa: Újlaki 4, n7, f9.
Janika: Olympia 4, n7, f9.
Felhők titánja: Otthon (Soroksár) n4, f6, h8.
Májusban történt: Corvin (P.-erzs.) f4, h6, 8, **Újvilág** (R.-keresztúr) f4, h6, 8.
Tizenötéves kapitány: Sziget (Csepel) n4, f6, h8.
Csapda: Forum (P.-lőrinc) f4, f6, h8.
Van házájuk: Jókai (B.-tétény) n4, f6, h8.
Verseny a tengeren: Csillag (Cs.-hegy) 4, n7, f9.
Ez történt Szakenben: Jókai (R.-hegy) n4, f6, h8.
Néma barikád: Szabadság (R.-liget) n4, f6, h8.
Felszabadult föld: Kossuth (Cinkota) f4, h6, 8.
Csókos huszárok: Szabadság (Cs.-liget) 4, 6, n9.
HÍRADÓ: 1. Magyar híradó, 2. A Szovjetunió ma, 3. Magyar úttörő-híradó, 4. HOGYAN HALLUNK, 5. Plovdivi vásár, 6. Róka Miska póruljár. Reggel 9-től este 11-ig folytatólag.
FÉNY (ÚJPEST): 1. Magyar híradó, 2. A Szovjetunió ma, 3. RÚPÚL A LABDA, 4. Egy gyűrű története. Fél 4-től fél 10-ig folytatólag.

MATINÉMŰSOR MA D. E. 10 ÓRAKOR:

SZIKRA: Mágnás Miska.
FORUM: Makacs menyecskék.
SZABADSÁG: Sportdicsőség, Csodálatos harangocska.
TINÓDI: Póruljárt kereszteslovagok.
BODOGRÁF: Bűvös sapka.
ADMIRÁL: Győztes szárnyak.
ALKOTÁS: Kösziv.
SASHALOM: Tengerész lánya.

Lakott területen legfeljebb 50 km-es sebességgel hajthatnak a tehergépkocsik

A belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter a következőket rendeli el: Lakott területen a fúvott gumiabroncscsal felszerelt személyszállító-, valamint fúvott gumiabroncscsal felszerelt, 3000 kg-nál nem nagyobb összsúlyú, pótkocsit nem vontató tehergépjármű óránként legfeljebb 50 km-es sebességgel haladhat. (MTI)

— **A Budapesti Városi Tanács** közli, hogy a július 16-tól 22-ig terjedő héten a húsárujegyek „VII. 16—22" hús- és hentesáru szelvényei érvényesek.

SZABAD NÉP
a Magyar Dolgozók Pártja központi lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Kiadja a SZABADSÁG lapkiadóvállalat
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VIII, Blaha Lujza-tér 3. Tel.: *341—100, *142—220. Terjeszti a Posta Központi Hírlapirodája, Budapest, V., József-tér 1—3. Tel.: 180—850, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatal. Előfizetés: Üzemi tel.: 189—644, 189—653, 189—607. Egyéni tel.: 189—786, 189—756, 189—787. Expedíció telefon: 330—552.
Előfizetési díj: havi 11 Ft.
SZIKRA Lapnyomda.

A nemzetgyűlés ismét a törvénytelen gyerekek ügyével foglalkozott

Varga Béla elnök 11 óra után nyitotta meg a nemzetgyűlés keddi ülését. Bejelentette, hogy *Tomasovszky* Mihály (kisg.) mandátumáról lemondott, helyette *Kovács* Pált hívták be. A népügyészség *Vértessy* Károly mentelmi jogának felfüggesztését kérte. Következett a *házasságon kívül született gyermekekről* szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Dobay István előadó hivatkozott arra, hogy a javaslat egyes pontjait többen kifogásolták. Felvetették például az a kérdést: *hogy jön ahhoz a házasságban élő atya, hogy munkájának gyümölcsét odaadja férje egyik gyermekének, aki a vagyon gyűjtéséhez nem járul hozzá?* Felhívja a figyelmet, hogy a házasságon kívüli gyermeket úgynevezett *köteles részre* is lehet utalni. Azután foglalkozott az apa meghatározásánál követendő orvosi eljárással.

Keresztury Dezső kultuszminiszter beterjesztette a munkás és parasztkollégiumokról szóló törvényjavaslatot.

Ries István igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy a gyermekek szempontjából kell nézni a házasságon kívüli törvényjavaslatot. Vannak, akik a gyermeket nyomorban akarják nevelni. (Közbeszólás: *A mozik jövedelmét is erre a célra kell fordítani!)* Ha törvénybe iktatjuk az emberi jogokat, akkor a gyermeknek is biztosítani kell jogállását. (Közbeszólás: *A hadiárvákat is meg kell menteni!)* Kérte a törvényjavaslat elfogadását.

Kéthly Anna alelnök előadta, hogy *Gróh* József (kisg.) javasolta, hogy a törvényjavaslatot adják vissza a bizottságnak és *készítsenek új javaslatot.* Javasolta azonkívül Gróh, hogy a válás megkönnyítéséről szóló rendeletet érvénytelenítsék és hogy a *katolikus házasságban élőknél a válást csak ágytól és asztaltól való szétválasztás mértékéig lehessen kimondani.* A Ház többsége Gróh javaslatát *elvetette.*

Gróh József az elnökhöz fordult, hogy még egy módosító indítványt nyujtott be, ezt azonban a *jegyző visszautasította.*

Elnök: Azért utasították vissza Gróh képviselő úr javaslatát, mert a *vita lezárása után nyujtotta be.*

Pásztor István: Törvénnyel nem lehet megváltoztatni a magyar népnek azt a felfogását, hogy a *házasságon kívüli viszonyt elítélt.* Javasolja a törvényjavaslat címének következőképpen való megváltoztatását: «Házasságon kívüli származás szabályozásáról szóló törvényjavaslat.»

Szachta Margit a javaslat első paragrafusához szólt hozzá.

Gróh József (kisg.) szintén a törvény első szakaszához szól hozzá és kifogásolja, hogy a törvényes és törvénytelen gyermekek jogállása teljesen megegyező legyen. Szerinte a javaslatot külföldön is nagy érdeklődéssel figyelik, hiszen az ilyen intézkedések «többnejűségre» vezethetnek.

Kossa István alelnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését szerdán 10 órakor tartsa, a házasságon kívül született gyermekekre vonatkozó törvényjavaslat folytatólagos tárgyalásával a napirenden.

Dénes István (pk) felszólítja a a nemzetgyűlést, hogy foglalkozzanak ismét a csehszlovákiai eseményekkel, a menekült és deportált kisebbségi magyarok sorsával.

Dénes István ellenjavaslatára izgalmas napirendi vita tör ki. A kormányzópárt szónokai, így **Andrássy Dániel** kisgazdapárti is, azzal vádolják a szabadságpártot, hogy politikai játékból tette meg a javaslatot. Ami Csehszlovákiában történik, az megcsúfolása a demokráciának, de ezt a kérdést egy párt sem sajátíthatja ki magának. Több felszólalás után az elnök napirendi indítványát fogadják el.

Ezután számos miniszteri válasz felolvasására kerül a sor; közülük figyelemreméltó *Rajk László* belügyminiszter válasza *Eckhardt* Sándor néhány katolikus egyesület feloszlatásával kapcsolatban elmondott interpellációjára. A katolikus jelleg nem mindig az egyesület nevéből állapítható meg — írta Rajk —, hanem az egyesület vallás-erkölcsi tevékenységéből. A feloszlatott egyesületek a katolikus nevet csak címükben viselték.

Interpellációk

A nemzetgyűlés keddi ülésén felolvasták az interpellációs könyvet. Az eddig bejegyzett interpellációk száma *negyven.* A legutóbbi ülés óta tizenöt interpellációt terjesztettek be, közöttük az érdekesebbek a következők: Dénes István (pk) interpellációja a Duna-kérdésben, a svájci kormány 25.000 dolláros jutalék ügyében küldött átirata, politikusok és más jogosulatlanok részére juttatott földek és házak tárgyában, *Drahos* Lajos (komm.) a Budapest-környéki világítási üzemáram ügyében, *Kiss* Ferenc (szp.) a kereskedelmi és szövetkezetügyi miniszterhez intézett interpellációja a gyümölcs- és zöldségfélének Olaszországból való behozatala, *Hegymegi Kiss* Pál (szp.) a rabló- és tolvajbandák fosztogatása, *Hajdu* Ernőné (szoc. dem.) a közellátási hiányosságok, *Hegymegi Kiss* Pál (szp.) az internálási ügyek kezelése és *Losonczi* Géza (komm.) a pedagógusok státusrendezése tárgyában.

A belpolitika hírei

A pártvezéreknek *Nagy* Ferenc miniszterelnökkel történt tanácskozása után nem adtak ki közleményt. Kedden *Rákosi* Mátyás és *Szakasits* Árpád miniszterelnökhelyettesek újra megjelentek a miniszterelnöknél és körülbelül egy óra hosszat tárgyaltak. A tárgyalások nyomán olyan információkat szereztünk, hogy szerdán újabb pártközi értekezletek lesznek.

A parlament folyosóján nagy érdeklődéssel tárgyalják *Szakasits* Árpádnak, a szociáldemokrata párt vezérének a szociáldemokrata képviselői frakció előtt elmondott beszéde egyes részletét, amelyet a magyar belpolitikai élet *kimagasló eseményének* tartanak.

Prieto *Villabrille* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a spanyol köztársasági kormány budapesti ügyvivője november 30-án bemutatkozó látogatást tett *Gyöngyösi* János külügyminiszternél s bemutatta a külügyminiszternek megbízólevelét.

Nagy Ferenc miniszterelnök december 15-én Nyiregyházára utazik, ahol részt vesz a *Magyar Parasztszövetség által rendezendő művészi heteken is.*

Magyar politikai körökben kedden föltünt, hogy a tüntető fölvonulások elmaradtak.

Nagy Ferenc az 1848-as forradalom centenáriumáról

Nagy Ferenc miniszterelnök kedden délben fogadta a *Magyar Nemzet* munkatársát és az 1848—49-es centenáriumi ünnepségekkel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— 1848 centenáriumával kapcsolatban sokan terveznek országos méretű ünnepségeket. Még olyan szervezetek is az országos ünnepség tervével foglalkoznak, amelyek legfőljebb csak lokális jellegű ünnepségek rendezésére hivatottak. Nézetem szerint az országos ünnepség megrendezése *a kormányzat feladata.* A tájékoztatásügyi minisztérium már dolgozik egy átfogó tervezet felépítésén s amikor ezek a tervek tárgyalásra megérnek, akkor a kormányzat kifogja osztani az egyes minisztériumok és szervezetek között a szerepeket és gondoskodni fog arról, hogy a magyar nép legszebb szabadságmozgalmának százados évfordulóját méltóképpen ünnepelhesse meg.

Új nevek a törökbálinti új telepesek között

A Fővárosi Földbirtokrendező Tanács a pestkörnyéki telepítések során most emelte jogerőre a törökbálinti földosztást. Törökbálinton is többszáz jogosult személy jutott földhöz, házhoz, illetve házhelyhez. Közöttük több művész is fellelhető. Házat és földet kapott többek között: *Antal* József művész, *Barcsy Harcsa* Dénes író, *Buzi* Barnabás szobrász, *Boda* Gábor szobrászművész, *Csapilla* József író, *Fülöp* Sándor színész, *Muharay* Mihály festőművész, *Muharay* Vendel Elemér író, dr *Medgyesi* Ferenc szobrász, *Nagy* Erzsébet írónő, *Pándi Kiss* János szobrászművész, *Tóth* B. László festőművész, *Vándor* Kálmán író, *Vörös* Vidor ezredes, *Lenkei* Ödön alezredes. Miniszteri tisztviselők, tanárok, tanítók szerepelnek még a névsorban. Természetesen sok földműves, kertész is kapott földet, házhelyet és házat. Külön csoportban vannak felsorolva a Törökbálintra telepített rendőrök.

Házhelyet kapott Törökbálinton négy orvos, *dr Bernusz* András, *dr Csefkó* István, dr *Nagy* László és dr *Witkovszky* Tihamér.

A Fővárosi Földbirtokrendező Tanács számos igénylő jogosultságát ugyanekkor nem állapította meg és ezeket különböző okoknál fogva a már juttatott ingatlanokból kimozdította. A kimozdítottak között szerepel *dr Somogyvári* Gyula, *Tóth* Lajos őrnagy, özv. *Sallai* Nándorné művésznő, *Vittinger* Antal mozitulajdonos, *Cs'a* Lajos református lelkész, *Eihari* József színész, *Csizmadia* Lajos országgyűlési képviselő.

Erőss miniszter a közellátási helyzetről

Erőss János dr közellátási miniszter kedden tájékoztatta a sajtót a közellátás helyzetéről. A miniszter intézkedésére a fagyok beállása előtt még jelentős burgonyamennyiséget és káposztát hoznak a fővárosba.

A gabonaellátás nehéz problémákat vetett fel. A 25 dekagrammos kenyérfejadagot igyekeznek fenntartani, de szükségessé vált a kenyérlisztbe *tíz százalék kukoricaliszt* keverése. A dézsmagabona beszolgáltatásán mulik az ellátás kérdése. A liszthiányon úgy segítenek, hogy *500 vagón kanadai főzőlisztet hoznak be.*

Szarvasmarhában nagy a kínálat. Ezidőszerint Budapesten 500 marhát vágnak, a békebeli 800 darabbal szemben. Az állatállomány további pusztítása ellen a miniszter megfelelő intézkedéseket ígér. Tavaszra 700 tonna marhahúst tárolnak. Jóvátételre 68.000 sertést hízlalunk. *A zsírellátást* könnyíti, hogy 7500 vagón olajosmagot szolgáltattak be. A sertésvágások 300 vagón zsír beszolgáltatását eredményezik. Argentinából 220 vagón zsírt és 60 vagón margarint hozunk be. A USA-tól 400 vagón sertészsírt remélünk.

A burgonyaellátás kilátásait az a tény dönti el, hogy a tavalyi 17 millió mázsával szemben az idén 12.5 millió mázsa termett. Eddig 7000 vagón burgonya érkezett Budapestre. Ebből 700 vagónt tároltunk.

Hüvelyesekből a rendelkezésre álló készlet lehetővé teszi, hogy decemberben a szokásos 70 dekagramm fejadagon felül további 1 kilogramm hüvelyest osszanak ki.

A hagymapiacon megváltozott a helyzet és további árcsökkenés várható.

A cukorellátást változatlanul biztosította a kormány és karácsonyra 10 vagón szaloncukrot készítenek 18.50 forintos kilógrammonkénti áron.

A tejellátás növelésére nincs kilátás. A felérkező tejmennyiség a tejjegyek maradéktalan beváltását teszi lehetővé és 11 óra után szabadon hozható forgalomba hivatalos áron.

A sóellátás érdekében tárgyalásokat folytat a kormány a Szovjetunióval 1300 vagón só szállítására.

Számít a kormány a további külföldi segítségre. Az UNRRA további szállítmányai folyamatban vannak. Több mint 5000 tonna értékű árut várunk, ebből 2500 tonna húst, 200 tonna tejkonzervet. Úton van 200 tonna ruhanemű.

Végül a miniszter ismertette az árdrágítók elleni intézkedéseket.

Nagyszabású razzia Sopronban ezer előállítással

Sopronból jelentik:

Az illetékes hatóságoknak már régebben tudomásuk van arról, hogy az osztrák határon *nagyarányú csempészés* folyik, amelynek során a nemzetközi csempész-banda tagjai Magyarországról húst, zsírt, lisztet és egyéb élelmiszert vittek ki Ausztriába s onnan iparcikkeket csempésztek be.

Korábban a határvadász-alakulatok bevonásával már tartottak nagyarányú razziát, amelynek során 48 csempészen kívül a rendőrség kezére kerültek az eltűnt két soproni próbarendőr gyilkosai is.

Hétfőn az esti órákban budapesti rendőrségi vezetők irányításával a soproni rendőrség, a határvadászok és az orosz parancsnokság által rendelkezésre bocsátott orosz járőrök újabb nagyszabású razziát tartottak. Lezárták Sopront és az úgynevezett soproni „határzsákot". A razzia során sok csempész és árurejtegető került a rendőrség kezére.

A razzia még kedden a délelőtti órákban is tartott és ekkor már aközrendészeti ügyekre is kiterjedt. Hivatalos jelentést még nem adtak ki, de — mint beavatott helyen mondták — a razzia során *körülbelül ezer embert állítottak elő.* (MTI)

Rendőrségi hírek

Hétfőn este *Latabár* Kálmán színész Dózsa György-út 17. számú házban levő lakásában tettenérték *Rozgonyi* Andor 23 éves színészt, aki álkulccsal hatolt be a lakásba és ruhaneműket akart elvinni. Átadták az ügyészségnek.

A Váci-út és Zápolya-utca sarkán keddre virradóra vérbefagyva találták *Marczis* István 32 éves alkalmi munkást. Amikor magához tért, elmondotta, hogy *Paraszt* Jóska nevű ismerőse szúrta le. A mentők kórházba vitték.

Jánosi Gyula húszéves kifutó gazdájának, *Elek* Imre könyvkereskedőnek köztársaságtéri üzletéből ellopta csekkfüzetét. A csekklapokra ráhamisítva a kereskedő aláírását, *összesen harmincezer forintot vett fel* a postatakarékpénztárnál, majd megszökött. A detektívek most elfogták. A harmincezer forintot utolsó fillérig elköltötte Letartóztatták.

Hétfőn este egy szlovák katonai teherautó, amelyen hét szlovák katona és egy magyarul beszélő nő ült, az Andrássy-út és Teréz-körút sarkán felvette *Kovács* József próbarendőrt. Vállalkoztak, hogy egy jódarabon magukkal viszik. Budagyöngye közelében a teherautó utasai a rendőrre támadtak, «*levetkőztették*», majd kidobták a robogó autóból.

A Somogyi Béla-út egyik mellékutcájában egy ittas férfi selyemharisnyákat osztogatott az arra haladó nőknek. Bevitték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy *Városi* János hírhedt betörő, aki legutóbb az egyik harisnyagyárból tízezer pár harisnyát lopott el.

Kettős halálos öngyilkossági tragédia játszódott le kedden délután a Budafoki-út 53. számú házban. Az egyik lakásban agyonlőtte magát egy 16 éves diáklány. Édesanyja, *Molnár* Pálné, amikor felfedezte az öngyilkosságot, a harmadik emeletről az udvarra vetette magát. Azonnal meghalt.

Az Üllői-út 34. számú házban az V. emeletről a liftaknába zuhant *Lieb* Ferenc 45 éves szerelő. Szörnyethalt.

A főkapitányság központi ügyeletére kedd estig három árdrágítót állítottak elő. *Turi* Sándorné tüzifakereskedő a Columbus-utca 6. számú házban lévő üzletében a fa mázsájáért 24.79 forint helyett 28 forintot számított. *Bárdi* Ernő törvényszéki tisztviselő felesége a Forgács-utca 32. számú házban lévő lakásán a vidékről hozott lisztet 6 forintért, a tojást 2 forintért árusította. *Szecsei* Mihály kereskedő a só kilójáért 2.40 helyett 3.50 forintot számított fel.

A Szent Imre-fürdőben hirtelen rosszul lett és meghalt *Brauch* Károly 60 éves hentes, Brauch kolbászárugyár elnökének, Brauch Ferencnek testvérbátyja. Valószínüleg szívszélhüdés ölte meg.

Mikulásra? gyermekruha Bambi-tól
IV., Kígyó-utca 5

KARÁCSONYI ÜDÜLÉSRE
előjegyzéseket elfogad
Szabadsághegyi (Svábhegyi) Szanatórium
XII., Melinda-u 16 (EDEN). T. 161-806—161-807

BÉLYEG-et berakót albumot KIRÁLY-tól VI., TERÉZ-KRT 50 Propaganda jegyirodában

BUDAPESTEN MÁR KAPHATÓ AZ „ARRON" ÖRÖKÍRÓ
4 ÉVIG NEM KELL TÖLTENI
Minden darabhoz négyéves garancialevelet kap
ÁRA CSAK 88.- FORINT
Kérje minden szaküzletben.
Magyarországi vezérképviselet
GYÖRGY IMRE
Deák Ferenc-utca 15. Tel.: 380-515, 184-604

Én:
sosem bujkálok!
rám számíthat!
velem jobban jár!
részemről a takarékosság:
HYPO

DELTA
ÖNGYUJTÓ
új, tökéletesített megoldással
Kapható szaküzletekben.

Magas jutalom
nyomravezetőnek! Elveszett „Mackó" sárgaszínű, feketepofájú, rókaforma kutya. Értesítést Dohány-u. negyven, kávéház.

VENNÉK SAJÁT RÉSZEMRE BALATON KÖRÜL
3—6 holdig Ia termőerőben lévő szőlőt pár hold szántóval, 3—4 szobás komfortos úrilakással. Ajánlatok „Készpénzfizetés" jeligére Nemzetközi hirdetőbe, VI., Andrássy-út kilenc.

Kis- és apróhirdetések

DÍJSZABÁS

Apróhirdetések szavanként köznap 0.50, vasárnap 0.90. Az első és minden vastagon szedett szó két szónak számít. **Állást keresők** a felét fizetik. Keretes apróhirdetés köznap 0.70, vasárnap 1.10. Az első szó két szónak számít. **Kishirdetés** mm-soronkint köznap 1—, vasárnap 1.40.

ADÁS, VÉTEL

Vennék nagy **briliánskövet** PERZSABUNDÁT, ebédlő és öreszkető szőnyeget, ezüst tárgyat, porcellánt és 12 szem. étkészletet. — **Majorosi** Esterházy-u. tizenhét. **T.: 135-077**

SÖRKIMÉRŐ PULTOK, SZÉKEK, ASZTALOK.

Rosenfeld NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 31 TELEFON: 139—274. NAGY VÁLASZTÉK.

LÁDÁK raktárról és méretre VIRÁGH, ládaüzem Paulay Ede-utca 3.

Tiszta sárgaréz BENZINLÁMPA legolcsóbban készítőnél. ROSTÁS, V., Falk Miksa-utca 24—26.

Ponyva-zsák Ungár vétel, eladás Király-u. 14 és Rákóczi út 42.

Jégszekrényt és üzletberendezést veszek. **Rosenfeld** Népszínház-utca 31. Tel.: 139 274.

KVARC lámpa kölcsön, eladás, vétel. Vadász, Bajcsy-Zs.-út 21

Papírhulladékot Selejtpapírt veszek. **Zelinka Sándor Bp. Miksa-u. 5 T. 425-598**

Gyönyörű sakk, angol, kották és illusztrált könyvek eladók. Andrássy-út 24. III. 9.

Bontás tégla, vasgerenda stb. olcsón kapható. Garay-utca 12.

Valódi brüsszeli tüllcsipke menyasszonynak, függönyre, és több valódi csipke kapható. Zsigmond király-út 23. IV. 3.

Bélyegesere körforgalom. 100.000 bélyeg közül választhatja ki hiányzó bélyegeit. Ismertető: Rózsa Imre tér. Keszthely.

Eladó egy férfi télikabát, olajfestmény. Üllői út 121. I. 4.

Veszek állandóan toledó és csipkés ágyneműt, toledó miliőt, tüllrátétes terítőt, törülközőt, lepedőt, konyhatörlőt, írásos terítőt stb. Finom Holmik-Boltja, Veres Pálné-utca négy. Apponyi-térnél.

KERESKEDŐK! **JÁTÉKÁRUT, csillagszórót** nagy mennyiségben is szállít **Tóth András** VIII., Baross-utca 74. Telefon: 135—434.

Elutazás miatt eladó HÁLÓ-, EBÉDLŐ- és egyéb **BÚTOR** SZŐNYEG és VARRÓGÉP. Doh-u. 52. I. 9.

Darakoksz 15 mázsa, csérkoksz 10 mázsa eladó. Parlament kávéház, Bajcsy Zsilinszky-út 24. Tel.: 126—308.

Kőszénkátrány, karbolineum, kátránytermékek, fűtőolaj, alkalmi áron, tételben is: Négyszögház—ötszámegyvenhét.

100 félét 1 helyen DROGÉRIA ILLATSZER HÁZTARTÁSI CIKKEK állandóan raktáron. Az ország egyik legrégibb nagykereskedésében. GERŐ ÉS TÁRSA, Bp., VI., Király-u. 26.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI KÉPESLAPOK LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA közvetlen a gyártónál Környei Aladár «REKORD» papírüzem. Garay-tér kilenc.

MÉRLEGEK

VÉTEL ELADÁS **Rosenfeld** NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 31 TELEFON: 139—274.

KOKSZOT veszek sürgősen. ENGEL, Teréz-körút 5.

Fémfűrészlapot, villáskulcsot, lémcsigafúrót, tűreszelőt a legmagasabb áron vesz: KÁDÁR ÉS FARAGÓ, Ó-utca huszonnyolc (28) Telefon: 128—654.

Porszenet minden mennyiségben **veszünk** «Gyárvállalat» jeligére BALOGH hirdetőbe, Szent István-krt. 9.

30 cm nyomtávú ipzi- és rönkfa szállítására alkalmas **vaggonettokat keresünk** hegyi pályára, bérbe, vagy megvételre. Egervidéki Faipari Rt., Nádor-utca 26. Tel.: 126—057, 126—356.

Besenyői **DIADAL** SÜTŐPOR ÉS VANILINCUKOR A LEGJOBB Budapest, VIII. ker. Bacsó Béla-u. 42.

PAPLAN, MATRAC, ÁGYNEMŰ **Resofszky** Baross u. ötvenkilenc. Tel.: 136-659.

PATEK plombált koronát vennék. «Árajánlat» jeligére BLOCKNERHEZ, Városház utca tíz.

HANGSZER

Bösendorfer angolmechanikás, 7½ oktávos művészzongora olcsón eladó. Rákóczi-út 63. I. 11. Hantken.

Philips lemezjátszó szekrény, Philips világvevővel vagy anélkül eladó. Dávid Ferenc-u. 9. II. 1. 259—451.

Steinway, Bechstein, Förster, Bösendorfer, Rösler, Ehrbar, angol mechanikás zongorák, pianinók, legolcsóbban, fizetési kedvezménnyel. Scala, Erzsébet-körút tizenöt.

RÁDIÓK, ZENEGÉPEK alkalmi áron óriási választékban «Varázs-szem rádió» Kossuth Lajos-u. 11. udvarban.

Gramofonok AKUSZTIKÁTÓL RÁKÓCZI-ÚT 49

VILÁGMÁRKÁS, keresztlhúros Ehrbar zongora és pianinók eladók. Zsoldos, Rákóczi-út 47. I. 2. Lépcsőtől második ajtó.

ZONGORÁT pianinót készpénzért veszek. Zsoldos, található tejivóban, Rákóczi-út 57/A Tel.: 135 207.

Rövidzongora és pianinó jutányosan eladó. Aggteleki-u. öt. I. 18.

RUHÁZAT

Férfiruhákért, szmokingért, fehérneműért, szőnyegért, zálogtárgyért legtöbbet fizet Grün. Saját üzletem részére. Népszínház-u. húsz. Hívásra jön.

Kész női télicsizmák 80 forintért. Kőszegi cipőüzemben, VI. Laudon-u. öt. (udvarban), ugyanott cipőjavítások olcsón, jól és gyorsan készülnek.

250-300 forintot is fizetek használt **férfiruháért** keyésbé viseltért többet is. Szmokingot, szövetet és zálogtárgyakat is veszek. **TOTH** Bp., IV. Curia-u. kettő Üzlet. (Ferenciek-tere 2. mellett.)

Ruháért szőnyegért legmagasabb árat fizet **Finiász**, Szövetség-utca három. Tel.: 421—789.

Matlassé, flanell, hosszú, meleg **pongyolák Etánál** Podmaniczky-utca 57.

Férfiruhát, szőnyeget, bútort zongorát, egész háztartást vesz **Gerstl** István-út 28. Tel.: 427-516.

RUHÁKÉRT szőnyegért stb. LEGTÖBBET fizet RUHAÜZLET Somogyi Béla-út öt Hívásra tel.: 227—253.

Kifogástalan perzsabunda, matrózgalléros, sürgősen eladó. Erzsébet-körút 21. Bazsó.

Télikabát, fekete, férfi, használt, prima anyagból eladó. Váci-utca 9, III. 5. Reggel 9—10, délután 3—4.

Eladó hipermodern perzsabunda, platinarókagallér, kékrókagallér. Kolinszky, Csáky-u. 16 II. 2.

Gyönyörű, legmodernebb szabású perzsabunda eladó. Andrássy-út 3. Endrődi.

Kis termetre irhabunda 800, szőrmebéléses bőrkabát 750, sürgősen eladók. Légrády Károly-utca 18. Vécsei.

Elegáns perzsabunda jutányosan eladó. Ker. Vörösmarty-u. 69. II. 7.

Matlassé, flanell, hosszú, meleg **pongyolák Etánál** Podmaniczky-utca 57.

Férfiruhát, szőnyeget, bútort zongorát, egész háztartást vesz **Gerstl** István-út 28. Tel.: 427-516.

LAKBERENDEZÉS

PERZSASZŐNYEGET magas áron vesz, hívásra házhoz megy Markovits, Rózsa-utca nyolc. Tel.: 424-942.

ANTIK BÚTOROK exotikus faragású, masszív fekete garnitura, eladó. Saját tervezésű bútorok készítését és sérült, romos bútorok szakszerű javítását vállalom. Bubenko asztalosmester IV., Molnár-utca 39.

Mindenfajta SZŐNYEGET magas áron veszek. Vogel László, Akácfa-utca 13. Tel.: 122—128.

Iroda-bútor? Szék? **City** IV., Párisi-utca 6/a. Telefon: 181-396. «VÉTEL—ELADÁS»

Olcsó új és használt **BUTOR** komplett . 1600 rekamié . . 400 hálós . . . 1400 úi konyha . 650 Vétel — eladás Gombos asztalosüzem, Kálvária-u. **26**

Perzsaszőnyegek különleges darabok, megbízásból is, sürgősen, jutányosan eladók SAGLAM ISMET VI., Gr. Zichy J.-u. 10.

Nehány darab **perzsaszőnyeg** kisebb-nagyobb, eladó. ALKALMI VÉTELEK! Rózsa-u. nyolc, fdsz. 2.

Perzsaszőnyegek egész finomak 2½x3½ méteres, több összekötő, Sirván stb. eladók. Királyi Pál-u. tíz, I. 3. (Calvin térnél)

PERZSASZŐNYEGEK úriszobába, ebédlőbe és kisebb darabok is, igen szépek, julányosan eladók. Wesselényi-utca huszonkilenc, I. 5. 292

Magas áron veszek bútort, felosztott háztartást, hagyatékot. Hívásra házhoz megyek. **Varga** VIII. Visi Imre-u. **9. I. 6**

Bútorért, ruháért, háztartásért legtöbbet fizet Steingisser, Teleki-tér 3. Tel.: 135-376.

PERZSASZŐNYEG vétel, eladás Ungár, Király-u. tizennégy és Rákóczi-út negyvenkettő.

Használt bútort veszek. Hívásra házhoz megyek, Rottenbiller utca 37/c. Mandel lakberendező.

Szőnyegért, ruháért magas árat fizetek. Házhoz jövök. T.: 423-522.

Perzsaszőnyeget vásároljon bizalommal **Próféta-u. 9. I 2.** (Teréz templomnál) Tel.: 421—947. Nagy választék finom darabokban is! **Vétel — csere**

Nagyméretű MÉLY **biedermeier** szekr., komód, chmisette, varróasztalka, íróasztal, gyönyörű MÁRIA T.-szekr., ovális kerek és selyemszőnyeg, ebédlőasztalra, bársony-, selyem- és csipkefüggönyök, terítők, brokátok olcsón Egyetem-utca hét.

„Occasio" Legjobban értékesítjük, megvesszük felesleges lakberendezési és dísztárgyait. **„Occasio"** Egyetem-utca hét. Telefon: 184—735.

Rekamié, kétszemélyes, három fotel, kombinált szekrény kitűnő állapotban privátnak olcsón eladó. Katona József-u. 23/a. II. 2.

Kombinált bútor, kifogástalan biedermeier chmisette, komód, ágy, kerek asztal, étkezéshez alkalmas, olcsón eladó. KER. Aggteleki-utca tizenkettő, I. húsz.

AUTÓ, MOTOR

Hanomág Kurier, mint az új, eladó, 4 személyes. Pelncházi-u. 63.

Márkás **személy- és teherautók** vétele és eladása. — Kovácsy, VI., Paulay Ede-utca 18., 9—2-ig.

Garázsmestert csak régi szakembert, keresek. Jelentkezés: PAJOR LÁSZLÓ, V., Géza-utca egy. Telefon: 12—54—54 és 329—071 8—10 óráig.

TEHER- és személyautomobilok vétele és eladása. **Amerikai** teherautók árusítása. Motortechnika, Ditről, Hernád-utca 56/a.

DKW lemezvázas személy és **Tempo** 1 tonnás, 4 kerekű, prima állapotban, eladó SERVICE GARAGE, VI., Gr. Zichy Jenő-u. tizenegy. Tel.: 129—354

Személy-kocsikat 4 ajtósat, taxinak valót, keresünk. Motortechnika, Ditről, VII., Hernád-utca 56/a.

ELADÓ prima, 350-es **MOTOR-KERÉKPÁR** oldalkocsival. Király, Izabella-u. 39.

Mercedes Diesel 4 és 6 hengeres motor megérkezett. Kassay, Dessewffy-u. 25.

D. K. W. személyautó, üzemképes, 8 gumival, 6000-ért eladó. Király-u. tizenegy. Garage.

Teherautó, három és féltonnás Diesel, szétszedett állapotban, prima gumikkal, hihetetlen olcsó áron sürgősen eladó. Királyi Pál-u. 10. fszint. Fibinger.

500-as Zündapp motorkerékpár eladó. Megtekinthető Erkel-utca három. Főke.

2 darab 260x800-as komplett **köpeny,** tömlő és tárcsa, eladó. Szilágyi-utca három.

Excenterprések, golyósprések, gyorsfúrógép beépített motorral, dukkozóberendezés motorral.

centrifugák, keverőgépek, tartányok, villamosmotorok.

kompresszorok, asztalos- és lakatosszerszámok, mindenféle műszerek olcsón eladók GYÁRLESZERELŐ Kft. Kárpát utca 16—18. Telefon: 127 687.

DKW személyautó, prima, eladó. Szilágyi-utca 3

Eladó olcsón 350 cm³ PUCH és egy 500 cm³ ARIEL, 750-es oldalkocsi gáváz. Pasaréti u. 53. Trafik.

Opel Olympia kifogástalan, eladó. Madách Imre-utca 11. Tel.: 227-681.

K. b. 16 lóerős, 960 fordulatú, 380 Voltos **villany-motort** keresek. «Sürgős 213» jeligére Blocknerher, Bajcsy-Zsilinszky-út 33.

Keresek 4 üléses **személyautót** bérbe, esetleg megvételre. Ajánlatokat «Havibér és pontos leírás» jeligére New-York hirdetőbe, Erzsébet-krt. 9.

Új személykocsit keresünk megvételre. Nagyvállalat. «Sürgős 180» jeligére.

MATEOSZ-jogsal Móray tehertaxi olcsón eladó, esetleg bérbeadó. «MATEOSZ» jeligére New York hird., Szt. István-krt. 29.

Ujonnan generáljavított **½ tonnás FORD autó** 1½ tonnás **pótkocsival** eladó. Érdeklődni 12 és 2 között PÁLMAI, Csáky-utca 28. I. 5.

½ tonnás, üzemképes, prima, gumizott, eladó. 10 mázsáig garantált. Szerdahelyi-u. 19. Antal.

GÉP, SZERSZÁM

Golyóscsapágyak precíz javítása. Új és javított golyóscsapágyak, új görgős csapágyak raktáron. LEDERER—SPIRAL, VI., Szív-u. helyenegy. Podmaniczky-u. sarok.

Könyvelési gépeket vennénk sürgősen. «Nagyvállalat» jeligére ERDŐS HIRDETŐBE, V., Báró Eötvös-utca 3.

Kötőgépet keresek megvételre, 10/30, 12/30, 9/30. XIII. Váci-út 51/a. II. 7.

Exportcikkeket keresek belga, svéd,, török üzletfeleimnek. „Expressz 73" jel. kiadóba.

Golyósprés kétkarú, harcentiméteres, asztalra szerelve eladó. Komlós, Gyulai Pál-utca hat.

IRÓ-SZÁMOLÓGÉP

Irógép, számológép javítása, vétel, eladás, karbantartás. Funk József, Csáky-u. négy. Telefon: 129—220.

IRÓGÉP számológép javítás — vétel — eladás — karbantartás. FUNK JÓZSEF. V., Csáky-utca négy. Tel.: 129 220.

Író- és számológépért legmagasabb árat fizet **FARAGÓ** Nagymező-utca huszonhárom. (Udvarban.) Telefon: 121—350.

IRÓGÉP vétel, eladás. ÉDES ÉS DÉCSY Akácfa-utca 13. Telefon: 222-624.

ÜZLET, HELYISÉG

Udvari **raktárhelyiség** 60 □ nagyságban, berendezéssel, textil-lerakatnak kiválóan alkalmas, kiadó. «Sas-utca 7020» jel. a kiadóba.

Főútvonalon vagy Belvárosban keresek **üzlethelyiséget** Ajánlatok «Rádió» jeligére Gerő hirdetőbe, VI, Podmaniczky u. 27

Király-utcai üzletházban világos, tágas udvari helyiség „azonnalra" átadó. Cím kiadóban.

Társbérlőt keresek cipőüzletembe. Budán, főútvonalon. Textilben vagy más cikkben. Cím a kiadóban.

Nagyforgalmú szatócs-, gyümölcsüzlet bérbeadó, társulhatló. Fleischmann üzletközvetítő, Király-u. 85. fszint.

Háztartási, pipere, vegyiáru és ásványolaj nagykereskedés betegség miatt sürgősen eladó.„Tizenöt-húszezer" kiadóba.

Szálloda Körútnál, kitűnően prosperáló, komfortos, bérbeadó. „Tőkeerős" jel. kiadóba.

Mindennemű üzletek adásvétele, társulása, pénzkihelyezés haszonrészesedésre. Takács, Prohászka Ottokár-u. 8.

LAKÁS

Belvárosban **2 szoba hallos** összk., kétbalkonos **luxus** lakás, berendezéssel együtt, azonnal átadó, esetleg bérbeadó. Dr. Bárdosné, Nádor-utca huszonegy, délelőtt

Lakások minden nagyságban azonnalra kaphatók Pesten Budán legnagyobb választékban.

Lakásokat keresek Pesten, Budán minden nagyságban. Legnagyobb költségtérítéssel is. BERTÓK, Erzsébet-krt harminc. Telefon: 227-238.

Eleserélném 1 szoba komf. lakásomat hasonlóra. Cím: XIII. Pelsenház.y.u. 19. fszt. 2. Érdeklődés: d. u. 5-től.

Keresek 2 szoba hallos vagy 3 szobás lakást, lehetőleg IV., V. kerületben, esetleg elcserélném érte 2 szobás Zoltán-utcai régibérű, teljesen rendben lévő lakásomat. Tel.: 129—300.

Lakást-üzletet üzem és irodát helyiséget térítési költség ellenében **keres-kínál** díjkréciót biztosit **LÁSZLÓ DÁNIEL ingatlan** irodája: Bajcsy-Zs.-út 12. Telefon: 187—782.

Margit-körúton 1, 2, 3. Rózsadombon 2, 3, 4 szobás lakások azonnalra átadók. Gubicza, Margit-körút 59.

Követségi főtisztviselő keres belterületi komfortos lakást. Gavallérosan fizet. Hungária, Múzeum-körút 10. József 592.

Uj-Lipótvárosban 2 szhallos, dupla komforttal sürgősen átadó. Ugyanott 1 sz. garszon. Engel, Teréz-körút öt.

Kettő- vagy háromszobás lakást keresek József, Ulői, Baross, Rákóczi-utak körzetében. Legmagasabb költségtérivel is. Bertók, Erzsébet-krt 30. 227—238.

Elcserélném kettőszobás összkomfortos elsőemeleti, újonnan festett, 90 bérű, Almássy-térnél. — Egyszobás komfortosra hárhol, ráfizetés nélkül. Bertók, Erzsébet-krt 30.

Belvárosban Dunára néző garszon, ezenkívül 2—3 szobások átadók. Keresek ügyfeleimnek kisebb-nagyobb lakásokat. Takács, Prohászka Ottokár-utca nyolc.

Háromszobás renovált villalakás Pasaréten, azonnal beköltözhető. Tel.: 187—782.

Kétszobás villalakás Mátyásföldön, villamosnál, kerttel kiadó. Telefon: 187—782.

Tőzsdénél háromszobás, hallos, hibátlan, nagyméretű, átveheló. Csokonai-utca tizenkettő, második, hu[illegible]

SZOBA, ELLÁTÁS

Bútorozott szobák (irodák) napi havibérbe, vidékieknek is, azonnalra kaphatók fürdő-, konyhahasználattal, legnagyobb választékban. Pesten, Budán. Szobáját, irodáját, díjmentesen aznap kiadja bárhol Bertók, Erzsébet-körút 30. 227—238.

Comfort Penzióban, IV., Petőfi Sándor-utca öt, I. emelet, szép szobák jutányosan. Telefon: 389—165.

Fűtőházból gőzfűtéses luxusszoba fürdőnyilóval vidékinek kiadó. Honvéd-u. 18. I. 5.

Albérleti üres szobát konyha és fürdőszobahasználattal keres háromtagú úriesalád. T.: 121-359.

Külföldi vagy magános úr részére elegáns lakrész, balkonos szoba, fűtés, melegvíz, esetleg ellátással átadó. VI. Vilma királynő-út 28. I. em. 2.

Elegáns utcai szoba egy személynek, esetleg ellátással kiadó. Vígszínház-u. öt. I. 5.

Bútorozott szoba külön bejárattal kiadó. Hungária, Múzeum-krt tíz.

Széll Kálmán-térnél előkelően bútorozott elsőem. utcai szoba kiadó úrnak vagy vidékinek. Takács, Prohászka Ottokár utca nyolc.

Lépcsőházi elegáns szoba azonnal kapható, kitűnő ellátással is. Izabella-utca 90, pens. Tel.: 122-048.

ÁLLÁS

Keresek üzemekbe bevezetett műszaki akvizitőrt. Lehet B-listás tisztviselő. Cím kiadóban.

Villák. Krisztinavárosi templomnál 1x5, 1x3 sz. komfortos, központi fűtéses nagy villa, 300 öles gyümölcsösben, 60.000 forintért, elutazás miatt, eladó. 5 szobás lakás beköltözhető. Várban, magánpalota, 1x4 szobás hallos, luxus komfortos lakással, amely beköltözhető, + 1x2 szobás, komfortos lakással, kényszeráron 55.000-ért eladó. (Teljesen ép.) Pasarétnél 3 szoba hallos, központi fűtéses, nagy telkű villa, ép. beköltözhető, 35.000, ért. Pasaréti-úton 5 szobás luxus, komfortos, ép, azonnal beköltözhető, pazar villa, + garagevai, 100.000-ért. ÖRÖKLAKÁS. Szent Imre hg.-úti 1 szoba, komfortos, ép, beköltözhető örök. lakás 8000-ért. Lipótvárosi 2 szobás, komfortos 15.000-ért. Dunaparti 1 szobás, komfortos, azonnal beköltözhető, ép, üvegezett örökiakás 15.000-ért. Zimányi, V., Alkotmány-utca 31. Tel.: 121—235.

Örökiakást megvételre keresek, két szoba hallost, január havi beköltözhetőséggel. Leveleket „Jó árat fizetek 21" jel. kérek.

Bajcsy Zsilinszky-úton impozáns, sarok négyemeletes, sértetlenül (240.000). Stefániánál sarokbérház, 300 □-öl, jóljövedelmező (36.000). Bíróságoknál sérült háromemeletes sarokház (130.000). Endler, 125—503. Eötvös-u. 26/B.

Városmajori luxus bérvilláért átvesznek bérházat! Esetleg örökiakásként emeletsor eladó. Lukácsfürdőnél beköltözhető kpűtéses ötszobás villa, plusz háromszobással (60.000). Endler. 125—503. Eötvös-utca 26/B.

Erzsébet-utcában háromszobás, adómentes, beköltözhető luxus örökiakás sürgősen, 20.000-ért. Ugyanott kétszobás hallos luxus nembeköltözhető, 15.000-ért. Szent István-körúton adómentes egyszobás garszon és egyszobás hallos 10—15.000 forintig. Sűcs ingatlaniroda, Rákóczi-út 8. 221—045.

Kitűnő vétel. Rákóczitérnél kis bérház, rögtön beköltözhető, üzem és lakással eladó. Tóth, Csokonai-u. tizenkettő.

Garázsmestert csak régi szakembert, keresek. Jelentkezés, PAJOR LÁSZLÓ, V., Géza-utca egy. Telefon: 12—54—54 és 329—071 8—10 óráig.

Megélhetés mindenkinek, fiatalnak, öregnek. Felvilágosítás: Markbreitar. Nefelejts-u. négy.

Fémnyomó szakmunkást azonnalra felvesz ETRÁM, Eötvös-u. negyvennyolc

GYERTYA-HÚZÓ MESTERT ÉS SEGÉDET azonnalra felvesz **SULKO VEGYIPAR** Csengery-utca 19.

Házfelügyelő iroda altiszti állást keres. „Megbízható 077" jel.

Egyéves irodai gyakorlattal elhelyezést keres. „Megbízható 33" jel. a kiadóba.

Házmesterséget keres fiatal, abszolut megbízható házaspár Budán, bérházban. „Rendszerető" jel. Bedéhez, Mártirok-útja 46.

Trafikba vezetőket keresek 3—4000-rel. Takács, Prohászka Ottokár-utca nyolc.

Ingatlan üzletforg. közvetítéshez jutalékos szakembert keresek. Takács, Prohászka Ottokár-utca nyolc.

Festékeseknél, műszaki üzletekben bevezetett ügynököket felvesz Olgol vegyiművek, Bajcsy-Zsilinszky út 17.

Általános műszerészt felvesz Rózsa villamossági, Rpalota, Klapka szárhuszonhat.

Kenyérkihordó (Geisits) felvételik. Kenyérgyár, IX., Gát-utca huszonöt.

Gyakorlott magyar-német gyors.- és gépírónőt, aki **FRANCIA** és lehetőleg **ANGOL** nyelvben is perfekt, keres részvénytársaság. Ajánlatokat kiadóba kérünk «Export-import» jeligére.

Főző mindenes ajánlkozik, hosszú bizonyítvánnyal. Fiumei-út 21. I. 34.

Férfi fehérneművarrást, javítást vállalok. Jel.: „Bérmunkát is 7017".

Szerény, idősebb mindenes főzőnő ajánlkozik kisebb úriházhoz. Dráva-u. 22. fszint 1.

Minden információt kibíró bejárónő ajánlkozik. Szondy-utca 40. III. 20.

Diétás és legfinomabb főzésekben is perfekt főzőnő elsőrendű bizonyítványokkal bejáró főzőnőnek ajánlkozik, vagy alkalmi főzéseket vállal. „Megbízható" jel. Bezurhoz, Bajcsy Zsilinszky-út 65.

Alkalmi megbízások ban, képviseléseket jelkilsmeretesen eljár, valamint fogalmazásokat és levelezést vállal naponta 9—14-ig, megegyezés szerint és körjegyzői irodába is el megy Geyer János, Cs.-szly.-ből kiutasított és teljesen kifosztott, jogvégzett, nyugdíj nélküli orredes, Budapest, XII., Szentmiklós-utca kilenc.

Női fiatal irodai munkaerő, gyorsírást tudó, egyelőre félnapi elfoglaltsággal, felvételtik. Ajánlatok «Szeretet» jel. Sip-utca 12. portáshoz.

VÁLLALKOZÁS

Szatmárnémeti, Havasmező, Szigetre, Visóra utazom. Megbízásokat jelkilsmeretesen elintézek. Kívánatra Romániában bárhova. Király utca 112, I. 2 Tel.: 228-492.

Vas és háztartás szakmában jól bevezetett helyi képviselő kollektiv alapon állást keres. «Szorgalmas 30» jeligére.

Lovaskocsival állandó vagy gyakori fuvart keresek. Balogh, II., Hidász-u. 21.

KOMOLY KERESETI LEHETŐSÉG füszereseket, festékeseket, drogériákat és fakosokat látogató ügynököknek. Vidéki kereskedelmi ügynökségek címeit kérjük. Trikémia, XIV. Hungária-krt. 111/b

Rongált építményeket, tetőzetet részletfizetésre is helyreállítunk. Telefon: 187—782.

FUVAR 1—12 tonnás teherautókkal. Autóüzem V. Wahrmann-u. kettő **Tel. 128-359**

UNITAS bérautók vidékre Zápolya-u. tizenhárom. Telefon: Lipót 612.

Speciális **tyúkszem vágás** gyógymasszázs, vízkúra, Király-u. 42., emelet 5

Szállítóképes, komoly cégek képviseletét vállalja országos szervezettel rendelkező, bevezetett ügynökség. Advesz, Szentkirályi-utca 38.

TÁRS, PÉNZ

Tőkés társat keresek fűrészlelep bővítéséhez. Megoszolás esütörtökön délelőtt 9—12 között Pannónia-szálóban.

Társbérlőt keres belvárosi üzlet rokonszakmából. «Fotóüzlet» jel. Blocknerhez, Városház-utca tíz

Tízezerrel bekapcsolódnék rentabilis ipari v. üzleti vállalkozásba. Üzleti ügyek intézését vállalom. «Becsületes alapon 29» jeligére.

Társkiválás miatt lehetőleg közreműködő, szakmabeli TŐKÉS TÁRSAT keresek meglévő jómenetelű, nagy fejlődőképességű **autójavító-üzememhez.** «150.000 P készpénz» jel. kiadóba.

OKTATÁS

SPANYOL nyelvórákat adok. Fordítást vállalok. V. Csanády-u 18. I 5.

VEGYES

Oroszországból hazatértek! Ki tud Barsnyai Béla (1910) karp. honvédről (Hangya Ipartisztviselő)? Értesítést kér, költséget megtérítve, Lendvai Erzsébet, Kunszentmiklós (Pest megye.)

CSECSEMŐ-MÉRLEG kölcsönzése, **Gyorsmérleg** részletre is. Hunzária Mérlegyár, Bajcsy-Zsilinszky-út ötvennégy. Tel.: 327 624.

Lovat kocsival haszonbérbe venne, tehenet kiletleltetne volt gazdatiszt. Balogh, Bpest, II. Hidász u. 21.

Segítek üzleti, személyi ügyeinek elintézésében «Volt rendőrségi» főkiadó.

FELHÍVÁS! Ügyfelem megvette Sümeghy Istvánné, IX., Thaly Kálmán-u. 50. sz. alatti tulajdonát képező sörházat. Hitelezők jogvesztés terhe mellett 3 napon belül jelentsék be követeléseiket. Zimányi üzletértékesítő. V. Alkotmány-utca 31. II. 6. Tel.: 121—235.

Walter, ny. detektivfőfelügyelő, huszonhatéves magángyakorlatta', lelkismeretes szakszerűséggel nyomoz, megfigyel. IV., Váci-utca 41. Telefon: 187—769.

Dr Békési Tibor és Dr Harasztliy Vince ny. rendőrnlezredesek **magán-nyomozó** irodája Megfigyel! Nyomoz! Informál! VII. Erzsébet körút 17. III. 14. Tel.: 222-882.

Gyermekek álma! **ÉLŐ MIKULÁS** Krampusz és Angyal meséheillő jelmezekben jön hozzátok. Bővebbet délutánonként Tel.: 161-460.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Búza Barna

PETŐFI NÉPE

1963 DEC 30

1021

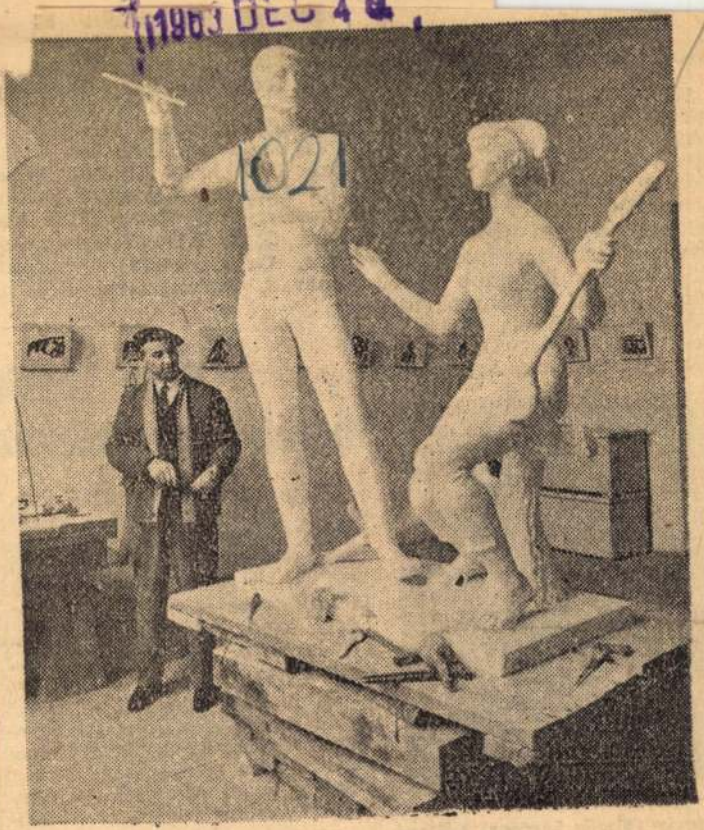

Új szobrok készülnek Búza Barna szobrászművész műtermében Komlón, a Zobák aknai művelődési ház előtt állítják majd fel a művész „Zenélő fiatalok" című kútszobrát. A két méter 20 centiméteres nagyságú ezüsttel borított alumínium szobor tervek szerint 1964. tavaszára készül el.

A képen: A „Zenélő fiatalok" gipszalakja.

(MTI Foto Bojár Sándor felvétele)

Budapesti Ép
Kecskeméti Vörös

Férfi osztályozó r
NB II-be jutásért.
vezette: dr. Palásti
Igen rosszul rajtolt
teor. A fővárosi csa
ra vezetett, amikor
belelendültek és tö
zést is sikerült megnyerniök. —
Egyébként a biztosabb és rutinosabb pesti versenyzők megérdemelten győztek. A kecskeméti győzelmeket Dézsi, Kulcsár 2—2 és Varga szerezték.

Kulcsár (Vörös Meteor) két győzelmet szerzett az osztályozón.

Műegyetemi AFC—Kecskeméti Vörös Meteor 12:6

Női osztályozó mérkőzés az NB II-be jutásért. Budapest, vezette: Bodolay és Köves. — A pestiek második két versenyzőutas, Győri Dózsa, Debreceni Honvéd, Dunaújvárosi Kohász.

Papp László barátságos mérkőzé

Papp László középsúlyú hivatásos ökölvívó, Európa-bajnok a Folledo elleni mérkőzés után néhány napot Spanyolországban és Ausztriában töltött, s másfél hónapos távollét után szerdán késő este visszaérkezett Budapestre. Terveiről így nyilatkozott:

— A Folledo elleni találkozó után a sok utazás miatt nemigen edzhettem, a héten ismét elkezdem a tréningeket, először kiadós hegyi sétákkal. Valószínűleg január végén, vagy február elején lesz ismét mérkőzésem, előtte bemutató nyilvános edzéseket tartok Ausztria különböző városaiban. Külföldön értesültem arról, hogy az új középsúlyú világbajnok, az amerikai Giardello barátságos mérkőzést akar vívni velem Bécsben, még a tél folyamán.

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1021

1963 OKT 16.

Buza Barna szobrászművész műtermében

(Selmeczi Tóth János felv.)

algériai—marokkói viszályról

ások éjjel-nappal, elvonulások, k egyelőre szünetelnek

ellenségeskedések színteré-re indult.

Ben Bella elnök tegnap esti felhívására a fegyverforgatásra alkalmas férfiak máris megkezdték a jelent-

rium és a Marokkóban állomásozó amerikai parancsnokság természetesen cáfolta.

Marokkói részről egyébként *Guedira*, a kabinetiro-

Megbes… Macmill… betegsz…

London, október 16.

Stanley Levinson jelenti:

A konzervatív pártvezérségért és a miniszterelnöki tisztség megszerzéséért folyó harc színhelye a klubokból, a White Hall folyosóiról és a City fogadótermeiből az elmúlt 24 órában áttevődött Macmillan betegszobájába.

Az angol miniszterelnök nyolc óra leforgása alatt fogadta kabinetje valamennyi tagját és valamennyi főigénylőt a miniszterelnöki tisztségre.

Elsőnek *Butlerral* tárgyalt,

…ciós motorkerékpárján a József körúton a Rákóczi út felé haladva, a Népszínház utcánál elgázolta Horváth József 63 éves népzenészt Gyö-

NEM ÁLLÍTOTTA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Hajdubiharmegyei Népujság

Búza Barna

1964 JAN. 2 9
1091

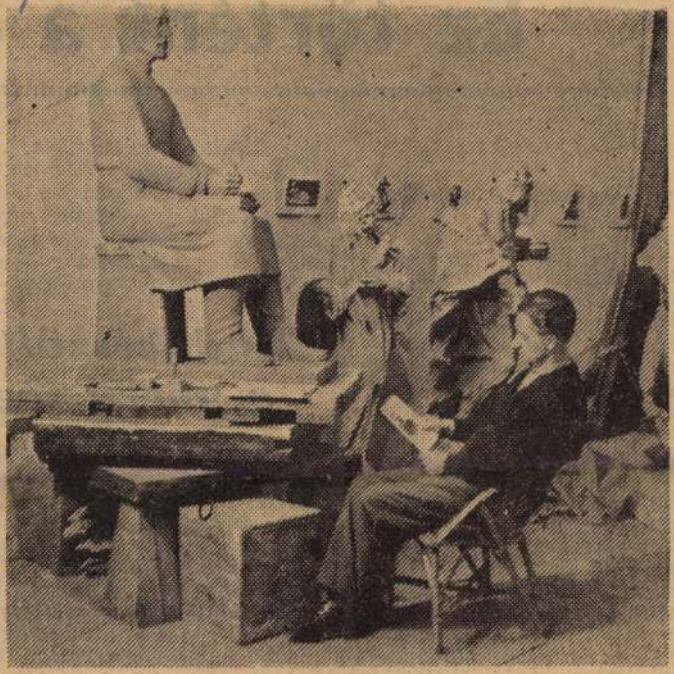

Búza Barna szobrászművész 2,20 méter nagyságú ülő szobrot alkot Irinyi Jánosról, a gyufa feltalálójáról. A szobrot még az év folyamán a budapesti műegyetem melletti lakótelep parkjában állítják fel. A művész a készülő szoborral

(MTI Foto — Bojár Sándor felv.)

Ez történt a K

(Folytatás az 1. oldalról)

megszerezni az atomfegyvert".

A váratlan támadás elhárítása érdekében hozandó hatékony és hatásos intézkedések mellett síkraszállva, a szovjet kormány úgy véli, hogy a megfigyelőállomások rendszerét össze kell hangolni a nemzetközi feszültség enyhülését kiváltó meghatározott intézkedésekkel, olyan intézkedésekkel, mint az európai államok területén állomásozó külföldi csapatok csökkentése és az, hogy kötelezettséget vállalnak: az NDK és az NSZK területén nem helyeznek el atomfegyvert. Ha a megfigyelő állomásokat ezeknek a nemzetközi feszültség eloszlatására és a fegyverkezés korlátozására irányuló konkrét lépéseknek a mellőzésével hozzák létre, az nem vezetne a bizalom növekedéséhez, hanem éppen ellenkezőleg, a kölcsönös gyanúsítások fokozódását, a nemzetközi kapcsolatok éleződését váltaná ki.

tézkedések megvalósítása „a szovjet kormány véleménye szerint a nemzetközi feszültség további jelentékeny enyhüléséhez vezetne, nagy lépés lenne előre a fő feladat — az általános és teljes leszerelés —

Riadókészültsé a görög fegy

Athén, (Reuter, TASZSZ) Az UPI hírügynökség jelentése szerint a görög kormány kedden riadókészültségbe helyezte fegyveres erőit, és közölte, kilép az izmiri NATO parancsnokságból, ha Törökország támadást intéz Ciprus ellen.

Az UPI szerint a miniszterelnök tudomására hozta az amerikai nagykövetnek, hogy Görögország határozott ellenintézkedéseket léptetett életbe Törökországgal szemben; riadókészültségbe helyeztek kato-

Nincs k

Búza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 SZEP 1 b.

ESTI HIRLAP

Eltüntetik a háború okozta sebeket a Szentháromság térről. A sérült Mátyás-templom újjáépítésére már eddig is sokat fordítottak. A Szentháromság-szobor restaurálása Búza Barna szobrászművész irányításával történik. A tér 7. és 8. számú telkein kétemeletes házakat építenek.

lemző, hogy a Biztonsági Ta-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1969 JUL 24.

1021

MIN ÁLL A LEÁNY?

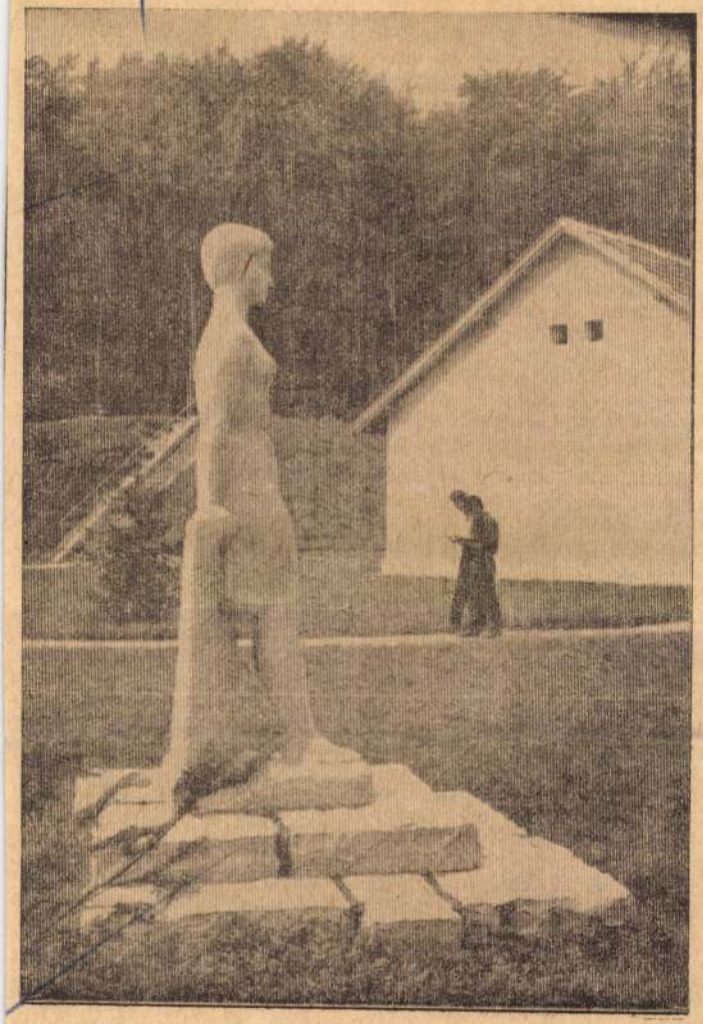

Szerencsés napnak bizonyult a kőleányzó számára május 13-a. E napon jelent meg lapunkban az a pár sor, amely talpraállítását szorgalmazta, mondván: Búza Barna szobrászművész alkotása eleget hevert már az eresztvényi turistaszálló teraszán, ideje lenne végre felállítani a parkba, ahova szánták, s amiért jó összeget fizettek.

Egy év — s cikkünk nyomán — felállították a szobrot. De mire? Úgy hallottuk — s meg is írtuk — azért késtek egy évig a felállításával, mert a talapzatával adódott valami probléma. Nem mindegy, mín áll a kőleányzó. Megoldódott volna a talapzatgond? Tévedés. Azaz, ahogy vesszük. Amire eddig vártak, az alkotáshoz méltó posztamens nem érkezett meg. Sebaj, összehordtak néhány követ, vagy inkább összekapkodtak, s ráállították a leányzót.

Még szerencse ,hogy nem mágvára.

(te)

Búza Barna

Rexgalléros, hosszú ujju pulóver, amelyet két színben: világos és sötétszürke, gyártott a Budapesti Kötő Hisz salgótarjáni export sikkötő részlege. A gyártott mennyiséget a Szovjetunióba exportálták

Rabolt anyag = megtakarítás

A Nógrádi Szénbányáknál az idén eddig a leállított, illetve a visszafejlesztés alatt álló bányákból és a régi munkahelyekről 9760 garnitúra TH-gyűrűt nyertek vissza. Ezeket a korszerű biztosító elemeket újra hengerlik, s utána, ahol szükséges beépítik. Jelentős megtakarítást jelent a bányánál a visszarabolt anyagok újbóli hasznosítása. A TH-gyűrűgarnitúrák ára például, ha azt újonnan szerzik be, 1200 forintba kerül. Ez a megtakarítás is hozzájárul az üzemelő bányáknál az önköltség csökkentéséhez, végeredményben a vállalat költségszintjének javításához.

legjobb mesteremberei építettek káprázatos fényűzéssel, megnéztem a népi együttes táncjátékának próbáját, Brassóban élvezettel hallgattam egy román énekes és énekesnő hangulatos dalait, a moziban megtekintettem egy román filmet, amelyet nálunk a „Szűz jegyében" címmel forgalmaztak és amelynek cselekménye egy hatalmas népi játék keretében bonyolódott. Mindhárom élményemben található volt egy közös vonás a népi hagyományok ápolásán kívül is: az ábrándos ellágyulással elegyedő erő és nyersesség. Ezt a hegyipásztori őszinteséget, a rokonságot a természettel és az eltökélt keménységet a cselekvésben fedeztem fel a mezőgazdasági üzemekben dolgozó szakemberek megnyilvánulásaiban is. A hivatás végtelen szeretete és az egyszerű, úgynevezett sallangmentes cselekvés.

Tűzre vele!

A nyers egyszerűség olykor olyan kikristályosodott eredményeket szül, mint a tömény tömörség az irodalomban. Nem elmélkednek, nem tétováznak, a szimpla, de célravezető eszközök hívei és ez roppant tanulságos. A Preimeri Állami Gazdaság például két nagy vidéki város tejellátásának biztosításáról is gondoskodik, ennek megfelelően a szarvasmarha-állományt jól tejelő dán vörös, yersei és román tehenekből alakították ki. Ezernyolcszáz tehenet tartanak és tizennégy literes az istállóátlag. A dán vöröseknél nem ritka az olyan tehén, amely évente öt-

zalékkal.
lemzőbb
dolf ki
megállap
dával fer
res utóke
het megr
tív védek
zést elhárítani. Attól kezdve, ha rozsda ütötte fel a fejét, kíméletlenül megsemmisítették az egész telepítést. Ez történt azzal a negyven, rendkívül drága dugvánnyal is, amelyet egyenesen Hollandiában rendeltek, de a vizsgálatnál „betegnek" találtatott. „Tűzre vele!" — mondta a szelíd szívű, virágkedvelő tudós és kíméletlenül elégette, amit oly érdeklődéssel, szinte repesve várt.

Ez a nyers egyszerűség, amit praktikusságnak is nevezhetünk, tanulságos és követésre méltó. A szövetkezet és állami gazdaság kíméletlenül kiirtja az üzem szerkezetéből azt, ami nem jövedelmező. Ennek köszönhetik a rendkívül szűkkörű specializálást, hogy a termelés jóformán csak néhány növényre vagy állatfajtára korlátozódik, de ott aztán magas szintű a tevékenységük. Az egyik állami gazdaságban (s ez elsősorban szarvasmarhatenyésztő gazdaság volt, ötezernél több marhával!) a takarmányon kívül burgonyát is termesztettek, mert rájöttek, hogy az ezen a talajon „jól megy." Jelenleg a 3300 hektárnyi szántóból ezer hektáron elit vetőgumót termesztenek, Rózsából 190 mázsát, Sárgahúsúból 300 mázsát takarítottak be tavaly

mennyel.

Végleges beruházások

Sokat építenek, az új beruházásoknál sokat adnak az igazi korszerűségre, a tartósságra, a végleges jellegre. Az új beruházások nem csupán a termelőegységből, hanem a járulékos beruházásokból is állnak. Már a tervek úgy készülnek, hogy azokból a kút, a víz-, gáz- és villanyvezeték, a munkásszálló, a hideg-meleg fürdő, a betonút s mindaz, amire szükség van, ki ne maradjon. A berendezéseket ott szerzik be, ha lehet belföldön, ha nem kapható, akkor külföldön, ahol a legkorszerűbb. Egyszer megjegyeztem, hogy ez így nagyon drága. A válasz nagyon egyszerűen hangzott: „Az a drága, ha az épület megépítése után egy héttel újból felbontják a falat vagy utat, hogy vezetéket fektessenek le." (S valóban, amikor naponta száz kilométereket tettünk meg Ikaruszunkkal a jó betonutakon Erdélyben, hegyóriások árnyékában, sokszor eszembe jutott a mi balatoni E—5-ös utunk, ahol immár

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

1968 SZEP 2

Varsói kulturális napok Budapesten

Ünnepi programsorozatot rendez szeptember 3—7 között a fővárosi tanács népművelési osztálya. A megnyitót jövő kedden a Kiscelli Múzeumban tartják. Az alkalommal nyitja meg Buza Barna szobrászművész a Lengyel művészi grafika című kiállítást. Szeptember 4-én Chopin-estet tartanak a Kossuth Klubban. A koncert előtt nyitják meg a Varsó a lengyel fotoművészetben című tárlatot. Szeptember 5-én a Lengyel Kultúra helyiségeiben Gyertyán Ervin előadást tart a lengyel filmművészetről, ekkor tartják meg a Máté élete című film ősbemutatóját. Szeptember 6-án Krysztof Penderecki műveiből rendeznek kiállítást. Szeptember 7-én a Pesterzsébeti Vasas Művelődési Házban tartanak ünnepi műsort.

az ENSZ-alapokmány 53. és 107. cikkelyére való hivatkozással igyekezett indokolni. Ezek a cikkelyek ugyanis arra kötelezik a Hitler-ellenes koalícióban részt vevő államokat, hogy ne engedjék meg újabb háború kiindulását német földről.

— Mindaddig, amíg Bonnt „az ellenséges államokra vonatkozó fenti cikkelyekkel állíthatják szembe" — érvelt Gerstenmaier —, *nem szabad aláírni az atomsorompó-egyezményt.* Gerstenmaier ezenkívül *síkra szállt a NATO megerősítése mellett.*

A *DPA-nak* az atomfegyverekkel nem rendelkező országok értekezletén részt vevő nyugatnémet küldöttség köreiből szerzett értesülései szerint a bonni dele-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÜKÖR

1968 AUG 6

1021 Buza Barna

BAROKK A LEVEGŐBEN. A várbeli Szentháromság szobor alakjait Buza Barna szobrászművész az 1713-as eredetik után ujramintázta. Daru segitségével emelték be helyükre az ujjászületett szobrokat. /Foto: Pálfai/

PANORÁMA

A I
SPI

Az aacher
parancsno
százados,
nagyot és felhívta telefonon alakulata tartalékos tisztjét, Ulrich Navrotzky-t. A „hívott fél" az aacheni technikai főiskola hallgatója, a diákparlament tagja és a Szocialista Diákszervezet egyik vezetője. A százados személyes beszélgetésre hívta a tartalékos tisztet, amelyen kibökte, hogy információkat szeretne kapni a Szocialista Diákszövetség tagjairól és akcióikról, állítólag azért, hogy a hadgyakorlatokon úgy oszthassa el őket, hogy ne kelthessenek „valami zavart". Minden egyes információért 50 márkát ajánlott fel. A meglepett Navrotzky csak annyit mondott, hogy majd visszatér az ajánlatra és elbúcsúzott. Három nap múlva azonban, nagy meghökkenésére, a Bundeswehr futárja jelent meg lakásán és zárt borítékban szabályszerű kémutasítást adott át neki. Navrotzky azonban nem érzett kedvet a spicliskedésre. Megbeszélte a dolgot a Szocialista Diákszövetség vezetőivel és egy látszat-taglistát küldött be a századosnak. Postafordultával 15 márkát kapott, amit „adják inkább a néger gyerekeknek" üzenettel küldött vissza, és a helyi újságban cikket írt az esetről. A Bundeswehr hatóságai nagy műharaggal utasították vissza a spicliszervezési vádat, és azt hangoztatták, hogy csak az aacheni véderő-kerület közhangulatát akarták „analizálni". Navrotzkyra nem nagyon hatott ez a tudományos indoklás, szerinte: – Ha spicliskedni akarnak, küldjék be a saját spionjaikat a Szocialista Diákszövetségbe. Azután majd meglátják, mi történik velük. **(pel)**

Róma egyik l
nisztérium nel
anyagcsoda. A tervezők igazán n
hogy az ultramodernségből rövidesen
zik.

Az történt ugyanis, hogy a tisztviselők
észrevették: valami eszi az aktákat . . .
után a dossziékon kívül írógépeikben,
sőt: fehérneműjükben is felfedezték. Ha
a minisztériumot! Amikor jobban után
nak, arra is rájöttek, hogy a hangyák k
dási helye: a légkondicionáló berendez
kitűnően funkcionáló klímagépeknek kö
télen-nyáron egyenletes hőmérsékletet
hangyák sem ismernek évszakbeli különb
dóan jelen vannak, sőt szaporodnak a m
letében. Amikor végül is Luigi Preti pénz

DÚDOLÁS A H

Buzi Barnabás

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1957 DEC - 7.

□ A SZPUTNYIK bevonult a képzőművészetbe. Buzi Barnabás egyik domborművére műholdat köszöntő figurát komponált. — A technika napjainkban való szédületes előretörése hangot kell hogy kapjon a szobrászatban is — mondja a kitűnő alkotó. — Munkámat színes majolikalapokból összeállítva szeretném kivitelezni; a József körút 59—61. számú ház homlokzatára készül.

után Szíriába látogat.

Olcsóbb a libahús

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ORSZÁG VILÁG

1968 MÁJ 2 2

Búza Barna

Új látnivalóval szépül Eger városa. Búza Barna szobrászművész ugyanis ezekben a napokban végzi az utolsó simításokat az »Olajfúró« című szobrán, amelyet ősszel állítanak föl a Megyei Szakszervezet székháza előtt.

Bojár Sándor felvétele

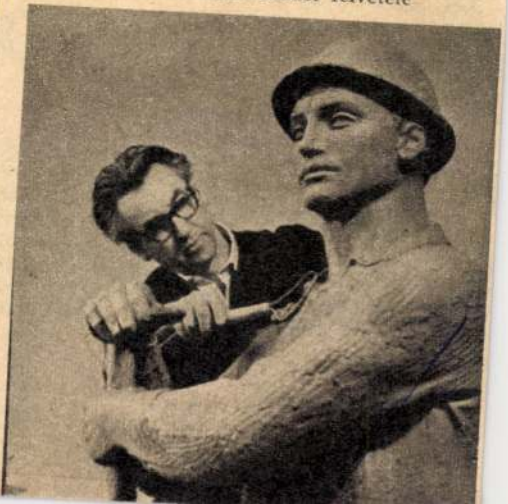

is különös
műteremlátogatásnak. Amíg a karcsú virágvázákat, a szép színkeverésű tálakat, diózöld likőrös készleteket és a modern falidíszeket nézegetem, a nyitott ajtón át újra és újra szembetűnnek az óbudai házak megkopott falai, melyek között évszázadok óta a munkások és a tisztes polgárok ezrei igyekeztek

1970 ÁPR 1

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Búza Barna

ESTI HÍRLAP

Budapest

Felszabadulási emlékmű

A XVIII. kerületi Kossuth téren ma délelőtt ünnepélyes külsőségek között avatták fel *Búza Barna* szobrászművész felszabadulási emlékművét. Az ünnepségen *Szépvölgyi Zoltán*, a Budapesti Pártbizottság titkára, a kerület országgyűlési képviselője mondott beszédet.

szaki igazgatóját a Rádió és Televízió szolgálatának alapjelentő műszaki bázis ában és fejlesztésében zett munkásságáért;

rincze Lajost,

tudományok kandia Magyar Tudo-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Bura Balint

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1970 ÁPR 2

— **Felszabadulási emlékművet avattak** a XVIII. kerületben. A XVIII. kerület Kossuth téren szerdán délelőtt ünnepélyes külsőségek között avatták fel a felszabadulási emlékművet. Búza Barna szobrászművész alkotását. A szobor leleplezésénél Szépvölgyi Zoltán, a budapesti pártbizottság titkára a kerület országgyűlési képviselője mondott ünnepi beszédet.

Kispest, 6000 néző, vezette: Agostini (olasz). Góllövők: zurgent (2), Tóth Gy. és ágí.

Tegnap délután Kispesten, Bp. Honvéd labdarúgó csaata KK visszavágó mérkőést játszott a jugoszláv adnicski Kragujevac együtese ellen.

A mérkőzés előtt hatalmas ápor áztatta a pályát és nár a 8. percben megszüle-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 MÁR 13
PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1021 1970. MÁRCIUS 1., VASÁRNAP

Jubileumot köszöntve

Villanyra is – Virágra is

TERVEK ÉRD PARKOSÍTÁSÁRA

Kivirágzanak-e utcáik a felszabadulási évfordulóra? — kérdeztük **Birinyi Ferenc** érdi tanácselnök-helyettestől, aki kétszeresen is illetékes nyilatkozni, eredeti szakképzettsége szerint ugyanis agronómus.

Aki ismeri a fővárosnyi területen fekvő községet, az tudja, hogy az agronómus-elnökhelyettesnek nem volt könnyű válaszolni.

A huszonnégy és félezer érdi telekből tizenkilencezer beépítetlen — az utcák nagy része is csak félig beépült.

Aki ma Érd külső területein akar építkezni, annak központi fekvésű cseretelket kínálnak fel... Egy elhibázott parcellázási, telepítési politika, rossz községtervezés több évtizedes örökségét nehéz felszámolni ilyen nagy területen: még mindig nem alakult ki egy modern centrum. Állami támogatással, a mostani elhanyagolt, korszerűtlen központ részleges szanálásával egyidőben új MÁVAUT-pályaudvar, emeletes kereskedelmi kombinát, új MÁV-állomás felépítését tervezik, de sétányra, parkra, játszótérre nincs állami támogatás. Meg aztán mindez már nem a felszabadulási év, hanem az eljövendő esztendők feladata... Csak annyiban került szóba, hogy példájával is bizonyítsa az elnökhelyettes: a parkosítás a község dolga. Ezért, hogy bár szép, új gimnáziumuk tízmilliós ráfordítással öt éve elkészült, udvarának parkosítása, körülkerítése még mindig késik: hatszázezer forintba kerülne...

A községfejlesztési alapból kell tehát parkosítani e községben is,

ahol harminckétezer lakosra jelenleg még nincs egy park, egy játszótér, egy liget. A községfejlesztési alapból, amelyből egy sereg más igény kéri, követeli a maga részét: óvodai, bölcsődei gondok, vagy hogy nyolc általános iskolájukból még csak háromnak van tornaterme, s hogy közben ötezer embernek nincs villanya...

Az érdi parkosítás sorsa azonban úgy látszik mégsem követi majd a gimnáziumi példát: hogy csak akkor kerül virág az utcák szélére, amikor legalább a centrumban felépül a legszükségesebb. Mert ki mondhatja el, s mikor, egy község központjára, vagy magára a településre, hogy elkészült?

Így aztán még az idén, kétszázezer forintos költséggel, parkosítják, virágosítják az országút melletti részeket. Ugyancsak az idén elkezdik a tanácsháza mögötti, leendő Felszabadulás tér rendezését, parkosítását.

A tervek szerint a későbbiekben Búza Barna szobrászművész alkotása kerül a térre

— minderre három év alatt összesen egymillió forintot költenek majd... Elkezdik a benzinkút mögötti rész rendezését, lila akáccal, fehér akáccal való fásítását is az idén, a továbbiakban pedig rózsaligetet szeretnének odatelepíteni. Még egy későbbi terv: a jelenlegi MÁVAUT-állomás helyére háromszázezer forintos ráfordítással gyermekjátszóteret építenek majd.

— p. a. —

25 É

A szentendrei

Víz, hegy, várrom, irodalmi emlékek: íme *a Dunakanyar dunántúli része,* amelyet hétvégeken és ünnepnapokon olyan tömegben lepnek el az emberek, mint a fővárosi Nagykörutat a munkanapok délutáni csúcsforgalmában. Ez lenne a *szentendrei járás.* Hétköznapjai azonban sokkal csendesebbek, mert az amúgyis kis terület csekély lakosságának — *37 ezer* — munkaképesei közül *60 százalék Budapestre jár dolgozni.* Miért?

Mert a járás alapvetően *idegenforgalmi járás,* s nemcsak mostanában lett azzá, hanem azóta, amióta Budapest zajos, rossz levegőjű, milliós kőrengeteggé válva kényszerítette lakóit, hogy ha tehetik, szabad idejükben írtsák ki agyukból a lüktető zajokat és frissítsék fel tüdejüket, felbolygatva a benne lerakódó koromszemcséket — például a Dunakanyar e közeli részén, amely évtizedekkel ezelőtt is csak egy ugrás volt, hát még most.

Az ipar tehát az idegenforgalom szolgálatába állt már régen, és így maradt ez meg a felszabadulást követően is. Vagyis: vendéglátóipar. Az igazi ipart csupán a járás felduzzadt *főváros környéki agglomerációjában* találhatjuk — mert itt is áthúzódik a túlnépesedett gyűrű egy része — amely ráadásul hagyományos ipar, a *textilipar.* Tehát *Budakalászon* termel a *Lenfonó- és Szövőipari Vállalat* törzsgyára, valamint a *Gyapjúmosó- és Szövőgyár, Pomázon* szintén a *Gyapjúmosó- és Szövőgyár* gyáregysége. 45 óta ezekből a kis manufaktúrákból, bár nem nagy, de azért mégis valódi ipari üzemek alakultak ki, ahol *három és fél ezren dolgoznak* — azért nem többen, mert nem kapnak embert, a textilipar ismert létszámhiányával küszködnek. *1968-ban termelési értékük 770 millió volt, a kezdeti 310 millióhoz képest.*

A járás iparára különben nem is ezek a

A jövőben sem
fejlesztésből, a
telepítéséből a
járás *kimarad.*
Ktsz Pomázra
gyelmi ügy lett

A mezőgazda
Itt is korlátoka
a *hagyományos*
Régi hagyomán
kultúra, a földi
te és a kertkult
mányok is szere
genforgalommal
egy szép kert,
mondjuk, egy s

A legnagyobb
mányokat ápolj
na Szakszövetk
cát, ezenkívül
lepítésük van,
pomázi *Árpád*
művel gyümölc
termeli. Például
ma, Bouchet s
rack, szilva, cs
dió.

Persze, a n
hagyományok
dalságban. A t
dett, a nagyüz
lepítésével. Az
a kiegészítő üz
itt levő kis te
gok *a kiegészí*
85 százalékka
Ezek után m
hogy a haszon
fejlesztésére r

Buza Barna
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-746, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1970 MÁJ 15-

1021

Emléktábla

A felszabadulás 25. évfordulója tiszteletére Fejér megye több községében, a tanács-, illetve a művelődési ház falán Buza Barna Kossuth-díjas szobrászművész tervei alapján a Képcsarnok Vállalat kerámia emléktábláit helyezték el. Képünk a sárbogárdi táblát ábrázolja.

...sz...

...gya...

...igás: S...
...nt — Is... ...ysugar

A felszabadulás utáni magyar bajnokok és kupagyőztesek:

	Bajnok	Kupagyőztes
1945 tavasz:	Újpest	—
1945—46:	Újpest	—
1946—47:	Újpest	—
1947—48:	Csepel	—
1948—49:	Ferencváros	—
1949—50:	Bp. Honvéd	—
1950 ősz:	Bp. Honvéd	—
1951:	Bp. Bástya	—
1952:	Bp. Honvéd	Bp. Bástya
1953:	Bp. Vörös Lobogó	—
1954:	Bp. Honvéd	—
1955:	Bp. Honvéd	Bp. Vasas
1956:	—	—
1957 tavasz:	Vasas	—
1957—58:	MTK	Ferencváros
1958—59:	Csepel	—
1959—60:	Újpesti Dózsa	—
1960—61:	Vasas	—
1961—62:	Vasas	—
1962—63:	Ferencváros	—
1963 ősz:	Győri ETO	—
1964:	Ferencváros	Bp. Honvéd
1965:	Vasas	Győri ETO
1966:	Vasas	Győri ETO
1967:	Ferencváros	Győri ETO
1968:	Ferencváros	MTK
1969:	Újpesti Dózsa	Újpesti Dózsa

A felnőttek mellett a fiatalok is helytálltak a nemzetközi porondon. Az ifjúsági EB-nek beillő UEFA-torná-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPEST
Budapest

1021 1970 ÁPR

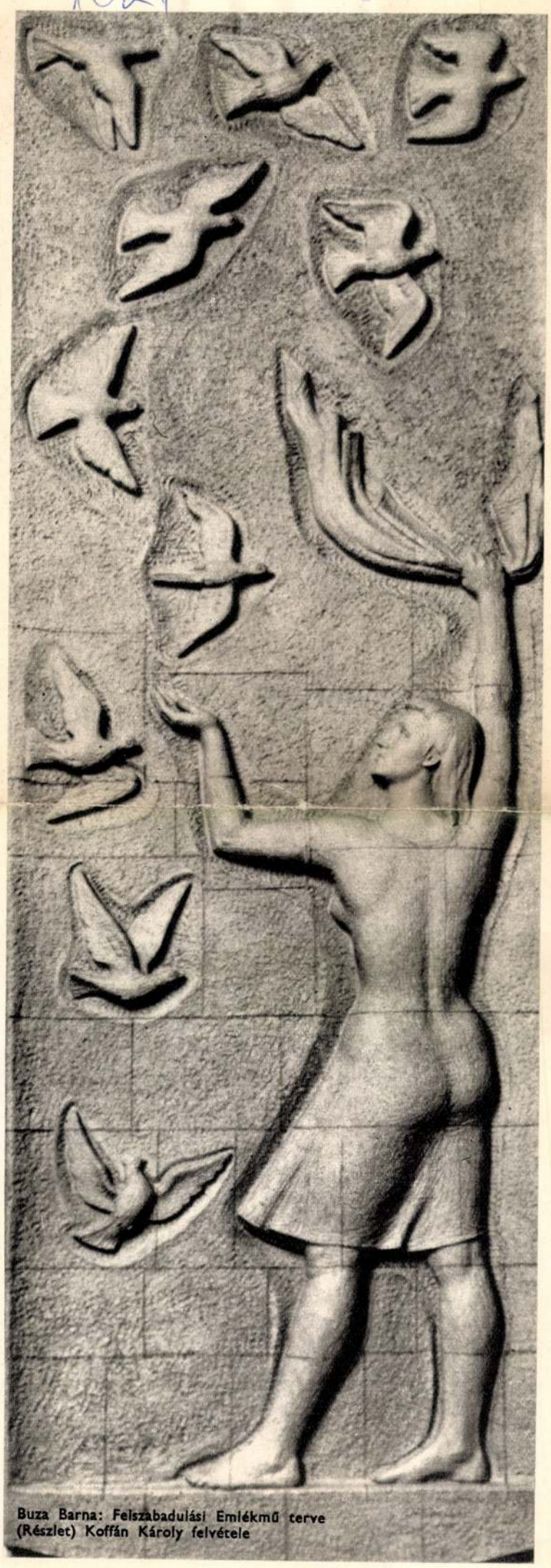

Buza Barna: Felszabadulási Emlékmű terve
(Részlet) Koffán Károly felvétele

Amíg a fejlett tő
irányuló gép- és
telünk 6%, ad
szovjet piacon
%-át értékesítjük.

A külkereskedelmi forgalom fejlődésével kapcsolatban azt ta-

val növekszik leggyorsabban. (2. táblázat)

2. táblázat

A forgalom növekedésének alakulása (%)

	1951—1955	1956—1960	1961—1967	1951—1967
Összforgalom	9,2	11,2	9,5	9,9
Szocialista országok	12,1	13,2	8,7	11,0
Szovjetunió	7,6	17,2	11,5	12,0

Helytelen lenne azonban a kereskedelmi forgalom növekedésének csökkenő üteméből bármilyen negatív jelenségre következtetni. Az ütem csökkenése a forgalom mennyiségi növekedésének következménye.

Az áruforgalom szerkezete

A fentiekben rámutattunk a szovjet piacok jelentőségére és a két partner kölcsönös érdekeltségére. Teljesebbé teszi a képet, ha megvizsgáljuk a forgalom szerkezetét.

3. táblázat

Az egyes árufőcsoportok %-os aránya a magyar—szovjet külkereskedelmi forgalomban 1950—1967 között

Árufőcsoport	1950	1955	1960	1965	1967
Export					
Gépek és berendezések	43,0	63,1	59,4	50,4	45,0
Anyag	23,0	12,2	10,2	11,3	11,4
Mezőgazdaság és élelmiszeripar	13,2	11,1	6,7	11,7	13,1
Fogyasztási cikk	20,8	13,6	23,7	26,6	30,5
Import					
Gépek és berendezések	17,1	14,1	32,0	30,6	31,0
Anyag	79,4	84,5	60,4	61,2	61,2
Mezőgazdaság és élelmiszeripar	3,3	0,1	5,9	6,3	6,0
Fogyasztási cikk	0,2	1,3	1,7	1,9	1,8

A táblázatból megállapítható, hogy a Szovjetunióból származó behozatalunk döntően nyersanyagból áll; ez a csökkenő tendencia ellenére még mindig 60% fölött van. (Itt jegyezzük meg, hogy a szocialista országokból származó nyersanyag-import több mint 50%-át a Szovjetunió adja.) A nyersanyag behozatal arányának csökkenése az egész magyar külkereskedelmi forgalom szerkezetében határozottan megfigyelhető és kedvezőnek mondható. A tendencia összefüggésben van a népgazdaság szerkezetének javulásával, a technológia fejlődésével, a fajlagos anyagfelhasználás csökkenésével.

A szovjet gépimport 1959-től állandóan az összimport 30%-a fölött van. Ebben közrejátszik a Szovjetunió egyre aktívabb gépexportja. A behozatal legjelentősebb tételei a következők: traktor, különféle tehergépkocsi, személygépkocsi, vasúti Diesel-mozdony, gőzturbina, és sokféle komplett gyárberendezés. A Szovjetunió belső gazdasági szerkezetében mind nagyobb szerep jut a géptermelésnek; ennek következtében a legbonyolultabb géptípusokból is mind nagyobb mértékben elégíti ki saját gépszükségletét.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek behozatala 1950—1958 között a mezőgazdasági termelés változékonysága miatt eléggé ingadozott; az idő tájt főleg a gabona- és húsimport volt jelentős. A kollektivizálás befejezése után a hazai termelés fokozatosan stabilizálódott; ma már leginkább a takarmányhiányt fedezzük behozatallal.

A fogyasztási cikkimport meglehetősen alacsony hányaddal szerepel, lényegében a választékcsere szintjén mozog.

A Szovjetunióba irányuló kivitelünk vezető árucsoportja a gép és berendezés. Ennek az árucsoportnak a kivitele 1950—1967 között 6,5-szeresére nőtt, aránya azonban fokozatosan csökken. Ezzel összefüggésben említjük meg: a vezető tőkés országok is törekszenek a szovjet piacot meghódítani, továbbá a Szovjetunió igénye is fokozatosan más árufőcsoportok irányába tolódott

Buza Barna

1968 OKT 11

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

MAGYAR HÍRLAP

Buza Barna

Buza Barna faszobrairól és Papp János kerámiáiról, valamint a két magyar művész pályafutásáról, alkotásának jellemző sajátosságairól közöl fotókkal illusztrált ismertetést az Iszkussztyo című szovjet képzőművészeti folyóirat, s elismeréssel ezzel legutóbbi kiállításukról.

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Társadalmi Szemle

1021 1970 MÁJ 1 –

Buza Barna:
Felszabadulási plakett

ciőit úgy
rövidle
ellenőr
lőszöve
lyesnek
finansz
Végül
matkor
vetkez
az orsz

Lény
lalható
melősz
táról, a
megáll
kezőke

1. A vállalati önállóság elve azt jelenti, hogy a gazdálkodó szerv — jelen esetben a termelőszövetkezet — maga irányítja termelési-értékesítési tevékenységét, saját hatáskörében hozza meg beruházási döntéseit és mindehhez saját alapokkal rendelkezik, amelyeknek képzését jogszabályok írják elő. Gazdasági jellegű elhatározásaiban a különböző közgazdasági szabályozók orientálják.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG
1968 OKT 27

Buza Barna

KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA HAJDÚSZOBOSZLÓN

1021

A hajdúszoboszlói városi művelődési központ nagytermében november 2-án, szombaton délután a budapesti Százados úti művésztelep harmincöt művészének alkotásaiból nyílik kiállítás, melynek keretében kisplasztikákat, szobrokat és táblaképeket mutatnak be az érdeklődőknek. A kiállítást dr. Béres András, a megyei múzeumok igazgatója nyitja meg.

A kiállítók között a legnevesebb magyar képzőművészek alkotásai szerepelnek. Többek között Buza Barna, Farkas Aladár Kossuth-díjas, Mikus Sándor, Boldogfai Farkas Sándor, Kamocsai István és Szabó Iván szobrászművészek, Kurucz D. István, Eigel István, Moldován István festőművészek. A kiállítás november 15-ig lesz nyitva.

OKTÓBER 27.

Buza Barna

D. Petőfi—Sz. Kilián

Szombaton a nagyerdei stadionba
300 néző előtt, Ajler bíráskodása me
lett játszották le a D. Petőfi—Szolnol
Kilián NB III-as labdarúgó bajnol
mérkőzést. A Petőfi Magyar (Csontos)
Salamon, Sóvágó, Tóth, Siklósi, Szarva
Puskás, Takács, Nagy, Koritár, Könny
(Budai) összeállításban játszott.

A Petőfi többet támadott mint elle
fele, a csatárai a kapu előtt határozo
tabbak voltak. A debreceni csapat bi
tosan nyert. A gólok sorrendje: Ko

izottságának lapja — Főszerkesztő: Pallás Imre — Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér
elelős Kiadó: Balogh Endréné — Terjeszti a Magyar Posta — Előfizetési díj egy hóra 2
ndex: 25 027 — Alföldi Nyomda, Debrecen — Felelős vezető: Benkő István

Búza Barna

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 APR 11.

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Székesfehérvár

— Felszabadulási dombormüvet ajándékozott a megyei tanács a megye 15 községének. Búza Barna alkotását a községekben a felszabadulási ünnepségek alkalmával ünnepélyes keretek között avatták fel.

1021

SALTOFGYELŐ

MAGYAR
POSKUTAS BUDAPEST, IX., VÁLOGI ÚT 31

Telefon: 128-048, 337-748, 340-726

FELÉR MEGYEI HÍRLAP

Szélosfelhőrvár

Buza Barna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

TANÁCSOK LAPJA
Budapest

1021 1970 APR 11

A szabadítók köszöntése

Az 1945. márciusában súlyos harcok árán felszabadított Fejér megyei községekben, a negyedszázados jubileum alkalmából felavatták a felszabadulás történelmi pillanatát felidéző dombormüvet, Buza Barna szobrászművész alkotását.

...i ellátás ...násával

...nál az a törekvésünk, hogy — a ...akásépítkezések járulékos be...ruházásaként — olyan speciális ...szakboltok is létrejöjjenek, ame...yekre a lakosság igényt tart. A Fővárosi Beruházó Vállalatnak ...azt is javasoltuk: terveztessenek ...a városközpontba egy olyan két...szintes üzletházat, amelyben — ...természetesen saját anyagi hoz...zájárulásukkal — a szanált te...rületről kitelepítendő magánke...reskedőket, kisiparosokat elhe...yezhetjük.

Új utakat keresve

Természetesen a városközpont ...s az ellátási centrumok kor...szerű bolthálózatának kialakí...tása mellett is nagy gondot for...dítunk a peremrészeken élő la...kosság ellátására. Itt is keressük ...az új utakat. Szorgalmazzuk a különböző szervekkel — állami vállalatokkal, szövetkezetekkel, tsz-ekkel — közösen létreho...zandó beruházásokat és egészsé...ges versenyszellemet igyekszünk kibontakoztatni a kereskedelem különböző szektorai között.

Eddigi eredményeink is bizo...nyítják: a korszerű kereskedel...mi ellátás csak valamennyi szek...tor bevonásával biztosítható. To...vábbra is mindent megteszünk, hogy — élve az önállóság adta új lehetőségekkel — gondoskod...junk a nagy kiterjedésű XX. kerület lakosságának ellátásá...ról.

Keszthelyi Gyula,
a XX. kerületi Tanács vb-elnökhelyettese.

ISMÉT A VÁ...

Az 1967-ben megválasztott t...nácstagok ez évben e ciklus s...rán utoljára tesznek eleget besz...molási kötelezettségüknek. Ily...alkalmakkor természetesen fe...merül az igény, hogy visszatekin...ve az elmúlt három évre, le...alább vázlatosan tegyünk említé...erről az időszakról, a megoldo...feladatokról vagy éppen a meg...maradt gondokról.

A végrehajtó bizottság határo...zata a beszámolók megtartására az április közepétől június végéig tartó időszakot jelöli ki, s egyút...tal felhívja a kerületi végrehajtó bizottságok és tanácstagok figyel...mét az előkészítő munka gondos összehangolására valamennyi ér...dekelt szervvel. Indokolt ez a kö...rültekintő gondosság, ha figye...lembe vesszük, hogy ez az idő...szak olyan ünnepségekkel esik egybe, amelyek méltó módon fe...jezik ki a negyedszázados szabad...ságunk által teremtett új életfor...mát, egész népünk szocialista épí...tőmunkájának eredményeit.

Jól összehangolt előkészítést

A jubileumi ünnepségek elő...készítésében és rendezésében ugyan...azok a szervek vesznek részt, amelyekre a tanácstagi beszámo...lók előkészítése is hárul, s ez a körülmény fokozott figyelmet kí...ván. A végrehajtó bizottság ép...pen ezért intézkedéseivel széle...sebb körben kívánt segítséget nyújtani, illetve garanciákat te...remteni arra, hogy valamennyi tanácstag rendelkezzék azokkal a feltételekkel, amelyek elengedhe...tetlenek a beszámolók eredmé...nyességéhez. Ezt a célt hivatottak szolgálni azok az intézkedések, ajánlások is, amelyek kiterjednek mind az előkészítés technikai, mind a beszámolók tartalmi ele...meire.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍREK

1968 AUG 10

1021

Buza Barna

Restaurálják a Várban levő Szentháromság emlékmű szobrot. Képünkön: Beemelik az egyik központi figurát. A szobrokat Buza Barna szobrászművész készítette

VÍZSZINTES: 1. Madác
halhatatlan művéből „A
ember tragédiájá"-ból idé
zünk (az idézet első rész
zárt betűk: S, A, C) 13. Csúc
a déli Bakonyban. 14. Eszelc
15. C R R. 16. Folyó Jugosz
láviában. 18. ... Vénusz (
szerelem istennőjét ábrázol
márványtorzó). 19. É. I. 20.
Ohó betűi, keverve. 22. Hó-
nap rövidítése. 23. Római
számok: 50 és 105. 25. Az
idézet harmadik része. 27. ...
Angeles. 28. Úttest, vasúti
pálya megtisztítására való
szerkezet. 29. Katona „Bánk
bán"-jának egyik főalakja.
31. Z Ö. 32. Női hangnem. 33.
47. Idény. 49. Kiigazítja a
hibát. 50. ... keres az talál
(közmondás). 53. A N Á. 54.
Az egyik szín. 56. Vérképző
szerv. 57. Puha fém. 58. Éret-
tebbé tesz, lassan tovább fej-
leszt. 60. Levelet küldött. 62.
Becézett női név. 63. Az írás-
művészet eszközeivel adott,
rajzolt kép. 65. Illemből, szo-
tannia kormányzója. 2. Orosz
uralkodó volt. 3. Vércsator-
na. 4. L T U. 5. Illó olajáért
termesztett, de vadon is te-
nyésző növény. 6. Becézett
Etel. 7. G Ö. 8. Fordított
névelő. 9. Ú G M. 10. Köz-
ség Somogy megyében. 11.
Keresés után meglel. 12. El-
tulajdonít. 13. Az idézet má-

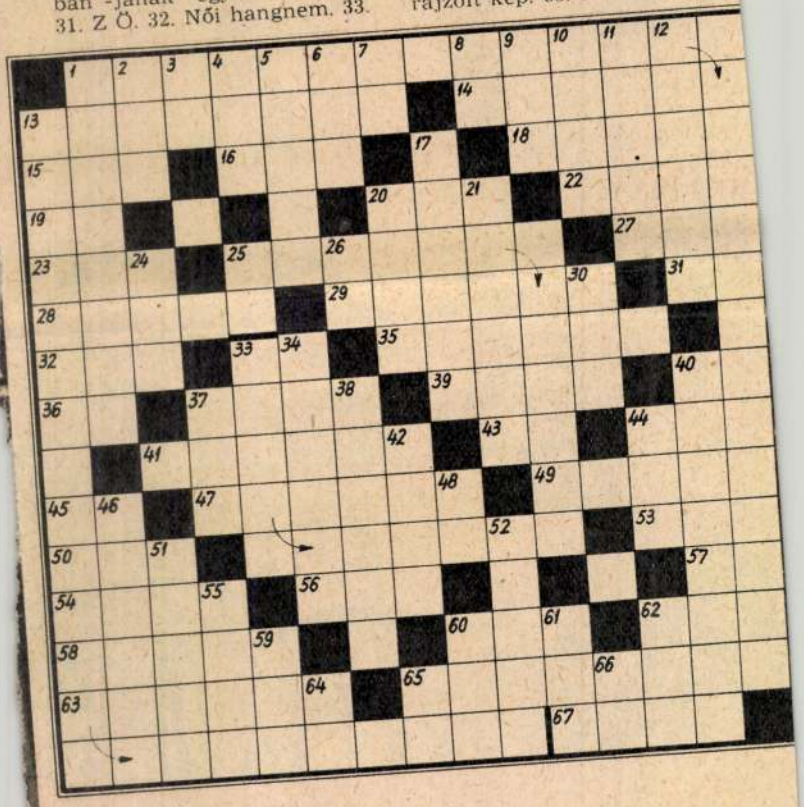

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188—296, 188—307

Búza Barna

NÉPSZAVA

TYDY SZEP - 4.

— A varsói kulturális napok nyitányaként Buza Barna szobrászművész, a fővárosi tanács tagja kedden a Kiscelli Múzeumban átadta a nagyközönségnek a „Lengyel művészi grafika" című kiállítást.

1021

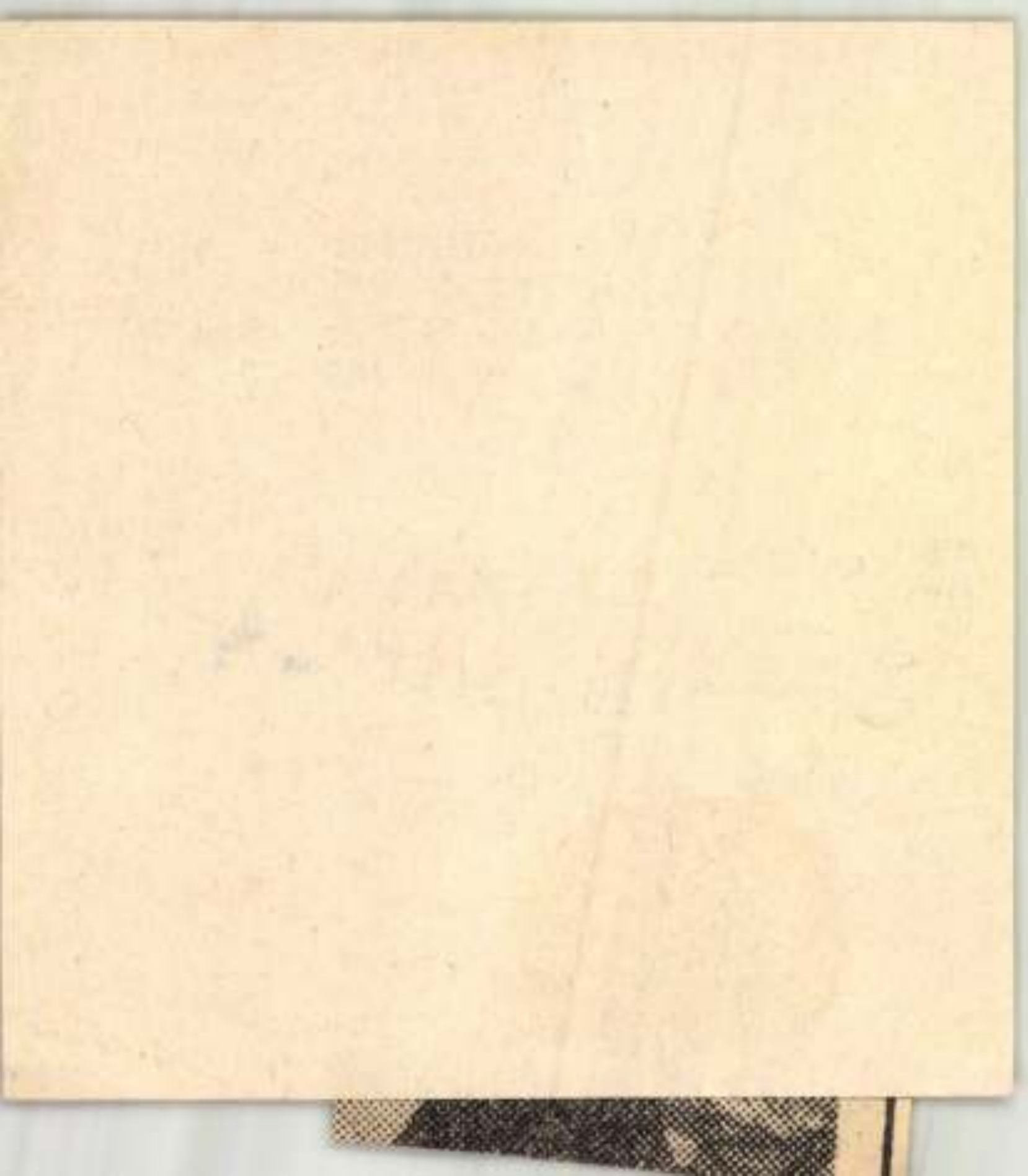

1968 SEP4
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

NÉPSZABADSÁG

Buza Barna

Lengyel grafikai kiállítás a Kiscelli Múzeumban

A *Varsói kulturális napok* megnyitójaként *Buza Barna* szobrászművész, a Fővárosi Tanács tagja, kedden a Kiscelli Múzeumban bemutatta a nagyközönségnek a *Lengyel művészi grafika* című kiállítást. Az érdeklődéssel kísért megnyitóünnepségen részt vett *Sarlós István*, a Fővárosi Tanács vb-elnöke. Ott volt *Bogumil Dabrowski*, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a Varsói Nemzeti Tanács háromtagú küldöttsége, továbbá a budapesti Lengyel Kultúra és a varsói Magyar Intézet vezetője is.

A kiállított 49 alkotás legnagyobb része már jelentős nemzetközi sikert aratott.

*

A *varsói kulturális napok* keretében ma este háromnegyed 8 órakor *Varsó a lengyel fotóművészetben* címmel kiállítás nyílik a budapesti *Kossuth Klubban*.

Ugyancsak a Kossuth Klubban 8 órai kezdettel *Chopin-estet* rendeznek, amelynek bevezetőjét *dr. László Zsigmond* tartja. Közreműködnek: *Mátyás Mária* Kossuth-díjas operaénekes, *Hernádi Lajos* Kossuth-díjas zongoraművész, *Szabó Csilla* zongoraművész, *Kocsis Albert* hegedűművész.

meghatalmazott nagykövete.
(TI)

KULTURÁLIS HÍREK

LOSONCZY GYÖRGY Kos-th-díjas érdemes művésznek, a agyar Állami Operaház magán-nekesének, a Magyar Népköztár-ság kiváló művésze kitüntető met adományozták. A kitünte-st kedden nyújtották át a Mű-elődésügyi Minisztériumban.

*

MEGKÓSTOLTUK MAGYAR-ORSZÁGOT — címmel megjelent Miguel Asturias és Pablo Neruda közös könyve, amelyben „gaszt-onómiai élménybeszámolóként" magyarországi látogatásaiknak emlékeit adják közre.

*

AMERIKAI ÉNEKTANÁROK íztagú csoportja kezdte meg ki-enchónapos magyarországi tanul-mányútját: a magyar iskolai ének- és zeneoktatás módszereivel ismerkednek meg.

1971 ÁPR 7

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Buza Barna

— **Hibaigazítás.** Lapunk április 6-i számában „A Magyar Nemzet válaszol a tévénézők kérdéseire" című cikkünkben a művészképviselők felsorolásában a helyes név Buza Barna szobrászművész

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Búza Barna szobrászművész

DÉLI HÍRLAP

1972 MÁR 21

1021

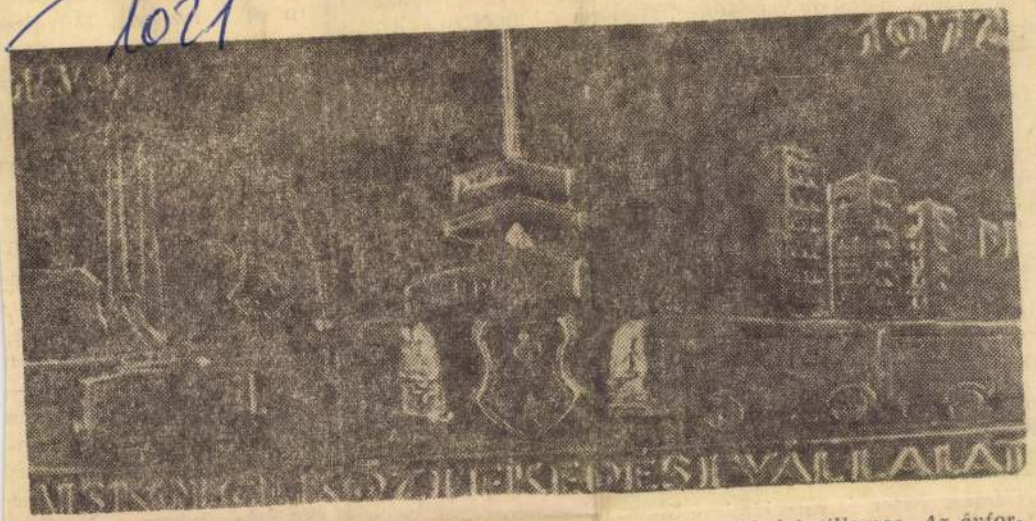

★ *Hetvenöt évvel ezelőtt, 1897. július 10-én indult el az első miskolci villamos. Az évforduló alkalmából júliusban jubileumi ünnepséget rendeznek a Miskolci Közlekedési Vállalatnál. A legidősebb törzsgárdatagoknak szép kivitelű emlékplakettet adnak. A plakett Búza Barna szobrászművész munkája.*

kis résen át szűrődik be a világosság. Ariadné labdázása az életet hivatott behozni, de a labda monoton pattogása nem az életet, hanem az úttévesztést jelzi.

Thészeusz megjelenésekor az az érzésünk: cselekvő ember lépett a színre, aki megtalálja a kivezető utat a labirintusból, megszünteti a bezártságot. De a várt feloldás elmarad: hiába öli meg Minótauroszt, tette visszhangtalan, csak újabb értelmetlenségeket szül. Hiába valósította meg nemes, szép szándékát, csak a zsarnokot ölte meg, a zsarnokságot nem szüntette meg. Foglya lett saját tettének. Csak a szereplők cserélődtek fel, minden kezdődik, folytatódik elölről. Szilárdan áll a labirintus, de miért?

Halász Péter és társai mitológiai keretet választottak korunk kétségeinek és reményeinek megválaszolására. A

zsákutcát
Thészeusz
miatt kén
a szerepe
zésére vá

Az előa
tott bizon
tatja be e
nak a cs
lyeit. Arr
korunk la
cselekvő
lálhatjuk
telmes él

Mindezek a gondolatok rendkívül stilizált formában jelentkeznek. A színészi játékot csaknem teljesen a koreografált mozgásra redukálták, a szavaknak alig juttatva szerepet. Pedig a nyitva hagyott kérdések száma oly sok, hogy azokat csak egyenletesebb színészi játék és kevésbé diszharmonikus kifejező eszközök segítségével válaszolhatjuk meg.

(buzalfalvi)

nek a művészetnek a hírnökeit. Nem valószínű, hogy — miután az anyaggal nem érkezett informáló szöveg — Miskolcon ne akadt volna hozzáértő, aki néhány mondattal ne segítette volna az eligazodást. Talán még most sem késő, hiszen a kiállítás március 26-ig, vasárnapig nyitva tart.

(makai)

102

Szeretnék közérthető műalkotásokat létrehozni

Látogatás Buza Barna műtermében

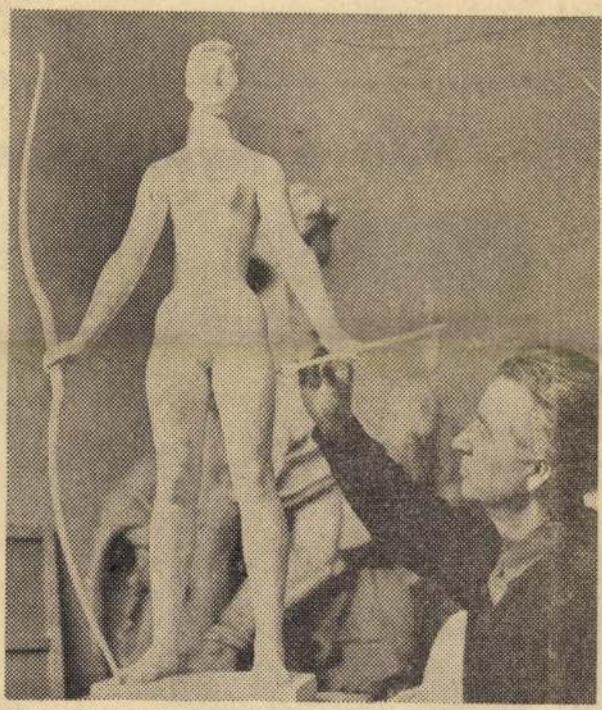

Budapesten, a Százados úti művésztelepen él és dolgozik Buza Barna szobrász-művész. A mester életútja megyénkből — Vésztőről — indult és töretlen ívű fejlődéssel a magyar szobrászművészet első vonalába érkezett.

— Tulajdonképpen nem tudnám megmondani, hogy örököltem, vagy tanulással szereztem-e jelenlegi tudásomat — mondja a művész. Édesapám tehetséges festő volt, egy ideig a nagybányai festőiskola tagjai közé számított, valószínű tehát, hogy tőle örököltem a szép iránti szeretetet. De nekem is nagyon sokat kellet tanulnom, amíg eljutottam arra a szintre, amikor már az embernek nincsenek szakmai gondjai, ha a művészi elképzeléseit meg akarja valósítani.

Vésztőn, a Toldi utcában éltem 12 éves koromig. Mezítláb jártam vízért, mint más gyerekek, az iskolában is éppen olyan tenyereseket kaptam, mint a többiek. Lehet, hogy egy kicsit még többet is, hiszen nem voltam valami jó tanuló. Úgy látszott, hogy „békés" polgári pályát választok, de mégis másképp

gyan szűkebb hazájához, Szeghalomhoz sem hűtlen. Ott maradt a „Sárréti" emberek között. Azok között, akik emberré formálták.

Évekig a FÜSZÉRT, majd az Ipercikk Kiskereskedelmi Vállalat szeghalmi fiókjánál dolgozott, mindig felelős beosztásban. A földművesszövetkezethez 1961-ben került, boltvezetőnek. Pár évvel ezelőtt, amikor Békés megyébe is eljutott az önkiszolgáló rendszer híre, ő örömmel vállalta az ismeretlen kereskedelmi forma bevezetését. És mint azelőtt a FÜSZÉRT-nél és az Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalatnál, a szövetkezet önkiszolgáló boltjában is bizonyított.

Még néhány hónap és nyugdíjba vonul a szeghalmiak Józsi bácsija. Példamutató kereskedőmunkájával háromszor érdemelte ki a „Kiváló dolgozó" kitüntető jelvényt. Közben az évek során öt fiatal sajátította el mellette a kereskedői munkát, méghozzá magas szinten. Egykori tanulói közül némelyek már évek óta vezető beosztásban dolgoznak. Az általa vezetett önkiszolgáló boltból került ki két évvel ezelőtt a szövetkezeti pénztárosverseny országos győztese is.

Kívánjuk Józsi bácsinak, hogy nyugdíjba vonulása után még sok éven át élvezze negyvennyolc évi munkásságával derekasan kiérdemelt pihenést.

Balkus Imre

Vállalta. Azóta kitűnő a két békéscsabai téglagyár egészségügyi ellátása. Orvosi tevékenysége hamarosan a Békés megyei Tégla- és Cserépipari Vállalat többi gyáraira is kiterjedt.

Dr. Tóth Mihály minden munkahelyet ismer, tudja, hogy egészségügyi állapotának megfelelően kit hol lehet vagy nem lehet foglalkoztatni. Napi teendőinek ellátása mellett évenként kétszer minden gyárban megvizsgálja a munkakörülménye-

E
a n

Május másod
általában jégv
tott időszakban
idén is pusztítá
jelentések szeri
gye déli részét

Jön a nyári sze

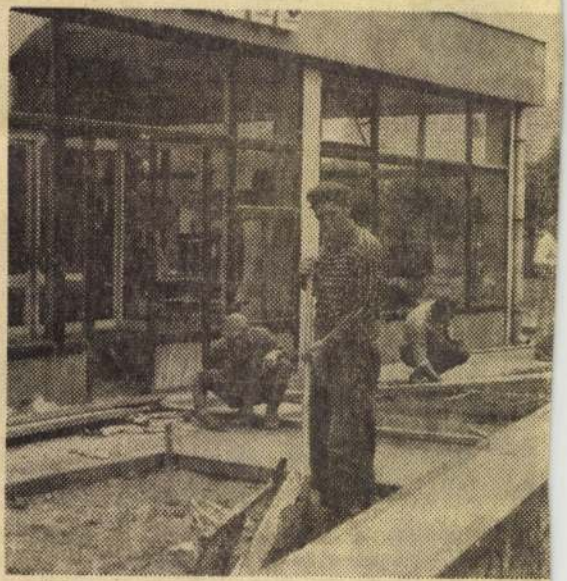

Eleken, az új eszpresszó előtt hamarosan erny lokat állítanak fel. Képünkön: a betonozó-brig

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

... minden. Történt ugyanis, hogy egy fiatalkori szobor-kompozíciómat tehetséges munkának tartották, és Sarkad község ösztöndíjával a Képzőművészeti Főiskolára íratkozhattam. Ekkor láttam csak, milyen elmaradt volt abban az időben a vidéki élet. Mint a távoli Viharsarokból jött emberke, nagyon idegenül éreztem magam a városban nevelődött társaim között. Rövidesen észrevettem, hogy nem olyan behozhatatlan a hátrányom, lassan megjött a szakmai önbizalmam is. Különösen, amikor a főiskola elvégzése után olaszországi ösztöndíjat kaptam.

Rómában Ferucció Ferazzi professzor volt a példaképe, a világhírű mestertől tanult a legtöbbet. Hazatérve elkészítette azt a Néger leány című portrét, amellyel nagy sikert aratott az 1938-as Velencei Biennálén. Hiába voltak a nemzetközi elismerések, itthon mégis a puszta megélhetésért kellett küzdenie.

Jelentősen megváltozott a helyzet a felszabadulás után, amikor a Képzőművészeti Alap segítette, juttatta megrendelésekhez a szobrászokat is. Buza Barna kezdettől fogva tevékenyen részt vállalt a Képzőművészeti Alap szervezésében, vezetésében. Ma is aktívan dolgozik a művésztársadalomnak e jelentős fórumán, azonkívül sokoldalú közéleti tevékenységet is folytat. Mint a fővárosi tanács tagja, számtalan esetben fáradozik választói érdekében. És közben természetesen sorra készülnek műtermében a különböző alkotások. Bámulatos, hogy a szobrászművészet szinte valamennyi ágában milyen otthonosan dolgozik.

Portrék, egészalakos figurák, lovas kompozíciók, épületplasztikák, fafaragások születnek teremtő fantáziája nyomán. Lemezdomborítások és keramikusművészi alkotások mellett nagyszámú érmet is készített.

— Szeretem mindazokat az anyagokat, amelyek a művészi felhasználás során megtartják eredeti, anyagszerű mivoltukat. Számomra legkedvesebb ilyen anyag, a fa. Nem véletlen, hogy legsikerültebb alkotásaim éppen a fafaragások. Ezekben megpróbálok a kor szellemétől áthatott olyan közérthető műalkotásokat létrehozni, amelyek nem nélkülözik a szakmai felkészültség tartalmi és külső jeleit sem. A Pécsi Jannus Pannonius Múzeumban van a Földrengés című faragásom, amelyről úgy érzem, hogy talán ez az eddigi legsikerültebb munkám. A háború borzalmai ihlették a Gond és a Rémület című műveimet. Gyermekkorom örök élményeiből fakadnak lovas témáim. Egy ilyen köztéren elhelyezett művem a Kazincbarcikán levő Kuruc-lovas.

Az Ijászlány című szobrát a Szépművészeti Múzeum jubileumi kiállításán láthatja a közönség. Felszabadulásunk évfordulójára Baktalórántházának és a Budapest XVIII. kerületnek készített felszabadulási emlékművet. Jelenleg Kossa István mellszobrán dolgozik. Szeretne két lovas szobrot készíteni, és örülne, ha az egyik szűkebb pátriája — Békés megye — valamely városát díszíthetné.

Andódy Tibor

a figyelmet. És
s, a vállalat igaz-
jellemzi őt:
bb munkás, akire
atokat lehet bízni.
nemcsak a szavak
anem az is, hogy
10 év alatt kétszer
Kiváló Dolgozó,
az Építőipar Ki-
a kitüntető jel-

ták már máshová
licitáltak is a
azonban a „csábí-
reken megmondta,
dormadár. Erről a
ig így vélekedik:
rint az ad köny-
nkahelyén, akinek
ebb célkitűzése.
zzal, hogy átlagos-
ag alattinak tart-
tt minden lehető-
, hogy a képessé-
, ráadásul nagyon
gal ismerkedhetek

dolgozik a mező-
yárban. Azok az
rendezések, ame-
t. 2—3 éve hibát-
k. Több más
elismerték már,
kifogástalan és,
bízatást adnak a
ek, külön kérik,
a vállalat.

személye garan-
őséget.

P. B.

Galgóci—Gájer Gáspá
lepő fordulatokat ok
öreg vendége, az idő

A főhatósági ellenőr élete sem mindig vidám, de a hotel nyári mindenese sem éppen víg. Gálfy László és Székely Tamás alakította ezt a két érdekes figurát.

(Fotó: Demény)

Buza Barna
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR HÍRLAP
13/0 SEP. 81
1021

Pegazus a szalonnasütő kályhán

Épül a balatonudvari művésztelep

A szobrász nem mintáz, a karmester nem vezényel, az énekes sem énekel — hanem farönköt fűrészel, meszet olt, gyomot irt, a vaskereskedéseket bujja szegért és egyéb fontos holmiért. Vagy éppen bonyolult építési tervek fölé görnyed. Valamiféle különös hobby ez? Művészek fáradságűző kikapcsolódása, fúró-faragó különcség vagy a mást csinálás, az idegen mesterségbe kontárkodás csábító varázsa? Igen is, meg nem is, de ha hobby, hát mindenesetre igen jelentős; tartalmas és maradandó eredménnyel kecsegtet. *Művésztelep önerőből* — így nevezhetnénk. *Huszonhét ház épül Balatonudvariban — huszonhét művész összefogásából és együttes energiájából.*

Megvalósult álmok

— Hogyan indult meg ez a vállalkozás? — fordulunk *Buza* Barna szobrászművészhez, aki a vendégek kedvéért felhagy a fűrészeléssel, s a házigazda határtalan büszkeségével kalauzol végig az épülő telepen. Közben komoly nehézségeken — malterosládán, kőhalmokon és ingatag deszkapallón — segít át.

— Egy napon ráébredtünk néhányan, művészkollégáimmal, hogy régi álmunk — szép természeti környezetben ház, alkotóműhely — sokkal könnyebben megvalósítható, *ha nem külön álmodozunk, hanem együtt cselekszünk.* Így kezdődött — s íme az eredmény, a megvalósulóban levő álom.

Szívből drukkolunk nekik. Művésztelepeket eddig általában állami erőből hoztak létre; Balatonudvarin történik meg először, hogy kizárólag magánerőből épül fel egy ilyen telep — természetesen az érdekelt hatóságok messzemenő erkölcsi támogatásával.

A tervek s az eddig felépített házak ismeretében joggal elmondhatjuk, hogy nemcsak az ott lakó művészek örömét, nyugalmas alkotását szolgálja majd a telep, hanem a Balaton környéki építkezések között is példamutató lesz. *Kisnyaraló mintatelep* — ennek is szánják.

A terveket *Zilahy* István Ybl-díjas építész készítette. Nem típustervek ezek, bár az egyes épületek egységes, hármas tagozódásban épülnek fel: tágas veranda, középső tér és környező kisebb helyiségek. *A belső elrendezést azonban a bérlők egyénenként, saját ízlésüknek megfelelően változtathatják.* A teraszos, nyitott szerkezetű, szívélyesen hívogató hangulatú házakat háromféle anyagból készítik: a terméskő rusztikusságát s a vörösfenyő sajátos árnyalatát nemes vakolat fogja össze egységes és jellemző látvánnyá.

Egy-egy egyéni ötlet is „fűszerezi" majd az épületegyüttest: Buza Barnának a telep élén álló házához, például *szalonnasütő kályhát* is terveztek; stílszerűen a Pegazus képe és képzőművészjelvény díszíti majd.

Szoborpark, kiállítás

Ahogy emelkednek a falak s készül a parkett, az ablak, az ajtó, úgy színesednek a lakók tervei, álmai is. *Szoborpark* ékesíti majd a házak közti szabad közterületet, s a telep kapuja mellett, ahol nemrég még embermagasságú volt a gaz, *kiállítóterületet* készítenek. Elsőként kerámiakiállítás nyílik, amelyet természetesen követ a többi művészeti ág is.

— Kik lesznek a művésztelep lakói? — érdeklődünk, kissé irigykedve is.

A huszonhét bérlő között találjuk Buza Barnán, aki szervezője és legfőbb ügyintézője a vállalkozásnak, s a már szintén említett Zilahy István építészen kívül, *Nagy* László ötvösművészt, *Kurucz D.* István festőművészt, *Szentgyörgyi* Kornél festőművészt, *Bruck* Tibort, a herendi porcelángyár művészeti vezetőjét, de rajtuk kívül másokat is, nemcsak képzőművészeket. Tudósaink közül például *Korach* Mórt, s a többi művészeti ág képviselőiként *Katona* Lajos operaénekest, *Németh* Amadé karnagyot, *Béres* Ferenc énekest és másokat.

Így hát a balatonudvardi művésztelep, ha felépül és benépesül, nemcsak tájépítészeti teljesítményként lesz példaadó, hanem a művészetek és a tudományok találkozóhelye is lesz.

Szekrényesy Júlia

rieni repülőtéren egy izraeli gép ellen elkövetett támadásuk miatt.

2. *Azonnal engedjék szabadon* és küldjék Londonból Ammanba Leila Khaledet, a vasárnapi sikertelen gépeltérítést végrehajtó harci különítmény életben maradt tagját, valamint a tűzharcban lelőtt társa holttestét.

3. *Engedjék szabadon* és küldjék Ammanba azt a három palesztinai gerillát, akik nyugatnémet börtönben vannak egy El-Al óriás gép ellen tavaly Frankfurtban intézett támadás miatt.

Akárcsak korábban a svájci kormány, a brit kabinet is *72 órás határidőt* kapott az arab partizánlány szabadon bocsátására.

A PNFF mindaddig fogva tartja a Jordániába kényszerített két repülőgép utasait — izraelieket, svájci, brit és nyugatnémet állampolgárokat (közöttük néhány izraeli—amerikai kettős állampolgárságú személyt is) —, amíg a fenti feltételeknek az illetékesek eleget nem tesznek. A PNFF közleménye kijelenti, hogy a szervezet a svájci gép elrablásával *nyomást akar gyakorolni a svájci kormányra*, hogy „vizsgálja felül részrehajló és téves magatartását a palesztinai gerillákkal szemben, akiket fogva tartanak svájci börtönökben".

Nyilatkozott Genfben a Nemzetközi Légiforgalmi Társulás (IATA) — a világ 104 légitársaságát tömörítő szervezet — szóvivője is. Felhívást intézett az egyes országokhoz, hogy *lépjenek fel törvényes úton* a géprablókkal szemben.

(MTI) A Scotland Yard vezető tisztviselői nyilatkozatban közölték, hogy a vasárnapi repülőgép-eltérítési kísérlet brit légitársaság Londonb[illegible] pén *elhagyták Kairót* és Róma érintésével New York felé tartanak. Három utas Kairóban maradt, mert kisebb sérülésekkel kezelik őket.

Ammanban a Palesztinai Népi Felszabadítási Front *szabadon engedte* az elrabolt svájci és amerikai utasszállító gép 120 utasát — nőket, gyermekeket és öregeket. Mintegy *kétszázan továbbra is a gépek fedélzetén tartózkodnak*. Az ellenállási szervezet közölte, hogy *az izraeli, brit, amerikai, nyugatnémet és svájci férfi utasokat* addig *nem bocsátják szabadon*, amíg a három érintett kormány nem teljesíti követeléseiket.

A svájci kormány több órás tanácskozás után úgy döntött, hogy *szabadon bocsátja* a tavaly bebörtönzött három palesztinai gerillát. A bonni kormány *még nem döntött*. A belügyminisztérium szóvivője szerint kapcsolatban vannak az amerikai, angol és svájci kormánnyal, és azokkal összhangban döntenek majd „a palesztinaiak ultimátumának elhárításáról". Mértékadó források szerint a kormány addig nem kötelezi el magát a három elítélt merénylő szabadon bocsátása mellett, amíg nem kap biztosítékokat, hogy az elrabolt gépek utasai sértetlenül távozhatnak.

Londonban *Heath* miniszterelnök sürgős tanácskozásra hívta össze kormányának tagjait, hogy eldöntsék az Anglia felett foglyul ejtett, és az angol hatóságoknak átadott palesztinai merénylő sorsát.

Rogers amerikai külügyminiszter visszatért Washingtonba az elnök kaliforniai rezidenciájából, és tanácskozásokat kezdett kormánytisztviselőkkel, valamint az érintett repülőtársaságok képviselőivel.

[illegible]
véért" — mondotta.

Dr. Gerhard *Schröder*, a Bundestag külügyi bizottságának elnöke, volt külügy- és hadügyminiszter hétfőn *egyhetes tájékozódó körútra* utazott az Egyesült Államokba. Schröder *Laird* hadügy-, *Rogers* külügyminiszterrel és több más amerikai politikussal találkozik majd.

A szovjet—francia vegyes bizottság ülésszaka

(TASZSZ) Hétfőn Párizsba érkezett az a szovjet küldöttség, amely Vlagyimir *Kirillinnek*, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vesz *a szovjet—francia vegyes bizottság ülésszakának* munkájában. (A bizottságot 1966-ban hozták létre, hogy koordinálja a két ország kereskedelmi-gazdasági és tudományos-műszaki együttműködését.) Az ülésszakon megvizsgálják az *egészségvédelmi* és a *mezőgazdasági együttműködési* egyezmény teljesítésének menetét, valamint a kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok kilátásait. Összegezni fogják továbbá az *atomenergia, a világűr* békés célú meghódítása és a *színes televízió* területén végzett együttes munka eredményeit.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

1024

A Magyar Nemzet válaszol a tévéfórum kérdéseire

A női és a fiatal képviselőjelöltekről, a választási gyűlésekről

Budapestről, a 213—555 sz. telefonon kérdezték: Választható-e az a jelölt, aki a jelölőgyűlésen nem nyilatkoztatja ki, hogy elfogadja a jelölést s magáévá teszi a Hazafias Népfront célkitűzéseit?

A kérdező valószínűleg az ajánlottra, a javaslatba hozott személyre gondol. Ahhoz ugyanis, hogy valaki jelöltté váljon, el kell fogadnia mind a jelölést, mind a népfront választási programját.

Más kérdés az, hogy valaki miért nem nyilatkozott a *jelölőgyűlésen?* Lehet, hogy nem is volt jelen. Beteg lehetett, külföldön tartózkodhatott stb. Az is lehet: nem tudta, hogy őt valaki javasolni fogja — erre is akadt példa. Az, hogy valaki a jelölőgyűlésen valamilyen ok miatt nem tudott szóban nyilatkozni, ez önmagában még nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy jelöltté váljon, ha a jelölés többi feltétele egyébként rendben van. A jelöltnek ugyanis *írásban is nyilatkoznia kell*, de ez a nyilatkozat később is beszerezhető. A választási törvény 31. §-ának (2) bekezdése szerint: a népfrontbizottságnak — amikor bejelenti a jelöltet a választási elnökséghez — a bejelentéshez csatolnia kell a jelöltek nyilatkozatát arról, hogy *a jelölést elfogadják.*

Az viszont a demokrácia szabályai közé tartozik s a kialakult hagyományok is megkövetelik, hogy ha valaki tud a személyét illető ajánlási szándékról és módja van rá, a jelölőgyűlésen vegyen részt s ne csak az illetékes szerveknek nyilatkozzék írásban, hanem *a legilletékesebbeknek*, az őt bizalmukkal megtisztelő választópolgároknak is — *szóban.*

Dukics Károly (Pécs, Szigeti u. 15.) kérdezte: Többes jelölés esetén a választópolgároknak különösen nehéz megismerniük a jelölteket. Kapnak-e erre a jelölőgyűlésen kívül más lehetőséget is? — Hasonló kérdést tett fel K. J. Budapestről (T.: 168—551): A jelölőgyűlésen kívül milyen más formában és módon ismertessék meg magukat a jelöltek a választókkal?

Igaz, hogy március 31-ével a jelölőgyűlések időszaka *lezárult.* Ám most, közel három héten keresztül *választási gyűléseket tartanak országszerte.* Ezek újabb lehetőségeket nyújtanak a jelöltekkel való ismerkedésre. Ez az időszak nagyon sok választási találkozóra nyújt alkalmat. Még felsorolni is sok lenne, milyen színes és változatos formákban keresik erre a lehetőséget a népfrontbizottságok, tömegszervezetek, de maguk a jelöltek is. Egyik helyen az első választókkal szerveznek találkozókat, másutt a népfront nőbizottságait keresik fel a jelöltek. Klubokban, kultúrotthonokban, üzemeknél, termelőszövetkezeteknél, vállalatoknál jönnek össze *kötetlen, baráti beszélgetésre a jelöltekkel.* A gyűlésektől, a rétegtalálkozókon át, a családlátogatásig — tehát még széles a lehetőség skálája.

Többes jelölés esetén a népfront és a választási szervek arra törekszenek, hogy a jelölteknek *azonos lehetőségeket biztosítsanak* a választópolgárokkal való találkozásra.

Kiss Lajos (Bp., XIII., Pozsonyi u. 27.) kérdése: Honnan tudják olyan pontosan, hogy minden negyedik képviselő nő lesz? Nem változhat ez az arány?

Amikor a tévé Fórum adását sugározták, a képviselői jelölőgyűlések túlnyomó többsége már lezajlott, így a jelöltek személye már ismert volt. Ezért hangzott el az örvendező kijelentés, hogy az új országgyűlésben minden negyedik helyet nő foglal el. Valóban 87 képviselői kerületben női jelölt van s ez a helyek 24,7 százalékát jelenti. Elvileg természetesen változhat ez az arány, a szavazás módosíthat rajta. Valószínű azonban, hogy nem így lesz. Ugyanis nemcsak reális társadalmi szükséglet, hanem egyre inkább igény is, hogy a nők megfelelő arányban legyenek képviselve a közéletben, így a legfelsőbb törvényhozó testületben is. Társadalmunk egészséges, *demokratikus fejlődését* mutatja, hogy ez ma már a férfiak többségének is igénye.

Egy 42 éves nő kérdezte — névtelenül: Miért nem jelölnek megfelelő arányban párton kívülieket tanácstagoknak?

A kérdező nyitott kapukat dönget. A párt következetes szövetségi politikájának eredményeként a választópolgárok eddig is megtisztelték bizalmukkal a szocializmushoz hű, a népfront programjáért a közéletben is tevékenységet vállaló párton kívüli társaikat. *Már 1963-ban a tanácstagok csaknem 40 százalékát a párton kívüliek soraiból választották az állampolgárok.* Négy évvel ezelőtt közel 8 százalékkal növekedett tovább a párton kívüliek aránya a tanácstagok között. Sőt, nemcsak a tanácstagok soraiba, az országgyűlésbe is nagy számban választanak be párton kívülieket. *Az elmúlt ciklusban kilencven párton kívüli képviselő tevékenykedett az országgyűlésben, most pedig 104 párton kívüliit jelöltek a választópolgárok a parlamentbe.*

Budapestről kérdezték (T.: 229—484), név nélkül: A fiatal képviselőkkel és tanácstagokkal szemben egyes helyeken ellenállás nyilvánul meg. Tesz-e valamit a népfront a fiatalok fokozott népszerűsítésére?

A fiatal képviselő- és tanácstagjelöltekkel szembeni ellenállást nem lehet általános, országos jelenségnek tekinteni. A számok más tendenciát mutatnak. Az elmúlt ciklusban az országgyűlésben mindössze egy 30 évnél fiatalabb képviselő tevékenykedett. *Most 20 képviselői választókerületben jelöltek 30 évnél fiatalabb embert.* A többes jelölést figyelembe véve ez a szám még magasabb: *a jelöltek közül huszonnyolcan fiatalabbak 30 évesnél.* Nagyon jelentős a fiatalok arányának növekedése a tanácstagjelöltek között is.

A fiatal jelöltekkel szembeni ellenállás az esetek többségében *indokolatlan, a társadalmi tudatban, a gondolkodásban még mindig meglevő, ható maradiságból fakad.* Egyes esetekben azonban indokolt. Sokan ugyanis abból indulnak ki: nem szükségszerű, hogy egy fiatalember közéleti pályafutását tanácstagként, vagy országgyűlési képviselőként kezdje. Ha tehát egy jelölt mellett csak az lenne az indok, hogy fiatal, ezt magunk is kevésnek tartanánk. *Ám általában nem erről van szó.* A javaslatba hozott fiatalok már eddig is *bizonyították alkalmasságukat, munkahelyükön*, a KISZ-ben, a szakszervezetben, vagy éppen a népfrontban.

A népfront mindent elkövet a fiatalok népszerűsítésére, de nemcsak és nem is elsősorban most, a választások előkészítése idején. A népfront legutóbbi kongresszusán önálló tanulmány alapján foglalkoztak *ifjúságunknak társadalmunkban elfoglalt helyével, szerepével.* Folyamatosan igyekszenek a népfrontbizottságok bevonni a fiatalokat a közéletbe. Felszabadulásunk negyedszázados jubileuma alkalmából a népfrontbizottságok százai egészítették ki soraikat — kooptálás útján — fiatalokkal. *A jó értelemben vett népszerűsítés tehát folyamatos.* S a fiatalok elsősorban önmagukat népszerűsítik munkájuk eredményeivel, tetteikkel, lelkesedésükkel, helytállásukkal. Ehhez a népfront is igyekszik minden lehetőséget biztosítani számukra.

Rónai Egon (T.: 408—854) szeretett volna művészeket is látni a Fórum vendégei között, hiszen — mondotta: „ők is nagyon fontos tényezői a közéletnek".

A tévénézőnek tökéletesen igaza van, ám az is érthető, hogy a műsorszerkesztők most főként azokat hívták meg, akik *hivatalból legjobb szakértői a törvényekkel, a Hazafias Népfronttal és a választásokkal összefüggő kérdéseknek.* Ám, hogy a művészek csakugyan mennyire fontos tényezői a közéletnek, azt a választópolgárok milliói is tanúsították, amikor nem egyet közülük országgyűlési képviselőnek, illetve tanácstagnak jelöltek. Köztudott, hogy *Benjámin* László költőt, *Petrovics* Emil zenerászművészt, *Buza* Barna szobrászművészt, *Major* Tamás színművészt, *Gyurkó* László írót Budapesten; *Raffai* Sarolta írót Bács-Kiskun megyében, *Darvas* József írót Békés megyében, *Taar* Ferenc színházigazgatót Hajdú-Biharban, *Simon* István költőt pedig Veszprém megyében jelölték országgyűlési képviselőnek.

Nagy Sándor (T.: 310—854) kérdése: Nagyon hasznosak voltak eddig is a Tanácsok Könyvtára jogpropaganda-füzetei. Tervezi-e a népfront továbbra is ezeknek a kiadványoknak a megjelentetését?

A Hazafias Népfront és a Közalkalmazottak Szakszervezete *közös kiadásában* megjelenő jogpropaganda-füzetek csakugyan igen hasznos szolgálatot tesznek társadalmunk jogi ismereteinek növekedése érdekében. A két kiadóhoz a jövőben csatlakozik a *Minisztertanács Tanácsi Hivatala* is. Tájékozódtunk az idei év és a jövő esztendő első felének terveiről. Ahogyan szerkesztőségünkkel közölték, jogpropaganda-füzet várható *az új tanácstörvényről, a szövetkezeti törvényről, az albérlet, ágybérlet, társbérlet, lakáscsere kérdéseiről*, valamint a föltehetően még az idén megalkotandó *ifjúsági törvényről.* Tervezik az új telekrendeletekről szóló pótfüzet megjelentetését is.

Miért döcög a posta „kocsija”

Népi ellenőrzés nyomában Veszprém és Győr-Sopron megyében

A postai szolgáltatásokat Veszprém és Győr-Sopron megyében mérlegre tette tavaly a népi ellenőrzés. A feltárt fogyatékosságok lényegében ugyanazok voltak, amelyeket másutt is *panaszolt a lakosság.* A vizsgálat óta több mint fél év eltelt. Vajon hozzáláttak-e a hiányosságok kijavításához, *lett-e foganatja a javaslatoknak?* Ennek a jeleit kerestük a napokban a két megyében.

A postai küldemények, hírlapok *kézbesítésének lassúsága régóta képezi a kritika tárgyát.* Pedig akár a KNEB összesített adatait, akár a részmegállapításokat nézzük, szinte megnyugtatónak lehetne azokat mondani.

— A tavaly készült felmérés szerint *a küldemények 87,8 százalékát kézbesítették a feladást követő nap.* A negyedik napon, vagy ennél későbbi időpontban a küldemények 1,7 százalékát kapták meg a címzettek. Így nem tűnik soknak, de ha azt nézzük, hogy ez a csekély százalék mintegy *tízmillió küldeményt takar,* akkor a panaszok jogosságához nem férhet kétség — mondja *Bokor* Pál, a KNEB munkatársa, aki egyik szervezője volt a postai vizsgálatnak.

A késedelmes kézbesítés és általában a postai szolgáltatások színvonalának *romlása* összefüggésben van *a postahivatalok elrendezésével, berendezésével.* Veszprém megyében a népi ellenőrök a vizsgált postahivatalok mintegy 30 százalékát tartották csak olyannak, amely megfelel a mai igényeknek. A többiek korszerűtlenek, kicsik és modernizálásukat egyebek között az is akadályozza, hogy *magántulajdont képező épületekben vannak.*

Utcára szorult ügyfelek

— Új postahivatalok felállításának a szükségességét jelezték népi ellenőreink Keszthelyen, Ajkán, Hévizen, Tapolcán, Várpalotán, Veszprémben, Felsőpáhokon, valamint a pápai Tókert lakótelepén. Különösen az első három helyen *égetően sürgős új postahivatalokat építeni.*

— *Keszthely és Héviz, mint üdülőcentrumok nyáron igen nagy forgalmat bonyolítanak le, az ügyfelek és a csomagok gyakran kiszorulnak az utcára. Súlyos a helyzet Ajkán is:* a 30 ezer lakosú város postaforgalmát a jelenlegi szűk helyen működő hivatal már képtelen ellátni. A soproni Postaigazgatóság, amelyhez Veszprém, Vas és Győr-Sopron megye postaügyei tartoznak, ez abban is, hogy a soproniak a rendelkezésükre álló összegekből a mostani tervidőszakban *a hagyományos postai szolgáltatások fejlesztésére 25 százalékkal többet fordítanak az országos átlagnál.* A kisposták korszerűsítésére 12 millió forintot, új gépkocsik vásárlására hatmilliót, kisgépesítésre tízmillió forintot költenek.

Biztató jelek

A városokban és nagyobb településeken a csomagok házhoz szállítását is mindinkább igényli a lakosság. A posta ennek érdekében is tesz ma már erőfeszítéseket. Sőt, ha valahol nagyobb számban adnak fel csomagokat — ami üzemeknél, intézményeknél gyakori —, akkor onnan a posta kész *saját járművével a csomagokat elszállítani.* Ez a szolgáltatás ma már megtalálható többek között Veszprémben, Tapolcán és Hévízen is. A vizsgálat óta sokkal több *elígazító, díjszabás ismertető tábla* látható a postahivatalokban.

Ahol a körülmények indokolták kerékpárral, motorkerékpárral, vagy autóbuszbérlettel látják el a kézbesítőket, a lapkihordóknak pedig kézikocsit biztosítanak. Az utóbbi időben a nagyobb postahivatalok már szélesebb körben használják a különböző irodagépeket, automatamérlegeket is.

Az intézkedések hatására *a javulás megfigyelhető.* Ez kifejezésre jut például abban is, hogy tavaly *hétszáz* olyan napot jegyeztek fel az igazgatóság területén, amikor valamelyik faluban, körzetben, *nem volt kézbesítés,* az idén viszont ezidáig még egyetlen napot sem. Ha a panaszok számá csökkenő tendenciát is mutat, *tennivalók még bőven találhatók.* A kézbesítés külterületekre rendes küldemények esetében általában megoldott, de *soronkívüli kézbesítést a legtöbb helyen a posta nem végez, vagy csak különdíjazás ellenében.* Akkor is már csak másnap viszik ki a küldeményeket a címzetteknek, ha azok a kézbesítő kiindulása után érkeztek a postára. A vizsgálat szerint városi vonatkozásban a *napilapok 22 százalékát,* faluhelyen pedig *46 százalékát délelőtt tíz óra után kapják meg a címzettek.* Több városban, községben állandó a panasz az *újságellátásra.* Ezek a hiányosságok lényegében ma is fennállnak.

A postás hiába csenget

Elsősorban lakótelepeken probléma — különösen ott, ahol nincs házfelügyelő —, hogy a postás nem tudja átadni az ajánlott levelet, a pénzt, a könyvküldeményt és csomagot, ha senki nem tartózkodik otthon.

A népi ellenőrök azt javasolták, *postai tömbmegbízottakat* kellene kijelölni, akik az ilyen küldeményeket mindig átvennék és továbbadnák —, *megfelelő anyagi juttatás ellenében.* A külterületeken a tanyavilágban lakók számára pedig a bekötőutak mentén — ameddig a postás motorkerékpáron közlekedni tud — *levélszekrényeket kellene felállítani.* A soproni igazgatóságon *foglalkoznak* ezekkel a javaslatokkal és megvalósíthatónak tartják azokat. Ugyancsak *egyetértenek* azzal, hogy a közönség jobb kiszolgálása érdekében az *ÁFÉSZ-üzleteket* is jobban be kellene vonni a postai értékcikk árusításba.

A népi ellenőrzés nemcsak a postai szolgáltatásokat igénybevevő lakosság érdekeit tartotta szem előtt a vizsgálat során, hanem *a postai dolgozók igényeit is,* javaslatokat tett munkakörülményeik, anyagi helyzetük javítására. A NEB-ek adtak először hangot például annak a jogos igénynek — amit ma már a szakszervezet is magáévá tett —, hogy a községekben a posta *vasárnapi nyitvatartása* délelőtt nyolc és tíz óra között, a csekély forgalom következtében, egyáltalán nem indokolt. *A hivatalvezetőt feleslegesen köti a munkahelyéhez a vasárnapi nyitvatartási rend.* A sürgős telefonhívások fogadására más lehetőségek is kínálkoznak, a hírlapok átvételét pedig a szolgálatban levő kézbesítő intézhetné. *A nagyobb városokban a délutáni nyitvatartás látszik szükségtelennek.*

Általános érvényű az a megállapítás: a kézbesítőkkel szemben támasztott követelményekkel — felelősség, fegyelmezettség, megbízhatóság — *nincs összhangban a bérezés, a munkaidő kedvezmény, a szociális ellátottság.* A kézbesítői munkakör ezen kívül a nehéz fizikai munkák közé sorolható, mivel a postáról való elinduláskor a táskák súlya gyakran meghaladja a huszonöt kilót. Az elöregedés nagymértékű, *fiatal utánpótlásról alig lehet beszélni.*

Gépesítés, automatizálás

Sopronban *Szabó* László, a területi postaigazgatóság vezetője, terveket, dokumentumokat mutat, hogy ma is tesznek erőfeszítéseket a szolgáltatás színvonalának emelésére. Ameddig saját hatáskörük terjed, *kezdeményeznek.* Úgy igyekeznek dolgozóik munkakörülményeit is javítani, hogy sehol ne kelljen visszalépni, ne kerüljön hátrányosabb helyzetbe a lakosság.

— A posta ma még igen *élőmunka igényes* ágazat. Csak úgy tudunk a színvonalon javítani, ha *fokozottabban gépesítünk, automatizálunk.* Ez nagy anyagi befektetést igényel, de el kell kezdeni. Balatonkenesétől Balatonfüredig — tapasztalat szerzési jelleggel is — *korszerű, gépesített automatákkal ellátott postai hálózat létesítésébe fogtunk.* A programunk keretében a Szovjetunióból értékcikk és újságárusító, ajánlottlevél felvevő automatákat rendeltünk és e berendezések jobb kihasználását elősegítő pénzváltó automatákat. Előre kívánunk lépni a levél, a küldemények feldolgozásánál — ehhez szükséges a szabványboríték — és a távbeszélő-hálózatunk automatizálásában is — mondja az igazgatság vezetője.

Veszprém megye egész területén például, *a korszerűsítés eredményeként,* a telefontulajdonosok *közvetlenül hívhatják egymást* és közvetlenül tárcsázhatják bármelyik budapesti számot is. Győrből szintén közvetlenül lehet hívni a fővárost és Sopron, Győr, Veszprém ugyancsak *közvetlen telefonkapcsolatban áll egymással.* Ezeket a fejlesztéseket úgy valósítják meg, hogy közben *a hálózati bővítést sem hanyagolják el.* Csak ezen az úton érhetik el, hogy a nagyobb városokban idővel olyan szolgáltatásokat is bevezessenek, mint a telefon-üzenethagyás, különleges tudakozó.

A soproni igazgatóságon hozzákezdtek a nagy munkához: *a korszerűsítéshez, a gépesítéshez.* A következő öt esztendőben a fejlesztéshez rendelkezésükre álló összeg mintegy *400 millió forint.* Az induláshoz elegendőnek látszik. S annak a *reménynek* az erősítéséhez is, hogy a posta — ha lépésről lépésre, körzetről körzetre haladva is — talán néhány éven belül vissza tudja szerezni *hírnevét.*

Keserü Ernő

TETTE
M
OS
TIZÁNFILM
NOVIC
ETKOVIC
ORGIA MOL
ELIS

A „MAGYAR EGYHÁZI KULTÚRA" KIÁLLÍTÁS RÓMÁBAN ÉS BUDAPESTEN

Ismeretlen környezetben közönség elé lépni mindenkor kockázatos vállalkozás. Egy nemzet művészetéből izelítőt adni más nemzetnek, különösen az. Mindezzel számoltak a rendezők, amikor 30 esztendő után arra vállalkoztak, hogy magyar egyházművészeti kiállítást mutatnak be Rómában.

A szervezés és technikai problémák nem közérdekűek, annál érdekesebb a római és a budapesti kiállítások lezajlása után összefoglalni, mi valósult meg a kitűzött célból és hogyan fogadta a nagyközönség a rendezők elképzelését.

Kiállítás soha sem lehet teljes, ha csak nem egyetlen művész gyűjteményes alkotásait tartalmazza. A „Magyar Egyházi Kultúra" kiállítás célja a modern magyar egyházművészet bemutatása volt és így szinte magától kínálkozott a határidő, 1945-től napjainkig. Ilyen értelmezésben a „modern" inkább azt jelentette, hogy az utolsó két évtized vallásos ihletésű alkotásait mutatja be. Ebből az elvből adódott a kiállítás viszonylagos — és vitatott — sokrétűsége. Az utolsó két évtizedben számos olyan művész alkotott, akik egyáltalán nem modern művészeti irányzatot követnek, hanem művészi megfogalmazásukban kötődnek egy olyan stílushoz, mely sokkal inkább a „római iskola" vagy más, hagyományos kifejezésmód szabályát vallotta magáénak. Így az anyag egy része szinte visszanyúlt a hajdani, 30 esztendő előtti kiállításhoz, ugyanakkor helyet kapott benne számos olyan művész, aki az előbbi kiállítás idején még meg sem született. Éppen a kiállítási anyagok válogatásakor bizonyosodott be, hogy a magyar művészet elmúlt 20 esztendeje mennyire sokrétű egyházművészeti anyagot mondhat magáénak, s milyen bonyolult feladat lenne bármilyen egységbe foglalni ezt.

A kiállítás feltételei is kötöttséget tartalmaztak, a légi szállítás méretet és súlyt szabott meg, és így a kiszállítandó anyag eleve olyan határok között mozgott, melyeket nem művészi, hanem technikai feltételek szabtak meg. A kiállítás így nemhogy teljességre, de még összefüggő bemutatásra sem vállalkozhatott. Egyetlen célja volt, hogy bepillantást adjon a magyar egyházművészeti műhelyek egy részébe, melyek már a liturgikus reform ihletését is magukénak vallják.

A római kiállítás katalógusában ismert nagy művészek neve mellett nem egy olyan név szerepelt, melyet most nyomtattak ki először. A beérkezett művészek mellett tizenegy olyan fiatal vonult fel, akiknek ez volt az első bemutatkozása, oka pedig vagy a kizárólagosan egyházművészeti munka, vagy a pályakezdés.

Az anyagot tekintve a bemutató arra törekedett, hogy lehetőleg minden képzőművészeti ág képviselve legyen. Festmények, szobrok, kerámia, gobelin, textil, ötvösmunkák szerepeltek, anélkül, hogy a műfaj arányait a rendezés megszabta volna. A helyszíni tapasztalat messzemenően igazolta annak helyességét, hogy a kiállítás kiegészült az Országos Műemlék Felügyelőség által rendelkezésre bocsátott közel félszáz nagyméretű fényképfelvétellel, a legújabban helyreállított egyházi műemlékekről és ehhez járult 200 színes diapozitív, melyek a liturgikus reform során átalakított templombelsőket, az újonnan épült templomokat és részletezve oltárokat, pasztofóriumokat mutatnak be.

A kiállítás helye a római Magyar Akadémia hangversenyterme volt, és ez a szerencsés környezet az Akadémia vezetőségének nagyértékű segítsége alaposan megtámogatta a kiállítás sikerét.

Ma már nyugodtan elmondhatjuk, hogy a vártnál jóval nagyobb sikerrel zárult a római kiállítás s ez az eredmény annál értékesebb, mert a római nagyközönség ugyancsak hozzászokott a kiállításokhoz, és számára nem jelent különösebb eseményt egy új kiállítás jelentkezése.

Ha feleletet keresünk, hogy miből adódott a „siker", két tényezőre kell bontanunk a kiállítást. Az első és művészi szempontból érdektelen: maga a kiállítás ténye. A tárgyi bizonyíték, hogy a szocialista Magyarországon élő és fejlődő egyházművészet van, melynek mai legfontosabb feladata, hogy a zsinat szellemében kielégítse a liturgikus reform igényeit. Ez a politikai-erkölcsi siker természetesen aligha született volna, ha a bemutatott anyag alatta marad a várakozásnak. Látható volt, hogy a kiállítás számos látogatója aki megjelenését mindenekelőtt udvariasságnak szánta, anélkül, hogy a kiállítás tényén túl bármit várt volna, azzal a meglepetéssel távo-

a hívekhez szóljon, és csak utóbb forduljon a szentelendőkhöz! A mintaszövegek bőségesen merítenek a zsinat gondolatvilágából és tanításaiból. Hangsúlyozzák például, hogy a szerpap nemcsak prédikálhat, keresztelhet és áldoztathat, hanem eskethet és temethet is; hogy minden egyházi tisztség a hívek szolgálata, tehát még a püspöki rang sem megtiszteltetés, hanem gondoskodás és szolgálattétel *(diakonia)*; a papság egész kegyelmi teljességét át lehet adni egyetlen kézrátétellel, így tehát a püspökszentelés érvényes lenne előzetesen kapott áldozópapi fokozat nélkül is; a vezetés testületi jellege — a *kollegalítás* — értelmében minden egyes püspöknek törődnie kell az egész egyházzal, és nem csupán a közvetlen híveivel; a megyéspüspök Krisztus helytartója a maga egyházmegyéjében, amelyet különben saját papjaival is kollegiálisan kell kormányoznia, részeltetve őket az egyházmegye gondjaiban; sőt jóakarattal meg kell hallgatni a világi hívek szavát is.

A felszentelő imádság nem prefáció többé, de kitárt kézzel hangzik el. A leglényegesebb szakaszát, az úgynevezett szentségi „formát", semmiképpen sem kell többé kidomborítani belőle. Csupán a püspökszenteléskor csatlakozik e résznél az összes jelenlévő püspökök hangja a fő-szentelő énekéhez. Az imával lényegesen kapcsolatos cselekmény a szövegét közvetlenül megelőző néma kézrátétel *(cheirothesia)*. A kéz kiterjesztése *(cheirotonia)* teljesen elmarad.

Az új szerpapokat vagy áldozópapokat nem a püspök öltözteti be többé. A rendfokozatuknak megfelelő ruhát a jelenlévő papok adják rájuk, az új szerpapokra esetleg régebben szentelt rangtársaik. A ruhák felöltése közben az énekesek zsoltárt énekelnek, a nép pedig két-két zsoltárvers után közbeénekli az antifónát; antifónás zsoltár helyett megszólalhat azonban egy megfelelő kórusmű vagy népének is. Az új áldozópap kezét a püspök a jövőben is felkeni, de nem a keresztelendők olajával, mint eddig, hanem krizmával. Az új püspök kezét azonban már nem kenik fel újra, hanem csupán a fejét, szintén krizmával. A tárgyak átnyújtása megmarad: az új szerpap meg az új püspök az evangéliumos könyvet kapja kezébe, az új áldozópap pedig a miséhez előkészített kehelytányért a mise ostyával, és a mise kelyhét borral és belecseppentett vízzel. Felajánláskor tehát nem kell újra bort önteni a kehelybe. A tárgyak átnyújtását kísérő mondatok egészen új fogalmazásúak; például az áldozópap esetében a miseszerek átadásakor: „... kövesd, amit művelsz, és hangold egybe életedet az Úr keresztjének titkával!" Az új püspök gyűrűt és pásztorbotot is kap e jelképek értelmét magyarázó szavak kíséretében. Megkapja a hagyományos püspöksüveget is. Mindezeket a tárgyakat már előre meg kell szentelni, nehogy amiatt is hosszabbodjék a szertartás. Érdekes, hogy a süveg feladásához semmi kísérő szöveg sem tartozik többé. A Szentszék tervbe vett intézkedésére utal, hogy bőjtelő idején nem marad el az Allejuja (a bőjtelő időszak ugyanis megszűnik az új egyházi naptárban). A szerpapszentelésben nem jelzi a püspök, hogy a felszenteltre magasabb fokozat vár: a zsinat óta ugyanis nem átmeneti fokozat többé a szerpapság, hanem lehet állandó jellegű állapot is, amellyel több ország püspöki kara már tényleg kísérletezik.

A főpászornak tett hűségi ígéret régebben a papszentelés végén volt. Most a szerpapszentelésben is szerepel, de mind a két esetben a tulajdonképpeni szentelés megkezdése előtt, mert ott van az ésszerű helye. Az ígéretkor az új szerpap és az új pap a püspök kezébe teszi összetett két kezét. Ez — a történész szemével nézve — a hűbéri eskü középkori jelképes cselekménye. Ahol tehát a hívek nem helyesen értenék, ott a püspöki kar előírhat helyette egyéb, korszerűbb tettet is (például kézszorítást). Az ígéretet követő békecsók viszont most is a szentelés utolsó mozzanata marad, és résztvesznek benne szerpapszenteléskor a jelenlévő szerpapok is, papszenteléskor pedig az áldozópapok; mint ahogy a püspökszentelést is az tetőzi be, hogy a régi püspökök öleléssel és csókkal fogadják testületükbe új társukat.

Elmaradtak az új szertartásból az egykori szentelések oly jellegzetes fölajánlási ajándékai: a püspöknek átnyújtott égő gyertyaszálak, illetve — püspökszenteléskor — az arany- és az ezüstszínű két kenyér meg a két apró boroshordó. Mindezért bőségesen kárpótol azonban a nép nyelvén, fennhangon mondható misekánon, amelybe különben különleges imádságszöveg került az újonnan-szenteltekért. Megszűnt végül az úgynevezett *pensum* is, azaz a szentelő püspöktől az újonnan felszenteltekre kirótt elégtételszerű imádságok és misemondások.

MEDVIGY MIHÁLY

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796

VIGILIA
Budapest

zott, hogy egyfajta többletet kapott, új fogalmat Magyarországról.

A másik szempont kétségkívül a művészeti elismerésből adódott. Ehhez járult a képzőművészeti anyaghoz csatlakozó könyv- és sajtókiállítás. Képet adott a katolikus könyvkiadásról, mely szerénysége mellett is színvonalat képvisel egyháztudományi munkáival s a melléje sorakoztatott állami kiadványok, melyek egyházi vonatkozású műemlékekkel, művészettel foglalkoztak; a magas színvonalú magyar könyvkiadást mutatták be. Meglepő volt, hogy a látogatók általában sokkal nagyobb figyelmet szenteltek a könyveknek, mint amennyit a látványosabb képzőművészeti alkotások mellett gondolni lehetett volna.

Kiváló szolgálatot tett a színhely, a Falconieri palota mozaikpadlós folyosója, gyönyörű márvány ajtókereteivel, a terem gondozott belső kiképzésével, a szükséges szobortalapzatok, tárlók, panelek modern vonalával.

A kiállítás anyagának egy része olyan neves művészektől származott, akik más oldalról nem voltak ismeretlenek Rómában. *Buza* Barna, *Kovács* Margit, *Mattioni* Eszter, *Antal* Károly, *Szántó* Piroska — néhány kiragadott név közülük. Mellettük eddig ismeretlen nevek szerepeltek, *Árvai* Ferenc, *Balogh* Tünde, *Bartha* Lajos, *Czuczai* József, *Kákonyi* Asztrik, *Kopp* Judit, *Rády* Ferenc, *Till* Aran. Volt egy csoport, kiket ez a kiállítás is továbbvitt művészi pályájukon, kihangsúlyozva, hogy egyházművészeti munkájuk is figyelemre méltó: *Breznay, Hartai, Kertész, Pogány, Percz, Rétfalvi.*

A római közönség tetszése és figyelme sokféle szempont szerint oszlott meg. Sommázáskor nem annyira egy-egy nevet kell hangsúlyozni, mint inkább a szemlélők igényét összegezni. Több megjegyzés arra utalt, hogy csodálták, hogy még a fiatal magyar művészek között is viszonylag kevés a nonfiguratív eszközzel dolgozó. S az újszerű elgondolások sem szakítanak a figurális kifejezési móddal. Itt említették például Árvai szobrait, Balogh Tünde batik-képeit, Pogány Géza technikailag is nagyon érdekes és kifejező festményeit. Talán idetartozik, hogy a kiállítást látogató *Amerigo Tot*, akinek Till Aran Krucifixusa igen tetszett, s kitűnő alkotásoknak tartotta a fiatal Árvai két hegesztett vörösréz szobrát, a legnagyobb elragadtatással Kákonyi Asztrik nonfiguratív képeiről beszélt, többször hangsúlyozta, hogy igen szeretne találkozni vele, ha Magyarországra jön.

Az sem véletlen, hogy a római közönség külön értékelte *Kovács* Margit, *Pekáry* István, *Balogh* Tünde alkotásain, hogy magyar népi jellegük olyan félreismerhetetlen s eggyé olvad az egyházművészettel. Így értékelték *Szántó* Piroska három, feszületről készült képét, bár a művésznő szemléletéről és technikai megoldásáról is méltatóan nyilatkoztak. Szerencsés párosítás volt, hogy *Mattioni* Eszter kisméretű himesköve mellett egyik kápolnaterve is szerepelt, mutatva hogy a híres himeskő alkotója elsősorban festőművész. Nagy sikert aratott *Kopp* Judit tizenkét apostolszobra, ahol a népi szemléletmód olyan kitünően oldotta meg az apostolok egyszerűségét kifejező ábrázolást.

Osztatlan sikert arattak az ötvösmunkák és ennek egyik magyarázata, hogy az olaszokénál jóval egyénibb, modernebb darabok kerültek a látogatók elé. Vitathatatlanul *Czuczai* vaskelyhe és *Bartha* Lajos atomkelyhe, valamint feleségének *Szögi* Erzsébetnek zománc szentségtartója aratta a legnagyobb sikert.

Szinte hitetlenkedve nézték a látogatók a színes diapozitíveken bemutatott új templombelső átrendezések sorát, igen tetszett legújabban épített templomaink (Cserépváralja, Hollóháza, Szucs) képe és igen elcsodálkoztak a liturgikus reform széleskörű hatásán. A vatikáni rádió külön kiemelte adásában, hogy a mai magyar egyházművészet a liturgikus reform szolgálatában áll. Az olasz sajtóban megjelent cikkek csak dícsérőt írtak, egyetlen elmarasztalás nélkül.

A tanulság az, hogy egyszerű eszközökkel, még gondosabb válogatással igen rangos magyar egyházművészeti kiállítás rendezhető bárhol Európában, s ez nemcsak méltón képviseli a magyar művészetet, hanem egyházi jellegénél fogva új színnel is gazdagítja.

A római előzmények után tanulságos volt a budapesti kiállítás mérlege. Míg Rómában inkább az új fogalmazások, a modern irányzat keltett elismerést, addig itthon sokkal inkább a régebbi vagy tartózkodó kifejezési formát méltányolták. A kiállítás vendégkönyve, melynek római része inkább a megjelentek személyére vonatkozó érdekességet tartalmazza, európai hírű nevek egész sorát örökítve, addig a budapesti kiállítás megjegyzései, a látogatók véleménye érdekes. Zömében elismerő bejegyzések ezek, az elmarasztalás viszont éppen a modernség miatt olvasható. Egyik például még azt is szemére veti művészeinknek, hogy témaválasztásuk komor és

alkotásaikból hiányzik a keresztény öröm és derű. Holott természetes, hogy igen sok művészt vallásunk legdrámaibb vonatkozásai ihlettek. A tartózkodóbb hang, mely közül csak néhány figyel fel az egyik nonfiguratív, de gondolatában és megoldásában bravúros keresztútra, azt is bizonyítja, hogy a magyar közönség számára máig sem indokolatlan a figurális ábrázolás és ugyanakkor bizonyíték, hogy a nonfiguratív művészi kifejezési forma már előre, a jövőre mutat. Ezt bizonyítja, hogy ezek elsősorban a fiatal látogatókat vonzották és a legszebb dicsérő sorok fiataloktól származnak.

A mai egyházművészet, amikor bizo-

nyos v[illegible]
nyokkal, [illegible]
hanem megfo[illegible]
nik, közelebb v[illegible]
atalabb nemzedékhez, aki számára az „érthetetlen" teljesen világos.

A kiállítás célján túl, számos kérdést vetett fel, feladatot jelölt ki még azon a téren is, hogy milyen tapintattal s ugyanakkor nem alkuvó céltudatossággal kell szolgálnia az egyházművészetnek a zsinat szellemét. S mindenekelőtt úgy, hogy két fogalomnak kell alkotásaiban érvényesülnie. Két fogalomnak, melyek szavakba foglalva napjainkban kaptak teljes fényt és rangot. S ez a kettő: szolgálat és tanúságtétel.

MÁRKUS LÁSZLÓ

AZ OLVASÓ NAPLÓJA

„Orvos nincs beteg, bíró nincs vádlott, pap nincs hívő nélkül, mesterségük tárgyaként a másik emberre hajló szakmák körül egymással összenőtt szerepkettősök alakulnak ki, melyeknek egyikét évtizedeken át ugyanaz a személy, párját viszont mindig másvalaki játssza. Könyvem egy ilyen szerepparos regénye." Így kezdődik az a rövid tájékoztató szöveg, melyet Konrád György maga írt a könyve elé.[1] A „szerepparos" állandó tagja, aki első személyben számol be „kalandjairól", ezúttal „egy gyámhatóság képviselője", aki főként azokkal a rendellenességekkel és „üzemzavarokkal" foglalkozik, melyek gyermekeket sújtanak. Az elbeszélés ideje „egy zsúfolt munkanap", ennek „lehetséges színhelyeit" járja végig az elbeszélő, „rögzítve, amit éppen abban a pillanatban, s értelmezve, amit általában csinál", és így próbálja meg „világosabbá tenni helyzetének megszűntethetetlen konfliktusát: a személyes és a személytelen szolidarítás, morál és gyakorlat ütközéseit, végül is az én és a másik ember kapcsolatának néhány — számára fontos — elemét".

A „történet" tehát (a gyámügyi tisztviselő, meg egy kis emberszörnyeteg kapcsolata) nem mint történet a fontos; ha szabványos „történetnek" vesszük: irreális, képtelen, fantasztikus. De már az idézett tájékoztatás is figyelmeztet rá, hogy nem szabványos „történetnek" veendő. S ha a szónál maradunk, inkább azt mondhatjuk: szintetikus történet. Olyan, amiben benne van a realitás is, de nem kevésbé erőteljesen a lehetséges is, amit a realitás abban a pillanatban már magában rejt, mihelyt benne emberek viszonyáról, cselekvésről, döntésről van szó. Mit teszek egy adott helyzetben? Ezt vagy azt; de virtuálisan tíz, száz, ezer „ezt vagy azt" van, mert ahelyett, amit teszek, tíz száz, ezer mást is tehetnék. Illetve tehetnék ha... A regény (vagy a „történet") azért szintetikus, mert ezeket a ha-sorozatokat, vagy legalábbis egyeseket, és mindenesetre egyet közülük olyan intenzitással követ végig, jobbanmondva élet végig a „hősével", amely egyfokú a tényleges cselekvéssel. Végül mégsem marad ott a szörnyeteg kis Bandula mellett a Bandula-szülők öngyilkossága után; de ottmaradhatna; és a föltételesség olyan erejű, hogy mintegy realizálódik (egy virtuális síkon ugyan): a tisztviselő „mentálisan" valóban ott marad a kis szörny mellett, és valóban végigéli ennek a *lehetséges* döntésnek *valóságos* következményeit (virtuálisan).

Miért? Lehetne azt mondani: művészi játékból. Lehetne azt mondani: egy modern „regényesztétika" igényeinek megfelelően. És még egyebet is lehetne mondani. A válasz azonban, föltehetőleg, mélyebben fekszik. A regénynek abban a „föltételes" részében, ahol a egyik lehetséges átló mentén a tisztviselő odaköltözik gyámoltjához, és „kapcsolatuk összegubancolódik", ezt olvassuk: „Az ő börtöne a rácsos ágy, az én börtönöm a szoba, *én vagyok az ő foglára, ő az enyém...*" Valahol itt, ebben, ezen a táion kell, úgy látszik, a választ keresni. *Minden* emberi kapcsolatban

[1] Konrád György: A látogató. Magvető, 1969.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MÁJ 29.

Magyar Hírlap

Buza Barna

1021

ESEMÉNYEK – TUDÓSITÁSOK

Nemes virághoz nem illik a kerti törpe

Vasárnap a budatétényi rózsaligetben

Sokak szerint a rózsa a virágok fejedelme. Tessék csak megkérdezni azokat, akik szakadó esőben — paraplé alatt — sétálgatnak *Budatétényben*, a Kertészeti Kutató Intézet rózsakertjében, a szombaton megnyitott 15. rózsakiállítás virágai között!

Körülbelül *háromezer fajta* rózsa él ebben a színpompás kertben. Hazánkban körülbelül 3200 rózsafajtát tartanak számon, itt tehát csaknem valamennyi képviselve van. Különben a világon mintegy *25 000 rózsafajta* él.

Az ember évezredek óta termeszti a rózsát. *Márk Gergely*, a Kertészeti Kutató Intézet dísznövény-termesztési osztályának főmunkatársa (23 éve foglalkozik rózsával!) azt mondja, hogy az ember előbb ültetett rózsát, mint gabonát vetett.

A köztudatban úgy él, hogy nálunk a török időkben honosodott meg igazán a rózsa. Valójában régebben történt. Csak egy példa: a Rózsadomb jóval korábban kapta a nevét, abban az időben, amikor még valóban a rózsák dombja volt. Igaz, a vadrózsáké.

De fontosabb most a jövő. A kertkultúra él és egyre éled, s a rózsát is mind többen termesztik. A Kertészeti Kutató Intézet évről évre hagyományosan ismétlődő kiállítása is ezt a „virágos kedvet" igyekszik fokozni. A rózsakertben kiállítottak mintegy 40 művészi szobrot is — *Buza Barna, Medgyessy Ferenc, Mikus Sándor, Somogyi József* és mások alkotásait —, s megannyi művészi kerámiát. (A tendencia világos: a rózsához művészet illik, nem kerti törpés giccs!) És láthatók képek is — „rózsatémájú" képek — a kiállítási helyiségben, többek között *Szinyei Merse Pál, Székely Bertalan, Koszta József* művei.

Volt a kiállításon egy furcsa kérdésem Márk Gergelyhez — aki „virágfelfedező": több mint 40 új rózsafajta nemesítője —, azt kérdeztem tőle: igaz-e, hogy nincsen rózsa tövis nélkül? A válasz: nem igaz. Minden rózsa tövis nélkül való. A rózsának *tüskéje* van. De azért szúr az is...

D. Kiss János

APRÓHIRDETÉS

ONNALI
VÉTELRE
ESÜNK:

nőket, ka-
szt, gépla-
sztalost, cso-
tőt, általá-
zerészt, mű-
szakmun-
anulót, női
it betaní-
nkára, fér-
merőt gépi
, tehergép-
tőt, segéd-
kat, gép-
, betanu-
, kontírozó
, általános
trátort, —
arbantartás-
ra.

ntkezés:
OSI ÓRA-
SZERIPARI
LLALAT
X. ker.,
Béla u. 17.
kaügyi
ályán.

környéki
alat felvesz:
gyorsírókat.

Gép- és gyorsírókat, gépírni tudó adminisztrátorokat, segédmunkásokat

FELVÉTELRE KERES

PIERT Kereskedelmi Vállalat.

Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán, Budapest, VII., Landler Jenő u. 23. II. 18.

Betanított munkára férfi vagy **női** dolgozókat azonnal felveszünk. **Sportlabdakészítő Ktsz.** VII. ker., Holló u. 7.

GANZ

Ganz Műszer Művek

FELVÉTELRE KERES

bizalmas,

VEGYGÉPSZER SZERELÉSI IGAZGATÓSÁGA

rákospalotai üzemfenntartó részlegéhez

FELVÉTELRE KERES:

villanyszerelő, ács, állványozó, kőműves, vasbetonszerelő, tetőszigetelő, épületbádogos, lakatos, fűtésszerelő és vízszerelő szakmunkásokat,

valamint

férfi segédmunkásokat.

Továbbá

Budafoki úti műszer- automatika telepére

elektroműszerész, lakatos szak- és férfi segédmunkásokat.

Jelentkezés:
Bp. XV., Mogyoródi u. 42.
Bp. XI., Kende u. 1—3.

Azonnali belépésre FELVESZÜNK

ÉJJELIŐRT, PORTAST

csepeli és budapesti munkahelyre.

Jelentkezés: Tem Miklós elvtársnál, Budapest, VI., Szív utca 60. II. em.

Egy műszakos üzemünkbe varrni tudó munkaerőket villanygépre felveszünk. — Konfekció Szövetkezet, Bp. XIII., Lehel u. 14. sz.

palma

FELVESZÜNK

16 ÉVET BETÖLTÖTT

DIVATÁRU NAGY-KERESKEDELMI VÁLLALAT

FELVÉTELRE KERES:

kazánházi főgépészt alacsonynyomású, olajtüzelésű kazán üzemeltetéséhez szükséges képesítéssel, aki az olajtüzeléssel kapcsolatos automatikai berendezések kezelésében is járatos.

A vállalat

FELVESZ TOVÁBBÁ:

villanyszerelőt, közp. fűtés szerelőt, karbantartó asztalost, felvonószerelőt, és TMK segédmunkást.

Jelentkezés a vállalat ruházati raktárában, Bp. XV., Sipos Dénes u. 11. A 125-ös autóbusz megállójánál.

ÉRTES

Néhány sor
legószintébb
rázolást kül
nlségéről. Ad
foglalkozás,
lyeg, Somos
Bp. 10. pf.

LAK

Diplomás,
flatalember
kicsi albéri
keres, fürdő
nalattal be
vagy jó köz
Fütést megc
»Leinforma
77936« jeligé
szabadulás t
tőbe.

Leinformálba
ember, sürgő
letet keres
Tel.: 138-
methné.

1½ szoba,
házfelügyelős
cseréiném s
ha, kamra
Cím: Bp. V

100 000
másfél szob
rendelkezésű
kást keresek
címet kérek
jelig. a Fe
téri hirdetőb

Belvárosi

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-069, 337-748, 340-726

MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZ

Buza Barna

1972 JUL 18

1021

Zenélők

Buza Barna „Zenélők" című szobra Zobák-bánya irodaépülete mellett látható. Fotó: Barna

„Nemcsa… …is

Telextudósítás Hanoiból

Laptársunk, a 72 ezres példányszámban megjelenő Dunántúli Napló munkatársa Marafkó László Vietnamba utazott. Helyszíni tudósítását – amelyet a megyei lap az elmúlt héten közölt – mi is közreadjuk.

490 tonna bomba hullott a gátakra

Vietnam ege alatt éjszaka úgy ragyognak a csillagok, akárcsak otthon. Kedden éjszaka három órakor indultunk el Hanoiból. Nem egyedül, a nemzetközi sajtó legalább 20 tudósítója jött még velünk. Mert igaz, hogy az amerikai pilóták éjszaka sem alszanak, de sötétben mégis biztonságosabb az út.

Úticélunk egy Hanoitól 70 km-re lévő község volt, amely Hai Hung tartomány Nam Sach járásában található. Tompított reflektorral haladtak a gépkocsik, a csillagok fényében rizsföldek, pálmák suhantak el mellettünk s az alvó falvak házai. Csak a folyókon átvezető hidaknál, a községekbe bevezető pontokon láttuk, hogy a vietnami emberek ébersége egyetlen pillanatra sem lankad.

Éppen világosodni kezdett, amikor megérkeztünk útunk céljához s befordultunk egy, a mi tornácos házainkhoz hasonló épület elé, amelyről kiderült, hogy a járási tanács épülete. A járási tanács elnöke, Nguyen Duy Tan fogadott bennünket, hogy tájékoztatót tartson azokról a bombatámadásokról, amelyek során a járás gátjait bombálták az amerikai gépek. Ez a tájékoztató azonban elmaradt, mert a légiriadó jelzése megszakította. Az elnök elnézést kért, hogy nem tud velünk tartani, de a járás gátjai közül az egyik ellen ismét támadás indult, s ő oda siet.

Mi is siettünk. Az autók a gát oldalához vezető földúton megálltak, s mi a gát tetejére kapaszkodtunk. Az ég tiszta volt, a csillagok fényesen ragyogtak, s a gát tetejéről jól láttuk, hogy a két Phantom vadászbombázó a gát egyik oldalán bombákat dobott le, majd a másik oldalon eltűnt. Ezután a gát másik oldalán is megjelentek, és ott is bombákat dobtak le. Ezután a tettesek – hát visszatértek. Többen közülünk a nagy gát oldalához tapadtak, mások a közeli kis csatorna partjához bújtak. Nem messze felszálló füstpamacsok jelezték a becsapódás helyét. Alig 500 méterre tőlünk.

Amikor a két Phantom elszállt, megnézhettük az „eredményt". A rizsföldeken sáros, iszapos kráterek követték egymást, egészen a gátig, amelyet az egyik bomba átszakított. 28 bombát dobtak le a légikalózok, köztük több időzített, meg akkor fel nem robbant bombát is.

Visszafelé, alig fél órával a támadás után a rizsföldeken mindenütt hajlongó asszonyokat, gyerekeket, bivalyokkal szántó férfiakat láttunk. Ki ne féltené az életét? S ezek az emberek naponta több támadásnak is kitéve mégis dolgoznak, rizst ültetnek. Nemcsak a rizs, a kitartás is élet.

Narancsbombák

Szerdán Hung Yenben voltunk, hogy személyesen is meggyőződhessünk, mit művelnek ezek a robbanó, égető golyókat fröcskölő szerkezetek. A község központjában nem sokat kellett keresni a bombázás helyét: a sarokban áll a könyvtár, vietnami tolmácsunk is alig tudja kibetűzni feliratát, a betűk egy részét levitte a légnyomás. Az épület után viszont a földdel egyenlővé tett házsor következik. Még a tégla is megpörkölődött a gyújtóbombák tüzétől. Július 7-én itt egész családok haltak meg, az egyiknek éppen az óvóhelyére esett a bomba.

Egyik mellékutcában szivar-alakú 250 kg-os fel nem robbant bomba. Zöldruhás fiatal férfi magyarázza működését, …

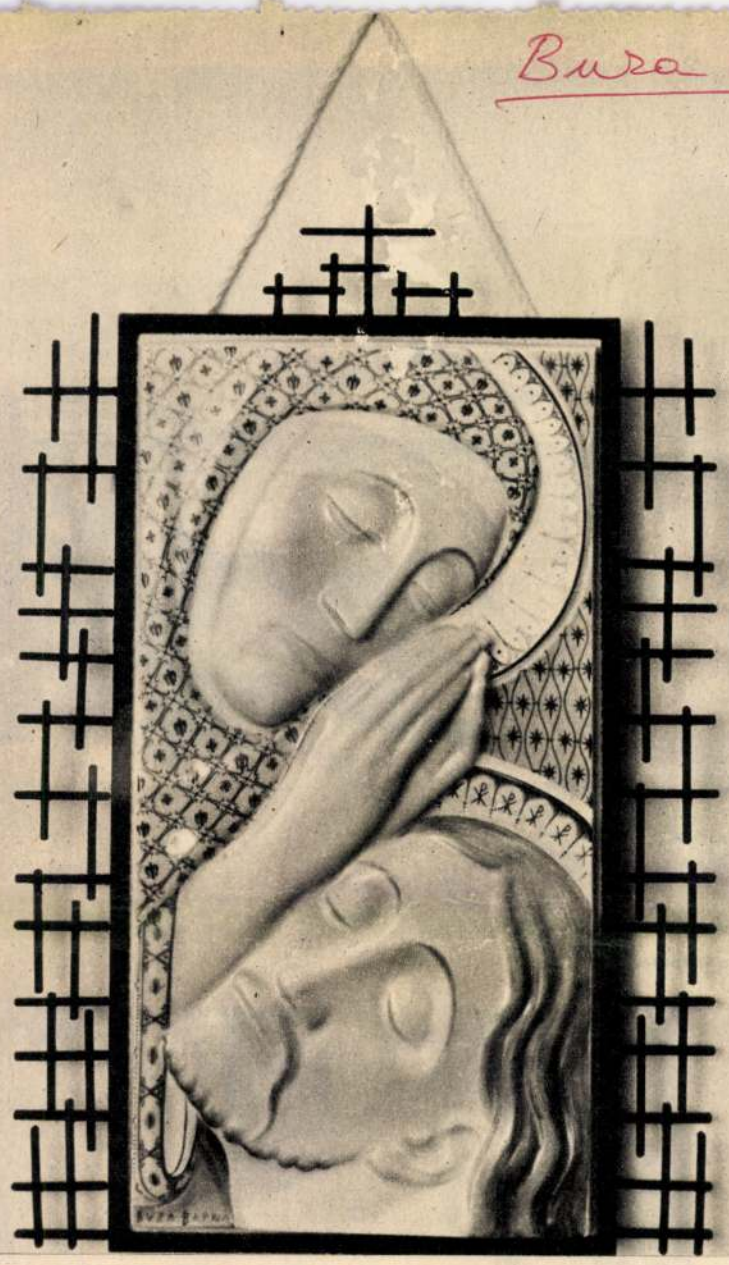

Buza Barna: Herendi kis oltár

MAI MAGYAR EGYHÁZMŰVÉSZET Rómában

GONDOLATOK EGY KIÁLLÍTÁSRÓL

Figyelemre méltó, és a maga nemében újszerű kiállítást láthattak az érdeklődők májusban, a Római Magyar Akadémia termeiben: az elmúlt negyed század magyar egyházművészetének válogatott darabjait mutatta be ez a kiállítás.

A régi és új magyar művészet alkotásai az elmúlt esztendőkben rendre útrakeltek, hogy elvigyék hírünket a maguk nyelvén is, Londonba, Párizsba és még számos más kulturális központba. De eddig — tudomásunk szerint — nem volt példa arra, hogy a ma élő, napjainkban Magyarországon alkotó művészek egyházi, vallási tárgyú alkotásait mutassák be külföldön. Viszont az is magától értetődő, hogy amikor erre most sor került, ez a kiállítás az európai kereszténység és ezen belül a keresztény művészet és művészettörténet nagy központjában, az Örök Városban, Rómában nyílt éppen meg. De az egyházi vonatkozáson túlmenően is sok minden indokolja e kiállítás helyét. A magyar képzőművészetnek Párizs, illetve a német városok mellett egyik nagy ihletője volt mindenkor Itália. A magyar reneszánsz humanistái és művészei éppen úgy fordultak ihletért a művészi klasszikum, középkor és megújhodás forrásaihoz, mint ahogyan az elmúlt két háború közötti korszakban is alig akadt magyar művész, aki ne járta volna be tollal és ecsettel, ceruzával és mappával az olasz tájakat, városokat. S az elmúlt évtizedben az Akadémia műtermei, szobái ismét állandóan lakottak: a visszatérő idősebb generáció tagjai együtt tanulnak, dolgoznak, alkotnak az őket követő művésznemzedék már beérkezett, vagy arra vágyó festőivel, szobrászaival.

Az egyházművészet rendkívül széles skálájú: a templomépítéstől a figurális dekoráción át az ötvös-, és iparművészet számtalan ágára kiterjed. Ez a sokoldalúság már önmagában is lehetetlenné teszi, hogy *valamennyit egyszerre* mutassa be egy olyan kiállítás, amely egyébként is úttörő a maga nemében, s ennek az úttörésnek a kötelező szerénységét is kifejezi. Lényege a *válaszadás* arra a kérdésre, amelyet dr. *Ijjas* József kalocsai érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke a kiállítás alkalmából így fogalmazott meg: „A századunkban átélt két világháború után az emberiség javának szeme ráirányult azokra az országokra, ahol átalakult az államiság, a társadalom struktúrája és a gazdasági élet: *vajon a forradalmi izzásban kapnak-e ihletet műalkotásokra a művészek?*"

A válasz e kérdésre már a kiállítás előcsarnokában megfogalmazódik, ahol néhány fénykép éppen azokra a műalkotásokra utal, amelyek a legmonumentálisabbak, de ezért „helyhez is kötöttek": a templomokra. Köztudomású, hogy a háború pusztításai a magyarországi templomokat, műemlékeket sem kímélték meg. Helyreállításuk egy olyan országban, amelynek lakóházai, gyárai, kórházai és iskolái is romokban hevertek — legfeljebb késhetett, de nem maradhatott el. A magyar állam nagy anyagi erőfeszítések árán, a legnevesebb magyar művészek és iparművészek közreműködésével sorra helyreállította, illetve helyreállítja a magyar templomokat. Ezek közül látható a kiállításon a Mátyás-templom képe, amelynek külső rekonstrukciója már befejeződött, a tihanyi apátsági templomé, amely Magyarország egyik legimpozánsabb műemléke, de itt van a restaurált budapesti Egyetemi templom képe is, a régi műemlékek közül pedig a veleméri, mátraverebélyi, pápai, felsőörsi, nagyvázsonyi templomok nagyméretű fotója is.

Az első terem tablókban mutatta be a Magyarországon megjelenő katolikus sajtótermékeket és irodalmat. Láthatta a közönség a nagy példányszámú katolikus hetilapnak, az *Új Ember*nek példányait és egy csokrot a lapnak a világ

Fekete Gyula: Szent Ferenc

minden tájára kiterjedő levelezéséből. Bemutatta a kiállítás az 1934-ben alapított *Vigiliát*, amely vallási, kulturális kérdésekkel és szépirodalommal foglalkozik. Hosszan felsorolt külföldi szerzői között ott találjuk a többi között Jean-Claude Renard, Morris West, David Lodge, Friedrich Dürrenmatt, Lanza del Vasto és François Mauriac nevét is. A *Teológia* a magasabb ideológiai igények kielégítését szolgáló folyóirat, míg a *Magyar Kurír* a félhivatalos katolikus hírügynökség. Tablójuk után az Apostoli Szentszék Könyvkiadójának, a *Szent István Társulatnak* a kiadványai következtek: külön-külön tablókat töltöttek be a liturgikus kiadványok, az egyháztudomány, a musica sacra, a hittankönyvek. Jelen volt a kiállításon az *Eclesia* kiadó gyakorlati pasztorizációval foglalkozó könyveivel, imakönyveivel és hazai, illetve külföldi szerzőktől származó szépirodalmi kiadványaival, továbbá az Országos Béketanács Katolikus Bizottságának lapja, a *Katolikus Szó*. A termet a nem egyházi kiadóknak, az Akadémia Könyvkiadónak, a Corvinának és a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának egyházművészeti vonatkozású reprezentatív kiadványai zárták.

A nagyteremben harminc művész nyolcvankét alkotása mutatta be közel mindazt, amit e tárgykörben a magyar művészek az elmúlt esztendőkben alkottak. „Közel mindazt", hiszen valamennyi nem fért volna el, s mint már erre is utaltunk, a templomokat díszítő falképeket, oltárokat, szobrokat nehéz lett volna helyükről elmozdítani. De e szükségszerű leszűkítés ellenére a kiállítás jól reprezentálja a magyar egyházművészet nívóját, változatos, sokszínű törekvéseit. A nagyszámú alkotógárdát és műveiket felsorolni nem tudjuk, s így — némi igazságtalansággal a többiek iránt — csupán néhányat említünk meg. *Bartha* Lajos ötvös érdekes, modern kelyheit, *Basilides* Barna festő szentképeit, *Kovács* Margit immár világhírű kerámiáit, *Molnár* C. Pált, az idősebb nemzedék neves egyházi-festőjét, *Nemcsics* Antalt, akinek nagyméretű alkotásait fényképek képviselik, *Percz* János népszerű ötvösmunkáit, *Szántó* Piroska egyéni Krisztus-képeit, és a híres Herendi Porcelángyár sajátos alkotásait.

A művészetértő szeme előtt kitűnt, hogy a magyar művészettörténetben és egyházművészetben „Római iskola" néven ismert művészcsoport irányzatának hagyományai, törekvései ennek a kiállításnak az anyagában is felismerhetőek. Az is kitűnt azonban, hogy a mai olasz és magyar egyházművészet törekvései nem azonosak. A mai magyar egyházművészet ugyanis, követve művészetünk fejlődésének általános irányát, szorosabban kötődik a figuratív törekvésekhez, és a Biblia, a legendák, a vallási élmények megörökítésében is főként a valóságábrázolás közérthetőbb útjait járja. Természetesen nem ez az egyedülvaló, amit a kiállítás nonfiguratív alkotásai is tanúsítanak. Különösen az ötvösművészeti tárgyakon figyelhető meg a hagyományos formák és a korszerű gondolatok szintézise. Külön tanulmányt érdemelne — noha ezzel a kiállítás csak érintőleg tud foglalkozni —, hogy milyen *hasznos együttműködés* alakult ki a magyar egyházi hatóságok és az állami műemlékvédelem képviselői között, a liturgikus reform végrehajtása során felmerülő problémák megoldásában. A művészeti és történeti értékek közös és harmonikus megóvásának örvendetes tényét már csak azért is érdemes kiemelni, mert a szakemberek többször is szóvá teszik, hogy a liturgikus reform végrehajtása során Európa-szerte elmozdítanak művészeti értékeket eredeti helyükről, funkciójukból.

A magyar egyházi művészet kiállítása Rómában *nagy jelentőségű kulturális esemény* volt. Fogadtatása, visszhangja igazolhatják, vagy visszavethetik azokat a humanitárius törekvéseket, amelyek létre hozták. Hisszük, hogy a művészet, a kultúra ereje a jövőben szélesre tárja majd azt az utat, amelyet e kiállítás a maga módján törni indult!

B. P.

Kovács Margit: Kerámia ikon

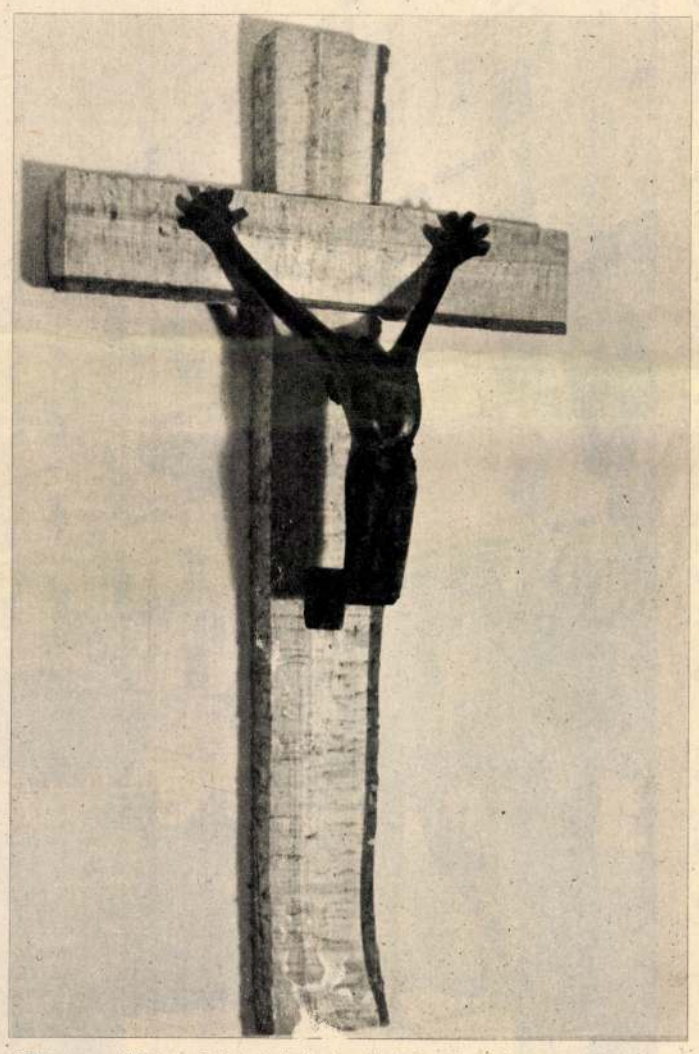

Till Aran (hódmezővásárhelyi népművész): Crucifixus

Mattioni Eszter: Gyümölcsös Madonna (Hímes kő)

Bartha: Atomkehely (dr. Szántai István felvételei)

breceni Agrártudományi Főiskola főépülete

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem főépülete

A diákok rendkívül önállóak, számos kérdésben övék a döntés
s méginkább így lesz szeptembertől, az új működési, tanulmá-
s fegyelmi szabályzat, valamint az új ösztöndíj-rendszer beve-
e után.

Talán ez a legfontosabb: *az egyetemi hallgatók közéleti aktivi-*
hallatlanul élénk, s ehhez a tettvágyhoz ki-ki megtalálhatja a
leginkább megfelelő területet: egyik cikket ír, a másik köz-
ménykutatást végez, a harmadik az irodalmi színpad együtte-
k tagja, a negyedik a kollégium életét igazgatja, mint diák-
tsági tag, az ötödik egy nehéz körülmények között élő tehet-
s középiskolást készít föl az egyetemi felvételi vizsgára, a hato-
— az érdekvédelmi bizottság tagjaként — a rektorral hada-
, a hetedik festeget...

*

közelmúltban a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem
a második országos nevelési konferencia házigazdája. A három-
s tanácskozás témájának címe rendkívül sokatmondó: „A hall-
k részvétele felsőoktatási intézményeink szocialista nevelőte-
nységének alakításában."
konferencia tézisei javarészt a hallgatók jogaival és kötelés-

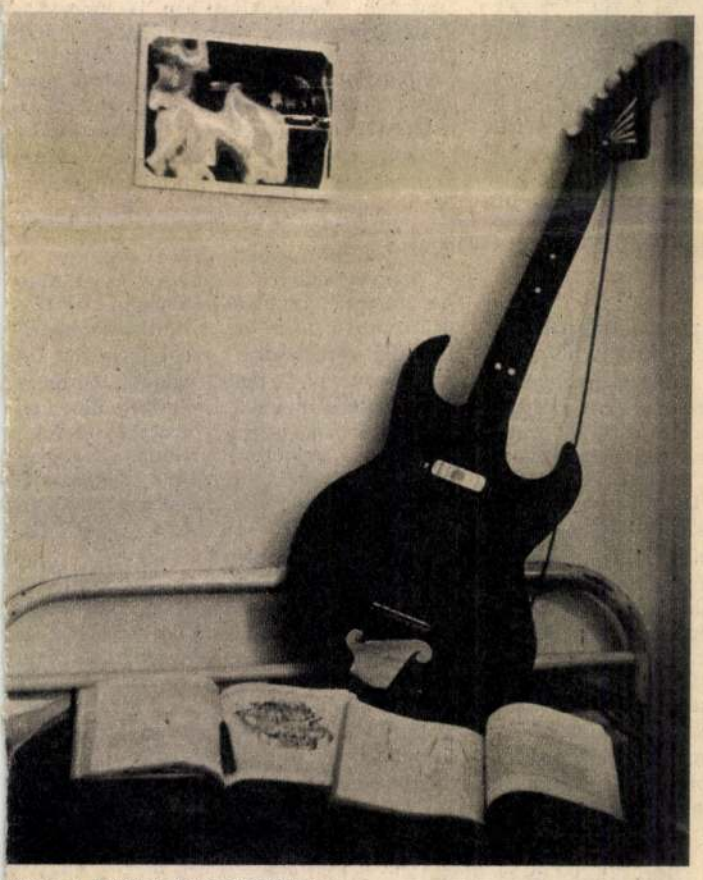

élet — a diákélet jelképe is lehetne

vel foglalkoztak. Hogy milyen jogok illetik meg a magyar
emi hallgatókat? Néhány idézet:
. Felelős megbízottaik révén *részt vehetnek a tanintézet egész*
enységének alakításában, bírálatában, irányításában. Véleme-
si, kezdeményezési és szavazati joguk van felvételi, tanulmá-
nevelési, diákjóléti, hallgatói minősítési, fegyelmezési kérdé-
n, közvetlen döntési jogkörük a diákközösségi élet alakítása-

emélyes és az intézet közérdekét érintő kérdésben a diák-
ség és az *intézmény bármely irányító és tanulmányi szervé-*
özvetlenül fordulhatnak; észrevételeikre és kívánságaikra vá-
kell kapniuk."
ifjúsági szervezet „megbízott képviselői *teljes jogú szavazati*
ggal részt vesznek az intézeti, kari, valamint a rektori, dékáni,
atósági tanácsok munkájában..."
tanulócsoport kollektíváknak kiterjedt jogokkal kell rendel-
ük a hallgatók érdekeinek védelmében. A tanszékeken, vala-
az irányító és adminisztrációs szerveknél felelős megbízottaik
közölhetik a hallgatók kívánságait, észrevételeit, ésszerűsítő
latait..."
tanulócsoportnak demokratikus véleményezési és javaslattevő
és kötelessége van a tagjait érintő szociális juttatási, tanulmá-
ámogatási kérelmek (diákotthoni elhelyezés, ...ösztöndíj stb.)
es elbírálásában különféle jutalmazások, bel- és külföldi üdü-
kiküldetések, kitüntetések javaslásában..."
tanulócsoport *joga és kötelessége* a felsőbb diákközösségi és
mányi szerveknél védelmet kérni, ha valamely tagját hallgatói
nak érvényesítésében valamilyen sérelem éri..."
irányelvek — és a vita — alapján elkészített új működési sza-
at, mint említettem, csak szeptemberben lép hatályba. Mégis, amikor a téziseket elolvastattam néhány hallgatóval — a bölcsész Pigay Imrével, a vegyész Rácz Péterrel és másokkal —, mintha összebeszéltek volna, ezt mondták:

— Igen, igen... *De nincsen ebben semmi új.* Mi már két éve így dolgozunk.

Azt hiszem, erre megint csak azt mondaná a nálunk járt párizsi vendég:

— *Most már értem!*

*

Nos, a vita kedvéért most szólnunk kellene arról, vajon mi okozza azt a bizonyos nyugtalanságot egyre több ország egyetemistái között. Dehát erre most nincs hely, meg talán nem is feladata ez ennek a cikknek. Helyette — túl azon, amit már említettem — ide kívánkozna sok-sok jó ismerős, egyetemi hallgatók életsorsának felvázolása. Egyik-másikról már írtam a Magyar Hírek hasábjain. Tanyaiak, falusi szegényemberek értelmiségivé serdülő gyermekeinek vallomására gondolok, azokra, akik nem tudják feledni családjuk múltbéli sanyarú sorsát, és *becsülni, nagyon is becsülni tudják a mai életet.* Mert hát ez is hozzá tartozik a kérdéshez, miért nincs nyugtalanság a magyar egyetemeken.

S aztán szólni kellene bőségesen arról — ez a probléma egyébként is sokban közös a külföldivel —, hogy a technikai-tudományos forradalom és az oktatás versenyében az oktatás több hosszal lemaradt.

A következmény, csak címszavakban: a hallgatók túlterheltek, az oktatás extenzívvé vált, a tananyag rendszeres rostálása elmaradt, az oktatási módszerek nem korszerűsödtek eléggé, sok oktató még mindig nem felnőtt partnerként kezeli a hallgatót...

Csakhogy nálunk a megoldásra törekvést nem kellett és kell „alulról" kikényszeríteni!

Valahogyan úgy alakult nálunk a helyzet, hogy az oktatást irányító szervek, az egyetemi vezetők és a diákok — egy nyelven beszélnek, egyet akarnak.

Magyarán: nálunk nem áll szemben az állam, az egyetemi vezetés, az oktatói kar a hallgatókkal, hanem oktatói és hallgatói kollektívák vitáznak, küzdenek a maradi, a régi sablonokhoz ragaszkodó oktatók és a tunya hallgatók ellen.

*

A külföldiek, ha egyetemistáinkkal beszélgetnek, leginkább az ösztöndíj-rendszeren lelkesednek fel. Nos, ezt az eddig is jónak tartott ösztöndíj rendeletet éppen most módosították, és miután néhány egyetemen kipróbálták, szeptembertől mindenütt hatályba lép a módosított szabályzat.

Lényege: az ösztöndíj — akárcsak eddig — két részből áll. Az egyik a szociális juttatás (ez a család egy tagjára jutó átlagkereset szerint 0-tól 300 forint havi juttatás lehet, plusz menzai ellátás); ugyancsak a hallgató családjának átlagkeresete szabja meg a kollégiumért fizetendő térítés összegét (az egy főre jutó 1500 forint havi jövedelem esetén 700 forint, az 500 forint alatti átlagnál 50 forint, a kettő között számos variáció); az ösztöndíj másik felének mércéje a tanulás. Mindenkinek jár tanulmányi ösztöndíj — függetlenül attól, hogy mennyi a család jövedelme — 3,5-ös tanulmányi átlagon felül, és mindenki tandíjat fizet 3,5 átlag alatt. A tanulmányi ösztöndíj a rendűség javulásával, a tandíj pedig az eredmény romlásával arányosan emelkedik.

A Debreceni Agrártudományi Főiskola egyike volt a „kísérleti nyulaknak", amelyeken az ösztöndíj-rendelet módosítást kipróbálták.

Egy kimutatásból:

„Az Agrártudományi Főiskola 1968—69. II. félévi, hallgatókra fordított pénzügyi kerete: 1 500 000 forint. Ebből tanulmányi ösztöndíj 148 000 forint. Szociális támogatás, étkezési költségtérítés, rendkívüli segély: 1 320 000 forint. Az elmúlt félévhez képest 6,4 százalékkal emelkedett a szociális támogatás, 7,7 százalékkal a tanulmányi ösztöndíj összege. Az új ösztöndíj-rendelet szerint a hallgatók 69 százaléka jobban járt, mint eddig, 30 százaléka fizet többet, egy százalék kap változatlan összeget."

Aranyéletet élnek tehát a magyar egyetemisták?

Nem. Van épp elég gondjuk. Például egy panasz:

— *Kibírhatatlan! Heti óraszámunk váltva 36, illetve 42!* Ennyit kell benn töltenünk az egyetemen, előadáson és gyakorlaton. És mit kell tanulnia egy vegyésznek még ezen felül, az előadások és gyakorlatok után!

— Na de szeptembertől már rendeletileg *maximálták az óraszámot:* nem lehet több, mint heti 25—26 óra.

— Ugyan mit érek vele? Ez *csak a következő generációnak lesz jó.* Ötödéves vagyok.

Egy másik:

— *Ki bírja ezt?!* A második év végén minden összejön: az anatómia, az élettan és a biokémia vizsga! Valóságos tömegmészárlás lesz... — így a diák.

— *Ki kell dolgozni a komplex vizsgák metodikáját* — javasolja a minisztérium. — Ehhez azonban egyeztetni kell az anatómia, az élettan, a biokémia anyagát, ki kell küszöbölni a fedéseket, egyeztetni kell a tankönyveket és a jegyzeteket. *Amit a hallgató eddig egymástól elkülönülten, az összefüggések megvilágítása nélkül kapott, azt a jövőben együtt, egy összefüggő anyagként kell adni.*

— *A három intézet megkezdte a komplex oktatási módszer kidolgozását, kikísérletezését* — jelenti a rektorhelyettes.

Ezt hallva, ismét azt mondaná a francia professzor:

— *Most már értem!*

GARAMI LÁSZLÓ

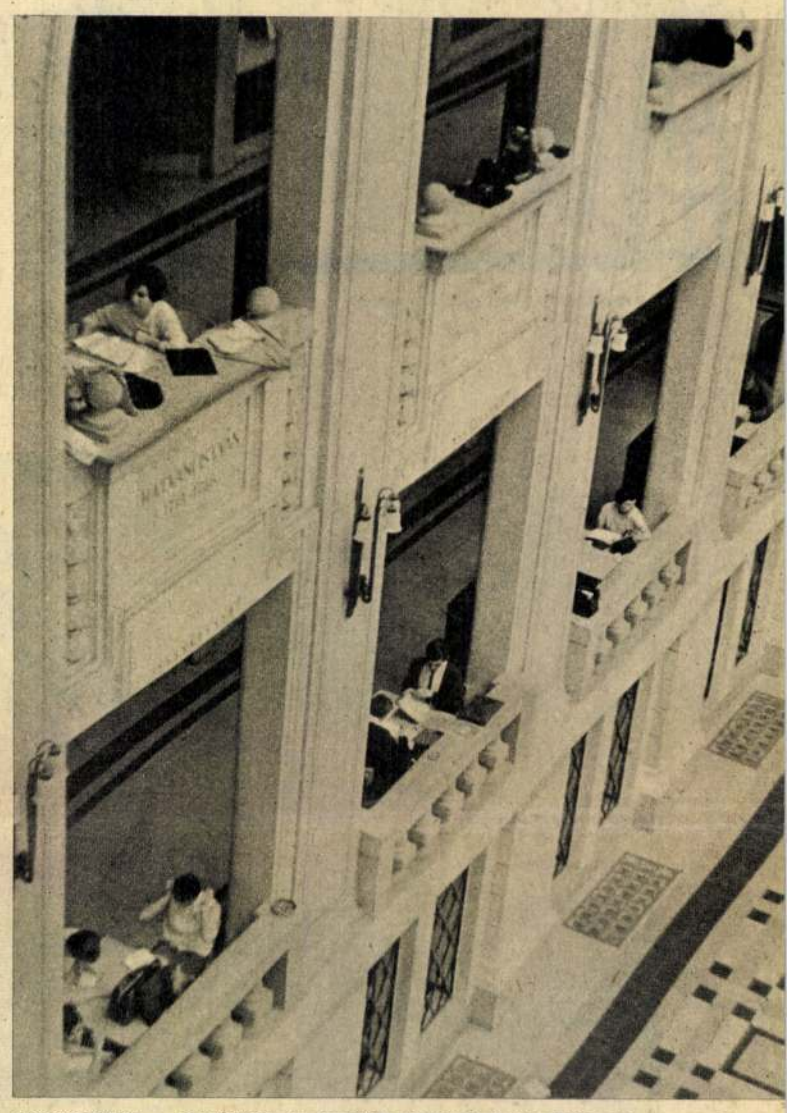

Vizsgaidőszak — megtelnek az egyetem folyosói. Lent: Még egy pillantás a jegyzetbe — vizsga előtt (a háttérben: a Debreceni Agrártudományi Főiskola kollégiuma)

(Fotó: Garami László)

BUZA BARNA

A világ emlékei Magyarországon

Budapest/Ferencváros

A magyar reformátusok IV. világtalálkozójának keretében tavaly nyáron avatták fel a róla elnevezett fővárosi téren Kálvin János (1509–1564) bronzszobrát. Az egyik legismertebb hazai református templom tőszomszédságában álló, két és fél méter magas emlékművet az akkor 90 esztendős Buza Barna szobrászművész készítette, avatásán részt vett Göncz Árpád államfő, és megjelentek a katolikus, illetve az evangélikus egyház vezető képviselői is.

A francia születésű svájci reformátor a Luther Márton által megindított vallásújítási folyamatban játszott önálló és markáns szerepet. Teológiát és jogot is tanult, s már fiatalon részt vett a reformáció híveinek titkos párizsi összejövetelein. 1536-ban jelent meg fő műve, az Institutio religionis Christianae (magyarra elsőként Szenci Molnár Albert fordította, Az Keresztyeni Religiora és igaz hitre valo tanitas címmel). Ugyanebben az évben telepedik le Genfben, s hamarosan a svájci város meghatározó személyisége lesz. Szigorú egyházi és világi fegyelmet követel meg híveitől, akik hamarosan megelégelték ezt, s Kálvint elüldözték. Ám ugyanők 1541-ben már visszahívták szellemi vezérüket, elviselve a továbbiakban a keménységet, amellyel elveit képviselte és ellenfeleivel szemben védelmezte. Hajthatatlan magatartása viták sorozatát eredményezte közte és a protestantizmus más ismert vezetői között, ez vezetett a reformáció lutheri (evangélikus) és kálvini (református) szárnyának végleges szétválásához is. Genfi teológiai akadémiájára egész Európából jöttek a hallgatók, köztük jelentős számban magyarok is, akik később hazatérve széles körben népszerűsítették tanait.

Így azután a három részre szakadt Magyarország református egyháza a kálvini tanításokra épülve alakult meg. A Kálvin-szobor avatóihoz írt üzenetében Orbán Viktor kormányfő a történelmet felidézve kiemelte: elődeink a reformációra támaszkodva sikerrel tudtak szembeszállni a legnagyobb ellenséggel – a reménytelenséggel.

F. J. Gy.

Kálvin János bronzalakja a Kálvin téren

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

NÉPSZABADSÁG 2001. III. 3.

ppen a számítógépes átvitel és kommu-
ikáció (adatkiegészítések, pontosítá-
ok, megbeszélések a bejelentő és az el-
íráló között) sokkal egyszerűbbé vál-
ak a hálózaton, de ezáltal még a posta-

lentési kedv. Az 1996 elején életbe lé-
pett szabadalmi törvényünk már harmo-
nizál az Európai Szabadalmi Egyez-
ménnyel (ESZE), és a hazai joggyakor-
latban messzemenően figyelembe vesz-

hivatalokra

ban készülődik. Ennek egyik feltétele a hiteles digitális aláírás, de tudjuk, hogy rövidesen a parlament elé kerül az ezzel kapcsolatos törvény. Az MSZH készen áll, hogy a törvény elfogadásától számított egy éven belül elektronikus formában is fogadja a bejelentéseket, bár továbbra is használható majd a papír hordozó. Egyébként már most is elfogadunk elektronikus formában beadott szekvencialistákat. Magyarországon a hosszú szekvencialistát tartalmazó bejelentések után nem kell többletdíjat fizetni, ellenben a megadott szabadalmak kinyomtatási költsége már függ az oldalszámtól – tájékoztatott dr. Stifter Mária.

Az MSZH-hoz egyébként 1995 óta érkeznek biotechnológiai szabadalmak. Az első három évben a programozott sejthalál (apoptózis) módszerével kapcsolatos eljárások voltak túlsúlyban, de ebben az időszakban futott be a Szegeden kiötlött mesterséges kromoszómára vonatkozó bejelentés is. 1998–99-ben már a mesterségesen módosított növényekre vonatkozó bejelentések voltak a leggyakoribbak, tavaly pedig a humán genom program első eredményeit alkalmazó (csontbetegségek gyógyításával, az elhízással és diagnosztikai eljárásokkal) összefüggő bejelentések kerültek előtérbe.

SZENTGYÖRGYI ZSUZSA

Buza Barna

…úttól sem riadnak vissza

…nási Sándorral, a XVI. kerületi roma önkormányzat elnökével

javaslataik sem lehettek. Felajánlottam a segítségünket, és biztosítottam őket, hogy komolyan vesszük a feladatunkat. A kerület lakóinak és az itteni intézményekben dolgozók nagy részének fogalma sincs arról, kik valójában a cigányok. Empátiaprogramot akartunk szervezni, hogy bemutassuk a cigányságot, és elterveztük egy kerületi roma szociális térkép megalkotását. Hogy tudjuk, miről beszélünk, amikor mondjuk családsegítésről esik szó. Ez csak két példa a terveinkből. Úgy látszott, sikerül fellelkesíteni a képviselőket is. De amikor arról kellett dönteni, hogy minderre mennyi pénz jusson, megalázóan alacsony költségvetési támogatást szavazott meg a testület, évi hatszázezer forintot. Ezt nem is fogadtuk el.

– Mi volt az indok?

– A hivatalos indoklás – mint minden egyes kerületben – az, hogy az önkormányzat rosszul áll. De mindig az az érdekes, ami a színfalak mögött hangzik el. Az egyik legdurvább megnyilvánulás az volt, hogy egy képviselő önsorsrontó népségnek nevezte a cigányokat, akiknek ebbe a tevékenységükbe nem kellene még pénzt is invesztálni. Sok képviselő hivatkozott arra, hogy az előző testület elnöke az összes támogatást a zsebeibe forgatta át. Ha így is volna, van valami közünk nekünk ahhoz? Én mindenesetre lemondtam a tiszteletdíjamról; ráadásul a miénk történetesen olyan testület, hogy egyikünk sem szorul rá a tiszteletdíjra.

– Nem fogadták el a hatszázezer forintot, mégis volt egy rendezvényük az árvízkárosultak javára, és számos kiállítást is rendeztek az elmúlt fél évben. Miből? Az állami költségvetésből járó 560 ezer forintból aligha futja erre is.

– Meg akartuk mutatni az önkormányzatnak, hogy akkor sem hal meg

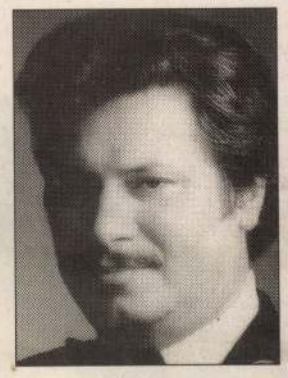

SZÉNÁSI SÁNDOR

1950-ben született Budapesten.
1968-ban érettségizett a Madách Imre Gimnáziumban.
1970-től az Állami Népi Együttes tagja.
1988-tól 1994-ig a Száztagú Cigányzenekar főtitkára.
1994-től a Száz Roma Virtuóz Cigányzenekar menedzsere, ugyanebben az évben megkapja a Magyar Köztársaság arany kiskeresztjét.

nálunk a munka, ha nem segítenek benne. Van egy kék nejlonzacskóm a hálószobaszekrényben, abban akad még nyolcszázezer forint, ezt rászánom arra, hogy megvalósítsuk a programunk egy részét. Persze, nem az a megoldás, hogy saját zsebből finanszírozzuk egy közvetlen választással létrejött testület munkáját, de hát így alakult. Nem adom fel azt az elképzelésemet, hogy a XVI. kerületi roma önkormányzatot a ciklus végén majd úgy emlegessék, mint amelyik példaértékű munkát végzett. Közben pedig harcolok, és ha mindenképpen ki kell ásni a csatabárdot, megteszem. Végre tisztázni kell, mit jelent az a mondat, amely több jogszabályban is szerepel, miszerint a kerületi önkormányzatnak biztosítania kell kisebbségi önkormányzatai számára a működési feltételeket. Egyre erősödik bennem a meggyőződés, hogy ezt végül a bíróság fogja kimondani. Ha ugyanis nem tudunk megegyezni, perre, megyünk az önkormányzattal.

– Milyen érveik lesznek?

– A XVI. kerületi önkormányzat törvénysértések sorozatát követte el ellenünk, hogy dilettantizmusból vagy szándékosan, azt ma még nem tudom megmondani. Az ígéretesen induló dialógus mára a süketek párbeszédévé vált. Nem kaptunk irodát, ahonnan szervezni tudnánk a tevékenységünket, holott a törvény előírja. A legelemibb feltételeket sem biztosítják számunkra. Nem kötöttek a kisebbségeikkel együttműködési megállapodást még, holott ezt már minden önkormányzat megtette tudomásom szerint. Kértük, tűzze a képviselő-testület napirendre a kérésünket: részt vehessünk azoknak a bizottságoknak a munkájában, amelyek működése a cigányságot érintheti. Nem foglalkoztak érdemben vele. Kisebbségenként például egymillió forintra lehet pályázni egy hatmilliós alapból – a kulturális és sportbizottság azonban nélkülünk dolgozta ki ennek a feltételeit. A bizottság egyik tagja, amikor ezt számon kértük, azt mondta: ők javarészt diplomás emberek, akik el tudják dönteni, hogyan kell az ilyesmit csinálni. Képviselőtársam azt válaszolta erre, hogy a roma önkormányzat öt tagjából háromnak szintén van diplomája, vagyis talán mi is döntésre képes emberek vagyunk.

Mohos Nádor Tamás

…afrikai harcsát fogott a lány

…zerkesztősége, valamint a Mustad horog-…redményt az elmúlt horgászévad legsike-…ottak között volt a budapesti Mateóczy F. …gász Egyesület tagjaként egy 10,5 kilo-…csúcsot állított fel.

…t zott ezzel automatikusan örökös tagja …lesz a nemzetközi Aranyhorog Klub-…nak is. A legtöbb díjat eddig Ausztráliában, Chilében, Dél-Afrikában, Kubában, Lengyelországban, Magyarországon, Norvégiában és Portugáliában adták át. Maga a trófea egy hatcolos aranyozott cápahorog kék bársony kárpiton, teakfa keretben. Ehhez jön még körülbelül 100 ezer forint értékű ajándékcsomagmárkás botok, orsók és más kellékek.

A tavalyi eredmények alapján az aranyhorgot *Szemeti Simon* nagybajcsi (Győr-Sopron megye) horgász érdemelte ki, aki új országos csúcsot állított fel a dévérkeszeg fogásban. A halmatuzsálem 5700 gramm súlyú volt.

Az aranyhorog magyar megfelelője az ezüsthorog, ezzel az ifjúsági kategóriába tartozó legjobb horgászt díjazza az Eurostar. Az ezüsthorog nyertese, a debreceni *Kovács Zoltán* a díjátadással egy időben ünnepelte 16. születésnapját. A fiatalember két rekordlistás harcsát igazolt, az egyik 51, a másik 41,5 kilogrammot nyomott. A ráadás egy 14,5 kilogrammos nyurgaponty volt.

Az idén először különdíjat osztottak a gyengébb nem részére. *Mateóczy F. Krisztina* a fővárost képviselte, a Nagy-budapesti Horgász Egyesület tagjaként egy 10,5 kilogrammos afrikai harcsával országos csúcsot állított fel. Ebben a kategóriában az eddig kifogott legnagyobb példány 6,55 kilogramm volt.

Matula Gy. Oszkár

…A!
…374-104
…zióval.
…a
…/nap
…IHENNI!

Elkerülhetetlen az ingatlanadó?

Az önkormányzatoknak előbb-utóbb be kell vezetniük az értékalapú ingatlanadót – vélekedtek a minap szakemberek az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Hivatala (USAID) által szervezett szakkonferencia után.

A helyi választópolgárok azon mérik le az önkormányzatuk hatékonyságát, hogy az milyen szolgáltatásokat nyújt nekik – mondta *Lawrence E. Birch*, az USAID főtanácsadója. Hozzátette: ehhez a helyhatóságok költségvetését kell megreformálni, és nagyobb hangsúlyt kell helyezni a helyi adókra. Utóbbi elősegítheti az önkormányzatok anyagi függetlenségét. A főtanácsadó szerint az értékalapú ingatlanadó igazságos közteherfajta, és nem gátolja az üzleti vállalkozásokat.

Elkerülhetetlen az ingatlanadó bevezetése – szögezte le *Hegedűs József*, a Városkutatás Kft. ügyvezető igazgatója. Úgy látja, ez elviselhető teher lenne a lakosság számára, és nagy bevételhez juttatná az önkormányzatokat. A helyhatóságok ugyanis a magánosításból már nem remélhetnek pénzt, hiszen amit lehetett, azt az elmúlt tíz évben zömmel már eladták.

A főváros jövőre be akarja vezetni az egységes ingatlanadót. A szakemberek szerint ezt csak annak fejében tehetné, ha a befolyt összeget szolgáltatásokra fordítja. Hegedűs úgy gondolja, a kérdésben dűlőre juthatnak a kerületek a Városházával, hiszen az iparűzési adó ügyében is sikerült megegyezniük.

A felszólalók egyetértettek abban, hogy kényes kérdésről van szó. Birch szerint minden adó bevezetésének – így az ingatlanadóénak is – állampolgári döntésen kell alapulnia. Az ingatlanadó mértékét pedig minden önkormányzatnak külön-külön kell megállapítania – tette hozzá *Hernando Garzon*, az Urban Institute adószakértője. Az emberek általában idegenkednek az új adónemek bevezetésétől vagy az adóterhek növelésétől, de szívesebben vállalják a közterheket, ha tudják, milyen szolgáltatásokat kapnak adófillérjeikért cserébe.

Mint ismeretes, a Városháza már tavaly döntött arról, hogy 2000-től a fővárosban bevezeti az egységes, értékalapú ingatlanadót. Érvelésük szerint a törvény adta lehetőséget a kerületek nem használták ki, majd' minden városrészben eltérő, hogy mi után és mennyit kell adózni, ha egyáltalán kell. A Városháza szerint a jelenleginél akár tízszer is több adófizető lenne, ha egy kézbe kerülne az ingatlanadóztatás. Információink szerint a főváros koncepciója októberre készül el, és az illetékhivatal adatai alapján állapítják meg majd az adó mértékét.

Schmidt Gábor

A Százados út emlékei

A művésztelep vendége volt Móricz Zsigmond és Szent-Györgyi Albert

Pihentető falusias környezet

Itt irtotta ki a családját, s aztán lett maga is öngyilkos Czigány Dezső – állunk meg az egyik műteremlakásnál *Buza Barnával* a Százados úti művésztelepen. Ez az első mondat, amire felkapom a fejem, pedig néhány festő- és szobrászlak mellett elsétáltunk már. Bevillan Czigány Ady-képe, előttem meg a sárga falú kis épület... Ez az öngyilkosság valahogy nem illik a Százados úti művészházak andalító délutánjába. Különben is régen történt már az eset, 1937-ben.

A délután itt szent dolog, a telep belső törvényei szerint tilos ilyenkor háborgatni a másikat, mert vagy alkotás folyik éppen, vagy pihenés. Nem is zargatunk senkit, csak sétálunk tovább a Kós Károly-stílusú házak között Buza Barnával, a telep legrégibb lakójával. Szobrok figyelnek bennünket a verandákról. A mester 1928 óta él a Százados úton. Minden pletykát, minden történetet ismer. Tudja mi bántotta Csorba Gézát, tudja kihez járt Horthy Miklós modellt ülni, tudja hol készült a Sztálin-szobor.

Mert itt készült az is. Külön állványzatot ácsoltak neki az udvar egyik sarkában, a műteremben ugyanis nem fért volna el. Az építményt a művészek egymás közt csak Sztálin-katedrálisnak nevezték, s a nagy mű elkészülte után kitűnő tűzrevaló vált belőle. A Sztálin-szobor alkotója, Mikus Sándor állítólag ott volt a tömegben 1956-ban, a bálvány ledöntésekor. Hallotta, ahogy egyesek azt kiabálják, meg kell büntetni a szobor készítőjét is, de szerencsére nem tudták, ki az.

Persze nemcsak monumentális dolgok születtek itt, hanem kis műremekek is, amennyiben például a telefontantuszt annak tekintjük. Tervezője, Boldogfai Farkas Sándor mindenesetre kitűnő éremművész volt, s Mikushoz hasonlóan ő is a telep egyik házában élt. De Százados úti volt Medgyessy Ferenc, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Kerényi Jenő, Gábor Móric, Kurucz D. István, Ispánky József, Sidló Ferenc... A maiak: Szabados Árpád, Várnagy Ildikó, Buda István, Csontos László, Balázs Eszter, Gádor Magda, Nagy Sándor... Képtelenség felsorolni mind a harminckét ház összes lakóját, 1912-től kezdve. Akkor készült el ugyanis egy bolgárkert helyén a Százados úti művészek lakóparkja Kallós Ede és Horváth Géza kezdeményezésére, akik otthont akartak teremteni a világban helyüket kereső magyar képzőművészeknek. Azóta is minden házban művészember lakik. A lakásjog öröklődhet a családban, ha a gyerekek között akad művész. Ha viszont nem, akkor a leszármazottaknak el kell hagyniuk a házat. De a türelmi idő hosszú, akár tíz év is lehet. Az új lakót pedig bizottság választja ki.

Alkotás a kopott ajtó mellett

PÜSKI TIBOR FELVÉTELEI

Az üvöltő Hungária körúttól egy sarokra, és néhány száz méterre a Népstadiontól nyugodt szigetnek látni a telepet. A közösségi élet Buza Barna szerint nem olyan intenzív már, mint régen, de azért évente egyszer összejönnek egy közös majálisra, birkagulyást főzni a központi tér lombjai alatt, vagy néha valaki rendez egy-egy házi bemutatót, ha szeretné megtudni a többiek véleményét a legújabb művéről.

A társadalom prominensei bejáratosak voltak ide negyvenöt előtt is, után is. Gyakran jött Móricz Zsigmond, Szent-Györgyi Albert, Papp Laci. Hatvanegyben, a házak helyreállításakor meghívták a Budapestre akkreditált diplomatákat, s a japán nagykövetnek annyira megtetszett ez a kis világ, hogy utána rendszeresen kijárt ide. Még akkor is levelezett a művészekkel, amikor már hazarendelték. Szent-Györgyi pedig a lányához jött, itt is aludt mindig, valahányszor fölautózott legendás, borsószín Buickjával Szegedről. Egyszer túl későn érkezett, nem akart alkalmatlankodni, inkább leterítette a mezőkövesdiektől kapott subáját az ablak alá, s pipázgatva, szundikálva várta ki a reggelt.

Ha már megemlítettük Papp Lacit is, szóljon róla az utolsó történet. A bajnok a Népstadion jól ismert sportolószobrainak készítésekor járt ki a telepre. Tanácsokat adott Buza Barnának a bokszolószobor formálásához. De mivel nem nagyon szerette az elméleti fejtegetést, hát a gyakorlatban mutatta meg az ütésfajtákat. Mire a mű elkészült, a szobrásznak kicsorbultak elöl a fogai. Ez is itt történt, a Százados úton.

Csordás Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TANÁCSOK LAPJA

Buza Barna
szobrászművész 1971 OKT

BUD

Tanácstagok látogatása 102 A művészeknél

Képünkön: A látogatók egy csoportja Tóth B. István műtermében

A VIII. KERÜLETI tanácstagok egy csoportja ellátogatott a Százados úti művésztelepre. *Buza Barna* szobrászművész vezetésével nyolc műtermet tekintettek meg, ahol a művészek beszéltek munkájukról, életükről, ismertették egy-egy alkotásukat, ennek során a látogatók és a vendéglátók között szívélyes, közvetlen hangú beszélgetések alakultak ki.

Felkeresték *Gábor Móric* festőművészt, aki a telepet 1910-ben alapítók egyetlen ma is élő és alkotó tagja. Az újabb művészeti irányzatokat követők közül, *Váradi Sándor* lemezből készült szobrait és térelemeit mutatta be. *Pándi Kis János* szobrászművész az alkotó munka egyes elemeivel, különböző színezési megoldásokkal ismertette meg vendégeit. *Mikus Sándor, Gantner Jenő* szobrászművészek és *Tóth B. István* festőművész készülő alkotásaikat is megmutatták.

Az 1958-ban elhunyt *Medgyessy Ferenc*, múzeummá átalakított egykori műtermében, híres szobrainak másolatait, kisebb méretű alkotásait, munkaeszközeit tekintették meg a vendégek. A kiváló művész életének és munkásságának jellegzetes motívumait és a vele kapcsolatos barátságának és élményeinek kedves epizódjait Búza Barna elevenítette fel.

A LÁTOGATÁS befejezéseként Buza Barna, a kerület országgyűlési képviselője és tanácstagja művészi elképzeléseiről beszélt és bemutatta néhány alkotását. Ez a vasárnap délelőtti művésztelepi séta igen sikeres volt: a vendégek közelebb kerültek az alkotásokhoz azáltal, hogy az alkotóműhely légkörét és a művészeket személyesen is megismerhették.

B. A.

kat hozot

űsége

adók, jövedelmi adók java nem a tényleges dunaeg közösséget illeti, hanem a szom- szédos községeket. A dunaegyházi tanács apparátusa legfeljebb annyit tehet meg, hogy *„szívességből"* kikézbesíti a solti adófelszólításokat, kivetéseket a dunaegyházi embereknek.

Azt mondja keserű nevetéssel a tanácselnök, *Kelényi László:*

— A minap kért meg a solti elnök, hogy kézbesítsük ki barátságból a boradókivetéseket. Több mint négyszázat. Az összes adóalanyunk alig több mint hatszáz. Szóval a lakosságunk majd kétharmada máshová adózik.

A tanácstitkár, *Szabados Sámuelné* még hozzáfűzi:

— Évente körülbelül félmillió forint veszteség éri így a községet, ami számunkra nagyon nagy kár. Képzeljék el, hogy tekintélyes banki hitellel építettük meg a vízművet, a hitelt törleszteni kell. De miből, ha kiáramlik a faluból? Pedig van még tennivaló.

Tóth-Szőllős Mihály tanácstag:

— A környéken egyetlen község sem fejlődött olyan rohamosan az utóbbi tíz évben, mint éppen Dunaegyháza. Büszkék vagyunk rá. Gyarapodik a község lakossága. Új fejezet nyitányának vagyunk tanúi és alkotói. Annál nagyobb tehát a keserűség, hogy visszás földtulajdoni viszonyaink miatt az egyébként elvileg helyes területi adóztatás bevezetése nyomán lehetetlen helyzetbe kerültünk. Mit tegyünk? Kérjük az illetékeseket, hallgassanak meg bennünket és főleg sürgősen intézkedjenek.

Tóth Imre párttitkár:

— A végleges rendezésig az is elképzelhető, hogy a megyei tanács saját költségvetéséből pótolja lényegében jogtalanul és igazságtalanul elvesztett közpénzüket. Boltra, napközi otthonra, járdákra lenne még szükségünk. Nem jogtalant követelünk, saját lakosságunk erejét kérjük vissza.

A riporter hosszú órákat töltve a községben, sok-sok emberrel beszélve végül is arra a követ- ...tetésre jutott: *a panaszt va- ...továbbítani kell.*

Soltész István

... a földkerekség sok-sok országában, a világ takarékpénztárainak 1924. októberében Milánóban hozott határozata nyomán. Hazánkban a felszabadulás után 1965-ben tartották meg először, s azóta évenként megrendezi az Országos Takarékpénztár, a posta és a takarékszövetkezetek, mindazon állami és társadalmi szervek segítségével, melyek feladatuknak tekintik a takarékoskodás egyénileg és társadalmilag hasznos gondolatának elterjesztését. Vezérgondolata az idén is a jövedelem jó beosztása, a célszerű takarékoskodási módok népszerűsítése.

A takarékosság terén elért eredményeket jól mutatja néhány statisztikai adat: 1951-ben hazánk területén alig 224 ezer betétkönyv volt, 1961-ben meghaladta a 2 milliót, s 1971 első felében a takarékbetétkönyvek száma már elérte a 4 millió 800 ezer darabot.

Hasonló nagyarányú fejlődés következett be a betétkönyvek forintösszegének alakulásában is. 1951-ben a lakossági betétállomány még csak 290 millió forint volt, 1961 végén már 6,5 milliárd forint körül mozgott, jelenleg pedig ennek is többszöröse: meghaladta a 46 milliárd forintot. S végül még egy adat: az elmúlt év óta, nem egészen 1 év leforgása alatt, több mint 6 milliárd forinttal nőtt a lakosság betétmegtakarítása.

A takarékoskodás igazi eredményeit megtalálhatjuk szerte az országban, azokban az új otthonokban, korszerűen berendezett és felszerelt lakásokban, hétvégi házakban, autókban, a kellemesen eltöltött nyaralások és a külföldi utazások emlékeiben, amelyeket a takarékoskodás segítségével valósítottak meg a dolgozók.

Bármennyire szépek is azonban az eredmények, még mindig nem mondhat-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

1972 APR — 6

Búza Barna szobrász-művész
1021

Tatabánya város felszabadulásunk 27. évfordulója alkalmából emlékművet állított Tóth Bucsoki Istvánnak, a kommunista mozgalom reménthetetlen harcosának. A mellszobor Búza Barna szobrászművész alkotása.

Egy nap a külpolitikában

„Japán Pentagon-papírok"

Japánban mind nagyobb méreteket ölt az „okinawai iratok" körül kirobbant botrány.

A Japán Szocialista Párt képviselői három titkos táviratot hoztak nyilvánosságra a parlamentben. Ezek a japán és az amerikai külügyminisztérium között váltott táviratok, amelyek félreérthetetlenül bizonyították, hogy a japán kormány titkos megállapodást kötött az Egyesült Államokkal az okinawai parasztok kártalanításáról.

A megállapodás szerint az amerikai megszálló csapatok által az okinawai földtulajdonban okozott károkért nem az USA, hanem a japán kormány fizet a sziget május közepén esedékes visszaadása után.

A japán külügyminisztérium és a rendőrség közös nyomozásának eredményeként kiderült, hogy a leleplező táviratok másolatait egy magas rangú külügyi tisztviselő titkárnője bocsátotta a Mainicsi Shimbun című tokiói lap munkatársának rendelkezésére, s az újságíró továbbította a papírokat a Japán Szocialista Párt illetékeseihez.

A rendőrség mind a titkárnőt, mind az újságírót letartóztatta és házkutatást tartott lakásukon.

A legújabb jelentések szerint az amerikai típusú kiszivárogtatás nyomán egy külügyminiszter-helyettes és két minisztériumi igazgató felajánlotta lemondását Fukua Takeo külügyminiszternek.

A Japán Szocialista Párt nyilatkozatban ítélte el a kormány fellépését.

Az ellenzéki párt, a sajtó és a véleménynyilvánítási szabadság megsértésével vádolja a kormányt, s követeli Szato miniszterelnök és Fukuda külügyminiszter azonnali lemondását. A párt véleménye az, hogy nem a titkárnőt és az újságírót kell felelősségre vonni, hanem a kormány

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

MAGYAR NEMZET

Búza Barna szobrászművész

1972 JAN 30

— Garay János mellszobrát, Búza Barna szobrászművész alkotását szombaton leleplezték a 75 éves szekszárdi Garay János Gimnáziumban, a jubileumi ünnepségsorozat befejezéseként.

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 ÁPR 6

NÓGRÁD

Salgótarján

Buza Barna szobrászművész

Szoboravatás. Kedden délelőtt Tatabánya új lakónegyedében, az Újvárosban, a Felszabadulás téren felavatták a magyar munkásmozgalom kiemelkedő harcosának, Tóth Bucsoki Istvánnak a mellszobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását.

— Színes tv Egyiptomban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MÁJ. 3

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

A szobor

Az ország más részén tartózkodtam, amikor felavatták. A televízióban láttam néhány képet a leleplezéséről. Hazatérve mellette vitt el az első utam. Az éjszakai csendben megálltam előtte s jól körbejártam. Vajon sikerült-e az általam elképzelt alakot megmintáznia a szobrásznak? Pontosabban fogalmazva: vajon helyes volt-e az elképzelésem a hősről, a munkásőr zászlóalj névadójáról, akinek törékeny testében nagy lélek lakott?

Buza Barnára gondoltam, a szobrászra, az országgyűlési képviselőre, aki városunk lakóinak megalkotta ezt a szép, klasszikus tömörségű, nyugodt, masszív, vonzó és melegséget sugárzó művet. S meg kellett vallanom, bennem más kép alakult ki Tóth Bucsoki Istvánról. Az elbeszélésekből, mások személyes emlékeiből sovány, vékony kis embert alkottam magamnak, kemény, markáns vonásokkal, mély tüzű szemmel, s agyonkínzott teste miatt lassú, fáradt mozgással.

A szobor más embert ábrázol. Egyszerű, jó arcú munkást, ha úgy tetszik: katonát, a nagy proletár hadsereg, a tömeg névtelen fiát. Talán szebb ez az arc, mint a valóságos lehetett, talán erősebb a váll, mint azé volt, aki a folytonos életveszély árnyékában harcolt a jövőért. S mégis így igaz ez az alkotás, így tipikus. Igen, egy munkásőr zászlóalj, egy fegyveres testület névadójának ilyennek kell lennie. És a fiatal Tóth Bucsoki nyilván ilyen is volt. Ifjúságában erős, magabiztos, nyugodt és kiegyensúlyozott, akiből áradt a rokonszenv, a barátok, a társak felé.

Magamnak vallom ezt a szobrot és inkább korábbi elképzelésemet módosítom, minthogy az alkotóval vitázzak. Én az élete utolsó harcait vívó embert láttam mindig magam előtt, a művész — nagyon helyesen! — a fiatal forradalmár mellszobrát adta nekünk ajándékul. S ez is belejátszik az emberek szemmel látható érdeklődésébe. Valamelyik este két hosszú hajú, surbankó legénykét láttam a szobor előtt ácsorogni s hallottam suttogni. Néma áhitat és elismerés ült az arcukon.

Valami elkezdődött ezzel az alkotással, s bizonyára folytatódik is. Legszebb köztéri szobrunk, egy helyi, de országosan ismert forradalmár portréját ábrázolja. A miénknek valljuk ezt a nagyszerű alkotást. Reméljük, majd újak követik a megyeszékhely terein és parkjaiban.

(dkl)

Nagy tetszé

Oroszlány

Zeneszóra ébrednek ezen a napon a fiatal bányászváros, Oroszlány lakói is. Az utcákat nagyszerűen „behangosították", és szinte a város minden pontján hallani lehetett a hangszórókon át, mi történik a tanácsház előtt felállított díszemelvénynél.

A városkaputól indult el az ünneplők menete, s az élen ott haladtak a város vezetői, és azok a dolgozók, akik kormánykitüntetést, miniszteri kitüntetést kaptak múlt évben végzett eredményes munkájuk elismeréseként. A Fürst Sándor és a Rákóczi utcán vonultak végig a demonstráció résztvevői. Az úttörő munkásőrök fegyelmezetten lépkedő csapata vezette a diákok felvonulását.

Aztán sorra jöttek a város intézményeinek, üzemeinek dolgozói. A leglátványosabb dekorációkkal ezen a májuson a Minisztertanács és a SZOT vörös vándorzászlajával negyedszer kitüntetett Oroszciójukkal. Hatalmas, több méter magas munkásember alakja emelkedett a zászlóerdő fölé. A lemezből formált, erőt sugárzó alak kezében szerszámokat emelt a magasba — a „szobortalapzaton" elhelyezett jelmondat pedig a

A Minisztertanács és a SZO kitüntetett bányászo

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1972 MÁJ 17

Búza Barna szobrai

1021

Szobrok, vers, zene

Búza Barna Kossuth-díjas szobrász volt a Közművelődési Hétfők Művészeink sorozatának május 15-i vendége a Megyei Művelődési Központban Békéscsabán. A találkozó házigazdája, Koszta Rozália festőművész nyitotta meg a kamaratárlatot, mutatta be az alkotót az érdeklődőknek s ő vezette a később kialakult beszélgetést. Az estet hegedűszóval és Mucsi József költeményeivel tették még emlékezetesebbé a sorozat szervezői. A csaknem harminc szoborból, plakettből összeállított tárlat május 26-ig tekinthetik meg a képzőművészet barátai.

Búza Barna Esőben című alkotása.

Mucsi József verset olvas, jobbról Búza Barna, mellette Koszta Rozália. (Fotó: Bódis Miklós)

Remekül szerepel

az UEFA-tornán — Spanyolországban — a magyar ifjúsági labdarúgó-válogatott. Fiataljaink szombaton 4—3-ra nyerték a skótok, hétfőn este pedig 2—1-re a szovjet csapat ellen. Együttesünknek ma este az NSZK ellen — a döntetlen eredmény is elegendő ahhoz, hogy megszerezzék a csoportgyőzelmet.

A kézilabda-bajnokság vasárnapi fordulójában általában a papírforma érvényesült; a vendégcsapatok vesztesként hagyták el a pályát. Az I. osztályban némi meglepetés, hogy az Oh. MEDOSZ csak a hajrában tudott nyerni a komlósi fiúk ellen.

A II. osztályban kettős rangadóra került sor – Gyomán. Míg a férfiaknál pontosztozkodással ért véget a találkozó, addig a nőknél a vendég békésszentandrási lányok diadalmaskodtak.

Megyei kézilabda-bajnokság eredményei (zárójelben az ifjúsági eredményeket közöljük). I. osztály Férfiak. Mezőberényi Textil–Mh. MEDOSZ 25—29 (11—15), Szalvai SE—Újkigyósi TSZSK 19—28 (16—21), Bcs. Előre Sp. II.–Békési Sp. 20—23 (25—18), Dózsa SE–Kondorosi TSZSK 30—30 (25—35), Szeghalmi MEDOSZ–Szarvasi Főisk. Sp. II. 39—15 (18—12). Oh. MEDOSZ–Tótkomlósi Sp. 16—15 (25—15), Bélmegyeri TSZSK–Gyulai Munkácsy 17—11 (10—12. *Nők:* Békési Sp.—Dévaványai MEDOSZ 13—9 (3—5), Endrődi Sp.–Füzesgyarmati TSZSK 5—5 (12—11), Bcs. Előre Sp. II.–Oh. Kinizsi 9—7 (7—1), Bcs. MÁV –Szeghalmi M. 15—7 (11—4), Bcs. Konzerv II.–Tótkomlósi Sp. (A játékvezető a jegyzőkönyvet nem küldte be), Medgyesegyházi M.–Kétsopronyi TSZSK 10—14 (0—11). *II. osztály. Férfiak.* Gyomai TK—Bcs. Kner Nyomda 21—21, Füzesgyarmati TSZSK—Bcs. DÉGÁZ 18—31, Vesztői FSK–Bcs. Vízmű ifi 14—13. Csorvási M.–Nagyszénási TSZSK 18—16, Endrődi Sp.–Körösstarcsai TSZSK 32—13, Eleki TSZSK–Dévaványai MEDOSZ (A játékvezető a jegyzőkönyvet nem küldte be). *Nők:* Gyomai TK–Békésszentandrás 6—12, Csorvási MEDOSZ–Újkigyós 6—5, Kamuti TSZSK–Mezőberényi Textil 7—5, Gyulai Harisnyagyár ifi–Kondorosi TSZSK 9—14.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

I. OSZTÁLY

FÉRFIAK

TARTALÉKOK NÉLKÜL

1. Oh. MEDOSZ	5	5	-	-	99—75	10
2. Kondoros	6	3	1	2	160—137	7
3. Mezőhegyes	4	3	1	-	102—82	7
4. Békés	5	3	-	2	97—79	6
5. Dózsa SE	5	2	2	1	107—103	6
6. Szeghalom	5	3	-	2	101—100	6

A megyei II. o. labdarú

Második helyen — Hat csapa a Nyugati

Bár hat forduló még hátra v ban, lassan a Keleti csoportban sik csoportban az Oh. MEDOSZ a gyulavári MEDOSZ 4—0-ra ve. Kétsopronyban hagyták a két po tett szert, A B. SZMTE eredmén csoport leggólképesebb gárdája, tört fel. Pársze, nem szabad el pokon a váriak még utaznak ványára is!

A Nyugati csoportban feltűnően pás végződött 0—0-lal, többek köz társora sem tudott eredményes le kardoskútiak kondorosi győzelme.

KELETI CSOPORT

GYULAVÁRI—ÚJKIGYÓS 4—0 (2—0). Gyulavári, 300 néző. V.: Bus. **Gyulavári:** Király — Karácsony II., Sal, Mészáros, Nagy I., Dobra II., Molnár, Gyimesi, Dobra I., Faulháber, Nagy II. Edző: Bakó Lajos. **Újkigyós:** Kiss — Biri, Gedó, Réti Bélcsi, Kimpián I., Kimpián II., Svarsnig, Gazsó, Bacsó, Bartal. Edző: Csatlós György. **G.:** Faulháber 2, Gyimesi, Molnár.

BUCSA—SZABADKIGYÓS 4—0 (2—0), Bucsa, 200 néző. V.: Uhrin. **Bucsa:** Nagy II. — Keller, Lép, Nagy I. (Mile) Földi, Ali, Nagy III., Kecse, Kovács, Kocserák, Bácsi. Edző: Szebelley Ferenc. **Szabadkígyós:** Gál (Ecker) — Burján, Domokos, Ragály, Pribojszki, Vass, Hansági, Leszkó, (Susánszki P.) Krajcs, Behán, (Susánszki J.) Edző: Vandlik János. **G.:** Kecse 3, Földi

DÉVAVÁNYA—LÖKÖSHÁZA 6—1 (2—1), Dévaványa, 169 néző. V.: Székely. **Dévaványa:** Somogyi — Lovász, Kecse, Vass, Nagy, Szilasi, Zeller, Tóth, Szücs, Halasi, Kisari. Edző: Szabó Lajos. **Lökösháza:** Tóth, Kovács, Biri, Süli, Nagy Kerényi, Hollandi, Tapasztó, Kovács, Juhász, Hering. Edző: Haluska Mihály. **G.:** Kisari, 4, Tóth, Szücs, ill. Kovács (11-esből).

KÉTEGYHÁZA—ELEK 3—2 (0—0) Kétegyháza, 250 néző. V.: Varga. **Kétegyháza:** Ottlakán P. — Kaposi, Grósz, Tóbiás, Süle (Pigler), Jenei, Kovács, Ottlakán J., Rocskár, Balogh (Lupás), Dila. Edző: Hrabovszky János. **Elek:** Mag — Lőrincz, Burkus, Mahler, Szabó, Boros, Molnár (Bloch), Mány, Püspöki, Pápai, Kapocsán (Morár). Edző: László János. **G.:** Ottlakán J., 2, Rocskár, ill. Bloch 2.

KÉTSOPRONY—BÉKÉSI SZMTE 3—1 (1—0), Kétsoprony, 200 néző. V.: Aradszki. **Kétsoprony:** Laurinyecz P. — Krizsán, Laurinyecz M., Petrovszki Gy., Laurinyecz I.,

Elhunyt

Gergely Mihály az egyesület továbbélésének biztosításáról beszélt. Nyilvánvaló, hogy az elnök és a főtitkár nem lesz képes együtt dolgozni. Megismétli – amit már a főtitkárnak személyesen többször is szóvá tett –, Czmarkó Frigyesnének vissza kell vonulnia. Geröly Tibor munkáját közel két évtized igazolja. Személye az egyesületben nélkülözhetetlen, s nem is érti: több mint tíz évi elnöki munkája során sosem volt nézeteltérésük, s most ilyen ellentét alakult ki.

Dr. Szíj Rezső kijelenti, hogy aki nem tudja feladatát ellátni, annak nem megbocsájtani kell, hanem ha ezt nem képes belátni, akkor ezt másképpen kell megoldani.

Kelemen Kristóf hangsúlyozza, hogy a belátást nem észleli Czmarkó Frigyesnénél. Ezért ő a visszahívását támogatja.

Jaskó György javasolja, hogy a közgyűlés fogadja el Geröly Tibor beszámolóját. Megjegyzi, hogy Czmarkóné nem kapott lehetőséget a munka végzéséhez.

Eközben többen egyetnemértő megjegyzéseket tettek. Közbeszólások jelzik a tagság türelmetlenségét. Kürthy Sándor "sok a szöveg" észrevételt tesz,, s kéri, hogy Geröly Tibor kapjon szót. Szíj Rezső jelzi, hogy Ő egyik beszámolót sem fogadja el.

Kollmann J. György magához ragadva a szót kifejti, hogy eljuttattuk a megoldáshoz, s az egyesület elnökének ad szót.

Geröly Tibor szóba hozza Czmarkóné minősíthetetlen jeleneteit. Beszél a december 30-i rendkívüli közgyűlésről, ahol szerette volna hivatalossá tenni főtitkára fölmentését. Ez esetben a tagság részletes tájékoztatására nem volt mód, így a tervezett döntés elmaradt. **Február 4-én az elnökség 12 tagja kérte a főtitkár lemondását,** de ezt elhárította. Elismeri, hogy személyesen is hibázott, a főtitkár megválasztása felelőtlenség volt. Czmarkóné ígérete ellenére most sem hajlandó lemondani, pedig éreznie kell, hogy nagy károkat okozott az egyesületnek. Sokak bizalma megrendült vele szemben. Felszínes ismeretek alapján olyan személyt választottunk főtitkárnak, aki szerény képzőművészeti ismeretei, labilis idegállapota, ehhez a poszthoz szükséges kapcsolatainak hiánya miatt funkciója ellátására alkalmatlan.

Kürthy Sándor sürgeti, hogy a közgyűlés szavazzon a főtitkár visszahívásáról.

Molnár József kijelenti, hogy Czmarkó Frigyesné főtitkárrá választása nagy tévedés volt.

Szénási Mihály ugyancsak a főtitkár visszahívását javasolja.

Kollmann J. György elfogadásra javasolja az elnök, a Számvizsgáló Bizottság, a Művészeti Tanács beszámolóját. Ketten – Czmarkó Frigyesné és dr. Szíj Rezső – ellene van. Czmarkóné főtitkári beszámolóját **tájékoztatóként** veszi tudomásul a Közgyűlés.

Az **Alapszabályt** a közhasznú egyesületi bejegyzés követelményei szerint egyhangúlag módosította a Közgyűlés. Az öt A/4-es oldalon elkészült tervezetet érkezéskor mindenki kézhez kapta.

Kollmann J. György tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a mai közgyűlésnek **az elnök és a jelenlegi főtitkár kivételével új tisztségviselőket kell választani,** mert a két évre szóló megbizatás lejárt. Az elnököt 1998. májusában, a főtitkár 1998. szeptemberében választotta a közgyűlés.

Czmarkó Frigyesné főtitkári visszahívását többen javasolták. A Közgyűlés elnöke újra fölteszi a kérdést az érintettnek, hogy hajlandó-e lemondani. Miután Czmarkóné nemmel válaszolt, nyílt szavazással – három tartózkodás ellenében – **a közgyűlés főtitkári tisztségéből fölmentette.**

Dr. Györgypál Katalin a Jelölőbizottság elnöke javaslatot tett az új tisztségviselőkre. (A Jelölőbizottság tagja volt **Fekete Mária és T. Lukács Ágnes.**) A jelölteket elfogadták. **A főtitkári feladatokat átmenetileg az elnökre ruházza a közgyűlés.** Az elnökség tagjaira a résztvevők is tettek javaslatot, közülük a jelöléstől visszalépett **dr. Szíj Rezső, dr. Szemenyei Klára és Barna András.** T. Lukács Ágnes és Vargáné Madarász Erzsébet elnökségi tagságát viszont a közgyűlés elfogadta, személyükkel növelve az elnökségi tagok számát.

A közgyűlés dr. Kollmann György zárszavával ért véget.

Hajtun József – Müller Zsóka

Kollmann J. György, Gergely Mihály, Geröly Tibor, dr. Györgypál Katalin (Fotó Jaskó György)

1999. évi kiadvány-terv

Csepeli Szabó Béla: Életszomj verseskötet a költő 75. születésnapjára. A/4-es méret, 300 oldal, több tagtársunk illusztrációjával. Szerkesztő: Baranyi Ferenc.

Kőszegi drámák (Színház a csillagok alatt). Az 1982-87 között színpadra került hat dráma (öt ősbemutató). **Páskándi Géza**: Félhold és telihold, Isten csalétkei, Átkozottak. **Szakonyi Károly**: Kardok, Kalodák. **Nemeskürthy István:** Hantjával ez takar. **Weöres Sándor:** A kétfejű fenevad. B/5-ös méretű, 300 oldal. Szerkesztő: Romhányi László.

Művészetbarátok 2000. Az egyesület tagjainak festményeit, rajzait, írásait tartalmazó kiadvány. A/4-es méret, 80-120 oldal. A kiadványt szerkeszti és költségeit viseli **Nagy Ferenc**. Lektor: Kürthy Sándor és Tárkányi Imre.

Baranyi Ferenc: Lehel piaci ballada. Legújabb versek és versfordítások. A/5-ös méretű, 100 oldal, Tóth Ferenc illusztrációival.

Tavaszy Sándor versfordításai (születésének 85. évfordulójára). A/5-ös méret, 100 oldal.

Művészetbarátok Könyve IV. (1994-2000) B/5-ös méretű, 300 oldal. Szerkesztő: Gergely Mihály. Történeti rész szerzője: Geröly Tibor. Tagtársak lexikális adatait szerkeszti: Fenyves Mária Annunziata. A kiadvány támogatója: a Művészet és Barátai Alapítvány.

A Művészetbarátok Egyesületének tisztségviselői

Elnök:
Geröly Tibor

Alelnökök:
Kürthy Sándor és Sipos Tamás

Az Elnökség tagjai:
Bak Péter Róbert, Baranyi Ferenc,
Cséri Lajos, Fenyves Mária Annunziáta,
Gergely Mihály, dr. Gomola György,
Heil Edit, dr. Kollmann J. György,
Thurzay Gábor, T. Lukács Ágnes,
Tóth Ferenc, Vargáné Madarász Erzsébet

A Művészeti Tanács
Kürthy Sándor (elnök),
Kőhegyi Gyula és Molnár József

A Számvizsgáló Bizottság
Turi Istvánné (elnök),
Csillagné Lőrincz Zsuzsa és Nádor Mara

Buza Barna

MŰKÖDÉSÜNK 27. ÉVÉBEN

Köszönöm a szervezőknek ezt az ünnepélyes alkalmat, melyen itt **a Gutenberg Művelődési Otthon színháztermében** köszönthetem Önöket, emlékezve az elmúlt 26 év eseményeire.

Az 1970-es évek elején egy kis csoport szervezkedett arra, hogy hivatalossá tegye egy – a művészet minden ágával foglalkozó közösség, baráti kör –, létrejöttét. Ennek az elképzelésnek vezéralakja, mozgató rugója **Szíj Rezső** volt. Társaságában meg kell említenem **Kun Zsigmondot** és **Kelemen Kristófot** is. Az első, 1973-ban szervezett hivatalos összejövetelen a főtitkár személyének megválasztása biztos volt. A legfontosabb tisztet Szíj Rezső vállalta és kapta. Jómagamat elnöknek jelölt a közgyűlés. Később tiszteletbeli elnök lettem és ezt a megtisztelő címet és megbizatást máig is örmmel viselem.

A gyakorló elnöki funkcióban **Pogány Ö. Gábor**, majd **Xantus Gyula** következett, s az elmúlt 12 évben **Gergely Mihály**, a köztiszteletben álló író látta el az egyesület képviseletét. Őt megelőzően néhány hónapig a több mint egy évtizedi főtitkárság után Szíj Rezső volt az elnök.

Az alelnökök közül külön említenem kell **dr. Hortobágyi Tibor** és **Mecskó Sándor** egyetemi tanárokat, akik nagyon-nagyon sokat segítettek abban, hogy jó közösséggé váljon ez a "család".

Így indultunk szép lassan, s váltunk az **1973 áprilisában** létrejött Műgyűjtők és Műbarátok Köréből, 1979 februárjában Budapesti Művészetbarátok Egyesületévé, melyből a gyarapodó tagság és az ország nagy részére kiterjedő működés eredményeként elmaradt a fővárosi jelző.

Huszonhat év alatt a tagság megújult. Sokan távoztak az élők sorából, de az egyesület magját ma is azok adják, akik a megalakításnál bábáskodtak.

Sok nehézséggel járt az egyesület működtetése. Gyakorta kellett változtatni Alapszabályunkat, hogy megfeleljünk azoknak a bürokratikus előírásoknak, melyek egyébként megbénítanák közösségi életünket.

Büszkék lehetünk egyesületünkre, hiszen munkásságunk folyamatos volt, több ezer rendezvény szolgáltatta tagtársaink és az érdeklődők kulturális igényét. S láttuk, hogy mellettünk hány csoportosulás sorvadt el vagy megszűnt.

A képzőművészetben nem csak az alkotómunka, hanem a muzeális értékek megóvása és a kortárs gyűjtemények megbecsülése is hangot kapott.

Aztán volt egy megtorpanás. Rosszindulatú följelentés alapján 1986-ban önkormányzatunkat fölfüggesztették. Több mint két esztendeig **Geröly Tibor** kijelölt főtitkár végezte munkáját. Egy esztendeje rehabilitáltak minket. Alaptalan volt minden vádaskodás.

Gergely Mihály szerepét az egyesület vezetésében azért is nagyra értékelem, mert szaporodtak közösségünkben az irodalom barátai, s sorra jelentek meg dicséretes könyvek, kiadványok.

Ma ott tartunk, hogy a művészet minden műfajában munkálkodó, lelkes és értelmes tömörülés egyesületünk és én abban hiszek, hogy így lesz ez sokáig. Ebben a reményben kívánok ünnepi érzéssel jó szórakozást minden kedves vendégünknek!

1999. április 19.

* * *

A nagy közönségsikerű gálaműsor szereplői: Barna István, Csák József, Hegedűs Valér, Igaz Tünde, Jeremiás Beatrix, Linka Ágnes, Pándi Piroska és **Sellei Zoltán** voltak.

A jó hangulatú műsor szerkesztőjét és szervezőjét **Fenyves Mária Annunziátát** dicséret illeti. A konferanszié **Asbóth József,** az ismert és kedvelt TV bemondó volt.

A szereplők közreműködését *Bayer Erzsébet, Csontos István, Fenyves Mária Annunziáta, Kristófi János, Pintér Éva* és *Tömösváry Aranka* festményeivel jutalmaztuk.

* * *

A közönség belépődíj helyett sorsjegyeket vásárolhatott, melyekre *Bajári Marika, Dézsi Éva, Heil Edit, Körtvélyessy Magda, Orsovai Valéria, Szalkári Rózsa* és *Varga Virág* ajándékba adott festményeit nyerhették. Köszönet az adományozóknak!

* * *

A Művészet és Barátai Alapítvány támogatói

Lajtai Gábor 12.000-., Bak Péter Róbert 3000-., Almár Iván és dr. Mertzné Áts Éva 1000-. forintot küldött. Köszönjük!

Az Egyesület új tagjai

Dr. Barsi András, Hajnal Emília, Halász István, Horváth Ferencné, Igaz Gyula (Diósd), Lukács Jánosné, Nagyné Beke Anikó, Palády Istvánné, Simon M. Veronika (Székesfehérvár), Stancsics Erzsébet, Szántai Sándor, Temesy Hack Judit, Tóth Ágnes, Valacsay Ágnes, Varga Zsuzsanna, dr. Zsuppán István

Az egyesület támogatására

Dr. Jáki Ferenc 5000-., Bényi László 4400-, Kerékgyártó Kálmán (Debrecen) 3800-., Kardos Márton (Lőrinci) 2000-., Bartos Endre (Baja) 1800-., Buza Barna, Koncz Eta, Somkutiné Mile-Bácsi Irén, Pintér Éva (Mosonmagyaróvár) 1400-., Bolacsek László (Kazincbarcika) 1300-., dr. Erdei Sándor (Kazincbarcika), Máté Lászlóné 1000-., Balla László (Miskolc), Orosz László 900-., Najgyanov Vladimir 800-. forintot adományozott.

Ennél kisebb összeggel Aranyiné Mázló Gizella (Debrecen), Csonka Ernő (Szombathely), Fenyves Mária Annunziáta, Kovács Béláné, Kovács Istvánné, Kurucz Béla (Jánossomorja), Májercsik János (Kazincbarcika), Nick Ferenc, Vörös Jenő és Zagyva Imre támogatta egyesületünket.

* * *

Geröly Tibor nevével visszaélve kőszegi és szombathelyi kiállítási lehetőség ajánlatával jelentkezik egy 30-35 év körüli személy tagtársaink lakásán. Távozáskor – miután elpanaszolja, hogy ellopták pénztárcáját – kölcsönt kér (és kap), hogy haza tudjon utazni. Természetesen többet nem jelentkezik. Legyünk óvatosabbak!

Kedves Tagtársunk!

Az éves tagsági díj június 30-ig esedékes.

Akik tagdíjukat személyesen vagy átutalási utalványon április 20-ig megfizették, azok 1999. évi tagsági igazolványukat a lapban megtalálják. Akik még nem fizettek, azok az újságban átutalási postautalványt kapnak. A tagdíj 600 illetve 1200 forint. Felülfizetéseket köszönettel nyugtázunk.

Gratulálunk

Pungor Ernő akadémikusnak, akit az analitikai fizikai kémia terén elért kiemelkedő tudományos munkássága elismeréseként a Lomonoszov Egyetem díszdoktorává avattak.
Pásztor Istvánnak, akit a szlovákiai Királyhelmecen ismét polgármesterré választottak.

Ünnepi műsor

Egyesületünk megalapításának 26. évfordulójára emlékezünk **1999. április 19-én,** 17.30 órakor a **Gutenberg Művelődési Otthon Színháztermében**. Közreműködik Asbóth József, Barna István, Csák József, Czenke Csaba, Hegedűs Valér, Jeremiás Beatrix, Linka Ágnes, Pándi Piroska és Sellei Zoltán. A belépés díjtalan. A műsor szervezője és szerkesztője Fenyves Mária Annunziáta.

* * *

A Falvak Kultúrájáért Alapítvány

a magyar államalapítás millenniuma alkalmából a kulturális örökség megőrzése, felkutatása, ápolása, népszerűsítése és alkotó fejlesztése érdekében kifejtett önzetlen tevékenység elismerésére **Magyar Kultúra Lovagja** címet alapított.
Csatlakozásra hívják a magyar kultúráért tevékenykedő társadalmi szervezeteket és alapítványokat. (1134 Budapest, Gidófalvy út 29.) A címet évente január 22-én a **Magyar Kultúra Napján** adják át.
Ebben az esztendőben a Stefánia palotában rendezett ünnepségen elismerést kaptak:
Postumus: **Béres Ferenc** énekművész; **László Gyula** régész, történész; valamint **Sigrid Boese Pirschel** berlini festőművész; **Buza Barna; Dr. Deme Péter; Frömmel Gyula; Dr. Jáki Ferenc; Nagy József; P. Baranyi Stefánia; Polyák István; Sipos Gábor; Szabó József; Tiszai Nagy Menyhért** és **Vörös Ákos. Gratulálunk!**

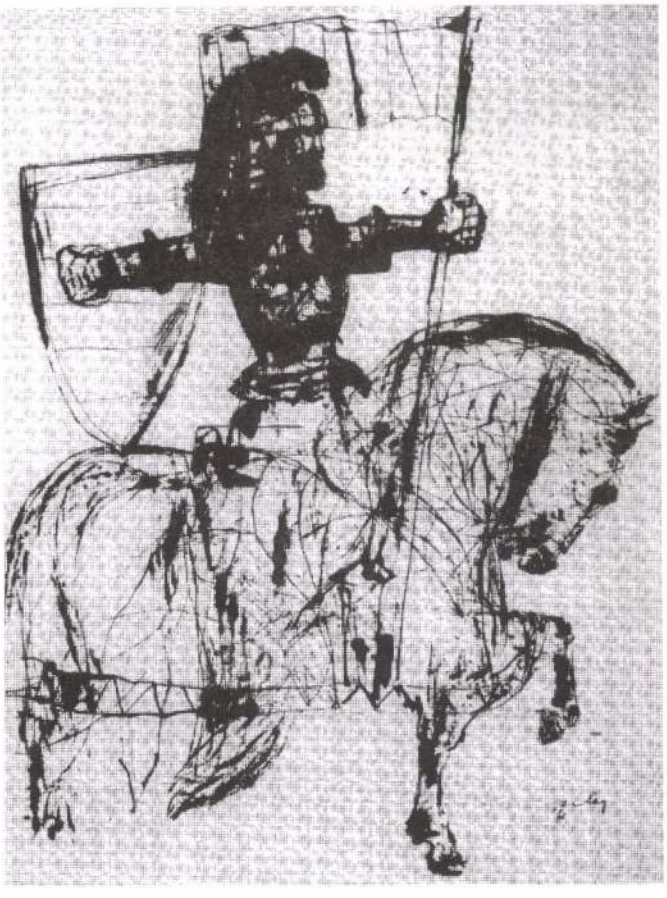

Szalay Lajos: A lovag

Ünnepség a Kultúra Napján

A Magyar Honvédség Művelődési Házában a Szent László Ifjúsági Szövetség képviselőinek fanfárja után dr. Jáki Ferenc emlékezett Kölcseyre, a Himnusz költőjére, majd prof. ***dr. Szabó János*** *a Honvédelmi Minisztérium államtitkára ünnepi beszédében a civil és katonaművészek kapcsolatának fontosságát hangsúlyozta. A Zrínyi Miklós Honvédelmi Egyetem tánc- és vegyeskara szórakoztató műsora után a Honvéd Művészegyüttes alapító tagjára, Béres Ferencre emlékezett. Nagytarcsa üdvözletét Győri Péter polgármester zenei bemutató kíséretében tolmácsolta.*

Sipos Gábor a Honvéd Kulturális Egyesület elnöke a szerveződés rövid történetéről beszélt, majd ***dr. Kollmann J. György*** *a Művészetbarátok Egyesületének titkára azt a 25 esztendőt vázolta, amely az egyesület országhatárokon is túlmutató sikereihez és közel ezer főt számláló tömörüléséhez vezetett.*

Az ünnepség az Adriánus kamarazenekar műsorával ért volna véget, ha meglepetésre Tiszai Nagy Menyhért egyéni szereplése nem színesítette volna az est fénypontját. A házigazda Nick Ferenc volt.

Kollektív kiállítás az ősszel

1999. októberében kollektív tárlaton szerepelnek egyesületünk képző- és iparművész tagjai. A **Pataky Művelődési Házban** egy hónapig látható alkotásokkal államiságunk ezer évére, a megpróbáltatásokkal teli XX. századra emlékezünk és az új évezredre készülünk. **Dávid Tibor** igazgató és **Geröly Tibor** a közös rendezvényről 1998 tavaszán állapodott meg.

Művészetbarátok Antológiája 2000

címmel reprezentatív albumot jelentetünk meg, melyben tagtársaink negyedszázada az egyetemes magyar művészetért munkálkodó lírai, prózai, képző- és iparművészeti munkásságát mutatjuk be. Célunk, hogy még szélesebb körben váljanak ismertté nemes törekvéseink.
Az A/4-es méretűre tervezett album 104 oldalt tartalmazna. A kiadvány nyomdaköltségét és szerkesztését – a Művészeti Tanács közreműködésével – Nagy Ferenc vállalta. Május 31-ig várjuk a közlésre szánt kéziratokat.

A Művészeti Füzetekről

Elnökségünk többször is tárgyalt a havi kiadvány megjelentetésének elvi és technikai kérdéseiről. Végül februári ülésünkön úgy döntöttünk, hogy **Nagy Ferenc** nagyvonalú támogatását dicsérve a füzetekben az egyesület tagjainak írásai, alkotásai, reprodukciói jelennek meg. Kiadója Nagy Ferenc. Az év első három száma várhatóan március közepén jelenik meg. Ára példányonként 50 forint, melyet az egyesület számára adományoz a szerkesztő.

Art Budapesti Nemzetközi művészeti vásár

A Budapesti Vásárközpont B. pavilonjában a kortárs művészetek iránt érdeklődők 75 kiállító részvételével szervezett kiállítást láthatnak. A Hungexpo Rt. fontos feladatának tekinti, hogy lehetőséget biztosítson a művészek és az üzeltemberek találkozására, üzleti kapcsolataik létesítésére. Az Art Budapest március 11-14 között várja a látogatókat.

Folytatjuk az egyesület történetének közlését a Művészetbarátok Könyve III. kötete alapján

ADALÉKOK HÚSZ ÉV TÖRTÉNETÉHEZ

Budapest Főváros Tanácsa VB.
Igazgatási Főosztály
Jogi Osztályának

Budapest

Tárgy: Felügyeleti intézkedés és írásbeli tájékoztatás kérése

Hivatkozással az 1986. április 1-i keltezésű, 35544/1985. számú másodfokú határozatban foglaltakra, az alábbiakról tartozom tájékoztatni – sürgős és hathatós intézkedést igényelve, kérve.

Egyesületünk önkormányzatát a hivatkozott számú – a Budapest, VIII. ker. Tanács VB. Igazgatási Osztálya által meghozott, II-2224/3/1985. sz. elsőfokú határozata ellen a törvényes határidőben fellebbezésünket elutasító – másodfokú határozat rendelkező részében és indoklásában foglaltak szerint "jogszabálysértés nélkül" megalapozottan levont következtetések alapján függesztették föl. Annak ellenére, hogy fellebbezésünk elutasításától függetlenül megalapozhatatlannak és sajnálatosnak ítéltük meg ezen hatósági-, felügyeleti jogkörre hivatkozással elrendelt igen sértő, és az egyesület elnökségét, de tagságát közvetlenül is érintő beavatkozást, mégsem kezdeményeztünk felülvizsgálati eljárást. Úgy vélekedünk e hatósági intézkedésről, hogy amennyiben megkezdődött egy eljárás, azt "leállítani" nem lehetséges. Bizakodtunk abban is, hogy a felügyeleti szerv által kirendelt felügyelő által jegyzőkönyvileg is rögzített nyilatkozatukat, ígéretüket betartják.

Nevezetesen: az egyesület életében egyes (előttünk ismeretlen kívülállók által észlelt) bizonyos negatív jelenségek kiküszöböléséhez, az egyesületi demokrácia továbbfejlesztéséhez értékes hatósági segítséget, útmutatást kapunk. Azt is megígérték 1986. májusi, az MSZMP központi lapjában közzétett figyelemfelhívásunk nyomán megtartott közgyűlésünkön, hogy a mindenre kiterjedő, 1984-ben folytatot komplex felügyeleti vizsgálat során föltárt hiányosságokról, stb. szintén az egyesület 1986. szeptember hónapban kitűzésre kerülő közgyűlésen kapunk kielégítő, részletes tájékoztatást.

Ilyen előzmények után – mélységes megdöbbenéssel – észlelhettük: az állami ellenőrzés törvényes jogcímen egyesületünknek olyan mértékű tekintély- és erkölcsi-, jogi-, de anyagi hátrányt okozhatnak, amire eddigi tevékenységünkkel – a magyar nemzeti – és a más nemzetek kultúrája megismertetése, népszerűsítése terén végzett társadalmi munkánkkal semmiképpen sem szolgáltattunk okot! Felügyelőbiztosunk, de más felügyeleti szerveink sem tesznek egyetlen lépést sem a többszáz büntetlen előéletű, fővárosi- és vidéki művészetszerető egyesületi tagunk elvárható tájékoztatása vagy megnyugtatása érdekében sem.

Mélységes felháborodásunkat fejezzük ki akkor, amikor közel 7, azaz hét teljes hónappal a felügyelő biztos kirendelését, közgyűlésünkön bemutatását követően még meg sem kezdték a beígért vizsgálódást – nemhogy befejezték volna.

A fenti előzmények után még azt kívánjuk rögzíteni: az elsőfokú határozat ellen benyújtott, majd elutasított fellebbezésünkben mi kellő alappal kíséreltük meg érdekeinket megóvni egy megalapozatlan eljárástól, annak összes – később már visszavonhatatlanná váló esetleges következményeitől. Sajnos, ehhez a T. II. fokú hatóságtól sem kaptuk meg az elvárható támogatást. Tudomásunk szerint a másodfokú határozat meghozatala előtt egyetlen egyesületi tagot, vagy tisztségviselőt sem hallgattak meg, stb. Ráadásul a II. fokú határozatban is súlyos és minden jogi alapot nélkülöző okfejtéssel találtuk szemben magunkat. Ma sem tudjuk: ki(k), mikor, személy szerint kitől kértek "személyes meghallgatás" során tájékoztatást, milyen egyesületi iratanyagot kért(ek) be és hova; amennyiben bekértek, azokból pontosan mit állapítottak meg és erről kit, mikor és milyen formában tájékoztattak.

A másodfokú határozat indoklásának minden mondata ellentmondásra szólító. Mégis úgy döntöttünk: megvárjuk a vizsgálat közelinek ígért befejezését és a jövőben az esetleges létező hiányosságok kiiktatására, az újabbak megelőzésére törekszünk. Sajnos, föltételezésünk tévesnek bizonyult.

Semmiféle segítséget nem kaptunk senkitől, alapszabályszerű működésünket csaknem lehetetlenné tették, tehát valójában nem az egyesület jövőbeni működése érdekében, hanem annak meggátlását eredményezően nem éltek a törvényességi felügyeleti jogaikkal.

A fentiek miatt ezennel az egyesületi tagság tiltakozását tartozom előterjeszteni, kérve törvényes működésünk, egyesületi önkormányzatunk azonnali helyreállítását.

Végül egy a 35544/1985. számú, másodfokú határozatból kiragadott megalapozatlan állítás: nem felel meg a valóságnak és a hivatkozott jogszabályi rendelkezésnek sem az az állítás, amely szerint, "Sem az alakuló közgyűlésen, sem az azt követő tisztségviselő -választás során nem a Ptk. 69.-ának /3/ bekezdésében foglaltak szerint jártak el; szavazásra nem titkosan került sor".

Tudomásunk és egyesületi belső demokráciánk szabályai szerint mi is törvényesen – alapszabályszerűen, de főképpen a legmagasabb szintű jogforrás, a Polgári Törvénykönyv hivatkozott paragrafusa helyes értelmezésére tekintettel választottuk meg eddigi összes tisztségviselőnket. A hivatkozott jogszabályhely hatályos szövegét csak álláspontunk "hitelt érdemlővé" tétele érdekében kényszerültünk idézni: "Az ügyintézőt és a képviselő szerveket – az alapszabály eltérő rendelkezése hiányában – titkos szavazással kell megválasztani." Vagyis csak akkor nem lehetséges a nyílt képviselőválasztás, amennyiben az egyesületi alapszabályban a titkos szavazást rögzítették. A mi alapszabályunkban azonban – élve a törvényes lehetőséggel, tehát a hatályos jogi szabályozás szerint – az egyesület tagsága a nyílt választás/szavazás módszerét fogadta el.

Befejezve fölterjesztésünket, egyesületi tagságunk őszinte és mély felháborodással kifejezve kérjük egyesületi önkormányzatunk mielőbbi visszaállítását, egyesületi tagságunknak – közgyűlés keretében – föltáró jellegű korrekt tájékoztatás megadását.

Budapest, 1986. december 20-án

Geröly Tibor

Bartos Endre: Kalapos (önarckép)

MŰVÉSZET ÉS BARÁTAI

2001 május – június

BÚZA BARNA

Búza Barna:Anya gyermekével, tiszafa 50 cm. Az SOS gyermekfalu alapításakor 1982-ben

(**A Búza Barna keresztútjai címen készülő könyv első fejezete.**)

„Alkotott főműveket is." E szokatlan jelzővel egy kiemelkedő festői életmű minősítését Illés Endrétől hallottam először.

Bernáth Aurél halála után nemsokkal, az Ernst Múzeumban 1985-ben rendezett emlékkiállításon. Bernáth Aurél festőművészetünk jelentős mesterei közé tartozott a két világháború között. 1945 után pozicionáltan is, (a Képzőművészeti Főiskola tanára volt sokáig) A Magyar Nemzeti Galéria XX. századi teremsorában őt is kabinetnyi bemutatásra méltatják öt-hat festményével évtizedek óta. Ennél egy-két művel bővebben csak Derkovits Gyula, Szőnyi István, Egry József képviseli hazai festészetünket Európa számára is. Kortársa és barátja Illés Endre, aki pályakezdésétől (orvosi diplomája után váltva) fiatalon keltett figyelmet szigorú de tárgyismeretéről valló kritikáival. Maga is átlagon felüli tehetségű író, a nyelv, stílus professzora. Valóban poeta doctus. Irodalomszervezőként a Révai, majd a Szépirodalmi Könyvkiadó vezetőjeként – sokak által halála óta őrzött emlé-

Buza Barna

MDK

Buza Barna szobrászművész, a Karikázó fiú című szobrának vázlattervével

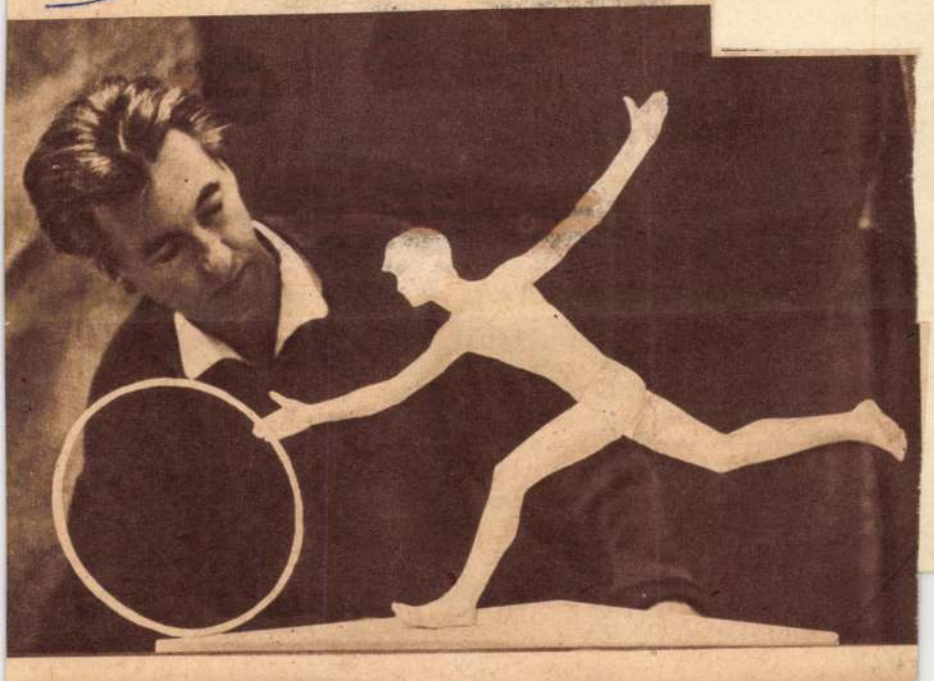

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1969 MÁJ 13

Mikor állítják talpra? 1021

Buza Barna

Elmúlt a tél, eljön a nyár is? Igen, eljön, s a leány még mindig ott hever, szemben az éggel, mozdulatlanul, hidegen. Befújta a hó, nem fázott. Süti a nap, nem melegíti. Pompejiben láttam hasonlót. Egy asszonyt, akit a Vezuv lávája borított el valaha. Megkövesedve, majd két évezrede őrzi azóta hajdani, kőbe dermedt mozdulatát.

Úgy tűnik, Eresztvényben is megállt az idő. Ott hever a turistaszállás teraszán Buza Barna szobrászművész alkotása, egy gonddal mintázott bájos női figura, majdnem egy éve.

Mikor állítják talpra? A Képző és Iparművészeti Kivitelező Vállalat és Salgótarján Város Tanácsa a megmondhatója. Úgy hallottuk, a szobor talapzatával adódott valami probléma ezelőtt egy évvel. Azóta kiderült, hogy mással is baj lehet. Mondjuk, a köztéri alkotások értékének kellő felismerésével és megbecsülésével.

(tóth)

s a Zp. Építők

Bgy. Dózsa győzelem ontosztozkodás

elem. A hazai mezőnyfölény kapu előtt eredménytelenül ejeződött be. A második fél-dőben folytatódott Mizserfa ölénye. Az 55. percben Lász-ók futott fel a jobb szélen, beadását Susán Tőzsér I. elé továbbította, az összekötő apásból, fordulásból a bal alsó sarokba bombázot., 2:1. Az 57. percben kavarodásból szerzett gólt Géczi. Az elé-je pattant labdát az ötös vo-alából vágta a hálóba. 3:1. A haziak végig fölényben játszottak, s megérdemelten nyertek. Jó: Kovács, Rátóti, Tőzsér I.

St. Bányagép — Karancslapujtő 1:1 (1:0).

Zagyvapálfalva 500 néző. v.: Vitárius. BÁNYAGÉP:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

GANZ-MÁVAG DOLGOZÓK LAPJA

1971 MÁJ 14

Képzőművészeti kiállítás a művelődési központban

Szombaton délben szép számú érdeklődő gyűlt össze a művelődési központ színháztermében, ahol *Buza Barna* szobrászművész nyitotta meg a *Józsefvárosi Képzőművészkör* 1971. évi, immár hagyományosnak mondható kiállítását.

Megnyitójában elismerően szólt az öntevékeny kör munkásságáról, méltatta a kiállított művek magas színvonalát, és reményét fejezte ki, hogy a felépülő új kultúrközpontban végleges otthont biztosítanak számukra.

A kiállításra változatos témák, változatos megoldások a jellemzők. *Gunszt Lajos* portréi, *Harmath Sándor* szentendrei képei mellett *Reuss Piroska* hangulatos, dús fantáziáról tanúskodó montázstechnikái és *Móró Géza* tiszta, egyszerű vonalú aktjai a legmaradandóbb élményt nyújtják.

Kitűnő érmészekre vallanak *Guardián Ferenc* és *Sós András* munkái. A fa mestereként *Csere András* mutatkozik be. Fába vésett gondolatai egyszerűek és megragadóak.

De lehetne sorolni tovább a neveket, hiszen valamennyi kiállított tárgy: művészi alkotás profi szinten. Érdemes munkáikra odafigyelni, érdemes elmenni megtekinteni őket, mert a friss színek, harmonikus lágy vonalak felüdülést, kellemes érzést keltenek a látogatóban.

K. É.

Az ünnepélyes megnyitó közönsége

A művelődési központ előtt

Buza Barna

zését az ör
szére 1971.
laljuk.

Kiskunha
lyes férfi
tését 1971.
készítjük e

Kerekasztal-beszé
a zalaegerszegi gyár

A szép természeti környezetben fekvő üzemben, a napfényes, világos műhelyekben dolgozók többsége nagyon fiatal. Úgy emlegetik ezt a gyárat, hogy ifjúsági üzem. Ottjártunkkor Farkas László elvtárs, a gyáregység vezetője Budapesten tartózkodott, így nem sikerült vele találkoznunk.

Kerekasztal-beszélgetésünk résztvevői *Antos Istvánné* főkönyvelő, *Németh János*, a gyáregység pártbizottságának szervező titkára, *Ódor János* szb-titkár és *Szegleti Sándor* tanműhelyvezető voltak.

Itt is gond a munkaerő

— Hogyan zárták az 1970-es esztendőt?

— Az elmúlt évi normaóratervet 101,2 százalékra teljesítettük, a gyár termelési értéke 125,2 százalék volt — mondja *Németh János* elvtárs. — A szükségesnél kisebb létszámnak kellett „hoznia" a tervet. A szép eredményeket, sajnos, csak túlórázással sikerült elérni. Bár az 50 000 engedélyezett túlóránál kevesebbet, 46 800-at használtunk csak fel. Ám akik sokat dolgoztak, sokat is kerestek.

— Tavaly 30 százalékos volt a munkaerő-vándorlás. Jelenleg is 70 dolgozó hiányzik. A Ganz-MÁVAG-ból érkezetteket egész Zalában tárt karokkal fogadják. Nincs a megyében még egy üzem, ahol ilyen magas követelmények lennének. Az ipari tanulókkal együtt most 1100-an vagyunk.

Nem kis gond a munkaerőhiány, de ennél is nagyobb a folyamatos munkaellátottság biztosítása. Ezen a területen nagyon sokat kellene javulnia a szervezőmunkának. Egymillió-harmincezer normaóra az éves tervünk, s ez ma még nincs teljesen rendeléssel kitöltve. Csak az egyenletes anyagbiztosítás lenne a megoldás. Ugyanis teljes mértékben Budapestre vagyunk utalva. Tudjuk, hogy néha mi is hibázunk, mert későn adjuk fel a rendelést, a központ sem kapja mindig időben az anyagot. Következménye azonban mindig úgy sújt bennünket, hogy a hónap elején „lazítanak" a dolgozók, a végén pedig túlórázniuk kell.

— Május elejéig folyamatosan végrehajtottuk a normarendezést. A számítások szerint ez mintegy 80 000 normaóra-megtakarítást jelent. Az így felszabaduló munkabér 60 százalékát ki lehet osztani alapbéremelésként, a fennmaradó összeget pedig mozgóbér formájában. Végső soron tehát nem éri anyagi károsodás a dolgozókat. Nekünk, kommunistáknak kell most megértetni, megmagyarázni ennek a megoldásnak a gyáregység valamennyi dolgozójának érdekét szolgáló szükségszerűségét. Általában egyetértésre találunk, annak ellenére, hogy nagyon nehéz az embereket társadalmi megmozdulásokra, közös tanácskozásokra összehívni.

— Mi az oka, hogy a zalaegerszegi gyáregységben ez különös gondot okoz?

Átlagéletkor: 28 év

Antos Istvánné válaszol kérdésemre:

— Dolgozóinknak csaknem háromnegyede vidéki. Messziről járnak be, túlórával, utazással együtt ez gyakran nagyon fárasztó, napi 12 órát tesz ki. Most kell szólnunk legfőbb „keservünkről". Látták, milyen szép a gyáregységünk, büszkék is vagyunk rá — amíg le nem telik a munkaidő. Hogy miért? Ugyanis nincs egy helyiségünk, ahol egy könyvtárat vagy éppen orvosi várószobát elhelyezhetnénk, ahol egy gyűlést, nagyobb értekezletet megtarthatnánk. Egyetlen szobánk van: maximálisan 80 ember fér el benne. Az ebédlő is kicsi, fél tizenkettőtől fél négyig folyik az étkeztetés.

— Dolgozóink átlagéletkora körülbelül 28 év, ezért nem egyszerű helyiségproblémáról van szó. Egyáltalán nem mind-

Buza Barna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR NEMZET

Budapest

1969 SEP. 12.

Képeslap

A józsefvárosi képzőművészeti kör kiállítását szeptember 19-én délután nyitja meg Buza Barna szobrászművész a VIII., Déry Miksa utcai művelődési házban.

Buza Barna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1961 DEC 10

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

zet. Az építkezést a ... évben kezdik és be is fejezik.

MÉSZKŐBE FARAGOTT felszabadulási emlékművet készít Buza Barna szobrászművész Baktalórántházának. A szobrot a jubileumi évfordulón helyezik el a község központi, szépen parkosított terén.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

1969 OKT 10

1021

Kettős jubileumra készül a sarkadi Lenin-tsz

Kettős jubileumra készül az országban elsőnek alakult sarkadi Lenin Tsz: a szövetkezet fennállásának negyedszázados évfordulójára és a névadó centenáriumára. Az egykori szegényparasztok, uradalmi cselédek alkotta közösség negyedszázados fejlődéstörténetét, az elért eredményeket fényképes kiadványban örökítik meg.

A szövetkezeti mozgalom úttörői és Sarkad község vezetői Lenin-szobor avatással készülnek a kettős ünnepre. A Lenin-szobor alkotója a sarkadi születésű Búza Barna szobrászművész.

Bura Barna

✦ TUNISZ: Katasztrofálissá vált a helyzet Tunéziában, ahol több mint két hete hatalmas árvíz pusztít. A halottak száma 425, az anyagi károkat 30 millió frankra becsülik. Az árvizek 40 hidat elsodortak, használhatatlanná tették az úthálózat és a vasúti pályák jelentős részét. A kormány újabb felhívást intézett a világhoz, nemzetközi segítséget kérve. A mentési munkálatokban részt vesz a légierő összes repülőgépe és helikoptere is.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 OKT 1 21
NÉPÚJSÁG
Eger

1021

Új szobor Egerben

A napokban új szoborral gazdagodott Eger: a Szakszervezetek Heves megyei Tanácsának Szálloda utcai új székháza előtt helyezték el Buza Barna Olajbányász című alkotását.

Buzo Barna

MINDEN 7-EN 6 NAPON ÁT

Népújság

ÉTEX VÁ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 OKT 10

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Székesfehérvár

Kettős jubileumra készül

1021

az országban elsőnek alakult sarkadi Lenin Tsz: a szövetkezet fennállásának negyedszázados évfordulójára és a névadó centenáriumára. Az egykori szegényparasztok, uradalmi cselédek alkotta közösség negyedszázados fejlődéstörténetét, az elért eredményeket fényképes kiadványban örökítik meg.

A szövetkezeti mozgalom úttörői és Sarkad község vezetői Lenin-szobor avatásával készülnek a kettős ünnepre. A Lenin-szobor alkotója a sarkadi születésű Buza Barna szobrászművész. (MTI)

Bíza Barna

Nagy

Nálunk a téli sportok, szolida
va, nem tartoznak az élvonal
kimagasló versenyző, mint jelen
Zsuzsi, azonban azt a gondola
fel a sportrajongókban, hogy biz
re telne versenyzőinktől, maga
nalat érhetne el a magyar korc
jelenleginél. Húsz éve, 1949-ben
világbajnoki címet az összetett-
lyázó versenyben, St. Moritz-ban
nél, majd Európa-bajnoki bronz
1949-es davosi versenyeken.

Buza Barna
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza
1970 FEB 13

A baktai emlékmű és készítője

BUZA BARNÁNÁL BUDAPESTEN

Buza Barna készíti a baktalórántházi felszabadulási emlékművet. Százados úti műtermében beszélgetünk a szobrászművésszel. Ez a Budapest külterületén húzódó művésztelep elsősorban a monumentális képzőművészeti alkotásokon dolgozó művészek telepe, itt van elegendő terük elképzelésük megvalósítására. Itt áll előttünk az április 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén felavatandó baktalórántházi szobor agyagmintája.

Egy felszabadulási emlékműtől sok mindent vár az érdeklődő. Katonát, sebesülten, győztesen, vagy legyőzött férfiakat, ágyút, puskát, harcok emlékét. Ez a szobor egészen más. Egy asszonyt ábrázol, aki kendővel integet.

— Sokáig gondolkoztam rajta — mondja a művész — milyen is egy igazi felszabadulási emlékmű és mi a feladata. Ha sok évig fog állni, mire emlékeztessen. Úgy gondoltam végül, minden lehet, csak fegyver, harc, ölés, pusztítás nem. Ne is emlékeztessen rá. Inkább a felszabadultság érzésével legyen azonosítható. Így született a gondolat, hogy egy integető asszonyt mintázok meg. Amikor a harcosok hazaérnek, asszonyok integetnek nekik. Integetők sorfala várja a háborúból hazaérkező győztest, a felszabadító csapatok katonáját, mindazokat, akik elűzték a szenvedéseket és véget vetettek a háborúnak. De az integető asszony, mint jelkép, megmarad a béke egész idejében. Nők integetnek nyáron a Balaton partján. Feleségünk, lányunk, anyánk integet, amikor elutazunk, s amikor hazaérkezünk is. Integető nők állnak az induló és érkező hajók mellett. Az integető asszony így fantáziámban a béke jelképe.

Így jelképezi tehát a baktalórántházi szobor agyagmintája a felszabadulást: a felszabadultsággal együtt a legnemesebb emberi érzést, a szeretetet. Ez a kifejezési mód nem csak a készülő szobrán jelentkezik a művésznek, hanem az ugyancsak április 4-én avatásra kerülő Üllői úton felállítandó emlékmű is ebből a humánus gondolatból született: a galambokat szabadon engedő fiatal lány.

A másik meglepetés akkor ért, amikor a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat Czobor utcai műtermében megpillantottuk a teljesen elkészült szobrot. A kétezer évvel ezelőtt a rómaiak által kipróbált haraszti kőből készült két és fél méter magas műalkotás teljes szépségében kibontakozva már csak az elszállításra vár. Kőalapzatával együtt közel négy méter nagyságú, csodálatos szépségű szobor méltán hirdeti majd a baktai tanács előtti téren a felszabadulással együtt kapott kincsünket: a békét.

Az alkotóművész, Buza Barna neve — annak ellenére, hogy nincs még megyénkben szobra — nem ismeretlen a szabolcsi emberek előtt. Alkotásai között találjuk a Beregből indult kurucvezér: Esze Tamás szobrát. Ezt Sátoraljaújhelyen állították fel. És — legyünk kicsit önzők — ha kurucokról esik szó, akkor, éppen Esze Tamás miatt, egy kicsit valamennyien legszívesebben az országnak erre a keleti csücskére gondolunk. Ezért érezzük egy kicsit magunkénak a kazincbarcikai Rákóczi téren lévő másfélszeres életnagyságú kuruc lovast, amely nem csak Magyarországon, hanem a moszkvai nemzetközi biennálén is nagy sikert aratott. A huszonnégy mázsás szobor odaszállítása is elég sok gondot okozott.

Buza Barna két és fél évtizedes működésére eddig mindig az erőteljes, robusztus, monumentális alkotások voltak a jellemzők. Életében először készít felszabadulási emlékművet. Művészi fejlődésében új szakaszt nyit a gyöngédséggel teli, nyírségi asszonytípust jellemző finom arcú, csupa gyöngédség „Integető fiatalasszony."

Örülünk neki, hogy ez a szép szobor április negyedikétől Baktalórántháza főterén áll.

Balogh József

A SZABOLCS MEGYEI ÁLLAMI ÉPITŐIPARI VÁLLALAT NYIREGYHÁZÁN ÉS A MEGYE TERÜLETÉN LÉVŐ MUNKAHELYEIRE

ács,
kőműves,
vasbetonszerelő,
víz-, gázszerelő,
fűtésszerelő,
villanyszerelő,
vízszigetelő,
burkoló,
csőburkoló-, bádogos,
üvegező,
lakatos,
motorszerelő,
építőgépész,
hegesztő szakmunkásokat,

továbbá

kubikosokat és segédmunkásokat vesz fel. Teljes brigádok felvétele előnyben!

Nagyobb építési körzetekből naponta autóbusszal szállítjuk haza dolgozóinkat.

Ötnapos munkahét,
heti 44 órás munkaidő

JELENTKEZÉS: az építésvezetőségeken és a vállalat központjában, Nyíregyháza, Toldi utca 1. sz.

(96456)

ÉPÍ

KŐMŰVES, ÁCS, ÉPÜLETASZTALOS SZAKMUNKÁSOKAT

nyíregyházi és megyei munkahelyekre felveszünk.

MAGAS KERESETI LEHETŐSÉG,

44 órás munkaidő, minden héten szabad szombat. Üzemi étkezés és szállás biztosítva.
Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

ÉPÍTŐ ÉS SZERELŐ VÁLLALAT

(104)

Köszönetnyilvánítás

Minden kedves rokonainknak, ismerőseinek és mindazoknak, akik drága halottunk

özv. **ESTOK FERENCNÉ**

temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mond hálás köszönetet a

gyászoló család
Katona utca 15. sz.

Köszönetnyilvánítás

Minden kedves rokonainknak, ismerőseinek, jó barátoknak és mindazoknak, akik drága halottunk

CSÉPKE JÁNOS

temetésén részt vettek, sírjára virágot, koszorút helyeztek, mély fájdalmunkban vigasztalni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a

gyászoló család
Csillag utca 1. sz.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1971 MÁJ 6 -

1021

Május 9-re tűzték ki a képviselői pótválasztásokat

Buza Barna

Mint ismeretes, az április 25-i általános választásokon három országgyűlési választókerületben — a Békés megyei 5-ös, valamint a fővárosi 21-es és 32-es számúban — egyik jelölt sem kapta meg a megválasztásához szükséges szavazattöbbséget. A választójogi törvény értelmében ezekben a választókerületekben *pótválasztásokat* tartanak, amelyeket az Országos Választási Elnökség május 9-re tűzött ki.

A május 3-án és 4-én megtartott jelölőgyűléseken a választópolgárok nem változtattak a korábbi listán: a Békés megyei 5-ös választókerületben ismét *Sebesi Lászlónét*, a kétegyházi általános iskola tanítónőjét és *Seres Mihálynét*, az újkígyósi Arany Kalász Tsz főkönyvelőjét; a fővárosi 21-es számú választókerületben *Buza Barna* szobrászművészt és *Major Tamás* színművészt, a Nemzeti Színház főrendezőjét; a fővárosi 32-es számú választókerületben *Lakatos Józsefnét*, a Phylaxia Oltóanyag- és Tápszergyártó Vállalat laboránsát, illetve *Ménesfalvi Mártát*, az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár Gyógyszervegyészeti Gyárának laboránsát jelölték országgyűlési képviselőnek.

A választási eljárás előírásainak megfelelően a Hazafias Népfront Országos Tanácsa a jelöltek névsorát benyújtotta az Országos Választási Elnökséghez. Az elnökség megállapította, hogy a jelölések megfelelnek a törvényesség követelményeinek, ezért a képviselőjelölteket elfogadta.

óriás bombázók Dél-V
az A-Shau völgyét, L
Kambodzsában pedig
nok feltételezett állás
ták.

Megalakult

Szerdán megalak
Phnom Penh-i kormány
a UPI. Az új kabinet várhatólag csütörtökön teszi le a hivatali esküt és ezzel véget ér a hetek óta tartó kormányválság.

A miniszterelnöki tisztséget továbbra is *Lon Nol* tábornok tölti be és három miniszterelnök-helyettese lesz, ezek közül az egyik

utal arra, hogy
nyegében teljhatalmat gyakorolhat, hiszen ő ellenőrzi a külügyminisztériumot, a tájékoztatásügyi minisztériumot és ő lesz a Phnom Penh-i hadsereg főparancsnoka, valamint vezérkari főnöke is. (MTI)

Újabb kétezer-hétszáz fiatalt tartóztattak le Washingtonban

(Washingtoni tudósítónktól.) Lyelük szemben semmiféle bizo-

Buza Barna

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1971 MÁJ — 4.

Jelölőgyűlések a képviselői pótválasztásokra

1021

Mint ismeretes, két budapesti és egy Békés megyei képviselői választókerületben pótválasztást kell tartani. Hétfőn mind a három választókerületben jelölőgyűlést tartottak. Ezeken a korábbi személyeket jelölték: Budapesten, a 21. választókerületben *Major Tamást* és *Buza Barnát*, a 32. választókerületben *Lakatos Józsefnét* és *Ménesfalvi Mártát*, Békés megyében pedig *Sebesi Lászlónét* és *Seres Mihálynét*.

232 793	Fér
256 339	Bú
259 982	Tv
267 837	Ma
271 350	Élé
277 419	Ki
278 051	Uta
298 972	Uta
302 232	Élé
316 711	Há
346 766	Hű
346 898	Élé
354 254	Hűtogep
378 552	Ki mit vál.
381 777	Élésk. ut.
394 594	Fénykgép
394 807	Utalvány
397 412	Méteráru
401 738	Élésk. ut.
403 859	Bútor
409 797	Élésk. ut.
457 701	Házt. g.
504 106	Ki mit vál.
349 818	Utalvány
358 402	Ismerd meg hazádat autóbusztúra
358 433	Ismerd meg hazádat autóbusztúra
374 646	Magnó

A nyertes szelvényeket 1971. május 20-ig kell a totólottó kirendeltségek, az OTP-fiókok vagy a posta útján a Sportfoga-

Csináld magad!

A szőnyegtisztítás

Hogyan távolíthatjuk el a foltokat?

- A friss foltot leggyorsabban és leghatékonyabban ásványvízzel, vagy szódavízzel vehetjük ki. Öntsünk egy keveset a foltra, néhány percig hagyjuk rajta, azután száraz ruhával óvatosan itassuk fel.
- Foltokat eltávolíthatunk két evőkanál mosószer, három evőkanál ecet és egy liter meleg víz keverékével. Ezzel kenjük be a foltot, és néhány perc után szárítsuk meg.
- Makacs szennyeződést legjobban mosószerrel tüntethetünk el. Meleg vízben oldjuk fel annyi mosószert, hogy szappanos oldat képződjék. Az oldatot hosszanti és keresztirányban puha kefével vigyük fel a foltra, és gyengéden dörzsöljük bele az anyagba. Szárítsuk meg. Ha nem lett elég tiszta a szőnyeg, ismételjük meg a kezelést. Az esetek 97 százalékában eltűnik a folt.
- A borotvakrém kitűnő folteltávolító és rögtön kéznél van. A hab beszívódása után vízzel mossuk le a foltot.

Kisebb égett foltot hogyan szüntethetünk meg?

- Húzzunk ki néhány szálat a szőnyegből borotvapenge és egy kis csipesz segítségével. Helyezzük a szálakat az égett lyukra, és rögzítsük oda színtelen ragasztóval. Helyezzünk rá egy konyhai papírtörlőt és egy nehéz könyvet. Hagyjuk így legalább egy napig. A szálak a szőnyeghez tapadnak és a folt eltűnik.

Tükröm, tükröm...

Rohanó világunkban egyre kevesebb időt tudunk szakítani magunkra, s a szolgáltatások árainak emelkedése is visszarettent sokunkat, hogy gyakrabban keressük fel a kozmetikust. Egyre népszerűbb tehát a kozmetikumok, krémek, pakolások otthoni elkészítése.

E számunkban a **zsírhiányos, száraz bőr** ápolásához való, otthon is elkészíthető pakolások receptjeit közöljük.

A zsírhiányos, száraz bőr pórusai kicsik, fekete pontocskákat alig látni rajta, a bőr erősen feszül, gyakran viszket.

A bőrtípusnak megfelelő lemosótejjel és arcvízzel távolítsuk el az arcon lévő szennyeződést, majd meleg vízzel alaposan öblítsük le. A meleg víz ellazítja az arcbőrt, és felpezsdíti a vérkeringést. Az így megtisztított arcra lehet feltenni az alábbi pakolásokat. Az alapanyagok felhasználásánál fontos szabály: a pakolás alapanyaga legyen mindig tiszta, érett, reszelve, apróra vágva vagy pépesítve használjuk.

Banános pakolás: pár kanál tejfölben keverjünk el 1 db pépessé zúzott banánt. Pár csepp olívaolajjal (vagy babaolajjal) keverjük simára, s kenjük fel a masszát az arcunkra. 10-15 perc után langyos vízzel öblítsük le.

Tojássárgás maszk: 1 db tojás sárgáját pár csepp olajjal, s egy kávéskanál mézzel simára keverünk, s felvisszük a megtisztított arcra. 15 perc után langyos vízzel leöblítjük.

Uborkás pakolás: pár kanál tejfölbe apróra reszelt uborkát keverünk, hozzáadunk pár csepp olajat.

Tésztamaszk: a sóskát megtisztítjuk, megfőzzük, (lehet spenót vagy saláta is, akár mindhárom) levét kevés lisztel és pár kanál tejföllel összekeverjük, s arcunkra simítjuk. 15 perc után langyos vízzel leöblítjük.

Kiss Ramo

Életreform - reformélet

A természetes anyagok, gyógymódok és életmód felé fordulás újjászületésének korszakát éljük Magyarországon. Talán így lázadunk a 20. század emberének túlszabályzott életvitele ellen, vagy valami más is motiválja ezt? Valóban mit is takar a reform életmód fogalma? E gondolatkörhöz kapcsolódó kérdésekre keresünk választ most induló sorozatunkban.

Az életreform mozgalom gyökerei a népi kultúra megfigyeléseiben, a keleti gondolkodók tanaiban, az orvostudomány megfigyeléseiben kereshetők. Amerikában a múlt század végén, nálunk e század elején kezdődött az élet megreformálására való törekvés. Az urbanizáció, a mozgásszegény életmód, a helytelen táplálkozási szokások következtében nagy számban jelentkeztek mozgásszervi betegségek, melyek visszaszorítására a táplálkozás megreformálása, a napfény, a víz, a levegő gyógyító hatása került a figyelem középpontjába. Nyugat-Európa számos országában mára a természetes módszerek, mint gyógymódok hivatalossá is váltak. Magyarországon igazából a rendszerváltást követően jutottak nyílvánosságra a reformélet-mód hirdetői. Az emberek, tapasztalva az egyes betegségfajták megjelenését, megelőző módszerekhez fordultak. A reformélet-módhoz kapcsolódó nézeteket orvosok, tudósok, sőt sportemberek is kezdték terjeszteni és elfogadtatni. Mit tehetünk, ha egészségessé akarjuk változtatni életvitelünket, azaz reform életet kívánunk élni? Erre a kérdésre adunk választ következő számunkban.

MERKÚR ÚJJÁSZÜLETÉSE

Utazók és kereskedők pártfogója

A Károly körút 8. szám alatti ház udvarán - az egykor vörös márvány talapzaton álló - klaszszicista Merkúr szobornak - melyet a műemlék ház egykori tulajdonosa, Deutsch József készíttetett - az 1960-as évekbeli felújítások során nyoma veszett. A Budapesti Városvédő Egyesület kezdeményezésére a szobor helyreállításához Budapest Főváros Városképvédelmi Bizottság teremtette meg azt az anyagi fedezetet, melyhez az Országos Műemléki Hivatal és Belváros-Lipótváros Önkormányzata is hozzájárult. A teljes felújítási költség mintegy 3 millió forintot tett ki.

A Merkúr szobor újraálmodója *Búza Barna* szobrászművész, a helyreállítás tervezője *Wild László* Ybl-díjas építész volt, a koordinálást a Vagyonkezelő Részvénytársaság részéről *Csordásné Árvay Éva* műszaki ellenőr látta el.

Fotó: Kissimon István

Belváros-Lipótváros Önkormányzata nevében június 24-én *Karsai Károly* polgármester és *Tóth Lajos*, a Városfejlesztési, Műemlékvédelmi és Közlekedésfejlesztési Bizottság elnöke ünnepélyesen felavatta a helyreállított Merkúr szobrot.

Lipót Napok

Belváros-Lipótváros Önkormányzata, a Belvárosi Ifjúsági Ház, és számos belvárosi kulturális intézmény közreműködésével idén novemberben is megrendezésre kerül a „Lipót Napok" eseménysorozat. Ehhez kérik a belvárosi lakosok segítségét: javaslatokat, kívánságokat, mellyel a rendezvény színesebbé, mozgalmasabbá tehető. A leveleket az alábbi címen várják: *Belvárosi Ifjúsági Ház (1056 Budapest, Molnár utca 9., telefon: 317-5928, e-mail: bihbih99@elender.hu)*

Utazás Székelyföldre

Az Örmény Kulturális és Információs Központ (Deák Ferenc utca 17.) július 27-e és augusztus 2-a között Székelyföldi körutat szervez. Felvilágosítás *Erdei Katalintól* kérhető (telefon: 267-6203, 06-309-191-871).

Vízibusz

A Fővárosi Vízművek Rt. idén is bemutatja Infobusz elnevezésű mozgókiállítását a Fővárosi Állat- és Növénykertben. A Vízparti Élet Háza melletti információs járművet július 9-től augusztus 1-ig lehet felkeresni, ahol a víz „útjával" ismerkedhetnek meg - a kutaktól az otthonokig - az érdeklődők.

Tíz év múlva...

A kelet-európai rendszerváltások 10. évfordulóján nemzetközi fotó- és dokumentumkiállítás nyílt a Centrális Galériában *(Nádor utca 11.)*. Augusztus 1-jéig 15 ország fotósainak képei tekinthetők meg.

A „Kockás báró"

Megemlékezést tartott báró Podmaniczky Frigyes születésének 175. évfordulója alkalmából június 18-án a kiváló várospolitikus szülőházánál (V., Ferenczy I. u. 12.) a Budapesti Városvédő Egyesület és Belváros-Lipótváros Önkormányzata (Podmaniczky Frigyes életéről, munkásságáról lapunk 16. oldalán, helytörténeti rovatunkban olvashatnak).

Egyenes út az egyetemre

Az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának (Egyetem tér 1.) épületében működő egyetemi előkészítő szervezet, a DFT-Budapest térítésmentes szolgáltatást nyújt felvételiző diákok számára. A magyar nyelv- és irodalomból, illetve történelemből felvételiző diákok kérdéseire válaszolnak a szaktanácsadó szolgálat munkatársai a 06(30)9966-309, illetve a 06(20) 9618-364-es számokon.

Verspályázat

A Belvárosi Ifjúsági Ház „A Dunánál '99" címmel verspályázatot hirdet. Pályázni korábban még nem publikált művekkel lehet. Az eredményhirdetésre a „Lipót Napok" rendezvénysorozat keretében kerül sor. A pályázat jeligés, melyet a kéziratot, valamint a pályázó nevét és lakcímét tartalmazó, lezárt borítékon kell feltüntetni.

Beküldési határidő: október 31. Cím: *Belvárosi Ifjúsági Ház, 1364 Budapest, Pf. 40.*

Harmónia, diszharmónia...

Alkotói formákban és formabontásban gazdag kiállítás nyílt a *Nádor Galériában* (József Nádor tér 8.). A tárlaton mintegy félszáz művész békéről és békétlenségről, harmóniáról és diszharmóniáról tanúskodó életműdarabjai vetítik a látogatók felé a kapcsolatok, s ugyanakkor az elkülönülés l'art pour l'art tisztaságát.

Belváros-Lipótváros
az V. kerületi önkormányzat lapja
Igazgató-főszerkesztő: **Karalyos József**
Lapszerkesztő: **Juhász Ildikó** Főmunkatárs: **Lendvay Piroska**
Tördelés: **Bozsoky Tamás**
Kiadja az Önkormányzat megbízásából az **IMPRESS LAPKIADÓ**
Szerkesztőség, központ: Bp. 1052. Váci u. 18.
Tel./fax: 317-2473, 317-2552, 267-0525
Nyomás: Szikra Lapnyomda Rt. Bp. XIII. Visegrádi u. 116.
Felelős vezető: **Lendvai Lászlóné** vezérigazgató t.sz.: 99-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Búza Barna

1972 MÁJ 20

Magyar Hírlap

1021

Búza Barna műve

elhallgat a csalog

a házban és a kertben kis cs
tokra bomlik az együttes, k
nak a friss reggelben. A h
tos fűben ott fekszik a
asszony.

A jelen átható fényei és a
áttetsző árnyékai úgy váltják egymást, mint egy sokrészes zenemű kontrasztos tételei. Ezt az írást nem is lehet másképp megközelíteni, mint a muzsikát.

Csak úgy lehet olvasni, mint ahogy kamaramuzsikát hallgatunk, belefeledkezve, s végeztével azon tűnődni, Debussy szonátáját, vagy Kodály hegedű—cselló duóját tegyük-e fel a lemezjátszóra?

Szántó Tibor beleérző tipográfiája a szövegmondás színváltásaival követi az írás kanyargását. *Németh Emil* fordítása győzi árnyalatokkal is a francia eredeti zenei felhangjait. *(Magyar Helikon)*

Flórián László

nak megfejtéseire is. Mert a maga módján igen eredeti információ ugyan az, hogy az emberhús nehezen emészthető, s ajánlatos garnírungot enni hozzá, mégpedig zöldségsalátát —, de azért kíváncsiságunkat nem elégíti ki teljesen. Reméljük, hogy akár Stinglnek, akár másnak a könyve egyszer választ ad, vagy legalábbis választ próbál adni a laikusoknak az érthetetlen és eddig meg nem magyarázott jelenségekre is, amelyeket az útleírásirodalom, s az ismeretterjesztő néprajzi könyvek eddig összehalmoztak. Persze, van ilyen könyv, nem is kevés — csak magyarul ritka. *(Gondolat)*

Sz. K.

új törvény a bíróságról és az ügyészségről

Befejeződött a parlament nyári ülésszaka

Pénteken az országgyűlés folytatta a Magyar Népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat vitáját. Az ülésen részt vettek: *Losonczi Pál*, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, *Kádár János*, az MSZMP KB első titkára, *Aczél György*, *Apró Antal*, *Fehér Lajos*, *Gáspár Sándor*, *Kállai Gyula*, *Komócsin Zoltán* és *Nyers Rezső*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, valamint a Központi Bizottság titkárai és a kormány tagjai. A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője.

Elfogadta az országgyűlés az 1971. évi költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot

Apró Antal elnöki megnyitó szavai után *dr. Petri Gábor* Csongrád, *Rubóczki Istvánné* Szabolcs-Szatmár, *Cserna Sándor* Baranya, *Vakurár Miklósné* Hajdú-Bihar, *Horváth László* Somogy megyei és *Pázsit Árpád* budapesti képviselő kapott szót, majd szünet következett.

Szünet után *Varga Gáborné* elnöklésével folytatta munkáját az országgyűlés. Mivel az elmúlt évi zárszámadásról szóló jelentéshez újabb hozzászólást nem jelentettek be, az elnök a vitát lezárta, s *Faluvégi Lajos* pénzügyminiszternek adta meg a szót, aki összegezte a vita tapasztalatait és válaszolt az elhangzott észrevételekre.

Bevezetőben megállapította, hogy a miniszteri expozé — s azon belül az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának értékelése —, valamint a képviselők hozzászólásai egyöntetűen azt tükrözték, hogy *a gazdaságunk általános fejlődése töretlen, az alapvető tervcélokat elértük.* Egységes vélemény alakult ki abban is, hogy a kormány kellő időben hozott intézkedései jó hatást váltottak ki, mindenekelőtt azok az intézkedések, amelyeknek célja a nagyobb tervszerűség biztosítása, rendteremtés a beruházások körében, továbbá azok az intézkedések is, amelyeknek a jövedelem-aránytalanságok és az ezzel kapcsolatos visszásságok megszüntetése volt a céljuk.

A továbbiakban a pénzügyminiszter részletesen foglalkozott a tanácsi gazdálkodás helyzetével, problémáival, s a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos észrevételekre válaszolt. Egyetértett azzal, hogy a mezőgazdaság támogatását célzó akciók csak akkor lehetnek igazán eredményesek, ha mindenütt a legtöbb hozamot biztosító leghatékonyabb technológiát alkalmazzák és nem mindenkinek egyformán, hanem az anyagi teljesítmény és a megtérülés arányában juttatnak támogatást. Hangsúlyozta: *biztosítani kívánják, hogy a szarvasmarha-tartás jövedelmezősége az állattenyésztés egyéb ágaiban elért bevételi színvonalat biztosítsa az üzemeknek.*

Végezetül a pénzügyminiszter kérte az országgyűlést, hogy az 1971. évi állami költségvetés teljesítéséről szóló törvényjavaslatot és válaszát fogadja el.

Az elnök ezután szavazást rendelt el, amelynek eredményeként *az országgyűlés a Magyar Népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, a benyújtott eredeti szövegben egyhangúan elfogadta.*

Ezután napirend szerint következett a bíróságokról szóló törvényjavaslat tárgyalás. *Dr. Korom Mihály* igazságügyminiszter szólalt fel.

Dr. Korom Mihály felszólalása

— A jelenleg hatályban levő bírósági szervezeti törvényt csaknem két évtizeddel ezelőtt alkotta meg országgyűlésünk. A mostani törvényjavaslatot az elmúlt évtizedek gyakorlati tapasztalatainak felhasználásával, a jelen és a jövő követelményeinek figyelembe vételével készítettük elő. Rendelkezései arra hivatottak, hogy *egész igazságszolgáltatásunk munkája hatékonyabbá váljék* — mondotta bevezetőben, majd arról a munkáról beszélt, amelyet a bíróságok és a döntőbizottságok végeznek.

A továbbiakban az előterjesztett törvényjavaslat legfontosabb rendelkezéseiről szólt: — Alkotmányunk kimondja, hogy a Magyar Népköztársaságban az igazságszolgáltatást a bíróságok gyakorolják. A bírói igazságszolgáltatás alkotmányos alapelve érvényesítésének fontos feltétele, hogy *magas szintű jogszabály egyértelműen határozza meg a bírósági hatáskörbe tartozó ügyek körét.* Ennek a követelménynek tesz eleget a törvényjavaslat, amikor kimondja, hogy a bíróság dönt *a büntető és a polgári jogi ügyekben, a családjogi vitákban, valamint a munkaügyi és a szövetkezeti tagsági viszonnyal kapcsolatos legfontosabb kérdésekben.*

— Az igazságszolgáltatás egységének fontos alapelvét juttatja most következetesen érvényre a törvényjavaslat azáltal is, hogy az eddigi államigazgatási jellegű gazdasági és területi munkaügyi döntőbizottságokat *bíróságokká alakítja át.* Ezzel a szabályozással jelentékeny mértékben egyszerűsítjük és áttekinthetőbbé tesszük az igazságszolgáltatási szervezet rendszerét, hiszen megszüntetjük a tarkaságot, párhuzamosságot, a szétaggoltságot.

Ezután a Legfelsőbb Bíróság és az Igazságügyi Minisztérium feladatáról szólt, majd így folytatta: — A törvényjavaslatnak a bírák választására vonatkozó rendelkezései ugyancsak teljes összhangban vannak alkotmányunkkal. A hivatásos bírák választásával — a Legfelsőbb Bíróság bíróit kivéve — több mint két évtizedes gyakorlatot adunk át a múltnak. Az a tény, hogy *a hivatásos bírák választása oly magas állami vezető testület hatáskörébe került, mint Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa, kifejezésre juttatja a bírói tevékenység fontosságát, a bírák társadalmi megbecsülésének növekedését.* Egyben ez fontos biztosítéka a bírói függetlenségnek és az igazságszolgáltatás demokratizmusának is. A határozatlan időre történő választás pedig arra hivatott, hogy erősítse tovább a bírói élethivatást és a becsületesen dolgozó bírák helyzetét, hiszen őket felmenteni, visszahívni csak a törvényben meghatározott nyomós okokból lehet, és arra szintén csak az Elnöki Tanács jogosult.

— A bírói függetlenség helyes értelmezéséhez hozzátartozik annak hangsúlyozása is, hogy az *nem jelent valamiféle szabadosságot, mindentől való függetlenséget.* Bíráink a szocialista állam és társadalom ügyét szolgálják, annak törvényeit alkalmazzák.

A jövőben is nagy figyelmet fordítunk arra, hogy az igazságszolgáltatás minden dolgozója rendszeresen képezze magát, növelje politikai és szakmai tudását, mert csakis így képes lépést tartani a társadalmunk fejlődéséből adódó mind magasabb követelményekkel.

— A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az eljárási törvényekben meghatározandó esetekben bírósági tanács helyett *első fokon egyesbíró hozzon döntést.* Esetleges tévhitek vagy félreértések elkerülése végett szeretném leszögezni, hogy az igazságszolgáltatásban a nép részvételének alkotmányos elvét fő szabályként változatlanul hagyjuk. A dolgozó nép közvetlen részvételét biztosító ülnökrendszer a szocialista igazságszolgáltatás nagy vívmánya. Kifejezi rendszerünk demokratizmusát. A gyakorlat jól igazolta az ülnökrendszer életrevalóságát. Az igazságszolgáltatás gyakorlati tapasztalatai azonban arra hívták fel a figyelmet, hogy *vannak a bírósági eljárásban olyan szakaszok vagy ügycsoportok, amikor az ülnökök részvételének előírása szükségtelen.* Az egyesbírói hatáskör tervezett bevezetése pedig nem hogy csökkentené, hanem *inkább növeli az ülnökbíráskodás súlyát azzal, hogy ott írja majd elő a nem hivatásos bírák részvételét, ahol az igazából fontos és szükséges az adott ügy helyes megítéléséhez.*

Felszólalását a következőkkel fejezte be: — Bizonyos, hogy az új bírósági törvény, valamint a hozzá kapcsolódó többi jogszabály és azok sikeres végrehajtása — elősegíti igazságszolgáltatásunk további fejlesztését.

— A Minisztertanács megbízásából kérem, hogy az előterjesztett törvényjavaslatot a tisztelt országgyűlés vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország törvényei közé.

Korom Mihály expozéja után az elnök *Biczó György*nek adta meg a szót, aki a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság nevében ajánlotta elfogadásra a bíróságokról szóló törvényjavaslatot.

Ezután *dr. Lakatos Pál József*, Komárom megyei képviselő, majd *dr. Nezvál Ferenc*, megyénk képviselője emelkedett szólásra.

Dr. Nezvál Ferenc felszólalása

Dr. Nezvál Ferenc felszólalásában örömmel üdvözölte, hogy két hónappal az alkotmány módosítása után máris napirendre került a bíróságokról szóló törvényjavaslat megtárgyalása. Ebben kifejezésre jut az, hogy a kormány nagy figyelmet szentel az igazságszolgáltatás fejlesztésére.

Elmondotta, hogy népünk jogi tudatában az igazságszolgáltatás és a bíróság intézménye szorosan összekapcsolódik. Ezért csak helyeselni lehet, hogy a törvény tervezete egyértelműen meghatározza a bírósági útra tartozó ügyek körét. Ugyanakkor biztosítja azt is, hogy az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit érintő ügyekben a más szervek által hozott határozatokat meg lehet támadni a bíróság előtt. A bírósági útra tartozó ügyek körének egyértelmű meghatározása azonban nemcsak az állampolgárok érdekeit szolgálja. A bíróságok és más jogalkalmazó szervek eljárásában gyakori vita forrása volt a hatáskörök bonyolult szabályozása. Számtalanszor előfordult, hogy csupán a hatásköri vita eldöntése — éppen a bonyolult szabályozás folytán oly hosszú időt vett igénybe, ami alatt a felek az ügyet talán már el is felejtették.

Hangsúlyozta: nagyon lényeges a törvényjavaslat azon új rendelkezése is, amely szerint *nemcsak hatásköri kérdésben, hanem az ügy érdemében döntő bírósági határozat is minden más szervre kötelező.* A bírósági ügy törvényi rendezéséhez szorosan kapcsolódik a javaslatnak a bírósági szervezetre vonatkozó része — ennek megvalósításához — mondotta — jelentős előrehaladás a munkaügyi bíróságok létesítése. Ezzel megszűnik az a tarthatatlan helyzet, hogy a munkaügyi döntőbizottságok határozatainak egy részét a bíróság, más részét pedig a területi munkaügyi döntőbizottság bírálja felül. A gazdasági döntőbizottságokkal kapcsolatban rámutatott arra: az új gazdaságirányítási rendszer pezsgő életet lehelt a gazdasági szervek vitáiba.

Fontos, hogy ezek a viták ne öncélú pereskedésekké váljanak, hanem huza-vona nélküli döntésre kerülhessen sor. A szerződések gazdaságszervező szerepének növekedését, a szerződési fegyelem megszilárdítását elő fogja segíteni az, hogy a törvényjavaslat szerint *a gazdasági bíráskodás elvi irányítása is a Legfelsőbb Bíróságnál összpontosul.*

A bírói tisztségnek választás útján való betöltése szocialista államunk demokratizmusából eredő alapvető követelmény. Ugyanakkor messzeme-

(Folytatás a 3. oldalon.)

...sorában több tagja, dr. Kós Péter, a Magyar Népköztársaság új-delhi nagykövete, valamint a politikai élet több más vezető személyisége.

Díszjel harsant, majd a díszegység parancsnoka jelentést tett Indira Gandhinak. Felcsendült a magyar és az indiai himnusz, közben 21 tüzérségi díszlövést adtak le a magasrangú vendég tiszteletére. Indira Gandhi Fock Jenő társaságában ellépett a díszegység arcvonala előtt, s köszöntötte a katonákat. Az indiai kormányfő ezután szívélyes búcsút vett a megjelent magyar közéleti személyiségektől, a diplomáciai testület képviselőitől, majd Fock Jenő társaságában elhaladt a búcsúztatására megjelent fővárosi dolgozók hosszú sorai előtt.

Indira Gandhi a beszállás előtt baráti kézfogással szívélyes búcsút vett Fock Jenőtől.

Néhány perc múlva a repülőgép a magasba emelkedett.

A finn közoktatásügyi miniszter, az értekezlet elnöke a finn küldöttség vezetőjeként *szétosztotta a küldöttek között a Német Demokratikus Köztársaság művelődésügyi minisztériumának beadványát, amely tiltakozik az ellen, hogy meghagadták a részvételt az NDK küldöttségétől.*

A vita során el... szólalásában *Jekatyerina Furceva*, a Szovjetunió művelődésügyi minisztere hangsúlyozta: *A kultúra és a művészetek művelőinek különösen a kultúra fejlesztéséért felelős kormányszervek személyiségeinek feladata tevékenyen elősegíteni a béke megszilárdítását, a népek együttműködését és barátságát, ez a feltétele ugyanis a kulturális kapcsolatok, a kulturális együttműködés fejlődésének. Az európai béke megszilárdulását, az együttműködés kibontakozását igen nagymértékben előmozdítaná az európai biztonság és együttműködés ügyében megtartandó értekezlet mielőbbi összehívása.*

A fentiek alapján — mondotta Furceva — *a szovjet küldöttség, Belorusszia, Bulgária, Magyarország, Lengyelország, Ukrajna és Csehszlovákia küldöttségeivel egyetemben határozati javaslatot terjesztett be, amely kimondja,* ...nek tagja, a K... ság titkára. A ... és a delegáció ... pozsonyi repülőté... nárt, a Szlovákia K... Pártja Központi Bi... első titkára, Ondre... Szlovák Nemzeti ... nöke és Peter Colot... terelnök fogadta.

Szélesedik a tiltakozási hullám a francia atomrobbantás ellen

Sydney, (MTI): Egyre szélesedik a tiltakozási hullám a Csendes-óceán-i Mururoa térségében tervezett francia atomrobbantás ellen. Londonban az AFP jelentése szerint, a brit munkáspárt parlamenti csoportja egyhangúlag ítélte el a kísérletet és felszólította a brit kormányt csatlakozzék azokhoz a kormányokhoz, amelyek napok óta a leghatározottabban tiltakoznak a kísérlet ellen.

Széleskörű társadalmi megmozdulás bontakozott ki Ausztráliában, ahol önkéntes ejtőernyősök készek a tiltott térségbe leugrani és ott-tartózkodni, feltételezve, hogy ezzel visszariasztják a franciákat a robbantások végrehajtásától. Mozgalmukhoz új-zélandiak és kanadaiak is csatlakoztak, akik hajókat kívánnak a térségben tartani, hogy ugyancsak jelenlétükkel akadályozzák meg a robbantási kísérletet.

Az új-zélandi Auckland-ban, egy 16 éves fiatal fölgyújtotta a francia légitársaság irodáját és mintegy 50 ezer dolláros kárt okozott.

„Lebegtetik" a fontot

London (MTI): Az angol pénzügyminisztérium pénteken reggel bejelentette, hogy átmenetileg „lebegteti" a font sterling árfolyamát, vagyis hagyja, hogy a kereslet és kínálat határozza meg az árfolyamot, bárhogy alakuljon is a helyzet a külföldi tőzsdéken. A londoni valutatőzsdét pénteken már ki sem nyitották. A tőzsde hétfőn is zárva lesz.

Az intézkedés azt jelenti, hogy az angol bank és az új közös piaci pénzügyi határozatok szerint eljáró nyugat-európai központi bankok ideiglenesen abbahagyják a font felvásárlását azoktól, akik a múlt heti események miatt szabadulni próbálnak a „forró pénz"-től.

A font ellen indított spekulációs rohamot a múlt héten az angol külkereskedelem kedvezőtlen alakulásáról közzétett időszaki jelentések, a dokkmunkás-sztrájk lehetősége és a font-leértékelésről szárnyra kelt hírek, elhangzott nyilatkozatok indították el. A közös piaci rendelkezések szerint Angliának a támogató felvásárlásokból keletkezett differenciákat a hónap végén rendeznie kell a külföldi bankokkal, és ez katasztrófális kilátásokat nyitott meg. A tőzsdék idegessége nem csillapult az után sem, hogy csütörtökön a Bank Of England 5 százalékról 6 százalékra emelte fel a kamatlábat, így próbálván Angliában tartani a külföldi tőkét.

A font „lebegtetésével" kirobbant nyugati valutaválság egyre szélesebb körben érezteti hatását. Giscard d'Estaing francia gazdasági- és pénzügyminiszter Pompidou elnökkel tartott pénteki megbeszélése után bejelentette, hogy szombat délután három órakor a közös piaci országok központi jegybankjainak igazgatói Párizsban tanácskozásra ülnek össze. Az EGK vezető pénzügy szakértői rendkívüli üléseken tanácskoztak a kialakult helyzetről.

A font „lebegtetésének" bejelentése után valamennyi nyugati pénzpiacon a dollár árfolyama is zuhant. A nyugatnémet nemzeti bank, hogy a megállapított dollár-árat tartani tudja, becslések szerint több mint 500 millió dollárt vásárolt fel, ezután a bank úgy döntött, hogy megszünteti a dollár-támogató felvásárlást.

A „tizek" pénzpiacain kívül bezárták a valutatőzsdéket Spanyolországban, Portugáliában, Malaysiában. A rhodésiai, a dél-afrikai, norvégiai és a görög pénzpiacokon felfüggesztették a valutaügyletek folytatását. A valutapiacok lezárásával a nyugati országok megpróbálják enyhíteni a frontra és a dollárra nehezedő nyomást.

Pompidou fogadta Hailé Szelassziét

A Párizsban tartózkodó Hailé Szelasszié etiópiai császárt az Elysée Palotában fogadta Georges Pompidou francia államfő.
(Telefotó: AP—MTI—KS)

Kissinger hazaindult Pekingből

Peking, (MTI): Henry Kissinger, az amerikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója pekingi látogatását befejezve pénteken reggel hazaindult Washingtonba.

Nixon főtanácsadója csütörtökön este csaknem éjfélig tárgyalt még a kínai kormány vezetőivel, köztük Csou En-Laj miniszterelnökkel. Tárgyalásairól nem hoztak nyilvánosságra semmilyen részletet Pekingben, s a tudósítók csak az eszmecserék időtartamát tudták megítélni a zárt gépkocsik jövéséből-menéséből.

A látogatást bejelentő közleményből arra következtettek, hogy a tanácskozások során főként a két ország viszonyát és az indokínai háborút vitatták meg.

csúcstalálkozó

...lepülések ellen

...körzetében nincsenek palesztinai gerilla-bázisok.

A szerdai izraeli behatolást követően csütörtökön este Szaeb Szalam libanoni miniszterelnök két ízben is fogadta Jasszer Arafatot, a Palesztinai Felszabadítási Szervezetek Központi Bizottságának elnökét. Tájékozott források értesülése szerint a találkozón a palesztin gerillák libanoni tartózkodását szabályozó 1969-es kairói megállapodásról volt szó.

Jeruzsálem, Tel Aviv, (AFP): Golda Meir izraeli miniszterelnök pénteken Tel Avivból az osztrák fővárosba érkezett, hogy az izraeli munkáspárti delegáció élén részt vegyen a szocialista Internacionálé kongresszusán. Az izraeli kormányfő elutazása előtt újabb támadásokkal fenyegette meg Libanont, ha az nem távolítja el területéről a palesztin gerillákat.

•

Izraeli harci repülőgépek pénteken délben — pár órával Golda Meir fenyegetőzése után — 30 kilométer mélyen behatoltak Libanon légiterébe, s a tűzszüneti vonaltól északkeletre, a Herman hegység környékén lakott településeket bombáztak. Egy izraeli szóvivő ezúttal is arra hivatkozott, hogy a támadás célpontjául palesztin gerillák táborai szolgáltak.

Pénteken este összeült a Biztonsági Tanács, hogy megvitassa a libanoni területek ellen intézett izraeli támadások következtében kialakult helyzetet —, közölte a libanoni külügyminiszter. A BT ülését Libanon kérte.

Másfél milliárd dollár új támadó fegyverrendszerekre

Nixon sajtóértekezlete

Washington, (MTI): Nixon elnök csütörtöki rögtönzött sajtóértekezletén főleg a Moszkvában aláírt fegyverkorlátozási egyezmények törvénybe iktatásával foglalkozott. Nagy nyomatékkal szorgalmazta, hogy a törvényhozás az egyezmények ratifikálásával egyidejűleg szavazza meg az új támadó — fegyverrendszerek — főleg a Trident-típusú nukleáris tengeralattjáró és a B—1 típusú új bombázó kifejlesztésére kért 1500 millió dollárt, mint mondotta az Egyesült Államok nemzetbiztonsága érdekében és a SALT-tárgyalások további sikeres folytatása végett.

Nixon elnök mindazonáltal a két törvényhozási aktus összekapcsolásában nem ment olyan messzire, mint hadügyminisztere, Laird, aki azt hangoztatta, hogy a Salt-megállapodások ratifikálását csak a fegyverkezési hitelek megszavazásával együtt tudja támogatni.

Az elnök egyéb témákról szólva jóváhagyta Laird-nek ezt a döntését, hogy minden hadbírósági eljárás nélkül csupán leváltotta John Lavelle altábornagyot, a Vietnamban állomásozó amerikai légierő volt főparancsnokát, aki felhatalmazás nélkül is hajtott végre bombázásokat Észak-Vietnamban.

A választási kampány vitatott kérdéseiről szólva Nixon elítélte azt a kísérletet, hogy bizonyos személyek megpróbáltak elektronikus lehallgató berendezésekkel kémkedni a demokrata párt választási kampányának washingtoni főhadiszállásán. Ugyanakkor sietve cáfolta, hogy a kormánynak bármi köze lenne az akcióhoz.

Nixon végül jelezte, hogy a jövő héten televíziós sajtóértekezletet tart.

Befejeződött a parlament nyári ülésszaka

(Folytatás az 1. oldalról.)

nően egyet kell érteni a törvényjavaslatnak azzal a megoldásával, hogy *a bírák választása az Elnöki Tanács hatáskörébe kerüljön.* Ez nemcsak a bírói függetlenségnek nagyobb garanciáját jelenti, hanem annak kifejezésre juttatását is, hogy államunkban az igazságszolgáltatás funkciója olyan megkülönböztetett állami tevékenység, amelyet ezután csak az országgyűlés hatáskörében eljáró Elnöki Tanács által megválasztott bírák gyakorolhatnak.

A képviselő elmondotta: a miniszteri expozé utalt arra, hogy az elmúlt évben a járásbíróságokhoz mintegy 300 000 büntető és polgári peres ügy érkezett. Ami a számok mögött van, az abból a szempontból érdemel figyelmet, hogy a bíróságok hosszú évek óta nagy munkateherrel küzdenek. Hangsúlyozta: bíróságainkat az elmúlt évtizedben sokat segítettük technikai felszereléssel, s javítottuk elhelyezési körülményeiket is. Azonban e területen is vannak még feladataink. Nem szabad megfeledkeznünk az ítélkező munkát végzőkről, a bíróságok dolgozóiról sem, akik fáradságot nem kímélve dolgoznak. Erőfeszítésük minden elismerést megérdemel.

A törvényjavaslatot elfogadta.

Zámbó József Győr-Sopron megyei képviselő felszólalása után ebédszünet következett.

Ebédszünet után *dr. Bersztóczy Miklós* elnökletével folytatta munkáját az országgyűlés.

Dr. Szakács Ödön, a Legfelsőbb Bíróság elnöke emelkedett szólásra:

Dr. Szakács Ödön beszéde

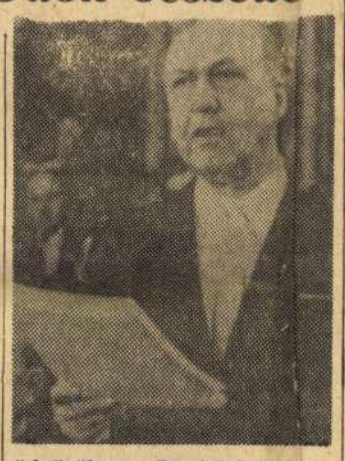

— Az államélet továbbfejlesztésének igénye nem elégíthető ki az igazságszolgáltatás fejlesztése nélkül.

— Az alkotmány — jelentőségének megfelelően — külön fejezetet szentel a bírósági szervezeteknek, természetesen csak a legalapvetőbb elveket tartalmazza, de utal arra, hogy *a bíróságokra vonatkozó szabályokat külön törvény állapítja meg.*

— Ennek megfelelően került az országgyűlés elé a bíróságokról szóló törvényjavaslat, amely az alkotmányban foglalt alapvető elvekkel összhangban továbbfejleszti az igazságszolgáltatás funkcióját ellátó bírósági szervezetet és annak működését.

— A bírósági eljárást jellemző garanciális rendelkezésekre tekintettel indokoltan merült fel dolgozóink legszélesebb körében az az igény, hogy *a szocialista szervezetek közötti jogvitás ügyeket a gazdasági döntőbizottságok helyett a jövőben a bíróságok intézzék.*

— Mindezekre a helyes megfontolásokra tekintettel a javaslat lényegesen kiszélesíti a bírósági hatáskört, egyrészt az eddigi gazdasági döntőbizottsági eljárásra tartozó ügyekben a közvetlen bírósági hatáskör megállapításával, másrészt a megelőző eljárást követően — amelyet továbbra is az üzemi munkaügyi döntőbizottságok látnak el — a munkaügyi vitáknak általában bírósági útra utalásával.

— A bírósági hatáskör kiszélesítése megfelel az igazságszolgáltatás egységesítését célzó törekvéseknek, szervezetileg is elősegíti az egységes jogértelmezést és jogalkalmazást, *megteremti az alapot az elvi irányítás egységesebbé tételéhez, s mindezek folytán a szocialista törvényesség erősödését szolgálja.*

— Igen jelentős az a közérdek, amely a jogszabályok egységes és helyes értelmezéséhez és alkalmazásához fűződik. Ez a szocialista törvényesség alapvető követelménye is. A javaslat ugyancsak az alkotmánnyal összhangban a jogszabályok bírói értelmezésének legfőbb fórumaként a Legfelsőbb Bíróságot jelöli meg.

Bővül a bírósági hatáskör

— A bírósági hatáskör kiszélesítése és az igazságszolgáltatás egységesítése egyben azt is jelenti, hogy *a Legfelsőbb Bíróság jogköre is lényegesen bővül:* egyrészt az egyes ügyek elbírálásával kapcsolatos ítélkezési teendők vonatkozásában, másrészt az elvi irányító funkcióit illetően.

— A Legfelsőbb Bíróságon a bírák különböző kollégiumokat alkotnak, tehát egyes kollégiumokban végzik munkájukat. A javaslat a munkaügyi és a gazdasági jogvitáknak bírósági útra való terelése folytán a Legfelsőbb Bíróságon a jelenlegi három kollégiumok, a büntető, katonai és polgári kollégium mellett két további kollégium szervezését rendeli el. A javaslat szerint a felállítandó munkaügyi és gazdasági kollégiummal együtt a jövő évtől kezdve öt kollégium fog működni.

A törvényjavaslatot, mint jogfejlődésünk fontos megnyilvánulását, az egész jogásztársadalom nevében örömmel üdvözölte a Legfelsőbb Bíróság elnöke, majd — az alkotmányban előírt kötelességének eleget téve — beszámolt az országgyűlésnek a Legfelsőbb Bíróság működéséről. Vázlta a Legfelsőbb Bíróság ítélkezésének és elvi irányító tevékenységének fő jellemzőit, feladatait.

— A párt X. kongresszusának határozatában foglalt programnak megfelelően — mondta — azt tekintettük alapvető feladatunknak, hogy *munkánkat minden területen az eddiginél magasabb szinten végezzük.*

Fontos általános jellegű feladatunknak tartottuk, hogy a jogi és erkölcsi normák szerinti magatartást mindenkitől — az állampolgároktól és szervezeteiktől egyaránt — megköveteljük, s e normák megsértése esetében a megfelelő szankciót mindenkivel szemben alkalmazzuk.

— A Legfelsőbb Bíróság az elmúlt két évben — az általános jellegű elvi iránymutatások mellett — több mint 2200 büntető és csaknem 2700 polgári perben, összesen tehát *mintegy 5000 konkrét ügyben hozott határozatot,* amelyek ugyancsak fontos eszközei voltak az elvi irányításnak.

— Nagy gondot fordítottunk az állampolgárok, illetőleg a különféle szervezetek panaszaira. Az elmúlt időszakban csaknem 3200 büntető és mintegy 10 000 polgári ügyben nyújtottak be törvényességi óvás iránti kérelmet. *A büntető ügyekben előterjesztett kérelmek 14 százalékában, a polgári ügyekben előterjesztett kérelmeknek pedig 12 százalékában kellett törvényességi óvást emelni,* törvénysértés vagy megalapozatlanság miatt.

Ezután a büntető, katonai és polgári ítélkezés területén kifejtett tevékenység lényeges vonásairól szólt: — Ami a bűnözés alakulását illeti, az állam elleni bűncselekmények annyira lecsökkentek, hogy számuk elenyésző. Évekkel ezelőtt komoly gondot okozott, hogy az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények — különösen a nagyobb városokban — elszaporodtak és a békés állampolgárok elleni durva támadások sértették biztonságukat. A következetes és szilárd elvi alapokon nyugvó büntetéskiszabási gyakorlatnak is köszönhető, hogy *az elmúlt években az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények száma végre csökkent.*

Nyugtalanító jelenség a fiatalkorú bűnelkövetők számának emelkedése

Csökkenés tapasztalható a nemi erkölcs elleni és testi sértési cselekményeknél is. Ezzel szemben évek óta egyre inkább növekvő tendenciát mutatnak a közlekedési bűncselekmények, s ezek körében is erőteljesen szaporodott az ittas gépjárművezetők száma. *Nyugtalanító jelenség a fiatalkorú bűnelkövetők számának évről évre történő emelkedése,* továbbá az a körülmény, hogy a csoportos bűnelkövetés aránya ennél a korosztálynál a legszembetűnőbb.

— A visszaeső bűnelkövetők arányának évek óta tartó emelkedése számos bűncselekménykategóriában megtorpant, sőt bizonyos területeken csökkenés is mutatkozott.

Elmondta dr. Szakács Ödön, hogy bár a büntető törvénykönyv módosítása az ítélkezési gyakorlatban felmerült számos jogértelmezési problémát megoldott, *néhány területen továbbra is tapasztalhatók jogszabályi hiányosságok.* Ezután arról beszélt, hogy a katonai kollégium a Legfelsőbb Bíróság szerves részeként — szorosan együttműködve a büntető kollégiummal — végzi ítélkező és elvi irányító munkáját.

A polgári ítélkezés területén kifejtett legfelsőbb bírósági tevékenység kapcsán megemlítette, hogy a gazdaságirányítás jelenlegi rendjében, a tervgazdálkodás és a piac szerves összekapcsolásának mechanizmusában — a gazdálkodó szervezetek önállóságának növekedése, a gazdasági kapcsolataik bővülése, a gazdasági döntések decentralizálódása és a forgalmi élet élénkülése folytán — *a polgári jog jelentősége nagymértékben megnőtt.*

A nagymérvű iparosodás, az üzemek kapacitásának növekedése folytán nemegyszer érdekösszeütközés keletkezik az ipar és a mezőgazdaság között. A Legfelsőbb Bíróság nem egy döntése jó példája a gazdasági életben jelentkező negatív jelenségek elleni határozott fellépésnek. E körben említésre érdemesek a gazdasági bírság kiszabásával kapcsolatos ügyek.

A továbbiakban a lakásbérlet, a munkaügyi ítélkezésekről szólt, s felszólalása végén a Legfelsőbb Bíróság elnöke hangsúlyozta:

— *Számadásunk egyben készülődés is az elkövetkező időszak feladatainak megoldására.* A törvényesség és az igazság eszméjének gondozása, a kíméletlen harc minden káros jelenség ellen rendkívül felelősségteljes, s egyben megtisztelő feladat. Az ezzel járó terhet örömmel vállaljuk, s nem csökkent kitartással munkálkodunk az alkotmányban és a most megalkotandó bírósági szervezeti törvényben megszabott feladatok egyre magasabb szinten való teljesítésén.

Kérem a tisztelt országgyűlést, hogy beszámolómat fogadja el, javaslom, hogy a bíróságokról szóló törvényjavaslatot emelje törvényerőre.

Az országgyűlés *a Legfelsőbb Bíróság elnökének beszámolóját tudomásul vette.*

Miután a törvényjavaslathoz újabb hozzászólást nem jeleztek, dr. Korom Mihály igazságügyminiszter összefoglalta az elhangzott észrevételeket.

Bejelentette a miniszter, hogy az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága írásban előterjesztett javaslataival egyetért, s a maga részéről is elfogadásra ajánlja a módosító javaslatokat. Kérte az országgyűlést, hogy mindezek figyelembe vételével a törvényjavaslatot fogadja el.

Dr. Beresztóczy Miklós elnök ezután szavazást rendelt el. A szavazás eredményeként az országgyűlés először a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság által írásban beterjesztett *módosításokat,* majd pedig ezek figyelembe vételével *a bíróságokról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, egyhangúlag elfogadta.*

Napirend szerint következett a Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Dr. Gonda György, a jogi-, igazgatási- és igazságügyi bizottság elnöke beterjesztette a Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló törvényjavaslatot.

Dr. Gonda György beszéde után *dr. Szénási Géza,* legfőbb ügyész emelkedett szólásra.

Dr. Szénási Géza beszéde

Szénási Géza bevezetőben rámutatott: a törvényjavaslat nem csupán az ügyészi szervek tevékenysége szempontjából nagy jelentőségű, hanem *kiemelkedő fontossága van alkotmányjogi vonatkozásban is.* A Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló törvény — a tanácstörvénnyel és a bíróságokról szóló törvénnyel együtt — ama törvényeink közé tartozik, amelyek elkészítését az alkotmány írta elő, s amelyek az alkotmány egy-egy fejezetének végrehajtását szolgálják.

Aláhúzta a szocialista ügyészségre vonatkozó szervezeti és működési alapelveket. Ezek az alapelvek: a helyi szervektől független, centralizált szervezet; a törvényességi felügyelet körébe tartozó szervek tevékenységébe való operatív beavatkozás tilalma; a törvények egységes és a jogpolitikai elvekkel összhangban álló értelmezésének elősegítése; valamint az ügyészekkel szemben támasztott magas szakmai, erkölcsi és politikai követelmények. A felsorolt alapelvek — a baráti szocialista országok ügyészi törvényeihez hasonlóan — maradéktalanul érvényre jutnak a javaslat rendelkezéseiben is.

A törvényjavaslat szerint az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek, utasítást csak a legfőbb ügyész és a felettes ügyész adhat nekik. E rendelkezés célja: annak biztosítása, hogy *az ügyészi szervezeten belül egységes jogszabályértelmezés és egységes jogpolitikai szemlélet érvényesüljön.* Nyomatékosan hangsúlyozta: az ügyészség és a helyi szervek viszonyát nem egyedül az a negatív tényező határozza meg, hogy az ügyészségek nem tartoznak a helyi népképviseleti szervek alárendeltségébe, azok tehát az ügyésznek utasítást nem adhatnak. Van a kapcsolatnak egy pozitív oldala is: nevezetesen az, hogy *az ügyészségek a törvényességi felügyelet ellátása során sajátos eszközeikkel segítik a tanácsokat, valamint más jogalkotó és jogalkalmazó szervekkel feladataik eredményes ellátásában.*

A legfőbb ügyész ezután — alkotmányos kötelességéhez híven — beszámolt az országgyűlésnek az ügyészi szervezet legutóbbi kétéves munkájáról.

Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy az említett időszakban az ismertté vált bűncselekmények száma *a korábbiakhoz képest emelkedett ugyan, de számottevő növekedésről mégsem beszélhetünk.* A 10 000 lakosra számított, ismertté vált közvádas bűncselekmények száma ugyanis 1966-hoz képest nem változott. Lényegében csökkent az ismertté vált bűnelkövetők száma, mert amíg 1966-ban 89 volt a 10 000 lakosra eső, a büntető törvénykönyvbe ütköző közvádas cselekményt elkövetők száma, addig 1970-ben 82, 1971-ben pedig 85 volt.

— Az eltelt időszakban a bűnüldöző szervek — felismerve annak a tendenciának a veszélyét, amely az erőszakos és garázda jellegű cselekmények növekedésében jelentkezett, *szigorúbban léptek fel az ilyen jellegű bűncselekmények miatt,* eleget téve ezzel a közvélemény óhajának is.

1965-höz képest az erőszakos és garázda jellegű bűncselekményt elkövető terheltek közül 2,3 százalékkal többet vádoltak meg az ügyészségek. A felelősségrevonási gyakorlat szigorítása eredményesnek mutatkozik, mert az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények száma, nem jelentős mértékben ugyan, de csökkent. Sajnálatos viszont, hogy *nincs javulás a fiatalkorú bűnözés vonatkozásában.* A bűnelkövető fiatalkorúak száma 1968 óta rendszeresen és nem is jelentéktelen mértékben nőtt. 1968-ban még 99 fiatalkorú bűnelkövető jutott 10 000 fiatalkorú (14—17 éves korosztályú) lakosra, 1971-ben már 120.

— Alkotmányos kötelessége az ügyészi szervezeteknek, hogy védje a gazdasági rendet és gondoskodjék a társadalmi tulajdont károsító, a spekulációs és korrupciós bűncselekmények elkövetőinek következetes felelősségrevonásáról —, mondotta a továbbiakban. — A társadalmi tulajdont károsító és ismertté vált bűncselekmények száma 1965-től 1969-ig csökkenő tendenciájú volt, azóta pedig emelkedő irányzatot mutat.

Figyelemreméltó körülmény az is, hogy a bűncselekmények által okozott kár igen jelentős: 1971-ben 240 millió forint volt ez az összeg.

Hangsúlyozta a legfőbb ügyész, hogy *a társadalmi tulajdont károsító bűncselekmények elkövetése az ellenőrzésre hivatott szervek sokszor példátlan hanyagsága miatt volt lehetséges.*

A továbbiakban a fiatalkorú bűnözés helyzetével és problémáival foglalkozott, majd így folytatta:

— Az alkotmány értelmében az állam valamennyi szervének kötelessége, hogy az alkotmányt, valamint az alkotmányos jogszabályokat megtartsa és feladatkörében eljárva megtartassa. Ennek az elvnek megfelelően a tanácsi szervezeten belül olyan hatékony törvényességi felügyeleti rendszert kell létrehozni, amely alkalmas az államigazgatási jogalkalmazás törvényességének biztosítására. Ennek a felügyeleti rendszernek az alapvető szabályait a tanácstörvény tartalmazza, de a végrehajtás feladata magukra a tanácsokra hárul. A jogszabály hatályba lépése óta eltelt időszakban tapasztalható kétségtelen fejlődés ellenére még nem mindenütt alakultak ki, illetőleg nem működnek megfelelően a tanácsi szervezet belső törvényességi felügyeleti rendszerének szervezeti formái és módszerei. Úgy vélem, nem igényel bővebb bizonyítást, hogy a tanácsi, hatósági ügyintézés törvényességét elsősorban a tanácsszervezeten belüli garanciákkal kell biztosítani.

Sok vezető nem fordít elég gondot a munkajogi ügyintézésre

— A vállalatok és a dolgozók közös és egyéni érdekei szempontjából egyaránt jelentős munkaügyek törvényességének figyelemmel kísérése ma már szinte hagyományosan ügyészi feladat — folytatta —. A vizsgálatok és a panaszintézés során szerzett tapasztalatok szerint a Munka Törvénykönyvének rendelkezései a jogalkalmazásban mind jobban érvényesülnek. A fejlődés üteme a népgazdaság egy-egy részterületet illetően azonban különböző. A kedvező jelenségek a teljes megnyugvásra azonban nem szolgáltatnak okot. Az indokolatlan munkaerő-mozgás és az ebből adódó munkaerőhiány kedvezőtlen hatása a jogalkalmazásban is érezhető. A munkajogi kérdésekben döntésre jogosult sok vezető a termelési feladatok mellett nem fordít elég gondot a munkajogi ügyintézésre és hiányosan ismeri a munkaviszonyra vonatkozó rendelkezéseket.

Befejezésül hangoztatta: az ügyészi szervek a jogszabályi keretek között mindent megtesznek a jogellenes magatartások következetes üldözése érdekében.

Kérte, hogy az ügyészségről szóló törvényjavaslatot, valamint az ügyészi szervezet kétéves munkájáról szóló beszámolót az országgyűlés fogadja el.

Dr. Szénási Géza beszéde után szünet következett, majd *Apró Antal,* az országgyűlés elnöke vezetésével folytatódott a tanácskozás.

Dr. Mátay Pál (Fejér megyei) képviselő után *Benkei András* belügyminiszter szólalt fel. A törvényjavaslat vitája ezzel véget ért, az elnöklő *Apró Antal* szavazást rendelt el. *Az országgyűlés a Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben* — a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság által beterjesztett eredeti szövegben — *egyhangúlag elfogadta.*

Dr. Szénási Géza legfőbb ügyésznek az ügyészség tevékenységéről — felszólalása keretében — *elmondott beszámolóját egyhangúlag tudomásul vette az országgyűlés.*

Interpelláció

Ezután az interpelláció következett.

Búza Barna szobrászművész (budapesti képviselő) a Balatonnal, s jövőjével foglalkozott a kormányhoz intézett interpellációjában. Elmondotta, hogy *a Balaton vize folyamatosan szennyeződik,* a mezőgazdasági vegyszerek s a különböző ipari mérgezőanyagok megváltoztatják a tó biológiai egyensúlyát, nem megnyugtató a halállomány helyzete. Véleménye szerint a balatoni élővilág romlásának egyik oka emellett az egybehangolt tudományos kutatómunka hiánya. Kérdezte a kormányt: *milyen intézkedéseket terveznek a Balaton vízháztartásának jobbá tétele, a vízszennyeződés elhárítása, valamint a tó zoológiai és biológiai egyensúlyának visszaállítása érdekében. Szándékában van-e a kormánynak a Balaton tudományos vizsgálatát szélesebb hatáskörű tudományos testületre bízni, felülvizsgálják-e a Balatoni Halászati Vállalat működését, az angolna-telepítés problémáját, készült-e a halak természetes „nevelődési helyét" is figyelembe vevő partvédelemépítési terv, s milyen elgondolásai vannak a kormánynak a parti parcellázások, telepítési tervek és magánépítkezések ellenőrzésére, a Balaton-parti táj, a műemlékek hathatósabb védelmére.*

Búza Barna interpellációjára a kormány nevében *Bondor József* építésügyi és városfejlesztési miniszter válaszolt. Elmondotta, hogy a feltett kérdések több minisztérium, illetve országos szerv hatáskörébe tartoznak, ezek vezetőivel azonban az idő rövidsége miatt nem sikerült konzultálni. A miniszter kérte, hogy az országgyűlési ügyrend 48. paragrafusának 2. bekezdése alapján *az interpellációra 30 napon belül, írásban válaszolhasson.*

Bondor József válaszát az *országgyűlés egyhangúlag tudomásul vette.*

Ezt követően az elnöklő *Apró Antal* — a képviselőknek jó munkát, a szabadságra menőknek kellemes pihenést kívánva — *az országgyűlés nyári ülésszakát berekesztette.*

A HÉT KÉPEI

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának meghívására négynapos, hivatalos látogatást tett hazánkban Indira Gandhi, az Indiai Köztársaság miniszterelnöke. Tárgyalásokat folytatott a párt és a kormány vezetőivel a két országot érintő gazdasági, politikai kérdésekről, valamint a nemzetközi helyzet időszerű témáiról. Az indiai kormányfőt fogadta Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke (képünkön). Gandhi asszony tegnap elutazott Magyarországról.

A szovjet—francia „nagybizottság", amely a két ország közötti gazdasági, kereskedelmi, tudományos és műszaki együttműködés kérdéseivel foglalkozik, kedden Párizsban befejezte hetedik ülésszakát. A többoldalú megállapodások között különösen fontos helyet foglal el, hogy a mostani ülésszakon megállapodtak tíz évre szóló távlati együttműködési terv kidolgozásában. A tárgyalások záró akkordjaként Valéry Giscard d'Estaing (jobbról) gazdasági és pénzügyminiszter és V. A. Kirillin szovjet miniszterelnök-helyettes Párizsban egyezményt írt alá. Képünk az aláírás pillanatát örökítette meg.

Európai látogatásának újabb állomására, Prágába érkezett dr. Fidel Castro, a Kubai Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára, a kubai forradalmi kormány elnöke. A prágai repülőtéren a kubai kormányfőt a csehszlovák párt és kormány vezetői fogadták. Képünkön Fidel Castro és Gustav Husák a CSKP KB főtitkára.

Borisz Szpasszkij, szovjet sakk-világbajnok megérkezett Izlandra, ahol az amerikai Bobby Fischerrel fog megmérkőzni a világbajnoki címért. Képünkön: Szpasszkijt az izlandi sakkszövetség elnöke, G. Thorarinsson üdvözli.

(Képek: Telefotó—AP—MTI—KS)

Az emlék a szívekben él

Tizenhét évesen

Azok a fiúk és lányok, akik ma 17 évesek, csak apáik elbeszéléseiből, könyvekből, és filmről ismerik a háborút.

Sura Vorobjov a háború idején volt 17 éves. Róla szól a szomorú történet.

Dúlt a háború. Herszon utcáin fasiszta csizmák dübörögtek. Éjszaka senki sem mehetett az utcára. Akit a megszálló hatalmak kint találtak, bevitték a parancsnokságra. A halált kísértette, aki éjszaka az utcára merészkedett. A halált, minden magyarázat nélkül. Sura nappal sem mehetett ki az utcára, mert az ellenség valóságos hajtóvadászatot indított a vele egykorú fiatalok ellen. Németországba akarták szállítani őket.

Surában mélységes gyűlölet élt az ellenség iránt, s álmaiban bosszúra készült — az ukrán fiatalok nevében.

A Vörös Hadsereg csapatai Herszonhoz közeledtek. A várostól keletre állandó fegyverdörgés hallatszott. Sura várta, hogy a harcosok felszabadítsák a várost. És fegyvert fogott ő is...

Az édesanya

Hány anya várta a háború után vissza fiait és lányait? Hány anya gyűlöli átkozza a háborút? Jefroszinyija Nyikiticsna Vorobjova, — aki ma már nyugdíjas — hiába várta vissza fiát.

Az első hír Surától nem sokkal Ukrajna felszabadítása után érkezett. „Üdvözletemet küldöm Transzszilvániából — írta. Nagyon jó dolgom van. Egy herszonival — Viktor Cigankovval — lakom együtt".

Sura édesanyja nyugodt volt. A levél a Szovjetunió egyik szabad területéről érkezett.

Az elsőt még néhány levél követte. Sura azt írta, hogy a Vörös Hadsereg tagja. Az anya gyors, találkozást remélt. Helyette újabb hír érkezett: „Magyarországon vagyok".

Sura levele csupa nyugtalanság volt. Aggódott édesanyjáért, Kláva nővére, Borisz occse sorsáért, mert hazulról egyetlen levelet sem kapott. Egyik levelében fényképet küldött... Fiatal arc, kedves, szomorú szemek, a fiú vállán hatalmas katonaköpeny...

...És aztán nem jött több levél. Az anya minden nap — meg-megújuló reménnyel leste a postást. Reménykedve, hogy újra nézheti fia kézírását, — s aggodalommal, hiszen a postás naponta hozta a borzalmas híreket: „elesett".

Minden anya, aki elveszíti fiát, egy egész életen át várja vissza. Hisz a lehetetlenben. Jefroszinyija Vorobjova is vár.

S nemrégen újabb hírt kapott Suráról...

Levél Bulgáriából

A herszoni városi tanácshoz érkezett a levél.

„1944 őszén szüleim, nővérem és én egy szőlősben éltünk. Városunkat, Ruszét elhagytuk, mert gyakran bombázták. Egy napon fiatal fiú érkezett hozzánk. Megkérte, hadd dolgozzon a szőlőben. A jövevény egy 16—17 éves orosz volt. A németek elől menekült, akik barátaival együtt Németországba akarták vinni. Amikor a hajó beállt Ruszéba, sikerült megszöknie. Sura — így hívták a fiút — nagyon meggyötört, rongyos és sovány volt. Szüleim kímélték, felruházták. Sura családtag lett nálunk. Rendkívül becsületes, kedves volt, mindenben segíteni szeretett volna nekünk. Édesanyámat második édesanyjának nevezte. Megígérte, hogy a háború után meghívja őt szülővárosába, Herszonba.

Sura gyűlölte a németeket, gyakran mesélt nekünk azokról a gaztetteikről, amelyeknek szemtanúja volt. Szilárdan hitt abban, hogy a Vörös Hadsereg hamarosan legyőzi a fasisztákat. S amikor a Vörös Hadsereg Dzsurdzsu — román — városhoz ért nyugtalan lett. Dzsurdzsu a mi városunkkal szemben, a Duna másik partján van. Gyakran mondta, hogy átússza a Dunát, és csatlakozik a szovjet harcosokhoz. Szüleim azt tanácsolták neki, hogy ne siessen, közelednek Ruszéhoz is a felszabadító csapatok. Sura nem tudott nyugodni. Egy szép napon a vele egykorúakkal elment... Közülük egy Iván nevű a földije volt. Ő is a németek elől menekült. A fiúk azt mondták, Szófián keresztül visszamennek a Szovjetunióba.

Hosszú időn át vártuk vissza Surát, aki nagyon becsületes ember volt. Utolsó levelében ezt írta: „Életemben először fordult elő, hogy nem mondtam igazat, nem Szófiába és nem hazamentem. Ukrán módra, csónakban átevezték a Dunát, hogy csatlakozhassunk a szovjet katonákhoz".

Azóta semmit sem tudunk Suráról. Édesanyám 76 éves. Még most is várja a híreket. Úgy emlékszik, hogy Sura családi neve Vorobjov, édesanyját Jefroszinyijának hívják. Nagyon kérem önöket, keressék meg Surát, vagy szüleit, és írjanak nekünk Bulgáriába, Rusze, Sztambolijszkij bulvár, G. Petrova"

„Hogy soha többé ne ismétlődjön meg!"

Jefroszinyija Nyikiticsna 27 év múltán így kapott újabb hírt fiáról. S a levélre válaszolni kellett. Közölni a fájdalmas hírt a „második édesanyával", a 76 éves bolgár asszonnyal, aki gyermekeként szerette Surát. Ugyanazt kell tudatni vele, amit 27 évvel ezelőtt vele tudatott a katonai posta:

„Az ön fia, Alekszandr Kirillovics Vorobjov, a Szovjet Vörös Hadsereg 308. lövészezredének katonája, 1944. december 13-án, a magyarországi Ráckeresztúr felszabadításáért vívott harcokban hősi halált halt. A falu polgári temetőjében helyeztük örök pihenőre".

„Mi féltünk erre gondolni, reménykedtünk, hogy Sura elfelejtette a címet — írta válaszlevelében Sztajanka Petrovna Sura édesanyjának. — Mélyen együttérzünk önnel. Nemcsak önt érte nagy-nagy veszteség, hanem bennünket is. Nekünk, senkink sem maradt. Meg kell kétszerezni erőnket, élni és harcolni úgy, hogy ami akkor volt, soha többé ne ismétlődjön meg!"

L. Grigyin
a herszoni Naddniprjanszka Pravda munkatársa

VÁLASZOLNAK AZ ILLETÉKESEK

Kicserélték a személyzetet

Ebéd — méreggel címmel, lapunk június 7-i számában a zalaegerszegi Népköztársaság úti Kertvendéglő munkájának fogyatékosságairól írtunk.

Cikkünkre Neumark Sándor, a Zala megyei Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat igazgatója az alábbiakat közölte:

„A megjelent cikk nyomán a zalaegerszegi Kertvendéglő egész személyzete leváltásra került. A szigorú intézkedés megételéhez a korábban felmerült fogyasztói panaszok is hozzájárultak.

Remélem, hogy az üzlet új vezetői és személyzete jó munkájukkal kiérdemlik a jogosan nívósabb szolgáltatást igénylő vendégeink elismerését."

Igyekszünk a választékot bővíteni

Ugyancsak a szálloda és vendéglátóipari vállalattól kapunk választ „Fagylaltkülönlegességeink" címmel június -én közölt glosszánkra, melyben a fagylaltválaszték hiányosságaival foglalkoztunk.

„Vállalatunk évente 3000—3200 mázsa fagylaltot termel, szállít és értékesít sokrétű minőségi és egészségügyi előírás betartása mellett. A fagyasztottforgalom évről évre 7—11 százalékkal emelkedik. A nagyüzemi termelés során felmerülő számos probléma, valamint a forró nyári napokon ugrásszerűen megnövekedett kereslet ellenére vállalatunk a lehetőségekhez mérten gondoskodik a választék biztosításáról. A cikk megjelenésének napján nem volt olyan üzletünk, ahol négynél kevesebb fajta fagylaltot ne értékesítettek volna. A város központjában levő üzletekben folyamatosan biztosítani tudjuk a legalább háromféle fagylaltválasztékot, beleértve a krémfagylaltot is. Előfordult és a jövőben is lesz rá példa, hogy a meleg és a nagy forgalom miatt folyamatos fagyasztás ellenére is időnként csak egyféle fagylaltot tudunk biztosítani.

Vállalatunk a jövőben is mindent megtesz a választék bővítése érdekében. A cikkben kifogásolt fagylalttáblák átírásáról gondoskodtunk."

Ifjúsági építőtábor az Izzóban

A napokban ifjúsági építőtábor nyílt Nagykanizsán, az Izzó építkezésének területén, ahol a megye KISZ-fiataljai kétetes turnusokban, — egészen augusztus 26-ig — különféle kubikosmunkákat, árokásást stb. végeznek.

Ey turnusban egyszerre 50 fiatal dolgozik az Izzónál, napi átlagos munkaidőben, reggel 7-től, déli 1 óráig. A három brigádba tömörült fiatalok munkáját az építőtáborokban bevált gyakorlat szerint értékelik: az első négy nap, a közbeeső három nap, illetve az utolsó négy nap eredményei veszik figyelembe. Amennyiben a brigádok teljesítménye meghaladja a 75 százalékot, akkor az első négy nap után 90 forintot, a következő három nap után 70 Ft-ot, s az utolsó négy nap után ugyancsak 90 forintot kapnak a brigádtagok személyenként. Értékelik azonban a kimagasló egyéni teljesítményeket is. Mind az Építőipari Vállalat, mind az Egyesült Izzó KISZ-bizottsága megjutalmazza a jól dolgozó fiatalokat.

Az építőtábor ifjú dolgozói a Zrínyi Miklós fiúkollégiumban kaptak szállást, étkezésüket pedig a közel fekvő Kőolajbányászati Technikum kollégiumának éttermében biztosítják.

A hatalok délután sincsenek program híján. A városi KISZ-bizottság, illetve az Izzó KISZ-bizottsága ingyenes strandbérletet biztosított számukra, üzemlátogatásra viszi őket, továbbá különféle sportolási lehetőségeket is teremt a sportkedvelőknek. A minap játékos vetélkedőt rendeztek az építőtábor dolgozói, egy másik alkalommal pedig ismerkedési esten vettek részt a Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum pinceklubjában. A legnagyobb élményt azonban bizonyára a heti egyszeri zalakarosi fürdőzés jelenti számukra.

Zalaegerszegi, nagykanizsai és keszthelyi építkezéseinkre 16. életévüket betöltött fiúkat

segédmunkára a nyári szünidő tartamára

felveszünk

Bérezés teljesítménybérben. Jelentkezni lehet a főépítésvezetőségeken és Zalaegerszeg, Kossuth u. 11. Munkaerőgazdálkodás, Nagykanizsa, Vár u. 6., Keszthely, Bondor u.

100

-Termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, mezőgazdasági üzemek

FIGYELEM!

Az AGROKER VÁLLALAT alkatrész osztálya az aratási—cséplési munkák zavartalan ellátása érdekében július 1-től augusztus 19-ig

aratási ügyeleti szolgálatot tart

hétköznap 7—19 óráig
szombaton 7—17 óráig
vasárnap 7—13 óráig

AGROKER VÁLLALAT
Zalaegerszeg

288

Befejezte munkáját az országgyűlés nyári ülésszaka

Pénteken az országgyűlés folytatta a Magyar Népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat vitáját. Az ülésen részt vettek: Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Aczél György, Apró Antal, Fehér Lajos, Gáspár Sándor, Komócsin Zoltán, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, valamint a Központi Bizottság titkárai és a kormány tagjai. A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője.

Apró Antal elnöki megnyitó szavai után megkezdődött a vita. Az elnök a vita lezárása után **Faluvégi Lajos** pénzügyminiszternek adta meg a szót, aki összegezte a vita tapasztalatait és válaszolt az elhangzott észrevételekre.

Az elnök ezután szavazást rendelt el, amelynek eredményeként az országgyűlés a Magyar Népköztársaság 1971. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, a benyújtott eredeti szövegben egyhangúan elfogadta.

Ezután a napirend szerint következett a bíróságokról szóló törvényjavaslat tárgyalása. **Dr. Korom Mihály** igazságügyminiszter szólalt fel.

Dr. Korom Mihály beszéde

— Állam és jogrendszerünkben fontos szerepük van az igazságszolgáltatásra vonatkozó jogszabályoknak. Alkotmányunk 5. fejezete tartalmazza a bíróságok működésének és szervezetének legfontosabb alapelveit, a részletes szabályok megalkotását pedig törvényre utalja.

— A jelenleg hatályban lévő bírósági szervezeti törvényt csaknem két évtizeddel ezelőtt alkotta meg országgyűlésünk. — A mostani törvényjavaslatot az elmúlt évtizedek gyakorlati tapasztalatainak felhasználásával, a jelen és a jövő követelményeinek figyelembevételével készítettük elő.

Ezután dr. Korom Mihály arról a munkáról beszélt, amelyet a bíróságok és a döntőbizottságok végeznek.

— A bíróságok és döntőbizottságok évente az ügyek százezreivel foglalkoznak. — 1971-ben első fokon csaknem 100 000 büntető és 200 000 polgári peres ügy indult a

bíróságokon. A gazdasági döntőbizottságok több mint 35 000, a területi munkaügyi döntőbizottságok pedig mintegy 14 000 munkaügyi vitában hoztak megfelelő határozatot. A bíróságokon és döntőbizottságokon évente több millió állampolgár fordul meg.

Egyszerűbb szervezeti rendszer

A miniszter a továbbiakban az előterjesztett törvényjavaslat legfontosabb rendelkezéseiről szólt:

A törvényjavaslat kimondja, hogy a bíróság dönt a büntető és a polgári jogi ügyekben, a családjogi vitákban, valamint a munkaügyi és a szövetkezeti tagsági viszonnyal kapcsolatos legfontosabb kérdésekben.

— Az igazságszolgáltatás egységének fontos alapelvét juttatja most következetesen érvényre a törvényjavaslat azáltal is, hogy az eddigi államigazgatási jellegű gazdasági és területi munkaügyi döntőbizottságokat bíróságokká alakítja át. Ezzel a szabályozással jelentékeny mértékben egyszerűsítjük és áttekinthetőbbé tesszük az igazságszolgáltatási szervezet rendszerét, hiszen megszüntetjük a tarkaságot, párhuzamosságot, a széttagoltságot.

— A bíróságok állami szervezetünkben különleges helyet foglalnak el. Különleges helyzetük nem valami kivételezettségből, hanem a bírói függetlenségből ered. — Ezért kell a vezetésük, irányításuk elveit és módszereit törvényben pontosan szabályozni. Ezt szolgálják a törvényjavaslat azon rendelkezései, amelyek megfogalmazzák a Legfelsőbb Bíróság és az Igazságügyi Minisztérium feladatait.

Hivatásos bírák választása

— A törvényjavaslatnak a bírák választására vonatkozó rendelkezéseivel a hivatásos bírák választásával — a Legfelsőbb Bíróság bíróit kivéve — több mint két évtizedes gyakorlatot adunk át a múltnak. Az a tény, hogy a hivatásos bírák választása oly magas állami vezető testület hatáskörébe kerül, — mint Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa — kifejezésre juttatja a bírói tevékenység fontosságát, a bírák társadalmi megbecsülésének növekedését.

— A törvényjavaslat lehetővé teszi, — hangoztatta végül a miniszter, — hogy az eljárási törvényekben meghatározandó esetekben bírósági tanács helyett első fokon egyesbíró hozzon döntést. Esetleges tévhitek vagy félreértések elkerülése végett szeretném leszögezni, hogy az igazságszolgáltatásban a nép részvételének alkotmányos elvét fő szabályként változatlanul hagyjuk.

— A Minisztertanács megbízásából kérem, hogy az előterjesztett törvényjavaslatot a tisztelt országgyűlés vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország törvényei közé.

A dr. Korom Mihály beszédét követő vitában felszólalt dr. Szakács Ödön, a Legfelsőbb Bíróság elnöke.

Dr. Szakács Ödön beszéde

— Az államélet továbbfejlesztésének igénye nem elégíthető ki az igazságszolgáltatás fejlesztése nélkül.

— Gazdasági mechanizmusunk új rendszerében szűkültek a gazdálkodó szervek egymás közötti vitáinak intézésében az igazgatási jellegű elemek, ugyanakkor döntő súlyúvá váltak az igazságszolgáltatási jellegű polgári jogi elemek. Mindez szükségszerűen felvetette azt az igényt is, hogy a szocialista szervezetek közötti jogvitás ügyeket a gazdasági döntőbizottságok helyett a jövőben a bíróságok intézzék.

Bővül a bírósági hatáskör

— Mindezekre a helyes megfontolásokra tekintettel a javaslat lényegesen kiszélesíti a bírósági hatáskört.

— A bírósági hatáskör kiszélesítése és az igazságszolgáltatás egységesítése egyben azt is jelenti, hogy a Legfelsőbb Bíróság jogköre is lényegesen bővül: egyrészt az egyes ügyek elbírálásával kapcsolatos ítélkezési teendők vonatkozásában, másrészt az elvi irányító funkciót illetően.

— A Legfelsőbb Bíróságon a bírák különböző kollégiumokat alkotnak. A javaslat a munkaügyi és a gazdasági jogvitáknak bírósági útra való terelése folytán a Legfelsőbb Bíróságon a jelenlegi három kollégium, a büntető, katonai és polgári kollégium mellett két további kollégium szervezését rendeli el. A javaslat szerint a felállítandó munkaügyi és gazdasági kollégiummal együtt a jövő évtől kezdve öt kollégium fog működni.

Elvi irányítás

— A Legfelsőbb Bíróság az elmúlt két évben — az általános jellegű elvi iránymutatások mellett — több mint 2200 büntető és csaknem 2700 polgári perben, összesen tehát mintegy 5000 konkrét ügyben hozott határozatot, amelyek ugyancsak fontos eszközei voltak az elvi irányításnak.

— Nagy gondot fordítottunk az állampolgárok, illetőleg a különféle szervezetek panaszaira. Az elmúlt időszakban csaknem 3200 büntető és mintegy 10 000 polgári ügyben nyújtottak be törvényességi óvás iránti kérelmet. A büntető ügyekben előterjesztett kérelmek 14 százalékában, a polgári ügyekben előterjesztett kérelmeknek pedig 12 százalékában kellett törvényességi óvást emelni, törvénysértés, vagy megalapozatlanság miatt. A törvényességi óvás alapján hozott határozatok amellett, hogy a konkrét jogsértést kiküszöbölték, számos fontos időszerű elvi kérdésben adtak a bíróságok számára hasznos iránymutatást.

Dr. Szakács Ödön ezután a büntető, katonai és polgári ítélkezés területén kifejtett tevékenység lényeges vonásairól szólt.

Majd hangsúlyozta: az eljárási törvényünkben biztosított lehetőséggel élve az elvi irányítás érdekében az eddiginél is jóval több ügy elbírálását kívánjuk másodfokon a Legfelsőbb Bíróság hatáskörébe vonni. A hatáskörbe vonást főleg gazdasági bűncselekmények miatt indult bűnügyekben arra is felhasználjuk, hogy megfelelő elvi iránymutatást adjunk a büntetéskiszabás tekintetében is.

Felszólalása végén a Legfelsőbb Bíróság elnöke kiemelte:

Számadásunk egyben készülődés is az elkövetkező időszak feladatainak megoldására. Népi demokráciánk állami gazdasági és társadalmi rendjének, nemkülönben az állampolgárok jogainak és törvényes érdekeinek következetes bírósági védelme újabb és újabb erőfeszítést, sok-sok hozzáértést és tudományos igényű munkaszervezést igényel.

Kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy beszámolómat fogadja el, javasolom, hogy a bíróságokról szóló törvényjavaslatot emelje törvényerőre.

Dr. Korom Mihály igazságügyminiszter összefoglalta az elhangzott észrevételeket, majd *dr. Beresztóczy Miklós* elnök ezután szavazást rendelt el.

A szavazás eredményeként az országgyűlés először a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság által írásban beterjesztett módosításokat, majd pedig ezek figyelembe vételével a bíróságokról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, egyhangúan elfogadta.

Az országgyűlés a Legfelsőbb Bíróság elnökének beszámolóját tudomásul vette.

Napirend szerint következett a Magyar Népköztársaság ügyészségéről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Dr. Gonda György, a jogi-, igazgatási- és igazságügyi bizottság elnöke beterjesztette a Magyar Népköztársaság Ügyészségéről szóló törvényjavaslatot.

Dr. Gonda György beszéde után *dr. Szénási Gé-*

össze kellett hívni szombat délutánra a Közös Piac tagállamai központi jegybankjainak igazgatóit. A párizsi rendkívüli tanácskozás hírét maga Giscard d.Estaing francia gazdasági és pénzügyminiszter jelentette be, Pompidou elnökkel folytatott hosszú megbeszélése után.

Nemcsak a „tizek", a Közös Piac tagállamai reagáltak rendkívül érzékenyen a brit döntésre, hanem sok más országban: Norvégiában, Spanyolországban, Portugáliában, Rhodesiában, Malaysiában, Dél-Afrikában és Görögországban is felfüggesztették a valutaügyleteket.

Rárímel a fontválságra a Pravda pénteki számának egyik cikke. Szerzője a lap londoni tudósítója. Arról ír, hogy Nagy-Britanniában két éve van hivatalban a konzervatív kormány. Ez alatt az infláció példátlan méreteket öltött, a munkanélküliség megkétszereződött — az utóbbi 30 év legmagasabb szintjére hágott, — az ipar termelése pedig tengődik.

Nos, a jubileum még emlékezetesebbé válik. Az évforduló meglepetése: a font lebegtetése. Némelyek szerint egyébként mindez nem is meglepetés. Sokkal inkább egy elhibázott gazdaságpolitika következménye.

Folytatódik Kozo Okamoto japán terrorista kihallgatása. A háromtagú izraeli hadbíróság a Tel-Aviv-i repülőtér elleni merénylet miatt vonja felelősségre.

(Telefoto — AP—MTI—KS)

Szavazat vásárlás Japánban

Az elnökválasztás előtt álló Japán liberális demokrata pártban rendkívül élénk „üzleti tevékenység" folyik: a különböző frakciók egymásra licitálva vásárolják a szavazatokat. A jelek szerint van miből, mert az uralkodó pártot „támogató nagytőke a március végén zárult pénzügyi évben nyolc milliárd nyolcszázhatvankét millió jent juttatott a liberális demokrata párt központjának, továbbá négy milliárd ötszáz millió jent az LDP különböző frakcióinak. A legmagasabb pénzügyi támogatást a párt elnöke illetve a miniszterelnöki tisztségre legesélyesebb politikus, Fukuda Takeo külügyminiszter, valamint Tanaka Kakuei külkereskedelmi és iparügyi miniszter frakciója kapta.

Kialakulóban a baloldali egységfront

Francia politikai körökben

(Folytatás a 3. oldalon)

a legtöbb ügyész emelke-
lett szólásra.

tük két olyan területen is, ahol eddig lényeges nézeteltérések voltak, így a közjogi kérdésekben és az európai politika területén. Most már csak két pont van hátra, ahol még egyeztetni kell az álláspontokat. — Az egyiket „a biztonság megszervezése" címén említi a találkozóról kiadott közlemény, — értesülésünk szerint itt a francia atomütőerő jövendő szerepéről van szó — továbbá még meg kell egyezni az úgynevezett államosítási küszöb kérdésében, vagyis abban, hogy a baloldali kormány milyen méretű államosítási programot hajtson végre. A két vitás kérdésben is sikerül azonban már leszűkíteni a nézeteltéréseket, s mivel most megállapodtak a tárgyalások ütemének meggyorsításában is, baloldali körökben remélik, hogy hamarosan eredménnyel jár az egyeztető munka és július elejére már elkészül a közös kormányprogram.

t—tiltakozások

tes ejtőernyősök készek a tiltott térségbe leugrani és ottartózkodni. feltételezve, hogy ezzel visszariasztják a franciákat a robbantások végrehajtásától. Mozgalmukhoz új-zélandiak és kanadaiak is csatlakoztak, akik hajókat kívánnak a térségben tartani, hogy ugyancsak jelenlétükkel akadályozzák meg a robbantási kísérletet.

Az új-zélandi Aucklandban, egy 16 éves fiatal fölgyújította a francia légitársaság irodáját és mintegy 50 ezer dolláros kárt okozott.

ke pénteken Pozsonyba a Szlovák Szocialista Köztársaság fővárosába utazott. Kíséretében van Vasil Bilak, a CSKP KB elnökségének

ista Pártja Központi Bizottságának első titkára, Ondrej Klokoc, a Szlovák Nemzeti Tanács elnöke és Peter Colotka miniszterelnök fogadta.

Vietnami hadihelyzet

Csütörtök délutántól péntek hajnalig az indokínai térségben tartózkodó valamennyi B—52-es légierőd Dél-Vietnam északi szektorát bombázta. Az óriásgépek ez idő alatt több mint kétezer tonna bombát szórtak le Quang Tri tartomány felszabadított területeire és Hué környékére, hogy megakadályozzák a népi erők előrenyomulását az egykori császárváros ellen. A népi felszabadító erők csütörtökön a My Chanh folyót átlépve, északról és a hegyvidék felől, dél-nyugatról közelítették meg a várost, amelyet a saigoni hadsereg 17.000 katonája védelmez. A Hué külső védelmét szolgáló támaszpontok birtoklásáért több mint 24 órája folynak a harcok, különösen a King és a Bastobne tüzérségi támaszpontra nehezedik nagy nyomás.

A Saigontól 100 kilométerre északra levő An Loc tartományi székhelyet csütörtökön tűzérséggel lőtték a hazafiak és ismét rakétatámadást intéztek a nagy tengerparti amerikai támaszpont, Da Nang ellen is.

Hanoi jelentés szerint a vietnami néphadsereg légelhárítása és a lakosság csütörtökön a VDK felett lelőtt négy amerikai Phantom vadászgépet.

Nixon sajtóértekezlete

Nixon elnök rögtönzött sajtóértekezletén főleg a Moszkvában aláírt fegyverkorlátozási egyezmények törvénybe iktatásával foglalkozott. Nagy nyomatékkal szorgalmazta, hogy a törvényhozás az egyezmények ratifikálásával egyidejűleg szavazza meg az új támadó — fegyverrendszerek — főleg a Trident-típusú nukleáris tengeralattjáró és a B—1 típusú új bombázó kifejlesztésére kért 1300 millió dollárt, mint mondotta az Egyesült Államok nemzetbiztonsága érdekében és a SALT-tárgyalások további sikeres folytatása végett.

Nixon elnök mindazonáltal a két törvényhozási aktus összekapcsolásában nem ment olyan messzire, mint hadügyminisztere, Laird, aki azt hangoztatta, hogy a SALT-megállapodások ratifikálását csak a fegyverkezési hitelek megszavazásával együtt tudja támogatni.

Golda Meir fenyegetőzése

Pénteken a kora reggeli órákban több tagból álló izraeli légiegység repült be Libanon légiterébe Mardzsajun körzet fölé. A 15 000 lakosú tartományi székhelyet a kora hajnali órákban izraeli tüzérségi támadás ért. Az akció következtében egy asszony életét vesztette, s egy kislány életveszélyes sebesülést szenvedett. Libanoni katonai körök jelentése szerint Mardzsajun körzetében nincsenek palesztinai gerillabázisok.

Golda Meir izraeli miniszterelnök pénteken reggel Tel Avivból az osztrák fővárosba utazott, hogy az izraeli munkáspárti delegáció élén részt vegyen a Szocialista Internacionálé kongresszusán. Az izraeli kormányfő elutazása előtt újabb támadásokkal fenyegette meg Libanont, ha az nem távolítja el területéről a palesztin gerillákat.

☆

Izraeli harci repülőgépek pénteken délben — pár órával Golda Meir fenyegetőzése után — 30 kilométer mélyen behatoltak Libanon légiterébe, s a tűzszüneti vonaltól északkeletre, a Herman hegység környékén lakott településeket bombáztak. Egy izraeli szóvivő ezúttal is arra hivatkozott, hogy a támadás célpontjául palesztin gerillák táborai szolgáltak.

Befejeződött az AKSZ csúcsértekezlet

Péntek délelőtt befejeződött az Arab Köztársaságok Szövetsége elnöki tanácsának negyedik konferenciája. A három napos tanácskozáson — kairói jelentések szerint — a szerdai Libanon ellen intézett izraeli kalóz-támadás következményeivel és a közel-keleti válság általános problémáival foglalkoztak az arab államszövetség vezetői.

A péntek délelőtti zárómegbeszélés után Kadhafi líbiai elnök hazautazott.

Termelőszövetkezetek
Állami gazdaságok

kombájnkasza
köszörűgépek

MOST
NAGY VÁLASZTÉKBAN

a szolnoki „SZATURNUSZ"
Vasboltban
Tel.: 13-362

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1972 JUN 24

Befejezte munkáját az országgyűlés nyári ülésszaka

Dr. Szénási Géza beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

Szénási Géza bevezetőben rámutatott: a törvényjavaslat nem csupán az ügyészi szervek tevékenysége szempontjából nagy jelentőségű, hanem kiemelkedő fontossága van alkotmányjogi vonatkozásban is.

A törvényjavaslat szerint az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek, utasítást csak a legfőbb ügyész és a felettes ügyész adhat nekik. E rendelkezés célja: annak biztosítása hogy az ügyészi szervezeten belül egységes jogszabályértelmezés és egységes jogpolitikai szemlélet érvényesüljön.

— A javaslat kidolgozásánál az a törvényszerkesztési elv jutott érvényre, hogy el kell határolni egyfelől a törvényi szabályozást igénylő, másfelől pedig az ügyészi munka operatív irányítása körébe tartozó kérdéseket.

Szigorúbb felelősségrevonás

A legfőbb ügyész ezután — alkotmányos kötelességéhez híven — beszámolt az országgyűlésnek az ügyészi szervezet legutóbbi kétéves munkájáról.

Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy a említett időszakban az ismertté vált bűncselekmények száma a korábbiakhoz képest emelkedett ugyan, de számottevő növekedésről mégsem beszélhetünk. Lényegében csökkent az ismertté vált bűnelkövetők száma, mert amíg 1966-ban 89 volt a 10 000 lakosra eső büntető törvénybe ütköző közvádas cselekményt elkövetők száma, addig 1970-ben 82, 1971-ben pedig 85 volt.

— Az eltelt időszakban a bűnüldöző szervek — felismerve annak a tendenciának a veszélyét, amely az erőszakos és garázda jellegű cselekmények növekedésében jelentkezett, szigorúbban léptek fel az ilyen jellegű bűncselekmények miatt, eleget téve ezzel a közvélemény óhajának is.

1965-höz képest az erőszakos és garázda bűncselekményt elkövető terheltek közül 2-3 százalékkal többet vádoltak meg az ügyészségek. — A felelősségrevonási gyakorlat szigorítása eredményesnek mutatkozik, mert az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények száma, nem jelentős mértékben ugyan, de csökkent.

Hangsúlyozta a legfőbb ügyész, hogy a társadalmi tulajdont károsító bűncselekmények elkövetése az ellenőrzésre hivatott szervek sokszor példátlan hanyagsága miatt volt lehetséges. Sajnálatos, hogy különösen a súlyos bűncselekmények nagy részét nem a belső ellenőrzás, gazdasági vezetés leplezi le, hanem túlnyomó többségében a nyomozó szervek derítik fel.

Nyereségcentrikus szemlélet

— A nyereségcentrikus szemlélet gyakran korrupcióval párosul, amely egyúttal a társadalmi tulajdon fosztogatásának újabb területe. A közös vagyonhoz nyúlnak egyesek, hogy legyen miből a gazdasági partenereket ajándékozni, korrupciót takaró célprémiumokat kitűzni, ilyen célzatú másod- és mellékállásokat létesíteni.

A továbbiakban a fiatalkorú bűnözés helyzetével és problémáival foglalkozott.

Amíg 1968-ban a fiatalkorú terheltek 71 százalékában, addig 1971-ben már 83 százalékban látták szükségesnek bíróság elé állítani a fiatalkorú bűnözőket.

— A fiatalkorúak bűnözésének megelőzésére az egész társadalom minden erejét mozgósítani kell. Különösen a városokban kell sokkal többet foglalkozni a fiatalokkal, munkájukat, életmódjukat rendszeresen ellenőrizni. Erre egyedül a bűnüldöző szervek nem képesek. E területen eredményt csak akkor várhatunk, ha a munkahelyi kollektívák, a párt- és tömegszervezetek az eddiginél sokkal nagyobb erőt fordítanak a fiatalkorú bűnözés megelőzésére.

A legfőbb ügyész befejezésül kérte, hogy az ügyészségről szóló törvényjavaslatot, valamint az ügyészi szervezet kétéves munkájáról szóló beszámolót az országgyűlés fogadja el.

Dr. Szénási Géza beszéde után folytatódott a vita.

Benkei András felszólalása

— Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a szocializmus teljes felépítéséért folyó sokrétű, felelősségteljes munkába egyre eredményesebben illeszkedik a magasabb szintű követelményekhez igazodó, szocialista jogszabályalkotó tevékenység.

— A szocialista jogszabályalkotás folyamatához szervesen kapcsolódik a Magyar Népköztársaság Ügyészségéről szóló törvényjavaslat, amely a társadalmi fejlődéssel és a szocialista törvényességgel összhangban szabályozza az ügyészség tevékenységét.

— A törvényesség továbbfejlesztése gyakorlatilag annak a helyes alapelvnek a magasabb színvonalú érvényesülését jelenti, mely szerint; nem maradhat senki büntetlenül, aki vét a törvények ellen, ugyanakkor minden törvénytisztelő állampolgár számára a legteljesebb mértékben biztosított a törvényes rend körülményei közötti élet és a zavartalan alkotó tevékenység.

Személyre való tekintet nélkül

A továbbiakban hangoztatta a miniszter, hogy a törvényjavaslat az ügyész kötelességévé teszi, hogy személyre való tekintet nélkül, a törvényben előírtak szerint intézkedjen, ha a Magyar Népköztársaság törvényeit bármilyen módon és bárhol megsértik és a törvénysértés megszüntetésére hivatott szerv az alkotmányban meghatározott kötelezettsége ellenére a szükséges intézkedéseket nem teszi meg.

Mindez jelentős mértékben növeli az állami, társadalmi, szövetkezeti szervek, valamint az irányítást, felügyeletet és ellenőrzést ellátó főhatóságok felelősségét.

— A szocialista törvényesség további, egyre inkább előtérbe kerülő követelménye az élet minden területén biztosítani a jogszabály értelmezésének és érvényesülésének egységét. Az állampolgárok zaklatásának, vélt, vagy valódi sérelmek okozásának, a munkafegyelem lazulásának kiinduló pontja lehet, ha a helyesen megalkotott magasabb szintű jogszabályok a végrehajtás során hiányos vagy pontatlan helyi értelmezés következtében eltorzulnak.

A továbbiakban rámutatott: egyesek nehezen akarják megérteni, hogy a törvények szellemében élni nemcsak az olyan bűncselekmények elkövetésétől való tartózkodást jelent, mint az emberölés, a rablás vagy a betöréses lopás, hanem — többek között — a közösség tulajdonával való takarékos bánásmódot, és sokféle más, a népgazdaság értékeit becsületesen kezelő és védelmező tevékenységet, az anyagi és erkölcsi feddhetetlenséget.

— Az általános törvényességi felügyeleti témakörben a módosítás lényeges eleme, hogy a törvényjavaslat a gazdasági tevékenység vizsgálatát és a gazdasági célszerűségi szempontok alapján végzett ellenőrzéseket — amennyiben ez nem ütközik a törvényekkel — kivonja az ügyészség hatásköréből. Ez még tovább növeli az országos gazdasági irányító szervek felelősségét.

— Az általános fejlődéssel összhangban a törvényjavaslat kimondja, hogy az ügyész fontos állami, vagy társadalmi érdekből, illetőleg akkor indíthat peres (vagy nem peres) eljárást, vagy léphet fel, ha a jogosult bármely okból nem képes jogainak védelmére.

— Az előterjesztett törvényjavaslat — hangsúlyozta a miniszter — az állampolgárok oldaláról nézve is kielégítő biztosítékokat tartalmaz. Fejlettebb szabályozásokat összegez oly módon, hogy azok kifejezik az állampolgárok jogainak tiszteletben tartását és kellő biztosítékokat nyújt mind a jogok érvényesítésére, mind a törvények megsértőivel szembeni határozott fellépésre.

A törvényjavaslatot a kormány és a maga nevében az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

Elfogadták a törvényjavaslatot

A törvényjavaslat vitája ezzel véget ért, az elnöklő Apró Antal szavazást rendelt el. Az országgyűlés a Magyar Népköztársaság Ügyészségéről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben — a jogi-, igazgatási- és igazságügyi bizottság által beterjesztett eredeti szövegben — egyhangúlag elfogadta.

Dr. Szénási Géza legfőbb ügyésznek az ügyészség tevékenységéről — felszólalása keretében — elmondott beszámolóját egyhangúlag tudomásul vette az országgyűlés

Ezután az interpelláció következett.

Buza Barna szobrászművész a Balatonnal, a tó jövőjével foglalkozott a kormányhoz intézett interpellációjában.

Ezt követően az elnöklő Apró Antal — a képviselőknek jó munkát, a szabadságra menőknek kellemes pihenést kívánva — az országgyűlés nyári ülésszakát berekesztette.

(MTI)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

AGROMAS:

Magyar—bolgár—szovjet társaság

Az idei budapesti nemzetközi vásáron lehetett először olyan gépeket látni, amelyiken kis tábla hirdette, hogy „A gép kifejlesztése az AGROMAS keretén belül történt", vagy, hogy a gépet Magyarország az AGROMAS szakosítás keretében gyártja".

Érdemes egy kicsit közelebbről megismerkedni ennek a társaságnak a működésével, annál inkább, mert így — mintegy kis ablakon — bepillanthatunk a szocialista integráció megvalósulásának mechanizmusába.

Az indulást az élet sürgette. Már a hatvanas évek közepén látni lehetett, hogy a szocialista országokban az életszínvonal fejlődésével párhuzamosan egyre több zöldségre, gyümölcsre lesz szükség. Viszont az is nyilvánvalóvá vált, hogy munkaerő tartalékok kimerülése miatt mind kevesebb lesz a kertészetben mozgósítható kézi munkaerő. Gépesíteni kell tehát, de nem mindegy, hogy mennyiért és mennyi idő alatt. A kertészkedés mintegy 60 növény-kulturát érint, tehát a munka mechanizálásához már középfokon is legalább százféle gép kell, és minimum kétszáz téma tudományos kutatását kell elvégezni. Erre egy kis ország egyedül képtelen.

Mindhárom irányban előnyös

Mivel Magyarországot és Bulgáriát szorította legjobban ez a cipő, először mi ketten fogtunk össze, még 1965-ben. Ekkor alakult meg az AGROMAS. Az első lépések sikerét látva csatlakozott a társuláshoz a Szovjetunió is. Ez mindhárom irányban előnyös volt. A két alapítónak azért, mert az addigi alig több mint egymillió hektár kertészeti területet a Szovjetunió újabb hatmillió hektárral növelte meg. Ekkora területre már a legkorszerűbb eszközöket lehet tervezni. A gépesítés távlatait javította, hogy a Szovjetunió a világon az egyik legnagyobb ipari hatalom. A Szovjetunió számára az jelentett előnyt, hogy kicsi országokhoz társult ugyan, de olyanokhoz, akiknek a kertészkedésben már több évszázados tapasztalatuk van.

Az AGROMAS nem vállalat, csupán konzultáló, egyeztető, szervező társaság. Három nemzeti szekcióból áll, a székhelye Budapest. Az elvi kérdéseket eldöntő Igazgató Tanács csupán esetenként ül össze, elnöke van és két elnökhelyettese. Az állandóan működő apparátus elfér egy kicsi Bajza utcai bérház földszintjén. Ezt az igazgató és a két igazgatóhelyettes vezeti. A tisztségviselők megbízatása három évre szól és amikor ez lejár, csere történik, tehát másik országból lesz az elnök, másikból az igazgató. Az Igazgató Tanács határozatokat hoz és ezek végrehajtását az apparátus szervezi.

Mivel a fő cél a kertészeti gépgyártás összehangolása, a magyar szekció vezetője — aki most a társaság elnöke is — a mezőgépipar felett felügyeletet gyakorló kohó- és gépipari miniszterhelyettes. A szekció tagjait a Minisztertanács nevezi ki, s ebben van képviselője minden érdekelt tárcának, így többek között a Mezőgazdasági- és Élelmezésügyi Minisztériumnak, a Pénzügyminisztériumnak, stb.

Hogyan működik az AGROMAS?

Könnyebb lesz talán egy példából megérteni. Mindhárom ország kertészeinek alapvető érdeke a paradicsom betakarítás gépesítése. Ez két módon képzelhető el. Vagy úgy, hogy a gép külön e célra kiképzett ágyásokba vetett paradicsomot takarít be, vagy úgy, hogy egységes szántóföldi táblákon működik. Az ágyásokat betakarító gépet Magyarországon tervezik. A másikat a Szovjetunióban. De a két gépnek lesz egy seregnyi azonos alkatrésze. Tehát az egyik gép Magyarországon készül majd mindhárom ország számára, a másik pedig a Szovjetunióban, de az alkatrészek jelentős része csak az egyik országban készül, onnan elszállítják a másikba, ahol beépítik. Bulgária ebben az esetben csupán azt közölte, hogy a géppel kapcsolatban milyen kívánságai vannak és a betakarítógépeket majd készen kapja. Viszont lesznek más gépek, amelyek Bulgáriában készülnek.

Nemzetközi illemszabályok

Ezt a módszert követve az AGROMAS összehangolja a zöldség, szőlő- és gyümölcstermesztés gépeinek kifejlesztését és gyártását.

Az Igazgató Tanács határozatai a nemzeti szekciókra kötelezőek. De az országokéra nem. Előfordulhatna tehát, hogy a szekció elfogad valamit, amit a saját gépipari minisztériuma nem hajt végre. Ilyen eset azonban még nem volt és aligha lesz, mert a szekciók szavazás előtt megkérdezik az illetékes hazai szervek véleményét. A részfeladatok végrehajtásában pedig már nem egész országok érdekeltek, hanem vállalatok, intézmények, esetleg gazdaságok. Ezek az AGROMAS közvetítésével magánjogi szerződéseket kötnek egymással, amelyek végrehajtása már a nemzetközi „illemszabályok" szerint kötelező, illetve a mulasztások gazdasági szankciókat vonnak maguk után.

Tíz fő téma

Sorolhatunk eredményeket is. Az AGROMAS keretében már eddig kidolgozták mindhárom ország számára a paradicsom, a káposzta, a hagyma, a szőlő és az almatermesztés gépesítésének főbb módozatait. A kutatásban kijelölték a tíz fő témát és ezeket az illetékes intézetek egymással együttműködve, a feladatokat egymás között megosztva kutatják. Már tavaly megegyeztek harminchat géptípus kölcsönös szállítására. Az idén lényegében aláírásra kész ötven géptípus szakosítási szerződése. Jelentős deviza-megtakarítással jár, hogy a partnerek egységesen lépnek fel a külföldi gépbeszerzéseknél. Így például mi megvásároltunk egy 17 ezer dolláros amerikai uborkabetakarító gépet és ennek működését nálunk a bolgár, valamint a szovjet partner is tanulmányozhatja. A bulgárok negyvenezer dollárért vettek egy ugyancsak amerikai szőlő betakarító gépet. Ezt viszont nekünk nem kellett megvennünk, mert működését Bulgáriában bármikor tanulmányozhatjuk. Nagyon lényeges kérdések ezek, mert a kertészeti gépek — ha egyáltalán vannak — a világon mindenütt méregdrágák.

Mi viszont bízunk abban, hogy a szocialista integráció segítségével a kertészeti gépeket viszonylag nagy szériában, gyorsan és szolíd áron tudjuk majd mindhárom ország, sőt a többi szocialista ország számára is gyártani.

Földeáki Béla

„Majd meglátja milyen ember

És T. Mihály valóban meglátta mikor Kovács kezében megvillant a konyhakés és szúrásra lendült. A következő pillanatban már emberi testet ér, ha T. Mihály nem gyorsabb mint a késelő. Sz. Anna felszolgálónő, a pult előtt állt, háttal az ajtónak, nem látta, de nem is sejtette, hogy azokban a pillanatokban valaki késsel tör az életére.

Mindez a szolnoki Ságvári körúti falatozóban történt tavaly november 9-én a délutáni órákban. A falatozó szomszédságában a Rétes cukrászda raktárában ekkor már egy vérző testű, az ijedségtől félájult asszonyt ápoltak.

Késsel két asszony ellen

Ki ez az ember, aki egyetlen napon, egy órán belül két asszony életét akarta kioltani, és miért? Iszonyú tettének magyarázatát nem külső, és főleg nem tárgyi okokban kell keresni. Belső elvakult és szabadjára engedett indulatai adtak kezébe kést. Hogyan jutott idáig?

Adalékok az életéből: Az első felesége 1943-ban házasságkötésük után 3 évvel meghalt. A másodiktól 14 évi házasság után 1962-ben elvált. Ettől kezdve a 40 éves férfi rendszeresen ivott, doboz számra falta a Seduxent és Tardylt... Naponta 100 cigaretta nikotinja mérgezte a szervezetét és liter számra vedelte a feketekávét.

Következmény: idült alkoholista lesz, és idegbeteg, aki már nem urа többé akaratának, aki már nem tudja kontrollálnia érzelmeit, fékezni indulatait. 1969-ben újabb házasságot kötött, de egy év sem múlt el már zátonyra futott a harmadik frigy. Betelt a pohár. Feleségének elege van a részeges emberből, az örökös civakodásból, fenyegetőzésből. Külön költöztek. Kovács tiszta pillanataiban hiába próbálta kiengesztelni az asszonyt. A kudarc gyűlöletet érlelt, és hatalmába kerítette a gyenge embert, aki a narkotikumokkal ezentúl ha lehet még jobban gépuskázta szervezetét, mint valaha.

Ingcsere a falatozóban

Kovács, a végzetes nap előtti héten, csúnya inzultusba keveredett Sz. Annával, a Ságvári körúti falatozó egyik felszolgálónőjével, felesége jó ismerősével.

— Addig nem nyugszom, míg feleségemmel és Sz. Annával nem végzek, — közölte az összeszólalkozás után két nappal Sz. Anna kolleganőjével, aki ugyan nem vette komolyan a vérmes kijelentést, de mégis jobbnak látta, ha figyelmezteti a két nőt.

Kovács másnap már délelőtt a falatozóban volt. Órákig ült az asztalnál, bort, kávét, konyakot ivott. Dél elmúlt, mikor meglátta, hogy felesége belép az üzletbe és Sz. Annához megy. Kovácsné ebédet rendelt és távozott.

Kovács felpattant üléből, de nem sietett az asszony után.

— Cseréljen velem inget! — kérte az egyik vendéget — Fehér ingben akarok meghalni. — A kedves vendég pedig — mintha a világ legtermészetesebb dolga vol-

uzi Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

1957 OKT 20

PETŐFI NÉPE,
KECSKEMÉT

Buzi Barna

műnapt ezet gyűjteményes kiállítása

610

BÚZI BARNA és Bozsó János

orta: Balint Bela

Ma délután fél 5-kor nyílik meg a Katona József Múzeum öt termében Búzi Barna budapesti szobrászművész és Bozsó János kecskeméti festőművész gyűjteményes kiállítása. A tárlaton Búzi Barna 25 szobrát állítja ki, Bozsó János pedig 130 festményével szerepel.

Búzi Barnabás sok elismerésben részesült, szobrászművészünk válogatott plasztikai anyagát kölcsönözte a kecskeméti múzeum kiállítására. Búzi Barna szobrászgárdánk értékes egyénisége, nevéhez a Felszabadulás óta is számtalan nagy megbízatás sikeres megoldása fűződik. A Százados úti Művésztelepen lévő műtermében jelenleg is hatalmas mesteri mintázású kompozícióján dolgozik. A kazincbarcikai Iskola tér művészi kiképzésének szobrászati megoldását bízták a tehetséges művészre. Gyönyörű, a természetes nagyságnál nagyobb lovas kurucvitéze szinte szétveti méreteivel a műterem falait.

Számtalan, elkészült nagyméretű megbízása közül fel kell sorolnunk az 1942-ben készített dombormű-reliefjét a Nagybányai Bányászati Főiskola bejáratához, az 1947-ben készült négy munkás-szobrot, melyek a DÉFOSZ-épület homlokzatára kerültek, az 1952-ben kivitelezett háromalakos kompozíciót, Birkózók címmel a Népstadion felvonulási útjára. — Különleges megoldás a kecskeméti SZTK-épület gyermekbejárójához készített három méter magas, négy alumínium oszlop, 234 figurával, meseábrázolásokkal.

Búzi Barna a főiskola elvégzése óta dolgozik s azóta igen sok pályázatban vett részt eredményesen. 1935—36-ban ösztöndíjjal Rómában is járt. 1933-ban a Fiatal Művészek első díját nyerte el a Műcsarnokban, — 1934-ben a Ferenczy István-díjat, a Balló-díjat és ő volt az első Zala-érmes szobrász. A felszabadulás után a budapesti VIT ezüst diplomáját, s a Hunyadi-pályázat II. díját szerezte meg.

Búzi Barnabás: Teknős leány.

Termés

ei Tanács Művelődési Osztálya

A Béke irodalmi pályázat eredménye

A nyár folyamán hirdette meg a Petőfi Népe szerkesztősége a Hazafias Népfronttal és a megyei tanács művelődési osztályával együttesen a Béke irodalmi pályázatot. A pályázat határidejét a rendkívül nagy érdeklődésre való tekintettel többször is meg kellett hosszabbítani. A közelmúltban a bíráló bizottság számbavette a pályázatra beérkezett irodalmi műveket és eldöntötte a pályadíjak odaítélését.

A döntés szerint a 700 forintos első díjat **Fodor János** »**Zöldbarack**« című novellája nyerte. A második díj nyertese **Varga Mihály** »A Békéhez« c. verse (500 forint). A harmadik díj: (300 forint) **Nagy Istók István** »Még egy kiáltás« című művével.

A bíráló bizottság véleménye szerint még több jutalom kiosztására is sor kerül. 200 forint értékű jutalmat kap **Bieliczky Sándor** »Szelíd szavakkal« című verséért, és **Goór Imre** »Barátaimhoz« című műveért. A »**Pour la Paix**« jeligével beküldött »Ragyogj fölöttünk Béke« című vers 100 forintos jutalomban részesült.

A díjakat a pályázat nyertesei a Petőfi Népe kiadóhivatalában vehetik át.

e, ruhatlan áll,
tód-e? Szép vagyok!

Merre virága, hol?
n mutató, jakult ...
re az éhezés
nak a fűcsomók,
a között, talán
ritka. Nehéz lehet
edlik a fű nagyon.
lekes, kellemes.
, hempereg ott! Csupa
. Őszre szavazna, mert
hegésre jó.

ttöm a lelkem, úgy
a kezében is
A fa gazdagon
omány... Föntebb
alán tovább.
csak egyre és
lehet? Mi hát?
az idő, s a vágy ...

d! Mennyi gyönyört kínál
ustja de édes, a
erejú a lé,
az őszi Nap ...

Bieliczky Sándor:

ALKONY

ke most az alkonyat,
felhő, mint tehervonat.
án okkertűz ragyog
nezik fürge csillagok.
ias ez a megnyugvás
széd szava frissen sült kalács.
ukban bodor füst remeg
ipák tornyai felett,

Közben valami lakodalmas me
net húzott el a kiskőrösi úton
A mulató jókedvű zsivaly ko

MAGYAR TÁVIRATI IRODA
Külföldi Sajtószolgálat Főosztály
FIGY LÓSZOLGÁLAT
Budapest, VI. Dalszínház-u. 1.
Tel.: 227-651 és 227-488.
Buzi Barna
VILÁGOSSÁG
1951 OKT 20.

A szovjet képzőművészek segítsége nélkül még ma is tévelygegnénk

Látogatás két műteremben

Csupa élet, csupa erő parasztlány szobra áll előttünk az állványon. Az alig negyvencentis diófaalkotásból árad az új, öntudatra ébredt embertípus derűje, magabiztossága. A leány lejtartásán érezzük: amikor a művész szobrot formált a fából, vésője nemcsak technikai bravúrral győzte le az anyagot, hanem az ábrázolandó ember szeretete, alapos ismerete vezette kezét.

A szobrásznál

A szobrot *Buzi Barna* szobrászművész készítette, akinek *századosúti* műtermében a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításra készülő munkáit nézegetjük.

— Mi a szobor címe?

— *„A tszcs tagja." Ezt és még két portrét szándékozom beküldeni a kiállításra.*

Amíg körbejárunk a műteremben, *Buzi Barna* képzőművészetünk mai helyzetéről beszél. Megtárgyaljuk a „Magyar katona a szabadságért" kiállítást és elmondja véleményét arról a fejlődésről, amely kétségtelenül tapasztalható képzőművészeti életünkben.

— *A művész a társadalom tükre — szokták mondani. Valóban az, de nemcsak tükrözi a dolgokat... Az igazi művésznek messzibbre kell látnia a mánál... A jövőt is meg kell mutatnia. És ezen a téren eleinte nagyon nehéz dolgunk volt.*

— A formakeresésben vagy a tematikában?

— *Itt is, ott is. Habár, ami a formát illeti, nagy segítség a mi gazdag képzőművészeti hagyományunk. Van Munkácsunk, Madarászunk, Székely Bertalanunk. Inkább a tematikával voltunk megakadva.*

— És mi hozta a megoldást?

— *Amennyiben beszélhetünk megoldásról, akkor a Szovjet Képzőművészeti Kiállításra utalhatok. A szovjet albotások azt mutatták meg, milyen a szocialista-realista művészet. A többi természetesen már a mi dolgunk. Nekünk kell megértelődnünk, világszemléletileg úgy megerősödnünk, hogy a példa nyomán kialakulhasson az új magyar képzőművészet. De ha a szovjet elvtársak nem nyúlnak a hónunk alá, akkor ma még — különösen a festők — tévelygegnének, botorkálnának.*

A festőnél

Ha már a festőknél tartunk, *Buzi* Barna ajánlatára átlátogatunk a művésztelep egy másik lakójához, *Moldován* István festőművészhez. Ő *„Régi munkahelyen"* című képét küldi a kiállításra, amely egy közismert és kedves eseményét ábrázolja mai életünknek: egy honvédtiszt látogatását a gyárban, ahonnan zászlója alá hívta a néphadsereg. A kép megvitatása után visszatérünk az előbbi témára: hogyan segítette a szovjet példa *Moldován* István mai művészetének kibontakozását, például ebben a munkában hogyan érvényesül ez a segítség?

— *Ennél nehezebbet alig kérdezhetett volna* — válaszol mosolyogva — *mert én csak szeretném, ha ezen a képen valóban érvényesülne mindaz, amit a szovjet pikturától tanultam.*

Moldován István is azt kezdi fejtegetni, hogy elsősorban a téma megválasztásához, az élet új szépségeinek felismeréséhez adott szinte szemüveget a szovjet festészet.

— *Én régen is paraszttémájú, vagy a város proletárnegyedeinek életét ábrázoló képeket festettem. A felszabadulás után, amikor komolyan kezdtem foglalkozni a marxista ideológiával, rájöttem, hogy amit én festettem, az proletár-romantika volt, nem realista művészet.*

Moldován István festőművész munka közben.

— *És azután?*

— *Azután... a szovjet festők megmutatták, hogy amit csinálni szeretnék, hogyan csináljam.*

Egy szobrász és egy festő véleményét hallottuk megujhodó képzőművészetünk problémáiról. *Buzi* Barna és *Moldován* István is elmondották azt, amit ma fejlődő életünk minden munkaterületén elmondhatnak a magyar dolgozók: *a jövő kialakítása küzdelmes feladat, — de a szovjet elvtársak segítenek...*

(n. is)

kről és az oktatásról

versenyel. A feladatok tárgyalásánál kiemelte a kommunisták példamutatását, úgy, hogy a hallgatók maguk is több konkrét példát tudtak elmondani. A hallgatóknak módszertani segítséget is nyújtott. Felhívta például a propagandisták figyelmét arra, hogy a bátortalan hallgatóknak eleinte könnyebb, rövidebben válaszolható kérdéseket tegyenek fel s ha jól szólnak hozzá, dícsérjék meg az elvtársakat. Ezzel további bátorítást adhatnak számukra.

6

Mint népnevelő, dolgozótársaimmal a vezetőségválasztásról beszélgetek. Megmagyarázom, hogy most ugyanazért kell dolgoznunk, amiért a békekölcsönt jegyeztük: békénkért. Hiszen csak jó vezetőség tudja úgy irányítani alapszervezetünket, hogy mindent megtehessünk további nyugodt munkánk érdekében. Mielőtt azonban bárkivel is beszéltem volna, elsősorban magam tettem felajánlást, így többi társam is követhetett. Vállaltam, hogy évi tervemet november 2-re befejezem. Többi dolgozótársaim csatlakoztak felajánlásomhoz. Senki sem akar lemaradni, mert versenyben állunk egymással. Lengyel elvtárs indítványozta, hogy a nyomottáru felhúzót hívjuk ki versenyre. Elfogadták. Egyelőre mi vezetünk és meg is akarjuk tartani a vezetést. Versenytársainknak azzal segítünk, hogy jó munkát adunk nekik és így ők is jobban tudják elvégezni munkájukat. Most munkánkkal járulunk a vezetőségválasztás sikeréhez, a taggyülésen pedig bírálatunkkal segítjük elő, hogy jól dolgozzon az új vezetőség.

Sztrunga Erzsébet

népnevelő, Kistext, simaáru-felhúzó.

7

Az Ikarus építkezésének taggyülésén a titkár elvtárs elmondta, hogy 65 százalékra teljesítették csak tervüket s ezért a Karosszériagyár nem tud

A SZOVJET PÉLDÁJA N

Aminap az egyik fővárosi moziban a szovjet filmhíradó egyik részét különös érdeklődéssel figyelte a közönség. Először egy gyárat láttunk a vásznon, a dolgozók lelkes munkáját. Aztán a kommunizmus egyik óriási építkezését, ahol billenőszekrényes teherautók szállították az anyagot. Egyetlen mozdulat — és verejtékes emberi munka helyett a gépkocsi önműködően ledobta rakományát. A híradó az ilyen teherkocsik útját mutatta be röviden — a gyártól az építkezésig. Megmutatta a szovjet emberek lelkes munkáját és ennek eredményét a gyakorlatban.

Ezer és ezer ilyen eredmény születik a Szovjetunióban nap mint nap. És nem lehetett nem visszagondolni erre a filmhíradóra, amikor olvastuk a jelentést a sztálinói „Sztálin" fémkohászati gyár munkájáról. Ebben a szovjet üzemben az év elején pártgyüléseket tartottak, ahol megvitatták az eredményeket és a tennivalókat. Az üzem dolgozói, fémkohászai is levelet írtak Sztálin elvtárshoz, melyben nagy termelési eredmények elérésére vállaltak kötelezettséget. Az eredmény hatalmas: ugyanazokkal a műszaki berendezésekkel a gyár sokkal többet termel, mint tavaly, félévi tervét is túlteljesítette. A kommunisták kezdeményeztek — tettekkel is élenjártak. Glazkav kommunista mérnök például észszerűsített, melynek eredményeként 350 tonna nyersvasat takarítanak meg havonta.

ményezzenek és vezessék újabb sikerekre a gyárat, a gépállomást, a falut, mint ahogy ezt teszi a „Sztálin"-gyár pártszervezete.

Ez a várakozás meglátszik a taggyűléseken is. A Ganz Hajó villamosműhelyében például egyhangú lelkesedéssel megválasztották az elvtársak az új vezetőségbe Gellért elvtársat. Gellért elvtárs sztahanovista és jó munkájáért népköztársaságunktól magas kitüntetést is kapott. Megválasztásának örülnek a kommunisták és a pártonkívüliek is.

Uj vezetőségeinknek sok a feladatuk az évi terv teljesítéséért. Nem egy budapesti üzem elmaradt, a Martin-üzemek a harmadik negyedévben 91.5 százalékra teljesítették csak tervüket. Azok a pártszervezeteink, ahol még ezután kerül sor az új vezetőségek megválasztására, kövessék a Ganz Hajó villamosműhelyének példáját. Alaposan fontolják meg, kiket választanak pártszervezeteink vezetőivé. Olyan elvtársakat bízzanak meg ezzel a megtisztelő feladattal, akik élenjárnak a termelésben és a pártmunkában, akik minden tekintetben alkalmasak és méltóak e szép és nagy feladat betöltésére, akik példájukkal bizonyítják, hogy a termelő munka fellendítéséért vívott küzdelemnek jó harcosai lesznek.

1021

Buza Barna

VÁLASZTÁSOK – 1971

VÉSŐVEL

és szavakkal

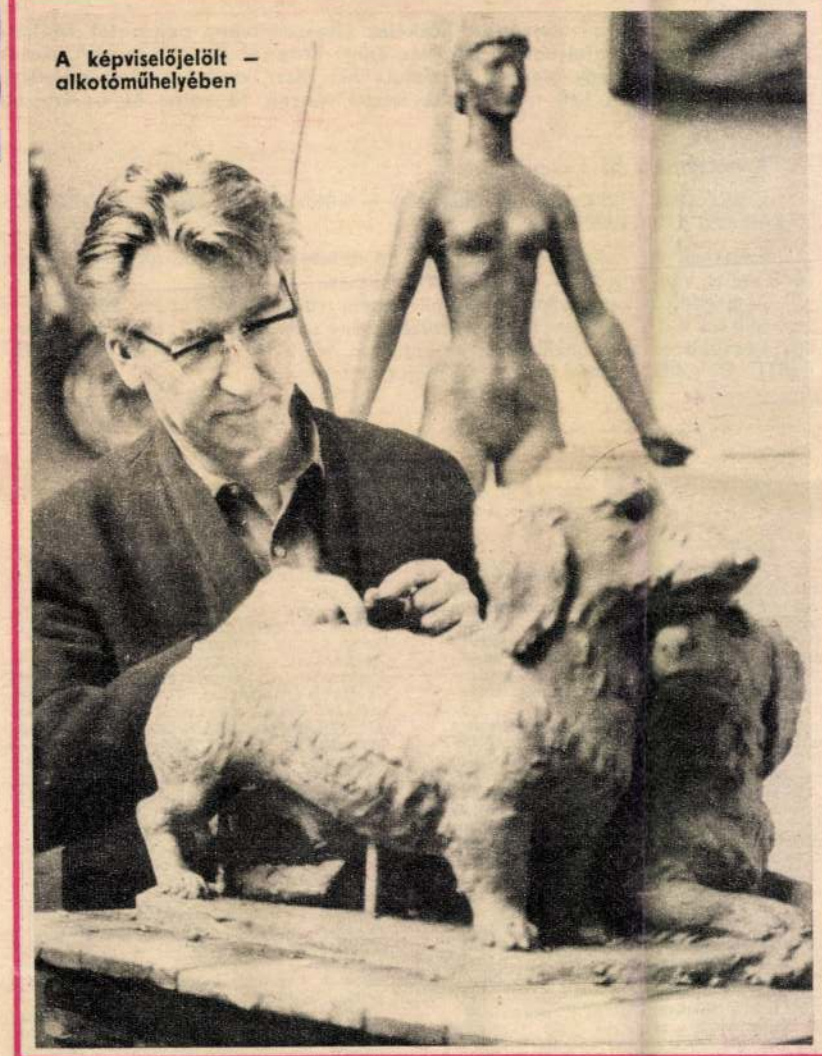

A képviselőjelölt – alkotóműhelyében

(Foto: BLEICH RUDOLF és MTI)

A tavaszi zöldbe öltözködött fák övezte művésztelep egyik csendes, égre nyíló ablakú műtermébe, ide a szobrok közé, most — „beköltözött" az ország.

Kétszeresen is.

Egyfelől afféle — ha úgy tetszik — közvetett módon: a falakat tapétázó szobor-fotók, s a kis gipszminták, agyagtervek, vázlatok az országban sokfelé fellelhető alkotásokat „képviselik". Itt, az atelierben vívják bronzba öntött csatájukat a Népstadionnál felállított ökölvívó csoport modelljei, itt nyargal — moccanatlanul — a kazincbarcikai Rákóczi teret ékesítő nyalka kuruc lovas apró makettje, itt őrzik rajzok-vázlatok a tavaly április 4-én Pestlőrincen felavatott impozáns felszabadulási emlékmű művészi vajúdásainak stációit, itt a falu utáni nosztalgiából való kisplasztikák, rusztikus fafaragások, és a diákéveket idéző cselló társaságában . . .

Ám jelen van itt az ország másféleként is:

a művész terveiben

gondjaiban, s az ezeket sorjázó beszélgetésünkben. Buza Barna szobrászművész ugyanis — képviselőjelölt.

Az alkotóművész — úgy tartják — művén kívül nem a szavak embere, hiszen a világról, a környező valóságról alkotott véleményét, mondanivalóját rímekbe fogva, regénnyé formálva, szoborba faragva mondja el; a művész vallomása a mű maga.

— *Féligazság ez csupán* — magyarázza szobrai között kalauzolva Buza Barna —, *legfeljebb csak az alkotásra, az elkészült műre vonatkoztatva igaz. De legalább ennyire igaz az is, magam legalábbis így tartom, hogy csak az a művész tud korszerű lenni és maradni, aki rajta tartja kezét-tekintetét a mindennapi élet ütőerén. A közélet, a társadalmi munka így számomra ismereteim gyarapítója, életem színesebbé, teljesebbé tevője . . .*

Ám Buza Barnát nem valamiféle témakereső fürkészkedés vagy netán tudatos

politikai ambíciók

vitték sok-sok évvel ezelőtt a közélet porondjára, hanem — a szükségszerűség.

— *A felszabadulás után a hagyományos-rangos budapesti kolónia, a Százados úti művésztelep igen siralmas állapotban volt, a műtermek valóságos romhalmazzá váltak egy nagy tankcsatát követően. Minket, a ledőlt falak közé visszatérő művészeket ekkor az foglalkoztatott, hogyan lehetne mielőbb újjáépíteni a telepet. Lapátot fogtunk, kérvényeket írtunk, politikusokat kerestünk fel, s kisvártatva azon kaptam magam, hogy a művésztelep újjáépítésének, a művészi alkotómunka újjászületésének egyik lelkes-buzgó szószólójaként a közélet sűrűjében forgolódom. A kerület politikai, társadalmi vezetői ügyünk mellé álltak, felépült az új művésztelep, én pedig, ha akartam volna sem maradhattam már társadalmi megbízatások nélkül: beválasztottak a kerületi Népfront Bizottságba, ahol később elnökhelyettes, s a kulturális bizottság vezetője lettem, aztán a Fővárosi Tanács népművelési állandó bizottságának elnöki tisztét is rám bízták, így kerületünk lakóinak, s művészkollégáimnak gondjai kétszeresen is a vállamra kerültek.*

Buza Barna szobrászművész immár 14 éve dolgozik a kerületi népfrontban, s nyolc éve vesz részt a Fővárosi Tanács munkájában, s mindkét minőségben számos szép „vívmányt" mondhat magáénak. A népművelés eredményesebbé tételét, s a művészi alkotómunka jobb feltételeinek megteremtését szívén viselve elérte, hogy kerületében — a Népfront égisze alatt — rendszeressé váltak a műterem- és múzeumlátogatások, eddig csaknem 200 alkalommal több ezer helybéli munkás, értelmiségi, nyugdíjas kötött szoros barátságot a képzőművészettel. Tanácstagként viszont — egyebek között — a főváros művészi ékesítésében kitűnt művészeket jutalmazó

Pro Arte aranyérem

alapításának kezdeményezésével szerzett dicséretes érdemeket.

Választókörzetének — a fővárosi 21. választókerületnek — szavazóit nem érte hát meglepetés, amikor a Hazafias Népfront Országos Tanácsának javaslatára neve a képviselőjelöltek közé került. Méghozzá kettős jelöléssel: *Major Tamás* társaságában szerepel majd április 25-én a szavazólapokon.

— *Nagy öröm és megtiszteltetés, hogy amíg az előző választási ciklusokban írók, zeneszerzők és színészek mellett egyetlen képzőművész sem foglalt helyet az Országgyűlésben, most két szobrász is felkerült a listára. Mi nemcsak az országban működő-dolgozó több mint két és fél ezer képzőművész érdekét kívánjuk képviselni, hanem a népművelésen belül a közízlés formálásának, az esztétikai nevelés javításának, a látáskultúra fejlesztésének ügyét is. Valamiféle programnyilatkozatot természetesen most nem tehetek, hiszen csak jelölt vagyok, s nem képviselő, annyi azonban bizonyos: jelöltségünket — mármint Somogyi Józsefét és az enyémet — a képzőművész társadalom örömmel fogadta, s társaink az alkotói és szociális problémák megoldásának előmozdítását várják tőlünk.*

A képviselőjelölt művészek előtt valóban nagy feladatok állnak, hiszen a jelen ötéves tervben az oktatási reform újabb állomásainak elérése mellett a népművelés valamennyi ágában — a művelődési otthon hálózat jelentős korszerűsítésétől kezdve a tömegkommunikációs eszközök hatékonyabbá tételén át a közművelődési könyvtár hálózat fejlesztéséig — nagyarányú előrelépésre van szükség ahhoz, hogy a közgondolkodás az ország boldogulásának minél hatékonyabb segítője legyen. Hiszen tudvalevő, hogy a népesség általános műveltségének növelése a társadalmi-gazdasági fejlődés, a tudományos és technikai haladás fontos feltétele.

E feltételek kibontakoztatását vállalja most Buza Barna, a véső mellett tettekkel és szavakkal is.

MÉSZÖLY GÁBOR

1971 APR 24
NÉPHADSEREG
Budapest
SAJTÓIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

-sós- VONALPARÁDÉ

Soós Jenő, a hadseregszerte közkedvelt karikatúrák roppant szerény szerzője bemutatkozás helyett csupán egy szupermini interjúra volt kapható.

– Kora?
– Huszonöt évem már elszelelt.
– Mikor kezdett el rajzolni?
– Öt éve, derűs emlékű újonckodásom idején.
– Kedvenc témája?
– A kétbalkezes újonc.
– Mikor örül a legjobban?
– Ha olyan katonákat látok, akik a rajzaimon nevetnek.

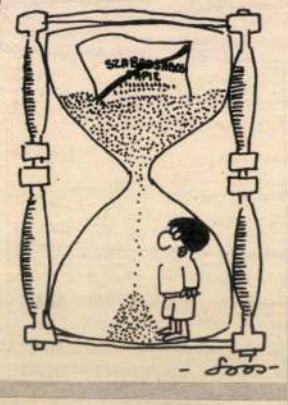

- sós -

Ébresztő előtt

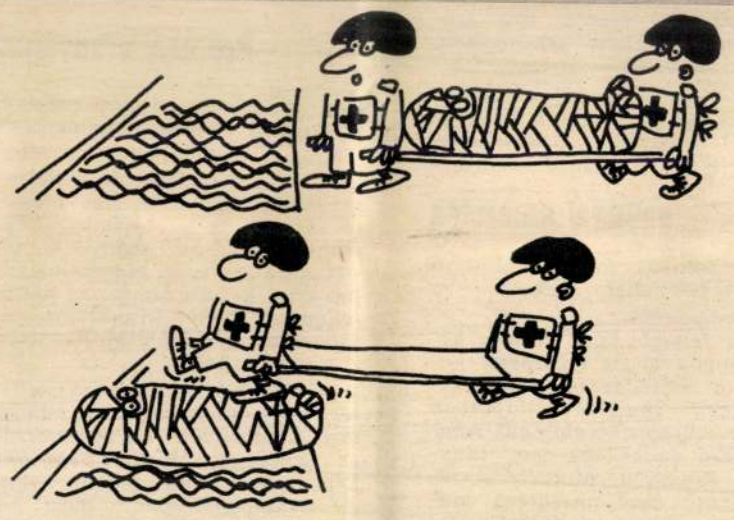

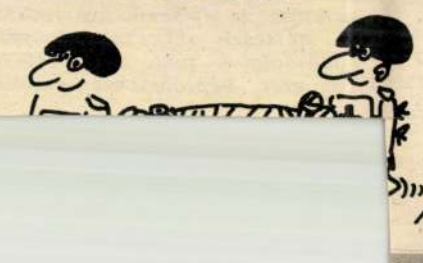

- sós -

londja, maga hogy indítja azt
ikoptert?!

OLVASÓ

Lapunk április 4-i sz
tunk. Mind a hat fordulót
könyvéből idézünk egy é
tunkon, annak meg kell
könyvek címét.

A rejtvénypályázat díjai:

I. díj: 1000 FORINTOS, II. díj: 600 FORINTOS, III. díj: 400 FORINTOS VÁSÁRLÁSI UTALVÁNY.

Ezenkívül öt rejtvényfejtő egy-egy 15 kötetes kiskönyvtárat, tizen pedig 50 forintos könyvvásárlási utalványt nyerhetnek.

A megfejtéseket szerkesztőségünk címére (Budapest 62. Pf: 209.) nem számonként, hanem a 6. keresztrejtvény megjelenése után egyszerre, egy borítékban kell beküldeni. A borítékra írjuk rá: „OLVASÓ KATONÁKÉRT!" Beküldési határidő: 1971. május 21.

Negyedik forduló

E heti rejtvényünkben a Zrínyi Katonai Kiadó nagy sikerű regényének egy részletét idézzük: „A fedélzeten uralkodó általános vélemény szerint Keefer megbízhatatlan és rendkívül furcsa ember. Willie-t jobban kedvelték, de ... (folytatása a vízszintes 1. és a függőleges 26. számú sorban).

VÍZSZINTES: 16. Tisztított csontenyvvel készített. 17. Katonai szolgálatra való alkalmasságot megállapító. 18. Bír. 19. Jó a vajas kenyérhez. 21. A katonaládán is lehet. 22. Kecskehang. 23. Bárium és vanádium vegyjele. 25. Felső-Egyiptom városaiban élő nép. 26. Cók-... 28. Ünnepélyes szertartás. 31. Sűrűn, buján nőtt. 32. Akták. 34. A XIII. századig használt római aranypénz. 36. LZ. 37. Buenos ... 38. Ebéd és vacsora között. 40. A lóláb is megteszi néha. 41. Frank rövidítése. 42. A magasban. 45. AÁZ. 46. Az egyik német névelő. 47. Vulkáni hegység Kenya és Uganda határán (4321 m). 49. Téli sporteszköz. 51. Külföldön működő magyar származású karmester (Frigyes). 53. Szövet. 54. Elektromos generátorok. 56. A „Talpalatnyi föld" Jóskája. 57. Kiejtett betű. 58. Küzdőtér, csatatér — a régi irodalomban. 60. Rendszerint beheged. 62. És a többi. 64. Rögeszme. 56. Biztató szócska.

FÜGGŐLEGES: 1. „Szeretem megcsókolni ..., Aki elmegy" (Ady) 2. Térfogatában, kiterjedésében csökkent. 3. Ede betűi, keverve. 4. Holland autók nemzetközi jelzése. 5. ... es-Salaam (Tanzánia fővárosa). 6. Taktusok. 7. Űrmérték. 8. A pacsirta is ilyen madár. 9. Több, mint kellene. 10. Busó, egynemű betűi. 11. NS. 12. Kitűnően. 13. Kirakati „olvasmányok". 14. Bányájáról híres község Gerecse hegységben. 15. Fehérneműt meleg, lúgos vízben áztat. 20. Fagylalt íz. 23. Gyümölcs, szeszes ital felhasználásával készített hűtött italok. 24. Jókedvre derülés. 27. Mészkősziklák felszínén az esővíz vagy hólé oldó hatása következtében keletkezett bemélyedés. 28. ... fan tutte (Mozart opera). 29. Lehetőség. 30. Gépkocsin utazik. 33. TEÁ. 35. Képző, -ség, párja. 39. Pamutvászon, melyből párnatok és a dunyha tokja készül. 41. A moziban hallható muzsika. 43. Kezdetben. 44. Ismert szemész, egyetemi tanár (Tibor). 46. Nótás. 48. Tagadás. 50. Az elmúlt nap (... nap). 52. Sáncol (sakkban). 55. A szabadban. 59. Ki birtokolja? 61. A női fülnek tetszik. 63. Belügyminisztérium. 64. ME. 65. Névelő.

Az o és ó, valamint az ö és ő között nem teszünk különbséget.

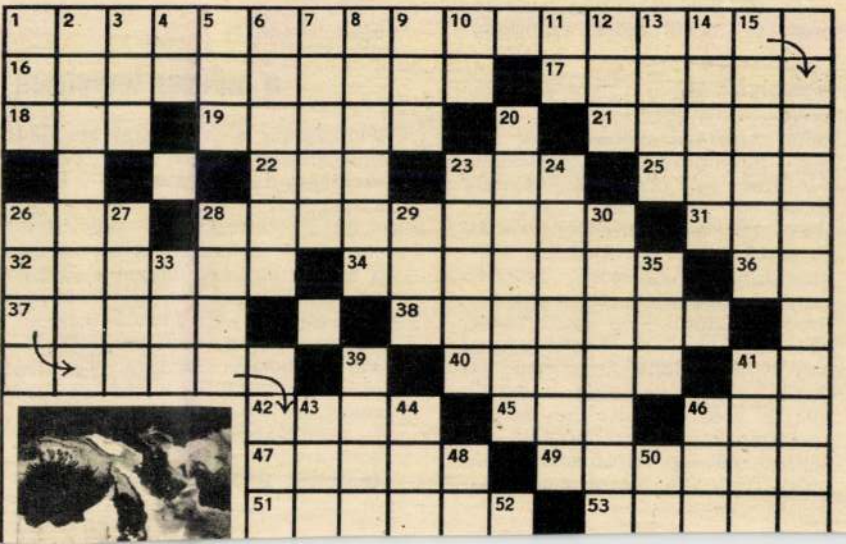

HIREK

— **OLASZ-GÖRÖG SEBESÜLTCSERE.** Jugoszlávián tegnap vöröskeresztes vonat ment keresztül. Olasz fogságba került, súlyosan sebesült görög katonákat vitt, akiket Görögországban lévő olasz sebesültekkel cserélnek ki.

— **SZOVJETDIPLOMATÁT FOGADOTT AZ OLASZ KIRÁLYNÉ.** Az olasz királyné és császárné tegnap kihallgatáson fogadta *Gorelkin* szovjet nagykövetet és feleségét. Először történt meg, hogy a királyné szovjet diplomatát fogad.

— **MAGYAR TUDÓS ELŐADÁSA BERLINBEN.** Dr. *Alrich* József pécsi egyetemi tanár meghívásra nagysikerű előadást tartott a berlini szemészeti klinikán a szem vérnyomás-méréséről.

— **KEVESEBB ENNIVALÓT KAPNAK A GIBRALTÁRIAK.** Gibraltárban újabb élelmezési korlátozásokat rendeltek el. Mától kezdve különben délután 1-től 6-ig tilos a forgalom a katonai negyedben.

— **SZABOTÁZS!** A Pennsylvania vasúttársaság alelnöke kijelentette, döntő bizonyítékot talált arra, hogy az *Ohio*-folyóba zuhant villámvonat szerencsétlenségét szabotázs okozta.

— **HEINE SIRJA PÁRISBAN MARAD.** Külföldi ujságírók berlini illetékes helyen kérdést intéztek, vajjon megfelelnek-e a valóságnak azok a külföldön elterjedt híresztelések, hogy Heinrich *Heine* párisi sírját eltávolították. Mértékadó német helyen kijelentették, hogy ezek a híresztelések teljesen alaptalanok.

— **AZ ISZTANBULI BOMBA SEBESÜLTJEI.** A Pera Palace Hotel-beli bombarobbanás sebesültjei közül még 19-et ápolnak a kórházakban.

— **IRORSZÁG SEMLEGES MARAD.** De Valera rádióbeszédben kijelentette, hogy Irország megőrzi semlegességét. Nem engedi meg egyik hadviselő félnek sem, hogy hadműveleti területnek használja fel az országot.

— **350.000 HOLD BÁCSKAI FÖLD VIZ ALATT.** *Bácskában* a talajvíz 350.000 holdat borított el. Az áradás 12 és félmillió dinár kárt okozott.

— **BARS-HONT MEGYE RÉSZÉRE** a kormány 110.000 pengőt utalt ki az elmúlt nyáron katonai szolgálatot teljesítettek téli foglalkoztatására. Az összegből iparosok kölcsönt kapnak, más részét pedig közmunkákra használják fel. A vármegye közjóléti szövetkezete Léván 15 munkásház építését rövidesen megkezdi.

— **MÁR NEM NAGYKÖVET.** Telemace új román követ átadta a török elnöknek megbízólevelét. Romániát eddig nagykövet képviselte Ankarában, most csak követe lesz.

— **A VEVŐT IS, AZ ELADÓT IS ELÍTÉLTÉK ÁRDRÁGITÁSÉRT.** *Kálmán* Sándor zalaegerszegi gabonakereskedő a megengedettnél mázsánként 35 fillérrel drágábban adott el búzát *Böhm* Jenő malomtulajdonosnak. A kúria árdrágító visszaélés vétsége miatt 1000—1000 pengőre ítélte a vevőt és az eladót is.

— **KOLERAJÁRVÁNY.** *Hongkongban* az utolsó két napban 89 koleramegbetegedés történt. A járványnak eddig még csak kínaiak estek áldozatul.

— **KÖNYV AZ EGYETEMI KERESZTMOZGALOMRÓL.** *Kereszt az egyetemen* címmel irta meg a budapesti egyetemi ifjúság keresztmozgalmának történetét dr. *Tahy* Endre kormányfőtanácsos. A könyv közli a mozgalomban résztvett »Ezer magyar ifjú« teljes névsorát is.

— **A LONDONI BOLGÁR KÖVETSÉG** személyzete Madridba érkezett. Franciaországon és Németországon át mennek haza. Moncsilov volt bolgár követ lemondott tiszt'éről és Angliában maradt.

— **CHEVALIER HAZAMEGY PÁRISBA.** Maurice *Chevalier* tárgyalásokat folytat a német megszálló hatóságokkal, hogy engedjék vissza Párisba. Egy operett főszerepében lépne fel.

— **A FELVIDÉKI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE** és ennek hügybizottsága holnap este félnyolckor a Baross Szövetség dísztermében (Múzeum-u. 17.) az árviskárosultak javára műsoros estet rendez.

DRÓ KERITÉS! még kaphat VASS és KOVÁCS-nál, Pest, Fő-utca 48 Telefon: 35—17—87

— **HARSÁNYI ZSOLT** a Budapesti Polgári Kaszinóban (*Szent István*-körút 18. sz.) holnap este félkilenckor társasvacsora keretében irodalmi estet tart. Bevezetőt mond dr. *Gömöry-Laiml* László.

— **MEGLÉKELT ANGOL HAJÓ ÉRKEZETT A RIOI ÖBÖLBE.** A Pacific Star angol gőzös javításra befutott a rio de janeiroi öbölbe. Baloldalának egyrésze vitorlavászonnal van eltakarva. Azt hiszik, lék van a hajó oldalán.

— **EMELIK A MÁRKA ÁRFOLYAMÁT JUGOSZLÁVIÁBAN.** Április 1-től a német-jugoszláv kereskedelmi forgalomban az eddigi 14.80 helyett 17.60 dinár lesz a márka átszámítási árfolyama.

— **A BALATONFÜREDI KISFALUDY-KÖR** szép márciusi ünnepséget rendezett. A banketten *Tóth* Lajos BIB főtitkár mondott mélyenszántó költői szavakkal ünnepi beszédet.

— **A TURÁNI VADÁSZOK EGYESÜLETE** az EONB örségünnepe keretében ünnepelte március 15-ikét az Országzászlónál, ahol az egyesület formaruhás Mátyás-korabeli vadászfőveges díszszakasza teljesített őrszolgálatot.

— **BULGÁRIÁBAN TILOS A GYÜLÉS.** A bolgár minisztertanács megtiltotta az egyesületek és társaságok közgyűléseinek és nagygyűléseinek megtartását.

— **87.381 LAKOSA VAN KECSKEMÉTNEK.** A népszámlálás adataiból kiderült, hogy Kecskemét város lakossága 87.381 lélek. Az elmúlt tíz év alatt 7914 fővel szaporodott a lakossága.

— **MODERN OLASZ KAMARAZENE.** Az Olasz Kultúrintézet hangversenyciklusában holnap este 8 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a Poltronieri vonósnégyes ad hangversenyt. Modern szerzők művei mellett Verdi egyetlen vonósnégyese is szerepel a műsoron.

Öt díjat nyert a kormányzó úr a vadásztrofea kiállitáson

A *Nemzetközi Vadászati Védegylet* megnyitotta a Vigadóban a trofea-kiállítást. A gazdag bemutatón felsorakoznak az elmult év legszebb vadászzsákmányainak trofeái. Az ország vadászelőkelőségei vettek részt trofeáikkal a bemutatón, melyen *a kormányzó úr öt díjat nyert.* Az a szarvasagancsa, melyet mult év szeptemberében *Gödöllőn* ejtett, aranyérmet nyert és szépségre, szabályosságra, súlyra, ágak számára, színre, gyöngyözésre, a szárak elhajlására nézve egyaránt *a kiállítás legszebb példánya.* Igen szép trofeákkal szerepel *József* főherceg tábornagy, akinek őzagancsai, szarvasagancsai, dámlapátjai egyaránt szépek és mutatósak.

A kiállításnak számos látogatója van, a vadász szakértők őszinte szomorúsággal sóhajtanak fel, ha a katalógusban egy-egy pompásabb trofeával kapcsolatban azt olvassák, hogy *elhullott.* Egyik muffon, amelynek a csigája a legszebbek közé tartozik, például kutyák martaléka lett. Egy őzagancs-párról ezt adja a látogató tudomására a katalógus: *Összeakadtan elhullottak.* A két kis őzbak birokra kelhetett egymással, *összeakadt agancsuk és tehetetlen vergődésükben elpusztultak a dudari vadonban.*

A kiállításon pompás trofea-példányokkal szerepel még: herceg *Hohenlohe-Oehringen* Ágostné, gróf *Csekonics* Endre, vitéz nagybányai *Horthy* Jenő, gróf *Széchenyi* Márton, dr. *Zsindely* Ferenc, gróf *Festetics* Domokos, *Schmidt von Schwindt* altengernagy, *Albrecht* bajor trónörökös, gróf *Tisza* Lajos Kálmán, gróf *Andrássy* Géza, gróf *Esterházy* László, gróf *Károlyi* István, gróf *Széchenyi* Ferdinánd, *Nemeskéri-Kiss* Pál, őrgróf *Pallavicini* Károly, vitéz *Sibrik* Sándor, bárczházi *Bárczy* Elek, vitéz gróf *Teleki* Béla, vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc, gróf *Pálffy* Ferencné, gróf *Festetics* Kristóf, báró *Sennyey* Miklós, báró *Schell* József Antal, gróf *Esterházy* Károly András, gróf *Andrássy* Manó, őrgróf *Pallavicini* Frigyes. Szerepel *két női kiállító* is: gróf *Majláth* Gézáné és *Fábián* Zoltánné, mindketten egy-egy 14-es szarvasagancsal.

— **PAPÍR- ÉS IRÓSZERKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!** Az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa 8703/1941. sz. a. jóváhagyta a papír- és irószerkiskereskedelem számára kötelező legmagasabb eladási árakat feltüntető árjegyzékeket. Az árjegyzékek a Magyar Papír- és Irószerkereskedők Országos Szövetségénél szerezhetők be, a szövetség tagjai részére darabonként 50 filléres áron, nem tagok részére darabonként 80 fillérért.

— **A BÉCSI VÁSÁR MAGYAR VENDÉGEI.** A bécsi vásár külföldi látogatói között a legtöbb magyar volt, 1700-an érkeztek Magyarországról.

— **AMERIKA TEJET ÉS GYÓGYSZERT KÜLDÖTT A FRANCIÁKNAK.** Az Exmouth amerikai gőzös 1.25 millió dollár értékű Vöröskereszt rakománnyal, teljel, tejporral, ruhaneművel és gyógyszerekkel elindult a megnemszállott Franciaország felé. Zabpehely és daraliszt szállítását az angolok nem engedélyezték.

— **MÉHÉSZETI TANFOLYAM BUDAPESTEN.** Budapesten április 1-től mindennap d. u. 6 órai kezdettel Ignácz Sándor és dr. Koppán József méhészeti felügyelők vetített képekkel kisért 18 napos méhészeti tanfolyamot rendeznek a Pázmány Péter Tudomány Egyetem (Múzeum-körút 4. sz.) Állattani Intézetének földszinti tantermében. A gyakorlati bemutatást májusban tartják meg a gödöllői állami méhészeti gazdaságban. A tanfolyamra jelentkezhetnek nők és férfiak április 1-én d. u. 6 órától a fent említett helyiségben.

— **GYÁSZROVAT.** Dr. *Kánya* István székesfővárosi tanácsjegyző március 17-én a Szent István-kórházban 41 éves korában meghalt.

— **ANGYAL PÁL ELŐADÁSA AZ OLASZ KULTÚRINTÉZETBEN.** Angyal Pál egyetemi tanár csütörtökön délután hat órakor az Olasz Kultúrintézetben (Eskü-út 5.) előadást tart »A gazdasági bünselekmények az olasz büntetőtörvénykönyvben« címmel. Érdeklődőket szívesen lát az intézet.

— **AUTÓÚT ÉPÜL BRÜSSZEL ÉS OSTENDE KÖZÖTT.** *Brüsszel* és *Ostende* között modern autóút építését kezdték meg. Az út érinti *Gentet* és *Brügget* is.

— **AZ EGYESÜLT KERESZTÉNY NEMZETI LIGA VI. kerületi osztályának** március 18-iki ligadélutánján dr. Váry Ferenc tart előadást »Lehet-e keresztény gazdasági életet teremteni« címmel.

— **KÉTSZÁZ BÁNYÁSZT ELTEMETETT A ROBBANÁS.** A japáni Közép-Hokkaida egyik szénbányájában robbanás történt, amely több mint 200 bányászt elzárt a külvilágtól. A mentés munkája folyik.

— **A BUDDHIZMUS JAPÁNBAN** címmel Örkényi Ottilia tart előadást a Magyar-Nippon Társaság előadássorozatának keretében csütörtökön délután 6 órakor a Pázmány Péter Tudomány Egyetem bölcsészeti karának I. em. 6. sz. tantermében. Belépődíj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

— **AZ ÁRVERÉSI CSARNOK AUKCIÓJA.** A Postatakarékpénztár árverési csarnoka külön aukciójának nagysikerű kiállítása tegnap, hétfőn este zárult. Az aukció árverését, amelyen egy ismert műbarát gyüjteményéből származó ritkaságok, közöttük irodalmilag ismert XVI., XVII. századbeli magyar ezüsttárgyak, perzsaszőnyegek és keletázsiai dísztárgyak kerülnek kalapács alá, március 18-án és 19-én délután tartják meg.

— **A KASSAI OLASZ KULTÚRINTÉZET** tudományos előadássorozatának keretében holnap este ½7-kor Sándor János főiskolai r. tanár »Olaszország világgazdasági helyzete« címmel előadást tart.

— **A MAGYAR SZÁRNYAK** új számában Ember Sándor, Szy Tibor, Bisits Tibor, Udvary Jenő, Csornai-Horváth István, Szilas Tibor, vitéz Hefty Frigyes, Szőnyi József, Nagy Ernő és Raczkó Lajos írt érdekes cikket.

— **A GAZDASÁGI JOG** márciusi száma Müller Erzbach Rudolf müncheni egyetemi tanár és mások érdekes és értékes cikkeit közli.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

NÉGY KIÁLLÍTÁS

Egyszerre négy kiállítás nyílt meg vasárnap s ez a halmozás mind a kritika, mind a közönség érdeklődését megosztja. Kiállítóhelyiségeink vezetői nem törődnek azzal, hogy a verniszázsok heteként követték egymást s ne torlódjanak össze egy napra. Barátságos megegyezéssel könnyen el lehetne kerülni az ilyen tömeges ütközéseket, amelyeknek kárát elsősorban maguk a kiállítók látják.

A *Nemzeti Szalonban* a balatoni ösztöndíjasok mutatják be az elmúlt nyáron festett képeiket. Ezek a díjak, amelyek a kultuszminiszter és a Balatoni Intéző Bizottság jóvoltából évről évre egész sereg kitünő művész számára teszik lehetővé a Balaton-vidék festői tanulmányozását, valóban üdvözítő hatást gyakorolnak képzőművészetünkre. Amellett idegenforgalmi szempontból is hasznos eredményekkel járnak. A táj és a tájat megörökítő művész közvetlen kapcsolatának élményszerűségét mintegy tettenérve szemlélhetjük ezen az érdekes s jórészt értékes darabokból álló kiállításon, melynek komoly színvonalát elsősorban a Balaton nagy festő-költője: *Egry* József, továbbá *Szobotka* Imre, *Medveczky* Jenő, *Halápy* János, *Erdős* Géza, *Csergics* István, *Pohánok* Zoltán, *Éless* István és *Komjáti* Gyula biztosítja, balatoni motívumú festményeivel, pasztelljeivel és akvarelljeivel.

Megkülönböztetett figyelemre tart számot a *Gróf Almásy-Teleki Éva Művészetében* (volt Ernst-múzeum) rendezett csoportkiállítás, amely a fiatalabb festőnemzedék négy kiváló tagjának s egyik legszeniálisabb modern szobrászunknak java műveit sorakoztatja fel. *Domanovszky* Endre különösen örvendetes meglepetést hoz új képeivel. Elmélyült, gazdagon kiérett tehetsége főkép értékes szőnyegtervein és megkapóan szép, sötét ragyogású *Pikenők* című vásznán bontakozik ki teljes zavartalansággal. Másik meglepetése az együttesnek *Gadányi* Jenő, aki annyi szívós kísérletezés után végre szerencsésen elérkezett önmagához. Vörösfehérben, mélyzöldben, fekete-szürkében, sárga-barnában tartott csendéletei. *Nádasa*, a *Szürke tények* és a *Vörös lant* kulturált tehetségének, fejlett konstrukciósérzékének és tiszta festőiséget hangsúlyozó kifejezőerejének egykép meggyőző dokumentumai. *Dési-Huber* István és *Bálcsony* Jenő legújabb képei ugyancsak jelentős fejlődési állomást jeleznek mindkét tehetséges művész pályáján. A kiállítást igazi művészi eseménnyé azonban *Ferenczy* Béni szobrai, érmei és rajzai avatják. Elragadóan tökéletes gyüjtemény ez, amelynek muzeális értékü darabjai közül is kiemelkedik a *Lépő leány*, a *Mosakodó*, az *Atalanta*, a *Vágtató ló*, az *Ady-érem*, néhány remek akvarell és vöröskőtarajz. Ferenczy a legnagyobb mai magyar szobrászok egyike. A nagy művészet lelke lebeg arasznyi méretekben is monumentális alkotásai fölött.

A *Műbarát* kiállítóhelyiségében ifj. *Czene* Béla festőművész, *Élesdy* István grafikus és *Buzi* Barna szobrász érdekes, kiegyensúlyozott dolgaival találkozunk. *Czenének* főkép figurális kompozíciói és arcképei, *Élesdynek* olasz motívumú rajzai, mozgalmas rézkarcai és fametszetei fogják meg a nézőt. *Buzi* Barna Szent László lovasszobra s néhány körtefába faragott reliefje komoly, lehiggadt művészi munka.

A *Tamás Galéria* új kiállításán *Bor* Pál festőművész mutatja be jórészt balatoni tárgyú képeit. Gondosan válogatott anyagán — amely rendkívül egységes és nívós — mélyreható kulturáltság érzik. Ezt a tehetséges művészt elsősorban a fényhatások játéka, az atmoszféra formaalakító jelenségeinek Egry művészetével rokon festői megoldása érdekli. Biztos szerkesztőkészség s a világos, levegős színek finom harmóniája jellemzi legújabb műveit. Köztük olyan jelentős darabok találkoznak, mint a *Halászok, Gyerekek a parton, Interieur, Veranda* és *Badacsonyi szőlők.*

— rp —

— **A BUDAPESTI PIARISTA DIÁKSZÖVETSÉG** vasárnap délelőtt 11 órakor a piarista gimnázium félemeleti nagytermében tartja évi rendes közgyülését.

Minőség Márka Márkus Rádió Gramofon Csere Részlet Longavox felvevő és lejátszó gramofon Rákóczi-út 49 Telefon: 144-939.

SZINHÁZ és FILM

HUSZKA RÓZSI BUDAPESTEN

Huszka Rózsi, a *Németországban* élő, európaihírű énekesnő vendégszereplésre *Budapestre* érkezett.

— A háború kitörése óta — mondotta *Huszka* Rózsi — jóformán még többet dolgozom, mint azelőtt. *A tavalyi szezonban két hónapot töltöttem a Balkánon.* A *Nibelungok gyűrűjének* Brünhildáját énekeltem *Bukarestben, Belgrádban* és *Szófiában.*

— Ugy tudjuk, magas kitüntetést is kapott ebből az alkalomból.

— Igen. *A jugoszláv és bolgár koronarendet.* Most fogok engedélyt kérni *Horthy* Miklós kormányzó urunk őfőméltóságától, hogy ezeket a kitüntetéseimet viselhessem.

— Az idei program?

— December végén utaztam *Barcelonába*, állandó tartózkodási helyemről *Frankfurtból. Január végéig kilencszer szerepeltem a német művészekkel rendezett Wagner-ciklus alkalmával.* Az opera nagyszerű és a közönség Wagner-kultusza közismert. Igazi spanyol temperamentumra vall az a lelkesedés, amellyel a közönség Wagner müveit ezúttal is fogadta és nem egyszer nyiltszini tapsokkal jutalmazta. Feledhetetlen volt a visszatérésem egy óriási Junkers gép fedélzetén. Csodálatos időben repültünk el *Barcelonából*, útközben azonban utólért bennünket a köd. A pilóta ennek ellenére le akart szállni Lyonban, le is ereszkedett majdnem a földig, de aztán nem tudott landolni. Tovább repültünk és négy óra mulva *Stuttgartban* értünk földet. Ott vettünk aztán benzint.

— *Fellépett Frankfurtban is?*

— Természetesen. *A főpolgármester meg is jegyezte, hogy a közönség már aprehendál, mert folyton utazom.* Azért február 26-án Lipcsében is vendégszerepeltem, a *Fidelióban. És most kimondhatatlanul boldog vagyok, hogy végre ismét itthon lehetek.*

AKI a sikert megcsinálja

Ez a csupa nagybetűből szedett »AKI« nem sajtóhiba és nem is színházelméleti értekezésre hivja fel a figyelmet, hanem csupán Somlay Artur Hattyúdalbeli csodálatos alakitását akarja értékelni. És eszünkbe juttat néhány nagy nevet a magyar színészet Pantheonjából; olyanoknak a nevét, akik kitűnő, vagy kevésbé kitűnő darabok sikersorozatát »megcsinálták«, színészi egyéniségüknek a közönség közönyét átfűtő erejével, éppen úgy, mint a Hattyúdal-ban Somlay Artur.

Goethe mondja, hogy »egy szinddrab papiron — még semmi«. Milyen igaza van! Gondoljunk csak Sophokles Elektrájára, s Grillparzer Medeájára, amelyek Jászai Mari előtt és után soha kasszasikert nem csináltak. A Pity Pál sikere is Vizvári Gyula felejthetetlen személyéhez fűződik. A Constantin abbét Ujházi Ede tette magyar színpadi eseménnyé, éppen úgy, mint Priell le Kornélia az Ahol unatkoznak Réville hercegnőjét és Csiky Gergely Proletárok-jának Szederváry Camilláját. Bisson Válás után-ja Náday Ferenc személyes sikere volt a régi Nemzetiben, Barrey Egyenlőségében Pethes Imre teremtette meg a csodálatos Chrighyon-t.

A Faun az egész világon nem aratott akkora sikert, mint nálunk Rajnay Gáborral, a Trilby pedig Fenyvesi Emillel. Még az Ördög sikereinek rendkívüli méreteit is belföldön egy Hegedüs Gyula, külföldön pedig egy Zacconi fokozta fel. Nemcsak középszerű darabokná!, de klasszikus, vagy modern remekműveknél is csodát művel egy nagy színész. A néma leventét és a Krétakört Bajor Gizi vitte sikerre, az Antonid-ban Fedák Sári, a Vallomásban Bulla Elma voltak olyan személyes erejű tényezők, mint most a Hattyúdalban Somlay Artúr. Érdekes, hogy ebben a darabban együtt játszik vele egy hasonlóképpen »széria-gyártó« fiatal színésznő, Tolnay Klári, akinek a Francia szobalány diadala volt köszönhető.

Csütörtökön mutatja be a Kamara Varieté új műsorát

A *Kamara Varieté* csütörtökön mutatja be új műsorát, amelynek vendégsztárja *Erdélyi* Mici. Mellette fellép a kis színház törzstársulata, *Raffay* Blanka, *Feketé* Pál, *Boross* Géza, *Halmai* Imre, azután hét ragyogó, nemzetközi artistaszám. A Kamara Varieté nagyszerű táncosgárdája a pompás Dolly *Hopkins*-szal az élen természetesen ezúttal is előkelő helyet kapott az új programban, a *Villámrevü*-ben.

ÁLL A VÁSÁR

A *Komédia Orfeum* szombaton este mutatja be *Áll a vásár* című új műsorát, melyben először lép fel Budapesten az olasz varieté- és revüszínpadokon általánosan ismert *Roge balett. Türk* Berta új magánszámokat ad elő, Gerard *Laboch*, a híres lengyel tenorista és *Sárossy* Andor duettben lép fel. *Barna* Anci és *Misoga* László játssza a színre kerülő bohózatok főszerepeit.

ZENE

Bőszörményi-Nagy Béla eddigi sikeres szerepléseit hétfői hangversenyével koronázta meg. Három nehéz, mélytartalmú münek, *Bach Goldberg variációnak, Beethoven* nagy *c-moll (op. 111.)* és *Hammerklavier szonátájának* elsőrangú előadása a legkiválóbb zongoristák sorába emelte. A *Goldberg-variációkban* Bach mindent átfogó világát tárta fel, egy barokk vonalakkal megrajzolt, de a modern ember szemével nézett és átérzett nagyszerű világot. Általában véve jellemzőnek tartjuk *Bőszörményire*, hogy *mindig a modern ember felfogásával* közelíti meg a zeneműveket. Ezt különösen a *Hammerklavier-szonáta* előadásában éreztük kifejezetten. Határozott, szinte kemény vonalakkal dolgozik, magasbatörő konstrukciókat emel az építész előrelátásával és biztonságával. Mindez korántsem teszi hideggé zongorájának a hangját; elég, ha néhány *variáció* bensőséges, melegtónusú előadására vagy a *c-moll szonáta* áhitatos megszólaltatására gondolunk. Mindig a szerkezet pontos felépítésére törekszik és ez óvja meg attól, hogy feloldódjék a pillanatnyi élmény felszínes világában. *Magyar* közönségünktől joggal elvárnánk, hogy fiatal zongoristanemzedékünk legkiválóbbját *sokkalta nagyobb számmal hallgassa meg.*

•

A *Székesfővárosi Zenekart* hétfő este *Vaszy* Viktor vezényelte, az igazi muzsikus melegségével, lendületével. Bevezetésül mingyárt *Vaszy* ötletes, nagyon jól hangzó *Vigjáték-nyitányát* hallhattuk. *Nováki* László vonószenekarra írt. *Divertimentója* derék munka, bár az az érzésünk, hogy alkalmasabb volna nagy zenekarra hangszerelni. *Monteverdi* Ariadne panaszát *Basilides* Mária énekelte remekül, a korai olasz zene kristálytisztaságával és minden szépségével. Ennél tökéletesebben aligha hallhatjuk Ariadne áriáját. Sajnos, *Respighi* hangszerelése Monteverdi tragikus zenéjét meglehetősen elmossa, erejét gyengíti. *Vaszy* finom, gondosan kidolozott előadásában hallottuk még *Debussy Faun délutánját* és *Respighi Róma fenyőit.*

•

Endre Béla *Magyar Kamaraoperatársulata* ismét két pompás dalművet adott elő, *Gluck Május királynőjét* és *Mozart Szinigazgatóját*, stilusosan, kitűnő izléssel. A lelkes társulat nagyon jól eltalálta a Kamaraopera meghitt, barátságos hangulatát. Az előadásból kultúráltság, zeneiség árad és ami a színpadon ép a legfontosabb: elsőrangú összjátékot ad. A szereplőket, *Senyei Szabó* Ilust, *Farkas* Ilonát, *Solymossy* Margitot, *Oláh* Emilt, *Szanati* Józsefet, *Baranek* Sándort, *Balogh* Pál rendezőt és mindenekelőtt *Endre* Béla karnagyot a legteljesebb dicséret illeti fáradhatatlan, önzetlen munkájukért. Az előadások mindenkép megérdemelnék a közönség fokozottabb érdeklődését.

Dr. Vajkay Aurél

ELTŰNT EGY ASSZONY

Az Omnia mai bemutatója

A Tobis-gyár legújabb filmjét, amelynek címe Eltűnt egy asszony, ma mutatja be az Omnia filmszínház. Ez a különös történet a világháború előtti párisi világkiállításon játszódik, ahol titokzatos körülmények között eltűnt egy asszony. Ő is érkezett a lányával Kanadából és amikor másnap reggel a lánya a keresésére indult, sehol sem találta. A hotelben nem tudtak róla, a szobáját, amelyben állítólag megszállt, éppen akkor festették újra, a hajó utasnévsorában nem szerepel — eltűnt. A film végére persze kiderül a titok, addig azonban rengeteg minden történik és Kristina Söderbaum, aki a női főszerepet, az anyját kereső lányt játssza, színészi képességeinek minden erényét felvonultathatja a felvevőgép előtt. Veit Harlan rendezte a filmet, igen érdekesen. Az Eltűnt egy asszony kétségtelenül a szezon egyik legérdekesebb filmje, amely mindvégig fokozni tudja azt a feszültséget, hogy hová is tünhetett az az asszony, aki a szemünk láttára érkezett Párisba.

Kristina Söderbaum

ZANZIBAR

A City új filmje

A *City* filmszínház új dsungel-filmet mutatott be, amelynek címe *Zanzibar*. Az érdekes, izgalmas, különös történet a legsötétebb *Afrika* titokzatos őserdőiben játszódik és végigvezet bennünket mindazokon a bonyodalmakon, amelyeket a dsungel-film lehetősége nyujt. Az amerikai gyár emberei, amely a filmet készíttette, hosszú hónapokig tartózkodtak Afrikában és így mindazok a felvételek, amelyek az őserdő titkairól és borzalmairól szólnak, a helyszínen készültek. A film tulajdonképpen maga a dsungel, a keret pedig, amelybe ezt a forrongó, különös világot zárták, egy régen elhúnyt törzsfőnök koponyája körül játszódó izgalmas történet. Lola *Lane* és James *Craig* játssza a *Zanzibar* két főszerepét.

Ma... tegnap... holnap

Forum

igen jó

Ez a legújabb magyar film érdekes problémát tárgyal: hogyan viselkedjék az orvos halálosan beteg páciensével szemben, akinek napjai már meg vannak számlálva. Ez a mese egyik szála; a történet másik forrása az a rendkívül érdekes társadalmi probléma, amelynek három főhőse van: a szépasszony, az orvosprofesszor és a nagybeteg gyáros. Szilágyi Szabó Eszter játssza a szépasszony szerepét. A kitünő, rendkívül érdekes és nagyon szép fiatal színésznőnek tulajdonképpen ezúttal nyilott először alkalma vérbeli filmszerep eljátszására. Feladatát kitünően oldotta meg és nyugodtan állithatjuk, hogy egyike a legjobb filmszínésznőinknek. A professzor szerepében a nagyszerű Somlay Artúr ragyogtatja meg tehetségének ezer színét, míg a beteg gyáros figurájában Jávor Pál formálja meg egyik legjobb alakitását. Mellettük Vaszary Piroska, Sitkey Irén, Mály Gerő és Juhász József nevét kell megjegyeznünk. Mind a négyen egy-egy tanitani való kabinetalakitással lepik meg a közönséget. Összefoglalva benyomásainkat, a »Ma...tegnap... holnap« igen jól sikerült film s tetszeni fog, miután a tegnap esti díszbemutató közönsége is igen gyakran szakította félbe tapsaival az előadást.

Európa nem válaszol

Szerdán este lesz a díszbemutatója az Uránia filmszínházban annak a hatalmas, nagyvonalú magyar filmnek, amely költségvetésével, gazdagságával, kiállításának pompájával, szereposztásának tékozló bőkezűségével a magyar filmgyártás legmagasabb csúcsára emelkedett. *Radványi* Géza irta és rendezte az *Európa nem válaszol*-t. *Tasnády Fekete* Mária játssza a női főszerepet s mellette a magyar film és színpad igen sok kiváló művésze jutott jelentős alakításhoz és pedig: *Kiss* Ferenc, *Somlay* Artúr, *Rózsahegyi* Kálmán, *Greguss* Zoltán, *Táray* Ferenc, *Titkos* Ilona, vitéz *Hajmássy* Lajos, *Mály* Gerő, *Vaszary* Piroska, *Köpeczi-Boócz* Lajos, *Mihályfi* Béla és *Gábor* Miklós. Ez a névsor mindennél élvesebben jellemzi a film nagyszerű értékeit.

T. Fekete Mária

Nemsokára bemutatják Budapesten a Tobis-gyár legfrissebb filmjét, a Három Codona-t. Ez a film a világhírű artistacsoport karrierjét irta meg. Főszereplők: Lena Normann, Anneliese Reinhold, René Deltgen és Ernst von Klippstein.

BŰNHŐDÉS...

Corso

Jó Tyrone *Power* és Dorothy *Lamour* új filmje *gengszertörténet. Power* apját, a milliomos bankárt, becsukják. Sikkasztott. A fiú ezért ellene fordul és megtagadja vele a közösséget. Az apát elhagyják a barátai s amíg az apjával együtt lecsukott s hosszabb időre elítélt gengszereket váltságdíj ellenében sorra szabadon engedik, a milliomossal senki sem törődik. A fiúnak pénz kell, hogy ügyvédet fogadhasson. *beáll tehát gengszternek.* Belekerül a bűn sodrába és végül őt is becsukják. A börtönben újra találkoznak, éppen akkor, amikor a fiú a társaival szökni akar. *Ez a jelenet a film drámai fordulópontja, itt válik a bűnösből bűnhődni vágyó becsületes emberré a gengszternek szegődött milliomosfiú.* A téma tipikusan amerikai problémát fejteget, kicsit távol is áll tőlünk. Mind ennek ellenére érdekel a történet, mert mély és igazi drámára épült, nagyszerűek a színészek és a forgatókönyv írója a humorral sem bánt szűkmarkúan. Tyrone *Power* alakítása igen jó, akárcsak Dorothy *Lamour*-é, *aki két remek dalt énekel a Bűnhődés-ben.* A filmet azoknak ajánljuk, *akik szeretik az izgalmas gengszterhistóriát és a jó zenét.*

ELKÉSETT LEVÉL

Uray Tivadar

A filmszezón második felének kiemelkedő művészi eseménye lesz az *Elkésett levél* című új magyar film, amely ezen a héten kerül a közönség elé. A bemutató előadás előkészületei már megtörténtek, sőt már a meghívókat is szétküldötték. *Szőrényi* Éva és *Uray* Tivadar kettős, drámai alakítása a gerince az *Elkésett levél*-nek; mindketten megjelennek a díszbemutatón, akárcsak a film másik két főszereplője, *Feleky* Sári, aki *Szőrényi* Éva »lányát« játssza és *Kamarás* Gyula.

A Vigszínház március 25-én délután 4 órakor Tarnay Ernő főrendező emlékére nagyszabású előadást rendez. A műsor rendkívül gazdag, hiszen a Vigszínház nagyszerű gárdája mellett a magyar színpad valamennyi előkelősége fellép ezen az előadáson. Harmincöt sztár szerepel a műsorban, amelynek bevezetőjét Harsányi Zsolt irta, rendezője Hegedüs Tibor, zenei vezetője pedig Bródy Tamás.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 139-068, 337-740, 340-726

ESTI HÍRLAP

1971 ÁPR 28

Buza Barna

1021

MA DÉLUTÁN

ÁTVESZIK MANDÁTUMUKAT AZ ÚJ KÉPVISELŐK

Pótválasztás május 9-én • Május 11-én alakul meg a Fővárosi Tanács

Ma délután adják át Budapesten a megválasztott képviselőknek megbízólevelüket. A fővárosban 67 képviselői választókerületben 65 képviselőt választottak meg. A törvényes előírások szerint két helyen nem kapta meg egyik jelölt sem a megválasztásához szükséges többséget,

várhatóan május 9-én kerül sor e helyeken a pótválasztásra.

A 21-es számú országgyűlési választókerületben, ahol *Major Tamás* színművész, a Nemzeti Színház főrendezője és *Buza Barna* szobrászművész indult jelöltként, egyikük a szavazatok 49,9 százalékát, másikuk pedig 47,8 százalékát nyerte el. A 32-es országgyűlési választókerületben *Ménesfalvi Márta*, az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár laboránsa a szavazatok 49,3 százalékát, *Lakatos Józsefné*, a Phylaxia Oltóanyag- és Tápszertermelő Vállalat laboránsa pedig a szavazatok 49 százalékát kapta.

A tanácstagi választókörzetek közül 15-ben kerül sor pótválasztásra.

Hat helyen, ahol három jelölt volt: a X. kerületi 76-os tanácsi választókörzetben, a XI/88-as, a XIV/48-as, a XVII/61-es, a XXII/37-es, valamint a XXII/48-as tanácstagi választókörzetekben. Két jelölt indult, s egyik sem kapta meg a megválasztásához szükséges többséget a III/6., a VI./83., a VII./41., a VIII./36., a IX./62., a IX./75., a XI/92., a XIV./54. és a XXII. kerületi 15-ös tanácsi választókörzetben.

A képviselői pótválasztás kitűzéséről az Országos Választási Elnökség, a tanácstagi pótválasztásokról a Fővárosi Választási Elnökség intézkedett. A pótválasztással kapcsolatos teendőkről időben tájékoztatják az érdekelt választópolgárokat.

A kerületi tanácsok alakuló üléseiket a közeli napokban tartják meg, elsőként április 30-án a XV. kerületben lesz tanácsülés.

A Fővárosi Tanács alakuló ülését május 11-re hívják össze.

A Hazafias Népfront budapesti elnöksége ülést tartott, amelyen megtárgyalta, hogy a megválasztott tanácstagok közül kiket ajánl a népfront a kerületi tanácsok alakuló ülésein a Fővárosi Tanácsba.

A tanácstagok választásában a főváros 1 494 723 választójogosult állampolgárának 96,8 százaléka — 1 447 211 személy — élt szavazati jogával. A szavazatok közül 1 421 932 volt érvényes, 25 279 pedig érvénytelen. A tanácstagjelöltek az érvényes szavazatok 97,9 százalékát kapták. A főváros kerületeiben 2209 tanácstagot választottak meg, a meg nem választott tanácstagok száma pedig 15.

A budapesti képviselők

Választókerület száma	Név	Választójogosultak száma	Leszavazottak száma	Érvényes szavazatok száma	A jelöltre adott szavazatok %-a
1.	**Barcs Sándor**	18 063	17 471	17 291	98,3
2.	**Inokai János**	18 255	17 719	17 549	97,8
3.	**dr. Prieszol Olga**	33 602	32 324	31 863	97,5
4.	**dr. Trautmann Rezső**	29 419	27 954	27 584	98,8
5.	**dr. Pesta László**	20 013	19 457	19 170	99,0
6.	**Szép Zoltán**	20 094	19 386	17 551	56,1
	Korpai Jánosné				35,0
	Takács Sándorné				7,6
7.	**Swierczek Györgyné**	20 317	19 777	19 523	97,1
8.	**dr. Beresztóczy Miklós**	22 150	21 627	21 203	98,0
9.	**Németh Károly**	21 617	21 104	20 822	98,7
10.	**dr. Marton Zoltán**	17 607	17 145	15 559	61,8
	Benjamin László				37,5
11.	**Pióker Ignác**	23 971	23 372	23 023	98,4
12.	**dr. Papp Dénesné**	22 134	21 359	20 091	61,9
	Komjáthi Lászlóné				35,2
13.	**dr. Horváth Richárd**	26 538	25 603	25 270	97,4
14.	**Sarlós István**	22 865	21 986	21 775	98,9
15.	**Petrovics Emil**	24 410	23 553	23 343	98,9
16.	**Somogyi József**	21 338	20 648	20 380	98,8
17.	**Zsigmond Géza**	26 692	25 758	25 518	98,5
18.	**Darvasi István**	24 462	23 633	23 397	98,7
19.	**dr. Mihályfi Ernő**	21 407	20 622	20 399	98,2
20.	**Csillik András**	18 295	17 736	17 613	98,8
21.	**Major Tamás**				49,9
	Buza Barna				47,8
22.	**dr. Vida Miklós**	24 163	23 341	23 112	98,8
23.	**dr. Kaposvári Júlia**	21 894	21 029	20 863	99,2
24.	**Nagy Richárd**	16 066	15 464	15 283	98,7
25.	**dr. Udvardi Károlyné**	21 679	21 081	20 907	98,8
26.	**dr. Bognár József**	19 647	19 033	18 834	98,5
27.	**Milován Ildikó**	24 162	23 398	23 107	97,9
28.	**Varga István**	23 282	22 469	22 285	98,6
29.	**Tóth István**	17 835	17 327	17 196	98,2
30.	**Csomor Ferenc**	17 544	17 074	16 969	98,3
31.	**dr. Orbán László**	21 897	21 205	21 080	98,7
32.	**Ménesfalvi Márta**	15 092	14 697	13 557	49,3
	Lakatos Józsefné				49,0
33.	**dr. Pongrácz Kálmán**	22 389	21 820	21 525	97,4
34.	**Vass Istvánné**	27 552	26 811	26 472	98,2
35.	**Retezi Károly**	25 114	24 146	23 876	98,3
36.	**dr. Király István**	23 391	22 696	22 445	98,8
37.	**dr. Szabó Kálmán**	30 154	28 905	28 609	97,7
38.	**dr. Noszkay Aurél**	29 192	28 106	27 849	98,2
39.	**Kádár János**	33 422	32 990	32 873	99,6
40.	**Csapó Ernő**	20 377	19 976	18 397	57,7
	Godó Pálné				39,6
41.	**Kovács Károly**	23 543	22 982	22 650	98,7
42.	**Venéczi János**	19 540	18 846	18 684	98,6
43.	**Kelen Béla**	17 327	16 814	16 647	98,6
44.	**Pázsit Árpád**	23 959	23 365	21 834	57,2
	Simon László				41,2
45.	**Gyurkó László**	29 661	28 874	28 582	98,2
46.	**Schumeth János**	24 318	23 641	23 372	98,3
47.	**Bodonyi Pálné**	29 915	29 308	29 004	98,6
48.	**Sándor József**	23 822	23 465	23 286	98,5
49.	**Bugár Jánosné**	23 671	23 192	23 086	97,9
50.	**dr. Sályi István**	25 425	24 921	24 775	98,6
51.	**Riss Jenő**	20 790	20 444	20 246	98,7
52.	**dr. Káldy Zoltán**	16 223	15 868	15 810	98,4
53.	**Matcovics József**	21 472	20 946	20 790	98,1
54.	**Kemenczés Sándorné**	20 319	19 881	19 857	97,4
55.	**Reményi Vilmos**	26 279	25 583	25 549	97,9
56.	**Szépvölgyi Zoltán**	20 396	19 833	19 833	97,4
57.	**Molnár Endre**	23 298	22 790	22 586	98,9
58.	**Polyák János**	26 967	26 356	26 038	98,8
59.	**dr. Csendes Béláné**	28 323	27 615	24 590	63,2
	Szőke Antal				35,6
60.	**Zoborszky Ferenc**	29 247	28 551	26 622	52,3
	Halász Károlyné				45,4
61.	**Gyarmati János**	22 115	21 652	20 216	54,9
	Höchst János				43,9
62.	**Kárpáti Márta**	13 849	13 397	12 443	60,7
	Csovák Ernőné				37,3
63.	**Kollár József**	19 003	18 628	18 447	98,8
64.	**Kardos Vilmos**	18 231	17 796	17 492	98,1
65.	**Hartai Irén**	16 976	16 489	15 209	51,5
	Sólyomi Gyuláné				46,5
66.	**dr. Molnár Béla**	13 991	13 648	13 565	99,0
67	**Horváth István**	22 732	21 938	20 209	60,5
	Darók Jánosné				37,8

sok riportműsort egyenszürkévé tesz. Regős István szerkesztő-riporter kérdései valóban az érdeklődést tükrözték, nem tetszelegtek a mindenáron fontosat mondás fontoskodó képében, mertek hétköznapiak, egyszerűek lenni, s éppen ezért sok érdekes és lényeges közlésre késztették a riportalanyokat. Gondolok itt az adás két legjobban sikerült blokkjára, a magyar filozófiakutató londoni élményeinek, tapasztalatainak felelevenítésére és a javító-nevelő intézetben készült riportra. Mindkettő tartalmas volt, egyéni. A rögtönzött divatbemutató sem a megszokott sémák szerint zajlott, a tanácsadásban a divat „elemzésben" a manekenek is részt vettek, s ettől az egész kedves és természetes, hasznos lett. Egy dolgot azonban nem értettem. Mi köze volt a külpolitikai érdekességekből álló filmblokknak Angela Davishez, akiről pedig a riporter az összeállítás előtt beszélt. Mindent összevetve: a Telemagazin első adása ügyesen keverte a komolyat az érdekessel, a hasznosat a szórakoztatóval. Hangvétele pedig keresetlen, fiatal.

● Csak azt lehet nehezen megérteni, vajon miért ilyen korai, holt időpontban került sorra ez a műsorpremier, mikor tapasztalataink szerint azzal az igénnyel készült, hogy minél több fiatalhoz szóljon. A tegnapi műsorszerkesztés egyébként sem vizsgázott valami fényesen, hiszen két magazinjellegű adás került egy napra — a Parabola volt a másik —, közben egy érdekesnek érdekes, de nem túl jelentős cirkuszi kisfilm pergett. S ha ehhez azt is hozzávesszük, hogy Mozart Figaró házassága című operájának egyébként színvonalas előadása is csak rétegműsorként fogható fel, akkor a tegnapi tévésnap tulajdonképpen elég kevesekhez szólt.

(bársony)

Dzsessznaptár

Változatos, színes műsort ígér a tv a dzsessz kedvelőinek. Havi két, 20—25 perces adásban továbbra is egyforma arányban jelennek meg a képernyőn a dzsessz hazai és külföldi előadóművészei. Májusban, júniusban öthat alkalommal szerepelnek az *Alba Regia* székesfehérvári fesztivál jeles hazai és vendégszólistái. Láthatjuk és hallhatjuk majd a Moszkva-kvartett, a Ronnie Scott-kvartett, a svájci *Radio Suisse* romand zenekar műsorát. Felvételről játszik az amerikai *John Surman* és együttese. Húszperces film főszereplője *Nina Simon*, a világhírű blues énekesnő. *Lionel Hampton* budapesti koncertjéről ugyancsak két, csaknem félórás filmet forgattak. A közeljövőben megismerkedhetnek a tv nézői a cseh, lengyel, amerikai, angol dzsesszélet kiválóságaival is.

Ki az iskolaérett, ki nem?

Útmutató a szülőknek • Korrekciós osztályokat nyitnak

A fővárosban május 15-ig befejezik a tanköteles korú gyermekek iskolaérettségi vizsgálatait. Idén a vizsgálati módszereket — az előző év tapasztalataival gazdagítva — továbbfejlesztették. Nagyobb figyelmet fordítanak a gyerekek pszichikai érettségének megállapítására.

Vajon mi indokolja, hogy most az orvosi vélemény mellett a pedagógus és a pszichológus véleményét is figyelembe veszik a beiskolázásnál?

A gyermek fejlettsége

— A gyermek akkor válik alkalmassá a tanulás megkezdésére — kaptuk a felvilágosítást a szakbizottságtól —, ha pszichikai és fizikai szempontból egyaránt megfelel az iskola követelményeinek. Az iskolaérettségi vizsgálat a gyermek fejlettségét elsősorban azokon a területeken tárja fel, amelyek az iskolai munka vonatkozásában elsődlegesek.

— Az orvosnak nincs lehetősége a gyerekek folyamatos megfigyelésére, értelmi szintjének elbírálására, a szociális szempontok figyelembe vételére. A testi fejlettség, az egészségi állapot természetesen nagyon lényeges, de nem az egyetlen feltétele a beiskolázásnak.

Melyek az iskolaérettség feltételei?

— Az életkornak megfelelő testi fejlettség mellett, fontos a figyelemre való képesség, a megbízható emlékezet, a közösségbe való beilleszkedés készsége. Tehát hiába jól fejlett *testileg* a gyerek, ha *magatartása* nem alkalmas az iskolai munkára. Az ilyen tanuló nemcsak az iskola és a többi tanuló számára nehezíti a munkát, hanem sorozatos kudarcélményei őt magát is évekre visszavethetik a fejlődésben. Olyan eset is van, hogy a gyermek értelmi képességei jók, de fizikai állapota nem éri el a hatévesek szintjét. A tapasztalatok azt mutatják, hogy sok gyerek hamar elfárad, egy-két órán túl alig képes érdemben részt venni a tanítási órán.

— Hogyan történnek a vizsgálatok és kik hozzák a végső döntést?

Közös döntés

— Az óvodások pedagógiai és pszichikai érettségét a gyermekorvos az óvónővel közösen állapítja meg. Az óvodába nem járt iskoláskorúakat az illetékes iskola megbízott tanítója és a gyermekorvos vizsgálja. A vizsgálaton a gyerekek beszélgetnek, filmet néznek, rajzolnak, mozognak. A légkör fesztelen, mindenki számára hagynak időt a feloldódásra. Problémás esetekben kérik a Nevelési Tanácsadó véleményét is, ahol pszichológus foglalkozik a gyerekekkel.

— A tanácsok egészségügyi és oktatási osztályának bevonásával döntenek, s erről a szülők folyamatosan kapnak értesítést. Az értesítés szövege háromféle lehet. *1. A gyermek iskolaérett, az általános iskola első osztályába beírható. 2. A mindennapi iskolába-járás alól egy tanév időtartamára felmenthető.* (Ez a döntés az értelmileg fejlett, de testileg fejletlen gyerekek esetében hozható.) *3. Az általános iskola korrekciós első osztályába járhat.* (Ez a döntés az értelmileg és a szociális magatartás terén korukhoz képest elmaradt tanulókra vonatkozik.)

Több idő

— A korrekciós osztályokban az általános iskola első osztályának tananyagát lassabb ütemben végzik el. A létszám is kisebb, így sokkal több idő jut az egyéni foglalkozásokra. Több a lehetőség a hiányosságok pótlására. A gyerek a korrekciós osztály elvégzése után — érvényes elsősosztályos bizonyítványnyal az általános iskola második osztályába léphet. S amire a figyelmet fel kívánjuk hívni: *az iskolaéretlenség nem jelent értelmi fogyatékosságot!* A gyermek személyisége rendkívül *sokrétű*. Fejlődése az egyes területeken néha lassúbb. Az iskolaéretlenség átmeneti állapot. A vizsgálat alapján való kiválogatás minden gyermek számára lehetővé teszi, hogy *eredményesen tanulhasson* és képes legyen az iskolai rendbe való mind jobb beilleszkedésre.

Halász Tünde

Ön írta meg a

SZARAJEVÓI SZÍNHÁ

Holnap mutatkozik be a magyar közönségnek a szarajevói Kamara Színház 55. társulata. A mintegy negyven tagú együttes ma Miskolcra utazik, ahol két előadással kezdi meg magyarországi turnéját.

A Kamara Színház 55-öt 1955-ben alapították — innen nevében a szám is —, egyike a Jugoszláviában létrehozott legelső kis színházaknak. Ez a szín-

Fesztivál —

Oberhausen, április 28.

A világ harminc országának több mint 300 filmrendezője és filmkritikusa, valamint 2000 főnyi közönség jelenlétében megnyílt a nyugat-németországi Oberhausenben a tizenhetedik

NYUGAT-EURÓPAI TURNÉJÁRÓL HAZA

♦ újra az En

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUN 19

MAGYAR HÍRLAP

Budapest

Buza Barna

A RÓMAI MAGYAR AKADÉMIÁN nemrégiben tartott magyar egyházművészeti kiállítás anyagát a budapesti r. kat. Hittudományi Akadémia helyiségeiben csütörtökön mutatták be a sajtónak. A beszámoló szerint a magyar művészek alkotásai nagy sikert arattak Rómában, különösen tetszettek Buza Barna szobrai, Kertész Klára és Kovács Margit kerámiái, Molnár C. Pál festményei és Pekáry István gobelinjei.

1021

folyt
Nők
gyar
szóló
mel
nek

A

Rés
kön

1969 JUN 14
1021

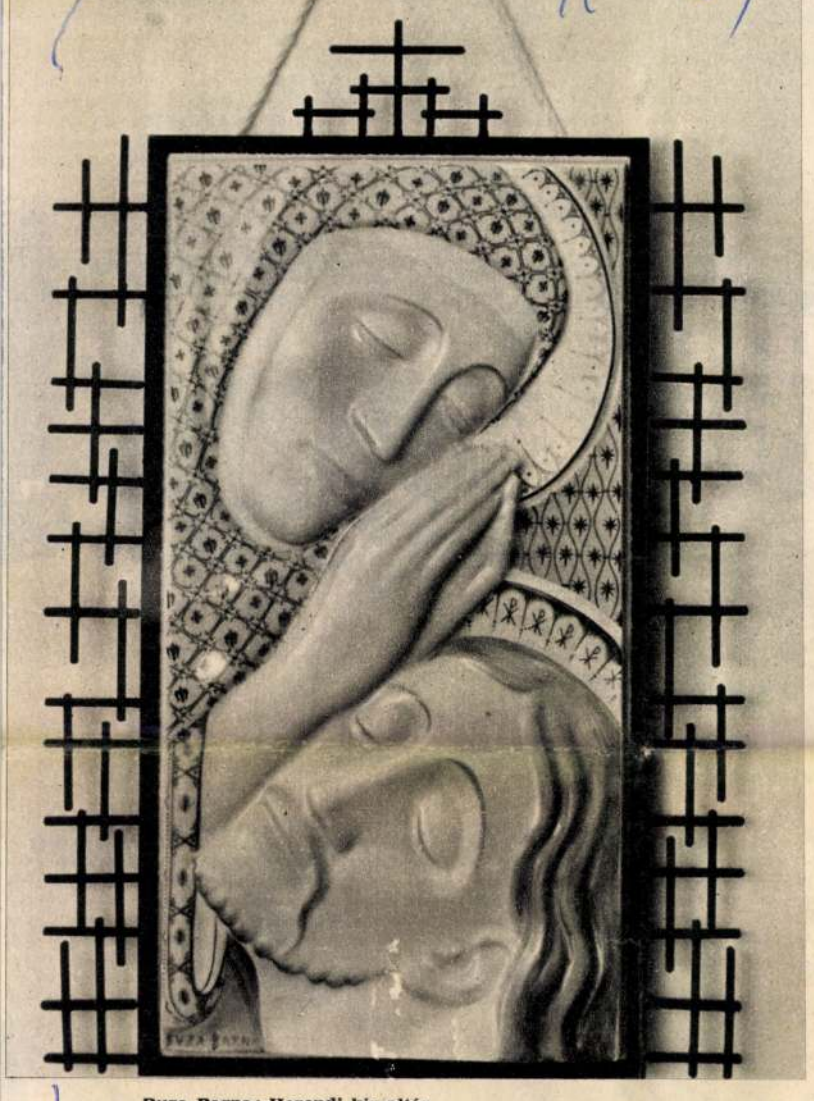

Buza Barna: Herendi kis oltár

Buza Barna

MAI MAGYAR EGYHÁZMŰVÉSZET Rómában

GONDOLATOK EGY KIÁLLÍTÁSRÓL

Figyelemre méltó, és a maga nemében újszerű kiállítást láthattak az érdeklődők májusban, a Római Magyar Akadémia termeiben: az elmúlt negyed század magyar egyházművészetének válogatott darabjait mutatta be ez a kiállítás.

A régi és új magyar művészet alkotásai az elmúlt esztendőkben rendre útrakeltek, hogy elvigyék hírünket a maguk nyelvén is, Londonba, Párizsba és még számos más kulturális központba. De eddig — tudomásunk szerint — nem volt példa arra, hogy a ma élő, napjainkban Magyarországon alkotó művészek egyházi, vallási tárgyú alkotásait mutassák be külföldön. Viszont az is magától értetődő, hogy amikor erre most sor került, ez a kiállítás az európai kereszténység és ezen belül a keresztény művészet és művészettörténet nagy központjában, az Örök Városban, Rómában nyílt éppen meg. De az egyházi vonatkozáson túlmenően is sok minden indokolja e kiállítás helyét. A magyar képzőművészetnek Párizs, illetve a német városok mellett egyik nagy ihletője volt mindenkor Itália. A magyar reneszánsz humanistái és művészei éppen úgy fordultak ihletért a művészi klasszikum, középkor és megújhodás forrásaihoz, mint ahogyan az elmúlt két háború közötti korszakban is alig akadt magyar művész, aki ne járta volna be tollal és ecsettel, ceruzával és mappával az olasz tájakat, városokat. S az elmúlt évtizedben az Akadémia műtermei, szobái ismét állandóan lakottak: a visszatérő idősebb generáció tagjai együtt tanulnak, dolgoznak, alkotnak az őket követő művésznemzedék már beérkezett, vagy arra vágyó festőivel, szobrászaival.

Az egyházművészet rendkívül széles skálájú: a templomépítéstől a figurális dekoráción át az ötvös-, és iparművészet számtalan ágára kiterjed. Ez a sokoldalúság már önmagában is lehetetlenné teszi, hogy *valamennyit egyszerre* mutassa be egy olyan kiállítás, amely egyébként is úttörő a maga nemében, s ennek az úttörésnek a kötelező szerénységét is kifejezi. Lényege a *válaszadás* arra a kérdésre, amelyet dr. *Ijjas* József kalocsai érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke a kiállítás alkalmából így fogalmazott meg: „A századunkban átélt két világháború után az emberiség javának szeme ráirányult azokra az országokra, ahol átalakult az államiság, a társadalom struktúrája és a gazdasági élet: *vajon a forradalmi izzásban kapnak-e ihletet műalkotásokra a művészek?*"

A válasz e kérdésre már a kiállítás előcsarnokában megfogalmazódik, ahol néhány fénykép éppen azokra a műalkotásokra utal, amelyek a legmonumentálisabbak, de ezért „helyhez is kötöttek": a templomokra. Köztudomású, hogy a háború pusztításai a magyarországi templomokat, műemlékeket sem kímélték meg. Helyreállításuk egy olyan országban, amelynek lakóházai, gyárai, kórházai és iskolái is romokban hevertek — legfeljebb késhetett, de nem maradhatott el. A magyar állam nagy anyagi erőfeszítések árán, a legnevesebb magyar művészek és iparművészek közreműködésével sorra helyreállította, illetve helyreállítja a magyar templomokat. Ezek közül látható a kiállításon a Mátyás-templom képe, amelynek külső rekonstrukciója már befejeződött, a tihanyi apátsági templomé, amely Magyarország egyik legimpozánsabb műemléke, de itt van a restaurált budapesti Egyetemi templom képe is, a régi műemlékek közül pedig a veleméri, mátraverebélyi, pápai, felsőörsi, nagyvázsonyi templomok nagyméretű fotója is.

Az első terem tablókban mutatta be a Magyarországon megjelenő katolikus sajtótermékeket és irodalmat. Láthatta a közönség a nagy példányszámú katolikus hetilapnak, az *Új Ember*nek példányait és egy csokrot a lapnak a világ

Fekete Gyula: Szent Ferenc

minden tájára kiterjedő levelezéséből. Bemutatta a kiállítás az 1934-ben alapított *Vigiliát*, amely vallási, kulturális kérdésekkel és szépirodalommal foglalkozik. Hosszan felsorolt külföldi szerzői között ott találjuk a többi között Jean-Claude Renard, Morris West, David Lodge, Friedrich Dürrenmatt, Lanza del Vasto és François Mauriac nevét is. A *Teológia* a magasabb ideológiai igények kielégítését szolgáló folyóirat, míg a *Magyar Kurír* a félhivatalos katolikus hírügynökség. Tablójuk után az Apostoli Szentszék Könyvkiadójának, a *Szent István Társulatnak* a kiadványai következtek: külön-külön tablókat töltöttek be a liturgikus kiadványok, az egyháztudomány, a musica sacra, a hittankönyvek. Jelen volt a kiállításon az *Eclesia* kiadó gyakorlati pasztorizációval foglalkozó könyveivel, imakönyveivel és hazai, illetve külföldi szerzőktől származó szépirodalmi kiadványaival, továbbá az Országos Béketanács Katolikus Bizottságának lapja, a *Katolikus Szó*. A termet a nem egyházi kiadóknak, az Akadémia Könyvkiadónak, a Corvinának és a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának egyházművészeti vonatkozású reprezentatív kiadványai zárták.

A nagyteremben harminc művész nyolcvankét alkotása mutatta be közel mindazt, amit e tárgykörben a magyar művészek az elmúlt esztendőkben alkottak. „Közel mindazt", hiszen valamennyi nem fért volna el, s mint már erre is utaltunk, a templomokat díszítő falképeket, oltárokat, szobrokat nehéz lett volna helyükről elmozdítani. De e szükségszerű leszűkítés ellenére a kiállítás jól reprezentálja a magyar egyházművészet nívóját, változatos, sokszínű törekvéseit. A nagyszámú alkotógárdát és műveiket felsorolni nem tudjuk, s így — némi igazságtalansággal a többiek iránt — csupán néhányat említünk meg. *Bartha* Lajos ötvös érdekes, modern kelyheit, *Basilides* Barna festő szentképeit, *Kovács* Margit immár világhírű kerámiáit, *Molnár* C. Pált, az idősebb nemzedék neves egyházi-festőjét, *Nemcsics* Antalt, akinek nagyméretű alkotásait fényképek képviselik, *Percz* János népszerű ötvösmunkáit, *Szántó* Piroska egyéni Krisztus-képeit, és a híres Herendi Porcelángyár sajátos alkotásait.

A művészetértő szeme előtt kitűnt, hogy a magyar művészettörténetben és egyházművészetben „Római iskola" néven ismert művészcsoport irányzatának hagyományai, törekvései ennek a kiállításnak az anyagában is felismerhetőek. Az is kitűnt azonban, hogy a mai olasz és magyar egyházművészet törekvései nem azonosak. A mai magyar egyházművészet ugyanis, követve művészetünk fejlődésének általános irányát, szorosabban kötődik a figuratív törekvésekhez, és a Biblia, a legendák, a vallási élmények megörökítésében is főként a valóságábrázolás közérthetőbb útjait járja. Természetesen nem ez az egyedülvaló, amit a kiállítás nonfiguratív alkotásai is tanúsítanak. Különösen az ötvösművészeti tárgyakon figyelhető meg a hagyományos formák és a korszerű gondolatok szintézise. Külön tanulmányt érdemelne — noha ezzel a kiállítás csak érintőleg tud foglalkozni —, hogy milyen *hasznos együttműködés* alakult ki a magyar egyházi hatóságok és az állami műemlékvédelem képviselői között, a liturgikus reform végrehajtása során felmerülő problémák megoldásában. A művészeti és történeti értékek közös és harmonikus megóvásának örvendetes tényét már csak azért is érdemes kiemelni, mert a szakemberek többször is szóvá teszik, hogy a liturgikus reform végrehajtása során Európa-szerte elmozdítanak művészeti értékeket eredeti helyükről, funkciójukból.

A magyar egyházi művészet kiállítása Rómában *nagy jelentőségű kulturális esemény* volt. Fogadtatása, visszhangja igazolhatják, vagy visszavethetik azokat a humanitárius törekvéseket, amelyek létre hozták. Hisszük, hogy a művészet, a kultúra ereje a jövőben szélesre tárja majd azt az utat, amelyet e kiállítás a maga módján törni indult!

B. P.

Kovács Margit: Kerámia ikon

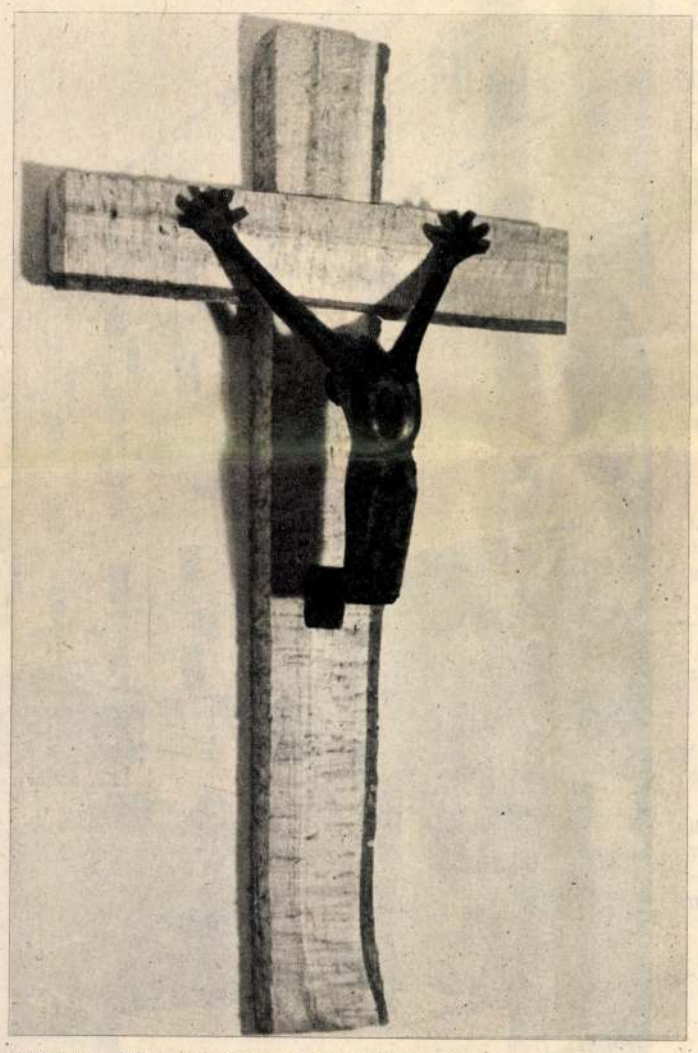

Till Aran (hódmezővásárhelyi népművész): Crucifixus

Mattioni Eszter: Gyümölcsös Madonna (Hímes kő)

Bartha: Atomkehely (dr. Szántai István felvételei)

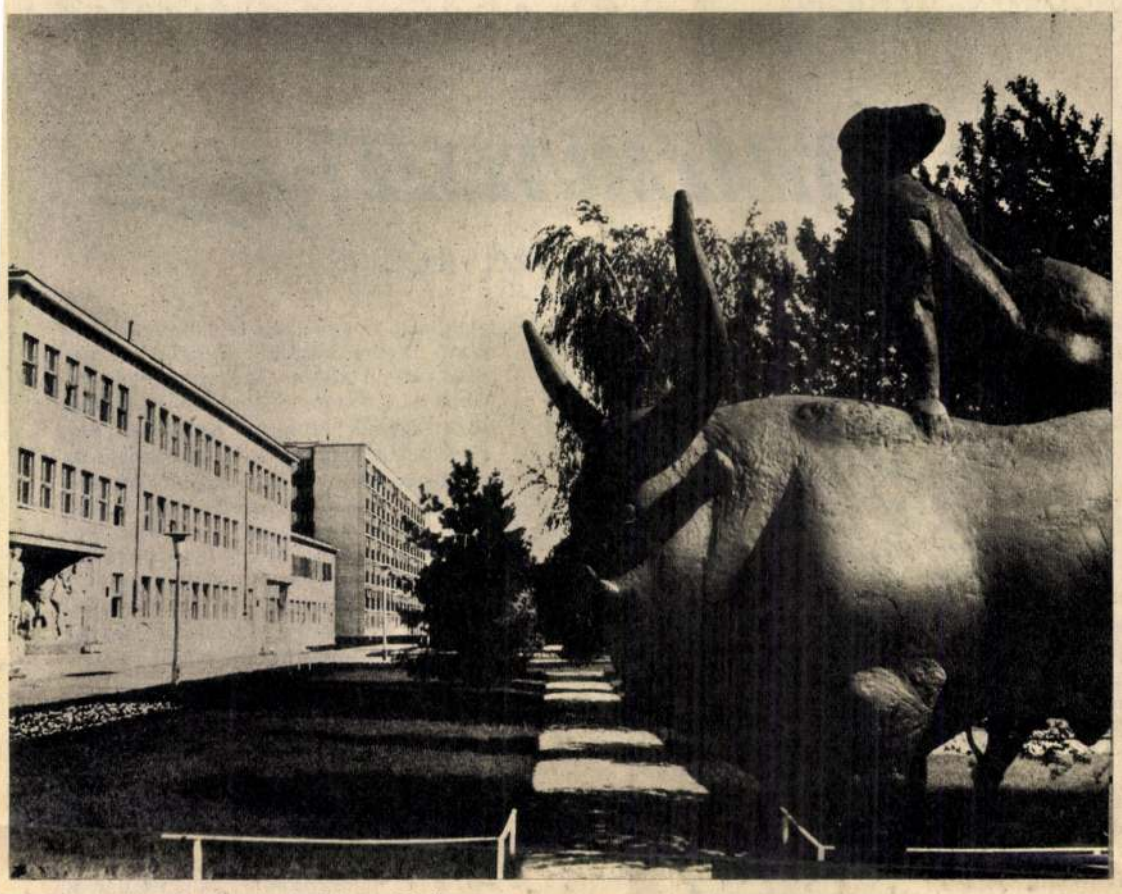

A Debreceni Agrártudományi Főiskola főépülete

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem főépülete

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
MAGYAR HÍREK

4. *A diákok rendkívül önállóak, számos kérdésben övék a döntés joga,* s méginkább így lesz szeptembertől, az új működési, tanulmányi és fegyelmi szabályzat, valamint az új ösztöndíj-rendszer bevezetése után.

5. Talán ez a legfontosabb: *az egyetemi hallgatók közéleti aktivitása hallatlanul élénk,* s ehhez a tettvágyhoz ki-ki megtalálhatja a neki leginkább megfelelő területet: egyik cikket ír, a másik közvéleménykutatást végez, a harmadik az irodalmi színpad együttesének tagja, a negyedik a kollégium életét igazgatja, mint diákbizottsági tag, az ötödik egy nehéz körülmények között élő tehetséges középiskolást készít föl az egyetemi felvételi vizsgára, a hatodik — az érdekvédelmi bizottság tagjaként — a rektorral hadakozik, a hetedik festeget...

*

A közelmúltban a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem volt a második országos nevelési konferencia házigazdája. A hárompapos tanácskozás témájának címe rendkívül sokatmondó: „A hallgatók részvétele felsőoktatási intézményeink szocialista nevelőtevékenységének alakításában."

A konferencia tézisei javarészt a hallgatók jogaival és kötelességeivel foglalkoztak. Hogy milyen jogok illetik meg a magyar egyetemi hallgatókat? Néhány idézet:

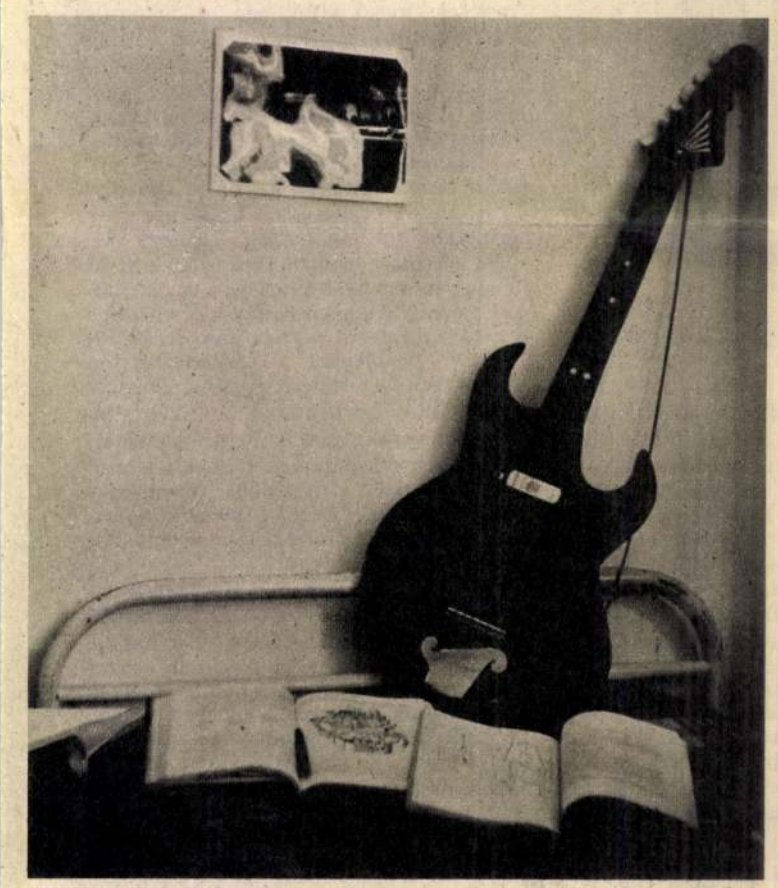

Csendélet — a diákélet jelképe is lehetne

„... Felelős megbízottaik révén *részt vehetnek a tanintézet egész tevékenységének alakításában, bírálatában, irányításában.* Véleményezési, kezdeményezési és szavazati joguk van felvételi, tanulmányi, nevelési, diákjóléti, hallgatói minősítési, fegyelmezési kérdésekben, közvetlen döntési jogkörük a diákközösségi élet alakításában."

„Személyes és az intézet közérdekét érintő kérdésben a diákközösség és az *intézmény bármely irányító és tanulmányi szervéhez közvetlenül fordulhatnak;* észrevételeikre és kívánságaikra választ kell kapniuk."

Az ifjúsági szervezet „megbízott képviselői *teljes jogú szavazati tagsággal* részt vesznek az intézeti, kari, valamint a rektori, dékáni, igazgatósági tanácsok munkájában..."

„A tanulócsoport kollektívának kiterjedt jogokkal kell rendelkezniük a hallgatók érdekeinek védelmében. A tanszékeken, valamint az irányító és adminisztrációs szerveknél felelős megbízottaik révén *közölhetik a hallgatók kívánságait, észrevételeit, ésszerűsítő javaslatait..."*

„A tanulócsoportnak demokratikus véleményezési és javaslattevő joga és kötelessége van a tagjait érintő szociális juttatási, tanulmányi támogatási kérelmek (diákotthoni elhelyezés, ... ösztöndíj stb.) előzetes elbírálásában különféle jutalmazások, bel- és külföldi üdülések, kiküldetések, kitüntetések javaslásában..."

„A tanulócsoport *joga és kötelessége* a felsőbb diákközösségi és tanulmányi szerveknél védelmet kérni, ha valamely tagját hallgatói jogainak érvényesítésében valamilyen sérelem éri..."

Az irányelvek — és a vita — alapján elkészített új működési szabályzat, mint említettem, csak szeptemberben lép hatályba. Mégis, amikor a téziseket elolvastattam néhány hallgatóval — a bölcsész Pigay Imrével, a vegyész Rácz Péterrel és másokkal —, mintha összebeszéltek volna, ezt mondták:

— Igen, igen... *De nincsen ebben semmi új.* Mi már két éve így dolgozunk.

Azt hiszem, erre megint csak azt mondaná a nálunk járt párizsi vendég:

— *Most már értem!*

*

Nos, a vita kedvéért most szólnunk kellene arról, vajon mi okozza azt a bizonyos nyugtalanságot egyre több ország egyetemistái között. Dehát erre most nincs hely, meg talán nem is feladata ez ennek a cikknek. Helyette — túl azon, amit már említettem — ide kívánkozna sok-sok jó ismerős, egyetemi hallgatók életsorsának felvázolása. Egyik-másikról már írtam a Magyar Hírek hasábjain. Tanyaiak, falusi szegényemberek értelmiségivé serdülő gyermekeinek vallomására gondolok, azokra, akik nem tudják feledni családjuk múltbéli sanyarú sorsát, és *becsülni, nagyon is becsülni tudják a mai életet.* Mert hát ez is hozzá tartozik a kérdéshez, miért nincs nyugtalanság a magyar egyetemeken.

S aztán szólni kellene bőségesen arról — ez a probléma egyébként is sokban közös a külföldivel —, hogy a technikai-tudományos forradalom és az oktatás versenyében az oktatás több hosszal lemaradt.

A következmény, csak címszavakban: a hallgatók túlterheltek, az oktatás extenzívvé vált, a tananyag rendszeres rostálása elmaradt, az oktatási módszerek nem korszerűsödtek eléggé, sok oktató még mindig nem felnőtt partnerként kezeli a hallgatót...

Csakhogy nálunk a megoldásra törekvést nem kellett és kell „alulról" kikényszeríteni!

Valahogyan úgy alakult nálunk a helyzet, hogy az oktatást irányító szervek, az egyetemi vezetők és a diákok — egy nyelven beszélnek, egyet akarnak.

Magyarán: nálunk nem áll szemben az állam, az egyetemi vezetés, az oktatói kar a hallgatókkal, hanem oktatói és hallgatói kollektívák vitáznak, küzdenek a maradi, a régi sablonokhoz ragaszkodó oktatók és a tunya hallgatók ellen.

*

A külföldiek, ha egyetemistáinkkal beszélgetnek, leginkább az ösztöndíj-rendszeren lelkesednek fel. Nos, ezt az eddig is jónak tartott ösztöndíj rendeletet éppen most módosították, és miután néhány egyetemen kipróbálták, szeptembertől mindenütt hatályba lép a módosított szabályzat.

Lényege: az ösztöndíj — akárcsak eddig — két részből áll. Az egyik a szociális juttatás (ez a család egy tagjára jutó átlagkereset szerint 0-tól 300 forint havi juttatás lehet, plusz menzai ellátás); ugyancsak a hallgató családjának átlagkeresete szabja meg a kollégiumért fizetendő térítés összegét (az egy főre jutó 1500 forint havi jövedelem esetén 700 forint, az 500 forint alatti átlagnál 50 forint, a kettő között számos variáció); az ösztöndíj másik felének mércéje a tanulás. Mindenkinek jár tanulmányi ösztöndíj — függetlenül attól, hogy mennyi a család jövedelme — 3,5-ös tanulmányi átlagon felül, és mindenki tandíjat fizet 3,5 átlag alatt. A tanulmányi ösztöndíj a rendűség javulásával, a tandíj pedig az eredmény romlásával arányosan emelkedik.

A Debreceni Agrártudományi Főiskola egyike volt a „kísérleti nyulaknak", amelyeken az ösztöndíj-rendelet módosítást kipróbálták.

Egy kimutatásból:

„Az Agrártudományi Főiskola 1968—69. II. félévi, hallgatókra fordított pénzügyi kerete: 1 500 000 forint. Ebből tanulmányi ösztöndíj 148 000 forint. Szociális támogatás, étkezési költségtérítés, rendkívüli segély: 1 320 000 forint. Az elmúlt félévhez képest 6,4 százalékkal emelkedett a szociális támogatás, 7,7 százalékkal a tanulmányi ösztöndíj összege. Az új ösztöndíj-rendelet szerint a hallgatók 69 százaléka jobban járt, mint eddig, 30 százaléka fizet többet, egy százalék kap változatlan összeget."

Aranyéletet élnek tehát a magyar egyetemisták?

Nem. Van épp elég gondjuk. Például egy panasz:

— *Kibírhatatlan! Heti óraszámunk váltva 36, illetve 42!* Ennyit kell benn töltenünk az egyetemen, előadáson és gyakorlaton. És mit kell tanulnia egy vegyésznek még ezen felül, az előadások és gyakorlatok után!

— Na de szeptembertől már rendeletileg *maximálták az óraszámot:* nem lehet több, mint heti 25—26 óra.

— Ugyan mit érek vele? Ez *csak a következő generációnak lesz jó.* Ötödéves vagyok.

Egy másik:

— *Ki bírja ezt?!* A második év végén minden összejön: az anatómia, az élettan és a biokémia vizsga! Valóságos tömegmészárlás lesz... — így a diák.

— *Ki kell dolgozni a komplex vizsgák metodikáját* — javasolja a minisztérium. — Ehhez azonban egyeztetni kell az anatómia, az élettan, a biokémia anyagát, ki kell küszöbölni a fedéseket, egyeztetni kell a tankönyveket és a jegyzeteket. *Amit a hallgató eddig egymástól elkülönülten, az összefüggések megvilágítása nélkül kapott, azt a jövőben együtt, egy összefüggő anyagként kell adni.*

— *A három intézet megkezdte a komplex oktatási módszer kidolgozását, kikísérletezését* — jelenti a rektorhelyettes.

Ezt hallva, ismét azt mondaná a francia professzor:

— *Most már értem!*

GARAMI LÁSZLÓ

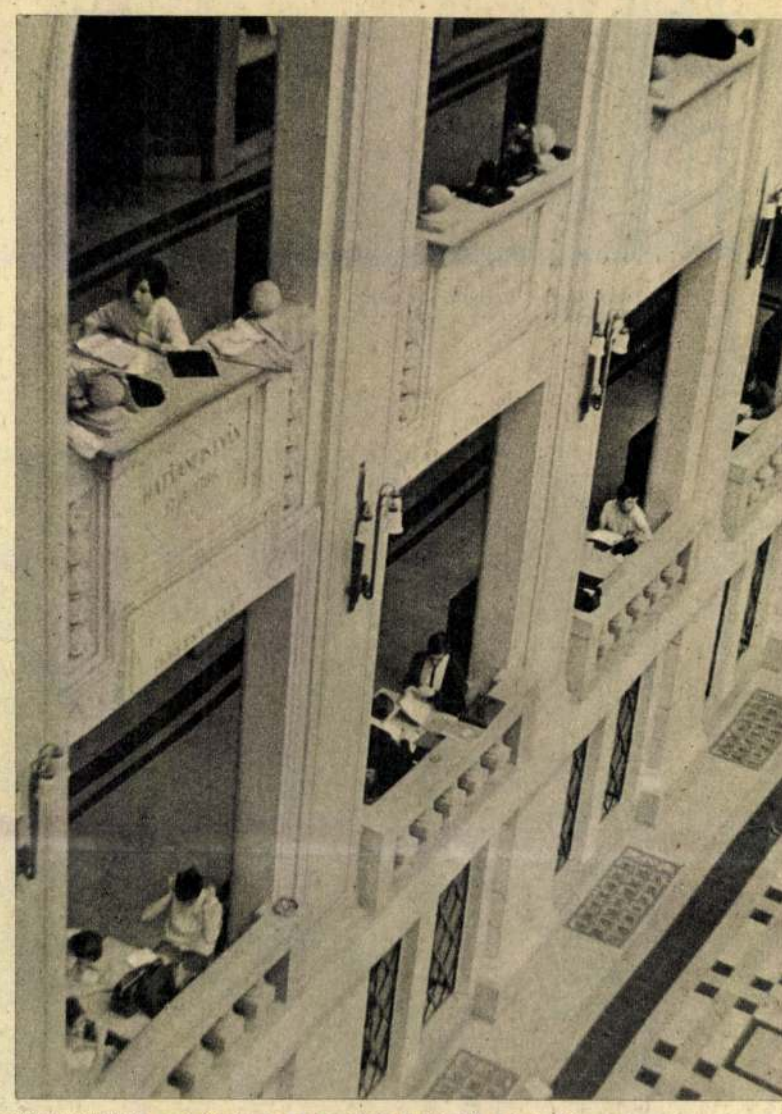

Vizsgaidőszak — megtelnek az egyetem folyosói. Lent: Még egy pillantás a jegyzetbe — vizsga előtt (a háttérben: a Debreceni Agrártudományi Főiskola kollégiuma)

(Fotó: Garami László)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉLMAGYARORSZÁG

1958 NOV. 21

1021

Selmeczi Tóth János fotója

BÚZA BARNA MŰTERMÉBEN

Búza Barna

be került a közösséggel, mára

Nem is olyan régen dobra verték a volt sándorfalvi gépállomást, azaz, hogy alkudoztak rá a helybeli közös gazdaságok. Felelőtlen kijelentések is lábra kaptak; megtartunk 20—25 embert, a többinek fel is út, le is út. Romlott a politikai hangulat, a munkások párttaggyűléseken, termelési tanácskozásokon kérdezgették: „Hogy is lesz hát ezután, mi lesz a sorsunk, hol találjuk meg a mindennapi megélhetéshez szükséges kenyeret?"

A válasz hosszúra nyúlik.

Fokozatosan

Kezdetben volt, hogy minden munkát a gépállomásokkal végeztettek a gazdaságok. Jókora pénzbe került ez, de más választás nem volt monopolisztikus helyz-

tották, munkábaállása után 2 nappal újra lerobbant. A gépjavítónak nem volt alkatrésze, állt a gép. A termelőszövetkezet idegeskedett, végül is saját költségén megvásárolta a szegedi AGROKER-től az alkatrészt, így is többnapos kieséssel fogott munkába a gép.

A kisteleki Magyar—Szovjet Barátság Tsz szivattyúügye is megszakállasodott már. Elromlott, vitték a helybeli javítóállomásra. Megjavították a makacs szivattyút, de nem szuperált, irány vissza a gépjavítóhoz. Ismételten megjavították, így ment ez a játék a harmadik fordulóig. Kinek a kárára? Még nem dőlt. el. Ugyanis 37 ezer forintot kér-

2. Sok időb
ran megbízh
tás.

3. Körülm
nisztrálgatás,

Mindez ve
hogy a szöve
re nagyobb
hoznak létre,
ket tárolnak, anyagraktárakat nyitnak, anyagbeszerzőket szaladgáltatnak szerte az országban. Lényegében tehát azonos, párhuzamos beruházások jönnek létre, mindez persze az állam maximális jóindulatából, sok-sok milliócska szóródik el, vész kárba. Esetenként előállhat az is, hogy „eladnak egy gépállomást", vagy átváltanak ipari termelésbe.

Summázás

Jó helyen fekszik a Kis-

egyszerre 13 tanterem kezdődtek különböző foglkozások: veteránok, külfö diákok, az iskola hajdani vendékei — köztük *dr. K menes* Béla egyetemi doce a József Attila Tudomán egyetem rektorhelyettese *dr. Szőkefalvi* Nagy Bé Kossuth-díjas egyetemi tan — találkozott, s beszélgete el a mai diákokkal.

Délután *sportfoglalkozás kat* tartottak, este pedig a T sza-szálló adott helyet nagyszabású diákbálnak.

Buza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1968 NOV 8

Képzőművészeti esemény Hajdúszoboszlón

November 2-án délután 5 órakor nevezetes kulturális eseményre került sor a hajdúszoboszlói központi művelődési ház nagytermében: megnyílt a budapesti Százados úti Művésztelep művészeinek képzőművészeti alkotásaiból rendezett kiállítás — írja tudósítónk, Szonda Klára.

A kiállítást Tóth Béla, a művelődési ház igazgatójának üdvözlő szavai után dr. Béres András, a debreceni Déri Múzeum igazgatója nyitotta meg.

A Százados úti Művésztelep művészei közül többek között Buza Barna, Eigen István, Kurucz D. Béla, Szabó Iván, Szabó István és Tassy Klára állították ki festményeiket, szobraikat, kisplasztikáikat. A tárlat november 12-ig tart nyitva.

parketta. Böszörményi út 136.

Fáskamraajtó, festett kétajtós szekrény, sezlon, kályha eladó. Sestakert u. 4/B. (Egyetemnél.)

Káposztás hordó eladó. Kiss Sámuel utca 5.

Eladók: salgótarjáni kétaknás kályha, toll, mosóteknő, rádióasztal. Bujdosó utca 35. Érdeklődni délután.

Eladó egy zománcozott tűzhely. Kút utca 45.

napi négyórás munka
lentkezni lehet a vál
receni gyárában.
Szabadság útja 113.

Kőműveseket, ácsc
fedőket, épületbá
általános és épületla
villanyszerelőket, fe
lókat, kőművesek m
munkásokat, elek
építésztechnikust,
írót, fiatalkorú segé
kat 6 órás munkaidővel, kizárólag debreceni munkahelyekre, irodatakarító nőt alkalmaz a Debreceni Építőipari Vállalat. Irinyi u. 20.

Felvételre keresünk férfimunkaerőket textilfestő és -kikészítői munkakörbe. Magas kereseti lehetőség. Lakáslehetőséget biztosítunk. Jelentkezés

irodájában.

A Debreceni MÁV Járműjavító Üzem alkalmaz lakatos, esztergályos, hegesztő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat.

Fiatalkorút és csökkentett munkaidővel segédmunkásokat alkalmaz a Villamosipari Ktsz. Debrecen, Rákóczi u. 12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI
1969 MÁR 8

1021

KÉT KIÁLLÍTÁS
— két kép

A mai kubai szobrászművészet című kiállítás a budapesti Szépművészeti Múzeumban. Sergio Martinez: Madár című szobra.

Buza Barna

Nemzetközi katonai képzőművészeti kiállítás a budapesti Műcsarnokban. Buza Barna: Lovaskatona című szobra.
(Fotó: Selmeczi Tóth János)

ÁLLANDÓ MŰ

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.26-tól. Reggeli zenés műsor, közben: 5.44: Falurádió, kb. 7.30: Új könyvek. — 16.00: A világgazdaság hírei. — 0.25: Himnusz, műsorzárás. Csak szombaton: a műsorzárás éjjel 2.00 órakor.

PETŐFI RÁDIÓ: 6.30: Torna (a 240, a 252,70 és a 340 méteres hullámhosszon), ezután kb. 8.05-ig a műsor azonos a Kossuth rádióval. — 10.00: A zene hullámhosszán. — 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.44: Jó éjszakát, gyerekek! — Kb. 0.10: Műsorzárás.

URH RÁDIÓ: Reggel 8 (vasárnap 7) órától az önálló műsor kezdetéig a budapesti, a miskolci és a kabhegyi adóállomás a Petőfi rádió műsorát, a pécsi adó a Kossuth rádió műsorát sugározza.

14.00: Kettőtől hatig ...
18.10: Az MRT kamarakórusa népdalokat énekel.
18.31: Európai századok — magyar századok. V.
19.00: Beethoven vonósnégyesei. Előadás. I. rész.
19.40: Reichard Tauber Lehár operettekből énekel.
20.25: Új könyvek. (Ism.)
20.28: Március zászlóvivői. Történelmi riport.
21.18: Népi muzsika.
22.00: Lortzing-áriák.
22.20: Tánczene.
23.10: Szimfonikus zene.

U

18.10: Magnósok, figyelem!
18.55: Orosz nyelvtanfolyam felnőtteknek. 43. lecke. (Ism.)
19.10: Schubert: IV. »Tragikus« szimfónia.
19.39: Láttuk, hallottuk. (Ism.)
19.59: Dalok Petőfi Sándor verseire.
20.34: Szabados György együttese játszik.
20.49: Zenei panoráma.
21.20: Yehudi Menuhin vezényel.
20.20: Operarészletek.

K SZERDA

8.30: Zenegyár a Themze partján. I. rész.
9.49: Stúdium műszaki és gazdasági vezetőknek.
10.05: Regenybemutatás.
10.25: Kocsár Miklós: Nagyrédei lakodalmas.
10.42: Életem, találkozásaim. A Mikrofon előtt: Szigeti József. VI. rész. (Ism.)
11.00: Iskolarádió.
11.30: A Szabó család. (Ism.)
12.20: Ki nyer ma?
12.30: Tánczenei koktél.
13.15: Albert István és Jónás tyás népi zenekara játszik.
13.45: Nőkről — nőknek.
14.15: Zenei élet a Tanácsköztársaság idején. II. rész.
14.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.10: Nádas Béla táncdalaiból.
15.20: Zenés Album.
16.05: Dóri József nótákat énekel.
16.24: Változatok zongorára.
16.40: Atlasz.
17.20: A Magyar Rádió Hegedűversenye. Döntő. III. rész.
Kb. 18.00: Van új a Nap alatt.
Kb. 18.15: A döntő folytatása.
19.25: Kabarékeverék.
20.00: Kedves lemezeim. A mikrofon előtt: Mensáros László.
21.03: Visszhang.
21.33: Nótacsokor.
22.20: A Magyar Rádió Országos Hegedűversenye. A döntő eredményhirdetése.
22.35: Meditáció.
22.45: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új felvételét.
23.39: Könnyűzene.

K CSÜTÖRTÖK

8.20: Kamarazene.
9.00: Európai századok — magyar századok. V. Forradalom és kiegyezés. (Ism.)
9.29: Bobe Gáspár Ernő népi zenekara játszik.
10.05: A bolygók visszatérnek. Epizódok Zalka Máté regényeiből. (Ism.)
10.55: Zeneakri muzsika.
12.20: Ki nyer ma?
12.30: Melódia-koktél.
14.00: Valaki kopog. Török Sándor regénye folyt. XVIII. rész.
14.20: Medgyasszay Vilma és Székelyhidy Ferenc énekel.
14.52: Glazunov: Nagy keringő a Faymonda című operából.
15.10: Zengjen dalunk.
15.38: Népdalexpedíció.
16.05: Zenekari muzsika.
17.15: Könnyűzene Fenyes Szabolcs szerzeményeiből.
17.35: Nyitott stúdió.
18.00: Operacsillagok — operaslágerek.
18.30: Az MRT népi zenekara játszik.
19.25: Pompadour. Részletek.
19.42: Magnósok, figyelem! (Ism.)
20.27: A NATO két évtizede.
21.00: Házimuzsika.
22.20: A dzsessz világa.
23.10: Miről ír a Társadalmi Szemle legújabb száma?
23.20: Macbeth: Részletek.
0.10: Ránky György: Filmmelódiák.

P

8.05: Fúvószene.
8.15: Könnyűzenei híradó. (Ism.)
8.45: Külpolitikai figyelő. (Ism.)
9.00: Csehszlovák művészek operafelvételeiből.
9.40: Amíg egy döntés megszületik. (Ism.)
10.00: A zene hullámhosszán.
11.45: Menetlevel — sok nyelven.
12.00: Schubert és Chopin zongoraműveiből.
12.45: Videki stúdiónk jelentkezik: Pécs.
13.05: Zenekari muzsika.
14.00: Ifjúsági randevú kettőtől hatig ...
18.10: A Stúdió 11 játszik.
18.30: Vendégségben: Felnagy János mintakészítőnél.
18.50: Bach: Der Geist hilft — motette.
19.00: Fáklyaláng. Dráma három részben. (Ism.)

Közben:

19.49: Új könyvek. (Ism.)
20.25: A színházi közvetítés folyt.
22.00: A MÁV Szimfonikusok hangversenye.
23.10: Verbunkosok, nóták, csárdások.

U

NÓGRÁD

Búza Barna

1967 ÁPR 25.

1021

Új képzőművészeti alkotások Nógrádnak

Több Salgótarjánba, illetve Nógrád megyébe kerülő képzőművészeti alkotásról döntött a napokban Budapesten a Képző- és Iparművészeti Lektorátus. A lektorátus zsüritermében *Búza Barna* szobrászművésznek az eresztvényi turistaszállás parkjába kerülő alkotását, illetve *Kucs Béla* szobrászművész Karancslapujtőre készülő, s a művelődési ház környékén elhelyezendő művének tervét zsürizték. Ezeken kívül *Moldován István* festőművész Százados úti műtermében került sor a művész által készített és Salgótarjánban az új megyei kórház belső terét díszítendő mozaikrészlet átvételére is.

Búza Barna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

1962 AUG 31

Népszava

1122

— Varsói Kulturális Napok címmel ünnepi programsorozatot rendez szeptember 5—7 között a fővárosi tanács népművelési osztálya. A megnyitót jövő hétfőn a Kiscelli Múzeumban tartják. Ez alkalommal nyitja meg Buza Barna szobrászművész a „Lengyel művészi grafika" című kiállítást is, amelyen 49 művet láthatnak az érdeklődők.

— A Közlekedési Múzeum a Városligeti Hetek keretében vetélkedőt rendezett az ifjúság számára. A múzeumi totónak olyan nagy sikere volt, hogy a Közlekedési Múzeum az ifjúsági vetélkedőt októberben a Múzeumi Hónap keretében megismétli.

fuvarozott bolgár szőlő, barack és egyéb romlandó áru.

Az illetékes magyar szervek gondoskodtak azokról a csehszlovák, lengyel és NDK-beli turistákról, akik az események miatt átmenetileg nem tudtak hazautazni. Azok, akiknek itt-tartózkodása a tervezettnél hosszabbra nyúlt — mint

1021

Buza Barna szobrászművész

1975. április 2. Kossuth 19,00 /11/ KGyné

Esti krónika I.

- A ma délelőtt hazánkba érkezett szovjet párt- és kormányküldöttség jelenlétében avatták fel Kőbányán a Magyar-szovjet barátság parkját. Fővárosunk harmadik legnagyobb összefüggő zöldterülete a Városliget és a Népliget után. A tudósító Sárközi Erika.

- 13 játszótér, 11 sportpálya, egy farönkökből épült vár, sziget a kis Robinsonoknak, tér, ahol a közlekedést még csak játszák. Sakkasztalok, tekepálya, tornafal, labdarugó-pálya és egy kis erdő a sétára. A Magyar-szovjet barátság Parkját sokan épitették, 150.000-en. Magyarok, szovjetek, diákok, katonák, munkások..

-/Himnusz/

- Délután 3 órakor ünnepségre gyültek a kőbányaiak. Ünnepségre, amelynek rangját többek között éppen az adta meg, hogy sokan, több tizezren jöttek. Sürün kattogtak, berregtek a foto-masinák.

Az ünnepség vendégei között volt I. V. Kapitonov, a Szovjetúnió Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkára, Lázár György, a Politikai Bizottság tagja , miniszterelnök-helyettes, valamint Csinege Lajos vezérezredes honvédelmi miniszter, Katona Imre, a budapesti pártbizottság elsőtitkára és Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke, aki délután 4 órakor jelt adott a Magyar-szovjet barátság Emlékmű leleplezésére. Az első szines emlékmű ez. Maradandó, szép anyagból piro-gránitból formálta alkotója, Buza Barna szobrászművész. A fekete-fehér, homokszin pirogránit kockák a Finomkerámia-ipari Művek , dr. Sikota Győző porcelán szobrászművész munkái.

Az Emlékmű 9 méter magas obeliszkje a park diszterén emelkedik, de nem emelkedik ki, belesimul a tájba. Békés, szelid emlékmű, szép szimbólum. Két asszony, zászlót tartanak, kezük összeér. Őrzik a békét, a barátságot.

ők, a nők, az élet folytatói.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TANÁCSOK LAPJA

1021

UTCATÁBLÁK

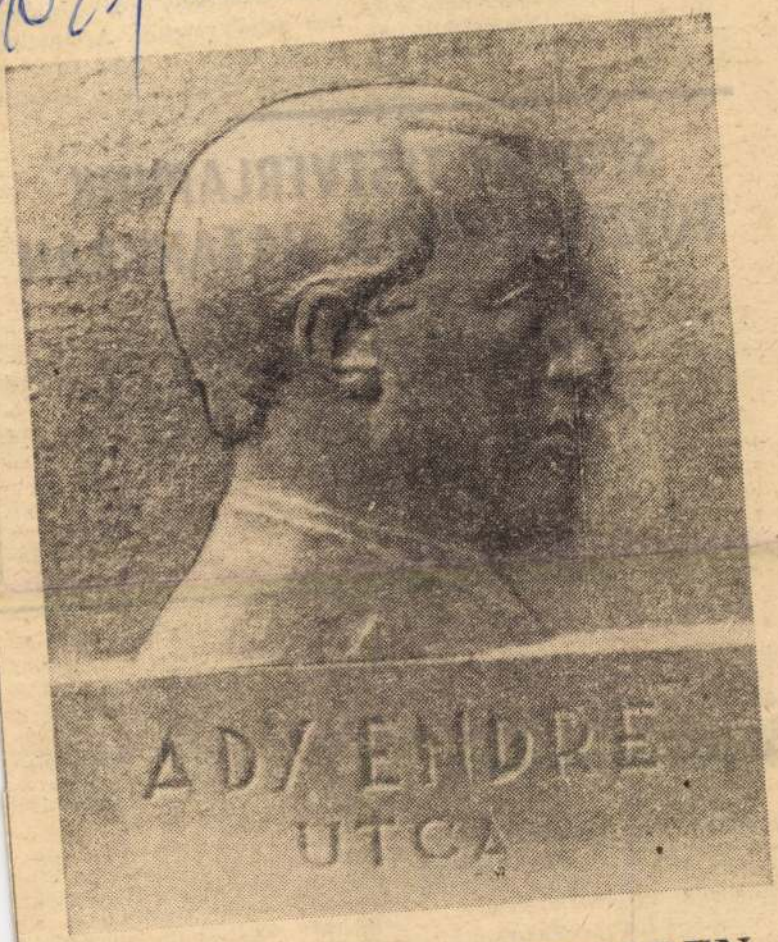

— MŰVÉSZI KIVITELBEN

Szinte mindennapos eset városainkban, községeinkben, hogy a lakosság vagy az általa választott tanácstagok javaslatot tesznek a helység nagy szülöttjének, esetleg egykori lakójának, történelmünk, művészeti vagy tudományos életünk egy-egy nagy alakjának emlékét megörökítő tábla elhelyezésére a róla elnevezett utcában. A legutóbbi években nagyon sok ilyen javaslat megvalósult, de nem egyet kényszerültek elnapolni a tanácsok, a megvalósításhoz szükséges igen tetemes anyagi eszközök hiánya miatt. Egyedi megrendelés estén ugyanis egy-egy ilyen művészi kivitelezésű utcatábla elég sokba került.

Éppen ezért üdvözlik nagy örömmel tanácsaink néhány képzőművésznek a *Képcsarnok Vállalat* által most valóra váltott kezdeményezését. A vállalat ugyanis szériában néhány ismert történelmi, irodalmi nagyság (pl. *Kossuth, Petőfi, Ady*) arcmását ábrázoló domborműves utcatáblákat készített és ezeket az egyedi megrendeléshez képest jóval olcsóbb áron — értesülésünk szerint a korábbi ár mintegy egyharmadáért — bocsátja az ezekre igényt tartó városok, községek rendelkezésére.

— Az akciónak az a célja — mondotta lapunk munkatársának *Búza Barna* szobrászművész, a kezdeményezés egyik elindítója és megvalósításának tevékeny részese —, hogy a községek és városok számára lehetőséget adjon a nagyjainkhoz méltó, művészi színvonalon elkészített utcatáblák elhelyezésére és így a városkép kultúráltságának emelésére.

A Képcsarnok Vállalat illetékeseitől kapott tájékoztatás szerint nincs szó tömeggyártásról. Egy-egy nagy személyiség arcmását ábrázoló utcatábla ugyanannak a művésznek a tervezésében legfeljebb 10—15 példányban készül és így az uniformizálódás veszélyét elhárítják.

(hajdú)

Búza Barna

MSZMP Politikai Bizottság
póttagja, művelődésügyi mi
ter Somogy megyébe, *Ajtai*
lós, a Minisztertanács elnö
lyettese Komárom megyébe
gatott. A vendégeket a helyi p
és tanácsi vezetők fogadták, a
kel eszmecserét folytattak az
szerű politikai és gazdasági
désekről.

SZOVJET TESTVÉRLAPUNK FŐSZERKESZTŐJE HAZÁNKBAN

A Minisztertanács tanácsszervek osztálya és a Tanácsok Lapja szerkesztősége vendégeként *Mihail Fjodorovics Sztrepuhov*, a szovjet Tanácsok Lapjának főszerkesztője több napig Magyarországon tartózkodott és a tanácsok tevékenységét tanulmányozta a fővárosban és vidéken. A tanulmányút során részt vett a Baranya megyében rendezett közös tanácsú községek ankétján, valamint eszmecserét folytatott a Pécs mj Városi Tanács vb-elnökével és vb-titkárával. Ellátogatott Villány és Alsógöd községekbe, ahol a községi tanácsok és a termelőszövetkezetek együttműködéséről szerzett ismereteket. Elutazása előtt a szovjet főszerkesztőt fogadta *dr. Papp Lajos*, miniszterhelyettes, az MT tanácsszervek osztályának vezetője.

tevékenység továbbfejlesztésével kapcsolatban pedig főleg *két kérdést* célszerű megvizsgálni: 1. *a tanácsi gazdaság körét* és 2. *a gazdasági döntési jogokat.*

A TANÁCSI GAZDASÁG KÖRE

Véleményem szerint, *a tanácsi gazdaság körét szélesíteni szükséges*, mégpedig a következőkben ismertetett tényezők és módosító javaslatok figyelembevételével.

A tanácsi *ipar* tevékenységi körét — a szükségleteknek megfelelően bővítve — helyes megtartani a többszektorúság alapján, abból kiindulva, hogy a reform keretében a piaci és érdekeltségi viszonyok alapján kialakul a társadalom szempontjából szükséges profil és funkció. Teret lehetne engedni annak is, hogy a tanácsi vállalatok más szektorhoz tartozó gazdasági egységekkel közös vállalkozásba kezdjenek. A szolgáltatások koordinációjában az eddiginél nagyobb szerepet kellene biztosítani a tanácsoknak.

A gazdasági reformra vonatkozó KB-határozat megfogalmazása szerint a tanácsok alapvető feladata *a város- és településfejlesztés*. E feladat ellátásának biztosítása érdekében célszerű lenne megvizsgálni, hogy az ezt lebonyolító, területileg szervezett *építőipar és a tanács kapcsolatát milyen módon lehet hatékonyabbá tenni.* Célszerűnek tartanám már a IV. ötéves tervidőszakban a budapesti házgyárakat a Fővárosi Tanácsnak, perspektivában pedig valamennyi házgyárat a területileg illetékes tanácsnak átadni vagy a házgyári építési körzetben az érintett területek közös vállalkozása keretében működtetni. Ily módon a tanácsok nagyfokú erőfeszítése bontakozhat ki a költségcsökkentés terén, emellett feltehetően növekedne a házgyári termékek választéka, stb. Ezenkívül megvizsgálandó a területi építőipari szervezet átadása is a tanácsoknak.

A város- és településfejlesztéssel összehangolt *útfejlesztés*, felújítás és fenntartás feltételeinek vizsgálata során felmerülhet a jelenlegi centralizált szervezeti megoldás szükségességének kérdése is. Meg lehetne vizsgálni — az egyes számjelzésű utak kivételével — az úthálózat 1975-ig történő átadását a tanácsoknak, az útfenntartó szervezettel együtt.

A tanácsok *koordinációs tevékenységét nem lehet leszűkíteni* a szolgáltatási tevékenységre, annak az eddiginél is jobban a közös beruházások létrehozására, a hatékonyabb területgazdálkodásra, a tanácsi és nem tanácsi tevékenység széleskörű (munkaerő,stb.) összehangolására, a terület potenciáljának jobb feltárására és közös kihasználására, stb. kell irányulnia. Nagyobb mértékben kellene kibontakoztatni a több megyét és települést érintő fejlesztések koordinációját és ezek közös vállalkozásban történő megvalósítását (pl. regionális vízmű, szakközépiskola létesítése, stb.). Meg kellene fontolni egy regionális koordinációs szervezet létrehozását is. Rendezendő továbbá a koordinációval kapcsolatos munkamegosztás az egyes tanácsfokozatok között, valamint az anyagi alapok és az információ biztosításának kérdése.

Az oktatás és az egészségügy intézményei jelenleg még sok

bb 8. uj szobrokat kap budapest Buza Barna

i ni/nné szb zs 1021 1964. december 3.

1965-ben több uj szobrot állitanak fel budapesten. irinyi jánosnak, a gyufa feltalálójának egészalakos szobrát - buza barna szobrászmüvész alkotását - a müszaki egyetem mögötti saru utcában helyezik majd el. /folyt.köv./

- 4 -

amint a nagyteljesitményü uj aszalógépeket üzembehelyezik, az aszaltszilva végképpen megszünik hiánycikk lenni. a gépeket ezenkivül gyökér, sárgarépa, zeller és más zöldségfélék szárítására is felhasználhatják. /mti/

-.-

bb 5. diákklubot kaptak az eötvös loránd tudományegyetem hallgatói

i fe/héné szb zs 1964. december 3.

a károlyi utca és az irányi utca sarkán - a volt metro klub helyén - megnyilt az eötvös loránd tudományegyetem diákklubja. az épitési és átalakitási munkákat zömmel a hallgatók végezték el társadalmi munkában.

az uj diákklubban rendezik meg a vitakörök üléseit és a különböző diákösszejöveteleket. a klub programjában szerepel előadóest és más kulturális összejövetelek rendezése is. /mti/

-.-

Magyar Hírlapíró
Sajtófigyelő.

bb 8. /uj szobrokat... 1. folyt./- szb

mechwart andrás gépészmérnök - az ő nevéhez fűződik a ganz-gyár felfenditése - mellszobra a róla elnevezett ligetet disziti majd a 2. kerületben. virág benedek emlékszobra a költő egykori lakhelyén, az 1.. kerületi apród utcában kap helyet. /mti/

-.-

bb 10. megajándékozzák a legrégibb szocialista brigádokat diós-
győrött

vid/lk/m/szf

1964. decembec 3.

a lenin kohászati müvek az elsők között volt a szocialista brigádmozgalom elindításában. a martinászok kezdeményezése már az első évben követőkre talált s 1959-ben 102 munkacsapat csaknem ezer dolgozója csatlakozott az uj versenyformához.

ma már a kohászati müvek nyolcszáz munkabrigádjának majdnem kilencezer tagja, köztük számos müszaki, adminisztrativ és pá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

NÉPSZAVA

1964 DEC 14

Új szobrok Budapesten

Több új szobrot állítanak fel 1965-ben Budapesten. Irinyi Jánosnak, a gyufa feltalálójának egészalakos szobrát — Buza Barna szobrászművész alkotását — a Műszaki Egyetem mögötti Saru utcában helyezik majd el. Mechwart András gépészmérnök — az ő nevéhez fűződik a Ganz-gyár fellendítése — mellszobra a róla elnevezett ligetet díszíti majd a II. kerületben. Virág Benedek emlékszobra a költő egykori lakhelyén, az I. kerületi Apród utcában kap helyet.

nak.

Még nyár volt, de a stencilezett illegális röpiratok kézről kézre jártak Diósgyőr gyáraiban.

»Magyar munkás! Harcolj a szabadságért! Egy késhegynyi homok a golyóscsapágyban! A kelleténél lassabb vagy kisebb fogás vagy előtolás a gépen a háborút rövidítheti meg... Lakatos! Szabd az anyagot rövidebbre! A rajzban levő hibákról csak akkor tégy említést, ha már elrontottad az anyagot! Vasas! Minél több

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÁ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 FEB

Népművelés

Bálint Barna szobrászművész

1021

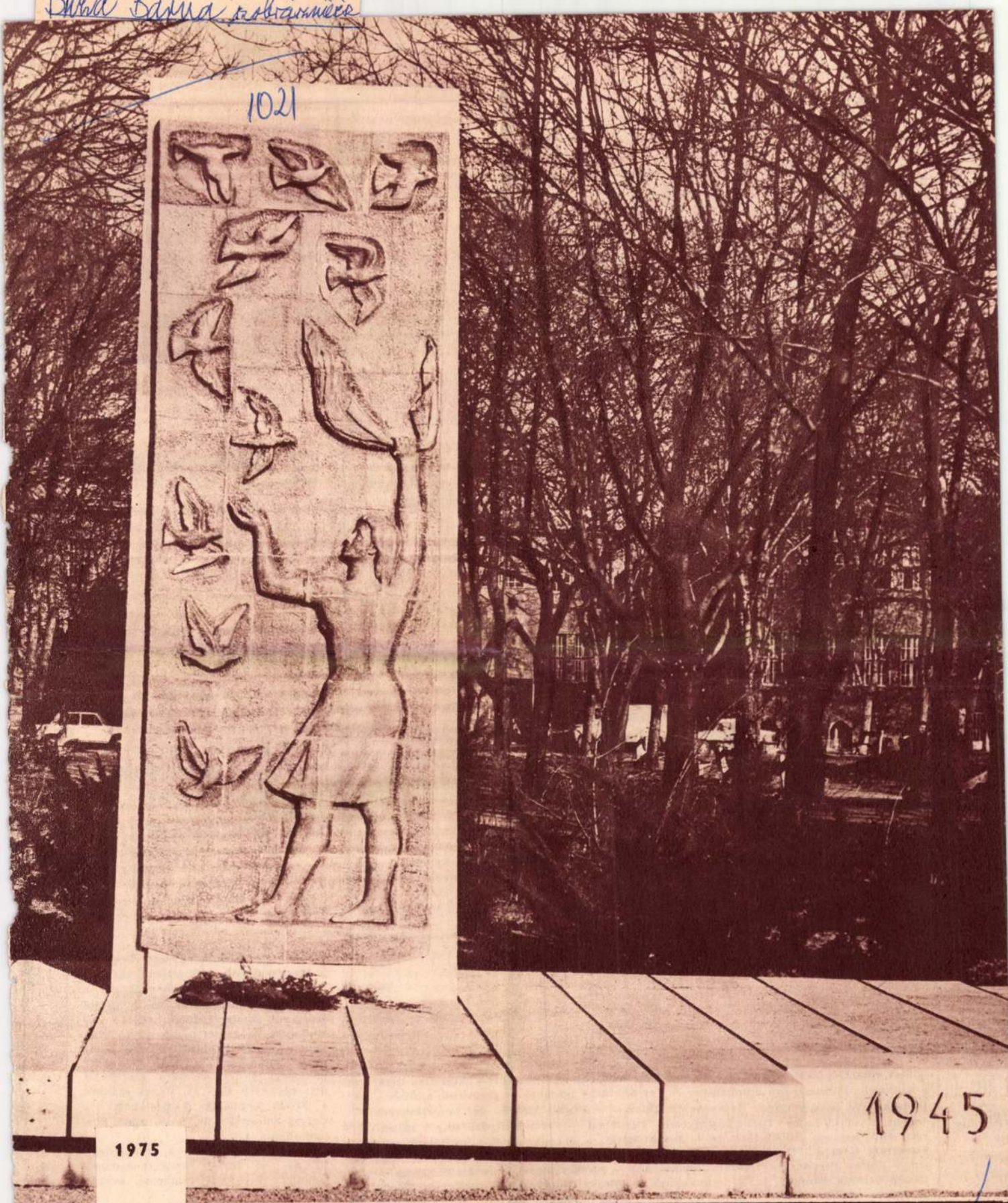

1975
2
népművelés
ÁRA: 4,— Ft

TARTALOM

VENCZEL ISTVÁN: Fővárosi távlatok 3
JÁNOSI FERENC: Fővárosi képek 6
LÁSZLÓ-BENCSIK SÁNDOR: A gyakorlat próbája 8
Hogyan értsük, hogyan használjuk? (z. fodor) 12
Népművelési nyelvőr (szabó) 12
DURKÓ MÁTYÁS: Vetélkedés — művelődés? 13
Tornaterem 12 művelődési otthonban (Nagy Károly) 15
Reprógaléríákat a művelődési otthonokba! (Vasvári József) 15
Klubvezetők klubjukról (Müller Anikó, Horváth Ferenc, Kovács Mária, Nagy Anna) 16
ÁCS MIKLÓSNÉ: Az együttműködés útján 19
ALBERTINI BÉLA: Beszédes adatok 21
ALBERT JÓZSEF: Kik látogatják a Veszprém megyei Művelődési Központot? 22
Végrehajtás közben (Furuglyás Géza) 23
SZÁLE LÁSZLÓ: Védőbeszéd egy népművelőért 26
Együttműködés a filmforgalmazás és a könyvkiadás, -terjesztés között (Mezey Katalin) 28
Galga menti napok (őrszigethy) 29
Mese — közjátékkal (simai) 30
BÁNSZKY PÁL: Művésztelepek — alkotótáborok 32
Tudósítóinktól 34
Fotóamatőrök hete (Rp.) 36
Ezt olvastuk 38
Hírek 41
Válogatás a Televízió műsorából 44
Zenei tanácsadó (Feuer Mária) 46
Munkajog (Ferencz Győző) 47

Címképünk: Búza Barna alkotása, a XVIII. kerület felszabadulási emlékműve (Jánosi felv.)

Felelős szerkesztő: ÁCS FERENCNÉ

A szerkesztőség címe: Bp., 1073 Lenin krt. 9–11. Telefon: 221-033.

Kiadja: a Lapkiadó Vállalat. 1073 Budapest, Lenin krt. 9–11. Telefon: 221-285. Levélcím: 1906 Budapest, Pf. 223.

Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT

74.3078 Egyetemi Nyomda, Budapest

Felelős vezető: JANKA GYULA igazgató

SZERZŐINK

Albert József, a Veszprém megyei **Művelődési Központ** munkatársa — **Albertini Béla,** a Kulturális Minisztérium munkatársa — **Ács Miklósné** igazgató, Népművelési Intézet — **Bánszky Pál** osztályvezető, Népművelési Intézet — **Durkó Mátyás dr.** tanszékvezető docens, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen — **Ferencz Győző dr.,** a Kulturális Minisztérium csoportvezetője — **Feuer Mária,** a Muzsika felelős szerkesztője — **Furuglyás Géza** művelődésiház-igazgató, Gyömrő — **Horváth Ferenc** klubvezető, Sopron — **Jánosi Ferenc** fotóriporter, Népművelés — **Kovács Mária** klubvezető, Gyula — **László-Bencsik Sándor,** az NI munkatársa — **Mezey Katalin,** a Népművelés rovatvezetője — **Müller Anikó** klubvezető, Zirc — **Nagy Anna** klubvezető, Jászfelsőszentgyörgy — **Nagy Károly** művelődésügyi osztályvezető, Ózd, Járási Hivatal — **Szále László,** a KISZ KB munkatársa — **Vasvári József,** a Magyar Rajzpedagógusok Szövetségének elnöke — **Venczel István** művelődésügyi főosztályvezető-helyettes, Fővárosi Tanács.

Megjelenik havonta egyszer. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj: egy évre 48,— Ft. Egyes számok 4 Ft-ért kaphatók a Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. sz. alatti hírlapboltban.

Külföldön terjeszti a „Kultúra" Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, H — 1389 Budapest, Postafiók 149.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

INDEX: 25.650

Buza Barna szobrászművész

nagyobb nemzeti ü

Kőbányán ünnepi nagygyűlés keretében avatták fel a Magyar—szovjet barátság parkját és emlékművét. A nagygyűlésen több mint tízezren vettek részt — ünnepelve a felszabadulás 30. évfordulóját, a magyar—szovjet barátságot, s azt a széles körű társadalmi összefogást, amellyel a barátság parkja készült. Képünkön: a Barátság-szobor, amelyet Vucsetics szovjet szobrászművész és Kisfaludi Stróbl Zsigmond elképzelése alapján Buza Barna szobrászművész készített

Fotó: Bojár Sándor

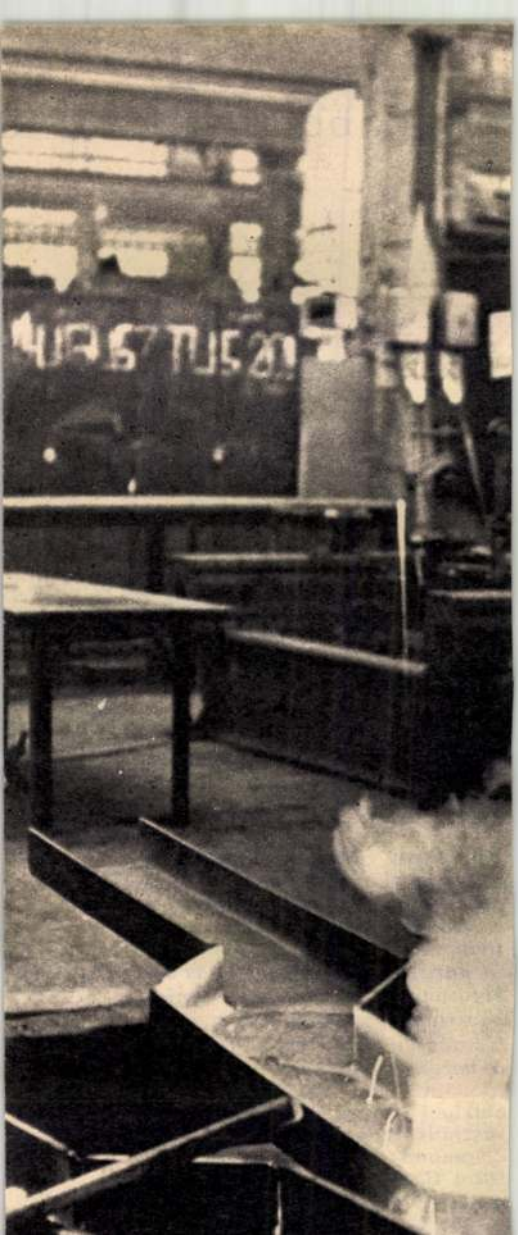

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 MÁJ 4

Keletmagyarország

Buza Barna Kossuth-díjas szobrászművész kiállítása

Június 7—június 23

Kisvárdai napok

1021

Ez évben már harmadszor kerül sor a „Kisvárdai napok" rendezvénysorozatára. Az ünnepélyes megnyitás június 7-én lesz a várszínpadon. Este kerül sor a pécsi Nemzeti Színház balettegyüttesének díszelőadására. Az együttes műsorában: Couperin: Etudök, Kodály Zoltán: Fölszállott a páva, valamint Sztravinszkij: Tavaszünnep szerepel.

Június 15-én Csurka István: Az idő vasfoga című zenés komédiával, míg 23-án Huszka Jenő: Gül Baba című nagyoperettjével mutatkozik be a debreceni Csokonai Színház társulata.

A hagyományokhoz híven június 14-én a mátészalkai, a tiszavasvári, nyíregyházi, vásárosnaményi és a kisvárdai kórusok találkozójára is sor kerül.

Egész napos programot ad a megyei tánccsoportok nívódíjas néptáncversenye 22-én. Délelőtt 10 órától menettánc lesz, délután 15 órától mutatkoznak be az együttesek, ezt követően lesz az eredményhirdetés. A győztes csoportok gálaestjére 19 órától kerül sor.

A programban szerepel Buza Barna Kossuth-díjas szobrászművész kiállítása, melynek a Bessenyei György Gimnázium díszterme ad otthont. Június 7-től ugyancsak ezen a napon nyitják meg a művelődési központban „Ötéves a Sóstói Nemzetközi Művésztelep" című kiállítást.

„Az iskola-egészségügy időszerű problémái és feladatai" címmel kerül sor az orvosok és a pedagógusok együttes tudományos ülésére június 12-én.

V. P.

agasztanak

majd az
dolgozni,
tőled.

Kozsl
ja foglalta
részlegébe
már több
anyja.

— Se
lesznek. F
sokáig voltak veszélyben. Azt szokták mondani, ahol egy már van, kettő is ugyanolyan könnyen felnő. Nem így van. Még emlékszem, mennyi bajom volt, ha egyszerre két cumisüveget akartam a kezembe fogni, sehogy sem sikerült, pedig egyik éhesebb volt, mint a másik. Kezdetben elég sokat betegeskedtek, hát sokat megengedtünk. Nem nevelem szigorúan a gyerekeket, egy kicsit el is kényeztettük, de csak azért, mert féltettük őket. Istvánka, az „idősebb", s ő az elevenebb is. Csaba csendesebb, de mind a kettő egyformán ragaszkodó. Ahogy nőnek, mind jobban elfelejtem, mennyi bajunk volt a kórházban, s egy kicsit még örülök is, ha néha panaszkodik a dózsaszőlői óvónő, hogy ketten kitesznek egy fél óvodát. A múltkor az egyiknek a keze tört el, a másiknak a fejét ütötték meg, mert mindenhová odaérnek.

— Este, ha hazaérek, már várnak, mit hoztál, anyu. A múltkor meséskönyvet vittem, most egy kiscipőt kérnek, mert tudják, hogy én cipőket készítek. Ujabban a kiscipő helyett az anyák napi mondóka az esti téma, azt gyakorolják. Odabujnak, s belesúgják a fülembe, hogy piros szívet ragasztanak nekem

hondjuk e szava-
is megjelenik a
, zeneművek so-
ne ihletett volna
yai szeretetet só-
szavaira gondo-
tójára, Petőfi in-
y becsülje édes-
is eszünkbe jut-
n az anyai érzés
ietája, a gyerme-
szenvedése: ma-
csak Várnai Zse-
nás húrokat pen-
etike jár. Az ösz-
szeretet hangját:
am."

ő lépéseket, csak
ar elfelejtettük,
nya az, aki mos-
anyák azonban
len szép emléket.
lépéseket. Szere-
várnak, kérnek
n amit az anyák

nyák napja előtt
ken arról is is-
ztességgel nevel-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 240-726
Magyar Nemzet
1975 APR 3

Búza Barna szobrászművész

Magyar Nemzet

1021

Felavatták Kőbányán a magyar–szovjet barátság parkját

Brezsnyev levele a kerület dolgozóihoz

Szerdán Kőbányán ünnepi nagygyűlés keretében avatták fel a magyar—szovjet barátság parkját és emlékművét.

A kőbányai Barátság parkot az MSZMP, a Hazafias Népfront, a KISZ és a kerületi tanács kezdeményezésére létesítettek Kőbánya egyik leggondozatlanabb részén, a Kőér utca és a Duda utca között. A 22 hektáros park tereprendezési tervét a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia műszaki tanszéke, a vízhálózatot és a kertépítési tervet a Fővárosi Kertészeti Vállalat mérnökei végezték társadalmi munkában. A park építésére *egymillió óra társadalmi munkát fordítottak*, csak a földgépek munkában töltött ideje 48 ezer óra volt. A társadalmi munkában *150 ezren vettek részt, a magyar dolgozók mellett szovjet komszomolisták, szovjet diákok, valamint a szovjet kolónia tagjai is.* Nagy segítséget nyújtott a Magyar—Szovjet Barátság Park építéséhez a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadseregcsoport.

A parkban elültettek egy-egy fát a magyar és külföldi közéleti személyiségek is. Játszóterek, sportpályák és sakkasztalok várják holnaptól a főváros legkorszerűbb parkjában a látogatókat. A park díszterén épült egy emlékmű, amelynek eszmei tervét *Vucsetics* szovjet szobrászművész és *Kisfaludy Stróbl* Zsigmond alakította ki. Az ő elképzelésük alapján *Búza* Barna szobrászművész készítette. Az emlékművet környező díszteret *Zilahy* István építészmérnök tervezte. A magyar—szovjet barátságot szimbolizáló emlékművet szintén szerda délután avatták fel.

A több mint tízezer dolgozó jelenlétében megtartott nagygyűlésen részt vett *Lázár* György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, *Czinege* Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, *Katona* Imre, a budapesti pártbizottság első titkára és *Szépvölgyi* Zoltán, a fővárosi tanács elnöke. Ott volt I. V. *Kapitonovnak*, a SZKP Központi Bizottsága titkárának vezetésével a hazánkban tartózkodó szovjet párt- és kormányküldöttség, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport képviselői, élükön B. P. *Ivanov* vezérezredessel, továbbá V. J. *Pavlov*, a Szovjetunió budapesti nagykövete.

Szakali József, a X. kerületi pártbizottság első titkára köszöntötte a nagygyűlés részvevőit. Beszámolt arról, hogy a XI. pártkongresszus idején Kőbánya kommunistái és dolgozói nevében a magyar—szovjet barátsági emlékmű másával díszített ólomkristály vázát juttattak el L. I. *Brezsnyevnek*, a Szovjetunió Kommunista Pártja főtitkárának. Leonyid Iljics Brezsnyev levélben mondott köszönetet a figyelmességért a kerület pártbizottságának, Kőbánya kommunistáinak, dolgozóinak.

„Kőbánya lakosainak és a szovjet katonáknak együttes erőfeszítésével a X. kerületben létrehozott magyar—szovjet barátság parkja — gyönyörű szimbóluma a szívélyes, testvéri köteléknek, amely a szovjet és a magyar embereket összekapcsolja. Köszönöm önöknek a nagyszerű ajándékot, amely emlékeztetni fog a magyar nép vendégszeretetére és szívélyességére. Én és az SZKP delegációjának többi tagjai is, akik részt vettünk a Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusának munkájában, tiszta szívből kívánunk önöknek boldogságot, egészséget és új sikereket további munkájukhoz" — hangzik Leonyid Iljics Brezsnyev levele.

Szépvölgyi Zoltán mondott ünnepi beszédet, majd Ny. V. *Ogarkov*, az SZKP KB tagja, hadseregtábornok, a Szovjetunió honvédelmi miniszterhelyettese köszöntötte a nagygyűlés részvevőit.

Magyar—szovjet barátsági emlékművet avattak szerdán Százhalombattán.

Ugyancsak szerdán avatták fel az Ormánságban, Csányoszrón a Petőfi partizánbrigád emlékművét, Bocz Gyula szoborkompozícióját. Az ünnepségen *Kiss* Károly, az MSZMP KB tagja, az Országos Béketanács és a SZOT alelnöke kitüntetéseket adott át; a Petőfi partizánbrigádnak az Országos Béketanács „Békéért" emlékplakettjét.

ILMJEI

gy kéz

daktikusan, de mindvégig lírai szépséggel erről szól az *Ezer egy kéz*. Cselekménye egyszerű: az egyik munkást baleset éri, orvos nem kezeli, a családfő munkaképtelenné válik, legidősebb fia pedig elindul megkeresni az igazságot. A zsúfolt orvosi rendelőkben nem állnak vele szóba, a ma-

Irodalmi kapcsolataink Latin-Amerikával

Népszerű téma az, amit úgy hívunk: *Hírünk a világban*, s a külföldön aratott tudományos, zenei, színpadi, sportsikereink között szívesen említjük meg az irodalmiakat is. Mintegy másfél évszázaddal ezelőtt kezdtünk kitekinteni a nagyvilágba, sorra felfedeztük, mit tudtak, mit írtak rólunk európai tollforgatók. Sokáig inkább csak Nyugat-Európában kerestük a hazánkról szóló megnyilatkozásokat, a felszabadulás

mi tájékozódásunk mulasztása, hiszen ez a nicaraguai születésű költő egyik úttörője a spanyol nyelvű modern lírának s büszkén vallja magáénak az egész spanyol—amerikai költészet. Darío nemcsak járt hazánkban, hanem írt is róla színesen, érdekesen, többek közt szemtanúként Jókai temetéséről; s idézi cikkében azt a spanyol dalocskát is, amelyet gyermekkorában hallott Közép-Amerikában, és amely a *budai vásárról* szól.

Jókait a spanyol nyelvű irodalmárok előbb ismerték meg francia fordításokon keresztül, mintsem a spanyolországi vagy spanyol—amerikai kiadók valamelyikének jóvoltából saját nyelvükön olvashatták volna — állapítja meg Salvador *Bueno*, és bizonyítékul *Darío* mellett Enrique Gómez *Carrillo* (1873—1927) guatemalai prózaírót idézi, aki 1900-ban egy havannai folyóiratban Jókairól szóló tanulmányt tett közzé. Érdekes hasonlat áll nagy prózaírónkról ebben a tanulmányban: *„Olvasásakor úgy érezzük, mintha egy öreg katona a hold fényében ülve, csendes pipaszónál mesélne nekünk réges-régi kalandjairól, csatáiról és szerelmeiről ..."*

Magyar témájú daljátékok nyomát is követi Salvador Bueno, amint slágerré lett betéteik ilyesfajta szövegekkel harsogtak Dél-Amerika-szerte: *„Szerelmeim Magyarországa, Imádott szép hazám ..."* Ki tudott nálunk erről? És arról, hogy a nagy spanyol író, Blasco *Ibáñez* (1867—1928) Magyarországról is szóló útirajzának több fejezete legelőször dél-amerikai lapokban látott napvilágot.

A mexikói Alfonso *Reyes* (1889—1959) magyar tárgyú olvasmányait kommentálta a két háború között, honfitársa pedig, José *Vasconcelos* (1882—1959) ismert politikus útirajzot írt hazánkról.

Latin-Amerika egyik legkiemelkedőbb marxista gondolkodóját, a perui José Carlos Mariátegui (1894—1930) forradalmár írót idézi Salvador Bueno cikke. Mariátegui, aki hazájának történetéről és a húszas évek végének világválságáról adott pontos elemzéseket, részletesen foglalkozott hazánk akkori helyzetével és alapos tanulmányt szentelt a magyar Tanácsköztársaság, valamint Károlyi Mihály történelmi szerepének.

Salvador Bueno összefoglalóját *izelítőnek* neveztük. Hiszen az a munka, amely egy fél évezred minden időszakára, Latin-Amerika összes országaira kiterjedve dolgozza fel a spanyol nyelvű világ e kontinensnyi részéhez fűződő irodalmi kapcsolatainkat, az itt ismertetett folyóiratcikknél sokkal bővebb lesz, és bizonyos, hogy még érdekes meglepetéseket tartogat.

Radó György

rdetés előtt

dor Lajos türelmetlenül várja a napokban megszülető döntést — kié lesz a háromezer forintos első díj?

De a pályázat díjainál sokkal jelentősebb az, hogy felhívták a tanárok figyelmét arra: élvezetes módszereket alkalmazva foglalkozzanak a Szovjetunió életével, világnézeti kérdésekkel, amiben igen sok segítséget nyújthat a Szovjetunió című lap.

SZÍNHÁZAK MAI MŰSORA

Állami Operaház: A cédrus (Fodor János bérl. 7.) (7) — **Erkel Színház:** Díszelőadás hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára (6) — **Nemzeti Színház:** Igazolatlan ősz (de. fél 11; 7) — **Katona József Színház:** Play Strindberg (7) — **Madách Színház:** Névtelen levelek (de. 11); Hetvenes évek (fél 8) — **Madách Kamara Színház:** Elvesztett paradicsom (7) — **Thália Színház:** Történelem alulnézetben (de. 11; és 7) — **József Attila Színház:** Hazatérés (de. fél 11; és 7) — **Fővárosi Operettszínház:** West Side Story (7) — **Vidám Színpad:** Dollárpapa (fél 8) — **Kamara Varieté:** Pesti esti műsor (du. fél 6 és 8) — **Fővárosi Nagycirkusz:** Cirkuszok Csillagai (fél 8) — **Budapesti Gyermekszínház:** Tizenöt éves kapitány (de. 10) — **Huszonötödik Színház:** Sándor György estje (du. fél 5 és fél 10); Vörös zsoltár (fél 8) — **Állami Bábszínház:** A manók ajándéka (du. fél 3 és fél 5) — **Ódry Színpad:** A hajnalok itt csendesek (du. 3) — **Déryné Színház:** Boldog nyárfalevél (7) — **Zeneakadémia:** Liszt Zongoraversenyei — zenekari est (MÁV szimfonikusok, vez: Németh Gyula, közr. Kertész Lajos, Torma Gabriella, Baranyai László, Szelecsényi Norbert), (Liszt bérl. 6.) (fél 8).

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 AUG 30
Pestmegyei Hirlap
Buza Barna
szobrászművész
1021

1974. AUGUSZTUS 30., PÉNTEK
PEST MEGYEI

Az 1. számú emlékplakett tulajdonosa

Tábornok az egykori harcok színhelyén

Látogatás a dunakeszi—alagi repülőtéren. A kép előterében I. D. Podgornij, a kép jobb szélén Koppány György felvétele
Barát Endre

Az emlékezetben élesen él az a kis piros tetejű ház, amely átmenetileg otthont adott a katonának, de azt a kis házat ma már nem lehet megtalálni. De megvan, itt van a falu, harminc év után! Falu??

A *Czinege Lajos* vezérezredes, honvédelmi miniszter meghívására hazánkban tartózkodó *I. D. Podgornij* vezérezredes felesége társaságában és *Menyhárt András* vezérőrnagy, valamint *Stock János* vezérőrnagy kíséretében tegnap az egykori harcok színhelyére, *Dunakeszire* látogatott. Jelen volt a látogatáson *dr. Ilcsik Sándor*, az MSZMP Pest megyei Bizottságának osztályvezető-helyettese, *Barát Endre*, a váci járási pártbizottság első titkára és *Krima János*, a váci járási hivatal elnöke is.

Podgornij vezérezredes az egykori *falu* helyén egy immáron 23 ezer lakosú, a várossá válás küszöbén levő *nagyközséget* talált, s ezen tulajdonképpen alig lepődött meg. Ismerte, ismeri a szocializmust építő Magyarország fejlődését, feltételezte, hogy Dunakeszi fölött sem állt meg az idő, mégis, *Török Sándor* tanácselnök rövid ismertetője közben többször megszólalt: *gratulálok.*

Közös ügy részeseként

I. D. Podgornij a Vörös Hadsereg legfiatalabb vezérőrnagyaként harcolt 1944-ben—1945-ben hazánk, Budapest és Dunakeszi felszabadításáért.

— Minden ember őriz magában egy-két olyan falut, várost, amelynek — úgy érzi — elkötelezettje — mondotta a tegnapi találkozáskor —, amelyhez visszahúz a szíve, amelynek sorsa, fejlődése a saját ügye is. Így vagyok én Dunakeszivel.

S hogy mit fejlődött a nagyközség? Török Sándor — érződött szavain — úgy számolt be az eredményekről, mint aki *nem vendégnek, hanem a közös alkotás létrehozójának, a közös ügy részesének teszi.* Csak néhány példa: 1945 előtt 16 tanterem volt, ma 45 van, akkor húsz pedagógus tanított, ma 110 tanít. 1945 előtt egy húsz személyes óvodája volt a falunak, ma a nagyközségnek öt van 410 hellyel. És épül egy üzemi és egy tanácsi, ez utóbbi *teljesen társadalmi összefogásból.* Korábban bölcsőde nem volt Dunakeszin, már három van 100 hellyel, s az egy körzeti orvos helyett nyolc működik.

Dunakeszi 1944. december 27-én szabadult fel és az évfordulókor a község méltóan szeretne megemlékezni azokról, akik a legtöbbet tették érte a harminc év alatt. Számozott emlékplakettet — *Buza Barna* szobrászművész alkotását — nyújtják majd át az ünnepen Dunakeszi — mondjuk így — *diszpolgárainak* és *az 1. számú plakettel I. D. Podgornij vezérezredest tisztelték meg.*

Férfiasan megható volt ez a jelenet, miként az volt a látogatás a dunakeszi-alagi repülőtéren is. Ott, ahol most a XXI. nemzeti vitorlázórepülőbajnokság folyik, ahol a felhőtlen égen karcsú gépek siklanak, harminc évvel ezelőtt *harci repülők* zúgtak.

Ha találkozhatna velük

— Itt volt valahol az a piros tetejű kis ház — mutatott a távolba a vezérezredes —, itt volt valahol. És ott, akkor ismertem meg az első magyar kommunistákat. Három, addig illegalitásban működő magyar elvtárs jelent meg nálunk, hogy a párt tagjai akarnak lenni. *Boldog lennék, ha találkozhatnék velük.*

Ha emlékezetes az a *régi*, úgy véljük, I. D. Podgornij vezérezredes számára emlékezetes marad a *tegnapi* találkozás is, a Mechanikai Laboratórium kommunistáival.

— A mai nap pártszervezetünk életében jelentős — jelentette be *Nagy Imre* párttitkár —, ma választunk az eddigi csúcsvezetőségből pártbizottságot.

A nagyközség életével való ismerkedés a Magyar Hűtőipar dunakeszi hűtőházában folytatódott. Itt különösen I. D. Podgornij vezérezredes feleségének, a moszkvai háziasszonynak akadt jócskán kérdezni valója, és bár az elhangzott adatok egy háztartás méreteit ugyancsak meghaladják, mégis mindenki fel tudta mérni azok jelentőségét. Az európai méretekben is egyik legkorszerűbb hűtőház *1100 vagon gyümölcsöt, zöldséget tartósít,* amit másképpen úgy is ki lehet fejezni, hogy mintegy félmillió ládácskában — rekeszben — érkezik be az áru nyaranta. A mélyhűtött termékek ismertek Európa szinte valamennyi országában, a Szovjetunióban is.

Szeretettel várják vissza

A „szakmai" tanácskozás közben csakhamar kiderült, a vendég és a vendéglátó — *Szabó József* igazgató — harminc évvel ezelőtt *egyazon célért, hazánk felszabadulásáért harcolt,* ám Szabó József, szintén Dunakeszin, talán néhány száz méterre I. D. Podgornijtól — *partizánként.*

Kevés egy rövid látogatás egymás teljes megismeréséhez, alkalmas viszont arra, hogy megérlelje a szándékot a folytatáshoz. *Katona István*, a nagyközségi pártbizottság titkára fogalmazta meg először, majd *Barát Endre* nyomatékosan megismételte: a dunakeszieik, a váci járás lakói *szeretettel várják vissza I. D. Podgornij vezérezredest* hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulójára.

Deregán Gábor

Pest megyében is visszatérő gond

Hiányzik az árcédula

Szabálytalanságok a kisiparos-kereskedőknél

A minőségvizsgáló intézetek, a KIOSZ és a tanácsok bevonásával hét megyében 237 kisiparos kereskedelmi tevékenységét, elsősorban az állami előírások érvényesülését ellenőrizték. A kisiparosok többsége a kereskedelmi előírások szerint dolgozik. Az ellenőrzött kisiparosok 27 százalékánál azonban különböző szabálytalanságokat tapasztaltak, s ezért felelősségre vonják őket.

A szabálytalanságok főként jogi tájékozatlanságra, felületességre, esetenként azonban anyagi előnyszerzésre vezethetők vissza.

Az ellenőrzések elmarasztalták az illetékes hatóságokat is az ipari igazolványok tervszerűtlen kiadása miatt, mert engedélyezték a kisiparosok kereskedelmi tevékenységét egyébként jól ellátott kereskedelmi központokban is.

E néhány kisiparos tévesztette meg a vásárlókat külföldi címkék, megnevezések használatával. Csongrád és Győr megyében fordult elő, hogy a kisiparosok szabályellenesen saját termékeiken kívül más, készen vásárolt cikkeket is árusítottak. A kisiparosok általában nem alkalmaznak gyártmány- vagy minőségjelzést, elvétve adnak az aruhoz használati-kezelési útmutatót, s üzleteikben nem tartanak írásos tájékoztatót a vásárlók reklamációs jogairól.

Csongrád, Pest, Szolnok és Zala megyében visszatérő probléma, hogy a forgalomba hozott termékeket nem látták el árjelzővel.

Több helyen tapasztaltak törekvéseket — a megengedettnél magasabb alapanyagárak, irreálisan kalkulált anyagmennyiség és munkaidő, stb. felszámításával — tisztességtelen haszon elérésére. A próbavásárlásokon nem találtak különösebb visszaélést, az áralkalmazás ellenőrzését azonban a bizonylatok hiánya akadályozta. Komoly hiányosság, hogy a kisiparosok többsége, jóllehet a jogszabály kötelezően előírja, nem ad számlát.

Az árvetési, a kalkulációs kötelezettség elmulasztása, a nem megfelelő kalkuláció miatt alkalmazták az összes felelősségre vonások 80 százalékát.

lyegek

rintos türkizkék és ibolyavörös színű bélyegen a Béke távvezeték, a Barátság kőolajvezeték százhalombattai állomása és a visontai Gagarin Hőerőmű egy-egy részlete látható.

Bélyeggel emlékezik meg a posta Pablo Nerudáról is. Szeptember 11-én kerül forgalomba — az „Évfordulók — események 1974" sorozaton belül — a chilei költő portréját ábrázoló 1 forintos bélyeg.

„Szolidaritás Chilével..."

A Magyarországon tartózkodó *Johann Sverdrup*, az Európai Liberális és Radikális Ifjúság Szövetségnek (EFLRY) elnöke augusztus 27—29. között a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség székházában találkozott a szervezet vezetőivel. A tárgyalások során a nemzetközi politika kérdéseivel és az európai ifjúsági és diákszervezetek közötti együttműködés továbbfejlesztésével foglalkoztak. Az együttműködés szélesítése szempontjából fontosnak tartják az európai ifjúsági és diákszervezetek II. konzultatív találkozóját, melyet szeptemberben Balatonalmádiban rendeznek meg — hangoztatták a megbeszélésen.

A tárgyalások eredményeként az EFLRY elnöke aláírta a nemzetközi ifjúsági szervezeteknek a szeptember 4. és 11. között sorra kerülő *chilei szolidaritási héttel* kapcsolatos felhívását, és *a caracasi szolidaritási nagygyűlésről* szóló kiáltványát, melynek jelszava *„Szolidaritás Chilével, a latin-amerikai fasizmus ellen"*.

Új forgalmi rend a Nagyvárad téren

A BRFK közlekedésrendészete és a Közlekedési Főigazgatóság felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy péntek reggel 6 órától a Nagyvárad téren — az építkezések miatt — új forgalmi rendet vezetnek be. Eszerint megszűnik a körforgalom; a Mező Imre út és a Hámán Kató út villamosvágányait, valamint az útpályát a csomóponton belül áthelyezik.

EGY HALOTT

Trolibusz a járdán

Súlyos közlekedési baleset történt szerdán délelőtt Budapesten, a VI., Izabella utca és Aradi utca kereszteződésében. *Barna Károly* 23 éves gépkocsivezető, *tápiógyörgyei* lakos, az általa vezetett tehergépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget az „elsőbbségadás kötelező" táblával védett Izabella utcában haladó 73-as trolibusznak. A két jármű összeütközött. A troli a teherautó-vezető szabálysértése miatt a járdára futott, és elgázolta *Székely Mártonné* 47 éves házfelügyelőt és *Reményi Zsuzsanna* 40 éves gyors- és gépírónőt. *Székelyné a helyszínen meghalt.* Reményi Zsuzsanna és a trolibuszt vezető *Derék Gézáné* 34 éves budapesti lakos könnyű sérülést szenvedett.

Barna Károly vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, és őrizetbevétel mellett eljárást indított ellene.

Felborult

Szerdán délután az 5. számú főútvonal Dabason átvezető szakaszán *Tysler József* 42 éves technikus, lengyel állampolgár személygépkocsijával, Budapest felé haladtában megcsúszott a vizes úton, és egy balra ívelő kanyarban felborult. Szerencsére sem az autót vezető Tysler, *sem a gépkocsiban utazó két kisgyerek nem sérült meg.* Csupán a feleség, *Tysler Stefánia* szenvedett könnyebb sérüléseket, és az anyagi kár jelentősebb.

Bemászott a garázsba

A Nagykőrösi Városi Rendőrkapitányság őrizetbe vétellel, büntető eljárást indított *Migaska János* 44 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű nagykőrösi lakos ellen. Migaska augusztus 24-re virradóra bemászott *Kovács Imre*, Nagykőrös, Lőrinc-part utca 1. számban levő garázsának nyitva levő ablakán, és ruhát, órát, szerszámokat lopott onnan.

Garázdaság

Kedden este közfelháborodást kiváltó eseménysorozat zajlott le Nagykőrösön. *Jakab József János* 19 éves alkalmi munkás (rablás és lopás miatt büntetett előéletű) és *Kolompár Péter* 22 éves alkalmi munkás, nagykőrösi lakosok minden ok nélkül megtámadták a Hét vezér utcában kerékpározó *Kereszturi Albertet.* Több ökölcsapást mértek reá, úgy hogy a férfi 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. Körülbelül két óra múltán, este fél 10-kor az Aranykalász étterem mellékhelyiségében *Gyura Zoltán* zenész, ceglédi lakos került a két garázda „útjába". Őt is súlyosan bántalmazták.

A városi rendőrkapitányság mindkét garázdát *őrizetbe vette* és büntető eljárást indított ellenük.

1974 SEP 25
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET

Búza Barna szobrászművész

Április 4-re átadják a Budavári Palota Nemzeti Galériához tartozó szárnyát

Egy alkalommal az országgyűlés *budapesti képviselőcsoportja* egynapos látogatást tett a *Középületépítő Vállalat* munkahelyein és tájékozódott a fővárost gyarapító új középületek létesítéséről. *Búza* Barna országgyűlési képviselő, szobrászművész elismeréssel szólt a vállalat különböző helyes törekvéseiről és eredményeiről. A szálloda-, áruház-, továbbá a könnyűszerkezetes építési program felkarolását bizonyító iskolaépítésekről.

A Középületépítő Vállalat elmúlt évi és idei első félévi eredményei hasonló elismerést érdemelnek. Erről tett említést kedd délelőtt az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium szervezési osztályának vezetője, az Építők Szakszervezete küldötte azon a szocialista brigádvezetői konferencián, amelyet *Balázs* György, a vállalat igazgatója nyitott meg. Hagyomány ennél a vállalatnál, hogy *évente két alkalommal gyűlnek össze a szocialista brigádok*, és az is jó hagyomány, hogy *egyik új létesítményükben tartják megbeszélésüket.*

Most a Budavári Palota „C" épületében folyt le ez a tartalmas tanácskozás, amelyen elemezték *a XI. pártkongresszus és hazánk felszabadulása 30. évfordulójára* tett vállalásaik eddigi teljesítését, valamint a hátralevő idei három hónap legfontosabb teendőit.

Tizenhat szocialista brigádvezető számolt be munkájáról és vázolta a még hátralevő teendőket ebben az évben, valamint a szocialista munkaversenyben. Szóba kerültek a határidők teljesítésére, a minőségi munkára; *a színvonalasabb szervezés* megvalósítására irányuló erőfeszítések.

Nekünk a sorozatos jó eredmény keltette fel figyelmünket. Tavalyi munkájával a 3800 dolgozó kivívta *a kiváló vállalat elismerést.* A mostani felajánlások is igen biztatóak. Csak néhányat említünk: a XI. kerületben, Ormezőn szolgáltatóház, továbbá a kétemeletes új SZÖVOSZ Áruház és egyéb fontos létesítmény átadását vállalták pontos határidőre. A széles közvélemény bizonyára kedvezően fogadja azt is, hogy a Budavári Palota Dunára néző épületszárnyának hátralevő munkálatait, *a teljes homlokzatot úgy fejezik be, hogy április 4-re, hazánk felszabadulása jubileumára* a Nemzeti Galéria termei teljes egészében megnyíljanak a közönség számára.

— K

jét ar ... udvarán — veszekedés közben — Gróf Józsefné 63 éves asszony, majd a 72 éves Gróf Józsefet leánya segítségével a pajtába vitte. Az idős férfi itt hamarosan meghalt. Gróf Józsefnét őrizetbe vette a Vas megyei Rendőr-főkapitányság, s megindította ellene a büntető eljárást.

— A mezőgazdasági téeszek árukapcsolatainak rendszeréről tanácskozott a TOT termelésfejlesztési bizottsága keddi ülésén az érdekelt minisztériumok képviselőinek részvételével.

— A József Attila Színház 1974. október havi bérleti műsora: Bérletes előadás: **A kocsi rabjai:** 1-én: D-bérlet 1. ea.; 5-én M-bérlet 1. ea.; 6-án: du. ½3 h.: Vas-utas-bérlet 1. ea.; 7-én: B-bérlet 1. ea.; 11-én: E-bérlet 1. ea.; (Vörös Okt.); 12-én: du. 3 h.: Postás-bérlet 1. ea.; 14-én: U-bérlet 1. ea.; 15-én: Z-bérlet 1. ea.; 17-én: H-bérlet 1. ea.; 18-án: K-bérlet 1. ea.; 19-én: T-bérlet 1. ea.; 20-án: du. ½3 h.: O-bérlet 1. ea.; 23-án: F-bérlet 1. ea.; 27-én: Bródy-bérlet 1. ea.; 31-én: Y-bérlet 1. ea.; 25-én: A makrancos hölgy SASAD TSZ. Felhívjuk kedves bérlőink figyelmét, hogy az előadások csak az esedékes bérletrészlet befizetésével látogathatók. Késedelmes befizetés

kák mia
kpiac k
l — aut

en él
Iejim
lakos
ta
ván á
akorl
ói sz
el-na
fele
z er
eteke
et l
el. A

amerikai katonák számos ese
ben használtak és használn
fegyvert a sziget lakosai elle

— A budapesti Tudomány Fantasztikus Klub fiókklub megalakult Székesfehérváro A Pintér Károly művelőd ház keretében működő új kl havonta egyszer tart foglalk zást.

— Ifjúsági parlamentet t tottak Győrött 10 járműip vállalat 30 ezer fiatal dol jának képviselői részvételé kedden a Rába művelőd központban. Az ágazati if sági parlament küldötteit Betlej Sándor kohó- és g ipari miniszterhelyettes tá koztatta az ifjúsági törvé végrehajtásával kapcsola minisztériumi intézkedésekr s a magyar járműipar hely téről.

— Kisiklott tehervonatba hant bele a vele párhuzam sínpáron robogó expressz ke este Tokiótól északra. Minte 100 ember megsebesült — j lentette a Kyodó japán h

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 19

Népszabadság

Buza Barna szobrászművész

— *FELSZABADULASI EMLÉKMÜVET* épitett fővárosi megrendelésre a pécsi Zsolnay-gyár *Buza Barna szobrászművész* tervei alapján. *A két emberalakot ábrázoló, nyolc méter magas, két és fél méter széles relief részeit már útnak inditották Budapestre; a dombormüvet a kőbányai Magyar—Szovjet Barátság Parkjában állitják fel.*

— CSEHSZLOVÁK KOZMETIKAI KI-

des
eleve
pád
alakí
Flóra
nos j

N

szek.
mindi
rőzen[illegible] alkalmazása, de kevésbé
tetszettek *Bajkai István* színész-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 MÁR. 4
Esti Hirlap

Buza Barna szobrászművész

AZ Esti Hirlap TELEXE

1021

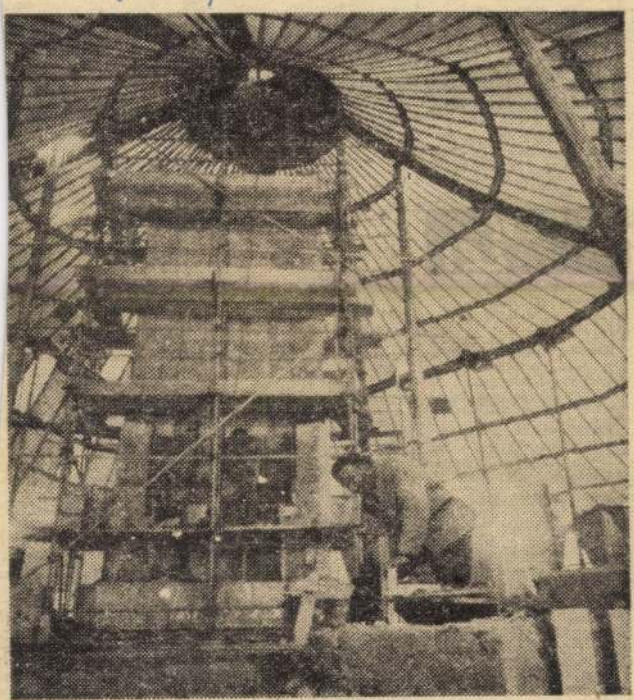

Kőbányán befejezéséhez közeledik a magyar—szovjet barátsági park építése. Készül a dísztér, ahol az országaink barátságát jelképező emlékművet állítják föl. A csaknem tíz méter magas pirogránit emlékmű Buza Barna szobrászművész alkotása.

(MTI Fotó — Csikós Gábor felvétele)

Tanácsi 1 szobás, komfortos, 42 nm-es, újlipótvárosi lakásomat garzonra cserélném. Érdekel még a környék is. Telefon: 325—128, 18—20 óráig.

Balatonalmádi fürdő központjában lévő 2 szobás összkomfortos tanácsi lakásomat hasonló budapestire cserélem. — Buda, Wekerle telepi előnyben. Göthér Károly, Balatonalmádi, Petőfi u. 6. I. 6.

Elcserélném 3 + ½ szobás (130 nm) nívós, utcai lakásomat 1 szoba hallos, korszerű fűtésű, bel-budai, belvárosi, belső-zugi csendes, szép lakásra. Tel.: százharminckilenc, háromhetvenhat.

ALBÉRLET

Művész fiatalember albérletet keres. Telefon: 841—145.

Továbbtanuló kislányomnak Csepelen albérletet keresek. „Március 431 393" jeligére a tatabányai hirdetőbe.

Tisztviselőnő meghatározott időre külön bejáratú albérleti szobát keres. Tel.: 380—295.

Házasulandó pár kis lakást vagy szeparált albérletet keres ideiglenes bejelentővel hosszabb időre. „Sürgős 23 251" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Fiatal házasulandó pár egy szoba összkomfortot bérelne 2—3 évre, lehetőleg belterületen. „Sürgős 23 574" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Bérelnék egyszobás lakást bútorozva, belterületen. „Fiatal nyelvtanárnő H 43 307" jeligére a kiadóba.

Kisgyermeket váró fiatal házaspár bútorozott albérleti szobát keres fürdőszoba-használattal, meghatározott időre. — plusz 40 000 OTP átvállalással eladó. „Előnyös H 43 479" jeligére a kiadóba

Telek eladó Erd-felsőn, épületanyaggal. Telefon: 127—224, 17 óra után: 228—208.

Hungária körúti másfél szobás szövetkezeti I. em. komfortos lakásomat nagyobb tanácsi lakásra cserélném, lehetőleg Budán. Érdeklődni egész nap: 132—228.

Budán telket vennék társasház építésére. „Sasadi út H. 43 305" jeligére a kiadóba.

XIII. ker. Jász utcában épülő 9 lakásos társasházban 1 db másfél szobás összkomfortos földszinti lakás átadó OTP előtt. Irányár: 130 000 Ft. Érdeklődni lehet: Tel.: 485—903, 18—20 óra között.

Nagymarosi és törökbálinti 250 és 310 n.-öles gyümölcsöseimet eladom húszezerért. „Méredek hegyoldal H. 43 321" jeligére a kiadóba.

Beköltözhetően eladó Pesterzsébeten Mártírok útja 36. sz. alatti társasházban 2 szoba összkomfortos földszinti lakás.

Beköltözhető kertes ház eladó Csévharaszton, Monor mellett. Érdeklődni munkaidőben 496—064 telefonszámon Budapesten.

Csillaghegyen, a Dunához közel összkomfortos garázsos családi ház gyümölcsösben beköltözhetően eladó. Érdeklődni: hétközmap 18 óra után, szombat és vasárnap egész nap. Telefon: 885—805.

Azonnal beköltözhető kétszobás családi ház eladó, 140 n.-öl, 10 termő gyümölcsfával. Egy szoba konyhában lakó van. Beköltözhető 1 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, W. C., mosdó. A konyhában mosogató van.

szoba összkomfortos zugi öröklakás eladó. Érdeklődni: 846—722 telefonon este 6—8-ig

Velencefürdőn a Csokonai utcában, modern kivitelű, nagy családnak is alkalmas, befejezés előtt álló, ikernyaraló eladnám vagy elcserélném budapesti lakásin gatlanra „Megegyezés H 43 087" jeligére a kiadóba vagy érdeklődni reggel 9-től este 6-ig 342—660 telefonon.

191 n.-öl telek eladó XVI. kerületben. Társasházépítők előnyben. Közlekedés: 1161 Bp. XV ker. Rákosszentmihály Pál u. 87.

Pesthidegkúton, B II/a., Lehel u. 18. sz. alatt 270 n.-öles telek hétvégi házzal, villany bevezetve, gyümölcsössel bekerítve eladó. Társasházépítésére is alkalmas. Érdeklődni lehet minden pénteken 16—20 óráig, Bp. II/A., Kazinczy u. 8. sz. alatt.

Zuglói szoba félkomfortos, 45 nm alapterületű fél házamat 90 n.-öl telekkel, lakótelepi szövetkezeti lakás vagy kiutalás ellenében elcserélem vagy eladom. Jelige: „80 ezer H 44 370" a kiadóba.

Diósd-Ráchegyen levő gondozott, jövedelmező, 384 n.-öl gyümölcsösöm felét eladom kp-ért, v. 2 évnél nem idősebb, lehetőleg Trabant Combira, esetleg Moszkvics 424. vagy Wartburgra cserélem. 13-as autóbusszal megközelíthető. „Panoráma 22 393" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Kétszobás családi ház azonnali beköltözéssel 340 000,— Ft-ért eladó. Pesthidegkút, Kisasszony utca 24. — Érdeklődni: szombat, vasárnap.

Háromszobás, összkomf. magányvilla a Felsőzöld-

1975 JAN 17
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Buza Barna szobrász-művész

Pestmegyei Hirlap

1021

Emlékkút a tanácsháza előtt

Vecsést néhány szép szobor jelenleg is díszíti, tovább változik azonban a község arculata a felszabadulás 30. évfordulója alkalmából. A tanácsháza előtt jelentős társadalmi munkával *parkot* alakítanak ki és a közepén április 4-én *emlékkutat* avatnak, melyet *Buza Barna* szobrászművész készít. Ugyancsak Buza Barna az alkotója annak a Petőfi-szobornak, amely a felsőtelepi iskola előtti téren kap helyet.

hangolja össze az egyén, a társadalom, a népgazdaság és a honvédelem érdekeit, arra törekszenek, hogy a szakmunkástanulók — a középiskolába járók bevonulásuk előtt befejezhessék tanulmányaikat, sőt a lehetőség határain belül a

Buza Barna, szobrász

Agrárszocialista emlékmű Battonyán

Emlékművet avattak vasárnap Battonyán, a földmunkászendülés 90. évfordulóján. A Hősök terén álló, betonból és bronzból készült kilencalakos kompozíció *Buza Barna* szobrászművész és *Schall József* építőművész alkotása.

Az avatóünnepségen *Pozsgay Imre* művelődési miniszter mondott beszédet, emlékeztetve az 1891. június 21-én történtekre, amikor a battonyai földmunkások, zsellérek, napszámosok fellázadtak az elnyomás ellen.

A zendülés olyan történelmi tett volt a magyar agrárszocialista mozgalomban, amely túlmutatott a négy nemzetiség lakta Battonya határain, erőt adva a Viharsarok és az egész ország elnyomott parasztságának a további harchoz. A miniszter avatóbeszéde után az állami és társadalmi szervek képviselői megkoszorúzták az emlékművet.

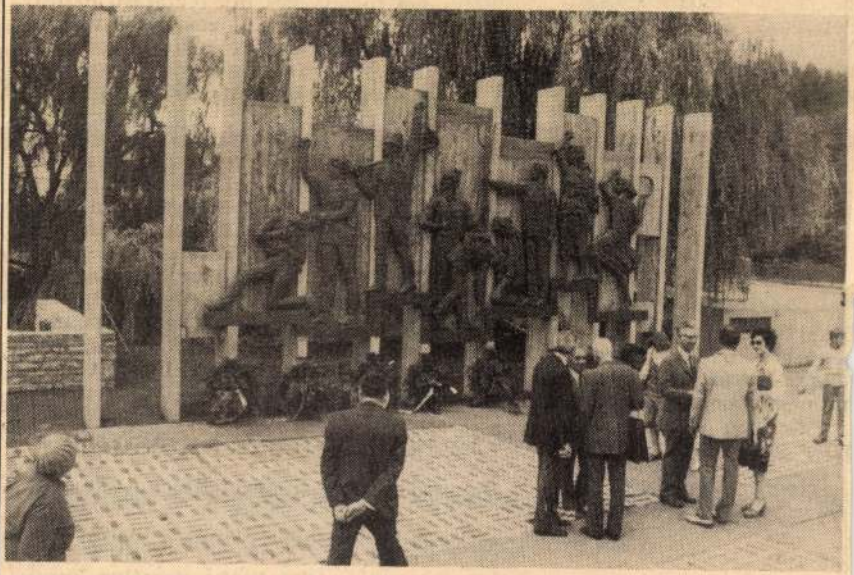

Az emlékmű avatása után a battonyai Hősök terén

Pál, majd az ünnepeltek mellére tűzte a kitüntetéseket.

A kitüntetettek nevében Leonyid Popov meleg szavakkal mondott köszönetet az elismerésekért.

Délután a szovjet űrhajósküldött-

sen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka.

A baráti hangulatú díszvacsorán Lázár György mondott pohárköszöntőt. Emlékeztetett: alig egy év telt el azóta, hogy a bajkonuri űrrepülőtér-

Szadat rendszere fel akarja számolni

Kommunistaellenes kampány a kairói vallási zava

Az egyiptomi vezetés a politikai alkot az NHP-val". Kétségbe vonja, k

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Buza Barna szobrászművész

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

1973 FEB 16.

1021

Zárszámadó közgyűlésekről jelentjük

Csongrád: A közös és a személyi érdekek még jobb összhangjával

Petőfi Sándorra emlékezve tartották meg tegnap a költőről elnevezett csongrádi Tsz zárszámadóját. Érdekessége volt az eseménynek, hogy most *első ízben ítélték oda a pártszervezet kezdeményezésével alapított Petőfi-emlékérmet a közösségi munka és a szocialista verseny legjobbjainak.* A *Buza* Barna szobrászművész alkotta plakett első tulajdonosai: *Brindza* Istvánné, a nőbizottság vezetője, *Tari* Henrik gépész-brigádvezető és *Ács* Mihály, meg *Csenki* István kétkézi munkások. A Petőfi-plakettet mostantól minden évben, a zárszámadón adják át pénzjutalom kíséretében. Ezúttal a tsz 18 tagja kapott valamilyen kitüntetést, oklevelet, s vele jelentős pénzjutalmat. Közöttük *Szepesi* István, a valamikori alapítók egyike, sok nehéz évben vezetője volt a közösségnek, 20 évi tagság után kapott jubileumi jutalmat.

Tulajdonképpen *ez az egység és jóhangulat jellemezte a szövetkezet múlt évi munkáját és a zárszámadó közgyűlést* is, ahol *Bojtár* Zsigmond párttitkár elnökölt és *Ornyik* Sándor tsz-elnök tartott beszámolót több városi és megyei vendég, közöttük *dr. Komócsin* Mihály, a Csongrád megyei Tanács elnöke jelenlétében. A bizakodás alapja pedig mindenekelőtt az, hogy a gazdaság, amely fennállása óta (23 éve) mérleghiánnyal még sohasem zárt, tavaly is eredményesen gazdálkodott. *Jó alapokkal kezdték meg az 1973-as évet.*

Hozamában és jövedelmezőségében első ágazatuk a *növénytermesztés*, megközelítőleg 3 és egynegyed milliós tervét 5 és fél millió fölött teljesítette. Máris fő ágazatuk *az állattenyésztés* — szarvasmarha, juh és ló —, négymillió helyett hétnél több bevételt produkált. De a további fejlesztés továbbra is gondokat jelent most elsősorban a juhászatban — országosan is — tapasztalható gazdaságossági problémák miatt.

Jelentős még *a zöldség-, a gyümölcstermesztés*, valamint a *fafeldolgozás*. Egészében véve a közös gazdaság 4 millió 881 ezer forint tiszta eredménnyel gazdálkodott tavaly. Ez lehetővé tette, hogy a különböző alapokra jelentős összegeket helyezzenek, valamint, hogy a minden tsz-tag évi alapmunkadíjának 15 százalékát kiegészítő részesedésként megkapja.

Ehhez a jó eredményhez sok sikert kívántak a felsőbb politikai és állami szervek képviselői, közöttük dr. Komócsin Mihály megyei tanácselnök és a párt városi bizottsága nevében *Eszenyi* László osztályvezető. Hangsúlyozták többek között azt is, hogy a további nyereségképzés esetén a személyi jövedelmek, a fejlesztési érdekek, a termelési és biztonsági alapok még jobb *összhangjára* lesz szükség a Petőfi Tsz-ben.

•

Megtartották a zárszámadó közgyűlést Csongrád másik közös gazdaságában, az Árpád Tsz-ben is. Az egyik jellemző ebben a gazdaságban, hogy *a nyugdíjasok aránya meghaladja a dolgozókét.* Az eredmények — amint *Vass* András tsz-elnök beszámolt — biztatóak. Emelkedett a gabona hozama és jövedelmezősége. A csemegeszőlő, amely szintén fontos termelvényük, lényeges bevételi forrássá lépett elő. Nem ugyanez a helyzet a borszőlő, valamint a zöldségtermesztésben.

Tovább nőtt tavaly a gazdaságban az állattenyésztés súlya. Belső üzemi intézkedésekkel, az elhelyezési körülmények javításával, s okszerűbb takarmányozással különösen a szarvasmarhatenyésztési, a növendékmarha-nevelési és a hizlalási eredmények növekedtek. A tejtermelés szintje azonban még igen alacsony.

Egészében véve *az Árpád Tsz gazdálkodását töretlen fejlődés jellemzi.* Tavaly a 31 milliót meghaladó termelési érték mellett 1,7 millió forint eredmény jelentkezett, amelyből 831 ezer jutott fejlesztési alapra, 100 ezer a biztonsági alapra.

— Emlékszem az 1930-as impozáns makói hangversenyünkre, ahol megjelentek a csabaiak, a szegediek, a vásárhelyiek és az orosháziak. Nagysikerű hangverseny volt. *Várnai* Zseni: *Ha eljön egyszer az óra* című versét szavalta a kórus. Amikor vége lett a hangversenynek, hajnalig tartó bált rendeztünk. Hajnalban azután lekísértük a kórusok tagjait az állomásra, ahol ismét hangversenyt rögtönöztünk. Természetesen a rendőrség közbelépett. Általában évenként 1—2 hangversenyt rendeztünk a városban.

Több támogatást

A Petőfi vegyeskar ma a város megbecsült kórusa. A karnagyi tisztet 1962 óta *Péli* Pál, a művelődési ház igazgatója látja el.

— Minden második évben részt veszünk az országos minősítő-hangversenyen — mondja. A kórus több éve ezüst koszorúval kitüntetett vegyeskar. Sajnos, egyre kevesebb a férfi tagunk. Úgy tűnik, hogy nemsokára — ismerve a jelentkezőket —, csak női karrá alakulunk át.

— *Ki viseli a kórus felmerülő költségeit?*

— Miután öntevékeny kórusról van szó, természetesen a művelődési központ. Az öntevékeny kórusok azonban nem tudnak lépést tartani a hivatásosokkal. Az [illegible] kórusok viszont

Petőfi költész eleven hatóero

(Tudósítónktól)

Úgy tűnik, hogy Vásárhelyen az irodalmi versenyek megújulás reneszánszát élik. Jóleső érzéssel állapítottuk meg ugyanis, hogy a Ki tud többet Petőfiről? című vetélkedő első fordulójában valamennyi vásárhelyi általános iskola képviselőit ott látuk a „rivaldafényben". A Hazafias Népfront városi elnöksége és a városi könyvtár által kezdeményezett Petőfi emlékversenyre 12 általános iskola 36 úttörőt nevezett be, s jelentős számú hallgatóság töltötte meg a nézőtér széksorait is.

A tanulóifjúság Petőfi Sándor életéről, költészetéről és koráról szóló kérdésekre adott helyes válaszokkal emlékezett meg a költő születésének másfél évszázados évfordulójáról. Alapos Petőfi-kép él a helyi fiatalságban — hangzott el az egyöntetű vélemény. Petőfi Sándor költészete ma is eleven hatóerő, költeményeit jól ismerik diákjaink. A vetélkedő mindvégig izgalmas, kollektív játék formájában zajlott le. Nemcsak kellemes időtöltést, hanem könyvgyarapodást is jelentett a gyerekeknek a délelőtt, ugyanis minden résztvevő értékes könyvet és oklevelet kapott emlékül.

Üde színfolt Bokor János versenyvezető ötlete: bekapcsolta a kollektív játékba a nézőtérről önként jelentkező úttörőket is. Az izgalom akkor ért el tetőfokára, amikor a zsüribizottság elnöke, (az iskolások által jól ismert „Kincskereső" szerkesztője). Hegedűs András, a Szegedi Tanárképző Főiskola főigazgatója kihirdette a végeredményt és átadta az értékes díjakat. Az első három helyezett csapat Petőfi-emléktúrán vesz részt, ugyanakkor könyvjutalmakat és oklevelet is kaptak. Hegedűs András értékelésében rámutatott arra, hogy a tanulókat felkészítő csapatvezetők és magyar szakos tanárok is példásan „vizsgáztak" — hivatásszeretetből.

Végül a verseny eredménye: első lett a Dózsa György Általános Iskola (61 ponttal), második a József Attila (60), harmadik a Csorba Mária Általános Iskola (57 ponttal).

Úgy véljük, Petőfi Sándor költészete e jól sikerült vetélkedő kapcsán is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy múltunk haladó öröksége összekapcsolódott jelenünkkel.

SZIGETI JÁNOS

Arcok a színházból

MARTIN MÁRTA

Zöld parókában ül velem szemben a színház társalgójában. A felszabadított Don a kör, Szegeden is görög tragédiában léptem színre elő[illegible]

Buzi Barna

koll. kiállítás a dűbarátban 1943. febr.

Buzi Barna szobrászművész gyűjteménye eddig még ki nem állított épület-szoborterveit uralja. Az alkalmazott figurális plasztikának olyan gondosan mintázott, nemes-nyugalmú darabjaival találkozunk itt, mint a Horthy Miklós-gyógyintézet homlokzatára kerülő férfi- és női akt, a kétalakos szoborcsoport, az ózdi vegyészeti intézet homlokzatterve s egy díszkút-szobor. Egyéb művei közül különösen körtefából faragott, elevenen jellemző portréi válnak ki előnyösen.

Pest, 1943 febr. 6.
(Két kiállítás.)

TARTALOM

1. sz. Budapest székesfőváros építkezései. — B
mulyadi templom.
2. sz. Budapest székesfőváros építkezése. — T
3. sz. A kismartoni kastély. — A debreceni r
4. sz. A budapesti kerületi munkásbiztosító
villa. — Olaszországi vázlatok.
5. sz. A gyulafehérvári székesegyház. — A bu
— Budai bérház.
6. sz. Berlini vázlatok. — A pesti izr. szeretet
7. sz. A debreceni kereskedelmi és iparkamar
nyaralója. — Dr. Juhász Andor villája.
8. sz. Budapest székesfőváros községi nyilváno
9. sz. Budapest székesfőváros építkezései. —
10—11. sz. Budapest székesfőváros építkezései. — V
12. sz. A budapesti bank tervpályázata. — Mol

Buzi Barna

Buzi Barna szobrász stílusának gyökerei mélyen nyúlnak vissza a korai gótikába. Áhitatos elmélyülés jellemzi körtefából faragott kisméretű szobrait, domborművein a lineáris megoldás lép előtérbe. Szent László szobra legkiegyensúlyozottabb alkotása, sommázva adja leszűrt eredményeit :a játékos, szinte barokkos vonalvezetésű, mégis monumentális hatású lovasszobrot.

Magyarság. 1941. márc.

23. (P. v.: A Műbarát kiállítása) Magyarság

1941. márc. 23.

Buza Barna
szobrán

MIKES KELEMEN mellszobrát avatták fel szombaton Berettyóújfaluban, a Bajcsy-Zsilinszky lakótelepen. A múlt évben II. Rákóczi Ferenc szobrát leplezték le a városban. Akkor úgy döntöttek, hogy Mikes Kelemennek is szobrot állítanak. Mindkét szobor Buza Barna szobrászművész alkotása.

Népszabadság, 1988. máj. 30.

elmélkedő fizikus vagy

Mit szóljunk ezek után a fizika és
van szó, hogy egy-egy filozófiai irányza
politikai harci eszköz; most sokkal sze
a kutatásban szaktudományi és filozó
határozott nemmel felelek. A szaktudós
zófusé a távcső. A fizikus fáradságos r
állapít meg, a filozófus ezeket perspekt
adatok merőben különbözők, és ezért a
Hogy valamely fizikai tétel helytálló-e
dönti el, sohasem a filozófia. A filozó
a vezetést, de még az útmutatást sem.
kezik. Kölcsönhatás természetesen fe
után egyformán jelenthet nehezéket
Rátérek a Jánossy akadémikus
filozófiai ügynek tekintendő-e a Lore
közötti döntés. A kérdés feltevése azt

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Buza Barna szobrászművész

1984 JUN 9

MAGYAR HÍREK

Hazánk első felszabadult nagyközségében, Battonyán felállitották Mikes Kelemen pirobronzból készült mellszobrát, Buza Barna alkotását

A021

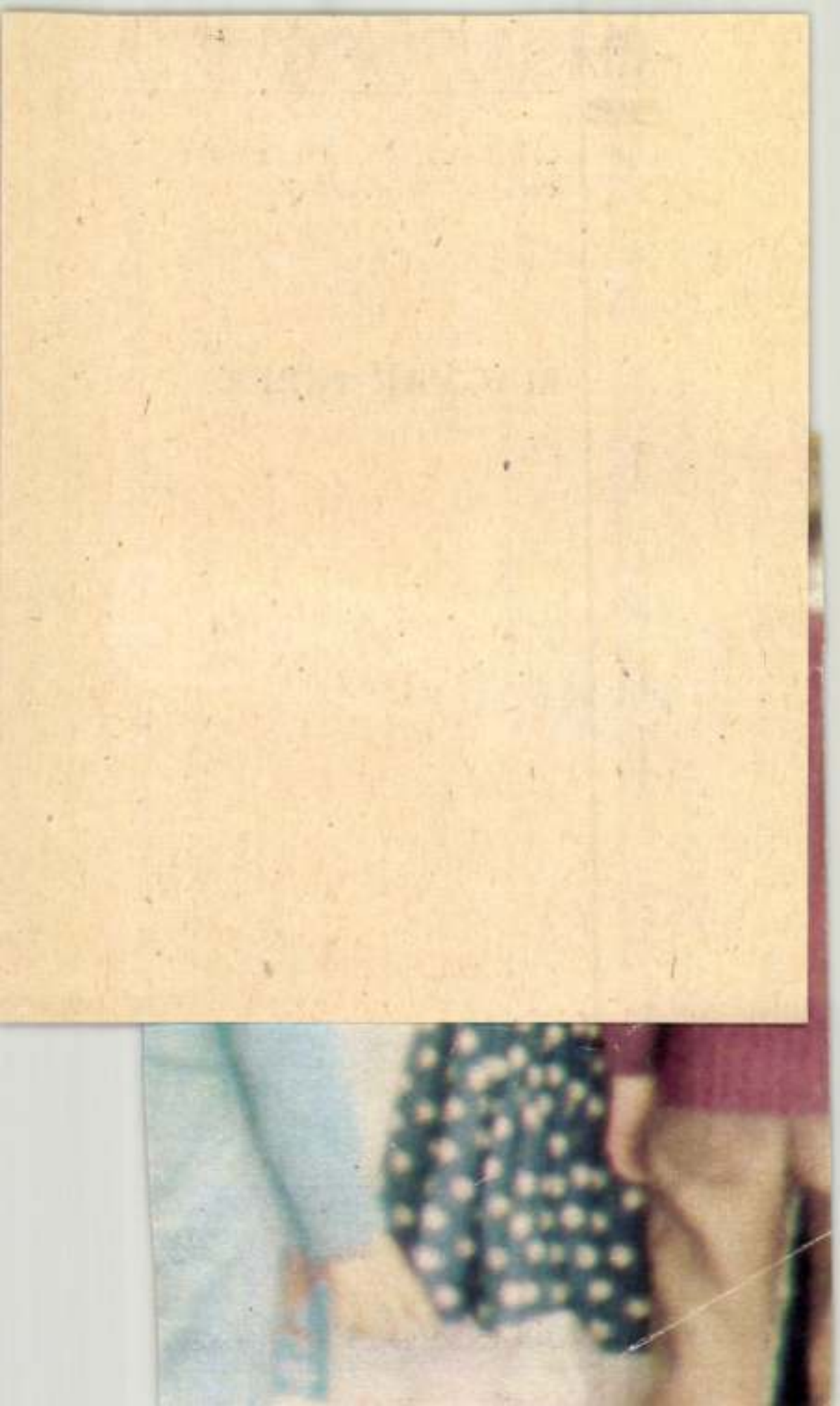

Buda Barna szobrászművész

1021

1974.VI.7.Tv 19.30

TV Hiradó

-Buda Barna szobrászmüvész harmadik önálló gyüjteményes kiállitását Gyula Város közönségének rendezte pedig több mint 3 évtizede budapesti Szazados uti müvész telepen ál és dolgozik.Mi az oka ennek a váltásnak?

-Ennek a kiállitásnak lényegében az az oka,hogy ebben amegyé ben Vésztőn születtem a szomszédos községben Sarkadon nevel

1974.VI.7.Tv 19.3e

TV Hirado

kedtem és Gyula város volt az első mint város mint legnagyobb települést gyerekkoromban láttam.Azok az emlékek melyek gyerekkorom óta szüntelenül visszatérnek A Kőros part, a Vár környéke mindaz ami Gyula város és a környéket jellemzi felejthetelen emlék marad.mig én az országban müveket hoztam létre,addig Gyula olyan város á fejlődött amit példaként lehet emliteni az ország második városa elé.Elámulva néztem hogy milyen a város persze most már tudom hogy nagyobbak is vannak Gyulánál de én azt hiszem hogy vonzóbbak és sokkal szebben nem.A kiállitást Dr.Ortutay Gyula akadémikus ebéd után nyiotta meg és ebből az elkalomból mun áimból szerettem volna néhány darabot bemutatni.külön en a fafaragás kat kisebb bronzokat ami az utábbi években készült.

Buda Barna szobrász-művész

1974. jun. 7, Televizió 19.3o /11/ M.

TV- Híradó.

- Amióta egyre jobban terjed a szabad-szombat rendszere és a a hétvége lényegében már pénteken elkezdődik, érthető, hogy erre az időre szaporodnak és tömörülnek a különféle kultúrális események. No, hát ezekből ad egy kis izelitőt a Híradó most következő néhány perce. Pl. megismerkedhetnek Buda Barna szobrászmüvész új alkotásaival. Aztán ajánlom, hogy menjenek el szombaton, vagy vasárnap a Főv. Müvelődési Házba, ahol több nagyon szép kiállitást láthatnak azok, akik szeretik a népmü-

1974. jun. 7, Televizió 19.30 /11/ M.

TV-Híradó.

- Amióta egyre jobban terjed a szabad-szombat rendszere és a hétvége lényegében már péntekben elkezdődik, érthető, hogy erre az időre szaporodnak és tömörülnek a különféle kultúrális események. No, hát ezekből az egy kis ízelítőt a Híradó most következő néhány perce. Ez. Megismerkedhetnek Ünda Barna szobrászművész új alkotásaival. Aztán ajánlom, hogy menjenek el szombaton, vagy vasárnap a Tőv. Művelődési Házba, ahol több nagyon szép kiállítást láthatnak azok, akik szeretik a népmű-

vészetet. És vége felé közeledik a könyveknek az ünnepe is, én azt hiszem, hogy értékelés nyilván még nem készült, de talán nem kell különösebben szakembernek lenni hozzá, csupán egy kicsit sétálgatni kell a sátrak és a vásárlók között nyitott szemmel és máris megállapithatja az ember, hogy régen volt ilyen szép választék és ilyen nagy vásárlói aktivitás. Most nem is a könyvekről akarok beszélni, hanem fel szeretnék idézni 1- 2 nagyon hangulatos percet a könyv-utcává elsiéptetett Váci utcából.
A kép bizonyára mindannyiuk előtt ismerős, délután 1/2 5, a Belváros tele van emberekkel, akik most jönnek a munkából.
Az egyik könyvesbolt kirakata elé egyszer csak kipenderitenek egy dobogót, valahonnan előkerül egy parányi zenekar, aztán 8- lo lelkes fiatal pesti művész. Percek alatt óriási a csődület, rossz, vidám a hangulat és a kis dobogóról költők és írók szava szól. Egyediilállóan kedves ötlet a könyvek és az irodalom népszerüsitésére.

1021

Buzd Barna Arobrázsuhoz

1973.XII.2o.Kossuth 12.oo Gné

Déli krónika

Budapesten a Blaha Lujza téren emlékkövet avattak a volt Nemzeti Szinház helyén.

- Budapest lüktető szivében a Rákóczi ut és a Nagy Körut találkozásánál, ahol csaknem 9o esztendeig Thália hires hajléka, előbb a Népszinház, majd több mint fél évszázadon át a Nemzeti Szinház állott, ezen a ponton a Blaha Lujza tér pázsitján adá-

Paris, le 27 Février 1962

Mon cher Ami,

Je vous remercie de votre lettre du 23 février et de votre
amicale invitation.

Je suis très heureux de pouvoir vous dire que je serai libre
le 3 mars et que je serai très heureux de vous rencontrer
à cette date.

Je vous prie de croire, mon cher Ami, à mes sentiments
les meilleurs.

Jean-Paul Sartre

Négy sikertelen választás után

Beszélgetés Ligeti Imre lemondott polgármesterrel

A tavalyi év utolsó munkanapján megint összegyűltek az I. kerületi önkormányzati képviselők, hogy negyedik nekifutásra megválasszák a főváros egyetlen MDF-es polgármesterének utódját. Mint ismeretes, a szavazás ismét eredménytelen volt. Pedig sokan reménykedtek a sikerben, hiszen a harmadik alkalommal Simon Tamás, az MDF jelöltje csak eggyel kapott kevesebbet a megválasztásához szükséges 16 voksnál. Ezúttal azonban csak kilencen szavaztak rá; a helyi KDNP-frakció támogatta Szolgay Norbert pedig 12 szavazatot kapott. A választgatósdi tehát folyik tovább. Csütörtökön újra próbálkoznak a képviselők. Addig is egyezkednek egymással a pártok. Tegnap este zárt ajtók mögött tárgyaltak a frakciók vezetői és tagjai. Még ezelőtt beszélgettünk Ligeti Imrével, aki november 5-én mondott le tisztségéről, de mint képviselő továbbra is résztvevője a választási folyamatnak.

– Szomorú vagyok a sikertelen választássorozat miatt – kezdte Ligeti Imre. – Nagyon szeretném, ha a helyemre egy fiatal, erőskezű, jól képzett szakember kerülne. Ha ilyen polgármestert sikerülne megválasztani, akkor a kerület profitálna a lemondásomból.

– Önt is erőskezűnek tartották.

– A jelenleg érvényben lévő önkormányzati törvénynek megfelelően a polgármester egyszerre a rendeletalkotó és a végrehajtó szervezet vezetője, egyben pedig pártfrakciójának meghatározó személyisége. Tehát mintha *Szabad György, Boross Péter* és *Kulin Ferenc* volna egy személyben. Remélem, hogy az új parlament talál megoldást, hogy ezt valamilyen módon másként rendezze. De addig nagyon sok múlik azon, milyen személyiség az önkormányzat első embere. Egy befolyásolható ember kezében szétfolyhatnak az ügyek.

– Önt is befolyásolni akarták.

– Azért határoztam el magamat a lemondásra, mert úgy éreztem, hogy túlságosan nagy nyomás nehezedik rám saját frakcióm tagjai részéről. Aki politikai csatába indul, fel kell hogy készüljön arra, hogy az ellenzék nem támogatja. De saját csapatát ott kell tudnia a háta mögött, különben nem állhatja sokáig a sarat.

– Ha jól látom, akkor az MDF-frakció jelenlegi jelöltje sem bírja a teljes bizalmat.

– Hát ha abból indulunk ki, hogy a frakció 11 tagú, a jelöltünk pedig legutoljára csak kilenc szavazatot kapott... E miatt a belső megosztottság miatt kellett nekem is lemondanom. Ennek ellenére remény volt rá, hogy *Simon Tamást* megválasztják. A múltkor, amikor csak egy szavazat hiányzott, azok közül is többen csodálkoztak, akik nem szavaztak rá. Igaz, a szavazás titkos, nem lehet pontosan tudni, hogyan oszlanak meg a voksok.

– Simon Tamás jelenleg a XII. kerületi önkormányzat tulajdonában lévő Buda-Hegyvidék Kft. ügyvezetője. Működése miatt ott is támadják, és a választás előtt önöknél is a felszólaltak ellene. Állítólag a cég működését vizsgálta az Állami Számvevőszék is.

– Higgye el, ürügyként hozzák fel ellene ezeket a dolgokat. Régóta ismerem őt, magam ajánlottam a helyemre. Természetesen ilyen helyzetben nem számít a barátság, ezért utánanéztem a vádaknak, és ezek után nyugodt szívvel javasoltam a megválasztását. Tudni kell, hogy az ÁSZ nem foglalkozik kft.-kkel. A XII. kerületi önkormányzat működését vizsgálták. Ha valaki, én tudom, hogy milyen nehézségek adódnak az önkormányzat és a gazdasági szervezetek viszonyában. Elsősorban a kapcsolatok szabályozatlansága okoz gondot. Simon kérésére két független cég is átvilágította a kft.-t, és néhány technikai jellegű gondon kívül nem találtak semmit.

– Önnel együtt lemondott az egyik alpolgármester is. A másik alpolgármester megválasztását pedig nem találta szabályosnak a köztársasági megbízott, ezért úgy döntött, hogy nem helyettesítheti a polgármestert. Közben azonban a Belügyminisztérium is megvizsgálta az ügyet, eszerint a fideszes Jederán Miklósnak mégiscsak van aláírási joga. Többek szerint ettől kezdve a fiatal demokratáknak nem érdekük, hogy új polgármestert válasszanak, márpedig az ő szavazataik nélkül nem futhat be egyik jelölt sem.

– Elképzelhető, hogy így van. Bár azt gondolom, hogy az önkormányzati képviselők érzik a felelősségüket. Remélem, hogy a frakciók megbeszélése tisztázza a helyzetet, és senki sem akarja lejáratni a demokráciát.

– Nem érzi, hogy lassan nevetségessé válik a képviselő-testület?

– Ezt mindenképpen szeretnénk elkerülni. De ne higgye azt, hogy közben állnak az ügyek. Az új lakástörvényben ránk háruló feladatokkal kapcsolatos határozatok szakmai előkészítése például rendben folyik. Azért jól jött, hogy az Alkotmánybíróság módosító döntése adott nekünk egy kis haladékot. Remélem, hogy csütörtök este már lesz polgármesterünk.

– Ezt illendőségből mondja, vagy komolyan lát rá esélyt?

– Bevallom, hogy a harmadik szavazás után azt hittem, legközelebb biztosra mehetünk majd. A december 30-i eredmények viszont látszólag azt mutatják, hogy távolabb kerültünk a sikeres választástól. De a számokból nem szabad messzemenő következtetéseket levonni. Lehet, hogy csak taktikázásról van szó. A frakciók tárgyalása könnyen vezethet megegyezéshez. Csütörtökön többet tudunk majd.

Kelen Károly

Drogambulancia Óbudán

Háromezer veszélyeztetett gyerek a III. kerületben

Az ötlet a tengerentúlon született: egy amerikai kisváros ifjúságvédelmi aktivistája kifalálta, hogy az éj közepén kosárlabdameccseket szervez a bűnözés és a drog árnyékában élő fekete fiataloknak – ha már úgysem alszanak. Az eredmény frenetikus. A városban fél év alatt egyötödére csökkent a bűnözés, s a töredékére zsugorodott a kábítószer-kereskedelem. Ezt a módszert igyekszik most honosítani az Óbuda-Békásmegyer Gyermekeinek Egészségéért Alapítvány: a Vörösvári úti gyermekorvosi rendelőbe februártól éjszakai pingpongmérkőzésekre hívja a kerület veszélyeztetett ifjait.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A két esztendeje létrehozott alapítvány mentálhigiénés csoportja nemrégiben elkészítette a környék kábítószeres fertőzöttségi térképét. Ebből kiderült, hogy a kerületben huszonhat olyan drogos él, akikről addig egyetlenegy szakintézmény sem tudott. A mentálhigiénés csoport – a *Deviteam* – vezetője, *dr. Faragó Sándor* gyermekorvos és gyermekpszichiáter elmondta: ha abból a nemzetközi tapasztalatból indul ki, hogy egy felderített eset száz felderítetlent takar, akkor a III. kerület harmincezer gyermekéből legalább háromezer veszélyeztetett.

Minthogy a drogosok önként csak ritkán keresik fel a fővárosi drogambulanciákat, s egyelőre a drogambulanciáknak sincsenek házhoz járó embereik, a Deviteam a közelmúltban úgy döntött, hogy maga igyekszik jobbítani az ijesztő statisztikán. A legkülönfélébb cégektől és intézményektől elnyert pályadíjakból és adományokból, orvosok, védőnők, pedagógusok és diákok részvételével félszáz tagból álló gondozóhálózatot hoztak létre. Kábítószer-ellenes programjuk keretében a szociálisan és/vagy erkölcsileg gyenge lábakon álló családokat kívánják segíteni, ezzel is csökkenthetik némiképp a drogfertőzés lehetőségét.

Mint minden, a kábítószerfogyasztás elleni háború is pénzbe kerül – márpedig ebből a Deviteamnek sincs elég. Faragó szerint évente legalább két és fél millió forintra lenne szükségük. Több helyre is beadták pályázatukat, most éppen döntésre várnak. Faragóék egyébként azt szeretnék, ha a Deviteam tevékenysége átfogó, országos programként beépülne az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egészségmegőrzési munkájába. Az ország betegségmegelőzésre fordítható 2,4 milliárdos éves költségvetéséből így komoly összeget fordíthatnának a kábítószeres megelőzésre is.

A Deviteam februártól meghökkentő programot indít. Elképzelésük az, hogy a környék veszélyeztetett fiataljainak éjszakai pingpongmeccseket rendeznek – így talán el tudják csalni őket a drogfészkek közeléből. Az első mérkőzések a Vörösvári úti gyermekorvosi rendelőben lesznek, s ha a program beváltja a hozzá fűzött reményeket, a későbbiekben az egész kerületre szeretnék kiterjeszteni.

Az Óbuda-Békásmegyer Gyermekeinek Egészségéért Alapítvány bankszámlaszáma: MHB 32315217.

Havonta buknak le kábítószeresek

Budapesten a vadkendertől az LSD-n keresztül a kokainig immár valamennyi kábítószer-féleség kapható. Az adásvétel elsősorban a fiataloknak nyitott éjszakai szórakozóhelyeken zajlik. A felek általában keményen konspirálnak, de van, ahol szinte teljesen nyíltan folyik az üzlet.

Az árak természetesen anyagonként változnak. Marihuánás cigarettát már kétszázért lehet kapni, egy hozzávetőleges gramm amfetamin („speed") ára ötezer, az LSD grammja hatszáz–ezer forint, a heroin rabjai pedig akár ötszázért megvehetik a napi adagjukat. A legdrágább drog a kokain: jelenlegi árfolyama 12–13 ezer forint között mozog adagonként.

A BRFK ifjúságvédelmi osztályának alosztályvezetője, *Harman Béla* őrnagy elmondta: minthogy törvénybe ütközne, a főváros drogosairól semmiféle nyilvántartás nem készült. Az azonban bizonyos, hogy a kábítószer-élvezők majdnem kizárólag fiatal emberek. Az alosztály munkatársai immár két esztendeje járják a belkerületek hírhedtté vált éjszakai szórakozóhelyeit, s ahogy az akciók egyik állandó résztvevőjétől, *Kurucz Zoltán* hadnagytól megtudtuk, jóformán minden hónapban lebukik egy-egy kábítószeres társaság. A BRFK idei legnagyobb fogása tizenöt kiló marihuána és egy harminc darabból álló LSD-s bélyeggyűjtemény volt, egy hónapja pedig egy egész mexikói vadkenderültetvényt találtak – Budakalászon. A legfrissebb pesti drogügy szálai a már rossz pénzként ismert mulatóhelyről ezúttal az újpalotai lakótelephez vezették az ifjúságvédelmiseket. Az eljárás valamivel több mint két hete tart. A vizsgálat során majdnem négyszáz gramm vadkenderszármazékot foglalt le a rendőrség.

A becslések szerint 1993-ban hozzávetőleg húsz tonna drog utazott át az országon, s ebből mintegy két mázsát fogott a honi rendőrség. Az egyik alapítvány ifjúságvédelmise szerint ennek ellenére sem beszélhetünk magyarországi kábítószermaffiáról. *Dr. Faragó Sándor* úgy véli, megfelelő eszközökkel – mindenekelőtt a mainál jóval szélesebb körű megelőző munkával – talán még elérhető, hogy viszonylag nyugodt sziget maradjunk Európa közepén.

B. T.

Káposztásmegyer: befektetők kerestetnek

MUNKATÁRSUNKTÓL

Az újpesti önkormányzat az idén is 3,6 milliárd forintból gazdálkodik, s bár a kiadások óhatatlanul megnőnek, remélhető, hogy ebben az évben sem kell hitelt felvenni – jelentette ki *Vajda Pál* alpolgármester a helyi lapnak. Az alpolgármester hozzátette: az önkormányzat várja a befektetőket, s nemcsak a városközpontban, illetve az Árpád úton, hanem az új városrészben, Káposztásmegyeren is.

Az 1994-es költségvetés kulcsszava a takarékosság: elsősorban az alapellátásban részt vevő – oktatási, gyermekellátási – intézmények és a város működési kiadásait kívánják biztosítani. (A 3,6 milliárd forint 71 százalékát kénytelen működtetésre költeni az önkormányzat, s csak 18 százalék jut felhalmozási és tőkejellegű kiadásokra, a lakosság szociális támogatására pedig mindössze hat százalék.)

Ebből következik, hogy a tavalyi év fejlesztési ütemét az újpesti önkormányzat nem tudja tartani, s így a képviselőknek nem áll módjukban belefogni nagyobb beruházásokba sem. Különösen azután, hogy a fővárosban mindenütt érezhető a befektetési kedv lanyhulása, amely – így a statisztikai adatok – leginkább a peremkerületeken látszik meg.

Az alpolgármester ugyanakkor reméli, hogy a lakásprivatizációból származó bevételekből telik majd a lakásfelújítások finanszírozására.

A CONTROLL OKTATÓKÖZPONT Kft. várja Önt tanfolyamain!

JANUÁRI KÉPESÍTŐ TANFOLYAMAINKBÓL

Személyi-számítógép kezelő – *alapfokú*
január 17 - július 18. – hétfő, szerda 17^{00}-19^{30}
január 18 - április 21. – kedd, csütörtök 14^{00}-19^{30}

Személyi-számítógép szoftverüzemeltető – *középfokú*
január 17 - 95. május – hétfő, szerda 17^{00}-19^{30}
január 18 - október 27. – kedd, csütörtök 14^{00}-19^{30}

Windows az irodában (WinWord, Excel, PowerPoint) – *alapfokú*
január 18 - április 28. – kedd, csütörtök 14^{00}-19^{30}
március 21 - május 27. – hétfő, szerda, péntek 13^{30}-17^{00}

JANUÁRI INTENZÍV TANFOLYAMAINKBÓL

Gépkezelés (Dos és Windows)	jan. 10-14.	FoxPro kezdő haladó	jan. 10-febr.4.
WinWord	jan. 10-14.	Excel	jan. 17-21.
Novell operátor	jan. 24-28.	CorelDraw	jan. 24-28.
		Novell Supervisor	jan. 31-febr.4.

TANFOLYAMAINK VEZETŐKNEK, MANAGEREKNEK

A tanfolyamokat délutánonként (17^{00}-20^{00}) tartjuk.
Jelentkezni az egyes **modulokra** külön-külön is lehet:
Gépkezelés (Dos, Windows), Excel,
WinWord, Access, PowerPoint, Project

CONTROLL OKTATÓKÖZPONT
1117 Csalogány u. 23.
Tel.: 202-6898, 201-6333/511 Fax: 201-7292

Vigalmi negyed, sétálóutca Újlakon

MUNKATÁRSUNKTÓL

Óbuda-Újlakra vigalmi negyedet, a Bécsi út első szakaszára sétálóutcát tervez a III. kerületi önkormányzat. Az elképzelés megvalósításához legfőképp egyetlen dolog hiányzik: a pénz – derül ki a Magyar Nemzet mai napi cikkéből.

Újlakon már évek óta nagy sürgés-forgást tapasztalhatnak az arra járók: új lakóházak, szolgáltatóépületek nőnek ki a földből, az épülő létesítmények helyén pedig régészek szorgoskodnak. A terület ugyanis gazdag római, illetve kora középkori leletekben, melyeket az építtető a munka megkezdése előtt köteles feltáratni.

Az újlaki „vigalmi negyed"-elképzelést erősíti az a rendelkezés, melynek értelmében a Bécsi úton csak a városképbe illő, alacsony házakat lehet építeni. A nosztalgikus negyed a tervek értelmében a Bécsi út–Csemete utca–Bokor utca közötti területen folytatódna.

A Bécsi útra tervezett sétálóutcát az önkormányzat nagy kockakövekkel burkolná, középen pedig tovább járhatna – igaz, felújítva – a 17-es villamos. A terv megvalósításához azonban meg kellene változtatni a környék forgalmi rendjét: a város felé lenne egyirányú a Lajos utca, míg kifelé az Árpád fejedelem útja vezetné el a forgalmat. A szakemberek üdvözlik az elképzelést, hiszen az egyirányú forgalom folyamatosabb közlekedést tenne lehetővé.

Beépítésre szánják a Szőlő utca, Vörösvári út, Pacsirtamező utca, Kiscelli utca által határolt zöld területet is. Az eredeti tervek szerint ide került volna Óbuda hivatali központja, s az ide szánt toronyházak megtörték volna a Szőlő utcai szalagház monotóniáját is. A koncepció annyiban nem változott, hogy a területet be kell építeni: a levegő magas szennyezettsége miatt ugyanis a parknak itt semmi hasznát nem lehet venni.

Petőfi-dombormű a Horváth-házon

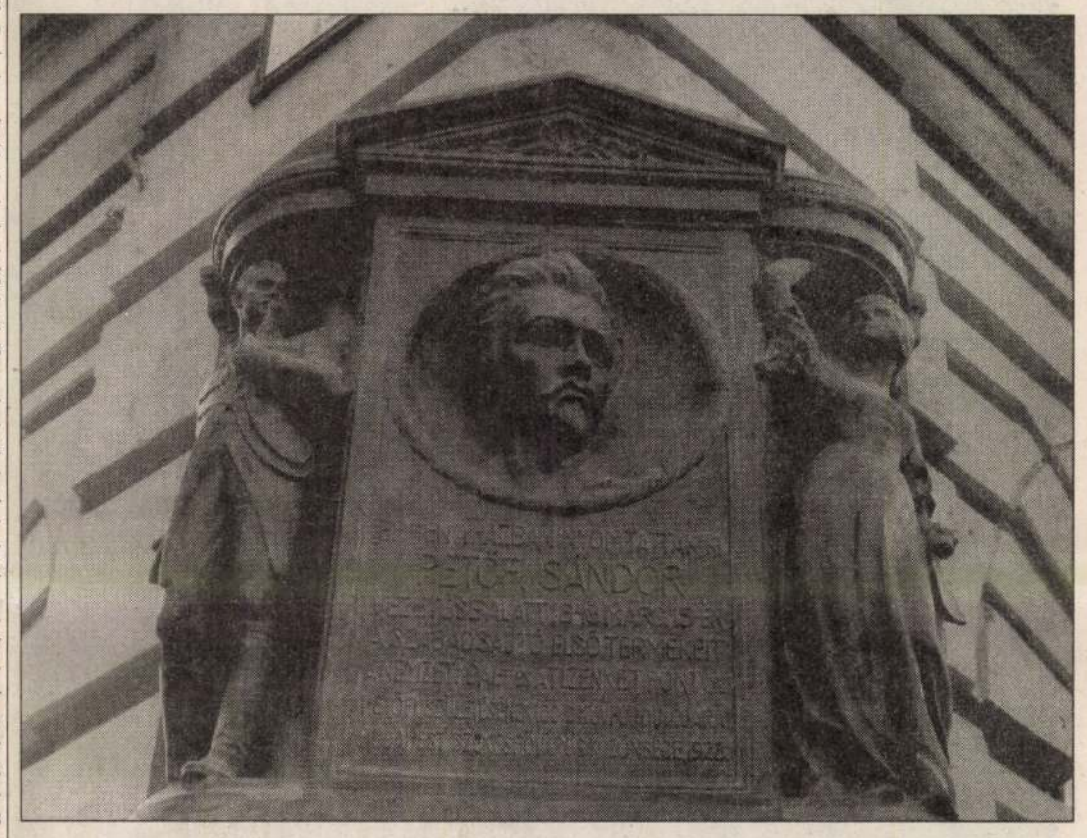

Ismét eredeti helyére került vissza vasárnap az a Petőfi-dombormű, amelyet nagy nemzeti költőnk születésének centenáriumán 1923-ban helyeztek el először a fővárosban. A domborművet a székesfőváros polgárai akkor az egykori Horváth-házra tették, oda, ahol 1848-ban a Nemzeti dalt és a 12 pontot cenzúra nélkül nyomtatták ki. Ez a ház jelenleg a Kossuth Lajos utca és a Szép utca sarkán áll.

A domborművet, amelyet több évtizedig múzeumban őriztek, a Pest-Budai Petőfi Egyesület kezdeményezésére a Fővárosi Önkormányzat és több intézmény támogatásával helyezték vissza eredeti helyére. Az újraavatási ünnepség kapcsolódik Petőfi Sándor születésének 171. évfordulójához. A bronz domborművet *Búza Barna* szobrászművész restaurálta.

Az emlékmű újbóli elhelyezésének alkalmából az ünnepségen megjelentek előtt *Wéber Antal*, a Pest-Budai Petőfi Egyesület elnöke rámutatott: „Erről a sarokról indult el a magyar szellemi élet egyik fontos intézménye, a sajtószabadság a maga göröngyös útján." *Marschall Miklós*, Budapest főpolgármester-helyettese pedig Adyt idézve emelte ki: „Petőfi nem alkuszik", ezt a nagy költő szellemi, politikai hagyatékának legfontosabb s egyben legnyugtalanítóbb elemének nevezte, amellyel ma is szembesülnünk kell. Mint mondta, a sajtószabadság nélkül elképzelhetetlen maga a szabadság.

Gyenes József, a Pest-Budai Petőfi Egyesület ügyvezető alelnöke az MTI-nek az ünnepség kapcsán elmondta: az egyesület tervei között szerepel egy Petőfi-emlékház létrehozása a fővárosban, valamint a költő emlékhelyeinek meglátogatása Erdélyben, Szlovákiában, a Vajdaságban és Ausztriában, hasonlóan a kárpátaljai emlékhelyek felkereséséhez.

HANGVERSENYEK

PESTI VIGADÓ (V., Vigadó tér 2.). Január 6-án 19.30: Magyar Szimfonikus Zenekar. Vez.: Oberfrank Géza. Km.: Szokolay Balázs (zongora). Weber: Oberon – nyitány. Schumann: Introduction und Allegro appassionato. Mendelssohn: Olasz szimfónia.

ZENEAKADÉMIA (VI., Liszt Ferenc tér 8.). 4-én 19.30: Amadinda Ütőegyüttes. Tagjai: Rácz Zoltán, Bojtos Károly, Váczi Zoltán, Holló Aurél. Km.: Csordás Klára (ének).

6-án 19.30: Magyar Állami Hangversenyzenekar és a Magyar Állami Énekkar hangversenye. Vez.: Sean Deibler (USA). Berstein: West Side Story – szvit, Chichester Psalms. Copland: 3. szimfónia.

TÁRLATOLGATÓ

ARTPOOL GALÉRIA (VI., Liszt Ferenc tér 10. I. em.). Robert Adrian (osztrák) kortárs művész kiállítása.

ASTORIA GALÉRIA (VII., Károly krt. 1. VI. em.). XX. századi klasszikus és kortárs festők alkotásainak árusítással egybekötött kiállítása.

BOD ÉVA MŰTERMI KIÁLLÍTÁSA (II., Bimbó út 72.). Vázák, kerámiaszobrok, mozaikok árusítással egybekötött kiállítása.

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA (III., Lajos u. 158.). Pátzay Pál szobrászművész állandó kiállítása.

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓTERME (V., Szabadsajtó út 5.). Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás.

COPY GENERAL (V., Alkotmány u. 18.). A holnap emlékei – Kiss Ilona kiállítása.

EL KALÁSZI GALÉRIA (III., Dereglye u. 1.). Kortárs művészek kiállítása. El Kalászi, Barcsay Kálmán képei.

ERDŐS RENÉE HÁZ – KIÁLLÍTÓTEREM (XVII., Rákoshegy, Báthory u. 31.). Helytörténeti gyűjtemény. Epressgyűjtemény. Néprajzi szoba. Merzse-mocsár dioráma.

Ilyen még nem volt! Legalábbis Magyarországon. Mert Amerikában és Nyugat-Európában már megszokott, hagyományos, az az évente egyszer megrendezendő vásár, amelyiken minden az esküvő, a házasságkötés körül forog. A látogató egy helyen választhat esküvői ruhát, jegygyűrűt, megcsináltathatja a meghívóját, esküvői tortát, virágcsokrot, nászajándékot rendelhet, és még a menyasszonyi frizurához, a sminkhez is kaphat ötleteket. Most, január 7-én, 8-án és 9-én nekünk, magyaroknak is alkalmunk nyílik ezeknek a szolgáltatásoknak a megismerésére. Ekkor rendezik meg a Budapest Kongresszusi Központban ezt a nagyszabású vásárt. A belépőjegy az esetleges vásárlás esetén 10 százalékos kedvezményt is jelent.

ERNST MÚZEUM (VI., Nagymező u. 9.). Variációk a pop-artra – Fejezetek a magyar művészetből az '50-es évektől 1990-ig.

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA (VI., Andrássy út 112.). Nagy György festőművész kiállítása (Fehér kiállító). Szabó Benke Róbert fotóművész kiállítása („T").

FORGÁCS MŰVÉSZETI ANTIKVÁRIUM (V., Stollár Béla u. 12/C). Dürertől Cézanne-ig, metszetkiállítás és vásár.

FRANCIA INTÉZET (I., Fő u. 17.). Vend d'Est (Keleti Szél), avagy Közép-európai képek a divatfotózás tükrében – kiállítás január 5-ig. „Nagy barátságok – Jacques és Raissa Maritain élete" c. kiállítás.

HADTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Tóth Árpád sétány 40.). A kézifegyverek története. Tizenhárom nap... 1956. október 23.–november 4. Magyar Aero Múzeum, Oshawa, Ontario, Canada. Vitéz Domonkos János gyűjteménye. A Magyar Királyi Honvédség 1922–1943. A Magyar Királyi Honvédség egyenruhái. A hadak története Magyarországon 896–1648. Katonák, várral, fegyverek. Díszudvar: a XII–XIII. sz.-i városfal maradványai. Időszaki kiállítás: A hazáért mindhalálig – a Magyar Királyi Ludovika Akadémia története 1808–1944. Budavár a miénk – emlékkiállítás 1849. május 21.

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM (IX., Üllői út 33–37.). Művészet és mesterség; Historizmus és eklektika. Mai francia formatervezők című, lakásba tervezett tárgyak kiállítása.

JÓZSEFVÁROSI GALÉRIA (VIII., Nap u. 1.). Román György festőművész kiállítása.

KASSÁK MÚZEUM (III., Fő tér 1.). Kassák Lajos irodalmi munkássága (1916–1967).

KÉPES KÁVÉZÓ (VIII., Mikszáth Kálmán tér 2.). Képregény-kiállítások. Három Madár Műhely.

KISCELLI MÚZEUM (III., Kiscelli u. 108.). Emlékek Pest-Budáról, XVIII–XIX. század. Válogatás a Fővárosi Képtár XX. századi gyűjteményéből. Az Arany Oroszlán patika. Pest-budai nyomdák a XVIII–XIX. században. Időszaki kiállítás: Régi idők karácsonya (január 23-ig).

Arthur Miller: Közjáték Vichyben című drámáját mutatják be az új esztendő első fővárosi színházi premierjén. A kortárs amerikai szerző művét január 7-én, pénteken játsszák először a Pesti Színházban.

Von Berg herceget: Gálffi László, Leduc doktort Tordy Géza, a festő Lebeau-t Rudolf Péter alakítja. A dráma további karaktereit Kern András, Szarvas József, Balázs Péter, Várnagy Zoltán, Hetényi Pál, Sipos András, Fogarasi Gergely, Szoboszlay Sándor formálja meg. Arthur Miller művét Vajda Miklós fordította magyarra. A drámát Marton László állította színpadra, a díszlet Fehér Miklós munkája, a jelmezterveket Jánoskuti Márta készítette.

A történet helyszíne Vichy városa. A település egy ideig nagyobb szabadságot élvezett, mint Franciaország németek megszállta többi része. A Miller-dráma cselekménye a viszonylagos nyugalom után már abban a Vichyben játszódik, amelyben ugyancsak üldözik a hamis papírokkal bujkálókat, a zsidókat, az ellenállókat.

A Közjáték Vichyben 1964-ben íródott. Egy évvel később tűzte műsorára a Vígszínház. Latinovits Zoltán játszotta a festőt, Várkonyi Zoltán az orvost, Darvas Iván pedig a herceg szerepét alakította a magyarországi bemutatón. A 30 esztendővel ezelőtti előadást Horvai István rendezte.

KOSZTOLÁNYI KULTURÁLIS KÖZPONT (IX., Török P. u. 3.). Wilfride Deursch ikonkiállítása 1994 márciusáig.

LISZT FERENC EMLÉKMÚZEUM ÉS KUTATÓKÖZPONT (VI., Vörösmarty u. 35.). Liszt Ferenc egykori berendezett lakása a Zeneakadémián. Százéves a Magyar Liszt Társaság.

LIGET GALÉRIA (XIV., Ajtósi Dürer sor 5.). Tóth Gábor – Tálcaképek.

LUDWIG MÚZEUM (Budavári Palota, A épület). Picasso-kiállítás (január 20-ig), Ország Lili kamarakiállítása (március 31-ig), Modern magyar éremművészet.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM (VIII., Múzeum krt. 14–16.). Magyarország népeinek története az őskőkortól a honfoglalásig. Magyarország története a honfoglalástól 1849-ig. Magyar koronázási jelvények.

MŰ-TREM KIÁLLÍTÓ (VII., Dohány u. 16.) A test kétértelműsége kiállítás.

NA-NE GALÉRIA (IX., Lónyay u. 41.). Hordalék – Bachman Gábor, Gerhes Gábor, Rajk László, Vida Judit, Kicsiny Balázs, Tóth György, Király Tamás, Soós György, Fehér László, Lantos Ferenc, Jovánovics György kiállítása.

ÓBUDAI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY (III., Fő tér 1. Zichy-kastély). Békásmegyer múltja. Életmódtörténeti kiállítás (december 3-tól). Kispolgári szecessziós enteriőr (Kőszegi-hagyaték). Játéktörténeti „raktárkiállítás" kicsiknek és nagyoknak.

PALME-HÁZ (MŰCSARNOK) (XIV., Olof Palme sétány 1.). Révész László Tudomásulvétel c. kiállítása.

PANDORA GALÉRIA (VIII., Népszínház u. 42.). Kortárs művészek kiállítása.

PETŐFI CSARNOK (XIV., Zichy Mihály u. Repüléstörténeti és űrhajózási állandó kiállítás.

RÁKOSPALOTAI MÚZEUM (XV., Pestújhelyi út 81.). Madarász Viktor hagyatéki kiállítása.

RÁTH GYÖRGY MÚZEUM (VI., Városligeti fasor 12.). Ritkaságok, érdekességek c. sorozat keretében: Mongol népviselet. Koreai írószoba a XIX. sz. végén.

STÚDIÓ GALÉRIA (V., Bajcsy-Zsilinszky út 52.). Ementáli expedíció. George Winter, Luther Antal kiállítása (január 8-ig).

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM (VIII., Múzeum krt. 14–16.). Magyarország állatvilága. A földtörténet emlékei Magyarországon. Az őslények világa.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTMÚZEUM (XIV., Dózsa György út 3.) A sportmúzeum új szerzeményei.

TEXTIL ÉS RUHAIPARI MÚZEUM (XIII., Gogol u. 9–11.). A szövés története.

TŰZOLTÓ MÚZEUM (X., Martinovics tér 12.). A tűzvédelem fejlődése az őskortól napjainkig.

VAM DESIGN–ARTEMIDE LÁMPAGALÉRIA (V., Szerb u. 8.). Állandó kiállítás a világ neves tervezőitől.

BULI VAN

ALMÁSSY TÉRI SZABADIDŐKÖZPONT (VII., Almássy tér 3.). 4-én 21.00: The Brainwash-koncert. 6-án 19.00: Island klub.

BENCZÚR JAZZ KLUB (VI., Benczúr u. 27.). Péntek 20–23-ig: Jazz Klub házigazda: Grencsó Kollektíva.

BRILLANTIN KLUB (III., San Marco u. 81.). Minden pénteken 20–02-ig: rock and roll.

CRAZY CAFE (VI., Jókai u. 30.).: 5-én Vámos Ildi és zenekara. 6-án Wee Wuu Wee.

ELSŐ KERÜLETI MŰVELŐDÉSI HÁZ (I., Bem rkp. 6.). Minden csütörtökön 20 órától dzsesszklub, közreműködik Baló István együttese.

FRANKLIN TROCADERO CAFE (V., Szent István krt. 15.). K.–Sze.: Trocadero Disco Latino. Cs.: Salsa Fresa + Disco.

JAZZ CAFÉ (V., Balassi B. u. 25.). 4-én: Public Ice. 5-én: Trio Bossa. 6-án: Trees Tigres.

JÓZSEFVÁROSI PINCEKLUB (VIII., Somogyi Béla u. 15.). Minden kedden 18–22 óráig: Fehér lyuk. Minden szerdán: 20–23 óráig Start klub. Minden csütörtökön 20–24 óráig: dzsesszklub.

LUCKIES (II., Moszkva tér 3.).: Rock and Steak. Nyitva 12–05-ig. Kedd: Meglepetés. szerda: Latin est – Corcovado. csütörtök: Hevesi Tamás (guitar & vocal).

MADE INN (VI., Andrássy út 112.). Kedd: St. Martin; szerda: F. F. Miki; csütörtök: Bajonett. KONCERTEK 22 órától.

MOULIN CAFÉ (VI., Nagymező u. 17.). Kedd: Herfly Davidson. Szerda: Cadillac Rock & Roll.

ÓBUDAI JAZZ KLUB (III., Hídfő u. 16.). Kedden 21.00: Szakcsi Session Group + Bódy Magdi ének. Szerdán 21.00: Vukán György és a C. A. E. trió. Km.: Bontovics Kati.

PENNY KLUB (VII., Kertész u. 16. volt BKV-klub). Csütörtökön 21 óra: Lépcsőház.

ROCKOKO (V., Bihari J. u. 24.). Kedd, csütörtök, vasárnap 20.30–22.00 óráig: Élő klasszikus zene.

SAIGON LIVE ROCK CLUB (V., Arany János u. 13.). 6-án: Boegboe.

SANCHO AMERICAN–MEXICAN PUB (VII., Dohány u. 20.). Szerda: Hevesi Tamás. Csütörtök: KARAOKE HUNGARY.

SZFMH (XI., Fehérvári út 47.).: Minden kedden Muzsikás táncház 21 órától. Balkán Táncház: Minden szerdán 19–23 óráig bolgár, görög, délszláv, macedón táncok, játszik: a Falkafolk együttes.

VFSZSZ IFJÚSÁGI KLUB (VIII., Kerepesi út 6. – a Keleti pályaudvarnál) Kedden 20 óra: $Texas. Szerdán: 20.30: Trilogy.

ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS (VII., Király u. 13.).: Kedden 20.30: Filmvetítés. Szerdán: rockklub. Csütörtökön: funkyklub.

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Rt.

A MOL Rt. Marketing és Kereskedelmi Igazgatósága munkatársakat keres számviteli és pénzügyi szakterületére (budapesti székhellyel) az alábbi munkakörökbe:

PÉNZÜGYI CSOPORTVEZETŐ
- folyószámla-vezetési vagy export - import elszámolási gyakorlattal,
- közgazdasági szakközépiskolai érettségivel, legalább 5 éves szakmai és PC kezelői gyakorlattal

KÖNYVELÉSI CSOPORTVEZETŐ
- a főkönyvi és analitikus könyvelések végzésére, szervezésére, irányítására,
- számviteli főiskolai végzettséggel, legalább 5 éves vezetői gyakorlattal, vagy
- mérlegképes könyvelői végzettséggel és legalább 10 éves szakmai és 5 éves vezetői gyakorlattal

VEVŐREFERENS
- vevőfolyószámla, kintlévőség ügyintézésére, elemzésére,
- rendelkezzen kereskedelmi szerződés kötésekben, pénzügyi megállapodások létrehozásában jártassággal és önálló munkavégzési képességgel,
- felsőfokú közgazdasági vagy pénzügyi végzettséggel és PC kezelői gyakorlattal

KÖNYVELÉSI ELLENŐRÖK, ANYAGKÖNYVELŐ
- a könyvelések, nyilvántartások elkészítésére, ellenőrzésére, elemzésére,
- könyvelési ellenőröket mérlegképes könyvelői képesítéssel és 5 éves szakmai gyakorlattal,
- anyagkönyvelőt közgazdasági érettségivel (PC kezelői gyakorlat előnyt jelent)

BÉRELSZÁMOLÓK
- középfokú végzettséggel,
- PC kezelői és bérprogram kezelésében jártassággal, 5 éves szakmai gyakorlattal

KÖNYVELŐK
- tárgyi eszközök nyilvántartására, közgazdasági érettségivel és PC kezelői gyakorlattal,

A munkakörrel kapcsolatos felvilágosítást a személyügyi főosztály munkatársai adnak személyesen
(1093 Budapest, Közraktár utca 30. V.em.)
vagy telefonon (217-6053 és 217-7053)

A jelentkezés határideje: 1994. január 15.

CHINOIN
Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Rt.

Francia–amerikai többségi tulajdonban lévő gyógyszergyár ***keres*** számítógépes **termelésirányításban jártas rendszerszervezőt**

Amit Öntől kérünk:
- **részvétel a számítógépes vállalatirányítási rendszer (a PRODSTAR rendszer bevezetésében,**
- **egyes bevezetési részekben a felhasználók irányítása, oktatása,**
- **felhasználói segédletek és összefoglalók készítése (esetenként angol nyelven). Legalább középfokú angol beszédkészség és íráskészség elengedhetetlen.**

Amit Önnek ajánlunk:
- **változatos, igényes feladatot egy sikeres vállalatnál,**
- **Önnek megfelelő jövedelmet,**

Jelentkezni lehet szakmai önéletrajzzal a személyügyi marketing osztályon (1045 Bp. IV., Tó u. 1–5.)
Érdeklődni lehet telefonon, a 169-2853-as számon.

6239

CHINOIN Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Rt. 1045 Budapest, Tó

BUZA Barna

A MŰVÉSZETBARÁTOK EGYESÜLETE TISZTSÉGVISELŐI 1997-BEN

Örökös tiszteletbeli elnök

Buza Barna Vésztő, 1910. december 30. – Budapest 1087 – A Képzőművészeti Főiskolán Szentgyörgyi István és Sidló Ferenc tanítványa volt. Neki ítélték a Fiatal Művészek első díját, majd megkapta a Ferenczy- és a Fővárosi-díjat és a Zala-érmet is. 1935-36-ban ösztöndíjasként Prof. Feruccio Ferazzi tanítványa, Rómában tanult. Két ízben meghívták a Velencei Biennáléra. Eddig 12 gyűjteményes kiállítása volt. Számos köztéri szobrot készített, Budapesten hét munkáját láthatjuk. 1943-ban az Országos Fafaragóverseny I. díját, később a Nagyváradra tervezett lovasszobor pályázat I. díját, a pécsi Hunyadi lovasszobor pályázat II. díját, a Kisvárdára kiírt honfoglaló lovaspályázat I. díját nyerte. Tulajdonosa VI. Pál pápa vatikáni művészeti emlékérmének és a lillenfield-is apátság 1202-ben alapított rendjelének arany fokozatával is kitűntették. 1997-ben a Molnár-C Pál társaság életmű díját neki ítélték. Több mint 150 érme készült, szobraival többek között Kazincbarcikán, Kisvárdán, Battonyán, Berettyóújfaluban találkozhatunk. A kultikus munkák közül a székesfehérvári és a sümegi keresztutak a legjelentősebbek, és a Budapesti várbeli Szentháromság szobor rekonstrukciója. Az egyesület első elnöke, 1991-ben örökös tiszteletbeli elnökké választották. A 15 és 20 éves emlékplakett birtokosa, az előzőnek tervezője is. Az egyesületben több előadást tartott, elsősorban a külföldön szerzett művészeti tapasztalatairól.

Elnök

Gergely Mihály Varbó, 1921. november 9. – Budapest, 1029 – Vasmunkásból lett újságíró, lapszerkesztő 1945-től Miskolcon, majd 1950-től Budapesten a Rádió irodalmi lektora. 1952-53-ban és 1956-ban az Írószövetség titkára. 1953-ban kapta meg a József Attila díjat, 1972-ben Miskolc város, 1981-ben Borsod megye irodalmi díját. 1954-től "szabadúszóként" él. A Józsáék című regénye több kiadást (1958, 1975, 1985) megért. Első kötete (versek) "Gyárkémények árnyékában" 1946-ban Miskolcon jelent meg. Fontosabb munkái még: Fekete páva, regény, 1964, 1985, Költő és király, regény, 1979, 1985, Amikor még nincs háború, válogatott novellák, 1979, Szakmám a lelkiismeret, válogatott röpiratok, tanulmányok, cikkek, 1981, Pokolhegyiek, válogatott novellák, 1982, A Kozmosz 15. törvénye, tudományos-fantasztikus regény, Budapest 1984, Vilnius 1989, Riga 1991. A "Röpirat az öngyilkosságról" (1969, 1972, 1981, 1987) című tanulmánya e súlyos téma hazai irodalmában a legjelentősebb publikáció. Harmincadik kötetét – Egy tárlatlátogató tűnődései címmel. – 70. születésnapjára jelentette meg az egyesület. 1993-ban Metszetek mestere: Varsányi Pál címen jelent meg tanulmánya. Az egyesületi élet jelentőségével. Az 1991 szeptemberében indult Művészet és Barátai című lapunk szerkesztője. A Krúdy Irodalmi Körrel való együttműködés elismeréséül 1993-ban Krúdy-emlékérmet kapott.

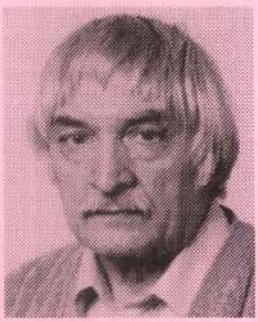

Alelnök

Kürthy Sándor festőművész 1921. január 21-én született Berettyóújfaluban. Számos egyéni és csoportos kiállításon vett részt. 1966-tól 15 éven keresztül szervezte és vezette a VI. kerületi Hazafias Népfront helyiségeiben a kiállításokat mintegy második vonal megteremtésének szándékával. Innen indult a Magyar Festészet Napja mozgalom is. Az Építők Műszaki Klubjában a Képzőművész Baráti Körnek több évig elnöke volt. Művészettel foglalkozó írásai jelentek meg a MŰVÉSZET c. folyóiratban, egyesületünk lapjában és egyéb folyóiratokban. Gyakran kérik fel kiállítások megnyitására, előadások tartására, így klubösszejöveteleinken is többször szerepelt. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége festő szakosztálya vezetőségének, a magyarországi Jung Egyesületnek, a Hamvas Béla Körnek. Évek óta az egyesület alelnöke, 1997 óta a Művészeti Tanács vezetője.

Sipos Tamás A Bölcsészettudományi Egyetem végzett, a Magyar Rádió vezető riportere, irodalmi szerkesztője volt 1954-től 1968-ig. 1994-ig a Magyar Televízió dramaturgja, maujd főosztályvezetője. Könyvei: Irodalom a képernyőn (esszé kötet, 1972), Harmadik menet (novellás kötet 1982) Dohánybarna selyemmelény (1984) A pénz istállója (dokumentum és memoár) A tökéletes bűntény (novellák 1988) Térdig napsütésben (riportok). Hatvan magyar tv film adaptátora, írója, dramaturgja. Több nemzetközi és magyar fesztivál díjazottja. Publikált lapokban, folyóiratokbaan. Oktatott a Pázmány Péter tudományegyetemen, jelenleg pedig a Korda Sándor filmtudományi akadémián esztétikát, dráma- és művészetelméletet tanít. Évek óta előadásokat tart az egyesületi összejöveteleken. 1996-ban lépett az egyesületbe, ***1997-be választotta a közgyűlés alelnökké.***

Főtitkár

Geröly Tibor Szombathelyen született 1937. augusztus 23-án. 1964-ig a Vas megyei Gyöngyösfaluban élt, nevéhez fűződik az 1960-ban kezdeményezett Kőszegi Ifjúsági Napok rendezése, amely nemzetközi kulturális és sporteseményként, valamint a hazai textiliparban dolgozó fiatalok szakmai találkozójaként is jelentős eseménynek számított. Szervező-irányító munkájáért 1963-ban kormánykitüntetésben részesült. Budapesten a vezetőképzés különböző területein dolgozott, majd egy évtizedig az ifjúsági-, sport-, és gyermeklapok propagandáját szervezte. 1980-tól (a cég 1993-as csődbejutásáig) a Képzőművészeti Kiadó reklám, majd PR-főnöke. Időközben felsőfokú reklám-propaganda képesítést szerzett, szakdolgozatát "A képes levelezőlap magyarországi elterjedése és propagandája" címmel írta. Rendszeresen publikál, 1968-ban az egyesület kiadásában 36 művészpálya címmel jelentek meg írásai. Napilapokban, folyóiratokban elsősorban könyvrecenziói látnak napvilágot. Több könyvhöz írt előszót, bevezetőt. Rendszeresen vállalkozik kiállítások megnyitására is. 1985 óta az egyesület főtitkára. Létrejöttétől elnöke a Művészet és Barátai Alapítványnak és a Pest-Budai Ifjúsági Kultúregyletnek, vezetőségi tagja az Igazság Társaságnak. 1993-ban Krúdy Gyula emlékéremmel tüntették ki, Berettyóújfalu Pro-Urbe kitüntetésben részesítette 1980-ban létrehívója a Nemzetközi Poszter Kupaként ismert kispályás labdarúgótornának. 1998-ban a Magyar Kultúra napján a Lakitelek Alapítvány Nagy-díját kapta.

1350. URH (szt.): 66,02; 66,62; 66,92; 67,19; 67,85; 69,98; 70,40; 71,42; 72,11; 72,77

13.45: Időjárás- és vízállásjelentés

14.00: Szieszta
Zenés délután pihennivágyóknak
Műsorvezető: Földi Ottó. Szerkesztő: Csiba Lajos
Telefonszám az adás ideje alatt: 138-8962
14.57, 16.57: Reklám
15.00: Hírek. Időjárás
16.45: Az olimpiai ötkarika jegyében
Szerkesztő: Vass István Zoltán

17.00: Hírek. Időjárás

17.03: Műsorajánlat

17.05: Ziccer
(amit kár lenne kihagyni)
Szerkesztő: Faragó Judit. Műsorvezető: Fiala János. Munkatárs: Megyeri Erzsébet. Zenei szerkesztő: Varga Péter
Az adás idején hívható telefonszám: 138-8666
17.57: Reklám

17.59: Technikai szünet

18.00: Kölyökrádió
Szerkeszti és vezeti: Dezsényi Katalin. Zenei munkatárs: Nyeső Mária
Az adás idején hívható telefonszám: 138-7600

18.30: Drogambulancia
Molnár Tamás műsora
Az adás ideje alatt hívható telefonszám: 138-7400. A Szocio-műhely éjjel-nappal hívható telefonszáma: 138-7973

19.00: Hírek. Időjárás

19.03: Műsorajánlat

19.05: Gordiusz plusz
Öt perc tudomány

19.10: A rock gyermekei
Szigeti Ferenc műsora
Szerkesztő: Koltay Gergely

20.00: Amikor a Delta szerkesztője, Várhelyi Tamás rádióműsort szerkeszt
Zenei munkatárs: Magyar Mária Osváth László műsora

21.00: Hírpercek
Szerkesztő: Siklós András

21.10: Éjszakai bevetés
Az 1994. január 20-ai Máról holnapra c. műsor rövidített változata
Szerkesztő: Koltay Gergely

22.00: Rocky-Tóni
Solymos Antallal beszélget Kun Zsuzsanna
Szerkesztő: Krúza Katalin

23.00: Hírek. Időjárás

23.03: Sporthíradó
Szerkesztő: Sipos János
Közben: tudósítás a téli olimpiai játékokról. Riporter: Török László

23.10: Máról holnapra — éjfél előtt
Paprika-show
Szerkesztő: Tarnai Kiss László. Műsorvezető: Sármándi Pál
0.15: Magyar és idegen nyelvű vízjelzőszolgálat
(csak középhullámon)

0.15: Máról holnapra — éjfél után
Szerkesztő-műsorvezető: Stifner Gábor. Zenei szerkesztő: Adorján Ágnes. Bemondó: Zahorán Adrienne
A műsor telefonszáma: 138-8555
A Magyar Rádió éjszakai műsora
Óránként: Hírek. Időjárás
4.03: Csárdásmuzsika

BARTÓK

URH (sztereó): 67,04; 67,97; 68,24; 68,36; 68,48; 68,72; 69,38; 70,10; 70,43; 70,64; 72,08 MHz

6.00: Muzsikáló reggel

Műsorvezető: Kerényi Mária. Bemondó: Zsámboki Zsolt. Szerkesztő: **Vass M. Katalin**
A zenei kínálatból: Mozart: G-dúr fuvolanégyes — Paganini: C-dúr szerenád — Szendrey-Karper László gitáron játszik — Ravel: F-dúr vonósnégyes — Schubert: Esz-dúr trió — Telemann: d-moll szonáta — Haydn: D-dúr szimfónia — Mendelssohn: Capriccio — Csajkovszkij: Vonósszerenád — Mozart: A-dúr klarinétötös
6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00: Hírek. Időjárás

9.00: Műsorajánlat

9.05: Pódium
A Lamoureux Zenekar játszik
1. Saint-Saëns: a-moll gordonkaverseny (km. Pierre Fournier, vez. Jean Martinon) (20 p.), 2. Chausson: A szerelem és a tenger költeménye — dalciklus Maurice Boucher verseire a) A vizek virágai, b) Közjáték, c) A szerelem halála (km. Victoria de Los Angeles — ének, vez. Jean-Pierre Jacquillat) (28 p.), 3. de Falla: Tűztánc (vez. Igor Markevitch) (5 p.)

10.00: Hírek. Időjárás

10.05: Rádiószínház
Milyen nap van ma?
Szakonyi Károly hangjátéka
Hódos — Gera Zoltán, Hódosné — Földi Teri, Vica, a leányuk — Zeitler Orsolya, Lacika, a fiúk — Zeitler Gábor, Gizi néni — Andor Éva, Anna — Szemes Mari, Takácsné — Telessy Györgyi, Művezető — Győrffy György, I. munkás — Molnár Tibor, II. munkás — Nagy István, Sofőr — Basilides Zoltán, Raktáros — Hindy Sándor, Öregember — Maklári János
Dramaturg: Kopányi György. Rendező: Varga Géza (1971)

10.59: Operaslágerek
Szerkesztő: Kertész Iván
1. Alessandro Scarlatti: Pirro és Demetrio — Ária (Peter Schreier), 2. Pergolesi: Az úrhatnám szolgáló — Serpina áriája az 1. képből (Teresa Berganza), 3. Händel: Xerxes — Largo (Jochen Kowalski), 4. Gluck: Alkésztisz — Alkésztisz B-dúr áriája, I. felv. (Marilyn Horne), 5. Mozart: A varázsfuvola — Pamina és Papageno kettőse, I felv. (Gundula Janowitz, Walter Berry), 6. Beethoven: Fidelio — Előjáték és Florestan áriája, II. felv. (Nicolai Gedda és a Bajor Állami Operaház zenekara, vez. Heinrich Bender), 7. Weber: A bűvös vadász — Nyitány (Drezdai Állami Zenekar, vez. Carlos Kleiber)

11.40: Magyar daloskert
Népdalkórusok
Előadja: az Állami Népi Együttes énekkara, vez. Pászti Miklós

12.00: Hírek. Időjárás

12.05: Hangverseny délidőben
Schwetzingi Fesztivál — 1993.
Elizabeth Leonszkaja zongorahangversenye
1. Schubert: Esz-dúr szonáta op. post. 122., 2. Prokofjev: d-moll szonáta, 3. Schubert: D-dúr szonáta op. 53.
Ráadás: Chopin: Desz-dúr noktürn op. 27. No. 1.
(Schwetzingi hangversenyterem, 1993. május 15.)

13.48: XVII. századi kórusmuzsika

14.00: Hírek. Időjárás

14.05: En français
Francia társalgási sorozat középiskolásoknak III.
Conter et raconter
(13/12. lecke: jövő szerda, B. 14.05)

14.20: A rajongók
Kemény Zsigmond regényét rádióra alkalmazta és rendezte: Török Tamás (1979)
Lóránttffy Zsuzsanna — Kohut Magda, Pécsi Simon — Bessenyei Ferenc, Pécsi Debóra — Ferenczi Krisztina, Kassai István — Gera Zoltán, Kassai Elemér — Nagy Gábor, Laczkó István — Madaras József, Bodó Klára — Venczel Vera, Gyulai Ferenc — Lukács Sándor, Serédi István — Greguss Zoltán, Dajka püspök — Újlaky László, Fridrik — Körmendy János
Dramaturg: Major Anna
(VI/4. rész: holnap, B. 14.20)

15.16: Norvég és holland indulók

15.31: A középkor zenei öröksége — 2.
A gregorián ének asszimilációja Magyarországon
Szendrei Janka műsora

16.00: Hírek. Időjárás

16.05: Magyar zeneszerzők műveiből
1. Sárai Tibor: Zene 45 húrra (Szlovák Kamarazenekar, vez. Bohdan Warchal), 2. Patachich Iván: Intermezzo (Fábián Márta, Szakály Ágnes — cimbalom), 3. Hajdú Mihály: Énekek Budapestről — dalciklus a) Város, b) Az Erzsébet híd télen, c) Budapest dicsérete (Bende Zsolt — ének, Előry Zsuzsa — zongora), 4. Szabó Csaba: Szólószvit gordonkára, kolompokkal a) Dallam negyedhangközökkel, b) Kolompok, c) Harmóniák negyedhangközökkel, d) Finale (Szabó Péter — gordonka), 5. Reményi Attila: A világ hajnala (Rádiózenekar kamaraegyüttese, vez. Ligeti András)

17.00: Metronóm
Zenebarátok órája
Felelős szerkesztő: Kocsár Miklós. Szerkesztő-műsorvezető: Alföldy Boruss István
A tartalomból: A Debreceni Kodály Kórus bérleti hangversenyeiről — Muzsikusportré: Király Ernő — Lemezszemle — Kitüntetett művészeink: Kóka Rozália és Kertész Lajos

17.50: Újraolvasva
Csanádi Imre: Esztendők terhével
Domokos Mátyás jegyzete
Szerkesztő: Gózon Ákos
(Ism. szombat, K. URH 18.20)

18.00: Hírek. Időjárás

18.05: A magyar zene évszázadai
A világirodalom magyar dalokban
Fittler Katalin összeállítása

19.15: Szőnyi Erzsébet: Kis kamarazene négykézre
(Tusa Erzsébet és Lantos István — zongora)

19.29: Pergolesi: Stabat Mater
Előadják: Knoll Nelly, Nyilas Tünde — ének, Németh Zsuzsanna — I. hegedű, Rónaszéki Tamás — II. hegedű, Ludmány Emil — mélyhegedű, Kovács Zsolt — gordonka, Dinnyés Soma — orgona
(Fót, Károlyi-kastély, 1993. április 3. — részlet)

20.12: Hírek. Időjárás

20.16: Miért szép?
Jékely Zoltán: Nizsinszkyhez című versről beszélget Lator László és a szerkesztő, Albert Zsuzsa. Km. Papp János. Rendező: Dobai Vilmos

20.31: A Régi Zene Együttes játszik
Vez. Christopher Hogwood
1. Mozart: B-dúr szimfónia K. 182. (10 p.), 2. Beethoven: V. szimfónia (38 p.)

21.20: Mascagni operáiból

1. Iris — Osaka áriája, I. felv. (Placido Domingo), 2. Fritz barátunk — Suzel és Fritz kettőse, II. felv. (Mirella Freni, Luciano Pavarotti), 3. Lodoletta — Lodoletta áriája, III. felv. (Maria Chiara), 4. Parasztbecsület — Santuzza és Turiddu kettőse, Lola dala, Santuzza és Alfio kettőse (Fiorenza Cossotto, Adriana Martino, Carlo Bergonzi, Giangiacomo Guelfi)

22.00: Hírek. Időjárás

22.05: Az én lemeztáram
Szokolay Balázs zongoraművésszel beszélget Varga Ferenc. Szerkesztő: Bónis Ferenc

23.00: A felfuvalkodott bába, avagy A Fuvalkodás Kikúrálása
Határ Győző hangrajáró játéka
Jádzó személyek:
Özvegy Kehellősné Ispotályos Bába Asszonyság — a Nyanya: Törőcsik Mari, Bibirtsók — az Ispotály Fő-Fő Feltsere: Garas Dezső, Okumla — Ispotály Fő Füvész Patikáriusa: Gáspár Sándor, Játékmester: Sinkó László, Szerző (távollévő): Gábor Miklós, Billentyűbillegetők: Darvas Benedek és Darvas Ferenc, Feltser-hangok: Ambrus András, Csendes Olivér, Galgóczy Imre, Hang-feltserek: Demjén Erzsébet, Moór Csilla, Rosenmann Péter, Rovó Rézi, Varga Viktor
A játék esett Jászárokdörömbölybahottyán a megyeszékely Ispotályának Súlyos Végveszély Osztályán
Íródott Londiniumban Anno Domini 1992
Rendező: Máté Gábor (ism.)

23.40: A New York — Los Angeles Dream Band felvételeiből
Szerkesztő: Blum József

24.00: Hírek. Időjárás

0.05—2.00: Századunk zenéjéből
Szerkesztő: Miklósi András
0.05: I. A Francia Rádió Szimfonikus Zenekarának hangversenye
Vez. Marek Janowski. Km. Thomas Prévost — fuvola, Roland Müller — hegedű
1. Honegger: II. szimfónia, 2. Satie—Milhaud: Krampusz a dobozban, 3. Ibert: Fuvolaverseny (Prévost), 4. Milhaud: a) Ökör a háztetőn — mozifantázia (km. Müller), b) II. szvit (Francia Rádió hangversenyterme) — 1992. október 9.)
1.36: II. A Berlini Rádió Szimfonikus Zenekarának hangversenye
Vez. Peter Maxwell Davies
Sibelius: VII. szimfónia
(Berlini Schauspielhaus — 1993. február 5. — részlet)

2.00: Hírek. Időjárás

2.03: Szózat

Szerda

Busa Barna

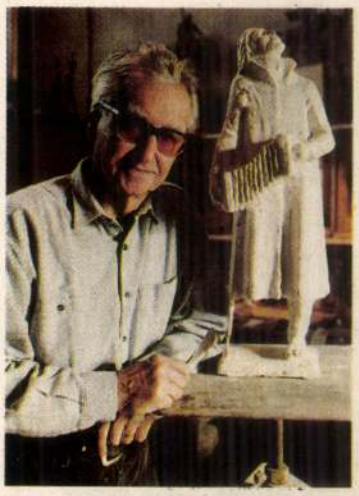

Beszélgetés Buza Barna szobrászművésszel

A mester 1993 decemberében töltötte 83. életévét. Százados úti művésztelepi műtermében látogattuk meg, ahol ellestük az alkotás pillanatait és örömmel hallgattuk meg színesen előadott, vidám történeteit is. Képünkön bemutatjuk az örökifjú művészt és kedvenc szobrát, a Hadirokkant című alkotását.

Tv1 17.45

Kisváros

Tv1 20.10

Előkerül Emmi holtteste. Közben megszökik a börtönből a Belga nevű hírhedt bűnöző. Hunyadi tudja, hogy bosszúra készül, ezért egy tervet eszel ki. Ezalatt a két zenész meg akarja szerezni a kokaint, amiről azt hiszik, hogy Mónika rejtette el. A jelenet szereplői: **Gidófalvy Attila, Fillár István, Benkő Péter és Kiss Zoltán.**

Az ibafai kovboj

A Kovbojok című film a XVIII. Magyar Játékfilmszemlén elnyerte a társadalmi zsűri különdíját, a szakmai zsűri rendezői és vágói díját, majd pedig megkapta a Magyar Filmkritikusok díját. „A Kovbojok két éven át kísérte figyelemmel öt fiatalember és egy vállalkozás sorsát. A mű nem sorolható be a dokumentumfilmek hagyományos kategóriájába, noha minden szereplője és eseménye valóságos és jelenidejű. Inkább egyfajta kamerával írott filmregény: a valóságról." A gyártó stúdió, és a bel- és külföldi forgalmazók kérésének eleget téve a film alkotói elkészítették a Kovbojok másfélórás változatát, *Az ibafai kovboj*t. Ez a változat azonban nem az eredeti film lerövidítése vagy összesűrítése, hanem az egyik kovboj, Csiky Dénes története, kiemelve az eredeti változatból. Így egy másik filmet láthatunk: egy bátor vállalkozó, néha vígjátéki, néha tragikus harcának történetét.

Tv1 22.30

TV 1

6.03: Műsorismertetés

6.05: Falutévé — géptippel, munkaügyi tippel, növénydoktorral

6.25: Határtól határig
Válogatás a körzeti televíziók híradásaiból „Körzeti percek" — Szombathelyről (10')

6.35: Üzlet
Gazdasági és pénzügyi híradó (10')

6.45: Híradó (15')

7.00—9.00: Nap-kelte
Reggeli információs magazin

9.00—12.00: Napközi
A Tv1 nap-közi tájékoztató műsora Jakupcsek Gabriellával
Telefon: 153-1204, 12.00 óráig
Fel. szerk.: Román Péter. Szerk.: Pataki Katalin, Vajay Zsófia. Főgy.-vez.: Jakab Jenő. Rend.: Péterfalvi László
Benne:

9.30: Riviéra
Európai tévéfilmsorozat
250/65. rész (25')
(Színlapot lásd: hétfő, Tv1 9.30)

10.30: Keserű gazdagság
Francia tévéfilmsorozat
VIII/1. rész (ism. — 47')
Saját regényéből írta: Suzanne Ratelle-Desnoyers. Fényképezte: Bernard Chentrier. Rendező: Richard Martin

11.30: Játék (15')

12.00: Déli harangszó

Hírek

12.07: Maholnap
Diákszótár (20')
Mit jelent az empátia szó? Miért fontos magánjellegű és hivatalos kapcsolatainkban? Tanulható-e és hogyan?
Szerk.: László Jánosné. Gy.-vez.: Szántó Gábor. Rend.: Seres Tamás

12.27: Tankönyvek és módszerek (15')
Szerk.: Hegyi István. Gy.-vez.: Bárczai Zoltán. Rend.: B. Nagy Tibor

12.42: Sorstársak
Rehabilitációs magazin (15')
Tel.: 72/324-504. Cím: MTV Pécsi Körzeti Televízió, Sorstársak, Pf. 67., 7601
Szerk.: Körmöczi Zsuzsanna. Rend.: Bucsky Csilla. Gy.-vez.: Sziráczki Beatrix

12.57: Fűben-fában
Természetgyógyászati magazin (15')
Fel. szerk.: Körmöczi Zsuzsanna. Szerk.: dr. Görgei Katalin. Gy.-vez.: Sziráczki Beatrix. Rend.: Bucsky Csilla
13.12: Képújság

13.17: Telesport
Téli olimpia
Közvetítés Lillehammerből
15.58: Műsorismertetés

16.00: Híradó (10')
Időjárás-jelentés

16.13: Nemzeti értékeink
Folyamóriásunk, a Duna 1. (10')
Kész.: Bornemissza Tamás, Mestyán Tibor, Fogel József, Imre Ildikó, Ivanics Lilla

16.23: Vázák meséi
Pallas Athéne (10')

16.33: Tükör
Halódó falu (10')
Szerk.-rend.: Farkas Balázs. Rip.: Kövesdy Zsuzsa. Op.: Bodnár Imre, Oláh Zoltán. Gy.-vez.: Vidáné Keczán Mária
16.43: Reklám

16.46: Folyt. köv.

Külügyi ügyek
Holland—kanadai filmsorozat
135/24. rész (24')
17.10: Reklám

17.15: Tessék hívni!
Dévényi Tibor telefonos videojátéka (15')

17.30 Mini klip-mix
Videoklip-összeállítás népszerű magyar és külföldi előadókkal (12')
Műsorvez.: Bochkor Gábor

17.45: Beszélgetés Buza Barna szobrászművésszel (15')
Rip.: Sipos Pál. Op.: Borbás Tamás. Szerk.: Kovács Júlia. Gy.-vez.: Bálint Magdolna

18.00—18.30: Kapcsolj be!

18.00: Rímfaragó
Irodalmi műsor (16')
Közreműk.: Lator László és versíró gyerekek
Szerk.: Podhorányi Zsolt. Op.: Sztenszki Tibor. Gy.-vez.: Balogh Erika. Rend.: Balogh Zsolt

18.16: Oscar Junior
A csoda (15')
Egy éve csatlakozott az Ifjúsági és Gyermekosztály az Oscar Junior nemzetközi gyermekforgatókönyvíró-pályázathoz. És íme, itt az idei első magyar film, címe: A csoda, Simor Ági 13 éves budapesti kislány műve.
Kész.: Cs. Farkas Mihály, Kardos Ferenc, Réti Kata, Rieger Johanna, Roska Péter, Sági Zsuzsa
18.30: Reklám

18.35: Zsákbamacska
Vetélkedő (25')
Játékvez.: Rózsa György. Rend.: Mahrer Emil

19.00: „Maradjatok meg szeretetemben!..."
Keresztény életkérdések (5')

19.07: Gyereksarok

Frakk
Magyar rajzfilmsorozat
4.: **Elégtétel** (ism. — 6')

Jómadarak
Magyar rajzfilmsorozat
4.: **Játszanak** (ism. — 5')
19.24: Reklám

19.30: Híradó (30')
(Feliratozva a Teletext 777. old.)
20.00: Reklám

20.10: Kisváros
Tévéfilmsorozat
XX/18.: **Negyven kiló kokain** (35')
Forgatókönyv: Szurdi András. Zene: Kiss-Gidófalvy Band. Dalszöveg: Virág László. Dísz.: Vavrinecz Beáta. Jelmez: Szolnoki Nelli. Op.: Gurbán Miklós. Társrend.: ifj. Elek Ottó. Rend.: Várkonyi Gábor
Szereplők: Usztics Mátyás, Balázs Ági, Gárdos Dani, Győri Péter, Hegyi Barbara, Hollósi Frigyes, Kozák András, Lux Ádám, Píros Ildikó, Spindler Béla, Sztárek Andrea, Tóth Auguszta
20.45: Reklám

20.50: Családi kör
Zsúfolt délután (50')
Főszerepben: Csomós Mari, Vajda László. Műsorvezető: Kelemen Endre. Felelős szerkesztő: László Jánosné. Írta: Bárány Tamás. Dram.: Zahora Mária. Gy.-vez.: Nagy D. Tibor. Op.: Gombos Tamás. Rend.: Csányi Miklós
A középkorú Kecskés házaspárhoz Pestre költözik a nagymama. Az idős asszony örömmel és nagy kedvvel igyekszik hasznosítani magát.
21.40: Reklám

21.45: Ezredforduló
Közép-európai magazin (45')
Főszerk.: Chrudinák Alajos. Műsorvez.: Csehák K. Tamás Gy.-vez.: Tőkés Antal. Rend.: Tanos Miklós. Fel. szerk.: Hornyik Miklós
(A műsor tartalmát a mai Esti Hírlap, a Pesti Hírlap, a Magyar Nemzet, a Pest Megyei Hírlap és az Új Magyarország közli.)

22.30: 25 éves a Magyar Filmszemle

Az ibafai kovboj
Magyar film (FF — 95')

24.00: BBC-híradó (20')
0.20: Képújság

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1981 AUG 1
Néphadsereg
Buza Barna, szobrász-művésze

1021

Látogatóban a Százados úti művésztelepen

Művészek otthona

Hét évtizeddel ezelőtt, a Százados úton épült fel a magyar főváros első művésztelepe. Ekkoriban Bécs, Párizs vagy Brüsszel képzőművészeti akadémiáin végzett fiatal magyar művészek hazatérésük után, önerőből nem jutottak lakáshoz, műteremhez. Számukra a főváros sem biztosított ilyen lehetőséget. 1909-ben közösen műteremlakások építését kérték, majd 1911. május elsején megindult az építkezés és az első lakók fél év múlva költözhettek a régóta óhajtott műteremlakásba. A máig is nagyjából eredeti formájában fennmaradt, parkosított környezet nemcsak jó munkafeltételeket, hanem — a felszabadulás után újjáépített, majd felújított — kényelmes lakást is biztosít a művészek és családjaik részére.

Buza Barna szobrászművészt kérdeztük a művésztelep múltjáról és jelenéről.

— A két világháború között főleg festők dolgoztak itt. Közülük ma is teljes szellemi friss-ségben alkot a telepen az immár legendás hírű Gábor Móric, aki kilencvenhárom éves. A szobrászok közül nem szabad elfeledkeznünk talán a legnagyobbról, Medgyessy Ferencről, akinek egész munkássága ehhez a művésztelephez kapcsolódott. A szobrászművészeink közül itt él és alkot Kiss István, Szabó Iván, a festőművészek közül pedig külön említést érdemel Kurucz D. István.

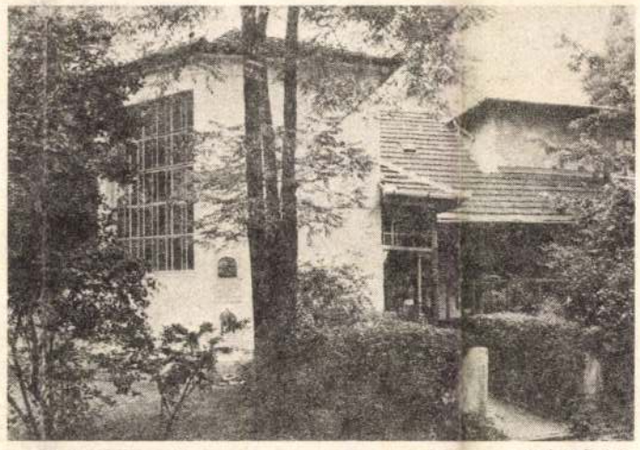

A művésztelepen élt és alkotott Medgyessy Ferenc szobrásművész. A műteremlakás falán márványtábla idézi a nagy művész emlékét

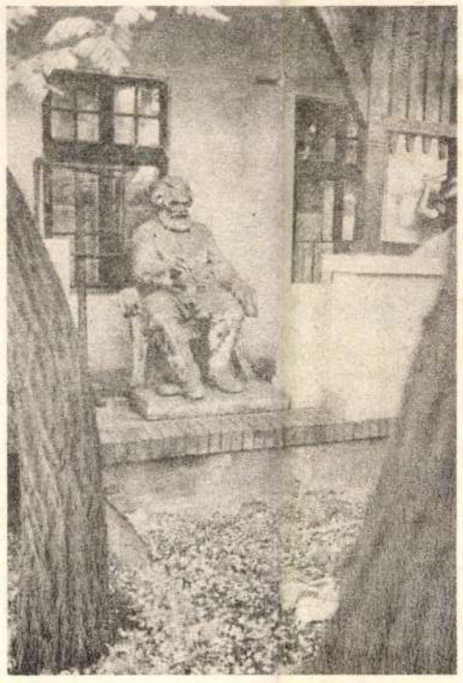

Marx Károly szoborterve az egyik műteremlakás teraszán

Fotó: MÁRKUS ANDRÁS

Buza Barna negyvenöt éve a művésztelepen alkot

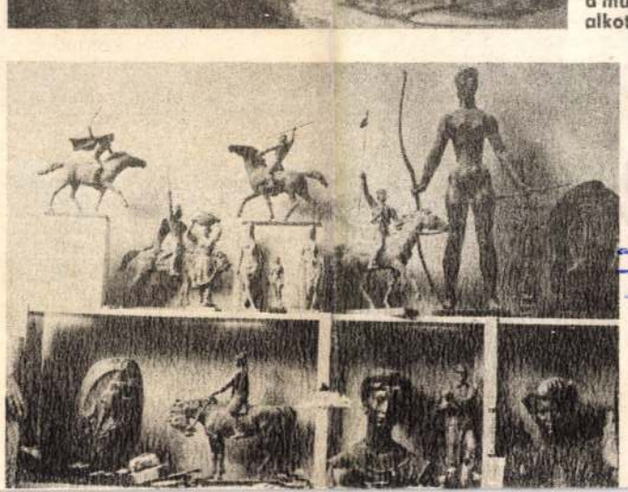

Mini-tárlat Buza Barna szoborterveiből

A tágas műteremben régebbi ismerős alkotások és egészen friss vagy félig kész munkák sorakoznak, a 70. születésnapján a Munka Érdemrend arany fokozatával kitüntetett szobrászművész életének megannyi fontos állomásaként. Sok esetben pedig csak a fotó maradt a nagyméretű, jelenleg — itthon vagy külföldön — köztéren álló, monumentális emlékműről. Az „Öntő" például 1954 óta díszíti Jászberényben az Aprítógépgyár előterét, az „Ökölvívók" pedig még régebbről ismerős azoknak, akik megfordultak a Népstadionban. A „Fürdőző nő" a Széchenyi fürdő egyik ékessége.

— Amikor az ötvenes évek elején a „Kuruc lovas"-sal pályázatot nyertem — emlékezett a művész — *voltak, akik „narodnyik" felfogással vádoltak. Ám nekem nagy elégtételemre szolgált, hogy akkoriban kikerült Moszkvába egy biennáléra, és mivel nem fért el a teremben, szabadtéren állították fel. A szobromat úgy megbecsülték, hogy naponta törölték róla a havat, amíg a tárlat tartott. A „Kuruc lovas" végleges helyén, Kazincbarcikán 1957 óta áll.*

A legújabb köztéri emlékműve vázlatán még festett gipsz jelzi a bronzot, faroslemez a vasbetont. A felirat viszont már végleges: „A Battonyán 1891-ben történt agrárszocialista zendülés 90. évfordulójára". Arrébb, a polcon pedig aprólékosan kidolgozott, parányi gipszrelief, amelynek alapján a bronzöntvényplakett készült „Battonya 1891—1981" aláírással.

Buza Barna jelenleg életnagyságú mellszobrot mintáz agyagból, fali reliefsorozatot tervez, bronz emlékérmet önt — egyszóval dolgozik fáradhatatlanul.

WAGNER ISTVÁN

…ha a munkaviszonyát továbbra is
…a vállalatnál folytatja.

Hadköteles kölcsön

Sorkatonai szolgálat megkezdése előtt igényelhet-e a hadköteles kölcsönt, mint fiatal házas. Kell-e azt törleszteni a sorkatonai szolgálat ideje alatt?

Bélai Gábor

Az ifjúsági takarékbetéttől függetlenül kedvezményes áruvásárlási kölcsönt vehetnek fel azok a fiatal házasok, akik a kölcsön igénybevételekor 35 éven aluliak (mindkét házastárs). A felvehető kölcsön összege 10 000 forinttól 30 000 forintig terjedhet. A lejárati idő legfeljebb három év, a kamat pedig évi nyolc százalék.

Ezt a kölcsönt csak egy alkalommal lehet igénybe venni, és az áruvásárláshoz előtörlesztést nem kell fizetni. Ezt a kölcsönt az is igénybe veheti, aki még sorkatonai szolgálatot nem teljesített. Természetesen ilyenkor kétesekre van szükség, erre általában a családtagokat kérik fel.

A megállapított részleteket a sorkatonai szolgálat alatt is fizetni kell, felmentést tehát nem adnak.

Más a helyzet, ha a sorkatonai szolgálatot még nem teljesítő hadköteles például lakásvásárláshoz igényel OTP-kölcsönt, amely hosszú lejáratú. Ennek törlesztése a sorkatonai szolgálat ideje alatt — kérelem alapján — felfüggeszthető.

Mellékfoglalkozás

Tartalékos katonai szolgálatot teljesítő kaphat-e keresetkiegészítést az egyébként szabályosan kötött mellékfoglalkozása után járó fizetésre? **Szabadi Károly**

tek. Jár-e részemre ezek után valamilyen társadalombiztosítási ellátás?

Szalai Péter

Igen. Ha Ön legalább 67 százalékban csökkent munkaképes, és munkaképesség-csökkenése katonai kötelmekkel összefüggő baleset következménye, akkor munkaviszony-létesítés esetén a baleseti rokkantsági nyugdíj helyett baleseti járadékra lesz jogosult. E járadék összege a rokkantsági nyugdíj alapját képező átlagkereset 30 százaléka, amelyet keresete mellett havonként a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság megküldi címére.

Visszafizetés

Özvegyi nyugdíjam mellett dolgozom. A munkáltatóm is folyósította a havi 290 forint kiegészítést. Most felszólítottak, hogy erre nem voltam jogosult. Vissza kell-e fizetnem?

özv. Nagy Károlyné

Igen. A munkáltatója — mivel két helyen ez az összeg nem jár — jogosan követeli vissza a már kifizetett összeget. Sajnos nem írja, hogy mióta vette ezt fel. Azt közölhetjük tehát, hogy három évig visszamenőleg minden bizonnyal meg kell azt fizetnie, az ezt megelőző összegeket kérelmére azonban elengedhetik.

CSÉB—80

Kérem válaszukat, hogy a CSÉB—80-as biztosítás csak baleset esetén fizet-e térítést, illetve kórházi ápolást?

Szabadfalusi Péter

Nem. A CSÉB—80 alapján hosszabb táppénzes állomány esetén orvosi vélemény alapján — az állapotának egészségügyi szempontból megfelelő munkakörbe kell ideiglenesen áthelyezni vagy a meglevő munkakörben a munkafeltételeket megfelelően módosítani. Az új munkakör kijelöléséhez a dolgozó hozzájárulása szükséges. Az ideiglenesen áthelyezett, illetőleg áthelyezés nélkül módosított munkafeltételek mellett foglalkoztatott terhes vagy szoptató nő keresete nem lehet kevesebb, mint amennyi az előző átlagkeresete volt.

A néphadseregben terhes nőt — a terhesség megállapításától a szülés napjáig — nem szabad alkalmazni, foglalkoztatni, megbízni: sugárártalomnak kitett munkahelyen; elmeosztályon; garázsmesteri munkakörben; fertőtlenítéssel, rovar- és rágcsálóirtással; fertőző betegség diagnosztikáját célzó laboratóriumi vizsgálatoknál.

Olyan munkahelyen sem szabad foglalkoztatni, ahol fertőző anyagokkal, állatokkal, boncolással dolgoznak, s amelyekkel az érintkezés a terhességet, vagy a magzat fejlődését veszélyezteti; vegyi anyagokkal dolgozó fertőtlenítő állomások azon munkahelyein, ahol a vegyi anyagokkal közvetlenül érintkezésbe kerülhet; olyan fertőző betegosztályon (munkahelyen), ahol magzati ártalmakat létrehozó kórokozókkal (vírusokkal, baktériumokkal, parazitákkal stb.) fertőzött betegeket gyógykezelnek; mérgezési osztályon és detoxikáló állomáson; művese osztályon (részlegen); anaesthesiológiai munkakörben. Az előzőeken túlmenően mindazokban a munkakörökben amelyeket a néphadsereg egészségügyi szolgálat főnöke a dolgozó nő terhessége szempontjá-

lyozásban — kérdezi *Toth Jó*… nyugállományú őrnagy —, *h… a kereső foglalkozásnál a tá… dalombiztosítási szabályokat … alkalmazni?*

A rendelkezésnek ez a sza… sza jövőre, 1982. január 1… lép hatályba. Előírja, hogy … szolgálati és rokkantsági nyugdí… folyósításának — munkaviszony, szövetkezeti tagsági viszony, bedolgozói, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, vagy kereső foglalkozás esetén történő — korlátozására a társadalombiztosítási jogszabályok rendelkezései az irányadók. Ez azt jelenti, hogy jövőre megszűnik az úgynevezett kereseti keretösszeg, amely eddig — s még az idén is érvényes — a nyugdíjazás évére és az azt követő négy évre vonatkozott. A nyugállományú katona — bármikor menjen is nyugdíjba és bármilyen jogszabály alapján — évente 840 órát dolgozhat nyugdíjának korlátozása nélkül.

Természetesen vannak továbbra is olyan munkahelyek — mint pl. a portás, ipari őr stb. —, ahol a jogszabály külön rendelkezése alapján magasabb óraszámban, illetve teljes munkaidőben is lehet dolgozni. Megmarad továbbra is a nem fizikai munkakörben dolgozók keresetének évi 30 000, illetve a nyugdíj plusz kereset együttes összegének korlátozása évi 120 000 forintra.

A munkáltatók tehát könnyebb helyzetbe kerülnek a munkaszerződés megkötésénél, mivel nem kell külön szabályokat alkalmazniuk a fegyveres erők és testületek nyugállományú tagjainak foglalkoztatásakor.

helyzetben került sor. A nagytőkés körök és szakértőik látszólag nem vetették el a stabilizációt, de halogató taktikájukkal arra számítottak, hogy az események idővel nyílt államcsődbe, teljes gazdasági összeomlásba torkollnak, s akkor kedvező alkalom nyílik a demokratikus rend megtorpedózására. Időt akartak nyerni, hogy a kikényszerített nyugati kölcsönök megszerzése révén szabaddá váljon az út egy angol—amerikai intervenció előtt. Felhasználva belföldi és nemzetközi kapcsolataikat, elszántan harcoltak terveik végrehajtásáért a Gazdasági Főtanácsban, a Minisztertanácsban, a minisztériumokban és a kisgazdapártban.

A jó pénz megteremtése tehát elsősorban a dolgozó tömegek, a munkáspártok ügyévé vált. Az infláció, a polgári-kereskedőrétegek gyors megtollasodása, a feketekereskedelem virágzása, a tőkések csendes szabotálása miatt az üzemekben pattanásig feszült a légkör. A munkáspártok üzemi szervezeteire, a szakszervezetekre és az üzemi bizottságokra még nagyobb felelősség hárult. Fokozott figyelmet fordítottak a munkafegyelem fenntartására, eredményesen felléptek a sztrájkok ellen, s mindent megtettek azért, hogy a dolgozók jobb élelmiszerellátásban részesüljenek. A bányászok erejük megfeszítésével dolgoztak a szénválság leküzdéséért. A tatabányai bányászok kezdeményezésére 1946 februárjában országos munkaverseny kezdődött, amely „széncsata" néven vált ismertté. A lakosság többi dolgozó rétege élelmiszerekkel, ruhaneműkkel és más szükséges cikkekkel enyhítette a szűkös ellátás okozta nélkülözéseket. A gyárakban több termeléssel, jobb munkával járultak hozzá a kibontakozáshoz.

A stabilizáció lezárta a felszabadulást követő, súlyos nehézségekkel terhes korszakot, s új szakaszt nyitott a népi demokrácia gazdaságtörténetében. A stabilizáció a népi demokrácia, s az MKP nagy sikerét jelentette.

U. Gy.

NÉPHADSEREG

A HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM KÖZPONTI POLITIKAI HETILAPJA. Főszerkesztő: SZEPESI FERENC. Főszerkesztő-helyettes: BALLAGÓ LÁSZLÓ. Olvasószerkesztő: G. NÉMETH GYÖRGY. Tördelő- és képszerkesztő: FOLDIÁK GYÖRGY. Szerkesztőség: Budapest VIII., Kerepesi út 29/B. Telefon: 331-170. Postacím: 1440 Budapest, Pf. 22. Felelős kiadó: Zrínyi Katonai Könyv- és Lapkiadó. Dr. Szabó Egon igazgató. Készült a Zrínyi Nyomdában. Megjelenési törzsszám: 81.2313/2-31 — Felelős vezető: Vágó Sándorné vezérigazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető postahivatalokban, kézbesítőknél és a Posta hírlapüzleteiben. Előfizetési díj egy hónapra: 14,– Ft, negyedévre 42,– Ft, félévre 84,– Ft, egy évre 168,– Ft. Indexszám: 25654 — ISSN 0230–1873

Összefogást a Balatonért!

Interpelláció 1972-ből

Az 1972. június 23-án megtartott országgyűlésen az alábbi, ma is időszerű interpellációmat intéztem a kormányhoz:

Tisztelt Országgyűlés! A Balaton az egész országé. Ezért a magyar társadalom érdekeinek tükrében a tisztelt kormányhoz ajánlva, a tisztelt Országgyűlés előtt röviden elmondom azokat a kérdéseket, amelyek a Balatonnal és jövőjével függnek össze.

A Balaton vízkészlete folyamatosan szennyeződik. A mezőgazdaságban felhasznált és bemosódó vegyszerek hatására, valamint az odajutó egyéb ipari mérgező anyagokkal együtt a tó biológiai egyensúlya megváltozik. A zoológiai egyensúly megváltozása most már tragikus távlati eredményeket ígér. Az 1965. évi tömeges halpusztulás óta a halállomány mennyisége és minősége nem rendeződött. A motormeghajtású vízi járművek után a partszegélyen megjelenő olajfoltok a halivadék nevelődését akadályozzák. A zoológiai egyensúly fokozottan gyorsuló megváltozását pedig a szakemberektől nyert információim és saját amatőr tapasztalataim szerint az angolna idézte elő, amely az őshonos balatoni ragadozó halfajoknál sokkal élelmesebb, ikra- és ivadékpusztító hal.

A Balaton élővilága romlásának egyik fő oka még, olyan tudományos egybehangolt kutatómunka elégtelensége, amely folyamatosan, ha kell, naprakészen jelzi a vízháztartás, a szennyeződés élettani mutatóit.

Ezért a Balatonnak és környezetének fokozottabb védelme érdekében a tisztelt Kormányhoz a következő kérdéseket intézem:

1.) A tisztelt kormány mit kíván tenni az eddigieken túlmenően a Balaton vízháztartásának jobbá tétele, a vízszennyeződés elhárítása, valamint a tó zoológiai és biológiai egyensúlyának visszaállítása érdekében?

2.) A tisztelt kormánynak szándékában van-e a Balaton tudományos vizsgálatát az eddigieknél összehangoltabban és szélesebb körű tudományos testületre bízni oly módon, hogy ennek esetleges intézkedési joga is legyen?

3.) Történik-e intézkedés a Balatoni Halászati Vállalat működésének felülvizsgálatára, beleértve az angolnatelepítés problémáját is?

4.) Van lehetőség és szándék arra, hogy a Balaton őshonos nemes halfajtáinak legalább egynyaras ivadékaival a zuhanásszerűen csökkenő halállományt kellő mennyiséggel pótolják?

5.) Készült-e az érdekelt szakemberek egyetértésével olyan partvédelem-építési terv, amely a természetes halbölcsők helyét figyelembe veszi?

6.) Történik-e intézkedés a parti parcellázások, telepítési tervek és magánépítkezés ellenőrzése, valamint a kiemeltnek nyilvánított balatoni táj- és műemlékvédelem jobb elvégzése érdekében?

Azóta néhány hónap híján 20 esztendő telt el. Bár felszólalásomra, pontosabban a leglényegesebb pontokra nem kaptam kielégítő választ, – az mégis elindítója lett az ivóvíz bevezetésének, illetve hálózatfejlesztésének, útépítéseknek, viszont a szennyvíz elvezetése és tisztítása még bőven hagy kívánnivalót. Sikerült elérni egy majd máig tartó építési tilalmat, de nem tudtam odahatni, hogy az építési engedélyek kiadásánál ne csak a kérelmezett objektum vonatkozásában, hanem az utcakép ízléses alakításában is jeleskedjen az engedélyező hatóság.

Az angolnakérdést az 1991. évi szégyenletes angolnavész megoldotta.

Véleményem szerint mindaddig nem lehet a Balatonnak és a tó táji környezetnek jövőbeni gyógyulását remélni – míg a Balatoni Intéző Bizottság – vagy hasonló felépítésű szervezet – hatósági jogkörrel és pénzzel nem rendelkezik, vagyis az egész Balatonra és parti környezetére vonatkozó intézkedési joga nincs. Ennek a szervezetnek közvetlen felettese lehetne a Minisztertanács.

Buza Barna
szobrászművész

„A sajtó ereje"

Évtizedek óta aggódom a Balatonért.

Nagyon jó érzés volt olvasni az 1992. március 13. egész oldalas összeállításukat. Külön köszönöm szakértőiknek a cikkeket, ezekben több magamnak feltett kérdésre kaptam választ. Közel 30 éve figyelem egy szűkebb környezetben Révfülöpön a tó és élővilága minden rezzenését. Sajnos, bizonyos pozitív jelenségek – Kisbalaton visszaállítása, regionális szennyvíztisztítók kiépítése stb. – mellett barátaimat, szomszédaimat és engem a Révfülöpön, közvetlen szemünk láttára történtek mélyen aggasztanak.

Az önkormányzat, jogelődje munkáját folytatva, évek óta – a lakosság egy részének tiltakozása ellenére – egyre több területet rabol el a Balatontól. A korábbi ősnádas jelentős részét már feltöltötték és most ismét jelentős partépítési munkálatok folynak.

Tovább nem részletezve, hivatkozom a „Riadó" című felszólításukra, kérem, álljanak mellénk. Állítsák meg a sajtó erejével a munkálatokat. Menjenek a helyszínre és győződjenek meg az állapotokról SÜRGŐSEN!

Segítsenek nekünk abban, hogy találjunk megfelelő fórumot, ahol tiltakozni tudunk. A történtek miatt és a folytatás megakadályozása érdekében.

Várom jelentkezésüket sokak nevében.

Zsitnyányi István

„Fiaim, vigyázzatok!"

Örömmel olvasom a Magyar Nemzetben megjelenő és a Balatonnal foglalkozó szakemberek és szakértők írásait. Különösen tetszett az a jelszó, mely az 1992. március 20-i számban jelent meg: „A Magyar Nemzet küzd azért, hogy a Balaton Európa legtisztább tava legyen és maradjon."

A Balatoni Szövetség, mely 1991. február 8-án alakult újjá – más néven Balaton-parti Települési Önkormányzatok Szövetsége – folytatni kívánja azt a tevékenységet az önkormányzatok érdekképviselete mellett, amit az 1904-ben megalakult Balatoni Szövetség kezdett el, s 1944-ben megszakadt.

A mi gondolataink egy mondatban fogalmazhatók meg, melyet néhai dr. *Zákonyi* Ferenc Siófok díszpolgárává történtő avatása alkalmával a Balatoni Szövetségnek hagyott hátra: *„Fiaim, vigyázzatok a Balatonra!"*

Ennek az egyszerű, de tartalmában lényeges kérésnek a szellemében is akarunk dolgozni.

A szövetség nem kívánja a Balaton-gazda szerepét felvállalni, mert ez sokkal összetettebb kérdéskomplexum. Azt, hogy a Balatoni Szövetség a gazdák közé akar tartozni, több fórumon is megfogalmaztuk, s az illetékes minisztériumokhoz is eljuttattuk.

Ennek eredményeként kialakulóban van egy olyan intézménynek, vagy talán szervezetnek is nevezhető érdekképviselet, amely méltóképpen tudná a Balaton érdekeit képviselni, és azokat a szempontokat is továbbvinni, melyeket a Magyar Nemzet hasábjain hangsúlyoz.

Jelen levelünkkel csak jelezni szerettük volna, hogy érdekel bennünket az a cikksorozatuk, s úgy érezzük, hogy ezzel, a Balaton érdekében a mi munkánkat is támogatják.

Balatonfüred, 1992. március 24.

Simon Károly
a Balatoni Szövetség elnöke

ZÖLD JELZÉS

ERDŐÜLTETÉST szervez a Független Ökológiai Központ és a Budapesti Erdészet 1992. április 11-én, szombaton 9-től 16 óráig Budapest és Budakeszi határában az egykori bányaterületen. Többezer juhar-, hárs-, kőris- és nyírfáról, valamint szerszámokról gondoskodunk. A terület megközelíthető a Moszkva térről induló fekete vagy piros 22-es busszal az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetig. A buszmegállótól színes szalagok mutatják az ültetendő fákhoz vezető 200 méteres utat. Esőnap: április 12.

A FARKAS ÉS A MEDVE védetté nyilvánítását kezdeményezi a Fidesz zöldfrakciója. Az elmúlt években bebizonyosodott, hogy a farkas állandó vad lett a Zemplén hegységben, ahol a rendszeres megfigyelések két család jelenlétét igazolták. Egy kérdőíves felmérés pedig arról tanúskodik, hogy a farkas az Alföldön is rendszeresen előfordul. A barnamedve pedig a szlovák határ mentén jelent meg mint váltóvad. Jogszabályaink jelenleg nem védik az említett fajokat, sőt hatósági engedéllyel még a vadászatukat is lehetővé teszik (FM rendelet 1990). Mindez ellentmond a berni egyezménynek, amely „Európa vadon élő állat- és növényvilágának, valamint azok élőhelyeinek védelméről" rendelkezik. Ez a konvenció, amelyhez Magyarország 1990-ben csatlakozott fokozottan védetté nyilvánítja a farkast (Canis lupus) és a barnamedvét (Ursus arctos). Úgy gondoljuk, hogy az egyezmény értelmében és szellemében kell hazánk[illegible] működnie, ezért

BUZA Barnus Hotbrim

TÁRSASÁGI HÍREK

Ha szeretne hírt adni egy fogadásról, bármilyen eseményről, rendezvényről, sikeres vizsgáról, előléptetésről vagy kitüntetésről, ha találkozni kíván valakivel, ha születésnap, eljegyzés, házasságkötés, születés vagy haláleset hírét óhajtja nyilvánosságra hozni, ha köszönetet mondana azoknak, akik örömében vagy gyászában osztoztak, ha szeretne megtalálni egy hajdani jóbarátot, akkor a **Magyar Nemzet** Napi Krónika-oldalán rendszeresen megjelenő

TÁRSASÁGI HÍREK

című új rovatot az ön számára találták ki.

Töltse ki a mellékelt szelvényt (tintával, olvashatóan; a szavak között hagyjon ki egy üres négyzetet), és a megjelenés díjának befizetését igazoló feladóvevénnyel együtt küldje el a következő címre:

MAGYAR NEMZET TÁRSASÁGI HÍREK, 1443 Budapest 70 Pf. 191

TÁRSASÁGI HÍREK

NÉV: ..... UTÓNÉV: .....

CÍM: .....

..... Telefon: .....

Kijelentem, hogy a közölt szövegben tudomásom szerint valótlan, másokat megtévesztő információ nincs.

Dátum: ..... Aláírás: .....

A hirdetés díja: 20 Ft/szó (a névelők, a jelige és a telefonszám is egy teljes szónak számít).
A fizetés módja:
a) Személyesen: Hirdetési Irodánkban (1077 Bp. Dohány u. 54.)
b) Postán keresztül: rózsaszín postautalványon befizetve a **Postabank 219–98636 MN Rt 021–04038** számú számlájára.

■ **Az 1956-os tiszti nyilatkozatot megtagadó,** haza- és nemzethű honvédtiszteket hagyományápoló, baráti és érdekvédelmi szövetségbe kívánjuk tömöríteni haladéktalan rehabilitálásuk érdekében. Ezért kérjük azoknak a bajtársaknak a jelentkezését, akik hűek maradtak 1956-os döntésükhöz és végig elhatárolódtak a kádári politikától! A szövetség tervezett neve: Szövetség a Hazáért. A jelentkezéseket kérjük levélben (levelezőlapon), név és cím feltüntetésével, Szövetség a Hazáért jeligével a szerkesztőségbe küldeni.

■ **A Mahart Balatoni Hajózási Kft.** közli, hogy személyhajójáratát 1992. április 11-től, szombattól a kiadott tavaszi menetrend szerint közlekedteti.

■ **Életmentő-emlékéremmel** tüntették ki Takács György 35 éves juhászt, kislétai lakost csütörtökön Nyíregyházán. A fiatalember falujában tavaly novemberben robbanásra, majd azt követő tűzre lett figyelmes. Azonnal az égő családi házhoz rohant, s mivel feltételezte, hogy az ott lakó idős ember az épületben tartózkodik, bement a lángokban álló helyiségbe. Rá is talált a magatehetetlen házigazdára, akit végül sikerült kimentenie a lángtengerből. Miután biztonságba helyezte az idős embert, hozzálátott a gázrobbanás okozta tűz oltásához, és a segítségére sietők környékbeliekkel együtt megakadályozta a lángok továbbterjedését. A kitüntetést Virágh Pál címzetes államtitkár, a régió köztársasági megbízottja adta át Takács Györgynek.

ÓZONLYUK

■ **Kovács Margit keramikusművész nevét** vette fel a győri Heszky Erzsébet Iskola és Általános Művelődési Központ. A csütörtöki ünnepség keretében a diákok megkoszorúzták a névadó emléktábláját győri szülőházánál, majd megemlékeztek az 1977-ben elhunyt alkotó életpályájáról. A művelődési központban kiállítás nyílt, amely áttekintést ad Kovács Margit munkásságáról.

■ **Lapunknak a kitüntetett művészekről** közreadott portréi között Körmendi Klára zongoraművész életrajzi adataiban téves adat szerepel a Magyar ki kicsoda? közé. A Magyar Rádió el-

Elszaporodtak a csoportos rablótámadások

Balesetek, bűncselekmények

(MTI) Az Országos Rendőr-főkapitányságtól csütörtök reggel kapott tájékoztatás szerint a megelőző 24 órában a közutakon összesen 41 személyt ért baleset: egy ember meghalt, 20-an súlyos és ugyancsak 20-an könnyű sérülést szenvedtek.

A főváros X. kerületében szerdán, a déli órákban öt ismeretlen férfi a 13-as jelzésű villamoson megtámadta *S.* L. 23 éves budapesti előadót. A támadók elvették a mintegy 3 ezer forint értékű karóráját.

A Káposztásmegyeri lakótelepen egy fiatalkorú banda, köztük a 18 éves *A.* I., a 16 éves *P.* I., a 15 éves *T.* Z. és *Cz.* A. és a 14 éves *J.* Z. tanulók megtámadtak három 14–16 éves diákot. Elvették karórájukat, egyiküktől a dzsekijét és táskáját, másikuktól pedig nyakláncát és övét is. A banda alaposan gyanúsítható más bűncselekmények elkövetésével is. A rendőrség eljárást indított ellenük.

A rendőrség őrizetbe vette *H.* J. 21 éves, *S.* F. 19 éves és *Cs.* R. 15 éves tapolcai lakosokat, mert a település egyik parkjában szerda este megtámadták *Sz.* I. 19 éves vasutast és elvették 1500 forintját.

A főváros XVII. kerületében, a Tanár utca 36. szám alatti autószerelő-műhelyben javítás közben kigyulladt és kiégett egy Opel Kadett személygépkocsi. A tűz átterjedt a műhely alatti pincében tárolt autógumikra és autóülésekre is. A kár jelentős, de személyi sérülés nem történt.

Bezúdult hat-nyolc millió hordóval

A becsültnél kisebb az Öböl olajszennyezettsége

(MTI) Az Öböl-háború okozta környezetvédelmi károsodás szeren-

környezetromboló következményeit egy amerikai kutatóhajóról, illetve a partszakaszokon. A parton helyenként valóságos megkövesedett szennyeződések találhatóak, de ezeket a tenger fokozatosan elmossa, majd az évek során a bennük levő kőolaj elpárolog.

A tudósok szerint a tengervízmintákkal még további elemzéseket kell elvégezni, de az élővilág is csak kismértékben károsodott. Nem észleltek nagyobb szabású kárt a koralloknál sem.

Nincs pontos adat arról, mennyi kőolaj jutott az Öböl vizébe, becslések szerint hat-nyolc millió hordó körül volt a szennyezés mennyisége. Ennek fele viszonylag gyorsan elpárolgott, egymillió hordónyit pedig a harcok befejeztével azonnal foganatosított intézkedésekkel visszanyertek a tenger felszínéről.

BUZA Barna

Ünnepeljünk, szórakozzunk együtt!

A márciusi forradalom 145. évfordulóján a tervek s reményeink szerint nem egymás ellen, hanem együtt ünnepelnek majd a politikai pártok. Pesten, Budán és az ország más településein minél több fiatalt várnak a rendezvényekre holnap, március 15-én. A határokon túl élő magyarok megemlékezéseiről is érkeztek hírek. A szervezők bizakodnak, hogy ezúttal sehol sem zavarják meg a tiszteletadást.

Budapesten a hagyományokat követve délelőtt tíz órakor kezdődik az ünnepségsorozat. A Kossuth téren állami tiszteletadás mellett ünnepélyesen felvonják az állami zászlót. Az ott egybegyűltek huszárok és katonazenekar kíséretében vonulhatnak majd a forradalom jelképévé vált Múzeum-kertbe. Ott *Für Lajos* honvédelmi miniszter emlékezik a 145 esztendővel ezelőtti tavaszi napra s a szabadságharcra. Jókai Mór, Ottlik Géza műveiből adnak majd elő részleteket, a Nemzeti dalt pedig *Varga Miklóssal* énekelheti a tömeg.

A fővárosi önkormányzat délben háromnegyed egykor várja a polgárokat a *Petőfi-szobornál*. Rövid műsor után *Demszky Gábor* főpolgármester ünnepi beszédet mond. Ezután két órakor a Kossuth téren várják a muzsika, a tánc, illetve a vers kedvelőit. Az önkormányzat által szervezett színes műsorban fellép többek között az *Edda, Koncz Zsuzsa, Bródy János, Hobo, Igó Éva, Jordán Tamás*, a *Kormorán*, a *Honvéd Művészegyüttes, Cintula*. Este 6 órakor indul a fáklyás felvonulás a *Bem-szobortól a Dísz térre*.

A Parlamentben délután fél ötkor vehetik át az arra érdemesek a legmagasabb *állami kitüntetéseket*. Kiemelkedő művészeti teljesítményükért tízen kapnak *Kossuth-díjat*, kilencen *Széchenyi-díjat*, ez utóbbiból két megosztott díj is lesz. Az ünnep estéjén hat órakor az Operaházban *Erkel Bánk bánjának* dallamai csendülnek fel.

A városi biciklizés barátai első ízben vesznek részt idén a hagyományos isaszegi túrán. Holnap március 15-én háromnegyed 9-kor a budai Skála parkolójában gyülekeznek, ahonnét 9 órakor indulnak. De lehet gyülekezni a Flórián Áruház parkolójában is az arrafelé lakóknak 9 órakor vagy negyed 10-kor az Örs vezér téri Skála Prizma parkolójában. Továbbá 10 órakor indul egy csoport a XVII. kerületi Polgármesteri Hivatal parkolójából is. Isaszegen az ünnepség déli 12 órakor kezdődik.

*

Ünnepelni fognak a kazahsztáni magyarok is, akik a távoli Alma-Atában hozták létre kulturális szövetségüket. *Megemlékezik március 15-ről a Kijevi és Lembergi (Lvovi) Magyar Kulturális Szövetség is. Ungváron* a Petőfi téren lesz koszorúzás, majd az ünnepség résztvevői a nagyszínházba mennek. *Beregszászban* már tegnap megkezdődtek a beregi ünnepi hét rendezvényei.

Pozsonyban a hagyományos színhelyeken ma tartják a megemlékezéseket. A Petőfi-szobornál *dr. Surján László* népjóléti miniszter vesz részt a magyar kormány képviseletében a koszorúzáson.

Királyhelmectől a nyugatszlovákiai kis és nagy településekig tartanak megemlékezéseket. Ezek közül kiemelkedik a *losonci Kármán-napok* rendezvénysorozata. A Nemzeti kisebbségek a Duna-medencében című kiállítást *Duray Miklós*, az Együttélés elnöke nyitja meg.

A vajdasági ünnepségekről az Újvidéken megjelenő Magyar Szó szerkesztőségében érdeklődtünk. *Friedrich Anna* főszerkesztő-helyettes elmondta, hogy vasárnapra várják *Martonyi János* külügyminisztériumi államtitkárt, a magyar országgyűlés és a hat parlamenti párt képviselőinek érkezését. Az ünnepségek színhelyei: Ómoravica, Szabadka, Zenta, Magyaritabé, valamint más települések.

A magyarellenességéről hírhedt polgármester tiltó rendelkezései ellenére *nem marad el az ünnep Kolozsvárott sem* — közölték szerkesztőségünkkel tegnap ottani kollégáink, akiket telefonon hívtunk fel.

Buza új költője

A Százados úti művésztelepen, *Buza Barna* szobrászművész műterme ilyenkor, közelgő nagy nemzeti ünnepünk előestjén, nagyszerű alkalom az emlékezésre. Számos köztéri szobra bizonyítja, hogy Búza Barna „szerelmetes híve" Petőfinek. Nagykőrösön, Kisvárdán, Monoron, Battonyán láthatók szobrai. A költőről készült érmei pedig múzeumok, magángyűjtők féltett kincsei.

— Ez a fénykép egy eddig még soha nem publikált Petőfi-szobortervemet ábrázolja. A hírek szerint *Baján* állítják majd fel — mondja a művész. — Ilyenkor, az ünnep közeledtével mindig elfog a láz, s feledve 83 évemet, úgy dolgozom, mint valaha fiatalkoromban. Legutóbb Óbudán, a Jó pásztor-templomban, a Szőlő utcában avatták föl a 15 állomásból álló, mahagóniból faragott Keresztút című munkámat. *Dr. Paskai László* bíboros, prímás, esztergomi érsek *Bakonyi József* templomigazgatóhoz írt levelében főpásztori köszönetét fejezte ki fáradozásaimért.

Kopré József

Haza, haladás, jelkép

A nagy nekirugaszkodást, a pillanatot idézzük, a történelem fényében színre lépőket, és szinte soha azokat, akik közül jöttek, azt, amiből és amiért jöhettek. Tudom, másutt is így van, jobb sorsú országokban. De nálunk százszor inkább, mert mifelénk csak megkezdődtek, azután félbemaradtak, nem fejeződtek, fejeződhettek be a folyamatok.

Mi az újabb korokban mindig és mindenképp a Nyugat legkeletibb terrénuma voltunk, s a Kelet legnyugatibb fele. Elérkeztek idáig az eszmék és hatottak. És itt volt a Kelet a közelünkben. Negyvennyolcban is: délkeleten a rogyadozó, őskorrupt török biroldalom, önmagát emésztő, elhízott basa hevert Belgrádon, Bukaresten, Szófián. Keleten az orosz, pravoszláv áhítattal isteni magaslatokban emelve a cár atyuskát, hercegeit és grófjait. És itt volt a Kelet nálunk. Latifundiumformán, második jobbágyság formán. Nekünk mégis szabadság, egyenlőség, testvériség kellett, választott parlament, felelős kormány. De máig sem tudhatjuk, hogy ennek igazán hányan voltak a hívei, és hányan és mennyire gondolták komolyan.

Kényszerképzet bizonyára, de ha 1848-ra gondolok, lobogó piros-fehér-zöld zászlót látok, és nincs rajta semmi jel — angyalos királyi címer, és koronátlan sem. Mintha nem tudtunk volna válaszolni, hogy a múlt vagy a jövő, ezeréves szupremáció vagy egyenlőség, szabadság, testvériség a Kárpát-medencében mindenkinek. S ezért történhetett meg, hogy a pillanat nagyságában fölemelkedők a rákövetkező évtizedekben a kúriákba visszahúzódva Horatiust olvasták, pipafüstben és Rousseaut, Diderot-t dehogy, mígnem a kúria is elveszett, s ők lettek Mikszáth- és Krúdy-hősök, vagy a monarchia lojális hivatalnokai. Ezért, hogy a nemzet más része Rózsa Sándor szegénylegényeként tömlöcben, puszták népeként mindenütt Kossuth apánkat kevés vigaszként emlegette. Az Eötvös-féle iskolareform, a polgári házasság intézménye csak évtizedek múlva születhetett meg.

A száznegyvenöt esztendeje minden tavaszon, minden márciusban viselt kokárdán sincs jel. Hordhatják forradalmárok, fontolva haladók és maradiak. Különös: ötvenhatra is a lyukas közepű nemzeti zászlóval emlékezünk. A gyűlöleteset kivágták onnan, de jövőt nem tudtak választani. Idő nem volt rá? Jöttek a tankok.

Maradtunk tehát legyőzetéseink miatt felében, harmadában, mindig átmenet Kelet és Nyugat között, kompország, mely így és úgy magyarázható. Nem mintha az ékítmény nélküli zászló, a nemzeti függetlenség nem lenne a legfontosabb. De hogy elegendő-e, s hogy megtartható-e, ha a nemzetnek nem mindenki egyenrangú tagja, az államnak nem mindenki egyenértékű s -jogú polgára, arra minékünk itt, törzsi háborúkkal övezett, szabad rablásra kiszemelt hazánkban nincs példánk s a történelemmel igazolt válaszunk.

Mert nem lehetett. Most lehetne? Most vagy soha?

Száznegyvenöt esztendeje ilyesmin töprenkedünk, valahányszor enged a kemény tél szorítása. S szónokok szólítanak nemzeti egységre, némelyek nem restek óvni a hazát ellenünk, s akadnak, kik keményen szidják a herdáló urakat.

A nemzetiszín zászlók, a tavaszi kokárdák közepébe ha egyszer odakerülhetne a két szó, hogy haza és haladás. Pedig ezt is már legalább másfél száz esztendeje lelte meg, ötvözte össze valaki.

Szabó József Jenő

Mi dolgunk Petőfivel?

Ilyenkor, március 15-e táján nemcsak a járókelők tűzik ki kabátjukra a piros-fehér-zöld kokárdát, a tudományos élet is mozgásba lendül. Petőfi Sándor szülővárosában, Kiskőrösön ezekben a napokban két tanácskozást is tartottak, illetve részben még tartanak.

Az egyik szűkebb körű, csak szakemberek vesznek részt rajta, csütörtökön kezdődött. A címe: *Petőfi a világ népeinek körében*. A költő nemzetközi hatásáról elmondták véleményüket a téma varsói, kijevi, tallinni, stuttgarti, brnói, kölni, ungvári, pozsonyi és helsinki kutatói csakúgy, mint a környező országokban élő magyar tudósok és a hazai Petőfi-kutatók. (Néhány név a meghívottak sorából, a teljesség igénye nélkül: *Sava Babic, Norbert Lossau, Richard Prazák, Jurij Skrobinec, Roberto Ruspanti, Nemeskürty István, Németh G. Béla.*) A tudományos tanácskozást tegnap kerekasztal-beszélgetés egészítette ki; ezen már a téma iránt érdeklődő helybéliek is részt vettek.

Ugyancsak tegnap, szombaton kezdődött a másik, szélesebb körű összejövetel Kiskőrösön. Mi dolgunk Petőfivel? — ezzel a címmel tart előadást *Kerényi Ferenc*, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság alelnöke. Ezután a vendégek, akik között van kutató és népműve-ő, matematikatanár és muzeológus, fölkeresik a környékbeli Petőfi-emlékhelyeket (Dunave-csén, Szalkszentmártonban és Kunszentmiklóson). Ma, vasárnap például *Fekete Sándor* író, a Petőfi Társaság elnöke tart előadást a költő sokirányú műveltségéről, *Lukácsy Sándor* irodalomtörténész pedig arról beszél, hogy vajon mindent jól tudunk-e Petőfiről. Az összejövetel holnap fejeződik be, a vendégek természetesen részt vesznek a március 15-i emlékünnepségen, amelyet a szülővá-os rendez legnagyobb fia tiszteletére.

*

Volt régen, az ötvenes években egy Petőfi-összes, so-an emlékezhetnek rá: barna színű kötése lakások tízezreit díszítette. A vastag kiadványt a költő szülőhelye oly nagy becsben tartotta, hogy a jól tanuló kiskőrösi diákok minden év végén ezt a jutalomkönyvet kapták. E sorok írójának több ilyen kötet is a birtokába került, az egyik a házikönyvtár legféltettebb kincsei közé tartozik. Ha kézbe veszem, felidéződik a szilveszteri fáklyásmenet, amikor az akkor még falu aprajanagyja a szülőház elé vonult; a szeretet számtalan megnyilvánulása, amely lépten-nyomon kiütközött a Petőfi-rajongókból. Mára talán változatosabbak lettek az ajándékozási szokások a kiskőrösi iskolákban, Petőfi viszont változatlanul részese a helybéli mindennapoknak.

Talán azért részese, mert az utóbbi években nemcsak szakmai berkekben, hanem az országos nyilvánosság előtt is föllángolt a vita Petőfiről (vagy Petőfi ürügyén). Nem feladatunk minősíteni a barguzini disputát, inkább csak tényszerűen rögzítjük, hogy mi minden jelent meg mostanában, ráadásul nem is kis példányszámban.

A Széphalom Könyvműhely gondozásában látott napvilágot a pécsi kultúrtörténész, *Várkonyi Nándor* rekonstrukciós kísérlete a költő egyetlen hiteles arcmásáról (Petőfi arca). *Fekete Sándor* A szibériai mítely címmel foglalta össze ellenvéleményét a barguzini lelettel kapcsolatban, a Magvető Kiadó gondozásában megjelent kötet alcíme még pontosabb: Egy Petőfi-legenda feltámadása és újbóli elhantolása. Megszólalt a szibériai kutatások egyik résztvevője, a szekszárdi régész, *Szabó Géza* is; ő köztes álláspontot foglal el a szövevényes ügyben (Ásatás Barguzinban című kötetét a Múzsák Kiadó gondozta). A közelmúltban látott napvilágot a *Nem Petőfi* című tanulmánygyűjtemény a Magyar Tudományos Akadémia gondozásában. Ennek hatása alig mutatkozik, mindazonáltal tegnapelőtt, pénteken sajtótájékoztatót tartott *Kiszely István* antropológus, a barguzini ásatások szakmai vezetője; új könyvét — fogalmazhatnánk így is: ellenkönyvét — mutatta be az újságíróknak.

A Petőfi-vita eredménye még nem egyértelmű. Az viszont az említett kötetek alapján már nyilvánvaló, hogy Petőfi Sándor holtában is él.

Z. L.

Regélő tárgyak

Mi mindenről mesélnek a tárgyak... A Philadelphiában készült öblös borosüveg például arról tudósít, hogy *Louis Kossuth* (ahogy írva vagyon) 1851 szeptember elsején a Mississippi gőzfregattal Törökországból Amerikába indult. Ahol a jelek szerint melegen fogadták, népszerűségének kamatoztatásához főként a kereskedők értettek. Kossuthot mintázza — sárgarézből — a kor zseblámpájának emlegetett gyufa- és gyertyatartó is. Sötét kapualjakban jó szolgálatot tehetett: recés talpán lángra lobbant a gyufa, fölül a kis mécs pedig bevilágította a lépcsőházat... Mindez a *Legújabbkori Történeti Múzeum* egyik vitrinében látható, az ünnep alkalmából.

Az *ismeretlen nemzetőrtisztet* ábrázoló ősi fényképfelvételen vízfestékkel gondosan piros-fehér-zöldre színezték a sapkarózsát, a kardmarkolat díszét, a karszalagot. Amott pedig *Táncsics Mihály* asztali órája — ez is egy ritka darab a Legújabbkori Történeti Múzeum gyűjteményéből.

Az egyre fogyó aprópénzt helyettesítették átmenetileg a *szükségpénzek* a szabadságharc idején. Mint az a papírbankó is, melyen ez áll: *„Kis Szebeni utalvány húsz pengő krajcárra"*. S a szakemberek is csak találgatják: vajon a magyar honvédek vagy éppen a császáriak üzenetét rejtette-e az üreges, szétcsavarható 48-as egykrajcáros...

A több mint kétszáz 48—49-es dokumentum és tárgyi emlék — melynek egy része eddig ismeretlen volt a nagyközönség számára — *április 12-ig megtekinthető.*

(palkó)

Nem volt bukás

Raktár mélyéről kerültek elő a dicső csatákat ábrázoló akvarellek és litográfiák. A puskák, szablyák, lovassági karabélyok, pecsétnyomók és emlékérmek. Negyvennyolc emléke előtt tisztelegve ezeket gyűjtötte csokorba a Magyar Nemzeti Múzeum. A Szabadságharc csataképei című kiállítást pénteken délben nyitotta meg Katona Tamás történész, miniszterelnökségi államtitkár.

A múzeum kupolatermében megannyi fiatal hallgatta a történész emlékező szavait, amelyek többek között arra figyelmeztettek, hogy a szabadságharcban szövetségre lépett idegen hadaknak sikerült ugyan a nemzetet leteperni, de ez semmiképpen sem volt bukás. Leverték a jogaikért küzdő jobbágyokból, diákokból, polgárokból verbuválódott honvédsereget, később azonban ki kellett velünk egyezniök az osztrákoknak, s az akkor megálmodott európai útról a magyarokat már nem lehetett eltéríteni.

A kiállítás képein láthatunk várostromot, ellenséges ágyútűzben rohamozó gyalogosokat és huszárokat a hadi események főszereplői közül Bemet és Görgeyt. A fiatal Than Mór szemtanúként örökítette meg a tavaszi hadjárat eseményeit, ezekkel szemben sorakoztatták fel a tárlat rendezői az osztrák csataképfestők műveit, amelyek a hivatalos propaganda céljait szolgálták egykor. Az akvarelleket és litográfiákat egykorú fegyverek, kitüntetések egészítik ki.

-kas-

Legendás március

MAGAM SEM szeretném hinni, de „tény a tény:" régi fiú vagyok. Már majd hatvan esztendőre emlékszem vissza; így a március 15-i ünnepségekre is. *Hodászon*, a kicsi ország keleti sarkában, Szatmár megyében voltam kisiskolás — egy részben osztott református iskolában —, az első-második osztályban százhúszan, a harmadik-negyedik-ötödik-hatodik osztályban 110-en jártunk egy tanító úr keze alá. Az 1935—45 közötti időről beszélek. A 220-230 gyermeknek mindig volt egy közös ünnepe: március 15-e. *Karácsonytól kezdve — már arra készültünk.* Csináltuk a kokárdát, tanultuk a verseket, amelyet a tanító úr reánk osztott. Később, a nyíregyházi tanítóképzőben már többször én mondhattam az ünnepi beszédet is. Már csak azért is, mert országos középiskolai pályázatot nyertem. A pályázatot így hirdették meg: „Hogyan ünnepelheti középiskolás ifjúságunk 1848. március 15-ének centenáriumát?"

Ma már csak homályosan emlékszem, mit is írhattam, kedves magyarszakos tanárom, Sárdi Béla buzdítására. Töprengtem azóta is most, ma is, *miért lett* március 15-e ennyire pirosbetűs magyar nemzeti dátummá? Mára 145 év telt el 1848 óta. Volt Magyarországon osztrák önkényuralom, volt osztrák—magyar kiegyezés, volt osztrák—magyar monarchia — egy 67 milliós nagyhatalom —, volt őszirózsás magyar köztársaság, 19-es tanácsköztársaság, Horthy-rendszer, Rákosi- és Kádár-korszak — jó három esztendeje már Antall József nyilatkozik a koalíciós kormány nevében —, de március 15-e *nem veszítette a fényét.* Sőt: egyre nagyobb ünnep. Sokszor és többen kitartóan erőlködtek, hogy kisebbítsék március 15-e jelentőségét — *sikertelenül.* Az ifjúság ünnepelt.

S NEM CSAK az ifjúság. S nem csak Magyarországon. Miamiban, *New Yorkban, Clevelandben, Washingtonban* és *Torontóban* is — esztendőről esztendőre, századok és ezrek ünnepelték március 15-ét. Együtt. Olyanok, akik — ha napi politikáról lett volna szó — le sem ültek volna egy asztal mellé. S tapasztalhattam Szlovéniában — már jó tíz esztendővel ezelőtt —, hogy a *göntérházi* és a *lendvai* iskolákban magyar és szlovén gyermekek — március 15-én egymással versengve mondtak Petőfi-verseket. Nagy örömömre: magyarul és szlovénul. Két esztendővel ezelőtt lehettem *Csuzán*, a baranyai háromszögben, ahol a művelődési ház előcsarnokába 1920-ban — a szerb—horvát—szlovén királyság kezdetén — beépítették *Kossuth* reliefjét. Ehhez hasonlatosan a *Vajdaságban, Moravicén* — vagyis Kossuthfalván — újra felemelték Kossuth Lajos évtizedekig szalmakazalban rejtegetett szobrát. S *Nagyváradon* is újra felállították Petőfi ledöntött, sokáig rejtegetett emlékművét.

Szlovákiából is nagy emlékeim vannak. *Utassy József* versét, *a Zúgj március!*-t ott hallottam először, Pozsonyban, még 1968-ban. Volt idő, mikor Komáromban sem engedték, hogy Klapkáról, 1848-ról emlékezhessek — négy esztendővel ezelőtt — de hadd szóljak örömmel arról: most *Magyarbődön*, a legészakibb magyar településen közvetíthetem 1848 márciusának az üzenetét.

MIÉRT, hogy március 15-e ilyen legendássá nőtt? Mi a magyarázat? Március 15-e magához vonzott, minden szépet, minden jót. Mindazt, amit Petőfi és Kossuth elgondolt. A nemzeti függetlenséget. A társadalmi felszabadulást. . Az emberi szabadságot. A tavaszt, amelynek minden tél után meg kell érkeznie. Az ifjúság hitét, bizodalmát: tavasz van, március — s Adyt idézve — „határtalan az élet". Lehet hinni. Lehet remélni.

A keresztyénségnek a karácsony és a húsvét a legnagyobb ünnepe. A magyarságnak — mint nemzeti ünnep — március 15-e kissé a keresztyénség két egyetemes nagy ünnepének az üzenetét is közvetíti: ne féljetek. lehetséges a feltámadás. Bízzatok és reméljetek. Elmúlt a tél. Jön a tavasz. Győz a tűz. Győz az ifjúság. Merjetek. Cselekedjetek. Végezetül Adyt hadd idézzük: „Mert a világ siet, most kerül dülőre, érdemesek vagyunk életre: s jövőre".

Czine Mihály

Kossuth bizalmasáról

Főként a jog- és a helytörténet kérdései iránt érdeklődő közönség gyűlt össze a szegedi Somogyi Könyvtárban Osztrovszky József *Reform, forradalom, kiegyezés* című könyvének bemutatása alkalmából. Ugyanitt kamarakiállítást is láthatnak a könyvtárlátogatók *Osztrovszky József és kora* címmel. Az 1818—1899 között élt jeles szegedi reformpolitikus, forradalmár tanácsnok és honatya, a szabadságharc kormánybiztosa, majd polgármester-polgárnagy, végül kúriai bíró írásait *Ruszoly József* egyetemi tanár, a jogtudomány doktora gyűjtötte össze és rendezte sajtó alá. Ugyancsak ő írta az önálló tanulmánynak is beillő életrajzi fejezetet.

Az eseményt azért rendezték március 15-e közeledtével, mivel Osztrovszky József az 1848—49-es forradalom és szabadságharc szegedi eseményeinek egyik legnagyobb hatású és legközkedveltebb alakja volt. Mind a város polgárainak, mind Kossuth és körének bizalmát bírta. Nem is kerülhette el sorsát a bukás után: 1850. szeptember 30-án a haditörvényszék halálra ítélte, majd csaknem egy esztendő elteltével, 1851. szeptember 13-án, Ferenc József kegyelmi döntése alapján a bíróság ezt a verdiktet szabadságvesztésre változtatta. 1855 júniusában szabadult a csehországi Josefstadt várbörtönéből. Az 1860-as években szintén jelentős társadalmi szerepet töltött be: Szegeden polgármesterként, majd az ellenzék vezéreként. Ezt követően Pestre távozott, ahol a Királyi Kúria bírája, a büntető tanács tagja, majd később tanácselnök lett. Itt is hunyt el szülővárosa, Szeged közönségének mély gyászától kísérve.

A kötetet Osztrovszky József születésének 175. évfordulója alkalmából jelentette meg a város nagymúltú közkönyvtára *Szegedi arcélek* című új kiadványsorozatának első tagjaként. A könyvbemutatón *dr. Apró Ferenc* ügyvéd, helytörténész nyújtotta át a művet az élénken érdeklődő közönségnek.

Sajtóról – elismerően

A nemzeti ünnep, március 15-e a magyar sajtó napja is. Az ünneplések március 11-én kezdődtek: a Gellért Szálló Gobelin-termében adták át a Hemingway Alapítvány Pethő Sándor-díját *Bajor Nagy Ernőnek*, a Szabad Föld főmunkatársának és *dr. Székely Ferencnek*, a Nap Tévé főszerkesztőjének. *Kosáry Domokos*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, a kuratórium tagja is a sajtószabadságról szólt, mondván, hogy most, a nagyhatalmak ránk nehezedő súlya nélkül, talán szabadon dönthetünk a jövőnkről, s ebben az objektív, hiteles, független sajtó sokat segíthet.

Március 12-én késő délután a Pilvax kávéházban a márciusi ifjakra emlékezve tartották a Sajtószakszervezet szokásos ünnepségét. „Az informatika diadalma, az elektronika térhódítása óta tudjuk — mondotta *Göncz Árpád* köztársasági elnök köszöntőjében —, hogy nemcsak a nők szépségét, hanem a politikát is lehet reklámozni. A sajtószabadságnak ezért együtt kell járni az önkorlátozással."

Ugyancsak 12-én a Néprajzi Múzeumban más művészeti díjakkal együtt adta át *Fekete György, a* Művelődésügyi Minisztérium helyettes államtitkára a Táncsics Mihály-díjakat a magyar sajtószakma hat kiválóságának: *Bánki Andrásnak*, a Magyar Hírlap főszerkesztő-helyettesének, *Bertha Bulcsunak*, az Élet és Irodalom főmunkatársának, *Bölcs Istvánnak*, a Magyar Rádió rovatvezetőjének, *Füzes Oszkárnak*, a Népszabadság munkatársának, *Szegő Andrásnak*, a Magyar Nők Lapja munkatársának és *Végh-Alpár Sándornak*, a Pesti Hírlap főmunkatársának.

A *Magyar Újságírók Országos Szövetségében* március 15-én tartanak megemlékezést, átadják az Aranytoll-díjakat a szakma néhány nagy öregjének, s Bodor Pál, a szövetség elnöke mond ünnepi beszédet a nyilvános sajtószabadságról.

A Tradíció joga

Gyönyörű népművészeti ruhákból és a népi motívumok felhasználásával tervezett modern öltözékekből nyílt kiállítás szombaton a Budapesti Művelődési Központban. A Tradíció Környezetkultúra Mozgalom keretében meghirdetett 1 millió forint díjazású pályázatra 522 ruha és kiegészítő érkezett be az ország legkülönbözőbb tájairól, s ezek közül 166-nak ítélték oda a Tradíció védjegy viselési jogát. A kiállítást dr. Szabó Iván pénzügyminiszter és dr. Andrásfalvy Bertalan országgyűlési képviselő, a Magyar Néprajzi Társaság elnöke nyitották meg.

A közönség soraiban ott láttuk azokat a tarka fejkendős, hímzett mellényében, sok szoknyában társalgó vidéki aszszonyokat, akik a bemutató legszebb darabjait készítették. A kiállítás március 19-ig tart nyitva. A különleges divatbemutatóval összekapcsolt ünnepélyes díjátadásra március 20-án kerül sor a Gellért Szállóban.

-t. m.-

Múlt és önbecsülés

Népnemzeti üzenet

Mindent meg kell tenni azért, hogy soha többé ne lehessen megfosztani a nemzetet önbecsülésétől és múltjától, mert enélkül eltérítenek bennünket a jövőnktől is — mondta tegnap Für Lajos honvédelmi miniszter, a Magyar Demokrata Fórum ügyvezető elnöke az MDF-akadémia, a népi nemzeti kör, az 56-os kör és a Pro Patria et Libertate Alapítvány március 15-i megemlékezésén, az ELTE Gólyavárban.

A múlt hősei előtt tisztelegve — figyelmeztetett Für Lajos — gondolnunk kell arra is: megteszünk-e mindent azért, hogy biztosítsuk a magyarság fennmaradásának feltételeit a határokon innen és túl? *Kónya Imre*, az MDF elnökségi tagja az összenemzeti érdekek közé sorolta, hogy a rendszerváltás békésen, alkotmányosan, fokozatosan, de következetesen végbemenjen, a magyarság jogos nemzeti öntudata erősödjön, s a demokrácia a társadalom minden szegletébe eljusson. Aki ezt hátráltatja — hivatkozzon bár szociális, liberális, népnemzeti, keresztényi elvekre és értékekre —, a nemzeti érdek ellen cselekszik — húzta alá.

A dallal, verssel fűszerezett megemlékezésen — ahol a *Csurka István* vezette Magyar Út Alapítványt, illetve a Magyar Fórum Borháza Kft.-t ajánló brosúrákat osztogattak — *Zétényi Zsolt*, az MDF elnökségi tagja Március igazsága címmel tartott előadást, *Juhász László* író-újságíró 1948 és 1956 eseményei, tanulságai között vont párhuzamot.

-ess-

Világsztárok a gyermekekért

Kivételes táncesemény lesz március 16-án, kedden az Operaházban. Az *Amarillo* és a *Carrière Kft.* (ez utóbbi menedzsere *László Péter*, az Operaház táncművésze) olyan nemzetközi balettgálát rendez dalszínházunkban a *Koraszülöttek és Beteg Újszülöttek Gyógyítására és Utókezelésére Alapítvány* javára, amelyhez hasonló nemcsak hazánkban ritka, hanem egyebütt is a világon. A szervezők hívására kimagasló magyar táncosainkkal együtt Miami, Montreal, Moszkva, Stockholm, Toronto és Zürich táncművész sztárjai jönek hozzánk a fenti cél támogatására, hogy a 19. és a 20. század táncirodalma remekeinek szólóiban és kettőseiben ragadják el a közönséget a háromrészes gálaesten.

A műsort 34 intézmény és vállalat szponzorálja, az Aeroflottól Quebec kormányzóságig, a KLM-től a Zwack Unicum Rt.-ig. 16 jeles művészvendégünk között lesz a többi között Amszterdamból *Wim Broeckx*, Bécsből *Szvetlana Kuznyecova* és *Michael Shannon*, Montrealból *Anik Bissonnette* és *Louis Robitaille;* Moszkvából korszakunk két tánc-„fogalma", *Jekatyerina Maleszimova* és *Vlagyimir Vasziljev*. A fellépő magyar művészek: *Kováts Tibor, ifj. Nagy Zoltán, Pongor Ildikó, Volf Katalin* (Magyar Nemzeti Balett), *Lőcsei Jenő* (Északnémet Színpadok), *Somosi Zoltán* (Londoni Királyi Operaház).

A gála bevételéből annak a mintegy évi 3000 újszülöttnek és csecsemőnek az egészséges továbbélése lesz sokkal jobban biztosított, aki ma az Orvostovábbképző Egyetem szülészeti klinikájának ambulanciájától várja és kaphatja meg ehhez a segítséget.

Rajk András

Fesztivál-nyitány

Kiállítások sora nyílik a *budapesti tavaszi fesztivál* támogatásával, s még számosabb ennek alkalmából. 1993 különlegessége, hogy kanadai művészek bemutatóit láthatjuk mintegy a tavalyelőtti ottani magyar hé viszonzásaként.

A kiállítássorozat hivatalo megnyitóját 12-én a Néprajz Múzeumban rendezték, Demszky Gábor, Budapest főpolgár mestere részvételével. Itt *Bil Reid kanadai indián művés* munkáiban gyönyörködhetünk Ezen a helyszínen — stílusosan — a wooland indiánok festményeiből nyílt kiállítás. Tegnap után ma is kanadai haida indián vendégművészek tartanak táncbemutatót, s 11 órától videófilmeket vetítenek életükről, szokásaikról. Az ünnepélyes megnyitóval vette kezdetét ugyanitt a *Barokk a magyar népművészetben* című kiállítás is. (A többi kiállításról a 9. oldalon olvashatók írások.)

J. Á.

SZOCIALISTÁBÓL DEMOKRATIKUS

Második kongresszusát tartotta szombaton a jánoshidai művelődési házban a Szocialista Cigányszervezet. A rendezvényen a 8200 fős tagság nevében 150 küldött vett részt főleg az ország keleti és északi megyéiből. A küldöttek megszavazták, hogy a Szocialista Cigányszervezet ezután a Demokratikus Romaszervezet nevet viseli.

Párbeszédben a reformátusokkal

A református egyház és a Fiatal Demokraták Szövetsége közötti együttműködés lehetőségeiről, a párbeszéd fontosságáról, egymás álláspontja jobb megismerésének a szükségességéről cseréltek véleményt szombaton Debrecenben *Kocsis Elemér* püspök és *Fodor Gábor* országgyűlési képviselő, a Fidesz országos választmányának tagja vezetésével a Tiszántúli Református Egyházkerület és a Fidesz képviselői.

A megbeszélésről kiadott közlemény szerint egyetértettek abban, hogy a világnézeti és a vallásszabadság feltételeit biztosítani kell az országban, mint ahogy együttműködésre van szükség a reális igényekhez igazodó egyházi társadalmi szerepvállalás kialakításában hosszú távú, kölcsönös bizalomra épülő dialógusa és együttmunkálkodása — a társadalmi béke és egyensúly fenntartásán demokratikus fejlődés ügyét.

Liberálisok a közoktatásról

Az SZDSZ oktatási kormányprogramja kidolgozásának kezdetét jelentette a párt oktatási tagozatának ülése, és a hozzá kapcsolódó konferencia, melyen az SZDSZ parlamenti frakciója, az oktatási tagozat, valamint az oktatásban dolgozó szakszervezetek is részt vettek. A két rendezvényt az Újvárosháza díszermében tartották szombaton.

A közoktatási törvény kidolgozása és az új kulturális miniszter kinevezése lehetővé teheti hogy az eddigi politikai és szakmai hibákat kiküszöbölő, a szakma és a szülők várakozásainak megfelelő, hosszú távú megegyezés jöjjön létre a közoktatás ügyében — hangzott el a rendezvényekhez kapcsolódó sajtótájékoztatón.

Csicsergő-bál

A Jégkirálynő és a Kalóz, Zorro és a Szitakötő, a Bohóc és az Oroszlán, és ki tudja, még miféle szerzetek adtak egymásnak találkát tegnap a budai Vár Szentháromság terén. A farsangi szezon zárásaként ugyanis — a televízió *Micimackó Klubja* és a *Csicsergő* című gyermeklap ötleteként, *Demszky Gábor* fővédnöksége alatt — az ország minden részéből idesereglett és jelmezt öltött gyerekek számára rendezték meg az első Csicsergő-bált.

Telefonon és levélben — pöttömtől a nagyobbacskáig — összesen százharminc szebbnél szebb, ötletesebbnél ötletesebb jelmeztervvel jelentkeztek a gyerekek. A műsorvezető, *Endrei Judit* kérdésére saját bevallása szerint volt, aki azért öltözött a farsang kedvéért maskarába, mert olyan ügyesnek mondja magát, mint a rettenthetelen Batman, de olyan is akadt, aki pusztán megunva régi „göncét", most újra cserélte azt. A fanfárok hangjára bevonuló ifjú hölgyek és urak azonban nemcsak jelmezeikkel versenyeztek egymással, hanem a délután folyamán közülük választották ki *a bál királylányát és királyfiát*. Az uralkodó pár megkoronázása, valamint a marcipánszobrászverseny eredményhirdetése után megkezdődött az igazi mulatság, a tánc, melyhez a Szupermini Tarján gyermek-sramlizenekar szolgáltatta a talpalávalót.

p. t. cs.

Mestermunkák az örökkévalóságnak

A tudatba is beleborzonghatunk: amely hegedűt ma a magyar állam megvásárol a Liszt Ferenc Zeneakadémia számára, azon két-háromszáz év múlva is játszanak majd az ígéretes művésznövendékek. Mert a mesterhegedűk szinte az örökkévalóságnak készülnek. Az I. magyar hegedűkészítő-verseny és kiállítás alkalmával a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének Bartók-termében láthatók a legnagyobb mesterek alkotásai is, Stradivari Hammiája 1791-ből, Rogerija 1695-ből és Benno Walterja 1698-ból csakúgy, mint Celionatus mester 1730-ban készült műremeke.

A hegedűk formája, színe, anyaga egyfelől, s hangja, játszhatósága másrészt évszázados sikereket, nagy jövőt jósol. E hangszerek tehát versenyeztethetők.

A budai Várban, a Táncsics Mihály utcai épület emeletén mindenekelőtt e szépségesen szép formákat csodálhattuk meg, s láthatja a nagyközönség — a varázslat másutt s másként szól majd, a hangversenytermekben. S megtudhattuk az eredményhirdetéskor, hogy az olasz műhelyekkel ugyan mi, magyarok még nem vetélkedhetünk, de néhány arany- és ezüstkoszorús mesterünk máris ott van az élvonalban, s a hegedű-örökkévalóságnak dolgozik.

A jeligével beküldött hegedűket, brácsákat először — mint *Semmelweis Tibortól*, a Magyar Hangszerkészítők Szövetsége elnökétől megtudtuk — iparművészeti szempontok alapján bírálják el, hogy formájuk, anyaguk, kivitelezésük alkot-e szép harmóniát. Aztán a Zeneakadémia professzorai, *Kovács Dénes, Onczay Csaba* és *Konrád György* életet leheltek a hegedűkbe és brácsákba. Olyan zenedarabokat szólaltattak meg, amelyekben lassú s gyors tételek egyaránt előfordulnak, mert így tűnik ki, mennyire „játszható" egy-egy hangszer. Igaz, az ítéletalkotás — mondotta Kovács Dénes professzor — szubjektív, s majd *az évszázadok döntenek*, hogy melyik hegedű fut igazán karriert.

A hegedűkészítés szakma és szenvedély. Figyeljünk csak az első magyar hegedűkészítő-verseny győzteseinek vallomásaira. „Tanár voltam, aztán megérintett a szenvedély, minden vonatkozó könyvet elolvastam, és elkezdtem hegedűt csinálni. Bekéredzkedtem Mantovában a nagy mester, Barbiére műhelyébe — mondotta a versenyen a hegedűkészítők arany-, ezüst- és a brácsaépítők bronzkoszorúját elnyert *Giorgio Scalmati* —, s íme, tíz év alatt már ötven hangszert, leginkább hegedűt építettem." „Felnőtt korban, autodidakta módon kezdtem hangszereket készíteni — mondotta a brácsakategóriában aranykoszorús mester címet nyert *Marosvári László* —, s most is eléggé sietnem kellett, mert betegségeim kínoznak, de a készülő hangszer és én összefogunk, és akkor meg lehet csinálni." A legszebb hangzású hegedűért járó különdíjat — miközben másféle koszorúkat is nyert — pedig *Guminár Ernő* kapta, aki vallomása szerint nem is tud a hangszerei játszani, mert sohasem tanult zenét — „Pengetem, s mégiscsak kitalálom, hogy lesz jó." — szemben az Olaszországban dolgozó, itt Budapesten ezüstkoszorút nyert koreai *Jong Sul Live* aki Szöulban zeneakadémiát végzett, s aztán ragadta el a hangszerkészítés szenvedélye.

A *József Attila Kulturális é Szociális Alapítvány* és több má szervezet jóvoltából valóba rangos kulturális esemény lett a első magyar hegedűkészítő-ver seny és kiállítás. A díjakat a kiállítás megnyitásán, március 12-én adták ki, a hangszerek 16-á kedden délutánig tekinthető meg a Zenetudományi Intézet ben (I., Táncsics Mihály utca 7. s aztán majd még — reménye szerint — évszázadokig szólna a hangversenytermekben.

Sz

KÖNYVEK A MÚLTBÓL. A Klebelsberg Napok keretében a Klebelsberg művelődési központban avatták fel a Klebelsberg-archívumot, amely alapját a hosszú évek kutatómunkája során fellelt 96 darab korabeli könyv alkotja. Erdősi Károly, a Klebelsberg Kuno Emléktársaság ügyvezető elnöke elmondta, hogy az egykori miniszter 4500 kötetes könyvtárát 1949-ben az államosításkor szállították el a kastélyból. A bemutatott példányok egy részét még az Országos Széchényi Könyvtárnak sikerült felmérnie, de nem tudták befejezni a munkát. A katalogizálásnak köszönhetően azonban ma tudni lehet, hogy milyen könyvek állhattak az egykori kultuszminiszter könyvtárának polcain.

Az emléktársaság a hiányzó könyvek egy részéről tudja, hol vannnak, de sokat fel kell még kutatni. Úgy vélik, hogy a könyvtár 70–80 százaléka ma is megvan. A Víg Annamária vezette kutatás során negyvenezer példányból válogatták ki az ünnepségen bemutatott könyveket, amelyek egy része bizonyosan volt a könyvtárban, a többit csak valószínűsíteni lehet. A gyűjtemény harmadik részét azok a könyvek képzik, amelyek a kor lenyomatának számítanak, és akár a könyvtárban is állhattak. A könyvek 1953 óta érintetlenül álltak, de restaurálásra szorulnak. Az emléktársaság célja, hogy a könyveket összegyűjtsék, és a ma még romos Klebelsberg-kastély könyvtárában helyezzék el. Távlati cél, hogy a könyvtárban videó- és hangtárat is kialakítsanak.

— Családi vállalkozásként indult az iskolánk — meséli *Kissné Szűcs Mariann*. Férjem, *Kiss István* harsonaművész kezdetektől a zenede igazgatója, jómagam pedig a fenntartó alapítvány kuratóriumának vagyok elnöke. Amióta művészeti iskolává váltunk, a zeneoktatás mellett tanítványaink a képző, tánc-, báb- és színművészet alapjaival is megismerkedhetnek nálunk. Mint minden magániskola — a magas színvonal megtartása mellett —, mi is a mindenkori igényekhez alkalmazkodunk.

A táncművészeten belül például a néptánctól a modern táncokig szinte minden stílus és irányzat szerepel a palettánkon. Éppen az igények hatására elmentünk egy kicsit a könnyebb műfaj felé is, ami megteremtette a lehetőséget saját könnyűzenei együttesünk életre hívására. Így a klasszikus tanszakok mellett tanítunk szintetizátoron, basszusgitáron, elektronikus gitáron, dobszerelésen is játszani.

A zenedének, ahogy bővült, a fővárosi helyszínek mellett már Pátyon, Telkiben és Budajenőn is vannak telephelyei. Nagyon sokat jelent nekünk, hogy a környező települések gyermekei, köztük igen tehetségesek, bekapcsolódhattak az iskola életébe. Büszke vagyok arra, hogy a Közoktatás 2006. pályázaton nyert pénzösszegből közel hetven rászoruló gyermek művészeti oktatását tudjuk biztosítani.

Iskolánk elsődleges célja a „kiművelt emberfők" nevelése. Fontosnak tartjuk, hogy kiállítás-, színház- és koncertlátogató közönséget adjunk a társadalomnak, akik meg tudják különböztetni a valóban értékest az értéktelentől. Mindig nagy örömmel tölt el bennünket természetesen, ha igazi tehetségre bukkanunk, és őket pályára tudjuk segíteni. Minden évben van olyan ütős, fúvós hangszeren vagy gitáron játszó, illetve énekes gyerekünk, aki zenei pályát választ. Másik fontos célunk, hogy részt vegyünk a kerület, illetve a környező települések kulturális életében. Nagyon jó a kapcsolatunk a Marczibányi Téri Művelődési Központtal, a Klebelsberg Kuno Művelődési Központtal, valamint a II. kerületi önkormányzattal és nevelési-oktatási intézményeivel. Tanítványaink gyakran lépnek fel kerületi rendezvényeken. A kerületi fenntartású Budai Táncklubbal, illetve a Járdányi Pál Zeneiskolával is példaértékűnek érzem viszonyunkat: egészséges szakmai verseny alakult ki közöttünk. A Járdányiban országos hírű a zeneoktatás, mi inkább a fúvós tanszakokat és társművészeteket fejlesztettük, már csak azért is, mert a Zenede igazgatója maga is fúvós. Iskolánknak saját fúvószenekara is van, amely nagy sikerrel szerepel a különböző kulturális rendezvényeken és társadalmi ünnepeken, eseményeken.

Nagyon örülünk, és büszkék vagyunk, hogy az önkormányzat ezzel a megtisztelő díjjal ismerte el munkánkat.

Szoboravatás

November 17-én Pesthidegkúton ünnepélyes keretek között leplezték le *Klebelsberg Kuno* szobrát az egykori vallás-és közoktatásügyi miniszter nevét viselő művelődési központban. A XX. század egyik legkiemelkedőbb kultúrpolitikusának fő gondolata: „a magyar hazát ma elsősorban nem kard, hanem kultúra tartja meg és teheti ismét naggyá" — aktualitásából nem vesztett semmit.

Régi tervét valósította meg a városrész, amikor az egykori Klebelsberg-kúria házában elhelyezte *Búza Barna* szobrát. Az alkotás bronzba öntése anyagi okokból, sajnos, még várat magára. A 96 éves szobrászmű-

Mester és mű: Búza Barna Klebelsberg Kunót ábrázoló szobra előtt

vész régi adósságát törlesztette e művével. Egy régebbi találkozásunk alkalmával — erre *Lezsák Sándor*, az avatás ünnepi szónoka is utalt — a kultuszminiszterrel való kapcsolatáról mesélte, hogy Sarkadon kalaposnak tanult, de közben kedvtelésből agyagfigurákat készített. A község akkoriban szobrot rendelt Kallós Edétől, aki meglátva a fiatal inasfiú első próbálkozásait, ösztöndíjra ajánlotta a képzőművészeti főiskolára.

A sikeres vizsga ellenére érettségi híján nem vették fel. Kérvényt írt a kultuszminiszterhez, aki táviratilag magához hívatta, és ezzel egyidejűleg utasította a főiskolát, hogy, tekintettel a jelölt kiemelkedő tehetségére, vegyék fel, de az esetből ne csináljanak precedenst. Búza Barna ma is hálás szívvel gondol Klebelsberg Kunóra, akinek arra is volt gondja, hogy minden évben beszámoltassa támogatottját az előrehaladásáról.

Az ünnepély kedves mozzanata volt, amikor a művész átnyújtotta az általa készített emlékérmeket a közművelődés jeles képviselőinek.

SZÉKELY IMRE

Zöldnap a Pitypangban

Egy novemberi szombaton, immár hatodik alkalommal szülők, gyermekek, pedagógusok ültettek fát, bokrot, virágot a Pitypang utcai iskolában. Több száz virágot ültettek az iskola kertjében az idén is. Az iskola is vásárol és a szülők is örömmel hoznak ajándékba növényeket. A 2006-os évben pályázat révén az **ÖKO-iskola** címet is elnyerte a Pitypang iskola.

Születésnap a Zsebibaba óvodában

A Zsebibaba Német Nemzetiségi Alapítványi Óvoda 1996. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit azon gyermekek és szüleik előtt, akik a családias hangulatú, egyéni törődést nyújtó, kis óvodát szeretik. Az óvoda fennállásának tizedik évfordulóját november 10-én, Márton-nap előestéjén ünnepelték. Az óvoda nevelési programjában kiemelt helyen szerepel a nemzetiségi ünnepekről — így a Márton-napról — való megemlékezés. Mindez ünnepélyes keretek között, a szülőkkel közösen történik.

A jubileumi megemlékezés mindenki számára szívet melengető volt. Az óvoda vezetője és dolgozói ezúton is szerették volna kifejezni hálájukat a szülőknek, támogatóknak és mindazoknak, akik az elmúlt tíz év során bármilyen formában támogatták a Zsebibaba óvodát.

Óvodás fesztivál a Kodályban

Daltól és zenétől volt hangos november 18-án a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zeneiskola Marczibányi téri épülete. A főváros egész területéről érkeztek ovis csoportok, hogy immár harmadik alkalommal együtt énekeljenek és táncoljanak a Budapesti Óvodás Zenei Fesztiválon. Az eseményt *Láng Zsolt* polgármester nyitotta meg, aki ünnepi beszédében Kodály és Bartók hagyományának tiszteletére hívta fel hallgatósága figyelmét. Mint elmondta, számára örömteli és egyben nosztalgikus érzés a Kodály falai között járni, hiszen nyolc éven keresztül ő is ennek az iskolának volt tanulója. Életre szóló, meghatározó emléknek nevezte a kórus csodálatos légkörét, az együtténeklés örömét, amely fegyelemre tanította, ugyanakkor közösségi élménnyel ajándékozta meg a kórustagokat. „Zene nélkül nem teljes az ember" — idézte a polgármester Kodályt.

A műsorszámok alatt változatos programok várták a gyerekeket és szüleiket. *Sándor Ildikó* néprajzkutató a meseszobában mondott mesét, *Kósa Gábor* zeneszerző különböző hangszereket mutatott be, *Preszter Nóra* zenetanár vezetésével pedig gyerekek adtak hangversenyt az állandóan cserélődő közönségnek. A délutánig tartó seregszemlét a Tekergő Táncház programja zárta.

A II. kerületi Fajd utcai óvoda csoportja minden évben részt vesz a fesztiválon. Idén őszi hangulatú dalokból állították össze műsorukat.

Színjátszók a Záporban

December 11-én 10 órától bemutatják a **Csipkerózsika** című musicalt, amelyre várják az érdeklődő jövőre iskolába induló ovisokat. 1032 Zápor u. 90., tel.: 250-1636/11.

Itt születtem én, ezen a tájon

Az Ács Kató Irodalmi Alapítvány képzőművészeti és irodalmi pályázatot hirdet gyermekek részére: „Írj vagy rajzolj arról, amit a legjobban szeretsz természeti környezetedben". Lehet pályázni versekkel, mesékkel, elbeszélésekkel, legfeljebb 5 oldal terjedelemben, illetve egy szabadon választott technikával készített rajzzal, festménnyel, legfeljebb A/3 méretben. Az irodalmi pályázat korhatára 8–14 év, a rajzé 4–14 év.

A pályázat fővédnöke *dr. Láng István* akadémikus, az MTA rendes tagja. A pályázatokat szakmai zsűri bírálja el: *dr. Marosi Ernő* művészettörténész, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, *Csák Máté* építész, festőművész, *Molnár Kálmán*, a Képző- és Iparművészeti Egyetem tanára, *Orosz István* grafikusművész és *Banga Ferenc* grafikus (rajz). Az irodalmi zsűri munkájában részt vesz *Kalász Márton*, a Magyar Írószövetség elnöke, *Benesóczky László* diákköltő, író, *Simányi Tibor* történész, író és *Wilheim András* zenetörténész.

Az eredményhirdetés 2007. április 25-én lesz a kiválasztott pályaművek kiállításával egybekötött ünnepségen. A kiállítás támogatója a Körmendi Galéria.

A képzőművészeti és az irodalmi kategória első helyezettje egy-egy 12 hónapos ösztöndíjban részesül. Ismét átadják az Év Műhelyei címet az irodalmi és a képzőművészeti kategóriában is. E két díj támogatója a Premier Művészeti Magazin.

A nyerteseket előzőleg levélben értesítik; nevüket és nyertes pályázatukat a www.acskato.hu oldalon nyilvánosságra hozzák.

A pályaművekre fel kell írni a nevet, az életkort, a pontos lakcímet, a telefonszámot, az iskola nevét, címét és a szaktanár nevét.

A beadási határidő: **2007. január 31.**, cím: Országos Széchényi Könyvtár, 1827 Budapest, Budavári Palota F épület, 515. szoba. Bővebb információ *Kiss Barbara* titkártól kérhető a 224-3743-as telefonszámon.

A beérkezett műveket nem küldik vissza, azok az alapítvány gyűjteményének, esetleg vándorkiállításainak részévé válnak. A pályázaton való részvételt az esetleges közléshez való beleegyezésnek tekintik. (Ács Kató Irodalmi Alapítvány, számla: 11702036-20630276, adószám: 18084283-1-41.)

M. M.

Bura Barna Mu 2005/3

A beutazók adatai a KEOK adatai alapján: [...]
Feladat: Az ismertetés alapján jellemezze S.T. és U.V. ref. lelkészeket, különös tekintettel a szolgáló egyházhoz[41] és lelk[észi] fórumokhoz való viszonyukat illetően. – Derítse fel azt is, hogy W.X. g-i ref. lelkésznek kik a barátai, annak tartalma [?] és jellege.
Találkozás: 1981. július 6-án 10h. Különlegességi [?] p. [?].

[olvashatatlan aláírás]

27.

BELÜGYMINISZTÉRIUM III/III—I/C. ALOSZTÁLY.

SZIGORUAN TITKOS!

Adta: „Kaposi" fn. tmb.
Vette: Varga Lajos r. szds.
Idő: 1983. március 10.
Hely: „Otthon" fn. K-lakás
Tárgy: Református Egyházi hírek

JELENTÉS[42]

Budapest, 1983. március 10.
Jelentem, 1983. március 10-én az „Otthon" fn. K-lakásban találkozót tartottam „Kaposi" fn. tmb-vel, aki szóban az alábbiakról tájékoztatott: [...]
Dobos Károly nyugdíjas református lelkész[43] lepramissziói tevékenységéről az egyházi felettesei tudnak, de Dobos ezen alkalmak megtartására engedélyt nem kér. A tmb-vel megállapítottuk, hogy amit Dobos Károly végez tartalmilag hasznos, de a keret és a módszer nem megfelelő. Ezért szükségesnek tartja, hogy az egyház – diakóniai osztály – tegye hivatalossá ezt a tevékenységet, vegye fel a Vöröskereszt illetékeseivel a kapcsolatot és koordinálják a feladatokat. [...]
A március 15-i ünnepség kapcsán a tmb. javasolta, hogy a hétfői napot – 14.-ét – adják ki a teológusoknak szabadnapként. Ezzel az intézkedéssel elérhető, hogy a teológusok döntő része a keddi ünnepség idején vidéki lakóhelyén tartózkodjon. A szabadnap kiadása takarékossági intézkedésként is indokolható.
Értékelés: A tmb. feladatának megfelelően szóban tájékoztatott a budapesti reformátussággal összefüggő információkról. A jelentés tájékoztató jellegű, az eddigi adatainkat kiegészíti, alátámasztja.
Intézkedés: A teológiai hallgatók hétfő szabadnapjára vonatkozó javaslatáról szóbeli tájékoztatót adunk az AEH. illetékes vezetőjét.
Feladat: A mátraházai lelkészkonferencia eseményeiről szóbeli tájékoztató.
Következő találkozó: 1983. április 7-én „Otthon" fn. K-lakás.

Varga Lajos [subscr.]
r. szds.

Készült: 2 pld-ban.
Kapja: 1 pld-ban „M" d.; 1 pld-ban Táj.
Nytsz.: 1/14-285
FGY-né.

28.

Adta: Cseh Sándor fn. tmb.
Vette: Szabó Károly r. hdgy.
Hely: Bp. nyilvános
Idő: 1983. november 3.
Téma: A.B. magyarországi látogatása

[JELENTÉS][44]

Értesüléseim szerint B.C., a pfalzi Evangélikus Egyház teológiai ki- és továbbképző Központjának (Landau, Luitpoldstr. 8.) professzora, a Gottesdienst und Predigt szakfolyóirat szerkesztője levélben kereste meg C.D.-t, amelyben kérte, hogy 10 felnőtt személy részére szervezze meg a jövő év augusztusára tervezett magyarországi útjukat.
A lelkészekből álló csoport szeretné jobban megismerni a hazai protestáns egyházak életét, gyülekezeteket, egyházi intézeteket szeretnének meglátogatni, lelkészekkel, felelős egyházi vezetőkkel találkozni. [...]
A gondosan kimunkált program előkészítés alatt.
Cseh Sándor [autogr.]
Megjegyzés: Tmb. D.E. prof. tervezett Magyarországi látogatásáról feladatán kívül tett jelentést. Jelentése kapcsán beszélgetést folytattunk tmb. publikációs tevékenységéről. [...] A téma kapcsán elmondta, hogy dr. Bartha Tibor püspök[45] részére a zsinati irodának rendszeresen fordít a Nyugaton megjelenő egyházi kiadványokból. Olyan jegyzeteket készít ami alapján összeállítják a ref. egy. bizalmas tájékoztatóját. Ez az „MTI Bizalmas"-nak felel meg. Felvetésemre felajánlotta, hogy a fordításainak egy példányát részünkre rendszeresen átadja.
Értékelés: Tmb. jelentése informatív minősítésű egyoldalú nem ellenőrzött. Jelentése alapján tudomást szereztünk E.F. által irányított pfalzi ev. csoport tervezett M-i látogatásáról.
Intézkedés: Tájékoztatjuk a BM III/III-1/c alosztályt. F.G.-t [?]-ban ellenőrzöm.
Feladat: Tmb. írásos jelentésével kapcsolatban feladatul kapta, hogy az említett ev[angélikus] továbbképző központtal meglévő kapcsolata új fejleményeiről folyamatosan tegyen jelentést. A Zsinati Irodának készített bizalmas tájékoztató egy-egy példányát folyamatosan készítse el részünkre is.
Következő találkozó: 1983 november 22-én 9.30 órakor a „Virágos" fn. „T"-lakásban.

Szabó Károly r. hdgy [autogr.]

[41] A II. vh. utáni magyarországi református egyház kontextuáltheológiai elmélete, amely a kereszténveknek a társadalmi környezetükben betöltendő szolgáló szerepvállalását állította a theológiai gondolkodás fókuszába. A Bereczky Albert nevéhez kapcsolódó elmélet funkcionális tartalma az egyház(ak) integrációs és túlélésstratégiai orientálása volt. Gyakorlatilag nagyon hamar átlényegült a politikai rendszer reflektálatlan kiszolgálásának ideológiai eszközévé.
[42] ASZTL: M-41.805.
[43] Református lelkész (1902–2004). Részt vett a II. világháború idején az ellenállásban és embermentésben. Magatartását a pártállami időszakban rendszerellenesnek minősítették. Idős korában ő hozta létre a Nemzetközi Keresztény Lepramisszió magyarországi munkaágát.
[44] ASZTL: M-40.212.
[45] 1912–1995. 1958–1985 között a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, az adott időszakban a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke.

Boros Géza

Csonka szobortörténet a Terror Házából

A Terror Háza szocreál szoborgalériája egy különös művel, egy telefonáló katonanő fej nélküli szobrával kezdődik. Az ormótlan katonacsizmát és gimnasztyorkaszerű zubbonyt viselő nőalak jobb kezében telefonkagylót tart, a bal kezét pedig széles mozdulattal a magasba lendíti, mintha a távolt fürkészné, vagy valakinek jelezni akarna *(Százados elvtárs, telefon!)*. A közel három méter magas telefonáló nőalak az egykori kompozíciónak csak az egyik fele, mellette eredetileg egy géppisztolyos katona snájdig alakja állt.

A kiállított szobor Balázs István és Búza Barna *Szocialista honvédelem* című művének részlete. Búza neve sokáig Buziként volt feltüntetve, amit időközben kijavítottak. Képzeljük el a frenetikus hatást, amint egy iskoláscsoport elvonul a fejetlen szobor előtt, s valaki elolvassa a művész nevét! (A művész egykoron valóban ezt a nevet viselte, azonban már régóta nem így hívják.)

Számos kiállított műtárgyhoz hasonlóan a múzeum ennek a szobornak sem tudta pontosan meghatározni a készültét. A feliraton az „1956 előtt" kényszerdatálás olvasható. Nem derül ki az sem, hogy a szobor honnét származik, és milyen célra készült. A honlapon szereplő leírásból viszont megtudhatjuk, hogy „1956-ban egy fiatal fiú leverte a telefonos nő fejét, ezért hatévi börtönre ítélték. A mű ezért került rekonstruálatlan állapotában kiállításra."[1] A kiállított műtárgy tehát – a múzeum beállításában – egyaránt dokumentuma a diktatúra művészetének, az antikommunizmusnak és az 1956 utáni megtorlásnak. Emblematikus szerepét jelzi, hogy fotója záróképként bekerült a múzeumi prospektusba, amelyet minden látogató megkap, látható az internetes képgalériában és a többnyelvű katalógusban is. Ki gondolta volna, hogy ez az egyébként jelentéktelen alkotás az ismeretlenség és a felejtés homályából kiemelve egyszer még ilyen kitüntetett szerephez jut!

Megnyitása óta többször jártam a kiállításon, és a szoborgalériában tapasztalt hibákat és pontatlanságokat cikksorozatban tártam a nyilvánosság elé.[2] Kezdettől az volt a benyomásom, hogy e körül a szobor körül sem stimmel minden. Nem arra gondolok, hogy a múzeumi közléssel ellentétben a szobor nem műkőből, hanem jó minőségű mészkőből készült – ez csak a kiállításrendezés szakmai felkészültségét jelzi –, hanem arra, hogy ez a hat év börtön lehet, hogy *nem is igaz*, csupán a hatásvadász narratíva része. Ilyen büntetést még a Sztálin-szobor lerombolása miatt sem szabtak ki!

Ha már a szobor csonka maradt is, próbáljuk meg rekonstruálni legalább a történetét!

A műtárgy eredete 1951-re nyúlik vissza, amikor a földalatti gyorsvasút elsőként átadandó állomása, a Népstadion végállomás díszítésére hetvenkét meghívott művész részvételével a Népművelési Minisztérium nagyszabású képzőművészeti pályázatot bonyolított le. A moszkvai metró mintájára a budapesti metróállomásokat is szobrokkal, dombormű-frízekkel, falképekkel és mozaikokkal tervezték díszíteni.[3] Mi-

[1] www.terrorhaza.hu

[2] Boros Géza: Egy mű a Terror Házából. Élet és Irodalom, 2002. október 18. 34. o.; Ádám és Éva a Terror Házában. Élet és Irodalom, 2003. június 6. 26. o.; Hamis szocreál? Műértő, 2005. 2. sz. 5–6. o.

[3] A moszkvai metró előképként hatott a Terror Háza építészére is, akit a nyomott, agyondíszített tér inspirált a lépcsőházi szoborgaléria megtervezésekor. Lásd P. Szabó Ernő: A Mennyei seregektől a Terror Házáig. Beszélgetés Ferenczfy Kovács Attilával látványtervekről, személyes sorsról és történelemről. Magyar Nemzet, 2002. március 30. 17. o.

nisztertanácsi határozat rendelkezett róla, hogy az állomásokat a szocialista művészet alkotásaival kell díszíteni és ezzel „kifejezésre kell juttatni, hogy a terv a szocializmust építő népünk hatalmas műve".[4]

A Népstadion állomás tematikus szobrászati programja részeként a zöld márvánnyal burkolt jegyváltó csarnokba négy, egyenként kétalakos szoborcsoportot szándékoztak felállítani, amelyből a szocialista művészetet megszemélyesítő szoborpárt Kerényi Jenő, a szocialista tudomány szobrát Tar István, a szocialista munka allegóriáját Antal Károly, a szocialista honvédelmét pedig Balázs István és Búza Barna készítette. Mindegyik kompozíció egy férfi- és egy női figurából állt „kifejezve a férfi és a nő Alkotmányunkban biztosított egyenjogúságát".[5]

A *Szocialista honvédelem* szobor alkotói felosztották egymás között a feladatot: Balázs István a fiatal nőalakot, Búza Barna a férfifigurát mintázta meg. A mű kisméretű gipszváltozatát a Műcsarnok 1952-es tavaszi tárlatán mutatták be. A kész munkáról és az alkotókról fotót közölt a Földalatti-vasútépítő Vállalat pártbizottságának lapja, a *Metro*, amely így tudósított: „Ez a szobor is kifejezi egész népünk ragaszkodását és szeretetét néphadseregünk iránt. Egy hús, egy vér vagyunk néphadseregünkkel, mely a népből van, a népért van. Nyugodtan dolgozhatunk, gyermekeink nyugodtan hajthatják békés álomra fejüket, van, aki védelmezze hazánkat, békénket."[6] Egy másik korabeli interpretáció szerint „a két alak erőt és biztonságot fejez ki".[7]

A Népstadion végállomás grandiózus építése 1953-ban félbemaradt, a metróépítés hosszú évekre leállt, az állomásépületet a hatvanas években visszabontották. Az elkészült szobrok közül volt, amit máshol használták fel, például Tar István művét *Szocialista mezőgazdaság* címmel 1967-ben Gyulán, Kerényi Jenő *Szocialista művészet* szobrát pedig Gárdonyban állították fel, ahol az általános iskola előtt ma is látható.[8] Más művek visszakerültek az alkotójukhoz. Ez történt a *Szocialista honvédelemmel* is, amelyet hivatalosan sohasem állítottak fel, ideiglenesen az építési terület mellett kapott helyet, ahol 1956-ban megrongálták. 56 után viszszaszállították a szomszédos Százados úti művésztelepre. Búza Barna nem tartott igényt a kompozíció őt illető felére, így a két figura ideiglenesen Balázs István műterme bejárata elé került. Nem sikerült neki végleges helyet találni, pedig Balázs nem akárki volt az ötvenes években, a Magyar Dolgozók Pártja VII. kerületi bizottságának dekorációs osztályvezetőjeként s a művésztelep pártbizalmijaként is ténykedett.

Balázs István 1995-ben hunyt el, műtermében ma Péter Ágnes szobrászművész dolgozik, aki a Terror Háza létre-

[4] Goszler Gyula: Egy éve épül a földalatti gyorsvasút. Szabad Nép, 1951. szeptember 16. 10. o. Átfogó tanulmány az építéstörténetről: Endre Parkfalvi: The plans and construction of the underground railway is Budapest 1949–1956. Acta Historiae Artium, Vol. 37, 1994–95. 296–322. o.

[5] Szegi Pál: A földalatti vasút Népstadion-állomásának képzőművészeti díszítése. Magyar Építőművészet, 1953. 3. sz. 104. o.

[6] Mesterművek díszítik majd állomásainkat. Metro, 1952. szeptember 18. 1. o.

[7] Köves Endre: Épül a földalatti gyorsvasút. Szabad Nép, 1952. április 13. 6. o.

[8] A hivatalos indoklás szerint Kerényi Jenő az Osztapenko-szoborért és ezért a művéért kapott Kossuth-díjat 1955-ben.

hozásakor a múzeumnak adományozta a műteremlakás előtt évtizedek óta őrködő, fej nélküli nőalakot. A géppisztolyos katona szobrát egy műgyűjtő vitte el, akinek a nevére a szobrász ma már nem emlékszik.

A művésztelep legidősebb lakója, a ma is aktív Búza Barna visszaemlékezése szerint a szoborrongálási ügyben valóban indult eljárás, amelyben tanúként őket is meghallgatták. Azt szerették volna megtudakolni tőlük, hogy szovjet katona ábrázolásáról van-e szó, azaz a rongálás magyarázható-e szovjetellenességgel. Az alkotók kifejtették, hogy bár a katonanő ruházata hasonlít a Vörös Hadseregben rendszeresített gimnasztyorkára, ők a Magyar Néphadsereg egyenruháját mintázták meg. Az élethű ábrázolás érdekében modell után dolgoztak, rajzokat készítve a közeli laktanyából rendelkezésre bocsátott kiskatonákról. A kilencvenöt éves mester szerint annak idején nem sikerült bizonyítani, hogy ki törte le a szobor fejét. Szerinte részegek dönthették fel, akkor törhetett le. Arra, hogy emiatt valaki ilyen súlyos börtönbüntetést kapott volna, egyáltalán nem emlékszik.

A művésztelep más, idős lakói előtt nem volt ismerős a történet. Kiderült, hogy a sztori forrása Péter Ágnes, aki még Balázs Istvántól hallott az esetről, ezt említette meg a Terror Házából jött szoborátvevőknek. Határozottan emlékszik azonban, hogy nem hat, hanem csak három év börtönt említett.

Szerettem volna megtudni a múzeumtól, hogy milyen forrásokra, kutatásra alapozták a honlapon olvasható állítást, érdekelne ugyanis, hogy ki volt a hat évre elítélt „fiatal fiú", tanulságos lenne megismerni a periratokat, felkutatni és (ha még él) megismerni az elítélt visszaemlékezését, de az intézménytől nem sikerült érdemi információt kapni. Kiderült, hogy dokumentumok helyet csupán hallomásra – az említett szóbeli közlésre – alapozták a műtárgy bemutatását!

Átnéztem a Fővárosi Levéltár 56-os számítógépes adatbázisát, amely a budapesti büntetőügyek adatait tartalmazza, de ilyen esetet nem sikerült találnom. Megkérdeztem az 1956 utáni megtorlások kutatóját, Szakolczai Attilát, aki szerint emlékműrombolásért – ha súlyosabb cselekmény nem volt felróható – általában csak néhány havi büntetést szabtak ki. Előfordult ilyen ügyben polgári peres eljárás is, amelyben az okozott anyagi kár megtérítésére vagy az emlékmű helyreállítására ítélték a perbe fogottat. Szakolczai úgy véli, hogy „szoborrongálásért a hat év nagyon soknak, valószínűtlenül soknak tűnik, fenntartva ugyanakkor, hogy 56 után semmi sem volt lehetetlen".[9]

Dokumentumok híján az egyetlen kézzel fogható bizonyíték maga a műtárgy. Ha valakit a szoborrongálás miatt elítéltek volna, valószínűleg az okozott kár megtérítésére is kötelezik, de ebben az esetben az eredeti állapot helyreállítására nem került sor, pedig Búza Barna szerint a letörött fejet megtalálták a szobor mellett. S ha van költségviselő, akkor Balázs István minden bizonnyal vállalkozott volna a restaurálásra. Péter Ágnes elmondása szerint a katonafejmaradvány sokáig kallódott a művésztelepen, egyszer még „nehezékként is használták káposztasavanyításnál".

Összegezve megállapítható, hogy a szoborrongálás valóban megtörtént, és valószínű, hogy a cselekmény politikai indítékú volt, valószínűsíthető azonban, hogy a hozzáfűzött kommentár inkább legenda, mint valóság, amit a Terror Háza Múzeum kritikátlanul átvett. A kiállított szobor így nemcsak fizikailag, hanem a köréje kerített történet hitelességét tekintve is csonka.

A fej nélküli szoborral szemben felirat: VÉSZKIJÁRAT. Számára azonban nincs menekülés, a neki szánt szerep és a köréje konstruált történet foglya. A metró díszes várócsarnoka helyett, melyben naponta „dolgozók tízezrei csodálták volna meg", ma az Andrássy út 60. lépcsőházába zárva hirdeti az utókor ítéletét.

[9] Szakolczai Attila elektronikus levele a szerzőhöz, 2005. február 14.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-729
Buza Barnabás, szobrászművész
TEXTILMUNKÁS
1982 JUN

1021

A TEXTILMUNKÁS HÍREI

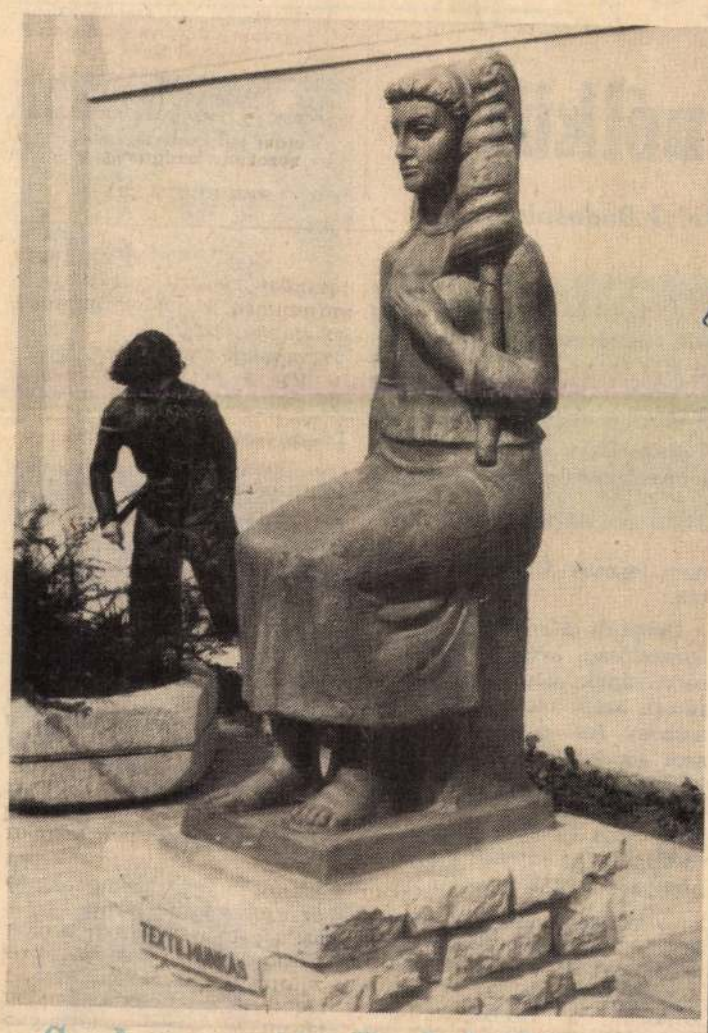

Szoboravatás Budakalászon

Meleg fényű, óarany csillogású asszonyalak vonja magára tekintetünket, amikor a *Lenfonó- és Szövőipari Vállalat budakalászi gyárának* kapuján belépünk. A pirogránit szobor ülő nőt ábrázol, bal kezében guzsaj, jobb kezével orsót pörget. A munkába igyekvő dolgozókat a *Textilmunkásnő szobra* fogadja április vége óta. Április 30-án 15 órakor — a május elsejei vállalati ünnepségek keretében — leplezte le *dr. Martos Istvánné*, a Textilipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára. Az ünnepségen részt vett *Buza Barna* szobrászművész; *Bugár Nándor*, a szentendrei városi-járási pártbizottság titkára; *Reich Ferenc*, a budakalászi nagyközségi pártbizottság titkára; *Beck Tamás*, a vállalat vezérigazgatója; *Málics Anikó*, a pártbizottság titkára; *Varga Lajos*, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára; *Blonszkiné Vinkó Magdolna*, a KISZ-bizottság titkára; *Szabó Csaba*, a vezérigazgatóság szakszervezeti bizottságának titkára.

— Úgy gondolom, nem véletlen, hanem tudatos elhatározás áll a döntés mögött, hogy a szobor átadása éppen május elseje, a munka ünnepének alkalmából történik... Május elseje egyben jelkép is. Jelképe a munkának, teremtő erejének és jelképe a mindig jobbra és szebbre törekvő dolgozó embernek. Népünk cselekvő egységét bizonyító eredményeinket, kétkezi munkánknak köszönhetjük. A munka számunkra nemcsak az anyagi gyarapodás forrása. Sokkal több annál: a legfontosabb emberformáló erő. Megtisztelő, szép kötelességem, hogy az ünnephez kapcsolódva az emberi munka, a dolgozó nő előtti tiszteletet, megbecsülést kifejező művészi alkotást átadhatom a közösségnek — kezdte beszédét dr. Martos Istvánné, a jelenlevő dolgozók gyűrűjében, majd így folytatta:

— Buza Barna szobrászművész ezt az alkotását a Lenfonó- és Szövőipari Vállalat kérésére, megrendelésére készítette. Ennél a vállalatnál a gazdasági építő munka kiemelkedő eredményei mellett szállása van a tudásnak, a szépnek, az emberi kultúrának, a többre, jobbra törekvésnek. Bizonyíték erre a mai esemény.

— A munka művészi bemutatása, a művészetek szinte örök témája és lehetősége. A textilmunkásnő szobra kifejezi a főhajtást az alkotó tevékenység, a textilipar nemegyszer bizony kemény helytállást kívánó munkája előtt... Kívánom, hogy hirdesse ezeket a gondolatokat ez a szép, művészi alkotás, művészi erejével hosszú évtizedekig váljon munkánk, tetteink, hitünk tiszta, messzire sugárzó jelképévé! — dr. Martos Istvánné e szavak kíséretében leplezte le Buza Barna szobrát.

H. ZÖLDI HEDVIG

nélkül

atalok Budakalászon

Vállalat Budakalászi Szövő-znak állami gondozott fiata-is itt dolgoznak — mert őszinte barátokra a kollekti-olt olyan esztendő, amikor 60-Budakalászra. Jelenleg har-izennyolc az ipari tanuló.

nem lesznek állami gondozottak.

Damásdi Marika, a vezérigazgatóság közgazdasági főosztályának gépíró-adminisztrátora szép, mosolygós, szőke asszony. Első pillantásra senki sem gondolná róla, hogy már kétéves fia van. Munkatársai — az Engels Frigyes brigád húsz tagja — olyan megbízható támaszt jelentenek számára, amilyet a szülők sem mindig.

— Mindent nekik köszönhetek — mondja Marika, aki 1979-ben került a vállalathoz.

Amikor terhes lett, el kellett költöznie a munkásszállóról. *A brigád nyomban mellé állt*, szoba-konyhás albérletet kerestek neki. Pomázon összeadták a bútort, elmentek vele vásárolni, s még a függönyt is megvarrták. Amikor a baba megszületett, segítettek a gondozásban, s ellátták gyakorlati tanácsokkal. A névadószülő is a brigád egyik tagja, *Andrádiné* lett. *Mintha közös unokájuk lenne ez a kisfiú, úgy gondoskodnak róla.* Ruhákat, játékokat ajándékoznak neki és havonta „összedobnak" pár forintot, amit a gyermek nevére takarékbetétkönyvbe tesznek.

Marika tehát — akinek szülei korán meghaltak és idősebb testvérei nem tartják vele a kapcsolatot — itt valóban otthont lelt az elveszett helyett.

— Már készül a lakáskérelme is, amit rövidesen bead a tanácshoz — újságolják a brigádtagok.

Papp Gyöngyi a legelső csoporttal érkezett 1967-ben a gyárba Nagydobosról. Szőni még ott tanult meg.

— Nem sokkal születésem után kerültem intézetbe. Egyikből a másikba vándoroltam. Talán öt helyen is voltam. Nem volt rossz, de a szeretet nagyon hiányzott. Itt a gyárban hároméves szerződést kötöttek velünk. Megkeresett bennünket a KISZ, a szakszervezet. A gyár gondoskodott szállásról. Végül mégis sokan elmentek közülünk azok, akik nem szerettek dolgozni, és inkább a csavargás vonzotta őket. Én azt remélem, hogy innét megyek nyugdíjba is. Nekem nem kenyerem a vándorlás.

Laszlovszki Szilveszterné

Damásdi Marika

Papp Gyöngyi

— Az előkészítőben dolgozom, már minden gépet megismertem, dolgoztam rajtuk. Most a Volkmann cérnázóra kértem magam, úgy látom annak van jövője. Tagja vagyok az Egyetértés szocialista brigádnak, jutalmakat is kapunk a munkánkért. Négyezer forintot keresek havonta, van két takarékkönyvem és egy ifjúsági betétkönyvem is. Az egyiket a vállalat nyitotta számomra és öt éven át havonta 400 forintot tett bele. Így segítette a fiatal dolgozókat. Amit egy szállón lehet, azt én már megszereztem magamnak. Van televízióm, lemezjátszóm, magnóm, saját ágyneműm. Jól érzem magam ebben a kollektívában és a szállón a szobatársaimmal is. Egyetlen vágyam, hogy saját lakáshoz jussak. Ezért takarékoskodom . . .

★

Az LSZV Budakalászi Szövőgyárban több hasonló példa is akad. Amelyik fiatalban megvan a jószándék, az megtalálja helyét a gyárban. Barátokra, segítőtársakra lel, akik legalább részben pótolják a szülőket.

(SZ. É.)

Buza Barna

Ambrus Zoltán íróról Buza Barna készített szobrot, melynek felavatására szeptember 14-én, szombaton délelőtt kerül sor a gödöllői Ambrus-nyaralóban. A szoboravató megemlékezést dr. Taxner-Tóth Ernő, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatóhelyettese tartja.

Magyar Nemzet 1985. IX. 14

Buza Barna Robert

■ *Ambrus Zoltán íróról szobrának felavatásával (Buza Barna szobrászművész alkotása) emlékezik meg a Petőfi Irodalmi Múzeum szeptember 14-én Gödöllőn a Lovarda utca 6. szám alatti Ambrus-nyaralóban.*

Népszabadság, 1985. VIII. 30

Búza Barna

— **A forradalmi ifjúsági napok** alkalmával leplezik le Kisvárdán Petőfi Sándor szobrát, Búza Barna alkotását.

Magyar Nemzet 1985. III. 15.

1021

1981. I. 8. 18.30 Kossuth
Esti Magazin
- Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki Buza Barna szobrászművészt 70. születésnapja alkalmából. A kitüntetést sok évtizedes munkássága elismeréseként vehette át Tóth Dezső művelődési miniszter helyettestől.

Buza Barnabás, szobrászművész

1071

Buza Barna

Buza Barna szobrászművész Százados úti műtermében az utolsó simításokat végzi „Fonónő" című alkotásán. A szép szobrot ez év tavaszán a Budakalászi Lenfonó- és Textilgyár előtt állítják majd fel.

(Fotó: Vig László Endre)

1089 JAN 1 8

HÉTFŐI HÍREK

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

A Várszínház péntek
„Naplemente előtt"
sében. Képünkön a
vend

krónikája

● *OSCAR WILDE „Canterville-i kísértet" című írásából zenés tévéfilm készül, Bán Róbert rendezésében. A komponista Victor Máté, főszereplők: Galambos Erzsi, Melis György és Bodrogi Gyula.*

● JAMES CAGNEY, a harmincas évek amerikai gengszterfilmjeinek hőse

● *PONGRÁCZ ZOLTÁN festőművész kiállítását január 22-től egy hónapon át tekinthetik meg az érdeklődők a Pszichiátriai Klinika Nappali Szanatóriumában (Budapest VIII., Kulich Gyula tér 5.).*

● FEYDEAU „Tökfilkó" című bohózatát a hét végén mutatta be a kaposvári Csiky Gergely Színház, Koltai Róbert rendezésében. A főszerepeket Lázár Kati, Jordán Tamás, Spindler Béla és Básti Juli alakította.

KOVÁCS KÁROLY, a Vígszínház, a Nemzeti Színház, majd a Thália Színház kitűnő művésze, aki elsősorban karakterszerepekben nyújtott emlékezetes alakításokat, január 19-én ünnepli nyolcvanadik születésnapját és színészi

De mik voltak e közös mozgatók a DunapART esetében? Semmiképpen sem stílustörekvések, hiszen a DunapART kezdettől fogva a pluralizmust hirdette e téren, minden más elé helyezve a művészi kvalitás és hitelesség kérdéskörét.

Nem véletlen, hogy nonfiguratív „avantgardistáknak" – Bartl, Misch, Szikora, Tölg-Molnár, Mitsui Sen – már akkor kiállítása volt Berlinben, amikor azt még nyugat-Berlinnek hívták.

Mégis a köztudatban – nem teljesen alaptalanul – az a vélekedés járja,

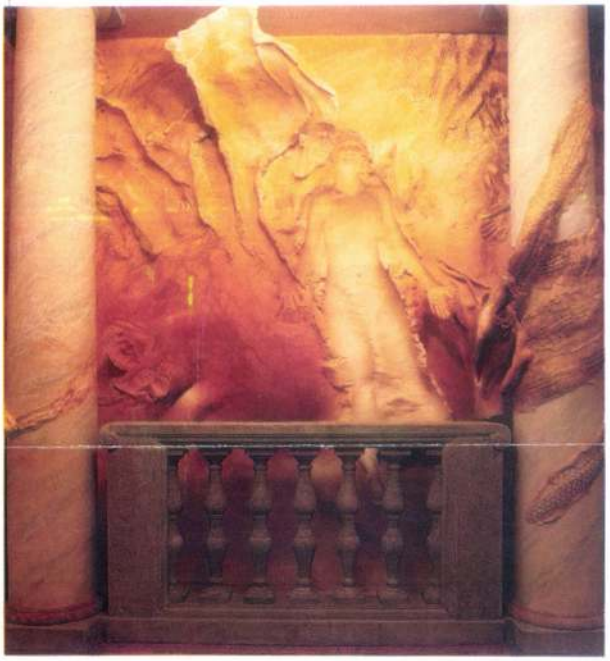

hogy a DunapART a figurális művészet elkötelezettje. Ez a vélemény közel esik a valósághoz, de hangsúlyosan meg kell említenem, hogy a figurativitásnak nagyon árírt, átszellemített, nem ábrázoló változatát művelik általában művészeink.

Stiláris egységről tehát nem beszélhetünk, hiszen jelentős alkotókról van szó, akiknek személyisége markánsan egyéni stílusjegyekben jelenik meg; de azt sem mondhatjuk, hogy a Társaság generációs alapokon épülne.

Igaz, hogy az említett „alapító atyák" nagyjából egyidősek – ma már hatvan körül járnak – de kezdettől velük tartott néhány idősebb mester: Bod László, Zala Tibor, Madarassy Walter, Molnár József; és kezdettől törekedtek fiatalabb művészek „csábítására" is. Így csatlakozott a csoporthoz a ma már középkorú Szabó Tamás, Várady Róbert, Duschanek János, Tóth Ernő.

Az „alapító mag" nem csak fiatalokkal erősítette a társaságot, az idők folyamán meghívásunkra taggá vált a jelentős alkotók közül Fóth Ernő, Nagy B. István, Kádár János Miklós, Végh András, Tenk László Fábián Gyöngyvér; s a szobrászok: Seregi József, Blaskó János, Szanyi Péter.

Tevékenységünkben részt vállal néhány iparművész, akiknek törekvései a képzőművészet határmezsgyéin hozzák legszebb eredményeiket: a textiles Baráth Hajnal, a bőrös Varjasi Tamás, az ötvös Madarassy István, a tűzzománcot művelő Stefániay Edit.

Az utóbbi években ismét fiatalítottunk: meghívtuk sorainkba a tehetséges Atlasz Gábort, Bér Rudinot, Csáki Róbertet, Párkányi Raab Pétert, és az „örökifjú" mestert, a 92. évét taposó Bényi Lászlót.

És akkor nem említettem, még olyan kiválóságokat a derékhadból, mint Deák Ilona, Szkok Iván, Hévízi Éva, Serényi H. Zsigmond, Baky Péter, Lőrincze Miklós, Marosvári György, Szunyoghy András.

Röstellem: olyan neveket sorolok szenvtelenül, akikről tanulmányt kellene írnom. De ez csak visszatekintő ismertetés. Nem tudok és nem is akarok bárkit kiemelni – mások rovására.

Összefoglalva: jelenleg mintegy negyvenen jelentik a Társaságot, ők állítanak ki együtt, jóllehet bármelyikük egyénileg is megbecsült kiállító Európa galériáiban. A tagság nagyobbik fele Munkácsy-díjas, többen érdemes művészek, de a ki nem tüntetettek nagy része velük egyenértékű munkásságot mondhat magáénak. Tudjuk, hogy hazánkban kitüntetést kapni nem elsősorban művészeti kérdés… A tagság további bővítését nem tervezzük – megromlott körülményeink miatt. Nincs – már évek óta – galériánk, nincs infrastruktúránk, fő támogatónk.

Ezek hiányában hol állíthatunk ki méltóan – és ennyien? Hiszen még a nehezen megszerezhető Vigadó Galéria is kicsi számunkra. Sokáig úgy gondoltuk: sehol, legfeljebb külföldön. Ezt megtettük számos országban, immáron 27 alkalommal. Most azonban bátran mondhatjuk: itthon is!

A Millennium Szalon méltó helyszínt biztosított számunkra, ahol művészeink két-három fő művel mutatkozhatnak meg. Közülük azok, akik kedvelik a nagy méreteket – Szabó Tamás, Várady, Nagy B., Atlasz, Csáki és elnökünk: Szentgyörgyi – ilyen léptékű alkotásokkal.

És, ha már a szubjektív állásfoglalás csapdájába estem, hadd fejezzem be azzal: büszkeségem, hogy a megalakulás pillanatától a Társaság ügyvezetője lehetek, és megadatott számomra, hogy ilyen nagyszerű művészek elfogadnak partnerüknek, és reprezentatív kiállításaik rendezőjének.

Zsolnai Gábor

Születésnapi köszöntő

BÚZA BARNA SZOBRÁSZMŰVÉSZ 91 ÉVES

Aki első látásra életkorára fogadna, biztosan tévedne 15-20 évet, mert a fiatalos külső mellett, óriási energiával is rendelkezik, ötletei és munkabírása túlszárnyalja a negyvenévesekét.

Az alkotás mellett rendszeresen autót vezet, elvégzi a háztartási teendőket. Nyaranta, hajnalban a Balaton parton horgászással piheni ki a fáradalmakat. Ez év augusztus 20-án megkapta a Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt kitüntetését. A Vatikánban szeptember 10-én a magyar kormányküldöttség megajándékozta őszentségét, a Pápát porcelánból készült házioltár domborművével.

– Milyen munkákon dolgozott a közelmúltban?

– Érmeket készítettem például a városvédő Ráday Mihályról, Obersovszky Gyuláról, dr. Mayer Zsolt, kutató orvosról, Béres Józsefről és Melinda lányáról. Márton András altábornagy érmét szülővárosomnak Sarkadnak mintáztam, és Horváth Mihály társaságnak is csináltam egy emlékérmet. Augusztus 20-án avatták Baján a Szt. István szobromat, és „Patrona Hungariae" vázlatát is elkészítettem. A műtermemben itt áll egy

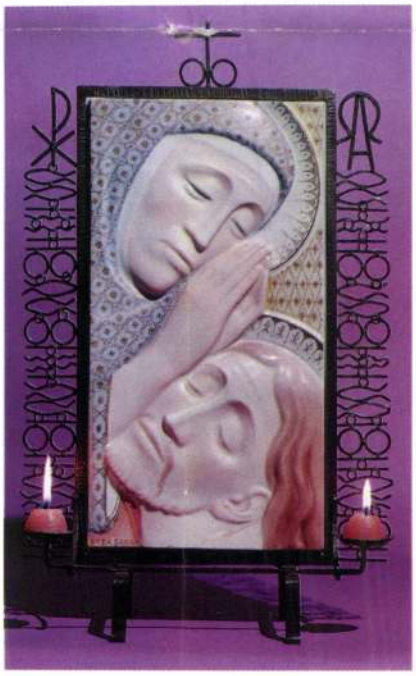

síremlék figura frissen agyagba megmintázva. Tavasszal a XVIII. kerületi Kondor Béla kultúrházban, és most ősszel a Ráday Galériában volt kiállításom, ez évben jelent meg Gergely Mihály tollából a könyv, mely összefoglalja életem vagyis „keresztútjaim".

– Mit szeretne még elkészíteni?

– Örülnék, ha a „Patrona Hungariae" szobrot a végleges nagyságban megcsinálhatnám. Legélesebb kritikusom a leányom, aki erre azt mondta, „Papa, életedben még ilyen szépet nem alkottál!" Remélem sikerül még a baráti köröm tagjairól érmeket mintázni.

– Mi a frissességének és hosszú életének titka?

– Először a génvagyon, amit őseimtől örököltem. Módszeres életmódot folytatok, nappal dolgozom, éjjel pihenek, mértékletesen táplálkozom és Béres cseppet fogyasztok. Lelki harmóniámra is odafigyelek, inkább a mosolyt kedvelem, nem hagyok ki egy ziccert sem a tréfálkozással, természetesen nem a mások rovására. 75 éves korom óta tartom a kondíciómat.

További jó egészséget és sikeres munkát kívánunk.

Lejegyezte és fotózta:

Németh Andrea

Lezsák Sándor (Karai Sándor fotója)

tüntetve fel természetesen ezt az információ-átadást, mint – idézőjelben – független nyugati újságírók magyarországi meglátásait. Nemrég fiatal diákok aprólékosan elemeztek nyugaton megjelent állításokat és valótlanságokat – kiváltva ismét a sajtószabadsággal visszaélők harsány aggodalmát. A vita középpontjába ismét az került, hogy úgymond **„szent tehén-e" a szabad sajtó**, elemezhető-e a magatartása, bírálhatók-e, vitathatók-e az állításai, vagy mindezek csak a sajtószabadság sérelmére követhetők el Mivel ezek a külföldi írásokat vizsgáló sajtóelemzések szintén napilapokban jelentek meg, ez a kérdés egyben paradoxon is – hiszen **nyilvánvalóan akkor sérül igazán a sajtószabadság, ha még a sajtó sem elemezheti pályatársai tevékenységét.**

Végül hadd idézzem Illyés Gyula véleményét a sajtószabadságról, és az általa is tapasztalt visszaélések hatására kialakult magatartásáról. Ezt írta: „Védeni fogom a sajtószabadságot, de mielőtt vérem ontom érte, gyorsan elárulom, hogy én halálát kívántam e sajtónak akkor, amidőn a legszabadabb volt, amikor a legszabadabban prostituálta magát. A legjobb esetben egy üres tartályt védek, abban a reményben, hogy valamikor egyszer talán mégis megtelik.....Harcba tehát úgy indulok, hogy igyekszem megbocsátani védenceimnek, szemet hunyok neki, rá sem nézek, nehogy leköpjem, mielőtt meghalok érte."

Részlet a Magyar Élet a XXI. században (Szárszó Budapesten) címmel a Kongresszusi Központban 2002 március 16-án elhangzott előadásból.

Országos Rádió és Televízió Testület
Dr. Körmendy-Ékes Judit
Elnök

Tisztelt Művészetbarátok Egyesülete

A közalapítványi kuratóriumba történő delegáláshoz szükséges nyilvántartásba vételre történő jelentkezésükkel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom:

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy Önök az 5. pontban meghatározott törvényi feltételeknek nem tettek eleget.
A fentiek alapján tájékoztatom, hogy jelentkezésüket a Testületnek nem áll módjában elfogadni, ezért szervezetük **nyilvántartásba vételét megtagadja**.
Budapest, 2002. március 20.

Tisztelettel
Dr. Körmendy-Ékes Judit

Érkezett tértivevényes ajánlott küldeményként az egyesület postafiók címére 01-311-30-02 iktatószámon március 26-án.

* * *

Országos Rádió és Televízió Testület
Dr. Körmendy-Ékes Judit
Elnök

Tisztelt Művészetbarátok Egyesülete
A közalapítványi kuratóriumba történő delegáláshoz szükséges nyilvántartásba vételre történő jelentkezésükkel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

Jelentkezésük minden tekintetben megfelel a törvényes követelményeknek, ezért **az Önök szervezetét a Testület nyilvántartásba vette az alábbiak szerint**:

Magyar Rádió Közalapítvány e kategóriába
Magyar Televízió Közalapítvány e kategóriába
Hungária Televízió Közalapítvány e kategóriában

Tájékoztatom továbbá, hogy az Országos Rádió és Televízió Testület a sorsolást 2002 március 27-én 11 órai kezdettel tartja (Regisztráció 9-11 óráig). A sorsolás helye a Kossuth Klub.
Budapest, 2002 március 20.

Tisztelettel:
Dr. Körmendy-Ékes Judit

Érkezett lakáscímemre 01-311/29/02 iktatószámon (postai bélyegző nélkül) március 28-án késő délután.
Milyen érdekes iktatószám! Azonos napi dátum, a 29-es levél meghív (és ez a sorsolás után küldetik), a 30-as kétnappal előbb tértivevényesen „megtagad".

* * *

Március 30-án levélben kértem Elnök asszony magyarázatát és kárpótlásunkra vonatkozó javaslatát.
Dr. Körmendy-Ékes Judit május 2-ig válaszra nem méltatott.

Geröly Tibor

BOZA Barna

Schelken Pálma

Ma is telve hittel...

„A lélek él, és munkál csendesen, / Kis szigeten, vagy roppant tengeren...”

Ha itt vagyok Tihanyban és kedves Sétautamon járok, a Bencés Apátság körül a Balatonig, gyakran cseng fülembe az erdélyi költő, Reményik Sándor versrészlete, mert itt valóban él a lélek és munkál csendesen. Az elmúlt tíz év alatt a sok egyházi munka, tanítás, szolgálat mellett a nívós kiállításokkal, a magas szintű előadásokkal, a baráti, szinte családias hangulatú tetőtéri estékkel az Apátság a kis sziget kulturális központja lett. Ezt bizonyítják a mai kiállítások is.

Azt is írja a költő:

„A lélek él: betűben, színben, fában / Hullámos hangban és merev márványban.”

Valóban, a lélek él fában, bronzban, márványban, ha az alkotó, a festő vagy szobrász nemcsak keze ügyességével, erejével formázza alkotásait – legyen az hatalmas szobor vagy kicsiny érem –, hanem valamit beleönt, vés, farag a maga kitárulkozó lelkéből is Hisz munkája fontosságában, örömét leli alkotásában, szépségre talál a szépséget keresve. Ezt érezhetjük **Búza Barna** szobrait szemlélve. Megszólítanak és beszélnek hozzánk.

Van mondanivalójuk életről, hitről, történelemről, múltról és jelenről, a mindennapjainkról. Történelmi alakjainak ábrázolásával nemcsak a pillanatnyi történést jeleníti meg, portréiban az arckifejezéseken az ábrázolt személy belső érzéseit, lelkivilágát igyekszik kifejezésre juttatni. Nem is beszélve csodálatos stációinak fába faragott, vagy pirogránit tragikus alakjairól. Székesfehérvárott két templomban is van Keresztútja, egy a sümegi, egy a pusztazámori templomban. Valamennyit láttam: más forma, más anyag, más kivitelezés és mind elválaszthatatlan a templomnak a liturgikus berendezésétől. Az ember úgy érzi, ez a művészi megoldás csak ebben a templomban fogadható el

Megkérdeztem a művészt, hogyan készíti stációit, hogy ennyire elválaszthatatlanok lesznek a helyet adó templomtól? Órákig tudott erről beszélni. Többször jön el a templomba, ül egyedül és szemlélődik, ismerkedik a helyszínnel, a templomi berendezéssel, világítással, méréseket végez, jegyzeteket készít, míg végül eljön az első papírra vetett tervvel...

Nem folytatom tovább, a többit elmondják a templomokból a kiállításra kölcsön adott Stációk.

Búza Barna művészetére nemcsak a vallásosság, az egyházi tematika ismeretének gazdagsága jellemző. E mélységes átérzést, azonosulást érezzük minden művén keletkezésének idejétől függetlenül. 1945-46-ban készült háborús emlékműve: rokkant, féllábú, vak katona öreg harmonikájával. Vak szemeivel is felfelé, az ég felé fordul. A második világháború hőseinek emlékére készített, fiát hazaváró, kispadon ülő parasztasszony megjelenítése 1978-ban, nemcsak a fiaikat sirató anyák jelképe. Szomorú arca beszél a letakarított padlásokról, a holnap bizonytalanságáról. És mit mond a 2000-ben a Kálvin téren felállított, egész alakos Kálvin János szomorkás, elmerülten figyelő szeme? Mindent látok!

A ma 92 esztendős korában is telve hittel, lelkesedéssel alkotó művész kezdeti lépésektől szobraiba „belevitte” a beszélő igazságot, de a megtalálható örömet, szépséget is, a családi élet harmóniáját, a gyermeki szeretet kedvességét, a művészetek, a zene, a sport sokszor feloldó erejét. Erről tanúskodik egész alkotó pályája, életműve.

Volt idő, amikor zárt ajtók mögött – de akkor is reménnyel telve – **faragta, véste műveit**, amikor az egyházművészet, a liturgi-

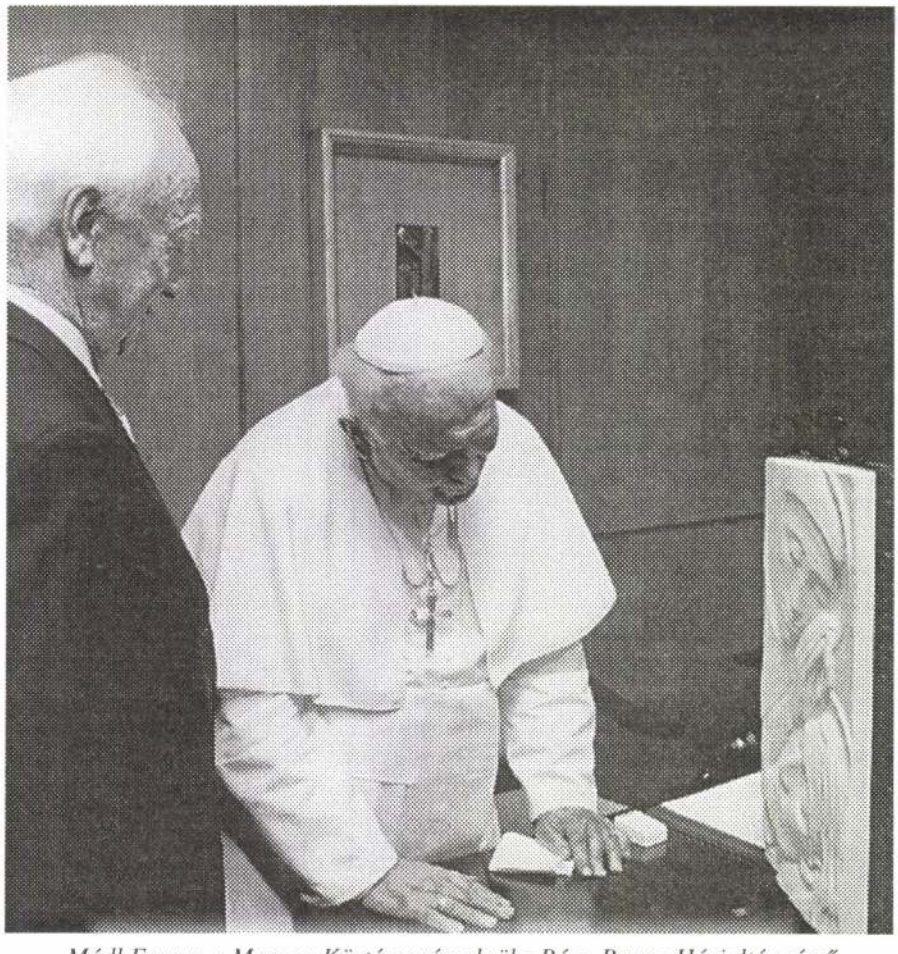

Mádl Ferenc a Magyar Köztársaság elnöke Búza Barna Házioltár című alkotását ajándékozza II. János Pál Pápának a Vatikánban 2001. október 9-én

Búza Barna

kus berendezések készítése nem volt kívánatos.

Búza Barnát az egykori otthoni nevelés, a meghitt családi légkör hozzásegítette a „nemszeretem" napok elviseléséhez is Festőművész apja, a neves Nagybányaiak, az impresszionisták csoportjához tartozott, hamar felkeltette fia érdeklődését a művészetek iránt. Előbb a zene vonzotta, zenekarban csellózott szólistaként, de mégis a Képzőművészeti Főiskolára jelentkezett.

Sidló Ferenc, Szentgyörgyi István tanítványa lett. **Ösztöndíjasként Rómába került**, ahol megismerkedett az egyházművészettel, és közben a főváros művésztársadalmának életével. Műtermeket, tárlatokat látogatott és nem utolsósorban résztvevője volt a társaságibohém életnek. Egyéniségéért, humoráért, anekdotázó kedvéért hamarosan barátokra talált. A kiállítások látogatása alkalmával II. Viktor Emanuel olasz király is vett tőle két plasztikát.

Ez a három esztendő annyira hatással volt életére, munkásságára, hogy átsegítette élete nehéz időszakán: háborús évek, fogság, ami késleltette művészi kibontakozását. 1944-ben alakulatával Ausztriába került, 1945-ben hazatérve, félévig a kőműveseknél segédmunkásként dolgozott. Műtermét elvették, később barátai, szobrásztársai segítségével újra bekapcsolódott a művészeti életbe. Megkezdődtek a helyreállítások, rekonstruálta a Mátyás templom előtti téren álló Szentháromság szoboralakjait. Számos köztéri szobrának kicsinyített alakja is látható, köztük a székesfehérvári püspöki bazilika Jó Pásztor főoltárszobra.

Több köztéri szobra áll az országban és síremléke a temetőkben. Történelmi portréi, érmei is bizonyítják, hogy **mindig hite szerint dolgozott, politikai áramlatok nem ragadták magukkal**. Volt országgyűlési képviselő, meghívott egyetemi előadó, számos kitüntetés tulajdonosa, 1990-től Sarkad város díszpolgára, 1999-től a Magyar Kultúra Lovagja, megkapta a VIII. kerület, a Józsefváros díszpolgára címet, 2002-ben tüntették ki a Magyar Köztársaság Aranykeresztjével.

* * *

A művész elhagyta a kilencedik X-et, mire Gergely Mihály Búza Barna keresztútjai címen könyvbe foglalta e hosszú alkotópálya fontosabb állomásait, eredményeit.

Elhangzott április 6-án a Tihanyi kiállítás megnyitásán. A tárlatot június 5-ig lehet megtekinteni.

Búza Barna kötetét dedikálja (Karai fotó)

Szabados István
In mermoriam Kossuth Lajos
(Akvarell 50 x 35)

Kossuth Apánk

címmel **Sellei Zoltán** előadóművész irodalmi műsorára került sor március 27-i rendezvényünkön a Várlak Klubban. A kétszáz éve született politikus beszédeiből szerkesztett előadás közben Kossuth nótákat is énekeltünk. Sellei Zoltán egyébként ezt a műsorát március 15-én **Rómában** adta elő.

Bécsben az Osztrák Ipar Házában március 21-én **Sellei Zoltán** Arany János, Berzsenyi Dániel, Illyés Gyula, Váci Mihály és Wass Albert verseiből adott irodalmi estet.

Hegedűs Valér ünnepi hangversenyt adott a Rátkai Klubban. Az 55. születésnapját ünneplő orgona- és zongoraművészt nagy szeretettel és tisztelettel köszöntötték pályatársai és barátai. Csatlakozunk hozzájuk.

* * *

Dr. Béres József tudományos kutató, a Béres RT elnöke az egészségügyi ellátásban fontos szerepet játszó infrastruktúra megteremtése érdekében végzett tevékenységéért végzett fáradhatatlan munkájáért

Széchenyi-díjat kapott.

Dr. Kratochwill Ferencné (Mimi) művészettörténész és **Rajnai Miklós** a Magyarok Világszövetsége, Magyarok Háza (volt) művészeti és programigazgatója

Bánffy Miklós-díjban

részesült.

Mindhármuknak gratulálunk!

Művészet a XXI. században

(Szinte Gábor megnyitó beszéde 2002. március 19-én a Bank Centerben rendezett kiállításán.)

A huszadik század azzal kezdődött, hogy meghirdette a rombolást, mindennek elpusztítását, ami az addig soha nem látott, rohanó fejlődés útjában van. Marinetti megparancsolta, hogy égessék el a múzeumokat és minden régi műalkotást. A terv elég jól sikerült, **rombolásban a XX. század minden korábbinál eredményesebb volt**. A Marinettiék által megindított pusztító száguldás ma is folytatódik, robbantják a meglepetésbombákat, de lassan elfogy talpunk alól a föld.

Ugyanakkor megerősödött az az érzés, hogy csak az a fontos az emberiségnek, ami segítséget ad, ami felemel, amiben érezzük a szellem erejét.

És már nem lényeges, hogy egy mű absztrakt, vagy természetelvű, mindből csak annak van éltető ereje, amiből a megmaradás ígérete sugárzik.

Ha egy élő fára nézünk, az rögtön igazolja magát azzal, hogy hosszú idő áll mögötte, a föld minden lénye egységes abban, hogy mindnek van múltja. Minden élőlénynek, minden tájnak, minden emberi településnek.

A XX. század meg akarta teremteni a múlt nélküli lényeket. Létrehozták őket, és rövid idő alatt elhalványodtak, a pusztulás árnyéka kíséri és emészti el őket.

Eltörölni a múzeumokat? Soha ilyen sikerük nem volt. Az emberek érzik, hogy ott valami lényegeset látnak, akkor is, ha nem mindent értenek meg belőle. A művészet mindig a megmaradásról szólt, ezért annyira értékesek régi korok művei. Marinettinek nem lett igaza, a múltat nem robbantották fel, legalábbis még nem. Maradt annyi, hogy erőt meríthetünk belőlük a túléléshez.

Képeim legfőbb alkotóeleme a fény, ami körülvesz bennünket. A világegyetem állandó, nem változó jelensége, az ember viszonylatában. Az űrhajósok számára a nap egyformán világít, és védekezni kell ellene, mert az ereje pusztító.

A föld légkörében éltető elemmé vált, és állandóan változik, reggeltől estig, nincs élet nélküle, meghatározza az ember létét, megteremti a színeket, melyek valójában nem léteznek, csak a mi látásunk produkálja, hogy segítségükkel a világ érzékelhetővé váljon számunkra. Minden élőlény másképpen lát színeket, vagyis a fény az ember számára különlegesen meghatározott, mert az emberi lét a fény következtében alakult úgy ki, hogy életben maradhatott. – A fény a világegyetem névszerint nekünk szóló üzenete.

A földgolyó csak úgy lakható, ha megmarad abban a minőségben, ahogy létrehozott bennünket. A XX. század megtanult pusztítani, soha nem ismert hatékonysággal, és ma az a kérdés, meg tudunk-e maradni rajta.

Itt kapcsolódik a fény a hagyományhoz. A föld egyetlen, zárt egység mindenből annyi van benne, amennyi keletkezésekor beleszorult. Se több, se kevesebb. Az ember úgy él rajta, hogy állandóan születik,

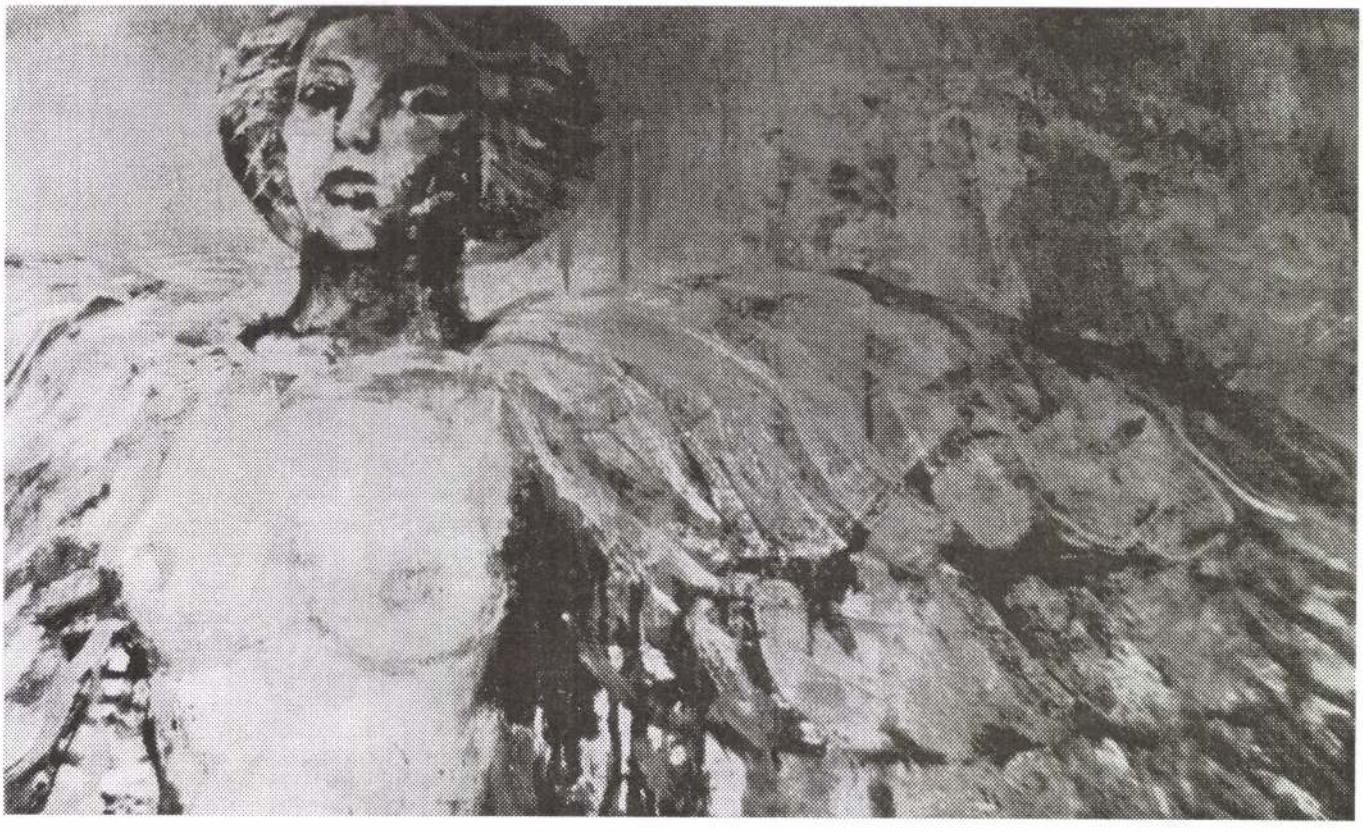

Szinte Gábor: Szirén

Nyolc évtizede

Világít a láng

Buza Barna nyolcvanéves! Nem akarok hinni a fülemnek. Ez a hallgatag, szálfaegyenes, meleg tekintetű férfi nyolcvanéves lenne? Nincs itt valami tévedés? Föllapozom a lexikont. Onnan olvasom: Vésztőn született, 1910-ben, december 30-án. Ám Sarkadon, a polgári iskola elvégzése után lángolt fel érdeklődése a művészetek iránt. Édesapja lobbantotta föl a tüzet, aki a századforduló táján a nagybányai festőiskola tagja volt.

Próbafelvételivel tizenkét évesen fölveszik a Képzőművészeti Főiskolára, 23 éves korában ifjúsági pályázatot nyer. 1935—36-ban római ösztöndíjas és attól fogva rendszeres szereplője a hazai művészeti életnek. Hadifogságból hazatérve, 1946-ban dolgozik a köztársasági elnöki palotán. Kőbe, fába vés, farag, rezet domborít, érmeket metsz. Meghívást kap kétszer is a velencei biennáléra. Művei bekerülnek a Vatikáni Múzeumba. Itthon pedig a Szentháromság-szobor teljes rekonstrukcióját bízzák rá, amiért VI. Pál pápa emlékéremmel tünteti ki.

Kazincbarcikán Kuruc lovas szobrát állítják föl. Kolozsvárott a művészeti hetek alkalmából rendezett kiállításon elnyeri az első díjat. Hazánk számos közterén, Rákóczi, Petőfi, Mikes Kelemen, Ady, Arany és nemzetünk sok más nagyját ábrázoló szobra, domborműve áll, számos kiemelkedő professzor, zeneművész, színész, karmester síremléke is hirdeti a nagy művész keze nyomát. S a véső, a rajzeszközök, a kalapács, a festékek és a gyúrható anyag ma sem pihen: szorgos kéz és agy; s nem utolsósorban szív ma is mintákról álmodik.

Közéleti elhivatottság is jellemzi Buza Barnát. Saját vallomásából tudjuk, hogy mindig érzékeny volt a társadalmi problémákra. Ahol tudott, segített. Egyik első elnöke volt a Művészbarátok Egyesületének. Volt kerületi és fővárosi tanácstag, országgyűlési képviselő. De kijutott neki a méltánytalanság is, amiről soha senkinek nem beszélt.

Most itt van közöttünk. Vállain 80 év terhével, de szívében túláradó örömmel, hogy erőben, egészségben azt teheti, ami számára az életet jelenti: dolgozhat, alkothat. Megvilágítja útját, művészetét tovább is az egykori láng. Hogy e fénynél mi is meglássuk önmagunkat...

Kopré József

Vasárnapi Hírek
1990. DECEMBER 31., HETFŐ

BUZA Barna

16 oldal KÉTHETENTE IX. évfolyam 17. szám
2001. szeptember 5.

JÓZSEFVÁROS

Az önkormányzat lapja

BEFEJEZŐDÖTT A MILLENNIUMI ÉV

Neves józsefvárosiak kitüntetései

A millenniumi ünnepi év záró eseményeinek sorában kitüntetésben részesültek a kerület kiemelkedő személyiségei.

Arany Érdemkereszt kitüntetésében részesült *Gavlik István*, a Kossuth Szövetség elnöke, *Búza Barna* szobrászművész, Kálvin János szobrának alkotóművésze **(képünkön).** *Ezüst Érdemkeresztet* kapott *Lakatos Pál* cigányzenész. A kitüntetéseket *Rockenbauer Zoltán* miniszter adta át. A *Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje* polgári tagozatának kitüntetésében *Kállai Kis Ernő* Liszt-díjas klarinétművész és *Kathy-Horváth Lajos* hegedűművész, a Napház kulturális intézmény igazgatója részesült. A kitüntetéseket *Orbán Viktor* miniszterelnök és *Mádl Ferenc* köztársasági elnök adta át.

Évkezdethez szólt a csengő

Négyszáz elsős az iskolapadban

Augusztus 28-án zajlott a kerületi évnyitó a Somogyi Béla Általános Iskolában. Ez alkalommal osztották ki a Józsefvárosi Törzsgárda Okleveleket a húsz illetve harminc éve az oktatási pályán dolgozóknak.

„Különleges alkalom a mai, hiszen nem csak egy új tanév kezdődik, hanem a XXI. század első tanéve. Ezek a sorsfordulók helytállásra köteleznek bennünket a mindennapokban is” - mondta köszöntőjében Csécsei Béla polgármester.

(Folytatás a 4. oldalon)

■ Az önkormányzat és a Józsefvárosi Kulturális Központ szeptember 8-án 14-18 óra között az Orczy kertben ismét megrendezi a Józsefvárosi Civil Napot. *(„Civil nap az egészség jegyében” az 5. oldalon)*

Kik legyenek „Aranykoszorúsok”?

Józsefváros Önkormányzata évente „Józsefvárosi Aranykoszorú” kitüntetésben részesíti a kerületben kiemelkedően magas színvonalú munkát, szolgáltatást végző iparosokat, kereskedőket, vállalkozókat. A kitüntetett személyekre **szeptember 24-ig** várják a lakosság írásbeli javaslatát *(Ügyfélszolgálati és Igazgatási Osztály, VIII., Baross utca 65-67. II. em. 206.).*

Húszezren az Orczy kerti Roma Fesztiválon

Kerületi lakáskörkép

Európai színvonalú lakásállomány a cél

Előző számunkban a Józsefvárosi Vagyonkezelő Kft. feladatairól írtunk ebben a rovatban. Most arról beszélgetünk* Engelbrecht Józseffel *a Kft. vezetőjével, hogy milyen konstrukcióban vásárolhatják meg a lakók az önkormányzati lakásokat, és hogy milyen hosszú távú elképzelésekkel lehet a jelenlegi lakásállomány színvonalát emelni.

- Mi a tapasztalat, a lakók inkább megveszik a lakást, vagy szívesebben maradnak bérlők és fizetik a lakbért?

- Háromszázhetven tiszta önkormányzati tulajdonú ingatlan van a kerületben, ebből több mint százra van vételi szándék.

- Mennyiért veheti meg a lakó az önkormányzati lakását?

- A kiinduló ár a forgalmi érték. De a bentlakó bérlőt kedvezmények illetik meg. Pél-

jen az önkormányzati lakások száma. Magam annak vagyok híve, hogy önkormányzati lakásra szüksége van a kerületnek, de nem ilyen típusúakra, mert rendkívül kicsi a piaci mozgás. Olyan jogosítványokkal rendelkeznek a bérlők, hogy az esetlegesen szükségtelenné váló ingatlanokat a legritkább esetben adják vissza üresen, általában elcserélik. Akik bent laknak, azok a kedvezményes alacsony lakbér miatt maradnak bérlők. Gyakorlatilag minden önkormányzati lakásban lakó kedvezményeket kap, attól függetlenül, hogy rászorul vagy nem. Ráadásul az önkormányzatnak kötelezettségei vannak, és a lakások fenntartása komoly gazdasági teher. Ezen úgy lehetne változtatni, ha egyrészt értékesítjük a lakásokat, másrészt a kerületfejlesztéssel együtt, bevonva a vállalkozókat, fi-

Közvélemény-kutatás

„Szigorúan nyilvános”

(Folytatás az 1. oldalról)

Azt gondolom azonban, hogy azok az adatok, melyek a legfontosabb problémákról, a politikához való viszonyról, személyi-, és pártszimpátiáról, a lakosság tájékoztatásának eredményességéről szólnak, nem maradhatnak politikusi belügyek. A közvélemény-kutatás módszertana, az elemzések, az ábrázolási formák valóban a közvélemény-kutató cég védett szellemi termékei, az összegyűlt eredményeket azonban nyilvánossá kell tenni, mert minden józsefvárosi polgártársunknak joga van megismerni a többiek véleményét: a józsefvárosi közvéleményt.

A legfontosabb adatokból készítettem egy összefoglalót a Józsefváros újság számára: nem pártoknak és politikusoknak kell a fontos és közérdekű információkat részletenként „kicsöpögtetni”: azért van a kai befolyástól mentesen, objektíven tájékoztathassa a lakosságot.

Még egy fontos dolog: azt hiszem képviselőtársaim nevében is mondhatom, hogy a közvélemény-kutatás mindannyiunk számára nagyon tanulságos volt: az erre fordított pénz bőségesen megtérül, hiszen nem kell sötétben tapogatóznunk, hogy mely problémákat is kell elsősorban megoldanunk. A magam részéről javasolni fogom, hogy hasonló felmérések legalább félévente megtörténjenek.

Dr. Szabó Gábor
SZDSZ frakcióvezető

(A szerkesztőség az elkövetkező időszakban a közvélemény-kutatásból elemzéseket közöl.)

Újjászülető Józsefváros

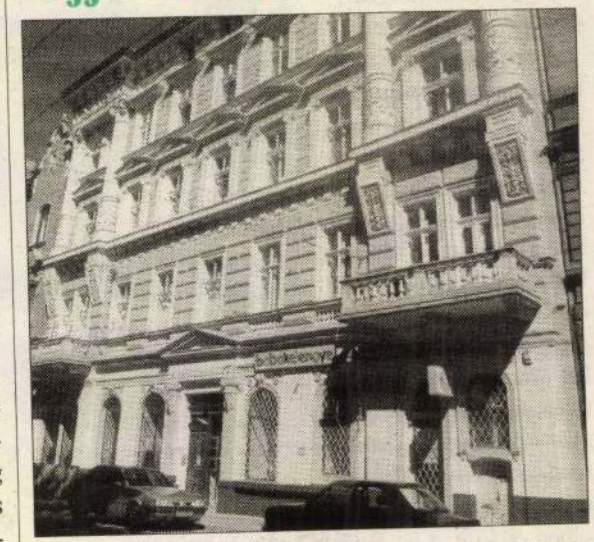

Ahol igényesen, hozzáértéssel és tisztelettel zajlik a rehabilitáció, ott egy homlokzat szépségében generációk „találkoznak”. A Baross utca 38. szá-

Bíra Barna

Megismerni és megérteni a világot

Pálinkás József oktatási miniszter a tanévkezdésről, a kerettantervek bevezetéséről és a szaktárca terveiről

Nyugodtan néz a holnap induló tanév elé Pálinkás József oktatási miniszter, aki a szaktárca új vezetőjeként reméli, hogy mindaz a szakmai előkészítő munka, amelyet három év alatt elvégeztek, meghozza a gyümölcsét, és kialakul Magyarországon a közoktatás stabil rendje. A kerettantervek bevezetése várhatóan zökkenőmentes lesz, a tankönyvek, taneszközök az iskolákba kerültek, a tanárok időben megkapják a húszszázalékos fizetésemelést.

Hanczár János

Ön egy múlt heti munkaértekezleten problémáktól mentes, nyugodt tanévkezdést ígért a gyermeknek, a tanároknak és a szülőknek. Ez miben nyilvánul meg?

– Abban, hogy amint annak az oktatásban lennie kell, most is mindenki tudja a dolgát. Egy évvel ezelőtt vehették kézbe a pedagógusok a kerettanterveket, az egy év felkészülési idő alatt ezek alapján elkészítették a helyi tanterveik szükséges korrekcióját. A tankönyvek is az intézményekbe kerültek, taneszközből is annyi vásárolható, amennyi szükséges. Úgy vélem, a tanárok is nyugalommal tekintenek a tanévkezdésre, hiszen nem kell semmilyen, az eddigiektől nagyon eltérő változáshoz alkalmazkodniuk. Emellett szeptembertől – a közszférában jelentős – 20 százalékos fizetésemelést kapnak. Ez újabb lépés azon az úton, amely ahhoz vezet, hogy a tanári foglalkozás elismert, tisztes megélhetést biztosító szakma legyen.

– Ezek még a felzárkózás évei, most érik el a keresetek a sokat emlegetett tíz évvel ezelőtti szintet...

– Így van. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a jelenlegi kormány időszaka a keresetek fokozatos felzárkóztatásának ideje. A rendszerváltozás óta egy négy-

eltérés engedélyezését kérjék. Úgy látom, többségükben az első megoldást választották, s csupán a valóban speciális igények kiszolgálására szerveződő intézmények lesznek azok, amelyekben a kerettantervtől – a megszabott keretek között – eltérő tartalommal, szerkezetben zajlik majd az oktatás. A kerettanterv korlátot szab mind a tartalomnak, mind az időbeli eltéréseknek. Nem lehet nagy időbeli különbség például abban, hogy az adott tantárgy tartalmát mikor tanítjuk meg, és abban sem, hogy az adott műveltségi területet milyen tantárgyakra bontjuk. Talán még ennél is fontosabb, hogy a képességek, készségek fejlesztésére koncentrál, nem pusztán a lexikális ismeretek átadására.

– A bevezetést megelőző viták során egyes oktatáselmélettel foglalkozó szakemberek azt mondták, nem jó, ha a tárgyakba próbálják meg belegyömöszölni a világot, amely független a tantárgyaktól...

– Az elméleti szakemberek dolga, hogy dilemmákat vessenek fel, az oktatásirányításé pedig az, hogy mérlegelje az érveket, a valóságot, és jó döntéseket hozzon. A tantárgy-műveltségterület vitát a kerettanterv jól kezeli, hiszen bár a tananyagot tantárgyakba szervezi – ezzel megfelel a hazai oktatási hagyományoknak, pedagógusképzési

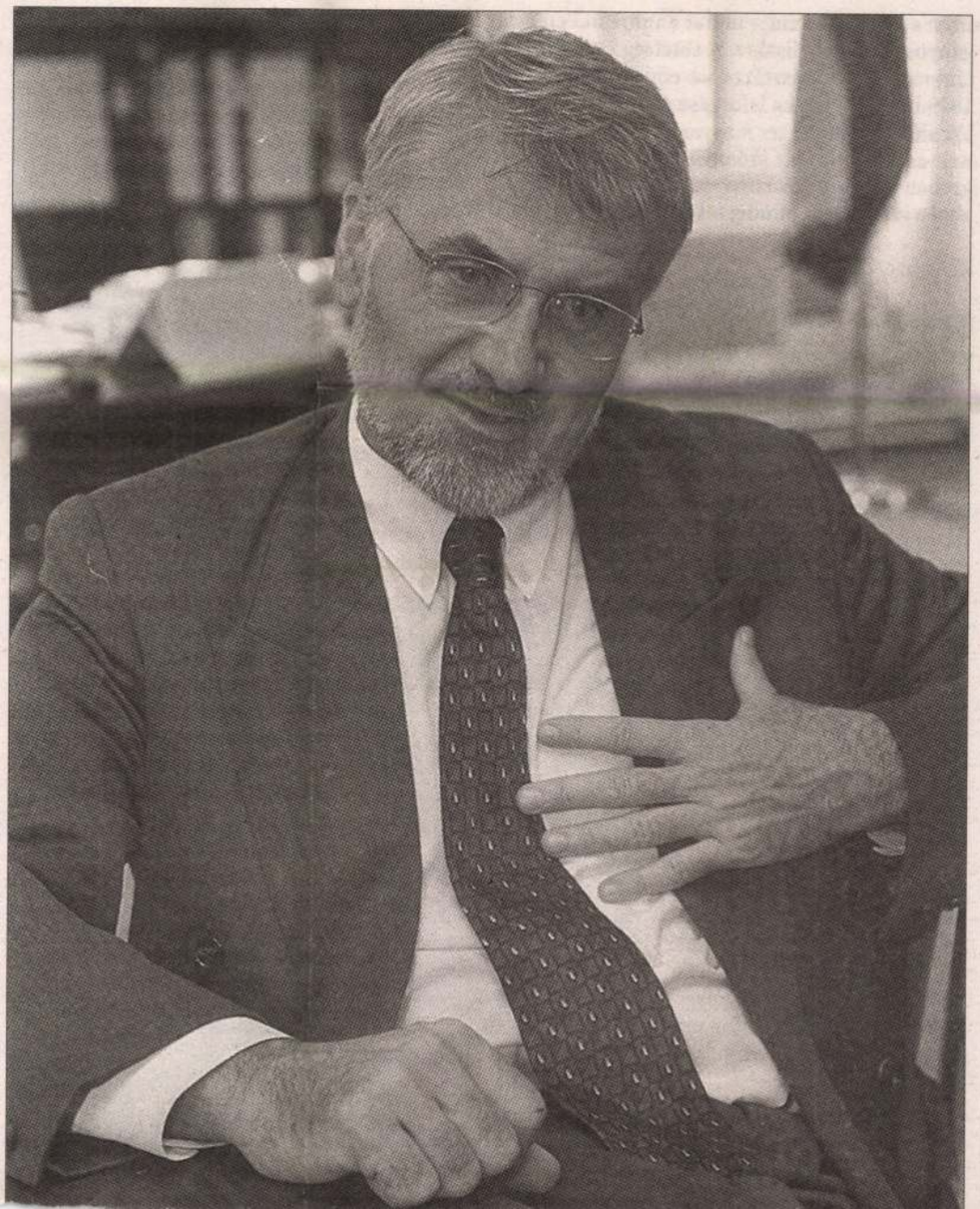

munkája nemcsak abból áll, hogy bemegy az órára, és elmondja a tananyagot, hanem abból is, hogy viselkedésmintát, életszemléletet közvetít a gyerekeknek. Mint minden minősítés és megkülönböztetés természetesen azt is jelenti egyúttal, hogy aki ezeket a követelményeket nem tudja teljesíteni, az a tanári pályának egy más szintjén dolgozik tovább. A siker természetesen sok mindentől függ, például a képességektől, a befektetett munkától és a rátermettségtől. A tanár munkája kicsit a színészéhez hasonlítható. Az, hogy valaki hihetően játssza el Lear király szerepét a színpadon, adottság, képesség, tudás, képzettség kérdése. Az, hogy valaki a gyerekeknek jól át tudja adni a tananyagot, életszemléletet, megint csak készség, képesség és munka feltétele. A szakmai sikerhez hozzá kell kötnünk az anyagi megbecsülést is, mert akkor van egy pályának íve, akkor van értelme a karriermodellnek, ha az a szakmai kiválóságot pontos megfeleltetésbe hozza az anyagi és erkölcsi megbecsüléssel.

– Egyszer azt nyilatkozta, hogy az iskolának egyensúlyt kell teremtenie a szabadság és a korlátok dolgában...

– Ez talán korunk egyik legnehezebb kérdése. Az iskolában valóban szükség van a tanár és a gyerek szabadságára, arra, hogy szabad emberek tudjanak együtt dolgozni. Ugyanakkor az iskola évszázados, évezredes hagyományai folytán értékeket közvetít, amely szükségszerűen korlátokat hordoz magában. Azt gondolom, hogy ne féljünk

Tanácskozás a népmeséről

AZ AKI NEM HISZI, járjon utána című országos népmese-tanácskozás tizenegyedik rendezvényeként szeptember 14-től 16-ig a Pesti Vigadóban rendeznek szakmai fórumot a népi hagyományok kutatóinak részvételével. A háromnapos rendezvényen való részvételre az érdeklődők szeptember 5-ig jelentkezhetnek a békéscsabai Életfa Kulturális Alapítványnál. (MTI)

Búza Barna tárlata

A RÁDAY GALÉRIÁBAN, Budapesten (IX., Ráday u. 8.) rendezik meg Búza Barna szobrászművész (képünkön) kiállítását. A mester a közeli napokban kapta meg a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét. A helyszínen a művész alkotásai megvásárolhatók. A tárlat október 2-ig tart nyitva. (K. P.)

Meghalt Philippe Léotard

NÉHÁNY NAPPAL 61. születésnapja előtt Párizsban elhunyt Philippe Léotard, híres francia színész, énekes, költő. Léotard 1940. augusztus 28-án született, szolgált az idegenlégióban, majd 1964-ben alapító tagja volt Ariane

Reménykednek és talán megmaradnak

A dél-erdélyi szórványokat a történelem nyomasztja

Ezen a helyen történt – mutat Baumann Ferenc az út mellett magányosan álló obeliszkre. A sötétség csak fokozza a hatást, elemlámpánk fénye pásztázza az emlékműről levakart feliratot. Az 1849-ben egy éjszaka leforgása alatt ezen a helyen, a román felkelők által legyilkolt ezer magyar emlékére emelt emlékművön mára már csak a latin Pax szó olvasható. A hajdani Alsó-Fehér vármegyében vagyunk, Zalatna és Abrudbánya között, olyan helyen, ahol a történelem mindig többet jelentett egyszerű kronológiánál.

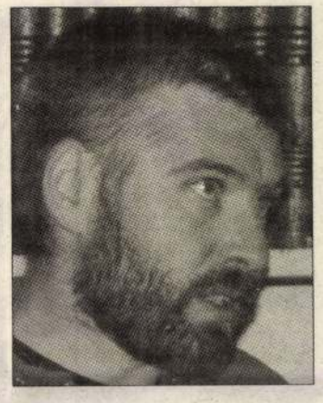

Baumann Ferenc

ABLONCZY BÁLINT

Baumann Ferenc „testközelből" tapasztalta meg milyen, ha egy közösség lassan, de biztosan elfogy. Öt évig volt a lelkésze az Erdélyi-érchegységben található Abrudbánya református gyülekezetének, ahol a hajdani népes közösségből már csak néhány tucat ember maradt: a valahai gazdag, polgári, döntő többségében magyar városnak nyolcezer lakója közül ma negyven a református magyar...

Valamivel többen dicsérik még az Istent a Nagyszeben közeli Vízaknán, ahol *Orbán Csaba* lelkipásztor fogad minket. Tőle tudjuk meg, hogy az egykori kétezer főn felüli gyülekezet mára háromszázhetven főre esett.

– Nagy problémánk az asszimiláció, ha a házastársak egyike román, szinte biztos, hogy a megszületendő gyermekek románul tanulnak meg először, román iskolába adják őket, s jó ha a nagyszülők beszélnek velük néha magyarul – vélekedik a református lelkész.

– Az elmúlt évszázadban a Dél-Erdélyben, Maros mentén vagy az Érchegységben élő magyarság borzasztóan sokat szenvedett,

– Bizakodásra itt mindig szükség van, különben az ember abbahagyná az egészet – vélekedik *Gudor Botond,* Magyarigen lelkipásztora. A Gyulafehérvártól néhány kilométerre eső Maros-völgyi település tehetős iparos és szőlősgazda magyarsága a meg-megújuló pusztítások és hungarocídiumok miatt gyakorlatilag a nullára csökkent. Ma az alacsony, keménykötésű fiatal lelkipásztor zett Bethlen-szárnyában, és sikerült a faluba egy magyar családot telepítenie. Gudor Botond a teológia mellett Kolozsváron elvégezte

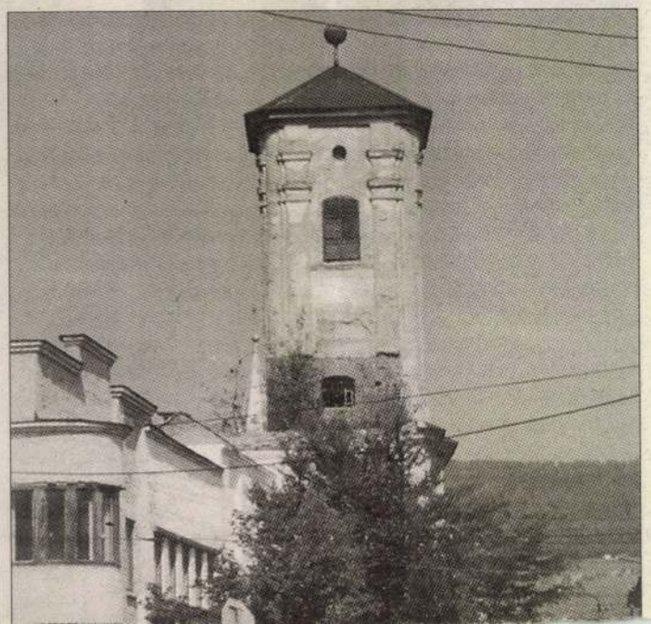

munkákat is írt, egyszóval vezetője volt az akkor még tekintélyes magyar közösségnek – minden tekintetben. Bod Péter a templom kertjében nyugszik, a hatalmas (ezerötszáz fősre tervezett), erdélyi protestánsoknál szokatlan módon barokk stílusban épült templom árnyékában.

– A szószéket dalmáciai márványból faragták, a karzatot bécsi barokk stílusban építették – magyarázza Gudor Botond, majd azt is elmondja, hogy a magyar közösség a legsúlyosabb csapást 1848–49-ben szenvedte el: a román felkelők kétszáz magyar férfit mészároltak le, ezt az utolsó – addig tatárdúlást, török, német pusztítást, Horea-féle felkelést valahogy átvészelő – sokkot Magyarigen soha többet nem heverte ki.

– Az itteni szórványvilág jelenének megértéséhez szükséges visszamenni az időben, 1848–49 minden közösség életében választóvonal volt – fűzi tovább Gudor Botond gondolatait Baumann Ferenc, amikor kanyargós hegyi utakon tartunk Abrudbánya felé. A kiváló magyar történész, *Hermann Róbert* egész könyvet szentelt az erdélyi polgárháború eme mozzanatának, s Az abrudbányai tragédia, 1849 című könyvében leírja, hogy *Ioan Dragos* a magyar országgyűlés román képviselőjének közvetítése ellenére (és nem utolsósorban egy forrófejű magyar szabadcsapatvezér, bizonyos *Hatvani Imre* miatt) véres összecsapások voltak a városban 1849. május 6–10. és 16–19. között,

lozsvári színtársulatot vendégjátékra. Abrudbányának katolikus, unitárius és református gyülekezete volt, ezekből már csak néhány katolikus és a kis református gyülekezet maradt meg, az unitáriusok teljesen kihaltak. Templomuk hamarosan összeomlik – vázolja fel a település múltját és jelenét néhány szóban a lelkész.

Miközben körbesétáljuk a városmagot, azt is megtudjuk, hogy először Trianon, másodjára a második világháború és az azt követő államosítások, harmadjára pedig az 1970-es években elkezdett „városfejlesztési" terv apasztotta a helyi magyarság számát. Ekkor építették fel ugyanis a várost körbevevő blokknegyedet, ahova a környék hegyi falvaiból érkeztek román betelepülők.

– 1995-ben, amikor ideérkeztem, másfél évig egy ehhez hasonló blokklakásban laktam, ahol az első emeletnél tovább nem ment a víz, télen pedig a hó miatt néha egy hétig is el voltunk vágva a külvilágtól – mesél a kezdetekről Baumann Ferenc. Hihetetlen görcsök és félelmek munkáltak az emberekben, például előfordult 1996-ban, hogy egy idős gyülekezeti tag a parókián tartandó összejövetelünkre készülve megkérdezte: mit szól ehhez az egészhez a Securitate? – idézi vissza az akkori időket a fiatal lelkész.

– Sokszor gondoltam itteni szolgálatom öt éve alatt *Jékely Zoltán* A marosszentimrei templomban című versére. Bele kellett törődnöm, hogy keresztelni nem fogok, lassan eltemetem a múlt

Új Magyarország

s ma

ı ENSZ-zászlót tűztek ki a budai
91 őszén a Vérmezőn?
lottunk a Hősök terén Nagy Im-
kor: *„A szovjet csapatok azonnal*
ıgyarországot!" De emlékük marad-
egykori szónokok s pártaktivistáik
'dik Osztapenkó kapitány szobrát,
szfvükhöz nőtt, oly kedves emlék,
éve, amikor még nem voltak fiatal
csak fiatalok, mennyit stoppoltak
e szobor tövében. Szív megszakad,
...

ezetünk tiszta! Zajlott a vita az
ıatok hatásköri törvényéről, mi-
egy kerületi önkormányzat, s
városi testület. S ekkor egy
irosvédő/szoborvédő képviselő
ı parlament úgy határozott –
sak rugalmas a kormánykoalí-
nűvészeti alkotás elhelyezéséről,
a fővárosi önkormányzat közgyű-
honatya így indokolta javasla-
k furcsa lenne, ha két kerületet
út egyik oldalán az egyik ön-
Nagy Imre szobrot állíttatna
ıt másik oldalán vele szemben
nos szobor kerülne elhelyezés-
ı lehet a kerületi önkormányza-
ıt a kérdést, – így a szoborzsúri
ára aspiráló város-, honatya. Ez
ı képviselő olvasta (Dokument
ári kánikulában költői kérdé-
ıyi: Budapesten csak egy MDF
rmányzat van, a többi SZDSZ-
szoborvédő szerint egy szem
i vezetés állíthatna Kádár Já-
'agy két szomszédos SZDSZ-es
ıt viccelné meg a főváros lakó-
ent!
ıatunk-e ezek után *Pongrátz*
ember 1-jén lejáró ultimátu-
nert szeptember messze van.
agyarok Világszövetsége au-
lezvényének nyitónapjára ki-
Budapestet, hadd lássák a 15
ırság képviselői, hogy a fővá-
embere" vezeti két éve, aki
napot 1990 őszén.

Horváth Béla
országgyűlési képviselő

A XXII. kerületi szoborparkba kerülő, bontásra váró szobrok jegyzéke

I. kerület:
1. Vérmező, Varga Imre: Kun Béla-emlékmű
2. Dísz tér, Felszabadulási emlékkő

II. kerület:
1. Budakeszi út 5., Baksa Soós Gy.: Ságvári E.-mellszobor
2. Pasaréti út 195. Tanácsköztársasági emlékmű
3. Hűvösvölgyi út–Tárogató utca, Mészáros Mihály: A budai önkéntes ezred emlékműve
4. Hűvösvölgy, Kiss István. Munkásmozgalmi emlékmű

IV. kerület:
1. Rezi Károly sétány, Farkas Aladár: Rezi Károly-emlékmű

V. kerület:
1. Fővám tér, Valentin Sztarcsev: Dimitrov (Szófia város ajándéka)
2. Néphadsereg tér, Makrisz Agamemnon: A spanyol polgárháborúban részt vett nemzetközi brigádok emlékműve
3. Jászai Mari tér, Segesdi Gy.: Marx–Engels

VI. kerület:
1. Eötvös utca 3., Gyurcsek F.: A magyar kommunista ifjúsági mozgalom ötven éve

VIII. kerület:
1. Köztársaság tér, Kalló Viktor: Mártíremlékmű
2. Köztársaság tér, Kalló Viktor: A néphatalom hőseinek emlékhelye
3. Nagyvárad tér, Nagy I. J.: Asztalos János-domborm. et.

IX. kerület:
Hámán Kató, Kreuz Róbert, Turner Kálmán, KMP-nyomda, KMP ferencvárosi szervezet (szöveges emléktáblák)

X. kerület:
1. Kőbánya-Óhegy, Konyorcsik J.: Malinovszkij marsall
2. Kőbánya-Óhegy, Búza Barna: Szovjet–magyar barátság emlékműve

XI. kerület:
1. Budaörsi út, Kerényi Jenő: Osztapenkó kapitány
2. Etele, volt Szakasits Á. út, Marton L.: Szakasits-szobor

XII. kerület:
1. Széchenyi-hegy, Rege park, László P.: Felszabadulási emlékmű

XIII. kerület:
1. Béke tér, Kalló Viktor: Felszabadulási emlékmű

XIV. kerület:
1. Dózsa György út, Kiss István: Tanácsköztársasági emlékmű
2. Thököly út 141., Kiss István. Felszabadulási emlékmű

XVII. kerület:
1. Rákosliget, Kasztel András utca, Megyeri Barna: Felszabadulási emlékmű

XVIII. kerület
1. Vöröshadsereg útja, Mikus S.: Steinmetz kapitány

Bura Bama

Buza Barna nekrológ

Művészet és Barátai 1993/1

ADOMÁNYOK

Kelemen Kristóf 1000.-, Határ János 1000.-, Dobóné Dusinszky Márta 1000.- forint. Köszönjük.

A Művészet és Barátai Alapítvány javára Buza Barna 10.000.-, Bányai Lászlóné 2000. -, ö. Varga Józsefné 1000.-, dr. Szemenyei Klára pedig 500 .- forintot adott. Köszönjük.

Komorpay György: Ve
16, 31 l.
Tájékoztató. Müemlé
Kiss Ákos: Veszprém
sancekori kőemlékek. MÉ,
Gutheil-Gyürky-Erde
Szent György-egyház konz
IV-1960, 136-143 l. /7 k
Entz Géza: Jelentés
68 l.
Rövid hirek. Müemlé
Tájékoztató. Müemlé
Ungarische Mittelal
1958, 210 l.
Gönczi - Szabó: Bi
l.
Gönczi - Szabó: Bi
332, 333 l.

Búza Barna

BUDAPEST

Csak a nemzetközi járatok maradnak

KÖZLEKEDÉS Elköltöztetik a belföldi távolsági autóbusz-járatokat a budapesti Erzsébet téri végállomásról az Etele térre, illetve a Népligetnél ideiglenesen kialakított autóbusz-végállomásra.

Október 16-án üzemkezdettől a 6-os főúton közlekedő távolsá-

Még nem döntenek a magasházakról

Mégsem kerül a Fővárosi Közgyűlés szeptemberi ülése elé a magasházak építhetőségét szabályozó rendelettervezet, annak ellenére, hogy a testület múlt év őszén eddig adott határidőt a módosításra.

Az újabb javaslatról még csak ezután nyilvánítanak véleményt a kerületek. A közgyűlési döntéshez szükség van a városrészek véleményének ismertetésére is.

Nem született döntés a kabinetértekezleten a Főpolgármesnem zárultak le. Várhatóan a jövő heti kabinetülésen ismét napirendre kerül a téma.

A közgyűlés egyik múlt havi döntésének végrehajtása kapcsán a városvezetés egyetértett azzal a javaslattal, amelynek alapján rendezik a négy fővárosi kórháznak korábban nyújtott 780 millió forintos hitel kamatainak elengedését. A János kórház az 1998-ban kapott 240 milliós fővárosi támogatása visszafizetése mellett már törlesztett 34 millió forintnyi kamatot is.

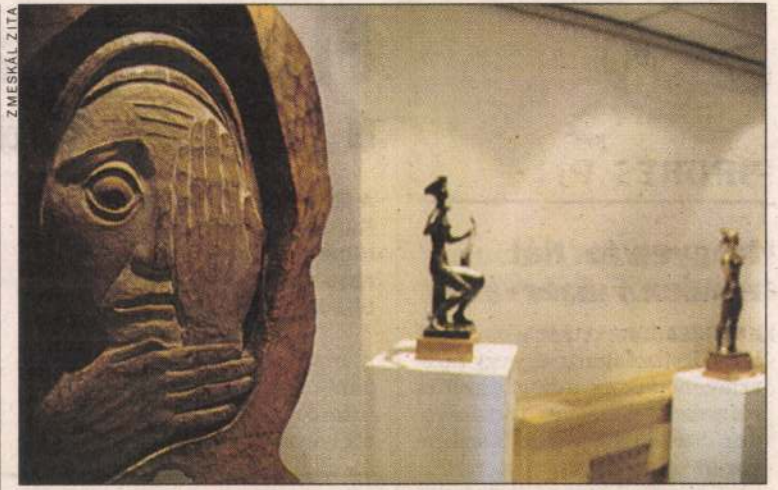

ZMESKÁL ZITA

Szobrok a Ráday Galériában Búza Barna szobrászművész alkotásai október 2-ig tekinthetők meg. (Metro)

SPORT

Négyes tornát rendez Fehérvár

KOSÁRLABDA Az Albacomp férfi kosárlabdacsapata egy-egy jugoszláv, horvát és német együttes részvételével négyes tornát rendez Székesfehérváron szeptember 21–23. között.

A körmérkőzéses eseményen a házigazdák mellett részt vesz a jugoszláv KK Nis-Vojvodina, a horvát KK Dona Dobrava és a né-

Holnap játszik a Debrecen

■ *Az ellenfél Bordeaux már UEFA Kupa-döntős is volt*

A Bordeaux elleni holnapi UEFA Kupa-mérkőzésére készülő Debrecen labdarúgócsapata története során másodszor indul el ebben a sorozatban.

A magyar együttes az UEFA Kupán kívül részt vett még az UEFA Intertotó Kupa küzdelmeiben is, melyet 1995 óta az Intertotó Kupa helyett rendeznek meg. 1998-ig csoportküzdelmek előzték meg az oda-visszavágós párharcokat, azóta egyenes kieséses rendszerben küzdenek meg egymással a csapatok.

A debreceniek három évvel ezelőtt a negyedik fordulóig jutottak, elbúcsúztatták a Bundesligában szereplő Hansa Rostockot is. A Girondins Bordeaux 105. európai kupamérkőzésén lép pályára. A Bordeaux 1996-ban eljutott az UEFA Kupa fináléjáig.

A Bordeaux magyar csapattal eddig csak egyszer találkozott: az 1988–1989-es idényben az UEFA Kupa 2. fordulójában az Újpest ellen két 1-0-ás győzelemmel jutott tovább. (MTI)

Neves sportolóinkat

A St. Pauli is új stadiont kap majd

Legendák térnek vissza az NBA-ba

Elképzelhető, hogy nem Michael Jordan lesz az NBA új szezonjának egyetlen nagy visszatérője, mivel a 40 éves Dennis Rodman is az újrakezdést fontolgatja.

A magánéleti botrányairól és kiváló lepattanózásáról egyaránt elhíresült játékost az Indiana Pacers csábítja. Dennis Rodman eddig négy alkalommal nyert bajnoki címet az NBA-ben, kétszer a Detroit Pistons és kétszer a Chi-

/ 1021

Buza Barna

Buza Barna sarkadi származású, Budapesten élő szobrászművész most készülő alkotása. A 71 éves művész „Fonó asszony" című szobrát a Budakalászi Lenfonó és Szövőgyár előterében állítják fel

1982 JAN 3

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

MSZMP SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

TELEX

● **BEJRÚ**

„Semmilyen
nem fogadunk
olyan Palesztí
Jeruzsálem a
jelentette ki
a PFSZ Végre
gának elnöke, abban a be-
szédében, amelyet szilveszter
este, a megszállt arab terü-
leteken végrehajtott első
fegyveres akció 18. évfordu-
lója alkalmából mondott.

● **HANOI**

Az óév utolsó napján tet-
ték közzé Vietnamban az
1982-re érvényes tervmutató-
kat. A tervről folytatott
nemzetgyűlési vitán hangsú-
lyozták: 1982-ben is nehéz
körülmények között kell
majd tevékenykedni, ke-
mény munkát végezni, hogy
a tervezett eredményeket el-
érjék. Az alapelv az önerőre
való támaszkodás, a gazda-
ságirányítási rendszer fo-
lyamatos megváltoztatása,
felhagyva az állami pénz- és
anyagi eszközöket, támoga-
tást mechanikusan szétosztó,
merev, bürokratikus eddigi
gyakorlattal.

DR. FIDEL CASTRO RUZ
a Kubai Kommunista Párt
Központi Bizottsága első ti
a Kubai Köztársaság Állan
elnökének,
a Minisztertanács elnökének

Havanna

*A Kubai Köztársaság ne
a felszabadulás napja alka
gyar Szocialista Munkáspár
zottsága, a Magyar Népközt
Tanácsa, Minisztertanácsa é
zó népünk nevében elvtársi
és szívből jövő jókívánság
Önnek, a Kubai Kommuni
ponti Bizottságának, a Kub
Államtanácsának és Minis
a testvéri kubai népnek.*

*A forradalmi Kuba létrej
ta fejlődését kezdettől fogv
függetlenség és társadalmi
nek őszinte érdeklődése és
szenve övezte. A magyar né
sel tekint a kubai nép forr
nyaira, a szocialista társada
elért eredményeire, amely
tatlanul összeforrtak a Kub
ta Párttal, annak következe
leninista irányvonalával.*

BÚZA BARNA

2004. okt. 10. LX. évf. 41. n (1930.)

Csak a szépet és a jót...

A Molnár-C. Pál Baráti Kör kiállításai

Nagyszabású kiállításokkal ünnepel a tizennyolc éves Molnár-C. Pál Baráti Kör: a keszthelyi Helikon Kastélymúzeumban november 1-jéig, a székesfehérvári Szent István Művelődési Ház Szent Korona Galériájában pedig november 6. és 28. között tekinthető meg a művészek tárlata.

A száztíz éve született festőművész barátaiból, tisztelőiből 1986-ban, öt évvel a mester halála után alakult meg hivatalosan is bejegyzett társaságként a Molnár-C. Pál Baráti Kör. Az volt a szándékunk, hogy a „szépet" és a „jót" közvetítsük az emberek felé nagyapám, *Molnár-C. Pál* életművére alapozva, aki annyi embernek tudott vigaszt, örömet szerezni Istentől kapott tehetségével. Csöndben, de nagyot álmodtunk akkor, *Szalatnyay József* ötletére, édesanyám, *Csillag Pálné* vezetésével.

Mintaképünk az addigra „elfelejtett", ám a két világháború között művészeink színe-javát soraiban tudó Szinyei Társaság, amely művészeti díjakat adományozott több kategóriában. Ezeknek páratlan értékét az adta, hogy művészek adták művészeknek, szigorúan művészi teljesítmény alapján. Emellett mecénások is tagjai voltak a társaságnak, akik lehetővé tették mindezt.

A Molnár-C. Pál Baráti Kör első kiállítása és színrelépése 1989-ben, a Vigadó Galériában volt, *Hommage a mestereknek* címmel a Szinyei Társaság nagyjainak remekműveivel tisztelegtek művésztagjaink a nagy elődök előtt, s ezzel egy időben bemutatkozott a Baráti Kör is.

Meghatározóan fontos az indulás óta, hogy az időnként közös kiállításokon szereplő társaság magja valóban egy baráti kört alkot, amely azóta is összejár minden hónap első csütörtökjén Molnár-C. Pál egykori – ma nyilvános múzeumként látogatható – műtermében, a Ménesi úton.

Természetesen a kör alakul és formálódik, az idő előrehaladtával egyre több alapító tagunk tartozik már – merjük hinni – egy még boldogabb körhöz, köztünk pedig egyre többen vannak a hagyatékgondozók. Ahogy azt korábbi kiállításainkon is tettük, úgy ezúttal is nagyon fontosnak tartjuk, hogy ezeket a már lezárt életműveket is bemutassuk. A keszthelyi és székesfehérvári kiállításra megjelent reprezentatív katalógusban csupa ismert név szerepel az „elődök és előrementek" között, de a Baráti Kör aktív tagjai sorában is: *Búza Barna, Csiby Mihály, Gross Arnold, Kárpáti Tamás, Pleidell János, R. Törley Mária, Simon András, Tavaszy Noémi.* Lehetetlen mindenkit felsorolni. A kiállításokra vendégként meghívott, s a fiatalabb generációt is felvonultató festők és szobrászok közül is többen kapcsolatba kerültek az egyházművészettel: például *Kisléghi Nagy Ádám* és *Szmrecsányi Boldizsár.* A katalógusban külön érdekességként a művészek szubjektív hitvallását kifejező gondolatok is olvashatók.

Keszthelyen a Festetics-kastély egykori lovardája egészen páratlan adottságokkal rendelkező kiállítóhely, amelyet – több évtizedes szünet után – *Czoma László* igazgató tavaszszal nyitott meg a nagyközönség előtt, éppen Molnár-C. Pál gyűjteményes kiállításával, amelyet a nagy sikerre való tekintettel meg is hosszabbítottak. Mindkét őszi kiállításunkat a Magyar Nemzeti Galéria művészettörténésze, Baráti Körünk titkára, *Tóth Antal* rendezte.

A szeptember 11-ei megnyitó igazi ünnepe lett a Baráti Körnek. A művészek családi körben jöttek el, külön öröm volt Búza Barna jelenléte, aki nemcsak tiszteletbeli elnöke, hanem egyben korelnöke is a társaságnak. Játékos ajándék és meglepetés volt számára is, hogy a megnyitón egy róla tizennyolc éves korában készült, *Csúcs Ferenc* alkotta portré mellett állt – akkor 1928-at írtak... Eljött balatonfövenyesi művésztelepi műterméből *Pleidell János* is, aki jövőre tölti be a kilencvenedik életévét. Érdekes volt hallani a véleményét, ahogy végignézte a százötven képet, szobrot, érmet, kisplasztikát: itt együtt van szellem és felkészültség, mondta nagy örömünkre. Az igazgató úr köszöntője után *Bizzer István* művészettörténész mondott megnyitóbeszédet, aki a 2003. évi Ernst mú-

Molnár-C. Pál: Menekülés Egyiptomba

zeumbeli Kontuly-kiállítással és az erre az alkalomra megjelent albummal robbant be művészeti életünkbe. Végezetül Baráti Körünk elnöke, Csiby Mihály kért szót, aki szintén az örökifjú nyolcvanasok klubjához tartozik.

Az elkövetkező hónap izgalmas feladata lesz, hogy a Baráti Kör művész tagjainak döntése alapján kiderüljön, ki kapja majd ez évben a meghívott művészek közül a Molnár-C. Pál-jutalmat, amelyet a kiállítás következő állomásán, a székesfehérvári Szent István Múzeumban fogunk átadni november 6-án. Erre az alkalomra buszos kirándulást is szervezünk. Örömmel olvasnánk addig is a keszthelyi tárlatlátogatók véleményét a vendégkönyvben, vajon ők kinek adnák a díjat?

Csillag Péter

Vannak égő, fájó könnyek...

Határon túli magyar hívek búcsúja Máriapócson

„Nem határon túli, hanem a Kassai Exarchátus felvidéki, magyar nyelvű görög katolikus esperesi kerület híveinek búcsúja szeptember utolsó szombatja. A Szűzanya sem Trianon előtt, sem Trianon után nem ismert és nem ismer határokat."* Ósz István *nagykapocsi esperes vallja ezt, legyőzve a valóságban létező határokat. Tizenöt éve rendszeresen jön a Mária-kegyhelyre ezen az őszi szombaton a Bodrogköz és Ung vidékén élő magyar anyanyelvű görög és római katolikus, illetve a Szűz Máriát tisztelő református hívekkel.

1989-et megelőzően is jártak Máriapócsra a felvidékiek, de csak félhivatalosan, személyautókkal, hiszen szervezetten nem engedték őket. Nem kaptak autóbuszt, ha megtudták

úti céljukat. A rendszerváltás utáni első évben még csak egy busszal, ma már tizenöt-tizennyolc autóbusszal jönnek a zarándokok szeptember végén Máriapócsra. Határon túliak búcsújának mondják ezt a hétvégét, hiszen vasárnap fogadják a Kárpátaljáról, Erdélyből érkező híveket is. Pontosabban fogadták, mivel a Magyarország uniós csatlakozását követően bevezetett vízumkényszer akadályokat gördít a hagyomány további ápolása elé. Így ezen a hétvégén Erdélyből csak egy csopo jelezte érkezését. Ez a tény fájdalmasan érin az itthoni és a határon túli híveket egyaránt.

„Nem kirándulni jövünk, hanem lelkileg feltöltődni, apáink hitéből meríteni." – Ósz István a kezdetekre való visszaemlékezésében fájdalmas, megtört éveket említ, ami alapot adott a hagyomány megszületéséhez. „Máriapócs a felvidéki görög katolikusoknak nagyon sokat jelent, hiszen, amikor Csehszlovákiában 1950-től 1968-ig likvidálták a görög katolikus egyházat, egyedüli mentsvárunk volt a pócsi Szűzanya oltalma. Az ortodox egyházhoz akartak kényszeríteni bennünket, az ellenállókat bebörtönözték. Ezalatt a tizennyolc év alatt odahaza római katolikus szentmisékre jártunk, és évente egyszer mindig elzarándokoltunk Máriapócsra. Édesapám szintén pap volt, én kisfiúként csak a szomorúságát láttam, szemében a könnyeket, és azt a határtalan boldogságot, amikor évente egyszer Máriapócson, hajnali három órakor misét mondott – szabadon, sorstársaival együtt, akik otthon titokban miséztek. Most értem meg igazán, miért fájt ez annyira. Bennem élt apám fájdalma, könnyei, de akkor az éltetett bennünket, tartotta bennünk a lelket. Megfogadtam, hogy apáink emlékére megtartjuk ezt a hagyományt, amelyen egyre többen részt is vesznek. Később, 1968-ban, Csehszlovákiában megújult a görög katolikus egyház, de még mindig csak megtűrtek bennünket, szálka voltunk a rendszer szemében."

A felvidékiek zarándoklata nemcsak ebből az egy napból áll, odahaza a parókiákon megkezdik a kilencedet imádkozni a pócsi Szűzanyához. Az ima a kilencedik napon a könnyező ikon másolata előtt fejeződik be a szent liturgia végén.

„Vannak égő, fájó könnyek, melyek nem a szemből jönnek, hanem befelé folynak" – mondja egy magyar népdal. Elszakított magyar testvéreink könnye is ilyen. A magyar nyelvvel, az édes anyanyelvvel a könny könnyet szül, az új nemzedék szemébe is.

A liturgia végén a magyar Himnuszt már nehezen tudtuk énekelni.

Kovács Ágnes

A tudás vára Révkomáromban könyvgyűjtési akció

Megvalósul(t) egy nagy álom. Szeptember 14-én meg révkomáromi Selye János Egyetem, amely példás öss nyeként - a szlovák állam támogatásával és a magyar kal

A 8. pecsét titka

A szűk kicsi képzeletet az élet folyamán mérhetetlenné lehet tágítani.

A jövő Egyházának lesz a feladata, hogy a hitet a tudománnyal összevonja, mivel a Teremtőt csakis a tudományokkal lehet felfogni. Én ezt egy szatelitfelvétellel szeretném érzékeltetni. A napokban mutatott be a televízió egy éjszakai felvételt Amerikáról. Pici fénypontok láthatóak csupán az Űrből nézve, nem nagyobbak, mint egy csillag az égen. De mindegyik fénypontocska egy-egy többmilliós nagyváros; Montgomery, Atlanta, Washington, Philadelphia, New York. Beleborzongtam. Ha a vasárnapi Istentiszteleteken ilyen, és ehhez hasonló példákkal élnének, akkor még a legegyszerűbb ember is feltudná fogni, hogy a földünk is csak egy ilyen fénypontocska a Világmindenségben. Mindegy, hogy hány milliárd életet hordoz magán. S azt is, hogy a Teremtés óta bármennyi végtelen élet is élt, emberi tenyérbe beleférne azoknak lelke, mivel nem más, mint energia, ami nem látható. Hiszen a rádió, mikro vagy bármelyik más hullámok, sugarak sem láthatóak, mégis léteznek, s használjuk őket. Ha ilyen dimenzióval szemlélnénk a felfoghatatlant, akkor senki nem kérdezné többé, hogy mi és ki a Teremtő, az Isten, és hol tartózkodik, mivel az Univerzumunkon túli MINDEN olyan energiákon alapulnak, amiket tudományok nélkül soha nem tudunk bizonyítani, s felfoghatóvá tenni. Ezért teljesen új alapokra kell fektetnünk minden eddigi elképzelésünket a Világról, a Teremtőről, Istenről, mivel semmiféle földi értelembe vett forma nem érvényes a földöntúli dolgokra, mivel ezeket csupán agyunk képzeletvilága teremtette. Így angyal, és ördög forma sem létezik. S a mennyország, pokol sem más, mint a különböző energiák diszenziója. És olyan formában feltámadás sem létezik, sőt, hogy eddig elképzeltük: hogy a test energiája, amit mi majdnek nevezünk feltámadáskor megkeresi elporladt nyelvét hüvelyét, és újra beleszáll, mintha mi sem történt volna. Ez csak akkor lenne lehetséges, ha az IDŐ visszafelé fordulna, és mint egy TV trükkfilmben most szájáról játszódna le minden, hogy az asztalon lévő pohár feldől, és a benne lévő víz kifolyik. Majd visszamászva a kifolyt víz újra visszacsusszan a pohárba, s a pohár visszaáll eredeti helyére, mintha el sem dőlt volna. De ez rettenetes lenne, mivel akkor mégegyszer végig kellene élni mindenkinek halála minden mozzanatát. Ez lenne az emberiség legrettenetesebb büntetése. A jövő mindezt felismeri. S az ember akkor már nemcsak magáért, rokonáért, embertársáért, a Földért, hanem az egész Univerzumért is imádkozik. Tudja, hogy más Univerzumok is léteznek.

Magdalena Hodonyi-Ickler

*A szerző **A valóság kinyilvánítása** címmel most megjelent kötetének Utószava.*

Nádudvari Nagy János
A FELTÁMADOTT AJÁNDÉKA

Megnevezhetetlen nagy érték,
a legnagyobb e múló létben,
akit nem tudok megbecsülni,
ahogy illenék, sokszor én sem.
Pedig a fény belőle árad,
s az ünneppé szentelt öröm.
a szívem sokszor mégis oly bús,
mintha vesztett lenne pöröm.

Pedig többé nem délibábos
gyermekálom a lehetetlen.
mert húsvét reggelén Ő győzött,
ki meghalt a szörnyű kereszten.
Az a nagy kő se állta útját,
az őrök se, kik ott strázsáltak,
a sötétből a fénybe lépett
és már a sebei se fájtak.

S ajándékba önmagát adta,
szeretetének teljességét.
azt a mindennél többet érőt,
mi életet ád s igazi békét.
És biztatást, hogy e bús földön
vele megnyerünk minden harcot,
akkor is, ha nagyon nehéz volt,
akkor is, ha túl soká tartott.

Kimondhatatlanul nagy érték,
a legnagyobb e múló létben,
akit talán meg se becsülünk,
ahogy illenék, méltóképpen,
pedig a fény belőle árad,
az ünnepet teremtő öröm,
hogy akárhányszor megaláznak,
vele megnyerem nagy pöröm.

Takács Tibor
AZ UTOLSÓ VERS

az utolsó vers mikor megszakad
a kéz lehull és megtörik a szó

és elkövetkezik a pillanat
az a halálba átvarázsoló

ha az utolsó szó is elveszett
és a mű végérvényesen örök

teljessé vált és befejeztetett
a születés és a halál között.

Üvöltök fájón a kor bajaival...

címet viselte az az irodalmi-zenei műsor, mellyel január 7-én a Várlak Klubban emlékeztünk **Obersovszky Gyulára**, aki ez év januárjának első hajnalán lépett volna 77. életévébe.

Az ünnepségen a 70 éves Obersovszky Gyulát bemutató tévéfilmből vetítettünk részleteket. **Németh Sándor** és **Sellei Zoltán** tolmácsolásában a költő versei hangzottak el, **Dévai Nagy Kamilla** pedig megzenésített verseket énekelt.

Az est vendége volt **Pozsgay Imre** egyetemi tanár, aki ez alkalommal ajándékot vehetett át **Geröly Tibortól**, **Búza Barna** alkotását, melyen az 1989-es évszám azt jelzi, hogy Pozsgay ekkor jelentette ki elsőként 1956-ról, hogy az **forradalom és népfölkelés volt**.

A Művészetbarátok Egyesülete 2001. március 15-én – Obersovszky Gyula halálának napján – a költő, író, főszerkesztő, 1956 hőse szellemi hagyatékának ápolása és terjesztése céljából Emlékbizottságot hívott életre, mely többek között az életmű megőrzésében, és megismertetésében kiemelkedő munkát végzőket plakettel jutalmazza. Ez ideig **Faludy György**, **Raksányi Gellért**, **Rost Andrea** és **Rohm Sándor** (nyomdaigazgató) részesült az elismerésben. Az idén márciusban **Koltay Gábor** filmrendező veheti át a díjat.

Obersovszky Gyula őrbottyáni alkotóházát a helyi, budapesti Keszkenő utcai lakóházát pedig a XIII. kerületi önkormányzat támogatásával az elmúlt két évben emléktáblával jelöltük meg.

Geröly Tibor

A Várlak Klubban rendezett kiállítás egy részlete
Fotó: Karai Sándor

Geröly Tibor, Dévai Nagy Kamilla és Pozsgay Imre
Fotó: Karai Sándor

Pozsgay Imre és Búza Barna
Fotó: Sifter István

Thomka Judit

Búza Barna keresztútjairól

Könyvesboltokban a rengeteg színes, feltűnő kiadvány között talán észre sem venné az ember ezt a vékony, alig száz oldalas fekete-fehér kis könyvet. De amint azt oly sokszor tapasztalhattuk már az élet más területén is, nemcsak a külcsíny számít. Ha már valaki leemeli a polcról ezt a szerény kiadványt, biztos kedvet kap, hogy belelapozzon. Bár a fotók (sajnos) nem a legmodernebb technikával készültek, mégse rakjuk le rögtön a kötetet! Megéri végiglapozni! Már csak azért is, hogy megtudjuk, **ki is Búza Barna**? Amint az a könyv elején olvasható rövid életrajzból kiderül, a művész 1910-ben született Sarkadon. Hamar kitűnt tehetségével, fiatal kora óta készíti a legkülönbözőbb anyagokból szobrait és emlékérmeit. Alkotásait nemcsak műtermekben, galériákban csodálhatjuk meg, hiszen számos köztéri szoborral is dicsekedhet az ország számos településén. Ki ne járt volna még a fővárosiak közül a Kálvin téren? Biztos mindenki megfordult már arra, de talán kevesen figyeltek fel a Kálvin téri templom előtt egy fa árnyékában megbújó, bibliáját a kezében tartó, 250 cm magas, bronzból készült Kálvin szoborra. És ez csak egy a művész számos remekműve közül. Vallási témákat feldolgozó alkotásai mellett életének nagyra becsült főszereplője a ló. A ló és lovasa mozgását szinte anatómiai pontossággal megörökítő művei, emlékérmék, fafaragások, családi fotók teszik még érdekesebbé a könyvet a művészet iránt érdeklődő nagyközönség számára. (A könyvben összesen 62 kép látható.) Az idősebbek talán általuk is átélt pillanatokat, érzéseket ismernek fel a művész alkotásai láttán, de a fiatalabb generáció is gazdagodik e művek megismerésével. Búza Barna megörökített pillanatai olyan tanulságokat hordoznak, melyeket mindenkinek szükséges lenne megismerni, megérteni.

Kelemen Kristóf és Búza Barna
Fotó: Karai Sándor

A könyv baráti összefogás eredménye. Búza Barna egy régi barátja, **Gergely Mihály** határozta el, hogy a szobrászművész kilencvenedik születésnapjának tiszteletére pótolja a magyar művészeti könyvkiadás egy régi hiányosságát. Ő válogatta és rendezte a fényképeket, rövid életrajzot írt kiegészítette a bemutatott alkotásokat keletkezésük történetével, illetve saját gondolataival. A nyomdai szervezőmunkát **Geröly Tibor** vállalta és töretlen hittel előteremtette a nyomtatás költségeit. A fotókat **Karai Sándor** készítette, sokszor nem műtermi körülmények között, de ennek ellenére a művek mindegyike tükrözi alkotójuk tehetségét.

A könyv sajtóbemutatóján Geröly Tibor, Búza Barna és Gergely Mihály
Fotó: Karai Sándor

Bár a könyv a tervezettnél csaknem egy évvel később készült el, és az író saját bevallása szerint többször gondolt a munka félbehagyására, feladására, végül mégiscsak elkészült a portré. Bátran mondhatjuk, hogy szerencsére! Talán egy nap majd színes albumban tarthatja kezében az olvasó napjaink egyik kiemelkedő szobrászművészének életművét.

Búza Barna

Teremtő akarat!

Ezt a gazdag jelentéstartalmú címet írta **Udud István** újabb kötetében összegyűjtött versei fölé. Ha a mindennapok köznyelvi kifejezésmódja felől közelítek hozzá, akkor az első, a történeti-kultúrtörténeti ciklus kínál értelmező magyarázatot hozzá; ha a transzcendens világ kifejezési lehetőségeit keresem mögötte, akkor a második, amelynek versei az Isten előtt meghajló, a tékozló fiúként megtérő személyiség tisztelgő kitárulkozását sejthetem. A Janus-arcú cím igazolja a költői nyelv gazdagságát, édes de ma már egyre többször kerékbe tört anyanyelvünk hajlékonyságát, azt a csodát, hogy általa képekbe formálható a gondolat, amely a köznapiságon túli, szellemi tartományba képes elvezetni.

A kérdés már csak az, hogy ebből az érdek szabdalta világból, a materiális javak élvezetének terepéről hajlandók vagyunk-e átlépni abba a világba, amelybe a költészet szándékozik irányítani minket? Hajlandók vagyunk-e a szellem göröngyös terepén megtenni a költő vezetésével a felfedező utat? Avagy legyintünk egyet: divatjamúlt szokás, felesleges időtöltés az egész.

Udud István **jószándékú, szelíd szavú poéta**. Csak a lehetőségét kínálja ennek az úrnak. A vers reflektorfényébe állítja a történelem, az irodalom híresség eit, s életünk példájából napjainkhoz szóló tanulságokig igyekszik eljutni.

Alanyi versei, a hagyományos megnevezés szerint istenes költeményei pedig példamutató őszinteséggel meztelenítik le a lelket, s mutatják meg azt a helyeselhető vagy megkérdőjelezhető fordulatot, amelyen azok szoktak átesni, akik a damaszkuszi úton járván hallják a hívást.

Akik eddig is kedvelték Udud István verseit, bizonyára örömet találnak új kötetében is.

Hamar Péter

* * *

Már többször megvallottam, hogy nekem a költészethez a versmondáson keresztül vezetett az út. Kisdiák korom óta mondok verset, az utóbbi húsz évben olykor prózát is. Aztán Arany János Családi körének nagyobbik fiújaként effélét csinálni magam is megpróbáltam. Hogy nem egészen sikertelenül, azt az is bizonyítja, hogy **a mostani a nyolcadik kötetem**. Vegyük sorjába.

Emlékek sínpárján (1987),
Csodaparipa (1989)
Remény, ne hagyj el! (1996),
Víg lakoma (1998),
A csitári hegyek alatt (1998),
Szavak, segítsetek! (1999),
Kispiricsi faluvégén 2000).

Udud István

Udud István
Újévi fohász

Uram, nem vagyok hozzád méltó:
hit szárnyra nem vesz, se mint béklyó
le nem nyűgöz; kétségek árja
remény-csónakom veti-hányja.
A templom rom, eldőlt az oltár:
nem az vagy nékem, aki voltál,
ki elé annyiszor kitettem
lelkemet, most mégis, hitetlen,
leborulva, ha kell, a rögre,
imát mormolok könyörögve.

Ó nem hírért, buborék névért,
csak egy csipetnyi békességért,
hogy ki bennem hitt, ne szégyelljen,
s nekem se kelljen sokat nyelnem
azok miatt, kikben én hittem.
Uram, mondd, mi a dolgom itten,
hol rég nem szentség már a munka,
s munkátlan roskadunk magunkba? –
Bár van asszonyom, fiam, lányom,
sokszor úgy vonszolom magányom
– vállam sajog, tört inam reszket –,
akár egy-fiad a keresztet.

Mint a járvány, terjed az ínség,
hisz eloroztuk minden kincsét
e ronccsá rontott drága földnek.
Ne hagyd, hogy a „Ne ölj!" -ből „Öld meg!"
legyen. Szeresd felebarátod?
Hány helyen háború dúl, látod?
Uram, csak szépre, jóra adj jelt!
Pusztítsd el a sok fene fegyvert!

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU
Barna Búza

1981 JUN 29

1021

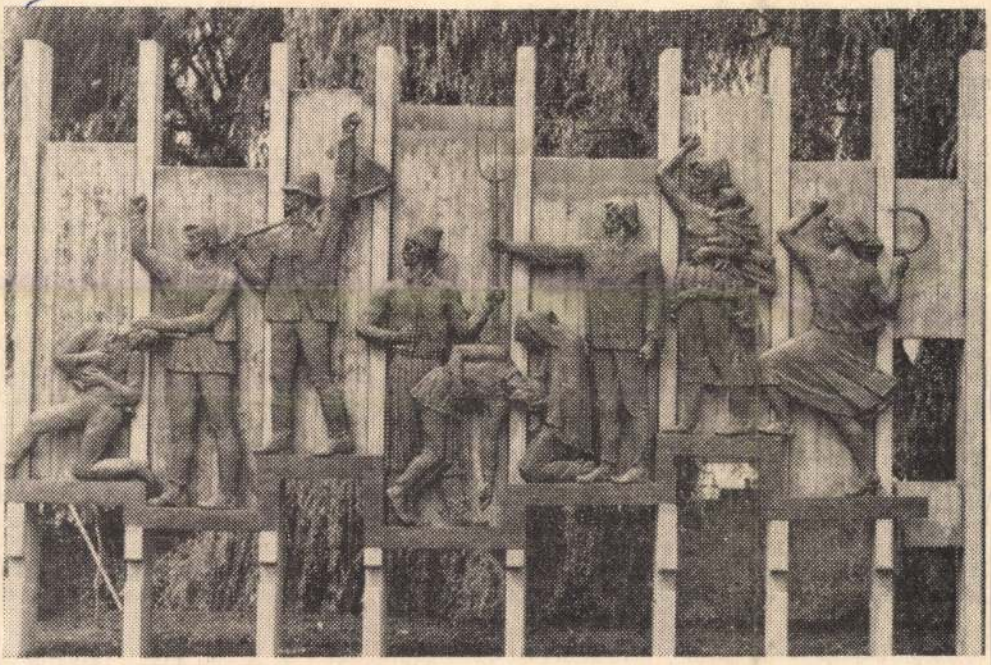

In Battonya (Ostungarn) wurde anläßlich des 90. Jahrestages der Erdarbeiter-Revolte ein Denkmal aus Beton und Bronze aufgestellt, ein Gemeinschaftswerk des Bildhauers Barna Búza und des Architekten József Schall

Das kleinste Komitat Ungarns

TOLNA

Das Komitat Tolna zählt zu den territorial kleinsten Verwaltungszentren Ungarns und auch seine Einwohnerzahl ist verhältnismäßig niedrig: Auf einem Territorium von 3703 km² wohnen etwa 266 000 Menschen. Hinsichtlich der arbeitsfähigen Männer kann man von Vollbeschäftigung sprechen, aber auch die Zahl der berufstätigen Frauen liegt über dem Landesdurchschnitt.

Die Siedlungsstruktur des Komitats wurde in den letzten zehn Jahren wesentlich verändert. Drei Gemeinden — Dombóvár, Bonyhád und Paks — erhielten den Stadtrang.

Zu den bedeutenden Umwälzungen im gesellschaftlichen und wirtschaftlichen Lebens des Komitats trug vor allem der Kernkraftwerksbau in Paks bei. Eine entscheidende Rolle spielte diese Großinvestition auch in der Hinsicht, daß die seit Jahren sinkende Bevölkerungszahl zunächst stagnierte und seit 1975 sogar allmählich zunimmt.

Stadt des Rotweins

SPAZIERGAN
DURCH SZE

Von Budapest auf der Haupt straße Nr. 6, 144 km, per Bah 148 km.

Die Komitatshauptstad Szekszárd ist eine auf Hü gelland erbaute typisch transdanubische Kleinstad am Ufer des Sió, wo seit de Steinzeit menschliche Sied lungen bestanden. Zur Ze des Römischen Reiches ver lief hier die wichtige Heer straße Aquincum, die hie gegründete Ortschaft hie damals Alisca. Nach de

Gunaras: ein junges Heilbad

Das Heilbad von Gunaras

Veränderungen des At-

temperiertem Heilwasse Hier sind auch die Saun sowie die Räume für Elek trotherapie sowie Massag Schlamm- und Streckbäde

Forrásbőség

Buza Péter fürdőtörténetei

HANTHY

Kultúrtörténetet írni kellemes, de nehéz elfoglaltság. Szerző maga köré rendezi íróasztalán a szakirodalmat, jegyzeteket készít, és a hatalmas adathalomból egyszer csak építmény lesz, persze tele felesleges melléképületekkel, díszecskékkel, használhatatlan pincékkel és padlásokkal. Szerző szereti az épület minden porcikáját, még a feleslegeseket is, mint a saját gyermekeit. De jó szerző fogja, és könnyes szemmel elbont mindent, ami rontja a jövendő lakó, az olvasó jó tájékozódási lehetőségét. A hasznos és tapintatos kultúrtörténeti munka tehát éppen akkora és éppen olyan, amekkorát és amilyet az olvasója elbír és szeret.

Buza Péter, a főváros történetírásának egyik legszorgalmasabb munkása (Pest-budai történetek, Kószálunk a régi Pesten, Szenzációk nyomában a békeidők Budapestjén) legújabban a fürdőző Budapestről mesél. Arról, hogy a fürdők városa végül miért is nem lett fürdőváros, miközben ma sincs ahhoz jobb adottsága egyetlen világvárosnak sem. Szó esik ebben a könyvben a honfoglalók bőrkádjáról, szerelmes tetűgyűjtőkről, Mohamed szigorú parancsát követő fürdőző törökökről, merítkező zsidókról, lump művészekről és könnyűvérű hölgyekről, gőzről, iszapról, gyógyító és savanyú vizekről, valamint a fürdőirodalom legjobb darabjairól, egyszóval mindarról, ami elmúlt és ami azért még itt van, csak oda kellene rá figyelni. Hőforrásaink fölé dédszüleink nem épületeket, hanem palotákat emeltek. Ám a Gellért vagy a Széchenyi fürdő palotájában az utódok évtizedekig nem a lehetőséget, csak a terhet látták: a drága és bonyolult felújítást. Mostanra sok forrásunk kiapadt, de szeretnénk hinni, hogy a meglévőkre valóban gondos kezek és szemek figyelnek. Nincs az a metróépítő lobbi, amelyik erősebb lehetne ezek érdekénél. Miként jó lenne érezni, hogy gyógyvizeink elsősorban minket és nem külföldi turistákat szolgálnak.

A Mesél a Város sorozatban jelent meg a Fürdőző Budapest című kötet a Holnap Kiadó gondozásában, szép fotókkal és tipográfiával. Egy térképmelléklet azért hiányzik belőle.

(Buza Péter: Fürdőző Budapest. Holnap Kiadó, Budapest, 2006. Ára: 4900 forint)

M. Napló 2007. január 15, 35. old

lételveihez mindenkor hű maradt. Talán mert mindig is erős volt a hite, amely az idő múlásával egyre erősödött. Utolsó éveiben – érezhette a Halál Angyalának közelgését – a létmegértésnek *Babitsra,* Pilinszkyre emlékeztető magasságára jutott: elfogadni a létet és az elmúlást, az életet és a személyes halált, belátni, hogy létünk a nagy egészbe simul bele, s végül minden e világi kudarc, kuszaság után helyreáll a végső erkölcsi/isteni világrend. Ez a transzcendens, metafizikára érzékeny létmegértés különösen hiányzik ma, amikor túlfűtött indulatok közt élünk, elégedetlenül, behálóz minket a pragmatizmus, s észre sem vesszük a teremtés csodáját. Azt a titkot, misztériumot, hogy puszta létezésünk a legnagyobb csoda és adomány.

A kegyelem oltalmában élt, betöltötte szolgálatát, korai halála ellenére is pontosan lezárt, hiány nélküli életművet hagyott utókorára. Hitem szerint tiszta lélekkel, méltó békében nyugodhat szülőföldjén szülei s számos felmenője mellett a Vas megyei Nagytilaj temetőjében. Velünk maradnak versei, kedves emléke és velünk valóságos emberi hangja is – a Szabadítót mondani című, a Magyar Katolikus Rádió kiadásában karácsonyra megjelent dupla CD-albumnak köszönhetően. Ötvenhat-ötvenhat versét mondja el Nagy Gáspár jól ismert, egyenletesen nyugodt hangján. Bátorítóan üzeni: „a remény sohasem meghaló, / ha minden utolsó szalmaszál / ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ!" Legutolsó sorai, melyekre íróasztalán utóbb talált rá családja, megbékélésről, elnyert kegyelemről vallanak: „Szerethetett engem az Isten / mert teremtményének / engem is elfogadott; / sárból-agyagból apám s anyám álmaiból…"

Az ember azonban csak akkor tud imádkozni, ha megérti, hogy ő önmagától bizonyos dolgokra képes, de van, amire nem. Tudja, hogy korlátai vannak, és kezdeni valaki másnak kell.

TISZTELT TUDOMÁNYOS AKADÉMIA!

Az első leletek előtti leletre leltem, melyből világosan kiderül – alig merem hangosan leírni –, hogy kezdetben volt: a csend. S ha abba belejött egy kis zaj, arra, kérem, oda kellett figyelni.

Ezen alapult a lakáscsengő is.

Mára azonban a zaj annyira kitöltötte a csend hézagait, hogy csak zaj van.

Tehát ma úgy kell csengetni: hogy nem csengetek.

Erre a házigazda felfigyel: – Te, ha jól hallottam, megint nem csengettek!

És kimegy ajtót nyitni.

(Tehát jobb, ha csendben maradunk… mert ez az év is jóóóóól kezdődik…)

MÉLYHŰTÖTT, LÁGY, KEDVES TÁJ

Gyorsfagyasztott tubusban erdők, rétek. Pasztőrözött meszeltfalú ház. Műanyag templom alatt, tartósított temető, félkész halottal, előpanírozva.

Más itt az élet…

TÁV VAGYUNK IRÁNYÍTVA

– Egy rejtett rugó van bennünk… amit nem mi rejtettünk el, és most nem találják…

Buza Sándor festő

Hírlap, 1948. május 5.

Halálra ítélték a Molnár-utca három nyilas gyilkosát

A népbíróság *Tutsek-tanácsa* szombaton hozott ítéletet a Molnár-utcai nyilasház tömeggyilkosainak bűnügyében. A három elsőrendű vádlottat: *Ammer István* szabósegédet, *Gerzsenyi Pál* és *Buza Andor* magánhivatalnokokat halálra, a többi vádlott közül *Buza Sándor* festőművészt, *Nagy Ferenc* fékezőt és *Szomorai Gyula* kárpitossegédet életfogytiglani fegyházra ítélte a népbíróság. A bűnügy többi vádlottját súlyos fegyházbüntetésre, illetve kényszermunkára ítélték. Ítélethirdetés után a népbíróság a halálraítéltek ügyében kegyelmei tanáccsá alakult.

Engedélyezték a háztulajdont a Szovjetunióban

A prágai lapok megemlékeznek a Legfelső Szovjet elnökségének határozatáról, amelynek értelmében elismerik a szovjet polgárok jogát magánházak vételére és építésére. Az erre vonatkozó szovjet rendelkezés többek között azt tartalmazza, hogy a Szovjet Szövetség Legfelső Tanácsának elnöksége a szovjet alkotmány 10. paragrafusa alapján kihirdette: a Szovjet Szövetség minden polgárának joga van saját házat építtetni vagy vásárolni. A ház kétemeletes is lehet, egytől öt szobáig terjedő lakásegységekkel.

Közli a rendelkezés azt is, hogy a hatóságok adnak majd bérbe házhelyeket azoknak, akik magánházakat kívánnak felépíteni. A háztelkek, amelyeket határozatlan időre adnak bérbe városokban 300—600 négyzetméter, vidéken pedig 700—1200 négyzetméter kiterjedésűek. A bérletért ingatlanilletéket kell majd a birtokosnak fizetni.

Jutalom a 25 és 40 éve szolgáló fővárosi üzemi alkalmazottaknak

A fővárosi üzemek alkalmazottai szolgálati jubileumuk alkalmával jutalomban fognak részesülni. Eddig is voltak ilyen jutalmak, a polgármester azonban most újból szabályozta a kérdést. Mostantól kezdve az üzemi alkalmazottak 25, valamint 40-ik szolgálati évük elérésekor szolgálati jutalomként egyhavi fizetésüknek és üzemi jutalékuknak együttes összegét kapják. A jutalom összege az ezer forintot nem haladhatja meg.

130 ember 4 gyilkosa a NOT előtt

1944. év márciusában Drótos Gyula, Rajki János, Csicsák Béla, Zimmer József keretlegények 130 üldözöttet meggyilkoltak. A miskolci népbíróság Drótost és Rajkit halálbüntetésre ítélte. Csicsák és Zimmer pedig életfogytiglani büntetést kapott. Fellebbezés folytán az ítélet ma a NOT dr. Noska-tanácsa elé került.

Hetven fillér a tökéletesen szívó gyógyászati magyar pióca

A főváros határában van Európa egyik legérdekesebb tenyésztelepe. Nagy kiterjedésű piócafarm, valóságos nadálykolónia. Valamikor a század elején szegény falusi emberek kiáltása verte fel a vidéki városok csendjét:

— Nadály, itt a vérszívó friss pióca!

A legmodernebb orvostudomány újból használatba vette és beiktatta gyógyító eszközei közé ezt a természetadta eleven gyógyszert, a vérszívó piócát, amit a természettudomány is »*hirudo medicinális*« néven tart számon. A hivatalos gyógyszerkönyv kötelezően írja elő a piócák tartását a patikák számára. A kórházakban, szanatóriumokban, ahol a beteg állandó orvosi felügyelet alatt áll, a legkorszerűbb tudomány segítségével is megszabadulhatna vértöbbletétől; állandó készenlétben tartják a piócákat.

A Budapest határában nyüzsgő piócatelep több mint százéves multra tekint vissza. A 48-as idők egyik főszereplőjének, Rottenbiller főpolgármesternek bátyja vetette meg alapját ezeknek a piócás »tavaknak«, amelyeket legújabban teljesen megmodernizáltak. A berendezés mintaszerű. Apró, négyszögletes, megfelelő vízinövényzettel bélelt tavacskákban nevelik itt a piócákat, amelyeket előbb gondosan megtisztítanak, fogyókúrának vetnek alá. Vidéki lelőhelyekről gyűjtik összse és a telepen teszik ezeket az apró kis fürge állatkákat gyógyítóképessé.

A magyar pióca, amelynek sok testvérfajtája él a világ minden tájáján, arról nevezetes, hogy tökéletes a szívóképessége és ezért keresettebb a világpiacon.

Ezek a gyűrűs férgek osztályához tartozó kigyószerű kis állatok roppant dekorativak. Olivzöld hasukat fekete szegély határolja, hátuk pedig olyan finom mintázatú, mintha divatrajzoló tervezte volna emprimé számára.

A »*hirudo officinalis*«, vagy magyar pióca a tavak és mocsarak lecsapolása következtében nem fordul elő olyan nagy számban, mint a múlt században, azonban a telepen tenyésztettek bőven el tudják látni a világpiacot. A szállítás is nagyszerűen bírják, bár legfőbb táplálékuk a véren és a kis halakon kívül az oxigén. Szállításuk roppant gondosan történik — erdei moha burokban — és öt-hat nap mulva is virgoncan érkeznek meg a címzettekhez. Százával csomagolják naponta a kis dobozokat gyógyszertárak és klinikák részére és nagyobb ládában az expor anyago.

A modern orvostudomány igen megbecsüli a piócát. Minden operált beteg mellett készenlétben tartják, a gyógyszertárak pedig nemcsak orvosi előírásra, hanem recept nélkül is árusítják darabonként 70 fillérért.

Az amerikai könyvpiacon most érdekes könyv jelent meg. Címe: »GOD. AN AUTOBOGRAPHY.« (Isten. Önéletrajz). Más szerző nem szerepel a könyvön.

Az egyik ujság megtámadta a kiadót és azzal vádolta, hogy az igazi szerző nevét nem tüntette fel. »Egyszerűen nem hisszük el — írta a lap — hogy az Isten ne tudott volna jobb könyvet írni.«

A kiadó erre így válaszolt: »Uram! Nézze meg a világot, amit ugyanaz a szerző alkotott és aztán döntsön.«

(Királyhegyi)

Három halálos ítélet a molnár-utcai nyilas gyilkosok ügyében

A büntetőtörvényszék esküdtszéki termében ma délelőtt a közönség nagy érdeklődése mellett hirdette ki a népbíróság Tutsek-tanácsa, pontosan tíz órakor a Molnár-utcai nyilasház tömeggyilkosainak ítéletét.

A népbíróság Ammer István férfiszabósegédet, Gerzsenyi Pál magánhivatalnokot, Buza Andor magánhivatalnokot halálbüntetésre ítélte. Buza Sándor festőművész, Nagy Ferenc MÁV fékező, Szomorai Gyula kárpitossegéd életfogytiglani fegyházbüntetést kapott. Marosi András számellenőrt 15 évi kényszermunkára ítélte a bíróság. Szamorai Gyuláné 5 évi fegyházbüntetést kapott. Danka Károly kereskedősegédet 8 évi kényszermunkára, Koppány Béla pincért 15 évi kényszermunkára, Simon József szabót 8 évi kényszermunkára, Kovács Emil droguistát 10 évi kényszermunkára, Szabó Mihályt 5 évi fegyházbüntetésre, ifjú Nagy Ferenc tisztviselőt 3 évi fegyházbüntetésre, Harangozó Lajos gyári alkalmazottat három évi fegyházra ítélte a népbíróság.

MA Szept. 4 — 100 ÉVE

V. Ferdinánd kéziratot intéz a »kedves báró Jellasich«-hoz, amely szerint »atyai szivének különös megnyugtatására szolgál«, hogy az ő június 10-i nyilatkozata alapjául szolgáló előterjesztések a bán »tettleg kimutatott hű engedelmességében legteljesebb cáfolatukat találják«. Jellasichot — a legfelsőbb megelégedés nyilvánításával — minden eddigi méltóságába és hivatalába visszahelyezi. — Kossuth a parlamentben indítványozza, hogy 100 tagú küldöttség menjen a királyhoz és kérje a július 11-i határozatok (200.000 katona, 41 millió hitel) régóta halogatott szentesítését, hívja őt Budára, kívánja a külföldön harcoló magyar katonaság hazarendelését és kérje a horvát kérdés rendezését, a reakció ebbeli működésének megakadályozását.

Magasházy tábornok a népügyészségen

A népügyészségen Avar népügyész szombaton megkezdte Magasházy Lászlónak, Horthy »fővezér« egykori szárnysegédének kihallgatását. A kihallgatás után a népügyész kihirdette Magasházy előtt, hogy letartóztatásban tartja.

A népügyészségen adatok vannak arra, hogy Magasházy az 1919-es vérengzésekben résztvett és baloldali személyeket saját kezűleg kivégzett.

A Dreher—Haggenmacher sörgyárak pavilonja az őszi vásár legnagyobb szenzációja. Művészi kivitelezésű pavillonjában az általa gyártott sörök, cukorkák, csokoládék és italok egész seregét szemléltetően mutatják be. A látogatók nagy tömegei keresik fel a népszerű gyár kiállítását és örömmel fogyasztják a helyszínen a közismerten pompás gyártmányokat. (×)

Orvosi hír. Dr. Ducks Gábor belorvos új címe: Somogyi Béla-út 13—15. Telefonja: változatlanul 222-056.

Dr. Izsák Ede belgyógyász, VIII., József-krt 8. szám alól Apponyi-tér 1. szám alá költözött Telefon: 187-286. (×)

Nappali rablótámadás a Gresham-palotában

Mára virradó éjszaka ismeretlen tettesek falbontás útján behatoltak a Roosevelt-tér 5. számú ház trafikján keresztül a Fiumei Kávébehozatali raktárába, ott megfúrták a páncélszekrényt és 18.000 forintot elvittek.

A főkapitányság bünügyi osztályának detektívjei ma délelőtt tartották meg a helyszini szemlét. A kutatás még javában folyt, amikor az utcáról harsány kiabálás hallatszott be.

»Fogják meg! Fogják meg! Rabló!«

A detektívek az utcára rohantak és elfogták Dvorák Ferenc 19 éves asztalossegédet.

Bevallotta, hogy néhány perccel ezelőtt ki akarta rabolni a Zrinyi-utca 1. számú ház házfelügyelőnőjét. Amíg a házfelügyelőnő a liftnél tartózkodott, addig vésővel felfeszítette lakásának ajtaját, összecsomagolta a könnyen mozdítható holmikat, de ép akkor érkezett vissza a lifttől a házmesterné.

A fiatal suhanc erre torkonragad a az asszonyt, földre tepert, fojtogatni kezdte.

A „zacskóirodalom" újabb remeke

A következő sorokat kaptuk:

»Tegnap 11 éves kisfiam gyümölcsöt hozott fel egy üllői kereskedésből. A csatolt zacskóba csomagolták. Minden megjegyzés nélkül rendelkezésükre bocsátom a bűnjelet. A fűszerestől megtudtam, hogy a zacskót egy nagyvásártelepi kereskedőtől vette és a megmaradt készletet, amelyen hasonló ábrák voltak, azonnal visszaküldte.«

A beküldött papírzocskó szülészeti tankönyvből készült. Abrái egyáltalán nem valók a serdülő ifjúság kezébe.

LÓVERSENY

Jelöltjeink a holnapi versenyekre: I. Resistante, Aprilia V. II. Polka, Sárkány, Zalagyöngye. III. Regatta, Nurmi. IV. Tell-Me-Now, Gina, Barátnő II. V. Intermezzo II., Mario, Szigeti-idom. VI. Karakán II., Kovács-idom., Forrás. VII. Talisman, Ibolya, Fergeteg. VIII. Czánth-idom., Bandus Gy., Csernovits-idom. IX. Cukorka, Alpár, Hű Pajtás. X. Vasvár, Mami II., Zangen-idom.

Színházak mai és jövőheti műsora

VIG: Egész héten minden este: Bébi Hamilton (½8).
PESTI SZINHÁZ: Hétfő, kedd, szerda, csütörtök: Nincs előadás. Péntek: Különös házasság (½8).
MŰVÉSZ: Egész héten minden este: Ida regénye (½8).
BELVÁROSI: Egész héten minden este: Ádám és Éva (½8).
FŐV. OPERETT: Egész héten minden este: Nyitott ablak (½8)
MODERN SZINHÁZ (volt Medgyaszay): Egész héten minden este: Az ördög (½8).
PODIUM: Egész héten minden este: Az ügyvéd és a férje (8).
KAMARA VÁRIETÉ: Egész héten minden este: Hogy volt? (8).
UJ ÁLLATKERTI SZINPAD: Szombat: Operett est (8). Vasárnap: Nincs előadás. Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Rigoletto (½8). Szerda: Nincs előadás. Csütörtök: Operai balett est (½8). Péntek: Nincs előadás.
ANGOLPARKI REVÜSZINPAD: Egész héten minden este: Csodarevü (½9).
FŐVÁROSI NAGYCIRKUSZ: Egész héten minden délután és este: Szeptemberi müsor (4, ½8).

Mozik műsora

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK

ÁTRIUM: Karaván 4, ¼7, ½9. **CORSO:** Professzor úr válasszon! 4. ¼7, ½9. **CORVIN:** »Ze a fekete lovas. 4, 6, 8 **FORUM:** Karaván. 4. ¼7, ½9. **LLOYD:** Támadás 6.25-kor. ½5 ¾7, 9. v. ½3 is. **OMNIA:** Joe Palooka. ½5, ¾7, 9 is. **ROYAL APOLLÓ:** Karaván. ½5. ¾7, 9. **SCALA:** Joe Palooka. ½5, ¾7, 9-kor is. **URÁNIA:** Prolongálva! Professzor úr válasszon! 4, 6, 8. **VÁROSI:** Támadás 6.25-kor. ½5, ½7, ½9.

MASODHETES FILMSZINHAZAK

ADMIRÁL: Aloma. ½5, ½7, ½9. **ADY:** 217-es deportált. 4, ½7, ½9. **BELVÁROSI:** A holt ösvény titka. ¾4, 6, ½9, v. ½2. **BETHLEN:** Emberek között. 4, 6, 8. **BODOGRAF:** Dalol a vadnyugat. Stan és Pan. a két balkezes. 4, ½7, ½9, v. ¾2. **BUDAI VIGADÓ:** Emberek között. 4, ¼7, ½9. **CAPITOL:** Kövirág. ½5, ¾7, 9. **CITY:** Játék a szerelemmel. ½4, ¾6, 8. **DÉCSI:** Vihar Lisszabon felett. ½5. ¾7, 9. **ELIT:** Beszterce ostroma. ½5, ½7, ¾9. **FORTUNA:** Ördöglovas. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **IPOLY:** Halálos játék. ½5, ¾7, 9. **JÓZSEF ATTILA:** Halálos játék. 4, ½7, ½9. **KAMARA:** Játék a szerelemmel. 4, ¼7, ½9. **KOSSUTH:** San Angelo. ½5, ½7, ½9. **KÖRÚTI HIRADÓ:** Magyar filmhiradó. Magyar film világhiradó. Tyúkanyó (színes kacagtató rajzfilm). Vasutas jazz (zenés, táncos film). Szovjetunió hírei. Francia világhiradó. Krimi hegyek között (tudományos orosz film). Folyt. egyórás előad. reggel 9-től este 11 óráig. **KRISZTINA:** A láthatatlan asszony ½4, ½6, ½8. **MARX:** Beszterce ostroma. 4, ¼7, ½9. **NAP:** Valahol a Volga mentén. 5, 7, 9, v. ü. 3. **OLYMPIA:** Jön a kanyar. ½3, ½5, ½7, ½9. **PALACE:** San Angelo. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **PÁTRIA:** Alvilág végnapjai. 4, ½7, ½9. **PHÖNIX:** Jön a kanyar. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **RÁDAY:** Szenvedély rabjai. ½5, ½7, ½9. v. ½3. **ROXY:** A holt ösvény titka. 11, 1, 3, 5, 7, 9. **SAVOY:** Beszterce ostroma. 4, ¼7, ½9. **STUDIO:** Fogócsók királya. ½2, ½4, ¾6, 8. **SZABADSÁG:** Beszterce ostroma. ½5, ¾7, 9. **TINÓDY:** Beszterce ostroma. 5, 7, 9. **TURÁN:** Emberek között. 5, 7, 9. **UGOCSA:** A holt ösvény titka. ½4, ¾6, 8. **VESTA:** A holt ösvény titka. 10, 12, 2, 4, 6, 8.

MOLNÁR FERENC VILÁGSIKERŰ VÍGJÁTÉKA
AZ ÖRDÖG
Budai Dénes zenéjével, Zoltán Pál verseivel
A főszerepben: Lukács Margit, Greguss Zoltán
PREMIER: Szeptember 4-én szombaton.
MODERN SZINHÁZ (volt Medgyaszay) Jókai-tér 10.

Jó képeket olcsón, részletre is
a Solymosi képszalónban
IV., Somogyi Béla-út 26.

PLANTÁZS
szeptember hónapban
NYITVA
minden este a nagysikerű revü
Latabár Kálmán
felléptével.
Csunya időben teljesen zárt, szép időben nyitott helyiség.

LEGSZEBB
FONAL
FÜGGÖNY
FEHÉRNEMŰ
terítő, párna, méteráru, úridivat stb.
ERMA
VI., Teréz-körút 4

FOTELTISZTITAS
specialistája 15 év óta NEO-COLOR, Ferenciek-tere 3. Tel.: 185-2

A Szovjet Film Ünnepe

Nyolc nap alatt nyolc különböző film kerül bemutatásra

Sajtóértekezleten ismertették pénteken délután az ünnepi szovjet filmhét műsorát. Október 2—9-ig nyolc új filmet mutatnak be.

1. Szibériai rapszódia. 2. Orosz kérdés. 3. Expressz szerelem. 4. Kultúrfilmek. 5. Ki lesz a párom? 6. Harmadik csapás. 7. Mese a Tűzmadárról. 8. A tenger hősei.

Két peremvárosi mozi, a csepeli Táncsics és az ujpesti Corso bemutató mozi lesz a Szovjet Film Ünnepe alkalmával.

MARKOVITS MAGDA:

Magyar asszonyok
náci-máglyán

II

Ankát is az ambulancián ismertem meg. Legendás híre volt. Mint lengyel partizánnő küzdött. A férjével együtt elfogták. Kínvallatása hetekig tartott. A férjét már kivégezték, ő sokáig különböző büntetőtáborokban szenvedett. Most ide küldték, itt várja, amíg valamilyen legfelsőbb katonai törvényszék dönt a sorsáról. I. L. felirást visel a karján, mint már említettem, ez azt jelenti, hogy nem hagyhatja el a láger területét. Érdekes, hogy az SS-ek és a blokovák nem bántják, sőt tisztelik. Különös beosztása van, ami itt nagy szó. Ő kíséri az egyik keresztény blokkból a betegeket az ambulanciára. Féktelenül gyűlöli a németeket és mindig jár a szája. Gyávább fogolynők nem is mernek vele érintkezni. Olga, őt is jól ismeri, sokszor kuncognak együtt. Van egy kellemes társasjátékuk, rendszerint azt játsszák, ha együtt vannak. Címe: »Kit hogyan fogunk kivégezni?« Szereplői az auschwitzi tábor vérebei, Mengele főorvostól kezdve a stubovákig. A Jucker kutyát arra ítélték, hogy Hildával zárják be egy bunkerbe, hadd egyék meg egymást.

Az ambulancia-kezelésnek két hátránya volt. Először a betegeket sokkal ridegebben szelektálták, mint a blokkban dolgozókat. Gyakran előfordult, hogy az ambulanciáról összeszedtek minden nőt és egyenesen a gázba vitték őket. A másik hátrány az volt a beteg számára, hogy a négy-ötórai várakozás után, amire visszatért a blokkjába, már nem kapta meg sovány kosztját, mert közben minden elfogyott. A feketekávénak nevezett löttyből sem jutott. Ez pedig borzalmas volt, mert Auschwitzban éppen úgy szenvedtünk a szomjúságtól, mint a zsúfolt vagonban. Vizet nem mertünk inni. Kávét lehetett ugyan venni, de csak kenyérért vagy cigarettáért.

Akadtak olyan nők is, akik korlátlanul ittak vizet, mégsem történt semmi bajuk. Pedig az auschwitzi víz zavarosárgás volt és beigazolta a régi foglyoknak azt a mondását, hogy Mengele után a víz szedi a legtöbb áldozatot a női fogolytáborban. Sokszor ott voltam a csapnál és elhatároztam, hogy bármi történik is, megiszom egy félliter vizet. De jó szüleimre gondoltam és visszarettentem ettől a »bűntől«.

A jó hírek mellett szomorú ujság is érkezett hozzánk az ambulancia személyzetén keresztül. Megjött a legújabb magyarországi transzport, a békésesabai. Az egyik vagónból nem kevesebb, mint húsz halottat szedtek ki. Külön csoport szortírozta a pályaudvaron a halottakat. Végül zárt autókba dobták őket és ugyanoda lökték a súlyos betegeket, egy vajudó asszonyt és az első világháború súlyos hadirokkantjait.

Ez az elbeszélés annyira megrendített, hogy elhatároztam, hogy ezután én is fogok vizet inni. A mosdóhelyiségben lehajtottam egy félliter vizet. Egyelőre nem történt semmi bajom.

Este az orosz nők azt a hírt terjesztették a táborban, hogy Königsberg elesett és a keleti front összeomlott. Olyan féktelen, vad öröm vonult végig a táboron, hogy az SS-ek figyelmeztettek mindenkit, hagyjuk abba a rémhírterjesztést, mert géppuskával csöve elé állítják az egész társaságot. De a jókedvünk csak nem lohadt le. Pedig itt minden nő szörnyű letargiával küzdött. Nemcsak a borzalmas helyzetünk volt ennek az oka, hanem a bróm is, amit az ételünkbe kevertek. Köztudomású, hogy a női foglyok különböző vegyszereket, elsősorban brómot kaptak az ételükben, nehogy akár periódikusan is akadályozva legyenek munkaképességükben.

ALOM ÉS VALÓSÁG A KÓJÁBAN

Afeletti örömömben, hogy az oroszok közelednek, még azon sem tudtam istenigazában búsulni, hogy az alsó kójába, ahol eddig hatodmagammal aludtam, begyömöszöltek még három nőt. Egy budapesti állatorvos felesége volt az egyik és két különösen kardos visi varrólány. Óriási botrány kerekedett. A nők összeverekedtek. A három jövevényt nem akartuk befogadni. Ezek sírtak és károgtak és folyton azt hangoztatták, hogy őket ide utalták. A végén bejött a blokova, mindenkit összepüfölt és a következő igazságos ítéletet hozta: »A három lány itt marad. Ha még egy szót szóltok, további hat nőt küldök a kójába és akkor egymáson fogtok megfulladni.«

Végül is a három jövevény önként vállalkozott arra, hogy a kövön aludjanak. Utána tovább civakodtunk. Veszekedés közben felzokogott az állatorvosné:

— Nektek könnyű, deszkán alusztok!

Hajnalban a felső kójában rosszul lett az egyik lány. Társnői a kórházba cipelték, de már nem lehetett rajta segíteni. Kiderült, hogy mezei munkát végzett és annyira éhes volt, hogy nekiesett a lucernaföldeknek. A sok lucernától felfuvódott és meghalt szegény.

A blokk egyik lakója, a nagykanizsai rabbiné azzal a kéréssel fordult a blokovához, hogy engedje meg a pénteki istentiszteletet. A blokovák általában nagyon dühösek voltak az imádkozásra.

— Még mindig azt hiszitek, hogy van Isten? Mit képzeltek, Ha volna, talán tűrné azt, ami itt történik?

(Folytatása következik.)

Jármay Edith
Budai Balett Studio
Mozgásművészeti szaktanfolyammal
Testtartás — Mozgásjavítás
XII., Ugocsa-u. 11. I. 3.
A tanítás megkezdődött.

Zenét? Jazzt?
Walter áll. eng. zeneiskolában (VI., Mozsár-utca 9.) tanuljon. Díjtalan tehetségvizsgálat.

HÖLGYEKNEK GYENGÉLKEDÉSNÉL
MAYA egészségügyi öv
nélkülözhetetlen

MEGHIVÓ
Goldbergerné „Joly"
női divatszalon a megszokott ízléssel, pontossággal és mérsékelt árakkal ismét rendelkezésére áll nb. hölgyeinek. VII. Wesselényi-u. 40. Telefon: 426-694.

Weil Emil

a Magyar Orvosszakszervezet elnöke s a nagyjelentőségü, most megnyiló centenáris orvosi nagyhét elnöke a Viharsarokban született. Édesapjának körorvosi gyakorlatából korán megismerkedett a nép elmaradottságával és látta a mult rendszer közegészségügyi helyzetének hiányosságait, majd később ő maga mint a csepeli Weiss Manfréd kórház röntgen főorvosa, tömegrendeléseken a munkások százait vizsgálta meg s alaposan megismerve a helyzetet, arra a meggyőződésre jutott, hogy csak a munkásosztály harcával lehetséges megoldani a problémákat. Igy került a munkáspárt közelébe és vett részt a kommunistapárt küzdelmeiben. Egyidejüleg a haladó baloldali érzelmü orvosok csoportját szervezte meg s igyekezett ellensúlyozni a Horthy-rendszer akcióit. Természetesen a rendőrség hamar felfigyelt rá, állandóan szemmel tartották és 1936 januárjában az utcán letartóztatták. Kilenc és félévet töltött Magyarország különböző börtöneiben s csak rövid idővel a felszabadulás előtt nyitlak meg előtte a Margit-körúti fogház kapui. Egyelőre a demokrácia épitő iránya miatt kevés szabadideje van, de ha óriási elfoglaltsága mellett tud egy kis időt szakítani: politikai és szakmai irodalmat olvas. Mint elnöknek, legfőbb célja az orvostársadalom mozgósítása a népi demokrácia érdekében s az orvostársadalom életszínvonalának emelése. **(D.)**

ÜGETŐ

Végső információink a mai versenyekre: I. **Lady Hammer** »toronymagas« esély. **Lene Hald** és **Lady** helysánszok. II. **Parádé** mellett a rövid táv szól. **Násfa** és **Szeszélyes** melegítése figyelendő. **Kyrasus** helyesély. III. **Inschián** megfelelő hajtóval verhetetlen. **Első II.** és **Menyecske** lehet a befutó. IV. **Becsked fiát** két versenye topformára hozta. **Véletlen** és **Tamara III.** bombaformában van. A meglepetés lova: **Bubi**. V. **Jászó II., Élelmes** és **Céda II.** jutottak kedvező felállításhoz. VI. **Siralmas** a klasszis. **Lafor** Marschall kezében sokkal többet tud. **Brugós** becsületesen futja formáját és ez a körülmény játék szempontjából a legfontosabb. VII. **Juno** a munkaforma. **Erika II., Jóság II.** és **Urfi II.** reális esélyek. VIII. **Nimród** a papíresély. **Lajos** és **Bobi** esedékességek. A meglepetés lova: **Labda**.

JAZZ-zongora
-harmonika
ének, zongora
zenei előképző
Pintér Alice
áll. eng. zeneiskola
VI. Teréz-körút 34. II.

Szempillafestés, szőrszálak, szemölcsök
végleges eltávolítása
egyéni arcápolás
Dernői kozmetikában, V. Ferenciek tere 1. II/5. Telefon 186-539

Helyszíni Közvetítés

Beszélő: Kristóf Károly

Alpár Gitta és Chaplin

Hölgyeim és Uraim,

péntek este van. A budaörsi repülőtéren leszáll a prágai gép. Ablaka mögött: Alpár Gitta, aki több, mint tíz esztendei távollét után látogat haza férjével, Nigis Bagge úrral, egy két méter magas, elegáns dán-amerikaival. A híres énekesnő nem sokat változott, legfeljebb a haja. Most vörös. Leánya, Julika otthon maradt Kaliforniában. De átadom a szót a művésznőnek, bizonyára sok a mondanivalója:

Mi történt azóta?

— 1938-ban énekeltem utoljára Budapesten. Akkor Dél-Amerikába kaptam szerződést. Kilenchónapos turné után Ivor Novetto szerződtetett Londonba. Utazás közben, Newyorkban tudtam meg, hogy kitört a háború, ott maradtam. Férjem, akkor még vőlegényem Kopenhágából, a német megszállás elől átszökött Amerikába s Kaliforniában megesküdtünk. A háború alatt harminckilenc jótékonycélú hangversenyt adtam s míg Niels repülőgépgyárban dolgozott, én a Metro-gyár zenei tanácsadója lettem. Hajmássy Ilonával, Jenny Powellel is foglalkoztam. Közben lemezalbumokat készítettem.

Menekülés a nácik elől

— Ma már elmesélhetem náci Németországból való menekülésem történetét. Akkori férjem, Fröhlich Gusztáv elvonszolt egy művészeti parádéra, melyen Hitlerék is ott voltak. A Horst Wessel-dalnál nem álltam fel, mire kiparancsoltak és megfenyegettek. Agyon akartak verni. Éjnek idején menekültem Berlinből. Fröhlich megtagadott. Aláírt szerződésünk volt Joe Pasternakhoz, de ő náci Németországot választotta. Menekülésemet »hűtlen elhagyás«-nak minősítette s zittenstrassei lakásomba hozta Lidia Barovát. A mi házunk volt az 1. szám, Göringé a 3-as.

Göbbels pofont kap

— A »szomszédok« jól tudták, mi történik Fröhlichnél. Mialatt filmezett: Göbbels, a náci szörnyeteg minden nap megjelent Barovánál. Beárulták. Fröhlich tetten érte őket s hatalmas pofont adott Göbbelsnek. Az ügyet eltussolták, de Barovát Prágába küldték. Fröhlichnek megbocsátottak Göring szomszéd úr jóvoltából. Náci maradt. Persze a háború után leveleket írt nekem bocsánatért, csomagért. A megszálló hatóság előtt arra hivatkozott, hogy ő nem volt náci, hiszen nem árja a felesége és leánya. Pechje volt. Az illetők ismertek engem és — kirúgták őt.

Alpár Gitta kedden szerepel a magyar rádióban, ahol e közvetítés írója tovább beszélget vele. Annyit már elárulhatok, hogy orosznyelvű dalt is fognak hallani: Grecsaninov »Bajuski-baju« című dalát.

Monsieur Verdoux

Bizsergő izgalom a vetítőben. Charlie Chaplin »Monsieur Verdoux« című filmje következik, amelyet a nagy filmszínész Orson Welles elgondolása alapján (a híres Landru-ügy hátterével) írt, rendezett és játszik. Miről szól a film? A gonosz gyilkosról? A szerencsétlen kisemberről? Nem. A nagy gyilkosságokról: a háborús uszítókról, a pénzkirályok kegyetlenségéről, és arról a társadalmi rendről, amelynek tagjai csak a harácsolást, a másokon való tiprást tartják szent eszmének. Verdoux úr harminc évig bankpénztáros volt. Mások pénzét számolta. Kirúgják. Nyugdíj, végkielégítés nélkül. Van egy béna felesége s egy aranyos gyereke. És ez az ember — kékszakáll lesz. Pénzért nősül és meggyilkolja feleségeit. A foglalkozást nem lehet abbahagyni. Harmincévi bankszolgálat után megszokta a tőzsdézést. Tőzsdézik. A meggyilkolt asszonyok pénzén. Itt régiségkereskedőként, ott hajóskapitányként szerepel s amikor a feneketlen tőzsdei zsákot etetni kell, agyafúrt módszerrel szerzi meg. Szereti a virágot, az állatot, segít a szerencsétlen utcalányon, de a pénz ördöge elkapta, érte a legagyafúrtabb módszerekkel képes küzdeni. A fekete péntek, a gazdasági válság Hitler és Mussolini karmaiba kergeti a tömegeket. Minden elúszik. Még kis családi háza is. Meghal a felesége, gyereke. Az igazságszolgáltatás lecsap rá. Belenyugszik. De a guillotine előtt lesujtó gúnnyal mondja ki az igazságot ez a cinikus lény, ez az őrült, vagy fantaszta, ez a beteg, vagy véres bölcs: igen, hibáztam. Kicsiben nem érdemes ölni, mert akkor bűnös vagyok, a háborús uszítókhoz képest — kezdő. Ők ugyanazt teszik, vagy másokkal végeztetik s övék a pénz, a dicsőség, leíküsmeretfurdalás nélkül.

Lehet, hogy más a film, mint amit várnak. Ez más Chaplin. Más a bajusz, más a keserű mondanivalója. Igen, a régiből, az egyén elesettségéből a társadalom elesettsége lett. A régi gúnyát eldobta. Fejthetetlen jeleneteiből kiárad a művészet nemes aromája. Néha lankad a tempó, de a chaplini tökéletesség soha. A humor, derű, emberi megfigyelés időnként öregesebb, de mély és igaz. A keménykalapból puha kalap lett s a filmből hiányzik a bot. Csak látszólag. A valóságban ezzel a láthatatlan bottal veri el a port a züllött pénzvilágon.

A »DENEVÉR« tegnap esti előadásán zsúfolásig megtöltötte a közönség az Operaházi szabadtéri színházat. Klemperer rendezte és vezényelte az előadást. A közönség csalódottan szemlélte és hallgatta, mert a világhírű karmester idegessége egyenesen illúzióromboló volt. A szereplőgárda ennek ellenére derekas munkát végzett. Igen szépen énekelt Fehér Pál, Gencsy Sári, mint Adél az élvonalbeli énekesnők közé került e szerepével, jó volt Fekete Pál Froskja és Szilvássy Margit is.

AZ ARCO VONÓSNÉGYES svédországi körútján nagy sikerrel szerepel s különösen a Bartók-emlékverseny zeneműveit népszerűsíti.

M. Ulassy Gizi táncstudió megnyílt. Beiratás egész nap, Teréz-körút 6., I. T.: 224-270. (∞)

Károlyi-kert: Fővárosi Zenekar.
Klemperer — Beethoven III.
Haydn: Búcsúszimf., Saint Saens zongoraverse. Schneider Hédyvel, ma este ½8. Rossz időben Zeneak. 8.

Esterházy-kert.
MÁV Szimfonikusok évadzáró hangversenye 8-án, szerdán ½7 órakor.
Kodály: Psalmus
Beethoven: IX. vez. Szőke
Közr.: Báthy, Németh A., Simándy, Péter.

SZÉKESFŐVÁROSI ZENEKAR MESTERBÉRLETE
Bernstein, Cantelli, Doráti, Kleiber, Klemperer, Kubelik, Sacher, Silvestri, Rodzinszky, Ferencsik, Friesay, Somogyi vez. Első bérletek 6 részletben.
Koncert, Népműv. Közp.
KLEMPERER BEETHOVEN
ciklusára néhány bérlet 15-ig. I. hangv. 30-án, közr.: Fischer Annie. Jegyek Koncertnél, Népműv. Központnál.
Koncert mesterbérlet
10 szólóest a Zeneakadémián. Corfot, Brucholleria, Jeanne Marie Darré, Fischer Annie, Kentner Lajos, Földes Andor, Ginette Neveu, Ruggiero Ricci (USA), Maurice Maréchal, Cafelli Gábor. Első bérletek, részletfizetés.

ERMITAGE üdülés. Egész- és félnapos kirándulás. Hétvég. Nászút. Autóbusz. — Utószezon árak. Telefon: 168-482. Távirat Ermitage Pesthidegkút.

MAGYAR HÍRLAP 1999. OKT. 16.

Az erotikus Mediawave Pesten

„Megáll az idő – Egy vidéki fesztivál Pesten". A tízéves Mediawave fesztivál vajon hogyan mutatna a fővárosban? Ez a kérdés rejlik a Bárka Színházban tartandó kétnapos rendezvény címében. Főleg azok számára hangzik furcsán, akik ezt a kisvárosi hangulatú, családias fesztivált szervezik, mert maga a Mediawave az ő bevallásuk szerint nem annyira a bemutatott művekről szól, mint inkább magáról a fesztivál hangulatáról, arról a „nemzetközi kocsmáról", amelyet kilenc éve minden tavasszal berendeznek Győrben egy hétre. De hogyan lehet ezt elvinni idegenbe, különösen a fővárosba?

A meghívottak, mint a szüreti kóstolóval váratlanul beállító, vidám vidéki rokonok, nem csinálnak ebből gondot maguknak. „Kicsit talán lábszagú lesz ez a pestieknek – mondja Hartyándi Jenő, a fesztivál vezetője –, talán összepiszkoljuk majd az abroszt, lefolyatjuk lucskos káposztával, legfeljebb nem hívnak meg többet. De megpróbáljuk elhozni a hangulatot, hátha sikerül."

Október utolsó csütörtökén és péntekén tehát a Bárkában szüreti hangulatot igyekeznek megidézni a vendégek, vagyis egy nemzetközi összművészeti fesztiváltól elvárható kulturális programokon kívül lesz néhány „sajátság". Azaz a Mediawave '99 legjobb kisjáték-, dokumentum- és animációs filmjei mellett a győri fesztivál mutat némi ízelítőt különleges programjaiból. 28-án, csütörtökön este kilenckor összeállítást adnak a húszas és harmincas évek pornófilmjeiből, majd egy amerikai dokumentumfilmet kiöregedett pornósztárok visszaemlékezéseiből. A vetítést Bakács Tibor Settenkedő filmkritikus vetített képes előadása követi Paradigmaváltás a pornófilmben címmel. Bakács azt vizsgálja, hogy milyen változások érlelték meg a pornófilmgyártásban az utóbbi években jelentkező igényességet. Mint mondja, nemcsak arról van szó, hogy nagyobb költségvetésből, több szereplővel és helyszínen játszódnak ezek a filmek, mint korábban, hanem megjelent bennük a kelet-európaiság, a hely szelleme és képi világa. Egy sajátos piaci folyamat tanúi lehetünk. Miközben az állami filmgyártás anyagi, erkölcsi és művészi válságban van, a privátszférában a magyar pornófilm komoly nemzetközi tényezővé vált, sőt Bakács szerint gyakorlatilag ez az egyetlen olyan nemzeti termék, amellyel sikerült komoly piaci sikert aratnunk Amerikában.

A Mediawave-napoknak lesz még egy idevágó szakmai rendezvénye, bemutatják a fesztivál részét képező tudományos konferenciasorozatot, amely három évvel ezelőtt vette kezdetét. Minthogy a fesztivál megkülönböztetett érdeklődést mutat a kisebbségek iránt, az első szimpóziumon a cigánysággal foglalkoztak, aztán tavaly Piroslámpás évszázadok címmel a prostitúció kultúrtörténetét, szociológiai, jogi, egészségügyi vonatkozásait tárgyaló konferenciát rendeztek. Mint Perger Gyula, a Győri Xantus János Múzeum igazgatóhelyettese meséli, ezek a konferenciák szokatlanok, csakúgy mint az idén tavasszal rendezett Bűn és bűnhődés-szimpózium, mert általában olyan témákkal foglalkoznak, amelyekre kevés figyelmet fordít a tudományos közélet, ráadásul a szervezők mindent elkövetnek azért, hogy a fesztivál szellemiségét, frivolitását is belopják a konferenciaterembe. Tavaly például a prostitúciós konferencián kisorsoltak két, század eleji ruhába öltöztetett hölgyet a szakemberek között. A nyertes, egy hatvannyolc éves levéltáros azonban nem vállalkozott a kalandra.

Mint Perger elmondta, jövőre az ezredforduló jegyében a hedonizmus témáját járják körül, minthogy egy háborúkban és fogyasztásban tobzódó századot hagyunk magunk mögött.

Az ezredvég közeledtével foglalkozik a kétnapos rendezvény címadó akciója is, péntek este kilenckor. Buzás Mihály filmes és akcióművész a Mediawave állandó fellépője, aki ezúttal ismét kísérletet tesz az idő megállítására. Buzás szerint a jövő századról már annyi vészjósló előrejelzést hall az ember, hogy inkább maradna e században. Az idő megállításának jegyében a fesztivál első napján levetítik Gothár Péter filmjét, a Megáll az időt, majd a Grencsó-esztrádzenekar ugyanezen címmel táncdalokat ad elő a békeévekből. Péntek éjjel a Karel és Bors alternatív tánczenekar és a Matokabinde zenekar után éjfélkor Kátai Zoltán énekmondó Muzsikáló erato címmel pajzán és pornográf dalokból ad műsort, amelyet Janus Pannoniustól a vajdasági népmeséken át Bartók Béla által gyűjtött népdalokig sokféle forrásból állított össze.

Bi. L.

BUZÁS MIHÁLY AKCIÓMŰVÉSZ

degtanárokat sem hívok, bár egy időben próbálkoztam ezzel. Mostanában az összes kurzust és projektet én vezetem, s ezért – egyéb elfoglaltságaim miatt – az intézet működése nem rendszeres. Mégis van igény erre a posztgraduális képzésre, mert a zeneakadémiai oktatás világszerte nagyon konzervatív, és a növendékek gyakorlatilag tőlem tanulják meg a modern zene előadói praxisát. Vannak passzív és aktív kurzusok: az előbbi esetben egy-egy kortárs zenemű – Berio, Stockhausen vagy mások alkotása – nyilvános előadása előtt szemináriumokat, műhelyfoglalkozásokat tartok, együtt gyakorolok a hallgatókkal. Az aktív kurzusok résztvevői viszont a közös munka végén hangversenyeken, fesztiválokon is bemutatkozhatnak, ami nagy lehetőség számukra. Két éve, a donaueschingeni fesztivál nyitókoncertjén például az intézet növendékei dirigáltak. A fiatal zeneszerzők számára a BBC-vel közösen kitaláltunk egy „nyílt napot", amelynek keretében a zenekar próbálja, majd koncerten is eljátssza a legújabb kompozíciókat, sőt rádiófelvétel is készül. Azt hiszem, ez a kezdeményezés más zenekarok számára is példaértékű lehet. A fiatal zeneszerzőkben és karmesterekben szeretném tudatosítani, hogy a két tevékenység szorosan összetartozik, s egyik sem létezhetne a másik nélkül. A XX. századig ez is természetes volt – a zeneszerzők nemcsak saját műveiket dirigálták, hanem mások kompozícióit is –, aztán a szerzők meghaltak, a művek megmaradtak, és kialakult egy olyan karmester-generáció, amely kizá-

ben többet dirigáltam, megismerkedtem a nagy szimfonikus zenekarokkal, és repertoárt építettem. Ma is sok karmesteri meghívást kapok – Detroittól Berlinig és Tokiótól Los Angelesig –, de közben több időt fordítok a zeneszerzésre, hiszen az operák és zenekari művek komponálása rendkívül időigényes. A három nővér című operán például – amely a tavalyi, lyoni ősbemutató után a napokban, a Deutsche Grammophon kiadásában jelent meg CD-n, s amelynek áprilisi budapesti bemutatóját Szabó István rendezi – éveken át dolgoztam, s jelenleg is foglalkoztat két újabb opera terve. Az egyiknek 2003-ban, Frankfurtban, a másiknak egy évvel később, a párizsi Chatelet-ban és a glyndebourne-i fesztiválon lesz a bemutatója.

– Hogyan választotta ki a repertoárt október 26-ai hangversenyére – amelyre a Budapesti Őszi Fesztivál keretében kerül sor –, s miért gondolja, hogy éppen ezek a szerzők és darabok reprezentálják a mai magyar kamarazenei termést?

– Öt szerző öt kompozíciója aligha adhat teljes képet a mai magyar kamarazenéről. Fontosabbnak tartom, hogy ebben a műsorban három generáció képviselteti magát: Vajda Gergely és Ittzés Gergely a fiatalokat, Tihanyi László a középnemzedéket, Dubrovay László és én az idősebbeket reprezentáljuk. Karlsruhében olyan közönség előtt játszottuk el ezt a programot, amely korábban csak a magyar zene klasszikusait, Lisztet és Bartókot ismerte, s mégis nagy sikert arattunk. Ez is jelzi, hogy nem a közönséggel van baj, hanem a konzervatív szemlélettel.

---

egykönyves díszgojt" tol maga előtt. Ez a „díszgoj" (régebben a fél- és egészen nyilas lapok hemzsegtek tőle, de hosszú óval írták), talán legelőször egy olyan nyílt levélben bukkant fel 1929-ben, melyben Gálócsy Árpád azzal érvelt Ady ellen, hogy őt „a Nyugat c. destruktív rituális lap fölvette a díszgójok sorába". A nyilas Budaváry László Nemzeti élet című újságjában kötőszó-gyakorisággal szerepelt az 1939-es évben, például az április 23-ai számban, ahol „a zsidó liberális sajtó díszgój csatlósai" ellen hadakoztak.

A Havi Magyar cikkét most hosszú lista követi, melyben más betűtípusból szedték a „magyar", és megint másból a „zsidó" írók nevét. Talány, hogy ez a faj szerinti nyilvántartás milyen forrásból táplálkozik? Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, aki 1943-ban kiadta „A zsidókérdés magyarországi irodalma" című névjegyzékét, már támaszkodhatott az I. és a II. zsidótörvény után kötelezően beszerzett, származást igazoló papírokra, de a Havi Magyar szerzőjének (legalább is egyelőre még) ilyesmi nem állhatott a rendelkezésére. Akkor hát (és ez itt puszta kíváncsiság), honnét tudja? Eleve úgy nézi (volt) írótársait, hogy ki az, ki nem, ki csak félig, vagy házastársa révén? Ez valami belső késztetés? Netán fölkészülés egy reménybeli gyakorlatra? A már elhunyt íróknál eltekintett az ilyen megkülönböztetéstől, pedig Déry Tibor, Gelléri Andor Endre vagy Radnóti Miklós (nem írókként persze, csak zsidókként) már a régi listán is szerepeltek. Kár, hiszen ez így illúziókat kelthet, holott csűrhetjük, csavarhatjuk: ez bizony fasiszta tipografálás. Mi több, ez valószínűsíti, hogy a „zsidó irodalom" problémájának megoldásában is azt követné a szerző, akitől a tipográfiai diszkrimináció ötletét lopta. Kolosváry-Borcsa 1944-ben, az első könyvmáglya mellett kijelentette: „Ideje, hogy sorskérdéseink rendezése közben ehhez a problémához is hozzányuljunk, kitiltván, elzárván, szellemi gettóba utasítván a hazai és nem hazai zsidó irodalom valamennyi termékét!"

Ez az a pont, ahol a félreértések elkerülése végett le kell szögeznem: a szerző „észretérítéséért", „visszatántorításáért" mások által folytatott „Csurkampf", szerintem: céltalan, értelmetlen. Mindezt már csakis azok illúzióinak eloszlatása kedvéért érdemes elmondani, akik még mindig azt képzelik, hogy amiket Csurka mond, azok Csurka gondolatai.

a a Pannon GSM

a várostörténet problematikájával való szembetalálkozása kapcsán a régészeti kutatásnak széles horizontja nyílt meg számára. Tudo mányos feldolgozó munkásságában szintén Győr-Sopron megye régészeti emlékei foglalják el a főhelyet, ami nem azt jelenti, hogy a megyehatárnál beszűkül látókörre. Ellenkezőleg, régészeti anyagának publikálásához a téma egészének áttekintésével, a hazai és külföldi szakirodalom ismeretének birtokában vizsgálja a kérdéseket, keresi a választ, amellyel szintén nem reked meg a megyehatárnál. Cikkei, hosszabb tanulmányai az V. századtól, sőt későrómai sírok közlésétől kezdve egészen a középkorig terjedő témákkal foglalkoznak. Az egyetemen nyert mongolista képzését szerencsésen sikerül hasznosítania. A temetkezési szokások kutatását az orientalisztikából elsajátított szemlélettel és irodalmi ismeretekkel végzi, mind az avar, mind a hun kori emlékanyag feldolgozásában. Ez utóbbit illetően a pannonhalmi hun kori fejedelmi lelet szolgáltatott Tomka Péternek ritkán adódó érdekes lehetőséget egy sajátos temetkezési szokás vizsgálatára és felismerésére. Eredményei 1986-ban a lelet publikálásakor egy kitűnő tanulmányban jelentek meg. Már előbb, 1983-ban ezzel a lelettel foglalkozott doktori értekezésében is. Tudománynépszerűsítő munkákból is példamutatóan kiveszi a részét. Kisebb idevonatkozói cikkei mellett a Régészeti barangolások Magyarországon c. könyv társszerzőjeként írt tanulmányáról és a Kis avar néprajz-ról kell mindenek előtt említést tenni. Részt vesz hazai regionális, országos és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában. Pozitívan értékelik kutatásait a külföldi szakmai körök is, amiről külföldön tartott előadásai és külföldi szakfolyóiratokban megjelent vagy megjelenés előtt álló tanulmányai tanúskodnak. Mint a magyar régészettudományt előrevivő igen jelentős munkásságú kutatóját ajánlom Tomka Pétert a Kuzsinszky emlékéremmel való kitüntetésre.

*

TOMKA PÉTER régész. Rimaszombat 1940.okt.13. Sz.: Tomka László, Kahr Krolina. Nős, 1970, Szőnyi Eszter. Gy.: Gábor, 1971, Borbála 1976. T.: ELTE BTK, mongol-régészet, 1960-65. 1965-70 a soproni, 1970 a győri múzeum munkatársa. Az MTA Régészeti Biz.tagja Kut. terület: a népvándorláskor (hunok, germánok, avarok, szlávok) etnológiai és orientalisztikai vonatkozásai, a ny-magyaro.-i ispáni várak.
(Magyar ki-kicsoda 1990. Bp. 1990)

PASTEINER GYULA-ÉREM

Mojzer Miklós javaslata BUZÁSI Enikőről

Tisztelt Közgyűlés! Az a fajta művészettörténetírás áll közelebb hozzám, amely a kutatásban személyes indítékokat keres, egyéniségek megragadására törekszik, és lehetőleg távol áll a történelmies modellezéstől - amely ezért nem gépiesen ábrázolja, hanem az egyszerit és éppen akkorit kívánja megjeleníteni, rekonstruálni. A múzeumokban közelebb jut ennek lehetőségéhez a kutató, mert tárgyakkal, szinte a kézbe vehető tényekkel, magukkal a dolgokkal foglalkozik. Az a kollégám, akinek eddigi pályája szinte kizárólag - rövid Szépművészeti Múzeumi kezdet után - a Magyar Nemzeti Galéria Régi Gyűjteményéhez kapcsolódik, ilyen többszörösen is személyes aspektusból nézte tárgyait és a maga dolgát. A 17. századi ravatalképek voltak első, disszertációs témái. Azóta azt csinálja, hogy megeleveníti - persze meghatározván személyüket, ábrázolójukat, idejüket és szerepüket is - a magyarországi, sőt az európai arcképek köréből is az ábrázoltakat; pontosabban azt kellene mondanom, a figurákat s egyszersmind festői módon "szóbakerülő" tetteiket: Koháry Istvánt, Bacsák Vendelt és festőjét, Esterházy Fényes Miklóst, Maulbertsch magyar megrendelőit, Rákóczi Ferenc mecénásságát és a hazai felvilágosodás korának számos személyiségét. A lengyel "szarmata-portré" és Közép-Kelet Európa, a manierizmus és a magyar ravatalképek összefüggései, az id. Zrínyi Miklós és a későreneszánsz vitézi allegória, a jozefinista szellemű művészet Magyarországon témái egyre nagyobb körűvé tették kutatásainak határait. Ezek a tanulmányai és eredményei önmagukban érdemessé tennék Őt arra, hogy a Társulat kitüntetésére ajánljam. Ugyanakkor nem hangsúlyozhatom eléggé, hogy ennek a munkának erős tudományos-múzeumi azaz muzeológiai oldala is van. Kolléganőnk szerkesztette a Barokk tervek és vázlatok 1650-1760 c. 1981-ben a Magyar Nemzeti Galériában rendezett kiállítás katalógusát, jelentős tanulmányt írt az esztergomi Keresztény Múzeum - sajtó alatt várakozó - katalógusába, neki köszönhetjük továbbá az eddigi valóban nyugat-európai szintű és igényű két időszaki kiállítás katalógusát: az egyiket szerkesztette - Főúri ősgaléria, családi arcképek a Magyar Történelmi Képcsarnokból: Magyar Nemzeti Galéria, 1988 - a másikat ő is írta és a kiállítást három helyen is nagy sikerrel bemutatta - Régi magyar arcképek, Tata-Szombathely-Budapest, 1988 (kétnyelvű katalógussal). Hogy komoly részt vállalt a Magyar Nemzeti Galéria Régi Gyűjteménye. Bp., 1984-es kötetének munkáiban, a Tájak, Korok, Múzeumok egy füzetét a reneszánszról és a kora barokkról Ő írta, ezzel nem merítettem ki munkáinak felsorolását. Röviden szólva: Buzási Enikő bizonyosan a magyarországi reneszánsz és barokk művészet kutatásának kemény magjához tartozik. Szívből ajánlom Őt a Pasteiner-éremmel való kitüntetésre.

*

BUZÁSI ENIKŐ művészettörténész. Bp., 1947. 1968/1969-ben a római egyetemen tanult. 1969/1974 között végezte az ELTE művészettörténet szakát. 1974-óta megszakítás nélkül a Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Osztályának munkatársa. Jelentősebb publikációi: 17th Century Catafalque Paintings in Hungary = Acta Historiae Artium, Tom. XXI, 1975 87 - 124.; Koháry István fogadalmi képe = Művészettörténeti Értesítő, XXVI. évf. 1977 292 - 296.; Bacsák Vendel testőrgárdista arcképe Anton von Marontól = Művészettörténeti Értesítő, XXX. évf. 1981 55 - 59.; A lengyel "szarmataportré" és Közép-Kelet Európa. = Művészettörténeti Értesítő, XXXI. évf. 1982 233 - 237.; Esterházy "Fényes Miklós arcképeiről. = Művészettörténeti Értesítő, XXXI. évf. 1982 308 - 309.; A barátság-motívum térhódítása a 18. századi magyar portréfestészetben. = Művészettörténeti Értesítő, XXXIII. évf. 1984 212 - 236.; Maulbertsch ungarische Auftraggeber in Bildnissen. In. Franz Anton Maulbertsch und sein Kreis in Ungarn. Ausstellungskatalog, Museum Langenargen am Bodensee, 1984. 63 - 65., 84 - 107.; Ungarische Totenbildnisse des 17 Jahrhunderts. In. Seminaria Niedzisckie II. Krakow, 1985. 177 - 182.; Megjelenés alatt: Zrinyi és a későreneszánsz vitézi allegória (Szeged, JATE); A jozefinizmus művészi fogadtatása Magyarországon - Jávor Annával (Bp., Akadémia Kiadó); II. Rákóczi Ferenc mint mecénás (Művészettörténeti Értesítő XXXVIII.évf.); Magyar arisztokrata portrék Heinrich Friedrich Fügertől és Ignaz Unterbergertől (Acta Historiae Artium)

A HENSZLMANN IMRÉRŐL ELNEVEZETT KITÜNTETŐ OKLEVÉL ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA

1990. május 17.

FITZ JENŐ ELNÖK MEGNYITÓ BESZÉDE

Tisztelt Társulat, Kedves vendégeink! A Henszlmann Imréről elnevezett kitüntető oklevél első adományozásával 112. évében járó Társulatunk átkel egy képletes Rubiconon: a régészet és a művészettörténet tudományok ápolása és szolgálata mellett most ajtótablakot nyit mindazon társadalmi erőfeszítések felé, amelyek a maguk lehetőségeivel tudományainkat előmozdítják, gazdagítják. Társulatunk tevékenységében mindig kiemelkedő jelentősége volt a magyar régészet, művészettörténet és műemlékvédelem tudományos eredményei szakmai elismerésének. Elődeink négy emlékérmet alapítottak érett és első sikereit elért régészek, illetve művészettörténészek kitüntetésére. Visszatekintve az elmúlt évtizedekben adományozott emlékérmekre, bizton állíthatjuk, hogy egyegyet kivételtől eltekintve, ezek az elismerések hitelesebbek voltak, mint általában az állami kitüntetések, ezért rangjukat is jobban megőrizték, mint amazok. A társulati elismeréseket azonban mindig egyfajta befeléfordulás jellemezte: érmeik szűk szakmai kör tudósa-

BUZÁSI Enikő

Henselmann-Lapak, 2. sz. 1990

R. BUZA Mária

HOLLÓS László: Művészkert : 70 éves a Százados uti művésztelep.
= Budapest, 1983/7.
12.p.

A művésztelepről nyilatkozik

R. BUZA MÁRIA KERÁMIÁI

Pataky István Művelődési Központ

Itt mindig „történik valami". Most benépesítették a kis udvart kerámiákkal. R. Buza Mária művei megváltoztatták a teret: kőagyag edények, amelyek 1220 fokon nyerik el végleges formájukat és színüket, fagyállók, *kemények és szépek* — alkalmasak arra, hogy akár egy kert karakterét is meghatározzák, s mintegy a tér gyújtópontjai legyenek. Ehhez illik a méretük is. R. Buza Mária az antikvitás nemes hagyományait követi, de a görög-római formák vagy prehisztorikus alakzatok keze nyomán új változatokká módosulnak. E térrácsok, öblös edények, nyitott és zárt, de mindig a nyugalmas gömbölydedség felé hajló formák kiválóan alkalmasak arra, hogy a környezet szerves részévé váljanak. Az ikebanaművész (kertépítő szakmérnök) virág- és kőtársulásai, melyeket R. Buza Mária kerámiái mellé társítottak, ezt a folyamatot erősítik. A tárgy így kész: ki-ki kertjébe álmodhatja (ha van kertje). De a szemlélődés már a művet befogadó embert is művésszé avatja egy kicsit, mialatt az gondolatban az adott tér optimumát keresi. E kőedények így válnak a maguk módján társadalmivá, és nem véletlen, hogy épp velük nyitották meg a kőbányai művelődési központ szoborkertjét.

Losonci Miklós

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Buza Barna, szobrászművész
MAGYAR NEMZET
1981 JUN 19

Történelmi mementó

A battonyai parasztzendülés

AZ EMLÉKMŰ, amelyet most vasárnap dr. *Pozsgay* Imre művelődési miniszter avat fel Battonyán, tulajdonképpen jelképes. Megrendítő eseményre emlékeztet. A kilencven évvel ezelőtti parasztzendülésre. A csendőrsortűzre, a szegényparasztok kiontott vérére, a segélykiáltásra, ugyanakkor az öntudatra és reménységre, hogy jobb napok is következnek még a földmunkás népre. Battonyán ugyanúgy, mint a Viharsarokban és az egész országban.

A szegényparasztok, akiknek vére kiontatott, s a férfiak és asszonyok, akiket meghurcoltak, börtönbe vetettek és kitoloncoltak, természetesen mit sem sejthettek arról, hogy hősi harcuknak emléket állít egykor a nagyközség. Hol vagytok, ti zendülők? Pakurár Demeter, Nagy György András, Szoldán Arkadia, Németh József, Csuber István, Hidi Mihály, Mekkel Mihály, Géja András és a sok névtelen. Még fénykép és leírás sem maradt fenn róluk — az eseményről persze igen —, az alkotó művész tehát csak újra átélni és jelképesen ábrázolni tudta mindazt, ami Battonyán 1891. június 21-én, egy vasárnapi napon történt. (A monumentális agrárszocialista emlékmű *Buza* Barna szobrászművész és *Schall* József építőművész alkotása.)

A parasztlázadásoknak, zendüléseknek és forradalmaknak külön nagy története és irodalma van hazánkban, s azt is tudjuk, hogy mindegyik elbukott. Mégis előrelendítették a Kárpát-medencében élő nép és népek sorsának alakulását.

Battonyán kilencven évvel ezelőtt nem lázadás vagy forradalom, hanem agrárszocialista zendülés zajlott. Ez a pontos megjelölés. És ez azért fontos, mert a feledésbe merült nevek ellenére külön jelentősége van.

Hazánk e tájegységében, amelyet a nép találóan Viharsaroknak nevezett, társadalmilag évszázadok óta rengett a föld. Féja a Viharsarok című könyvében nem említi ugyan Battonyát, de halála előtt itt mondotta el utolsó nagy beszédét, s összehasonlítván a múltat a jelennel, szinte irodalmi emlékművet állított a Pakurároknak és Nagy György Andrásnak.

NEMZETISÉGI település Battonya, a felsorolt nevek is jelzik. És ha valahol, itt mutatkozott meg igazán, jóban-rosszban egyaránt az, amit Ady így fogalmazott meg: „Dunának, Oltnak egy a hangja". Ez a fontos elem az agrárszocialista zendülés megértéséhez. Enélkül ugyanis az itt lakó nép nem emelhette volna fel szavát, sőt öklét a jussáért.

Nem nemzetiségi, hanem *osztály*ellentétek jellemezték ezt az akkori mezővárost. *Puja* Frigyes, Battonya szülötte és a körzet országgyűlési képviselője *„A felszabadult Battonya"* című könyvében így ír erről. „Az osztálykötelékek már akkor is erősebbnek bizonyultak, mint a nemzetiségi kötelékek. A magyar és a nemzetiségi agrárproletárok, napszámosok, kis- és törpebirtokosok békében megvoltak egymással, nem fogott rajtuk a hivatalos propaganda. A módos magyar és nemzetiségi rétegek ugyancsak jól kijöttek egymással, nemzetiségi különbség nélkül zsákmányolták ki a szegény lakosságot. Miközben a hivatalos hatóságok vezetői zabolátlanul uszítottak a nemzetiségek ellen, szították a faji gyűlölködést, vidáman vadászgattak és dáridóztak együtt a szerb és a román nagygazdákkal, s igen jól érezték magukat társaságukban."

Ez az egyik fontos tényező. A másik összefügg ezzel. A gazdasági és társadalmi háttér. Amely ugyancsak az előzményekhez tartozik, hiszen nem egyik napról a másikra ütötte fel fejét a zendülés. Már korábban munkabérkövetelések, munkamegtagadások, állandó lázongások jellemezték a Viharsaroknak ezt a szögletét az akkori Csanád megyében. Követelésük „mindössze" az volt, hogy emeljék a bérüket, szüntessék meg az ingyenmunkát, a robotot, a baromfi- és tojás-„beszolgáltatást", s egytized legyen a tizenharmad helyett az aratás bére.

Az egész vidék szegényparasztsága ezt követelte. Ami a battonyai zendülést *megkülönböztette* a korábbi ösztönös ellenállásoktól, az a *politikai tudatosság* volt. Egyszeriben minőségi változás következett be. A szegényparasztság szervezkedni kezdett. Bekapcsolódott az egyre szélesedő szocialista mozgalomba.

AZ IDEOLÓGIÁT természetesen nem Battonyán találták

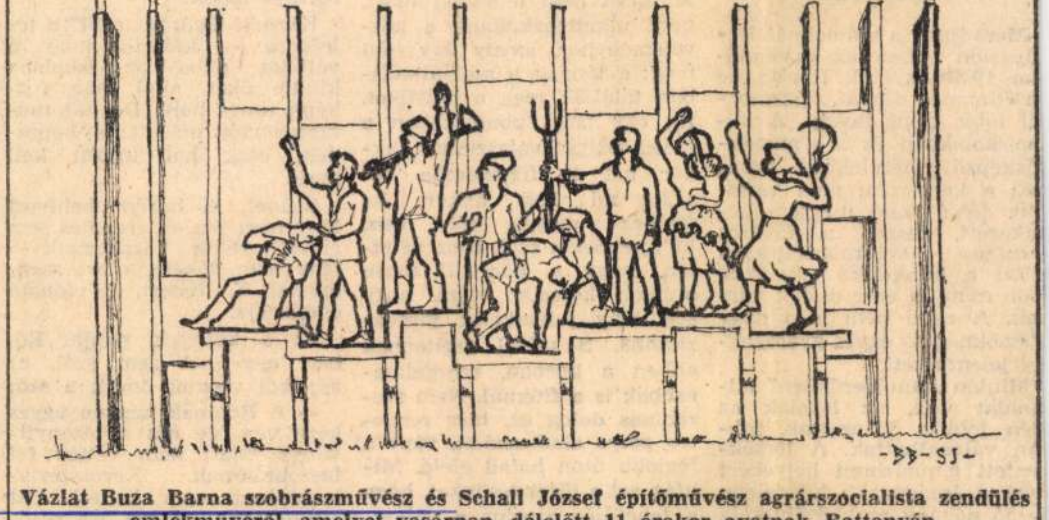

-BB-SJ-

Vázlat Buza Barna szobrászművész és Schall József építőművész agrárszocialista zendülés emlékművéről, amelyet vasárnap délelőtt 11 órakor avatnak Battonyán

nár C. Pál festette), és a sétányon.

Pakurár Demeter és Szoldán Arkadia egyik csoporttól a másikhoz ment, hogy aláírásokat gyűjtsenek. Egy *kérvényről* volt szó. A minisztériumhoz intézték. A munkabér és az aratórész felemelését kérték. A sétatéren Nagy György András ugyanebben az ügyben tevékenykedett. És akkor jött a csendőrbiztos. Pakurát letartóztatta, megpofozta, s a városháza fogdájába vetette.

A vezetést Nagy György András vette át. Felhívta a tömeget, hogy szabadítsák ki Pakurárt. Több mint 1500 ember gyűlt már ekkor össze. A megrémült főszolgabíró és csendőrbiztos szabadon engedte ugyan a főszervezőt, de a követeléseket — amelyről állítólag miniszteri rendelet is intézkedett —, nem teljesítette. A tömeg benyomult a városházára. És eldördült a csendőrsortűz. Négyen haltak meg, heten súlyosan, húszan könnyebben megsebesültek. Az ostrom alatt tartott városházát a Szegedről érkezett két század katonaság és csendőrség szállta meg, mégis nyomban megkezdődött a megtorlás. Letartóztattak 28 magyar, 11 szerb, hat román és egy német nemzetiségű zendülőt. Hatszáz „megbízhatatlan elemet" pedig kitoloncoltattak Battonyáról.

Így történt. *Timár* Máté *„Pünkösd Battonyán"* című dokumentum-kisregényében hasonlóképpen számol be az eseményekről. Számos forrásmunka és újságcikk alapján. Mindenesetre ez volt a múlt században a *talán legjelentősebb* agrárszocialista zendülés a Viharsarokban. Utána követték a többi mozgalmak, egészen a felszabadulásig, amely hazánk földjén éppen Battonyánál kezdődött.

Vámos Imre

Szándék és lehetőség

Helyet a gyereknek

„Tisztelt szülő! Kérem, hogy nyolcadikos gyermekével együtt, továbbtanulása ügyében keresse fel intézetünket. Akadályoztatása esetén kérem telefonon értesítsen bennünket. Amennyiben segítségünket nem igényli, szintén értesítést kérnénk." E levél feladója a Fővárosi Pályaválasztási Intézet. A címzettek: kilencszázhatvanan voltak.

— Ők azok a szülők — magyarázza *Perlai* Béla, az intézet igazgatója —, akiknek gyermekét mindkét helyről elutasították. Ezekben az esetekben a felvételi lap hozzánk kerül, s mi próbálunk segíteni, helyet találni a gyerekeknek. Június első napjaiban még csaknem háromszáz végzőssel foglalkoztunk.

Túlkínálat

Maradjunk a számoknál. Budapesten ebben az esztendőben 19 300 gyerek fejezte be az általános iskolát, négyezerrel több, mint tavaly. A középiskolákban és a szakmunkásképző intézetekben azonban a keretszám nem változott. Igazi gond mégsem keletkezett, hiszen a főváros országos beiskolázhatósága miatt a középfokú iskolákba több mint 25 ezer diákot várnak. A gond nem is a nagy számoknál, az egyes gyerekeknél jelentkezett.

Miután „tanulóerőkben" túlkínálat volt, az iskolák az idén jobban válogattak, jobban válogathattak. A lecsökkentett gimnáziumi helyekért folyt a legádázabb küzdelem, de jó néhány szakközépiskola is kötötte magát a jó és jeles bizonyítványhoz. És a diplomás szakmákra felkészítő intézetek is nagyon gyorsan megteltek.

— Májusig a végzős nyolcadikosok döntő többségének tisztázódott a helyzete — mondja Perlai Béla. — Alig ezren maradtak azok, akiket egyik megjelölt helyre sem vettek fel, s akiknél az iskolai átirányítás sem segített. Feltételezzük, hogy a megpályázott helyekre a náluk jobbakat vették fel. Több mint egy hónapja folynak az egyeztetések, s június elején már „csak" háromszáz gyerek helyét keresik. Ezt igen jó aránynak tartom, de biztos, hogy idegesítő azoknak a családoknak, ahol a gyereknek még nincs helye. Ezek az esetek kétségkívül problémásak, hiszen a szándékon kell változtatni, az előzetes elképzeléseket kell korrigálni. De hát tudjuk, hogy a szándékban mindig több van, mint a lehetőségben. Most — egy kicsit elkésve és bizony nem ritkán tanári tévedéseket is korrigálva — kell hidat építenünk a lehetőségek és az elképzelések között.

A legtöbb gond — mint már oly sok éve — a lányokkal van. Ugyanis a fiúk június közepén még mindig több mint negyven szakma közül választhatnak, a lányoké ennél jóval kevesebb: a sütő, a cipőgyártó, a szövetkikészítő, a fonalgyártó, a szövőnő pályák állnak már csak előttük. Ezért nem kevesen választják azt az utat, amit S. Erika, akit, miután nem vettek fel sem a ruhakészítő, sem a ruházati eladó szakmára, a Szivárvány áruházba ment dolgozni. A képesítés nélküli eladók lehetőségét a pályaválasztási tanácsadóban hallotta.

Ígéret

De hát, mint Perlai Béla elmondta, a fő törekvés az, hogy minden 14 éves gyerek nappali tagozaton tanuljon tovább.

— A lányok pályaválasztása nem mondvacsinált probléma — folytatja a megkezdett gondolatsort az intézet igazgatója. — Az okok a társadalom mélyén lelhetők fel, célszerű lenne feltárni őket. Mi most nem tehetünk mást, mint alkalmazkodunk a közvéleményhez, amely úgy ítéli meg: a lányok a szolgáltatásban találják meg a helyüket. Ha egy lány, pontosabban a szülei pályát választanak, akkor azt is figyelembe veszik, mi lesz akkor, ha férjhez megy, mi lesz, ha gyermeket szül. Nem véletlen, hogy a könnyű, tiszta munkát keresik; ezért, hogy sok lány jelentkezik gimnáziumba. S mivel érettebbek ebben a korban, szorgalmasabbak is a fiúknál. Nem szerencsés dolog ez, hisz rengeteg pálya elnőiesedett, vagy a legjobb úton halad efelé. Miután azt a törekvésünket, hogy a lehetőség szerint a választott pályához rokon szakmát találjunk a gyerekeknek — a lányoknál nehezebben vagy egyáltalán nem tudjuk megvalósítani, biztos, hogy ebben az esztendőben is lesz olyan szülő, aki kivár egy évet, vagy más módon próbálkozik...

Jó néhány vállalat gyorsan reagált erre a helyzetre. Az Aranypók például ugyancsak képesítés nélküli eladóknak várja a felvételt sehova nem nyert lányokat — azzal az ígérettel, hogy jövőre nappalin vagy estin felvételt biztosít a becsülettel helytállóknak.

Kettesek napja

A pályaválasztási intézetben ezekben a napokban nagyüzem van. Húszpercenként, félóránként érkeznek a behívottak: szülő és gyermek ül az egyik segítő-tanácsadó, *Kárpáti* György asztalához.

N. Ferenc édesapja most egyedül érkezik, siet, lenn várja a szabálytalanul parkoló taxi. Nem először van itt, ismeri a járást — s most csak a jelentkezési lapért jött.

— A Ferit felvették autószerelőnek — újságolja a hírt —, vinném a lapját, mielőtt még meggondolják magukat. A lap előkerül, a papa a zsákmánnyal elviharzik. Csodálkozva, kérdőn nézek Kárpáti Györgyre, ő nem lepődik meg:

— Feri csupa kettessel végzett: nem vették fel sem a közlekedésgépészeti szakközépiskolába, sem autószerelőnek. Amikor először idejöttek és átnézték a listát, a papa csak ennyit mondott: „Na, ne vicceljen!" —, és szó nélkül elmentek. A többit már látta.

Hogy mi történt, azt jótékony homály fedi. A meditálásra nincs sok idő, érkezik a következő páros: D. László és papája. A bizonyítvány itt is hemzseg a kettesektől.

— Későn kapcsolt az úr! — kommentálja a jegyeket az apa.

Mint kiderült, ők is csak a felvételi lapért jöttek, hiszen:

— A vállalatom megígérte, hogy felveteti a gyereket műszergyártónak.

Kárpáti György „ráül" a telefonra — kiderül, hogy a vállalat abba az iskolába küldte őket, ahol már végképp nincs hely. De hát műszergyártót másutt is képeznek, csak hát utazni kell majd.

Szünet. A három behívott lány nem jön el, értesítés sem érkezik róluk. Várakozunk — igaz nem sokáig, mert megérkezik F. Róbert, és oldalán édesanyja.

Ez a kettesek napja. Róbert egy szót sem szól, az anyából viszont ömlik a szó:

— A Robinak nagyon ügyes keze van, de hát a bizonyítványa miatt nem vették fel faszobrásznak. Karosszérialakatosnak sem kellett. Ott álltunk megfürödve. Én sütőként dolgozom; a fiút felvennék molnárnak. Székesfehérvárott még kollégium is akadna. Jó iparosmunka, de az edzője tegnap felhívott, hogy ne engedjem a gyereket vidékre, mert a Robi kitűnően kajakozik, fantáziát lát a versenyzésében. Az edző azt is megígérte, hogy elhelyezi egy szakközépiskolába, csak ne vigyem.

Róbert zavartan játszik a kezével, úgy hallgatja Kárpáti Györgyöt:

— Nem tudom, hogy az edző mit tud elintézni, s mit nem. De az majdnem biztos, hogy félévkor Róbert megbukik. Az a tapasztalat, hogy a szakközépiskolákban legalább egy jegyet rontanak a diákok, napi négy-öt óra edzés mellett a kettesről bizony csak bukni lehet. Én nem szólhatok bele, de nem javaslom. Nagyon sokat kell ott tanulni.

Róbertet az utolsó mondat meggyőzi. Aztán előkerül a lista.

— Nos, édes fiam, találd[illegible]

FÉRFILAP!
FÉRFILAP?
FÉRFILAP...
Megjelent az
ÁDÁM
legújabb száma!
Az ÁDÁM körkérdése:
Ki az úr a háznál?

A lakosság jobb áruellát
TOVÁBB KERESSÜK, A
A vas, műszaki, jármű é
kereskedelem területén
továbbra is bővíteni sze
Több évre szóló szerződé
rugalmas áralku!
Segítséget nyújtunk
az anyagellátás területén
Felhívjuk figyelmüket a
keresett cikkeket tartaln
pontos katalógusunkra.
Tájékoztatás: Pf. 325 1
MÉG MINDIG VEV
TERMELTI

MŰVÉSZET és BARÁTAI

A Művészetbarátok Egyesületének (alapítva 1973-ban) füzetei/2.

■ I. évfolyam 2. szám ■ 1991 november-december ■ Tagoknak illetményként ■

BÚZA Barna

KI A MECÉNÁS?

Mostanában a művészetpártolásról sok szó esik, a művészetek szeretetéről talán még több, de a téma tisztázatlan abban, hogy a művészeteknek tulajdonképpen ki a gazdája? Vagyis ki a gazdája? Ki a "mecénása"?

A kérdést feltenni könnyű, de a válasz nehéz, ötven-hatvan év távlatában még akadtak (vagy mondjuk inkább) voltak, akiknek műveltségük és módjuk is volt ahhoz, hogy alkotó munkájában, kísérletezéseiben segítségre legyenek egy-egy szárnyát bontogató tehetségnek, vagy olyan község, város, amelyik költségvetésébe beépíthetett tanulmányi ösztöndíjat. (Én is *Sarkad* község segítségével tehettem meg a pályára vezető első lépéseimet.) Így csak 60 év távlatából visszanézve, emlékeimben jelen vannak azok, akik a második világháborúig vállalhatták a mecénálás örömét és önkéntes szerepét. Őket a kultúra és művészetek színpadáról elsöpörte a megváltozott, pontosabban durván megváltoztatott idők szele. Akinek akkoriban inkább az életben maradhatás lett legfőbb problémájuk, és nem a művészetekkel való törődés.

Az emberi természet azonban alapvető adottságaiból eredően, még nehéz éveiben is, inkább a jó felé vonzódik, a szép után vágyik. Ezért fogékony a látható és hallható művészetek befogadására és ha anyagilag módja nincs is rá, mégis annak közelében lenni, és szellemi tulajdonába venni igyekszik. Ha nincsenek is még sokan, de számuk szerencsére sokasodik, érdeklődésük napról-napra nő. Kiállításokra járnak, tájékozódnak, társaságokban egymás figyelmét felhívják a látnivalókra, vitatkoznak is a művekről.

Ezek a Műbarátok.

Műbarátok azért, mert általában meg kell elégedniök azzal, amiben örömük van, amit szívesen megnéznek, amiből a műélvezet az övék, de a tulajdon nem. Hogy ez az érdekes humanista embercsoport milyen mozgásban él, azt a kiállítások látogatottságán is felmérhető. Van úgy, hogy csak lézengenek egy-egy tárlat üresen kongó termeiben, de az is megtörténik, hogy a műbarátok egymásközti hírverése nyomán sokan felfigyelnek egy-egy bemutatóra és a látogatók száma ugrásszerűen megnövekszik. Van az éremnek másik oldala is, és ezek a művésztársadalom kis részét jelentik. Ők az alkotók: szorgalmasak, mondanivalójuk van, de bezárkóznak, nem adnak lehetőséget arra, hogy egy mű megszületését és létrehozását más is láthassa. Valósággal elefántcsont toronyban élnek, és csak a kész művet – sok esetben szivességszerűen – teszik láthatóvá. Véleményem szerint ez nem jó dolog. Jobban szeretem – szerencsére sokan vagyunk ilyenek – a nyitottságot, az emberközelséget és megmutatását annak, hogy az alkotó művész is esendő ember. Kísérletezik, próbálkozik és néha mellé fog. A műbarát megbecsüli a művész bizalmát, örül, ha hozzászólhat és különösen kedvére válik, ha elfogadják a friss szemű ember véleményét. Mert a művész sem valami különleges csudabogár a többi ember között. Ő is éppúgy bajlódik a mindennapi élet gondjaival, mint mások, éppen úgy a földön él mint más. Legfeljebb a maga tehetsége és alkotói akarata, közlési vágya folytán más módon járul hozzá a teremtés munkájához, mint akinek más a kenyere.

A műgyűjtők

az ügyszeretet mellett a szorgalmas méhekhez hasonlíthatók – akik képletesen mondva: virágról-virágra – vagyis kiállításról-kiállításra, s ha tehetik műteremről műteremre, esetleg aukciós árverésre járva kikeresik, kiböngészik az általuk elérhetőnek ítélt műtárgyat és sokszor szerény anyagi lehetőségeik mellett

"FÁY ANDRÁS" Búza Barna munkája a battonyai új OTP Székházon. Felavatták: 1991. október 30-án.

is megszerzik azt. Tapasztalatom szerint érdekes volt látni a múló időben, hogy az első tétova lépések idején a műgyűjtő a lehetséges két műtárgy közül ugyanolyan árak mellett, a gyengébb művet vette meg. A folyamatos ízlésfejlesztő nézelődés gyakorlatában a választó képessége fejlődött és később már a jobbik művet választotta.

A változások idejét mutató életünkben – beleértve a társadalom még egy ideig tartó elszegényedését – az igazi vagy kötelezett *mecenatúra és múzeumok feladata lenne,* de mai helyzetünkben erre kevés remény van. Tudomásom szerint új művek vásárlására alig jut pénz, de még a meglévő anyag karbantartása és raktározása is nagy gondot jelent.

Kik is hát akkor a mecénások ma? Én tapasztalatból mondom, hogy maguk a művészek. Hogy miért?

Mert a művész szüntelen új meg új művek létrehozásán fáradozik. Miután a régi igazgatás szerint semmiből semmi sem lesz, de gondolatból, alkotói akaratból és a hozzá szükséges anyagokból és anyagiakból műtárgy születik: tekintet nélkül arra, hogy annak máris volna leendő gazdája. Így az elkészült művek sokasága a művész tulajdonában van, vagy sokáig nála marad.

A műalkotás léte györtődés, öröm és áldozat keveréke, azért egy gyűjteményes kiállításon szemlélődve nem árt arra is gondolni, mennyi szellemi, alkotói és anyagi érték együttese az egész látvány, aminek legfőbb mecénása éppen a bemutató művész.

Búza Barna

ÖRÜLÖK, HOGY HELYET KAPTAM GYŰJTEMÉNYEDBEN

Nem is tudom már, mióta ismerjük egymást Dancsházy Nagy Mártonnal, de találkozásunkban volt valami jelzés: Figyelj! Ez az ember valami különöset csinál! Marci barátom éppen egy tárlatot rendezett valami ifjúsági klubban, saját fantasztikus gyűjteményéből egy kis ízelítőként csinálta, s a neki segédkező fiataloknak magyarázta, hogy mi milyen értéket hordoz, s a szép mennyire lelket gyönyörködtető. Azt hiszem, hogy Nagy Márton ars poeticája ebben a gondolatban, a szépség és az érték szeretetében és annak átadásában fel is rajzolható. Amint jobban megismertem, akkor szűrtem le magamban azt a meggyőződést: e szellemiségnek köszönhető, hogy a Művészetbarátok Egyesületének alapító tagja lett. Nyilván úgy érezte már 18 évvel ezelőtt is, hogy egy ilyen egyesület, ahol művészek, festők, szobrászok, népművészek, költők és mindezek barátai egymásra találnak – sok ember igazi otthona. Neki lett igaza. Az egyesület azóta is számtalan fiatal művészt indított el azzal, hogy kereste és megtalálta a bemutatkozás színhelyét és lehetőségét, közönséget toborzott a szépnek.

Borbereki Kovács Zoltán: Kubikus, 1930-as évek

– Eljöttem, hogy a 67-ik születésnapodon minden jót kívánjak, de most is olyan nehéz összejönni, hiszen újabb és újabb kiállításokat, baráti összejöveteleket szervezel vagy szülővárosodnak, Berettyóújfalunak, melynek Pro Urbe kitüntetettje is lettél, igyekszel a Bihari Múzeumot gazdagítani, barátokat szerezni annak. Honnan a művészetnek ez a szeretete?

– A szép tárgyak engem mindig érdekeltek, de igazán édesanyám oltotta belém azok szeretetét. Mindig csiszolta szépérzékemet, akár az öltözködésben, akár a tárgyak esetében, de talán még egy edény vásárlásánál is megtalálta a módját, hogy az egyes darabok formáját, a mintázatát érzékletesen elmagyarázza.

Szerencsém volt a középiskolai tanáraimmal is, főleg, mivel Logody Rózának az egész családja nagy művészetbarát volt, s ők is észrevették bennem az érdeklődő fiatalt, irányítgatták figyelmemet. Később aztán sokat jártam kiállításokra is.

– S te most ezt továbbadod... A gyűjteményed gyönyörű, mikor és kivel kezdted a megalapozását?

– Nagyon régen. Először a népművészeti tárgyakkal kezdtem. Ezeknek most is nagy becsük van nálunk. Szerencsére feleségem, Júlia, nagyszerű érzékkel tudja rendezni a tárgyakat. Művészettörténészek, akik gyakran megfordulnak nálunk, nem akarják elhinni, hogy nem tanulta a képek, edények, kisplasztikák elrendezését úgy, hogy azok a helyükre kerüljenek, érvényesüljenek és mégsem nyomják el a többit. Nekünk is inkább "friss levegőt", felüdülést adjanak a lakásban. Együtt élnek velünk. Mert számomra az otthon e tárgyak között mindig a pihenés, a megnyugvás középpontja.

A Művészetbarátok Egyesülete is sokat nyújtott Dancsházy Nagy Mártonnak. Az egyesület létrejötte előtt már irogattak gyűjteményéről a lapok, így a többi alapító, Búza Barna, Szíj Rezső, Kelemen Kristóf és Jakab Károly is nyitottan fogadták Marci kezdeményezéseit. Jó barátok lettek, s maradtak is.

– Sok barátot szereztem később is, hiszen az egyesület valósággal vonzotta a művészeteket. Vásároltam, ha tehettem, a család is ilyen ajándékokkal lepett meg. A gyűjteményem gazdagodott, sok jó barát, mint például Xantus Gyula, Osváth Miklós vagy Kapitz Margit műveivel, akik dedikálták is a képeiket. Itt van például: "Örülök, hogy kaptam egy kis helyet Dancsházy Nagy Márton gyűjteményében". De Kránitz Margit vagy Körtvélyessy Magda, a berettyóújfalusi Tóth Sándor, Határ János, Dobos Sándor, Göböly József, Meister Kálmán vagy Heil József is megtiszteltek egy-egy nagyszerű darabbal.

Éppen egy csodálatos albumot lapozgatok, **Deák István** könyvben is megjelenő 25 metszetének eredetijeit, amelyet a jó barát a születésnapra ajándékozott, amikor a szemem megakad **Borbereki Kovács Zoltán Kubikos** című szobrán. Aztán egy másik könyv akad a kezembe, a legnagyobb székelyről, Orbán Balázsról, amelynek dedikációja így szól: **"Dancsházy Nagy Márton bátyámnak, akinek ügyszeretete és hite nélkül ez a könyv enm jelenthetett volna meg. Őszinte bihari szeretettel: Balázs Ádám".**

S ez a dedikáció arra hívja fel a figyelmet, hogy az egyesület több költőnek, írónak is megteremtette a nyilvánosságot, a bemutatkozást. S az a kicsiny jelző, hogy "bihari" szeretettel, arra is utal, hogy a fővárosi egyesület el nem mulasztott összejöveteleiken kívül milyen erőt fordít Nagy Márton a Bihari Múzeumra. Ő maga nemrég is 1000 exlibrist, 20 db csak muzeális módon értékelhető eredeti erdélyi fotót ajándékozott.(Ezek csak a mostaniak, mert ezt megelőzően már számos értékes tárgyat juttatott oly annyira szeretett szülőföldje múzeumának.)

Szeretném felsorolni, ki mindenkitől láttam Dancsházy Nagy Márton gyűjteményében gyönyörű alkotást, de nincs annyi hely, hogy leírjam a nevüket. Azt hiszem, számukra is az a legfontosabb, hogy Marci azt vallja:

– Minden darabban a barátaimat látom. Ez engem boldoggá tesz, megnyugtat.

Isten éltessen, Marci! Legyen sok örömed páratlan gyűjteményedben, s a művészet pártolását plántáld minél több fiatalba, öregbe, hogy ők is azt a boldog nyugalmat érezzék, ha szép művészi alkotást látnak.

Lendvai Vera

SZOBOR-SZOMOR-KODÓ

Régi fényképet mutat *Búza Barna* szobrászművész. A képen kuruc vitéz lovasszobra, a művész egyik legkedvesebb köztéri alkotása. Méretei miatt nem fért be a moszkvai kiállítóhelyiségbe, ahol be akarták mutatni, így a szabadban helyezték el. A szobrot éjszakánként ellepte a hó, de a környékbeliek — ismeretlen moszkvaiak — minden reggel letisztították.

Nem csodálom, hogy Búza Barnát felmelegíti ez a havas emlék, különös tekintettel a mostani ínséges időkre, ami köztéri szobrainkra jár. Nemrégiben jött a hír Pécsről a *Zsolnay-kút* vandál megrongálásáról, s rögtön követte a másik, ami az egri *Dobó István-szobor* megmászásáról és összetöréséről tudósított. Sajnos, nem példátlan gaztettekről volt szó Egerben és Pécsett. A Képzőművészeti Lektorátusra egyre-másra érkeznek a rendőrségi jegyzőkönyvek köztéri alkotások megrongálásáról. (A lektorátus szakértői becsülik föl a művekben esett kárt.) A rendőrségi feljelentések szinte mindig ismeretlen tettes ellen készülnek. A vandálok kiléte könnyen marad titokban: a szobrok nem tudnak kiabálni, még akkor sem, ha a lábukat fűrészelik.

Az arra járók, a környéken lakók viszont kiabálhatnának, vagy ami még hatásosabb: értesíthetnék a rendőrséget, ha szoborrongálókat látnak. Csakhogy a gátlástalan rombolóktól, akik nappal sem szégyenlik tettüket, a szemtanúk félnek, az éjszaka pedig sok mindent elleplez.

Hihetetlennek tűnő eseteket is. A közelmúltban a fővárosban kétszer kíséreltek meg köztéri szobor ellopását. Mindkét esetben csak a tolvajok ostobasága akadályozta meg a terv végrehajtását. Mindent végiggondoltak, csak azt nem, hogyan viszik el a súlyos zsákmányt. A városligeti nimfát — miután lefűrészelték talapzatáról — *beleejtették a tóba*, a Szilágyi Dezső téri — szintén lefűrészelt — szoboralakot csak a szomszédos bokorig sikerült elvonszolniuk. Másnap ott találták meg a járókelők.

Az utóbbi eset különösen tűnődésre készteti az embert: hogyan lehet, hogy a feltehetőleg hosszan tartó, zajos szoborfűrészelés egyetlen, a téren lakó embernek sem tűnt fel . . .?

A lefűrészelt szobrok azóta visszakerültek talapzatukra, csak az veszi észre az illetéktelen beavatkozás nyomait, aki tud róla. Vannak azonban olyan szoborcsúfítók, akik kis erőfeszítéssel dolgoznak, ám így is mérhetetlen kárt tudnak okozni. *A spray-bajnokok.*

A zsebükben kályhaezüsttel sétálgató vandálok legtöbbször ismeretlen zenészeket népszerűsítő feliratokkal látják el a műalkotásokat, avagy obszcén ábrákat fújnak rájuk. A nagybátonyi *Varga Imre*-szobrot — két fekvő nőalakot ábrázol — olyan festékkel fújták teli, amit nem lehet eltávolítani a kőfelületről. Ha el akarnák tüntetni, a szobrot is selejtezni kéne.

A köztéri alkotásoknak nemcsak a vandálok az ellenségei. Az idő és az időjárás is, hacsak nem óvják kellő gonddal őket mindkettő ártalmaitól.

A budapesti városvédő egyesület alakuló ülésén szóba került ez is. A felszólaló *Rajna György* nyugdíjas tisztviselő, a budapesti szobrok, emlékművek, árvíztáblák, emléktáblák önkéntes védnöke, úgy vélte, hogy a főváros köztéri alkotásainak nem elég szervezett a gondviselése. Rajna György egyszobás belvárosi lakásában alig férnek el azok a dokumentumok, amelyekkel a magyar köztéri szobrok történetét regisztrálja, egészen 1880-tól. Anyai nagybátyja, *Wellisch Emil* akkor kezdett kutatásait folytatja ifjú kora óta: 1950-től kataszterben tartja számon a műveket. Számtalan példát tud, amikor szobrokat — véleménye szerint oktalanul — költöztettek egyik helyről a másikra, vagy *új szoborral helyettesítve, sorsára hagyták.* Véleménye szerint, a kőszobrokat nem takarják le idejében, aztán a fagy okozta károkat sem javítják ki. Mutatja is lakása ablakából az Engels téri Danubius-szobrot: egyik mellékalakjának hiányos a lába . . .

A budapesti szobrok gazdája a Képzőművészeti Igazgatóság, rájuk tartozik a szobrok sorsa is. *Zsigmond Attila* főigazgató ismeri Rajna György kifogásait.

— Rajna úr sokféle fórumon elmondta már őket, mindig nagy hatással. Ő arról tud, ami látható. Arról már nincsenek információi, hogy a látszat mögött — vagy a látszat ellenére — mi történik. A szobrok *helyét is szerzői jog védi.* Önkényesen soha, egyetlen szerv sem változtathat rajta. Városrendezési vagy városszépítési okra van, ha megtörténik. *Medgyesi Ferenc* Táncosnő-szobrát például azért helyezzük át a Kálvin térről a Madách térre, mert ennek a kisméretű, intim hangulatú szobornak ott, az átalakított színház előtt jobb helye lesz. A Kálvin téri metróállomás viszont *Illés István* vörös márvány domborművét kapja meg. Rajna úr bánkódik a Danubius-mellékalak hiányossága miatt: *igaza van.* Azért nem pótolták eddig, mert szakértők véleménye szerint az egész szobrot restaurálni kell. Jövőre tervezzük, kétszázezer forint szerepel erre a költségvetésünkben. Megnyugtathatok mindenkit, aki aggodalmaskodik: Budapesten egyetlen szobor sem tűnik el, nem megy tönkre. Mostanában a *Delfines* kutat hiányolták a legtöbben, a Rákóczi térről. Visszakerült eredeti helyére, a Várpalotába, ott megtekinthető. A szobrok védelme és javítása terv szerint történik, de ha kell, azonnal intézkedünk. Amikor leesett a belvárosi templom faláról az árvíztábla, még azon a napon elszállíttattuk, egy hónapon belül restaurálták elrozsdásodott részeit és visszahelyezték. Jó a kapcsolatunk a Képzőművészeti Kivitelező Vállalattal, méltányosan kezelik kéréseinket; mi nem hivatkozunk a háttéripar közömbösségére sem — mondja Zsigmond Attila.

— *Azért mégsincs minden a legnagyobb rendben. Magam is láttam Grantner Jenő Tudomány allegóriája című szobrát, amely a valamikori Eskü térről került Adyliget főterére — s most a bokrok között áll. Helyére egy Ady-szobor került, ami rendjén is lenne. De az, hogy a régi szobrot tízlépésnyire félreállították — legkevesebb, hogy szomorú látvány.*

— Ha most nézné meg, látná, hogy elkezdték restaurálni. Azért nem vitték át új, végleges helyére, mert még nem kész a talapzata. De nem felejtkeztünk el róla, nem „írtuk le".

— *Mi történik azokkal a szobrokkal, amelyeket „leírnak"?*

— Nincsenek ilyen szobrok! A felszabadulás után megtörtént a szobrok politikai szempontú szemléje. Az akkor eltávolított szobrokat sem semmisítették meg, őrizzük őket egyik raktárunkban. Némelyiket talán ismét fel is állítjuk, megfelelő környezetben. *Magyarországon nincs szobortemető.* A rossz állapotú szobrokat restauráljuk, ha kell rekonstruáljuk — hallom Zsigmond Attilától.

Ha a szobrok immár örök életűek, szép jövő elé nézünk. Persze, az is lehet, hogy a mai obszcén ábrákat unokáink is látni fogják — ha nem talál ki a vegyipar valami speciális oldószert, *vagy nem sikerül gyerekeinkben elhinteni a műalkotások tiszteletét.*

A főváros legrégibb köztéri szobra, az *Incselkedő gyerekek* kútja a Vigadó térről a Szabadság strandra, azaz a Dagályra került, egy valamikori intézkedés következtében. Várostörténeti műemlékünkön szezon idején törülközők és úszónadrágok száradnak. Ez sem példamutató helyzet.

Virág F. Éva

(Komáromi Zoltán és Sárközy György felvételei)

A műfaj korai hívei 1965-ben, irigyelték lengyel kortársaikat. A hőskor emlékezetes rockzenekara, az *Animals* már átjött a „vasfüggönyön", és Lengyelhonban koncertezett. Idehaza, az új zene — először a beatnek nevezték — még a puszta létéért küzdött. Aztán a „je-je-jézést" tulajdonképpen nagyon rövid idő alatt befogadta a gyakran merev konzervativizmussal vádolt magyar közízlés.

S érkeztek hozzánk is sorra, az Angliából importált „eredeti" zenekarok. A kapudöngető közönségigény biztosíték volt rá, hogy a *beat*, vagy ahogy később nevezték a *pop* és a *rock* üzletnek sem utolsó. A föllépтetett külföldiek nagy része azóta kihullott az idő rostáján. Sokuknak már az Országos Rendező Irodában sem emlékeznek a nevére. A rossz nyelvek szerint olyan is előfordult, hogy a „valódi" angolszász együttesek itt Magyarországon játszottak először együtt, s koncert előtt néhány órával próbálták össze a produkciót. Szinte kizárólag másod- és harmadvonalbeli zenészek voltak. Ki emlékszik ma már például *Ray Phillips* nevére? Nagy ritka volt az olyan ismertebb együttes föllépése, mint a *Spencer Davis Groupé*.

Aztán a műfaj befogadtatott, elveszтette a törvényen kívüliség illúzióját — s ezzel nagyrészt divatcikké is vált. Bővültek, fölfrissültek a rádió könnyűzenei műsorai, a lapok nagy része pop-rock rovatot nyitott, s az eredményeket, ha döcögve is, de megpróbálta nyomon követni a lemezkiadás és a kereskedelem. Következésképpen a hazai közönség egyre igényesebb lett...

A külföldi zenekarok fölléptetése a legutóbbi időkig csupán két szervezet, az *Interkoncert* és az *Országos Rendező Iroda* feladata volt. A koncertigazgatóság szerezte be az ajánlatokat, közvetített, továbbította azokat az ORI-hoz, és segített a szerződések megkötésében. Az ORI így lényegében csak a föllépés gyakorlati megszervezésével foglalkozott. Tette ezt 1982 februárjáig *monopoljogon*. A kifogásokat keresők és találók a hibák, s a hiányok okát ebben látták. *„Az ORI azt csinál, amit akar* — mondták —, nincs választás."

1982-ben aztán más, rendezési joggal felruházott rendező szervek is „beszálltak" az üzletbe. Eddig a *Budapest Sportcsarnok* és az *Ifjúsági Rendező Iroda*, de a kör rövidesen tovább bővülhet.

A konkurrencia pillanatok alatt fölpezsdítette Budapest könnyűzenei életét. Az új sportcsarnok megnyitása után néhány nappal már *Amanda Lear* és más ismert francia művészek érkeztek hozzánk. Fizetségüket, mint minden nyugati énekes és zenekar, ők is konvertibilis valutában kapták. Fölösleges divatcikkért kidobott dollárezrekről lenne szó, vagy busás hasznot hozó befektetésről?

*

Bulányi Lászlóval, az Országos Rendező Iroda szervezési osztályának vezetőjével beszélgetünk:

— *Az ORI éveken keresztül egyedül viselte a külföldi együttesek föllépтetésének valamennyi kockázatát. Sokan vádolták már az irodát merevséggel, konzervatizmussal...*

— Az ORI tevékenységének mindig csupán egy részlete volt a könnyűzene, vagy a még szűkebb rétegeket érdeklő rock. Nekünk meg kell próbálnunk minden lehetséges igényt kielégíteni a magyar nótától a kőkemény rockig.

— *Milyen szempontok szerint válogatnak a külföldi együttesek között?*

— Az ORI itt is megpróbál mindenkinek a kedvében járni. Az idén két

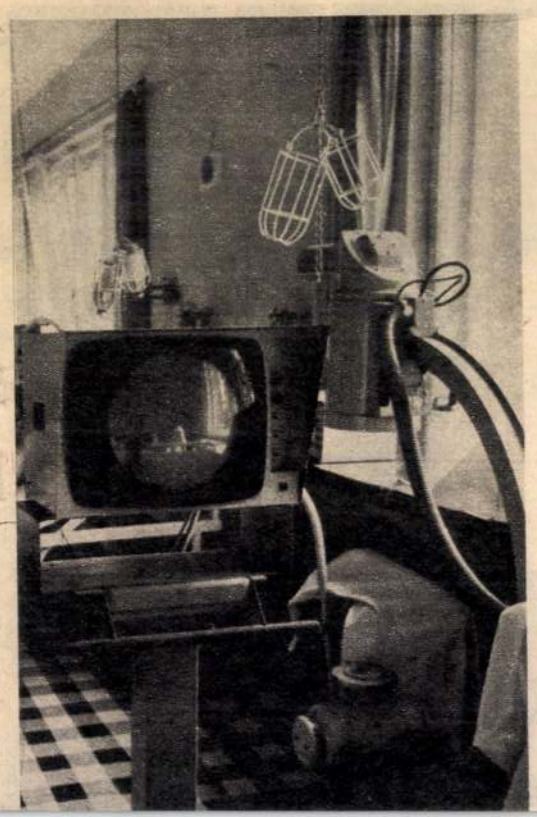

rek, az egyszer használatos eszközök, és a speciális kezelési eljárások emelik a költségeket, s ezáltal 1000—1200 forintra is növekedhet egyetlen nap ára.

— Akad olyan beteg, akinek kétnégy hetes intenzív kezelése 50—100 ezer forintba is belekerül — mondja *Dr. Oszvald Péter, a Tétényi úti kórház és Rendelőintézet* intenzív osztályának vezető főorvosa. — Ilyen anyagi igényt jelent például egy politraumatizált — tehát egy sokszorosan sérült beteg — vagy egy szeptikus szövődmény, egy művese-kezelés... Ilyen esetekben egyetlen nap 3—4, sőt ötezer forintot is követel.

— *Mi kerül ilyen sokba?*

— Például egy detoxikáló vagyis méregtelenítő eljárás egy ipari mérgezést szenvedett betegnél. Az úgynevezett aktivált szénből készült henger ára — amelyen átereszтve a beteg vérét, kiszívhatjuk a beteg szervezetéből a mérgező anyagokat — 15—20 ezer forint. Egyes esetekben az intravénás táplálás hetekig is eltarthat, és ilyenkor annyi forint költséggel kell számolnunk, ahány kalóriát kell juttatnunk a betegnek. Például napi 3000 kalória esetében csupán a táplálás 3000 forintba kerül. Ennek ellenére mi mégis tudjuk a megszabott átlagköltséget tartani. Harmincágyas általános intenzív osztályunkon az ilyen drága kezeléseket igénylő úgynevezett vegyes profilú 12 ágyas részlegünk mellett ugyanis 18 ágyas coronária-őrzőnk is van. Az utóbbi működtetése — az infarktusos betegek első napjait kivéve — jóval olcsóbb. A két részlegnek a megszabott normáktól felfelé és lefelé eltérő költségeiből sikerül tehát egy bizonyos *áregyensúlyt* kikalkulálni.

Az intenzív osztályokon dolgozó orvosok és ápolónők képzése, tevékenysége, különösen erős megterhelése, s általában ennek az új tudományágnak szakmai és etikai kérdései visszatérő témái a szakfolyóiratoknak, és az aneszteziológiai illetve az intenzív terápiás tudományos konferenciáknak. Napjainkban ugyanis még korántsem egységes a gyakorlat. Késhegyre menő szakmai viták zajlanak nyilvánosan és — nemegyszer — egy-egy kórház falai között is. Jó néhány helyen ugyanis a kórházi státusszimbólumnak számító IBO-k félig üresek. *Dr. Széll Kálmán* már említett cikkében ezt írja: *„Egyes helyeken olyan szokás alakult ki, hogy a meggyógyíthatónak vélt beteghez az alapszakma* — az első kezelőorvos — *végsőkig ragaszkodik, s az intenzív osztályra már eleve csak azokat adja át, akiknek meggyógyítására kevés a remény... Ez a gyakorlat az IBO-t a haldoklók osztályává degradálja... ha az intenzív osztály olyan betegeket kap csupán, akiknek a felgyógyulásához mindössze 1—2 százalékos a remény..."*

Ez a helytelen szemlélet veti fel a szakmában azt a dilemmát, hogy vajon a hagyományos kórházi osztályokon *hány olyan beteg hal meg szükségtelenül, akik intenzív kezeléssel megmenthetők lettek volna?*

1970-ben — az Egészségügyi Minisztérium 10 évre szóló szervezési és működési utasítása alapján — indult meg a hazai intenzív osztályok országos hálózatának nagyobb ütemű kialakítása. A hatvanas évek elején megszervezett első IBO-k szakmai tapasztalatait is felhasználva az elmúlt évtizedben a tervezett intenzív ágyaknak mindössze a fele létesült, s műszerezettségi fokuk is alig 60 százalékos. A magyarországi 68 ezer úgynevezett aktív betegágyat 1000—1200 intenzív ágynak kellene kiegészítenie, ehelyett a kívántnak alig a fele, 631 van meg. Négy megyében egyáltalán nincs önálló intenzív osztály, s csak más osztályokhoz csatolva, igen nehéz körülmények között tartanak fenn néhány intenzívágyat. Egy ilyen ágyhoz 40 négyzetméternyi alapterületet ír elő a szabvány, de ezt a normát csak az újonan épült kórházakban sikerült tartani. Érthető hát azoknak a szakmai véleményeknek az erősödése, amelyek a meglevők jobb kihasználását sürgetik.

Ez azonban az IBO-k esetében sohasem lehet 100 százalékos — hangsúlyozza Dr. Oszvald Péter. — Az IBO-k legelső kötelessége a mindenkori felvevőképesség. Mert amikor megérkezik a mentő — például egy újraélesztett súlyos beteggel, és én azzal fogadom, hogy hely hiányában nem tudom átvenni, ez olyan kudarc, amit egyetlen intenzív osztály orvosa sem engedhet meg magának. S most nem is beszéltem a beteg közvetlen érdekéről. Vagyis általában a 60—70 százalékos kihasználtságot tartjuk ideálisnak. A második kérdés számunkra: *kikkel töltsük meg az IBO-ágyakat?* Intenzív osztályra kell kerülnie minden olyan, közvetlen életveszélybe került betegnek, akinek valamilyen alapvető életfunkcióját átmenetileg helyettesíteni kell ahhoz, hogy életben tartható legyen. *Nincsen azonban intenzív osztályon helye olyan betegnek, akinek az élete ilyen körülmények között sem menthető meg...*

Mindig azt mondjuk, az emberi életnek nincs ára. De azt igenis mérlegelnünk kell, kire költjük a pénzt. Vagyis: kinek nyújtjuk a lehetőséget. Annak, aki a nagyon költséges kezeléssel megmenthető, vagy annak, aki nem? Minden intenzív osztályon meg kell tanulni osztályozni. S az orvost ilyenkor embersége, nagy szakmai-gyakorlati tudása és emberismerete vezetheti...

Légrády Eszter

(Fotó: Sárközy György)

MAGYAR HIRLAP
1982 DEC 4
MHSAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-126

Búza Barna nobrón

● SZOBORAVATÁS. Szombaton Battonyán felavatták az 1981-ben elhunyt Molnár C. Pál festőművész mellszobrát. A művész nevét viselő lakótelepen állított mellszobrot Búza Barna szobrászművész ajándékozta az általa nagyra becsült művész szülővárosának.

Népnabadság, 1990. ápr. 29.

BUZA BARNA szobrász

Reformátusok Lapja 1990. ápr. 1. 4. p.

Valaha a fővárosban a Danubius szoborcsoport nézett a járókelőkre és a Kálvin téri templomozókra. A tréfás pestiek azzal hökkentették meg a járatlan vidéki bámészkodókat: — Ugye, mégis csak kellene valamivel több ruha Kálvinra,

lenge ruhás női figurái fölött álló főalakjával. Hisz logikus, hogy a tér névadója legyen ottan díszül! Nos, a terület átrendezése során a mutatós szökőkút az Engels térre települt... Most már jöhetne Kálvin! Búza Barna szobrászművész Százados úti műtermében elkészítette a nagy reformátor egész alakos szobortervét. A monumentális szépségű alkotás — mint névadó — kivitelezés esetén remekül illenék az immár modern Kálvin térre! (Fotó: Bojár Sándor) **H. F. I.**

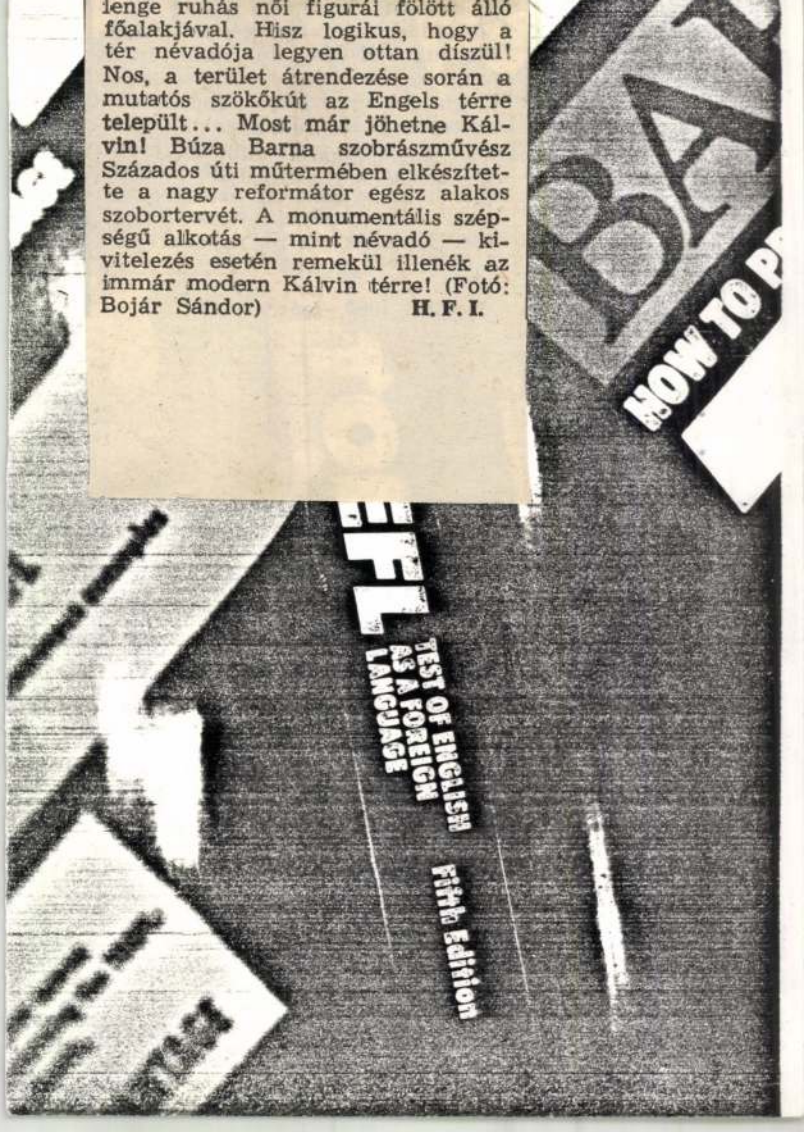

Buza Barna

1021 nokrámmúvén

1980.XII.30.Kossuth 4.25/SzL/

Jó reggelt.

-Müteren látogatás születésnapon.Buza Barna szobrászmüvész 70 éves.Szénási Sándor beszélget a müvésszel.

-Itt a polcon látható munkák közül,hozzánk a legközelebbi lehet a kisvárdai vár elé tervezett honfoglaláskorabeli lovasszobor.

-A lovasszobrokhoz különösen vanzódik.Ha jól tudom kapott is egy ilyen megrendelést,egy egészen távoli vidékről Mezopotámiából.

-Csak felszólitást kaptam tervezésre,ez a bagdadi főpolgármester kivánságára készült,harcoló arab lovasok,én azt hiszem,hogy most a háboru miatt hosszu ideig ezzel nem tudunk foglalkozni,de azért örülnék egy ilyen szép feladatnak,annál is inkább,mert kétszeres életnagyságu bronzlovakról van szó.

-Látok egy olyan szobrot,amely ahogyan Ön mondta róla a legrégebbi darabja,az első fafaragása,ezt viszont soha nem adná el senkinek?

-Hát semmi szin alatt nem adnám,ez egy ilyen családi ereklye,az akkor készült,amikor az első hireket megkaptuk a második világháboruban arról,hogy magyar katonák elestek a fronton.

-Az elsőfafaragás és a mezopotámiai megrendelés között egyéb emléke is van,Rómában tanult,képviselő volt Magyarországon és most egy ujabb munkára készül,amit ugy tudom nem ebben az évben tehát nem a 70.születésnapra,hanem 71.-re állitanak majd fel?

-Hát ez egy olyan nagyszabásu munka,amit idágig nem volt alkalmam csinálni,a battonyai 1891-ben megtörtént agárszociális zendülés emlékére, bizott meg Battonya város tanácsa azzal,hogy terveket mutassak be,Kilenc darab 2,5 méteres bronz figura,ábrázolja azt a jelentet,ami az egykori csendőrsortüzre utal.

1021

KÖRÖSTÁJ

KULTURÁLIS MELLÉKLET

Szülőföldem, Sarkad

Találkozás a 70 éves Buza Barnával

Bármennyire igyekszem elkerülni a nagy szavakat, mégis le kell írnom, hogy az igazi művészeknek különös sugárzásuk van. Pontosan meg nem fogalmazható varázs, valamiféle csodás emberség, amely képes összekötni látszólag távol élőket, megye- és országhatárokon át, nyelvi és gondolati különbségeket legyőzve hatalmukba keríteni a szépre, tisztaságra, emberibb életre fogékonyakat. Megyénk fia — a vésztői születésű, Sarkadon nevelkedett — Buza Barna szobrászművész alkotóműhelyében járva is érzékelni lehet a szűkebb hazához kötő, s a nagyvilág ezernyi tájára szóródó sugárzását.

Műtermének ajtaján kopogtatva kedves meglepetés vár: egy szálkás szőrű tacskó barátságosan csahol, majdnem lecsóválja a farkát a boldogságtól.

— Hja, kérem, Dani tudja, hogy az én barátaim az ő barátai is. Valahogy megérzi. Persze, nem mindenkivel ilyen kedves — mondja Buza Barna. — Egészen más véleménye van a környék macskáiról. Nagyon elszaporodtak errefelé a kóbor jószágok, s szinte teljesen eltűntek az énekes madarak. Nos, Dani barátunk vállalta a rendteremtést, visszaállítva a „biológiai egyensúlyt".

Mintha nemcsak a macskák riogatásának mestere, de a szobroknak is értő bírálója lenne a derék négylábú, hiszen a műalkotások közt is otthonosan mozog. Persze — a tréfát félretéve — a szobrok történetéről hallgassuk inkább Buza Barna szavait:

— Legújabb „gyermekem" a Battonyának készülő emlékmű. Az 1891-es agrárszocialista zendülés évfordulójára készítem, s amikor megkaptam a szép megbízást, sokat tanulmányoztam a viharsarki események történetét. Ma is borzongással tölt el az érzés, hogy emberéletek lettek csendőrsortűz áldozatai tulajdonképpen a vak véletlen miatt. Battonyán ugyanis parancs nélkül lőttek a tömegbe, mindössze azért, mert a község uraihoz memorandumot vivők közül valaki a lépcsőn megbotlott. Nekiesett az egyik csendőrnek, s az — ahelyett, hogy felsegítette volna a földre esett embert — a fegyverét használta. Persze, ha elgondoljuk, hogy abban az időben milyen feszültségekkel volt telített a levegő, érthető, ha egy véletlen szikra is robbanásra gyújtotta a magyar agrárproletárok indulatait.

A műterem hatalmas gipszfigurái már elszállításra várnak, hogy bronzba öntve — Schall József, Ybl-díjas építész közreműködésével — tovább gazdagítsák Battonya nevezetességeit.

Mintha a szülőföldhöz kötő további láthatatlan mágnesvonalak irányítanának, figyelmem egy klasszikus tisztaságú Petőfi-mellszobor felé fordul. És csodák csodája, ezt a munkát is Battonyának készíti Buza Barna.

— Lányom keramikusművész, vele közösen használunk egy égetőkemencét. Petőfi-szobromat pirogránitból készítettem, és a kemencénkben, 1300 Celsius-fok hőmérsékleten izzítom majd, ezáltal lesz igazán edzetté. Nagyon szeretem ezt az anyagot, talán a fa után a pirogránit áll hozzám a legközelebb. Ebből az anyagból készült a Béke és barátság című kompozícióm, amelyen két nőalak magasba röppenő galambok felé tekint. A budapesti átadás után e munkámat megrendelte Moszkva városa, így a szovjet emberek számára is hirdeti a békét, a népeink közötti barátságot.

Ez utóbbi szobor elkészültéről egy ritka szép történetet is mond az alkotó:

— Már az utolsó munkálatokat végeztük, kék köpenyben, létrán állva dolgozam, amikor néhány autó állt meg a közelemben: párt- és állami vezetőink jöttek látogatóba. Tisztelettel köszöntöttem őket, akik nagy megértéssel figyelték munkámat. Ahogy körbejártuk a szobrot, egyszer csak látom, hogy a küldöttséget vezető Kádár János szemében könny csillog. Csodálkozva néztem felé, s ekkor vállamra tette a kezét, és azt mondta, tudja, barátom, én is átéltem azokat az időket amit Ön, magam is tudom, mennyi mindent kellett tennünk, hogy ez a szobor itt állhasson. Minden elismerés közt, ez a mondat volt számomra a legkedvesebb.

Portrék — köztük Medgyessy Ferenc szobra —, többalakos kompozíciók modelljei, számtalan érem és sok sok lovasszobor kicsinyített mása sorjázik a műterem polcain.

— A lovas figurákat különösen szeretem. Ez a vonzódásom is gyerekkoromhoz vezet. Volt ugyanis Sarkadon egy Tokaji Imre nevű férfi, akinek gyönyörű lovai voltak, s szinte naponta láttam, amint nyalkán-legényesen végigporoszkált rajtuk az utcánkon. Ez a látvány annyira megragadott, hogy később — éppen mint Sarkad község ösztöndíjasa — a Képzőművészeti Főiskolán is gyakran mintáztam lovasokat. Hunyadi Jánostól különböző végvári vitézekig számolatlan köztéri alkotásom témájául az emberi hősiesség és a számomra legnemesebb állat harmonikus együttlétét választottam. S hogy nem csak nekem kedves állat a ló, arra egy példát is mondhatok. Történt ugyanis, hogy Moszkvában — a Kreml közelében — magyar képzőművészeti kiállítás volt, ahol a teremben nem fért el az én lovas kompozícióm. Sebaj, kiállították az épület bejáratánál. Csakhogy akkora havazás lett, hogy hamarosan szinte teljesen elborította a fehérség az alkotásom. Nos, a moszkvaiak közül mindig akadt valaki, aki naponta „lecsutakolta" szobromról a havat.

Úgy tűnik, ha valaki a szépség, a művészet szolgálatának szenteli életét, az néha sokszorosan visszakapja azokat az energiákat, amelyeket a közösség jobbításáért éget. Buza Barna friss alkotókedve, energiától duzzadó lénye alapján senki meg nem mondaná, hogy a közelmúltban töltötte be a 70. évét.

— Pedig így van. S ha arra gondolok, hogy személyesen, vagy szobraim révén Pekingtől Rómáig, Leningrádtól Tokióig „bejártam" szinte az egész világot, bizony elmondhatom, hogy gazdag tapasztalatokat szerzett az a kis sarkadi kalaposinas, aki egykor voltam. Lányom pedig, aki másfél éven át Nigériában dolgozott, egy ébenfát hozott haza, amelyből már meg is faragtam egy asszonyfigurát. Talán mondanom sem kell, hogy ezt a munkám is Békés megyének szánom...

Andódy Tibor

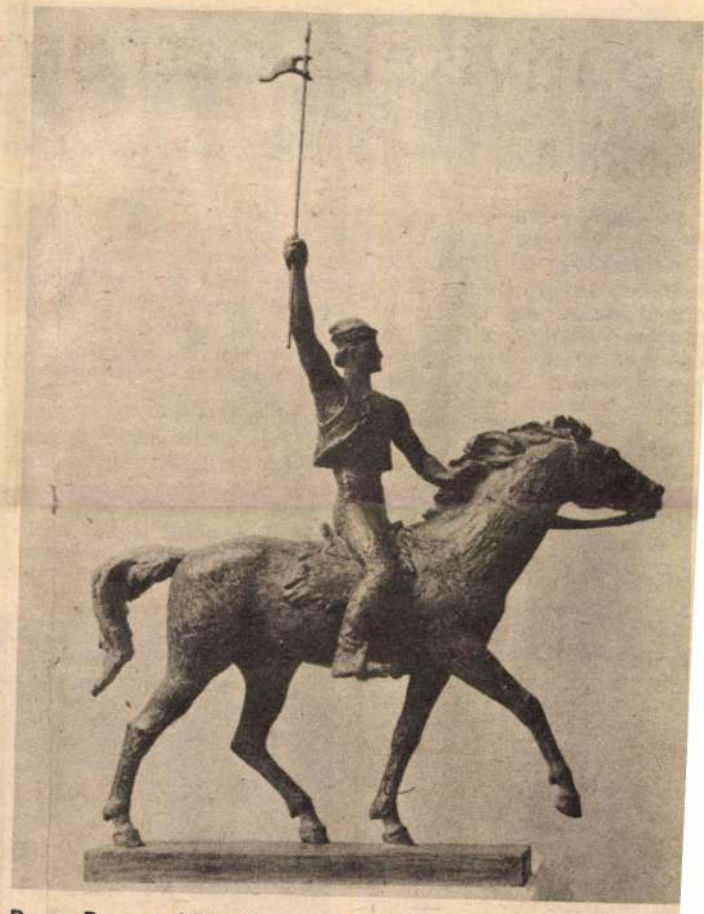

Buza Barna: Végvári vitéz

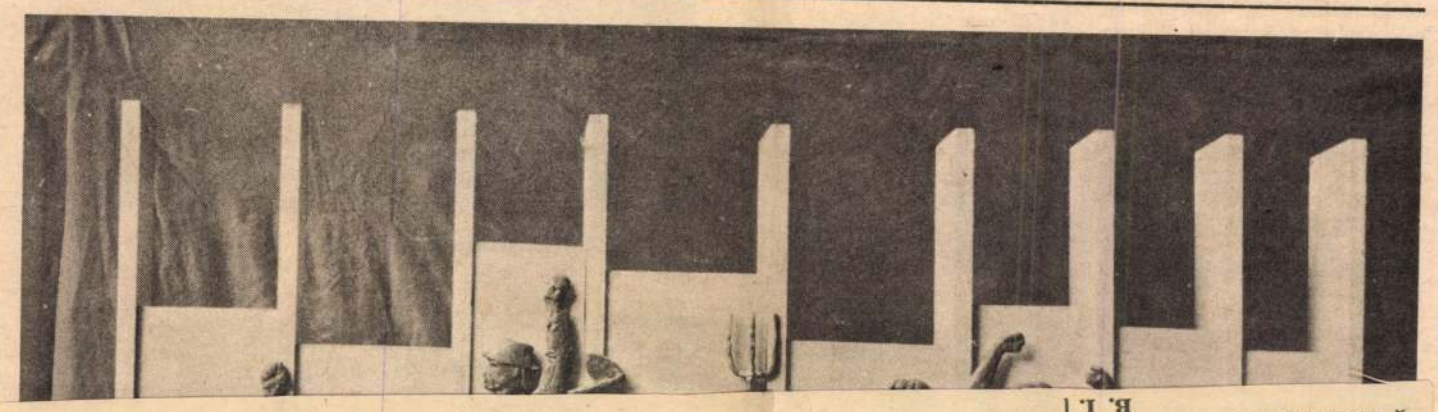

Az új lehetőségek egyike a szabadkígyósi kastély és tájvédelmi körzet

Fotó: Martin Gábor

Főváros

Főváros

Főváros

1981 FEB 8
BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Aki megszerette a községet

Dr. Mánya Tibor, a helyi népfrontbizottság titkára nem kis büszkeséggel mondhatja magáról, hogy alig akad olyan ember, akit ne ismerne Kevermesen. Az eltelt 25 esztendő alatt, mint községi állatorvos, szinte valamennyi házban megfordult már, hiszen a legtöbb család jószágtartással is foglalkozik. Így akarva, akaratlanul a felszínes ismeretség helyett az egyéni problémákat is magukba foglaló széles körű tájékozottságon alapuló kapcsolatok alakultak ki. S milyen előnyök származhatnak a lakosságnak abból, ha ez a közös ismerős nemcsak hivatását gyakorolja, hanem mint tanácstag, és mint az önkéntes tűzoltóegyesület elnöke hosszú idő óta vesz részt aktívan a közügyek intézésében is. Róla valóban el lehet mondani, hogy együtt él, együtt lélegzik a faluval. Ott van minden kisebb-nagyobb megmozduláson. S nemcsak annyire fontosnak tartják a helybeliek a személyes példamutatást, ezzel kapcsolatban az akkori falu képe. Hiányzott a jó ivóvíz, és járda is csak a tanácsház előtt volt, no meg egy pallókból kirakott gyalogjáró, amely a határőrség egykori épületéhez vezetett. Kevermesen is, mint szerte az egész országban, nyomasztóan hatottak az adminisztratív intézkedések a parasztokra, akik gyakran rettegtek a beszolgáltatástól...

S mi van ma? Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör uralkodik mindenütt. Kisebb-nagobb gondok akadnak még

becsülni a felsőbb szervek és testületek. Dr. Mánya Tibor különböző ünnepi alkalmakkor vehette át a tűzrendészeti érem ezüst és arany, valamint a Haza Szolgálatáért érem ezüst fokozatát. A több évtizeden át végzett eredményes munkája elismeréséül a Hazafias Népfronttól Kiváló Társadalmi Munkás kitüntető jelvényt, a községi tanácstól számos oklevelet és emlékplakettet kapott. Ez a sokféle kitüntetés valóban annak az embernek szól, aki családi életét és orvosi hivatását úgy tudja összehangolni önként vállalt feladatainak ellátásával, hogy mindig maradjon ideje, energiája az emberekkel való állandó törődésre, valamint a településfejlesztéssel, s egyéb közéleti tevékenységgel összefüggő ügyek felelősségteljes, korrekt intézésére is.

Kép, szöveg:

Bukovinszky István

---

napon 1400 adag leves, 1000 adag húsétel és 1400 adag házi rétes fogyott el. Olyan legenda is járta, hogy a vendég óhaja parancs volt. Semmilyen kívánságra sem lehetett azt mondani, hogy nincs, vagy elfogyott. Egyszer egy úr frissensült medvetalpat rendelt a pincérnél. A kezdő pincér sápadtan rohant a főúrhoz — tanácsért. A főúrnak egy arcizma sem rádult. „Kérdezd meg, fiam, hány adagot parancsol a vendég?" „Természetesen csak egyet" — sietett vissza a válasszal. Ekkor maga a főúr ment az asztalhoz: „Uram, pillanatnyilag mindössze egy medvénk van a konyhán, esetleg mind a négy talpát kisüttetném, mert egy adagért nem vágnánk le a szegény állatot..." A vendég gyorsan mást rendelt...

Az újjáépítés során szigetelték az épületet, mert a közeli városligeti tó vize gyakran betört a pincébe, új csatorna-, víz- és villa-

Lillafüredtől Gyuláig

Új lehetőségek a hazai turizmusban

Egyre népszerűbbek hazánkban is a különböző belföldi túrák, megkedveltük az országjárást. Jó példa erre, hogy évente mintegy 26 milliárd forintot költünk utazásra, amelynek jelentős részét Magyarország megismerésére fordítjuk. Az Országos Idegenforgalmi Tanács legutóbbi adatai szerint 5 év alatt 44 ezerrel nőtt az olcsó szálláshelyek száma. Több C kategóriájú szállodát, kempinget, nyaralóházat és fizetővendég-szobát lehet kapni. Az is örvendetes, hogy az elmúlt tervidőszakban sok turistaházat újítottak fel, korszerűsítettek. Ugyanakkor nem lanyhult a kísérletező kedv sem. Ezek közül leginkább a kulcsos házrendszer vált be.

*

Az utazási irodák gazdag kulturális programot, kombinált utakat, egyéni üdüléseket, autóstúrákat szerveznek. Az IBUSZ például a gyulai várjátékokra, a szegedi szabadtéri játékokra, Szentendrére, Martonvásárra invitálja az utazni szándékozókat.

Az idén május 10-én és szeptember 13-án rendezik meg a már hagyományosnak mondható csabai népművészeti vásárt, ahova az ország minden részéből várnak érdeklődőket. Folytatják a népszerű fürdőtúrákat Gyulára, Hajdúszoboszlóra, Zalakarosra, Harkányfürdőre. Az országjáró túrák közül érdekesnek ígérkeznek a két-három napos látogatások. Ilyen az Eger—Szilvásvárad, a Miskolc—Lillafüred útvonalon lebonyolított kirándulás, a zempléni, a palócföldi, a nyírségi túra, valamint a Duna-kanyar nevezetességeinek a megtekintése.

*

A jövőben még nagyobb szerepet szánnak az úgynevezett kombinált utaknak. Ezek általában 3-4 napos utazások, amelyből egy napot a környező szocialista országokban töltenek a turisták. Így el lehet jutni Miskolcon át Kassára, vagy Rozsnyóra, Hajdúszoboszló érintésével Nagyváradra. Figyelemre méltó, hogy az ifjúsági turizmus elősegítésére kedvezményes utazásokat szerveznek a diákoknak és a KISZ-szervezeteknek. Az egynapos túrán megismerkedhetnek a fiatalok többek között a gyulai Erkel-házzal, a szarvasi arborétummal, a szegedi műemlékekkel, megnézhetik Budapesten a Citadellát, a Szépművészeti Múzeumot. Ezenkívül barangolhatnak a somogyi és a zalai dombokon, a nyugat-magyarországi tájakon.

*

Természetesen az itt felsoroltak csak töredékei a lehetőségeknek. A nyári színházi esték, az autós körutazások, a gyógyvizű strandok és fürdők, a vízparton eltöltött családos üdülések mind a fejlődő belföldi turizmusunkat fémjelzik. Az sem titok: az idegenforgalom szakemberei arra számítanak, hogy az idén az új bérleti rendszer némileg megváltoztatja a vendéglátás arculatát. Éleződik a verseny, az éttermekben emelkedik a kiszolgálás színvonala. Olcsóbb, finomabb ételek, udvariasabb felszolgálók fogadják a turistákat. Ez azért is nagyon fontos, mert a belföldi turizmus bővítése, a szabad idő kulturált eltöltése nemcsak kereskedelmi, hanem politikai tényező is.

(seres)

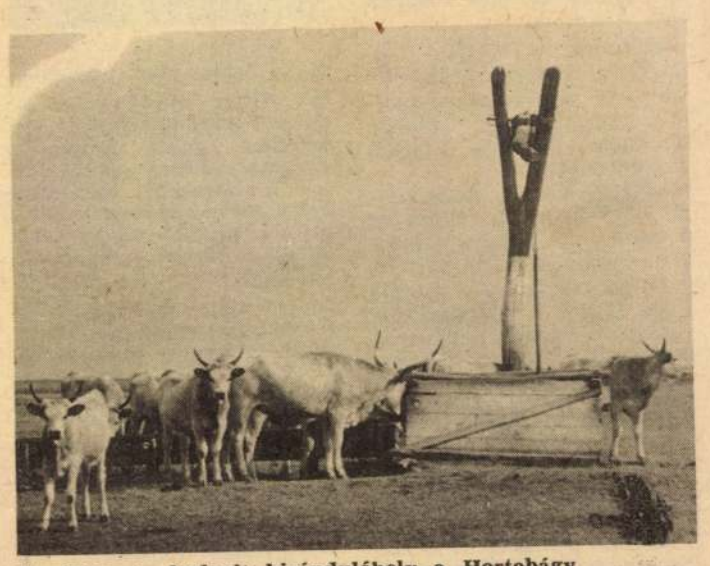

Továbbra is kedvelt kirándulóhely a Hortobágy

Sok külföldi és hazai turista keresi fel a gyulai kempinget

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Buza Barna, szobrász-művész

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1981 FEB 8

1021

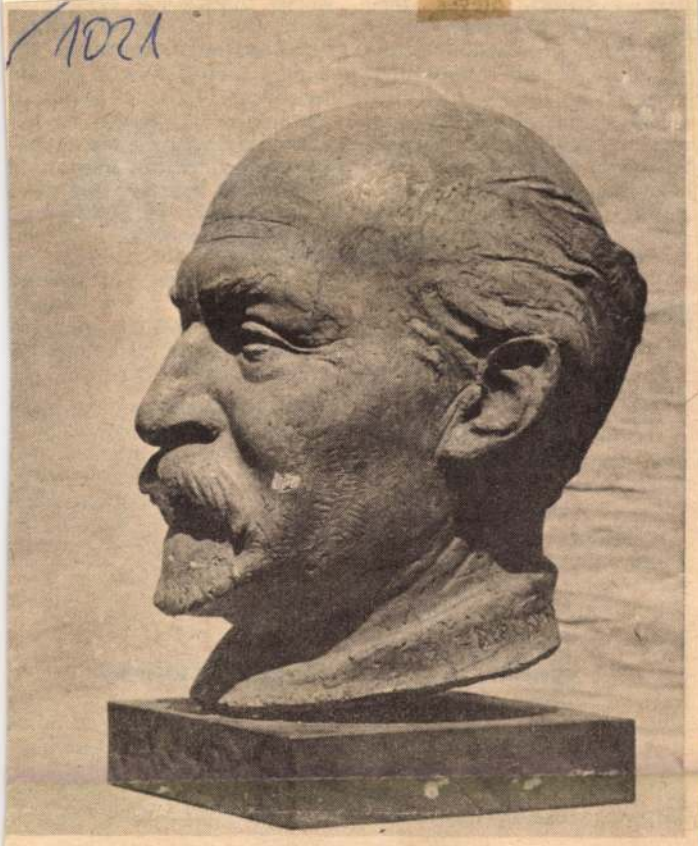

Buza Barna: Medgyesi Ferenc portréja

A jelenl
grandiózus
a Bajkáltól
partjáig v
megépítése
mind a mu
mind pedig
tekintve, a
gazdasági
jetunió és
szocialista
szempontjá

Mínusz 5(

A BAM problémáját a közgazdászok nemcsak magának a fővonal építésének szempontjából vizsgálják: nem kevésbé fontos a vasútvonal övezetében felvetődő kérdések egész komplexuma.

Ahhoz, hogy fogalmat alkothassunk a Bajkál—Amur vasútvonal övezetében megoldandó problémák nagyságáról, elég megemlítenünk, hogy 1,6 millió négyzetkilométernyi területről van szó, ahol a három legnagyobb nyugat-európai ország — Anglia, Olaszország és Franciaország — kényelmesen elhelyezhető lenne. A munkálatok megkezdéséig mun-

szén át fagyot tördelnek a markológépek fogai.

Mindez természetesen megnehezíti az új városok építését, egy sor problémát állít az ipar elé. Ennek ellenére egész sor feladat megoldását igen rövid idő — egy-két ötéves tervciklus — leforgása alatt tervezik.

A szén és vas birodalma

A BAM-övezet mint nyersanyagforrás jelentőségét az udokani rézlelőhely példájával illusztráljuk. Az Udokan hegység közelé-

1021

Búza Barna szobrászművész

1972. III.25. /Petőfi/ 22.04. Ka. /11/

Alkotóműhelyben.

- Búza Barna szobrászművésszel beszélget Ambrus Tibor.

- Búza Barna szobrászművész tárgyi érdeklődésü ember, aki nemcsak a műtermének négy fala között él. Tevékenysége is sokrétü, sokoldalu. De természetesen élete középpontjában mindég és mais, müvészete kérdései állnak. Mi tehát az a probléma, ami legjobban foglalkoztatja müvészi fantáziáját, legközelebbről érinti alkotómunkásságát?

- Hát hagyományos megoldások, a hagyományos eszközök lassan ként elavulttá válnak, bár a kő örökös szobrászanyag, a fém örökös szobrászanyagként vésődött emlékezetünkbe, de végeredményben a modern városképek kialakitásánál olyan müfajokat, olyan változásokat, olyan új problémákat kell megolda ni az alkitó müvésznek, hogy az úgynevezett hagyományos fo galmazási, vagy kompoziciós eszközök nem mindig reálisak az odaillesztésnél és meg kell keresni azokat a lehetőségeket, amelyek teljes harmóniában tudnak viszonyulni a kialakuló épitészeti tervekhez. Ez a gondolat az, ami a gyakorlat és minden szobrászt foglalkoztat, aki nemcsak mütermi intim mü vészetet csinál,hanem próbál fontos jelet hagyni maga után alkotómunkájával egy kialakitott környezetben, vagy városkép ben.

- A mütermében látott városkapu tervhez érkeztünk el. Ez a gondolat, a városkapu gondolata a modern világban és a mo dern életkörülmények között is létjogosult, hiszen nem hiába foglalkoztat téged is ennyire ez a kérdés.

Ez az én alkotói munkámban a talán a legujabb téma. Sok vá-

1972. III.25. /Petőfi/ 22.04. Ka. /11/

Alkotómühelyben.

- Búza Barna szobrászmüvésszel beszélget Ambrus Tibor.

- Búza Barna szobrászmüvész tárgyi érdeklődésü ember, aki nemcsak a mütermének négy fala között él. Tevékenysége is sokrétü, sokoldalu. De természetesen élete középpontjában mindég és mais, müvészete kérdései állnak. Mi tehát az a probléma, ami legjobban foglalkoztatja müvészi fantáziáját, legközelebbről érinti alkotómunkásságát?

- Hát hagyományos megoldások, a hagyományos eszközök lassan ként elavulttá válnak, bár a kő örökös szobrászanyag, a fém örökös szobrászanyagként vésődött emlékezetünkbe, de végeredményben a modern városképek kialakitásánál olyan müfajokat, olyan változásokat, olyan új problémákat kell megoldani az alkitó müvészmek, hogy az ügynevezett hagyományos fogalmazási, vagy kompozíciós eszközök nem mindig reálisak az odaillesztésnél és meg kell keresni azokat a lehetőségeket, amelyek teljes harmóniában tudnak viszonyulni a kialakuló épitészeti tervekhez. Ez a gondolat az, ami a gyakorlat és minden szobrászt foglalkoztat, aki nemcsak mütermi intim müvészetet csinál, hanem próbál fontos jelet hagyni maga után alkotómunkájával egy kialakitott környezetben, vagy városképben.

- A mütermében látott városkapu tervnez érkeztünk el. Ez a gondolat, a városkapu gondolata a modern világban és a modern életkörülmények között is létjogosult, hiszen nem hiába foglalkoztakt téged is ennyire ez a kérdés.

Ez az én alkotói munkámban a talán a legujabb téma. Sok vá-

rost ismerek, sok várost láttam és nagyon sokról fotografikus dokumentációkat ismerhettem meg és azon túl még valamit, ami vvel azelőtt nem foglalkozhattam, vagy legalábbis az érdeklő dési körömből kiesett, a modern várospolitika elve és gyakor lata adta nekem ezt a szándékot, hogy próbáljak olyan épité szettel összehangolt művet létrehozni, ami nagyon jeles mutató ja lehet egy városnak, amit a közúti járművön valamilyen mó- donsággüzelit. Ez a városkapu ugyan rokon a hagyományos fia tal évekkel, mert hiszen összerüen is lehet fogalmazni, mint itt műteremben azegyik példa mutatta, de megvalósitásában a modern anyagok közül a feszitett beton, a fémek felhasználó sa, vagy esetleg, hogyha az ember színekhez is ragaszkodik külön, a magyarországi, de most már lassan világhirüvé vált pirogránit anyag is nagyon alkalmas. Én ezekből a variánsok ból próbálok most ezmei terveket, hiszen konkrét feladaton vagy megbizáson az nincs, de nagyon érdekel, hogy mit lehet csinálni, milyen tervet lehet létrehozni egy olyan város bejá ratánál, ahol egy nemzetközi főútvonal két szövosan, vagy nem zetközi főútvonal, vagy egy vidékre elágazó másik elsőosztályu útvonal vezet, tehát a híd alatti átjáróval és a híd melletti átjáróval változtatom a kompozicióket. Tulajdonképpen hasonló dik megoldás nincs, csak annyiban, hogy a kertészeti eszközö ket, amely a modern városképnek egyik legkifejezőbb és legdi szitőbb eleme, ugyancsak bekalkulálom az épitészeti tervező sekkel párhuzamosan a modellbe.

- Természetesen, hisz szobrász az elgondolásója, nem hiányoz hat róla a plasztika sem.

- Hát a plasztikát semmiféleképpen nem hagynám el. Annyira szeretem az épitészetet, de épitész azért még sem vagyok annyira, hogy a szobrászt azért mellékesen félreállitsam a munkánál. Tehát a szobrászati részre mindig csatlkozik, kiegészitője az épitészeti gondolatnak. De olyan az az épitészeti gondolat, hogy nem is nélkülözheti a szobrászati megoldásokat, még hozzá nem is kevés szobrászati megoldást és fiurális csoportokat képzelek el ezeknél a terveknél. Lesz ahol néhány figura lesz és lesz olyan, ahol 10-nél több figura kapcsolódik, vagy zárkózik a kompozició épitészeti alépitményéhez. Azért mondom igy, mert hatalmas méreteinél fogva, mert hiszen 20 méteren alól nem is tanácsos ilyen városkapu tervet csinálni. Ennek a tetejére már, vagy fölsőrészeire figurális kompozicíókat helyezni nem volna tanácsos részben kiesik a látószögből, különösen akkor, ha gyorsan küzelitik meg, részben pedig egyszerüen nem élvezhető. Tehát ember közelbe kell hozni véleményem szerint a figurális részeket, a szem-magasság fölött valamivel úgy, hogy a járókelő vagy közlekedő ember, első pillanatra a látvány egységes benyomása után, tekintetével rögtön a figurák felé fordul és az alatt az idő alatt, mig elhalad mellette, tidzta értelmü, tehát nagy vonalakban, nagy sikokkal, nagyon egyszerü kompozicíós eszközökkel fogalmazott figurákra és megoldásra gondolok akkor, amikor ezekt a terveket csinálom.
A beton, amit sok esetben felhasználnék itt, nagyon alkalmas arra, hogy ide kerüljenek, hogy diszitői, illetve kiegészitői legyenek ezeknek az ives, vagy akár oszlopos, vagy más épitészeti megoldáu terveknek. A helyszinen önthető, tehát tulajdon

donképpen ez az egész épitészeti elképzelés sehol nem készülhet csak ott, ahol felállitják, elpre gyártott zsaluzási rendszerrel, a figurális résznek negativpokban előre mütermekben elkészitett darabjaival vonulnának föl és a helyszinen véglegesen, végleges helyén állitanánk föl és öntenénk be a figurákat. Tehát ez technológiailag is elsuakad a hagyományoktól, általában mühelyben vagy mütermekben készültek a szobrok idáig, most csak a modellezés készül ott, de a megvalósulása éppen a beton müszaki, fizikai adottságaira való tekintettel, egybeöntve a helyszinen készül el. Nagyon érdekes, mert modern betonfestékekkel szinezni is lehet ágyhogy mint ltávány határozottan nagyon derüs, vonzó és nagyon érdekessé válhat. Tehát ez az én ostani központi gondolatom és központi szándékom, az alkotómunkátk területén. Persze kisebb természetü dolgok, amelyek részben kiállitásra, részben magamnak, vagy megbizásból készülnek, ezek is a munkapadon vannak, de olyan, amelyik hosszú távon is nagyon jeles és maradandó mü maradhat, ez mostan a városkapunak a gondolata.

- Monumentális tervek után egy másik kedvenc foglalatosságod, a kisplasztikához érünk. Petőfi érmeket mutattál az előbb.

- Petőfi Sándor számomraa költő. Azt hiszem, hogy Petőfi Sándort hasonlitani máshoz nem lehet, a mi nemzeti gondolatunkat maradéktalanul kifejezi, a müvészetét olyan magasrendünek tartom, ami a világ irodalmának legnagyobbjaihoz hasonlitható csak és számomra mindég különlges müélvezet, amikro a Petőfi kötetet kézbeveszem és a verseit sokszor válogatás nélkül, ahol éppen kinyitpm, olvasom.

A

A Petőfi érem a centenáriumi évre készült, magánszorgalomból tulajdonképpen, hiszen az ember úgy is, mint alkotóművész, nem szakadhat el a korától, attól a pontos időtől, amiben esetleg éppen él és így a Petőfivel kapcsolatos hírközlési gondolatok, rendezvények szándékai, vagy már megszületett rendezvények, negen is arra lelkesítettek, hogy Petőfi érmet mintázzak. Per sze Petőfit éremben fogalmazni, gondolom, hogy nem egyszerű dolog, annál is inkább, mert azok a támpontok, amelyekre a portré megí alkttásoknál épiteni lehet, nem láthatóak, illetve elég változónk. Hogyha a Hollai-Petrik Soma ismert portréira gondolunk, akkor nehéz összeegyeztetni a ránk maradt egyetlen deguerotip fotográfiával, vagy képpel, tehát meg kell keresni a ma alkotóművészének azt a Petőfit, amelyik a két ismert tám po ít között, legalább egy középarányos állást, alapállást, vagy karaktert alakit ki és a kompozíciókba ezt illeszti bele. Én a Petőfi érmet, amint mutattam is, két éve, mondom két olda lu éremnek foglmaztam meg. Az egyik oldalon a még fiatal, a szabadságharc előtti Petőfit, szakáll nélkül, kicsiny bajusz szal, nagy lobogó hajjal, az őt jellemzőnek ismert profiljá val, fáradt izgalmas, ideges fiatalemberként ábrázoltam, a má sik már egy kis szakállal, valahogy egy kicsit már férfiasabb módon, talán a külsőben egy kicsit tekintélyesebben. Bár ne hezen tudnék választ adni, mert az egyik gondolom azt az ideg feszültséget ami róla ismeretes, egy kicsit talán pontosan adja. A másik pedig egy olyan kialakultabb, megnyugodottabb karakter, ami " a Petőfit" jelentheti. Bár előttem Beck Ö. Fülöp, Pátzay Pál Petőfi plakettjei példaként lebegnek, de

azért megpróbá tam a saját utamon járni és megkeresni karak terben azt a Petőfit, amelyik véleményem szerint "a Petőfit" adhatja a mai kor emberének.

A hátlapon a sokat vitatott Nemzeti Múzeum-i szavalás és egy hatalmas korabeli jelmezbe öltözött tömeget ábrázoltam. Ez egy érdekes kompozíció, amely a Petőfi szavaló alakján túl, szobrászatolag is, érem tervezés tekintetében is, egy nagyon szimpatikus feladat, mondhatnám azt, hogy szinte hálás feladat. A másik plakettnél pedig a szabadságharc harci jeleneté ből a 48-as honvédségnek a kompozicióit egymástól elválasztó a két alsó és fölső körszeletén az éremnek komponáltam meg. a fölirat pedig nem egészen hagyományosan középre keresztbe irtam. "Habár fölül a gálya, alul a tenger árja, mégis a viz az úr". Úgyhogy ez a szöveg mint dekoráció is és mint választó diszitmény is, a két harci kompozíciót egymástól elkülöniti és azért az egész érem kompozíciós képe egyéges, én legalábbis azt hiszem.

- Országgyülési képviselő vagy, fővárosi tanácstag, a VIII-ik kerületi tanács tagja, a Hazafias Népfront VIII-ik kerületi Bizottságának alelnöke. Amit itt elmondtam eléggé mutatja, hogy közéleti ember vagy, még hozzá alaposan megterhelt és feladatokkal nagyon is ellátott közéleti ember. Én mégis úgy tenném fel a kérdést, mit nyertél ezzel a közéleti munkával? Mit nyert a művészeted pontosabban ezzel a közéleti munkával?

- Én a kérdést egy kicsit úgy forditanámmeg, hogy azt szeret nén, hogy ezzel a közéleti munkával mások nyyerjnek sokat. Én minden esetre rengeteg tapasztalatot gyüjtöttem és nyer

tem rendkiv ül jó benyomásokat és olyan ismereteket szereztem, ami az előtti, főleg a müterem négy fala között eltelt munkai dőm alatt, nem volt lehetséges. Már erről az előbbi beszélge tésünkben néhány szót ejtettünk, hogy én sokáig azt hittem, hogy a magyarországi kutlmális élet gyujtópontja a képzőmüvé szet, illetve a képzőmüvészet maximális közfigyelem alatt áll. Hát azóta a közéletben rájöttem, hogy nagyon sok más is áll a közérdeklődés gyujtópontjában és az érdeklődésnek a képző müvészet csak egy része, nem jelentéktelen része, de egy ré- sze, hiszen a müalkotásaink, amelyek a képzőmüvész társadalom keze alól kerülnek ki, azt a várost diszitik, vagy azt az or szágot épitik, amelyiknek én is egyik szerény képviselője vagyok, amelyet én nagyon boldogan és büszkén vállalok, de azért azt hiszem, hogy ezentúl más témákból eredő gondok na- gyon sok időmet másra forditnak, elvisznek és úgy találom, hogy szabad időm nins, percsim vannak sokszor bizonyos dolog ra, ahol szeretnék egy kicsit jobban elmélyülni és azt is tu dom, nemcsak hiszem, hogy azóta amióta ebben a megtisztelő hely zetben müködhetem, még az alkotó munka mellett, sok saját szob rom nem születhet meg, mert hát az idő a közéletre is kell hát kell.

- Alkotóműhelyben. Ambrus Tibor riportja hangzott el.

-o-o-o-o-

-o-o-o-o-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna
MAGYAR RENDŐR

1960 NOV 23

1021

BÚZA BARNA SZOBRÁSZ-MŰVÉSZ

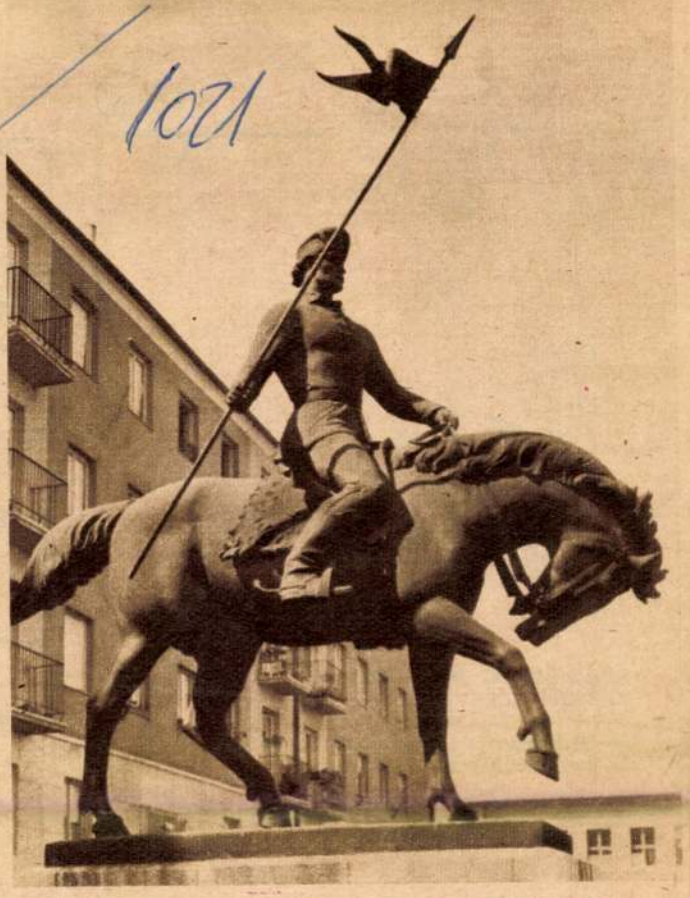

A „Kuruc lovas" (Kazincbarcika, Rákóczi tér)

1910-ben született Vésztőn. A Képzőművészeti Főiskolán Szentgyörgyi Istvánnál tanult 1928—1935 között, de szobrászi felfogása alakulására nagy hatással volt Medgyessy Ferenc művészete is. E mester emlékére az utóbbi évek során négy portrét is készített. 1935—1936-ban római ösztöndíjasként Itáliában élt, de már 1932 óta szereplője a kiállításoknak szobortervekkel, portrékkal, fafaragásokkal és épületplasztikákkal. Számos szobra áll köztéren, többek közt a budapesti Népstadionban az Ökölvívók (bronz, 1952), Jászberényben az Öntő (bronz, 1954), Kazincbarcikán a Kuruc lovas (bronz, 1957), a fővárosban a Karikázó fiú (alumínium, 1962), a budapesti Széchenyi fürdőben a Fürdőző nő (kő, 1960).

Buza Barna a hazai szobrászati hagyományokba ereszti tehetsége gyökereit, s művei közérthető tartalmat hordoznak mindenki által megközelíthető kifejező formában. Legszebb példája ennek a Kuruc lovas.

Buza Barna egyébként azok közé a művészek közé tartozik, akik művészi munkájuk mellett közügyekkel is foglalkoznak. A művészeti s általában a művelődéspolitikai irányelveknek megfelelően fontos szerepet játszik a székesfőváros életében, s egyebek közt szerkesztőbizottsági tagja a Budapest című képes folyóiratnak is.

Sz. R.

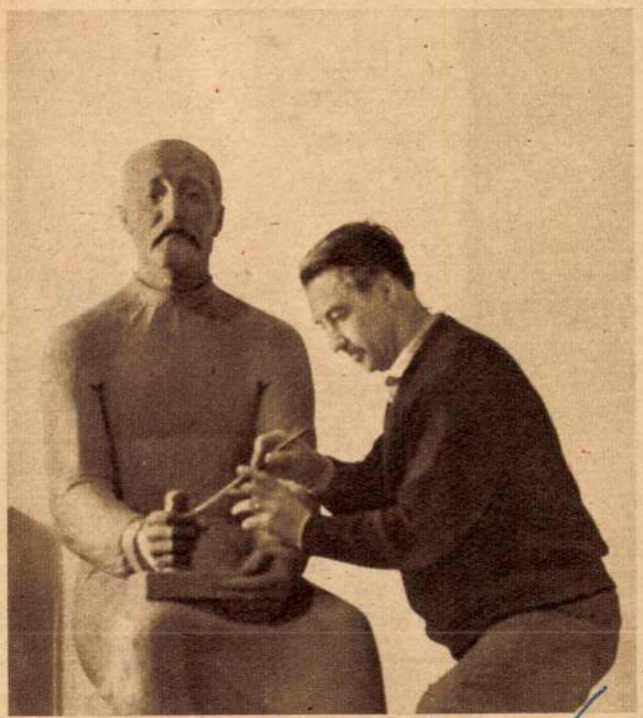

Buza Barna Irinyi János szobrán dolgozik
(Foto: MTI és Czeizing Lajos)

JÓ EMBER

— Esküszöm, csak az égve felejtett villanyt akartam eloltani...

SZAKSZERŰ MŰSZAKI ELLENŐRZÉS

— Hányszor megmondtam, hogy le kell törülgetni indulás előtt!

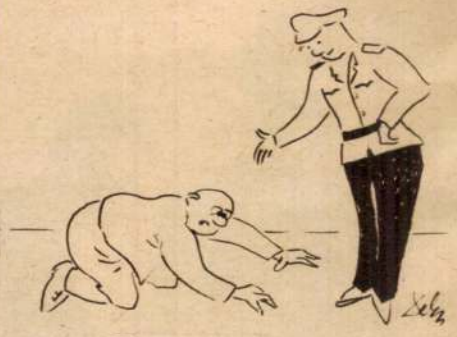

ÉJFÉLI PÁRBESZÉD

— Keres valamit?
— Azt hiszem... hukk..., hogy valahol itt vesztettem el az egyensúlyomat.

AZ EGÉSZSÉG A LEGFONTOSABB

— De szaki! Ez feketefuvar!
— Kérem, nekem az orvos ajánlotta a feketézést...

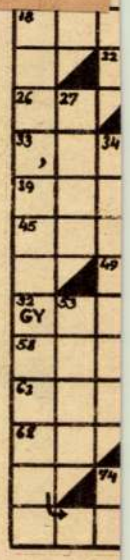

Beküldend
sének részle
a nyíl irán
1 (folytatás

VÍZSZINT
Cím, címzés
Medvekéz;
Már nem m
21. Ázsiai n
24. Mutatósz
Fa része;
ban; 30. A
koronája;
Kiejtett be
Darázs pár
zett női né
nagyolt, fa
fontos ala
47. Mezőga
(ék. hiány)
49. A szere
tológiában;
(+'); 51. J
megsemmis
köz; 54. H
Malom tesz
Fürdőalkal
fon feltalá
van; 64.
nagycsalád
névelő; 68.
71. Egyik

Tudósítóink jelentik

KÖSZÖNET

A „M

BUZI BARNA :

36. Szent István. - Szobor, alum. és v.réz ötv. Mag.: 52 cm. Jelz.a talapz.:"Buzi Barna 1940".

Szépészet. képz. jub. kiáll. 1944

Buzi Barna

Buzi Barnabás

Függetlenség, IX/10 933.

Függetlenség, M. 933. IX. 10.
N.U. 933. IX. 10
P.H. 933. IX. 10

(*) **Fiatalok kiállítása a Műcsarnokban.** Negyven éven aluli művészek rendeztek kiállítást a Műcsarnokban. A korhatárnak ez a tág meghatározása előreláthatóvá tette, hogy ismert nevekkel is fogunk találkozni az egyelőre még homályban küzdő nevek között. Sok képet láttunk, amelyek nemcsak, hogy bántóan tükrözik vissza alkotójuk mesterének hatását, hanem egyenesen hű másai nagy mesterek képeinek. Ezzel szemben egész sereg olyan fiatal művész vonult fel a kiállításra, akik eltagondolásukban és felfogásukban eredetit nyujtanak és valódi értéket képviselnek műveik. Elsősorban *Buzi* Barnabásról kell megemlékeznünk, akinek három akt szobra tehetséget, tudást és életet mutat. Minden szélsőséges kilengéstől távoláll művészete, alkotásai egyéniségének megfelelő művészi formában hű képét adják egész gondolatvilágának. Az arcképszobrászok közül *Gerő* és *Guhraner*, a festők közül pedig *Szendy* Aristid, *Farkasházy* Miklós, *Péter* Mária, *Neógrády*, *Radnay* és *Molnár* J. A. tüntek ki alkotásaikkal.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

Buza Barna
1966 OKT 18

Évforduló

Esze Tamás, Rákóczi Ferenc „ezeres kapitánya" születésének 300. évfordulója alkalmából a nevét viselő sátoraljaújhelyi úttörőcsapat vasárnap nagyszabású ünnepséget rendezett. Az ünnepségen leleplezték a talpasok egykori vezérének mellszobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását. (MTI.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

KELET-MAGYAR-
ORSZÁG

1966 SZEP 27.

Sátoraljaújhelyen október 2 és 23 között a három hétig tartó művészeti napokon megemlékeznek Kazinczy Ferenc halálának 135., valamint Esze Tamás születésének 300. évfordulójáról. A nagy magyar nyelvújító 1815-től haláláig dolgozott a sátoraljaújhelyi levéltárban, Esze Tamás pedig a Hecske nevű városrész piacán hívta Rákóczi zászlaja alá tokajhegyalja parasztjait. A hecskei városrészben felavatják Buza Barna szobrászművész új alkotását, Esze Tamás mellszobrát.

...nysors

rülötte végbemenő átalakulásokat.

Csodák bizony nem vol-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buza Barna

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1968 OKT 18

— ESZE TAMÁS, Rákóczi Ferenc „ezeres-kapitánya" születésének 300. évfordulója alkalmából a nevét viselő sátoraljaújhelyi úttörőcsapat vasárnap nagyszabású ünnepséget rendezett. Az ünnepségen leleplezték a talpasok egykori vezérének mellszobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását.

e-
st

tört kapura, lövés
lécen csattant. Egy perc mú

Buzi Barnabás

vö.

Grandpierre Edit:

Az egyházművészeti kiállítás a budapesti Nemzeti Szalonban.

Pásztortűz. 1941. 184. l.

(Képpel.)

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Borostyánkő, Vasm.	a vár képe

K Ö N Y V S Z E M L E

Nagy Pál

Barangolás a képzőművészetben

A műalkotások megértéséhez ad segítséget ez a könyv, mégpedig az alkotó és a műértő szemével egyaránt. Végig kísérhetjük az alkotás folyamatát, a kompozíció, az arány, a szimmetria, a színharmónia szükségességét. Segít megfejteni a modern alkotások mondanivalóját, de alapként mindig is a klasszikusokat használja.

Hasznos olvasmány azoknak, akik szeretik a művészeteket s nemcsak sznobként gyönyörködnek a művekben. Egyben tankönyv is azoknak, akik művésznek tartják magukat, de nem többek ügyeskezű szélhámosoknál, modoros, ízléstelen képek alkotóinál.

A rajzokkal, reprodukciókkal ellátott második kiadás a BIRÓ family Kft. jelentette meg és forgalmazza is.

Biró Endre

* * *

Végvári Lajos

Önarckép tollal

"Így éltem e kis hazában és remélem, megfeleltem valamennyire Mauer nagyapámnak. Itt próbáltam lenni a művészet PAP-ja, az értéket védő KATONA, és CSIBÉSZ, aki túl tudta élni a század emberpróbáló szörnyűségeit."

Végvári Lajos művészettörténész, a magyar és egyetemes művészeti história kutatója, 40 nagysikerű tudományos, képzőművészeti kötet szerzője iróniával fűszerezett önéletrajzi regénnyel lepte meg olvasóit. Az írás egyben művelődés és művészettörténeti kordokumentum is, hiszen a szerző eseményekben gazdag élete, reneszánsz egyénisége, nem különben szárnyaló fantáziája és lebilincselő íráskészsége olyan visszaemlékezést eredményezett, amely a XX. század második fele kultúrtörténetének, képzőművészetének eseményeibe, a kor meghatározó személyiségeinek életébe is bepillantást nyújt.

A mester Koltay Gábor filmrendező kérésére írta visszaemlékezését. A Szabad tér Kiadó ezzel a kötettel tiszteleg Végvári Lajos életműve előtt, 80. születésnapja alkalmából.

Kopré József

Móricz Zsigmond "mindenese" voltam

Örül a nagy fejedelem, mert látja ám odaátról: emlékezik őrá az ő hajdani hűséges szolgája, nyolvanévesen is.

Hát hogyne lett volna boldog az a tiszta szívű "Jóska gyerek" a kis vasajtó mögötti szobában, a Kelet Népe szerkesztőségében. Tudta ő, kinek a ceruzáit hegyezi, hogy Zsiga bácsi csak írjon és írjon a népnek minél többet és minél szebbet! Ne kellje Zsiga bácsinak csip-csup ügyekre: pénzkeresetre, krajcárok rolnizására, korrigálásra, futkosásra, telefonálgatásra, írók szervezésére pazarolni drága idejét.

Hordta-vitte a vállán az a Jóska gyerek a Kelet Népét, ha kellett a lap a trafikosoknak, ha nem. Mondhatta is magában Adyval, hogy Móricz Zsigmond úr több a hatalmasnál S ha ki-kinek árt is, milliomszor használ. Szerkessze csak a Magvetőt, a magyar nép kisbibliáját, hordja össze és szórja szét boldogan évszázadok sok szép gyümölcsét, magtermő kincseit bőkezűen, ő majd viszi, elég boldogság az neki, hogy olyan nagy író közelében lehet, akiben örökké izzik a magyar és krisztusi szociális, nemzeti tűz.

De milyen szomorú volt a fiatal "mindenes", ha átsugárzott rá kenyéradó ura szomorúság! Mert úgy nem fogyott a Kelet Népe abban a hamisítatlan magyar kapitalizmusban, ahogy ma sem igen fogyna. Szomorú volt Móricz Zsigmond úr, mert nem tudta megfizetni munkatársait, még a saját Csibéjét sem.

S mert szembefordult vele leghűségesebb mindenese, Kopré József is, aki most aztán elmondja: "Szánombánom bűneimet, becsaptak, gyerek voltam, de Isten és az irodalomtörténet előtt vállalom, hogy Móricz Zsigmonddal szemben az ördög tanúja lettem a felperes Faust Imre oldalán. Lássátok és olvassátok, amit eddig eltitkoltam.

Megvettem a sírhelyem, halálos ágyamon nem hallgathatok!"

Körvélyessy Magda

Színek és szavak

A világjáró festő új kötetében útiélményeiről vall versben, prózában és képben.

A látványt nemcsak festészetével, hanem a szó, a beszéd varázsával is az érdeklődők elé tárja.

Körtvélyessy Magda egész életében utakat keres. Irányt a művészetben, boldogságot a szerelemben, emberi kiteljesedést a közösségben. Ez az örök bolyongás jellemzi a költészetét és festészetét.

A reprezentatív könyv a BIRÓ family Kft kiadásában jelent meg.

* * *

Dragos Gyula

A társkeresés útján

Ahol nincs jövőkép, – létbiztonság lép fel – a fiatal keresi önmagát és helyét környezetében. Az idősebb korosztály viszont úgy véli, úgy ítéli meg, hogy a társadalom feleslegesnek tartja és ezt a róla való gondoskodás hiányában véli felfedezni.

A fiatalokat a magáramaradottság elvezeti az alkoholhoz, a dohányzáshoz, a droghoz, a szexiparhoz, táncőrületbe kergeti (diszkó), ami a legtöbb esetben személyiségének és egészségének a károsodását okozza.

Az idősebbeknél a magány depressziót vált ki.

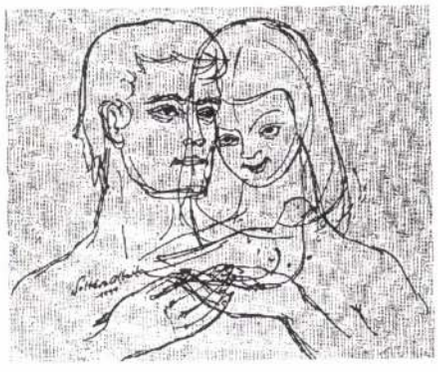

A kötet Soltész Albert illusztrációival jelent meg.

BÚZA BARNA

Szobrok a millenniumra

Látogatás Búza Barna szobrászművész műtermében

Benyitok a műterem ajtaján, s csak állok megigézetten a látványtól a rám zúduló fényben. A szépség, az erő, a történelem ezer esztendeje tekint rám fenséges bizakodással: István király mellszobra koronával a fején.

Búza Barna szobrászművész Százados úti műtermének küszöbén ér ez a csoda. Percekig állok némán, mert nem tudom hirtelen befogadni a nagyszerű látványt. Azért kopogtattam be ide, hogy az ismert szobrász millenniumra való készülődéséről adjak számot olvasóinknak.

A deresedő hajú, 89 esztendős művész korát meghazudtoló élénkséggel, fel-fellobanó tűzzel a szemében, nem leplezett lelkesedéssel számol be munkájáról és terveiről. Szent István mellszobrával szeptember végére készült el. A nagyméretű alkotást a napokban veszi át a bizottság, utána az öntőbe kerül, onnan pedig Sarkad város főterére, a Szent István térre szállítják. Ünnepélyes leleplezésére a jövő esztendő augusztus 20-án kerül majd sor az országalapító tiszteletére rendezett millenniumi ünnepségek keretében.

Van ebben a napfényes műteremben sok más érdekes látnivaló is. Kamyújtásnyira István király hatalmas mellszobrától, külön polcon áll a neves szobrászművész nemrégiben elkészült másik nagyszerű alkotása: Kálvin egész alakos monumentális szobormodellje, amelyet a művész a Duna-melléki református egyház megrendelésére készített el.

– Már jó régen, tíz esztendővel ezelőtt kaptam rá megbízást – tájékoztat. – Sokáig dolgoztam rajta, s már csaknem egy esztendeje lesz, hogy elkészültem vele. Két és fél méter magas bronzszobor lesz, amelyet a Kálvin téri templom bejárata előtti falon állítanak majd fel közhasznú szoborként. Költségeit a millennium költségfedezetéből fizetik.

Jelenleg csak ezt a fél méter magas modellt lehet megtekinteni a szobrász műtermében, a látvány így is felemelő. Ezzel kapcsolatban Búza Barna elmondja, hogy az ezredforduló ünnepségeire elkészítette a református zsinat megrendelésére a Kálvin-emlékérmet is. Szívesen foglalkozik emlékérmék készítésével.

– Kiváló emberekről számos éremportrét készítettem az elmúlt esztendőben – tájékoztat fiatalos lelkesedéssel.

Hogy honnan ez a derűs bizakodás? Nemcsak mesterséget, de ezt is tanítómestereitől tanulta, így örökölte Sidló Ferenc és Szengyörgyi István életkedvét, látásmódját, amikor Rómába került, Ferruccio Ferazzi optimizmusa adott életkedvet a számára, ennek köszönheti ma is fiatalos szemléletét, hitét a művészetben. Eddig több mint harminc önálló kiállítása a bizonyság erről. Sokoldalú szobrász, építőanyaga a kő, a fa, a vörösréz domborítás és a pirobronz, ami saját találmánya. Ismertebb munkái a Szentháromság-szobor, a Kuruc lovas, Irinyi János, Rákóczi Ferenc, Mikes Kelemen és Petőfi Sándor szobra. Ő készítette a székesfehérvári Prohászka-templom főoltárát és az albertfalvai Szt. Mihály-templom főoltárszobrát is többek között.

Amíg az ezredfordulóra vállalt munkájáról beszél, érezhető egy kis aggodalom is a hangjában. Mi bántja?

Búza Barna (Karai Sándor fotója)

Gyakran hozzáteszi egy-egy mondatához: "ha csak közbe nem jön valami!" Mitől tart a művész? Erről faggatom.

– Egészen prózai a dolog – válaszol kissé kelletlenül. – A napokban felkeresett egy lakáskarbantartással foglalkozó bizottság és helyszíni szemlét tartott nálam. Ennek az az előzménye, hogy egy hasonló ház födéme beomlott, s ezt vizsgálgatták nálam is. Attól tartok, mivel elég rozoga az épület, egyszer csak arra ébredek, hogy lebontják fölülem a tetőt. Emiatt szobraim egy részét már kimenekítettem: az udvaron felállított sátorban védem őket. Lehet, hogy oda kell kimentenem István királyt és Kálvint is...

Lapzártakor telefonon érdeklődtünk: a művész aggodalma alaptalan volt, "nem jött semmi közbe". A Százados úti műteremlakását nem fenyegeti födémcsere, nyugodtan dolgozhat, mintázhatja tovább történelmünk nagyjait, amihez további sikereket kívánunk...

Illés Sándor

(Megjelent a Magyar Nemzet, 1999. november 6-i számában)

**89. születésnapját ünneplő első elnökünknek,
örökös tiszteletbeli elnökünknek
jó egészséget,
változatlan alkotókedvet kívánunk!
Elnökség**

NEW YORK (18 ÓRA)	TOKIÓ	HONGKONG	BUDAPEST
▼NASDAQ	▲NIKKEI	▼HANG SENG	▲EURÓ
1715,12 (–2,59)	8693,82 (+235,37)	14 554,21 (–676,31)	267,35

Borúlátás a régiónkban

Óvatos optimizmus uralta pénteken Nyugat-Európában a tőzsdéket, s a bankközi piacon is enyhült némileg a feszültség a hét végére. Az amerikai gazdaságról továbbra is válságra utaló hírek érkeznek, s a kelet-európai parketteket is a pesszimizmus uralja.

SZALONTAY MIHÁLY

Az elmúlt hetek hullámvasútszerű tőzsdei mozgásait a befektetők bizonytalansága diktálta. Pénteken kedvezőtlen hírek érkeztek a tengerentúlról, miután az amerikai lakásépítések üteme 26 éves mélypontra süllyedt. Az európai piacok ennek ellenére óvatos optimizmussal zárták a hetet. Az uniós kormányok összehangolt intézkedéseinek a hatására lefelé tart a bankközi kamatszint az összes fontos valutában. A német parlament jóváhagyta az ország történetének legnagyobb, ötszázmilliárd eurós bankkonszolidációs csomagját, ami megnyugtatta a befektetőket. A kedvezőtlen amerikai adatok lenyomták a New York-i indexeket, de ez nem zavarta meg a világ leggazdagabb emberét, Warren Buffet amerikai üzletembert a részvényvásárlásban. A vállalkozó abban bízik, hogy az árfolyamok emelkednek a közeljövőben.

Buffet optimizmusát nem osztja

Nem fizetik ki az almáért ígért felvásárlási árat

Megközelítőleg a felére csökkent a másfél hónappal ezelőtt kialkudott léalma kilogrammonkénti felvásárlási ára. A Magosz az agrárminisztériumot hibáztatja a kialakult helyzetért.

WIEDEMANN TAMÁS

Nem teljesült az almafelvásárlásról a termelők és az agrárminiszter között szeptember elején kötött kompromisszumos megoldás. Budai Gyula, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek (Magosz) igazgatója szerint az ország legnagyobb felvásárlója, az Agrana Juice-Magyarország Kft. a megállapodásban rögzített 21,50 forintról, az elmúlt két hétben 14,10 forintra csökkentette a léalma kilónkénti felvásárlási árát.

„Az agrártárca nem teljesítette a kínai almasűrítmény importjának felfüggesztésére vonatkozó kezdeményezésünket sem" – mondta Budai Gyula. Az „almacsata" szeptemberben lezárult, azonban a kialakult helyzet újabb veszélyekkel fenyeget, mivel a szezon – az egyeztetések miatt – háromhetes átvételi szünetet követően összetorlódott, és emiatt a termelők

vezető szerkesztő: Apáti Miklós, e-mail: apati.miklos@magyarhirlap.hu

Búza Barna vendégei

ZALKA SZILVIA

Búza Barna életnagyságú akt elkészítését tervezi

FOTÓ: HORVÁTH PÉTER GYULA

Hatalmas műterembe lépünk a Százados úti lakásban. A kilencvennyolc éves Búza Barna szobrászművész birodalmában járunk, ahol minden tárgynak jelentősége és története van. A falakon polcok, azokon kisplasztikák, portrék sorakoznak királyainkról, egy-egy fiatal hölgyről vagy épp orvosprofesszorokról.

A művész nagy mesélőkedvvel fogad minket, és rögtön a nappaliba invitál, ahol az a Kossuth-kép áll a szőnyegen, amely miatt valójában itt vagyunk. „Nagy András Olaszországban tanult kiváló restaurátor barátom találta a képet. Meglátta egy műkereskedőnél, akinek fogalma sem volt arról, ki van a vásznon. Minden bizonnyal egy még sosem látott Kossuth-portréval van dolgunk, szinte minden pontosan stimmel, Luigi Kossuth van ráírva, de sajnos, nincs szignálva a kép" – mondja Búza Barna, miközben a festményt nézegetjük. „A barátom próbálkozott az eredet kiderítésével, de nem ment sokra; ezért itt hagyta a képet, hogy megmutassam a nálam járó művészeknek, újságíróknak. Egyébként 1895 körül készülhetett, és biztosra veszem, jól tudott portrét festeni az ismeretlen alkotó" – mondja a mester, miközben a napfényes műtermébe sétálunk.

Egy életnagyságú akt készítését tervezi, most tárgyal róla, csak a szobrászoknál úgy van ez, hogy a szervező, előkészítő munka sok esetben tovább tart, mint a mű elkészítése. „Ez az akt már ötven éve készül, ha pontosak akarunk lenni; volt egy nagyon szép cigánylány az egyetemi modelljeink között, Dafkének hívták, ő volt az első elvi modellem ehhez a műhöz."

Búza Barna aztán történetekbe kezd, egyetemi éveiről mesél, leülünk a nappaliban, pálinka kerül elő, néhány szem mazsola is, és úgy idézi fel fiatal éveit, a dunai evezésekkel, a békebeli, cigányzenés éttermekkel és a sorra elnyert pályázatokkal, mintha tegnap történtek volna.

„Kényszerűségből halotti maszkok öntéséből egészítettem ki az ösztöndíjam, és a ravatalozóban sok fura eset megtörtént velem; volt, hogy véletlenül bezártak, vagy kitört a vihar – néha félelmetes volt. Természetesen mostanra megbarátkoztam a halállal" – mondja a művész, aki vitális, magával ragadó személyiség. Azt is megtudjuk, Klebelsberg Kunó járt közben, hogy korengedménnyel felvegyék az egyetemre. Remekül csellózott, és kis híján áttért a zenei pályára, illetve hogy a hetvenes években például városesztétikai tanácsadó volt Irakban. „Az akkori államfő hívott meg, új főváros építésére írtak ki nemzetközi pályázatot; ezen belül, a részletkérdésekben adtam tanácsokat. Például, hogy milyen legyen a sugárutak homlokzatrendszere, hol álljanak a köztéri szobrok" – mondja. Lassan átadjuk a helyünket a mesterhez érkező következő turnusnak, de nehezen hagyjuk magunk mögött az időutazást – emlékezetes élmény volt. ■

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Búza Barna
TANÁCSOK LAPJA
1966 FEB
1021

Formáló kezek

Ahogy szelíd-óvatos kézzel Százados úti műtermében éppen egy pályázatra készülő Táncsics-szobor agyagmintáján dolgozik, abból tulajdonképpen már az is kitűnik, miért bíznak benne úgy az emberek. Mert *Búza Barna* szobrászművészben, a fővárosi népművelési áb elnökében nagyon szerencsésen elegyedik a művész lelkes odaadása és a közéleti ember szívós tenni akarása.

— Már fiatalabb koromban is valahogy mindig úgy adódott, hogy az ismerősök hozzám jöttek, ha valami bántotta őket vagy panaszuk volt — emlékezik vissza. — Aztán néhány évvel ezelőtt, jóformán észre sem vettem, s máris ott tevékenykedtem a VIII. kerületi népfrontbizottságban. Ez a munka újszerű és érdekes volt számomra, de egyszersmind szokatlan, sőt tulajdonképpen ismeretlen is; a közéleti szereplés egész sor új fogalom megismerését igényelte.

Búza Barna természetesen már akkor is elsősorban a kulturális kérdésekkel foglalkozott, s neve — művészi sikerei mellett — csakhamar ezen a téren is közismertté vált. Ebben az időben a legnagyobb vállalkozás, mely az ő kezdeményezésével zajlott le, a Százados úti művésztelep 50 éves fennállása alkalmából rendezett képzőművészeti kiállítás megszervezése volt a Nemzeti Galériában. Ezt a nagyarányú, izgalmas munkát a népfrontelnökségben kezdte — és már fővárosi tanácstagként fejezte be.

— Sőt, nem is csak fővárosi tanácstagként, hanem már, mint a fővárosi népművelési állandó bizottság elnöke — teszi hozzá Búza Barna. — Őszintén szólva, először kissé meg is lepett, hogy már első megválasztásomkor ennyire bíznak bennem... S az újabb funkció újabb ismeretek elsajátítására ösztökélt. Addig közéleti tevékenységem is főképpen a képzőművészetek különböző területeihez kapcsolódott, az állandó bizottság működése azonban ennél sokkal szélesebb körre terjedt ki. Foglalkoztunk a színházak műsorpolitikájával, a mozitelepítés kérdéseivel, mi szorgalmaztuk a margitszigeti Szabadtéri Színpad újbóli megnyitását és még sok egyebet. A mi kezünk „benne van" a fővárosi emlékmű felügyelőség létrehozásában is. Ehhez persze olyan kitűnő kapcsolat is kellett a népművelési osztállyal, mint amilyen kialakult közöttünk.

És még valami, amit az áb elnöke különösen hangsúlyoz: olyan odaadó, munkára kész és hozzáértő tanácstagok, mint amilyenek nagyobbrészt alkotják a 15 tagú állandó bizottságot. *Dr. Szelestey Gyuláné*, a Szabó Ervin Könyvtár munkatársa, *Reményi Sándor* operaénekes, *Takács Lajos* egyetemi tanár, *Gérecz István* iskolaigazgató, *Keres Emil*, a Thália Színház igazgatója — kitűnőbbnél kitűnőbb szakemberek, akik már az állami munkában is nagy jártasságra tettek szert. De munkájuk „jó ízét" mindenekelőtt az adja meg, hogy szavuknak rendszerint kellő foganatja van...

— Mintegy másfél évvel ezelőtt — folytatja az áb elnöke — azzal az indítvánnyal fordultunk a Fővárosi Tanácshoz, hogy alapítson kitüntetést olyan átlagon felüli, magas művészi színvonalú alkotások jutalmazására, amelyek a főváros életével foglalkoznak vagy különösen jelentős szerepet játszanak Budapest kulturális életében. Úgy gondoljuk, hogy a különböző művészeti ágak ilyen jellegű erkölcsi és anyagi támogatása elsőrendű feladata a tanácsnak, ami aztán a későbbiek folyamán nagy hatással lehet a főváros művészeti fejlődésére.

Azóta ez a javaslatuk is megvalósult: február 12-én osztotta ki első ízben a Fővárosi Tanács a Pro Arte Aranyérmet és a 15 ezer forint jutalmat *Granasztói Pálnak* irodalmi munkájáért, *Kiss István* szobrászművésznek és *Mester Árpád* építőművésznek. A főváros felszabadulásának évfordulóján kiosztott kitüntetéseknél a sok számba jöhető, a közelmúltban készült alkotás között, végül is a budapesti vonatkozás döntött...

Fővárosunk e jelentős kulturális eseménye is jelzi a népművelési állandó bizottság tevékeny munkáját, melyben Búza Barna formáló kezének nyomát éppúgy fellelni, mint nagyszerű szobrain szerte az országban.

(németh)

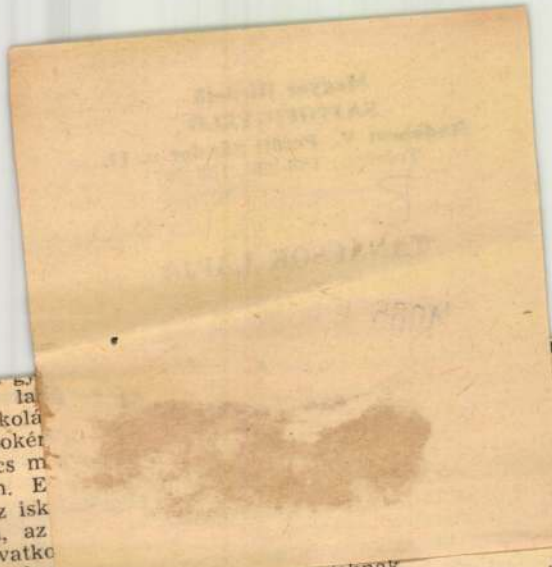

za- és adó-jogszabályokban meghatározott feladatokat ellássa, közvetlenül vagy közvetve termékek, termények, áruk azonosságát, minőségét vizsgálja, s meghatározott körben anyagi javakat, értékeket őrizzen. A testület egyenruházatát, rendfokozati elnevezéseit és jelzéseit, fegyverzetét, testületi jelvényeit az illetékes miniszterekkel egyetértésben a pénzügyminiszternek kell meghatároznia. A jogszabály azt is részletesen meghatározza, hogy kik lehetnek a testület tagjai.

A vám- és pénzügyőrség három fokú szervezetből áll: alsó fokú szervei a vámhivatalok, középfokú szervei a fővárosi és megyei parancsnokságok, továbbá a testület szerveinek és tagjainak anyagi, technikai és szociális ellátását, a testület tagjainak kiképzését és továbbképzését biztosító szervek, felsőfokú szerve pedig a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága. A jogszabály a vám- és pénzügyőrség hatáskörét, jogait is részletesen meghatározza.

A vám- és pénzügyőrségről, valamint a vámjog szabályozásáról szóló 1966. évi 2. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról rendelkező kormányrendelet a Magyar Közlöny 1966. évi 8. számában került kihirdetésre.

A nyárfatelepítésről és a cellulóznyárfa termesztéséről

A földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter együttes rendelete részletes szabályozást tartalmaz a nyárfatelepítésre alkalmas területek kijelölésére, a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban a nyárfatermesztés végrehajtására, valamint ugyanezen gazdaságok nyárfatermesztésének pénzügyi rendszerére. A rendelet szerint az erdőtelepítésre és fásításra már kijelölt területeket meg kell vizsgálni és meg kell állapítani, hogy azok közül, melyek alkalmasak nyárfatelepítésre és azon belül mezőgazdasági cellulóznyárfa-termesztésre. Emellett olyan területeket is ki kell jelölni, amelyeken mezőgazdasági termelés gazdaságosan nem folytatható, de nyárfatelepítésre, illetőleg nyárfatermesztésre gazdaságosan felhasználhatók. Ezeknél a kijelöléseknél azonban az erdészeti, vízügyi, stb. és rendezési érdekekre is gondosan kell ügyelni. Ugyanakkor azt is biztosítani kell, hogy ezek a kijelölések a termelőszövetkezetek hozzájárulásával történjenek. A területek megvizsgálását és számbavételét a járási szintű tanács vb mezőgazdasági osztálya vezetőjének kell megszerveznie és irányítania.

A termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban a nyárfatelepítésre kijelölt jó területeken mezőgazdasági cellulóz nyárfatermesztést lehet megvalósítani. A termelőszövetkezetek nyárfatermesztésének előkészítése a megyénként alakított műszaki bizottság és a szőlő-, gyümölcs és ültetvénytervező vállalat feladata. Az említett bizottság 4 tagból áll és annak elnöke a megyei mezőgazdasági osztály kiküldötte. A műszaki bizottságoknak megyénként alakítható számát a jogszabály nem határozza meg; annyi alakítható, amennyi a szükséges előkészítő munkálatokat a tervévet megelőző december hó 31. napjáig el tudja végezni. A jogszabály részletes útmutatást ad a műszaki bizottságok teendőire is.

A rendeletet két fontos táblázat egészíti ki.

Az 1/1966. (I. 30.) FM.—PM. sz. együttes rendelet a Tanácsok Közlönyének 1966. évi 5. számában került kihirdetésre.

óvodáskorú la
általános iskolá
középiskolásokét
léka Szabolcs m
január 1-én. E
és hamis az isk
lélekszámra, az
arányra hivatko

Ezzel tulajdon
tünk egy másik nagy problémához, a foglalkoztatottsághoz. A megyei munkaügyi osztály előbb a vb-nek tett jelentést, majd valóságos tanulmányt terjesztett a Munkaügyi Minisztérium kollégiuma elé.

— A tavalyi munkaerő-mérleg szerint 102 ezer nem rendszeresen kereső munkaképes korú volt a megyében, száz kereső 157,5 hozzátartozót tartott el; a terv szerint ez év elejére 1000 munkaképes korú közül csak 617 lesz kereső.

A szakképzetlenek exportja

Mennyi emberi energia marad hasznosítatlanul, s mennyivel nehezebb a szabolcsi családok helyzete! Kevesebb a kereső, kevesebb jövedelem jut egy családtagra. Javítani kellene a foglalkoztatottságon...

— Ahhoz, hogy 1000 munkaképes lakosra valamivel több, azaz pontosabban 650 kereső jusson és elhelyezzük a munkaképes korba érő fiatalokat is a harmadik ötéves terv során, 15—18 ezer munkahelyről kellene gondoskodni. De, ha azt tűzzük célul, hogy elérjük a nők kielégítő foglalkoztatottsági arányát, legalább 35—40 ezer munkahelyre lenne szükség.

Lehet-e belátható időn belül ennyi munkahelyet „elővarázsolni"?

— A megye most szakképzetlen munkaerőt „exportál". Segédmunkásokat, akiknek egy részét a vállalatok azért vették fel, hogy a nekik fizetett alacsony órabérekkel az átlagbért tartani tudják.

— És a jövőben sem javul a helyzet?

tsz-tagoknak.

Kérdés, persze, hogy közgazdaságilag mennyire indokolt a jelentősebb ipartelepítés Szabolcsban.

— Az anyag- és energiaszállítási útvonalak közül jó néhány a munkaerőben és a folyóvizekben gazdag megyén halad át. Ezenkívül a gazdaságossági számításokból azt sem szabad kifelejteni, hogy az ingázás és az eleinte csak ideiglenesen, később rendszerint véglegesen elvándorlók letelepítése költséges dolog a népgazdaság számára is. A távoli munkahely előbb-utóbb valamilyen formában növeli a lakásigényt (munkásszállás, albérlet stb.), s oka annak is, hogy szaporodik a magukra hagyott öregek, elhagyott családok száma, továbbá egy olyan munkásréteget teremt, melyre nehezebb hatni.

*

Az egy főre jutó beruházás Szabolcsban a legkevesebb. Az elosztást rendszerint — legalább is azok, akik kevesebbet kapnak — vitatják. De vajon lehet-e oly módon elosztani, hogy minden fontosabb tényezőt és hatást figyelembe vegyenek?

A vitában sokszor felülről lefelé a népgazdasági szemléletet, az ország lehetőségeinek figyelembevételét hangoztatják: a „lentiek" fentről a problémák mélyrehatóbb elemzését, az elosztás minél kevésbé szubjektív és sokkal inkább a valóságos szükséglettel számotvető, a tárcaérdeken túllépő megvalósítását kívánják. A megoldást csak a kettő eggyé ötvözésében keresheti, s ez mindkét „félre" ró feladatot.

Gallé Tibor

Az egész nemzet emlékezett, ünnepelt a Kormányzó születésnapján

Viktor Emánuel király és császár és Hitler Adolf üdvözlőtáviratai Kállay Miklós miniszterelnök rádióbeszéde a Kormányzó Ur születésnapján

Csütörtökön az egész ország a hódolat és ragaszkodás jeleivel adott kifejezést bensőséges szeretetének, amellyel a hetvennegyedik születésnapját ülő Kormányzó Ur felé fordult, este nyolc órakor pedig, amikor Kállay Miklós miniszterelnök megkezdte beszédét, hogy a rádión keresztül köszöntse a legelső magyar embert, az egész nemzet odahúzódott a hangszórók köré, hogy bensőséges, meleg együttérzéssel és lelkes ragaszkodással hallgassa meg, *miként ad kifejezést érzéseinek Magyarország miniszterelnöke.*

A miniszterelnök rádió-köszöntése

Kállay Miklós köszöntőjében, többi között, a következőket mondotta:

— A magyar katona kint a fronton, minden magyar: az egész nemzet emlékezik, ünnepel és áhitatos tisztelettel köszönti Főméltóságodat születésnapján, mint embert és fajtánk elhivatottságának inkarnációját. Erős kezo jelenti országunk védelmét, rendjét, az emberi jog és lét biztonságát; nem változó célkitűzései jelentik nemzeti létünk beteljesedését, állandóságunkat, történelmi multunkat, jövendőnket és jelentik mindenekfelett multunk és jövőnk megdönthetetlen alapját: a magyar becsületet.

— Meleg szíve tesz emberivé, magasabbrendű nemzetté, amely nem gyűlöl, nem üldöz, nem bosszúálló, de ha kell — ítél; amely szeret, ezért vonz és mert igazságos, meg is bocsát. Annak ami van, amit meg tudtunk menteni a nagy összeomlás után, amit azóta építettünk, amit erősödtünk és amit még ez az ország teljesít, az az Ő országlásának, az Ő nevének, az általa megteremtett magyar világnak vele elválaszthatatlanul összeforrott eredménye és alkotása. Büszkén hirdetem, hogy Magyarország Horthy Miklóssal az élén az európai kontinens hadviselő államai között talán az egyedüli, amely ősi alkotmányát, alkotmányos életét és berendezkedése lényegét töretlenül mentette át az 1914-ben megindult nagy világégés óta. Ez az ország, ez az állandóság, ez a változatlan jogfejlődés ma is, mint mindig, az emberi szabadságjogok őre és teljesíti megint történelmi hivatását, mint végvára mindannak, ami a mai európai kultúrát megteremtette.

— Ma megint történelmi küldetést teljesítünk. Értse meg a barát, akivel együtt harcolunk, értse meg az egész világ: Mi újra a keresztért, a kultúráért, a civilizációért, az emberiességért, a tiszta otthonért, a mosolygó gyermekért, mindenért, amiért embernek lenni és élni érdemes és mindenekfelett a fogalommá magasztosult Hazáért, a történelem által formált nemzetért, az ősi Magyarországért harcolunk.

Ennek a népnek nevében — fejezte be rádióbeszédét a miniszterelnök — köszöntöm Magyarország kormányzóját, vitéz nagybányai Horthy Miklóst. Hetvenötéves kora küszöbén köszönjük neki a magyar feltámadás, megerősödés multját és bízzuk rá a magyar jövendőt.

Az egész ország ünnepelt

A honvédség budapesti helyőrsége tegnap felekezetek szerint istentiszteleteken vett részt a Kapisztrán Jánosról elnevezett helyőrségi templomban, a tábornoki kar és a kormány tagjainak jelenlétében Hász István tábori püspök fényes papi segédlettel ünnepi misét celebrált, majd szentbeszédet mondott. A honvédség református tagjainak az Egyetemes Konvent Abonyi-utcai székházában *Balikó* Lajos tábori főesperes mondott beszédet.

A tábornoki kar tagjai a Tisztikaszinóban egytálételes díszebéden vettek részt, mialatt a légierők egységei tisztelgő köröket repültek a kenderesi kúria fölött,

ahol a Legfelsőbb Hadúr elvonulva, szűk családi körben ülte meg születésnapját.

Országszerte a városokban bensőséges meleg szeretettel és hódolattal ünnepelték meg az országgyarapító kormányzó születésnaját. Szegeden minden templomban istentiszteletet tartottak a város vezetőségének és a társadalmi egyesületek küldöttségének részvételével. Debrecenben a hivatalokban szünet volt, az üzleteket pedig zárva tartották. Szabadkán a tüzharcosok fáklyás felvonulást rendeztek és a város lakossága nagy lelkesedéssel ünnepelte a kormányzót. Kassa zászlódíszbe öltözött, a dómban Madarász István megyéspüspök mutatott be hálaadó szentmisét.

Zombor az idén ünnepelte meg másodízben a Kormányzó Ur születésnapját,

a helyőrség alakulatai fáklyás felvonulást rendeztek. A menet útvonalát kivilágították és fellobogózták, a felvonulást tüzijáték fejezte be.

Külföldi üdvözlések

A Kormányzó Ur Őfőméltóságához születésenapja alkalmából *Viktor Emanuel* olasz király és *császár* és *Hitler Adolf*, a Német Birodalom vezére és kancellárja a következő táviratokat intézték:

— Őszinte örömmel fejezem ki Főméltóságodnak születésnapja alkalmából szívből eredő jókívánságaimat.

Viktor Emanuel.

— Főméltóságodnak születésnapja alkalmából mind magam, mind a német nép nevében legmelegebb szerencsekívánataimat fejezem ki. Hőn óhajtom, hogy még hosszú éveken át, teljes alkotóerőben vezethesse a német néppel legszorosabb fegyverbarátságban összefűzött magyar nemzet sorsát.

Hitler Adolf.

Rómában *Máriássy* Zoltán rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter az olasz rádióban mondott köszöntőjében hangoztatta, hogy

mindenütt, ahol magyarok élnek, Magyarország határain belül és azokon kívül, különösen átérzik ennek a napnak fontosságát.

Szófiában a Kormányzó Úr születésnapja alkalmából rendezett külön rádióműsorban előadást tartottak Horthy Miklós élete művéről és államfői tulajdonságairól. A bolgár lapok közölték a Kormányzó Úr arcképét és vezércikkekben méltatták pályafutását és munkáját.

BUZI BARNA SZOBRA, AMELLYEL A KOLOZSVÁRI VI. NEMZETI KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSON A KULTUSZMINISZTER FASZOBRÁSZATI DÍJÁT NYERTE

Weimarban és Firenzében egy időben rendezik meg az ifjúság szellemi versenyét

A weimari és firenzei szellemi olympiára kijelölt 175 tagú leventekülönítmény — mint azt az Esti Ujság már jelentette — Kolozsváry Béla testnevelési tanácsos vezetésével elutazott Budapestről. Mint megtudtuk,

a versenyek egyszerre folynak a két városban.

Weimar a zenei, irodalmi és sajtóversenyek színhelye, Firenze a festészet és színjátszás rendezését vállalta. A zeneverseny nagydíja németországi ösztöndíj. Leventéink népies tárgyú, magyar szerzőktől származó darabokat adnak elő.

A különféle versenyek után kiállításokat rendeznek,

megbeszéléseket tartanak, amelyeken a tizenkét ország résztvevői ismertetik nemzetük helyzetét, ifjúsági szempontból a világ zeneművészetében, irodalmában, sajtójában, festő és szobrászművészetében, továbbá színpadkultúrai megbeszéléseket tartanak. Az olympiász július 7-ig tart.

— Leventelányok toborzó mintafoglalkozása. A leventelányok az iskolából kikerülő leányok számára toborzó mintabemutatót rendeznek, amelynek keretében ismertetik a mozgalom munkáját és célkitűzéseit. 20-án, szombaton délután a sportcsarnokban tartják a bemutatót, amelyen az iskolás leányokon kívül a munkás- és tisztviselőleányok is résztvesznek.

Ma folytatják a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló javaslat bizottsági tárgyalását

A képviselőház fölművelésügyi, pénzügyi és igazságügyi egyesített bizottságai ma délelőtt 11 órakor folytatják *a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.*

Vitéz Törs Tibor a Ház elnöki székéből köszönti a kormányzót

A képviselőház mai ülését tíz óra után nyitotta meg vitéz *Törs* Tibor elnök.

Az ülés megnyitása után az elnök a következő beszédben emlékezett meg a Kormányzó Úr Őfőméltósága születésnapjáról.

— Tisztelt Ház! Munkánk megkezdése előtt mindnyájunk bensőséges érzésének méltó kifejezéseképp emlékezzünk meg mélységes tisztelettel és szeretettel a tegnapi ünnepi napról, mint olyanról, amelyet az egész nemzet hódolata és ragaszkodása valamennyiünk számára ünneppé tett. Az ország kormányzója, vitéz nagybányai Horthy Miklós tegnap töltötte be életének 74. esztendejét. Huszonkét év óta szakadatlan munkában, a felelősség súlyos terhével a vállán viseli tisztségét az a férfiú, akire ennek a honnak minden rendű és rangú polgára, mint reménysége valóraváltójára tekint és csodálattal nézi azt a lelki és testi frissességet, amellyel Isten végtelen kegyelméből nemzetünk sorsát oly eredményesen intézi.

— Történelmi megpróbáltatásaink során talán soha olyan nehéz időket nem éltünk át, mint az elmult két évtizedben. Az ő bölcsessége, megfontoltsága és erélye azonban megszabta utunkat. A legválságosabb pillanatokban is biztos kézzel vezetett bennünket egy szebb és jobb jövő felé, amelynek elérése annyi sok reménytelenség után nem puszta álomkép csupán.

— Ezen az évfordulón különös melegséggel fordulunk Kormányzó Urunk személye felé.

— Az ezeréves Magyarország létéért, boldogulásáért és tökéletes kiépítéséért messzi keleti távolságokban folyik a hatalmas küzdelem és a honvéd ebben az élet-halál harcban Isten nevével az ajkán, Legfelsőbb Hadurának parancsa szerint hősi erények csillogtatásával szerez világszerte újra meg újra becsülést a magyarnak. A szellem, amely ezt a dicsőséges magyar hadseregel eltölti, Kormányzó Urunkban testesül meg teljes tökéletességgel és a törvényhozás termében kötelesség, hogy ezen a napon az országkormányzó Horthy Miklóssal együtt emlékezzünk meg a magyar katonáról is.

— Hisszük, hogy amikor ezt tesszük, az ő magyar szíve szerint is cselekszünk s bizonnyal vele együtt érzünk, amikor születése napján fegyvereinkre a Mindenható áldását kérjük. Kívánjuk — mint a legszebb és legnagyobb ajándékot számára — erőben és egészségben érje meg a harctereket megjárt lobogók dicsőséges visszatérését, hogy az igazság győzedelmével lankadatlanul továbbfolytathassa országépítő áldásos munkásságát.

Az elnök szavait a képviselők állva hallgatták végig és beszéde közben és végeztével hosszasan, lelkesen ünnepelték a kormányzót és a magyar honvédeket.

A budapesti református egyházmegye elnökének nyilatkozata a keresztlevélhamisítási ügyben

A budapesti református egyházmegye mai közgyülésén *Szabó* Imre esperes-elnök hivatalos jelentésében nyilatkozatot tett a megtévedt *Bogdán* Gyula református lelkipásztor ügyében. Az egyházmegye elnöke hangsúlyozta, hogy

az egész magyar közvéleményt kinosan érintette, az egyház életét pedig mélyen megdöbbentette

az a rendőrség által leleplezett, hamis keresztlevelekkel történt üzérkedés, amelynek tettesei között egy lelkipásztor is van. A kriminológia és fegyelmi bírósági adatok tanúsága szerint *minden közösségben akadnak, akik megtévednek, így a palást és a reverenda sem véd meg a pénz szerelmének kísértésétől.* De a pap vétke mindig súlyosabb megítélés alá esik, mert sokakat megbotránkoztat és a gyengéket megingatja hitükben.

Ebben a kinosan érintő ügyben

a legvigasztalóbb az egész református társadalom pillanatig sem tétovázó erkölcsi ítélete.

A puritán magyar lelkipásztor tisztes alakját és tekintélyét érte sérelem, mint mikor az aranypénz közé hamisítvány csúszik be.

Munkabéruzsoráért tíz hónapi börtön

A pestvidéki törvényszék Hajnády Gusztáv dr. tanácsa, mint uzsorabíróság, ma tárgyalta özv. Kohn Aladárné sz. Binetter Regina 41 éves váci maceszgyárosnő bünügyét, aki ellen az ügyészség munkabéruzsora büntette miatt emelt vádat. A vádirat szerint Kohn Aladárné, aki hasonló büncselekményért már büntetve volt, és egyhónapi fogházas büntetését csak a közelmultban töltötte ki, pászkaüzemében fiatal leányokat alkalmazott és velük naponta tizenkét órát dolgoztatott, azonban

a hatóságilag megállapított órabéreket sem fizette meg,

hanem csak óránként 18 filléres uzsorabért adott alkalmazottainak. A nehéz és fáradságos munkáért az alkalmazottainak keresete gyakran a heti öt pengőt sem haladta meg. Az alacsony munkabérek miatt a leányok hiába emeltek panaszt Kohn-nénál és hiába kérték órabérük felemelését, a milliomos zsidóasszony a kérések elől minden esetben ridegen elzárkózott.

Kohn Aladárné a mai főtárgyaláson tagadta bünösségét, azonban a kihallgatott alkalmazottak megcáfolták a védekezését. A bíróság végül megállapította, hogy a maceszgyárosnő kihasználva alkalmazottainak szorult helyzetét, olyan *ellenszolgáltatást követelt tőlük, amely minden tekintetben kimeríti a munkabéruzsora büntettének kritériumát.* A bíróság ezért Kohn Aladárnét bünösnek mondotta ki munkabéruzsora büntettében és *tizhónapi börtönnel sujtotta.* Az ítélet nem jogerös.

Buzi Barna

HIREK

Az adótörlésig függőben tartják az elemi kárt szenvedett gazdák adóbehajtási ügyeit

Az 1942. év folyamán elemi kárt szenvedett gazdák azzal a kérésel fordultak a pénzügyminiszterhez, hogy az adóbehajtási eljárást függessze fel. A pénzügyminiszter most utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy ha az elemi csapás nagymérvü és általános jelleg és az adóbehajtással a károsult adófizetők anyagi romlását idézik elő, a behajtási eljárást a törlesztendő összeg erejéig tartsák függőben. Rendelkezés folytán a pénzügyigazgatóságok felhatalmazzák a községi elöljáróságokat (városi adóhivatalokat), hogy a törlesztendő összegek behajtását tartsák függöben a törlés keresztülvezetéséig.

Ha az elemi kár következtében a gazda összes termése teljesen megsemmisült, a fennálló összes adóhátralékok behajtását kell függöben tartani az adótörlés megtörténtéig.

— **Serédi hercegprimás Maglione biboros államtitkárnál.** Serédi Jusztinián biboros hercegprimás, akit a pápa külön kihallgatáson fogadott, csütörtökön látogatást tett Maglione biboros államtitkárnál.

— **A szófiai rádió magyar műsora.** A szófiai rádióban szerdán előadás hangzott el Magyarország politikai, kulturális és gazdasági megnyilvánulásairól és a magyar honvédség sikereiről a keleti arcvonalon. Csütörtökön este nyolc órakor a szófiai rádió Horthy Miklós kormányzó születésnapja alkalmából előadásban ismertette a kormányzó életrajzát és életművét. Az előadást magyar zeneszámokból összeállított műsor követte.

— *KIVIRAGZOTT EGY AGAVE AMERICANA — GÖMÖR MEGYÉBEN. Berzéte gömörmegyei község egyik kuriáján virágzásnak indult egy Agave Americana. Az igen ritkán, hatvan—nyolcvan évenkint virágzó növény 75 éves és mintegy nyolc—tiz métermázsa súlyú. Virágzása egy hónapig tart.*

— **A Vatikán lapja Nagyváradról.** Az Osservatore Romano hosszabb cikket közöl Nagyváradról, Szent László városáról. Amint Esztergom, Szent István városa jelképezi a magyar nemzet kereszténységét, úgy Nagyvárad, Szent László városa jelképe a magyar nemzet egységének és integritásának. Szent László, a nagy király kultusza erőteljesen él ebben a városban és a lakosság leghőbb vágya, hogy Szent László emlékét emlékművel örökítse meg.

— **Japán film-matiné.** A Magyar Nippon Társaság vasárnap délelőtt 11 órakor a Fórum-filmszínházban bemutató film-matinét rendez azokból a legújabb japán hangosfilm felvételekből, amelyek a keletázsiai hadszintéren elért japán győzelmekről a helyszínen készültek. Hongkong és Szingapur bevétele, valamint a burmai harcok a témája ezeknek a filmeknek, amelyek különleges úton érkeztek Európába.

— **Kitüntetés.** Sebestyén Gyulát, a Corvin Utazási- és Fürdőiroda igazgatóját Magyarország kormányzója a Nemzetvédelmi Kereszttel tüntette ki.

— **Vajay Károly látogatása a berettyóujfalusi kerületben.** Vajay Károly, a kormánypárt berettyóújfalui választókerületének képviselője az elmult napokban látogatást tett a kerületben, ahol a választópolgárokat tájékoztatta az időszerü bel- és külpolitikai kérdésekről. A lakosság különösen nagy megelégedéssel fogadta az új közellátási rendeletekről szóló ismertetéseit.

Karddal és vérrel építette meg Nippon a Nagy Japán Birodalmat

Lipcsey-Magyar Sándor vezérkari százados, ismert katonai szakiró, szolgálati beosztásában is állandóan a nemzetközi helyzet változásaival foglalkozik és kitűnő képességei mellett ez az adottság is segítette öt abban, hogy a magyar olvasóközönség asztalára helyezhette „Dai Nippon" című új művét. Nem történelemkönyv, sem katonai szakmunka, hanem arra törekszik, hogy általános összképet nyujtson és ezzel a háborús események további megértéséhez alapot szolgáltasson. A művelt magyar közönség a csendesóceáni térségben lezajló események értékelésében kitűnő kalauzt kapott ezzel a munkával.

Wataro Joshinaka tábornok, japán magyarországi katonai attaséja, aki különleges népszerüséget szerzett már országunkban, a műhöz irott előszavában hangoztatja, hogy bár Japán háborús előkészületei épp úgy, mint hadműveletei, egyelőre még katonai titkot jelentenek, Lipcsey-Magyar Sándor könyve a valóságnak teljes mértékben megfelelően vázolja azt a Japán számára hosszú idő óta fennállott tarthatatlan helyzetet, amely végül is az angolszász hatalmak ellen megindított háború kirobbanásához vezetett. A japán tábornok aláhúzottan hangsúlyozza, hogy Magyarországon, Japán testvérországában ez a könyv is alkalmas arra, hogy Japánt és népét közelebb hozza a magyarokhoz, akiket annyira szeret.

*

A szerző áttekintő összefoglalásban élvezetes stilusban ismerteti meg olvasóit a csendesóceáni térség minden érdekes kérdésével. Hangoztatja, hogy a „Távol Kelet" kifejezés használatát Japánban eltiltották, mert hiszen abból az angol felfogásból ered, hogy Anglia a világ közepe, amelyhez mérten Japán valóban „távol" és „keleten" fekszik. Minden esemény nyomonkövetését és megértését nagyban elősegiti az a tizenkét térkép, amely a könyv mellékelte. A Csendes-óceán, amely a csuzimai tengeri ütközet óta a politikai meglepetések szintere, az utolsó száz esztendőben különleges feszitő erők működése következtében partvidékén épp úgy, mint szigetvilágában új és új súlypontok szerint tagozódik. A faji jellegét és lelkületét olyannyira sajátosan őrző Japán új honfoglalásra indult. Az ősi föld minden négyzetkilométernyi területére 189 lakos jut, — Ausztráliában pedig csupán 0.9 ember. A Japántól északra fekvő területek, a japán fajnak a hideg időjárással szemben viselt érzékenysége miatt nem jöhetnek számba. A nyugati részek túl népes lettek, a déli szigetvilág egy része hasonlóképpen alkalmatlanná vált a településekre. A túl sürüen lakott és erősen iparosodott Japán tömegeit csak délen helyezheti el. Ez a program számára — létkérdés. Az életterek ütközésében Kelet-Ázsiában Japánnak kell diktálnia a megszervezés tempóját, mert amig az angolszászoknak a szóbanforgó területek csak kényelmi és gazdasági érdekeket szolgálnak, a túlnépesedett szigetvilág lakosainak az életlehetőségeit jelenti.

*

Japán régóta érezte a bekerités szándékosságát és tervszerüen készült élethalál harcára. Most már el lehet árulni, hogy a japán hajózási társulatok teherhajóikat titokban kettős fenékkel szerelték fel és ezt a rejtett hajóürt, mint ciszternát színültig töltötték meg benzinnel minden délamerikai útjuk alkalmával a japán tengerészek. Igy született meg Japán olajtartaléka. A kiválóan kiképzett és tökéletesen felszerelt japán földi haderő kb. 180—200 hadosztály. Ennek közel fele a szovjet és Északkina határán vonult fel. A mult év december eleje óta folyó hatalmas déli irányú előretörést a japán haderőnek alig 8—10 százaléka hajtotta végre. Az erőviszonyok ismertetésénél, tehát különlegesen tekintetbe kell venni, hogy Japán ütőképessége eddig csak egy kis hányadát használta fel. A japán hadműveletek tervszerüségére jellemző, hogy az egyik baráti nagyhatalom vezérkaránál a hatalmas térfoglalások idejében minden hélen megjelent egy japán vezérkari tiszt és előre berajzolta a térképbe az arra a hétre kijelölt térnyeréseket, arra hivatkozva, hogy ennek a háborúnak haditerveit már vagy húsz évvel ezelőtt elkészítette és azóta állandóan hadijátékokon gyakorolta. Tizenkét évi kisérletezés eredménye az, hogy a japán katonák megerőltetéssel járó feladatok megoldása előtt különleges vitamintablettákat kapnak.

*

A lezajlott hadieseményeknek megértéséhez tudni kell, hogy Jáva megszállása európai viszonylatban azt jelenti, mintha Hamburgból indulva Newyorkot foglaltuk volna el... A fölkészülésnek minden fázisában nagy szerepet játszottak a csendesóceáni szigetvilágban élő japánok. A Fülöp szigeteken a japán kolóniák a partraszállásokat leplezetten előkészitették és hosszú évek óta gondosan kiépitett sportpályák — repülőterek voltak, amelyre az első japán repülőgépek biztonságosan leszállhattak. Az új japán harcászat mindenhol a meglepetésre, a leggyengébb pontok tervszerü kikeresésére és az ellenséges erők szétforgácsolására van alapozva. Ehhez a leggondosabb felderitésre van szükség, ezt a tevékenységet mindenütt japánok végezték el, — életük veszélyeztetésével.

Eddig rejtve maradt érdekességek mellett ez a munka az olvasók elé tárja azt a nehéz küzdelmet, amelynek árán karddal és vérrel megépitette Nippon a nagy Japán Birodalmat. Töretlen, fanatikus hit fűti a japán harcosokat és ez az elszántság, határtalan hazafiasság példaképpen állhat meg olyan nemzet előtt, amelynek Japánhoz hasonlóan még van követelnivalója az igazságtól és a sorstól. Turáni fajtestvérünk példája arra mutat, hogy ehhez áldozatokra van szükség.

(—i. —e.)

— **A szegedi nőegyesületek munkája a hadbavonultak hozzátartozóiért.** Szeged nőtársadalma nagyarányú szervezkedést indított a hadbavonultak hozzátartozóinak gondozására. A szervezési munkálatokat a szegedi hadtest hadigondozó tisztjének felügyelete és irányítása alapján örgróf Pallavicini Alfonzné vezeti. A szervezet tagjai felkeresik a hadbavonultak hozzátartozóit, helyzetükről pontos kimutatást készítenek és ennek alapján adják meg a szükséges támogatást. Szeged nőtársadalma lelkesedéssel kapcsolódott bele ebbe a mozgalomba.

— **A makói cserkészek a honvédekért.** A makói cserkészek a város összes dohányelárusítóhelyein lezárt gyüjtődobozokat helyeztek el, amelyekbe a harctéren küzdő honvédek számára egy-egy cigarettát kértek. Most bontották fel első izben a dobozokat, amelyekben több mint tizezer cigaretta gyült össze. Igen szép eredménnyel járt a gyüjtés a város legszegényebb részeiben. A cserkészek a gyüjtést tovább folytatják.

— **Magyarország egyforma szeretettel védi összes gyermekeit.** Délbaranyában, a túlnyomó részben szerb lakosságú Bolmány községben most leplezték le a világháború hősi emlékművét. Horváth István plébános magyarnyelvü beszéde után Vuksits Milorád görögkeleti lelkész szerb nyelven mondott beszédet. Rámutatott arra, hogy a bolmányi hősök becsülettel harcoltak és becsülettel haltak meg, mert ez a haza nevelte fel őket és ez adott nekik kenyeret. Tették pedig ezt azért, mert Magyarország egyforma anyai szeretettel védte összes gyermekeit, a magyarokat épp úgy, mint a szerbeket, németeket, vagy más anyanyelvüeket.

— **Pécs nyolcszázezer pengőért vásárolt élelmiszert.** Pécs városa eddig 500.000 pengős hitelkerettel gondoskodott a legszükségesebb élelmiszerek beszerzéséről. Ezt az összeget most 800.000 pengőre emelték fel. Az összeg egy részéből sertéseket hizlalnak és juhállományt is nevelnek, hogy szükség esetén juhhússal pótolhassák a hússzükségletet.

— *ÓRIÁS HARCSÁK GYŐRBEN. A győri Rábán nemrégiben szüntettek meg a halászati tilalmat. A sporthorgászok nyomban ellepték a Rába partjait s azóta egymásután fogják horoggal a hatalmas harcsákat. Csütörtökön rekord halászati eredmény volt: a legnagyobb harcsa 13 kilós volt, mig igen sok 5 kilogramm körüli harcsát fogtak. A nagyszerü zsákmányok hirére tömegesen váltják ki a halászati engedélyeket a győri hatóságoknál.*

— **A Honvédnap rádióműsora.** Június 28-án lesz a Honvédnap, amelyet ezidén különös szeretettel ünnepel meg az ország népe. Ebbe az ünneplésbe kapcsolódik a magyar rádió egész napi műsora is. Délben 12.55 órakor Herczeg Ferenc beszél a magyar honvédről, 13.30 órakor honvédeink ünnepi ebédjét közvetíti a rádió egy laktanyából, 17.20 órakor helyszini közvetítés formájában hallgathatjuk, hogyan ünneplik egy laktanya honvédei a Honvédnapot. 18.20 órakor külön honvédműsort ad a rádió, majd utána a „Honvédeink nótát kérnek" című műsor következik.

— **Nagyszabású visszaélés cukorjegyekkel Kárpátalján.** A kárpátaljai Iglinc községben nagyszabású cukorjegy üzérkedésről rántotta le a leplet a csendőrség. A bünszövetkezet tagjai közül eddig Barza Miklóst, az iglinci szövetkezet üzletvezetőjét, Klein Herman valkajai zsidót, Schönberger Mór vegyeskereskedőt, Moskovits Dezsőt, Stein Márkust és Hornyák Endrét tartóztatták le. A bünszövetkezet eddig kézrekerült tagjait internálták. A nyomozás tovább folyik, mert az a gyanu merült fel, hogy az egész környék üzérkedett cukorjegyekkel.

— **Vitézi eskütétel.** Dr. *Székely-Náday* László budapesti ügyvéd Nagyváradon vitéz *Báthory-Szüts* Sándor nyugalmazott vezérőrnagy székkapitány előtt a vitézi esküt letette.

— **A Budapesti Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság** „Budapest a gyógyfürdők városa" című ízléses füzetben ismerteti fővárosunk gyógyfürdő jellegét. A füzet bevezető részében a budapesti gyógyforrások földtani részével foglalkozik, majd ismerteti a fürdők történetét a legrégibb időktől napjainkig. Felsorolja az egyes gyógyfürdők milyen betegségek gyógyítására használhatók legeredményesebben. Végül a fürdőgyógymódokat ismerteti a füzet, amelynek utolsó lapjait fürdőinkről készült fényképek egészitik ki.

— **Házasság.** Palásthy Sári és dr. Csillag József f. hó 18-án d. e. házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Néhai dr. báró *Lers* Vilmos v. b. t. t. unokája, *Lers* Hortenzia okl. középiskolai tanár és dr. *Pogány* András, a Fanto Egyesült Magyar Ásványolajgyárak Rt. tisztviselője f. hó 20-án, este ½7 órakor tartják esküvőjüket a Batthyány-téri Szent Anna-plébániatemplomban.

Burai Magda és *Umberto Lapillo* június 20-án este 6 órakor tartják esküvőjüket a Szent Imre hercegúti plébániatemplomban.

— **A Hitel júniusi száma.** Gazdag és változatos tartalommal jelent meg Erdély nemzetpolitikai szemléje, a Hitel. A vezető cikket Makkai Sándor volt erdélyi református püspök irta. Ezt követően Szabó T. Attila, a románok újabbkori letelepüléseiről, László Gyula a régészetről, Szabó István a kolozsvári színjátszásról, ifj. Boér Elek pedig a nagytérgazdaság fogalmáról irt.

— **A Keresztény Turista Egyesületek vasárnapi kirándulásai.** *Magyar Turista E: Dobogókői Cs.:* Bozzay-emléktúra, Nógrádverőce, Borbélyhegy, Magyarkút, Nagyvölgy, Migazi-kastély, Nógrádverőce-Strand (strandolás). T: 7 ó 20 p. Nyugati p. u. *Kékes Cs.:* Evezős-túra, Római fürdő, Szigetmonostor. Jelentkezés Dékány Ilonka vezetőnél. *Péntekiek:* Pomáz, Szurdok, Pilisszentkereszt, Dobogókő, Dömös. T: 7 ó 10 p, HÉV, Margithidfőnél. *Vándorfiúk:* Romhány, Hidegkúti erdő, Délhegy, Romhányi hegy, Bánk. T: 5 ó 30 p, Nyugati p. u. — *Magyarországi Kárpát E: Központ:* Kőszeg, Hörmann-forrás (hálás), Irottkő, Szent Vid, Velem. T: 20-án, 12 ó 30 p, Keleti p. u. *II.* Kisvelence, Likaskő, Sukoró, Kisvelence. Jelentkezés Kovács Ferenc vezetőnél. — *Agrólux A.:* Szob, Gagy, Galla, Pillangókút, Márianosztra, Szob. Jelentkezés Tomacsek István vezetőnél. *Börzsony O.:* Evezőstúra, Rómaifürdő, Göd, Római fürdő. T: 7 ó. Baloghcsónakháznál. *Drogista A.:* Evezőstúra a Taksonyi forrásokhoz. T: 7 ó, a Drogista-csónakháznál. *Keleti Kárpátok O.:* Kisvelence, Nadap, Máriavölgy, Vadászkastély, Likaskő, Sukoró, Kisvelence. T: 6 ó, 20 p. Déli p.-u. *Sólyom O.:* Dobogókő, Dömös. T: 8 ó, Blaha Lujza-tér. *Török Labor A.:* Törökbálint, Kutyavár, Hamzsabégi erdő, Torbágy. T: 7 ó 20 p, HÉV, Szt. Gellért-tér.

— **Műszaki doktorráavatás.** Vitéz Zsoldos László műszaki főtanácsost ma délután öt órakor avatják a műszaki tudományok doktorává a József Nádor Müegyetem dísztermében.

VOLAN
elektronika
Részvénytársaság

MEGHÍVÓ

Ráday GALÉRIA

A

Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével
augusztus 17-én kitüntetett művész
alkotói munkásságát összefoglaló könyv
sajtóbemutatója szeptember közepén a
Ráday Galériában kerül megrendezésre.

A

Ráday Galéria

tisztelettel meghívja Önt és partnerét

Búza Barna

szobrászművész kiállításának megnyitójára
2001. szeptember 5-én 17 órára.

A kiállítást megnyitja
Tóth Antal
művészettörténész
a Magyar Nemzeti Galéria szoborosztályának
vezetője.

A kiállítás megtekinthető
2001. október 2-ig.

Ráday Galéria
Budapest IX., Ráday u. 8.
Tel.: 218-0936

Nyitva tartás
Hétfőtől-péntekig: 12 - 18 óráig.

A megnyitón vásárolt alkotásokra árkedvezményt adunk!

R. Búza Mária

Kerámikus művész

R. Búza Mária kerámikusművész alkotásaiból szerdán délután öt órakor a Pataky Művelődési Központ szoborkertjében (X., Pataky tér 7—14.) kiállítás nyílik. A kerti kerámiák augusztus 25-ig naponta 8 és 19 óra között tekinthetők meg.

◆

Magy. Nemzet 83. VI. 8.

R. BÚZA Mária keramikus

R. BÚZA MÁRIA keramikusművész alkotásaiból ma délután öt órakor a Pataky Művelődési Központ szoborkertjében (X., Pataky tér 7—14.) kiállítás nyílik meg, amelyet augusztus 25-ig naponta 8 és 19 óra között tekinthetnek meg a látogatók.

Képszabadság 1983. VI. 2.

Búza Mária, Berdnikovs

Búza Mária a legfiatalabb generációt képviseli, utolsó éves kerámikus a Képzőművészeti Főiskolán. Legelső jelentkezése édesapjával egyugyanazon tárlaton kicsit szimbolikus is. A fiatal művésznő műkő-térplasztikáinak kicsinyített modelljei máris figyelmet érdemlően célszerűek, modernek és fiatalosak. Különösen játszótér-kompozíciói mutatják a gyermekvilág értését és meleg szeretét.

dr. Takács László: Békés megyei képzőművészek
Kiállítása Battonyán.
Békés Megyei Népújság, 1974. okt. 9.

VASÁRNAPI HÍREK
1990-06-03

Gazdagító kerámiák

Búza Mária kerámiái a Ferencvárosi Pincetárlaton tekinthetők meg június 24-ig.

A tér nem üres, hiszen Földünk geológiai képződménye állandóan bővül a természet új formáival, gondolat szerkesztette emberi alakzatokkal is. *Búza Mária* a kerámia lehetőségeit nem szűkíti a szoba, az otthon szögleteinek intim díszítésére, kerti plasztikái egyszerű szobrok, mégis nagyobb térséget tesznek kellemes látvánnyá, antik nyomon haladó szépségükkel. Kertek, parkok gyújtópontjává válik a Búza-kerámia. Rendszere összeköti a magán- és köztér igényét, alakítja ízlésünket.

Az élet egyszerű liturgiáját ragadja meg pirogránitból mintázott virágtartóiban, melyek megnyugvást keltenek ott, ahol helyet kapnak. Akár a *Fészek Klubban*, vagy *Pápa főútvonalán*, netán a *Kozma utcai köztemetőben*. Most a formaképzés ciklikus ritmusában s szimbólumokban gazdag síremléktervei, hajlékony egymásba ívelő virágtartó edényei szövetséget kötnek a természet kifogyhatatlan sokszínűségével. Ez az a gazdag és intellektuális puritanizmus, mely immár egyéniséget jelez.

Búza Mária minden új kiállítása tartalmaz valami meglepetést a színvonal nemes állandóságán belül. 1983-ban kerti kerámiákat mutatott be Kőbányán, 1985-ben épületeket díszítő műcsoporttal jelentkezett, most monumentális elgondolásai gyarapodnak intim művekkel, organikus ívek mértani ritmusokkal. Befejezett alkotások, olyan kiegészítő virágokra, növényekre váró rendszer lehetőségével, melynek megkomponálását Búza Mária már ránk bízza, valamennyiünkre, művészete folytatóira.

Losonci Miklós

BÚZA BARNA

Farkasrét

2003.

92.0.

BÚZA BARNA

Farkasrét

2003.

164.0

net előbbre is vigyem, de hát semmit
az ember érdekelve van ilyen nagyon
et fennmaradjon, s amellett nagyon
t én ugy érzem, hogy nem a szerve-
az emberanyagban van a hiba és
o. -

öszönti régi, igaz hive

Kner Imre

M.D.K.

Buza Barna

Festőművész kiállitott a debreceni képzőművészeti kiállitáson.

Képzőművészeti kiállitás Debrecenben.
Népszava 1960. dec. 15. 3.old. 297.szám.

Buza Borna, [szobrász ?] Mok
[Buzi ?]
Bábolnára készül, s ott dolgozik
ezen a nyáron.

-: festő = s' szobrászművészek falun 9.l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1961. júl. 21 [Vidéki]

Buzi Barna, szobrász Moh

[Buza?]

A munkásszálló főbejárata fölötti falmező figuráját tervezte, ill. alkotta meg.

— : Új munkásszálló Ózdon 12. l

bp. 1961. júl. 27. [Vidéki]

NÉPSZABADSÁG

Buzi Barna

MDK

Megnyerte a képz. Alap Borsodi Vegyi Kombinát szoborpályázatát.

Esti Hirlap 1957 jan. 29. 2 old. 23 sáns.

M.D.K

BUZA Barna

tagja a társadalmi bizottságnak,
amely mintegy 150 sir emléket keres
kovzájárul
fel és véleményével a Kialaritandó
Pantheon mivészeti és kulturpoliti-
kai problemainak megoldásához

Ferete Gábor: Megrezdődtek az elő ré-
sülletek a Pantheon kialaritásáról
Magyar Nemzet 1961. jól. 5. 5. l.

MDK.

Buzy Barna szobrász

Erdey Dezső készitett róla portrét gipszből

VI.Magyar Képzőmüvészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 41.1.

Buza Barna
szobrász

M.D.K.

A Miskolc – Zsolcai Épületelem-
gyár parkjában kútszobrot készít.

— : Kútszobrot készít

Nők Lapja, 1961. aug. 5

Buza Barna, szobrász

L.: Kondor Béla

–: Vasárnapi mozaik 12.

Népszava, Bp. 1975. ápr. 19.

Buza Barna

Budapest ajándékaként Moszkvában a Népek Barátsága parkjában Buza Barna „Barátság" emlékművét elhelyezték.

—: Közéri munkák.

Művészet, 1977. február – 48. oldal.

Buza Barna szobrászművész

A moszkvai Népek Barátsága ~~tér~~ Parkban felavatták a „Béke és Barátság" emlékművet, Budapest ajándékat. Az emlékmű Kisfaludy Stróbl Zsigmond és Jevgenyij Vucsetics eszmei terve alapján Zilahy István építész, Buza Barna szobrászművész alkotása.

Tolnamegyei Népújság, 1946. szept. 17.

Buza Barna szobrászművész

Kisfaludy Ströbl Zsigmond és Jevgenyij Vuscetics ezzel tervei alapján Tilaly István építész és Buza Barna szobrászművész készítette a béke és barátság emlékművet. (Mulítve)

Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 16.

Buza Barna szobrászművész

Moszkvában a budapesti napok keretében felavatták a Béke és Barátság emléknövét, Budapest ajándékát. A művet Buza Barna szobrászművész és Zilahy István építész alkotta, Jevgenyij Vucsetics és Kisfaludy Ströbl Zsigmond tervei alapján. ~~alkották~~

|említve|

TV híradó

1976. IX. 16. 19.30 V.

Buza Barna szobrászművész

A Béke és Barátság emlékművet ezúttal Moszkvában avatták fel, – melyet Budapest ajándékozott Moszkvának. Az emlékművet Buza Barna szobrászművész és Zilahy István építész alkottak, Kisfaludi Ströbl Zsigmond és Jevgenyij Vitecsics eszmei tervei alapján. (repr.)

D.K.: Megnyílt a Budapest 1945–1946 kiállítás. Népszabadság, 1946. szept. 16.

Buza Barna szobrászművész

a magyar-szovjet barátság szobrát alkotta a szobrászművész, Tilalyi István építésszel, melyet most Moszkvában, a Druzsba-parkban avatják fel.

Békés Megyei Népújság, 1976. szept. 10.

Buza Barna szobrászművész

A kőbányai Magyar-Szovjet Barátság Parkjában áll a Béke és Barátság emlékműve, melyet Kisfaludi Ströbl Zsigmond és Yevgenyij Vucsetics, csanci tervei alapján Zilahy István építész és Buza Barna szobrászművész készítette.

Fejér Megyei Hírlap, 1976. szept. 17.

Buza Barna, szobrászművész

a Béke és barátság emlékmű, a Kőbányai Magyar-Szovjet Barátság Parkjában áll. Kisfaludi Ströbl Zsigmond és Jevgenyij ~~Vutecs~~ Vucsetics eszmei tervei alapján Zilahy István építész és Buza Barna szobrászművész készítette.

Nógrád, 1976. szept. 17.

Bíza Barna
és Madarassy Walter

a Gentháromság gobor (budai Vár)
helyreállításával tervező művészei

Magyar Műemlékvédelem 1971-72
Bp. Akadémiai Kiadó 1974

72. old

BUZI BARNA, szobrasz

Az 1940.évben "Nyiregyházi Művészeti Hetek" cimen kiállitást rendeztek.Valamennyi élvonalbeli festőnk és szobrászunk képviselve volt azon.-A május 4-től június 3-ig nyitva tartott kiállitáson 147 mü volt kiállitva. Köztük az övé is. 32.old

DIENES ISTVÁN: Művésztelep a nyiregyházi Sóstófürdőn 1931-34 25.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz

Burra Barna

Az 50-es évek derekán Burra Barna klasszicizáló népi figurákat mintázott.

Rózsa Gyula: A „rómaiak" 1945. után. Művészet, 1977. december – 26. lap.

Buza Barna szobrászművész

a Várban látható Szentháromság-oszlop, melyet a XVIII. sz. elején készítettek barokk stílusban – az ostrom alatt komoly sérüléseket szenvedett. Nyolc szobrot ujjá kellett faragni időtálló mészkőből. Ezt a munkát Buza Barna és Madarassy Walter végezték el. (említve)

Művészeti Magazin

1977. apr. 14. TV. 21.25 M.

Buri (Bura) Barna

Az I. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson a művész az „Alumínium kohász" a „Slid-vező ács" című művét mutatta be.

Rózsa Gyula: A „rómaiak" 1945 után Művészet, 1977. december – 26. lap

Buza Barna, szobrász

BUZA BARNA szobrászművész alkotásaiból nyílt kiállítás tegnap a Csepeli Galériában. A kiállításon főként fából és gipszből készült szobrai, valamint festményei és plakettjei adnak képet sokoldalú munkásságáról.

-: Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1978 szept. 27.

Búza Barna, szobrász.

□ BÚZA BARNA szobrászművész kiállítása a Budapesti Művészeti Hetek keretében tegnap délután nyílt meg a Csepel Galériában. A tárlatot Lőkös Zoltán, a Pest megyei Hírlap főszerkesztője nyitotta meg.

–: □ Búza Barna.

2

Esti Hírlap, Bp. 1978. szept. 27.

Buza Barnabás, szobrászművész

a Magyar Nemzeti Galériában Gábor Móric-90. éves születésnapján-kamara-kiállítása nyílik a festőművész művei-ből. – A művészt Buza Barna köszönti, a megnyitó 1979. márc. 20-án, 17 órakor nyílik.

Meghívó

1979. márc. 20.

Buza Barna, szobrász

L: Gábor Mónit

2.

–: □ Gábor Mónit

Esti Hírlap, Bp. 1979. márc. 22.

Buza Barna szobrán

Mártíremlékmű a Margit körúti fogház helyén

(Tudósítónktól.)

Hamarosan elbontják az egykori Margit körúti fogház utolsó épületét is, a volt törvényszéki szárnyat. A hírhedt fogház helyén zöld területet, sétányt alakítanak ki. Ám ennek a hírhedt, munkásmozgalmunk, népünk történetében oly szomorú szerepet játszott helynek, az ott raboskodott és kivégzett forradalmároknak, hazafiaknak az emléke megmarad. A fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya öt neves szobrászművésznek: *Buza Barnának, Jurcsek Ferencnek, Kiss Nagy Andrásnak, Marton Lászlónak és Vasas Károlynak* megbízást adott, hogy az itt raboskodott és mártírhalált halt hősök emlékezetéhez méltó köztéri alkotást tervezzenek. Az elképzelések szerint emlékkő, emlékfal vagy figurális emlékmű megvalósítását tervezi a fővárosi tanács.

A felkért művészek április közepéig nyújtják be terveiket. Ezek közül választják majd ki azt az alkotást, amelyet még az idén felállítanak az egykori Margit körúti fogház helyén. A művészeti alkotás hirdeti majd azoknak a magyar nép szabadságáért és függetlenségéért életüket adó hazafiaknak, proletár forradalmároknak az emlékét, akik az 1919-es forradalom leverését követően a proletariátus hatalmáért áldozták életüket, s azokét is, akik a fasizmus napjaiban itt raboskodtak.

hegedű 5

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 15.

Buza Barna

Buza Barna kiállítása a
Csók Galériában megnyílt.
Buza a rózsai iskola meg-
becsült szobrásza.

Székely András: Buza Barna szobrai.
Új Tükör, 1978. október 22 – 3. lap.

Buza Barna

Lovasszobrai lendületesek, szinesett női portréi egyéniségéről tanuskodnak. Megfeszülést váltanak ki érméi, emlékművei.

Székely András: Buza Barna szobrai.
Új Tükör, 1978. október 22-3. lap.

Buza Barna

„Ijászlány" (vepro)

Székely András: Buza Barna szobrai.
Új Tükör, 1978. október 22-3. lap.

Búsa Barna

Búsa Barna és Medgyesi Barna
megalkották Medgyesi Ferenc
halotti maszkját.

Hegyi-Fiestás Istvánné: Medgyessy anca.
Új Tükör, 1979. január 21-23. lap.

Buza Barna

szobrászmüvész és Zilahy István épitész
közös alkotását avatták fel Balatonudvariban

Magyar Hirlap 1977/78/4

Buza Barna

ÚJ SZOBORRAL GAZDAGSZIK Székesfehérvár. Az új lakótelepi Domus-áruházzal szemben ma avatják fel a néhány éve elhunyt, nagy hírű geológustudós, dr. Vadász Elemér szobrát. A mellszobrot Búza Barna szobrászművész mintázta.

Magyar Hirlap1977/248/8

Buza Barna

Megbízták Buza Barnát, hogy a szihesfehérvári Ybl Miklós u részére Vadász Elemér mellszobrát készítse el.

—: Köztéri munkák.
Művészet, 1978. felmiár - 45 lap.

Buza Barna, szobrán

Az ünnepi esemény keretében, eredményekben gazdag mozgalmi munkájáért *Pesta Lászlónak*, a budapesti bizottság alelnökének a Hazafias Népfront budapesti bizottsága emlékplakettjét (*Buza* kitüntető jelvénnyel öt aktivistát jutalmaztak.

3

-: Békegyűlés a Hazafias Népfront Bp-i nékházában

Népszabadság Bp. 1978. jún. 13.

Buza Barna, szobrászművész

Megnyílt a Hatvani Galériában az első portrékiállítás, melyen szerepel a művész alkotása.

Losonci Miklós: Arcok és sorsok.
Pest Megyei Hírlap, 1977. nov. 22.

Buza Barna gobrány

(Vésztő, 1910–

1928–1934 között a Kyrémüvészeti Főiskolán

Szentgyörgyi István tanítványa volt. 1935–36-ban

római ösztöndíjas volt.

Kiállítása a Csepel Galériában

1978. szept. 26 – okt. 15

– Zabálógus a Zörgetőben –

Buzi Barnabás VI. é.

Ferenczy István - fele
nobrádzati díjat kapta

Képzőm. Főisk. Évk.
1933-34. 28. l.

2786. TINTATARTÓ. Sárgaréz, két csiszolt üveg-
betéttel . . . . . 2.—
2787. ÁLLÓÓRA. Fekete fatokban, két alabástrom
oszloppal. Biedermeier . . . . . 50.—

Buzi Barna

V. évs hallg., nobrán

1932/33. évi fővárosi

osztöndíjpályázaton

dicsérő elismerés

Ferkipzomfoiskévk 26-l

17. HÉT

21 HÚSVÉT VASÁRNAP **VASÁRNAP** IN ALBIS, VALÉRIA

22 HÚSVÉT HÉTFŐ **HÉTFŐ** PÉTER, ALBERTINA

23 BÉLA **KEDD** KATALIN

Buza Barna

Művei szerepeltek a "Békés megyei művészek szobrai és plasztikái" c.kiállításon, Békéscsabán 1978-ban.

-katalógus a könyvtárban -

Búza Barna szobrászművész

Kazincbarcikán, a Rákóczi téren áll a művész „Lovas" című bronzszobra. (emlitve).

Szüts Dénes: A szobrok városa.
Napló (Veszprém), 1978. ápr. 22.

Buza Barna, szobrász

□ A RAJZPEDAGÓGUSOK Székely Bertalan képzőművészcsoportja kiállítást rendez, melyen tagjainak akvarell- és guachemunkáit mutatják be. A kiállítást ma nyitja meg Buza Barna szobrászművész. Színhelye a Mezőgazdasági Múzeum.

□ —: A rajzpedagógusok ... 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977. máj. 7.

Bíró Barna

Megbízták Bíró Barnát, hogy a balatonmadvari Községi Tanács pályázatára Felszabadulási emlékművet készítsen.

-----:Köztéri munkák.

Művészet, 1977. július - 45.oldal.

Búza Barna, szobrász

□ MAHMUD RABIE iraki keramikusművész kiállítását holnap délután hatkor nyitja meg Búza Barna szobrászművész az Óbudai Klubházban, a Fő téri Zichy-kastélyban.

□-: Mahmud Rabie ...

2.

Esti Hírlap, Bp. 1977. júl. 19.

Buza Barna, kubista

Mozaikművész (művei:)

↓

– Ma délelőtt felavatták a Barátság emlékművet 1.

Esti Hírlap, Bp. 1976. szept. 15.

Buza Barna

Megbízást kapott a mű-
vész, hogy a mezőhegyesi
Zalka Máté Ipari Szak-
munkásképző Intézet ré-
szére Zalka Máté mell-
szobrát készítse el.

—: Köztéri munkák 1980-ban.
Művészet, 1981. felmár – 58. lap.

Buza Barna

A *Képzőművészeti Kivitelező Vállalat* — e nagyméretű munkán kívül — az év hátralévő felében számos szobor felállítását tervezi az ország területén. A fővárosban az ősz folyamán még két újabb alkotást helyeznek el. A lőrinci KISZ lakótelepen *Búza Barna* szobrászművész: *Lány mandolinnal* című művét leplezik le.

Magyar Hirlap 1981/7/22/8

Buza Barna

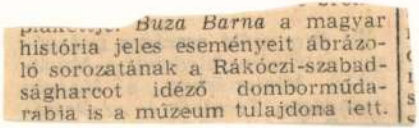
Buza Barna a magyar
história jeles eseményeit ábrázoló sorozatának a Rákóczi-szabadságharcot idéző dombormű-darabja is a múzeum tulajdona lett.

/a vajai Vay Ádám Muzeumé/

Magyar Hirlap 1981/3/12/6

Buza Barna

budapesti vonatkozású érmét közli

G. Héri Vera: Budapest érmeken.
Budapest, 1974. 6.sz. 2o-21.l.

Búza Barna

Müve szerepelt a Csontváry Teremben rendezett Faszobor-kiállitáson, emlitve /A cikket lásd: Bencsik Istvánnál/

Magyar Nemzet, 1979. augusztus 24.

Buza Barna szobrászművész

A művész szobra Rákóczibarcikán, a szobrok városában áll.

Említve: „Kuruc lovas" c. bronzszobra

cikkek l. „Andrássy Kurta János szobrászművész" címszó alatt

Szitás Éva: „Szobrok városa" c. cikke

Nógrád, 1978. IV. 6

Buza Barna, szobrász

KONDOR ERNŐ mellszobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását avatták fel szombaton a balassagyarmati helytörténeti ház udvarán. Az 1951-ben Budapesten elhunyt színész a magyar kabaré egyik jeles képviselője volt.

-: Hst

21.

Népszabadság Bp. 1980 július 24.

Buza Barna

ZALKA MÁTÉ szobrát, Buza Barna szobrászművész alkotását ma leplezik le Mezőhegyesen.

Magyar Hirlap 1980/3/22/4

Búza Barna

BUZA BARNA SZOBRÁSZMŰVÉSZ Honfoglaláskori lovas című pályamunkája nyerte a kisvárdai vár előterébe helyezendő lovasszoborral a városi tanács és a képző- és iparművészeti lektorátus által kiírt pályázatot.

Magyar Hirlap 1978/282/8

Buza Barna, szobrász

. Búcsúzáskor a delegáció átadta az elnöknek *Buza Barna* Kossuth-díjas szobrászművész veretét és *B. Kósa Klára* népművész Kekkonen elnök számára készített, finn nyelvű felirattal ékesített díszkorsóját.

– Urho Kekkonen fogadta a magyar küldöttséget. 5.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 4.

Buza Barna, Kolozsvár

□ A BUDAPESTI MŰGYŰJTŐK és Műbarátok Egyesülete október 4-én, délután fél 6 órai kezdettel köszönti tiszteletbeli tagjait: Kun Zsigmondot és prof. dr. Soó Rezsőt, a Magyar Tudományos Akadémia fölolvasótermében. Megnyitó és záró beszédet mond Buza Barna, a BMME elnöke.

2.

-: □ A budapesti műgyűjtők

Esti Hírlap - Bp. 1979. okt. 2.

Búza Barna

Részt vett a VI. kiszlapsztikai biennálén

Pécsett

ugyanígy dió-
fához nyúlt *Búza Barna* egy ex-
presszív erejű relief és egy be-
felé forduló fájdalmát magába
temető idős nőalak gótikusan
nyújtott formájának kibontá-
sáért.

Magyar Hirlap 1979/192/6

Kenessei:Faszobor kiállitás

MDK

Buzy Barna

szobrász gyüjteményes kiállitása lesz Debrecenben a Déry muzeumban.

Esti Hirlap 133 sz. 1958. jun. 8 2 old.

Buza Barna, szobrász

d: Bors István

–: Új köztéri szobrok 7.

Népszabadság Bp. 1981 jan. 29.

Buza Barna, szobrász

BUZA BARNA szobrászművész válogatott alkotásai kerültek a közönség elé Sarkadon. A tegnap megnyílt tárlat teljes képet ad az alkotó munkásságáról.

– Hír

8.

Nepszabadság, Bp. 1980 máj. 10

Búza Barna, szobrán

L. Kiss Tihón

-: O Kiállítás 12

Esti Hírlap 8 p. 1979 aug. 17.

Buza Barna

BÚZA BARNA gyűjteményes kiállítása a művész pályakezdésének 50. évfordulója alkalmából nyílt meg pénteken az esztergomi Vármúzeumban.

Magyar Hirlap 1979/193/1o

Buza Barna, nabrán

L: Bors István

–: Új kőrkési nabrak 2.

Esti Hírlap Bp. 1981 jan. 28

BUZA BARNA

részt vett Vastagh György A csikós bronzszobra helyreállításában
ld. Vastagh

UJ TÜKÖR 1982. XIX. évf. 28. sz. 43. o.

dijazás számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

jogviszony tartama: -tól -ig.

feladat irányitója:

szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

fizetésre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. hozzájár. kerül
ásra.

pest, 197.....

.....
megbizott

.....
megbizó

Buza Barna szobrász M.D.K.

Irinyi Jánso szobra

Sárvári Márta: Szobrok gazdája
Dolgozik a Fővárosi Emlékmü Felügyelőség

Magyar N emzet 1965. március 2[illegible]. 7. l.

MDK

Buza Barna

Május elsején, br.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG.
1960. 34 l.

Buza Barna

MDK

Arató lány, fa

Bombázás után, fa

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960. 33 l.

Buza Janna
szobrász

M.D.K.

A közületi szobrok sorozatából való Szinyi-je.

Tibély Gábor: A X. kiállítás szobrai
Művészet, 1966. február - 18 kep.

Brúna Barna

Irinyi János szobra a Sarn utcai park-
ban kerül felállításra. (Kép.)

Esti Hírlap 1965. okt. 28.

Buza Barna szobrász M.D.K.

A művészt lepen dolgozott

/Havas/ A Százados uti művésztelep 50 éve

Népszava 1965. jan. 31.

Duas Barras escovadas

MDK

Búza Barna

Ló, bronz

M. Képzőművészek Grafikai és Kisplasztikai kiáll. 1960. jun. Csók Galéria.

Buza Barna, szobrász MDK

Irinyi János szobrát kénítette el:

=: Új szobrok a Jövőrosban 10.

NÉPSZABADSÁG

, bk. 1965. dec. 4.

MDK.

Buza Barna

Müveinek fotókiemutatója Bratislavában

Uj szó, Bratislava, 1965 ápr. 13. lap -

M.D.K.

Buza Barna

~~[illegible]~~ [illegible]

Szimbolikus erejű pliófa-reliefjén a háború reinségeire utal.

Szélágyi Miklós: VIII. Alföldi tárlat Gyulán

Művészet, 1965. aug. – 44 lap

MDK.

Buza Barna

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965nov. lap ~~380~~ 860

MDK.

Buza Barna

Kiállitási kritika

Közmü és Szolgáltatás 1965 okt.8.

MDK.

Buza Barna

Karikázó fiuk c.szobráról

Szabad Föld 1965 szept.5.lap -

Buza Barna

Elkészítette Trimpi János szobrát.

Népszabadság 1965 dec. 4.

Buza Barna M.D.K.

Müvei a kiállitáson

A Százados uti művésztelep 50 éves jubileumi kiállitása a Nemzeti Galériában

Vasas 1965. febr.

B uza Barna szobrász M.D.K.

[illegible]rinyi János szobra a Lágymányosi uton

N apló
Magyar Nemzet 1965. dec. 18. 4.l.

MDK.

Buza Barna

Diszitő müvészetéről

Uj szó 1965 ápr.13.lap -

Buza Barna, szobrász MDh

felállítják Szinyi Jánossól

Készült szobrát.

—: Új díszeket kapnak a budapesti parkok 6

ESTI HIRLAP, bp. 1965. márc. 23.

MDK.

Buza Barna

Kiállitási kritika

Csepel 1965 okt.1.

Buza Bárna szobrász

Szövegben említett mű. Istinyi – a X. Magyar képzőművészeti Kiállítás anyagából

1966. feb. Művészet

Buza Barna, kobrász MDK

A Gyáli úti Irinyi János gimnázium folyosóján helyezték el Buza János Irinyiről Készült kobrát.

– : Leleplezték Irinyi János kobrát 6.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. ápr. 1.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Irinyi János szobra

Napló

Magyar Nemzet 1965. dec. 18. 4.l.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Irinyi János szobra

Napló

Magyar Nemzet 1965. dec. 18. 4.1.

MDK.

Buza Barna

Esze Tamás szobrán dolgozik

Szolnokmegyei Néplap 1965 juli.31. lap -

MDK.

Buza Barna

Esze Tamás szobrát készíti

Északmagyarország 1965 juli.3o.lap-

Buza Barna
szobrász

M.D.K.

Fadomborüvet készetett
Medgyessy Ferencről.

Elisdéginé Kiszmi Irén: Egy készülő szoborportréról
Művészet, 1962. november — 35 leg

MDK

Buzi Barna

Olvasó lány 1952 fa OSZM tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 17.1.

MDK

Buzi Barna, szobrászm.

Kende Béla: A műcsarnok tavaszi kiállítása. 1940.
Művészet. 1940. 33.sz. 46.l.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Motoros.

Pesti Vigadó.-Hadituidósító kiáll. 1943. máj.2.-12.
Kat.

Buza Barna

szobrász

M.D.K.

A józsefvárosi Telefonközpont
lépcsőházait díszíti szobra.
+ egyéb

—: Rejtett kiállítás
Nők Lapja, 1962. december 15 - 22 kép

Buza Barna

MIK

Szerepelt a szept. 29-én nyílt kiállításon.
"Tisztavatás"

(németh): Építjük, védjük szép hazánkat.
VÖRÖS CSILLAG. 1962. okt. 3.

Buza Barna, [szobrász] MDK

Képviselőjelölt.

—: A Hazafias Népfront képviselőjelöltjei 3.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. febr. 2.

Buza Dama

M.D.K.

Az Ernst Múzeumban a
kiállításon vett részt

Szigeti Lajos: Egy kiállítás és háttere"
Művészet, 1963. január – 38 lap

BUZA Barna szobrász M.D.K.

A józsefvárosi telefonközpont épületén a hirközlést ábrázoló szimbolikus férfiszobor

Napló
Magyar Nemzet 1962. november 2. 4.l.

Bura Barna
festő

M.D.K.

A Telehi Blanka gimnázium
által rendezett hi állitáson résztvett!

Művészet, 1963. február – 45 lap

mdk

Buza Barna szobrász művész

készülő új műve: A karikázó gyermek" a ferroglobus legénjöttlona előtt lesz felállítva.

A művész új szobrával: kép

Vépszava 90. évf 2/8. z. 1962, szept 18. 8. l.

Buza Barna, szobrász MDG

Halas lány c. szobra.

Regar.

Murányi-Kovács Endre: A Százados úti művésztelep kiállítása a Nemzeti Galériában 9.

NÉPSZABADSÁG 1 bp. 1965. jan. 24.

Buza Barna, szobrász

MDK

fényképfelvétel: öt plasztikáról.

— : Buza Barna szobrászművész műterméten

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1963 okt. 16.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Foxi. Gipsz. Fém.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943. máj. 16+30. Kat. 1o. l.

M.D.K.

BÚZA Barna szobrász

Futelyázó bányász (bronz)

Gábor István: Dolgozó ember ek között
Kiállitás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1961. december 19. 4.1.

M.D.K.

BUZA Barna Szobrász

Dombormű az ózdi munkás-szálló főbejárat fölötti fal-mezején

Építész-tervező: Fábián István

Magyar Építőművészet 1961. 5.sz. 25. l.

Buza Barna

zuhánművész

Portréérmével jelentkezett a hetedik Ornágos Évembiennálén. Lábaskás, Sopron.

Salamon Nándor
ciste

Új Tükör
1989 nyár.

Buza Barna

nohrásumírás

Kiállítása nyílt meg a sarladi Bartók Béla Művelődési Központban.

Új Tükör
1989 ár. 16.

Bíra Barna

nobrán

A mester fokozódó intenzitással foglalkozik a keramikával, az agyagdomborítással. Gorka Gerával közösen alkotta az keramikát.

Ecsery Elmér: Bíra Barna

Művészet, 1970. február - 27 lap

Bíra Barna
nobrán

1947-ben készült a kecskeméti
SZTK rendelőintézet oszlopainak
alumínium dombrosítása

Ecsery Elemér: Bíra Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
nobrán

Ózdon van az 1960-ban készelett
Munkás, család cimú alumínium
lemezdomborítása elhelyezve, a
Munkásszálló bejárata fölött.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970 február - 27 lap

Bura Barna

nobian

Ózdon 1943-ban kérult komok-
kő domborműve az Anyagvizsgáló
Intézet kombokzatan van elhelyezve.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Búra Barna

nobtan

A felszabadulás utáni időből való az „Arató" nimi műve. A Lágymányosi kakólelep Általános Iskolá fat aluminium lemezdombosítása díszíti.

Ecsenyi Elemér: Búra Barna

Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
festőn

Épület plasztikában terjedelmes anyag és változatos technikai megmunkálás művészi Bura Barna életművét.

Ecsery Elemér: Bura Barna
életvázlat, 1970. február – 27 lap

Bura Barna
mobrán

„Irinyi János" hőszobrát 1965-ben
készítette. A mű a Lágymányosi
Lakótelepen, a Lágymányosi utcában
van felállítva.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február – 27 kap

Buzi Barna

ESTI HIRLAP

1957 JAN 29

470

Számos új alkotás készül képzőművészeink műtermeiben

Képzőművészeink műtermeiben ismét megkezdődött az alkotó munka.

Buzi Barna, — aki megnyerte a Képzőművészeti Alap és a Borsodi Vegyikombinát szoborpályázatát, kuruc lovast ábrázoló szobron dolgozik. A művész most kezdett hozzá a monumentális alkotás gipszmodelljének elkészítéséhez, amelyet majd bronzba öntve a kazincbarcikai városi tanácsháza előtt helyeznek el.

A Szegedi Textilkombinát előtt még ebben az évben felállítják Makrisz Agamemnon *„Orsózó nők"* című alkotását, amelynek öntését már megkezdték.

Bernáth Aurél festőművész nagyméretű mozaikkép tervvázlatát készítette el az inotai November 7 Erőmű művelődési otthona részére és a kép felrakását rövidesen elkezdi.

Czóbel Béla festőművész megbízást kapott, hogy a Széchenyi hegyi televíziós adóállomás előcsarnoka részére freskótervet készítsen. A jelenleg Párizsban tartózkodó művész már hozzákezdett a színvázlat megtervezéséhez.

Bán István festőművész „Busójárás" címmel nagyméretű gobelint tervez a bajai városi tanácsháza nagytermébe. A kép mohácsvidéki népszokásokat ábrázol. A művész most dolgozik a kivitelezéshez szükséges színes kartonokon és műhelyrajzokon, amelyek alapján a gobelin-szövőműhely elkészíti a képet.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII. LENIN-KRT 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

Szabad Nógrád
SALGÓTARJÁN

61408 Közlekedési Nyomda

957. január 29, kedd

ta-lövedék

kancellár gyar viszonyról

országra irányuló tevékenységet folytatnának. Hangsúlyozta, ha eltűrnék az Ausztriából Magyarországra irányuló politikai tevékenységet, vagy ha Ausztria állami síkon beavatkoznék Magyarország belügyeibe, ez ellentétes lenne az osztrák semlegességgel.

d hőenergiájának sítása

Moszkva, január 28.

Búza Barna
szobrász

A rózsadombi Kapisztrán János
templomban a „Szortomai
Szent Margit" faszobrot készítette
1952-ben.

Ecsery Elemér: Búza Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bíra Barna
szobrász

Az albertfalvi Szent Mihály templom
homlokzatát díszíti a megfeszített
Krisztus háreliefje. 1955-ből való.

Ecsery Elemér: Bíra Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Búza Barna
szobrász

1967-ben készült a „Gond"
című faragványa. Részt
vesz a budavári „Szentháromság emlékmű helyreállítási
munkálatában is.

Ecsery Elemér: Búza Barna.
Műrészet, 1970. február - 27 lap

Búza Barna
nobrán

Izlésesek dísztárgyként készített porcelán figurái. A „Skáry János", a „Skuruc trombitás", a „Napozó", a „Sportlovas".

Ecsery Elemér: Búza Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna

szobrász

Az utóbbi időben intenzíven
foglalkozott a keramiával.
Számos égetett kályhacsempét
tervezett és kivitelezett.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet 1970. február - 27 lap

Bura Barna
szobrász

1969 - nyarán sikerrel szerepelt
herendi porcelán „Kárioltár"-ja
a római Egyházművészeti Kiál-
lításon.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet 1970. február - 27 kap

Búza Barna
szobrász

A „Hunyadi János" 1951-ben bérült szobortervével annak idején második díjat nyert.

Eczeny Elemér: Búza Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Búza Barna

szobrász

Lovas kompozíciójának csoport-
ját „Szent László" nyitja meg. Mind-
máig ez egy főmúve, ahelyi a Magyar
Nemzeti Galériában van elhelyezve.

Ecsery Elemér: Búza Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
szobrász

Miskolc-Izolcán van felállítva
a „Napozó" című kiet szobra. Az
„Erezősök" 1967-ben készült mű.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
Szobrász

A komlói „Zenelő fiatalok" c. kompozíciója 1964-ben készült, aluminiumból. 1966-ban két aktszobrot mintárott.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Bíra Barna
nobrán

1952-ben készült az „Ökölvivok"-ja. A Ferroglobus pankjában van felállítva a „Szarikáró" - 1963-ban készült műve.

Ecsenyi Elemér: Bíra Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bíra Barna
szobrász

1948 körül készült a „Teknős asszonya". Ez a mű Jászberény-ben van. Az „Öntő munkás" 1953-ban készült.

Ecsery Elemér: Bíra Barna
Művészet, 1970. felmár - 27 lap

Bura Barna
nobrás

1938-ban készült 36 cm-es „Pihenő"-je a kis méretű mű bronzból való. A „Diana" című műve 1938 ból való.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
szobrász

A nagybányai Bányászati Főiskola falára „Bányászok", a felsőbányai Bányászotthon homlokrotára a „Csillés" c. kompozíciója került.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Búza Barna

festőművész

A Képzőművészeti Főiskolát 1935-ben fejezte be. A festőművészet igazi lényegét Medgyaszay Istvánné baráti köre révén ismerte meg.

Ecsery Ellenor: Búza Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Búra Barna
szobrász

Olaszországból való haratérése
után bekapcsolódott a művészeti
eldbe. 1938-ba a Velencei Biennale-
ben részt vesz.

Ecsery Elemér: Búra Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna

szobrász

1935-1936 os éveket római
ösztöndíjasként Olaszország-
ban töltötte, ahol a muralis
műfajokkal ismerkedett.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Medgyessy Ferenc
szobrász

Bura Barna bariatja volt.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. felmár - 27 lap.

Búra Barna
nobrán

A képzőművészeti Főiskolán
Sidló Ferenc és Szentgyörgyi
István növendéke volt.

Ecsery Elemér: Búra Barna
Művészet, 1970. február – 27 lap.

Búra Barna
szobrász

Négy polgári elvégzése után
iparos mesterséget tanulta,
majd Lallós Ede ajánlására
1928-ban a Képző művészeti
Főiskolára lépett

Ecsery Elemér: Búra Barna
Művészet, 1970. február – 27 lap

Búza Barna
szobrász

Vésztőn született 1910-ben. Atyja Buzi László volt, ali Nagybányan Ferenczy Károly és Réti Sebo an tanítványa volt.

Eoszy Elemér: Búza Barna

Művészet, 1970. február - 27 lap

Ferenczy Károly
festő

Nagybányán Buzi László
tanára volt

Eczeny Elemér: Bleza Barna
Művészet 1970. február - 27 lap

Búza Barna
szobrász

Olajfeiró
Evőzőrök
Parasztfelhelő
} repro

Ecsery Elmér: Búza Barna
Művészet, 1970. február – 27 lap.

Búza Barna
nobrán

Az albertfalvi Szent Mihály
plébánia templom névadójának
faparágásu alakja a főoltárt
díszíti.

Ecsery Elmér: Búza Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
szobrász

A sziklesfehérvári purpolo plétanna
templom szamara diófaba fa-
ragta a „Szeresztet" 14 stációjat
(1951 - 1957)

Ecsery Elmer: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
Szobrász

1947-ben hirült az „Az ató-leány"
kilyp sajátos specifikumából és inkább
a fém és höplasztika előadói
nyelvezetét egyesíti magában.
Ilyen a „Farkas József" képmása is.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Bura Barna
szobrán

1963-as című reliefje a „Rémület". A Földrengés" 1968-ban való mű. Magas szintű művészi faforagas.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap

Bura Barna
szobrász

A faparagás felé Rosinából való
hatalérés után fordult érdeklődése.
E műfajból való műve a Magyar
Nemzeti Galeriában őrzött „Anyaság".

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Bura Barna

~~Kolrán~~

1954-ben készítette a győri fürdő figuratis kerámiáct 1955-ben a Sortex Művelődési Ház szenes bejárati domborművét.

Ecsery Elemér: Bura Barna

Művészet, 1970. február - 27 lap.

Bíza Bárna
szobrász

A Bakt alóránthári felszabadulási emlékmű elkészítésére hérték fel balatinut a XVIII. hérzlettben felállítandó felszabadulási emlékmű kivitelezésére.

Ecsery Elemér: Bíza Bárna
Művészet, 1970. február - 27 lap.

Bura Barna
szobrász

Medgyessy Ferenc emlékének
adószett, az 1962-ben készült torzó-
hotta szamásával. A mű a szeres-
pataki galéria tulajdona.

Ecsery Elemér: Bura Barna
Művészet, 1970 február - 27 lap

Búra Barna

nehéz

A „Felderítő" lófigúráját 1960-ban mintázta. A „Parasztfelkelő" c. műve (gipszvárlat) 1968-ban készült.

Ecsery Elmér: Búra Barna

Művészet, 1970. február - 27 kap.

Bura Barna
nobrán

A karincbarcikai „Kunec lovas"-a 1957-ből való. A mű 1/3-os gipszmintája a nombathelyi Muzeumban van elhelyezve.

Ecsery Elmér: Bura Barna
Művészet, 1970. február - 27 kep.

BÚZA Barna

Gergely Mihály: Búza Barna
85 éves = Művészet és Barátai
1996/1-2. 12-13. ll

P	Sz	**V**	H	K	Sz	Cs	P	Sz	**V**	H	K	S
5	6	**7**	8	9	10	11	12	13	**14**	15	16	1
2	3	**4**	5	6	7	8	9	10	**11**	12	13	1
1	2	**3**	4	5	6	7	8	9	**10**	11	12	1
5	6	**7**	8	9	10	11	12	13	**14**	15	16	1
3	4	**5**	6	7	8	9	10	11	**12**	13	14	1
31	1	**2**	3	4	5	6	7	8	**9**	10	11	1
5	6	**7**	8	9	10	11	12	13	**14**	15	16	1
2	3	**4**	5	6	7	8	9	10	**11**	12	13	1
30	31	**1**	2	3	4	5	6	7	**8**	9	10	1
4	5	**6**	7	8	9	10	11	12	**13**	14	15	1
1	2	**3**	4	5	6	7	8	9	**10**	11	12	1
29	30	**1**	2	3	4	5	6	7	**8**	9	10	1

BUZA Barna: Ki a mecénás? = Művészet és barátai, I.évf.2.sz. 1991 l.p. és ill.

művészeti élet

alában innen maradt, néha pe-
és mindig gondosan ügyelt arra,
sikeresen elégítse ki. Manapság
a, mint élvezet, s könnyen meg-
a képeken unos-untig szereplő
szik, nagy kereslet volt bennük.
ának voltaképpeni középpontjá-
gis nagyon érdekes, habár érde-
személyétől. Róla is megtudunk
ttuk, ez nem valami sok, azonban
az az igazán szép, tiszta vonalú,
et vázolja fel. Ebbe a színes mű-
s nem róhatjuk fel az ő hibájául,
te elvész. Pigler alapos tudása és
bogozza a kor képét, művészeté-
ilágosan érezteti a holland és az
elkedőbb mesterről pompás mi-
es előadása végigvezet a csendé-
tárgyi változatosságán, s inkább
nt rideg stíluskritikával kapcsolja
atosan ír. Eddigi művei főleg tu-
edig G. R. *Donner*ről,[17] a kiváló
gráfiája méltán tarthat számot a
rt Donnert a XVIII. század első
foglalkoztatta Pozsonyban, s ott
rt, hogy mostani szerény tárgyát
l dolgozta fel, azonban örömmel
b feladattal bízná meg.
múlott, hogy nem valami kedv-

BUZA Barna

Buza Barna: Végre levegőt vehetnénk. Reform, IV. évf. 34. sz. 1991. aug. 22. 3. p. ill.

A IV. Magyar Képzőművészeti Kiállítás néhány tanulsága

Irta NÉMETH LAJOS

Az évi művészeti termést bemutató kiállítások mindig nagy es
ményei kulturális életünknek, hiszen leginkább e tárlatokon mérhetjü
le képzőművészetünk fejlődését, és a közönség ítélete meg a kritiki
reflektorfényében ekkor kerülnek felszínre a fogyatékosságok is. Kül
nösen jelentős az idei tárlat. Pártunk és kormányunk határozatai,
új szakasz elvi tisztázása sok problémát vetett fel képzőművészetünkbe
Bár művészeti életünket még most sem jellemzi a nyílt elvi viták egés
séges kritikai szelleme, és az a határozat, melyet nemrég hozott a Miniszte
tanács a képzőművészek alkotási lehetőségeinek segítésére, sem oldh
meg máról-holnapra minden problémát, — mégis e téren is megindu

BÚZA Barna

Gergely Mihály: Búza Barna
85 éves. = Művelet → Barátai
1996/1. 12–13. ill

2289. Werbánszky Ernő
(fellegi) Szakma és művészet [beszélgetés]. = Népművelés, 33. 1986. 10. 42-43. ill.
2290. Wild, David
MORAVÁNSZKY Ákos: Modernizmus saját kivitelezésben. David Wild építész lakóháza, London, 44 Rochester Palace. = Magyar Építőművészet, 1986, 1. 48-53. ill.
2291. Wirkkala, Tapio
SZVERLE Mária: In memoriam Tapio Wirkkala. = Ipari Forma, 10. 1986, 1. 27. ill.
VARGA Vera: Kézművesség és design. Tapio Wirkkala életműve. = Művészet, 27. 1986, 8. 52-55. ill.
2292. Würtz Ádám
(m.l.): Würtz Ádám. = Magyar Nemzet, 1986. április 4. 12.
WÜRTZ Ádám kiállítása a Megyei Könyvtárban, Békéscsaba, 1986. március 14. - április 5. Békéscsaba, 1986 8 p., ill.
2293. Xantus Gyula
XANTUS Gyula Gyűjtemény, Berettyóújfalu, Bihari Múzeum, 1986. április 22. - május 15. Bev. Kovács Lajos. Berettyóújfalu, 1986 8 p., ill.
2294. Záborszky Gábor
GYÁRFÁS Péter: Két zsák és a többi [beszélgetés]. = Mozgó Világ, 12. 1986, 2. 106-118. ill.
2295. Zahorán Mária
ZAHORÁN Mária grafikusművész kiállítása, Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum, 1986. november 6. - december 31. Békéscsaba, 1986 6 p., ill.
ef Zámbó István > fe Lugossy László
2296. Závory Zoltán
ZÁVORY Zoltán festőművész 80 éves. = Új Ember, 1986. jan. 19. 8.
2297. Zeisel Éva

BUZA Barna

Kopré József: Buza uj költője. (Magyar Hirlap, 1993. március 14. 3. ill.

(cap. 10.), 30. in quo, v. ö. 55, 28. de uxore exprobrare.

59, 1. in eo: ebben a tekintetben. — partriae consulere, l. 66. sz. — 2. quod relinqueret, v. ö. 13, 10. quod discessisset. — vide ne: vigyázz, hogy te ne. — 3. consulas t. i. patriae. — ex te natum: fiut. — relicturus sis fut. coniunct. helyett. — neque vero mihi deest: de hisz van is nekem, l. 17. sz. — 4. ex me natam: leányomnak; obiect. praed. — 5. mihi superstes est: tovább él nálam. — 10. domi se tenet: otthon marad. — malos: az árulókat, v. ö. 47, 5. boni. — 11. suorum: polgártársainak. — 12. civilis victoria; a polgártársakon aratott diadal. — 14. coeptum est, l. 57, 3. — in primis: az elsők között, az első sorban. — 16. adiunxero mért van fut. perf? — Thebas ... paruisse az acc. c. inf. hoc unum értelmezője, — ante Epaminondam natum: Ep. születése előtt, v. ö. 49, 9. post Athenas devictas. — 18. alieno imperio, t. i. vagy az athénieknek vagy a spartaiaknak. — contra ea: ellenben, l. 42, 31. — 20. pluris est: többet ér; gen. pretii.

Buzi Barna

Imredy Klára
mellszobra, repr.

Film Szintáz Iro-

dalom. 1938. I.
évf. 108. l.

irod

u. o. II. évf. 5. 7. 161. l.

D

Buzi Barna

Síremlékek

Rep.

Nagyjmagy 102. tábla

Buzi Barna

Szent István c. (lovas) szobra repr.

~~Műcs. Liál, tól~~

Pipics 153. l.

Sidló nehestchérvári szobra után szabadon

6 %

Set.	20	20	4	24817
dec.	28	89	16	18.658
febr.	5	158	51	32.821
				76496
		92	8	
				8.000
			79	84.296

Buzi Barna

írod

z

Kampis János:

Történelmi képek,

nobrok.

Magyarság

1943. febr. 7.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Buzi Barna

Szobrász

Közl. kiáll. a Műcsarnoknál (VI. kiáll.)

Képzőművészet

1941. 105. l.

1189. HOSSZÚ NYAKLÁNC, meier. 41 gr.

1190. NÁSFA, arany, kakasidc tart, gyöngyös rövid lán eines Hahnes, mit Emailc gend. Deutsch, XVII—X

1191. GYÜRŰ, arany, sárkány Brilliant. XIX. Jh.

1192. KARKÖTŐ, arany, kék-f mánt. Bidermeier. — Arm Biedermeier.

1193. KARKÖTŐ, arany, háror Bidermeyer. — Armband, Brillianten. Biedermeier.

1194. GYÜRŰ, arany, dombor sz. e. f. — Ring, Gold mi

1195. BROS, arany, négyzetes gyökkel szegett smaragd E. H. XIX. Jh.

szitve, leveles csüngővel és vékony aranylánc-
kisen und Perlen, auf Goldkette. Biedermeier

eretben. Magyar, 1857. — Taufmünze, Gold,

ıezüst keretben. Magyar, 1856. — Taufmünze,

écs, 1855. — Tafelschmuck, Silber, in Form

rágosdiszü kosárral. Erdély, XV. sz. m. f. —
em Korb, Siebenbürgen, zw. H. XV. Jh.

ıkantuszleveles kartusokkal. Erdély, 1749. —
:hen. Siebenbürgen, 1749.

rabeszkes disszel. P S mesterjegy. Augsburg,
, mit graviertem Barockdekor. Augsburg,

in trébelt virágszálak. Lengyel, XVII. sz. —
)pen getriebene Blüten. Polnisch, XVII. Jh.

Buzi Barna

tovább ~~Bendéné K. Fidelia~~

~~Bernáth Aurél~~

~~Biai Fröglein István~~

~~Bizó Mihály~~

Buzi Barna

tovább még kicédulázandó e katalógus

Alkotás Művéscház

1942. nov. kiáll

Könyvtáramban

P690-89

~~B. Farkas, 46, 102,~~ 147

~~B. Hajgató,~~ 144

~~Boray Lajos 131, 139,~~

Damkó 94, 170-72

~~Bölcskey, 7, 137~~

~~Breyer Jós. 104, 167, 175,~~ 199

Csekey J. 270

~~Buzi Barna 87, 89, 111~~

Csabai Wagner 446-47, 454-55

Csellóköri Farkas 226, 297,

Csapváry Kárár 547

Kr. Csátár Fer. 564

Cseki Nándor 205, 207

Csejtkey-Jonáriné F. 238

Csetrár 155-56

Csorgos Jós. 477

Csupor Lászó 267

Czene B. 330-31,

Czene J. 349

Csabai Róże M. 44
Csallóköri Farkas Lor 62, 66, 86,
Csengeri Ibolya 204
Csóke G. 9, 11, 24, 31
Csucs F 1, 30, 73

Csabai Ilkes L. 172

Czene B. 50

Csabai Wagner J XV/436, 444
450
454
Csallóköri Farkas Lor XV/433, 134

Csicsáthe Gitlár IV/1. 15

Csucs F IV/25, VI/170,

Dabóczy Mi T. 90 IV/37
XIV/425

Buzi Barna

Nobrász

koll. kiáll -

Mübarát 37. kiáll.

1943. jan 31 - febr 12

MDK.

Buza Barna

Müvei a vásárhelyi Muzeumban

Csongrádmegyei Hirlap 1965 máj.1.lap 11.

Buzi Barna

Gorka Gézával közösen Kerámia-dombormüvet készítenek a III. Magyar Képzőmüvészeti Kiállításra, – mely egy kultúrotthon munkáját szemlélteti. (említve.)

Szabad Nép, 1952. Nov. 4.

Buzi Barna.

szobrászművész

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállításra Gorka Gézával közösen egy kerámia-dombornűrön dolgoznak, mely egy kultúratthon életét szemlélteti.

Esti Budapest, 1972. Okt. 29.

Buzi Barna MDK

Japán nő

Mücsarnok 1934 Nemzeti képzőművészeti kiállitás

Buzi Borna

Kiállít

MN. 1942. XI. 26.

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.
.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs
Központ

Buzi Barna

Kiállít

Ali M. 1942. IV. 19.

Megrendelés esetén az összeg MNB 1
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület épitészeti állagának a t

Buzi Borna

Kiáhít

~~[illegible]~~ NÚ. 1942. IV. 18.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőművészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Buri Bánud.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon mobor-művével szerepelt.

Magyar Nemzet, 1951. Dec. 1.

Buzi Barna.
festőművész

Kossuth-emlékmű pályázatra meghívást kapott.

Magyar Nemzet, 1951. évi jul. 15.

Buzi Barnabás.

A földalatti gyorsvasút pályaudvar nagyszarnokában felállításra kerülő szocialista honvédelem szobrát Balázs Istvánnal készíti.

Magyar Nemzet, 1957. Szept. 21.

Buri Barnabás.

A földalatti vasút állomásépület csarnokába felállítandó honvédelmet ábrázoló szobor megmunkálásán dolgozik.

Világosság, 1951. Okt. 5.

Buzi Barnabás MDK

Siva istennő, gipsz

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Buzi Barnabás.

A földalatti gyorsvasút pályaudvari épület csarnokába kemény mérzkőből kérzítendő szoborcsaportok tervezésére kapott megbízást.

Magyar Nemzet, 1951. Aug. 9.

M.D.K.

Buzi Barna

"Uj Képzőművészeti Kiállitás a Belvárosban" cimmel ir a lap a Belvárosi Művészeti Szalo kiállitásáról.
Fényképfelvételeket közöl a kiállitásról, de a müvek mellett nem jelöli a művészek nevét. Itt szerepel a művész szobra is.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 18-24. VI. évf. 35. sz. 32. lap

Buzi Borne

Kiállít

PH. 1942. IV. 22.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat elsõ

"Magyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre von

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Buzi Barna

Kiállít

Mo. 1942. IV. 18.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Buzi Barna MDK

Szent Tádé-Judás, körtefa

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

M.D.K.

Buzi Barna

A kiállitó müvészek között szerepel a müvész müveivel, mint Hunyady Sándor: "A Mücsarnok tavaszi tárlata" c. beszámolójában közli.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. ápr. 24-30.
V. évf. 17. sz.

MDK

Buzy Barna
szobrász

A Gheorghiu-Dej MHajógyárban képzőművészeti kiállitáson részt vesz.

Esti Hirlap 153 sz. 1959. jul. 2 2 o.

MDK

Buzy Barna

a lágymányosi lakótelep iskolája részére diszitéseket készit.

Esti Hirlap 131 sz. 1959. jun. 6 2 old.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Portrékkal, kisplasztikákkal szerepel az Ernst Múzeum kiállításán.

Péter Imre: Dolgozó emberek között 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. dec. 22.

[redacted]

Buzi Barna

elkészitette Medgyessy Ferenc halotti maszkját.

[redacted] 23. 1959. jan. 28. 2 old.

Búza Barna, szobrász MDK

Az ötvenéves Százados úti Művésztelep felújítá=
sáról,

a Műcsarnokban rendezendő jubileumi
Kiállításról,

s legújabb munkájáról: Paul Robeson
szobrának készítéséről nyilatkozott.

Turi András: Új ~~[illegible]~~ köntösbe öltözik, kibővül
az ötvenéves Művésztelep 2.l

ESTI HIRLAP

Bp. 1960. nov. 27.

Buza Barna, szobrász

MDG

Műtermében egy Magyarországon tartózkodó bolgár művéncsoport kereste fel. (Vezetőjük Borisz Tojcsev szófiai szobrász művész volt.

– Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP

Bp. 1960. nov. 26.

Buza Barna, szobrász MDk

Aug. 17-én a József Központban felavatták szobrát. A mű a hírközlést jelképezi.

-: Kulturális hírek S. l.

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. aug. 18.

MDK

Buzi Barna

szobrászművész

A Mezőgazdasági muzeumban megnyilt a "Mezőgazdaság a müvészetben" c. kiállitás. Fenti müvész "Arató lány" c. munkáját látjuk a fényképen.

Esti Hirlap 202 sz. 1959. aug. 29. 2 old.

mdk

Buzi-Barna, szobrászm

műve a IV. m. Képzőművészeti Kiállításon

Gogolák Lajos: Két Képzőművészeti Kiállítás

Népművelés 1954, 1 sz. 1 old. 16-18 l.

MDK

Buzi Barna szobrász

Spectator: Képzőművészet. Bpesti Szemle, 1940, ápr.sz. 74-80 l.

Búza Barna, szobrász

MDh

A József városi telefonközpontban elhelye=
zésre kerülő szobrok egyikének alkotója.

—: Hír

12.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. jún. 24.

MDK

Buzi Barna

A M[illegible]/ Szépmüvészet, 1941. 1o5-1o6 l.
Mübarát VI.kiáll.

Gyarfás Jenő festőm. 1897-1925.

Varga N.L: Gy.J. Szépmův. 1941. 5.sz. 116-20.1.

MDK

Buzi Barna

A Műterem/ Szépművészet. 1941. 105-106 l.

MDK

Buzi Barna, szobrász

B. Virág Melinda
Földrengés.

Terrakotta.
Körtefa.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.17.1.

MDK

Buzi Barnabás

Balás-Piry L: Megjegyzések az Őszi tárlathoz.
Az Ország, 1943. okt.9.

Buza Barna

Erre Tamás szobrát októberben állítják fel Sátoraljaújhelyen.

Hétfői Hírek 1966. aug. 22.

MDK

Buzi Barna

Kuruc vitéz, gipsz
Medgyessy Ferenc, dombormü, fa
Szent László, gipsz

7o müvész kiáll. Ernst Muz. 1957. dec.

MDK

Buzi Barna

Teknős asszony, diófa

Boross Géza portr., br.

7o művész kiáll. Ernst Muz. 1957. dec.

Busi Borna
kabrák

A Műcsarnok Őzi Tárlatán, a Bluczur Társaság jubileumi kiállítása keretében állít ki.

8 ó.u. 1942. X. 12

M.D.K.

Buza Barna, szobrász

a Sorhadról elszármazott művész egyetlen művel, a 74 cm-es „Esőben" c. faszobrával vett részt a gyulai IX. Alföldi tárlaton. „Érdekes kompozíciója teszi a művet rusztikus hangulatuvá; az esőtől védekező parasztasszony felhajtott szokunyája ovalizan fogja át testét."

ALFÖLD, Debrecen, 1966.XVII.évf. 7.sz. 78.old.

Buzi Barna MDK

Szent Tadeus-Judás, repr.

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Búza Barna, szobrász MDK

A Várba kerülő Szent Sebestyén szobor (csoportozat) vesztanválója.

– : Új szobor kerül a Várba 7

NÉPSZABADSÁG, Gy. 1966. okt. 12

Buza Barna, szobrász MDK

Medgyessy ferenc ről kérült szobosportréja szentendrén van.

~ : Az első magyar kertgaléria 1

ESTI HIRLAP, bp. 1965. szept. 3

M.D.K.

Buzi Barna szobrászmüvész

Fényképét, csoportképen bemutatja a lap az "Uj képzőmüvészeti szalon nyilt meg a Belvárosban" c. beszámolójának keretében, mint az egyik kiállitó müvészét.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. aug. 13-19.
VI. évf. 33. sz.

Busi Barna
kotrán

Kiállít a múcsarnok őri tárlatán.

Esti Kurir 1942. X. 14.

MDK.

Buza Barna

Kiállitási kritika

Müvészet 1966.8.lap 44.

MDK.

Buza Barna

MDK

"1945", gipsz

Munka után, br.

Felszabadult Bp művészete N.Gal. 1960.

Buza Barna

MDK

Nő lepellel, gipsz

Felszabadult Bp művészete N.Gal. 1960.

Busi Barna
festőművész

Kiállít az „Alkotás Művészhez" első kiállításán.

N.U. 1942. XI.19.

Busi Barna

Rézt vez a Műcsarnokban rendezett „Magyar művészetért" c. kiállításon.

Nemzeti Ujság 1942. VI. 7.

M.D.V.

Bruza Barna
szobrász

Robusztus faragványait állí-
totta ki a Tárlaton.

Szilágyi Miklós: A IX. Alföldi Tárlat Gyulán.
Művészet, 1966. augusztus – 46 lap.

MDK

Buzi Barna

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Buzy

szobrász

Téli Tárlat - Műcsarnokban - szoborral szerepel.
Akt-

Magyarság
1934.I.14.

Buzi Barnabás

szobrász

Téli Kiállitás - Mücsarnokban - szoborral szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Buzi Barna MDK

Kosárvivő, bronz

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Buzi Barna szobrász

Szobormüvével szerepel a római Collegium Hungaricum képzőművészeti kiáll.-án.

P.N.936.V.24.

Bury Barna szobrász

Szinyei Társaság fiatal művészeinek kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt

Pesti Lloyd 93h. IV. 1.

Buzy Barna

Szobormüve a római Collegium Hungaricum képzőművészeti kiáll.-én.

N.U.936.V.16.

Buza Barna, szobrász MDh

A Mátyás templom előtt álló s a háborúban súlyosan megsérült szentháromság szoborcsoportozat két alakját újra megmintázza. (fénykép)

— Új szobrok nyomában 3

Dp. 1966. júl. 19

ESTI HIRLAP

M.D.K.

Buzi Barnabás, szobrász

A mütermi munkának és abensőséges hatású kisebb méretek értékes termékei munkái. 550.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, azene, a szinház és a film. Bpest. Minerva. 1960

Buzi Barna

MDK

Kosárvivő, 1954, dúfa

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Buzi Barna MDK

Szent István, alum.

Mücsarnok 1944.A Székesfőv.Képtár Jub.Kiáll.

Buzi Barna

Tanulmányfejeket állitott ki a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

P.H.934.VI.10.

Buza Barna, szobrász M.D.K.

Százados uti műtermé-
ből körül a lap egy felvételt,
műterem látogatás körben

BUDAPEST, Bp. 1967. V. évf. 1. sz. 3. old.

Buza Barna, nobrán

fénykép: kézülő művével,
Erre Tamás nobrával.

— : (— szöveg — fénykép —) 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. febr. 14.

a5

M.D.K.

Buza Barna szobrász

A vári Szentháromság szobor alakjainak felujitása

Dombormüvek: Madarassy Walter

G.J.: Uj szobrok és emléktáblák a Várnegyedben
Magyar Nemzet 1966. okt. 27. 5.l.

M.D K.

Buza Barna szobrász

Esze Tamás mellszobra Sátoraljaujhelyen

Napló

Magyar Nemzet 1966. szeptember 24. 411.

MDK

Buzi Barna szobrász

Ujjas A: Őszi tárlat. Nemz. Ujs. 1942. okt. 14.
15 l.

MDK

Buzi Barna

készítette Medgyessy Ferenc halotti maszkját. (repr.)

(Megvált Medgyessy Ferenc.) (képtelírat.)

Érdekes Ujság, Bp. 1958. július 26. 5.l.

MOK

Buzi Barna

alkotásait [redacted] porcelánba öntik az aquincumi porcelángyárban. (más adat nincs.)

Török Piroska: Az aquincumi porcelán.

Érdekes Ujság, Bp. 1958. november 1. 14. l.

Bùri Barna, szobrász 40k

kürüc lovasát készíti,
a kazincbarcikai tanácsháza elé.

Ø: Számos új alkotás készül ~~p~~ képző-
művészeink műtermében.

Esti Hirlap, II. évf. 23. n. 1957. jan. 29. ke
2. old

MDK

Bürü Barna, szobrán

megnyerte a képzőműnészeti Alap és a Borsodi Vegyikombinát szobrpályázatát.

~~A karimbaciko~~

Számos új alkotás készül képzőműnészeink műtermében.

Esti Hírlap, II. évf. 23. s. 1957. jan. 29. ke.
2 old.

Buzi Barna, szobrai MDK.

Kurucz lovas című kompozícióját
hamarosan felállítják Kazincbarcikán.

– Sok új szobrot fejeztek be a magyar képző-
művészek az év első hónapjaiban

Népszabadság, szp. 1959. jún. 16. 8.l

Buzi Barnu Szolrász

Cifra: Szolrász a V. m. népszám. kiállítésra

Nepszava 1955 febr. 17, 83 évf. 40 n.
6 l.

MDK

Buzi Barna

b.i: Magyar hét a római Coll. Hung.-ban. Pesti Napló 1936. máj. 24. 16 l.

Busi Barna

Szerepelt a dúcsarnok Téli tárlatán.

W. M. 1939. XII. 17.

Búza Barna, szobrász MDh

Irinyi János szobrát
Kénitette.

— : Hová kerülnek 3

ESTI HIRLAP bp. 1965. okt. 28.

Buza barna, szobrász MDh

Sátoraljaújhelyen leleplezték művét,
Ezre Tamást ábrázoló mellszobrát.

– : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. okt. 18.

MDK.

Buza Barna

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept.p.749.

Dune Terms

Kalliteši kritika

Tiesotaj 1966 Aasept. p. 749.

MDK

Buza Barna

Furulyázó bányász, br.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.1961.

MDK

Buzi Barna szobrász

Műbarát 37. kiáll. 1943. jan.

Buza Barnabás, [ ] 704

A művéntelepen élt, dolgozott.

—: Ötven éves a Kázados úti művéntelep 10. e

Bp. 1961. szept. 28.

NÉPSZABADSÁG

Buza Barna, szobrászművész

A művésztelep legaktívabb lakója Buza Barna. Unokájával ölében kezd beszélni: 1928-ban járt először a telepen. Gyerekes boldogság öntötte el, nagy dolog volt belekni ide. Később, római ösztöndíja után Kallós Edétől bérelt műtermet. 1947-ben óriási helyesere történt, sok új művész került ide. „A közös gondok összehoztak bemünket, segítettük egymást. Ning elzárkózás, bánki bárkihez bemehet. A festők csak színesítik az itteni életet. Az 50-es években bevezettük a műterem-látogatásokat és a környező általános iskolákban szabad osztályfőnöki órákat tartottunk. Csak hát az épületek állaga! Nagyobb súlyt kellene helyezni a telep kollektív gondozására." —

Hollós László: 70 éves a Százados úti művésztelep.

Budapest, 1983. júl. 10–12-old.

Buza Barna.

Alföldi Tájlat Békéscsabán.

M. Kemzet
1987. IX. 12.

Buza Barna sz

Madgyessy Ferenc portréja

→ Benedek György

MŰVÉSZET 1985/7/6

Buza Barna

□ Buza Barna szobrászművész kiállítása a Csepel Galériában január 5-ig tekinthető meg.

Népszabadság, 1985. XII. 27

Buza Barna szobrász

BUZA BARNA szobrászművész kiállítása a Csepel Galériában ma nyílik meg. Megnyitót mond Pogány Ö. Gábor művészettörténész.

Magyar Hírlap, 1985. XII. 12

Burza Barnabás, szobrászművész

Szoborkiállítás - szabadtéri - nyílt meg a salgótarjáni Tanácsköztársaság téren. Huszonegy alkotó - köztük Burza Barnabás jelenkori szobrászatunk több más reprezentása szerepel a szoborbemutatón.

Népszabadság, 1984. júl. 24.

Búza Barna

— **Pogány Ö. Gábor** nyitja meg ma, csütörtökön 17 órakor Búza Barna szobrászművész és Pituk József festőművész közös kiállítását a XXI. kerületben, Csepelen, a Tanácsház tér 3. sz. alatti galériában.

Magyar Nemzet 1985. XII. 12.

Buzy Barna

l.

Szabad Művészet.
1949. 41 g. l.
(Budai művészek kiállítása.) –

TELEFON 36—27.

GÉPÜZEMMEL.

Elvállal mindennemű

ÉPÜLET-KŐFARAGÓ

és

SZOBRÁSZMUNKÁKAT

Siremlékeket és siremlék különlegességeket.

Král Gyul

Budakalászi

Nagys.

Dr. Éber

Műemléki

Bátorkodo

evangelikus templomban fe

Buzi Barna MDK

Imrédy Klára, gipsz

Műcs rnok 1939. téli tárlat

Buza Barna szobrász M.P.K.

Mellszobrot vés kőbe Esze Tamásról

Napi krónika
Magyar Nemzet 1965. julius 31. 4. l.

Buza Barna szobrász

Szöregben említett mű: Ezre Tamás szobra
(sátoraljaújhelyi iskola
előtt)

1966. febr. 11. Északmagyarország.

MDK.

Buza Barna

Szentendrén kiállitott szobrairól

Esti Hirlap 1965 szept.3.lap -

MDK.

Bána Barna

Trimpi Jánosról készült kőszobra a fővá-
rosban kerül felállításra.

Hétfői Hírek 1965. okt. 25.

Buza Barna, szobrász MDK

Mellszobrot vés Köbe Esze Tamásról.

– : Kazinczy ferenc és Esze Tamás szobrát állítják fel Sátoraljaújhelyen 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. júl – 31.

Buzi Barna MDK

Szent Tádé Judás, gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Buzi Barna

MDK

Imrády Klára, gipsz

Micsarnok 1939 Téli tárlat

Buzi Barna

1951. nov. a Hunyadi
Janos nobov pályá-
zatán ~~a II~~ az egyik
II. ik díjat kapta

1952. a Földalatti
gyorsvasut Népstá-
dion-állomásának
díszítésére a Szocialista
honvédelem egyik
szobrának elkészi-
tésére kapott
megbízást

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
festőkép		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

1951. jul.

A VIT III. berlini
kötös nemvészeti be-
mutatója alkalmá-
ból a csehek B. B.
Öntömmkás c.
szobrát kaptár
ajándékba a m.
Nejkőtársaság-
tól.

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Bodókőváralja Abaúj m. (:Boldogkőváralja:)	A vár romja

Buzi Barna

Szépművészet. 1941. 33. l. e. (Kép.), 62. l. u. (Kép.), 66 (A főváros az egyházművészetért.), 105. l. (A Műbarát VI. kiállítása.) – 1942. 62. l. u. (Kép.), 147. l. (Kolozsvári művészeti hetek.), 183. l. (A velencei kiállítás.), 263. l. e. (Kép) – 1943. 75. l. (Vásárlások.) – 1944. 169. l. (Kép), 269. l. (Szobrok Székelyudvarhelyt.)

Gyüjter

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Brassó	Takács bárlya	

Buzi Barna

Székely Z.: A Föld-
alatti Gyorsvasút
Stadion állomásá-
nak képzőművészeti
pályázata. SzM.
1951. 396.l.

154848/908. szám.

A "Kullervo" fi
forditásában megjelent ill
a Bizottság könyvtára rész
ajándékul megküldöm.

Budapest, 1909.

A miniszte

Buzi Barna

Szabad Művészet

1951. II. 508. l.

(A Hunyadi és Kossuth szobor-pályázat.) —

A m.kir. vall.és közokt. mini
alatt a keb. számv. VII.és a
másolata.

Költségvetési év: 1928/29. Kö
gatása." Müemlékek Orsz. Bizo
oltalma alatt álló müemlékek.

Utasitom, hogy
nek /:Budapest, I. Horthy Miklós
folytatólagos helyreállitásáh
ségeire /:1.000:/ azaz Egyeze

Buzi Barnabás

Szabad Művészet
1950. 366. l. (Az
I. M. Képzőmův.
Kiáll. sikere.)

39880/909. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, mult hó 12-én 100. sz. alatt kelt fölterjesztésére, tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.

Budapest, 1909. április hó 7.

A miniszter meghagyásából:

Buza Barna, szobrász

MDK

A Vár egyik legszebb műemlékének, a Szentháromság szobornak restaurálását végzi.

Fekete Zsuzsa: Tovább épül a Vár lakónegyede

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. nov. 1.

Buzi Barna

Rónay K.: Műbarát.

Szépmüvészet

1943. 5-7. l.

Csúcs Ferenc, 26. l.

Pogány G. Gy.: A III. M. képzm. kiáll. plasztikai anyaga. SzM. 1953.

Buzi Barna

festőművész

1942. őszén a Benczúr Gyula Társaság kitüntető elismerése.

Pesti Hírlap

1942. okt. 20.

(Kiadták a Benczúr Gyula Társaság kitüntető elismerését.)

ÉVI TAGDÍJ 20, ILLETVE 10 P

BELÉPÉSI NYILATKOZATTAL, ILLETVE FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZÍVESEN SZOLGÁL A TITKÁRI HIVATAL (HŐSÖK-TERE, MŰCSARNOK)

Légrády Testvérek R. T. nyomdai műintézete, Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

Buzy Barna

Szabad Művészet
1952. 6. n. 271. l.

Pogány Ö. G.: A tavaszi tárlat szobrászati anyaga. Sz. M. 1952. 271. l.

Csaki, M. und Fr. Teutsch

Samuel von Brukenthal.
Zwei Vorträge, gehalten von —.
Hermannstadt, 1903. W. Krafft.
8-r, 53, 2 l. Füzve.
Egz. tametszetü arckeppel.

I. 4. p. h.

1.—

Buzy Barnabás

szobrász

irod

Pesti Napló. 1933. szept 23

(Díjkiosztás és állami vásárlások a Műcsarnok-ban) —

~~[illegible]~~

~~Képrőművészeti Társulat dija a fiatal művészek kiállításán Kutfigura c. szobrőművére —~~

~~irod~~

~~Magyarság~~

~~1933. szept. 23~~

elhető, alakítható. A tiszta C. szinte
az üveg s fémanyagnak alkalmas. A fest
anyagokkal kevert C. elefántcsonthoz, tekon
hoz, szarvhoz hasonló, azért fogantyúkat,
nyelet, kasnyelet készítenek belőle. A C. könyv
ben tűzet fog, lángja pedig alig észlelhető él
azért nagyon gyakorlatban használandó.

Celluloid. A kamfornyitóval és cukorral zsákon
zsinórból (l. o.), a növényi sejtből anyagá
csak néhány különleges vegyi szerben oldha
ható. A legtisztább tömeszálas C. a gyapot,
a lenvászon és a papiros. — Kámsav és salét
ornsav keverékében a C. *nitrocellulózzá*, nitro
cellulózzá lesz. Ez az átalakulás mértéke sze
rint alkohol-éterben oldható *kollódiumgyapot*,
v. oldhatatlan, de robbanó *lőgyapot* (pyroxy
lin). — A lőgyapot szárított és összetapogva a
C.-, patronagolyózás szolgál.

Celsius, *Anders* (1701—1744). Svéd csillagász. Ő használta először a higanyos mai 100-as beosztásút azzal a különbséggel, hogy a fagypontot 100-zal, a forrpontot 0-val jelezte.

Celsus, *Aulus Cornelius* (Kr. u. I. sz.). Római polihistor. Orvosi encyclopaediájának sebészeti része hosszas gyógyított. emlék.

Celtes (Pickel), *Konrad* (* a bajor Wipfeldben, 1459., † Bécsben, 1508). Német humanista. Olasz irodalmi társaságok mintájára Budán megalapította a *Sodalitas litteraria Danubiana*-t, mely művelődő humanisták egyesületére.

Celtis (Csehország). Pisztály, fejtéssel, hosszan behegyezett levelekkel, fekete borsó nagyságú termésekkel. Ennek utcáin sokáig állottak.

Celzius. A hőmérőgyvonnak oly helyzetbe igazítása, hogy a kiöntött higanyoszlop a celsiusi fagyvonat érintője.

Cement. Kötőanyag, melyet márgából v. agyag és mészkő keverékéből való égetés és utána őrlés útján állítanak elő. A C. homokkal és vízzel keverve habarcsot alkot, mely vízben igen hamar megszilárdul. Ha a mészkő égetésekor csak zsugorodásig égetik, romlan-

Austen (* 1863). A Bal. Unit. mint mint pénzügyi kancellár súlyos adókkal hozta rendbe Anglia pénzügyeit, a nagy konfliktus felbontásakor másodszor hívatott meg a konzervatív párt vezérségének elvállalására. Ezt a vezérséget nemsokára átvette Bonar Law, mert a liberálisokkal szemben engedékenységet mutatott a kabinet. Ideje 1924. külügyi államtitkár lett, folytatta az 1906. megbukott konzervatív párt politikáját, mely a franciák helyett inkább a németekkel akar megegyezni. A locarnói egyezmény és a garanciaszerződés létrejöttében nagy érdeme van. — 2. *Joseph* (1836—1914). Az unionista párt alapítója, Irországot és a gyarmatokat az anyaországgal minél szorosabban kívánta egyesíteni, az egész birodalmat közös vámtenülettel alakítani védővámokkal. Több ízben volt miniszter. — 3. *Houston Steward* (1855—1927). Angol származású német író. Anja-germán világnézet lelkes hirdetője. Főműve *Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts*. 1885 óta a Wagner-kultusz legképzettebb hirdetője.

Chamberlin (csemberlin), *Clarence*. Amerikai pilóta. 1927 jún. 4-től 6-ig Levine amerikai gyárossal együtt elsőnek repült át Newyorkból Németországba egy száraföldi repülőgépen. 43 órán egyfolytában tartó repülés után Eisleben mellett szállott le Berlin helyett, mintegy 6 hektoliter üzemanyaggal. Ch. repülőgépe, a Miss Columbia, Bellanca olasz mérnök terve szerint készült, amelyet 220 lóerős Wright Whirlwind-típusú, 9 hengeres, léghűtéses csillagmotor hajtott. (L. *Bellanca*.) Ch. fenti repülését megelőzően, 1927 április 12—14-ig Bert Acosta társaságában felállította az időtartam-repülés világrekordját: 51 óra 11 perc 20 másodpercig volt egyhuzamban a levegőben.

Chambord gróf(a (sanbor) v. *Bordeaux ige* (a nyugatiak szerint V. Henrik francia kir.; 1820—83). Nem akarta elfogadni a

Chang Cso-lin (
nok († Kr. e. 11
chinek (jue csil
mai Buddha kő
küldetett, hogy
ségre hívja. É p
tése eredménye
szeli szempontból
tenmlése az ókor
Nyugatázsia közt

Change (fr. sa

Chanson (sans
versszakokba os
cia trouvèrek da
hangszer kísérte. U
cia dalt értik, m
ismétlődő refrain
frász élt, a szat
kicsinyítése (dal
formában is szék

Chantilly (sánti

Chantilly-csipke
való, vertcsipke
virágmustrával.
század.

Chantilly-porce
porcellánt készít

Chanuka (hébe

Chanute (sánut
rizsi születésű
vasút- és hídép
1874-től chanuteth
felbuzdulva pedi
zett a repüléssel.
mintájára épített
testvének (l. o.).

Chao Meng Fu
művészet.

Chaos. Az ősi
denség kelletkeze
len. Kevert ősanyag
ből a világ kiala

Buzi Barna

Az erdélyi művészeti
hetek alkalmából
Kolozsvárt rendezett
kiállításon a vall. és
közokt. miniszter
jutalmazási díját
nyerte. . . . . .

Pesti Hirlap.

1942. maj. 12.
(Az Erdélyi Művészeti Hetek
első ünnepségei.)

ADATGYÜJTŐ IV A VALLÁSO

/egyházi,egyháztársadal

stb./ munkájáról az 194

leg 1941.junius 1.-től

Név :.....

Gyülekezeti istentiszteleten sz

.....

.....

.....

hányszor és hol .....

.....

Vasárnapi iskolát vezetett,csop

.....

Temetett.....Esket

Csendesnapi előadást tartott :

.....

Buzi Barna

cód

Pesti Hirlap

1941. márc. 19.

(Három kiállítás.)

Buzy Barna

Wolván

A M. Képzőművészek Egyesülete a KM Társulat jubiláris kiállításán szereplő művészek közül fentit a Zala-éremmel tüntette ki.

Pesti Hirlap

1941. márc. 18.

(A Magyar Képzőművészek Egyesülete.)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVKIADÓHIVATALA BUDAPEST.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemlékek orsz. bizottsága
könyvtára

Bpest
~~aréna ut~~ 41

MAGYAR KIR. POSTA

Buzi Barna

~~A kecskeméti OTI rendelőintézetben a gyermekgyógyászat bejárata előtti oszlopok reliefdiszei fenti alkotásai.~~

Payr Egon: Két új OTI rendelőintézet. Építés-Építészet. 1950. 6. sz. 368. l.

GUTENBERG KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT RT.
BUDAPEST, IV., ESKÜ-ÚT 3.

GUTENBERG NAGYLEXIKONA SZERKESZTŐSÉGE

Buzy Barna

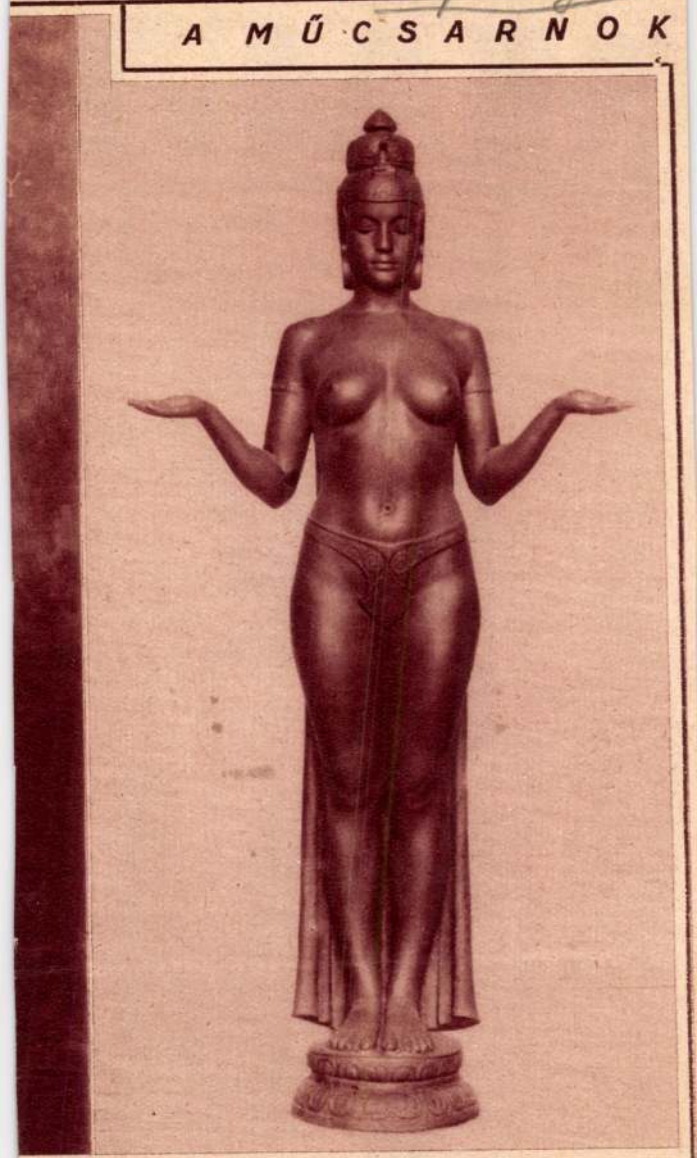

Buzy Barna: Siva istennő

MAGY

Melléklet a Magyarság

Buzi Barna

Képzőm. Főisk. Évk.

1932-33. 26, 72. l. – 1933-34.
28, 29. l. – 1935-36. 53. l.

Buzi Barna

Vizérzmenő c-
nobra repr-

Film Szinház Ivo-

dalom. 1939. II

cit. 5 n. 61 l.

Buzi Barnabás

Sobran

X. Szárádis ut

Műveszteleg

MKSz 1947

Budinszky S.: Rádióközvetítés B.B. műtermiből. 1944 ápr. 20.—

~~N Stal~~

~~1931~~

Buri B

Velence

1938

1942

Buzi Barna

nobrázt

l.

Mübarát VI

1941. márc.

festo

Genga, Girolamo, IV. 173.

Buzi Barna

1.

Szépmüvészet
1944. 269. l

USDA

Buzi Barna

Női fej,

1930.

Szépmüvészet

1944. 169. l.

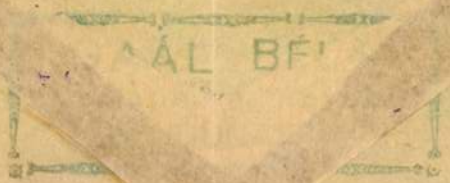
ÁL BÉ

Buzi Barna

Szépmüvészet

1942.290 l

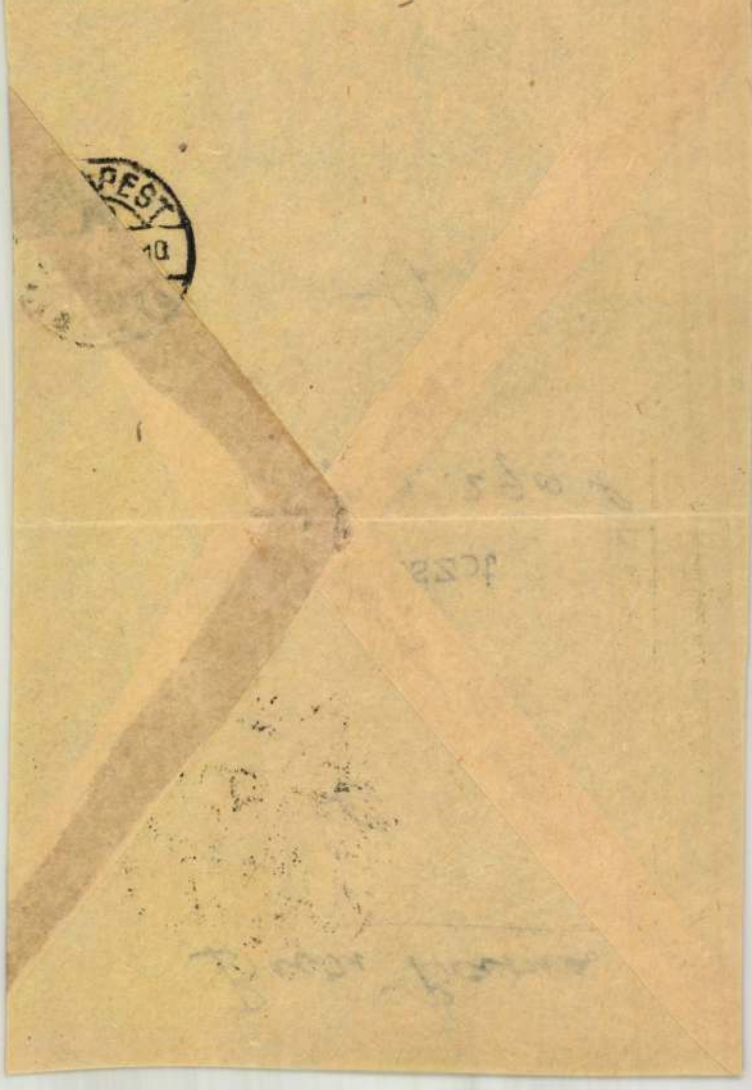

Buzi Barna

~~Akt~~
~~repr.~~

Szépmüvèszet
1942. ~~[illegible]~~ (Kép)
263. l. e.
(Kép)

Buzi Barna

Lásd
2

Szépmüvészet
1942. 218. l.

megnézni

Buzi Barna

l.

Szépmüvészet

1942. 60. l.

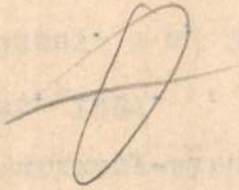

Elek: Székely Bertalan jellemrajzához.
apesti Szemle./ 8 o, K, L, Bpest, 1936.
Elek: Magyar mestermüvek. Nagy 4 o,
L, Budapest, 1936.
Elek: Mattyasovszky-Zsolnay László 1885-
8 o, 103 K, 48 L, Budapest, 1936.
Á. Makoldy-Abosy: Munkácsy-Album. Ha-
11 K, 6 L, Budapest, 1927.
se: Rippl-Rónai József. 8 o, 26 K,
apest, 1940]
or: A pápai plébánia templom. 4 o, 29 K
pest, 1922.
or: A győri Szent Ignác-templom és me-
i. 4 o, 25 K, 81 L, Budapest, 1923.
or: Evagationes spiritus./Kny. Archeo-
esitő./ 4 o, 5 K, 18 L, Budapest, 1934.
lfonz: A csobánkai Mária-kutacska kegy-
története. 16 o, 0 K, 8 L, év és hely-
933./

Buzi Barnabás nobrász

Bajza u. 23. Műcsarnok

Buzy-nak is írva.

1930-31. Téli. 147

1930/31. jub. kiáll. 186. ✓ ✓

1931-32

1932 tav. 209, 216 ✓

✓

1934. téli kiáll. 152.

1934. nemzetk. képz. kiáll. 95.

✓

fordult
~~nézo~~. ~~Tején~~ Kimezett házi sapkát ~~van~~ hord, haját
za hegyesre pödrött, ||| leberetvált álla körüli sza-
csokorra van kötve, ||| (kabátja egyelejű oldalzsebe,
bra:

ritz Dénes
„ 73, "
z hó 7 én 850 "

k nagysága 21,5 cm.

06

107/95 № 201.

Buzi Barnabás

bibrán

Nemzeti Szalon

1931

Buzi Barnabás.

1931. Öszi tárlat.

Tanulmányfej, gipsz,

1934. Tavaszi ~~Szalon.~~ tárlat

Genter Emil, gipsz,
Női portrait, fehér-gipsz

1934 Tav. fal.
Leányfej, gipsz

1935. Tavaszi Szalon.

Nöi fej, gipsz. I.

1939. (Fő képt.)
Női akt, bz
Mészáros Melinda, gipsz

1940 öszi
tit István II. alum.
Női akt IV. kőtelfe

1941 egyházmű
tit László I. gipsz
Madonna III. tear
tit Taddeus IV. fe

Buzi Barna

lásd
z
Szépmüvészet
1941. 69. l.

O
magnézii

Buzi Barna

Szent László,
alumínium szobor

Repr.

Szép művészet,
1941. 2. szám
(Kerpel)

Buzi Barna nobrán

műteremből

rádió közvetítés.

Vésztőn, született,

most 33 éves

Vésztő község osztön-

díjárakt annult. stb.

A közvetítést Budin-

szky Sándor vezette,

közvetítés a

Budapest I. hullám-

hosszán. A Gépző-

munvészek Egyesületének

alelnöke.

A Rádisközvetítés

1944. ápr. 20-án.

KIRÁLYI MAGYAR EGY
BUDAPEST, VIII. MÚZEU

T.
Műemlékek Orszá
Bizottsága

IX. Hüvös

Bürzi Barna

VI. é.

Ferképzomfoisk vk

1933-34. 48. l.

tatásügyi miniszternek jelen kelet és
. VII. és Csekkosztályhoz intézett ren-

ámadási ág: "Művészeti célok támoga-
ottsága. Rovat: 5. Alrovat: 2. Rovat:6.
-Lerovandó bályegilleték: nincsen.-

, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénz-
apest, V. Berlini-tér 6.szám:/ a Műem-
0. évi október havi javadalma fejében
i azonnal 1930. évi október hó 1.hatály-

tdijakra /:111:/ azaz Egyszáztizenegy

Bůzi Barnabás

Vicés

30 P jutalomdíj

1932/33.

Ferkèpzomfoiskèvk 27 l.

1932-33

Buzi Barna

1928/29 – 1932/33

Terkéjszámfejtések

1932-33 72. l.

1928.29-
29.30-
30-31-
31-32 V.
32-33 VI.
33.-34

Buzi Barnabás

Székely Zoltán. A Fold alatti Gyorsvasut Stadion állomásának képzőm. pályázata

Szabad Művészet

1951. 396-l.

526 28.

1928 dec. 7.

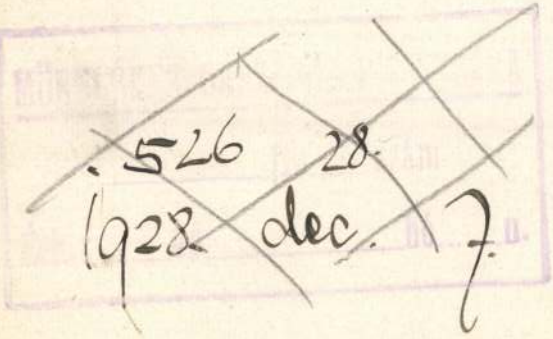

ban felmerült költségei fe

gőt a 127.689. számu kiadá

dapest, 1928.évi november

Tihamér Lajos s.k. miniszt

A k

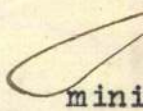

mini

Bury Barna

~~Hulletésének 20-ik~~
~~Hülletése évfordulójára~~
~~Készült öntött bronz~~
~~kerek plakett~~

~~Ispánki József-tól-~~

~~Prokopius – Huszár~~

~~260. l.~~

Huszár – Procopius

260. l.

megnézni-

Buzi Basa

László

Magy. Figyelő

1942. 54. l.

epold—Homor 97. l. — Őszi kiállítás, 1930., olyi, 131. szám. — Lepold—Lippay 55. l.

INI, GIOVANNI (velencei festő, 1430 r.—1516) ISKOLÁJA

:salád, Szent Zakariás, Szent János ev. :t Magdolna

j, 61×93·5 cm.
inelli-gyüjteményből.
nyi 14. l. (Bellini.) — Z.: Az esztergomi eki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 35., 759—760. l. — Maszlaghy II., 65. m. (Giovanni Bellini.). — Gerevich PA, . l. (Bellini elveszett képének másolata, n Mansueti-től. További kópiák: Velence, seo Correr. — Bécs, Kunsthist. Mus. — lin, Kaiser Friedrich Mus.) — Décsei: ıyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — ıesch Belved 70. l. (Bellineszk.)

O, GIOVANNI DEL (toszkánai festő, ködött a XIV. sz. végén.)

a keresztfán, Mária, Szent János ev. Ferenc (67. kép)
felső záródással.
ɔera, 63×34 cm.

Buna Barna szobrászművész.

a „Budapest" c. a Főváros Folyóiratának szerkesztő hírlattsági tagja.

Budapest, 1943. jul. 4. szám.

Bírna Barna szobrászművész

Mahácsi Rejtős Ferenc festőművész kiállításán megnyitót mond a művész, a Fényes Adolf Terembe, júni. 29.-én.

Nógrád, 1943. jún. 27.

Buza Barna, szobrász MDK

Nov. 21-én a TIT rendezésében
műtereimlátogatás lesz a szobrász-
művésznél.

— : A héti végi kulturális programból 10.

Bp. 1964. nov. 21.

NÉPSZABADSÁG

Bilza Bakus nobrász.

Irányi fános epérolakos nobrat a Saku utcában fogjak felállítani.

Négmaria, 1964, dec. 4, hold.

Buza Barna, szobrász MDK

Megbízást kapott Irinyi János egészalakos szobrának elkészítésére.

— : Kis. híradó 2

ESTI HIRLAP Bp. 1963. júl. 20.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Trimyi József általa tervezett egész alakos több mint 2 méteres szobra a XI. ker. Saru utcába kerül.

Uj szobrok és emlékművek Budapesten
Magyar Nemzet 1964. január 14. 7.1.

Buza barna, szobrán MD4

Buza barna és Pándi Kiss János szobrai díszítik a józsefvárosi telefonközpont főlépcsőházát.

– : Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. nov. 1.

MDK

Buza Barna, szobrász

Öntő c. kompozíciója érdeklődést

Kelt.

Artner Tivadar: Építjük, védjük szép hazánkat 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. szept. 29.

MDk

Buza Barna, szobrász

A budavári Szentháromság-szobor teljes helyreállítása során nyolc, részben elpusztult barokk szobor kő mását készíti el.

— : Röviden 6.

NÉPSZABADSÁG

Ksp. 1963. aug. 9.

Buza Borna

„Ökölvivók" cimű soborcsoportja a XIV. Népstadionban.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13358

8598

Buza Barna szobrászművész

a Gyulai Nyár 1974. keretében a művész gyűjteményes kiállítását jún. 23.-ig láthatjuk a Dürer Teremben.

Békésmegyei Népújság, 1974. jún. 9.

Buza Barna, szobrász MDK

A híres magyar vegyész: Irinyi János egész alakos köszobrát készíti el. Művét a Műegyetem szomszédságában állítják fel 1964-ben.

-:Röviden 6.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. júl. 17.

Buza Barna szobrászművész

a kalocsai temetőben látható 1968.-ban
készített domborműves síremléke.

Bozsó Ferenc: Kalocsai szobrok.
Petőfi Népe, 1974. ápr. 28.

Búza Banna

Weöres Sándot gyakran összejött vele.

Dévényi Iván: Weöres Sándot otthonában; Műgyűjtő 1972/4.02.50.l.

Búza Bama
nobrán

Búza Bama egy nőalakot
ábrázoló kisplasztikája sze-
repel a tanlatan

Szelesi Zoltán: A szegedű mügyüjtők kiállitása.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 44.oldal

BUZI BARNA: szobrász

Buzi Barna: XVII.századi magyar vitéz lovasszobra.
Fekete repr. 136.old

MAJTHÉNYI KÁROLY: A zsennyei művésztelep 134.old

VASI SZEMLE, Helyismereti Évkönyv. I. 1958
Szombathely, 1958

Búza Barna, szobrász

Dolgozik Herend részére.

Bajkóné Révész Zsuzsa: Herendi minták Bécsben 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. ápr. 12.

Buza Barna, történész

Jún. 29-én megnyitja Mohácsi Regős Ferenc kiállítását.

— :□ Mohácsi Regős Ferenc 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. jún. 27.

Búza Barna, szobrász

Felszólalt az orsz. gyűlés építési bizottságában.

– : Az építőiparnak növekvő feladatokra kell felkészülnie 5.

Népszabadság, Bp 1973. ápr. 21.

Buza Barna, szobrász

Bécsi bemutatón szerepel. (Coll. Hung.)

—: Külföldi magyar bemutatók, kiállítások 19.

Népszabadság, Bp. 1973. ápr. 4.

25

Buza Barna, szobrász

A vitában felszólalt.

—: Az 1972. évi költségvetés végrehajtásáról tárgyaltak az országgyűlés bizottságai 4.

Népszabadság, Bp 1973. jun. 6.

Búza Barna szobrász
munkái láthatók a Sárospataki
Galéria új szerzeményei között.

Új művek kiállítása a Sárospataki
Galériában.

Észak-Magyarország 1972/199 4old.

Buza Barna

műve:

„Felszabadulási emlékmű", 1970. XVIII.

Kossuth tér. 58. sz. reprodukció.

Székely András: A százéves Budapest.

szobrairól, Budapest, 1972

291

Buza Barna szobrász M.D.K.

kétfigurás életnagyságu "Karikázó fiu " kompoziciója a váci Április 4-e teret disziti

Napló

magyar nemzet 1965. március 18. 4.1.

Buza Barna

Feldekitő (nobel, kapkó)

Négyművelés, 1965, 4 n., 48 old.

Buza barna, szobrász

Irinyi János egész alakos szobrát készíti. A mű a Sala utcába kerül.

—: Rózsa ferenc, Irinyi, Mechwart szobrai Budapesten

3

ESTI HIRLAP, bp. 1964. jan. 13.

B uza Barna szobrász M.D.K .

Századosuti mütermébe n készitette "Zenélő ¸iatalok" c.
kétalakos kutszob rát, amely aluminiumból és terméskő-
ből kerül kivitelezésre .

A komlói zobák-akna előtt állitják fel.

Épizészeti tervét Ramocsay ¸istván készitette.

Napló
Magyar Nemzet 1963. szeptember 1. 9.1.

Búza Barna, szobrász 4 Dg

Irinyi Jánosról Készült ülőszobrát a Sütő utcában állítják fel.

—: Röviden 6

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. márc. 28.

Buza Barna
szobrász

M.D.K.

A szarvados úti művésztelep
életéről, Serveiről, gondjairól
számol be.

Tokaji György: A Szarvados úti művésztelep
Művészet, 1965. február — 11 lap.

M.D.K.

Bura Barna
szobrász

„Huruc lovasát" Karinbarátok
„állítottak fel és a kiállításon sze-
replő „Lenélő fiatalok"-ja komlóra
herül. lovasfiguráját tanulmányok
előzték meg.

Telepy Katalin: Az 50 éves Szárados úti művésztelep kiállítása.
Művészet, 1965. február – 12 kp

Buza Barna, szobrász MDG

Ženélő fiatalok c. művén dolgozik.

— : (Szöveg — fényhép 2

EST! HIRLAP bp. 1963. dec. 7.

MDK

Buzi-Barna

Kiáll. a Mübarát termeiben. Katol.Szle, 1943, 88 l.

M.D.Y.

Bura Barna
nohrán

Boross Géza pörkéj át mutatta
be a tartalom

Angyal Endre: A Zsennyei Művésztelep...
Művészet, 1967. augusztus – 42 lap.

Buza Barna MDK

Irinyi, kő

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Buza Barna MDK

Ló, bronz

Szegedi Ő. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Buza Barna

Irinyi János, szobor, 220 cm.,
harantí ménkő,
XI. ker. Irinyi János ulca, park.

Tájékoztató 64/65, képző és Iyar-
művészeti Lektorátus 30 l.

Buza Barna szobrász

Napozó c. szobra (eredeti Zsolcán) gipsz példányát felállították a neutendrei szobarpark-ban. (emlitve)

Nyomva 1966 VI. 19 Fold

MDK.

Buza Barna

Pihenő nő c. szobráról

Nógrád 1967 június lo.

Buza Barna

Az Inota-i Művelődési Ház homlok-zatára allegórikus rajzokat vésett.

említve.

Selenkor, 1965 2. szám, 157. l.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Művei a kiállitáson

Mosó asszony , fadombormü

S.M.: A Százados uti művésztelep jubileumi kiállitása
Magyar Nemzet 1965. január 20. 4.l.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Mosó asszony, fadombormü

Sárávri Márta: A Százados uti müvésztelep jubileumi
:iállitása a Nemzeti Galériában

igyar Nemzet 1965. jan. 20.

Buzi Barnabás, keramikus

---

az 1951-52-ben épült soproni Textilgyárak Ady Endre Kultúrházában a kultúrház életének jeleneteit ábrázoló 9 szines égetett reliefekkel diszitette, 15. old

Winkler Oszkár: Sopron müvelődési középületeiről. 1. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XII. 1958. Sopron

Buza Barna szobrász M.D.K.

Irinyi János-szobor

Toldi, Irinyi János, Munkácsy
Uj szobrok készülnek.

Népszabadság, 1965. január 14.

M.D.K.

Bura Barna
szobrász

A Művészet februári számában
a Szajados-úti Művésztelep 50 éves
fennállásának évfordulójáról
bukkantt meg.

Szigeti Ismzsa: Hozzászolás . . . .

Művészet, 1965. június – 48 lap

Buza Barna, szobrász MDK

A Sarn utcában állítják fel
mészkőből faragott művét:
Irinyi János egészalakos szobrát.
(fénykép)

–: Irinyi János szobra 8

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. febr. 15.

Buza Barna

Szobnász. A Századosúti Művésztelepen él.

említve.

Népszava, 1965 jan. 31. 7. l.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Művei a kiállításon

H a las lány, repr.

Murányi- Kovács Endre: A Százados uti művésztelep kiállitása a Magyar Nemzeti Galériában

Népszabadság, 1965. január 24. 9.l.

Buza Barna, szobrász MDK

Irinyi Jánosról készült kompozicióját Budapesten állítják fel.

– : Toldi, Irinyi János, Munkácsy 8

NÉPSZABADSÁG

, bp. 1965. jan. 14.

MDK

Buzi Barnabás

kiáll. Mübarát

Spectator: Képzőművészet. Budapesti Szemle CCLXI. 1941. 168-76.

MDK

Buzi Barna

Szomorúság. Bronz.

KMTárs.1939.kiáll.kat. Jan.-Marc. 10.l.

Fény kép

Mislyné

Miczarnok

Buzi Barna: Sarlóslány

Szokor

Nagatkoninci:

Fényhép

Palai

Képzőművészek Szövetsége

Buzi Barna: Kosárszívő asszony /III. Magy. Kép. Kiáll./

Szobor

Felö: Pelrás J.

Nagy van

Fénykép

Magyar Foto: ZE 41201/4,3 Hegedűsné

Buzi Barna átadja a Műcsarnokban „Cutó" és „Paripa" c. kobrainak modell-jeit az V. Magyar Képzőmű. Kiállításra

1954. XII. 1.

Neg. van

Buzi Barna

Hunyadi szoborpályázaton szerepel.

Tavaszi Tárlat, kiállítás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, 1952. máj. 24.

MDK

Buzi Barna szobraszművész

A VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiallitas anyagat rendezte, Gaal Ferenc és Varga Nandor Lajos festőművészekkel.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.kat. Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 39.l.

MDK

Buzi Barna

Szent László, aluminium

Szépmüvészet 1941. 2. sz.

Buzi Barnabás szobrász M.D.K.

Arcképek, jellemképek, csepertek.

Kampis Antal: A képzőművészetek története

A Kultura Világa Bp. 1963. 768.l.

Buki Bakua

Halotti maszkot kénilett

hedgyessy Ferenczöl

(Debreceni Déri Muzeumban

van)

A Képzőművészeti Debrecenben

1961

103 oldal

Negatív

Lilahi István Hegedűsné

Buzi Barnabás: Parasztlány

Kobor

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Buzi Barnabás: (Boxolóh)

Kobor

Negatív

Zilahi István Hegedűsné

Buzi Barnabás: Schall Józsefné portréja

Kobor.

Fénykép

Magyar Foto: X79/3 Hegedűsné

Bizi Barnabás: (Munkás)

Kobor

Batta-Kenesi

1950. IX. 8.

Neg. van

MDK

Buzi Barna

-io.: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pesti Napló 1939. jan. 31.

MDK

Buzi Barna

/d.m./: Téli tárlat. Magyarország 1939. jan. 29.

M.D.K

Buzi Barna
szobrász

„Munkás" c. bronzszobra az
„Apritógépgyár előtt van elhelyezve

Kaposvári Gyula: Szolnok megye képző művészete..
Jászkunság, 1963. IX. évf. 7 szám, 19 lap

Buzi Barna MDK

"Munkás" bronzszobor az Apritógépgyár előtt /Jászberényben /?/

Kaposvári Gyula: Szolnok Megye képzőművészeti alkotásokkal való ellátottságáról.
JÁSZKUNSÁG 1963 márc. 19-27. lap. 20. lap

MDK

Buzi Barnabás

/e.a./: Thorma János "Március idusa". A Műcsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8.l.

MDK

Buzi Barna, szobrász.

alkotása életteljes.

Pipics Zoltán: Téli Tárlat. - Műcsarnok.
Uj Magyarság.1939.jan.29.

M.D.K.

Buzy Barna

"Női portré" c. szobrának repr.-ját bemutatja a lap a Nmezeti Szalon Tavaszi Tárlatáról.

Tárlaton

Portrék a Tavaszi ~~Tárlatról~~. c.
Szinházi Elet. Bp. 1934. juni 17-23. XXIV. évf. 26. sz. 54-55. lap.

MDK

Buzi Barna, szobrászm.

örömmel láttuk itt a már részben ismert alkotását.

/-t-/: Nemzeti képzőművészeti kiállítás. Kassán.
A kassai MAV palotában.
Pesti Napló.1939.okt.29. 6.old.

MDK

Buzi Barna

Szomoruság, br.

KMTárs. 1939. téli kiáll. kat. jan. lo.l.

MDK

Buzi Barna

Tél a művészetben./Bpest,1946/. 87.l.

Buzy Barnabás szobrász.

Szab.Nép.1952.87.sz.ápr.13. 6.l.

Bury Barna szobrász

Szabad Művészet 1949

III. évf. 9-10 sz. 716-719 o.

Sebestyén György: kiállítási beszámoló a Budai Művészek XV. képzőművészeti csoportkiállítása.

Buzi Barna szobrász.

Szab.Nép.1952.272.sz.nov.4. 3.l.

Buzi Barnabás szobrász

Szabad művészet. 1927 IV. 10. 369-375

Pogány Ö. Gábor: Az I. Magyar Képzőművészeti Kiállítás szobrászati anyaga

Buzi Barna szobrász.

Szab.Nép.1951.260.sz.nov.6. 6.l.

Buzi Barna szobrász.

Szab.Nép.1951.164.sz.jul.15. 9.l.

Buzi Barna

I.Magy.Képzőmüv.Kiáll.

Magyar Nemzet
1950.VI.é.211.sz.
Széch.kvt.

Végvári Lajos

M.D.K.

Buzi Barna

Rövid közlemény számol be a Mücsarnok kiállitásáról, amely felsorolja a kiállitó müvészek nevét. Közöttük szerepel a müvész is.

Téli Tárlat a Mücsarnokban c.
Szinházi Magazin, Bp. 1939. febr. 5. II. évf. 6. sz. 15. lap.

.

Buzi Barna

Vizért menő, gipsz

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Buzi Barna MDK

Szomoruság, bronz

Mücsarnok 1939. téli tárlat

BUZI BARNA

Maria Ungaro. Gipsz.
Gipszöntőm. Gipsz.

KMTárs.1939. őszi tárlat. 16.oldal

Buzi Barna, szobrász MDK

Buzi Barna és Pándi Kis János szobrai díszítik a József-városi telefonközpont Jölépcsőházát.

—: Hit 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. nov. 2. [vidéki]

Buzi Barna, szobrász M. Dh

A Budavári Szentháromság szobor 12 nagyalakú szobra közül 8 sérült meg súlyosan vagy pusztult el a Lábosú alatt. Ezeket most Buzi Barna szobrászművész faragja meg újból, haraszti kemény-kőből. Mintegy két év alatt készül el.

–: Röviden 6.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. nov. 1.

Buza Barna

- Palotai, Herczeg, Szabó Iván, Mikus Sándor, Medgyessy Ferenc, Ferenczy Béni, Kisfaludi Stróbl, Pátzay Pál, Olcsai Kiss, Csucs Ferenc, Ispánki József, Boldogfai Farkas, Madarassy Walter művészek nevét említi meg Vadas József: "Az érem hiányzó oldala" c. kritikájában, mely a Magyar Nemzeti Muzeumban rendezett, "Budapest és az éremművészet" c. kiállitásról számol be. Kifogásolja a művészek ilyen egymás melletti felsorolását ugyanugy, mint azt, hogy a felfogásban és é
tékben is különböző műveket egymás mellé helyezték a vitrinekben.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. nov. 24.
XVII. évf. 47. sz. 12. lap.

Buza Barna szobrászművész

Mohácsi Regős Ferenc festőművész kiállításának megnyitóján az országgyűlési képviselő kitért a művész dekoratív hajlamára, kiemelve a „Tűzmadár" c. festményét.

K.J.: A hivatás hitvallása.
Köznevelés, Budapest, 1973. szept. 28.

Buza Barna

„Felszabadulási emlékmű"

(1970) – XVIII. Kossuth tér

– fotó

A szárévos Budapest szobrászból

Bp. 1972 Corvina 58. lap

Buza Barna

Művet adományozott a vajai

Vay Ádám Múzeumnak

- emlitve

Népszava 1973 április 27

u.oldr

Buzi Barnabás, szobrász MDK

Aluminium kohász.	Bronz.
Hidverö ács.	Fa
Ludas Matyi /Oszlop/	Gipsz.

Mücsarnok.-I.Magyar Képzömüvészeti Kiállitás. 1950 aug.
Kat. 11.1.

Buzi Barnabás MDK

Női akt, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Búza Barna

Uj látnivalóval szépül Eger városa. Búza Barna szobrászművész most végzi az utolsó simításokat az „olajfúró" ci-mű szobrán amelyet összél állitanak föl a Megyei Szakszervezet székháza előtt.

Országi-Világ 1968/21 20 old.

Bíza Barna szobrászművész

mint országgyűlési képviselő

— róla szóló cikk az 5. oldalon

Magyar Nemzet 1973 február 22

Buza Barna, szobrász

Ady-szobrát Gyulán, a művészétá-
nyon állították fel.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 27.

Búza Barna, nobráz

Ismertetésével kénül a Mátyás templom előtt lévő Szentháromság-szobor restaurálása.

—: Hír

6.

ESTI HIRLAP Bp. 1963. szept. 16.

Busa Barna, szobrász

A gyufa feltalálójáról, Irinyi Jánosról készült szobrát, a Műszaki Egyetem mögött a Sas utcában helyezik el.

— : Új szobrok Budapesten

8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. dec. 10.

MDA.

Buza Barna

Említés készülő Irinyi János-szobráról

Magyar Nemzet 1965. márc.24. lap -

Buza Barna, szobrász MDk

Irinyi János egészalakos szobrának elkészítésére kapott megbízást.
Művét a Műegyetem Közelében állítják fel.

—: Kis hiradó 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1963. júl. 20.

MDK

Buza Barna

Kiállitási kritika

Petőfi Népe 1967 dec.19.

MDK

Buza Barna

Kiállitási hir

Szocialista Müvész tértl968 febr.

Buza Barna

Bombázás után, fa

A. képzőművészek a fasizmus ellen.

B.Gal. 1969.

M.D.K

Buza Barna
szobrán

„Zenélő fiatalok" c. kútszob-
rát mutatja be a Napló } [illegible]

— Új szobrok készülnek Komlóra
Napló, 1963. dec. 3. 5. lap

MDK

Buza Barna

A Magyar Nemzeti Galéria 1965.

MDK

Buzi Barna, szobrászö

modernebb törekvéseket képvisel.

-r-: A Műcsarnok őszi tárlata. Esti Magyarország.
1942 okt.15. 4.l.

Buzi Barna

MDK

1957 okt. 20-án nyilik meg a kiállitás melyen 25 szoborral szerepel.

--:Bózsó János és Buzi Barna gyüjteményes kiállitása Kecskeméten.

Petőfi Népe, Kecskemét. 1957. okt. 18.

MDK

Buzi Barna

Jóváhagyták az Ifjuság utját diszitő szob,komp. terveit. Magyar Nemzet, 1953. jul. 15.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Női akt. Szobor,br. Jelz."Buzi B.35."

Mészáros Melinda. Szobor, gipsz. Jelz.nélk.

Nemz.Szal.Müv.Egy.-Szkfv.Kpt. és Tört.Muz.uj szerzeményi
1937/1938 1939.máj.-jun. Ka t.

MDK

Buzi Barna, szobrász

/A fiatal szobr.nemz. munk.-ból.
Bp.szfv. gyüjt./

Szent István. Aluminium.

Mücs.-OMKT.Őszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat.11.1.

MDK

Buzi Barna, szobrász.

Kosárvivő. Bronz.

Műcs.-IV.N.Képzm.Kiáll. 1954.ja n.-febr. Kat. 18.1.

MDK

Buzi Barna

A csók, mázas terakotta

Alkotás Müvészház első csop. kiáll. Bp. 1942. nov.

MDK

Buzi Barna

Dutka M.: Tavaszi Tárlat. Magyar Nemzet 1952. máj.24.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Alumínium kohász.

Végvári Lajos:Első Magyar Képzőművészeti Kiállítás. Szobrászat. -M.N.1950.szept.16. 7.l.

Buzi Barnabás MDK

Kazincbarcikán állitják fel Buzi Barnabás kuruc vitézt ábrázoló lovasszobrát.

/Pálfay felv./

mélt.

Esti Hirlap 260 sz. 1957. nov.6 3 old.

Buzi Barnabás MDK

Kecskeméten Szent László lovas szobrát állitják fel.

mélt.

Esti Hirlap 272 sz. 1957. nov. 2o 2 old.

MDK

Ruzi Barnabás, szobrász

Tszcs tagja.	Fa.
Ruzicskai György képmása.	Fa.

Pp.Műcs.-II.Magy.Képzőm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2.
Kat.12.1.

M.D.K.

Buzy Barnabás

Szobrászmüvész Kuruc vitéz ábrázoló lovas szob
rát fel állitják a kazincbarcikai iskola épü-
lete előtt.

Népakarat 1957. nov. 30. 3.old. 281 szám.

M.D.K.

Buzy Barna

Szobrászmüvész "Lovasjárőr" c. kompozicióján uto
só simitásokat végzi. felv.

Népszava 1959. febr.27. 3.old. 49.szám.

MDK

Buzy Barna

szobrászmüvész Kazincz-Barcika részére elkészitette a "Kurucz lovas" gipsz modelljét.

Esti Hirlap 36 szám 1958. febr 12 2 old.

MDK

Buzi Barna

szobrászmüvész

"Kurúc lovas" c. szobra Kazincbarcika részére elkészült. /gipszfigura/

ESTI HIRLAP 46 sz. 1958. febr 23 2 old.

MDK

Buzi Barna (szobrász)

Említve: Medgyessy Ferencről készített halotti maszkja. Medgyessy műveivel együtt a Déri Múzeum kupolacsarnokában helyezték el.

Bögel József: Medgyessy és [redacted] Debrecen.
Alföld, Debrecen 1961. 3. sz. 195. l.

M.D.K.

Buzy Barna

Szobrászmüvész akt szobra felv.

Képzőmüvészeti kiállitás a VIII.ker.Müvelődés házban.

Népszava 1959. feb.10. 8.old. 34.szám.

M.O.K.

Buzi Barna, szobrász

1957-es kecskeméti kiállitását emliti

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1957-58-as években,

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 123.old.

MDK

Buzi Barna

Szent László, alum.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs.
6. 1.

M.D.K.

Buzi Barna

576. A gyermek Jézus. Terracotta.

"A gyermek a müvészetben" kiállitása tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzmüv. Társulat. 32.l.

MDK

Buza Barna szobrászművész

fürdőző nőt ábrázoló szobor-
műve a budapesti Széchenyi für-
dőt fogja díszíteni. (repr.)

Körbe-Körbe.

Országos Világ, Bp. 1961. 10. sz. (17. l.)

Buzi Barna MDK

Siremlék, repr.

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDK

Buzi Barna

Medgyessy Ferenc portréja, repr.

7o művész kiáll. Ernst Múz. 1957. dec.

MNK

Buzi Barna

Május elsején, alum.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Mües. 1957.

MDK

Buzi Barna

Magyar Nemzet, 1943. febr. 7. /Istókovits és Buzi a Mübarátban/

MDK

Buzi Barna

Ökölvívók című, három figurából álló szoborcsoportozatát a Népstadion főbejáratához vezető út mentén állítják fel.

Gy. J.: Van feltámadás! – a Népstadion előtt.
Érdekes Ujság, Bp. 1952. október 26. 17. l.

MDK

Buzi Barnabás

Szt.Tádé, szobor

Molnár E: Egyházmüvészeti kiáll. Magyar Iparmüvészet, 1941. 3.sz. 30.l.

MD/K

Buzi Barna,

állami ösztöndij a római Coll. Hungaricumba való kiküldéssel.

A kiküldött ösztöndijas fiatal müvészek mindegyike a Föiskola növendéke volt.

Ferk' pzomfoisk' vk. 1935/36. 53.1.

MDK

Buzi Barnabás szobr.

Tárlatbeszámoló. Nagy.Kulturszemle, 1942. jan. 15. 19-2o l.

MDK

Buzi Barna

az alanti kiáll. birálóbizottság tag

Vidéken élő képzőműv. kiáll. Brnst Muz. 1954. nov.

2. l.

MDK

Buzi Barna

Szent Tádé-Judás, körtefa

Horthy jub. kiáll. 1939. dec. Műcs.

15. 1.

Buza Barna

Szerepelt a Szárdosuti Művéntelep

Kiállításán a N. Galéria ban

Vigilia, 1965, 4 sz., 244 old.

Büzi Barna

Május elsején, 1955., aluminium

Műcsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

Buzi Barna

B. Virág Melinda, terrakotta

Földrengés, körtefa

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

M.D.K

Bura Barna
nobán

A kiskunhalasi Thomas János
Muzeumban lesz kiállítása.

Bodnár Éva: Dr Ösegi Balázs és Szebényi Imre...
hűvészet, 1967. november - 44 kap.

MDK.

Buza Barna

Riport

Budapest 1967 jan.p.9.

M.D.K.

Buzi Barna

"Menekülő asszony" c. agyagszobrán dolgozik" cimmel hozza a lap a müvész fényképét munka közben, "Szobrászaink és festőink készülnek a tavaszi tárlatra" c. beszámoló keretében.

Szinház, Bp. 1947. május 6-12. III. évf. 19. sz.

.Á.

Buzi Barnabás

Kerepel a Magyar Jövő-szövetség fiatal képzőművéneinek kiállítása

Uj Magyarság 1937 XII. 18

Buzi Barnabás szobrási

kerepel a Kéjzőmův. Főcikolo
kiállításán a Műcsarnokban

Cyság 1937 III. 20

Buzi Barna
szobrász

A kolozsvári művészeti hetek keretében rendezett kiállításon díjat nyert.

Új Magyarság 1942. V. 12

M.D.K.

Buza Barna, szobrász

„Bombárás után" c. művéner
keletkezését írja le a szerző: egy ma-
gányos örvegasszony szomszédos hárát
teljesen elpusztította egy bombatámadás.
Az asszony kendőjébe burkolózva sírás
nélkül, de rémült, riadt arccal bolyon-
gott a romok kört. A művéat körben be-
hívták katonának, de hosszú idő múlva
is ennek az asszonynak az alakja ihlette a hi-
born borzalmainak megmintázásán

Maksay László: A müalkotás születése
Bp.1966. Gondolat

81. old.

MDK

Buza Barna

Medgyessy portré, fadombormü, 44.5x49.5

Tornyai János Muzeum 2o év szerzeményei

MDK

Búza Barna

A pécsi Fegyveres erők klubjában megnyílt kiállításon szerepelt „Tisztavatás" c. műve. A művet bemutatja a Napló jan. 23-i száma.

—i. „Építsük, védjük népi hatalmunkat"
Napló, 1963. jan. 23. 3. lap

Buzi Barna (nál. 1910)

Arató leaning.

fa, 41,5 cm.

MNG. Ltn.: 58.28 - N.

Merőjandaság a képzőművészetben.

A. Kat. bev. Katolai János.

Bp. 1959

31.

Buza Barna

„Ánis idején" c. szoborcsoportja a fegyveres testületek képzőművészeti pályázatának bemutatóján.

Hajdu Béla: A mai katona élet képzőművészetünkben

Északmagyarország 1960. dec. 1. 5.1.

Buza Barna, szobrász

MDK

A szobrokat rekonstruálta.

—: Műemlék-helyreállítás a Várban 8

Népszabadság Budapest, 1957. okt. 25.

Buza Barna

MDK

Medgyessy Ferenc, repr.

Tornyai János Muzeum 1965. 20 év szerzeményei

MDK

Buzi Barnabás, szobrász

Ruzicskai györgyör ábrázoló faszobra a kifejezés elevenségével hat.

Végvári Lajos:A II.Magyar Képzőművészeti kiállitás szobrai és grafikái. Sz.N. 1951. nov.6. 6.l.

Burza Barna

Szerepel az alábbi tárlaton

N.N.: kapnyílet a Fővárosi
Képzőművészek című kiállítás

Nyugatbadság 1969 X. 17

MDK

Buza Barna, nobrán

Megnyitót mond a Jószefvárosi képzőművészeti kör kiállításának megnyitásán.
(Szept. 19.)

— : □ A Jószefvárosi ..... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. szept. 15

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Bura Barna
szobrászművész

a Budapest szerkesztő bizottságának
tagja.

Budapest VII. évf. 1. s. 1969. jan., 1. l.

Béza Barna

Erőben, (Budapest) ta, 74

Alföldi Tárlat Gyula 1966
Kat. ber. Csoór István 1966

Búza Barna

Ezze Tamást ábrázoló szobra az Ezze Tamás Ált. Iskola előtti téren.

Ősszel újra megrendezik a sátoraljaújhelyi Művészeti Heteket.

Északmagyarország 1966. aug. 5, 4.1.

Buza Barna

"Bombázás után" c. szobrát egy özvegy asszonyihlette aki a Százados uti müvésztelep mellett lakott és bombázás a II. világháboruban lakását elpus ztitotta egyetlen megmaradt kendőbe burkolódzva bolyongott. A müvészt is pár nap mulva behivták katonának. Leszerelése után mintázta meg szobrát fábah.

Maksay László: A müalkotás születése 1966. Bp. 82.l.

Bisza Barna

uj müve, a „Leány", Eresztvény túristaházának parkját di-sziti majd

Magyar Nemzet, 1967. VII. 20. 4. o. hasáb

Buza Barna

(1910) „1945", gipsz, 24x47 cm.,

„Munka után", 1960, bronz, 31,5 cm.,

„Nőlepellel", 1960, kő, 210 cm, Széchényi strandfürdő.-

A felszabadult Budapest művészete

Budapest, 1960 181

Kiállítás-katalógus.

Buzi Barna

A Bpesti Népstadion bejáratához vezető Ifjuság utjának két oldalán felállitandó szobrászművek egyik alkotója.

E. Gádor - G. Ö. Pogány: Ungarische Bildhauerkunst, Bpest, 1955. 131.

Buzi Barna

kiállitott nobrai:

Pasipa. Bronz.

Medgyessy Ferenc arcmára. Fadom-bormü.

Pécs-baranyai Országos képzőmüvészeti kiállitás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 2o t.

29.l

Buza Barna

Válasza a modell szerepe a müalkotásban c. kérdésre.

Zenélő hiatalok. /kept/

Mohácsi Regős Ferenc: Müvész, modell, alkotás

Rajztanitás 1968. 1.sz.

Buzi Barna

kiállított művei:

B. Virág Melinda, terrakotta, 70 cm.
Földrengés, kőrelief, 70 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk. Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

17. l.

Buza Barna

Erdey Dezső 1939-ben szobrot mintázott róla (gipsz, 65 cm. Jelzés elöl a talapzaton: Erdey D. – Kiállítva. Erdey D. hagyatékában.)

Erdey Dezső emlékkiállitása. Bp. 1961. Ernst Muzeum. Kat. bev.: Pogány Ö. Gábor. Bp. 1961. 25 l., 7t.

13.l

Buzi Barna

B. Virág Melinda, terr., 50 cm
Foldvengés, Kőtelja, 70 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása,
1957, kat. hely, kirdeljíné,
kirinyi Irén.

17

Buza Barna

Polgár Károly: Miért áll 9 hónapja az állványzat? A várbeli szentháromság szobor ügye".

Magyar Nemzet, 1967. VIII. 24. 4. o.

Buza Barna szobrász M.D.K.

Földrengés c.

művét megvásárolta a Művelődési Minisztérium 1967.

Művelődési Minisztérium vásárlásai 1967. 10.l.

Bura Barna

szerepel a Tx. Alföldi Tárlatan
Gyulán

Gádorossi Vass István: Tx. Alföldi
Tárlat

Tiszatáj 1966 JI.n. 458 old.

Bura Barna

hosóamony i fafarogósa (emb.)
szerepel a VII. Regedi Nyár.
Tárlaton

Papp Lajos: Az ember valósága

Tiszatáj 1966 IX. n. 747 old.

Bura Barna

Szerepel a szegedi Nyári Tárlaton

Pogány Ö. gábor: Nyári Tárlat szegeden

Tiszatáj 1965 XI n. 858 old.

Buzi Barna

Nőkosárral, 1953, bronz, 39cm. magas, Szépművészeti Múz., fekete-fehér reprodukció

E. Gádros – G.Ö. Pogány: Ungarische Bildhauerkunst, Bp. 1955, 111 l.

Buzi Barna

kiállitott nokai:

Kunuc vitéz, gipsz, 115 cm.
Medgyessy Ferenc, dombormű, fa, 40×50 cm.
Szent László, gipsz, 40 cm.
Ternös anyony, diófa, 38 cm.
Boross Géza pozkéja, bronz, 38 cm.

7o müvész kiállitsa, Bp. 1957. Bp. 1957. 16 lev.

4-lev.

Buzi Barna

Medgyesy Ferenc portréja. (repr.)

7o művész kiállitása, Bp. 1957. Bp. 1957. 16 lev.

16 lev.

MDK

Búza Barna

Kritika

Művészet 1968 máj.p.18.

Bura Barna

szobrász

M.D.K

Részt vett a tárlaton.

Csap Erzsébet: Kisplasztikák a XI. Képzőművészeti.
Művészet, 1968. május - 16 lap

M.D.K

Buza Barna
festőművész

Részt vett a tárlaton.

Pogány G. Gábor: A Sárospataki Galéria
Művészet, 1968. július - 22 lap

M.D.K.

Buza Barna, szobrász

„Napozó" c. műve Zsolcán van felállítva. Említik továbbá Medgyessy Ferencről készült portréját

A Szentendrei Parkmuzeumban lévő gipszmásolatok felsorolása közben említik:

Monumentális művészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 72. old.

Buza Barna

Mosó asszony, 1948, fa, 50×40 cm. J.f.: Buza Barna. A művész tul.

Feldarító, 1955. Bronz, 35×5 cm. J.f.: Buza Barna. A m. tul.

Fürdőzőnő, 1959. bronz. 42 cm. J.: Buza Barna. A m. t.

Holos lány. 1964. bronz. 43 cm. J.: Buza Barna. A.m.t.

Zenélő fiatalok, 1963. Al. 220 cm. J.: Buza Barna. 1963. – Kontó, zsobák arna.

Szárados úti művésztelep kiállítása.
Kat: összeáll. csap Erzsébet, Elischer Brigitte. Bp. 1965.

45 és 46

Bura Barna, szobrász

M.D.K.

Irinyi János szobrát őrzi a szerző annak bemutatására, hogy ez a mű jól harmonizál a mögötte álló modern épülettel.

Turkó Zoltán: Szobraink a korszerű városképben

BUDAPEST, 1968. VI.évf. 6. sz. 31. old.

MDK

Buzi Barnabás szobrász

Budapesti művész. Június 8-án (1958.) Borsos Gézával közös kiállítása nyílt Debrecenben.

Tóth Ervin: Debrecen képzőművészeti életéről.
Alföld, Debrecen, 1958. nov.-dec.
107–108. l.

MDK

Buzy Barnabás, szobrász.

Dani Taffial. Gipsz.
Csók. "

OMKT.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
BNp. 1937.ápr. 29.-jun.20. K.at, 10. l.

MDK

Buzi Barnabás szobrász

Mint fafaragót méltatja a cikk.
A kiállított anyagból megemlítve Medgyessy Ferencről készített, síkban tartott fadomborművét.

Tóth Ervin: Debrecen képzőművészeti életéről.
Alföld, Debrecen, 1958. nov.-dec. 108. l.

Búzi Barna képzőművész

MDK

Maria terracotta szobrocskája a bpesti kiállítás
sem is elismerést váltott ki.

„Modern törekvések az egyházművészetben"

Pécsi Hetfő. 1947. Terf. máj. 26. 2. l.

Buzi Batra

MDK

Buzi Barna

Molnár E: Egyházművészet kiáll. Magyar Iparművészet. 1941. 3.sz. 30.l.

Pótl

A Balatonvidék müem
szorositás. 4°

Abony városképi és
4°, OK, 54L, Bu

A budapesti magyar
szünidei felvé
1942.

Áfra Nagy János: Jur
Budapest, 1942.

Buzi Barna szobr.

2. M.Képzőm. kiáll. ...Asztalos S. cikke.
Nagy. Nemz. 1951. dec. 1.

MDK

Buza Barna

Zrinyi János szobra

Magyar Hirek 1968 ápr.6.

Buza Barna

Reprodukció:
Felderilő, 1955.

Százados uti művéntelep kiállítása.
Kat. összeáll. Gap Erzsébet, Elischer
Brigitta. Bp. 1965

MDK

Buza Barna, [ ]

Ajándékozott a Várospatoki Galériának.

Fenyik Flóra: Minden mű: adomány 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968. márc. 25.

MDK

Buzi Barnabás, szobrász.

Önarcmás.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc.Gyüjt.kiáll.
Bp.Műcsarnok. Kat. 14.l.

Buzi Barna MDK

"Földrengés" repr.

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 44 o.

MDK

Bu zi Barna

Geszler Emil, gipsz

Női portré, feh.gipsz

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun. 3 1.

Buri Barnabás nobván

M.D.K

emlitve

Kampis, hagy. műv. Bp. 1960 550

MOK

Buzi Barna, (festő) sobrán.

Női fej. gipsz.

Nemz. Szal. Mův. E. - Kinyei Társ. X. Fav. kiáll. - 1935 V 8-19.

Kat

H.D.K.

Buzi Barna
szobrász

Harmincbarikán állítottak fel
Hunic lovasát.

D. Fehér Zsuzsa: Utcák - tarkaművészete — 1959-ben
Élet és irodalom, 1960. febr. 12.

10

H.T.K.

MDK

Buzi Barna szobrász

Gerevich T: A magy.művészet és "Hirünk a világban".
Szépmüvészet, 1944, 1.sz. 2o l.

Dorog (Komárom)

R.k.templom, homlokzati tornyán óra
zata középen kidomborodik, ión fal
tört öromfal. Háromboltszakaszos h
Campion dorogi postamester vörösmá
tergomi káptalan, 1767-177[illegible]5 közt.

(Esztergom vármegye. MV és V.kp. é. n.

MDK

Buzi Barna, szobrász

A velencei kiáll. megnyitása. Szépmüv. 1942.

183 l.

M. D. K.

BUZI Barna szobrász

1910 –

Arató lány

Medgyessy Ferenc halotti maszkja

Mészáros Melinda

Női akt

Szegénység

Szent István, — Szent László

A M. N. Galéria állagjegyzéke I. fa r.

Bp. 1959. 44. – 46 l.

Buzi Barna, szobrász BDh

Az ózdi új munkásszálló homlokzata jölötti domborművet — (martinász családot ábrázol majd) — Buzi Barna szobrászművész mintázza meg.

—: Az ózdi martinászok új szállója

Népszabadság Bp. 1960. febr. 17. 7.1

MDK

Buzi Barna szobrász

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa
28 l.

MDK

Buzi Barka

Elsőszülött, terr.

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1959. Kassa

9 l.

Buzi Barna MDK

Kurucz lovast ábrázoló szobrát Kazincbarcika uj terén hamarosan elhelyezik.

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 44. o.

Búza Barna

Szerepel az alábbi tárlatok

Dömötör János: A XII. Alföldi Tárlat

Kőrösvidéj 1969 IV. 27

Búza Barna, szobrász

MDK

Pestszentlőrincen az emlékparkban állítják fel domborművét.

–: Emlékműveket, új parkokat azat a főváros 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970 márc. 21.

Buza Barna, szobrász

MDK

A XVIII. ker.-i Kossuth téren
azatták fel művét, a fel-
szabadulási emlékművet.

–: A jubileumi megemlékezések nevdai eseme-
nyeiből

4.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 2

Buzi Barnabás

szobrász

Rotary Klub mütárlata - a Corvin Áruházban - szoborral szerepel.

Jó fejet mintázott.

Pesti Hirlap
1930.V.1.

Bíró Barna

Alkotását Bp.-en állítják fel

Emlékműveket, új parkokat avat a főváros
Esti Hírlap, Bp. 1970. már. 21.

Buza Barna

Emlékre

Összehívtát az országgyűlést
Magyar Nemzet, Bp. 1970. már. 22.

Buza Barna

Emlétne

K.M. Kétezer szabó-brouzbál, köböl
Petőfi Népe, Kecskemét 1970, ápr. 23.

Bíró Bonne

Mikre Vácra került

Pestmegyei Hírlap, Bp. 1970. már. 22.

BUZA BARNA

Emlékműterve kiállítva az Országos Vázlatkiállításon.

Sz. Kürti Katalin: Képzőművészeti kiállítások Hajdúnánáson

Népművelés, 1971. január.

Bíra Barna

Szerepel az alábbi táslatok
Hajdúszoboszlón

N. N. Ozsegos vázlatkiállítás

Hajdu Bihari Napló 1970 VI. 26

Bura Barna

Szerepel a hajdúszoboszlói
vázlatszámításom

Esti Hírlap 1970 VII.1

MDK

Buza Barna, szobrász

Szerepel a hajdúnánási

Kiállításon.

– : Vándorkiállítás 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. jún. 29.

Buna Bama
szobrász

„Férfi szerősök", „Győztes" és
„Sjasz" című kompozicióival
szerepel.

Kovács Gyula: Erüst gerely . . .
Művészet, 1970. május – 24 lap.

Búza Barna

Dudás János: Műteremlátogatás Búza Barna szobrászművésznél. - Mestermunka, 1967. ápr. 26.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./

78. 1.

Buza Barna

Pestlőrincen állítettak fel szobrát.

Áprilisra elkészül a Marx-Engels emlékmű
Népszava, Tp. 1970. nov. 12.

Baza Barna
szobrán

Emlékmüvet készített Baktalóránd-
házára

Kádár Márta: Kétezer szobor
Eszakmagyarország 1970 II. 15. 4.

Búza Barna, novella

MDK

A X VIII. ker.-ben felállított emlékmű

készítője.

—: Felszabadulási emlékmű 5.

EST/ HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 1.

Buza Barna

Felszabadulási emlékmű (XVIII. ker., Pesthidegkút, Kossuth Lajos tér).
(Repr.)

Művészet, 1970. ~~okt.~~ 8. aug.

Buza Barna

Vastagh György: Csikós szobrát restaurálja

Szekrényesy Julia: Feltámadt A csikós

Magyar Hírlap 1970 VIII. 10

Buza Bozna

az 1911-ben épült Kázados úti művéz-
telepen dolgozik.

Tóth Endréné: Budapest, Enciklopé-
dia, Budapest, 1970.

2860

Buza Barna, szobrász

Pótválasztáson vesz részt.

— : Május 9-re tűzték ki a képviselői pótválasztásokat 1.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 6.

Buza Barna, szobrász

A pótválasztáson győzött: képviselő lett.

– Minden képviselői és tanácstagi pontot betöltöttek 1.

Népszabadság, Bp. 1971. május 11.

Buza Barna

Kobrász művész és Ujlaki Endre ipar-
művész restaurálta a mátramindszenti
rk. templom barokk főoltárát.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Havassy
Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlék-
védelem V. (1967-68) Budapest, 1970.

3811.

Bíza Barna

Szerepel az alábbi táslatan

N.N: Vázlatkiállítás nyílt
Hajdúszoboszlón

Hajdú Bihari Napló 1970 VII. 5

Bura Barna
szobrász

Felszabadulási emlékművet
a XVIII. ker Pestlőrincen helyezték
el a Kossuth Lajos téren.

Eszenyi Elemér: Új felszabadulási emlékművek
Művészet, 1970. augusztus – 18 lap

Bura Barna
szobrász

Felszabadulás emlékmű Pest-
lőrincen. (repro)

Ecsery Elemér: Ujfelszabadulás emlékmüver
müveszet, 1970. augusztus – 18 lap

Georg Heuser: Auf Hardenbergers Dunkelkammer
Illustrirt, 12°. Einbanddecke - 12 Bog.

MDK

Buza Barna, szobrász

Felszabadulási emlékművet készített. (Pestlőrinc)

– : a Budapest - centenáriumra

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. nov. 11.

Buza Barna
szobrán

Anya gyermekével" szobra
"kiszafából készült

Erdős György: Száz művész küzdelme a maradandóságért
Művészet, 1971. május - 36. oldal

Bura Barna

felszabadulási emlékmű-tervének képe illusztrálja

a Budapest c. folyóirat 1970. 4. számát

12.l.

Buza Barna

és még tizenegy szobrászszűvész budapesti témájú emlékérmet alkotott a Fővárosi Tanács megbízásából, a felszabadul ás 25. évfordulója alkalmából. - Az érmek képév el:

Tóth Antal: Budapest új emlékérmei.
Budapest, 1970. 2.sz. 18-19. l.

MDK

Buza Barna, szobrász

Jelölték a VIII. ker. 21. választókörzetében.

– : A budapesti képviselőjelöltek 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 3.

Buza Barna, szobrász

Pótválasztáson vesz részt.

— : A budapesti képviselők 1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 28.

Buza Barna, nobrán

Pótválasztáson vesz részt.

— : Az országgyűlési képviselőválasztás eredménye 4.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 28.

Búrabana
nobán

ifj Vastagh György Csikos nobának egyik
restaurátora volt.

Pál Endre: ifj.Vastagh György .....
Müvészet, 1971.január - 7.lap

Búza Barna

emlékműterveit láthatjuk az 1970 júliusában rendezett hajdúszoboszlói országos vázlatkiállításon. Szabó Ivan emlékplakettjét kapta.

Iz. Kürti Katalin: Képzőművészeti kiállítások Hajdúszoboszlón

Népművelés 1971/1 41 old.

BUZI BARNA, szobrász

1955. júl. 9-én nyilt meg Miskolcon az első vidéki orsz képzőmüv. kiállitás a Herman OTTó Múz-ban a bpeszi Műcsarnok rendezésében. Ezen Buzi is szerepelt müveivel. 60. old

HAJDU BÉLA: Két orzságos képzőművészeti kiállitás Miskolcon 58. old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. dec. MISKOLC

Bura Barna, szobrász

Megjelent az emléktábla-avatáson.

— : Emléktábla-avatás a volt Conti utcai börtönnél 4.

Népszabadság, Bp., 1971. nov. 7.

MDK

Buza Barna, szobrász

Képviselőjelölt lett a Jósvatvárosi

21. n. orsz. gy.-i választókerületben.

(fényhép)

— : Melyiket válasszuk? 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 16.

Buza Barna szobrászművész

A takaji múzeumban Dóór Ferenc festőművésszel együtt kiállítása megnyílt.

Kiállítás.

Északmagyarország, Miskolc, 1972. júl. 1.

Buza Barna

Bemutatott műve:

„Gond", diófa, 55 cm.

Zola Tibor: XI. magyar képző művészeti kiállítás, Budapest, 1968.

120

Bíró Barna

Tornászok bronz 57

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Buza Barna, nobrász

1968-ban kémiai kárásoltást

formázta: A mű: Repr.

— : Könyv a herendi porcelángyárról 262-266.

Élet és Tudomány, Bp. 1971. febr. 5. XXVI/6.

Buza Barna, szobrász

Bécsiztatta Istók Jánost.

—: Eltemettek Istók Jánost 8.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 7.

Buza Barna, nobrák

Kiállítása nyílik meg
Békéscsabán.

— :o Buza Barna 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. máj. 15.

BUZA BARNA

SZP 23. 0.

BUZA BARNA

Tóth Vilmos; A budapesti Luther-emlékmű mestere

Népszabadság 2001 febr. 26.

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY
BIURO TURYSTYKI ZAGRANICZNEJ
Warszawa, ul. Sandomierska 19
Telefon: 45-23-08

PZM n. 10.000 zam. 68

Burza Barna

festő

Pitsek József kiállítását nyitotta meg.

Erdős György: Heraklés és az útkövező.

Művészet, 1971. szeptember - 37. oldal

BUZA BARNA

Medgyessy Ferencről készült terrakottája a szentendrei szoborparkba került.

(cml.)

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP, 1971. máj. 5.

Bíza Barna, szobrász

VIII. ker.-i tanácstag.

–: A Főnévi Tanács

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. május 8.

Buza Barna
szobrán

~ a herendi porcelángyárnak is ~~ott~~
dolgozott.

dr. Sikota Győző! Herendi porcelán 86.
Műszaki Kiad. 1970.

Buza Barna
szobrán

Házi oltár kovánoltvas kerete - 1968./

/ Herendi Múz. / Repr

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 100.
Műszaki kiad. 1970.

Bíró Barna

szereti a faparagást, a Szászados úti
műveszkelepen dolgozik és él.

Kép és szöveg: Selmeczi Toth János: A Szászados úti
műveszkelep
Népművelés 1968/8 40 old.

Bíró Barna

szobrászművész új szobrát az
„Olajfúrás" szeptemberben állítják
fel Egerben

Népművelés 1968/5 45 old.

Búza Barna

felszabadulási szobrát Csanádpalotán állítják fel (25. évfordulón).

Emlékmüvek a felszabadulás tiszteletére.

Magyar Hírlap, 1969. március 14. 4. l.

Buza Barna

szobrai sikert arattak a római magyar Akadémián megrendezett magyar építőművészeti kiállításon.

Kovácska

Magyar Hírlap, 1969. június 13. 6. l.

Buza Barna

Mohácsi Regős Ferenc: Művész, modell, alkotás. /Buza Barnáról/. - Rajztanitás, 1968. 1.sz.18-19.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.szá 149-162.l.

158.l.

Buza Barna

Zenélő fiatalok/repró/

Rajztanitás 1968/1 19.old.

Buza Barna szobrászmüvész

Képzőmüvészeti alkotásokkal diszitik majd a földalatti gyorsvasut állomásait. A fölsorolja azokat a müvészeket,-közöttük a müvészt is-, akiknek szobormüveit már gipszbe öntötték.

V lap rövid közleményben

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. aug 14.
III. évf. 17. sz. 8. lap.

Búza Barna szobrász

emlitve mint országgyűlési

Képviselőjelölt

Magyar Nemzet 1971 március 21

3. old.

Búza Barna.

A XIV. Alföldi Tárlaton „Üdvözlés" c. figurája szerepelt.

dr. Bodnár Éva: A XIV. Alföldi Tárlat Békéscsabán.

Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1971. máj. 9.

Buza Barna

Medgyessy Ferenc c. tekrakotta szobra (emlj) van a szentendrei szobarparkban

N.N.: Ujabb alkotások a szentendrei szobarparkban

Népszabadság 1971 V. 23

Buza Barna

Medgyessy Ferenc i Terrakotta szobra-
(emi) a szentendrei
szobrparkban van

N.N.: Cíj szobrok

Pestmegyei Hírlap 1971 V. 18

Buza Barna

A Tata-i kórház szobrai, - a „Défosz" székházának díszítő elemeit alkotta.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München 1966. 334 l. 55 l.

Búza Barna

Felszabadulási emlékművet
kérnek

Kiadó Márta: Kétezer szabad – bronzból
Zöbel
Szabad megyei Népszabadság, Szabad 1970. feb. 22

Buzi Barna, szobrász MDK

Három művész, festő, grafikus, szobrász kiállitása a Mübarát helyiségeiben.
Ezuttal kisplasztikai anyaggal szerepel, de a nagyobb bára körte- és diófából faragott szobrai kis méretük ellenére is monumentálisan hatnak.

Tóth Dénes: Négy kiállitás. - Mübarát kiáll.
Esti Ujság. 1941.márc.19. 6.l.

Buzi Barna

erőd — kolt kiáll.

Mübarát

Ujság. 1941. márc. 19.

(s.e.a.: A Mübarát csoportos kiállítása.)

Veiszer E. Egyenmintár
C1345 pr. 50 Kr. D. — Elsiáno
A elsiáno olvása nézve l.

1897: VII. 29-én az Iparművész

nen:

~~[illegible]~~ képe.
itható és
g, szemeket néz. Jobb kezét mellére
haja gördör. Bal vállára kendőt

vány, magassága 37.4 cm.
~~3000. kr~~ 1345 fr 50 kr.

229.*)

M.D.K.

Buzi Barna

Szobrairól és reliefjeiről elismeréssel emlékezik meg a kritika, amelyek a "Mübarát" helyiségeiben rendezett kiállitáson szerepelnek.

Csemiczky: "Tárlat kalauz" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. márc. 21-27.
IV. évf. 12. sz.

Buzi Barna MDK

debreceni kiállitása, nem sokkal különböző a Kecskemétitől. /pár hónappal előbb/.

"Medgyessy Ferenc portréja" repr. 35.o.

~~P.É.~~

Pogány Ö. Gábor: Buzi Barna.
Müterem 1958 I. évf. 8. sz. 35.o.

M.D.K.

Bura Barna.
szobrász

Méltatás

Sz. Zs.: Egy kiállítás alkalmából

Művészet, 1962. február — 33 l.

Bura Ferenc, szobrász

Szentendrén elhelyezik

Medgyessy Ferencről készített terra-
kottáját.

–: Eredeti alkotások a szoborparkban

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. máj. 22.

Fův kéjt

Buzi B

Szegény asszony, fa
Tilen "
Éva, dmü "
Szent István, aluminium

Búzi Barna

Fův. képt.

Szt. István, alumin. és vörös réz ötvözet

Szegénység, gipsz

Mészáros Melinda, gipsz

Barcsay Amant Zoltán

Eger vár és város régi ábrázolásai.
Alte Abbildungen der Burg und der Stadt Eger. (1567–1900.)
Az egri várásatás és vármúzeum kiadványai.

I. Képek. Eger 1938. 4-r, 67 tábla, 134 képpel.

II. ismertetés. Eger 1938. 4-r, 2 nll + 34 l + 6 l képekkel.

I. 1. p. h.

5.– P

Buza Barna

(némelli): Formáló kezek (Buza Barnáról). – Tanácsok Lapja 1966. febr. 17.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./ 254. l.

MDK

Buza Barna, szobrász

Az egyik érme készítője.

–: Budapesti emlékérmek a felszabadulás 25. évfordulójára 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. febr. 6.

Burza Banna

Említve

Kiosk Márta, Kétezer nolos-bourkel
Rökel

Dunántúli Napló, Pécs 1970. Feb. 11.

Buza Barna

Résztvesz a sómai „Magyar egyházi kultúra" c. Miállítása

Budapesti ötvöshárospár sikere Rómában
Kisiparos Újság, Bp. 1969. sep. 11.

Buza Antal

13 fiú rajza került a K.M.P. megalakulásának 50. évfordulójára kiadott bélyegsorozat 1 forintos bélyegére. (A bélyegsorozatot Zombori Éva grafikus tervezte).

Filatélia

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 18. 12. l.

Buza Barna

munkáit megnyitó a Lengyel művészi grafikai kiállításon a Kisteleki Múzeumban.

A nap kérdi

Magyar Hírlap, 1968 szeptember 4. 8. o.

Búza Barna

szobrász faragta újjá Ungleich Fülöp budai szentháromság szobrának 9 elpusztult figuráját.

Helyreállították a budai szentháromságtéri szobrot
(Vincze Lajos)

(Riportok-Tudósítások)

Magyar Hírlap, 1968 augustus 11. 13. l.

Bura Barna
festő.

MDK

Részt vett a tárlaton

D.J.: A XII alföldi Tárlat
Művészet, 1969. július – 47 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Buzi Bama
nobrán

MD!

A Déri Muzeumban nyert el-
helyezést Medgyessy mester ha-
lotti maszkja, amelyet Buzi
Bama hészített.

Dr. Szülcs Ernő: A felszabadulás utáni
Hajdú-Bihar Napló, 1969. szept 28.

MDK

Buza Barna, szobrász

Szerepel.

–: Megnyílt a József városi képzőművészek című kiállítás 8.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 17.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Buza Barna

Született Vésztőn, 1910. december 30-án.
Szobrász. Tanulmányai: Budapest, Róma,
Nagybánya. Jelentős művei: Med-
gyessy Ferenc portréja (fa).

Tekete Márton: Prominent Hunga-
rians Home and Abroad, München,
1966. 334 l 55 l.

Buza Barna

Felszabadulási szobrot Lészít Csanádpalotára

N.N.:

Emlékművek a felszabadulás tiszteletére

Magyar Hírlap 1969 III. 14

Buro Barna szobrász

Olajfuró c. szobrát Egesben
állítják fel neptemberben

Népművelés 1968 V. n. 45 old.

Buza Barna szobrás

Körös kiállítása nyílt Borsó
János festőművésszel

Nagyvárad 1967 XII 17, 10 dd

Bíró Barna

rajza.

Magyar Henrik, 1967.XI.6.10.0.

Buza Barna, nobrán

MDK

felnólalt.

–: Befejezte munkáját a képzőművének növetsége

7

Népszabadság.

Bp. 1968. nov. 21.

MDK

Buza Barna

Gond, diófa

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Búza Barna

„Rémület" és „Esőben" c. fadombormúve (emb.) szerepel az alábbi tárlaton

Tóth Béla: A kázados úti művésztelep kiáhítása Hajdu szoboszlón

Hajdu Bihar megyei Népujság 1968 XII. 8

Bura Barna

emlékre

Popáry D. Gábor, A Magyar Nemzeti Galéria (vereto) 41. l.
Budapest 1965

Buza Barna, szobrász

A Varsói kulturális napok megnyitójaként bemutatta a megjelentek a Lengyel művészi grafika c. kiállítását.

–: Lengyel grafikai kiállítás a Kiscelli Múzeumban 8.

Népszabadság, Bp. 1963 szept. 4.

Buza Barna
Szobrászművész

Ady szellszobor avatása
Gyulán

Magyar Hirlap 1973 XI. 325

Buza Barna szobrászművész

a Műbarátok Köre a Benczur u. i Pártás Művelődési Központban működik. Művészekkel, műveikkel ismerkednek meg a tagok. A művész műveit is a kör tagjai hozzák bemutatásra.

Szalay Károly: Műgyűjtők egy művelődési házban.

Magyar Hírlap, 1975. máj. 15.

Buza Barna szobrászművész

Istókovits Kálmán festőművésznek az ostromlott és ostrom utáni Budapestről készült festményeit számon tartotta és így 30 év után a művész padlásszobájában eltemetett képek egy része most került kiállításra

Szíj Rezső: Istókovits Kálmán Budapest-képei.

Budapest, 1975. ápr.

Buza Barna szobrászművész
a Jubileumi Képzőművészeti kiállításon
szerepel műve

Horváth György: Jubileumi Képzőművészeti
kiállítás a Műcsarnokban.
Magyar Nemzet, 1975. ápr. 27.

M.D.K.

Bura Barna
szobrász

Az mottai művelődésiház
dombormüvén dolgozott.

Kozetka Sándor: Képzőművészeti alkotások Szotán.
Művészet, 1960. október – 15 lap.

P.D.F.

Bura Barna

tanácstaerjelölt

Maesor Nemret, 1967. 11. 14 3. o.

Búza Barna, szobrász M.D.K.

„Karikázók" c. szobra, melyet a kiadvány közöl, Vác város részére 1965-ben készült el. Szobrai szerte az országban ismertek. A legnépszerűbb elhatók közé tartozik.

Monumentális müvészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 5, 57 old.
+ 34 . 4

Buza Barna

Postrát tánított hedgyessyről

Dr. Kadár Zoltán: Nagy írók – nagy művészet Debrecenben

Hajdu Br. Kosmagyar Négyjség 1969 II. 2

Burra Barna

szobrászművészi kiállítása
a Kiskunhalasi Thorma János
Múzeumban.

Magyar Hírlap, 1967. XII. 15.
hasáb.

Buza Barna szobrász

A Szárados úti műventelepen él és dolgozik

Selmeczi Tóth János: A Szárados úti műventelep

Nagy művelés 1968 VIII. n. 40 old.

Buza Barna, szobrász

L.: Kondor Béla

—: Hír

14.

NÉPSZABADSÁG,

Bp. 1975. okt. 19.

Buza Barna szobrászművész

a Magyar-Szovjet Barátság Park
dísztevén a magyar-szovjet barátságot
szimbolizáló emlékmű épült, melynek
ezzel tervét Vucsetics szovjet és Kisfaludy
Ströbl Zsigmond magyar szobrászművész,
alakította ki, az ő elképzelésük alapján
az emlékművet Buza Barna szobrászmű-
vész készítette el.

Kipszer Élet, 1975. ápr. 14,

Buza Barna szobrászművész

a kőbányai Ölvegyen társadalmi munkában épített Barátság-parkban állították fel a főváros legujabb szobrát, melyet Vucsetics Lenin-díjas, Kisfaludy Ströbl Zsigmond Kossuth-díjas szobrászművész és Buza Barna szobrászművész alkottak. /sepr./

Fővárosi Közmű, 1975. márc. 14.

Buza Barna, szobrát

az emlékművet készítette.

↓

-: felavatták Kőbányán a Magyar-szovjet barát-
ság parkját és emlékművét 3.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 3.

Buza Barna szobrászművész

Csorba Géza szobrászművész temetése jan. 9.- én volt a Farkasréti temetőben. A Magyar Képzőművészek Szövetsége nevében a művész emlékezett az elhunyt-ra.

Pestmegyei Hírlap, 1975. jan. 10.

Buza Barna, szobrász

Pirogránit műalkotását a
Kőbányai magyar-szovjet
barátsági parkban helyezték el.

– : A felszabadulás 30. évfordulójára
készül az ország 1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 27.

Buza Barna, nobrán

A magyar-novojet barátsági parkban (X. ker.) felállított pirográmit emlékmű alkotója.

— : (— szöveg — jénykép —) 12,

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 4.

1021

Buza Barna
zobrázőművész

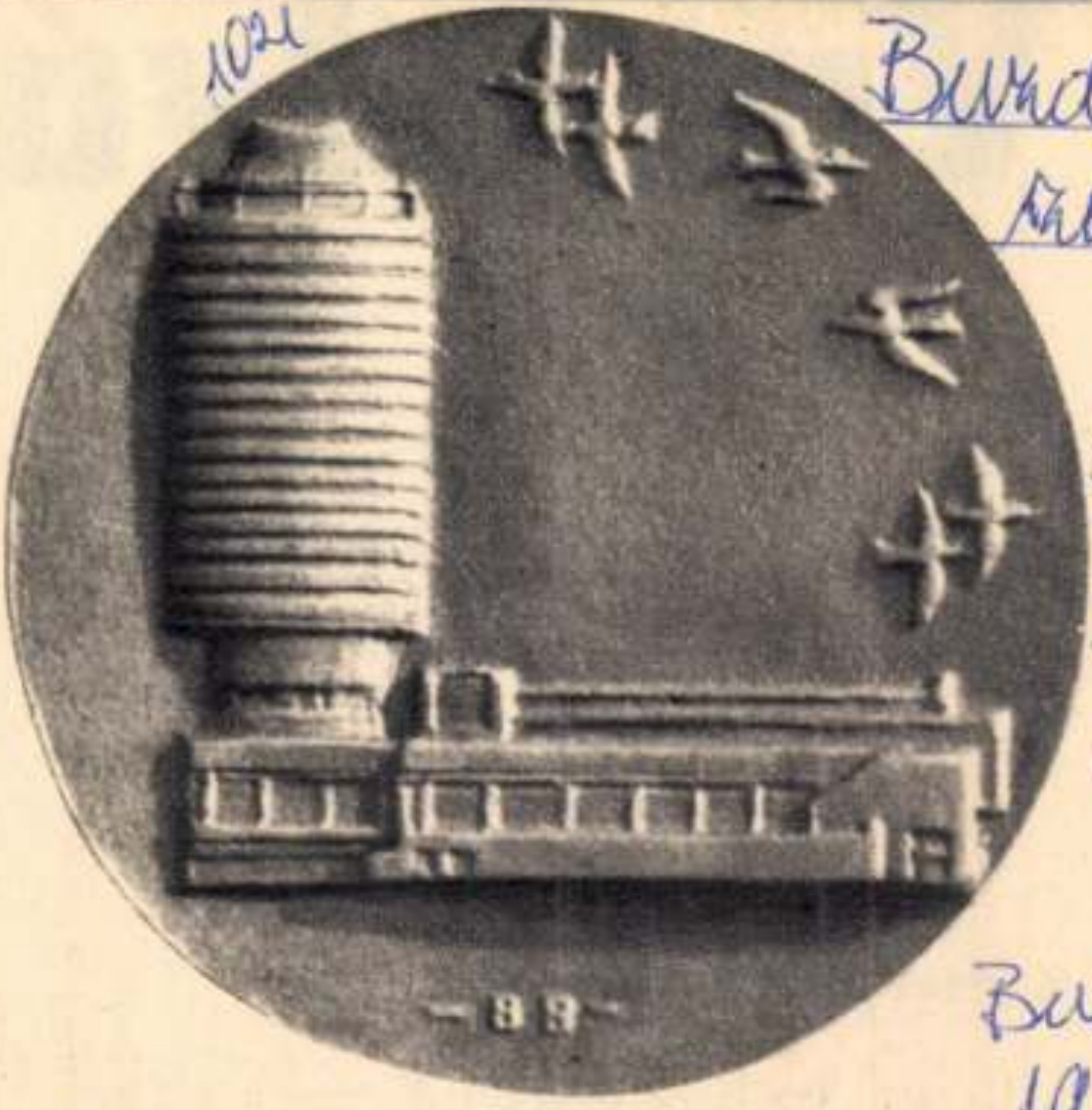

G. Kleri Vera:

Budapest
érmékre

Budapest
1974. jún.

A Budapest Körszálló. Az előbbi pályázatra érkezett érem (előlap, bronz, 70 mm.)
Buza Barna alkotása

Vas István

A lélek cinkográfiája

József Attilától kölcsönöztem a szóképet, de nem egészen úgy gondolom, ahogy ő az Ódában: „Elmémbe, mint a fémbe a savak,

Buza Barna, nobrász

A kőbányai emlékmű „megvalósítója."

– : Magyar-szovjet barátság-kert 8.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 2.

1 Bura Barna szobrász,
a Szegedi Ünnepi Hetek keretében meg-
nyílt a Képcsarnokban kisplasztikák,
érmék kiállítása, melyen szerepel-
nek érmei.

T.L.: Három kiállítás.
Délmagyarország (Szeged), 1944. aug. 6.

Buza Barna (szobrász)

Felszabadulási emlékművet készített a pécsi Zsolnay gyár a művén tervei alapján.

Népszava, 1975. febr. 19. 103. erf. 42n. 5n.

Buza Barna (nabrán)

Neve említve.

Nepmana, 1975. jan. 10. 103. erf. 8 n. 5 p.

Buza Barna, nobrász

A magyar-novjet barátságot jelképező műve a kőbányai emlékparkban kapott helyet.

– : Kádár János látogatása a Műcsarnokban és Kőbányán 3.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. márc. 14.

Buza Barna, szobrász

felszabadulási emlék művét:
két emberalakot ábrázoló 8 m
magas, két s fél m néks relief-jét
a pécsi Zsolnay-gyár készíti el.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 19.

Buza Barna

XVIII kerületi felszabadulási emlékmű

Népművelés 1975/2 címlap

Buza Barna

Felszabadulási emlékmüve a XVIII. kerületi Kossuth téren tanálható.

Zsolnay Terézia.,M. Zsolnay Margit:Zsolnay

Corvina 1974 235.o.

Buza Barna, szobrász

Búcsúbeszédet mondott.

↓

— : Végső búcsú Csorba Géczától

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 10.

Buza Barna, szobrász

A parkban elhelyezett szobrot terverte (Kisfaludi Stróbl Zsigmondal és Vucetics szovjet szobrámal közösen.).

— : Megnyitás előtt a Barátság park 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 25.

Buza Barna szobrát

az Eötvös Lóránd arcmásával

díszített érmet alkotta.

–: Jubileumi közgyűlésére hénál az Eötvös
Loránd Fizikai Társulat 5.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 6.

Bíró Barna

Gyűjteményes kiállítása a múlt hónapban nyílt be Gyulán.

F. Tóth Pál: Gyulai nyár.
Petőfi Népe, 1944. júl. 12.

Buza Barna, szobrász

Gyulán nyílt meg kiállítása.

– : Hír

8

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 8.

Buza Barna, nobrán

Kiállítása nyílik meg Gyulán
jún. 7-én.

— :□ Buza Barna ..... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 7.

Búza Barna

mine

Petőfi-plakett.

Magyar Hirlap 1972/138 II. III. old.

Buza Barna
szobrászművész és Dóór Ferenc festőmű-
vész alkotásaiból nyílt kiállítás
tegnap Tokajban, a helyi művelődési
házban.

Kiállítások.

Magyar Hírlap 1972/168 6 old.

Buza Barna úrhölgynek

gyűjteményes kiállítása
június 7-én nyílik a Dürer
teremben

június 5
Y. old.

Buza Barna

gyűjteményes kiállítása lesz

Gyulán a „Gyulai napok 1974" cím-

ben

május 11
4. old.

Buza Barna uzobrázy

„pályázati díjnyertes Petőfi plakettjeit rézsíti" (fotó a f. oldalon)

Nápszava 1972 o Hóber 22

Büza Barna

Érdekes péla kazincbarcikai Kürüc lovasának elhelyezése is, mely a tér közepére is kerülhetett volna. Végül aszimmetrikusan helyezték el, de hogy mégis a tér közepéhez több köze legyen, a szoloralak kezében levő zaszló rúdjával a mely ferde irányú - ahogy a zsúri tagjai mondták - megszúrták a teret.

Dr. Maksay László: A modern építészet és a társművészetek kapcsolata.

Raptanítás 1970/6 26 old

Buza Barna, kobrán

L: Illés Gyula

– Új közkri kobrok országszerte 7

Népszabadság. Bp. 1981. júl. 22.

Buza Barna: szobrán

L. Kajári Gyula

T. T.: A Balaton nyári kultúrája 21.

Népszabadság; BP. 1981. ápr. 12.

Buza Barna

Szobrászmüvész gyüjteményes kiállitása nyilt meg VI.7-én a gyulai Dürer teremben.

Magyar Hirlap 1974/156 8.

Búza Barna

szobrászművész alkotását, Garay János szobrát leplezték le kekszáidon, a fenn-állásának 75. évfordulóját ünneplő, a költő nevet viselő gimnaziumban.

Magyar Hírlap 1972/30 13old.

Bíró Béla szobrászművész

a Képzőművészeti Kivitelező Váll. szobrászműtermében a művész két alkotásán dolgoznak.

Erdélymagyarország, 1943. okt. 24.

Buza Barna szobrászművész.

Jún. 29. – én mjetja meg Mahácsi Regős Ferenc festőművész kiállítását a Fényes Adolf Teremben.

Meglívó.

1973. jún. 29.

MDK

Buzy Barnabás

Kutfigura, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

13- 1.

B U Z A B A R N A

Százados u.3/13 142-530

Vésztő 1900.dec.30.1928-34 közt a képzőműv.főiskolán tanult,1935-6 közt római ösztöndijas,számos bel és külföldi kiállitása volt.

Egyházi munkái:

Albertfalvai templom Szt.Mihály szobra és homlokzati csoportja
Törökvészi uti kápolna :Margit,Jakab,Ferenc Lajos,Scotus szobra
Róza,Klára szobrai
Székesfehérvári székesegyház diófa keresztutja
Porcellánoltár,a veszprémi püspökségen
Balatonföldvár:Judás-Tádé faszobor
Budavári Szentháromság emlékmű felujitása

Buza Barna

MDK

Buzy Barnabás

Női akt, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

16 l.

MDK

Buzy Barnabás

Fatime, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

13- 1.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Akt.	Bronz.	3.l.
Kosaras asszony.	Diófa.	4.l.
Nyár.		
		4.l.

Műcsarnok-KMTárs. Őszi Tárl. -1942.okt.-nov. -Képes tárgymutató keretében a Benczur Társ. jub.kiáll.-Vastagh Éva emlékkiáll. -Haranghy Jenő gyüjt.kiáll.

MDK

Buzi Barna, szobrász

Éva.	Kőrtefa.	5.l.
Szent Taddeus Judás.	6.l.	Diófa.
Férfifej.	6.l.	"
Szegényasszony.	6.l.	Kőrtefa.
Mulatt leány.	6.l.	Terrak.
Mészáros Melinda.	6.l.	"
Akt.	6.l.	Kőrtefa.
Dr Harkai Schiller Páine.	6.l.	Gipsz.
Csók.	6.l.	Bronz.

XXXXXXX Műcsarnok.-KMTárs. Őszi Tárl. 1942.okt.-nov. Képes tárgym.keretében a Benczur Társ. jub.kiáll.-Vastagh Éva emlék kiáll.-Haranghy Jenö gyüjt.kiáll.

MDK

Buzi Barna, szobrászm.

11. A csók. Mázasterrakotta.

Alkotás Művészház.- I.csop.kiáll. 1942 nov.8-24.
Kat.

Bíza Barna

Kenessei András

Bíza Barna kisplantikái

Magyar Hírlap, 1986. jan. 21. 5.

KIÁLLÍTÁ

OSKAR KOK

Korai művek 1906—1917 •

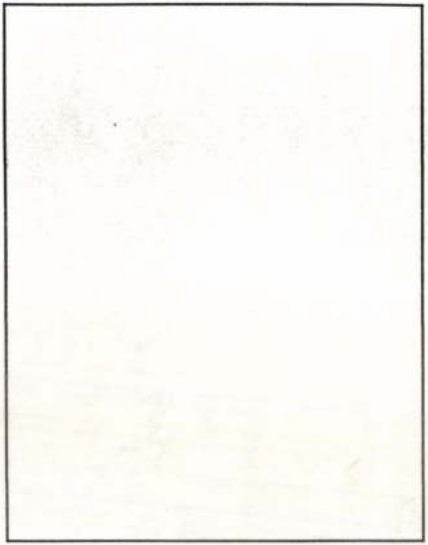

Oskar Kokoschka: Emmy Heim portréja

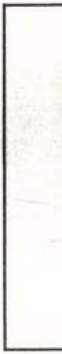

Oskar

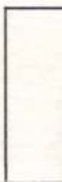

BUZI BARNA

11. A csók, mázas terakotta .... 250.—

alkotás Művészház
I. csop. kiáll.
1942. nov.

BUZA Barna

Szeghalmi Elemér - Tóth Sándor: Emlékmű
Aubrus Zoltánnal [Gördülő] = Új Ember,
1985. okt. 6. 6.ill.

BUZA Barna

Kiállító művészek

Festők:

Alle Teréz
Buczkó Imre
F. Zászlósi Mária
Gara Miklósné
Gy. Vad Erzsébet
Kancsár Péter
Kaszner Margit
Kiss Kálmán
Kissné Sipos Lidia
Madarász Tibor
Makláry József
Miklós György
Molnár József
M. Szabó Mária
Pintér István
R. Tomonyák Gitta
Sersovszky Zsuzsa
Temleitner Imre

Szobrászok:

Buza Barna
Nagy Gábor
P. Baranyai Stefánia

Iparművészek:

Búza Mária kerámikus
Koszta Zsófia tűzzománc
Stekly Zsuzsa tűzzománc
Vadócz Erzsébet tűzzománc

Népművészek:

Badó Bea kerámikus
Dr. Harngozó József fafaragó
László Pál faszobrász
Máté Jenő kovácsművész
Molnár Imre citerakészítő
R. Nagy Erika kerámikus
Vándor Klára hímző, szövő
Virágvölgyi Márta szövő

FERIHEGYI GALÉRIA

LÉGIFORGALMI ÉS REPÜLŐTÉRI IGAZGATÓSÁG

MŰVÉSZETI TÁRLÓ

A Ferihegyi Galéria tisztelettel meghívja a ***Művészeti Tárló*** *10 éves jubileuma alkalmából rendezendő kiállításra.*

Megnyitó: 1995. május 11-én 15 órakor

Helyszín: Ferihegyi Repülőtér 1. Terminál galéria

A kiállítás rendezője:
Miklós György
arany okl. festőművész, tanár

A Művészeti Tárló 10 évéről megemlékezik és a kiállítást megnyitja:
Buczkó Imre
ügyvezető elnök, festő-grafikus az LRI főmérnöke

Új Művészet
Beniczky Miklós urnak
Budapest
Báthori u 10.

1054

Buza Barnabás, szobrászművész

Szíj Rezsővel, a Bpesti Műgyűjtők és Műbarátok Egyesületének főtitkárával beszélget Erdei Grünwald Mihály.

Szíj Rezső magángyűjteményében már tekintélyes érem-anyag van Borsos Miklos, Buza Barna, Medgyessy Ferenc szobrászművészektől, akik az idősebb nemzedéket képviselik.

Nemcsak hobby!

Közérdekű magángyűjtemények 2. rész

1980. IX. 8. Kossuth 11.22 (S. J.-né).

Buza Barnabás, szobrászművész

A Bajai Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon szerepel Buza Barna bronzérme, mellyel Baját köszöntötte. /említve/.

L.M.: Halászat a képzőművészetben.
Petőfi Népe, 1982. júl. 25.

Buza Barna nobrász

Wehrer Tibor: Kő-tér

Művészet, 1982. február

Buza Barna zobrász:

kiállítása a salgótarjáni Tanácskoztársaság teren

Népszabadság, 1984. VII. 24.

Buzi Barna

cod

R. Sz. T. Kiállitások.

Uj Magyarság. 1941

márc. 19.

Búza Barna, nolrán

L: Kiss István

Harangozó Márta szavazócédula helyett 2.

Esti Hírlap, Bp. 1982 jan. 29.

Búza Barna, szobrán

L: Minya Mária

–: Új alkotások, megnyílik a... 4.

Ninszabadság, Bp. 1982 jan. 7.

Buza Barna, szobrászművész

Az idei Bajai Nyár keretében megnyílt képző művészeti kiállításon látható Buza Barna műve: bronzéremmel köszöntötte Baját. /említve/.

Losonczi Miklós: Halászat a festészetben. Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 24.

MDK

Buza Barna

M. Nemz. Galéria, vezető 1965.

dr. Buza Péter

t. l.: Mi lesz a Hubert-szobrok sorsa? pesti tükör

A József Attila u.-i árkádsornak a boltbejáratok nélküli falrészen helyeznék el Huber József szobrászművész két szobrát, amelyek eredetileg egykor a mai József Attila u. elején állott Diana fürdőt díszítették és amelyeket dr. Buza Péter talált meg Leányfalun.

Budapest folyóirat, 1988., 8., 3-old.

Buzácsbocsárdi

ref. templom

falkepei

l. (Alsófejér vm)

Gereczefalkepék

487. h.

	A m ü t á r g y													
	méretei		volt az		átadás előtt			átadás után			Található most			
an	magas	széles	új	régi	év	ter.	sor	év	ter.	sor	OK.	TK.	Graf.	
	cméterben		dep. is		sz. a. volt kifüggesztve						szám alatt			lapon
	100 ~~[illegible]~~	82 ~~[illegible]~~	–	–	1883	VII ~~[illegible]~~	299 ~~[illegible]~~	1884	VIII	128	–	123	–	376
	92	75	–	–	1883	VII	306	1884	VIII	129	–	124	–	376
	73	58	–	–	1883	VIII	374	1884	VIII	131	–	126	–	377
	100	77	–	–	1883	VII	309	1884	VIII	132	–	127	–	377
	74	59·5	–	–	1883	VIII	373	1884	VIII	133	–	128	–	377
	85	67	–	–	–	–	–	1884	IX	135	–	130	–	378

Buzadics József
építész

Buzadics József építészmérnök,
építőmester, VIII. Kálvária-tér 21.
143-898

Bptávb 1940 szept.
u 1942. jan

Buzádits József

építőmester

1927-ben kataszta
az alábbi templomot
és kolostort.

Szabópesti ferencrendiek

47. l.

Búzadics József

okl. építészmérnök

a budapesti polgár-

mester segédmérnöke

készítette

MMÉE Közl.

1942. 206 l. –

HIRDETŐIRODA
KAPOSVÁR
FŐ-UTCA 35 ◊ TELEFON: 746

Tekintetes

Európa Lapterjesztő Vállalat

Budapest

Visegrádi-u. 36.

Uj-Somogy, Kaposvár. 2492

MDK

Buzadics József épitész

Magánép. eng. ... Vállalk. Közl. 1909. ápr.7.
3. o.

MDK

Buzády András pécsi ácsm.

1782. felszab. Pécsett

Cserkuti A: Pécsi ácsok céhe. Pécsi Napló, 1913.
Nov. 30. 3-4. l.

D. Buzási Enikő, művészettörténész

TIT Szabadegyetem. A magyar festészet gyöngyszemei

B. ép. fszt.

okt. 17. Mányoki Ádám: II. Rákóczi Ferenc portréja. (emlitve).

Előadó: D. Buzási Enikő.

Magyar Nemzeti ~~Szabado~~ Galéria,
1985. okt., nov.

a) Buzási Enikő, művészettörténész

TIT Tárlatvezetés.

szept. 6.
9.30 A felvilágosodás korának festészete
Későreneszánsz és barokk művészet.

Vezető: Buzási Enikő.

Magyar Nemzeti Galéria,
1987. szept., okt.

D. Buzási Enikő, művészettörténész
TIT Tárlatvezetések.

jún. 16. 9.30 Világi műfajok a XVIII. sz. i festészetben.

Vezeti: D. Buzási Enikő.

Magyar Nemzeti Galéria,
1985. június.

Buza Géza

Füstös Zoltán növendékei közül Buza Gézát kell ciuliteni, egy miniatur tollrajz konstrukcios erényeivel keltett érdeklődést a makói tárlaton

Moldvay Győző: Csongrád képző és díszítőművész köreinek kiállítása.

Népművelés 1970/7 42 old.

Bíza Géza.

A vásárhelyi Petőfi Művelődési Központ képzőművészeti köreinek alkotásaiból kiállítás nyílt, melyen képei szerepelnek. „Kisgyerek" – „Csendélet mécsessel" (említve).

Fenyvesi F. Lajos: Egy szakköri kiállítás margójára.

Csongrád m. Hírlap 1973. máj. 4.

Búza János, gyermekrajzoló MDK

Díjat nyert.

9

— : A kor gyermeke
Kiállításban

CSALÁD és ISKOLA, bp. 1966. január XVII/1

BUZA Barna szobrán

Ambrus Zoltán a művészsétányon.=
Uj Magyarország 1991. május. 2. 7. p. ill.

A.Z.-ról kérített szobrának felavatása

septembra 1728 spolu s murárskym pomocníkom Matejom Eckerom svedok pri sobáši murára Šimona Pockstallera s Magdalénou Kernovou (MS fary sv. Martina). — 22. novembra 1728 spolu s murárom Matejom Riczom svedok pri sobáši murárskeho pomocníka Juraja Lacharovitzera s pannou Barborou Schwantnerovou (MS fary sv. Martina).

Scharkmillner (Schartmüller), Ján, murár a mešťan (murarius et civis, murarius), 31. augusta 1728 spolu s čižmárom Jurajom Arttom svedok pri sobáši kopáčskeho pomocníka Adama Tima s pannou Magdalénou Milperovou (MS fary sv. Martina). — 21. septembra 1728 spolu s robotníkom Michalom Mennerom svedok pri sobáši vdovca robotníka Bartolomeja Webera s Žofiou Sekansovou, vdovou po Jurajovi Sekansovi (MS fary sv. Martina).

Schatter, Ján Bernhard, maliar karát (Carten-maller), 24. apríla 1727 spolu s krajčírom Jánom Michalom Areztom svedok pri sobáši vinohradníka Andreja Enengela s Annou Katarínou (priezvisko nevesty sa neuvádza) — (MS fary sv. Martina).

Schinsl, Ján, murár (murarius), 21. apríla 1725 spolu s Jakubom Heitzerom, vojakom občianskej stráže svedok pri sobáši kočiša Kristiána Trümera s pannou Uršuľou Hvertovou (Hevertovou?) (MS fary sv. Martina).

Schniczler, Ján, murár (murarius), 29. júla 1725 spolu s bratislavským mlynárom Matejom Puglom svedok pri sobáši Gašpara Clementa, robotníka pôvodom z Moravy, s Annou Katarínou Waydlicsinovou, pôvodom zo Sliezska (MS fary sv. Martina).

Scholler, Juraj, kamenár (lapicida), 29. apríla 1725 sa sobáši ako vdovec so Zuzanou Richterovou, vdovou po kamenárovi Tomášovi Richterovi. Svedkovia: Andrej Püller, strážca vinic, a Krištof Neubauer (MS fary sv. Martina).

Schreiber, František (František, Tomáš), kamenár (murarius lapicida, lapicida magister, civis lapicida magister), 21. mája 1725 spolu s murárom Krištofom Simonovicsom svedok pri sobáši murára Jána Kreningera s pannou Zuzanou Hagnerovou (MS fary sv. Martina). — 5. októbra 1727 spolu s murárom Jánom Ottom svedok pri sobáši Krištofa Wallnera, dlabača, s pannou Evou Annou Mahrovou (MS fary sv. Martina). — 10. októbra

BUZA Barna

és Balázs István A Népstadion állomásra tervezett a Szocialista honvédelem szobrát

PRAKFALVI Endre: A budapesti földalatti gyorsvasút tervei és épitése.= Pavilon 6(1991) 69.p.

A pápa horvátországi utazási szándékának bejelentése nem lepett meg. Tudok ugyanis arról, hogy a horvát püspöki kar korábban már meghívta II. János Pált. Természetesen a pápa sohasem utazik egy olyan országba, ahová a kormány nem hívja meg. A kérdés most az, hogy ebben az átláthatatlan helyzetben honnan érkezik majd a meghívó: Belgrádból vagy Zágrábból. Nehezen tudom ugyanis elképzelni, hogy a pápa csupán Horvátországra korlátozza a mozgását, ha már egyszer odautazik. II. János Pál külföldi látogatásai ugyanis — csakúgy, mint a mostani magyarországi — nem csupán az adott országnak, hanem az egész térségnek szólnak.

hatja át. A magyar tudósokban élénk visszhangot és — felekezeti vagy világnézeti hovatartozástól függetlenül — helyeslést váltott ki a II. vatikáni zsinatnak a tudományról és a kultúráról kinyilvánított állásfoglalása — emlékeztetett az MTA elnöke.

Kosáry szerint a társadalmi, politikai és kulturális változások mai, felgyorsult időszakában, a harmadik évezred küszöbén rendkívüli feladat és felelősség hárul a tu-

BUZA Barna

KOVÁCS Péter: Fejezetek a magyar szobrászat közelmultjából. = Életünk, XXVIII. évf. 1990

880

Buza Barna

nobránműrén

„Agrárnocialista Emlékműrét nyáron avatják a ~~Kerkeméti~~ Battonyán.

(S.C.)

Héttői Mérő
1980 dec. 16.

Bura Barna

/: Esztergom :/

Magy. Nemzet 83. VII. 16. 22

Buza Barna

szobrász

Magy. Nemzet 83. VI 28. sz.

BUZA BARNA

Buza Barna és Megyeri Barna elkészitette a kórházban közvetlen elhunyta után Medgyessy Ferenc halotii maszkját. ld.

HEGYI- FÜSTÖS István: Mosolygó halotti maszk. = Kurir, 1990.nov.1. 12.p.

aló csatlakozás összefüggései
, IFTI) (10 perc)

oan (ea.:Rabb László HTL-vezető,
(10 perc)

i és formatervezési folyamata
i Kft.) (10 perc)

zési folyamata (Dr. Imhof János,
(10 perc)

ntősége az Alutröszt vállalatainál
szt) (10 perc)

czky Gábor ipari formatervező,
(10 perc)

si és piacépítési lehetőségek feltárása
r ipari formatervező) (10 perc)

asztalatai (ea.:Safcsák Gyula gépész-
ke) (10 perc)

az európai szintű vevői igények figyelem-
oasztalatok (ea.:Hegedüs Károly gépész-
útőgépgyár) (10 perc)

egy laboratóriumi analizátor kifejlesz
i formatervező - Tarnavölgyi Gábor
(10 perc)

MÉKEK MENNYISÉGI VALAMINT MINŐSÉGI
Schekulin, BMW, München)

tója (Csók István Képtár)

Buzi Barna

Koll. kiáll. a műbarátban

1943 febr.

Buzi *Barna* épületszobrászi tevékenységét mutatja be. Ezek közül figyelemreméltó három pályaműve, — női és férfi aktok, valamint egy kétalakos szoborcsoport — mindkettő a Horthy Miklós Gyógyintézet homlokzatára szánt pályadíjnyertes mű. Szépek Buzi kisplasztikai munkái is, amelyek közül körtefába faragott Szent Bernadette domborművét emeljük ki. (s. l.)

Pesti Hirlap

1943. febr. 4.

szükben még fennállanak, kisza
lehetséges. A belső várnégyszö
kántorony, mely a maga egészéb
lévő területen áll. E toronyépü
la ~~épitész-mérnök~~ ~~[illegible]~~
~~ján. Ez a terv némi átalakitás~~
~~hogy a vörös ceruzával jelölt~~
~~készitsen uj tervet és a Műeml~~
~~gyás végett terjessze be.~~
~~[illegible]~~

A várfalaknak műemlék
szerű, mert ez a kérdés a műem
tól rendeződik.

Budapest, 1943 január 3

a pécsi egyházmegye m
szemelte ki a Bizottsa
mindenekelőtt ellenőr
tünk alatt a helyszini ku
tató munkát végzi el.
Ennek befejezte után elkészi
ti

E tervet
felülvizsgálja és jo
th[illegible] kir. város p

Buzi Barna

Két kiállítás

A Műbarátoknál két jeles tehetségű fiatal magyar művész állította ki újabb műveit. Közöttük az érték szerint az elsőbbség Buzi Barnáé, akinek egyéni hanghordozású szobrászati anyagát kellően méltattuk eddig is. Most újabb, eddig ki nem állított művei fokozzák a kellemes benyomást és teljessé teszik a tehetség iránti elismerést. Portréi markáns mintázókészségről és kitünő pszichológiai érzékről tanuskodnak, valóban az arc lényegét emelik ki. Kitünően bánik a körtefa-anyagával és az ebből az anyagból kivésett szobrai és dombormüvei a fény- és árnyékhatások virtuóz kiaknázásával tünnek ki. Nemes méltóság és artisztikus elrendezés jellemzi díszkút-terveit és szigorúan plasztikus elképzelés a Horthy Miklós-gyógyintézet északi homlokzatára készített női és férfiakt-jait, valamint a kétalakos szoborcsoportot. De az ózdi Vegyészeti Intézet részére készített homlokzati terv is igen szerencsés megoldás.

Est. Ujság. 1943. febr. 5.
(Két kiállítás.)

Buzi Barna

Kell. kiáll. a Műcsarnokban 1943 febr.

— *Buzi* Barna az alkalmazott szobrászat szép és jó példáival szolgál. Épületszobortervei közül kiváltkép előnyösen válik ki egy férfi és női aktja, amely a Horthy Miklós gyógyintézet homlokzatdíszéül készült, továbbá az ózdi vegyészeti intézet mozgalmas homlokzatterve és egy parkba tervezett alakos díszkút. Fából faragott két portréja, férfifejdombormüve és *Szent Taddeus*-a, valamint *Nyár* című bronza szintén kiforrott tehetségre valló, értékes munka.

Esti Magyarország

1943. febr. 8.

(Két kiállítás.)

Bibliotheca

Bp

Hajós E. u.

K. M. E. Ny.

Buzi Barna

Kall. kiáll. a Műcsarnokban
1943. febr.

Buzi Barna épületcsoport-tervei az építészet függőleges tagoltságához alkalmazkodnak és a stilus kötöttségén belül fejezik ki az emberi akt ritmusát. Buzi Barna szobrai nyugodtak, nemesen arányosak és harmonizálnak az épülettel, amiknek számár megrendelték őket. A Rimamurány—Salgótarjáni vasművek homlokzat-tervén a munkások relief-szerű figuráinak elhelyezése az egyiptomi hieroglifák kompozíciómódjára emlékeztet.

Portréfejeit közvetlenné és meleggé teszi *a benső élet ábrázolása,* ami rávetődő fényként dereng az arcokon. Megkapó a „Nyár" elevensége és kiérett faszobrászati tudást mutat Szent Taddeus diófaszobra. Annyira természetes a mozgása, hogy *egyáltalában nem érződik rajta a kényszerű kötöttség, amire a fatönk formája szoritja a szobrászt.* Feje mélyen átérzett, egyéni ábrázolás, kezei finomak. Buzi Barna *kitünő mestere a fafaragásnak.*

Sz. I.

A Műbarát kiállítása
Uj Magyarság 1943.
febr. 7.

TARTALO

1. sz. Eperjesi polgári lakóházak. — A soproni
zata. — Tervpályázati hírek.
2. sz. Egyiptomról. — A nyíregyházi Otthon szá
lakóház. — A soproni postapalota tervpály
3. sz. A pozsonyi városház. — A Hungária-fürdő.
Tervpályázati hírek.
4. sz. A pozsonyi székesegyház. — Irányi-utcai bé
tervpályázata. — Tervpályázati hírek.
5. sz. A pozsonyi székesegyház. — A Magyar Mé
zati hírek.
6. sz. A szegedi zenepalota tervpályázata. — Rin
pavillonjának tervpályázata. — Tervpályázat
7. sz. A M. Kir. Folyam- és Tengerhajózási Részv
Alfréd-pályázat. — Az építészhallgatók kiáll
8. sz. A kolozsvári vigadó és városháza tervpályáz
Tervpályázati hírek.

Buzi Barna, szobrászm. MDK

Két szobra:

Szegénység. Repr.

Elsőszülött. "

Műcsarnok.
Ősz a művészetben. 1941. Őszi tárlat.

Árv Csarn

Buri B.

1933 okt 3.

Hajnal, Gr

Buzi Barna

Motoros c. nobra.

Haditudósító kiállítás
a Pesti Vigadóban
1943. máj. 2-12-ig.

Sok leírás, amit jó, de kevés az a gond, amit a [illegible] [illegible] [illegible]

Nemz. hégem Buri B

1934 (hiúnos) Japán nő

1937 Dani Taffial, gipsy
Csók I. gipsy

~~1939 hasse Elsőtülött III terr.~~

1942 tit Tadeus Judás VI. jelöfe

1944 rendszerte a hiáll-t

Női alt	Kiét figura	Síva	Madonna	Guarnacsi	Tromorúság
1931-32	1932	1934			1939 Téli
1933	1933		1938	1938	1939 ohi
1936	1937 kép Fő[illegible]		1939		1940 in [illegible]
1940 NSz			1941 NSz		
1941 [illegible]					
1942 N kép					

Csók	Vidéros [illegible]	alt	tusérség	Végtelt [illegible]	tusérség asszony
1937 N. kép	1939		1939	1939 Téli	
1939	1941 / 1941 [illegible]	1942 (2)		1939 ohi	1942 ohi
1942	1942 [illegible]				

Judás	Tit. Ystv.	Női fej	Gyurédy klára	Kulák lány	Kosmas asszony
1939 ősz (2)	1939	1935 NSz		1941	
1939-40 (3)	1940 NSz		1939 tél	1941 Mül	
1941 NSz 4	1943 ős		1939 ősz	1942 ős	1942
1942 tav 5		1944			
1942 ős 6					

Tit. László		Éva	Első tvál.
1941 NSz		1941 Mül	1939 ősz
1941-42		1942 ősz	1941 Mül
1941 Mül			

135.77

V. Nemzeti Kérjtvin

Bruni Barna

Omkt (1) Buzi Barn

1930-31 jub.
Mosoly, gipsz

1931-32 téli Női akt I/gipsz

1932 tav. Lévy akt, gipsz
Kút figura I.

1933 szept. Fiatal inv. kiáll
Fatime, gipsz
Kút figura II.
Női akt II

1934 szept-okt Bodond, gipsz
Nemz Mikahét

1934 téli Siva istenné, pat. gipsz

1936 máj jun. jub. Női akt III/pat. gipsz

1938. tit. kstv. kiáll Madonna I/terr.

1938 téli Öncarcmás

1939 téli Szomorúság I/ter
Vizért menő I gipsz
Szurédy kláre II.

Omlet (2) Buzi B.

1939 ősz ~~[illegible]~~ T.

(2) — csók II terrac

Gipszöntöm, gipsz

Ymrédy Klára II gipsz

— Elsőszülött I terr.

Madonna II " II

Babi, gipsz

Mészáros Melinda I gipsz

szegénség I "

(10) Szomorúság II Cr

Dany, gipsz

Kofe, gipsz

O tit Istvá I Cr

tit Tádé Judás I–II gipsz

Madonna a kis Jerusal, gipsz

Maria Ungaro, gipsz

Cinaremás II. gipsz

Vízért menő II gipsz

G.M. Sírem lék pályatero, gipsz

Gmelin (3)

1939 dec - 1940 jan.

1 Szt Tádé Judás III/ körtefe

1940 febr Mermek a mező

A gyermek Jézus, terr.

1940 tav. Szt Borbála

Evező, gejsy

1941 febr-ápr. jub.

Síremlék, márv

1941 nov. Arhéjmáll

Mulatt lány I/ terr.

Mészáros Melinde II

1941-42 téli Szt László III/ alum.

1942 tav Szt Tadeus Judás V.

1942 ősz ~~Benczy Társ~~ szűjt

Akt I-II tér is körte

— Kosaras asszony diófe

Nyár

O Eve II körtefe

— Szt Taddeus Judas VI/ diófe —

— Fértifej diófe

O szegény asszony I körtefe O

Mulatt lány III terr

~~Akt körte~~

Farkai Szilles Tálné

Szolyba III.

Buzi Barna

~~Bérő György~~

318, 350, 358. 7

~~Boda Gábor~~ 99. 7. Tanulsz

~~Boldizsár István~~

62, 64, 121. 7.

~~Bory Jenő~~

~~158, 175, 149, 420. 7~~

~~Bosznay István 60. 7.~~

~~Brettschneider Kocsárd~~

Temetés 430. 7

Buzi Barna

Madonna, terr. 425. 7

OMKT. Szent István Kiáll.

1938. máj. jun.

Buzi Barna

MDK

Madonna, terrakotta

Műcsarnok 1938 Szent István kiállítás

Buzi Barna

Madonna, terracotta

Buzi Barna

MDK

+ Imrédy Klára, gipsz

- Elsőszülött, terrakotta

- Madonna, terrakotta

- Babik gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Buzi Barna MDK

Maria Ungaro, gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

MDK

Buzi Barna ~~festő~~ szobrász

Szent Borbála, szobor

Tavasz a művészetben, Bp. 1940. 25.l.

Buzi Barna MDK

Szent Borbála

Mücsarhok 1 94o Tavaszi tárlat

MDK

Buzi Barna, szobrász.

Madonna. Terrakotta.

Nyiregyházi műv. Hetek. 1910. máj. 4.-jún. 3.-ig.
Képzőműv. Kiáll. tárgymut. 5.l.

MDK

Buzi Barna

Madonna, terr.

Magy.Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940.febr.

23. 1.

Buzi Barna

Nemzeti Szalon - Egyházművészeti kiáll. 1941. február-március

Szt László, gipsz
Madonna, terracotta
Szt Taddeus, fa.

Buzi Barna MDK

Szent László, gipsz
Madonna, terrakotta
Szent Taddeus, fa

Magyar Egyházművészeti Kiállitás
Nemzeti Szalon 1941. febr-márc.

Buzi Barna

Madonna, terr.

Szt. Taddeus, fa

Buzi Barna

Szent Ferenc, körtefa
Madonna, terr.
Szent László, aluminium

Egyházművészet a lakásban kiállítás, Budapest
1944. február

Buzy Barna
kobrák

A Benczur-társaság Ritüntető elis-
merését kapta.

U.M. 1942. X. 20.

Buzi Barna

Szent Tadeus Judás,
Diófa

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942.

101. l.

Buzi Barna

Szent László, aluminium

Műcsarnok 1941 Téli kiállítás

Buzi Barnabás MDK

Fatime, gipsz

Kutfigura, gipsz

Miccarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Buni Barnabas

Patima, gipas

Muttigwa, gipas

Buzi Barnabás

MDK

Női akt, gipsz

Mücsarnok 1933.Fiatal művészek kiállitása

Rural Dermabés

Mél ark. Eiges

Buzi Barna

MDK

Önarcmás, gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Buzi Barnabás

MDK

Női akt, gipsz

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

Buzi Barna szobrász

Botond

Magyar kiállitás tárgymutató a Műcsarnok.1934.

Buzi Barna

MDK

Botond, gipsz

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Buzi Barna

Képzőm. fölsk. kiáll. 1937 (mücs.)

Kútfigura III/gipsz

Tanár: Szentgyörgyi István

Omlet (4)

1943 ősz tel. István III, alum.

1944 tav. - Nős fej II, sz. terr.
- Épületszobor, gipsz

Buzi Barna MDK

Női fej, repr.

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Buzi Barna MDK

Szomoruság, bronz

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Buzi Barna

MDK

Mészáros Melinda, gipsz

Szegénység

Szomoruság, bronz

Dany, gipsz

Miscarnok 1939 Őszi tárlat

MDK

Buzi Barna, szobrász.
szül.1910.-ben.

Dany. Gipsz.

Mücsarnok.-Öszi tárlat. 1939.okt.8.-nov.19. Kat. 7.1.

Buri Barnabás

MDK

Madonna a kis Jézussal, gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Buri Barna MDK

Szent Tádé Judás, gipsz

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Buzi Barna MDK

Szent István, bronz

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

MDK

Buzi Barna, szobrász

Csók. Terrakotta . 14.1

Gipszöntöm. Gipsz. 15.1.

Mücsarnok.-Öszi tárlat.1939 okt.8.-nov.19. Kat. 14. és 15.1.

Buzi Barna MDK

Vízért menő, gipsz

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Buzi Barna

MDK

A Gömbös Gyula-siremlék pályaterve, gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Buzi Barnabás Imre
Kutfigura, gipsz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 15 1.

317. kép. 9. *Graduale (Erdődy—Bakócz-kódex). XVI. sz. 1557. 103b lap.*

tartó angyal. József mögött két pásztor félalakja. (316. kép.)

12b lap: E laptól kezdve a szövegben befejezetlen iniciálék, gyakran kis lapszéldíszítésekkel, csak az alapszínekkel festve a következő lapokon: *12b; 13a; 14a; 14b; 17a (2); 18a; 18b; 19a (2); 20a (2); 22b (2); 23a (2); 23b; 24a; 24b; 25a (2); 26a; 26b; 27a; 27b; 28b; 29a; 29b; 32a; 32b; 33a (2); 38a (2); 38b; 40a; 40b; 41a (2); 41b; 42a; 42b; 44a; 44b; 45a; 45b (2); 46a; 46b (2); 47a (2); 48a (2); 49b; 50a; 50b; 51a (2); 51b (2); 52a; 52b; 53a (2); 53b; 54a (2); 55a; 55b; 56a (2); 56b; 57a (2); 57b; 58a; 58b; 59b (2); 60a; 60b; 61a; 61b (2); 62a; 62a (2); 62ab; 63a; 64b (3); 65b; 66a; 66b (2); 67a; 67b; 68a (2); 68b; 69a (2); 69b; 70a; 70b; 71a; 71b; 72a; 73a; 73b; 74a; 74b (2), 77b; 78a; 81b (2); 86a (2); 86b (2); 87a; 87b; 88a; 88b; 91a; 91b; 92a; 92b; 93a; 94b; 96b; 98a; 100a; 101a; 103b (I. K.* mester); *104a (2); 114b; 118a; 120a (I. K.* mester); *123a; 125a; 126b; 137a; 139b (I. K.* mes-

Buzi Barnabás Imre
Leány-akt, gipsz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 14 l.

225. kép. *Madáralakú bronzkori edény Sárisáprló.*

Buzi Barna

Szent István, aluminium
Női akt, körtefa

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940. október, 6 l.

fejét sárga glória övezi. Krisztus glóriája piros. A hátteret míniummal festett hullámos vonalkák díszítik. (344. kép.)

Stílusában a rajnai, középrajnai művészet körébe illeszkedik. A keresztrefeszített Krisztus ábrázolása egész közeli kapcsolatban áll a frankfurti ~~Stadt-~~ archiv egy 1467-ben készült kódexének a keresztrefeszített Krisztust ábrázoló színes tollrajzával. (Lásd: Swarzenski Georg—Schilling Rosy: Die illuminierten Handschriften und Einzelminiaturen des Mittelalters und der Renaissance in Frankfurter Besitz. Frankfurt a. M. 1929. 215. l. No. 186. LXXIII. tábla.)

Lehmann 165. l. — Radó Esztergom 2. sz. 95—97. l. Klny. 11—12. l. — Radó Index 134. sz. 29. l.

29. (Inc. 1. *1.*) RAYNERIUS DE PISIS, PANTHEOLOGIA S. SUMMA UNIVERSAE THEOLOGIAE. (LÖVÖLDI CORVINA ŐSNYOMTATVÁNY).

Latin. Folio. 1477.

Papír. 483×327 mm. 439 levél. Vízjegye félhold, Briquet: 5227. Két hasábon *58* sorba írva. Vörös ív és lapszámozás. Kék-vörös, s kék és vörös kezdőbetűk. *1 iniciáléba illesztett miniatura, 1 angyalok által tartott címer. Kötés:* egykorú, nürnbergi, XV. századi, barna bőr fatáblákon (496×334 mm), préselt díszítéssel. A

Buzi Barna

MDK

Evező, gipsz

Mücsarnok 194o Tavaszi tárlat

Μουσικόν Τμήμα Ανωτάτης Σχολής

Βασ. Τριάδα

Βασ. Τριάδα

Buzi Barna MDK

Szent Tadeus-Judás, gipsz

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

M.D.K.

Buzy Barna

"Szent Taddäus" és "Hygienia" c. szobrainak repr.-it bemutatja a lap a "Mübarát" kiállitásáról.

Film Szinház/ Irodalom, Bp. 1943. febr. 5-11
VI. évf. 6. sz.

Buzi Barna

MDK

A gyermek Jézus, terrakotta

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Buzi Barna

MDK

Szegényasszony, körtefa

Mulatt leány, terrakotta

Mészáros Melinda, terrakotta

Akt, körtefa

Műcsarnok 1942 Őszi tárlat

Buzi Barna

MDK

Női fej, terrakotta

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Buzi Barna

MDK

Épületszobor, gipsz

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

MDK

Buzi Barna szobrász
Szent István, alum.

Ifjas A: Őszi Tárlat. Nemz. Ujs. 1943. okt. 1o.
15 l.

MDK

Buzi Barna

Motoros, szobormü

Haditudósító kiáll. a Pesti Vigadóban.
1943. máj. 4 l.

Buzi Barna MDK

Női fej, repr.

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Buzi Barna

MDK

Akt, bronz

Műcsarnok 1942 Őszi tárlat

Buzi Barna

MDK

Szent Taddeus Judás, diófa

Műcsarnok 1942 Őszi tárlat

Buzi Barna

l.

Szépmüvészet

1943.75. l.

Nyár c. brosz nobra

a képm Muzbam

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

MDK

Buzi Barna, szobrász.

213. Házi oltár. Körtefa.

216. Szent Ferenc. "

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért." Képzőm.Kiáll. 1942.
jun.6.-22.Kat.ll. 1.

Buzi Barnabás Imre

"Akt" c. szobormüve, a Mücsarnok tav. tárlatán.

Est, 932.IV.24.

Busi Barnabás Imre

"Akt" c. szoborműve, a Műcsarnok tav. tárlatán.

Bst,932.IV.24.

Buzi Barna

MDK

Szent István, aluminium

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Ke. Mův. ért

Buri B

1940 febr. (r. Mův.)
fromorúság III/62

1942 (Mův.) Hári oltár (Kostefa
fit Ferenc) "

1943 (k. o. Fosi

Buzi Barna MDK

Gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Post Berlin

MDK

Buzi Barnabás

Szomoruság, br.

Nagy.Művészetért kiáll. r.Mucs. 1940. febr.

22. l.

MDK

Buzi Barna

"Vizért menő" c. szobra a Képzőm.Tars.
téli tárlatán.

Ferdinándy Mihály: Téli tarlat a Műcsarnok
ban.

Magyar Nemzet,1939.jan.29. 24.l.

Buzi Barnabás Imre MDK

Női akt, gipsz

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

MDK

Buzi Barnabás Imre, szobrászm.

Női akt. Gipsz.

Műcs.-CEKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.20.-jan.17.
Kat. 11.1.

MDK

Buzi Barna, szobrászm.

Szent László szobra kiemelkedö alkotás.

-i-: Kiállítások.- Műbarát kiállitása.
Pest.1941. márc. 29. 8.1.

Buzi Barna

Kosaras asszony, fa

Portré, br.

Medgyessy Ferenc, fa-dombormü

Miskolci Kiáll.I. Herman O.Mus. 1955. 22. 1.

MDK

Buzi Barna

Kosárvivő 1954 diófa. Művész tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 6.l.

Búza Barna

„Esőben" c. faszobra egy parasztasszonyt jelenit meg, amint az eső ellen védekezik.

Bronz alakjai feszesek, ilyenek az „Öntő munkás", valamint „Diana" nyíllal és kutyával.

Szij Rezső: Búza Barna. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. p.

391.

Búza Barna

A könnyed fogalmazás, a virtuozitás sem idegen tőle (Furulyázó lány), sőt a humor sem, amit porcelán „Háry János"-a bizonyitott, amelyet a Herendi porcelángyár sokszorosit egy „Fekvő akt"-tal együtt.

Szij Rezső: Búza Barna: „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz. 39 h

Búza Barna

S tárlaton láttunk néhány portrét bronzból és két női portrét terrakottából, valamint néhány állatfigurát is. Továbbá két bronzveretű tányért.

Kij Rezső: Búza Barna. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. p.

39 l.

10

Búza Barna

Közölt műve, lehete-lehér reprodukció
„Rémület"

Szij Rezső: Búza Barna. „Művészet"
folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz.

381,

Buza Barna

Vérztőn született 1910-ben. 1928-1936 között a Képzőművészeti Főiskolán Szentgyörgyi István mellett tanult. 1935-36-ban római ösztöndíjas.

Szij Rezső: Búza Barna. „Művészet" folyóirat. Budapest, 1968. március 3. s.

381

Bíza Barna

„Néger lány" című portréja az 1937 évi Velencei Biennálén mutatták be. 1957-ben Kecskeméten és Debrecenben állított ki. 1967-decemberében jelenthezett újra a nyilvánosság előtt.

Szíj Rezső: Bíza Barna „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz. 38 l.

Búza Barna

Ez utóbbi alkalommal Kiskunhalason a Tornyai János Múzeumban állított ki Bozsó János festőművészzel együtt. Számos műve építészeti környezetben látható.

Szij Rezső: Búza Barna: „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz.

381.

Búza Barna

Kazincbarcikán: „Kuruc lovas"; Jászberényben „Öntőmunkás"; Komlón „Zenélő fiatalok"; Zsolcán: „Kútfigura"; Budapesten: „Ökölvivők", „Karikázó" és „Irinyi János.

Szij Rezső: Búza Barna. „Műcészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz.

38 l.

Búza Barna

További műve: Kecskeméten a Sztk. épület oszlopdíszei. A kiállítás alkalmával mintegy 25 műtárgyat mutat be. Művészetének egyik lényeges anyaga fa.

Szij Rezső: Búza Barna. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3. sz.

39 l.

Búza Barna

Kiállitott „Anyai szeretet", „Mosó asszony" c. alkotásai fából készültek. Némely alkotásán természetes zinében hagyja, másikon pácolja, viaszolja, „Fesülködő", „Asszony teknővel", „Inségkonyhás." c. műveit.

Szij Rezső: Búza Barna. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március 3 p.

39 l.

Buza Barna

Okt 4-én leplezték le Thorma emlék tábláját (eml.)

Magyar Nemzet 1970 X. 2 sold.

Buzi Barna MDK

Foxi, repr.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

a. D. K.

Buzi Barna szobrász

Debrecen, Kutuc lovasszobor

magyar Nemzet 1961. (XVII.) jan. 7. 7. l.

M.D.K.

Buzi Barna nobrán

Kosárvivő c. nobra a IV. képzőmüvészeti kiállitáson.

Redő F. IV. magyar képzőmüvészeti kiállitás. hüvtört. Ért. 1954 1 sz. 169

Buzi Barnabás Imre

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

B.K.932.IV.24.

Burl Barnabas Imre

Buzy Barna, szobrász M Dk

Az új debreceni nagyállomás előtt, a Petőfi tér en kuruc lovasszobrot — Buzy Barna művét — fogják elhelyezni.

-: Új szobrok a latszáz éves Debrecenben
6. l

Népszabadság, Bp. 1961. jan. 8.

Bura Barna

Nobrász

M.D.K.

„Humoszvitér" + (repro)

Vajna Éva: Képzőművészet szabotások kaim cbarakán.

[Művészet, 1960. december] lap.

M. A. K.

BUZA Barna szobrász

Az újjáépítésben résztvevőrnek
emlékérem részletes tervezik

Dutka Mária: Megszépítve újjáépül
a Százados úti Művésztelep
Magyar Nemzet 1961. febr. 5. 9. l.

Bura Barna
szobrász

M.D.K.

Dombormüveiről.

Rozsnyói Márta: Képzőművészet a Lágymányosi lakótelepen
Művészet 1961. március. — 20 l

Buzi Barna

írod

Tóth Dénes: Négy kiállítás. Esti Lipág 1941. márc. 19.

Buzi Ósma

Salonik, Kö

Repr.

Nagyjmagy 98. tábla

102. tábla

Nagy Z.: Ujm.

művészet. Bp

1941. 98, 102.

tábla

MDK

Buzi Barna, szobrász

Foxi. "meglepően jó".

R. Szörédi Ilona: "A magyar Művészetért" mozgalom nagy kiállítása. 1945.máj.16. Műcsarnok. Új Magyarság. 15.1

Brzi Brana

Gerevich Tibor:
A XXIII. velencei
biennale.
Szépművészet.
1942. 218. l.

MDK

Buzy Barna szobrász

Kopp Jt Magy. művészet sikere Velencében és Milánóban. Szépművészet, 1940. 1.sz. 20-21 l.

ed inviare, non oltre il 15 Marzo 1938, un bozzetto del motivo da realizzare in xilografia — sia monocroma, sia policroma — della misura di cm. 70 × 50.

Ogni bozzetto dovrà essere accompagnato da un cartellino nel quale saranno indicati il nome, il cognome e l'indirizzo del concorrente e del produttore al quale il concorrente intende di affidare l'esecuzione del proprio bozzetto, nonchè quei dati che valgano ad illustrare il bozzetto stesso.

5. — Una Giuria composta di tre membri — fra i quali un Rappresentante del Sindacato Nazionale delle Belle Arti — delibererà la realizzazione in xilografia di quei bozzetti che a suo insindacabile giudizio riterrà meritevoli di figurare al Concorso.

6. — Le opere, delle quali la Giuria avrà deliberato la realizzazione, dovranno essere consegnate alla XXI Biennale Internazionale d'Arte non oltre il 1ª Maggio 1938 XVI.

più rappresentative della vita italiana dell'Era fascista (nel recto), e recare un'allegoria sull'attività della persona rappresentata (nel verso).

6. — La medesima Giuria che giudicherà gli altri concorsi prenderà in esame anche le medaglie, per deliberarne la scelta.

7. — Le medaglie dovranno essere presentate in gesso, e giungere alla Biennale (Giardini) non oltre il 31 Marzo 1938 XVI.

8. — La partecipazione al concorso impegna l'artista a presentare poi in bronzo quelle medaglie che la Giuria avrà ritenuto di scegliere per l'esposizione.

9. — Le medaglie non prescelte dovranno venire ritirate dai rispettivi autori, o da chi per essi, non oltre il 30 Aprile 1938 XVI.

10. — Il giudizio della Giuria è inappellabile, s'intende che chi concorrerà avrà implicitamente accettato questo bando.

Concorso per xilografie da riprodurre in serie ad uso carta da parato.

1. — La XXI Biennale Internazionale d'Arte di Venezia, allo scopo di favorire il rinnovamento di una forma d'arte di antiche tradizioni nazionali, bandisce un concorso per Xilografie da riprodurre in serie ad uso carta da parato.

2. — Il concorso è dotato di un unico premio di Lire 5.000 (cinquemila).

3. — Al concorso possono partecipare gli iscritti al Sindacato Nazionale Belle Arti.

4. — I Concorrenti dovranno far pervenire alla Biennale Internazionale d'Arte di Venezia, non oltre il 31 Gennaio 1938 XVI, la loro adesione a partecipare al concorso,

MDK

Buzi Barna, szobrász

egyre szélesebb keretekben bontja ki hatalmas tudását és drámai mondanivalóját.

Mücs.-Az 1939.évi Téli Tárlat. -8 Órai Ujs.1939.febr.1.
4.l.

MDK

Buzi Barna szobrász

Siklóssy L. cikke. Pesti Hirlap, 1942. okt. 1o.
5 l.

Buzy Barna

Szinyei M. Társaság tavaszi kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt

Szobrászatban ezuttal is erősebb a tárlat. *Buzy Barnától* egy igen finom leányfejet, *illyefalvi Lőte Évától* gyöngéd szeretettel mintázott madonnákat. *Beck Andrástól* erőteljes jó férfiaktot, *Gecső Sándortól* szép leányképmást, *Gerő Gyulától* Karinthy jó szobormását, *Kováts Györgytől* Kováts tanár fejét látjuk. *G. Lux Alice* siremlék-alakja és Grzegersen-képmása.

Ez a tavaszi rügyezés feledhetetlen benyomást ugyan nem tett reánk. De mégis biztató. S a mai nyomorvilágban ez is vaami.

Kézdi-Kovács László.

PH.934.N.1

F		
M.H.		
M.		
N.U.	✓	1934. I. 30
P.H.	✓	1934. I. 28
P.N.		
U.		
R		

Z. Búza Mária

Kiállítás Kőbányán

Magyar Nemzet 1983. VIII. 11.

Bura Mária

Kiállítá a finnedi Balaton Galériában

Veszprém 1985. V. 7.

R. Buza Mária, keramikusművész

1978-ban végzett a művész a főiskolán, porcellán-szakon.
„Itt születtem, minden élményem ide köt. Gyerekkoromban sokkal vadregényesebb volt a park, kétszer annyi fa díszlett, mint most. Nagy házibulikat és szalonnasütéseket tartottunk, még a felnőttek is sokszor beszálltak. Ma nem használják ki annyira a kertet, inkább bezárkóznak az emberek, sok minden megváltozott. De a kertet most is szeretem!"

Hollós László: 70 éves a Százados uti művésztelep.
Budapest, 1983. júl. 10-12-old.

Buza Mária, keramikus-művész

Buza Barna Mária-val közösen használnak egy égetőkemencét. — Buza Mária másfél éven át Nigériában dolgozott, egy ébenfát hozott haza, amelyből a szobrászművész már egy asszonyfigurát faragott.

Andody Tibor: Találkozás a 70 éves Buza Barnával. Békés Megyei Népújság, 1981. febr. 8.